FRAGMENTA
COMICORUM GRAECORUM.

COLLEGIT ET DISPOSUIT

AUGUSTUS MEINEKE.

VOLUMEN IV

FRAGMENTA POETARUM COMOEDIAE NOVAE CONTINENS.

BEROLINI.
TYPIS ET IMPENSIS G. REIMERI.
MDCCCXLI.

FRAGMENTA POETARUM

COMOEDIAE NOVAE.

COLLEGIT ET DISPOSUIT

AUGUSTUS MEINEKE.

BEROLINI.
TYPIS ET IMPENSIS G. REIMERI.
MDCCCXLI.

PRAEFATIO.

Quod nunc publici iuris facio comicorum graecorum volumen quartum, praeter ea quae titulus libri profitetur incertae aetatis poetas et anonymorum comicorum fragmenta complectitur. In novae comoediae poetis primum locum, ut par erat, Philemoni et Menandro concessi, quorum fragmenta quod nunc aliquanto emendatius quam quum primum a me edita sunt multisque accessionibus locupletata exhibere licuit, eorum potissimum virorum debetur industriae, qui his proximis annis haud contemnenda graecae eruditionis instrumenta ex bibliothecarum latebris protraxerunt. Ex commentariis quibus primam horum poetarum editionem instruxi sedulo cavendum duxi ut nihil propemodum in hanc novam syllogen reciperem, nisi quod cum interpretatione vel crisi fragmentorum necessario coniunctum esset. Quae res hoc commodi attulit ut, secus ac speraveram, novae comoediae poetas uno volumine, grandiore illo quidem nec tamen ad usum inhabili, includere licuerit. Itaque ad totius operis absolutionem unum duntaxat volumen reliquum est, praeter corrigenda et addenda verborum illud indicem sive potius comicae dictionis thesaurum complectens locupletissimum, in quo struendo

quum Henricus Iacobi, optimae spei iuvenis, suam mihi operam commodaverit, futurum spero ut sub proximi anni finem optatam metam attingere et respirare tandem a diutino et aerumnoso labore mihi concessum sit. Anonymorum comicorum fragmenta colligendi consilium ante paucos demum annos mihi subnatum est. Itaque nonnisi ea apponere potui quae aut casus offerret aut memoria, non sat fidelis illa, suggereret. Plutarchum Hesychium Pollucem Eustathium paucosque alios non pertractavi quidem ad hunc ipsum finem totos et integros, at paullo diligentius tamen inspexi. Non mirabor tamen si vel ex his scriptoribus sylloge nostra multis accessionibus ditari potuerit, maxime ex Hesychio, comicarum glossarum uno omnium feracissimo. Ferax item Phrynichus, cuius in apparatu sophistico quae omissis auctorum nominibus comicorum exempla afferuntur pleraque omnia ad antiquam spectant comoediam, quod ideo hic commemoravi, quoniam aetatis indicium paucis tantum et de quibus nullum mihi dubium esse posse videbatur locis apposui. Antiquae autem potissimum comoediae auctores Phrynichum sequutum esse ex Photii (Bibl. 158 p. 101 Bekk.) de apparatu sophistico relatione intellegitur. Egregii huius operis, sex et triginta mininum libros complexi, vehementer dolendum est nihil nisi tenuem et exilem epitomen ad nos pervenisse. At bonam libri partem cum ex aliis grammaticis tum vero e lexicis Seguerianis redintegrare licet, in quae non exiguam thesauri illius partem receptam esse haud temere affirmo. Neque difficile est dignoscere Phrynichia ab iis quae

aliis grammaticis debentur. Quamquam enim doctus et acutus attici sermonis explanator erat Phrynichus, ipse tamen oratione usus est gravi quidem et luminibus distincta, at verborum ambagibus impedita et nimio atticae elegantiae studio molesta. Idque etiam Photius intellexit, quo iudice Phrynichus *καὶ ταύτην τὴν πραγματείαν εἰς πλῆθος ἐξέτεινε δύσχρηστον, καὶ καλοῦ καὶ ὡραίου λόγου ὕλην ἄλλοις συναθροίζων αὐτὸς οὐ λίαν τοιούτῳ ἐχρήσατο.* Itaque nescio an Ruhnken. ad Tim. p. 41 et Lobeckius ad Phryn. p. 418 paullo honorificentius de huius scriptoris dictione iudicaverint. Sed ut redeam unde digressus sum, in eiusmodi fragmentis quae nonnisi coniecturae ope ad comicos auctores revocantur magnam cautionem adhibendam esse meo ipse exemplo expertus sum. Cum enim haud raro mihi accidisset, ut quae satis probabili coniectura comico poetae tribuissem ea postea alius scriptoris esse intellegerem, nihil propemodum recipiendum duxi nisi quod satis certa, ut mihi quidem videbatur, comicae dictionis indicia haberet. Ut unum exemplum de multis afferam, Eustathius ad Hom. p. 1796 54 finita expositione de Ulixis et Telemachi liberis hoc utitur epiphonemate:

Περιττὰ ταῦτα καὶ κενὴ μοχθηρία·
εἰ δ' οὖν στενῶς φράζοιτο, μικρὸν τὸ βλάβος.

Quos versus comico poetae tanto confidentius aliquis adscribat, cum *τὸ βλάβος* et comicum sit vocabulum, quippe ab Aristoph. Ran. 1151 usurpatum, et disertim agnitum ab ipso Eustathio p. 1410 17: *τὸ παρ' αὐτῆς (βλάβης) βλάβος παρὰ τῷ κωμικῷ.* Nihilominus illos versus non recipiendos duxi, quoniam nec *μοχθηρία*

eo quo h. l. positum est sensu nec dictio *στενῶς φράζειν* attici saporis mihi esse videbatur. Similem ob causam exclusi quos Schneidewinus Coniect. crit. p. 119 Menandro vindicare volebat versus ab Michaele Syngelo in Crameri Anecd. Oxon. IV p. 253 15 servatos:

Φύλλων λαγωοὺς ἐκφοβοῦσιν οἱ κτύποι,
ἄνδρας δ' ἀνάνδρους αἱ σκιαὶ τῶν πραγμάτων.

At enim hi versus neque Menandrium neque omnino atticum colorem habent, a quorum usu trisyllaba forma *λαγωός*, quam invito metro codices habent in locis Philemonis Fragm. inc. fab. III 5 et Euangeli *Ἀνακαλυπτ.* vs. 6 longe remota est. Cfr Phrynichus Ecl. p. 186. At fuit etiam ubi ne disertis quidem grammaticorum testimoniis fidem haberem, ex quo genere sunt haec quae Photius scripsit p. 383 2. *Παράδεισος: τὸ ἐνεστώς. σημαίνει δὲ οἷον τὸ ἐμπεριπατεῖσθαι τεθειμένως διὰ τὴν ἀναισθησίαν. ὁ γὰρ παράδεισος ἐπὶ τοῦ περιπάτου δένδρα καὶ ὕδατα ἔχοντος. καὶ χρῶνται συνεχῶς οἱ κωμικοὶ τιθέντες τὸν παράδεισον ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων. ἔστι δὲ τοὔνομα περσικὸν καὶ λέγεται φαρδαιθί* (*φαρδαισί*). Cui glossae emendandae etsi me imparem esse sentio, hoc tamen intellegere mihi videor *τὴν ἀναισθησίαν* et *τῶν ἀναισθήτων* ad longe aliam ac primo adspectu videri possit sententiam revocanda esse. Nimirum res ad veteres christianae ecclesiae doctores spectat, quorum alii paradisum sensuum perceptioni subiectum alii nonnisi mente et cogitatione comprehensibilem esse statuebant. Ut alios patres omittam apud Iohannem Damasc. de Fide orthod. XI 11 haec leguntur: *καὶ οὗτός ἐστιν ὁ θεῖος παράδεισος — ἐν τῇ ἀνατολικῇ μὲν πάσης τῆς γῆς ὑψηλότερος κείμενος, εὐκραὴς δὲ ἀέρι τε*

λεπτοτάτῳ περιλαμπόμενος, φυτοῖς ἀειθαλέσι κομῶν, εὐωδίας πλήρης, φωτὸς ἔμπλεος, ὥρας ἁπάσης αἰσθητῆς καὶ κάλλους ὑπερβαίνων ἔννοιαν. τινὲς μὲν οὖν τὸν παράδεισον αἰσθητὸν ἐφαντάσθησαν, ἕτεροι δὲ νοητόν. πλὴν ἔμοιγε δοκεῖ, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος αἰσθητὸς καὶ νοητὸς ἅμα δεδημιούργηται, οὕτω καὶ τὸ τούτου ἱερώτατον τέμενος αἰσθητὸν ἅμα καὶ νοητὸν καὶ διπλῆν ἔχον τὴν ἔμφασιν. Huius igitur doctrinae, qua paradisus non *αἰσθητὸς* sed *νοητὸς* esse credebatur, vestigia in Photii glossa deprehendisse mihi videor. Quae si vera est coniectura, apertum est ineptissime comicorum testimonium advocari, quorum in locum quodnam scriptorum genus substituendum sit historiae ecclesiasticae periti viderint. Priorem glossae partem, ut hoc addam, forsan ita refingas, *Παράδεισος: τὸ ἐνεστώς. σημαίνει δὲ οἷον τὸ ἐν περιπάτοις.* In quo *ἐνεστὼς* de vita post mortem interpretor. Quae proxime sequuntur, *θαι τεθειμένως τὴν ἀναισθησίαν*, non expedio. Ceterum ex eodem fonte hausit auctor glossae Hesychianae misere truncatae, *Παράδεισος: τίθεται ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων. οἷός ἐστιν ἐν περιπάτοις.*

Porro alia poetarum fragmenta sunt, quae quum critici ob metricas aliasque rationes tragicis poetis, quibus ex librorum fide tribuuntur, eripuerint et comicis poetis vindicare voluerint, tamen, modo quae corrupta sunt emendentur, tragicis recte adscribi intellegitur. Quam rem duobus exemplis illustrare libet. Apud Stobaeum Flor. CVI 6 haec leguntur:

Ὦ γῆρας, οἵαν ἐλπίδ' ἡδονῆς ἔχεις,
καὶ πᾶς τις εἰς σὲ βούλετ' ἀνθρώπων μολεῖν·
λαβὼν δὲ πεῖραν μεταμέλειαν λαμβάνει,
ὡς οὐδέν ἐστι χεῖρον ἐν θνητῷ γένει.

In margine Stobaei hi versus tribuuntur Euripidi, cuius fragmentum ex Oenomao proxime antecedit. Eos incerto novae comoediae auctori assignat Gaisfordus, cuius iudicii hanc opinor causam habuit, quod neque in *βούλεται* recte ultima syllaba eliditur et tertii versus numeri repugnant legi Porsonianae. At prius illud lenissima correctione removere licet ita ut aut *βούλεται θνητῶν* aut *βούλεται βροτῶν* scribatur, quae aliquanto probabilior est ratio ea quam Elmsleius ad Euripidis Med. 548 iniit, *καὶ πᾶς τις εἰς σ' ἑτοῖμος ἀνθρώπων μολεῖν.* Ad alterum autem quod attinet, Gaisfordus ipsam dictionem *μεταμέλειαν λαμβάνειν* suspectare debebat, qua quis unquam usus est de eo quem alicuius rei poeniteret? At facillima in promptu est medela haec:

λαβὼν δὲ πεῖραν, μεταμέλεια λαμβάνει.

Qua structura etiam alias Euripides usus est, e. c. in fragmento apud Plutarchum de Garrul. p. 507 b:

Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
πρήσειεν ἄν τις, καὶ πρὸς ἄνδρ' εἰπὼν ἕνα,
πύθοιντ' ἂν ἀστοὶ πάντες.

Thucydides II 68: *οἱ δ' Ἀμφίλοχοι γενομένου τούτου διδόασιν ἑαυτοὺς Ἀκαρνᾶσι, καὶ προσπαρακαλέσαντες ἀμφότεροι Ἀθηναίους, οἳ* (leg. *οἱ δ'* i. e. *tum vero hi*) *αὐτοῖς Φορμίωνά τε στρατηγὸν ἔπεμψαν καὶ ναῦς τριάκοντα.* Aristoph. apud Polluc. VII 67: *τὸ στρόφιον λυθέν, τὰ κάρυά μοὐξέπιπτεν.* Incerti auctoris versus editus a Prellero de Polem. p. 151: *ἕνα λίθον ἄρας, πένθ' ὑπῆσαν σκορπίοι.* Porro *μεταμέλεια λαμβάνει* verte *poenitentia ingruit, adventat.* Quo sensu etsi frequentius dicitur *καταλαμβάνειν,* tamen nec alterum inusitatum

fuisse docet Thucydidis locus II 34: ἐπειδὴ καιρὸς ἐλάμβανεν. Ita enim recte codices habent pro καιρόν. Ac similiter κιχάνειν dixit Archilochus Tetram. XVII 3: κιχάνει δ' ἐξ ἀελπτίης φόβος, et Aeschylus Agam. 421: πολλὰ γοῦν κιγχάνει πρὸς ἧπαρ. *)

Alternm eiusdem generis fragmentum itidem a Stobaeo Flor. CV 51 servatum hoc est:

Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον,
καὶ τὸ πάνυ λαμπρὸν οὐκ ἀκίνδυνον κυρεῖ,
οὐδ' ἀσφαλὲς πᾶν ὕψος ἐν θνητῷ γένει,
ὃ περιέτρεψεν ἢ χρόνος τις ἢ φθόνος,
ἐπὰν ἐπ' ἄκρον τις τοῦ καλῶς πράττειν δράμῃ·
ἡ δὲ μεσότης ἐν πᾶσιν ἀσφαλεστέρα
τῷ μήτε λίαν ἐν ταπεινῷ τῆς τύχης
μέρει φέρεσθαι, μήτ' ἐν ὑψηλῷ πάλιν·
κἂν γὰρ πέσῃ τις ἐξ ἐλάττονος μέτρου,
εὐπερικάλυπτον ἔσχε τὴν δυσπραξίαν,
ὄγκου δὲ μεγάλου πτῶμα γίγνεται μέγα.
πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται,
σφάλλει δ' ἐκείνους οὓς ἂν ὑψώσῃ τύχη.

Hos versus, quibus in margine Stobaei nihil nisi „τραγικὸν ἐπεισόδιον" adscriptum est, vir quidam pereruditus ex comoedia sibi derivatos videri indicavit. Ac fateor mihi quoque id olim sic visum esse; nam quod orationis forma aliquanto supra soccum assurgit, etiam comoedia aliquando vocem tollit, nec ibi tantum ubi *Chremes tumido delitigat ore.* Tragico autem poetae quominus haec tribui possint, praeter

---

*) Ita enim corrigendum videtur pro edito θιγγάνει cll. Sophocle Aiac. 918: χωρεῖ πρὸς ἧπαρ — γενναία δύη. Causa correctionis haec est quod θιγγάνειν πρός τι non dici posse videtur.

anapaestum in tertio versu obvium, cum numeri quibus septimus versus inclusus est tum etiam quod quarto versu legitur verbum *περιέτρεψεν* impedire mihi videbatur. Verissime enim Porsonus ad Euripidis Med. 284 tragicos unquam in senarios, trochaicos aut anapaestos legitimos *περὶ* admittere negavit ante vocalem in eadem sive in diversis vocibus. Sed minus recte vir summus hinc liquere addit, versus ex Euripidis Sisypho a Pseudo-Plutarcho adductos de Placitis philos. I 7 rectius Critiae tribui a Sexto Emp. adv. Mathem. IX 54: *τοιούσδε περιέστησεν ἀνθρώποις φόβους.* Ceteris enim tragicis quod non licuit, nec Critiae licuit, cuius in versum cum *τοιούσδε* ex Grotii demum coniectura illatum sit, libri autem constanter habeant *τοιούτους*, apertum est sive Euripidem sive Critiam scripsisse: *τοίους πέριξ ἔστησεν ἀνθρώποις φόβους.* Ad nostrum locum ut redeam, videtur tamen mota difficultas removeri posse. Nam quum cod. A, qui omnium Stobaei librorum praestantissimus est, pro *περιέτρεψεν* habeat *περιέστρεψεν*, non male, ut equidem opinor, coniicias *ὅπερ παρέστρεψ'* (vel *κατέστρεψ'*) *ἢ χρόνος τις ἢ φθόνος.* Nec maiori opera anapaestum removeas pronomine *τίς*, quo facile caremus, aut deleto, aut ante *ἐπ' ἄκρον* transposito. Denique septimo versui suos numeros facillime ita restituere licebit:

τῷ μήτε λίαν ἐν ταπεινῷ τῳ τύχης
μέρει φέρεσθαι —

Qua correctione legi Porsonianae abunde satisfactum est. Quae praeterea in versibus illis tragicae dictioni repugnant, vs. 5 *ἐπὰν* et *πράττειν* et vs. 9 *ἐλάττονος*,

ea verbo attigisse sufficiat. De auctore autem horum versuum si quaeris, neque Aeschylo neque Sophocli eos tribui posse apertum est. Itaque de Euripide cogitarem, nisi id quoque incertum redderet quam versu secundo habemus particula *πάνυ*, qua reliqui poetae tragici rarissime (v. Porson. ad Hecub. 819), Euripides autem, nisi memoria fallit, ne semel quidem usus est.

Alia sane quae tragicorum nomen praeferunt fragmenta ita comparata sunt, ut nisi a comicis scripta esse non possint. Ex hoc genere est quem p. 690 exhibui Theodectis locus, Theogneto fortasse vel Theophilo vindicandus. Nec minus de Critiae versu quodam dubitandum, quem servavit Stobaeus Ecl. phys. I p. 228 Heer.:

Ὁ χρόνος ἁπάσης ἐστὶν ὀργῆς φάρμακον.

Atqui hunc a tragico poeta non scribi potuisse numerorum ratio evincit. Itaque cum proxime hoc Menandri fragmentum antecedat:

Ὦ δέσποτ᾽ ὦναξ, ἔστι τοῖς σοφοῖς βροτῶν
χρόνῳ σκοπεῖσθαι τῆς ἀληθείας πέρι,

quod p. 272 exhibui, non immerito poetarum nomina transponenda esse suspiceris. Nam Menandro illi versus assignari non possunt, vellemque eos ex sylloge mea circumscripsissem, quem ad modum etiam illos quos in fragm. fab. incert. LXXXVIII posui p. 257:

Οὔτ᾽ ἐκ χερὸς μεθέντα καρτερὸν λίθον
ῥᾷον κατασχεῖν οὔτ᾽ ἀπὸ γλώσσης λόγον.

Quos tragico adscribendos esse praeter numemorum

gravitatem docet qua nullus unquam comicus poeta usus est forma χερός.

Ceterum si quid in tanta vel coniecturarum vel emendationum per haec quattuor volumina fusarum multitudine ab aliis occupatum fuerit, id primo eorum auctori lubentissime remittimus, alienarum opum, quod in simili causa de se dixit Fr. Iacobsius, nec cupidi nec indigentes.

Scribebam Berolini Id. Mai. a. MDCCCXLI.

INDEX POETARUM.

I Comoediae novae poetae.

*) Eudoxum nescio quo errore factum sit ut Hist. crit. p. 492 inter incertae aetatis poetas posuerim.

FRAGMENTA POETARUM COMOEDIAE NOVAE.

PHILEMO.

ΑΓΡΟΙΚΟΣ.

Athenaeus III p. 81 d: *καὶ Φιλήμων δ' ἐν Ἀγροίκῳ τὰ κυδώνια μῆλα στρουθία καλεῖ.* **Ita ABC.** *στρούθεια* **VL.** *στρουθεῖα* **P. Paullo supra:** *Νίκανδρος — τὰ κυδώνια μῆλα στρουθία φησὶ καλεῖσθαι,* **ubi cod. A habet** *στρουθεῖα.* **Vera** *τόνωσις* **esse videtur aut** *στρούθιον*, **ut scriptum est apud Galenum de Sanit. tuenda cap. ult., aut** *στρούθειον*, **quemadmodum hoc nomen scribitur apud Antiphilum Anthol. Palat. VI 252:** *μῆλον ἐγὼ στρούθειον ἀπὸ προτέρης ἔτι ποίης,* **ubi cod. habet** *στρουθίον*, **quae forma ut metro adversatur ita nec per se probari potest.**

ΑΓΥΡΤΗΣ.

Ὦ πῶς πονηρόν ἐστιν ἀνθρώπου φύσις
τὸ σύνολον· οὐ γὰρ ἄν ποτ' ἐδεήθη νόμου.
οἴει τι τῶν ἄλλων διαφέρειν θηρίων
ἄνθρωπον; οὐδὲ μικρὸν ἀλλὰ σχήματι·
πλάγι' ἐστὶ τἄλλα, τοῦτο δ' ὀρθὸν θηρίον.

Stobaeus Floril. II 26 cum lemmate *Φιλήμονος Ἀγύρτου.* **Ita certe cod. A et Marc. apud Morellium Bibl. MS Gr. Lat. p. 319. Quod Gesn. margo et Schowius fragmento adscriptum habent** *Λυκούργου* **nomen, ex** *Ἀγύρτου* **corruptum est. Vs. 1** *ὢ πως* **A. Vulgo** *πῶς.* **Zedelius** *καί πως.* **Dobraeus Adv. II p. 286** *ὄντως.* **Tres codd. Schowii** *φεῦ ὡς πονηρόν*, **quod fortasse verum est. — Vs. 4** *ἄνθρωπον* **adden-**

dum esse vidit Gesnerus. Sequentia alii ita distinguunt: *οὐδὲ μικρόν, ἀλλὰ σχήματι πλάγι᾽ ἐστὶ τἄλλα κτλ.* Ceterum a tertio versu fortasse novum fragmentum incipit.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

I.

Σὺ δ᾽ εἰς ἅπαντας εὗρες ἀνθρώπους, Σόλων·
σὲ γὰρ λέγουσι τοῦτ᾽ ἰδεῖν πρῶτον βροτῶν,
δημοτικὸν ὦ Ζεῦ πρᾶγμα καὶ σωτήριον,
(καί μοι λέγειν τοῦτ᾽ ἐστὶν ἁρμοστόν, Σόλων·)
μεστὴν ὁρῶντα τὴν πόλιν νεωτέρων,
τούτους τ᾽ ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν φύσιν,
ἁμαρτάνοντάς τ᾽ εἰς ὃ μὴ προσῆκον ἦν,
στῆσαι πριάμενόν τοι γυναῖκας κατὰ τόπους
κοινὰς ἅπασι καὶ κατεσκευασμένας.
ἑστᾶσι γυμναί· μὴ ᾽ξαπατηθῇς· πάνθ᾽ ὅρα.
οὐκ εὖ σεαυτοῦ τυγχάνεις ἔχων; ἔχεις
[ἐστυκότως] πως; ἡ θύρα ᾽στ᾽ ἀνεῳγμένη.
εἷς ὀβολός· εἰσπήδησον· οὐκ ἔστ᾽ οὐδὲ εἷς
ἀκκισμός, οὐδὲ λῆρος, οὐδ᾽ ὑφήρπασεν,
ἀλλ᾽ εὐθύς, ὡς βούλει σὺ χὥν βούλει τρόπον.
ἐξῆλθες· οἰμώζειν λέγ᾽, ἀλλοτρία ᾽στί σοι.

Athenaeus XIII p. 569 d: *καὶ Φιλήμων δ᾽ ἐν ᾽Αδελφοῖς προσιστορῶν ὅτι πρῶτος Σόλων διὰ τὴν τῶν νέων ἀκμὴν ἔστησεν ἐπὶ οἰκημάτων γύναια πριάμενος — ἀλλ᾽ ὅγε Φιλήμων οὕτως φησί Σὺ δ᾽ εἰς ἅπαντας κτλ.* In his *᾽Αδελφοῖς* Schweighaeuserus: libri *Δελφοῖς.* De illo Solonis instituto vide quae attuli in editione maiore. Vs. 1 Grotius *εὖ* pro *σύ.* — Vs. 2 *βροτῶν* addendum vidit Grotius. — Vs. 4 forsan *κἀμοί.* — Vs. 5 *ὁρῶντα* Grotius. Libri *ὁρῶντι.* — Vs. 8 *τοι* ABPV. *τι* Bas. L. — Vs. 12 *ἐστυκότως* addidit Bentleius. Dobraeus Adv. II p. 343 morbi nomen, v. c.

τέτανος, latere putat. Ibid. *θύρα 'στὶν* pro *θύρα ἔσται* Bentleius. — Vs. 14 *ὑφήρπασεν*. Dalecampius: *non illae se subtrahunt.* — Vs. 15 *σὺ χῶν* pro *συχνὸν* Bentleius. — Vs. 16 ante Grotium *ἀλλοτρία τί σοι.*

II.

Οὐκ ἂν λαλῇ τις μικρόν, ἐστὶ κόσμιος,
οὐδ' ἂν πορεύηταί τις εἰς τὴν γῆν βλέπων·
ὁ δ' ἡλίκον μὲν ἡ φύσις φέρει λαλῶν,
μηδὲν ποιῶν δ' ἄσχημον, οὗτος κόσμιος.

Stobaei Append. Florent. p. 11. *Φιλήμονος: 'Αδελφεοῦς κἂν λαλῇ τις κτλ.* Correxit Gaisfordius.

ΑΙΤΩΛΟΣ.

Antiatticista p. 96 6. *'Ελαφρός: ὁ τὰς φρένας κοῦφος. Φιλήμων Αἰτωλῷ.*

ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩΝ.

Οἴμοι· τὸ λυπεῖσθαι γὰρ ἐπὶ τὸ ῥῆμ' ἄγει
τοῦτ' εὐθύς, ὡς ἔοικε, τὸν λυπούμενον.
λυπουμένῳ δ' ὅταν τις ἀκολουθῶν λέγῃ
χαῖρ', ἐξ ἀνάγκης οὗτος οἰμώζειν λέγει.

Stobaeus Flor. XCVIII 3 cum lemmate *Φιλήμονος*. At CXII 13, ubi tertius et quartus versus iterum leguntur, *Φιλήμονος 'Ανακαλύπτοντος*. Clericus *'Ανακαλυπτομένη*, Fabricius Bibl. Gr. II p. 476 *'Ανακαλυπτήρια* fabulae titulum fuisse existimant. V. edit. mai.

ΑΝΑΝΕΟΥΜΕΝΗ.

Athenaeus VI p. 262 a: *Ψωμοκόλακος δὲ μνημονεύει — Φιλήμων 'Ανανεουμένῃ Ψωμοκόλαξ δ' ἔσθ' ουτοσί.* Ita Bentleius pro *οὗτος*.

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΣ.

Πιεῖν τις ἡμῖν ἐγχεάτω, καὶ ματτύην
ποιεῖτε θᾶττον.

Athenaeus XIV p. 663 f. de mattya, delicatissimo edulii genere, disputans: *Φιλήμων ἐν Ἀνδροφόνῳ Πιεῖν τις κτλ.*

ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΩΝ.

Νῦν δ' οἶδ' ἀκριβῶς τὴν τύχην ὡς οὐ μία,
οὐδ' ἔστι πρώην, ἀλλὰ μετὰ τῶν σωμάτων
ἡμῶν, ὅταν γιγνώμεθ', εὐθὺς χἠ τύχη
προσγίγνεθ' ἡμῖν, συγγενὴς τῷ σώματι·
κοὐκ ἔστιν ἕτερον παρ' ἑτέρου λαβεῖν τύχην.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 198 ed. Heer. Vs. 2 libri *πρώτη* et vs. 3 *ὅταν γίγνωντ', εὐθὺς καὶ ἡ τύχη.* Emendavit Bentleius.

ΑΠΟΛΙΣ.

Οὐχὶ μόνον οὗτος εὗρε πῶς λαλήσομεν
αὐτοῖς, ἀπέχοντες πολὺν ἀπ' ἀλλήλων χρόνον,
οὐδ' ὃν τρόπον μηδέποτε μηδὲ εἷς πάλιν
ἐπιλήσεθ' ἡμῶν μηδέν, ἐμβλέψας δέ που
τὰκ τοῦ χρόνου τοῦ παντὸς εἴσετ', ἀλλὰ καὶ
ψυχῆς ἰατρὸν κατέλιπεν τὰ γράμματα.

Stobaeus Flor. LXXXI 9 cum lemmate *Φιλήμονος ἐξ Ἀπόλλωνος.* Grotius *ex Exsule* h. e. *ἐξ Ἀπόλιδος.* Cui titulo fragmenti ex hac fabula servati sententia bene convenit. *Exsulem* Caecilii a Nonio citari monet Clericus. Vs. 1 cod. A *λαλήσετε.* — Vs. 2 *αὐτοῖς* i. e. *ἀλλήλοις* scripsi pro edito *αὐτοῖς.* Ibid. Trinc. *πολλοὺς — χρόνους.* — Vs. 4 A et Trinc. *ἐπιλήψεθ'.* Ceterum de Prometheo an Cadmo an Palamede loquatur Philemo incertum est. Cfr edit. mai.

Α Ρ Π Α Ζ Ο Μ Ε Ν Ο Σ.

I.

Γυμνῷ φυλακὴν ἐπίταττε, παῖ, καὶ διὰ τριῶν
ποτηρίων με ματτύης εὐφραινέτω.

Athenaeus XIV p. 663 f: *ὅτι δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς τοιαύτης εὐωχίας ὁμοίως (ματτύης) ἐλέγετο , Φιλήμων φησὶν ἐν Ἁρπαζομένῳ Γυμνῷ φυλακήν κτλ.* **De proverbio** *γυμνῷ φυλακὴν ἐπιτάττειν* **dixi edit. mai. ubi tamen Hesychii glossam non recte curavi. Post** *ἐπίταττε,* **pro quo Dindorfius** *ἐπιταττέτω,* **addidi** *παῖ.* **— Vs. 2 Photius,** *Ματτύης: σκευασία τις περιφορημάτων, χρήσιμος εἰς πότον καὶ κῶμον πλείω. Φιλήμων.* **Pro** *εὐφραινέτω* **L habet** *εὐφραινέτο.* **V** *ἐμφαινέτω.* **P** *ἐμφαίνετο.* **Casaubonus** *εὐφραίνετο.*

II. III.

Ὁρῶ μαγείρου καὶ κύβηλιν καὶ σκάφην.

Pollux X 104: *ἡ δὲ κύβηλις ἐν Φιλήμονος Ἁρπαζομένῳ Ὁρῶ μαγείρου κτλ.* **Clericus** *μαγείρους.* **Malim** *μάγειρον.* *Ἁρπαζομένη,* **genere feminino , vocatur haec fabula ab eodem Polluce VII 28:** *νακοτίλτης, Φιλήμων αὐτῷ κέχρηται ἐν Ἁρπαζομένῃ.* **Eadem varietas in Caecilii fabula eiusdem tituli, quae aliis Harpazomenos aliis Harpazomene vocatur, qua de re dixi in edit. maiore.**

Α Υ Λ Η Τ Η Σ.

Antiatticista p. 97: *Γενειάζειν. Φιλήμων Αὐλητῇ Γεγενείακεν.*

Β Α Β Υ Λ Ω Ν Ι Ο Σ.

Βασίλισσ᾽ ἔσει Βαβυλῶνος, ἂν οὕτω τύχῃ.
τὴν Πυθιονίκην οἶσθα καὶ τὸν Ἅρπαλον.

Athenaeus XIII p. 595 c: *Πυθιονίκης δὲ τῆς ἑταίρας φανήσεται τὸ μὲν Ἀθήνησι τὸ δ᾽ ἐν Βαβυλῶνι μνῆμα. — μνημονεύει τούτων καὶ Φιλήμων ἐν Βαβυλωνίῳ Βασίλισσ᾽*

ἔσει κτλ. Vs. 1 VL *βασίλισσης ἤ*. A *βασιλίσσαις ἤ*. Bentleius *βασίλισσ' ἔσῃ*. De Pythionica Harpali scorto nota sunt omnia.

Γ Α Μ Ο Σ.

I.

Ὁλκεῖον εἶδον ἐν τραπέζῃ κείμενον
πυρῶν τι μεστόν.

Pollux X 176: *ὁλκεῖον, ἀγγεῖον ὑγρῶν τε καὶ ξηρῶν — ἐν Φιλήμονος Γάμῳ Ὁλκεῖον εἶδον κτλ.* Vs. 1 vulgo *ὅλκιον.* Codd. *ὁλκεῖον.* — Vs. 2 *τι* pro *τε* scripsi ex codd.

II.

Ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον οἶσθα, δέσποτα.

Scholiasta Platonis ed. Bekk. p. 322. *ἐν τῷ Καρὶ ὑμῶν ὁ κίνδυνος: — μέμνηται ταύτης καὶ Φιλήμων ἐν Γάμῳ Ἐν Καρί κτλ.* Vulgo *οἶδα.* Correxit Buttmannus.

III.

Antiatticista p. 93 16: *Ἐμὲ ἀντὶ τοῦ ἐμαυτόν, σὲ ἀντὶ τοῦ σαυτόν. Φιλήμων Γαμοῦντι Σῶζε σαυτόν, ἐγὼ δ' ἐμέ.*

IV.

Antiatticista p. 99 24: *Θρασέα. Φιλήμων Γάμῳ θρασέα γυνή.* Ita correxi editum *Γάλλῳ.*

Ε Γ Χ Ε Ι Ρ Ι Δ Ι Ο Ν.

Κακὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαῖαι φρένες.

Stobaeus Flor. VIII 10. Trinc. *δειλαὶ αἱ φρένες.* Rectius fort. *δείλαιαι.* De proverbio vide ad Menandr. p. 201 et Leutschium ad Paroem. p. 268.

Ε Μ Π Ο Ρ Ο Σ.

Plautus Prolog. Mercat. 9: *Graece haec vocatur Emporos Philemonis, Eadem latine Mercator Marci Accii.* Fragmentum fabulae fortasse habemus infra in Pyrrho.

ΕΞΟΙΚΙΖΟΜΕΝΟΣ.

Κἂν δοῦλος ᾖ τις, οὐδὲν ἧττον, δέσποτα,
ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν, ἂν ἄνθρωπος ᾖ.

Stobaeus Flor. LXII 28 cum lemmate ex A *Φιλήμονος Ἐξοικιζομένου.* Vs. 1 vulgo *ἦν.* B *ᾖ.* Ibid. A *δεσποτίς.* Ad Philemonis Thesaurum referebat Hermannus Praef. Plauti Trin. p. XXVII.

ΕΠΙΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΣ.

I.

Ἥδιον οὐδὲν οὐδὲ μουσικώτερον
ἔστ' ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν·
ὁ λοιδορῶν γάρ, ἂν ὁ λοιδορούμενος
μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖται λοιδορῶν.

Plutarchus de aud. poet. p. 35 d: *φέρειν δὲ πράως καὶ σκώμματα καὶ λοιδορίας καὶ γέλωτας, μάλιστα μὲν τὸ τοῦ Φιλήμονος ἔχοντας πρόχειρον Ἥδιον οὐδέν κτλ.* Vs. 3 corruptissime exhibet Anton. Mel. LIII p. 79. qui ut alia huius generis, ita hunc etiam locum debet Stobaeo Flor. XIX 2, ubi A habet *Φιλήμονος ἐκ τοῦ Δικαζομένου.* Voss. *Φιλήμονος ἐκ δικαζομένου.* Correxit Grotius. Dobraeus Advers. II p. 286 comparat Dionem Chrys. Homil. II ad Antioch. p. 33 D. ed. Montef.

II.

Πρόχειρον ἐπὶ τὴν γλῶτταν εὐλόγῳ τρέχειν.

Servavit Stobaeus Flor. XIII 11 cum lemmate *Φιλήμονος Ἐπιδικαζομένου.*

ΕΥΡΙΠΟΣ.

Pollux X 176: *μηλώτην τὴν τοῦ προβάτου δοράν, Φιλήμονος εἰπόντος ἐν Εὐρίπῳ Στρῶμα μηλώτην τ' ἔχει.* Nomen fabulae inditum fuisse videtur ab homine vario nec sibi constante, quos *εὐρίπους* a Graecis vocatos fuisse constat.

ΕΦΕΔΡΙΤΑΙ.

I.

Σκιμπόδιον ἓν καὶ κώδιον καὶ ψιαθίον
ἴσως παλαιστῆς.

Photius p. 371 24. *Παλαστή* (sic): *θηλυκῶς. Κρατῖνος Νόμοις Μεῖζον τὸ πέος παλαιστῆς. Φιλήμων Ἐφεδρίταις Σκιμπόδιον κτλ.*

II.

Χαλεπὸν τὸ ποιεῖν, τὸ δὲ κελεῦσαι ῥᾴδιον.

Stobaeus Flor. CXIV 2 cum lemmate ex A *Φιλήμονος ἐξ Ἐφεδριζόντων.* Itaque incertus est fabulae titulus, qui sive *Ἐφεδρῖται* vel *Ἐφεδρισταὶ* sive *Ἐφεδρίζοντες* fuit, de hominibus intelligendus videtur *ἐφεδρισμὸν* ludentibus, quo de ludo vide quos citavi in edit. mai.

ΕΦΗΒΟΣ.

I.

Οὐ τοῖς πλέουσι τὴν θάλατταν γίγνεται
μόνοισι χειμών, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ καὶ
τοῖς περιπατοῦσί που, Λάχης, ἐν τῇ στοᾷ,
καὶ τοῖς μένουσιν ἔνδον ἐν ταῖς οἰκίαις.
χοὶ μὲν πλέοντες ἐνίοθ᾽ ἡμέραν μίαν
ἢ νύκτα χειμασθέντες εἶτ᾽ ἐκ τοῦ κακοῦ
σωτηρίας ἐπέτυχον· ἢ τὸ πνεῦμα γὰρ
αὐτοὺς τὸ σῷζον ἧκεν ἢ ᾽φάνη λιμήν.
ἐμοὶ δὲ τοῦτ᾽ οὐκ ἔστιν· οὐκ εἰς ἡμέραν
χειμάζομαι μίαν γάρ, εἰς τὸ ζῆν δ᾽ ὅλον,
ἀεὶ τὸ λυπεῖσθαι δὲ μεῖζον γίγνεται.

Stobaeus Flor. XCVIII 20. Vs. 8 vulgo *σῷζον ἢ μένη ἐφάνη.* Cod. A *σῷζον ἡμέρα ἐφάνη.* Emendavit Koenius ad Greg. Cor. p. 146.

II.

Stephanus Byz. p. 179. *Κρομμυών*: *πόλις πλησίον Ἀσκάλωνος. Φιλήμων ἐν Ἐφήβῳ. ὁ πολίτης Κρομμυώνιος.* Proprie Ascalonensium regionem a ceparum proventu *Κρομμυῶνα* vocatam esse docuit Berkelius. Pertinet huc glossa Hesychii, *Παλλάχανον*: *κρόμμυον. Ἀσκαλωνῖται.*

Η Ρ Ω Ε Σ.

Scholiasta Platonis ed. Bekk. p. 367: *Ὑπέρου περιτροπὴ ἐπὶ τῶν τὰ πάντα ποιούντων πολλάκις καὶ μηδὲν ἀνυόντων, ἢ ἐπὶ τῶν ταχέως τι πραττόντων. μέμνηται δὲ αὐτῆς Φιλήμων ἐν Ἥρωσιν.* Eadem fere Zenobius VI 25.

Θ Η Β Α Ι Ο Ι.

Ἐμοῦ γάρ ἐστι κύριος μὲν εἷς ἀνήρ,
τούτων δὲ καὶ σοῦ μυρίων τ' ἄλλων νόμος,
ἑτέρων τύραννος, τῶν τυραννούντων φόβος,
δοῦλοι βασιλέων εἰσίν, ὁ βασιλεὺς θεῶν,
ὁ θεὸς ἀνάγκης. πάντα δ', ἂν σκοπῇς, ὅλως
ἑτέρων πέφυκεν ἥττον', ὧν δὲ μείζονα.
τούτοις ἀνάγκη ταῦτα δουλεύειν ἀεί.

Stobaeus Flor. LXII 8 cum lemmate *Φιλήμονος Θηβαίων.* Temere Dobraeus Adv. II p. 286: *Ἀντιφάνης Φιλοθηβαίῳ.* Vs. 2 *τοῦτον* A. Fortasse *τούτου.* — Vs. 6 vulgo *ἡττόνων δὲ μείζονα.* Cod. A pro *ἡττόνων* habet *ἧττον.* Correxit Dobraeus, qui explicat *ὧν μὲν ἥττονα, ὧν δὲ μείζονα.* Ita e. c. Epicharmus Stobaei Flor. XXXVII 16: *ὁ τρόπος ἀνθρώποισι δαίμων ἀγαθός, οἷς δὲ καὶ κακός,* i. e. *οἷς μὲν ἀγαθός, οἷς δὲ καὶ κακός.* At rectius Iacobsius Lectt. Stob. p. 15: *ἑτέρων πέφυκεν ἥττονα, τῶν δὲ μείζονα,* ut *ἑτέρων* et *τῶν δὲ* sibi respondeant. — Vs. 7 frustra Dobraeus *οὕτως ἀνάγκη πάντα.*

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

Vertit hanc fabulam Plautus, quod ipse testatur Prol. ad Trinummum vs. 18 sqq.: *Huic graece nomen est Thesauro fabulae: Philemo scripsit, Plautus vortit barbare: nomen Trinummo fecit.* Unum eius fragmentum superest apud Athen. IX p. 385 d. de voce *ὀψάριον* agentem: *Φιλήμων Θησαυρῷ*

> *Οὐκ ἔστ' ἀληθὲς παραλογίσασθ', οὐδ' ἔχειν*
> *ὀψάρια χρηστά.*

Bentleius *παραλογίζεσθ'*. Hermannus Praef. ad Trin. XXVI: *οὐκ ἔστ' ἀληθῶς σε παραλογίσασθ' οὐδ' ἔχειν*, vel *ὥστ' ἔχειν, ὀψάρια χρηστά;* Idem comparat Plauti II, 4, 72: *edisne an incoenatus cum opulento accubes?* Alios versus ab Hermanno ad Thesaurum relatos vide Fragm. inc. 103. 117. 121.

ΘΥΡΩΡΟΣ.

> *Ἐγὼ γὰρ ἐς τὴν χλαμύδα κατεθέμην ποτέ*
> *καὶ τὸν πέτασον.*

Pollux X 164: *τὸ δὲ τῶν ἐφήβων φόρημα πέτασος καὶ χλαμὺς Φιλήμων ἐν Θυρωρῷ Ἐγὼ γὰρ ἐς τὴν χλαμύδα κτλ.*

ΙΑΤΡΟΣ.

I.

Καὶ γύλιόν τιν' ἀργυρωμάτων.

Athenaeus VI p. 231 a. de voce *ἀργυρώματα* disserens: *Φιλήμων Ἰατρῷ Καὶ γύλιόν τιν' ἀργυρωμάτων.* Libri *γυλίαν*, quod servavit Dindorfius. Recte Casaubonus *γύλιον.* V. edit. mai.

II.

Antiatticista p. 104: *Κυδώνιον μῆλον. βραχέως. Φιλήμων Ἰατρῷ.* V. Lobeckium ad Aiac. p. 116.

ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΣ.

Πάντ' ἔστιν ἐξευρεῖν, ἐὰν μὴ τὸν πόνον
φεύγῃ τις, ὃς πρόσεστι τοῖς ζητουμένοις.

Stobaeus Flor. XXIX 28. Vs. 1 B et Trinc. *εὑρεῖν*.

ΚΟΙΝΩΝΟΙ.

Antiatticista p. 88 24: *Δεδράμηκα. Φιλήμων Κοινωνοῖς.*

ΚΟΛΑΞ.

Commemorat hanc fabulam auctor glossarum ad Hippocratis iusiurandum. Vide ad Menandri Colac. Fragm. VII.

ΚΟΡΙΝΘΙΑ.

I.

Εἰ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοισιν εἰδείης κακά,
ἄσμενος ἔχοις ἄν, Νικοφῶν, ἃ νῦν ἔχεις.

Stobaeus Flor. CVIII 7. Versu primo *εἰδείης* cod. A. *εἰδοίης* vulgo. V. Porsonum ad Euripidis Phoen. 1366, qui *ἄλλοισι γ' εἰδείης* scripsit.

II.

Athenaeus III p. 123 e: *τὸ δὲ χλιαρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι μετάκερας καλοῦσιν, ὡς — καὶ Φιλήμων ἐν Κορινθίᾳ.*

ΜΕΤΙΩΝ Η ΖΩΜΙΟΝ.

I.

Ἰχθὺς τί σοι
ἐφαίνεθ' οὑφθός; B. μιαρὸς ἦν. ἀκήκοας;
ἅλμη τε λευκὴ καὶ παχεῖ' ὑπερβολῇ,
κοὐχὶ λοπάδος προσῶζεν οὐδ' ἡδυσμάτων·
ἐβόων ἅπαντες, ὡς ἀγαθὴν ἅλμην ποιεῖς.

Athenaeus IV p. 133 a: *ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τοῖς εἰς ἀναστόμωσιν βρώμασιν, ὥσπερ ταῖς ἁλμάσιν ἐλάαις. — Φιλήμων δ' ἐν Μετιόντι ἢ Ζωμίῳ 'Ιχθὺς τί σοι κτλ.* Vs. 1 *τί σοι* B et ex coniectura Bentleius. VL *τις σοί.* P *τίς σοι.* — Vs. 2 libri *μικρός.* Correxit Bentleius. Ibid. Dobraeus Adv. II p. 287 *οὐφθός.* Libri *ἑφθός.* — Vs. 5 malim *ἐβόων δ' ἅπαντες.* PVL *ἐβόουν.*

II.

'Αγύρριος δὲ παρατεθέντος καράβου,
ὡς εἶδεν αὐτόν „χαῖρε πάππα φίλτατε"
εἴπας, τί ἐποίει; τὸν πατέρα κατήσθιεν.

Athenaeus VIII p. 340 d: *Φιλήμονος δὲ Μετιόντι εἰπόντος 'Αγύρριος δὲ — κατήσθιεν, Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος ἐν τοῖς συμμίκτοις ὑπομνήμασι τοῦ Καλλιμέδοντος υἱὸν ἀπέδειξεν ὄντα τὸν 'Αγύρριον.* Hinc petiit Eustath. p. 1383. Vs. 1 *ἀγύριος* AC. *ἀργύριος* PVL. Eust. *'Αγύρριος.* Ibid. B *παρατιθέντος.* — Vs. 2 B *παῖ φίλτατε.* P *παμφίλτατε.* — Vs. 3 Clericus verba *τί ἐποίει* alteri interlocutori tribuit.

Μ Ο Ι Χ Ο Σ.

"Εδει παρεῖναι, Παρμένων, αὐλητρίδ' ἢ
*νάβλαν τίν'. Β. ὁ δὲ νάβλας τί ἐστι; * **
*Α. * * * οὐκ οἶδας, ἐμβρόντητε σύ;*
Β. μὰ Δία. Α. τί φής; οὐκ οἶσθα νάβλαν; οὐδὲν οὖν
οἶσθας ἀγαθὸν σύγ'. οὐδὲ σαμβυκίστριαν;

Athenaeus IV p. 175 d. de nabla disserens: *Φιλήμων ἐν Μοιχῷ "Εδει παρεῖναι κτλ.* Pollux IV 61: *ἀλλὰ μὴν καὶ νάβλας μνημονεύει Φιλήμων "Εδει — νάβλαν τινά.* Vs. 2 et 3 lacunas indicavit Dindorfius. Aliter locum distinxerunt Porsonus Adv. p. 63 et Seidlerus V. D. p. 389. In fine secundi versus Casaubonus addit *εἰπέ μοι.* — Vs. 3 B *οἶδα.* — Vs. 4 *μὰ Δία* ABP. *μὰ Δί' οὔ* VL. Ibid. P *οὐδὲ νοῦν.* V *οὐδὲ νῦν.* — Vs. 5 *οἶσθας* scripsi pro *οἶσθ'*, de

qua forma vide ad Menandri fragm. p. 122 ed. mai. Ibid. *σύγ'* VL. *σὺ* ABP. Dindorfius *οἶσθ' ἀγαθὸν οὐδὲ σαμβυκίστριαν*, ut in fine versus aliquid omissum sit. Atqui *σαμβυκίστρια* secundam syllabam producit.

Μ Υ Ρ Μ Ι Δ Ο Ν Ε Σ.

Erotianus Gloss. Hippocr. p. 170: *ἔστι δὲ ἐχῖνος χύτρας εἶδος μεγαλοστόμου καὶ μεγάλης. μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Εὔπολις καὶ Μένανδρος ἐν Ἐπιτρέπουσι καὶ Φιλήμων ἐν Μυρμιδόσι.* Cod. *Φιλήμων ὁ μυρμηδός.*

Μ Υ Σ Τ Ι Σ.

Πολὺ μεῖζόν ἐστι τοῦ κακῶς ἔχειν κακὸν
τὸ καθ' ἕνα πᾶσι τοῖς ἐπισκοπουμένοις
δεῖν τὸν κακῶς ἔχοντα πῶς ἔχει λέγειν.

Stobaeus Flor. C 5. Similiter in verbo *λοιδορεῖν* ludit Philemo in fragmento *Ἐπιδικαζ.* p. 9. et in *πάσχειν* Inc. fab. LI b.

Ν Ε Α Ι Ρ Α.

Ὥσπερ Σέλευκος δεῦρ' ἔπεμψε τὴν τίγριν,
ἣν εἴδομεν ἡμεῖς, τῷ Σελεύκῳ πάλιν ἔδει
ἡμᾶς τι παρ' ἡμῶν ἀντιπέμψαι θηρίον.
Β. τρυγέρανον· οὐ γὰρ γίγνεται τοῦτ' αὐτόθι.

Athenaeus XIII p. 590 a: *εἴ ἔχομεν ἀρρενικῶς εἰρημένον τὸν τίγριν. Φιλήμονα γὰρ οἶδα τοῦτ' εἰρηκότα ἐν Νεαίρᾳ Ὥσπερ κτλ.* Vs. 2 *εἴδομεν* pro *ἴδομεν* Dindorfius. — Vs. 3 *τι* quod libri ante *ἡμᾶς* habent transposuit Schweighaeuserus. At fortasse delendum est. — Vs. 4 *τρυγέρανον* AB. *τριγέρανον* BVL. Afferunt Hesychium, *Τρυγέρανος: φάσματι ἐοικώς.* Ignotum alias vocabulum fortasse ex *τρυγὼν* et *γέρανος* compositum est, sive id verum seu ioco fictum avis nomen fuit. Plena igitur forma fuerit *τρυγονο-*

γέρανος, quod primum in *τρυγογέρανος*, tum in *τρυγέρανος* concisum est. Similes verborum formas vide apud Lobeckium ad Phryn. p. 669. Si recte conieci, apud Hesychium pro *φάσματι* fortasse scribendum *φάττῃ*.

ΝΕΜΟΜΕΝΟΙ.

Ἀπὸ στόματος ἅπαντ᾽, ἐὰν βούλησθ᾽, ἐρῶ.

Suidas s. v. *ἀπὸ στόματος. Φιλήμων Νεμομένοις Ἀπὸ στόματος κτλ.* Eadem habet Lex. Seguer. p. 436.

ΝΟΘΟΣ.

I.

Eustathius ad Hom. p. 880 30: *Αἴλιος δὲ Διονύσιος λέγει ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα (βουνὸς) ὡς βάρβαρον· λόφον γὰρ καλοῦσιν. ἕτεροι δὲ ὅτι βουνὸν Φιλήμων ἐν Νόθῳ ὡς σύνηθες τίθησιν, ἄλλοθι δὲ ὡς ξενικὸν ἐπισκώπτει.* Vide Fragm. inc. XXXIV a.

II.

Antiatticista p. 112: *Πανοικίᾳ, ἀντὶ τοῦ πανοικί. Φιλήμων Νόθῳ.* Vide Lobeckium ad Phryn. p. 514 sq.

ΝΥΞ.

Τὸ κανοῦν ὁ παῖς περίεισι τηνάλλως ἔχων.

Photius et Suidas s. v. *τηνάλλως, μάτην. — ὁ Φιλήμων Νυκτί Τὸ κανοῦν κτλ.* — Praeterea huius fabulae memoria latet fortasse in corrupta glossa Hesychii, *Νησίγδα: ἐν νυκτί. ἀποδιδόασι μασημάτιον ποιόν.* Indicavit Dobraeus Adv. II p. 581.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΗΣ.

I.

Καὐτόν τι πράττειν, οὐ μόνον τὰς ἐλπίδας
ἐπὶ τῇ τύχῃ χρή, παιδίον, πάντως ἔχειν

ὧν βούλεταί τις. ἀλλὰ καὶ τῷ τῇ τύχῃ
συλλαμβάνεσθαι ῥᾷον ἡ τύχη ποιεῖ,
ἐὰν μεθ' ἑτέρου τοῦτο, μὴ μόνη, ποιῇ.

Stobaeus Ecl. phys. II 8 p. 338 ed. Heer. Vs. 1 ante Grotium *καὶ τόν τι* et vs. 2 *ἐπὶ τύχῃ*. Articulum ante *τύχῃ* addunt codd. Tum malim *πάντων*. — Vs. 3 *τῷ* Grotius et codd. Vulgo *τό*. — Vs. 5 vulgo *καὶ ἐὰν μεθ' ἑτέρου*. Recte cod. *καὶ* omittit. Sed ne sic quidem hos versus perpurgatos esse credo.

II.

Δοῦλος πρὸ δούλου, δεσπότης πρὸ δεσπότου.

Suidas III p. 175: *πρὸ ἀντὶ τοῦ ἀντί. Φιλήμων Παγκρατιαστῇ Δοῦλος πρὸ δούλου κτλ.* Proverbium hoc a multis commemoratur, quos indicavi in edit. mai.

ΠΑΙΔΑΡΙΟΝ.

Antiatticista p. 97 sive apud Bastium ad Gregor. p. 108: *Ἕλλην γυνή. Φιλήμων Παιδαρίῳ. Ἑλλὰς ὁ ἀνήρ. Σοφοκλῆς Αἴαντι Λοκρῷ.*

ΠΑΙΔΕΣ.

Κακόν ἐστι δούλῳ δεσπότης πράττων κακῶς·
μετέχειν ἀνάγκη τῶν κακῶν γὰρ γίγνεται.

Stobaeus Flor. LXII 29 cum lemmate ex A *Φιλήμονος Παίδων*. Fort. *Παιδίῳ* vel *Παιδαρίῳ*.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Τοῦ γὰρ δικαίου κἂν βροτοῖσι καὶ θεοῖς
ἀθάνατος ἀεὶ δόξα διατελεῖ μόνου.

Stobaeus Flor. IX 21. Cod. A *Παλαμη*, ultimae syllabae superscripto *δι*. Recte, puto, Grotius Philisco tragico hunc locum tribuit. Vs. 1 malim *κἂν* pro *καί*.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ.

I.

Τὴν πλατεῖάν σοι μόνον
ταύτην πεποίηκεν ὁ βασιλεύς;

Pollux IX 38 de voce *πλατεῖα* agens: *Φιλήμονος μὲν ἐν Πανηγύρει εἰπόντος Τὴν πλατεῖαν κτλ.* Bentleius haec uno versu trochaico continuavit scripsitque *πεποίηχ'*. Idem *μόνον* mutavit in *μόνῳ*.

II.

Αἰγύπτιος θοἰμάτιον ἠρδάλωσέ μου.

Etymol. M. p. 436 41: *Ἠρδάλωσε. Φιλήμων Αἰγύπτιος κτλ. ἀντὶ τοῦ ἠσβόλησεν, ἐμόλυνεν.* Ad Panegyrin rettuli auctore Erotiano Lex. Hipp. p. 98: *τὸ μολῦναι ἢ ῥυπᾶναι ἀρδαλῶσαι λέγεται. — Φερεκράτης ἐν Θαλάττῃ καὶ Φιλήμων Πανηγύρει.* Cfr ad Pherecr. p. 276.

ΠΑΡΕΙΣΙΩΝ.

I.

Τοὺς ἐν τῇ πόλει
μάρτυρας ἔχω γάρ, ὅτι μόνος φύσκην ποιῶ,
κάνδαυλον, ᾠά, θρῖον, ἐν στενῷ. τί γὰρ
τούτων διάπτωμ' ἐγένετ' ἢ 'μάρτημα τί;

Athenaeus XII p. 516 f: *μνημονεύει τοῦ κανδαύλου καὶ Φιλήμων ἐν Παρεισιόντι οὕτως Τοὺς ἐν κτλ.* Vs. 3 addidi *γάρ*. Ibid. *ἐν στενῷ, brevi tempore?* Menander Ploc. IX 2: *μικρόν τι τὸ βίου καὶ στενὸν ζῶμεν χρόνον.* Sunt autem coqui verba, ex cuius sermone etiam sequens fragm. servatum est.

II.

Περὶ τοὐπτάνιον οὐ γίγνεθ' ἡ σκευωρία·
τραπεζοποιός ἐστ' ἐπὶ τοῦ διακονεῖν.

Athenaeus IV p. 170 f: *ἐκάλουν δὲ τραπεζοποιὸν τὸν τραπεζῶν ἐπιμελητὴν καὶ τῆς ἄλλης εὐκοσμίας. Φιλήμων*

Παρεισιόντι Περὶ τοὐπτάνιον κτλ. Quibus verbis ille *τῷ τραπεζοποιῷ* importunam diligentiam exprobrat. Similis Plauti iocus Mostell. init. „Exi e culina — qui mi inter patinas exhibes argutias". Vs. 1 *τοὐπτάνιον* ABP. *τοὐπτάνειον* V. *τοὐπτανεῖον* L. Ibid. ABP *γίνεται*. Tum libri *σκεπτωρία*. Correxit post Pursanum apud Villebrunium Schneiderus in lexico.

ΠΙΤΤΟΚΟΠΟΥΜΕΝΟΣ.

I.

Ἰδοὺ πάρεστιν, ὡς ὁρᾷς· τριτημόρου
ἕκαστος ὑμῶν ἦλθεν· εἰς τοὺς τέτταρας
εἴληφεν ὑμῖν οὑτοσὶ τριώβολον.

Pollux IX 66: *ὅτι δὲ τοὺς ἓξ χαλκοῦς τριτημόριον ὠνόμαζον, ἔστιν εὑρεῖν ἐν τῷ Φιλήμονος Σαρδίῳ· — καὶ ἔτι σαφῶς ἐν τῷ Πιττοκοπουμένῳ Ἰδοὺ πάρεστιν κτλ.* Vs. 2 *τοὺς* addidit Clericus. Ibidem libri *τέσσαρας*. — Vs. 3 ante Hemst. *ἡμῖν* et *οὑτωσί*. Sensum loci explicuit Bentleius.

II.

Ὀβολοῦ τὸ πρῶτον ἡμῖν ἐνέχεεν
καὶ τεττάρων χαλκῶν μετὰ ταῦτα. Β. καὶ μάλα
τρί' ἡμιωβόλι' ἐστί· χαλκοῦ θερμὸν ἦν.

Pollux IX 66: *ὅτι δὲ οἱ τέσσαρες χαλκοῖ ἡμιωβόλιον, ἔστιν ἐν τῷ αὐτῷ δράματι Φιλήμονος εἰρημένον· Ὀβολοῦ τὸ πρῶτον ἡμῖν ἐνεχθὲν καὶ τεττάρων χαλκῶν· μετὰ ταῦτα· καὶ μάλα τριημιοβολίαι' ἐστί· χαλκοῦ θερμὸν ἦν.* Postrema iterum apposuit IX 70: *τουτὶ μέντοι τὸ παρὰ Φιλήμονι „χαλκοῦ θερμὸν ἦν" ἄντικρυς δηλοῖ τὴν τοῦ θερμοῦ πόσιν.* Adscripsi locum ut emendavi in editione prima. Puta induci a poeta nescio quos rationem computantes eorum, quae in taberna, si forte, vinaria consumsissent. Primum, unus eorum inquit, obolo nobis caupo infudit (bibendum dedit), postea quattuor chalcis. Recte, infert alius, summa rationum tribus constat semiobolis. Quibus dictis sin-

gulorum rationem computat: *χαλκοῦ θερμὸν ἦν.* — Versum secundum et tertium eodem modo emendavit Dobraeus Coll. Aristoph. Ran. 562. qui priora ita scripsit: *ὀβολοῦ τὸ πρῶτον ἠνέχθη πιεῖν, καὶ τεττάρων* etc.

ΠΤΕΡΥΓΙΟΝ.

I.

Τὸ τῆς Ἀμαλθείας δοκεῖς εἶναι κέρας
οἷον γράφουσιν οἱ γραφεῖς κέρας βοός;
ἀργύριόν ἐστι· τοῦτ' ἐὰν ἔχῃς, λέγε
πρὸς τοῦτ' εἰ βούλει, πάντα σοι γενήσεται,
φίλοι, βοηθοί, μάρτυρες, συνοικίαι.

Stobaeus Flor. XCI 13 cum lemmate *Φιλήμονος Πτέρυγες.* Idem locus apud Apostol. XIX 19. Vs. 1 *Ἀμαλθείας* B et Apost. *ἀμαθίας* Trinc. Vulgo *Ἀμαλθαίας.* — Vs. 3 *τοῦτ' ἐὰν* Apost. et Trinc. *τοῦτο δ' ἐὰν* ceteri. Tum cod. A *λέγει.* — Vs. 4 pro *τοῦτ' εἰ* Gesnerus et cod. B recentissimus multisque modis interpolatus *τοῦθ' ὅ.* Melius Wakefieldius *τοῦθ' ὅ τι.* Sed vereor ne hic plura corrupta sint. Repetitio pronominis *τοῦτο* hoc quidem loco minime elegans; nec dubito quin verba *πρὸς τοῦτο* interpolatori debeantur, Philemon autem scripserit: *τοῦτ' ἐὰν ἔχῃς, | λέγ' εἴ τι βούλει· πάντα σοι γενήσεται,* ita ut aut ante aut post verba *τοῦτ' ἐὰν ἔχῃς* aliquid exciderit. Non displiceret *ἀργύριόν ἐστι τοῦτο· τοῦτ' ἐὰν ἔχῃς.* Cfr Menandri locum ad sententiam et orationem huic nostro simillimum Fragm. inc. fab. X 6: *εὖξ' εἴ τι βούλει· πάντα σοι γενήσεται.* Genuinae lectionis vestigium servavit cod. A, in quo non *λέγε* scriptum est, sed *λέγει.*

II.

Νυνὶ δ' ὅταν λάβῃ τις εἰς τὴν οἰκίαν
τὰς Ἱππονίκας τάσδε καὶ Ναυσιστράτας
καὶ Ναυσινίκας, τὰς Ἀθηναίας λέγω.

Stephanus Byz. p. 15: *λέγεται* (*Ἀθηναία*) *καὶ ἐπὶ γυναικός, ὡς ἄλλοι μὲν πολλοί, Φιλήμων δὲ οὕτως ἐν Πτερυγίῳ Νυνὶ δ' ὅταν κτλ.* Idem locus apud Suidam s. v. *Ἀθηναία*, ubi pro *Ναυσιστράτας* fortasse rectius *Λυσιστράτας* legitur, sed male citatur *Φιλήμων ἐν Πτέρυγι.*

ΠΤΩΧΗ Η ΡΟΔΙΑ.

I.

Ἄρτεμι, φίλη δέσποινα, τοῦτόν σοι φέρω,
ὦ πότνι', ἀμφιφῶντα καὶ σπονδὴν ἅμα.

Athenaeus XIV p. 645 a: *Ἀμφιφῶν πλακοῦς Ἀρτέμιδι ἀνακείμενος, ἔχει δ' ἐν κύκλῳ καιόμενα δᾴδια. Φιλήμων ἐν Πτωχῇ ἢ Ῥοδίᾳ Ἄρτεμι κτλ.* Vs. 3 libri *σπονδήσιμα.* Coraes apud Schneiderum Supplem. Lexici gr. p. 178 *σπονδὰς ἅμα.*

II.

Ἐξὸν ἀποσάττεσθαι δ' ὅλην τὴν ἡμέραν,
ποιοῦντα καὶ διδόντα ματτύας ἐκεῖ.

Athenaeus XIV p. 664 d: *ὅτι δὲ ὕστατον καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἰσεφέρετο* (*ἡ ματτύη*) *Νικόστρατός φησιν — Φιλήμων δ' ἐν Πτωχῇ Ἐξὸν ἀποσάττεσθαι κτλ.* Vs. 1 *δ' ὅλην* A. *δι' ὅλην* PVL.

III.

Εἰ πάντες ἀποθανούμεθ' οἷς μὴ γίγνεται
ἃ βουλόμεσθα, πάντες ἀποθανούμεθα.

Stobaeus Flor. CVIII 8 cum lemmate *Φιλήμονος Πτωχῆς ἢ Ῥοδίας.*

IV.

Σπάθην παραφαίνων δηλαδὴ χρυσένδετον.

Pollux X 145: *εἰ δὲ τοῦτο ἀμφίβολον* (*σπάθην* dici pro *ξίφος*), *Φιλήμων ἐν Ῥοδίαις* (*Ῥοδίᾳ*) *σαφέστερον αὐτὸ ποιεῖ λέγων Σπάθην παραφαίνων κτλ.*

ΠΥΡΡΟΣ.

Οἱ φιλόσοφοι ζητοῦσιν, ὡς ἀκήκοα,
περὶ τοῦτό τ' αὐτοῖς πολὺς ἀναλοῦται χρόνος,
τί ἐστιν ἀγαθόν, κοὐδὲ εἷς εὕρηκέ πω
τί ἐστιν. ἀρετὴν καὶ φρόνησίν φασι, καὶ
λέγουσι πάντα μᾶλλον ἢ τί τἀγαθόν.
ἐν ἀγρῷ διατρίβων τήν τε γῆν σκάπτων ἐγὼ
νῦν εὗρον· εἰρήνη 'στίν· ὦ Ζεῦ φίλτατε,
τῆς ἐπαφροδίτου καὶ φιλανθρώπου θεοῦ.
γάμους, ἑορτάς, συγγενεῖς, παῖδας, φίλους,
πλοῦτον, ὑγίειαν, σῖτον, οἶνον, ἡδονήν,
αὕτη δίδωσι· ταῦτα πάντ' ἂν ἐκλίπῃ,
τέθνηκε κοινῇ πᾶς ὁ τῶν ζώντων βίος.

Stobaeus Flor. LV 5 cum lemmate *Φιλήμονος ἐκ Πύρρου*. Suspicabar *Φιλήμονος 'Εμπόρου*. Similiter apud Harpocr. 130 26 codices pro *Δίφιλος 'Εμπόρῳ* habent *Δ. ἐν πορρω* et *ἐν πόρω*. Vs. 2 A et Voss. *τοῦτο θ' ἑαυτοῖς*. Atque ita etiam Trinc. Recepit Gaisfordius. B *τοῦ, τότ' αὐτοῖς*. — Vs. 3 Brunckius ad Aristoph. Plut. 985: *τί τἀγαθόν ἐστι*, quod verum videtur. — Vs. 4 *τί* A. B. Voss. Grotius. Vulgo *τις*. — Vs. 5 *πάντα* A. B. Voss. et Gesneri margo. Ibid. *λέγουσι* Brunckius; libri *πλέκουσι*. — Vs. 19 libri *ὑγείαν*. V. edit. mai. — Vs. 11 scribendum videtur *αὕτη δίδωσι ταῦτα πάνθ', ἂν ἐκλίπῃ* etc.

ΠΥΡΦΟΡΟΣ.

Οὐκ ἔστιν οὔτε ζωγράφος, μὰ τοὺς θεούς,
οὔτ' ἀνδριαντοποιός, ὅστις ἂν πλάσαι
κάλλος τοιοῦτον, οἷον ἡ ἀλήθει' ἔχει.
οὔτ' ἀνδριάντος γὰρ καλῶς πεπλασμένου,
ἂν μὴ τὸν αἰσθησόμενον ἡ τέχνη λάβῃ.

Stobaeus Flor. LXV 5. Vs. 1 *μετὰ* pro *μὰ* cod. A. — Vs. 2 *ὅστις* A et Grotius. Vulgo *τις*. — Vs. 3 *τοσοῦτον* A. — Vs. 4 possis *οὐδ' ἀνδριάντες γὰρ καλῶς πεπλασμένοι*. Sed nec hoc sufficit. Excidisse versum, cuius haec fere fuerit sententia: *οὔτ' ὄφελος οὐδὲν εὖ γεγραμμένης γραφῆς*, coniicit Porsonus Misc. p. 255.

Σ Α Ρ Δ Ι Ο Σ.

I.

Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῖν τῶν κακῶν ἦν φάρμακον,
ἀεί θ' ὁ κλαύσας τοῦ πονεῖν ἐπαύετο,
ἠλλαττόμεσθ' ἂν δάκρυα δόντες χρυσίον·
νῦν δ' οὐ προσέχει τὰ πράγματ' οὐδ' ἀποβλέπει
εἰς ταῦτα, δέσποτ', ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδόν,
ἐάν τε κλάῃς ἄν τε μή, πορεύεται.
τί οὖν ποιεῖς πλέον; οὐδέν· ἡ λύπη δ' ἔχει
ὥσπερ τὸ δένδρον τοῦτο καρπὸν τὸ δάκρυον.

Stobaeus Flor. CVIII 1 omisso fabulae titulo, quem addit CXXIV 18, ubi tres priores loci versus apponit. Tacito poetae nomine legitur apud Plutarch. Cons. Apoll. p. 105 F. Vs. 1 Stobaeus *ἡμῶν*, Plut. cod. Stobaei apud Brunck. P. E. p. 271 et ipse Stob. Serm. CXXIV *ἡμῖν*. — Vs. 3 Stobaeus primo loco vulgo *ἀλλαττόμεσθ'*, ubi A et B et altero loco ipse Stobaeus *ἠλλαττόμεσθ'*. Ibid. B *χρυσίῳ*. — Vs. 4 A *νυνί*. — Vs. 5 deest apud Stobaeum, pro *τὴν αὐτὴν ὁδὸν* codd. Wyttenb. *τὴν αὐτῶν ὁδόν*. —Vs. 6 libri *κλαίῃς*. Tum Plutarchus *πορεύσεται*. — Vs. 7 *τί οὖν ποιεῖς πλέον;* Ita partim e Plutarcho scripsi, qui habet *τί οὖν πλέον ποιοῦμεν*, partim e Stobaeo, ubi legitur *τί δὴ ποιεῖς πλέον*. Cfr Valcken. Diatr. p. 150. — Vs. 8 Plutarchus *ὥσπερ τὰ δένδρα τοῦτο καρπὸν τὰ δάκρυα*, ubi omittunt *τοῦτο* codd. Wyttenbachii. Frustra Stobaei lectionem attrectarunt Valckenarius et Brunckius. Verte: *ut arbor haec fructum, ita luctus*

fert lacrimas. Pronomine οὗτος similiter usus est Menander Incert. V 3: *τὸν ὄνον ὁρᾶν ἔξεστι πρῶτα τουτονί.* Philem. Inc. XII 3: *τὰ πετραῖα ταῦτ' ὀψάρια.* Horatius C. II 11 13: *alta sub platano vel hac pinu iacentes.* Ceterum constat Muretum hos versus latine a se redditos tanquam genuinum Trabeae fragmentum venditasse per iocum Ios. Scaligero, de qua re vide quae attuli in edit. maiore.

II.

Χαλκοῦς ὀφείλεις πέντε μοι. μέμνησ'; B. ἐγὼ
σοὶ πέντε χαλκοῦς, σὺ δέ γέ μοι τριτήμορον.
τοὺς ἓξ ἀποδοὺς τοὺς πέντε χαλκοῦς ἀπόλαβε.

Pollux IX 65: *ὅτι ἓξ χαλκοῦς τριτημόριον ὠνόμαζον, ἔστιν εὑρεῖν ἐν τῷ Φιλήμονος Σαρδίῳ Χαλκοῦς ὀφείλεις κτλ.* Vs. 1 et 2 fortasse praestat: *B. μέμνημ'· ἐγὼ σοὶ πέντε χαλκοῦς.* Vs. 2 libri *σὺ δέ μοι τριτημόριον.* Correxit Salmasius de Mod. Usur. p. 262. Respexit ad hunc locum Harpocrat. p. 178. *ὅτι τριτημόριόν ἐστιν ἓξ χαλκοῖ Φιλήμων ἐν ἀρχῇ τοῦ Σαρδίου διδάσκει.* Photius p. 602: *τοὺς ἓξ χαλκοῦς εἴρηκεν Φιλήμων τοῦ ὀβολοῦ τριτημόριον.* Eadem Suidas et Zonaras. Hinc apud Etym. M. p. 753 50: *τριτημόριον τοὺς ἓξ χαλκοῦς εἴρηκε Φιλόξενος,* lege *Φιλήμων.*

Σ Ι Κ Ε Λ Ι Κ Ο Σ.

I.

Ἄλλῳ πονοῦντι ῥάδιον παραινέσαι
ἐστίν, ποιῆσαι δ' αὐτὸν οὐχὶ ῥάδιον.
τεκμήριον δέ· τοὺς ἰατροὺς οἶδ' ἐγὼ
ὑπὲρ ἐγκρατείας τοῖς νοσοῦσιν εὖ σφόδρα
πάντας λαλοῦντας, εἶτ' ἐπὰν πταίσωσί τι,
αὐτοὺς ποιοῦντας πάνθ' ὅσ' οὐκ εἴων τότε.
ἕτερον τό τ' ἀλγεῖν καὶ θεωρεῖν ἐστ' ἴσως.

Stobaeus Flor. CII 4 et addito fabulae titulo inde a verbis *τοὺς ἰατροὺς οἶδ' ἐγώ* CXIV 1. Vs. 1 libri *ἀνθρω-*

που ὄντα. Correxit Bentleius. — Vs. 3 vulgo τεκμήριον δὲ τοὺς ἰατροὺς οἶδ' etc. Correxit interpunctionem Schaeferus. Idem post articulum γὰρ inseri voluit. Quod si necessarium esset, probabilius possis οἶδα γὰρ pro οἶδ' ἐγώ. Sed v. Xenoph. Anab. I 9 29. Menandri Δεισιδαιμ. IV et quae in edit. mai. attuli. — Vs. 5 pro ἐπὰν plerique codd. ἐάν. — Vs. 6 τότε, tum quum ipsi aliorum morbos curabant, h. e. *antea*. V. edit. mai. — Vs. 7 ἕτερον fere codd. ἑτέρων vulgo. Ante θεωρεῖν articulum addidit Brunckius Poet. gnom. p. 196. Sed vide edit. mai.

II.

Ἐγὼ πρότερον μὲν ᾠόμην τὴν Σικελίαν
ἓν τοῦτ' ἀπόταχτον αὐτὸ τοὺς τυροὺς ποιεῖν
καλούς· ἔτι ταῦτα προσετίθην ἀκηκοώς,
ἱμάτια ποικίλ' εἰ λέγοι τις Σικελικά.
σκεύη μὲν οὖν καὶ κτήματ' ᾠόμην φέρειν.

Athenaeus XIV p. 658 b: Φιλήμων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Σικελικῷ Ἐγὼ πρότερον μέν κτλ. Vs. 1 libri ᾤμην. Correxit Bentleis. Praeterea recte puto Dobraeus Adv. II p. 288 τῇ Σικελίᾳ, dativum ab ἀπόταχτον suspendens. — Vs. 3 libri ἔτι τε correxit Bentleius. Post ἀκηκοὼς quae in libris adduntur verba: τυρὸς Σικελικὸς ὅτι κράτιστος ἦν αἵ τε περιστεραὶ Σικελικαί, delevit Bentleius. Ea qui servare voluit Dobraeus, parum probabiliter coniecit ὁ πυρὸς ὅτι κράτιστος αἵ τε περιστεραί.

III.

Τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο Μυσῶν ἔσχατον
ἐνόμιζεν ὁρᾶν τὸν υἱὸν ἐκπλέονθ' ὁρῶν.

Scholiasta Eurip. Rhes. 248: τῆς „ἔσχατος Μυσῶν" παροιμίας μέμνηται Φιλήμων ἐν σκελετῷ Τὸ δὴ λεγόμενον κτλ. Recte L. Dindorfius Σικελῷ vel Σικελικῷ. Versu altero legendum videtur νόμιζ' ὁρᾶν.

IV.

Pollux IV 175: ἔνιοι δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι κωμῳδούντων τῶν νέων, οἷον Φιλήμων ἐν Σικελικῷ — λίτρας μνη-

μονεύουσι. Idem IX 81: ὅτι δὲ καὶ τῶν κωμῳδῶν τινες τῆς λίτρας μνημονεύουσιν, ἐν τοῖς περὶ στατικῆς προείρηται. οὐ γὰρ οἱ Δωριεῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀττικῶν τινες, ὡς Δίφιλος ἐν Σικελικῷ·

Οἷον ἀγοράζειν πάντα, μηδὲ ἓν δ' ἔχειν,
εἰ μὴ κικίννους ἀξίους λίτραιν δυεῖν.

Quum Pollux manifesto ad priora verba, ubi Philemonis Σικελικὸν laudavit, respiciat, non male opinor Diphilo Philemonem substituas. Quae nomina quam facile permutari potuerint, in promptu est. Eiusdem permutationis exempla praebet margo Gesnerianus Stobaei Serm. CVI p. 569 49. Vide Fragm. Inc. 46 b. et 51 d. Dubitationem tamen iniicit Photii glossa Lex. p. 166: λίτρα ἦν μὲν καὶ νόμισμά τι, ὡς Δίφιλος. Ac fortasse scripserat Pollux: ὡς Δίφιλος, καὶ Φιλήμων Σικελικῷ. Bentleius Resp. ad Boyl. p. 413 Lips. rem ita componere conatus est, ut iam a veteribus dubitatum fuisse statuat, uter eius fabulae auctor habendus esset.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Ὡς ἵμερός μοὐπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ
λέξαι μολόντι τοὔψον ὡς ἐσκεύασα.
νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἡδύ γ' ἔστ' εὐημερεῖν
ἐν ἅπασιν· ἰχθὺς ἁπαλὸς οἷος γέγονέ μοι
οἷον παρατέθεικ', οὐ πεφαρμακευμένον
τυροῖσιν, οὐδ' ἄνωθεν ἐξηνθισμένον,
ἀλλ' οἷος ἦν ζῶν, κὠπτὸς ὢν τοιοῦτος ἦν·
οὕτως ἁπαλὸν ἔδωκα καὶ πρᾶον τὸ πῦρ
ὀπτῶν τὸν ἰχθύν, οὐδὲ πιστευθήσομαι.
ὅμοιον ἐγένετ', ὄρνις ὁπόταν ἁρπάσῃ
τοῦ καταπιεῖν μεῖζόν τι· περιτρέχει κύκλῳ
τηροῦσα τοῦτο, καταπιεῖν δ' ἐσπούδακεν,
ἕτεραι διώκουσιν δὲ ταύτην. ταὐτὸν ἦν.
τὴν ἡδονὴν ὁ πρῶτος αὐτῶν καταμαθὼν

τῆς λοπάδος, ἀνεπήδησε κᾆφευγεν κύκλῳ
τὴν λοπάδ' ἔχων, ἄλλοι δ' ἐδίωκον κατὰ πόδας.
ἐξῆν ὀλολύζειν· οἱ μὲν ἥρπασάν τι γάρ,
οἱ δ' οὐδέν, οἱ δὲ πάντα. καί τοι παρέλαβον
ἰχθῦς ποταμίους ἐσθίοντας βόρβορον·
εἰ δ' ἔλαβον ἀρτίως σκάρον, ἢ 'κ τῆς Ἀττικῆς
γλαυκίσκον, ὦ Ζεῦ σῶτερ, ἢ 'ξ Ἄργους κάπρον,
ἢ 'κ τῆς Σικυῶνος τῆς φίλης ὃν τοῖς θεοῖς
φέρει Ποσειδῶν γόγγρον εἰς τὸν οὐρανόν,
ἅπαντες οἱ φαγόντες ἐγένοντ' ἂν θεοί.
ἀθανασίαν εὕρηκα· τοὺς ἤδη νέκρους,
ὅταν ὀσφρανθῶσι, ποιῶ ζῆν πάλιν.

Athenaeus VII p. 288 d: Φιλήμων δέ, τῆς κωμῳδίας ὁ ποιητής, καὶ αὐτὸς μνημονεύων τῶν ἐν Σικυῶνι διαφόρων γόγγρων, ποιεῖ τινα μάγειρον ἐπὶ τέχνῃ τῇ ἑαυτοῦ σεμνυνόμενον καὶ λέγοντα ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Στρατιώτῃ τάδε Ὡς ἵμερος κτλ. Vs. 1 iam alii contenderunt cum Eurip. Med. 57: ὥσθ' ἵμερός μοὐπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ | λέξαι μολούσῃ δεῦρο δεσποίνης τύχας. Vide quae in edit. mai. attuli. Pro ὡς Koenius ad Greg. Cor. p. 136 ὥσθ'. Scripsi autem et in Philemonis et in Euripidis loco μοὐπῆλθε, h. e. μοι ὑπῆλθε, vel μοι ἐπῆλθε. Vulgo μ' ὑπῆλθε, quod frustra, opinor, tuentur Euripidis exemplo Iphig. Aul. 492: ἄλλως τέ μ' ἔλεος τῆς ταλαιπώρου κόρης εἰσῆλθε, συγγένειαν ἐννοουμένῳ, ubi recte Matthiae edidit ἐννοούμενον. Crasin μοὐπῆλθε pro μοι ὑπῆλθε agnoscit Choeroboscus apud Goettlingium ad Theodos. p. 222: ἔκθλιψις δὲ καὶ συναίρεσις, οἷον ἐμοὶ ὑποδύνει ἐμοὐποδύνει. ἐκθλίβεται γὰρ τὸ ι τῆς οι διφθόγγου — καὶ συναιρεῖται τὸ ο και υ εἰς ου δίφθογγον. Ac nescio an etiam apud Epicratem, cuius locum exhibui vol. III p. 369. scribendum sit τελέως δέ μοὐπῆλθ' ἡ κατάρατος. Vide varietat. lect. — Vs. 4 ἐν ἅπασιν Bentleius cum sequentibus coniunxit, quod non

videtur probari posse. — Vs. 5 pro *οἷον* C habet *τοῦτον*. Bentleius *τοῖον*. Tum *παρατέθεικ' οὐ* ABC. *παρατέθει κοὐ* PVL. — Vs. 6 *ἐξηνθισμένον* i. e. artis lenociniis variegatum. Cfr vol. II p. 369. — Vs. 7 *κὠπτὸς* scripsi pro *καὶ ὀπτός*. — Vs. 10 *ὄρνις* dixit ultima correpta, contra antiquae comoediae usum. V. edit. mai. — Vs. 12 *καταπιεῖν δ' ἐσπούδακεν* edidit ex mea emendatione Dindorfius. ABP *καταπιεῖν μεῖζόν τι περὶ* (*περι* BP) *δ' ἐσπούδακεν*. CVL *καταπιεῖν περὶ δ' ἐσπούδακεν*. Fallitur Elmsleius ad Eurip. Med. 186. De *ἐσπούδακα* pro *σπουδάζω* egit Lehrsius Quaest. epic. p. 288. — Vs. 13 *ἕτεραι* AC. *ἕτερα* B. *ἑτέρα* PVL. Ibid. *διώκουσι δὲ* ABP. *διώκουσα* CVL. — Vs. 17 *ὀλολύζειν* *ridere* vel *cachinnari* interpretatur Casaubonus. Malim *eiulare*. Dobraeus Adv. II p. 288 tentat *ἐξῆλθ' ὀλολύζων*. Poterat lenius *ἐξῆ' ὀλολύζων*. — Vs. 20 *δ' ἔλαβον* L. *δὲ λαβὼν* PV. *ἀρτίως* Bentleius scripsit pro *ἄρτι*. Sed fortasse scribendum *ἄρτι σάργον*. — Vs. 21 *ἢ 'ξ Ἄργους κάπρον*. Argos dicit Amphilochicum. Certe Ambraciotas apros prae ceteris laudat Archestratus Athenaei III p. 92 d. et VII p. 305 e. Eustathius tamen p. 853 39 de Argolide intellexit. — Vs. 25 et 26 iterum habet Athen. p. 290 a. ubi pro *εὕρηκα* scribitur *ηὕρηκα*. — Vs. 26 pro *ὅταν* fortasse scrib. *ὅτανπερ*. Casaubonus post *ὅταν* addit *μόνον*. Ceterum admodum probabilis est coniectura Schweighaeuseri, totam hanc eclogam, adeoque ipsam fabulam *Στρατιώτου* nomine inscriptam, non Philemoni patri, sed filio tribuendam esse suspicantis propter iunioris Philemonis eclogam apud Athen. VII p. 291 D. ubi eundem habes *μάγειρον* in iisdem illis piscibus assandis occupatum.

ΣΥΝΑΠΟΘΝΗΣΚΟΝΤΕΣ.

Ἠγόρασα νῆστιν κεστρέ' ὀπτὸν οὐ μέγαν.

Athenaeus VII p. 307 d: *ὅτι δὲ εἶδος κεστρέων οἱ νήστεις, φησὶ Φιλήμων ἐν Συναποθνήσκουσιν Ἠγόρασα κτλ.*

Σ Υ Ν Ε Φ Η Β Ο Σ.

Ἱμάτια διαφαίνοντα καὶ πέδην τινὰ
χρυσῆν.

Clemens Alex. Paed. II p. 90: *πέδας δὲ περισφυρίους τὴν περὶ τοὺς πόδας ἀκοσμίαν τῶν γυναικῶν Φιλήμων ἐν Συνεφήβῳ προσεῖπεν Ἱμάτια κτλ.* De *πέδαις*, pedum ornamento, dixi edit. mai.

Υ Π Ο Β Ο Λ Ι Μ Α Ι Ο Σ.

I. II.

Ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωτα πλούσιος.

Stobaeus Flor. LVII 8. Idem versus omisso auctoris nomine commemoratur a Zonara Lex. p. 1395 et Etym. M. p. 600 56. Praeterea haec laudatur fabula a Photio, *Σοιχεῖον: ἡ σκιά. Φιλήμων Ὑποβολιμαίῳ*, et Clem. Alex. Strom. VI p. 267 Sylb. cuius de loco dixi edit. mai. p. XLV.

Φ Α Σ Μ Α.

Ἐπεὶ δ' ἡ Ῥόδη
κυμβίον ἀκράτου κατασέσειχ' ὑμῖν ἄνω.

Athenaeus XI p. 481 d: *κυμβία, τὰ κοῖλα ποτήρια καὶ μικρά. — Φιλήμων Φάσματι Ἐπεὶ δ' ἡ Ῥόδη κτλ.* Ita Macrobius Saturn. V 21. ubi idem Philemonis locus servatus est. Athenaeus *ἐπεὶ δὲ ἡ Ῥόδη*, quod in *ἐπειδὴ δ' ἡ Ῥόδη* mutavit Bentleius. Possis etiam *ἐπεὶ δὲ δὴ Ῥόδη*. Vs. 2 *ὑμῖν* VL. *ὑμᾶς* ABP. *ὑμῶν* Schweighaeuserus.

Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ο Ι.

Φιλοσοφίαν καινὴν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ·
πεινῆν διδάσκει καὶ μαθητὰς λαμβάνει.
εἷς ἄρτος, ὄψον ἰσχάς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ.

Clemens Alex. Strom. II p. 177 Sylb.: *Ζήνωνι δὲ τῷ στωϊκῷ τὴν διδασκαλίαν μαρτυροῦσι καί τοι διασύροντες*

οἱ κωμικοὶ ὧδέ πως Φιλοσοφίαν κενὴν (sic) κτλ. Fabulae et poetae nomen addit Diog. Laert. VII 24: οἵ γε μὴν κωμικοὶ ἐλάνθανον ἐπαινοῦντες αὐτὸν (Zenonem) διὰ τῶν σκωμμάτων, ἵνα καὶ Φιλήμων φησὶν οὕτως ἐν δράματι Φιλοσόφοις Φιλοσοφίαν καινὴν κτλ. Suidas v. Ζήνων. καὶ παροιμία „Ζήνωνος ἐγκρατέστερος". οὗτος (οὕτως?) γὰρ ἄκραν εἶχε δίαιταν καὶ λιτήν, ὥστε καὶ εἰς παροιμίαν χωρῆσαι. καὶ Φιλοσοφίαν καινὴν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ. Apud Diogenem vulgo vs. 3 primum locum occupat. — Vs. 3 εἷς ἄρτος Clemens, εἰς ἄρτον Diogenes. Aliud huius fabulae fragmentum habemus fortasse in Incertis LIII.

ΧΗΡΑ.

Athenaeus XI p. 497 f: Σαννάκρα. Κράτης — ἔκπωμά φησιν εἶναι οὕτω καλούμενον. ἔστι δὲ περσικόν. Φιλήμων δ' ἐν Χήρᾳ βατιακῶν μνησθεὶς καὶ τῇ γελοιότητι τοῦ ὀνόματος προσπαίξας φησίν Σαννάκρα, ἱπποτραγέλαφοι, βατιάκια, σαννάκια. Cod. B βατιάκιν. Praeterea nil diversitatis in libris. Schweighaeuserus: Σαννάκρι', ἱπποτραγέλαφοι, βατιάκια. B. Σαννάκια; Iacobsius Addit. p. 226 numeris trochaicis: Σάνναχρ', ἱπποτραγέλαφοί τε, βατιακαὶ καὶ σάνναχρα. Bentleius: Σαννάκι', ἱπποτραγέλαφοι, βατιάκια. Quorum omnium nihil verum videtur.

FABULARUM INCERTARUM FRAGMENTA.

I.

Ὦ Κλέων, παῦσαι φλυαρῶν· ἂν ὀκνῇς τὸ μανθάνειν,
ἀνεπικούρητον σεαυτοῦ τὸν βίον λήσει ποιῶν.
οὔτε γὰρ ναυαγός, ἂν μὴ γῆς λάβηται φερόμενος,
οὔποτ' ἂν σώσειεν αὑτόν, οὔτ' ἀνὴρ πένης γεγὼς
μὴ οὐ τέχνην μαθὼν δύναιτ' ἂν ἀσφαλῶς ζῆν τὸν βίον.
„ἀλλὰ χρήματ' ἐστὶν ἡμῖν." ἅ γε τάχιστ' ἀπόλλυται.

„κτήματ', οἰκίαι." τύχης δὲ μεταβολὰς οὐκ ἀγνοεῖς,
ὅτι τὸν εὔπορον τίθησι πτωχὸν εἰς τὴν αὔριον.
κἂν μὲν ὁρμισθῇ τις ἡμῶν εἰς λιμένα τὸν τῆς τέχνης,
ἐβάλετ' ἄγκυραν καθάψας ἀσφαλείας εἵνεκα·
ἂν δ' ἀπαίδευτος μετάσχῃ πνεύματος φορούμενος,
τῆς ἀπορίας εἰς τὸ γῆρας οὐκ ἔχει σωτηρίαν.
ἀλλ' ἑταῖροι καὶ φίλοι σοι καὶ συνήθεις, νὴ Δία,
ἔρανον εἰσοίσουσιν. εὔχου μὴ λαβεῖν πεῖραν φίλων,
εἰ δὲ μή, γνώσει σεαυτὸν ἄλλο μηδὲν πλὴν σκιάν.

Stobaeus Flor. XXX 4. Vs. 2 libri λήσῃ et vs. 15 γνώσῃ. Ibid. πονῶν B. m. p. ποῶν Trinc. — Vs. 9 τέχνης Bentleius. Libri τύχης. *) — Vs. 10 εἵνεκα pro edito εἵνεκεν A, ut volui in editione prima. Praestat fortasse οὕνεκα. — Vs. 11 ante Bentleium ἀπαιδεύτου. — Vs. 13 καὶ om. A. Ceterum recte, ut videtur, Dobraeus ad Porsoni Misc. p. 189 tres versus 6 7 et 8 post 12 collocavit.

II.

Ὃν οὐδὲ εἷς λέληθεν οὐδὲ ἓν ποιῶν,
οὐδ' ἂν ποιήσων, οὐδὲ πεποιηκὼς πάλαι,
οὔτε θεὸς οὔτ' ἄνθρωπος, οὗτός εἰμ' ἐγώ,
Ἀήρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία.
ἐγὼ δ', ὃ θεοῦ 'στὶν ἔργον, εἰμὶ πανταχοῦ,
ἐνταῦθ' ἐν Ἀθήναις, ἐν Πάτραις, ἐν Σικελίᾳ,
ἐν ταῖς πόλεσι πάσαισιν, ἐν ταῖς οἰκίαις
πάσαις, ἐν ὑμῖν πᾶσιν· οὐκ ἔστιν τόπος,
οὗ μή 'στιν Ἀήρ· ὁ δὲ παρὼν ἁπανταχοῦ
πάντ' ἐξ ἀνάγκης οἶδε πανταχοῦ παρών.

Stobaeus Eclog. phys. I p. 70 et 284 ed. Heer. Partem loci servavit etiam Vita Arati vol. II p. 438: οἱ δὲ Δία

---

*) Apud Themist Orat. XIII p. 176 d (p. 217 Dind.): οἱ δὲ ἄλλο ἕκαστοι ὅπλον ὡπλισμένοι παρὰ τῆς τέχνης, scribe τύχης, ut fors obtulerat.

τὸν ἀέρα ἀκούσαντες φέρουσι μάρτυν Φιλήμονα τὸν κωμικόν· φησὶ γὰρ "Ον οὐδὲ εἷς λέληθεν οὔτε κακὸν οὔτε ἐσθλόν, οὗτός εἰμ' ἐγὼ ἀήρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. Scholiasta Germanici Arat. II p. 37 ed. Buhle: *Iovem dictum aera: et Crates quidem eiusdem est opinionis, testemque esse Philonem* (leg. *Philemonem*) *comicum* "Ον οὐδὲ εἷς λέληθεν οὐδὲ ἓν ποιῶν, *ΟΥΤσ κακū ΟΥΤe ρρec ΘΑΝΟΙceΥΜειειω*. Ita enim haec leguntur in MS Dietziano. Editiones graecos versus omittunt, quorum secundus ita scribendus videtur: οὔτε κακὸν οὔτ' ἄρ' ἐσθλὸν οὗτός εἰμ' ἐγώ, ut legitur fere in vita Arati. Mirifice ab his discrepat lectio Stobaei, apud quem qui secundo loco ponitur versus, eum et Arati vita et scholiasta Germanici ignorant. Nec sane desideraretur si abesset. Versum quartum servavit etiam Etymol. M. p. 389 38: Δία γὰρ καὶ τὸν ἀέρα φησὶ Πλάτων (lege Φιλήμων) ὁ κωμικός Ἀὴρ ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. Ceterum hos versus e prologo fabulae desumptos et ab *Aëre* sub dei porsona pronunciatos esse, non est quod dubitemus.

III.

Τί ποτε Προμηθεύς, ὃν λέγουσ' ἡμᾶς πλάσαι
καὶ τἄλλα πάντα ζῷα, τοῖς μὲν θηρίοις
ἔδωχ' ἑκάστῳ κατὰ γένος μίαν φύσιν;
ἅπαντες οἱ λέοντές εἰσιν ἄλκιμοι,
δειλοὶ πάλιν ἑξῆς πάντες εἰσὶν οἱ λαγοί.
οὐκ ἔστ' ἀλώπηξ ἡ μὲν εἴρων τῇ φύσει
ἡ δ' αὐθέκαστος, ἀλλ' ἐὰν τρισμυρίας
ἀλώπεκάς τις συναγάγῃ, μίαν φύσιν
ἁπαξαπασῶν ὄψεται τρόπον θ' ἕνα.
ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐστὶ τὸν ἀριθμὸν
καθ' ἑνός, τοσούτους ἔστι καὶ τρόπους ἰδεῖν.

Stobaeus Flor. II 27. Vs. 1 ποτε A. ποθ' ὁ vulgo. — Vs. 5 cod. A λαγωοί. Itaque malim λαγῴ. — Vs. 8 erat

συναγάγοι. — Vs. 9 vulgo *ἀπαξάπασιν.* Correxi ex cod. Marciano apud Morellium Bibl. MS Graec. et Lat. p. 319. — Vs. 11 nonne *καθ' ἕνα* scribendum?

IV.

Πολύ γ' ἐστὶ πάντων ζῷον ἀθλιώτατον
ἄνθρωπος, εἴ τις ἐξετάζοι κατὰ τρόπον·
τὸν γὰρ βίον περίεργον εἰς τὰ πάντ' ἔχων
ἀπορεῖ τὰ πλεῖστα διὰ τέλους πονεῖ τ' ἀεί.
καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν ἡ γῆ θηρίοις
ἑκοῦσα παρέχει τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν,
αὐτὴ πορίζουσ', οὐ λαβοῦσα . . . . .
. . . . πάνυ μόλις
ὥσπερ τὸ κατὰ χρέος κεφάλαιον ἐκτίνει
τὸ σπέρμα, τοὺς τόκους δ' ἀνευρίσκουσ' ἀεὶ
πρόφασίν τιν' αὐχμὸν ἢ πάχνην ἀποστερεῖ.
καὶ δὴ τυχὸν μὲν διὰ τὸ παρέχειν πράγματα
μόνους ἑαυτῇ καὶ ποιεῖν τἄνω κάτω
ταύτην παρ' ἡμῶν λαμβάνει τιμωρίαν.

Stobaeus Flor. XCVIII 17. Vs. 7 sq. Dixit de his Bentleius, sed ita ut mihi quidem non satis fecerit. Itaque lacunam indicavi in hunc fere modum supplendam:

αὐτὴ πορίζουσ', οὐ λαβοῦσα [σπέρματα·
ἡμῖν δὲ κἂν ᾖ πολὺ λαβοῦσα] πάνυ μόλις
ὥσπερ τὸ κατὰ χρέος κτλ.

Et excidisse aliquid vel superiora docent, *καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις θηρίοις*, quibus ex vulgata lectione nihil in sequentibus opponitur. Tum illud *οὐ λαβοῦσα* necessario sibi poscit nomen substantivum; id autem non aliud esse potest quam *σπέρματα.* Iam sententia loci haec est: *et reliquis quidem animalibus sua sponte terra quotidianum victum suppeditat, nullo semine creatum; nobis autem, etiamsi multum seminis acceperit, aegerrime id ipsum tanquam commissam sortem*

rependit, foenore plane negato. Convenit Menandri locus Georg. IV 3: *τὰς κριθὰς δ' ἐὰν σπείρω πάνυ δίκαιος ὢν ἀπέδωχ' ὅσας ἂν καταβάλω.* — Vs. 9 *ἐκτίνει* pro vulgato *ἐκτίει* scripsi in edit. mai. Confirmant nunc codd. Gaisfordii, qui male *ἐκτίει* reliquit. Ibid. malim *ὥσπερ τι κατάχρεων.* — Vs. 10 *ἀνευρίσκουσ'* Gesnerus. Libri *εὑρίσκουσ'.* — Vs. 13 *ἑαυτῇ* Grotius. Vulgo *ἐν αὐτῇ.* AB *ταύτῃ.*

V.

Μείζω τὰ κακὰ ποιοῦσι πολλοί, δέσποτα,
αὐτοὶ δι' αὑτοὺς ἢ πέφυκε τῇ φύσει.
οἷον τέθνηκεν υἱὸς ἢ μήτηρ τινί,
ἢ νὴ Δί' ἄλλων τῶν ἀναγκαίων γέ τις·
ἂν μὲν λάβῃ τοῦτ' „ἀπέθαν', ἄνθρωπος γὰρ ἦν,"
τοσοῦτο γέγονε τὸ κακὸν ἡλίκον περ ἦν.
ἐὰν δ' „ἀβίωτος ὁ βίος, οὐκ ἔτ' ὄψομαι,
ἀπόλωλ'," ἐν ἑαυτῷ τοῦτ' ἐὰν σκοπῇ, κακὰ
πρὸς τοῖς κακοῖσιν οὗτος ἕτερα συλλέγει.
ὁ δὲ τῷ λογισμῷ πάντα παρ' ἑαυτῷ σκοπῶν
τὸ κακὸν ἀφαιρεῖ τἀγαθὸν δὲ λαμβάνει.

Stobaeus Flor. CVIII 33. Vs. 5 *ἂν* scripsi pro *εἰ.* cod. A *ὁ.* Tum pro *λάβῃ* Bentleius recte puto *λαλῇ*, pro quo ne *λέγῃ* requiras, *λαλεῖν* nonnunquam est *dictitare.* — Vs. 6 ante Bentleium *τοσοῦτον.* — Vs. 8 libri *ἀπόλωλεν.* Ibid. *κακὰ* ex fine sequentis versus, ubi vulgo legitur, huc retraxit Iacobsius Anim. ad Athen. p. 57. Idem fecit Tyrwhittus apud Gaisfordium. — Vs. 9 libri *κακοῖς.* Correxit Iacobsius. — Vs. 11 *ἀφαιρεῖ τἄγαθον* Bentleius et codd. Gaisfordii. Vulgo *ἀφαιρεῖτ' ἀγαθόν.*

VI.

Ἤκουσα τούτων αὐτός, οὐδὲ φύεται
αὐτόματον ἀνθρώποισιν, ὦ βέλτιστε, νοῦς

ὥσπερ ἐν ἀγρῷ θύμος· ἐκ δὲ τοῦ λέγειν τε καὶ
ἑτέρων ἀκούειν καὶ θεωρῆσαι * *
κατὰ μικρὸν ἀεί, φασί, φύονται φρένες.

Appendix Flor. Stobaei Gaisf. IV p. 402 Lips. Vs. 1 τούτων. Philosophos dicere videtur. — Vs. 2 malim αὐτόματος. Versus tertii numeri aliquanto elegantiores evadent, si θύμ' scripseris pro θύμος. — Vs. 4 addendum videtur τί που. Dionysius Thesmoph. 13: ἐν πράγμασιν ἀναστραφῆναι καὶ διαβλέψαι τί που. Et sic passim.

VII.

Ἀεὶ τὸ πλουτεῖν συμφορὰς πολλὰς ἔχει,
φθόνον τ' ἐπήρειάν τε καὶ μῖσος πολύ,
πράγματά τε πολλὰ κἀνοχλήσεις μυρίας,
πράξεις τε πολλὰς συλλογάς τε τοῦ βίου.
ἔπειτα μετὰ ταῦτ' εὐθὺς εἰρέθη θανών,
ἄλλοις καταλείψας εἰς τρυφὴν τὴν οὐσίαν.
ὅθεν πένεσθαι μᾶλλον ἡδέως ἔχω,
ἔχειν τε μέτρια κἀμέριμνον ζῆν βίον,
καὶ μήτ' ἔχειν πλοῦτόν με μήτε πράγματα·
πᾶς γὰρ πένης ὢν μεγάλα κερδαίνει κακά.

Stobaeus Flor. XCVII 19 cum lemmate Φιλήτου. Philemoni tribuit Grotius. Idem locus in Comp. Men. et Phil. p. 358. ubi vs. 1 ἀεὶ ὁ πλοῦτος. — Vs. 2 emendavit Salmasius. Vulgo φθόνον τε κἀπήρειαν καί. Propius vero Comparatio φθόνον τ' ἐπήριον καί. — Vs. 3 vulgatum καὶ ὀχλήσεις correxit Bentleius. — Vs. 4 nescio an delendus sit. — Vs. 5 libri εἶτα. Correxit Bentleius. De ἔπειτα μετὰ ταῦτα et similibus dixi edit. mai. p. 390. — Vs. 9 ante Bentleium με πλοῦτον. Ceterum hunc etiam versum delendum suspicor. Communes eiusmodi sententiae multifariam interpolabantur.

VIII.

Ὦ τρισμακάρια πάντα καὶ τρισόλβια
τὰ θηρί', οἷς οὐκ ἔστι περὶ τούτων λόγος·
οὔτ' εἰς ἔλεγχον οὐδὲν αὐτῶν ἔρχεται,
οὔτ' ἄλλο τοιοῦτ' οὐδέν ἐστ' αὐτοῖς κακὸν
ἔπακτον, ἣν δ' ἂν εἰσενέγκηται φύσιν
ἕκαστον, εὐθὺς καὶ νόμον ταύτην ἔχει.
ἡμεῖς δ' ἀβίωτον ζῶμεν ἄνθρωποι βίον·
δουλεύομεν δόξαισιν, εὑρόντες νόμους,
προγόνοισιν, ἐγγόνοισιν. οὐκ ἔστ' ἀποτυχεῖν
κακοῦ, πρόφασιν δ' ἀεί τιν' ἐξευρίσκομεν.

Stobaeus Flor. XCVIII 14. Vs. 2 Trinc. *θηρίοις οὐκ ἔνεστιν*. Hoc *ἔνεστιν* etiam A. — Vs. 3 libri *αὐτῶν οὐδέν*. Transposuit Grotius. — Vs. 9 malim *ἐκγόνοισιν*.

IX.

Νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον ᾤμην, Σωσία,
ἐγὼ πρότερον μὲν τοὺς πένητας ζῆν μόνον
ὀδυνωμένους, τῶν πλουσίων δὲ τὸν βίον
ἱλαρόν τιν' εἶναι καὶ φέρειν εὐθυμίαν·
νυνὶ δὲ διαφέροντα τοῖς καθ' ἡμέραν
δαπανήμασιν δὴ τὸν βίον ὁρῶ μόνον,
λύπας δ' ἔχοντας μείζονας τοὺς μείζονας.

Stobaeus Flor. XCVII 18. Vs. 1 post *πρότερον* addendum esse *μέν*, monui in edit. mai. Confirmat nunc cod. A. nisi quod is illam particulam post *τοὺς* habet, loco ut mihi videtur vix satis apto. Ibid. *μόνους* B pro *μόνον*. — Vs. 5 *νυνὶ* Bentleius. Libri *νῦν*. — Vs. 6 cod. B *γ' ὁρῶ*, quod correctoris esse videtur. Possis *βίοτον*, *victum*, pro *βίον*. Sed haereo etiam in particula *δή*, quam recte inertem et otiosam vocat Bentleius, acute coniiciens *δαπανήμασιν νὴ τὸν Δία διορῶ μόνον*, quod etsi propter ictum in ultima syl-

laba nominis *Δία* probari non potest *), a genuina tamen loci lectione proxime abest. Scribendum videtur *δαπανήμασιν νὴ τὸν Δί' εἰσορῶ μόνον.*

X.

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται·
οὐδ᾽ ὃς τὰ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο,
ἀλλ' ὃς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως·
οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
ἀλλ' ὅστις ἄδολον γνησίαν τ' ἔχων φύσιν
εἶναι δίκαιος κοὐ δοκεῖν εἶναι θέλει.

Stobaeus Flor. IX 22. Duo priores versus habet etiam Anton. Mel. XL p. 61 et Aldina sylloge gnom. monost. in. Philisco locum tribuit Grotius, Christiano homini, quod mireris, Brunckius P. Eth. p. 194. — Vs. 2 Antonius et Aldina sylloge *οὐ βούλεται.* Atque ita etiam A et B m. sec. — Vs. 3 *ἀπέσχετο* A. B. m. sec. et margo Gesneri. Vulgo *ὑπέσχετο.* — Vs. 6 *διατηρεῖ μόνον* Grotius. Et sic duo codd. Schowii. A *διατηρεῖ μόνως.* Gesnerus *διαθηρώμενος.* Idem in marg. *διατηρούμενος.*

XI.

Τὸν μὴ λέγοντα τῶν δεόντων μηδὲ ἓν
μακρὸν νόμιζε, κἂν δύ' εἴπῃ συλλαβάς,
τὸν δ' εὖ λέγοντα μὴ νόμιζ' εἶναι μακρόν,
μηδ' ἂν σφόδρ' εἴπῃ πολλὰ καὶ πολὺν χρόνον.
τεκμήριον δὲ τοῦδε τὸν Ὅμηρον λάβε·
οὗτος γὰρ ἡμῖν μυριάδας ἐπῶν γράφει,
ἀλλ' οὐδὲ εἷς Ὅμηρον εἴρηκεν μακρόν.

---

*) De hoc admonui in editione maiore. Apud Aristoph. Nub. 815: *οὐκ εὖ φρονεῖς μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον,* fortasse scribendum *μὰ τὸν Δί' οὔ, τὸν Ὀλύμπιον.*

Stobaeus Flor. XXXVI 18. Grotius notis MSS comparat similes sententias Martialis II 77 et Plinii Epist. V 6. quibus Plutarchum II p. 504 d. addit Gaisfordius.

XII.

Ἐγὼ τὸν ἀγρὸν ἰατρὸν ἐλελήθειν ἔχων·
τρέφει γὰρ οὗτος ὥσπερ ἀρρωστοῦντά με,
σιτάρια μικρὰ προσφέρων οἴνου θ' ὅσον
ὀσμήν, λαχάνων τ' ἀεί τι καὶ νὴ τὸν Δία
τὰ πετραῖα ταῦτ' ὀψάρια, κάππαριν, θύμον,
ἀσπάραγον, αὐτὰ ταῦτα· καὶ δέδοικα μὴ
λίαν ἀπισχναίνων με ποιήσῃ νεκρόν.

Stobaeus Flor. LVII 6. Vs. 3 A σμικρά. — Vs. 4 libri λαχάνων ἄγει τι. Correxit Dobraeus Adv. II p. 289. V. edit. mai. — Vs. 5 πετραῖα Salmasius apud Grotium. Vulgo πετραγεῖα. Arsen. πετράνη. B πετράγεια. — Vs. 6 ἀσπάραττον A. — Vs. 7 Trinc. ἐπισχναίνων.

XIII.

Ὅταν δὲ παρατηροῦντ' ἴδω τίς ἔπταρεν
ἢ τίς ἐλάλησεν, ἢ τίς ἐστιν ὁ προϊὼν
σκοποῦντα, πωλῶ τοῦτον εὐθὺς ἐν ἀγορᾷ.
αὑτῷ βαδίζει καὶ λαλεῖ καὶ πτάρνυται
ἕκαστος ἡμῶν, οὐχὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει.
τὰ πράγμαθ' ὡς πέφυκεν οὕτως γίγνεται.

Clemens Alex. Strom. VII p. 302 Sylb.: ὁ κωμικὸς δὲ Φιλήμων καὶ τοιαῦτα κωμῳδεῖ Ὅταν κτλ. Idem locus apud Theodoretum vol. IV p. 163 C. Cfr incertus Crameri Anecd. IV p. 250: τοὺς οἰωνοῖς καὶ κληδόσι χρωμένους καὶ ὁ Φιλήμων ὁ κωμικὸς φιλόσοφος κωμῳδῶν ἔφη. Ὅταν ἴδω, φησίν, παρατηροῦντα τίς ἔπταρεν ἢ τίς ἐλάλησεν, ἢ τίς ἐστιν ὁ προσιὼν σκοποῦντα ἀπολῶ τοῦτον εὐθύς. Vs. 1 editur ὅταν ἴδω παρατηροῦντα, et vs. 4 ἑαυτῷ. Correxit Grotius. — Vs. 3 πωλῶ τοῦτον ἐν ἀγορᾷ, i. e. *servo aequiparandum censeo.* Servi enim in foro venales prostabant.

XIV a. b.

Μὴ
λύπει σεαυτόν, τοῦτο γιγνώσκων ὅτι,
ὅταν πότ' ἀνθρώποισιν ἡ τύχη γελᾷ,
πάντων ἀφορμὴ τῶν καλῶν εὑρίσκεται·
ὅταν δὲ δυστυχῇ τις, οὐδ' εὐφραίνεται.
Ἅπαντα νικᾷ καὶ μεταστρέφει τύχη.

Compar. Men. et Phil. p. 357. Legebatur *λυπῇς σαυτόν.* Correxit etiam Dobraeus Adv. II p. 291. Vs. 5 cod. *δυστυχεῖ.* — Vs. 6 Chaeremoni tribuitur apud Stobaeum Ecl. phys. I p. 200 ed. Heer. ubi alius item ei subiicitur versus: *οὐδεὶς δὲ νικᾷ μὴ θελούσης τῆς τύχης.* Quae si recte Chaeremoni assignantur, pro *θελούσης τῆς τύχης* legendum *θελησάσης τύχης, nisi Fortuna voluerit.*

XV a. b.

Πρόσεστι δὲ τῷ πένητι ἀπιστία,
κἂν σοφὸς ὑπάρχῃ κἂν λέγῃ τι συμφέρον·
[δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκούουσιν κακῶς.
τῶν γὰρ πενήτων πίστιν οὐκ ἔχει λόγος.]
ἀνὴρ δὲ πλουτῶν, κἂν ἄγαν ψευδηγορῇ,
δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκούουσιν ἀσφαλές.

Compar. Men. et Phil. p. 357. Vs. 1 fortasse *τῷ γὰρ πένητι μὲν πρόσεστ' ἀπιστία.* — Vs. 2 malim *καὶ λέγῃ.* — Vs. 3 delendus videtur cum Dobraeo ad Plut. 689. A quarto versu novum fragmentum inchoare statuit D. Heinsius. Mihi etiam hic versus reliquis male interpositus videtur. Ceterum si tragici poetae locus est (cuiusmodi plura in illam comparationem illata sunt), non male pro *ἀκούουσιν* versu ultimo legi possit *κλύουσιν.* Dobraeus pro *ἀσφαλὲς* tentat *σαφές.*

XVI.

Ἐγὼ λίθον μὲν τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς θεούς,
οὐδέποτ' ἐπείσθην, οὐδὲ νῦν πεισθήσομαι,

ὡς τοῦτ' ἐγένετ' ἄνθρωπος· ὑπὸ δὲ τῶν κακῶν
τῶν συμπεσόντων τοῦ τε συμβάντος πάθους
οὐδὲν λαλῆσαι δυναμένη πρὸς οὐδένα,
προσηγορεύθη διὰ τὸ μὴ φωνεῖν λίθος.

Scholiasta Ven. et Eustath. ad Hom. Iliad. ὠ 617: *Φιλήμων δὲ ὁ κωμικός φησιν Ἐγὼ λίθον μὲν κτλ.* Vs. 1 *ἐγὼ* Eust. omittit. — Vs. 2 Brunckius ad Arist. Vesp. 983: *οὐπώποτ' ἐπείσθην.* V. edit. mai. Tum *πεισθήσομαι* Eustathius. Schol. *πείθομαι.* Heynius *νῦν γε πείθομαι.* Cfr Porsonus ad Euripid. Med. 139.

XVII.

Ὅταν ξενισθῇς ἐν πόλει πρὸς τὸν φίλον,
ἐν ταῖς περισσαῖς καὶ πυκναῖς ὁμιλίαις,
ἐὰν μεγίστην ὁ φίλος ἣν λέγῃ πόλιν,
σὺ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα μὴ σύγκριν', ἐπεὶ
ἐχθροὺς ποιοῦσι τοὺς φίλους αἱ συγκρίσεις.

Compar. Men. et Phil. p. 363. Vs. 1 fortasse *ὦ τὰν ξενισθεὶς ἐν πόλει πρὸς τοῦ φίλου.* — Vs. 3 *ἣν* addidit Grotius. Tum scribebatur *λέγει.* — Vs. 4 vulgo *μὴ συγκρίνῃς* sine *ἐπεί.* Correxit Bentleius. Ibid. Grotius *σεαυτοῦ.*

XVIII a. b.

Καλῶς ποιήσας καλῶς ὠνείδισας,
ἔργον καθεῖλες πλουσίου πτωχὸς λόγῳ.
Καυχώμενος τὸ δῶρον ὃ δέδωκας φίλῳ
ἔργῳ στρατηγὸς γέγονας, ἐν λόγῳ φονεύς.

Compar. Men. et Phil. p. 360. Vs. 1 e MS addidit Grotius, qui post *ποιήσας* (codex *πονήσας*) adiecit *οὐ.* Fortasse scribendum *καλῶς ποιήσας εἰ κακῶς ὠνείδισας.* Dobraeus Adv. II p. 290: *οὐ καλῶς ὀνειδίσας.* — Vs. 2 *πλουσίου πτωχὸς λόγῳ* D. Heinsius. Codex *πλούσιον πτωχῶν λόγῳ.* A tertio versu novum incipit fragmentum, quod vidit Dobraeus, qui vs. 4 ita refinxit *λόγῳ στρατηγὸς γέγονας, ὢν ἔργῳ φονεύς.*

XIX.

Ὡς εὐφυὲς ζῷον κοχλίας νὴ τὸν θεόν.
ὅταν πονηρῷ περιπέσῃ τῷ γείτονι,
τὸν οἶκον ἄρας εἰς ἕτερον πορεύεται,
νέμεται δ' ἀμέριμνος τοὺς κακοὺς φεύγων ἀεί.

Compar. Men. et Phil. p. 361. Vs. 1 articulum ante κοχλίας delevit Bentleius.

XX.

Ὃ δεῖ παθεῖν σε μηδαμοῦ σκέψῃ φυγεῖν·
οὐ γὰρ δυνήσῃ φεύγειν ὅ σε δεῖ παθεῖν·
τὸ πεπρωμένον γὰρ οὐ μόνον βροτοῖς
ἄφευκτόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.

Compar. Men. et Phil. p. 361. Vs. 2 fortasse οὐ γὰρ δύναι' ἂν ἐκφυγεῖν, vel οὐ γὰρ δυνήσει διαφυγεῖν. — Vs. 3 ante βροτοῖς fort. addendum τοῖσιν. — Vs. 4 Grotius καὶ κατ' οὐρανόν. Fortasse καὶ τοῖς οὐρανὸν | ἔχουσι vel οἰκοῦσι.

XXI.

Εἴ ποτέ τις ἡμῶν εἰς τὸν ἀγρὸν ἐξιὼν
μνήματα παρελθὼν καὶ τάφους ἀνθρωπίνους,
τούτων ἕκαστος ἔλεγεν „εἰς ὥρας ἐγὼ
πλεύσω, φυτεύσω, τοῖχον ἄρας κτήσομαι."

Compar. Men. et Phil. p. 362. Non attici poetae haec esse vel barbara forma πλεύσω vs. 4 docet. Vs. 2 Heinsius παρέλθοι. Non male, si versum excidisse statuas hac sententia: *rerum humanarum fragilitatis admonitus dicet.* Nam vs. 3 τούτων ad sepultos spectare videtur. — Vs. 4 cod. κτήσομαι τοῖχον ἄρας. Transposuit Grotius. In sequentis versus initio fuisse videtur ἕτερον, *sublato pariete alium aedificabo.*

XXII.

Ἂν γνῷς τί ἐστ' ἄνθρωπος, εὐδαίμων ἔσει.
τέθνηκέ τις, μὴ δεινὸν ἔστω τοῦτό σοι.
κεκύηκέ τις, οὐ κεκύηκέ τις· ἠτύχηκέ τις·

βήττει τις· οἰμώζει τις· ἡ φύσις φέρει
ἅπαντα ταῦτα. φεῦγε τὰς λυπὰς μόνον.

Stobaeus Flor. CVIII 39. Vs. 1 *ἂν γνῷς τί* Grotius pro *ἀγνὼς τίς.* Diphilus Stobaei Flor. XXI 3: *Ἂν γνῷς τί ἐστ' ἄνθρωπος ἥδιον ἔσει.* — Vs. 3 post *κεκύηκε* libri repetunt *μὴ δεινόν.* Delevit Grotius. Praeterea malim *κεκυηκεν, οὐ κεκύηκεν,* utroque *τις* omisso. — Vs. 4 *δὲ* post *φέρει* delevit Grotius. Idem vs. 5 addidit *μόνον.*

XXIII.

Ἄνθρωπος εἶ δήπουθεν, ὧν ἐστ' οὐδὲ εἷς
ᾧ μὴ κακόν τι γέγονεν ἢ γενήσεται,
ὁ ποιῶν δ' ἐλάχιστον τὸ γεγενημένον κακόν,
ἀμφότερον οὗτος εὐτυχεῖ τε καὶ φρονεῖ.

Stobaeus Flor. CVIII 50. Vs. 1 *ὧν* Bentleius: libri *οὐκ.* — Vs. 3 Bentleius *ἐλαχίστου.* Vulgatum verte *quam maxime minuens.* Ibid. *κακὸν* addidit Bentleius.

XXIV.

Τί ποτ' ἐστὶν ἄρα διότι βούλεταί μ' ἰδεῖν;
ἢ καθάπερ οἱ νοσοῖντες ἀλγοῦντες σφόδρα,
τὸν ἰατρὸν ἂν ἴδωσιν, οὐκ ἀλγοῦσ' ἔτι,
οὕτως, ὅταν τις τυγχάνῃ λυπούμενος,
ἧττον ὀδυνᾶται, φίλον ἐὰν παρόντ' ἴδῃ;

Stobaeus Flor. CXIII 10. Vs. 3 *οὐκ* om. Trinc. — Vs. 5 A *παρόντα δεῖ.*

XXV a. b.

Ἆρ' ἐστὶ τοῖς νοσοῦσι χρήσιμος λόγος.
Ὡς σπληνίον πρὸς ἕλκος οἰκείως τεθὲν
τὴν φλεγμονὴν ἔπαυσεν, οὕτω καὶ λόγος
εὔκαιρος εἰς τὰ σπλάγχνα κολληθεὶς φίλων
εὐψυχίαν παρέσχε τῷ λυπουμένῳ.

Compar. Men. et Phil. p. 362. Tres priores versus sunt etiam apud Stobaeum Floril. LXXXI 2. ubi Trinc. *Φιλήμονος*. A *Φιλήτα*. Gesn. *Philemonis in Phileta*. Vs. 1 vulgo ita legitur *ἄρ' ἐστὶ λόγος τοῖς νοσοῦσι χρήσιμος*. Correxit Gaisfordius ex AB, nisi quod reliquit *ἄρ'* pro *ἆρ'*. Comparatio habet *πάρεστιν ὁ λόγος*. Unde Grotius *ἄρ' ἐστὶν ο λόγος*. Idem primum versum a reliquis separavit. Vs. 4 Dobraeus Adv. II p. 287 *φίλον*.

XXVI.

Θεὸν νόμιζε καὶ σέβου, ζήτει δὲ μή·
πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦ ζητεῖν ἔχεις.
εἴτ' ἔστιν εἴτ' οὐκ ἔστι μὴ βούλου μαθεῖν,
ὡς ὄντα τοῦτον καὶ παρόντ' ἀεὶ σέβου.

Stobaeus Ecl. phys. II p. 6 ed. Heer. et Compar. Men. et Phil. p. 359. Versum primum tertium et quartum omisso auctoris nomine ex cod. Paris. edidit Boissonadius Anecd. I p. 120. ubi vs. 3 pro *βούλου* et *πειρῶ*. — Vs. 4 malim *ὡς ὄντα δ' αὐτόν*. Stobaei codices Philetae tribuunt.

XXVII a.

Σοὶ γὰρ τίς ἐστιν, εἰπέ μοι, παρρησία;
σὺ λαλεῖς ἐν ἀνθρώποισιν ὡς ἄνθρωπος ὤν,
τὸ δ' ὅλον περιπατεῖς, ἢ τὸν αὐτὸν ἀέρα
ἑτέροισιν ἕλκεις, εἰπέ μοι, τοιοῦτος ὤν;

Stobaeus Flor. VI 18. Vs. 1 correxit Gaisfordius ex Damasc. Vulgo *σὺ γὰρ τί ἐστιν*. — Vs. 4 libri *ἑτέροις συνέλκεις*. Correxi in editione prima. Actum egit Dobraeus Adv. II p. 289.

XXVII b.

Πολλῶν φύσει τοῖς πᾶσιν αἰτία κακῶν
λύπη· διὰ λύπην καὶ μανία γὰρ γίγνεται
πολλοῖσι καὶ νοσήματ' οὐκ ἰάσιμα·

αὑτούς τ' ἀνῃρήκασι διὰ λύπην τινές,
ἐπὰν τὸ λυποῦν πλεῖον ᾖ τὸ σῶζον ᾖ.

Stobaeus Flor. XCIX 1. Menandro tribuit Trinc. — Vs. 2 *λύπης* vulgo. *λύπην* A. B. margo Gesn.

XXVIII.

Δικαιότατον κτῆμ' ἐστὶν ἀνθρώποις ἀγρός·
ὧν ἡ φύσις δεῖται γὰρ ἐπιμελῶς φέρει,
πυρούς, ἔλαιον, οἶνον, ἰσχάδας, μέλι·
τὰ δ' ἀργυρώματ' ἐστὶν ἥ τε πορφύρα
εἰς τοὺς τραγῳδοὺς εὔθετ', οὐκ εἰς τὸν βίον.

Stobaeus Flor. LVI 15. Postremos versus Socratem frequenti commemoratione usurpasse hallucinatur Diogenes Laert. II 25. Vs. 4 *τὰ δ' ἀργυρώματ'* Diogenes. *τἀργυρώματ'* libri Stobaei. — Vs. 5 pro *τραγῳδοὺς* B *στρατηγούς*. Ibid. *εὔθετ'* Stobaeus. *χρήσιμ'* Diogenes et Clemens Alex. Paed. II p. 87: *πρὸς δὲ καὶ ἡ πορφύρα καὶ τὰ ἀργυρώματα, ὥς φησιν ὁ κωμικός, εἰς τοὺς τραγῳδοὺς χρήσιμα, καὶ οὐκ εἰς τὸν βίον.*

XXIX a. b.

Πολλάκις ἔχων τις οὐδὲ τἀναγκαῖα νῦν
αὔριον ἐπλούτησ', ὥστε χἀτέρους τρέφειν.
Θησαυρὸν εὑρῶν σήμερόν τις αὔριον
ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας ἀπώλεσεν.

Stobaeus Flor. CV 50. Distinxi haec in duo fragmenta. Vs. 3 *τις* pro *τῆς* Porsonus Addendis ad Eurip. Hec. p. 104 Lips.

XXX.

Σύρα, Σύρα. Β. τί ἐστι. Α. πῶς ἡμῖν ἔχεις;
Β. μηδέποτ' ἐρώτα τοῦτ', ἐπὰν γέροντ' ἴδῃς
ἢ γραῦν τιν'· ἴσθι δ' εὐθὺς ὅτι κακῶς ἔχει.

Stobaeus Flor. CXVI 17 et Antonius Mel. p. 240 48.

XXXI.

'Ἐξιὼν
γυναικὸς ἐξόπισθ' ἐλευθέρας βλέπω
μόνην θεράπαιναν κατόπιν ἀκολουθεῖν καλὴν
ἐκ τοῦ Πλαταιικοῦ, παρακολουθοῦντά τε
ταύτῃ κατιλλώπτειν τινά.

Clemens Alex. Paed. III p. 108 46 Sylb.: ἐγὼ μὲν οὐδὲ τὰς θεραπαίνας ἀξιῶ ταῖς ἀρίσταις γυναιξὶν ἑπομένας αἰσχρολογεῖν ἢ αἰσχροεργεῖν, σωφρονίζεσθαι δὲ αὐτὰς πρὸς τῶν δεσποινῶν· σφόδρα γοῦν ἐπιτιμητικώτατα ὁ κωμικὸς Φιλήμων φησίν 'Ἐξιὼν γυναικὸς κτλ. Vs. 1 pro ἐξιὼν vulgo ἐξόν. Correxit Marklandus Explicat. Veter. auct. p. 245. Eidem debetur βλέπω μόνην pro βλεπομένην. — Vs. 4 et 5 legebatur ἐκ τοῦ Πλαταιικοῦ τε παρακολουθοῦντά τινα ταύτῃ κατιλλώπτειν. Correxit Bentleius, apud quem τινα typothetae errore, ut suspicor, in fine penultimi versus legitur. Verbum ἰλλώπτειν, de quo plura attuli in editione maiore, ex comicis poetis annotavit Pollux II 52. Postrema Dobraeus Advers. II p. 290 ita tentat μέγ' ἐγκατιλλώπτειν. Malim quod haud paullo lenius est ταύτῃ 'γκατιλλώπτειν. Nam vulgatum sane ferri non potest.

XXXII.

Μῦς λευκός, ὅταν αὐτήν τις (ἀλλ' αἰσχύνομαι
λέγειν), κέκραγε τηλικοῦτον εὐθὺς ἡ
κατάρατος, ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν.

Aelianus Hist. An. XII 10: ἔτι μᾶλλον τὸν θῆλυν (μῦν) ἔλεγον εἰς τὰ ἀφροδίσια εἶναι λυττητικόν. Φιλήμων Μῦς λευκός κτλ. Respicit Photius p. 282 3. Μῦς λευκός: οἱ κατοικίδιοι μύες ἄγαν πρὸς τὴν ὀχείαν κεκίνηνται, μάλιστα οἱ λευκοί. οὗτοι δέ εἰσι θήλεις. ἐπὶ τῶν ἀκρατῶν περὶ τὰ ἀφροδίσια ἡ παροιμία εἴρηται. Itaque haec dixit Philemon de muliere muris instar libidinosa. Ad αὐτὴν supple σποδῇ. V. edit. mai. — Vs. 3 μαστροπὸς quod libri post κατάρατος habent delevit Bentleius.

XXXIII.

Τὸν βολβόν, εἰ βούλει, σκόπει
ὅσα δαπανήσας εὐδοκιμεῖ, τυρόν, μέλι,
σήσαμον, ἔλαιον, κρόμμυον, ὄξος, σίλφιον·
αὐτὸς δ' ἐφ' αὑτοῦ 'στιν πονηρὸς καὶ πικρός.

Athenaeus II p. 64 e: *περὶ δὲ τῆς τῶν βολβῶν σκευασίας Φιλήμων φησί Τὸν βολβόν κτλ.* Vs. 3 praeeunte Schweighaeusero scripsi *κρόμμυον*. Libri *κρόμυον* contra usum Atticorum. — Vs. 4 libri *αὐτοῦ ἐστι.*

XXXIV a.

Βουνὸν ἐπὶ ταύτῃ παραλαβὼν ἄνω τινά.
B. τίς ἐσθ' ὁ βουνός; ἵνα σαφῶς σου μανθάνω.

Phrynichus Epit. p. 355. *Βουνός: ὀθνεία ἡ φωνὴ τῆς Ἀττικῆς· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ χρησάμενος τῷ ὀνόματι, συνεὶς ξένως* (fort. *ξένῳ*) *χρησάμενος, σημαίνεται ὡς ἀσαφῶς διαλεγόμενος· εἰπόντος γάρ τινος Βουνὸν — τινά, ὁ προσδιαλεγόμενος, οὐ συνεὶς τὸ ξένον τοῦ ὀνόματός φησι Τίς ἔσθ' ὁ βουνός κτλ.* Non ex Notho fabula (p. 16) hos versus petitos esse vidit Duebnerus.

XXXIV b.

Χαλεπόν γ' ἀκροατὴς ἀσύνετος καθήμενος·
ὑπὸ γὰρ ἀνοίας οὐχ ἑαυτὸν μέμφεται.

Theophyl. ad Autol. III p. 385 d: *καθάπερ καὶ ὁ Φιλήμων Χαλεπόν γ' ἀκροατής κτλ.* Versu primo addidit *γ'* Dobraeus ad Plut. 1012. — Vs. 2 *οὐχ ἑαυτὸν* editio princeps. Ceterae *ἑαυτὸν οὐ*, quod si ex libris codd. ductum est, *αὐτὸν οὐχὶ* legi possit.

XXXV.

Ἀλλ' ἐν Σάμῳ μὲν τοῦ λιθίνου ζῴου ποτὲ
ἄνθρωπος ἠράσθη τις, εἶτ' εἰς τὸν νεὼν
κατέκλεισεν αὐτόν.

Athenaeus XIII p. 605 f: *Κλείσοφος τοῦ ἐν Σάμῳ Παρίου ἀγάλματος ἐρασθεὶς κατέκλεισεν αὑτὸν ἐν τῷ ναῷ, ὡς πλησιάσαι δυνησόμενος· — καὶ Φιλήμων τοῦ αὐτοῦ μνημονεύων φησίν 'Αλλ' ἐν Σάμῳ κτλ.* Vide edit. mai.

XXXVI.

'Εὰν γέρων γένηται πλούσιος γεγώς,
καλὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἐπὶ τούτῳ μόνον.
ἔχει γὰρ χειραγωγὸν τὸν πλοῦτον ὁ γέρων.

Compar. Men. et Phil. p. 358. Vs. 1 fort. *ἐὰν γένηται πλούσιος γεγὼς γέρων.* Praeterea primus et secundus versus transponendi videntur. Dobraeus Adv. II p. 291 primum versum delendum esse, reliqua autem ita scribenda coniecit, *ἐπὶ τούτῳ μόνον, | τὸν πλοῦτον ἤν τις χειραγωγήσοντ' ἔχῃ.* De tertio versu cfr Bentl. p. 132.

XXXVII.

Ὦ γέρον, ἐπὰν ἴδῃς γέροντα καὶ μόνον,
μηδὲν ἐπερώτα· πάντα γὰρ κακῶς ἔχει.
καλὸν τὸ θνήσκειν ἐστὶν ἐπὶ τούτῳ λέγειν.

Compar. Men. et Phil. p. 358. Vs. 2 *μηδὲν ἐπερώτα, nihil amplius quaere.* Nisi malis *μηδέποτ' ἐρώτα*, ut XXX 2. Dobraeus Adv. II p. 291: *μηδὲν ἔτ' ἐρώτα.* Idem vs. 3 delet. Si suo loco positus est, verterim: *de hoc usurpare licet* (*ἔστι* pro *ἐστὶ*) „*lucrum est mori.*"

XXXVIII.

'Επὰν ἐγγὺς θάνατος ἔλθῃ,
οὐδεὶς ἑαυτῷ ὃ θέλει βουλεύεται·
θνήσκει δ' ὁ θνήσκων κατ' ἰδίαν εἱμαρμένην.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Locus adhuc frustra tentatus.

XXXIX.

Κἂν δοῦλος ᾖ τις, σάρκα τὴν αὐτὴν ἔχει·
φύσει γὰρ οὐδεὶς δοῦλος ἐγενήθη ποτέ,
ἡ δ' αὖ τύχη τὸ σῶμα κατεδουλώσατο.

Compar. Men. et Phil. p. 361. Vs. 1 pro ἦ τις erat ἐστι. Correxi edit. mai. allato Eurip. Orest. 1537: κἂν δοῦλος ᾖ τις, ἥδεται τὸ φῶς ὁρῶν. Nunc idem Dobraeus Advers. II p. 291. De aoristo ἐγενήθην cfr Fragm. Inc. LXXIII 2 et Lobeckium ad Phryn. p. 109.

XL a.

Εἰ ταῖς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηκότες
αἴσθησιν εἶχον, ἄνδρες, ὥς φασίν τινες,
ἀπηγξάμην ἂν ὥστ' ἰδεῖν Εὐριπίδην.

Compar. Men. et Phil. p. 316. Anthol. Palat. IX 450 et Thomas Mag. Vita Eurip. p. 54 ed. Lips. De plurali ἀλήθειαι dixi edit. mai.

XL b.

Σφίγγ' ἄρρεν', οὐ μάγειρον εἰς τὴν οἰκίαν
εἴληφ'· ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ ἕν, μὰ τοὺς θεούς,
ὧνπερ λέγει συνίημι· καινὰ ῥήματα
πεπορισμένος γάρ ἐστι.

Athenaeus XIV p. 659 b: μάλιστα γὰρ εἰσάγονται οἱ μάγειροι σκωπτικοί τινες, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπουσι. καὶ Φιλήμων δέ που φησίν Σφίγγ' ἄρρεν' οὐ κτλ. Eosdem versus, sed pluribus auctos e Stratonis Phoenicide iterum apposuit Athen. IX p. 382 c. Cfr edit. mai. Vs. 1 quod masculam Sphinga se conduxisse dicit explicui in edit. mai. — Vs. 3 altero loco Athen. ὅσ' ἂν λέγῃ et vs. 4 πάρεστι pro γάρ ἐστι.

XL c.

Ἐκ τῶν λόγων μὴ κρῖνε, Κλειτοφῶν, σοφὸν
ἢ χρηστὸν ἄνδρα· τὸν βίον ἐξέταζ' ἀεί·
πολλοὶ γὰρ εὖ λέγουσιν ἀδικίας χάριν,
τὰ δ' ἔργ' ἔχουσι φαῦλα κοὐ φρονοῦσιν εὖ.

Appendix Flor. Stobaei Gaisf. vol. IV p. 382 Lips. cum lemmate Τίωνος, i. e. Φιλιστίωνος (Φιλήμονος), ut recte monuit Gaisfordius..

XLI.

Ἂν οἷς ἔχομεν τούτοισι μηδὲ χρώμεθα,
ἃ δ' οὐκ ἔχομεν ζητῶμεν, ὧν μὲν διὰ τύχην
ὧν δὲ δι' ἑαυτοὺς ἐσόμεθ' ἐστερημένοι·
εἰ δ' εὐτυχῶν τις καὶ βίον κεκτημένος
μηδὲν δ' ὅμως τι τῶν καλῶν πειράσεται,
ἐγὼ μὲν αὐτὸν οὔποτ' ὄλβιον καλῶ,
φύλακα δὲ μᾶλλον χρημάτων εὐδαίμονα.

Floril. Vat. MS apud Maium Coll. Script. vett. II p. XXVII. Tres priores versus habet Stobaeus Flor. XVI 10 et Anton. Mel. XLII p. 64. Vs. 1 Stobaeus ἐὰν οἷς ἔχωμεν τοῖς γε. Trinc. γε omittit. Antonius ἐὰν οἷς ἔχωμεν τούτοις. Hinc conieci in prima edit. ἐὰν (ἂν) οἷς ἔχομεν τούτοισι. Confirmat nunc Flor. Vat. ubi legitur ἐὰν οἷς ἔχομεν τούτοις. — Vs. 2 ζητῶμεν Flor. Vat. ut scripsi in edit. mai. ζητοῦμεν Stobaeus. — Vs. 3 δι' ἑαυτοὺς i. e. ἡμᾶς αὐτούς. Menander Inc. V 8: αὐτοὶ παρ' αὑτῶν προσπορίζομεν. Cleochares apud Herodianum de figur. p. 56 28: Δημοσθένη Ἀλέξανδρος ἐζήτει· τὸ διὰ τί παρ' αὐτοῖς λογίζεσθε. Lege ἐξήτει et παρ' αὑτοῖς. Cfr Hermannus ad Soph. Trach. 451.

XLII.

Τί ζῆν ὄφελος ᾧ μή 'στι τὸ ζῆν εἰδέναι;
B. ἀλλ' οἶνος ἦν· οὐδεὶς δὲ μεθύων, ἂν σκοπῇς,
ὃς οὐχὶ δοῦλός ἐστι τοῦ πεπωκέναι·
ὅσα μ' οὗτος ἠνάγκαζ', ἐποίουν ταῦτ' ἐγώ.
ὁ πονηρὸς οἶνος οὗτός ἐστι, Νικοφῶν.

Stobaeus Flor. XVIII 7. Vs. 1 libri τί δὴ ζῆν. Correxit Grotius. Fortasse tamen praestat τί δὴ | ζῆν ὄφελος ᾧ μή 'στιν τί τὸ ζῆν εἰδέναι. Pronomen τι ante τὸ ζῆν desiderabat etiam Bentleius. — Vs. 5 fortasse πονηρὸς οἶνος ὁ πολύς ἐστι. Ita infra XCIX: ἅπας πονηρὸς οἶνος ὁ πολύς ἐστ' ἀεί. Alexis Epitrop. p. 416: πολὺς γὰρ οἶνος

πόλλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ. Versus hic fortasse alteri interlocutori tribuendus, nisi potius a reliquis separandus est.

XLIII.

Ὁ φθόνος ἐν ἑαυτῷ τοῦθ' ἓν ἐπιεικῶς ποιεῖ·
τὸν αἱρετιστὴν ὄντα τῶν αὑτοῦ τρόπων
λυμαίνεται μάλιστα διὰ παντὸς συνών.

Stobaeus Flor. XXXVIII 1. Vs. 1 Bentleius *ἐν αὑτῷ — ἔχει.* Possis etiam *φέρει.* At fortasse sufficit *ὁ φθόνος ἑαυτῷ.* De sententia vide edit. mai. — Vs. 2 libri *ἐρεθιστήν.* Correxit Gesnerus.

XLIV.

Ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη,
μὴ κρείττον' εἶναι τἀνδρὸς ἀλλ' ὑπήκοον·
γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα κακόν ἐστιν μέγα.

Stobaeus Flor. LXXIV 20. Vs. 1 B post *ἀγαθῆς* inserit *δέ.* — Vs. 2 Gesnerus *κρεῖττον.*

XLV.

Οὐκ ἂν δύναιο μὴ γενέσθαι, δέσποτα,
ἄνθρωπος ὢν ἄνθρωπος· ἄλλως οὖν βοᾷς.
τὸν ζῶντ' ἀνάγκη πόλλ' ἔχειν ἐστὶν κακά.

Stobaeus Flor. XCVIII 5.

XLVI a.

Οὔτε γὰρ ἰατρὸς οὐδὲ εἷς, ἂν εὖ σκοπῇς,
τοὺς αὐτὸς αὑτοῦ βούλεθ' ὑγιαίνειν φίλους,
οὔτε στρατιώτης πόλιν ὁρᾶν ἄνευ κακοῦ.

Stobaeus Flor. CII 5. Vs. 1 *ἂν σκοπῇς* sine *εὖ* Voss. *ἄνευ κόπου* B ex interpolatione. *ἂν κοπεῖς* A. Fort. igitur *ἐὰν σκοπῇς.* In hac enim formula *εὖ* saepissime omittitur. V. Fragm. LXII 2: *οὐδεὶς δὲ μεθύων, ἂν σκοπῇς.* Menander Inc. XII 4: *ὁ μὲν γὰρ ἰός, ἂν σκοπῇς, τὸ σιδήριον.* Mitto alia. — Vs. 2 *αὐτοῦ αὐτὸς* A. et Voss.

XLVI b.

Οὕτως ἄνανδρος γέγονας; οὐκ εὐψυχία
τοῦτ' ἐστὶν ὃ ποιεῖς νῦν γάρ, ἀλλ' ἀνανδρία
τὸ μὴ δύνασθαι καρτερεῖν λυπούμενον.

Stobaeus Flor. CVIII 34. Gesneri margo: *Diphili alias Philemonis.* Philemoni tribuit Grotius et Gaisfordius ex A.

XLVII.

'Εγὼ δὲ λυποῦμαι μὲν εἰς ὑπερβολὴν
ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ἐν δὲ τῇ λύπῃ φρονῶ.
τοῦτο τό με τηροῦν ἐστι κἄνθρωπον ποιοῦν.

Stobaeus Flor. CVIII 2. Ita Grotius pro *τοῦτό με τηροῦν.* B *καὶ τοῦτό με τηροῦν*, quod correctoris est. Possis etiam *τουτί με τηροῦν.*

XLVIII.

Οὐκ ἔστιν ἡμῖν οὐδεμία τύχη θεός,
οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ταυτόματον, ὃ γίγνεται
ὡς ἔτυχ' ἑκάστῳ, προσαγορεύεται τύχη.

Clemens Alex. Strom. V p. 259 43 Sylb.: *καλῶς οὖν καὶ Φιλήμων ὁ κωμικὸς Οὐκ ἔστιν ἡμῖν κτλ.* Eadem sunt apud Euseb. P. E. XIII p. 402 et Theodoret. Therap. T. IV p. 852.

XLIX.

'Ορῶσι πάντες πρῶτον, εἶτ' ἐθαύμασαν,
ἔπειτ' ἐπεθεώρησαν, εἶτ' εἰς ἐλπίδα
ἐνέπεσον· οὕτω γίγνετ' ἐκ τούτων ἔρως.

Clemens Alex. Strom. VI p. 266 36 Sylb.: *Φιλήμων ὁ κωμικὸς γράφει 'Ορῶσι πάντες κτλ.* Vs. 2 vulgatur *εἶτ' ἐπεθεώρησαν.* Gorrexit Bentleius. — Vs. 3 *ἐνέπεσον* Bentleius. Vulgo *ἐνέπεσαν.* Cfr Lobeckius ad Phryn. p. 724.

L.

Παρὰ τοῦ βασιλέως γράμμαθ' ἥκει σοι Μάγα.
B. Μάγας, κακόδαιμον, γράμματ' οὐκ ἐπίσταται.

Plutarchus de Ira cohib. p. 458 a: *δημοσίᾳ (Μάγας) ὑπ᾽ αὐτοῦ (Φιλήμονος) κωμῳδηθεὶς ἐν θεάτρῳ Παρὰ τοῦ βασιλέως κτλ. λαβὼν ὑπὸ χειμῶνος εἰς Παραιτόνιον ἐξενεχθέντα στρατιώτῃ μὲν ἐκέλευσε γυμνῇ τῇ μαχαίρᾳ θιγεῖν τοῦ τραχήλου μόνον, εἶτα κοσμίως ἀπελθεῖν.* Eadem tradit de Virt. mor. p. 449 e. sed omissis illis versibus, quorum alter ita vulgo editur: *Μάγα κακόδαιμον, γράμματ᾽ οὐκ ἐπίστασαι.* Correxit Clericus. Accidisse id Philemoni in itinere Solensi suspicatus sum in iis quae in prima editione de Philemonis vita scripsi p. XLIV, male tamen abusus Teletis loco *) ex quo nihil de exilio, quo multatus sit Philemon, legitur.

LI a.

Οὐ τοὺς ἀώρους εἶπά σοι, μαστιγία,
πόδας πρίασθαι; σὺ δὲ φέρεις ὀπισθίους.

Grammaticus Bekkeri Anecd. p. 476 14: *Ἄωροι πόδες, οἱ ἐμπρόσθιοι. καὶ Φιλήμων Οὐ τοὺς ἀώρους κτλ.* Habet etiam Eustath. ad Od. p. 1715 23 et schol. Odyss. XII 89. ubi *κομίζειν* legitur pro *πρίασθαι.*

LI b.

Ἐκ τοῦ παθεῖν γίγνωσκε καὶ τὸ συμπαθεῖν·
καὶ σοὶ γὰρ ἄλλος συμπαθήσεται παθών.

Maximus Conf. LVIII p. 93 6. ubi Philistioni tribuitur. Post *γίγνωσκε* addidi *καί*, ut legitur ib. CXXXIV p. 210 7.

LI c.

Τῇ γῇ δανείζειν κρεῖττόν ἐστιν ἢ βροτοῖς,
ἥτις τόκους δίδωσιν οὐ λυπουμένη.

Maximus Conf. LVIII p. 95 44. Huic etiam, ut sequentibus quattuor fragmentis, Philistionis nomen adscriptum

---

*) V. Stobaeum Flor. XL 8. ubi edidit Gaisfordius *ἡσσωμένου γάρ ποτε αὐτοῦ καὶ ἀπηλλαχότος ἀστείως συναντῶντές τινες, ὡς εὐημέρηκας, ἔφασαν, Φιλῆμον.* Pro *ἡσσωμένου*, quod certe *ἡσσημένου* scribendum erat, libri habent *ἥσσων ἴσμεν οὐ.* Forsan *ἠγωνισμένου.*

est. Eidem tribuitur in App. Flor. Stobaei Gaisf. p. 400 Lips. ubi vs. 2 est *δίδωσι μὴ λυπουμένη.*

LI d.

Ὅστις γὰρ αὐτὸς αὑτὸν οὐκ αἰσχύνεται
συνειδόθ᾽ αὑτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ,
πῶς τόν γε μηδὲν εἰδότ᾽ αἰσχυνθήσεται;

Maximus Conf. LXXIX p. 137 50. Secundo versu editur *συνειδὼς αὐτῷ.* Correxi e Stobaeo Flor. XXIV 1. ubi Diphilo tribuitur.

LII a.

Μαθημάτων φρόντιζε μᾶλλον χρημάτων·
τὰ γὰρ μαθήματ᾽ εὐπορεῖ τὰ χρήματα.

Maximus Conf. CXXXIV p. 210 4. Versu primo editur *μᾶλλον ἢ χρημάτων.* Correxit Buttmannus.

LII b.

Ὀργῆς χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ φάνῃς φίλου·
ἔλπιζε δ᾽ αὐτὸν πάλιν ἂν εἶναί σου φίλον.

Maximus Conf. CXXXVII p. 217 33. Vs. 1 fort. *μὴ ᾽κφήνῃς.* In gnomis monost. Men. 418 *μὴ ᾽κφάνῃς.* — Vs. 2 addidi *ἄν.* Idem versus est in Menandri monost. 406.

LII c.

Λύουσιν ἡμῶν συμφοραὶ τὰς συμφοράς,
παρηγοροῦσαι τὰ κακὰ δι᾽ ἑτέρων κακῶν.

Maximus Conf. CXLVIII p. 237 12. Cfr Menandri Inc. fab. XIX 5.

LIII.

Καὶ τοῦ θέρους μὲν εἶχεν ἱμάτιον δασύ,
ἵν᾽ ἐγκρατὴς ᾖ, τοῦ δὲ χειμῶνος ῥάκος.

Diogenes Laert. VI 87. de Cratete cynico: *αὐτὸν δὲ καρτερῶς οὕτω φιλοσοφεῖν, ὥστε καὶ Φιλήμονα τὸν κωμικὸν αὐτοῦ μεμνῆσθαι· φησὶ γοῦν Καὶ τοῦ θέρους μὲν κτλ.* Locus fortasse ad Philosophos referendus.

LIV.

Μὴ νουθέτει γέρονθ᾽ ἁμαρτάνοντά τι·
δένδρον παλαιὸν μεταφυτεύειν δύσκολον.

Compar. Men. et Phil. p. 358. Versu primo pro *τί* cod. *ποτε.* Correxit Grotius.

LV.

Ὦ Πάμφιλ᾽, ὁ χρόνος οὐ μόνον τὰ σώματα
αὔξει βαδίζων, ἀλλὰ καὶ τὰ πράγματα.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 224 ed. Heer. Ingravescente aetate etiam curarum onus augeri dicit.

LVI.

Ὅσαι τέχναι γεγόνασι, ταύτας, ὦ Λάχης,
πάσας ἐδίδασκεν ὁ χρόνος οὐχ ὁ διδάσκαλος.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 238 ed. Heer.

LVII.

Ὅσα διὰ τοὺς πράττοντας αὐτοὺς γίγνεται,
οὐδενὶ πρόσεστιν οὐδὲ κοινωνεῖ τύχη.

Stobaeus Ecl. eth. II p. 334 ed. Heer. Ante Grotium *κοινωνεῖν ψυχῇ.* Codd. *κοινωνεῖ ψυχή.*

LVIII.

Ἐπὰν ὁ νοῦς ᾖ μὴ καθεστηκώς τινι,
οὐκ ἔστ᾽ ἀκούειν οὐδὲν αὐτὸν οὐδ᾽ ὁρᾶν.

Stobaeus Flor. IV 41. Vs. 2 libri *οὐθέν.* Ibid. Gesnerus *αὐτῷ.* Trinc. *τούτων.* Scaliger *αὐτόν.*

LIX a. b.

Μαινόμεθα πάντες, ὁπόταν ὀργιζώμεθα.
Τὸ γὰρ κατασχεῖν ἐστι τὴν ὀργὴν πόνος.

Stobaeus Flor. XX 4 et Anton. Mel. 77 p. 133 20. qui vs. 2 habet *τῆς ὀργῆς πόνος μέγας.* Ex quibus *τῆς ὀργῆς* habet etiam Stobaeus Gesneri, qui in margine *τὴν ὀργήν.*

Confirmant codd. Schowii. Duo fragmenta esse vidit H. Stephanus C. Gr. 384. Cfr Menandri Fragm. inc. CCLXXXV.

LX.

Τὸ γνῶθι σαυτὸν οὐ μάτην εὖ ἴσθ' ὅτι
τὸ ῥῆμα τοῦτο δόξαν ἐν Δελφοῖς ἔχει.

Stobaeus Flor. XXII 4. Grotius operarum errore *οἶσθ' ὅτι.*

LXI.

Ὡς ἡδέως μοι γέγονε τὰ πρότερον κακά·
εἰ μὴ τότ' ἐπόνουν, νῦν ἂν οὐκ εὐφραινόμην.

Stobaeus Flor. XXIX 30. Vs. 1 vulgo *πρότερα.* A et B m. s. *πρότερον,* ut coniecerant Porsonus et Seidlerus.

LXII.

Πολλά με διδάσκεις ἀφθόνως διὰ φθόνον,
ὅπως ἀκούων πολλὰ μηδὲ ἓν μάθω.

Stobaeus Flor. XXXVIII 24 et Apostol. XVI 50.

LXIII a.

Στρατιῶτα, κοὐκ ἄνθρωπε, καὶ σιτούμενε
ὥσπερ ἱερεῖον, ἵν' ὅταν ᾖ καιρὸς τυθῇς.

Stobaeus Flor. LIII 8. Vs. 2 libri *ὡς τὰ ἱερεῖα.* Correxit Porsonus Adv. p. 262. Cfr Fragm. inc. CXXXVII.

LXIII b.

Ὡς κρεῖττόν ἐστι δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν,
ἢ ζῆν ταπεινῶς καὶ κακῶς ἐλεύθερον.

Stobaeus Flor. LXII 7. Gesnerus *Eiusdem* (sc. Menandri) *alias ad Philemonem refertur.* Vide ad Menandri Inc. CLXXIX.

LXIV.

Ἔτεκές με, μῆτερ, καὶ γένοιτό σοι τέκνων
ὄνησις, ὥσπερ καὶ δίκαιόν ἐστί σοι.

Stobaeus Flor. LXXIX 30. Gesnerus *μήτηρ.* B *μῆτερ.*

LXV.

Τοιοῦτός ὁ βίος ἐστὶν ἀνθρώπου, γύναι,
εὐφραινόμεσθ' ἔλαττον ἢ λυπούμεθα.

Stobaeus Flor. XCVIII 3. Gesnerus *εὐφραινόμεθ'*.

LXVI.

Πόλλ' ἔστιν ἐν πολλαῖσιν οἰκίαις κακά,
ἃ καλῶς ὅταν ἐνέγκῃς ἀγαθὰ γενήσεται.

Stobaeus Flor. CVIII 35. Versu secundo *ὅταν* pro *ἐάν* scripsi cum Hermanno Opusc. IV p. 374.

LXVII.

Ἐνταῦθ' ἀνὴρ γάρ ἐστιν ἀνδρὸς διάφορος,
ἐν τῷ τό τε κακὸν εὖ φέρειν καὶ τἀγαθόν.

Stobaeus Flor. CVIII 37. Vs. 1 *γὰρ* om. A et B. Versu altero possis *ἐν τῷ τε τὸ κακόν*, cll. Reisigio Coni. in Arist. I p. 134. Sed non opus. Pro *εὖ φέρειν* A habet *εὐφραίνειν*.

LXVIII.

Αἰτῶ δ' ὑγίειαν πρῶτον, εἶτ' εὐπραξίαν,
τρίτον δὲ χαίρειν, εἶτ' ὀφείλειν μηδενί.

Lucianus de lapsu inter salut. I p. 336 Amst.: *πολὺ δ' ἂν εὕροις τὸ ὑγιαίνειν πρῶτον λεγόμενον. καὶ ὁ Φιλήμων Αἰτῶ δ' ὑγίειαν κτλ.* V. ad Anaxandr. fragm. p. 169.

LXIX.

Ὅστις πένης ὢν ζῆν παρ' ὃ ζῆν βούλεται·
ἡ γὰρ σπάνις πρόχειρος εἰς τὸ δρᾶν κακά.

Stobaeus Flor. XCV 6. Gesnerus *ζῇ, παραζῆν βούλεται.* Salmasius *ζῆν παρ' ὃ ζῇ βούλεται*, quod qui probant, versum excidisse statuere debebunt. Bentleius vere correxisse videtur: *πᾶς τις πένης ὢν ζῆν παρ' ὃ ζῇ βούλεται.* Alterum versum cum priore coniunxit Grotius.

LXX.

Οὕτως, ὅταν ἐμπέσῃ τις εἰς τὸν νοῦν φόβος,
κἀκ τοῦ καθεύδειν οὗτος οὐκ ἐξέρχεται.

Stobaeus Flor. XCIX 5. Vs. 2 Bentleius *κἂν τῷ καθεύδειν.* Sed vide edit. mai.

LXXI.

Ἀγαθὴ γὰρ ἡ λύπη καθ' αὑτῆς ἀναπλάσαι
ἀτεχνῶς διπλάσια τῆς ἀληθείας κακά.

Stobaeus Flor. XCIX 22. Omittit Trincavellus.

LXXII.

Μὴ λέγ' ὅτι δώσεις· οὐ δίδωσι γὰρ λέγων,
καὶ τὴν ἀπ' ἄλλων ἐμποδίζεται δόσιν.

Compar. Men. et Phil. p. 316. Primo versu legebatur *μὴ λέγε τί δώσεις.* Quod correxi.

LXXIII.

Πονηρὸς ἂν ᾖ δοῦλος εὑρήσει δίκην·
σὺ μὴ γενηθῇς τῆς δίκης προηγέτης.

Compar. Men. et Phil. p. 360. Vs. 2 cod. *ἂν εἰ δοῦλος εὑρήσῃ.* Correxit Grotius. Idem vs. 2 *σὺ δὲ μή κτλ.*

LXXIV.

Μηδέποτε μέμφου τὴν τύχην, εἰδὼς ὅτι
καιρῷ πονηρῷ καὶ τὰ θεῖα δυστυχεῖ.

Compar. Men. et Phil. p. 357. De sententia vide edit. maiorem.

LXXV.

Ἅπαν διδόμενον δῶρον, εἰ καὶ μικρὸν ᾖ,
μέγιστόν ἐστι μετ' εὐνοίας διδόμενον.

Compar. Men. et Phil. p. 360. Vs. 1 fort. *ἂν* pro *εἰ.* — Vs. 2 Grotius *ἐστιν εἰ (ἂν) μετ' εὐνοίας διδῷς.*

LXXVI.

Ἐὰν γυνὴ γυναικὶ κατ' ἰδίαν ὁμιλεῖ,
μεγάλων κακῶν θησαυρὸς ἐξορύσσεται.

Compar. Men. et Phil. p. 360. Vs. 1 fortasse *ἐὰν γυνὴ γυνῇ προσομιλῇ κατ' ἰδίαν.* De *γυνῇ* vide vol. II p. 296. 834. Nisi pro *ὁμιλεῖ* legendum *συνῇ.*

LXXVII.

Σαπρὰν γυναῖκα δ᾽ ὁ τρόπος εὔμορφον ποιεῖ.
πολύ γε διαφέρει σεμνότης εὐμορφίας.

Compar. Men. et Phil. p. 363. Sunt fortasse duo fragmenta. Vs. 1 addidi *δέ.* **Lobeckius ad Phryn. p. 378:** *σαπρὰς γυναῖκας* **et** *εὐμόρφους.* **— Vs. 2 adieci** *γέ.*

LXXVIII.

Γνώμην πονηρὰν τῇ γυναικὶ μὴ δίδου·
ἐλαφρὸν τὸ γένος γάρ ἐστι καὶ λίαν κακόν.

Compar. Men. et Phil. p. 364. Vs. 2 erat *ἐλαφρὸν γάρ ἐστι τὸ γένος.* **Fortasse ex Aetolo. V. supra p. 5.**

LXXIX.

Ὅταν τινὰ τάφον στεφανοῖς κόσμῳ ποικίλῳ,
τὸ ζῆν τὸ σαυτοῦ στεφάνοις παρηγόρει.

Compar. Men. et Phil. p. 364. Vs. 1 Dobraeus Adv. II p. 292: *μάτην τάφον στεφάνοισι κοσμεῖς ποικίλοις.* **Grotius Excerptis p. 915:** *ὢ 'τὰν τάφον στεφάνῳ τί κοσμεῖς ποικίλῳ;* **Vs. 2 Heinsius** *στέμμασιν* **pro** *στεφάνοις.* **Dobraeus:** *τὸν ζῶντα σαυτὸν τοῖς στεφάνοις παρηγόρει.*

LXXX.

Ζῶν γὰρ ἀσκοῦ σαυτῷ στεφάνων καὶ μύρα·
χρήσῃ γὰρ αὐτοῖς αἰσθόμενος μεθ᾽ ἡδονῆς.

Compar. Men. et Phil. p. 364. In verbis *γὰρ ἀσκοῦ* **latere opinor** *παράσχου.* **Possis** *Ζῶν γὰρ παράσχου στέφανον αὑτῷ καὶ μύρα.* **Vs. 2 ante Heinsium** *μεθ᾽ ἡδονῆς αἰσθόμενος.*

LXXXI.

Κἂν μέχρι νεφέων τὴν ὀφρὺν ἀνασπάσῃς,
ὁ θάνατος αὐτὴν πᾶσαν ἑλκύσει κάτω.

Compar. Men. et Phil. p. 364. Versu primo Dobraeus Adv. II p. 292: *κἂν τὴν ὀφρὺν μέχρι τῶν νεφέων.*

LXXXII.

Μὴ λέγε ἐκφυγὼν θάνατον ὅτι καὶ φεύξομαι πάλιν·
ὡς γὰρ πέφευγας προσδόκα καὶ μὴ φυγεῖν.

Compar. Men. et Phil. p. 364. Heinsius *φυγὼν θάνατον μὴ λέγ᾽ ὅτι φεύξομαι πάλιν.*

LXXXIII.

Ἐὰν ὁρῶν πένητα γυμνὸν ἐνδύσῃς,
μᾶλλον ἀπέδυσας αὐτόν, ἂν ὀνειδίσῃς.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Probabiliter Seidlerus V. D. II p. 396: *ἐὰν πένητα γυμνὸν ἐνδύσῃς ὁρῶν.* Vs. 2 *ἂν* scripsi pro *ἐάν.*

LXXXIV a. b.

Μὴ λέγε τίς ἦσθα πρότερον, ἀλλὰ νῦν τίς εἶ.
Πρὸς τὴν παροῦσαν πάντοθ᾽ ἁρμόζου τύχην.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Versu primo legebatur *μὴ λέγε πρότερον τίς ἦς, ἀλλὰ νῦν τίς ἦ.* Tum *ἁρμόζου* pro *ὁρμάζου* dedit Rutgersius. Duo fragmenta esse monuit Buttmannus.

LXXXV.

Ἀνὴρ γυναικὸς λαμβάνων συμβουλίαν
πεσεῖν δεδοικώς, βούλεται πάλιν πεσεῖν.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Vs. 2 cod. *πεζεῖν* et in fine *πιδεῖν.* Pro *πάλιν* fortasse *πάντως.*

LXXXVI.

Τί ἐστιν ὁ θεὸς οὐ θέλει σε μανθάνειν·
ἀσεβεῖς τὸν οὐ θέλοντα μανθάνειν θέλων.

Compar. Men. et Phil. p. 359. Primus versus, qui Philemonis nomine adscripto est etiam apud Stobaeum Ecl. phys. II p. 6. sed male cum alio fragm. (supra Fragm. XXVI) coniunctus, in Comparatione ita legitur: *τίς ἐστιν ὁ θεὸς οὐ θέλῃς σὺ μανθάνειν.* Sequutus sum Stobaeum. Similis Philistionis versus a Boissonadio Anecd. I p. 148 editus *οὐ γὰρ θέλω* (sic) *σε μανθάνειν τί δὴ θεός.*

LXXXVII.

Ὁ γῆρας αἰτῶν παρὰ θεῶν ἁμαρτάνει·
τὸ γὰρ πολὺ γῆρας ἐσχάτων πολλῶν γέμει.

Compar. Men. et Phil. p. 366.

LXXXVIII.

Γέρων γενόμενος μὴ φρόνει νεώτερα,
μηδ᾽ εἰς ὄνειδος ἕλκε τὴν σεμνὴν πολιάν.

Compar. Men. et Phil. p. 366. Vs. 2 fortasse *σεμνὴν τρίχα.* Tum *ἕλκε* pro *ἕλκυε* Grotius Exc. p. 917.

LXXXIX.

Οὐχ ἡ πόλις σου τὸ γένος εὐγενὲς ποιεῖ,
σὺ δ᾽ εὐγενίζεις τὴν πόλιν πράσσων καλῶς.

Compar. Men. et Phil. p. 366. Vs. 1 cod. *εὐγενῆ* sine *ποιεῖ.* Correxerunt Heinsius et Grotius.

XC.

Οἱ γὰρ θεὸν σέβοντες ἐλπίδας καλὰς
ἔχουσιν εἰς σωτηρίαν.

Theophilus ad Autol. III p. 385: *τίνι οὖν αὐτῶν πιστεύσωμεν; Φιλήμονι τῷ κωμικῷ λέγοντι Οἱ γὰρ θεόν κτλ.* Epiphanius in Ancyr. p. 512 30: *ὁ δ᾽ ἐφ᾽ ἡμῶν* (Casaub. *ὁ δὲ Φιλήμων*) *ἕτερος κωμικός φησιν, οἱ ἕνα θεὸν σέβοντες ἐλπίδας ἔχουσι καλὰς εἰς σωτηρίαν.* Fortasse spuriis haec annumeranda sunt. Cfr edit. mai.

XCI.

Δύ᾽ εἰ λάβοι
τάλαντα, χρυσοῦς ἓξ ἔχων ἀποίσεται.

Etymol. M. p. 744 38: *τὸ τάλαντον κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρυσοῦς εἶχε τρεῖς· διὸ καὶ Φιλήμων ὁ κωμικός φησι Δύ᾽ εἰ κτλ.* Ita Petitus Observ. I 4 et Bentleius pro *ἔχων ἕξ.*

XCII.

Νόμῳ τεθαύμακ᾽, οὐκ ἐπεὶ
πέπλευκεν, ἀλλ᾽ εἰ δὶς πέπλευκεν.

Diodorus Sic. XII 14: *Φιλήμονος τοῦ κωμῳδιογράφου γράφοντος τοὺς πολλάκις ναυτιλλομένους καὶ εἰπόντος Νόμῳ κτλ. τὸ παραπλήσιον ἄν τις ἀποφαίνοιτο.* Nicephorus Greg. Hist. Byz. XII 6 p. 297: *καὶ ταῦτα τῶν πάλαι σοφῶν θαυμάζοντος ἀκούων τινός, οὐχ ὅτι πέπλευκέ τις ἀλλ' ὅτι πέπλευκε δίς.* In Diodori verbis aut *γράφοντος* corruptum est aut *εἰς* ante *τοὺς* excidit. Pro *νόμῳ* Wesselingius *οἴμοι.* Fortasse *ὅμως.*

XCIII.

Ὄνος βαδίζεις εἰς ἄχυρα τραγημάτων.

Athenaeus II p. 52 e: *φησί που Φιλήμων Ὄνος κτλ.* Dicebantur illa haud dubie in aliquem, qui sero ad convivium veniret, cum vix bellariorum aliquid reliquum esset. De proverbio *ὄνος εἰς ἄχυρα* dixi edit. mai.

XCIV.

Κροίσῳ λαλῶ σοι καὶ Μίδᾳ καὶ Ταντάλῳ.

Eustathius p. 1701 6: *τὰ Ταντάλου τάλαντα, ἐπεὶ πλούσιός ποτε ἦν, ὡς δηλοῖ, φασί, Φιλήμων εἰπὼν Κροίσῳ κτλ.*

XCV.

Σαυτὴν ἐπαινεῖς ὥσπερ Ἀστυδάμας, γύναι.

Photius p. 502 21: *Σαυτὴν — γύναι. παροιμία παρὰ τοῖς κωμικοῖς ἐγένετο, ὡς παρὰ Φιλήμονι.* Proverbium a multis usurpatum. V. edit. mai. ubi scriptorum locis a me citatis adde Eustathium p. 957 31.

XCVI.

Χρόνος δίκαιον ἄνδρα μηνύει ποτέ.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 236 ed. Heer. Sophocles Oed. T. 613. sive apud Iulian. Epist. p. 195: *χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος.*

XCVII.

Χρόνος τὰ κρυπτὰ πάντα εἰς φάος ἄγει.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 234 ed. Heer. Fortasse *πρὸς τὸ φῶς ἄγει*, vel *πάντ' ἂν εἰς τὸ φῶς ἄγοι*, vel denique *πάντ' εἰς φῶς ἄγει*, ut initio aliquid omissum sit. Similis versus in Menandri Gnom. mon. 459.

XCVIII.

Ἄλλος κατ᾽ ἄλλην δαιμονίζεται τύχην.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 196. In his δαιμονίζεσθαι est *a diis regi.*

XCIX. C.

Ἅπας πονηρὸς οἶνος ὁ πολύς ἐστ᾽ ἀεί.
Ἐμέθυον· ἱκανὴ πρόφασις εἰς θἀμαρτάνειν.

Stobaeus Flor. XVIII 8. 9. Cfr Fragm. XLII. Pro ἅπας fortasse ὦ παῖ.

CI.

Ἄνθρωπος ὢν τοῦτ᾽ ἴσθι καὶ μέμνησ᾽ ἀεί.

Stobaeus Flor. XXI 1 et Anton. Mel. p. 138. ubi editur μένεις ἀεί.

CII.

Ἐκ τοῦ φιλοπονεῖν γίγνεθ᾽ ὧν θέλεις κρατεῖν.

Stobaeus XXIX 29. Deest lemma in A. Philemoni tribuit Grotius.

CIII.

Ἀθάνατόν ἐστι κακὸν ἀναγκαῖον γυνή.

Stobaeus Flor. LXVIII 3. Plautus Trin. I 2 17: *Eho, tua mulier quid agit? immortalis est.* Unde Hermannus Praef. Trin. p. XXVII hunc versum ad Thesaurum rettulit.

CIV.

Τὸν δὲ μόνον ὄντα καὶ κακὴ τύχη τρέφει.

Stobaeus Flor. LXVIII 16 et apud Boissonadum Anecd. I p. 115. Τὸν δὲ μόνον Gesnerus. Libri τὸν μόνον. Apud Boisson. κἂν μόνον.

CV.

Γαμεῖν ὃς ἐθέλει εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.

Stobaeus Flor. LXVIII 23. Recte in Menandri Gnomis monost. 91 legitur γαμεῖν ὁ μέλλων.

CVI.

Βίον καλὸν ζῇς, ἂν γυναῖκα μὴ ἔχῃς.

Stobaeus Flor. LXVIII 20. ubi A Φιλῖτα. Trinc. Φι-

λῆτον. Menandro tribuitur apud Boissonadum Anecd. gr. I p. 159. Idem versus in Gnom. mon. 78. Pro *ἔχῃς* in edit. prima conieci *λάβῃς*. Idem ex Wakefieldi schedis enotavit nunc Gaisfordus. Possis etiam *τρέφῃς*.

CVII.

Βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.

Stobaeus Flor. LXXIX 30 et in Menandri monost. 72. Ad Thesaurum refert Hermannus Praef. Plauti Trin. p. XXVII.

CVIII.

Ἡδύ γε πατὴρ τέκνοισιν εἰ στοργὴν ἔχοι.

Stobaeus Flor. LXXXIII 9.

CIX.

Θανεῖν ἄριστόν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως.

Stobaeus Flor. CXXI 8. Philemoni tribuunt A et Voss. Sophocli Gesnerus. Pro *ἄριστον* A et Voss. *κράτιστον.* Pro *ἢ* Bentleius *οὐ.* Menander monost. 296: *κρεῖττον τὸ μὴ ζῆν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως.* Cfr Dobraei Adv. II p. 290.

CX.

Νόσον πολὺ κρεῖττόν ἐστιν ἢ λύπην φέρειν.

Stobaeus Flor. XCIX 6. Deest lemma in libris. Philemoni tribuit Apostol. Cent. XVII 79.

CXI a. b.

Κρίσει δικαίᾳ καὶ δίδου καὶ λάμβανε.

Εἰς χεῖρα δοῦλον δεσπότῃ μὴ συμβάλῃς.

Compar. Men. et Phil. p. 360. Primum versum ad Thesaurum rettulit Hermannus Praef. Plauti Trin. p. XXVII.

CXII.

Ψυχῆς πόνος γὰρ ὑπὸ λόγου κουφίζεται.

Compar. Men. et Phil. p. 362. Ita Rutgersius. Codex *ψυχῆς γὰρ πόνος.* Versum hunc a reliquis quibus subiicitur (Fragm. XXV) separandum esse indicavi iam in editione maiore. Moneo propter Dobraeum Adv. II p. 287.

CXIII.

Πλοῦτον μεταλήψεϑ' ἕτερον οὐχὶ τὸν τρόπον.

Teles Stobaei Flor. XCVII 36: *οὐκ ἀηδῶς γὰρ ὁ Φιλήμων Πλοῦτον κτλ.* Codd. Paris. *μεταλήψεσϑ'*.

CXIV.

Ἡ μὲν χελιδὼν τὸ ϑέρος, ὦ γύναι, λαλεῖ.

Scholiasta Aristoph. Av. 39: *παρὰ τοῦτο καὶ Φιλήμων Ἡ μὲν χελιδὼν αὐτὸ ϑέρος ὦ γύναι λαλεῖ.* Correxit Bentleius. Dobraeus Adv. II p. 291: *ἡ μὲν χελιδὼν αὐτὸ τὸ ϑέρος ὦ γύναι | λαλεῖ.*

CXV.

Μεϑύει, διαγραμμίζει, κυβεύει.

Eustathius p. 633 fin.: *χρῆσις δὲ παιγνίου τοῦδε (τοῦ διαγραμματισμοῦ) παρὰ Φιλήμονι ἐν τῷ Μεϑύει κτλ.*

CXVI.

Μεμίσϑωται με δείλης πρωΐας.

Eustathius p. 1142 52: *πρωῒ λέγεται καὶ τὸ ἕως ἕκτης ὥρας· Φιλήμων οὖν φησί Μεμίσϑωται κτλ.* Est etiam apud schol. Vict. ad Iliad. XVIII 277.

CXVII.

Πάντ' ὁ χρόνος ὁ μέγας μαραίνει.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 234 ed. Heer. Videntur Sophoclis verba esse ex Aiace 700 Herm.: *πάνϑ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει τε καὶ φλέγει.* V. edit. mai.

CXVIII.

Ἀλλ' ἀπόλλυμαι

κατὰ μυὸς ὄλεϑρον.

Append. Vatic. II 93 (emendata a Bastio Epist. cr. p. 90 ex cod. Par.): *Μυὸς ὄλεϑρος: οἱ μύες ἀπορρεόντων αὐτοῖς τῶν μελῶν κατὰ βραχὺ φϑείρονται. ὅϑεν καὶ Φιλήμων φησίν Ἀλλ' ἀπόλλυμαι κτλ.*

CXIX.

Athenaeus XIII p. 594 d: *ὅτι Μένανδρος ὁ ποιητὴς ἤρα Γλυκέρας, κοινόν. ἐνεμεσήθη δέ· Φιλήμονος γὰρ ἑταίρας ἐρασθέντος, καὶ χρηστὴν ταύτην ὀνομάσαντος διὰ τοῦ δράματος, ἀντέγραψε Μένανδρος ὡς οὐδεμιᾶς οὔσης χρηστῆς.*

CXX a.

Grammaticus Crameri Anecd. Ox. II p. 492 4. *Βολεῶνες: οἱ δεχόμενοι τόποι τὴν κόπρον οὕτω καλοῦνται. οὕτω Δείναρχος καὶ Φιλήμων.*

CXX b.

Iohannes Alex. de acc. p. 25 4: *συνεκλείπει τῇ εὐθείᾳ (σεαυτὸ) ἡ αἰτιατική. εἰ δὲ ἅπαξ που παρ' Εὐριπίδῃ εὕρηται τὸ σεαυτό Εἶα δὴ ξύλον | ἔγειρέ μοι σεαυτό, καὶ παρὰ Φιλήμονι τὸ αὐτό, ἀλλ' οὐ τὸ σπάνιον τοῦ ὅλου κατέστησε κανόνας.* Forsan *παρὰ Φιλήμονι τὸ σαυτό.* Euripidis locus legebatur in Syleo, cuius vide Fragm. VII.

CXXI.

Antiatticista p. 102: *Κυρίαν οὔ φασι δεῖν λέγειν, ἀλλὰ κεκτημένην· τὸν δὲ κεκτημένον μὴ λέγεσθαι ἀντὶ τοῦ δεσπότου. Σατυρικοῖς κεκτημένον λέγει, Φιλήμων κυρίαν.* Haec quomodo emendanda sint dixi vol. II p. 598.

CXXII.

Grammaticus Bekkeri Anecd. p. 1196: *σεσημείωται παρὰ Φιλήμονι τῷ κωμικῷ οἱ εὔνους. τοῦτο γὰρ ὡς ἀπὸ τοῦ παρὰ φιλοσόφοις νόες γέγονε κατὰ κρᾶσιν.* Etymol. M. p. 606 25: *δέον γὰρ τὸν νοῦν λέγειν καὶ οἱ νοῖ. σεσημείωνται παρὰ Φιλήμονι τῷ κωμικῷ οἱ εὔνους. τὸ γὰρ εὔνοες παρὰ τὸ φιλοσόφοις εἰρημένον νόες γέγονε κατὰ κρᾶσιν εὔνους. οἱ εὖνοι δὲ δεῖ λέγεσθαι.* Ita enim haec emendavi in edit. maiore. *Κουφόνοες* et *μεγαλόνοες* habes apud Polemonem Physiogn. p. 182. 242. De *νόες* i. q. *νοῖ* vide Maximum ad Dionys. Areop. p. 2 c et 14 c. cll. Iacobsio ad Anthol. Pal. p. 20.

CXXIII.

Choeroboscus Bekkeri Anecd. p. 1406: *τινὲς μὲν ὄρτυγος φασὶ διὰ τοῦ γ, Φιλήμων δὲ διὰ τοῦ κ φησὶν ὄρτυκος.*

CXXIV.

Stephanus Byz. p. 169: ἔχει δὲ ἡ πόλις (Crastus in Sicilia) εὐπρεπεστάτας γυναῖκας, ὥς Φιλήμων.

CXXV.

Photius, *Θύρσον*: τὸ ὅπλον. Φιλήμων. Nisi forte grammaticus intellegendus est.

CX XVI.

Photius, Ὀκτώπηχυς καὶ ὀκτώπους: Φιλήμων. Ὀκτώπαν ποταμόν: Αἰσχύλος διαπέπλευκε Νεανίσκοις. Ὀκτώπαν: ἤτοι ὁ σκορπίος. Ὀκτώπους: ἢ ὁ μακρὸς ὀκτὼ ποδῶν. Has quattuor glossas Hermannus Opusc. V p. 27 probabiliter ita coniunctas emendavit: Ὀκτώπηχυς καὶ ὀκτώπους. Αἰσχύλος Νεανίσκοις. Φιλήμων ὀκτάπους „Ποταμὸν διαπέπλευκεν ὀκτάπους"· ἤτοι ὁ σκορπίος ὁ ὀκτώπους, ἢ ὁ μακρὸς ὀκτὼ ποδῶν.

CXXVII.

Pseudo-Plutarchus V p. 617 Wytt. ed. mai. τῶν εὐγενῶν οἰκεῖον, ὁ Φιλήμων λέγει, πρὸς τὸν πόλεμον καὶ θάνατον ὀρούειν, ὡς ἱερεῖα. Cfr Fragm. LXIII a.

CXXVIII.

Athenaeus XI p. 477 f: *κισσύβιον*, τὸ μόνωτον ποτήριον. Φιλήμων. Etiam hic fortasse grammaticus intellegendus est. De Eustathii errore Philemonem comicum pro grammatico nominantis vide edit. mai. p. 431.

CXXIX.

Suidas v. ἄσχολος: Φιλήμων δὲ καὶ *ἀσχολεῖ*. Eadem habet Grammaticus Bekk. Anecd. p. 457 20.

CXXX a.

Eustathius p. 1964 7: Φιλήμων δέ, φασί, *βασίλεια* οἶδε *σῦκα*, ἐξ ὧν αἱ βασιλίδες ἰσχάδες.

CXXX b.

Plinius H. N. 37 31. de sardonyche: *Hac certe apud Menandrum et Philemonem fabulae superbiunt.*

CXXXI.

Scholiasta Soph. Oed. Col. 42: Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς

ἑτέρας φησὶ τὰς σεμνὰς θεὰς τῶν Εὐμενίδων. Eadem Suidas I p. 896. Vide ad Menandrum p. 346 ed. mai.

Alia fragmenta, quae dubium est utrum Menandro an Philemoni aliisve poetis attribuenda sint, exhibui in Menandreis.

PHILEMONIS SPURIA.

I.

Οἴει σὺ τοὺς θανόντας, ὦ Νικήρατε,
τρυφῆς ἁπάσης μεταλαβόντας ἐν βίῳ
καὶ γῆν καλύψειν, ὡς ἀπὸ τοῦ πάντ' εἰς χρόνον
πεφευγέναι τὸ θεῖον ὡς λεληθότας;
ἔστιν Δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ·
καὶ γὰρ καθ' Ἅιδην δύο τρίβους νομίζομεν,
μίαν δικαίων χἀτέραν ἀσεβῶν ὁδόν·
εἰ γὰρ δίκαιος κἀσεβὴς ἕξουσιν ἕν,
ἅρπαζ' ἀπελθών, κλέπτ', ἀποστέρει, κύκα.
μηδὲν πλανηθῇς· ἔστι κἀν Ἅιδου κρίσις
ἥνπερ ποιήσει θεὸς ὁ πάντων δεσπότης,
οὗ τοὔνομα φοβερόν, οὐδ' ἂν ὀνομάσαιμ' ἐγώ,
ὃς τοῖς ἁμαρτάνουσι πρὸς μῆκος βίου
δίδωσι.

Haec Iustinus de Mon. p. 38 D et Eusebius Praep. Ev. XIII p. 400 Diphilo, Clemens Alex. autem Strom. V p. 258, 30 Sylb. et Theodoret. IV p. 854 Hal. Philemoni tribuunt. Lectionum mira varietas est, quam indicavi in edit. mai.

II.

Θεὸν δὲ ποῖον εἰπέ μοι νοητέον;
Β. τὸν πάνθ' ὁρῶντα καὐτὸν οὐχ ὁρώμενον.

Servavit Clemens Alex. p. 45. qui Euripidi, et Iustinus de Monarch. p. 37 D. qui Philemoni tribuit. Christiani homi-

nis quin versus sint non dubitandum videtur. Miror Matthiae iudicium Eurip. fragm. p. 450. Aliud fragmentum itidem fortasse spuriis accensendum vide supra Fragm. inc. fab. XC. Plura eiusdem generis leguntur in iis quae ex Compar. M. et Phil. attuli, alia videbimus in Menandreis.

PHILEMO IUNIOR.

I.

Ἐάσαθ᾽ οὕτως ὡς ἔχει. τὸ πῦρ μόνον
ποιεῖτε τοῖς ὀπτοῖσι μήτ᾽ ἀνειμένον,
τὸ γὰρ τοιοῦτ᾽ οὐκ ὀπτὸν ἀλλ᾽ ἑφθὸν ποιεῖ·
μήτ᾽ ὀξύ, κατακάει γὰρ ὅσ᾽ ἂν ἔξω λάβῃ
τοῦτο πάλιν, εἰς τὴν σάρκα δ᾽ οὐκ ἐνδύεται.
μάγειρός ἐστιν οὐκ ἐὰν ζωμήρυσιν
ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρός τινα,
οὐδ᾽ ἄν τις εἰς τὰς λοπάδας ἰχθῦς ἐμβάλῃ·
ἀλλ᾽ ἔστι τις φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

Athenaeus VII p. 291 d: *ὁ δὲ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι μάγειρος διδασκαλικός τις εἶναι θέλει τοιαῦτά τινα λαλῶν Ἐάσαθ᾽ οὕτως κτλ.* Vs. 1 libri *οὕτως ἔχειν*. Correxit Bentleius. Ceterum vide supra p. 28.

II. III.

Τίς ἐστιν οὗτος; Β. ἰατρός. Α. ὡς κακῶς ἔχει
ἅπας ἰατρός, ἂν κακῶς μηδεὶς ἔχῃ.
Μόνῳ δ᾽ ἰατρῷ τοῦτο καὶ συνηγόρῳ
ἔξεστ᾽, ἀποκτείνειν μὲν ἀποθνήσκειν δὲ μή.

Stobaeus Flor. CII 6. cum lemmate *Φιλήμονος νεωτέρου*. Vs. 1 *οὗτός ἐστιν* AB. — Vs. 4 cod. B *ἀποκτεῖναι*. Ib. Bentleius *ἔξεστ᾽*. Vulgo *ἔξεστιν*. Duo fragmenta esse vidit Grotius.

MENANDER.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

Latine hanc fabulam expressit Terentius, sed ita expressit, ut nonnihil ex Diphili Commorientibus assumeret, id quod ipse testatur in prologo. Ea de re accurate exposuit G. H. Grauertus in Analectis histor. et philol. p. 116 sqq. In fragmentis disponendis latinae fabulae ordinem sequutus sum.

I.

Ὦ μακάριόν μ᾽ ὅστις γυναῖκ᾽ οὐ λαμβάνω.

Micio apud Terent. I 1 18 haec dicit: *Quod fortunatum isti putant, uxorem nunquam habui.* Donatus „dicit autem Romanis ita videri, quos spectatores habet. Menander: Ὦ μακάριόν με γυναῖκα οὐ λαμβάνω." Correxit Dacierius. Clericus μακάριόν μ᾽ ὅσπερ. Bentleius μακαριόν μ᾽ ὅτιή. Grauertus μακάριόν μ᾽ ἐπεί.

II.

Οὐ λυποῦντα δεῖ
παιδάριον ὀρθοῦν, ἀλλὰ καὶ πείθοντά τι.

Servavit Stobaeus Flor. LXXXIII 12 omisso fabulae nomine. Ad Adelphos rettuli propter Terent. I 1 31: *Pudore et liberalitate liberos Retinere satius esse credo quam metu.* Ante δεῖ codices Paris. inserunt μάλα, quod vide ne ex μὰ Δία corruptum sit; quo pacto in fine versus aliquid excidisse statuendum est. Fortasse οὐ λυποῦντα μὰ Δία δεῖ σ᾽ ἀεί.

III.

Υἱῷ προθύμως τἀξιούμενον ποιῶν
κηδεμόν' ἀληθῶς, οὐκ ἔφεδρον ἕξεις βίον.

Servavit Stobaeus Flor. LXXXIII 5. Neque hic fabulae nomen additum. At Terentius I 1 47: *Ille quem beneficio adiungas ex animo facit, Studet par referre; praesens absensque idem erit. Hoc patrium est; potius consuefacere filium Sua sponte recte facere, quam alieno metu.*

IV.

Οὐ παντελῶς δεῖ τοῖς πονηροῖς ἐπιτρέπειν,
ἀλλ' ἀντιτάττεσθ'· εἰ δὲ μή, τἄνω κάτω
ἡμῶν ὁ βίος λήσει μεταστραφεὶς ὅλος.

Stobaeus Flor. XLIV 3 cum lemmate Μενάνδρου Ἀδελφοῖς. Habet haec etiam Compar. Men. et Phil. p. 360, sed corrupte scripta. Videntur autem ex eadem scena petita esse, ex qua superius fragmentum servatum est. Vs. 2 probabiliter Bernhardius ad Dionys. Perieg. p. 937 corrigit μή γ', ἄνω κάτω.

V.

Terentius II 1 45: *Homini misero plus quingentos colaphos infregit mihi.* Ubi Donatus „secundum illud Menandri Αιγος τη ποιων τοιγοερπα το γρωνον οικετην λαβων."

VI.

Εἰ δ' ἔστιν οὗτος τὴν κόρην διεφθορώς.

Eustathius ad Iliad. p. 191 25 de διέφθαρται et διέφθορεν agens: αὐτοὶ (veteres grammatici) παραφέρουσι καὶ χρῆσιν ὁμοίαν Μενάνδρου Εἰ δ' ἔστιν οὗτος κτλ. Eadem fabulae nomine addito Ammonius p. 41. qui οὗτος omittit. Valckenarius comparat Terent. III 1 9: *E re nata melius fieri haud potuit, quod factum est, hera; Quando vitium oblatum est, quod ad illum attinet potissimum.* Non minus recte compares III 2 10: *cui miserae indigne per vim vitium oblatum est.*

VII.

Τί πολλὰ τηρεῖν πολλὰ δεῖ δεδοικότα;

Stobaeus Flor. VIII 8: *Μένανδρος Ἀδελφοῖς.* Non abhorrent haec a Micionis ingenio. Itaque ea ad eandem scenam referenda esse suspicor. A criticorum coniecturis locum vindicavi edit. mai. p. 4. Ante *δεδοικότα* articulum addit A et Trinc.

VIII.

Ἔργον εὑρεῖν συγγενῆ
πένητός ἐστιν· οὐδὲ εἷς γὰρ ὁμολογεῖ
αὐτῷ προσήκειν τὸν βοηθείας τινὸς
δεόμενον· αἰτεῖσθαι γὰρ ἅμα τι προσδοκᾷ.

Servavit Stobaeus Flor. X 24: *Μενάνδρου Ἀδελφοῖς.* Ad haec cfr Terent. III 2 55. Vs. 2 *οὐδεὶς* libri. Grotius *οὐδὲ εἷς.*

IX.

Πρὸς ἅπαντα δειλὸν ὁ πένης ἐστὶ γὰρ
καὶ πάντας αὑτοῦ καταφρονεῖν ὑπολαμβάνει·
ὁ γὰρ μετρίως πράττων περισκελέστερον
ἅπαντα τἀνιαρά, Λαμπρία, φέρει.

Stobaeus Flor. XCVI 11 cum lemmate *Μενάνδρου.* Ad Adelphos haec referenda esse docet locus Terentii IV 3 14. ubi Hegio ad Micionem haec dicit: *Omnes, quibus res sunt minus secundae, magis sunt nescio quomodo Suspiciosi: ad contumeliam omnia accipiunt magis, Propter suam impotentiam se semper credunt ludier.* Hinc intellegitur apud Menandrum Micioni Lampriae nomen fuisse.

X.

Ad Terent. IV 5 59: *quid credebas? dormienti tibi haec confecturos deos?* hoc scholion est in codice Bembino: „*Menandri u . . . sus est in illo loco que . . . γυμνατεραν . . . ττaλον* ab et, h . . .“ Indicavit haec Spengelius ad Varronem L. L. p. 118.

XI.

Ὀκτώ τις ὑποχεῖν ἀνεβόα καὶ δώδεκα
κυάθους, ἕως κατέσεισε φιλοτιμούμενος.

Athenaeus X p. 431 c: *κατασείειν δὲ ἔλεγον ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς πότοις προπινόντων, τὴν μεταφορὰν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν τοὺς καρποὺς κατασειόντων. Μένανδρος Ἀδελφοῖς Ὀκτώ τις κτλ.* Non male Grauertus haec ad epulas a Terent. V 1 et 2 memoratas refert. Vs. 2 Dindorfius *κατέσειε.* Tum pro *φιλοτιμούμενος* Pauwius *φιλοτιμουμένους,* Schweighaeuserus *φιλοτιμούμενον.* In Athenaei verbis *προπινόντων* Schneideri in lexico est emendatio ex Photio p. 147 15 petita. Vulgo *ὑποπιπτόντων.*

XII.

Micio Terentii V 3 17: *nam vetus verbum hoc est*, inquit, *communia esse amicorum inter se omnia.* Scholiasta Platonis Bekk. p. 319: *κοινὰ τὰ τῶν φίλων, ἐπὶ τῶν εὐμεταδότων — καὶ Μένανδρος Ἀδελφοῖς β'.* In his *β'* unus Bekkeri codex omittit, alius habet *ἐν* B. Suidas II p. 385: *κοινὰ τὰ τῶν φίλων — κέχρηται τῇ παροιμίᾳ Μένανδρος Ἀδελφοῖς.*

XIII.

Ἐγὼ δ' ἀγροῖκος, ἐργάτης, σκυθρός, πικρός,
φειδωλός.

Photius, *Σκυθρός: αὐθέκαστος, αὐστηρός. Μένανδρος Ἐγὼ δ' ἀγροῖκος κτλ.* Ad Adelphos referenda esse docet Terent. V 4 12, ubi Demea haec dicit: *Ego ille agrestis saevus, tristis, parcus, truculentus, tenax, duxi uxorem.* Cfr Afranius Priv. 15: *vixisti tristis, durus, difficilis, tenax.* Pro *φειδωλὸς* qui *φιδωλὸς* reponi voluit, ut locus ad unius tetrametri perpetuitatem continuetur, non cogitavit *φιδωλός,* si tamen hac forma usi sunt Graeci, primam necessario producere. Cfr Hist. crit. p. 445.

XIV.

Θεός ἐστι τοῖς χρηστοῖς ἀεὶ
ὁ νοῦς γάρ, ὡς ἔοικεν, ὦ σοφώτατοι.

Iustinus Mart. de Monarch. p. 41 e: *ὁ αὐτὸς ἐν Ἀδελφοῖς Θεός ἐστι κτλ.* De *γὰρ* sic posito vide edit. mai. p. 5 et indicem graecitatis. Frustra Bentleius *ἄρ'*. Sed recte idem *ὢ* pro *οἱ*. Cfr vol. II p. 193.

Praeterea Donatus Menandrum his locis commemorat. Ad I 2 1: *ehem, opportune, te ipsum quaerito.* Donatus „Melius quam Menander, quum hic illum ad iurgium promptiorem quam ad resalutandum faciat." — Ad II 4 10: *tam ob parvolam rem paene e patria? turpe dictu!* Donatus „Menander mori illum voluisse fingit, Terentius fugere." Vid. Grauertus l. l. p. 133. — Ad III 2 53 Donatus „Apud Menandrum Sostratae frater inducitur." Is Terentio amicus est mariti Sostratae. — Denique ad V 8 15 Donatus „Apud Menandrum senex de nuptiis non gravatur: ergo Terentius *εὑρητικῶς*." De hoc loco vide quae dixi in edit. mai. p. 2 et 3. Cfr tamen Grauertum l. l. p. 146. — Aliud fragmentum fortasse ad eandem hanc fabulam referendum vide infra in Fragm. fab. inc. 173. Denique Varronem Terentianae fabulae initium Menandreo exordio praetulisse auctor est Suetonius in vita Terentii. Cfr edit. mai. p. 2.

Α Λ Α Ε Ι Σ.

Stephanus Byz. p. 87 D: *Ἁλαὶ Ἀραφηνίδες καὶ Ἁλαὶ Αἰξωνίδες, δῆμοι, ὁ μὲν τῆς Αἰγηΐδος, ὁ δ' Αἰξωνεὺς τῆς Κεκροπίας φυλῆς. — δασύνεται δὲ τὸ Ἁλαί, ὡς καὶ ἐν τῷ δράματι Μενάνδρου, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀραφηνίσιν Ἁλαῖς διακεῖσθαι τὰ πράγματα.* Fabulae Menandreae titulum non *Ἁλαὶ Ἀραφηνίδες*, sed *Ἁλαεῖς* fuisse, Praefatione ad Menandr. p. XIV monui ex Manuelis Moschopuli Opusculis a Titzio editis p. 33: *ἁλεσούριον δὲ δασύνεται, τὸ κοχλίδιον, καὶ Ἁλκεῖς* (leg. *Ἁλαεῖς*) *δρᾶμα Μενάνδρου.* Cfr Crameri Anecd. Par. I p. 397: *Ἁλαεῖς δρᾶμα Μενάνδρου ἀπὸ τοῦ ἐν Ἄλλαις* (sic) *Ἀραφηνίαις* (sic) *ὑποκεῖσθαι.* Fragmenta fabulae servata sunt nulla; at probabile est unum alterumque eorum, quae ex sequenti fabula afferuntur, ex Halaensibus derivatum esse.

ΑΛΙΕΙΣ.

I. II. III.

Παχὺς γὰρ ὗς ἔκειτ' ἐπὶ στόμα.

Ἐτρύφησεν ὥστε μὴ πολὺν τρυφᾶν χρόνον.

Ἴδιον ἐπιθυμῶν μόνος μοι θάνατος οὗτος φαίνεται
εὐθάνατος, ἔχοντα πολλὰς χολλάδας κεῖσθαι παχύν,
ὕπτιον, μόλις λαλοῦντα καὶ τὸ πνεῦμ' ἔχοντ' ἄνω,
ἐσθίοντα καὶ λέγοντα „σήπομ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς."

Athenaeus XII p. 549 c: *μνημονεύει δ' αὐτοῦ* (**Dionysii Heracleotae**) *καὶ Μένανδρος ἥκιστά γ' ὢν λοίδορος ἐν τοῖς Ἁλιεῦσι, τὸν μῦθον ὑποστησάμενος ὑπέρ τινων φυγάδων ἐξ Ἡρακλείας Παχὺς γὰρ ὗς ἔκειτ' ἐπὶ στόμα. καὶ πάλιν Ἐτρύφησεν — χρόνον. καὶ ἔτι Ἴδιον ἐπιθυμῶν κτλ.* **De Dionysio, Heracleae Ponticae tyranno, vide quos in editione maiore commemoravi. Vs. 3** *ἴδιον θάνατον* **dicere videtur mortis genus peculiare, quale vix aliis obtingat. De constructione** *ἴδιον ἐπιθυμῶν μόνος μοι φαίνεται* **dixi in edit. mai. — Vs. 4 cod. B** *ἔχοντι.* **Ibid.** *πολλὰς* **ABV.** *πολλὰ* **P et Basil. L. Tum** *χολλάδας* **pro** *χολάδας* **ex mea coniectura scripsit Dindorfius. Phrynichus App. Soph. p. 72:** *Χολλάδες διὰ δυοῖν λλ, αἱ τῆς γαστρὸς διὰ πυκνότητα ἐπιπτύξεις,* ***ventris plicae ex nimia obesitate ortae.*** **Eadem forma praeter Menandrum usus est Pherecrates p. 346. — Vs. 5 de dictione** *πνεῦμ' ἔχειν ἄνω* **vide edit. mai. Ceterum postremi quattuor versus ipsius Dionysii verba sunt ab uno exulum prolata.**

IV.

Εὐποροῦμεν, οὐδὲ μετρίως· ἐκ Κυΐνδων χρυσίον,
Περσικαὶ στολαὶ δ' ἐκεῖναι πορφυραῖ, τορεύματα
ἔνδον ἔστ', ἄνδρες, ποτηρίδια, τορεύματα,
κἀκτυπωμάτων πρόσωπα, τραγέλαφοι, λαβρώνια.

Athenaeus XI p. 484 c: *Λαβρώνια, ἐκπώματος Περσικοῦ εἶδος, ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πίνειν λαβρότητος ὠνομασμένον.*

πλατὺ δ' ἐστὶ τῇ κατασκευῇ καὶ μέγα, ἔχει δὲ καὶ ὦτα μεγάλα. Μένανδρος Ἁλιεῖ Εὐποροῦμεν κτλ. Vs. 1 ante Bentleium legebatur *εὐπορουμένου δέ.* Tum VL *ἐκ κυλίκων.* P *ἐκκυλίνδων.* AB *ἐκ κυλίνδων.* Correxi *ἐκ Κυΐνδων.* Recepit Dindorfius. De Quindis, Ciliciae castello postea Diocaesarea dicto (Suidas I p. 162), veterum scriptorum loca attuli in edit. maiore. Eo tanquam gazophylacio utebantur Macedones, donec Eumenes, quum ab Antigono defecisset, asservatas ibi opes diriperet. Strabo XIV p. 672: *ὑπέρκειται δὲ τὰ Κύϊνδα τῆς Ἀγχιάλης, ἔρυμα, ᾧ ἐχρήσαντό ποτε οἱ Μακεδόνες γαζοφυλακίῳ· ἦρε δὲ τὰ χρήματα Εὐμένης ἀποστὰς Ἀντιγόνου.* Ad hanc ipsam Eumenis expeditionem spectat fortasse Menandri locus, in quo militem audire mihi videor opes quas ex militia reportasset ambitiose enumerantem. Cfr Theophrastus Charact. XX iactatoris esse dicens commemorare *ὡς μετ' Εὐάνδρου ἐστρατεύσατο, καὶ ὅσα λιθοκόλλητα ποτήρια ἐκόμισε, καὶ περὶ τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὡς βελτίους εἰσὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ.* — Vs. 2 Bentleius *πορφυρᾶ τε στρώματα,* et vs. 3 *ποτηρίδιά τε καὶ τυρεύματα.* At recte monet Dindorfius *τορεύματα* in tertio potius versu corruptum esse quam secundo. — Vs. 4 Dobraeus Adv. II p. 333 *κἀκτυπώματ' εὐπρόσωπα.* Ac sane vulgatum paullo insolentius dictum est: non credo tamen aliquid mutandum esse. Similiter Philoxenus dixit *προτομαὶ κεράτων,* de quo vide Fragm. poet. com. med. p. 645. Sequentia iterum apposuit Athenaeus XI p. 500 c. *τραγέλαφος· Μένανδρος δ' ἐν Ἁλιεῖ τραγέλαφοι, λαβρώνιοι.* Hoc an alterum probes nil interest. Photius, *Λαβρώνιον: εἶδος ποτηρίου πλατὺ τῇ κατασκευῇ, καὶ μεγάλα ὦτα ἔχον. οὕτω Μένανδρος.* Cfr edit. mai.

V.

Ὁ πρῶτος εὑρὼν διατροφὴν πτωχῷ τέχνην
πολλοὺς ἐποίησεν ἀθλίους· ἁπλοῦν γὰρ ἦν
τὸν μὴ δυνάμενον ζῆν ἀλύπως ἀποθανεῖν.

Stobaeus Flor. LXI 1 cum lemmate *Μενάνδρου Ἁλιέως.*

VI.

Χαλεπόν γε θυγάτηρ κτῆμα καὶ δυσδιάθετον.

Stobaeus Flor. LXXXVII 6 cum lemmate *Μενάνδρου Ἁλιεύς*, i. e. *Ἁλιεῦσι*. Respicere videtur Hesychius, *Οὐκ εὐδιάθετος: οὐ δυναμένη εὐχερῶς γήμασθαι.* Ex quo suspiceris Menandrum scripsisse *κοὐκ εὐδιάθετος*. Metaphora a mercibus venum expositis petita. Lycon apud Diog. Laert. V 65: *βαρὺ φορτίον πατρὶ κόρη.*

VII.

Δύναται τὸ πλουτεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖν.

Stobaeus Flor. XCI 5 cum lemmate *Μένανδρος Ἁλιεῖ*. Est etiam in Gnomis monost. 120.

VIII.

Χαῖρ' ὦ φίλη γῆ, διὰ χρόνου πολλοῦ σ' ἰδὼν
ἀσπάζομαι· τουτὶ γὰρ οὐ πᾶσαν ποιῶ
τὴν γῆν, ὅταν δὲ τοὐμὸν ἐσίδω χωρίον·
τὸ γὰρ τρέφον με τοῦτ' ἐγὼ κρίνω θεόν.

Stobaeus Flor. LVI 3 cum lemmate *Μενάνδρου Ἀδελφῶν*, quod ex *Ἁλιέων* corruptum esse vidit Grauertus Anal. hist. et philol. p. 143. Iustinus de Monarch. p. 40 B: *ἐν Μισουμένῳ δὲ πάλιν ἀποφαίνων τῶν εἰς θεοὺς παραλαμβανομένων τὰς γνώμας, μᾶλλον δὲ ἐλέγχων ὡς οὐκ ὄντας ὁ αὐτὸς Μένανδρος — ἐν Ἁλιεῦσι Τὸ γὰρ τρέφον με τοῦτ' ἐγὼ κρίνω θεόν.* — Vs. 3 Elmsleius *ἐπίδω*. V. Fritzschium ad Aristoph. Thesm. 657.

IX.

Ὡς δὲ τὴν ἄκραν
κάμπτοντας ἡμᾶς εἶδον, ἐμβάντες ταχὺ
ἀνηγάγοντο.

Grammaticus Seguer. p. 402. *Ἀνηγάγοντο: ἀνήχθησαν. — Μένανδρος Ἁλιεῦσιν Ὡς δὲ τὴν ἄκραν κτλ.* Cod. *κάμπτοντες*. Correxit in notis Bekkerus.

X.

Ἐκλελάκτικεν

ὁ χρηστὸς ἡμῖν μοιχός, ἀλλ' ἀντάλλαγος.

Suidas, *Ἀντάλλαγον καλοῦσι τὸν ἀντὶ ἄλλου ἠλλαγμένον. Μένανδρος Ἁλιεῖ Ἐκλελάκτικεν κτλ.* Respicit Suidas, *Ἐκλελάκτικεν: ἀποβέβηκεν, ἀπέφυγεν*, et Grammat. Seguer. p. 410: *Ἀνταλλαῖος* (leg. *ἀντάλλαγος*) *ἀντὶ τοῦ ἄνταλλος.*

XI.

Δύ' οἰκίας

φηλοῦν γερόντων, ὡς λέγεις, ἀβελτέρων.

Suidas, *Φηλοῦν: ἀπατᾶν. Μένανδρος Ἁλιεῖ Δύ' οἰκίας κτλ.* Photius, *Φηλοῦν: ἀπατᾶν. Μένανδρος Ἁλιεῖ Δύ' οἰκίας φίλων* (sic) *γερόντων κτλ.* Scholiasta Aristoph. Pac. 1165: *φῆλος, ὁ ἀπατεών. Μένανδρος Ἁλιεῖ Δύ' οἰκίας φηλῶν γερόντων.*

XII.

Καὶ θάλαττα βορβορώδης, ἣ τρέφει θύννον μέγαν.

Athenaeus VII p. 303 c: *μνημονεύει δὲ τοῦ θύννου καὶ Μένανδρος Ἁλιεῦσιν Καὶ θάλαττα κτλ.* Menandri nomen supplevit Dalecamipus; *καὶ* quod post *θάλαττα* (libri *θάλασσα*) legebatur delevit Bentleius.

XIII.

Καὶ χρυσολαβὲς καλὸν πάνυ

ἐγχειρίδιον.

Pollux X 145: *Εὐριπίδης μὲν ἐν Παλαμήδει λέγει κώπην χρυσόκολλον, Μένανδρος δὲ ἐν Ἁλιεῦσι Καὶ χρυσολαβὲς κτλ.* Porsonus Advers. p. 292 *πάνυ καλόν*, verbis ad unum senarium continuatis; at *ἐγχειρίδιον* antepenultimam corripit.

XIV.

Ἀναπετῶ τουτὶ προσελθὼν κοὐκ ἀνέξομ' οὐκέτι.

Suidas, *Ἀναπετῶ: ἀναπετάσω. Μένανδρος Ἁλιεῦσιν Ἀναπετῶ κτλ.* Eadem habet Zonaras Lex. p. 204. Pro

Ἁλιεῦσι vulgo *ἄλλοις*. Correxit Kusterus, probantibus Bernhardio et Dobraeo Advers. II p. 271. qui ad *τουτὶ* recte intellegit *τὸ θύριον*.

XV — XVII.

Pollux X 132: *Μένανδρος ἔφη ἐν Ἁλιεῖ ἀμφιβλήστρῳ περιβάλλεται.* — Photius, *Ἡδυλισμός: εἶδός τι κολακείας. καὶ Μένανδρος ἐν Ἁλιεῖ κέχρηται τῷ ἡδυλίζειν.* Cfr Eustathius p. 1417 21: *καὶ τὸ ἡδυλίζειν παρὰ Μενάνδρῳ.* — Photius, *Λαμπήνη: εἶδος ἁρμαμάξης. οὕτω Μένανδρος.* Pollux X 52: *ἡ λαμπήνη — καὶ ἐν τοῖς Μενάνδρου Ἁλιεῦσιν.*

ΑΝΑΤΙΘΕΜΕΝΗ Η ΜΕΣΣΗΝΙΑ.

De argumento huius fabulae ita iudicat Hemsterh. ad Pollucem v. II p. 1277 ut poetam Messenios quocunque modo tetigisse arbitretur. Quod ut fieri potuisse non negaverim, ita nihil obstat quominus Messeniae cuidam primarias fabulae partes tributas statuamus, quae cum amatori nuptiarum spem fecisset, postea nescio quibus commota rationibus sententiam mutarit. Vides *ἀνατιθεμένην*, de qua voce vide edit. mai. p. 32. Cfr tamen quae dixi ad Fragm. V. Prologum fabulae commemorat Demetrius de Elocut. § 153: *ἡ δὲ τοιαύτη ἀνακολουθία καλεῖται γρῖφος, ὥσπερ ὁ παρὰ Σώφρονι ῥητορεύων Βουλίας· οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ἀκόλουθον λέγει· καὶ παρὰ Μενάνδρῳ δὲ ὁ πρόλογος τῆς Μεσσηνίας.*

I.

Οἱ δ' ἁρπάσαντες τοὺς κάδους τοὺς στρογγύλους
ὕδρευον ἀνδρειότατα κηπουροὶ πάλιν.
ἤντλουν λέγειν δεῖ, καὶ κάδους οὐ δεῖ λέγειν,
ἀλλ' ἀντλιαντλητῆρας.

Grammaticus Seguer. p. 411: *Ἀντλιαντλητῆρα. Μένανδρος Μεσσηνίᾳ Οἱ δ' ἁρπάσαντες κτλ.* Ita edidit hunc locum Bekkerus. Sed postrema illa grammatici verba esse

credo, non ὑδρεύειν sed ἀντλεῖν, neque κάδος sed ἀντλιαντλητὴρ dicendum praecipientis. Secundo versu legebatur κηπ . . . πάλιν, quod correxi.

II.

Τίθημ' ἔχειν χολήν σε καλλιωνύμου
πλείω.

Aelianus A. H. XIII 4: καὶ ὁ Μένανδρος ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ οἶμαι λέγων Τίθημ' ἔχειν κτλ. Plinius H. N. XXXII 24: *callionymi fel cicatrices sanat, et carnes oculorum supervacuas consumit. nulli hoc piscium copiosius, ut existimavit Menander quoque in comoediis.*

III.

Ἡγεῖταί μ' ὅλως
ἐπικόπανόν τι.

Pollux X 101: τράπεζα μαγειρική, ἣν οἱ νεώτεροι ἐπικόπανον. ἔστι δὲ τοὔνομα παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μεσσηνίᾳ Ἡγεῖται κτλ. Ita Bentleius Epist. ad Hemst. p. 62 vertens: *me quidem plane mensam coquinariam quandam existimat; adeo scilicet me verberibus lacerat.* Vulgo ἡγεῖται μὲν ὅλως. Eundem locum respicit Pollux VI 90: ἐπίξηνον, ὃ ἡ νέα κωμῳδία ἐπικόπανον καλεῖ.

IV.

Suidas, Ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ: παροιμία ἐπὶ τῶν ἀληθῶν μέν, οὐ πιστευομένων δέ. μέμνηται τῆς παροιμίας Μένανδρος ἐν Ἀνατιθεμένῃ. E Menandro idem proverbium commemorat Zenobius II 17 et Apostol. II 42.

V.

Ἀράβιον ἆρ' ἐγὼ κεκίνηκ' ἄγγελον.

Apostolius IV 22. Ἀράβιος αὐλητής: τίθεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀπαυστὶ διαλεγομένων — Κάνθαρος Μηδείᾳ Κιθαρῳδὸν ἐξηγείρατ' Ἀράβιον χορόν (v. Com. ant. p. 835)· καὶ πάλιν Μένανδρος Μεσσηνίᾳ Ἀράβιον ἆρ' ἐγὼ κεκίνηκ'

αὐλόν. Pro *αὐλὸν* scribendum esse *ἄγγελον* conieci in edit. mai. duce Suida, *Ἀράβιος ἄγγελος: Μένανδρος Ἀνατιθεμένῃ ἢ Μεσσηνίᾳ, παρὰ τὴν παροιμίαν Ἀράβιος αὐλητής.* Nunc plane rem confirmant Proverbia Coisl. 40 p. 124: *ἀπὸ τούτου ἐλήφθη ἡ παροιμία (Ἀράβιος αὐλητὴς) ἣν μεταλλάξας Μένανδρος Ἀράβιον, φησίν, ἐξεύρηκα σύμβουλον, καὶ Ἀράβιον ἐγὼ κεκίνηκ' ἄγγελον.* Ceterum Suidae locus omnium unus est, ex quo de pleno fabulae titulo constat, reliquis scriptoribus eam aut *Ἀνατιθεμένην* aut *Μεσσηνίαν* vocantibus. Ac fortasse diversae fuerunt fabulae, cui coniecturae favent quodammodo proverbia Coislinensia, quae duo proverbii exempla ex Menandro afferunt, quorum alterum ex *Ἀνατιθεμένῃ* alterum ex Messenia petitum videri potest.

VI.

Photius, *Ἴσσα: ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν ἀπολαχόντων καὶ ὅλως δυσπραγούντων. ἔστι καὶ ἐν Μεσσηνίᾳ Μενάνδρου καὶ ἑτέρωθι.* Eadem Suidas, nisi quod vitiose *ἐπὶ τῶν ζ λαχόντων* scriptum habet, quod aut *ἀπολαχόντων* aut *ζημίαν λαχόντων* scribendum videtur. Cfr Antiattic. p. 100. *Ἴσσα: τὸ ἐπιχαρτικὸν ἐπιφώνημα. μέμφεται* (fort. *μέμφονται*). *Πλάτων Λαΐῳ.* Fuit igitur malevolorum hominum exclamatio alienis malis gaudentium.

VII.

Photius, *Μετοίκιον: Μένανδρος δέ φησι πρὸς ταῖς ιβ' δραχμαῖς καὶ τριώβολον τούτους (τοὺς μετοίκους) τελεῖν, ἴσως τῷ τελώνῃ.* Harpocrat. p. 127: *Μένανδρος ἐν Ἀνατιθεμένῃ καὶ ἐν Διδύμαις πρὸς ταῖς δώδεκα δραχμαῖς κτλ.* Photium exscripsit Suidas.

VIII.

Photius, *Ψύλλα καὶ ψύλλαι: θηλυκῶς· παρὰ δὲ Ἡροδότῳ Ψύλλοι, ἔθνος Λιβύης, καὶ τὸ ἐν τῇ Μεσηνίᾳ Μενάνδρου κύριον ὄνομα.* Eadem Suidas, ubi *Μεσσηνίᾳ* scribitur. *Psyllus*, viri nomen, memoratur item ab Arcadio p. 53 16.

Α Ν Δ Ρ Ι Α.

Menander fecit Andriam et Perinthiam:
qui utramvis recte norit, ambas noverit;
non ita dissimili sunt argumento, at tamen
dissimili oratione sunt factae et stilo.
quae convenere in Andriam ex Perinthia hic
fatetur transtulisse et usum pro suis.

Sunt Terentii verba Prol. Andr. vs. 9 sqq. Donatus ad vs. 10: *prima scena Perinthiae pene iisdem verbis, quibus Andria, scripta est; cetera dissimilia sunt, exceptis duobus locis, altero ad versus XI, altero ad versus XX, qui in utraque fabula positi sunt.* Idem ad vs. 13: *Conscius sibi est* (Terentius), *primam scenam de Perinthia esse translatam, ubi senex ita cum uxore loquitur, ut apud Terentium cum liberto: at in Andria Menandri solus senex est.* V. Grauerti Anal. hist. et philol. p. 173 sq.

I.

Τὸ δ' ἐρᾶν ἐπισκοτεῖ
ἅπασιν, ὡς ἔοικε, καὶ τοῖς εὐλόγως
καὶ τοῖς κακῶς ἔχουσι.

Stobaeus Flor. LXIV 15. Scripsi vs. 3 cum Clerico κακῶς pro καλῶς. Grauertus comparat Terent. I 3 12: *Audireque eorum est operae pretium audaciam: Nam inceptio est amantium haud amentium.*

II.

Καὶ τεττάρων ᾠῶν μετὰ τοῦτο, φιλτάτη,
τὸ νεοττίον.

Photius et Suidas, Νεοττός: ἡ τοῦ ᾠοῦ λέκιθος καὶ τὸ πυρρόν. Μένανδρος Ἀνδρίᾳ Καὶ τεττάρων κτλ. Recte Grauertus et Dobraeus Adv. II p. 271 haec referunt ad praecepta obstetricis cll. Terent. III 2 3 sqq. *Nunc primum fac istaec lavet: post deinde Quod iussi ei dari bibere et quan-*

tum imperari, Date. Scripsi τὸ νεοττίον. Vulgo τὸν νεοττόν. Cfr Hesychius, Νεόττιον: οἱ Ἀττικοὶ τοῦ ᾠοῦ τὸν λέκυθον. Lege τὴν λέκιθον. At possis etiam τὸν νοττόν, de quo vide edit. maiorem.

III.

Οὐδέν με λανθάνοις ἄν.

Terentius Andr. I 2 33: *nihil me fallis.* Donatus „νινῦ καὶ οὐδὲν λέληθάς με ἄν." Haec paullo post rectius ita scripta apponuntur οὐδέν με λανθάνοις ἄν, prioribus verbis νινῦ καὶ omisso.

IV.

Εὑρετικὸν εἶναί φασι τὴν ἐρημίαν
οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες.

Terentius Andr. II 4 3: *Venit meditatus alicunde ex solo loco, Orationem sperat invenisse se.* Donatus „Menander εὑρετικὸν εἶναι — αἴροντες." Vulgo εὑρετικήν. Correxit Bentleius.

V.

Terentius III 1 15: *Iuno Lucina fer opem.* Donatus „Obstetriciam potestatem Iunoni attribuit *), quamquam Me-„nander illam Dianam appellet." Eugraphius „Hanc (Iuno-„nem) quidam tamen potius Dianam esse dixerunt: nam ita „Menander ipsam vocat quum dicit Ἄρτεμιν." Scholiasta Theocriti II 66: ἐκανηφόρουν δὲ τῇ Ἀρτέμιδι αἱ ὥραν ἔχουσαι γάμου, ὥσπερ ἀπολογούμεναι περὶ τῆς παρθενίας τῇ θεῷ, ἵνα μὴ ὀργισθῇ αὐταῖς μελλούσαις τὸ λοιπὸν φθείρεσθαι· καὶ παρὰ Μενάνδρῳ· „Αἱ κυΐσκουσαι ἐπικαλεῖσθε τὴν Ἄρτεμιν, ἀξιοῦσθαι συγγνώμης, ὅτι διεκορήθητε." Quae ita scribenda videntur: καὶ παρὰ Μενάνδρῳ αἱ κυΐσκουσαι ἐπικαλοῦνται τὴν Ἄρτεμιν ἀξιοῦσθαι συγγνώμης ὅτι διεκορήθησαν. Nimirum cum ἐπικαλοῦνται nescio

*) Ita haec scribenda esse ante hos decem annos me monuit Schopenius. Vulgo editur „hoc extra etiam hanc potestatem Iunoni attribuitur." Vidit nunc etiam Dübnerus.

quo errore in ἐπικαλεῖσθε abiisset, postea etiam διεκορήθησαν in διεκορήθητε mutatum est.

VI.

Λούσατ᾽ αὐτὴν αὐτίκα.

Terentius III 2 3: *nunc primum fac istaec lavet.* Donatus „λούσατ᾽ αὐτὴν ὅδιστα." Correxit Bentleius. Casaubonus τάχιστα. Possis etiam ὅτι τάχιστα, vel cum Grauerto ὡς τάχιστα.

VII.

Terentius III 3 11: *ne me obsecra.* Donatus „τῷ ἐλῃνισμὸν (Iacobsius ἑλληνισμῷ) μὴ λιτάνευε mnmcor." Corrigunt μὴ λιτάνευε μὴ μάχου. Menandri haec esse negat Grauertus.

VIII.

Terentius III 4 3: *quidnam audio?* ubi Donatus etiam *audiam* legi scribit; sic enim Menandrum τί δή ποτ᾽ ἀκούσω;

IX.

Ἐνθένδ᾽ ἀποφυγὼν οὐκ ἂν ἀπολοίμην ποτέ.

Terentius III 5 5: *Posthac incolumem sat scio fore me, nunc si hoc devito malum.* Donatus e Menandro affert: ἂν θεὸς φεύγει ούκ ἂν απολυμπτε (sic). Quorum verborum sensum esse: *tam difficile est hinc evadere, ut qui hinc evaserit, videatur immortalis futurus.* Casaubonus ἔνθεν ἀποφεύγων οὐκ ἂν ἀπολοίμην ποτέ. Quod leniter correctum adscivi. Mira comminiscitur Grauertus l. l. p. 183.

X.

Terentius IV 3 4: *ex ara hinc sume verbenas tibi* Donatus: κοκεξιας σὺ μυρρίνας χχςδιετεινε. Respexit ad hunc Menandri locum Servius ad Virg. Aen. XII 120: *abusive verbenas iam vocamus omnes herbas sacratas, ut est laurus, oliva et myrtus. Terentius „ex ara hinc sume verbenas tibi". nam myrtum fuisse Menander testatur, de quo Terentius transvertit.* Bentleius ἀπὸ δεξιᾶς σὺ μυρρίνης

κλάδους λάβε. Iacobsius: *ἀφ' ἑστίας σὺ μυῤῥίνας δέχου, Δυστηνέ.* Aram illam apud Menandrum Apollinis fuisse annotavit ad eundem locum Donatus „ex ara, scilicet Apollinis, quem *Δήλιον* Menander vocat." Ubi pro *Δήλιον* veteres editt. et duos codices habere *cassion* annotavit Dübnerus, in quo latet fortasse nomen *Ἀγυιεύς*. Vide infra Fragm. inc. fab. 409.

XI.

Terentius IV 4 55: *Paullum interesse censes, ex animo omnia Ut fert natura, facias, an de industria?* Donatus „Haec sententia a Terentio *ἐρωτηματικῶς* prolata est, quam Menander *ἐπιδεικτικῶς* posuit."

XII.

Terentius V 4 16: *sic Crito hic est.* Donatus „Menander *οὕτως αὐτός ἐστι.*" Buttmannus *οὗτος* pro *αὐτός*.

XIII.

Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.

Legitur hic versus in gnomis Menandri monostichis vs. 190 et omisso auctoris nomine apud Suidam II p. 13. Fuit versus proverbialis, ut docet locus Platonis Hipp. mai. p. 301 e: *τοιαῦτα τὰ ἡμέτερά ἐστιν οὐχ οἷα βούλεταί τις, φασὶν ἄνθρωποι ἑκάστοτε παροιμιαζόμενοι, ἀλλ' οἷα δύναται.* Recte eum Terentii interpretes adhibuerunt ad Andr. IV 6 10: *ut quimus, aiunt, quando ut volumus non licet.*

Praeterea Menandrum Donatus commemorat ad II 1 in. „has personas (Charinum et Byrrhiam dicit) Terentius addidit fabulae; nam non sunt apud Menandrum, ne *τραγικώτερον* fieret, Philumenam spretam relinquere sine sponso, Pamphilo aliam ducente." V. Grauertum p. 193. — Ad IV 5 6. ubi ad Mysidis verba: *estne hic Crito, sobrinus Chrysidis?* haec adnotat „Sobrini sunt consobrinorum filii: nam sic dicit Menander." — Ad V 3 20: *domus, uxor, liberi inventi invito patre.* Donatus „mira gravitate sensus elatus est: nec de Menandro, sed proprium Terentii." De tribus aliis An-

driae Terentianae locis probabiliter ad Menandri exemplum factis dixi in edit. mai.

ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΣ Η ΚΡΗΣ.

I. II.

Hanc fabulae inscriptionem unus servavit Athen. VI p. 243 b: *μνημονεύει δ' αὐτοῦ* (Chaerephontem dicit) *Μένανδρος καὶ ἐν Ἀνδρογύνῳ ἢ Κρητί.* Eadem fabula significatur apud schol. Aristoph. Lys. 378: *περὶ γαμηλίων λουτρῶν Μένανδρος ἐν Κρήτῃ (Κρητὶ) φησί, καὶ ἐν Ὑποβολιμαίῳ.*

III.

Τὸ γὰρ σύνηθες οὐδαμοῦ παροπτέον.

Stobaeus Flor. XLIV 5 cum lemmate *Μενάνδρου Ἀνδρογύνῳ*, et non addito fabulae titulo Antonius Meliss. CII p. 168.

IV.

Τὰ προσπεσόντα προσδοκᾶν ἅπαντα δεῖ
ἄνθρωπον ὄντα· παραμένει γὰρ οὐδὲ ἕν.

Stobaeus Flor. CVIII 38 cum lemmate *Μενάνδρου Ἀνδρογύνου.*

V.

Πλήσας γὰρ ἔφερεν ἐκ παρατάξεώς ποθεν
τὰς ἐν Λαμίᾳ πάσας.

Photius s. v. *Λαμία. ἔστι δὲ καὶ πόλις Θεσσαλίας, ὅθεν ὁρμηθέντες οἱ Ἕλληνες μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον, Ἀθηναίων ἡγουμένων, τῆς ἐλευθερίας ἀντιποιησάμενοι τὸν Ἀντίπατρον ἐνίκησαν. Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ Πλήσας γὰρ ἔφερεν κτλ.* Eadem Suidas, ubi editur *πλήξας γὰρ ἔφθειρ'*. Arsenius Ion. p. 332: *πάσας γὰρ ἔφθειρεν.* Neque hoc neque illud intellego.

VI.

Μαρτύρομαι τὸν φίλιον, ὦ Κράτων, Δία.

Photius et Suidas s. v. *Φίλιος Ζεύς, ὁ τὰ περὶ τὰς φιλίας ἐπισκοπῶν. Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ Μαρτύρομαι κτλ.*

VII.

Scholiasta Platon. Bekk. p. 367: *Μυσῶν ἔσχατος ἐπὶ τῶν εὐτελεστάτων. Μάγνης Ποαστρίᾳ Οὐκ ἔστιν οὐδείς, οὐδ' ὁ Μυσῶν ἔσχατος. Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ Μυσῶν ἔσχατος πολέμιος.* Append. Vat. I 64. *ἔσχατος Μυσῶν: μέμνηται ταύτης Μένανδρος φησὶ (φασὶ) γὰρ ὅτι Τήλεφος κτείνας τοὺς τῆς μητρὸς ἀδελφοὺς ἐπύθετο τῆς Πυθίας ποῖ δεῖ σταλῆναι, τὴν δὲ εἰπεῖν, πρὸς ἐσχάτην Μυσῶν. ἐλθὼν οὖν εἰς Τευθρανίαν τῆς Μυσίας ἐσχάτην ἐβασίλευεν, ἀφ' οὗ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν δυσχερῶς ἐπιτασσομένων.* Diversa confundit proverbia, *Μυσῶν ἔσχατος* et *πρὸς ἐσχάτην Μυσῶν.*

ΑΝΕΨΙΟΙ.

I.

Φύσει γάρ ἐστ' ἔρως
τοῦ νουθετοῦντος κωφόν· ἅμα δ' οὐ ῥᾴδιον
νεότητα νικᾶν ἐστι καὶ θεὸν λόγῳ.

Stobaeus Flor. LXIV 17 cum lemmate *Μενάνδρου Ἀνεψιός.* Ita enim Gaisfordius ex A et Voss. Trincavellus fabulae nomen omittit. Gesnerus *Menandri Antiope.* Grotius *Menander Patruelibus.* Rectius Clericus *Consobrinis*, ut acerrimus Menandri imitator Afranius fabulam inscripserat. V. edit. mai. Vs. 2 codd. A B et Trinc. *νομοθετοῦντος.*

II.

Εὐδαιμονία τοῦτ' ἔστιν υἱὸς νοῦν ἔχων·
ἀλλὰ θυγάτηρ κτῆμ' ἐστὶν ἐργῶδες πατρί.

Stobaeus Flor. LXXVII 4 et 5. Primo versui *Μενάνδρου*, alteri *Μενάνδρου Ἀνεψιοῖς* adscriptum est. Recte Grotius utrumque versum ad unum fragmentum coniunxit. Vs. 1 scripsi *εὐδαιμονία* pro *εὐδαιμονίας* cum H. Stephano Com. p. 131.

III.

Τὰ κακῶς τρέφοντα χωρί' ἀνδρείους ποιεῖ.

Stobaeus Flor. LVI 7 cum lemmate *Μενάνδρου 'Ανεψιοῖς.*

IV. V.

'Ο φανός ἐστι μεστὸς ὕδατος οὑτοσί,
δεῖ τ' οὐχὶ σείειν, ἀλλ' ἀποσείειν αὐτόθεν.
——— *Οἶσ' εἰσιὼν*
πανόν, λύχνον, λυχνοῦχον, ὅ τι πάρεστι· φῶς
μόνον πολὺ ποίει.

Athenaeus XV p. 700 b: *ἄλλοι δ' ἔφασκον φανὸν λέγεσθαι τὴν λαμπάδα· οἱ δὲ τὴν ἔκ τινων ξύλων τετμημένην δέσμην. Μένανδρος 'Ανεψιοῖς* (AB *ἀνεψιὸς*) *'Ο φανός κτλ. πανὸς δ' ὀνομάζεται τὸ διακεκομμένον ξύλον καὶ συνδεδεμένον· τούτῳ δ' ἐχρῶντο λαμπάδι. Μένανδρος 'Ανεψιοῖς Οἶσ' εἰσιὼν κτλ.* **Ad vs. 1 respexit Photius,** *Φανός: λαμπὰς ἐκ κλημάτων. οὕτως Μένανδρος.* **Item Eustathius p. 1571 3:** *τὸ φανίον ἐκ τοῦ φανοῦ παράγωγον, οὗ ἡ χρῆσις παρὰ Μενάνδρῳ.* **— Vs. 2 ante Bentleium legebatur** *ἀλλὰ ποδιεῖν αὐτόν.* **Quod in altero fragmento ante** *εἰσιὼν* **additum est** *οἶσε,* **debetur coniecturae Dobraei Adv. II p. 271. qui recte loci sententiam indicavit:** *effer phanum, lychnum, lychnuchum, quicquid est; modo claram lucem facito.* **Pro** *ποιεῖ* **enim vs. 3 rectissime scripsit Dalecampius** *ποίει.*

Α Π Ι Σ Τ Ο Σ.

Ὤιμην, εἰ τὸ χρυσίον λάβοι
ὁ γέρων, θεράπαιναν εὐθὺς ἠγορασμένην
ἅβραν ἔσεσθαι.

Suidas, *Ἅβρα: οὔτε ἡ ἁπλῶς θεράπαινα οὔτε ἡ εὔμορφος θεράπαινα λέγεται, ἀλλ' οἰκότριψ γυναικὸς κόρη καὶ ἔντιμος, εἴτε οἰκογενὴς εἴτε μή. Μένανδρος Σικυωνίῳ —*

Ἀπίστῳ *Ὤιμην κτλ.* Respexisse videtur ad hanc fabulam Alciphron Epist. II 4 50: *πάντα μετέωρα νῦν ἐστι βουλόμενα ἰδεῖν Μένανδρον καὶ ἀκοῦσαι φιλαργύρων καὶ ἐρώντων καὶ δεισιδαιμόνων καὶ ἀπίστων.* Dobraeus Advers. II p. * * pro *Ἀπίστῳ* scribebat *ἄπιστον* (vel *ἄπιστά γ'*) et hoc fragmentum cum eo, quod Suidas l. l. ex Sicyonio attulit, coniungendum existimabat, ita quidem ut verba *ἄπιστον· ᾤμην* etc. alteri interlocutori tribueret.

ΑΡΡΗΦΟΡΟΣ Η ΑΥΛΗΤΡΙΣ.

I.

Οὐ γαμεῖς, ἂν νοῦν ἔχῃς,
τοῦτον καταλιπὼν τὸν βίον· γεγάμηκα γὰρ
αὐτός· διὰ τοῦτό σοι παραινῶ μὴ γαμεῖν.
B. δεδογμένον τὸ πρᾶγμ'· ἀνερρίφθω κύβος.
A. πέραινε. σωθείης δὲ νῦν· ἀληθινὸν
εἰς πέλαγος αὑτὸν ἐμβαλεῖς γὰρ πραγμάτων,
οὐ Λιβυκόν, οὐδ' Αἰγαῖον, ...
οὗ τῶν τριάκοντ' οὐκ ἀπόλλυται τρία
πλοιάρια· γήμας δ' οὐδὲ εἷς σέσωσθ' ὅλως.

Athenaeus XIII p. 559 c: *Μένανδρος δ' ἐν Ἀρρηφόρῳ ἢ Αὐλητρίδι Οὐ γαμεῖς κτλ.* Vs. 1 *ἂν νοῦν* Dindorfius. *ἐὰν νοῦν* PV. *ἐάν γε νοῦν* L. — Vs. 5 *νῦν* Iacobsius fortasse rectius cum sequentibus iunxit. — Vs. 6 *αὑτὸν* LPV. *αὐτὸν* L. *σεαυτὸν* B. Ibid. *ἐμβαλεῖς* L. *ἐμβάλλεις* A. *ἐμβαλεῖς ἐμβάλλεις* P, deleto *ἐμβάλλεις*. — Vs. 7 Grotius Excerptis p. 713 supplet *οὐδ' Αἰγύπτιον*, Scaliger apud Casaubonum *οὐδ' Ἰώνιον*, nec male si scribas *οὐδ' Ἰωνικόν*.

II.

Πάντας μεθύσους τοὺς ἐμπόρους
ποιεῖ τὸ Βυζάντιον· ὅλην ἐπίνομεν
τὴν νύκτα διὰ σὲ καὶ σφόδρ' ἄκρατόν μοι δοκῶ·
ἀνίσταμαι γοῦν τέτταρας κεφαλὰς ἔχων.

Athenaeus X p. 442 d: *Μένανδρος δ᾽ ἐν ᾽Αρρηφόρῳ ἢ Αὐλητρίδι Πάντας μεθύσους κτλ.* Ex Athenaeo profecit Eustathius ad Hom. p. 1504 63: *ἔμπορος γοῦν τις μέθυσος παρὰ Μενάνδρῳ κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ναυκρατίτου σοφοῦ οὕτως· ὅλην ἐπίνομεν τὴν νύκτα· καὶ σφόδρ᾽ ἄκρατόν μοι δοκῶ* etc. Idem ad Dionys. Perieg. 804: *κωμῳδοῦνται δ᾽ εἰς μέθην οἱ παλαιοὶ Βυζάντιοι.* Aelian. Var. Hist. III 14: *ὁμολογεῖν δὲ τούτοις ἔοικε καὶ Μένανδρος ὅταν λέγῃ· μεθύσους τοὺς ἐμπόρους ποιεῖ τὸ Βυζάντιον· ὅλην ἔπινε* (sic) *τὴν νύκτα.* Nicetas Acomin. Hist. p. 251: *Βυζαντίων ἄλλοι μὲν ὑπὸ μέθης διαρρεόντων οὐκ ὀλίγα ξυνέθεντο σκώμματα, ὁ δὲ Μένανδρος οὑτωσί πως· μεθύσους τοὺς ἐμπόρους ποιεῖ τὸ Βυζάντιον· ὅλην ἔπινον* (sic) *τὴν νύκτα.* Ad eundem locum respexit Pollux VI 25: *ὁ μέθυσος ἐπὶ ἀνδρῶν Μενάνδρῳ δεδόσθω.* V. Lobeckius ad Phryn. p. 152 et quos in edit. mai. attuli. Vs. 3 cod. B *δοκῇ*. Forsan *δοκεῖ*.

III.

᾽Εὰν δὲ κινήσῃ μόνον τὴν Μυρτίλην
ταύτην τις ἢ τιτθὴν καλῇ, πέρας οὐ ποιεῖ
λαλιᾶς· τὸ Δωδωναῖον ἄν τις χαλκίον,
ὃ λέγουσιν ἠχεῖν, ἂν παράψηθ᾽ ὁ παριών,
τὴν ἡμέραν ὅλην, καταπαύσαι θᾶττον ἢ
ταύτην λαλοῦσαν· νύκτα γὰρ προσλαμβάνει.

Stephanus Byz. p. 746: *μέμνηται αὐτῆς* (proverbii *τὸ Δωδωναῖον χαλκίον*) *Μένανδρος ἐν ᾽Αρρηφόρῳ ᾽Εὰν δὲ κινήσῃ κτλ.* Respiciunt Suidas I p. 623 et Zenob. VI 5: *τὸ Δωδωναῖον χαλκίον κεῖται παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῷ* (leg. *τῇ*) *᾽Αρρηφόρῳ.* Cfr Apuleium Orthogr. p. 129. Vs. 2 *ἢ* pro *ἢν* Bentleius. Idem addidit *οὐ*. — Vs. 3 libri *τι* pro *τις* et vs. 5 *καταπαῦσαι*. Correxi Curis crit. p. 69. Idem placuisse Porsono, monuit postea Kiddius ad Dawesii Miscell. p. 387.

IV.

Τὰ πατρῷα μὲν ποιεῖ καιρός ποτε

ἀλλότρια, σώζει δ' αὐτά που τὰ σώματα·
βίου δ' ἔνεστιν ἀσφάλει' ἐν ταῖς τέχναις.

Stobaeus Flor. LX 5 cum lemmate *Μενάνδρου Αὐλητρίδος*. Vs. 1 Grotius *τὰ γὰρ πατρῷα*. — Vs. 2 pro *σώζει* expectabam *δουλοῖ* vel simile quid. Iacobsius Anthol. XII p. 105 tentabat: *τὰ μὲν πατρῷα μεταποιεῖ καιρός ποτε, | ἀλλοτριώσει δ' αὐτά κτλ.* — Vs. 3 cod. A *ἔνεστι μία*. Trinc. et Gesn. 1 *ἔνεστι μί'*. Recte *μί'* vel *μία* om. Gesn. 3.

V.

Ἑλλέβορον ἤδη πώποτ' ἔπιες Σωσία;
B. ἅπασι. A. πάλιν οὖν πῖθι· μαίνει γὰρ κακῶς.

Athenaeus X p. 446 d: *Μένανδρος Αὐλητρίδι* (libri *Αὐλητρίσι*) *Ἑλλέβορον κτλ.* Vs. 1 libri *βάλλ'* (BP *βάλ'*) *ἐς κόρον ἤδη πώποτ' ἔπιες Σωσίλα*. Correxit Heringa Observ. p. 242, facem praeferente Bentleio. — Vs. 2 *ἅπασι* Porsonus Misc. p. 242, qui etiam personarum notas addidit. Vulgo *πᾶσι*. Ibid. *πάλιν οὖν* Porsonus ex B, qui habet *πάλι νυν*. Vulgo *νῦν* sine *πάλιν*. Fortasse tamen haec ita scribenda: *πάλιν πάλιν νῦν πῖθι*, et vs. 1 *εἰ δὴ* pro *ἤδη*. *Si unquam elleborum bibisti, nunc iterum iterumque bibe.* Meleager Epigr. 98 1: *ἔγχει καὶ πάλιν εἰπὲ πάλιν πάλιν Ἡλιοδώρας.*

VI.

Πάντ' ἐστὶ τῷ καλῷ λόγῳ
ἱερόν· ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ὁ λαλήσων θεός.

Iustinus de Mon. p. 40 B: *καὶ ἐν Αὐλητρίσι* (*Αὐλητρίδι*) *Μένανδρος Πάντ' ἐστὶ κτλ.* Bentleius *πανταχῇ ἐστι* coniecit. Lenius corrigas *πάντη 'στί*, ut monui iam in edit. pr. Nunc idem Dobraeus Adv. II p. 271.

VII.

Ὦ τρισκατάρατε, ζωπύρει τοὺς ἄνθρακας.

Etymol. Gudian. p. 234: *Ζωπυρεῖν κυρίως τὸ τοὺς ἄνθρακας φυσᾶν, ὡς τὸ τρισκατάρατε ἀναζωπύρει τοὺς ἄνθρακας, Μένανδρος ἐν Ἀρρηφόρῳ.* Correxi ut supra ad-

scripsi in edit. maiore. Nunc confirmatum video ab Etymol. M. p. 413 6. ubi versus ille non nominato auctore affertur.

VIII.

Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.

Orion Gnomol. I 11 cum lemmate ἐξ Ἀρρηφόρου Μενάνδρου. Tacito fabulae titulo idem versus legitur in Stobaei App. Flor. p. 69 23. Cfr Gnomas monost. 26 et infra Heautontimor. Fragm. IV.

IX.

Ἢ χαλκοῦν μέγα
ὁλκεῖον.

Pollux X 176: ὁλκεῖον, ἀγγεῖον ὑγρῶν τε καὶ ξηρῶν ὡς ἐπιπολὺ χαλκοῦν, ὡς ἐν Ἀρρηφόροις (Ἀρρηφόρῳ) Μενάνδρου Ἢ χαλκοῦν μέγα ὁλκεῖον.

Α Σ Π Ι Σ.

I.

Ἔχων τὴν ἀσπίδα
ἔκειτο συντετριμμένην.

Scholiasta Aristoph. Acharn. 283: τῷ δὲ συντριβείη (leg. συντρίβειν) καὶ Μένανδρος κέχρηται ἐν Λευκαδίᾳ καὶ ἐν Ἀσπίδι Ἔχων τὴν ἀσπίδα ἔκειτο συντετριμμένην. Ex eadem fabulae parte sequens fragmentum petitum videtur.

II.

Πολλοὶ γὰρ ἐκλελοιπότες
τὸν χάρακα τὰς κώμας ἐπόρθουν.

Harpocratio p. 183 16: Χάρακα τὸ χαράκωμα δ' περιεβάλλοντό τινες στρατοπέδῳ ἐπὶ σωτηρίᾳ. καὶ Μένανδρος Ἀσπίδι Πολλοὶ γάρ κτλ. Habent etiam Suidas et Zonaras.

III.

Στρατιώτην, Σμικρίνη, σωτηρίας
ἔστ' ἔργον εὑρεῖν πρόφασιν, ὀλέθρου δ' εὔπορον.

Stobaeus Flor. LIII 5. Pro *Σμικρίνη*, quae Bentleii emendatio est, vulgo *σμικρὸν ἡ*. Firmat lectio cod. A *σμικρὴν ἡ*.

IV.

Ὃ βούλεται γὰρ μόνον ὁρῶν καὶ προσδοκῶν
ἀλόγιστός ἐστι τῆς ἀληθείας κριτής.

Stobaeus Flor. XXIII 4. Vs. 1 suspicabar *ὁ δρῶν* pro *ὁρῶν*. Sed loquitur fortasse de certo quodam homine: *cum nihil ille agat nisi quod ipse vult* etc. — Vs. 2 A et B m. s. *ἔσται*.

V.

Ὦ τρισάθλιοι,
τί πλέον ἔχουσι τῶν ἄλλων; βίον
ὡς οἰκτρὸν ἐξαντλοῦσιν οἱ τὰ φρούρια
τηροῦντες, οἱ τὰς ἀκροπόλεις κεκτημένοι,
εἰ πάντας ὑπονοοῦσιν οὕτω ῥᾳδίως
ἐγχειρίδιον ἔχοντας αὐτοῖς προσιέναι·
οἵαν δίκην διδόασιν.

Stobaeus Flor. XLIX 8 in titulo de vituperio tyrannidis. Vs. 2 Bentleius *τί δῆτα πλέον*, aut *τί πλέον ἔχουσι δημοτῶν ἄλλων*, quod placet. Vide edit. mai. Nisi forte *τῶν γὰρ ἄλλων; τὸν βίον* scribendum. Pro *βίον* Trinc. *βίων*. — Vs. 3 A post *οἰκτρὸν* addit *οἱ*. — Vs. 4 forsan *τηροῦντες ἢ τὰς ἀκροπόλεις* etc. — Vs. 5 Porsonus Adv. p. 292 *οὗτοι* pro *οὕτω*.

VI — VIII.

Stephanus Byz. v. *Ἰβηρία* p. 409 (sive apud Constant. Porphyr. de Admin. Imp. 23): *ἀπὸ τοῦ Ἴβηρος γενικῆς Ἰβηρὶς τὸ θηλυκόν. „Ἑλληνὶς οὐκ Ἰβηρίς" Μένανδρος Ἀσπίδι.* — Erotianus gloss. Hippocr. p. 144. *Ἔμυξεν: ἐστέναξεν. Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι.* — Pollux X 137: *κανδύταλις, οὗ μέμνηται Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι.*

Α Υ Τ Ο Ν Π Ε Ν Θ Ω Ν.

I.*

Τυφλὸν ὁ πλοῦτος, καὶ τυφλοὺς
τοὺς ἐμβλέποντας εἰς ἑαυτὸν δεικνύει.

Stobaeus Flor. XCIII 21. Libri *τυφλοὺς ἐμβλέποντες εἰς αὐτόν.* Correxit Bentleius; articulum addidit etiam Steph. Proleg. ad Com. Gr. p. 25. Simillimam sententiam Antiphanis vide vol. III p. 153 (inc. fab. LXI b).

II.

Harpocratio p. 169 22: *στεφανῶν τοὺς νενικηκότας, Δημοσθένης ἐν τῷ κατ᾽ Αἰσχίνου, ἀντὶ τοῦ τιμῶν. — καὶ παρ᾽ ἄλλοις ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας τὸ στεφανοῦν, ὡς παρὰ Θεοπόμπῳ ἐν ζ καὶ Μενάνδρῳ ἐν Αὐτὸν πενθοῦντι.* Vide edit. mai.

Α Φ Ρ Ο Δ Ι Σ Ι Α. *)

I.

Ἀλλ᾽ ὅταν ἐρῶντα νοῦν ἔχειν τις ἀξιοῖ,
παρὰ τίνι τἀνόητον οὗτος ὄψεται;

Stobaeus Flor. LXIV 2 cum lemmate *Μενάνδρου Ἀφροδισίων.* Vs. 2 vulgo *ἀνώνητον.* A *τἀνόνητον.* B *ἀνόητά γ᾽.* Grotius *τὸ ἀνόητον.*

II.

Ἐκφυγοῦσα δ᾽ ἣν εἶχεν νόσον
οὐκ ἔσχε τοὺς ῥηθέντας ἀναθέσθαι λόγους.

Suidas, *Ἀναθέσθαι: τὸ μεταθέσθαι, ἀπὸ τῶν πεττευόντων καὶ τὰς κεκινημένας ἤδη ψήφους διορθούντων. — Μένανδρος ἐν Ἀφροδισίῳ Ἐκφυγοῦσα κτλ.* V. edit. mai.

---

*) Titulus fabulae utrum *Ἀφροδίσια* an *Ἀφροδίσιος* fuerit dubitari potest. Cfr Hist. crit. p. 239. 324.

III.

Εἰ τὰς ἀληθείας ἁπλῶς τίς σοι λέγοι.

Suidas et Lexicon Seguer. p. 376: *Ἀλήθεια. καὶ τὰς ἀληθείας πληθυντικῶς λέγουσιν. Μένανδρος Ἀφροδισίῳ Εἰ τὰς ἀληθείας κτλ.* V. edit. mai. ubi quae de Euripidis versu dixi ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ, iis adde Didymum Alex. de Trin. III 1 p. 319.

Β Ο Ι Ω Τ Ι Α.

I.

Οὐ δεῖ διαβολῆς καταφρονεῖν, οὐδ' ἂν σφόδρ' ᾖ
ψευδής· ἐπίσταντ' αὐξάνειν αὐτήν τινες,
δι' οὓς φυλάττεσθαι τὰ τοιαῦτ' ὀρθῶς ἔχει.

Stobaeus Flor. XLII 1 cum lemmate *Μενάνδρου ἐκ Βοιωτίας*.

II.

Πολλὰ δύσκολα
εὕροις ἂν ἐν τοῖς πᾶσιν· ἀλλ' εἰ πλείονα
τὰ συμφέροντ' ἔνεστι, τοῦτο δεῖ σκοπεῖν.

Stobaeus Flor. CVIII 42 cum lemmate *Μενάνδρου ἐκ Βοιωτίας*. Vs. 2 vulgo *ἐν τοῖς πᾶσιν εὕροις ἄν*. Correctum ex cod. A et B.

III.

Πλοῦτος δὲ πολλῶν ἐπικάλυμμ' ἐστὶν κακῶν.

Stobaeus Flor. XCI 19 cum lemmate *Μενάνδρου Βοιωτία*. Idem versus in Excerptis Antonii Mel. p. 222. ubi editur: *πολλῶν ἐπικάλυμμά ἐστιν ὁ πλοῦτος*.

IV.

Οὐκ ἔστιν ἑκτεὺς τοῦτο, μὰ τὸν Ἀσκληπιόν.

Erotianus gloss. Hipp. p. 178: *Ἡμιεκτέα, τὸ ἥμισυ τοῦ ἑκτέου* (leg. *ἑκτέως*)· *ἑκτεὺς δὲ λέγεται ἀττικὸν μέτρον,*

ἔχον χοίνικας ὀκτώ, ὥς φησι Μένανδρος ἐν Βοιωτίᾳ Οὐκ ἔστιν κτλ. Ante Bentleium τουτὶ legebatur.

V.

Πεντεκτένους μὲν καὶ περίνησα πορφυρᾶ.

Photius, Περίνησα: περιβόλαια περιφερῆ καὶ νησοειδῆ, ὅμοια ταῖς ὑπὸ Ῥωμαίων καλουμέναις χλαίναις (fort. λαίναις)· Μένανδρος Βοιωτίᾳ Πεντεκτένους κτλ. Idem, Πεντέκτενοι: περιπόρφυροι, διὰ τὸ ἐνυφάνθαι παρὰ τὰς ὤας πέντε κτένας πορφυροῦς. Male Bentleius πεντεκτενῆ. Πορφυρᾶ Hermannus et Porsonus. Cod. πορφυρά.

Γ Ε Ω Ρ Γ Ο Σ.

Obiter huius fabulae meminit Quintilianus XI 3: *cum mihi comoedi quoque pessime facere videantur, qui, etiamsi iuvenem agant, cum tamen in expositione aut senis sermo, ut in Hydriae prologo, aut mulieris, ut in Georgo, incidit, tremula vel effeminata voce pronuntiant.* Ex quo loco coniici posse videtur, Menandri fabulas Quintiliani temporibus Romae actitatas esse. Respicit fabulam hanc etiam Fronto Anal. Br. II p. 346:

Τὴν ἀκμὴν Θησαυρὸν ἔχειν, κωμῳδέ, νομίζεις,
οὐκ εἰδὼς αὐτὴν Φάσματος ὀξυτέρην.
ποιήσει σ' ὁ χρόνος Μισούμενον, εἶτα Γεωργόν,
καὶ τότε μαστεύσεις τὴν Περικειρομένην.

Qui quod hanc fabulam cum Περικειρομένῃ coniungit, facit ut eam ex illo fabularum genere fuisse putem, in quibus quid amantium ζηλοτυπία efficere possit doceretur. Quodsi primarias fabulae partes Gorgiae tributas fuisse ponas (Fragm. II. III), sententiam hanc Luciani loco confirmatam reperies in Dial. Meretr. VIII p. 299. ubi Ampelis Chrysidi de amatoris iniuria questae haec dicit: φιλήματα καὶ δάκρυα καὶ ὅρκοι καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν ἀρχομένου ἔρωτος σημεῖον καὶ φυομένου ἔτι, τὸ δὲ πῦρ ὅλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν, ὥστε εἰ καὶ σέ, ὡς φῄς, ὁ Γοργίας ῥαπίζει καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε

καὶ εὔχου ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Istorum dialogorum auctor non solum argumenta Menandrearum fabularum passim expressit, sed etiam eadem, quibus poeta usus est, nomina retinuit.

I.

Ὁ δ' ἠδικηκὼς ὅστις ἔσθ' οὗτός ποτε
τὴν ὑμετέραν πενίαν, κακοδαίμων ἔσθ', ὅτι
τοῦτ' ἠδίκηκεν, οὗ τυχὸν μεταλήψεται·
εἰ καὶ σφόδρ' εὐπορεῖ γάρ, ἀβεβαίως τρυφᾷ·
τὸ τῆς τύχης γὰρ ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ.

Stobaeus Flor. CV 28. Vs. 2 *ἡμετέραν* Voss. et Ars. — Vs. 3 *τυχὼν* N. — Vs. 4 *εὖ ποιεῖ* Ars. Postremus versus est etiam apud Cramerum Anecd. I p. 333. Etymol. M. p. 685 38. Favorinum Ecl. p. 377 31 Dind. et schol. Sophoclis Oed. T. 1191.

II.

Εὐκαταφρόνητόν ἐστι, Γοργία, πένης,
κἂν πάνυ λέγῃ δίκαια· τούτου γὰρ λέγειν
ἕνεκα μόνον νομίζεθ' οὗτος τοῦ λαβεῖν,
καὶ συκοφάντης εὐθὺς ὁ τὸ τριβώνιον
ἔχων καλεῖται, κἂν ἀδικούμενος τύχῃ.

Stobaeus Flor. XCVI 5. Vs. 2 et 3 fortasse transponenda sunt vocabula *λέγειν* et *μόνου*; quamquam etiam vulgatus ordo defendi potest.

III.

Οὗτος κράτιστός ἐστ' ἀνήρ, ὦ Γοργία,
ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ' ἐπίστατ' ἐγκρατῶς·
τὸ δ' ὀξύθυμον τοῦτο καὶ λίαν πικρόν
δεῖγμ' ἐστιν εὐθὺς πᾶσι μικροψυχίας.

Orion Gnomol. VII 9. Duos priores versus habet Stobaeus Flor. V 1. duos posteriores idem XX 21. Vs. 2 *ἐπίστατ' ἐγκρατῶς* Orion. Vitiose Stobaeus *ἐπίσταται βροτῶν.* De *ἀδικεῖσθαι*, *iniurias ferre*, vide praeter eos quos edit. mai. citavi Thucyd. III 47.

IV.

Ἀγρὸν εὐσεβέστερον γεωργεῖν οὐδένα
οἶμαι· φέρει γὰρ ὅσα θεοῖς ἄνθη καλά,
κιττόν, δάφνην· κριθὰς δ' ἐὰν σπείρω, πάνυ
δίκαιος ὢν ἀπέδωχ' ὅσας ἂν καταβάλω.

Stobaeus Flor. LVII 5. Sunt ipsius agricolae verba. Vs. 3 δ' ἐὰν Grotius. δ' ἂν AB. Vulgo τε ἄν. — Vs. 4 δίκαιος ὢν ante Porsonum App. ad Toup. p. 435 iam Zedelius Magazin für Schulen vol. II p. 359. Vulgo δικαίως. Ib. ὅσας pro ὅσα Porsonus. Respexisse locum videri potest Pollux I 227: *Μένανδρος δίκαιον γήδιον καλεῖ ὃ μηδὲν πλέον τοῦ σπέρματος ἐκφέρει.* Quamquam vereor ne is simul Xenophontis locum in animo habuerit Cyrop. VIII 3, 15: *μικρὸν γήδιον, οὐ μέντοι πονηρόν γε, ἀλλὰ πάντων δικαιότατον· ὅ τι γὰρ ἂν λάβοι σπέρμα καλῶς καὶ δικαίως ἀπεδίδου αὐτό τε καὶ τόκον οὐδέν τι πολύν.* Ac fortasse scripsit Pollux: *Μένανδρος δίκαιον [ἀγρὸν καὶ Ξενοφῶν δίκαιον] γήδιον καλεῖ.* Idem Menandri locus respicitur a Quintil. XII 10: *quos ego existimo, si quod in his finibus* (Atticam dicit) *uberius invenerint solum, fertilioremve segetem, negaturos Atticam esse, quod plus quam acceperit seminis reddat, quia hanc eius terrae fidem Menander eludit.*

V.

Εἰμὶ μὲν ἄγροικος, καὐτὸς οὐκ ἄλλως ἐρῶ,
καὶ τῶν κατ' ἄστυ πραγμάτων οὐ παντελῶς
ἔμπειρος, ὁ δὲ χρόνος τί μ' εἰδέναι ποιεῖ
πλέον.

Orion Gnomol. I 19. Versu primo cod. ἄλλος. Correxit Schneidewinus.

VI.

Ἐμβεβρόντησαι; γελοῖον, ὃς κόρης ἐλευθέρας
εἰς ἔρωθ' ἥκων σιωπᾷς καὶ μάτην ποθουμένους
περιορᾷς γάμους σεαυτῷ.

Maximus Planudes ad Hermogenem de ideis in Walzii Rhet. V p. 525 trochaicorum tetrametrorum exempla afferens: *καὶ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ ἐν Γεωργῷ 'Εμβεβρόντησαι κτλ.* Vs. 2 vulgo *ποιουμένους*. Ioh. Siceliota *ποθουμένης*, reliquis omissis. Hinc scripsi *ποθουμένους*. Heringa Observ. crit. p. 243 *πονουμένους*.

VII.

Βουβὼν ἐπήρθη τῷ γέροντι, θέρμα τε
ἐπέλαβεν αὐτόν.

Zonaras Lex. p. 1030: *Θέρμη καὶ θέρμα — Μένανδρος Βουβὼν ἐπήρθη κτλ.* Partem loci addito fabulae titulo habet Etymol. M. p. 206 57: *Μένανδρος ἐν Γεωργῷ Βουβὼν ἐπήρθη τῷ γέροντι.* Eadem omisso auctoris nomine Suidas v. *βουβών*. Respicit eundem locum Phrynichus Epit. p. 331 propter formam *θέρμα*, pro qua veteres Attici constanter *θέρμη* dixerunt.

VIII.

Choeroboscus apud Bekkerum Anecd. p. 1380 (Crameri Anecd. IV p. 363): *ἔχομεν τὴν χρῆσιν τοῦ „ἦν ἐγὼ" παρὰ Ἀριστοφάνει — καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῷ Γεωργῷ Ἦν δ' οὐ πονηρὸς οὐδ' ἐδόκουν.* V. Dindorf. ad Aristoph. Av. 97.

IX.

Scholiasta Aristoph. Plut. 652: *ὅτι ἐπὶ κακῷ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πράγματα, ἰδοὺ διεσάφησεν· καὶ Μένανδρος δὲ ἐν Γεωργῷ ἐν πράγμασιν ἐν μάχαις.* Eadem Suidas v. *πράγματα*. Verba *ἐν μάχαις* scholiastae esse suspicatur Dobraeus Adv. II p. 272.

Aliud incerti comici fragmentum, haud improbabili quidem at incerta tamen coniectura a Toupio ad Menandri Georgum relatum, apud Plutarchum de Curios. p. 519 A. inter anomymorum comicorum fragmenta exhibui.

ΔΑΚΤΥΛΙΟΣ.

I.

Ἐπὶ τοῦδ' αὖθις οἱτοσὶ κακοδαίμων ἔφη,
ὡς οὐκ ἂν ἐκδοίη γε θυγατέρ' ἄσμενος,
καὶ ταῦτα πεντήκοντα παιδίσκας ἔχων.

Ammonius p. 110: παιδίσκη καὶ παῖς διαφέρει· παιδίσκη μὲν γὰρ ἡ ἐλευθέρα παρ' Ἀττικοῖς, παῖς δὲ ἡ δούλη. Μένανδρος ἐν Δακτυλίῳ Ἐπὶ τοῦδ' αὖθις κτλ. Vs. 1 Aldus et cod. Par. αν τις et ἔφυ pro αὖθις et ἔφη. Valckenarius Bentleii coniecturam recepit ἐπὶ τοῦδε δ' αὖθ' οὕτως ὁ κακοδαίμων ἔφη, quod propter αὖτε ferri non potest. Coniicias ἔπειτα δ' αὖθις τοῦθ' ὁ κακοδαίμων ἔφη. Sed non dubito quin aliud quid lateat. Dobraeus Adv. II p. 272: ἐπεὶ οὐδὲ εἷς οὕτως γε κακοδαίμων ἔφυ. — Vs. 2 Aldus ἐκδείη θυγατέρας μένος. Correxit Scaliger, quamquam rectius fortasse Pauwius ἐκδοίη θυγατέρ' ἄν.

II.

Οἰκόσιτον νυμφίον
οὐδὲν δεόμενον προικὸς ἐξευρήκαμεν.

Athenaeus VI p. 247 f: καλεῖται οἰκόσιτος ὁ μὴ μισθοῦ ἀλλὰ προῖκα τῇ πόλει ὑπηρετῶν. — Μένανδρος Δακτυλίῳ Οἰκόσιτον κτλ.

III.

Photius, Ὑπηνέμια: λέγουσιν (Attici) ὡς ἡμεῖς. — Πλάτων δὲ ὁ φιλόσοφος ἐν Θεαιτήτῳ ἀνεμιαῖα, καὶ Μένανδρος Δακτυλίῳ ἀνεμιαῖον ἐγένετο. τὰ δίχα σπέρματος ἄρρενος. Eadem Suidas v. ὑπηνέμια.

IV.

Harpocratio s. v. αὐτολήκυθοι: τὸ ὄνομα καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἔν τε Ἡνιόχῳ καὶ Δακτυλίῳ.

ΔΑΡΔΑΝΟΣ.

I.

Καὶ λαιμὰ βακχεύει λαβὼν τὰ χρήματα.

Scholiasta Aristophanis Av. 1562: *παραπεποίηκε* (*τὸ λαῖμα*) *παρὰ τὸ λαιμόν. ἔστι δὲ καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Δαρδάνῳ Καὶ λαῖμα βακχεύει λαβὼν τὰ χρήματα. — ἔτι μέντοι τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν τινὲς ἐπὶ τῶν ἀναιδῶν καὶ εὐτόλμων οὕτω λέγουσιν. ὅπερ συμφωνότερόν ἐστι τῷ παρὰ Μενάνδρῳ.* Recte Bentleius *λαιμὰ* correxit. Cod. Rav. *λῆμα.*

II. III.

Erotianus Lex. Hipp. 172. *Ἡδύσμασι: τοῖς χλωροῖς καὶ ξηροῖς ἀρτύμασιν. ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις, ὡς καὶ — Μένανδρος ἐν Δαρδάνῳ.* — Priscianus VI p. 702: *Menander quoque in Dardano Δρία παῖ pro Δρίαν.* De hac forma cfr Bekkeri Anecd. p. 1183 et I. H. Vossii Krit. Blätter I p. 173. — De alio huius fabulae fragm. vide quae infra ad Xenologum dicentur.

ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΩΝ.

Nobilissimam hanc fabulam Caecilius apud Porphyrium Eusebii Praep. Evang. X 2 p. 273 totam ex Antiphanis Oeonista expressam fuisse dicit, quod quid sit indicavi Hist. crit. p. 32. Multa ex ea haud dubie in suum de superstitione libellum derivavit Plutarchus. Obiter eam memorat Alciphro Epist. II 4 50: *πάντα μετέωρα νῦν ἐστι βουλόμενα ἰδεῖν Μένανδρον, καὶ ἀκοῦσαι φιλαργύρων καὶ δεισιδαιμόνων καὶ ἀπίστων κτλ.* Primarias partes poetam Phidiae tribuisse docet primum fragmentum, quod non dubito quin recte ad hanc fabulam rettulerim.

I.

Εἰ μέν τι κακὸν ἀληθὲς εἶχες, Φειδία,
ζητεῖν ἀληθὲς φάρμακον τούτου σ' ἔδει·

νῦν δ᾽ οὐκ ἔχεις· τὸ φάρμακον εὕρηκας κενὸν
πρὸς τὸ κενόν· οἰήθητι δ᾽ ὠφελεῖν τί σε.
περιμαξάτωσάν σ᾽ αἱ γυναῖκες ἐν κύκλῳ
καὶ περιθεωσάτωσαν, ἀπὸ κρουνῶν τριῶν
ὕδατι περίρραν᾽ ἐμβαλὼν ἅλας, φακούς.

Clemens Alex. Strom. VII p. 303 7 Sylb. *εὖ γὰρ καὶ ὁ Μένανδρος Εἰ μέν τι κακόν κτλ.* Vs. 1 et 2 *Φειδία, ζητεῖν* Grotius Excerptis p. 751. Libri *φιλιάζειν.* — Vs. 2 Bentleius *τούτου μ᾽ ἔδει*, probata vs. 3 Grotii scriptura. — Vs. 3 *τὸ φάρμακον εὕρηκας κενὰν* cod. Par. apud Klotzium. Vulgo *κενὸν εὕρηκας τὸ φ.* Neutrum probari potest. Grotius *εὕρηκα δὲ κενὸν φ.* — Vs. 5 libri *περιτέθωσαν.* Correxit Bentleius, nisi quod scripsit *περιθειωσάτωσαν.* V. ad Ararotis fragm. p. 275. — Vs. 7 *περίρραν᾽* Sylburgius. Libri *περίρραναι.* De elisa diphthongo imperativi v. infra ad Fragm. fab. inc. X 6.

II.

᾽Αγαθόν τί μοι γένοιτο, πολύτιμοι θεοί·
ὑποδούμενος τὸν ἱμάντα γὰρ τῆς δεξιᾶς
ἐμβάδος ἀπέρρηξ᾽. Β. εἰκότως, ὦ φλήναφε,
σαπρὸς γὰρ ἦν, σὺ δὲ μικρολόγος ἄρ᾽ οὐ θέλων
καινὰς πρίασθαι.

Theodoretus Therap. vol. IV p. 852: *ὁ Μένανδρος δ᾽ ἐν Δεισιδαίμονι παραπλησίως τοὺς τὰ τοιαῦτα παρατηροῦντας γελᾷ λέγων ὡδί ᾽Αγαθόν τί μοι κτλ.* Eundem locum servavit Clemens Alex. Strom. VII p. 302 Sylb. ex quo profecit scriptor incertus apud Cramerum Anecd. IV p. 250. Vs. 1 Clem. ed. Flor. et codd. Theodor. *πολυτίμητοι.* De *πολύτιμος* dixi edit. mai. — Vs. 2 et 3 vulgo *ὑποδούμενος τὸν ἱμάντα τῆς δεξιᾶς ἐμβάδος διέρρηξα,* quod correxi. — Vs. 4 libri *σὺ δὲ σμικρολόγος οὐκ ἐθέλων.* Hoc etiam correxi. *οὐ θέλων* iam Grotius Exc. p. 715.

III.

Οὐ δεῖ γὰρ ἀδικεῖν τοὺς ἱκέτας, ἄλλως τε καὶ
ὅταν μετ᾽ εὐνοίας τι μὴ πονηρίᾳ
παίσωσιν· αἰσχρὸν ἐστι τοῦτο γὰρ πάνυ.

Stobaeus Flor. IX 11 cum lemmate *Μενάνδρου Δεισιδαίμονι.* Vs. 1 Trinc. Gesn. marg. Arsen. et A *οἰκέτας.* — Vs. 2 vulgo *μετ᾽ εὐνοίας τινὸς μὴ πονηρῶς*, quod correxi in editione prima. Idem nunc Dobraeus Adv. II p. 272. Bentleius *μετ᾽ εὐνοίας τινὸς οὐ πονηρίᾳ.* — Vs. 3 libri *τοῦτο γὰρ ἐστιν πάνυ.* Transposui cum Dobraeo. Bentleius *γὰρ* mutabat in *γοῦν*, Gaisfordius in *τἆρ᾽*.

IV.

Παράδειγμα τοὺς Σύρους λαβέ·
ὅταν φάγωσ᾽ ἰχθὺν ἐκεῖνοι, διά τινα
αὐτῶν ἀκρασίαν τοὺς πόδας καὶ γαστέρα
οἰδοῦσιν, ἔλαβον σακίον, εἶτ᾽ εἰς τὴν ὁδὸν
ἐκάθισαν αὐτοὺς ἐπὶ κόπρου, καὶ τὴν θεὸν
ἐξιλάσαντο τῷ τεταπεινῶσθαι σφόδρα.

Porphyrius de Abstin. IV p. 347: *τὸ μέντοι τῶν ἰχθύων ἀπέχεσθαι ἄχρι τῶν Μενάνδρου Χρόνων τοῦ κωμικοῦ διέμεινε· λέγει γὰρ Παράδειγμα τοὺς Σύρους λαβέ κτλ.* Ad *Δεισιδαίμονα* haec referenda esse vidit Clericus. Vs. 1 *φάγωσ᾽* Porsonus ad Toupii Emend. p. 471. Libri *φάγωσιν.* — Vs. 4 pro *σακκίον* scripsi *σακίον*, quae attica forma est, v. Aelium Dion. apud Eustath. p. 588 12 et Photium Lex. p. 497, 10. Semel Aristophanes *σάκκος* Acharn. 745, Megarensem loquentem inducens. Sciens omitto Apollodorum Amph. vs. 2, cui usus idiotici nominis *σακκοπήρα* condonandus est. Praeterea *εἶτ᾽*, quod libri ante *ἔλαβον* habent, delevi. Grotius hunc versum ita edidit *οἰδοῦσιν, εἶτα σακκίον ἔλαβον εἴς θ᾽ ὁδόν.* — Vs. 5 *αὐτοὺς* Toupius pro *αὐτοί.* — Vs. 6 *τεταπεινῶσθαι* Heringa Observ. p. 243. Libri *ταπεινῶσαι.*

V. VI.

Scholiasta Platon. Bekk. p. 372: *καὶ τυφλῷ δῆλον* — *μέμνηται ταύτης καὶ Μένανδρος ἐν Δεισιδαίμονι.* — Photius, *Ὀλόλους: τοὺς δεισιδαίμονας ἐκάλουν οἱ οἰωνιζόμενοι. Μένανδρος Δεισιδαίμονι, Θεόπομπος Τισαμενῷ καὶ οἱ ἄλλοι.*

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ.

I.

Τί τοῦτο, παῖ; διακονικῶς γὰρ νὴ Δία
προελήλυθας. Β. ναί· πλάττομεν γὰρ πλάσματα,
τὴν νύκτα τ' ἠγρυπνήκαμεν· καὶ νῦν ἔτι
ἀποίητα πάμπολλ' ἐστὶν ἡμῖν.

Athenaeus IV p. 172 c: *ὅτι δὲ ἐκεχώριστο τὰ τῆς ὑπουργίας, πεμμάτων μὲν προνοουσῶν τῶν δημιουργῶν, ὀψαρτυτικῆς δὲ τῶν μαγείρων, διεσάφησεν* — *καὶ Μένανδρος Δημιουργῷ Τί τοῦτο κτλ.* Quae sunt ipsius *δημιουργοῦ* verba, in nuptiali coena apparanda occupatae. Non recte enim scholiasta Aristoph. Equit. 647: *δημιουργοὺς ἐκάλουν καὶ τὰς νῦν καλουμένας παρανυμφίδας, τοῦτ' ἔστι τὰς παρεστώσας τῇ νύμφῃ γυναῖκας, ὅθεν ἐστὶ καὶ Μενάνδρου Δημιουργός.* Eadem fere Suidas habet v. *δημιουργός.* Rectius Pollux III 41 *δημιουργὸν* vocari monet *τὴν τὰ πέμματα μάττουσαν ἐν τοῖς γάμοις.* Nonne igitur vs. 2 *πέμματα*?

II.

Μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει·
χρῆται γὰρ οὗτος εἰς ἃ δεῖ ταύτῃ καλῶς.

Stobaeus Flor. CIII 7 et Antonius Mel. CXI p. 221. Idem fragmentum duobus senariis auctum e Menagyrta Menandri laudatur a Stobaeo XCIV 7, cuius erroris originem in edit. mai. explicui. Primum versum servavit etiam Plutarchus de aud. poet. p. 34 c. Locum in rem suam convertit Democritus

qui vocatur in Galei Opusc. Mythol. p. 16: *μακάριος ὃς οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει, χρῆται γὰρ οὗτος εἰς ἃ δεῖ καλῶς.*

III. IV.

Pollux X 102: *Μένανδρος δ' ἐν Δημιουργῷ ληνὸν εἴρηκε τὴν κάρδοπον.* — Antiatticista p. 83. *Βίος: ἐπὶ συνουσίας* (leg. *οὐσίας*) *Ἡρόδοτος, Μένανδρος Δημιουργῷ, Εὔπολις Αἰξίν, ὁ ποιητὴς πολλάκις.*

ΔΙΔΥΜΑΙ.

I.

Συμπεριπατήσεις γὰρ τρίβων' ἔχουσ' ἐμοί,
ὥσπερ Κράτητι τῷ κυνικῷ ποθ' ἡ γυνή.

Diogenes Laert. VI 93: *μέμνηται αὐτοῦ* (Cratetem dicit) *καὶ Μένανδρος ἐν Διδύμοις* (sic) *οὕτως Συμπεριπατήσεις κτλ.*

II.

Ἐπὶ πείρᾳ δοὺς τριάκονθ' ἡμέρας.

Idem l. l. *καὶ θυγατέρα ἐξέδωκε* (Crates) *μαθηταῖς αὐτοῦ, ὡς ὁ αὐτὸς ἔφη, ἐκείνοις ἐπὶ πείρᾳ δοὺς τριάκονθ' ἡμέρας.*

III. IV.

Ὄρνεις φέρων ἐλήλυθα.
Ὄρνιθας ἀποστέλλει.

Athenaeus IX p. 373 d: *Μένανδρος Διδύμαις Ὄρνεις φέρων ἐλήλυθα. καὶ ἑξῆς Ὄρνιθας ἀποστέλλει.* Postrema fortasse anapaestici versus reliquiae sunt.

V.

Harpocratio p. 127 9: *Μένανδρος ἐν Διδύμαις πρὸς ταῖς δώδεκα δραχμαῖς καὶ τριώβολόν φησι τούτους* (*τοὺς μετοίκους*) *τελεῖν.* — Idem p. 156 20: *ἐκωμῳδοῦντο οἱ Ποτάμιοι ὡς ῥᾳδίως δεχόμενοι τοὺς παρεγγράπτους, ὡς ἄλλοι τε δηλοῦσι καὶ Μένανδρος ἐν ταῖς Διδύμαις.* Quo de loco dixi Hist. crit. p. 234.

ΔΙΣ ΕΞΑΠΑΤΩΝ.

Respexit Martialis Epigr. XIV 214. ubi de pueris comoedis: Non erit in turba quisquam *Μισούμενος* ista, Sed poterit quivis esse *Δὶς ἐξαπατῶν*.

I.

Βουληφόρως
τὴν ἡμετέραν, ὦ Δημέα, προκατέλαβες
ὅρασιν.

Fulgentius Mythol. III 1 p. 199: *Bellerophonta posuerunt, quasi βουληφοροῦντα — nam et Menander similiter in Disexapatonte comoedia ita ait: Βουληφόρως — ὅρασιν, id est: consiliarie nostram, Demea, praeoccupavisti visionem.*

II.

Ἐμοὶ παράστα· τὴν θύραν κόψας ἐγὼ
καλῶ τιν' αὐτῶν.

Suidas I p. 294: *οὐ μόνον ἀπόστηθι λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπόστα. — Μένανδρος Δὶς ἐξαπατῶντι Ἐμοὶ παράστα κτλ.* Eadem Lex. Seguer. p. 436. ubi vitiose *καλῶς τιν' αὐτόν.*

III.

Οὐ Μεγάβυζος ἦν,
ὅστις γένοιτο ζάκορος.

Photius, *Ζάκορος: νεωκόρος. Μένανδρος Δὶς ἐξαπατῶντι Οὐ Μεγάβυζος κτλ.* Eadem Suidas v. *ζάκορος.*

IV.

Ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος.

Plutarchus Cons. ad Apoll. p. 119 e: *προσμαρτυρήσας τῷ καλῶς ὑπὸ Μενάνδρου ῥηθέντι τούτῳ Ὃν οἱ θεοὶ κτλ.* Idem versus legitur apud Clement. Alex. Str. VI p. 265 Sylb. in schol. Odyss. XV 246. Eustathium p. 1781 2 et Stobaeum Flor. CXX 8. cuius auctoritate ad Disexapatonta relatus est. Latine reddidit Plautus Bacch. IV 7 18: *quem di diligunt adolescens moritur.*

ΔΥΣΚΟΛΟΣ.

Quale fuerit huius fabulae argumentum, quodammodo suspicari licet ex Iuliani verbis Misopog. p. 342: *οὕτω μὲν οὖν ἐγὼ ἐν Κελτοῖς, κατὰ τὸν τοῦ Μενάνδρου Δύσκολον, αὐτὸς ἐμαυτῷ πόνους προσετίθουν*, et ibid. p. 349 c: *πόλει γὰρ προσιὼν ἐλευθέρᾳ, τὸν αὐχμὸν τῶν τριχῶν οὐκ ἀνεχομένῃ, ὥσπερ οἱ κουρέων ἀποροῦντες ἀκάθαρτος καὶ βαθυγένειος εἰσέδραμον. ἐνόμισας ἂν Σμικρίνην ὁρᾶν ἢ Θρασυλέοντα, δύσκολον πρεσβύτην ἢ στρατιώτην ἀνόητον.* Quibus ex locis hoc certe discimus, primas partes sustinuisse Smicrinem, senem morosum, sibi aliisque iratum, fortasse etiam avarum. Rem conficit Alciphro Epist. III 43: *ἐν τούτῳ δι' ἱλαρότητος καὶ εὐφροσύνης διακειμένου τοῦ συμποσίου ἐπέστη ποθὲν Σμικρίνης ὁ δύστροπος καὶ δύσκολος.* Praeterea fabulam respexit Agathias in Brunckii Anal. III p. 39:

'Αλλ' ἔμπης τελέθει Μισούμενος, αὐτὰρ ἔγωγε
Δύσκολος, οὐχ ὁρόων τὴν Περικειρομένην.

Fortasse etiam scholiasta Hermog. p. 72: *ἠθικῆς παραδείγματα οἱ φιλάργυροι καὶ οἱ δύσκολοι καὶ οἱ γεωργοί.* Neque ex alia fabula Libanius vol. IV p. 148 suam *δυσκόλου* imaginem videtur expressisse.

I.

Τῆς 'Αττικῆς νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον
Φυλήν, τὸ Νυμφαῖον δ' ὅθεν προέρχομαι
Φυλασίων.

Harpocratio p. 183. *Φυλή: δῆμός ἐστι φυλῆς τῆς Οἰνηΐδος. Μένανδρος Δυσκόλῳ Τῆς 'Αττικῆς κτλ.* Apertum est haec ex ipso fabulae prologo derivata esse. De Nymphaeo Phylasiorum etiam aliunde constat. Quod vs. 1 legitur *νομίζετ' εἶναι* ex emendatione Dobraei ad Aristoph. Eccl. 752 (cod. *νομίζεται εἶναι*), praebet etiam schol. Aristoph. Acharn. 1022. *ἀπὸ Φυλῆς: ὄνομα δήμου· καὶ Μένανδρος Δυσκόλῳ Νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον Φυλήν.* Male Etymol. M. p. 802 21: *Φυλὴ δῆμος τῆς Οἰνίδος (Οἰνηΐδος). ὁ δὲ Μένανδρος τόπον νομίζει εἶναι Φυλήν.*

II.

Περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος·
εἰ μὲν γὰρ οἶσθα ταῦτα παραμενοῦντά σοι
ἅπαντα τὸν χρόνον, φύλαττε μηδενὶ
ἄλλῳ μεταδιδούς, αὐτὸς ὢν δὲ κύριος·
εἰ μὴ δὲ σαυτοῦ, τῆς τύχης δὲ πάντ' ἔχεις,
τί ἂν φθονοίης, ὦ πάτερ, τούτων τινί;
αὐτὴ γὰρ ἄλλῳ τυχὸν ἀναξίῳ τινὶ
παρελομένη σου πάντα προσθήσει πάλιν.
διόπερ ἐγώ σέ φημι δεῖν, ὅσον χρόνον
εἶ κύριος, χρῆσθαί σε γενναίως, πάτερ,
αὐτόν, ἐπικουρεῖν πᾶσιν, εὐπόρους ποιεῖν
οὓς ἂν δύνῃ πλείστους διὰ σαυτοῦ· τοῦτο γὰρ
ἀθάνατόν ἐστι, κἄν ποτε πταίσας τύχῃς,
ἐκεῖθεν ἔσται ταὐτὸ τοῦτό σοι πάλιν.
πολλῷ δὲ κρεῖττόν ἐστιν ἐμφανὴς φίλος
ἢ πλοῦτος ἀφανής, ὃν σὺ κατορύξας ἔχεις.

Stobaeus Flor. XVI 13 cum lemmate Μενάνδρου ἐκ Δυσκόλου. Sunt filii ad patrem, ipsum fortisan Δύσκολον, verba. Vs. 3 ἅπαντα Bentleius. Vulgo πάντα. Grotius et Gaisfordius εἰς πάντα. — Vs. 5 εἰ δὲ μὴ σεαυτοῦ cod. A, sed ita ut super μὴ scriptum sit οὐ. εἰ δ' οὐ σεαυτοῦ B m. sec. et duo codd. Schowii. Porsonus Adv. p. 43 ἃ δὲ σεαυτοῦ, quod recepit Gaisfordius. Bentleius εἰ δ' οὐδὲν αὐτοῦ. Mihi εἰ μὴ δὲ σαυτοῦ verum visum est, cll. Timocle Dracont. vs. 13: ἵνα μὴ δὲ πολλὰ μακρολογῶ. — Vs. 9 Tyrwhittus ἔγωγέ φημι, propter repetitionem pronominis. Sed vide edit. mai. — Vs. 11 Gaisfordius αὑτὸν ἐπικουρεῖν. — Vs. 12 vulgo ὡς ἄν. Cod. Schowii οὓς ἄν. AB ὡς ἂν, sed οὓς super ὡς. — Vs. 15 et 16 male incerto poetae tribuit Grotius, sequente Gaisfordio.

III.

'Ὡς θύουσι δ' οἱ τοιχωρύχοι,
κοίτας φέροντες, σταμνί', οὐχὶ τῶν θεῶν
ἕνεκ', ἀλλ' ἑαυτῶν· ὁ λιβανωτὸς εὐσεβές,
καὶ τὸ πόπανον τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ
ἅπαν ἐπιτεθέν· οἱ δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν
καὶ τὴν χολὴν ὀστᾶ τ' ἄβρωτα τοῖς θεοῖς
ἐπιθέντες, αὐτοὶ τἄλλα καταπίνουσ' ἀεί.

Athenaeus IV p. 146 e: Μένανδρος δ' ἐν Μέθῃ τοῦ μεγίστου δείπνου δαπάνημα τάλαντον τίθησι — καὶ ἐν Δυσκόλῳ δέ φησιν οὕτως 'Ὡς θύουσι δ' οἱ κτλ. Vs. 3 forsan praestat εὐσεβής. Porphyrius de Abst. II p. 131: καὶ Μένανδρος ἐν Δυσκόλῳ 'Ο λιβανωτὸς εὐσεβὴς καὶ τὸ πόπανον· τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ ἅπαν τεθέν. — Vs. 5 de ἅπαν ultima producta vide edit. mai. Ad sequentia cfr Clement. Alex. Strom. VII p. 304 Sylb.: Μένανδρός δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν πεποίηκεν, τὴν χολήν, ὀστέα τ' ἄβρωτα, φησί, τοῖς θεοῖς ἐπιτιθέντες αὐτοὶ τὰ ἄλλα ἀναλίσκουσιν. Etymol. M. p. 468 28: ἱερὸν ὀστοῦν, τὸ ἄκρον τῆς ὀσφύος· οὕτω γὰρ κέκληται ὅτι μέγα ἐστίν, ἢ ὅτι ἱερολογεῖται τοῖς θεοῖς. Μένανδρος Οἱ δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν θύσαντες. — Vs. 7 ἀεὶ addidit Bentleius. Dobraeus Adv. II p. 273 αὐτοὶ πάντα τἄλλα κατέπιον.

IV.

Οὐδὲ εἷς
μάγειρον ἀδικήσας ἀθῷος διέφυγεν·
ἱεροπρεπής πώς ἐστιν ἡμῖν ἡ τέχνη.

Athenaeus IX p. 383 f: καὶ μαγείρων μὲν ἅλις, ἄνδρες δαιταλεῖς, μὴ καί τις αὐτῶν τὰ ἐκ Δυσκόλου Μενάνδρου βρενθυόμενος λαρυγγίσῃ τάδε Οὐδὲ εἷς κτλ. Vs. 3 malim ἡμῶν.

V a. b.

Οὐδενὸς χρὴ πράγματος
τὸν εὖ ποιοῖνθ' ὅλως ἀπογνῶναί ποτε.
Ἁλωτὰ γίγνετ' ἐπιμελείᾳ καὶ πόνῳ
ἅπαντα.

Stobaeus Flor. XXIX 45 46. Versu secundo ante Grotium ποιοῦνθ', quod miror retinuisse Gaisfordium. Ad alterum fragmentum nihil lemmatis adscriptum est. Itaque dubitari potest num recte ad Menandrum et ad hanc ipsam fabulam relatum sit. Cod. A post ἁλωτὰ addit γάρ. Suspiceris igitur Ἁλωτὰ γὰρ | ἅπαντα γίγνετ' ἐπιμελείᾳ καὶ πόνῳ.

VI.

Ammonius p. 62: ὁ οὖν ἐναλλάσσων (scil. εὐθὺς et εὐθὺ) ἁμαρτάνει, καθὰ Μένανδρος ἐν Δυσκόλῳ Τί φὴς ἰδὼν ἔνθεν γε πᾶς δ' ἐλευθερῶν ἀπῆλθες εὐθὺς ὡς ταχύ. Bene Valckenarius ἐνθένδε et Ἐλευθερῶν, cetera male administrans. Scribendum suspicor:

Τί φής; Β. ἰὼν ἐνθένδ' ὁ παῖς
Ἐλευθερῶν ἀπῆλθεν εὐθὺς ὡς ταχύ.

Loquitur de servo fugitivo, quem non sine acumine Eleutheras aufugisse dicit. Non recte, ut mihi quidem videtur, haec tractavit vir eximius ad Phryn. p. 144. Nec Fritzschii ad Aristoph. Thesm. p. 264 conatum probo. De εὐθὺς pro εὐθὺ dicto vide vol. II p. 305.

VII.

Ammonius p. 61: Εὑρεῖν καὶ εὑρέσθαι διαφέρει. εὑρεῖν μὲν γάρ, τὸ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, εὑρέσθαι δέ, οἱονεὶ τὸ ἐκπορίσασθαι. Μένανδρος Δυσκόλῳ Εὑρηκὼς κἀγὼ τούτου τέχνην. Veteres editt. εὑρηκός, quod ex εὕρηκα corruptum suspicor. Pro τούτου fortasse τουτουί.

VIII.

Σιωπῇ φασι τούτῳ τῷ θεῷ
οὐ δεῖν προσιέναι.

Scholiasta Aristophanis Lys. 2: *Πανὶ ὠργίαζον αἱ γυναῖκες μετὰ κραυγῆς. καὶ Μένανδρος ἐν Δυσκόλῳ σιωπῇ φησι τούτῳ τῷ θεῷ οὐ δεῖ προσιέναι.* Eadem habet Suidas III p. 19. nisi quod *τούτῳ* omittit; at recte idem pro *δεῖ* exhibet *δεῖν*. Pro *φησὶ* Porsonus *φασί*, firmante nunc cod. G.

IX.

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν, οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος.

Etymol. Gud. p. 23 25: *Μένανδρος ἐν Δυσκόλῳ διαστέλλει τὴν διαφορὰν* (inter *αἰτεῖν* et *αἰτεῖσθαι*) *Οὐ πῦρ κτλ.* Ita correxi editum *αἰτῶ οὐδὲ λεπάδες.* Idem versus ab aliis grammaticis ex Hymnide citatur, ubi vide.

X.

Antiatticista p. 82 11. *Ἀνδριάς: καὶ ἐπὶ γραφῇ. Πλάτων Πολιτείᾳ, Μένανδρος Δυσκόλῳ.* Platonis locus est Republ. IV p. 327 Bip. Vide edit. mai.

ΕΑΥΤΟΝ ΤΙΜΩΡΟΥΜΕΝΟΣ.

Hanc etiam fabulam expressisse constat Terentium. Titulum attigit Galenus ad Hippocr. de artic. XII p. 316 Chart. *διαφέρει τὸ τιμωρῶν τοῦ τιμωρούμενος, ὃ μετὰ τῆς καλουμένης αἰτιατικῆς σημαίνει τὸ κολάζον* (leg. *κολάζων*)*· οὕτως γοῦν καὶ ἑαυτὸν τιμωρούμενος ἐπιγέγραπται τὸ Μενάνδρου δρᾶμα.*

I.

Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, δαιμονᾷς, γεγονὼς ἔτη
τοσαῦθ'; ὁμοῦ γάρ ἐστιν ἑξήκοντά σοι.

Scholiasta Platonis Bekk. p. 380 de *ὁμοῦ* numeralibus adiuncto dicens: *καὶ Μένανδρος ἐν τῷ Ἑαυτὸν τιμωρουμένῳ Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς κτλ.* Sunt Chremetis verba ad Menedemum, ut docet Terentius I 1 10: *Nam proh deum atque hominum fidem, quid vis tibi? Quid quaeris? annos sexaginta natus es, Aut plus, ut coniicio.* Pro *δαιμονᾷς* libri *δαίμων δύο.* Correxit Porsonus Miscell. p. 250.

II.

Λουτρὸν θεραπαίνας ἀργυρώματα.

Athenaeus VI p. 231 a: *Μένανδρος Ἑαυτὸν τιμωρουμένῳ Λουτρόν κτλ.* Verissime Canterus V. L. II 4 haec rettulit ad Terent. I 1 78. ubi Menedemus dicit: *Ancillae tot me vestient? sumptus domi Tantos ego solus faciam?*

III.

Ἐξ ἱσταρίου δ' ἐκρέματο φιλοπόνως πάνυ.

. . . . . καὶ θεραπαινὶς ἦν μία·

αὕτη συνύφαινε ῥυπαρῶς διακειμένη.

Terentius II 3 51. *Subtemen nebat: praeterea una ancillula Erat; ea texebat una, pannis obsita, Neglecta immunda illuvie.* Ad quem locum graeca quae supra adscripsi servavit scholiasta codicis Bembini. V. Spengelium ad Varronem de L. L. p. 118 et P. Victorium V. L. IX 15. Fallitur Huschkius ad Tibullum I 3 83. V. edit. mai. Vs. 1 codex γάρ, pro quo scripsi δ', et vs. 3 συνύφαινε pro συνύφαινεν.

IV.

Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.

Terentius II 4 4: *Nam mihi quale ingenium haberes, fuit indicio oratio.* Ad quem locum in cod. Bemb. adscriptum est . . . . λανδρος χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται. V. Spengelium ad Varronem de L. L. p. 118. Idem versus, qui in proverbii usum abiisse videtur, legitur in Ἀρρηφόρου fragm. VIII.

V.

Πᾶς πατὴρ μωρός.

Terentius III 1 31: *Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis.* Ubi schol. Bemb. „graece πᾶς πατὴρ μωρός."

VI.

Οἴκοι μένειν χρὴ καὶ μένειν ἐλεύθερον,

ἢ μηκέτ' εἶναι τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

Stobaeus Flor. XXXIX 11. Haec Chremetis verba esse suspicari licet, Cliniae patriam relinquendi consilium vituperantis. Aeschyli versus:

Οἴκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα,
καὶ τὸν κακῶς πράττοντα καὶ τοῦτον μένειν,

cum Menandreis comparavit iam Clemens Alex. VI p. 263 37 Sylb. Primum versum servavit etiam Diogenes Laert. VII 35 et Stobaeus Serm. LIII 1.

VII.

Μετ᾽ ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδαλὰς ἐγὼ
παρέθηκα, καὶ τῶν ῥοιδίων ἐτρώγομεν.

Athenaeus XIV p. 651 a: *Μένανδρος ἐν Ἑαυτὸν τιμωρουμένῳ ῥοίδια ὠνόμασε διὰ τούτων Μετ᾽ ἄριστον κτλ.* Fortasse ita distinguendum:

Μετ᾽ ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδαλὰς
ἐγὼ παρέθηκα . . καὶ τῶν ῥοιδίων
ἐτρώγομεν.

Possis *παρέθηκ᾽ αὐτοῖσι*, et deinde *ἔτρωγον*. Dobraeus Adv. II p. 273 alterum versum sic: *ἐγὼ παρέθηκα ῥοιδίων ἐτρώγομεν.*

VIII.

Denique Photius Lex. p. 70 24. *Ἦν: δασέως ὅταν ἠθικῶς* (fort. *αἰτιατικῶς*)· *οἱ δὲ παλαιοὶ ἐν Μενάνδρου Αὐτὸν τιμωρουμένῳ. τὸ δὲ ψιλὸν ἀντὶ τοῦ ἰδού· ἀλλ᾽ ἦν χιτών σοι.* Photii glossa etsi vitiose scripta est, hoc tamen intellegitur, subiectum exemplum esse Menandri et pro *ἦν* scribendum *ἤν*, i. e. *ecce*, de quo praeter Aristoph. Equ. 26 *ἤν, οὐχ ἡδύ;* vide Antiphanem p. 84 et ipsum Menandrum in *Παλλακῇ* fragm. IV. Omitto *ἢν ἰδού* et *ἤνιδε*, quae usitatissima sunt.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

I.

Οὐχ ὅθεν ἂν ᾤμην ἠτύχηκα· πάντα δὲ
τὰ μηδὲ προσδοκώμεν᾽ ἔκστασιν φέρει.

Stobaeus Flor. CIV 7. Ita haec restituit Porsonus Misc. crit. p. 250. Vulgo *οὔποθεν ἂν ᾤμην· ἡ τύχη καὶ πάντα δέ.* Partem fragmenti inde a verbis *πάντα δὲ* iterum habet Stobaeus CXI 11.

II.

Τοῦ δ' ἆρα Κωρυκαῖος ἠκροάσατο.

Photius s. v. *Κωρυκαῖος. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία Τοῦ δ' ἆρα Κωρυκαῖος ἠκροάζετο. οἱ δὲ κωμικοὶ Κωρυκαῖον τὸν θεὸν εἰσάγουσιν. Μένανδρος Ἐγχειριδίῳ, Διώξιππος Θησαυρῷ.* Eadem fere Suidas habet II p. 367 et III p. 490, ubi *τοῖδ' ἄρα ὁ Κωρυκαῖος* editur. Denique Zenobius IV 75. *Κωρυκαῖος ἠκροάζετο: ταύτης Μένανδρος μέμνηται ἐν τῷ Ἐγχειριδίῳ —. ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν δοκούντων μὲν λάθρα πράττεσθαι, εἰς γνῶσιν δὲ ἐρχομένων.* Omnes hi in *ἠκροάζετο* consentiunt, pro quo Stephanus Byz. s. v. *Κώρυκος* habet *ἠκροάσατο*, quod recte praefert Bernhardius ad Dionys. Perieg. p. 950. Proverbio illo praeter allatos a Schneidewino ad Zenobii l. l. utuntur Alciphro Epist. III 26 et Phrynichus apud Phot. Bibl. p. 101, 19 ed. Bekk.

III.

Πίε. Β. πιεῖν ἀναγκάσω
τὴν ἱερόσυλον πρῶτα.

Athenaeus X p. 446 e: *πῖε (πίε) δέ, δισυλλάβως, Μένανδρος Ἐγχειριδίῳ Πίε κτλ.* In his *πίε*, quod a libris aberat, addidit Clericus.

IV. V.

Praeterea fabulae meminerunt scholiasta Platon. p. 359. ubi agitur de proverbio *πάντ' ἄνω κάτω*, et scholiasta Aristoph. Vesp. 191: *περὶ ὄνου σκιᾶς — Μένανδρος ἐν τῷ Ἐγχειριδίῳ*, quae eadem fere leguntur apud Zenobium VI 28.

ΕΜΠΙΠΡΑΜΕΝΗ.

I.

Ἐξώλης ἀπόλοιθ᾽ ὅστις ποτὲ
ὁ πρῶτος ἦν γήμας, ἔπειθ᾽ ὁ δεύτερος,
εἶθ᾽ ὁ τρίτος, εἶθ᾽ ὁ τέταρτος, εἶθ᾽ ὁ μεταγενής.

Athenaeus XIII p. 559 e: *Μένανδρος ἐν Ἐμπιπραμένῃ* (libri *Ἐμπιμπραμένῃ*) *Ἐξώλης ἀπόλοιτο κτλ.* Vs. 2 ante Grotium Exc. p. 713 legebatur *ἦν ὁ γήμας.* — Vs. 3 Zedelius *Μεταγένης,* ut habet L. At recte legitur *μεταγενής.* Photius p. 263 23. *Μεταγενής: μεταγενέστερος.*

II.

Τρία γάρ ἐστι, δέσποτα,
δι᾽ ὧν ἅπαντα γίγνετ᾽, ἢ κατὰ τοὺς νόμους,
ἢ ταῖς ἀνάγκαις, ἢ τὸ τρίτον ἔθει τινί.

Stobaeus Flor. XLIII 15 cum lemmate *Μενάνδρου Ἐμπιπραμένη.* Servavit locum etiam Apostolius XIX 54. neque poetae nec fabulae nomine indicato. Vs. 2 Apost. *κατὰ τὸν νόμον.* Apud Stobaeum libri *τοὺς* omittunt. — Vs. 3 *τὸ* addidit Bentleius. Ad sententiam Cuiacius Observ. XIX 16 comparavit Modestinum Digest. I 3 40: *Omne ius aut consensus fecit, aut necessitas constituit, aut firmavit consuetudo.*

III.

Ἐφ᾽ ᾧ φρονεῖς μέγιστον ἀπολεῖ τοῦτό σε,
τὸ δοκεῖν τιν᾽ εἶναι· καὶ γὰρ ἄλλους μυρίους.

Stobaeus Flor. XXII 28 cum lemmate *Μενάνδρου Ἐμπιμπραμένῃ.* Vs. 2 cod. B *τι* pro *τιν᾽.* Malim *τις.*

IV.

Ὡς ἀγαθόν ἐστι πρᾶγμα τὸ γενέσθαι τινός
πατέρα.

Stobaeus Flor. LXXV 6 cum lemmate Μενάνδρου Ἐμπιμπραμένῃ. Pro ἔστι codd. AB habent τό. Pro τινὸς cum Dobraeo Adv. II p. 273 malim τέκνων vel τινά.

V. VI.

Καὶ νῦν ὑπὲρ τούτων συνάγουσι κατὰ μόνας.
Ἐπλήρωσέν τε τὸ συναγώγιον.

Athenaeus VIII p. 365 c: ἔλεγον δὲ συνάγειν τὸ μετ' ἀλλήλων πίνειν, καὶ συναγώγιον τὸ συμπόσιον. Μένανδρος Ἐμπιπραμένῃ Καὶ νῦν κτλ. εἶθ' ἑξῆς Ἐπλήρωσέν τε τὸ συναγώγιον. μήποτε δὲ τοῦτ' ἔστι τὸ ἀπὸ συμβολῶν καλούμενον. Vide quae dixi in ed. mai.

ΕΠΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΟΣ.

I.

Τὸ σὸν ταπεινὸν ἂν σὺ σεμνύνῃς, καλὸν
ἔξω φανεῖται, φίλ' ἄνερ· ἂν δ' αὐτὸς ποιῇς
ταπεινὸν αὐτὸ καὶ τιθῇς ἐν μηδενί,
οἰκεῖος οὗτος κατάγελως νομίζεται.

Stobaeus Flor. XXII 29. Versu primo σεμνύνῃς vir doctus in Ephemer. Ien. 1828 no. 148. Libri σεμνύνῃ.

II.

Τὰ γὰρ τολμηρὰ τῶν ὄχλων ἔχει
ἐν τοῖς λογισμοῖς τὰς ἐπιδείξεις δυσκόλους,
ἐν τῷ δὲ πράττειν, ἂν λάβῃ τὸν καιρὸν εὖ,
ἀπροσδόκητον τὴν τέχνην ἐξηύρατο.

Stobaeus Flor. LI 27. Vs. 2 τὰς Gaisfordus. Vulgo μέν. A et Trinc. μὲν τάς. — Vs. 3 ἐξηύρατο A. Vulgo ἐξεύρατο. Fortasse ἐξηύρετο. V. Lobeckius ad Phryn. p. 139.

III.

Τοῖς ἀναιδέσιν βοηθεῖ γὰρ λόγοις τοῦθ' ἓν μόνον,
ἂν βραχεῖς αὐτοὺς ποιῇ τις τόν τε καιρὸν εὖ λάβῃ.

Stobaeus Flor. XXXV 5. Vulgo ἀναιδεέσι. A et B ἀναιδέσι. Vs. 2 Trinc. ποῇ.

IV.

Suidas, *Εἰς τὸ δέον*. — *καὶ Μένανδρος ἐν Ἀπαγγελλομένῳ. μέμνηται δὲ καὶ ἑτέρωθι.* Corr. *Ἐπαγγελλομένῳ.*

ΕΠΙΚΛΗΡΟΣ.

Duplicem huius fabulae recensionem fuisse Athenaei IX p. 373 c. et Harpocr. p. 139 testimonio constat. Praeter scriptores, qui fragmenta servarunt, commemorat eam Quintil. X 1: *nec nihil profecto viderunt, qui orationes, quae Charisii nomine eduntur, a Menandro scriptas putant*: *sed mihi longe magis orator in opere suo probari videtur, nisi forte aut illa mala iudicia, quae Epitrepontes, Epicleri, Locri habent, aut meditationes in Psophodee et Nomotheta et Hypobolimaeo non omnibus oratoriis numeris sunt obsolutae.* Vide edit. mai.

I.

Ἆρ᾽ ἐστὶ πάντων ἀγρυπνία λαλίστατον;
ἐμὲ γοῦν ἀναστήσασα δευρὶ προάγεται
λαλεῖν ἀπ᾽ ἀρχῆς πάντα τὸν ἐμαυτοῦ βίον.

Theo Progymn. V p. 49 Camer. *ἔστι δὲ καὶ ἀνάπαλιν προθέντα γνωμικὸν λόγον ἀφηγήσασθαι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ μύθου παρεσημειωσάμεθα· οἷον καὶ ἐν παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῇ χρηστῇ* *) *Ἐπικλήρῳ Ἆρ᾽ ἐστί κτλ.* Ad primum versum respexit Plutarch. de Garrul. p. 513 d: *πολλῷ γάρ ἐστιν ἡ χαρὰ τῆς κωμικῆς ἐκείνης ἀγρυπνίας λαλίστερον.* Eodem versu idem utitur Theo l. l. p. 45: *τὸ ἐπαπορεῖν καὶ τὸ ἐρωτᾶν κατὰ μὲν τὴν προφορὰν οὐδὲν ἀλλήλων διήνεγκεν· — ἐάν τε γὰρ ἐρωτῶμεν ἐάν τε ἐπαπορῶμεν, οὕτως ἐξοίσομεν Ἆρ᾽ ἐστὶ πάντων ἀγρυπνία λαλίστατον;* — Vs. 3

*) Hemsterhusius ad Lucian. p. 460 corrigit *χρυσῇ*.

λαλεῖν pro λαβεῖν Victorius V. L. 27 12. Ceterum „haec ex initio fabulae ducta esse, ideo a Menandro ficta, ut rerum quas scire deberent spectatores narrandarum esset occasio, et per se probabile est et apparet ex imitatione Turpilii comici, apud Priscianum de metris Terentii p. 412 ed. Krehl. ubi initia fere fabularum commemorantur:

St. Quaeso edepol, quo ante lucem te subito rapis,
here, cum uno puero? PH. Nequeo esse intus, Stephanio.
St. Quid ita? PH. Ut solent, curae me somno segregant,
forasque noctis excitant silentio.

Servum addidisse Turpilius videtur, et apud Menandrum una persona loqui." Dübnerus.

II.

Ὥσπερ τῶν χορῶν
οὐ πάντες ᾄδουσ', ἀλλ' ἄφωνοι δύο τινές
ἢ τρεῖς παρεστήκασι πάντων ἔσχατοι
εἰς τὸν ἀριθμόν, καὶ τοῦθ' ὁμοίως πως ἔχει·
χώραν κατέχουσι, ζῶσι δ' οἷς ἔστιν βίος.

Stobaeus Flor. CXXI 11 cum lemmate Ἐπίκληρος poetae nomine omisso. Ceterum vide edit. mai.

III.

Τί δ' ἂν ἔχοι νεκρὸς
ἀγαθόν, ὅπου γ' οἱ ζῶντες ἔχομεν οὐδὲ ἕν.

Stobaeus Flor. CXXI 19 cum lemmate Μενάνδρου Ἐπίκληρος.

IV.

Ἢ δεῖ μόνον
ζῆν ἢ γενόμενον πατέρα παίδων ἀποθανεῖν·
οὕτω τὸ μετὰ ταῦτ' ἔστι τοῦ βίου πικρόν.

Stobaeus Flor. LXXVI 4 cum lemmate Μενάνδρου Ἐπικλήρῳ. Priora in libris turbato verborum ordine ita scribuntur: ἢ μόνον δεῖ ζῆν ἢ παίδων γεννωμένων πατέρα ἀπο-

θανεῖν. Correxit Dobraeus Adv. II p. 273. Salmasius *ἢ δεῖ ζῆν μόνον | ἢ πατέρα παίδων ἀποθανεῖν γεννωμένων.* Sed hoc debebat esse *γεννηθέντων.*

V. VI.

Ἀλεκτρυών τις ἐκεκράγει μέγα.
. . . . *οὐ σοβήσετ' ἔξω, φησί, τὰς*
ὄρνιθας ἀφ' ἡμῶν.
Αὕτη πότ' ἐξεσόβησε τὰς ὄρνεις μόλις.

Athenaeus IX p. 373 c: *Μένανδρος δ' ἐν Ἐπικλήρῳ πρώτῃ σαφῶς τὸ ἐπὶ τῆς συνηθείας φησὶν ἐμφανίζων οὕτως Ἀλεκτρυὼν — ἀφ' ἡμῶν; καὶ πάλιν Αὕτη πότ' κτλ.* Priora habet etiam Eustath. p. 1440 50. Vs. 2 Eustathius *φησί* omittit. Lacunam Dobraeus Advers. II p. 274 explet verbis *ὁ δ' εὐθύς.* Vs. 3 malim *ὄρνεις.*

VII.

Ὅρα σὺ καὶ φρόντιζε κἀπόστα βραχύ.

Antiatticista p. 81: *Ἀνάβα, κατάβα, διάβα, ἀπόστα. Μένανδρος Ἐπικλήρῳ Ὅρα κτλ.*

VIII. IX.

Harpocratio p. 139 24: *τὸ ὅρον — παρὰ Μενάνδρῳ ἐν δευτέρᾳ Ἐπικλήρῳ σημαίνει ξύλον τι, ᾧ τὴν πεπατημένην σταφυλὴν πιέζουσιν.* — Priscianus XVIII p. 1108: *Attici πεπίστευμαί σοι et ὑπὸ σοῦ. Μένανδρος Ἐπικλήρῳ Οὔπω σοι πεπίστευμαι. Nos quoque: credor tibi et credor a te.*

ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΕΣ.

Argumentum huius fabulae non dissimile fuisse illi, quod in Hecyra Apollodori vestigia sequutus tractavit Terentius, prodidit Sidonius Apoll. Epist. IV 12 p. 257: *nuper ego filiusque communis Terentianae Hecyrae sales ruminabamus; studenti assidebam, naturae meminens et professionis*

oblitus. Quoque absolutius rhythmos comicos sequeretur, ipse etiam fabulam similis argumenti, i. e. Epitrepontem (sic) *Menandri manibus habebam.* Ad tituli rationem perspiciendam facit Harpocrat. p. 84 3: *τοῖς οἰκείοις ἐπιτρέπειν, ἀντὶ τοῦ διαιτητὰς αὐτοὺς αἱρεῖσθαι, ὅθεν καὶ Μενάνδρου δρᾶμα Ἐπιτρέποντες*, et schol. Aristoph. Acharn. 1114: *ἐπιτρέψαι ὥστε κρῖναι. καὶ Μένανδρος Ἐπιτροπεῖ* (sic). Ob litigantium iudicia aliasque virtutes oratorias commendatur haec fabula a Quintil. X 1. Atque omnino praestantissimis eam poetae nostri fabulis adnumeratam fuisse colligas ex Alciphrone Epist. II 1 14 et Apollon. de Synt. III p. 297, qui in exemplis memorat verba *ἀναγινώσκω σοι Ἀλκαῖον, κωμῳδῶ σου τοὺς Ἐπιτρέποντας*, non facturus nisi magnam haec fabula celebritatem adepta esset. Coqui dicacis partes in ea fuisse diserte tradit Athenaeus XIV p. 659 b: *μάλιστα δὲ εἰσάγονται μαγειροὶ σκωπτικοί τινες, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπουσιν.*

I.

Μὴ καταφρονήσῃς τῶν θεῶν· ἐν παντὶ δεῖ
καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν ἁπανταχοῦ,
καὶ τὸν παρατυγχάνοντα τούτου τοῦ μέρους
ἔχειν πρόνοιαν κοινόν ἐστι τῷ βίῳ.

Orion Gnomol. VI 4 cum lemmate *ἐκ τῶν Ἐπιτρεπόντων Μενάνδρου.* Vs. 1 *τῶν* et vs. 3 *τοῦ* addidit Schneidewinus. Verba *ἐν παντὶ — ἐπικρατεῖν* servavit etiam Stobaeus Flor. IX 2, sed omisso fabulae titulo.

II.

Ἀργὸς δ' ὑγιαίνων τοῦ πυρέττοντος πολὺ
ἔστ' ἀθλιώτερος, διπλάσια γοῦν ἐσθίει μάτην.

Stobaeus Flor. XXX 7. Latine vertit Ausonius Epigr. CXVII: *Sanus piger febriente multo est nequior, Potat duplum dupesque duplices devorat.* Respicit Simocatta Epist. LXI p. 316: *ἀργὸς γὰρ ὢν ἀθλιώτερος εἶ τοῦ πυρέττοντος, ἐσθίων μάτην διπλάσια.* Apud Stobaeum cod. A *ἔστ'* omittit et pro *διπλάσια γοῦν* exhibet *δίπλαοι ἄγουν.* N et Trinc.

διπλᾶ οἷα γοῦν. Bentleius ἀχρειότερος· διπλάσια γὰρ ἐσθίει μάτην. Probat hoc Elmsleius apud Dobraeum Adv. II p. 274; nisi quod δ᾽ pro γάρ. Suspicabar numeris trochaicis scribendum esse: — ἀργὸς ὑγιαίνων τοῦ πυρέττοντος πολὺ | ἀθλιώτερος· διπλάσια γοῦν (vel γὰρ) κατεσθίει μάτην.

III.

Ἐλευθέρῳ τὸ καταγελᾶσθαι μὲν πολὺ
αἴσχιστόν ἐστι, τὸ δ᾽ ὀδυνᾶσθ᾽ ἀνθρώπινον.

Stobaeus Flor. LXXXIX 5. Ita Heringa Observ. p. 244 correxit librorum lectionem: ἐλευθέρῳ τὸ καταγελᾶσθαι πολὺ αἴσχιόν ἐστι.

IV.

Οὐκ οἰμώξεται
καταφθαρεὶς ἐν ματρυλείῳ τὸν βίον;

Harpocratio p. 124. Ματρυλεῖον: Ἡρακλέων καὶ Δίδυμος τόπον τινά φασιν εἶναι ἐν ᾧ γρᾶες διατρίβουσαι δέχονται τοὺς βουλομένους καταμεθυσθῆναι. Μένανδρος Ἐπιτρέπουσιν Οὐκ οἰμώξεται κτλ. Eadem Suidas v. ματρυλεῖον.

V.

Οἴει τοσαύτην τοὺς θεοὺς ἄγειν σχολήν,
ὥστε τὸ κακὸν καὶ τἀγαθὸν καθ᾽ ἡμέραν
νέμειν ἑκάστῳ, Σμικρίνη;

Davides ad Aristotelis Categ. p. 23 27: οἱ Ἐπικούρειοι καὶ μέχρι τῶν οὐρανίων ἵστων τὴν πρόνοιαν, ἵνα μὴ πράγματα σχῇ τὸ θεῖον περιεργαζόμενον τὰ τῇδε. μέμνηται δὲ τῆς δόξης καὶ Μένανδρος ἐν τοῖς Ἐπιτρέπουσιν ἡνίκα φησίν Οἶμαι τοσαύτην πρὸς θεοὺς αγειν σχολὴν ὡς ἀγαθόν τε καὶ κακὸν καθ᾽ ἡμέραν νέμειν ἑκάστῳ σμικρὸν ἦν. Publicavit haec primus C. F. Neumannus *Mémoire sur les ouvrages de David* p. 54. ubi οἶμαι omissum est et pro τοσαύτην legitur ταύτην. Adscripsi locum ut legitur apud Iohannem Philop. de Aetern. mundi XVI 4: οἶδεν ἄρα καὶ τὰ μερικὰ ὁ θεός, καὶ οὐχ ὡς ἀθέως τῶν παρ᾽ Ἕλλησι

θεομάχων μᾶλλον ἢ θεολόγων τινὲς ἔφασαν, ἀγνοεῖ ὁ θεὸς τὰ καθ' ἕκαστα, μόνον οὐκ ἐκεῖνο τὸ κωμικὸν λέγοντες Οἴει τοσαύτην — νέμειν ἑκάστῳ. Duo postrema verba, σμικρὸν ἦν, Philoponus omittit. Ea in Σμικρίνη mutanda esse monui ante hos undecim annos in Quaest. scen. III p. 40. *) Smicrinae autem quas partes Menander hac in fabula imposuerit, coniicere licet ex scholio Ambrosiano ad Odyss. ή 225: κομιδῇ γὰρ σμικρολόγος φαίνεται (Ὀδυσσεὺς) προτάσσων τῶν φιλτάτων τὴν κτῆσιν. ὡς παρὰ Μενάνδρῳ σμικρύνησιν ἐπιτρέπουσιν. Legendum ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Σμικρίνης ἐν Ἐπιτρέπουσιν. Itaque sordidi avari partes sustinebat Smicrines Menandreus, et qui divitiarum studio vel liberorum suorum salutem postponeret. Cfr supra p. 106 et Iacobsii Lectt. Stob. p. 97.

VI.

Ἐπέπασα
ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, ἐὰν οὕτω τύχῃ.

Athenaeus III p. 119 e: καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς τάριχος Μένανδρος Ἐπιτρέπουσιν Ἐπέπασα κτλ. Eustathius ad Hom. p. 73 extr. κατὰ δὲ Ἡρωδιανὸν καὶ τάριχος ἑκατέρως λέγεται, τὸ τάριχος γὰρ καὶ ὁ τάριχος· φέρει δ' ἐκεῖνος καὶ χρήσεις ἀμφοῖν. Μένανδρος Ἐπέπασα ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας. Lexicon Hermanni p. 325: καὶ Μένανδρος ὁμοίως φησὶν Ἐπέπασα ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, ἂν οὕτω τύχῃ. Hermannus ἐπιπάσω pro ἐπέπασα, quod servari posse videtur. V. Posidipp. Χορ. 7 9. — Vs. 2 ἐὰν pro ἂν Elmsleius Edinb. Rev. III p. 191.

VII.

Priscianus XVIII p. 1168: *ἀρτίως καὶ ἄρτι et praeteritum paullo et praesens significat apud illos. — Menander ἐν Ἐπιτρέπουσιν εἴσειμι πρὸς ἐκείνην λέγεις, ἄρτι γὰρ νοῶ.* Ita cod. Monac. apud Spengel. App. Varr. p. 616. Putschius πρός σε κείνην. Neque aliter Aldus, qui δέ γ' εἰς pro λέγεις habet, et κατανοῶ pro γὰρ νοῶ.

*) Fugit hoc Dübnerum.

VIII.

Οὐδὲν πέπονθας δεινὸν ἂν μὴ προσποιῇ.

Orion Gnomol. VII 8 cum lemmate *ἐκ τοῦ ἀποτρεπόντων.* V. Schneidewinum p. 86. Servavit versum etiam Lucianus Iove trag. 53 et Stobaeus Flor. CVIII 57. Cfr Gnomas monost. Ald. 52.

IX.

Ἐπιτρεπτέον τινί
ἔστι περὶ τούτων.

Scholiasta Aristoph. Acharn. 1114: *ἐπιτρέψαι ὥστε κρῖναι. καὶ Μένανδρος Ἐπιτροπεῖ* (sic) *Ἐπιτρεπτέον κτλ.*

X.

Scholiasta Eurip. Phoen. 1161: *τύφεσθαι τὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκεχύσθαι. Μένανδρος ἐν Ἐπιτρέπουσιν Ἐξετύφην μὲν οὖν | κλαίουσα (κλάουσα).*

XI.

Erotianus gloss. Hippocr. p. 170. *Ἐχῖνος: χύτρας εἶδος μεγαλοστόμου καὶ μεγάλης. μέμνηται τῆς λέξεως — Μένανδρος ἐν Ἐπιτρέπουσιν.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ.

Dave, cito, hoc credas iubeo, finire dolores
praeteritos meditor. Crudum Chaerestratus unguem
abrodens ait haec. *An siccis dedecus obstem*
cognatis? an rem patriam rumore sinistro
limen ad obscurum frangam? dum Chrysidis udas
ebrius ante fores extincta cum face canto.
Euge, puer, sapias: dis depellentibus agnam
percute. *Sed censen' plorabit, Dave, relicta?*
Nugaris: solea, puer, obiurgabere rubra.
ne trepidare velis atque arctos rodere casses.
nunc ferus ac violens: at si volet, haud mora, dicas.

Quidnam igitur faciam? nec nunc cum accersat, et ultro supplicet, accedam? Si totus et integer illinc
exieras, nec nunc.

Sunt Persii versus Sat. V 161 sqq. ad quem locum vetus glossator haec adscripsit: „Hunc locum e Menandri Eunucho traxit, in quo Davum servum Chaerestratus adolescens alloquitur, tanquam amore Chrysidis derelictus, idemque tamen ab ea revocatus ad illam redit. Apud Terentium personae immutatae sunt." Recte; nam Davo Menandri apud Terentium Parmenonis, Chaerestrato Phaedriae, Chrysidi Thaidis nomen impositum est. Patrem Chaereae, cuius nomen Terentius reticet, Menandro Simonem appellatum fuisse testatur Donatus ad V 5 1. qui ad III 3 1 de Chreme haec annotat: „haec persona apud Menandrum adolescentis rustici est." Ad quae cfr Grauertum Anal. histor. et philol. p. 156.

I.

Terentius fabulae initio: *Quid igitur faciam? non eam ne nunc quidem, cum accersor ultro?* ubi particulam Menandreorum servavit Donatus: *εἶτα τί ποιήσω;* Addit idem verba *non eam ne nunc quidem* ita iungi ab iis qui secundum Menandri exemplum legant. Probum autem distinxisse: *non eam? ne nunc quidem, quum accersor ultro?* Apparet ex his Terentium verbum de verbo expressum extulisse, unde Menandrum haec ita dixisse suspiceris:

Εἶτα τί ποιήσω; μὴ προσέλθω μηδὲ νῦν,
αὐτῆς καλούσης;

II.

Μὴ θεομάχει, μηδὲ προσάγου τῷ πράγματι
χειμῶνας ἑτέρους, τοὺς δ' ἀναγκαίους φέρε.

Stobaeus Flor. CVIII 46. Sunt Davi verba, ut docet Terentius I 1 31. ubi Parmeno dicit: *si sapis, Neque praeterquam quas ipse amor molestias Habet, addas, et illas quas habet recte feras.*

III.

Οὗτός ἐστι γαλεώτης γέρων.

Donatus ad IV 4 22: *Erravit Terentius non intelligens Menandricum illud* οὗτός (alii αὐτός) ἐστι γαλεώτης γέρων. *Ait autem stellionem, animal quod lacertae non dissimile est, maculoso corio.* Terentii verba haec sunt „Hic est vietus vetus veternosus senex colore mustellino." Ubi Bentleius Menandrei loci ductu et indicio *colore stellionino* reposuit, quod an recte fecerit, nunc non disputo. Idem Menandri locus latet apud Suidam, *Ἀσκαλαβώτης: ὁ γαλεώτης, οὐχὶ καλαβώτης, μᾶλλον δὲ γαλεώτην. Μένανδρος Οὑτοσὶ δὲ γαλεώτης γέρων.* Grammaticus Seguer. p. 452: *Ἀσκαλαβώτην, οὐχὶ καλαβώτην λέγουσι, μᾶλλον δὲ γαλεώτην. Μένανδρος οὕτως.* Apud Eusebium P. E. V 12 in versu incerti poetae: *ζώοισιν μικροῖσι κακοικιδίοις σκαλαβώταις,* forsitan praestat *καλαβώταις.*

IV.

Πάντα τὰ ζητούμενα
δεῖσθαι μερίμνης φασὶν οἱ σοφώτατοι.

Stobaeus Flor. XXIX 47 et omisso fabulae titulo Clemens Alex. Str. V p. 235 Sylb. Stobaeus *σοφώτεροι.*

V.

Zenobius V 95. *Συστομώτερος σκάφης: παροιμία ἐπὶ τῶν τὰς σκάφας φερόντων μετοίκων. διὰ τὸ ἀπαρρησίαστον οἷς οὐδὲ χανεῖν ἐξεῖτο. τάττεται δὲ ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων παρρησιάζεσθαι. — μέμνηται ταύτης Μένανδρος ἐν τοῖς Εὐνούχοις* (sic). De inquilinis *σκαφηφόροις* nota omnia. Menandri locum ad Terent. III 4 48 refert Grauertus.

VI.

Pollux IX 45: *καὶ σιτοβολεῖα, Μένανδρος ἐν Εὐνούχῳ.* Grauertus comparat Terent. II 3 18. Idem Pollux X 137 vocem *ῥίσκος* novae comoediae poetis frequentatam esse dicens videtur ad Menandri Eunuchum respexisse. Utitur ea Terentius IV 6 16.

VII.

Terentius Andr. V 5 3: *Ego vitam deorum ea propter sempiternam esse arbitror, Quod voluptates eorum propriae sunt: nam mi immortalitas Parta est, si nulla aegritudo huic gaudio intercesserit.* Ubi Donatus hanc sententiam Terentium totam de Menandri Eunucho transtulisse annotat. Praeterea idem Menandri fabulam his locis a Dübnero indicatis commemorat. Ad II 2 58 „non potest Terentius *τρόφιμον* proprie dicere: et ideo herilem filium dixit." Ad III 4 1 de Antiphontis persona „bene inventa persona est, cui narrat Chaerea, ne unus diu loquatur, ut apud Menandrum." Ad V 5 31 „manifestius hoc Menander explicat, iam pridem infestum meretrici senem, post corruptum ab ea Phaedriam: nunc demum se inventa occasione vindicaturum."

Ε Φ Ε Σ Ι Ο Σ.

I.

Ἐγὼ μὲν ἤδη μοι δοκῶ, νὴ τοὺς θεούς,
ἐν τοῖς κύκλοις ἐμαυτὸν ἐκδεδυκότα
ὁρᾶν κύκλῳ τρέχοντα καὶ πωλούμενον.

Harpocratio p. 116 22: *κύκλοι ἐκαλοῦντο οἱ τόποι, ἐν οἷς ἐπωλοῦντό τινες. ὠνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τοῦ κύκλῳ περιεστάναι τοὺς πωλουμένους. Μένανδρος Ἐφεσίῳ Ἐγὼ μὲν ἤδη κτλ.* Verba sunt servi ob facinus nescio quod timentis ne in catasta collocatus venumdetur. Vs. 1 vulgo post *μὲν* additum *οὖν* omittit cod. N. — Vs. 3 Bekkeri libri *ἐκδεδυκότα*, praeter unum Λ, qui *ἐνδεδυκότα* habet, ut vulgo legitur. Ceterum vide edit. mai.

II. III.

Ἐπ' ἀρίστῳ λαβὼν
ὀψάριον.
Τῶν ἰχθυοπωλῶν ἀρτίως τις τεττάρων
δραχμῶν ἐπώλει κωβιούς. Β. πολλοῦ σφόδρα.

Athenaeus IX p. 385 e: *ὀψάριον ἐπὶ ἰχθύος* — *καὶ Μένανδρος ἐν Ἐφεσίῳ Ἐπ' ἀρίστῳ λαβὼν ὀψάριον. εἶτ' ἐπιφέρει Τῶν ἰχθυοπωλῶν* — *κωβιούς*. Idem VII p. 309 e: *Μένανδρος Ἐφεσίοις* (leg. *Ἐφεσίῳ*) *Τῶν ἰχθυοπωλῶν* — *σφόδρα*. Vs. 3 pro *ἐπώλει* Athenaeus altero loco *ἐτίμα*. — Vs. 4 *πολλοῦ* addidit Salvinius Obs. in Menandr. p. 157.

IV. V.

Suidas I p. 379. *Ἔνδυο: τὸ ταχέως, ὡς ἡμεῖς. Μένανδρος Ἐφεσίῳ Παρέσομαι γὰρ ἔνδυο*. Ita enim pro *ἔνδυο* legendum esse vidit Bentleius. Cfr Lobeckius ad Phryn. p. 414. — Zenobius VI 9. ubi cum proverbium *Τενέδιος ἄνθρωπος* explicuisset addit: *μέμνηται ταύτης ἐν Ἐφεσίῳ Μένανδρος*. Vide edit. mai. Similia Suidas s. v. *Τενέδιος*.

ΗΝΙΟΧΟΣ.

I.

Ἀλλὰ θεὸς οὐδεὶς εἰς τὸ προκόλπιον φέρει
ἀργύριον, ἀλλ' ἔδωκεν εὔνους γενόμενος,
πόρνης βουλὴν ἔδειξεν εὐπορίας τινός,
ἣν ἂν παρίῃς μηκέτ' αἰτιῶ θεόν,
ἤδη δὲ τῇ σαυτοῦ ζυγομάχει μαλακίᾳ.

Orion Gnomol. IV 1 in titulo *περὶ προνοίας*, cum lemmate *ἐκ τοῦ Ἡνιόχου Μενάνδρου*. Vs. 1 cod. *τόν*. Schneidewinum delebat. Scripsi *τό*. Idem vs. 3 tentat *πόρνης βολήν τ' ἔδειξεν*, *Venereum iactum* intellegens, quod et sine exemplo est et *βόλον* dicendum erat. Nec sententiae id aptum est, quae haec esse debet, ut deus hominibus ditescendi *occasionem* praebere dicatur. Itaque nihil ultra requirem si legeretur: *ἔδωκεν εὔνους γενόμενος* | *πρόφασιν ὁδόν τ' ἔδειξεν εὐπορίας τινά*. Ipsa Menandri verba non dubito quin sollertiores inventuri sint. — Vs. 4 codex *ἣν ἂν παρῇς μηκέτι τὸν θεὸν αἰτῶ*. Correxit Schneidewinus,

qui etiam *μηκέτ' αἰτῶ τὸν θεὸν* legi posse dicit. Voluit opinor *αἰτοῦ*. Idem vs. 5 *μαλακίᾳ* pro *μαλθακίᾳ*.

II.

Οὐδείς μ' ἀρέσκει περιπατῶν ἔξω θεός
μετὰ γραός, οὐδ' εἰς οἰκίαν παρεισιὼν
ἐπὶ τοῦ σανιδίου. τὸν δίκαιον δεῖ θεὸν
οἴκοι μένειν σώζοντα τοὺς ἱδρυμένους.

Iustinus de Monarch. p. 39: *περὶ τῶν δοκούντων παρά τισι μετέχειν τοῦ ἁγίου καὶ τελείου ὀνόματος — Μένανδρος ἐν Ἡνιόχῳ λέγει Οὐδείς μ' ἀρέσκει κτλ.* Eundem locum servavit Clemens Alex. adv. Gent. p. 22 Sylb. *Μένανδρος γοῦν ἐν Ἡνιόχῳ ἐν Ὑποβολιμαίῳ τῷ δράματι Οὐδείς μ' ἀρέσκει — ἐπὶ τοῦ σανιδίου [μηναγύρτης]*. Scribendum videtur *ἐν Ἡνιόχῳ καὶ ἐν Ὑποβολιμαίῳ*, non quod iisdem in utraque fabula versibus poetam usum fuisse putem (quamquam ne hoc quidem improbabile), sed quod similem Clemens in Hypobolimaeo sententiam se legere meminerat.

III.

Ἐλεεῖν δ' ἐκεῖνος ἔμαθεν εὐτυχῶν μόνος.
ὁ χρηστός, ὡς ἔοικε, καὶ χρηστοὺς ποιεῖ.
μί' ἐστὶν ἀρετὴ τὸν ἄτοπον φεύγειν ἀεί.

Orion Gnomol. VII 6 in titulo *περὶ ἀρετῆς*, cum lemmate *ἐκ τοῦ Ἡνιόχου Μενάνδρου.* Non dubito quin tria diversi loci fragmenta sint, quamvis repugnante Schneidewino, qui primum versum ita interpretatur: *ille solus* (qui *χρηστὸς* est) *quum fortunatus vivit, miserescere didicit.* Vereor ne versus corruptus sit. Alterum versum edidit in Menandreis Boissonadius Anecd. gr. I p. 158. Tertius est in Menandri monost. 339.

IV.

Ὧν δὲ μὴ αἴτιος τρόπος
τά γ' ἀπὸ τῆς τύχης φέρειν δεῖ γνησίως τὸν εὐγενῆ.

Stobaeus Flor. CVIII 45: *Μενάνδρου Ἡνιόχου.* Vs. 1 fort. *μή 'στιν.* Sed recte *μὴ αἴτιος* legitur, quae crasis non minus bene habet quam quae est in *μὴ οἴχεται, μὴ εὐλαβοῦ* aliis. — Vs. 2 *τά γ'* Gesnerus. Libri *τό γ'.* Ceterum cfr Antiphanis Fragm. inc. LXVI.

V.

Τὸν δὲ παῖδ' οὐδ' εἴδομεν,
ἀλλ' ἁρπαγὴν αὐτῷ κατασκευάζομεν.

Ammonius p. 22 de *ἁρπαγὴ* et *ἁρπάγη* agens: *παρὰ Μενάνδρῳ — ἐν Ἡνιόχῳ Τὸν δὲ παῖδα κτλ.* Ita Heringa Obs. p. 286. Vulgo *τὸν παῖδα οὐ δίδομεν.* Sed praestat forsitan *τὸν παῖδα δ' οὐ διήσομεν, non transmittemus.*

VI — VIII.

Ammonius p. 146: *Χειμάζειν — τὸ ἐνοχλεῖν, ὡς Μένανδρος ἐν Ἡνιόχῳ.* Fortasse eundem locum respexit Phrynichus Epit. p. 387: *ἐπιχειμάζεις σεαυτόν, Μένανδρος εἴρηκεν ἐπὶ τοῦ λυπεῖν.* — Harpocratio, *Αὐτολήκυθοι: τὸ ὄνομα καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἔν τε Ἡνιόχῳ καὶ Δακτυλίῳ.* — Photius, *Παρῶμμαι: ἐν ὑπεροψίᾳ εἰμί. Μένανδρος Ἡνιόχῳ.*

Η Ρ Ω Σ.

I.

Δέσποιν', Ἔρωτος οὐδὲν ἰσχύει πλέον,
οὐδ' αὐτὸς ὁ κρατῶν τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν
Ζεύς, ἀλλ' ἐκείνῳ πάντ' ἀναγκασθεὶς ποιεῖ.

Stobaeus Flor. LXIII 21. *Μενάνδρου Ἥρωϊ.* Vs. 2 *τῶν* a Grotio additum, cuius vide annotata ad Stobaeum p. 539.

II.

Ἐχρῆν γὰρ εἶναι τὸ καλὸν εὐγενέστατον,
τοὐλεύθερον δὲ πανταχοῦ φρονεῖν μέγα.

Stobaeus Flor. LXXXIX 7. *Μενάνδρου Ἥρωϊ.* Vs. 1 *τὸ καλὸν* A. Voss. et Trinc. *τὸν καλὸν* vulgo. — Vs. 2 libri *τὸν ἐλεύθερον δὲ δεῖ.* Correxit Bentleius Grotius *τὸ δ' ἐλ. δεῖ.*

III.

Ὡς οἰκτρόν, ἢ τὰ τοιαῦτα δυστυχῶ μόνη,
ἃ μηδὲ πιθανὰς τὰς ὑπερβολὰς ἔχει.

Stobaeus Flor. CIV 13 cum lemmate Μενάνδρου Ἥρωι. Vs. 1 cod. B εἰ pro ἢ.

IV.

Πεφαρμάκευσ᾽ ὦ γλυκύτατ᾽ ἀναλυθεὶς μόλις.

Suidas, Ἀναλυθῆναι: τὸ καθαρμῷ τινι χρήσασθαι φαρμάκων. Μένανδρος Ἥρωι *) Ἐπιφαρμάκευσον γλυκύτατ᾽ ἀναλυθεὶς μόλις. Ita vulgo. Cod. A et Zonaras Lex. p. 202 ἐπεφαρμάκευσο, unde scripsi in prima edit. ἐπιφαρμάκευσ᾽ ὦ γλυκύτατ᾽ etc. hac sententia: *vix ac ne vix quidem incantamentis a malo liberatus, praeterea* καθαρσίῳ *te purga.* In his ὦ γλυκύτατε haud dubie verum est. Sed pro ἐπιφαρμάκευσ᾽ probavi cum Bernhardio Lobeckii coniecturam πεφαρμάκευσαι. V. Aglaoph. p. 644. Cod. B ἐπεφαρμάκευσον. E ἐπεφαρμάκευσον, postremae syllabae superscripto ε. De verbo ἀναλυθῆναι dixi in edit. mai.

V.

Εὖ ἴσθι, κἀγὼ τοῦτο συγχωρήσομαι.

Ammonius p. 76: ἴσθι καὶ γίνωσκε διαφέρει — Μένανδρος Ἥρωι Εὖ ἴσθι κτλ.

VI.

Χοῦς κεκραμένου
οἴνου· λαβὼν ἔκπιθι τοῦτον.

Athenaeus X p. 426 c. de variis vini miscendi modis agens: Μένανδρος ἐν Ἥρωι Χοῦς κτλ.

VII.

Grammaticus Bekkeri Anecd. p. 1262: ἀπὸ δὲ τοῦ θηλυκοῦ τοῦ παῖς γίγνεται ἡ παιδίσκη καὶ αἱ παιδίσκαι τῶν

*) Ita ex codd. Gaisfordus. Vulgo Ἥρωσι.

παιδισκῶν περισπωμένως ὡς μονογενές, τῶν παιδισκῶν τινὶ δούς, παρὰ τῷ Μενάνδρῳ ἐν τῷ Ἥρωι. Fuit opinor: τῶν δὲ παιδισκῶν τινί | δούς.

Θ Α Ι Σ.

Obiter Menandri Thaidem commemorant Athen. XIII p. 567 c. ubi fabulas enumerat quibus meretricum nomina ab auctoribus indita fuere, et Alciphro Epist. II 4 135. ubi Glycera Menandro suadet, ut eas ad Ptolemaeum afferat comoedias, quae huius Dionysum maxime iuvare queant, εἴτε Θαΐδας, εἴτε Μισούμενον, εἴτε Θρασυλέοντα κτλ. Legendum Θαΐδα. Extat etiam Martialis epigramma „in Menandri Thaidem" XIV 187:

Haec primum iuvenum lascivos lusit amores;
nec Glycere, vere Thais amica fuit.

Quod cum alii aliter explicaverint (v. Petitus Misc. III 3 et Turnebus Adv. IX 24), mihi omnium maxime ingeniosa I. F. Gronovii (Observ. in Script. eccl. II p. 28) interpretatio placet, quam ipsis viri summi verbis apposui in edit. mai. p. 566. Omnino magnam celebritatem adepta videtur haec fabula, in qua famosissimi nominis *) meretricem ita suis artificiis utentem introduxerat poeta, ut, quum cuiusvis generis homines mira qua pollebat blandiloquentia ad se allexisset, neminem tamen constanti amore prosequeretur, sed illud unice spectaret, ut quos callidissimis fraudibus et venustatis illecebris irretiisset, pecunia emungeret et emunctos excluderet. Vid. Fragm. I. Cfr Lucianus rhet. praec. vol. III p. 13: ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο καὶ ἁπαλόν, Αὐτοθαΐδα τὴν κωμικήν, ἢ Μαλθάκην ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενος τῷ προσηνεῖ τοῦ φθέγματος. Propert. lib. II 5 3:

Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim
tanta, in qua populus lusit Erichthonius.

---

*) Profusa Thaidis luxuries ita diffamata erat, ut Tarentino cuidam in omnes voluptates prolapso contumeliae causa Thaidis nomen imponerent. V. Dionysius Halic. in Maii Excerptis II p. 504.

Cfr idem lib. IV 5 42. quem locum, quoniam e Menandri fabula expressum esse non temere suspiceris, hic totum adscribam:

Nec te Medeae delectent probra sequacis:
nempe tulit fastus ausa rogare prior:
sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
quum ferit astutos comica moecha Getas.
in mores te verte viri: si brachia iactat,
i comes et voces ebria iunge tuas.
ianitor ad dantes vigilet; si pulset inanis,
surdus in obductam somniet usque seram.
nec tibi displiceat miles non factus amori,
nauta nec attrita, si ferat aera, manu.
aut quorum titulus per barbara colla pependit,
cretati medio cum saluere foro.
aurum spectato, non quae manus adferat aurum.

In his multa apte comparari poterunt cum Philostrati Epist. LXVIII p. 947. Pretiosam vocat Propertius Thaidem, utpote noctes suas magno vendentem, quamquam non minus recte de pretioso ac splendido, quo a Menandro in scenam producta fuerit, corporis vestiumque cultu intellegas. Tunica ad talos demissa contra morem meretricium Menandri Thaidem in scenam prodiisse, discimus e Varronis fragmento apud Nonium Marcellum s. v. *demittere* et *tunica:* „Quum etiam Thais Menandri tunicam demissam habeat ad talos." Qui matronarum erat habitus (Eustathius ad Iliad. p. 409 4 et Huschkius Anal. Litter. p. 299), meretricibus succinctiore veste utentibus. Denique ad Menandri Thaidem respicere videtur Ovidius A. A. III 604: *ut sis liberior Thaide, finge metus.*

I.

Ἐμοὶ μὲν οὖν ἄειδε τοιαύτην, θεά,
θρασεῖαν, ὡραίαν δὲ καὶ πιθανὴν ἅμα,
ἀδικοῦσαν, ἀποκλείουσαν, αἰτοῦσαν πυκνά,
μηδενὸς ἐρῶσαν, προσποιουμένην δ' ἀεί.

Plutarchus de aud. poet. p. 19 A: *Μένανδρος ἐν τῷ προλόγῳ τῆς Θαΐδος πεποίηκεν Ἐμοὶ μὲν οὖν κτλ.* Vs. 1 de *ἄειδε* cfr ad Cratini fragm. p. 222. — Vs. 4 libri *μηθένος*.

II.

Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί.

Legitur in Pauli ep. ad Corinth I 15 33. „Memini me in „uno ex vetustis exemplaribus N. T. legere haec verba mar„gini adscripta: *Μενάνδρου τοῦ κωμικοῦ γνώμη ἐν Θαδίᾳ*, „ubi tamen merito quis suspicetur scribendum potius *Θαΐδι*: „ac certe (ut verum fatear) propemodum oculos fugiebant „postremae huius vocis literae." Sunt H. Stephani verba in Comic. gr. p. 351. Menandro hunc versum tribui etiam ab Hieronymo in Tit. I et in Galat. IV monuit Clericus. Tanquam Euripidis versus laudatur a Socrate Hist. Eccl. III, 16. Sine auctoris nomine legitur apud Clem. Alex. Paed. II 6 p. 73 Sylb. Latine reddidit Tertull. ad Uxor. I 8: *bonos corrumpunt mores congressus mali.*

III. IV. V.

Aelianus H. A. XII 10: *ἡ παροιμία λέγει τὸν μυὸς ὄλεθρον. μέμνηται δὲ αὐτῆς καὶ Μένανδρος ἐν Θαΐδι.* — Photius et Suidas, *Πτωχότερος κίγκλου, παροιμία ᾗ κέχρηται Μένανδρος Θαΐδι.* — Harpocratio p. 125 27: *Μέταυλός ἐστιν ἡ ῥυπαρὰ λεγομένη αὐλή, οὗ ὄρνιθες ἦσαν. Ἀριστοφάνης Λημνίαις, Μένανδρος Θαΐδι.*

ΘΕΤΤΑΛΗ.

De argumento huius fabulae dubitare nos non sinit Plinius H. N. XXX 2: *Troianis itaque temporibus Chironis medicinis contenta* (Thessalia) *et solo Marte fulminante, miror equidem Achillis populis famam eius* (artis magicae) *in tantum adhaesisse, ut Menander quoque, litterarum subtilitati sine aemulo genitus, Thessalam cognominaret fabulam, complexam ambages feminarum detrahentium lunam.*

Scilicet hic quoque meminisse oportet, quod Plutarchus ait τῶν Μενάνδρου δραμάτων ὁμαλῶς ἁπάντων ἓν συνεκτικὸν εἶναι τὸν ἔρωτα apud Stobaeum LXI 11. Nam Thessala illa, quam primas fabulae partes sustinuisse maxima est suspicio, illud haud dubie magicis suis artificiis efficere conata est, ut aut Theocriteae pharmaceutriae similis adamatum iuvenem sed alieno amore irretitum sibi reconciliaret, aut in alius gratiam vel iuvenem vel puellam amore incenderet. Cfr Lucian. Pseud. III p. 41. De Thessalis mulieribus lunam de caelo detrahentibus vide ne alios commemorem, I. H. Vossium ad Virgilii Ecl. VIII 69. Θεττάλην, non Θετταλὴν, fabulae indicem scribendum esse praeter schol. Aristoph. Nub. 746 et Ammonium p. 117 praecipit Stephanus Byz. p. 138: τὸ Θεττάλη, δρᾶμα Μενάνδρου, βαρύνεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, εἰς ἰδιότητα τεθέν, h. e. *cum e communi significatione in rei certae proprietatem concesserit*, ut Gellii verbis utar N. A. XVII 3.

I.

Μικρά γε πρόφασίς ἐστι τοῦ πρᾶξαι κακῶς.

Stobaeus Flor. IV 40 cum lemmate Μενάνδρου Θετταλῇ.

II.

Εὐθυμία βέλτιστε τὸν δοῦλον τρέφει.

Stobaeus Flor. LXII 31 cum lemmate Μενάνδρου Θεττάλῃ. Vulgo βίε pro βέλτιστε, quod reponendum esse vidit Gaisfordus. Bentleius εὐθυμία τοι Τίβιε. Tum τὸν δοῦλον cod. A. Olim τῶν δούλων.

III.

Καὶ τὸ κεράμιον
ἀνέῳχας· ὄζεις, ἱερόσυλ', οἴνου πολύ.

Lexicon Seguer. p. 399: Ἀνέῳγεν, οὐχὶ ἤνοιγε. καὶ ἀνεῴγετο λέγουσι. καὶ [Μένανδρος] Θρασυλέοντι Ἤδη δ' ἀνέῳγε τὴν θύραν. Θετταλῇ (sic) Καὶ τὸ κεράμιον κτλ.

Suidas v. ἀνεῴγεισαν: Θεττάλῃ καὶ τὸ κεράμιον ἀνέῳγεν. Zonaras p. 213: καὶ ἐν Θετταλοῖς (sic) τὸ κεράμιον ἀνέωκται.

IV.

Ἕλυσ᾽ ἐμαυτὸν εἶτ᾽ ἀπέδραν μόνος.

Zonaras p. 274: Ἀπέδραν καὶ ἀπέδρα χρὴ λέγειν, οὐχὶ ἀπέδρασα καὶ ἀπέδρασεν Ἕλυσ᾽ ἐμαυτόν κτλ. Ex Menandri Thessala haec esse docet Lex. Seguer. p. 419 31: Ἀπέδρα καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀπέδραν — Μένανδρος Θετταλοῖς (sic) εἶτ᾽ ἀπέδραν μόνος. Quae leguntur etiam apud Suidam s. v. ἀπέδρα, ubi fabulae titulus olim scribebatur Δαιταλεῦσιν.

V. VI.

Photius, Ὁλόκληρος: οἱ ἄρχοντες ἐδοκιμάζοντο εἰ ὁλόκληροι εἰσίν· Μένανδρος Θετταλῇ (sic) Ὁλόκληρος οὗτός σοι ξένε. — Pollux X 115: λυχνοκαΐα Μένανδρος ἐν τῇ Θετταλικῇ (sic).

ΘΕΟΦΟΡΟΥΜΕΝΗ.

I.

Respexisse videtur ad hanc fabulam Alciphro Epist. II 4 164, ubi Glycera ad Menandrum: μαντεύσαιτο ἡ Φρυγία τὰ συμφέροντα κρεῖσσον τῆς θεοφορήτου σου κόρης, ex quo de argumento fabulae coniicere licet, quod indicat etiam locus apud Stobaeum Flor. III 6:

Ὁ πλεῖστον νοῦν ἔχων
μάντις τ᾽ ἄριστός ἐστι σύμβουλός θ᾽ ἅμα.

Quae non dubium est quin apud Menandrum in ipsam illam θεοφορουμένην, h. e. *fatidicam mulierculam*, dicta fuerint. Ad sententiam cfr Fragm. inc. CCXLIII 6. Vs. 2 τ᾽ addidit Salvinus Observ. in Menandr. p. 158.

II.

Εἴ τις προσελθών μοι θεῶν λέγοι „Κράτων,
ἐπὰν ἀποθάνῃς, αὖθις ἐξ ἀρχῆς ἔσει·

ἔσει δ᾽ ὅ τι ἂν βούλῃ, κύων, πρόβατον, τράγος,
ἄνθρωπος, ἵππος· δὶς βιῶναι γάρ σε δεῖ·
εἱμαρμένον τοῦτ᾽ ἐστίν, ὅ τι βούλει δ᾽ ἑλοῦ·"
ἅπαντα μᾶλλον, εὐθὺς εἰπεῖν ἂν δοκῶ,
ποίει με πλὴν ἄνθρωπον· ἀδίκως εὐτυχεῖ
κακῶς τε πράττει τοῦτο τὸ ζῷον μόνον.
ὁ κράτιστος ἵππος ἐπιμελεστέραν ἔχει
ἑτέρου θεραπείαν· ἀγαθὸς ἂν γένῃ κύων,
ἐντιμότερος εἶ τοῦ κακοῦ κυνὸς πολύ.
ἀλεκτρυὼν γενναῖος ἐν ἑτέρᾳ τροφῇ
ἐστίν, ὁ δ᾽ ἀγεννὴς καὶ δέδιε τὸν κρείττονα.
ἄνθρωπος ἂν ᾖ χρηστός, εὐγενὴς σφόδρα,
γενναῖος, οὐδὲν ὄφελος ἐν τῷ νῦν γένει.
πράττει δ᾽ ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων, δεύτερα
ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει.
ὄνον γενέσθαι κρεῖττον ἢ τοὺς χείρονας
ὁρᾶν ἑαυτοῦ ζῶντας ἐπιφανέστερον.

Stobaeus Flor. CVI 8 cum lemmate *Μενάνδρου Θεοφορουμένου* **(sic). Vs. 1** *Κράτων* **Gesnerus. Libri** *κρατῶν.* **Versu secundo usus est Vespasianus, teste Sueton. Vesp. 23:** ***de Cerylo liberto, qui dives admodum, ob subterfugiendum quandoque ius fisci, ingenuum se et Lachetem mutato nomine coeperat ferre:*** *ὦ Λάχης, Λάχης, ἐπὰν ἀποθάνῃς αὖθις ἐξ ἀρχῆς ἔσει Κηρύλος.* **In his verba** *ὦ Λάχης Λάχης* **ex alio Menandri dramate petita sunt. V. Fragm. inc. fab. CDIX. — Vs. 4** *δὶς βιῶναι* **A. Olim** *διαβιῶναι.* **— Vs. 12** *ἀλεκτρυὼν γενναῖος.* **V. vol. III p. 566. — Vs. 13** *ἀγεννὴς* **suspectum habeo. Fortasse** *ἔσθ᾽, ὁ δ᾽ ἀγενὴς αὖ δέδιε.* **Pro** *ὁ δ᾽* **A habet** *οὐδ᾽.* **— Vs. 14 cod. A** *ἐὰν ᾖ ἄνθρωπος χρηστός.* **Fortasse** *ἄνθρωπος ἂν δ᾽ ᾖ χρηστός.* **— Vs. 16 respexit Athen. p. 248 c:** *ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὸς περὶ κολάκων ἐρῶ τι, πράττει γὰρ πάντων ὁ κόλαξ ἄριστα, ὁ καλὸς εἶπε*

Μένανδρος. Scholiasta Euripid. Hipp. 426: *ὁ βίος ἥδεται πονηροῖς, ὡς Μένανδρος Πράττει δ' ὁ κόλαξ — τρίτα λέγει.* — Vs. 17 codd. Caes. et Vind. *τὰ τρίτ' ἔχει.* — Vs. 18 et 19 sunt etiam apud Plutarchum Symp. p. 739 f. ex quo Cratonem nostrum senis partes sustinuisse discimus.

III.

Καὶ ταχὺ
πάλιν τὸ πρῶτον περισοβεῖ ποτήριον
αὐτοῖς ἄκρατον.

Athenaeus X p. 504 d. de dictione *περισοβεῖν ποτήριον* dicens: *καὶ πάλιν Μένανδρος ἐν Θεοφορουμένῃ Καὶ ταχύ κτλ.* Vide edit. mai.

IV.

Μέσως μεθύων τὴν θηρίκλειον ἔσπασεν.

Athenaeus XI p. 472 b: *θηλυκῶς δὲ τὴν θηρίκλειον εἶπε Μένανδρος ἐν Θεοφορουμένῃ Μέσως κτλ.* Articulum addidit Schweighaeuserus.

V. VI.

Scholiasta Platon. Bekk. p. 381: *παροιμία δεύτερος πλοῦς. μέμνηται ταύτης Μένανδρος Θεοφορουμένῃ*, et p. 394: *Ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπιφάνης: Μένανδρος Θεοφορουμένῃ.* Idem scholion e cod. Darmst. edidit Creuzerus ad Plotin. de Pulcrit. p. 534, ubi legitur *ἐν Θεοφορουμέναις.*

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

Hanc fabulam obiter a Frontone (v. ad Georg. p. 95) commemoratam, latine reddidisse Luscium Lavinium, recte colligunt e Terentii Prol. Eunuch. 10, ad quem locum vetus interpres latinae fabulae argumentum his verbis exposuit: *Adolescens, qui rem familiarem ad nequitiam prodegerat, servum mittit ad patris monumentum, quod senex sibi vivus magnis opibus apparaverat, ut id aperiret illaturus epulas, quas pater post annum decimum caverat sibi inferri. Sed*

eum agrum, in quo monumentum erat, senex quidam avarus ab adolescente emerat. Servus ad aperiendum monumentum auxilio usus senis, thesaurum cum epistola ibidem reperit. Senex thesaurum, tanquam a se per tumultum hostilem defossum, retinet et sibi vindicat. Adolescens iudicem capit: apud quem prior senex, qui aurum retinet, causam suam sic agit: „Athenienses, bellum cum Rhodiensibus quod fuerit, quid ego hic praedicem?" et cetera, quae contra naturam iurisque consuetudinem posita argumenta notat Terentius. Nequaquam improbabile est Luscium, si summam rei spectes, Menandreae fabulae ordinem et oeconomiam retinuisse. Ceterum vide Fragm. Inc. CDLXXII b.

I.

Εἶτ' οὐ μέγιστός ἐστι τῶν θεῶν Ἔρως
καὶ τιμιώτατός γε τῶν πάντων πολύ;
οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἐστὶ φειδωλὸς σφόδρα
ἄνθρωπος, οὐδ' οὕτως ἀκριβὴς τοὺς τρόπους,
ὃς οὐχὶ τούτῳ μερίδα τῷ θεῷ νέμει
τῆς οὐσίας· ὅσοις μὲν οὖν πράως ἔχει,
νέοις ἔτ' οὖσι τοῦτο προστάττει ποιεῖν·
οἱ δ' εἰς τὸ γῆρας ἀναβολὰς ποιούμενοι,
οὗτοι προσαποτίνουσι τοῦ χρόνου τόκους.

Stobaeus Flor. LXIII 13. Priores quinque versus, qui vulgo cum Alexidis fragmento (inc. fab. XXXVIII) coniuncti leguntur, ab hoc separandos et cum proximo Menandri fragmento ita ut supra adscripsi connectendos esse acute vidit Tyrwhittus apud Gaisfordium. Quo invento omnes difficultates, quibus qui nunc sextus fragmenti versus est premebatur, funditus tolluntur. Vs. 1 libri *εἶτ' οὖν* sine interrogatione. Recte *εἶτ' οὐ* legitur apud Arsenium Viol. p. 101. — Vs. 4 *ἀκριβής* i. q. *parcus.* Ita *ἀπηκριβωμένως*, *parce*, Alexis p. 481. — Vs. 7 *ἔτ' οὖσι* Gesnerus et cod. B. *αἰτοῦσι* olim. Ibid. *προστάττει* pro *προστάττειν* AB. — Vs. 9 *τοῦ χρόνου* AB. *ὡραίους* vulgo. Bentleius *προσαποτίνουσ' ἀωρίας τόπους.*

II.

Πολλοῖς ὑπέκκαυμ' ἐστ' ἔρωτος μουσική.

Stobaeus Flor. LXIII 18 cum lemmate *Μενάνδρου Θησαυροῖς.* Atque ita etiam superiori fragmento adscriptum est *Μενάνδρου Θησαυρῶν.*

III.

Ὅταν δ' ἐρῶντος τόλμαν ἀφέλῃς οἴχεται,
εἰς τοὺς ἰαλέμους τε τοῦτον ἔγγραφε.

Stobaeus Flor. LXIV 18 cum lemmate *τοῦ αὐτοῦ Θησαυρῷ.*

IV.

Ἄσιτος ἑπτὰ μῆνας, ὕδατος στράγγ' ἔχων.

Photius, *Στράγγα: Μένανδρος Θησαυρῷ Ἄσιτος κτλ.* Etymol. M. p. 729 43: *στράγξ — καὶ Μένανδρος „ὕδατος στράγγα ἔχων".*

V.

Photius, *Κανθάρου σοφώτερος: παροιμία. Μένανδρος Θησαυρῷ.* At Suidas, *Κανθάρου μελάντερος: παροιμία. Μένανδρος Θησαυρῷ. καὶ κανθάρου σοφώτερος, ἐπὶ τῶν πονηρῶν καὶ κακοηθῶν.*

ΘΡΑΣΥΛΕΩΝ.

Commemorant hanc fabulam Alciphro II 4, cuius verba ad Thaidis fragm. 130 adscripsi, et Iulianus Misop. p. 349 c: *πόλει γὰρ προσιὼν ἐλευθέρᾳ — ἄκαρτος καὶ βαθυγένειος εἰσέδραμον. ἐνόμισας ἂν Σμικρίνην ὁρᾶν ἢ Θρασυλέοντα, δύσκολον πρεσβύτην ἢ στρατιώτην ἀνόητον,* ex quo loco, quem p. 49 ed. mai. explicui, discimus militarem hanc fuisse fabulam, in qua Thrasyleonti, militi iactatori, primariae partes demandatae erant. Ad eandem fabulam respexit Plutarch. *non suav. vivi sec. Epic.* p. 1095 d: *οὐδὲ γὰρ Ἱέρων γ' ἂν οὐδὲ Ἄτταλος οὐδὲ Ἀρχέλαος ἐπείσθησαν Εὐριπίδην καὶ Σιμωνίδην — ἀναστήσαντας ἐκ τῶν συμποσίων, κατακλῖναι*

Κάρδακας καὶ Ἀγριᾶνας μεθ' αὐτῶν καὶ Καλλίας γελωτοποιούς, καὶ Θρασωνίδας τινὰς καὶ Θρασυλέοντας, ὀλολυγμοὺς καὶ κροτοθορύβους ποιοῦντας. Turpilii Thrasyleontem e Menandrea expressam fuisse probabilis est coniectura Casauboni ad Athen. p. 248 b.

I.

Κατὰ πόλλ' ἄρ' ἐστὶν οὐ καλῶς εἰρημένον
τὸ γνῶθι σαυτόν· χρησιμώτερον γὰρ ἦν
τὸ γνῶθι τοὺς ἄλλους.

Stobaeus Flor. XXI 5. Primo versu legebatur πόλλ' ἂν ἐστι. Correxit Porsonus Adv. p. 292. Stephanus Com. gr. p. 408 tacite dedit πολλά γ' ἐστίν. Anton. Mel. LXXX p. 139, ubi idem locus servatus est, πολλῶν ἐστιν exhibet.

II.

Ὁ δεύτερος πλοῦς ἐστι δήπου λεγόμενος,
ἂν ἀποτύχῃ τις πρῶτον, ἐν κώπαισι πλεῖν.

Stobaeus Flor. LIX 9. Μενάνδρου ἐκ Θρασυλέοντος. Vs. 2 corrigunt τις οὐρίου, κώπαισι. Ac deest πρῶτον in cod. A. Vide edit. mai.

III.

Φιλοσοφεῖ δὲ τοῦθ' ὅπως
καταπράξεται τὸν γάμον.

Harpocratio p. 181 23: φιλοσοφεῖν ἀντὶ τοῦ πονεῖσθαι, ἀσκεῖν. Ἰσοκράτης περὶ εἰρήνης καὶ Μένανδρος Θρασυλέοντι Φιλοσοφεῖ κτλ. Emendavit Bentleius. Vulgo καταπράξηται, quod praeter Grammat. Crameri Anecd. II p. 500 habent etiam Photius et Suidas s. v. φιλοσοφεῖν.

IV.

Ὡς ὀκνηρός, πάντα μέλλων, σιτόκουρος ὁμολογῶν
παρατρέφεσθαι.

Athenaeus VI p. 248 a: Μένανδρος δὲ τὸν ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον σιτόκουρον εἴρηκεν ἐν Θρασυλέοντι

οὕτως Ὡς κτλ. Libri ὡς omittunt et inter σιτόκουρος et ὁμολογῶν inserunt verba ἄθλιον ἄχρηστον εἰς γῆν. Correxit Porsonus.

V.

Grammaticus Seguer. p. 399: Ἀνέῳγεν οὐχὶ ἤνοιγε, καὶ ἀνεῴγετο λέγουσι. καὶ Θρασυλέοντι γ ἢ δ. ἡ δ᾽ ἀνέῳγε τὴν θύραν. Menandri nomen hic excidisse iam olim monui. Fortasse scribendum: καὶ [Μένανδρος] Θρασυλέοντι Ἤδη δ᾽ ἀνέῳγε τὴν θύραν. Verba ἤδ᾽ (sic) ἀνέῳγε τὴν θύραν affert etiam Suidas s. v. ἀνεῴγεισαν. Porsonus ἤδι δ᾽ ἀν.

ΙΕΡΕΙΑ.

Hac fabula Menander mulierem quandam induxisse videtur, liberaliter illam quidem educatam, sed superstitionis contagio, communi istius aetatis morbo, adeo contaminatam, ut condicionis suae prorsus oblita inter Cybeles sacrificulas nomen profiteretur suum, et denique eo temeritatis et impudentiae procederet, ut per vicos et plateas libere vagata aeris tinnitu et cymbalorum sonitu quicquid vellet a deorum matre se impetrare posse iactaret. Isti mulierculae poetam Rhodae nomen indidisse docent fragmenta.

I.

Οὐδεὶς δι᾽ ἀνθρώπου θεὸς σώζει, γύναι,
ἑτέρου τὸν ἕτερον· εἰ γὰρ ἕλκει τὸν θεὸν
τοῖς κυμβάλοις ἄνθρωπος εἰς ὃ βούλεται,
ὁ τοῦτο ποιῶν ἐστὶ μείζων τοῦ θεοῦ.
ἀλλ᾽ ἔστι τόλμης καὶ βίου ταῦτ᾽ ὄργανα
εὑρημέν᾽ ἀνθρώποις ἀναιδέσιν, Ῥόδη,
εἰς καταγέλωτα τῷ βίῳ πεπλασμένα.

Servavit Iustinus de Monarch. p. 29 E. et minus plene Clemens Alex. Protr. 29 p. 22 Sylb. cuius haec verba sunt: πάλιν δὲ ὁ αὐτὸς κωμῳδιοποιὸς ἐν Ἱερείᾳ τῷ δράματι χα-

λεπαίνων πρὸς τὴν συνήθειαν, διελέγχειν πειρᾶται τὸν ἄθεον τῆς πλάνης τῦφον, ἐπιφθεγγόμενος ἐμφρόνως Εἰ γὰρ ἕλκει — εὑρημέν' ἀνθρώποισιν. Vs. 5 βίου, victus quaerendi caussa? an βίας cum Bentleio? Vs. 7 εἰς καταγέλωτα τῷ βίῳ, in seculi ignominiam.

II.

Τοὺς τῆς γαμετῆς ὅρους ὑπερβαίνεις, γύναι,
τὴν αὐλίαν· πέρας γὰρ αὔλιος θύρα
ἐλευθέρᾳ γυναικὶ νενόμιστ' οἰκίας·
τὸ δ' ἐπιδιώκειν εἴς τε τὴν ὁδὸν τρέχειν,
ἔτι λοιδορουμένην, κυνός ἐστ' ἔργον, 'Ρόδη.

Stobaeus Flor. LXXIV 11 omisso fabulae nomine. Recte ad 'Ιέρειαν rettulit Clericus. Vs. 2 vulgo διὰ τὴν αὐλάν. Libri fere habent διὰ τὴν αὐλὰν λίαν. Nostrum Gesnerus in margine. Sed rectius forsan Porsonus Miscell. p. 387 τὴν αὔλιον. Harpocratio p. 40 7: αὔλειος ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας, ὡς δηλοῖ Μένανδρος. At Moeris p. 192 5: αὐλία θύρα 'Αττικοί. Ceterum cfr Philo de Legg. Spec. p. 803 c: θηλείαις δ' οἰκουρία καὶ ἔνδον μονή (sc. ἁρμόζει), παρθένοις μὲν εἴσω κλισιάδων, τὴν μεσαύλιον ὅρον πεποιημένας, τελείαις δ' ἤδη γυναιξὶ τὴν αὔλιον. Synesius de provid. p. 105 c: μίαν γὰρ ἀρετὴν Ὄσιρις ᾤετο γυναικὸς εἶναι τὸ μήτε τὸ σῶμα μήτε τὸ ὄνομα αὐτῆς διαβῆναι τὴν αὔλιον.

III.

Zenobius V 39. Ὄνου παρακύψεως: μέμνηται ταύτης Μένανδρος ἐν 'Ιερείᾳ — ἐπὶ τῶν καταγελάστως συκοφαντουμένων εἴρηται ἡ παροιμία. Vide interpretes.

Ι Μ Β Ρ Ι Ο Ι.

I. II.

Οὐκ ἔστιν οὐδέν, πάτερ, ἐν ἀνθρώπου φύσει
μεῖζον λογισμοῦ τῷ διαθέσθαι πράγματα.

Ἕκαστός ἐστι τῷ λογίσασθαι κατὰ τρόπον
ἄρχων, στρατηγός, ἡγεμὼν δήμου, πάλιν
σύμβουλος· ὁ διαφέρων λογισμῷ πάντ' ἔχει.

Stobaeus Flor. III 9. Dispescui haec in duo fragmenta, quorum alterum num ad eandem fabulam referendum sit incertum est. Vulgo legitur vs. 2 et 3 *τῷ διαθέσθαι πράγματα ἕκαστός ἐστι καὶ λογίσασθαι*, in quibus pro *καί*, quod a codicibus abest, scripsi *τῷ*. — Vs. 5 Bentleius *βουλῆς* pro *σύμβουλος*. Porsonus autem Miscell. p. 250 *ὁ λογισμῷ διαφέρων*. Ceterum vide edit. mai. ubi etiam de Caecilii *Imbriis* dictum est.

ΙΠΠΟΚΟΜΟΣ.

I.

Μόνιμός τις ἦν ἄνθρωπος, ὦ Φίλων, σοφός,
ἀδοξότερος, μίαν δὲ πήραν οὐκ ἔχων,
πήρας μὲν οὖν τρεῖς· ἀλλ' ἐκεῖνος ῥῆμά τι
ἐφθέγξατ' οὐδὲν ἐμφερὲς μὰ τὸν Δία
τῷ γνῶθι σαυτόν, οὐδὲ τοῖς βοωμένοις
τούτοις· ὑπερεῖδε ταῦθ' ὁ προσαιτῶν καὶ ῥυπῶν·
τὸ γὰρ ὑποληφθὲν τῦφον εἶναι πᾶν ἔφη.

Diogenes Laert. VI 83: *ἐγένετο δὲ (ὁ Μόνιμος) ἀνὴρ ἐλλόγιμος, ὡς καὶ Μένανδρον αὐτοῦ τὸν κωμικὸν μεμνῆσθαι· ἔν τινι γοῦν τῶν δραμάτων, ἐν τῷ Ἱπποκόμῳ, εἶπεν οὕτως Μόνιμος κτλ.* Vs. 2 codd. Stephani *ἀδοξότατος*, quod fortasse verum est, non tamen vulgari significatu, sed hoc ut Monimus nullis opinionibus (*δόξαις, ὑπολήψεσι*) locum concessisse dicatur. Idem quod non unam sed duas peras gestasse dicitur, indicat, opinor, eum ceteros Cynicos longo intervallo post se reliquisse. Exhibui autem haec ut correcta sunt a Bentleio ex cod. Flor. Cfr varias lectt. apud

Hübnerum. — Vs. 3 *ῥῆμά τι* Bentleius. Flor. *ῥήματι.* — Vs. 6 libri *ὑπὲρ δὲ ταῦτα.* Correxit Scaliger. — Vs. 7 Menagius comparat Sextum adv. Leg. VIII 5 p. 459: *τάχα δὲ καὶ Μόνιμος ὁ κύων τῦφον εἰπὼν πάντα.* Adde Antonin. Phil. II 15: *ὅτι πᾶν ὑπόληψις. δῆλον μὲν γὰρ τὸ πρὸς τοῦ κυνικοῦ Μονίμου λεγόμενον,* ubi v. Gatakerum.

II. III.

Τὰ δ᾽ ἐκ μέσου τριπόδια καὶ τραγήματα.

Pollux X 80: *εἴρηνται δὲ οἱ τρίποδες — ὥσπερ καὶ τριπόδια, ὡς ἐν Ἱπποκόμῳ Μενάνδρου Τὰ δ᾽ ἐκ μέσου κτλ.* — Idem X 98: *ὑπόφαυλοι δὲ οἱ ἐν Ἱπποκόμῳ Μενάνδρου τηγανισμοί.*

ΚΑΝΗΦΟΡΟΣ.

I.

Τὸ γὰρ προθύμως μὴ πονήσαντ᾽ εὐτυχεῖν
εὐδαιμονίας εἴωθ᾽ ὑπερηφανίας ποιεῖν.

Stobaeus Flor. XXII 30 31 in titulo *περὶ ὑπεροψίας.* Vs. 1 vulgo *μὴ πονῆσαν εὐτύχησεν,* cod. A *πονήσαντες.* Pro *εὐτύχησεν* cod. N *εὐτυχῇς.* Correxi ut supra adscripsi. Iacobsius Lectt. Stob. p. 67: *τὸ γὰρ προθύμως μὴ ᾽ποθῇς ἂν εὐτυχῇς.* Altero versu, quem Trinc. et Gaisfordus Euripidi, Menandro Schowius tribuit, legebatur *εὐδαιμονί᾽ εἴωθεν.* Hoc etiam correxi.

II.

Ἀλογίστου τρόπου
ἀτύχημα φεύγειν ἐστὶν οὐκ αὐθαίρετον.

Stobaeus Flor. CVIII 30. Recte Clericus explicat: *fieri non potest ut homo imprudens imprudentiae suae poenas subinde non luat.* Grotius vertit: *infortunia inopina fugere non est in nostra manu.*

III.

Ἐδεῖτο χρῆσαι τὴν σεαυτῆς θυγατέρα
ἀντάλλαγον.

Suidas, *Ἀντάλλαγον: καλοῦσι τὸν ἀντὶ ἑτέρου ἠλλαγμένον· οὐχὶ ἄνταλλον. Μένανδρος Κανηφόρῳ Ἐδεῖτο κτλ.* Eadem Lexicon Seguer. p. 407.

IV.

Ὁ δ' ἀποκρινεῖται, κἂν ἐγὼ λέγοιμί σοι.

Suidas, *Ἀποκρινεῖται: Μένανδρος Κανηφόρῳ Ὁ δ' ἀποκρινεῖται κτλ.* Eadem Lexicon Seguer. p.429.

V.

Γραῦς τις κακολόγος ἐκ δυοῖν Αἰξωνέοιν.

Harpocratio p. 13: *Αἰξωνεῖς — ἐκωμῳδοῦντο δὲ εἰς βλασφήμους, ἀφ' οὗ καὶ τὸ κακῶς λέγειν αἰξωνεύεσθαι ἔλεγον. Μένανδρος ἐν Κανηφόρῳ.* Similia Apostolius I 92. Lexicon Seguer. p. 353 s. v. *Αἰξωνεύεσθαι: βλάσφημοι γὰρ οἱ Αἰξωνεῖς κατηγοροῦνται. φησὶ γὰρ ὁ κωμικός Γραῦς τις κτλ.* Quem ipsum Menandri versum esse vidit etiam Bergkius Comment. p. 82.

ΚΑΡΙΝΗ.

I.

Athenaeus IV p. 175 a: *μνημονεύει τῶν γίγγρων αὐλῶν — Μένανδρος ἐν Καρίνῃ.* Gingras tibias quo nexu Menander hac fabula commemoraverit, non obscurum esse potest cogitanti, *Καρίνας* Graecis dictas fuisse praeficas e Caria adscitas, quae sub tibiarum aliorumque instrumentorum sonitu lugubres modos cantarent. Vide edit. mai. ubi quae exempla attuli nominis *Καρίνη*, iis adde Polyaen. Strat. VIII p. 297 et Horat. C. II 8 2, si modo ibi recte *Carine* pro *Barine* restitui. Ibidem dixi de Caecilii *Carina* ex Menandrea sine dubio expressa.

II.

Ὦ μεγίστη τῶν θεῶν
νῦν οὖσ' ἀναίδει', εἰ θεὸν καλεῖν σε δεῖ.
δεῖ δέ· τὸ κρατοῦν γὰρ νῦν νομίζεται θεός.
ἐφ' ὅσον βαδίζεις, ἐφ' ὅσον ἥξειν μοι δοκεῖς

Stobaeus Flor. XXXII 7. De Impudentiae fano apud Athenienses vide Istrum apud Suidam II p. 179. Theophrastum apud Zenobium IV 36. Ciceronem Legg. II 11. Clement. Alex. Protr. p. 7 Sylb. Ad tertium versum respexit Artemid. Onirocr. II 36: *ὀρθῶς γὰρ καὶ τοῦτο τὸ παλαιὸν ἔχει „τὸ κρατοῦν δύναμιν ἔχει θεοῦ"* et 69: *εἶτα βασιλεῖς καὶ ἄρχονται „τὸ κρατοῦν γὰρ δύναμιν ἔχει θεοῦ".* qui nisi memoriter locum citavit, legisse videri potest: *δεῖ δέ· τὸ κρατοῦν γὰρ νῦν δύναμιν ἔχει θεοῦ.*

III.

Περὶ τὸν τράχηλον ἁλύσιόν τίς σοι δότω.

Suidas, *Ἁλύσιον: πλοκίου γένος περὶ τὸν τράχηλον. Μένανδρος Καρίνῃ Περὶ τὸν κτλ.* Eadem Lexicon Seguer. p. 380. In his *τίς* Bentleius pro *τί.*

ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΟΣ.

I.

Ἐπιθυμιάσας τῷ Βορέᾳ λιβανίδιον
ὀψάριον οὐδὲν ἔλαβον· ἑψήσω φακῆν.

Athenaeus IX p. 385 e. de voce *ὀψάριον* agens: *Μένανδρος Καρχηδονίῳ Ἐπιθυμήσας* (cod. A *ἐπιθυμίσας*), *τῷ Βορέᾳ ἴδιον ὀψάριον οὐδέν κτλ.* Ita vulgo. Correxit Bentleius. Pro *λιβανίδιον* Dobraeus Adv. II p. 275 mavult *κρεάδιον.* Vs. 2 vulgo *ἑψήσων.* Correxit Dindorfius ex B. Idem coniecerat Toupius Emend. III p. 572 comparans Plautum Poen. prol. 53: *Carchedonius vocatur haec comoedia, Latine Plautus, patruus Pultiphagonides.*

II.

Αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ ποτ' ἐγένετο,
ἀλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες ἢ πιστεύομεν.

Eustathius ad Homer. p. 1412: *ὅτι δὲ τῇ μητρὶ ἀνάκειται ἡ περὶ τῶν παίδων ἀκριβὴς εἴδησις δηλοῖ καὶ Μέ-*

νανδρος Αὐτὸν κτλ. Ad Carchedonium rettuli propter Stobaeum LXXVI 11. ubi primus versus e Menandri *Καρχηδονίῳ* citatur, sed male editur: *αὐτὸς γὰρ οὐδεὶς οἶδε πῶς ἐγένετο.* Scholiasta ad Odyss. *ά* 215: *πῶς ποτ' ἐγένετο.*

III.

Ἔργον ἐκ μακροῦ χρόνου
ἄνοιαν ἡμέρᾳ μεταστῆσαι μιᾷ.

Stobaei App. Flor. p. 35 18. Sententiam loci indicavit Schneidewinus Coni. crit. p. 113: *est aliquid dementiam diuturnam die immutare.* Cfr Philadelph. fragm. III.

IV.

Ἄιδοντα λιτυέρσην ἀπ' ἀρίστου τέως.

Photius, *Λιτυέρσης: εἶδος ᾠδῆς. Μένανδρος Χαλκηδονίῳ Αἴδοντα κτλ.* Eadem ferme vide apud Suidam s. v. *Λιτυέρσης* et Apostol. XII 7. Corrige *Καρχηδονίῳ.*

V.

Τὸ καλῶς ἔχον που κρεῖττόν ἐστι καὶ νόμου.

Stobaeus Flor. IX 17.

VI.

Χρεία διδάσκει κἂν ἄμουσος ᾖ σοφὸν
Καρχηδόνιον.

Suidas s. v. *Χρεία. καὶ παροιμία Χρεία διδάσκει κἂν ἄμουσος ᾖ σοφὸν Καρχηδόνιον.* Recte haec ad Menandri fabulam rettulit Toupius. Ac fortasse *Καρχηδονίῳ* scribendum. Nota sunt loca Euripidis Electr. 375: *ἀλλ' ἔχει νόσον πενία, διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ σοφόν,* et Teleph. X p. 341 (Matth.): *χρεία διδάσκει κἂν βραδύς τις ᾖ σοφόν.* Plura vide apud Valcken. Epist. ad Roev. p. XII.

VI. VII.

Pollux X 73: *Μένανδρος ἐν Καρχηδονίῳ κέχρηται τῷ ὀνόματι ἀσκοπυτίνη.* — Scholiasta Aristoph. Vesp. 1493: *μέσατος ἀντὶ τοῦ μέσος. Μένανδρος Καρχηδονίοις* (sic).

Plauti Poenulum, quem ex graeca fabula expressum esse constat ex Prologo 53, ad Menandreae fabulae exemplum factum esse credunt plures, negat Dübnerus.

ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΣ.

I — IV.

Stephanus Byz. *Μύλασα, πόλις Καρίας. τὸ ἐθνικὸν Μυλασεύς, ὡς Μένανδρος Καταψευδομένῳ.* — Antiatticista p. 97: *Ἐπεπτώκειμεν. Μένανδρος Καταψευδομένῳ.* — Scholiasta Platonis Bekk. p. 365: *ἱππεῖς προκαλεῖσθαι εἰς πεδίον ἐπὶ τῶν τοὺς ἔν τισι βελτίους καὶ ἐπιστημονικωτέρους αὐτῶν εἰς ἔριν προκαλουμένων. Πλάτων καὶ Μένανδρος Καταψευδομένῳ.* — Photius p. 594 20. *Τὸν ἀφ' ἱερᾶς γραμμῆς: ἐν τῇ τῶν πέττων παιδιᾷ. Μένανδρος Καταψευδομένῳ.* Eadem Suidas.

ΚΕΚΡΥΦΑΛΟΣ.

I.

Παρὰ τοῖς γυναικονόμοις δὲ τοὺς ἐν τοῖς γάμοις
διακονοῦντας ἀπογεγράφθαι πυθόμενος
πάντας μαγείρους κατὰ νόμον καινόν τινα,
ἵνα πυνθάνωνται τοὺς κεκλημένους ἐὰν
πλείους τις ὧν ἔξεστιν ἑστιῶν τύχῃ,
ἐλθών.

Athenaeus VI p. 245 c: *ὅτι δ' ἦν ἔθος τοὺς γυναικονόμους ἐφορᾶν τὰ συμπόσια καὶ ἐξετάζειν τῶν κεκλημένων τὸν ἀριθμὸν εἰ κατὰ νόμον ἐστί, Τιμοκλῆς φησιν οὕτως — Μένανδρος δ' ἐν Κεκρυφάλῳ Παρὰ τοῖς γυναικονόμοις.*

II.

Εἶτ' εὐθὺς οὕτω τὰς τραπέζας αἴρετε,
μύρα, στεφάνους ἑτοίμασον, σπονδὰς ποίει.

Suidas s. v. *Αἴρειν* — *ἐπὶ τοῦ παρακειμένην ἀφελεῖν τὴν τράπεζαν. Μένανδρος Κεκρυφάλῳ Εἶτ' εὐθὺς κτλ.* Eadem habet Lexicon Seguer. p. 358. ubi postrema ita descripta leguntur *σπονδὰς . . . ποίησον.*

III.

Ἡδὺ τὸ μύρον, παιδάριον; B. ἡδύ· πῶς γὰρ οὔ; νάρδινον.

Athenaeus XV p. 691 a: *ναρδίνου μύρου μέμνηται Μένανδρος ἐν Κεκρυφάλῳ οὕτως Ἡδὺ τὸ μύρον, παιδίον· ἡδύ, πῶς γὰρ οὔ; νάρδινον.* Correxit Dindorfius.

IV.

Ταὐτόματον ἡμῖν ἀφανὲς ὂν συλλαμβάνει.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 200 ed. Heer. Cfr ad *Τιτθῆς* fragmenta.

V.

Athenaeus VI p. 241 e: *μνημονεύει δ' αὐτοῦ* (Philoxeni Pternocopidis parasiti) *καὶ Μένανδρος ἐν Κεκρυφάλῳ, αὐτὸ μόνον Πτερνοκοπίδα καλῶν.*

VI.

Athenaeus VI p. 243 a: *καὶ Μένανδρος αὐτοῦ* (Chaerephontis parasiti) *μνημονεύει ἐν Κεκρυφάλῳ.*

VII.

Scholiasta Platonis Bekk. p. 381 de proverbio *δεύτερος πλοῦς: ἐμνήσθη ταύτης καὶ Μένανδρος Κεκρυφάλῳ.*

VIII.

Scholiasta Platonis Bekk. p. 394 de proverbio *ἀπὸ μηχανῆς θεός: Μένανδρος Θεοφορουμένῃ καὶ Κεκρυφάλῳ.*

IX.

Suidas, *Ἀβυρτάκη: ὑπότριμμα βαρβαρικόν. ἔστι δὲ ἐν Κεκρυφάλῳ Μενάνδρου τοὔνομα.* Eadem habet Lexicon Seguer. p. 323.

ΚΙΘΑΡΙΣΤΗΣ.

I.

Ὤιμην ἐγὼ τοὺς πλουσίους, ὦ Φανία,
οἷς μὴ τὸ δανείζεσθαι πρόσεστιν, οὐ στένειν
τὰς νύκτας, οὐδὲ στρεφομένους ἄνω κάτω
οἴμοι λέγειν, ἡδὺν δὲ καὶ πρᾶόν τινα
ὕπνον καθεύδειν, ἀλλὰ τῶν πτωχῶν τινα.
νυνὶ δὲ καὶ τοὺς μακαρίους καλουμένους
ὑμᾶς ὁρῶ πονοῦντας ἡμῖν ἐμφερῆ.
ἆρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος;
τρυφερῷ βίῳ σύνεστιν, ἐνδόξῳ βίῳ
πάρεστιν, ἀπόρῳ συγκαταγηράσκει βίῳ.

Plutarchus de Tranquill. p. 466 B: τοὺς μὲν γὰρ ἀφωρισμένως ἕνα βίον ἄλυπον νομίζοντας — ἱκανῶς ὁ Μένανδρος ὑπομιμνήσκει λέγων Ὤιμην κτλ. Postrema, quae apud Plutarchum desunt inde a verbis ἀλλὰ τῶν πτωχῶν — ἡμῖν ἐμφερῆ, supplevi e Stobaeo Serm. XCVII 13, ubi idem locus, sed tribus ultimis versibus omissis, servatus est. Versum octavum habet Stobaeus Serm. XCVIII 54 unde fabulae indicium petitum est. Vs. 7 libri ποιοῦντας. Correxit Geelius. — Vs. 8 per interrogationem extuli ductu Diogenis Laert. VII 68: ἔστι δὲ καὶ ἐπαπορητικόν τι — ὃ εἰ λέγοι τις ἀποροίη ἂν Ἆρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος;

II.

Τὸ κουφότατόν σε τῶν κακῶν πάντων δάκνει,
πενία· τί γὰρ τοῦτ' ἐστίν; ἧς γένοιτ' ἂν εἷς
φίλος βοηθήσας ἰατρὸς ῥᾳδίως.

Stobaeus Flor. XCV 2. Respexit Plutarchus divit. am. p. 524 e: τήν γε χρηματικὴν (πενίαν), ὥς φησιν ὁ Μένανδρος, εἷς ἂν φίλος ἀπαλλάξειεν εὐεργετήσας. Sine causa

Bothius apud Orellium Cur. sec. de P. Syri sent. p. 19 ita transposuit: ἧς ἂν ῥαδίως | γένοιτ᾽ ἰατρὸς εἷς βοηθήσας φίλος.

III.

Εἰ τοὺς ἀδικηθέντας, πάτερ, φευξούμεθα,
τίσιν ἂν βοηθήσαιμεν ἄλλοις ῥαδίως;

Stobaeus Flor. IX 18 cum lemmate Μενάνδρου Κιθαρισταῖς. Vs. 1 cod. A ἐπὶ suprascripto εἰ. Num igitur ἐπεὶ| εἰ τοὺς etc. — Vs. 2 βοηθήσαιμεν Schowii codices. Vulgo βοηθήσοιμεν.

IV.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν ἐκμαθεῖν γάρ, ὦ Λάχης,
ἀστεῖον ἐπιτήδευμα κρίνω τῷ βίῳ.

Stobaeus Flor. IX 19 cum lemmate ἐν ταὐτῷ. Vs. 1 μηθὲν A.

V. VI.

Οὐκ οἰκοσίτους τοὺς ἀκροατὰς λαμβάνεις.
Φιλόμουσον εἶν᾽ αὐτὸν πάνυ,
ἀκούσματ᾽ εἰς τρυφήν τε παιδεύεσθ᾽ ἀεί.

Athenaeus VI p. 247 f. de voce οἰκόσιτος agens: Μένανδρος ἐν Κιθαριστῇ Οὐκ οἰκοσίτους κτλ. Quae ipsi illi κιθαριστῇ dicta fuisse suspiceris. Eodem traxerim alterum locum apud Athenaeum XII p. 501 a: Μένανδρος δ᾽ ἐν Κιθαριστῇ περί τινος μουσικευομένου λέγων φησί Φιλόμουσον κτλ. Cod. A εἶναι et vs. 2 αἰεί. Menander forsan scripserat Φιλόμουσός ἐστι γὰρ πάνυ, ἀκούσματ᾽ εἰς τρυφὴν τ᾽ ἀεὶ παιδεύεται. Ceterum ultimam in εἶναι non minus recte quam in aliis infinitivis elidi, Matthiaeum, qui barbaram eam elisionem vocat (Eurip. vol. IX p. 317), docere poterat Aristophanes Ran. 692. Nub. 1357. Av. 1340. fortasse etiam Phrynichus fab. inc. VI.

VII.

Οὕτω τι πρᾶγμ᾽ ἐστ᾽ ἐπίπονον τὸ προσδοκᾶν.

Stobaeus Flor. CX 9.

VIII.

Ὡς ποικίλον πρᾶγμ' ἐστὶ καὶ πλάνον τύχη.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 212.

IX.

Photius, Σκοῖδος: ταμίας τις καὶ διοικητής. Μακεδονικὸν τὸ ὄνομα. διόπερ καὶ Μένανδρος ἐν Κιθαριστῇ σκοῖδον τὸν Διόνυσον καλεῖ. Arcadius p. 47 28: τὸ κοῖδος (leg. σκοῖδος) παρὰ Μακεδόσιν ὁ οἰκονόμος. Menander Bacchum σκοῖδον dixisse videtur eodem modo quo Iacchum ταμίαν dixit Sophocles Antig. 1139.

Κ Ν Ι Δ Ί Α.

I.

Οὐδὲν γένους γένος γὰρ οἶμαι διαφέρειν,
ἀλλ' εἰ δικαίως ἐξετάσεις, καὶ γνήσιος
ὁ χρηστός ἐστιν, ὁ δὲ πονηρὸς καὶ νόθος.

Stobaeus Flor. LXXXVI 10 cum lemmate Μενάνδρου Κνηδία (sic). Vs. 1 libri οὐθέν. — Vs. 2 Voss. ἐξετάσης.

II.

Ταὐτόματόν ἐστιν ὡς ἔοικέ που θεός,
σώζει τε πολλὰ τῶν ἀοράτων πραγμάτων.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 196. Respexit fortasse Palladas Alex. epigr. CVIII: εὖ γε λέγων τὸν καιρὸν ἔφης θεὸν εὖ γε Μένανδρε, et paullo post: πολλάκι γὰρ τοῦ σφόδρα μεριμνηθέντος ἄμεινον προσπεσὸν εὐκαίρως εὗρέ τι ταὐτόματον.

Κ Ο Λ Α Ξ.

Hac in fabula Menandrum consummati adulatoris eiusdemque parasiti mores indolemque adumbrasse diserte testatur

Athen. VI p. 258 e: *κεχαρακτήρικε δὲ ὡς ἔνι μάλιστα ἐπιμελῶς τὸν Κόλακα Μένανδρος ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι.* Actionem fabulae poetam in festum Veneris *πανδήμου* transtulisse idem docet XIV p. 659 d. Partem dramatis in Eunuchum suam transtulit Terentius, quemadmodum ipse testatur Prol. 30 sq.:

Colax Menandri est; in ea est parasitus colax
et miles gloriosus; eas se non negat
personas transtulisse in Eunuchum suam.

Cfr Donatum ad II 1 22 et Grauertum Anal. hist. et phil. p. 160 sq. Isti parasito, quem Terentius *Gnathonem* appellavit, Menandrum *Struthiae* nomen indidisse ex primo fragmento intellegitur.

I.

Κοτύλας χωροῦν δέκα
ἐν Καππαδοκίᾳ κόνδυ χρυσοῦν, Στρουθία,
τρὶς ἐξέπιον μεστόν γ'. ΣΤ. Ἀλεξάνδρου πλέον
τοῦ βασιλέως πέπωκας. Β. οὐκ ἔλαττον, οὔ,
μὰ τὴν Ἀθηνᾶν. ΣΤ. μέγα γε.

Athenaeus X p. 434 e: *ἔπινε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πλεῖστον, ὡς καὶ ἀπὸ μέθης συνεχῶς κοιμᾶσθαι δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. — Μένανδρος δ' ἐν Κόλακί φησι Κοτύλας χωροῦν δέκα κτλ.* Priora usque ad *Στρουθία* repetiit Athenaeus XI p. 477 f. ubi libri praebent *Στρουθίον*, quod fortasse in *Στρουθίων* mutandum, qua forma bis usus est Alciphro Epist. I 9 et III 43. Alia huius nominis forma fuit *Στρούθης*, de qua v. Harpocr. p. 170. Sed *Στρουθίας* in Menandri loco tuetur Aelianus H. A. IX 7 de parasitis agens: *καὶ ὁ τοῦ Μενάνδρου Στρουθίας τοιοῦτός ἐστι.* Idem Menandri Struthias primariis veteris aevi parasitis adnumeratur ab auctore anonymo apud Suidam I p. 607: *διώνυμοι κόλακες περιηχοῦσιν ἡμᾶς Κλείσοφοί τε καὶ Στρουθίαι καὶ Θήρωνες.* Idem II p. 327: *οἱ Ἕλληνες Κλεισόφους τε ᾄδουσι καὶ Θήρωνας καὶ Στρουθίας καὶ Χαιρεφῶντας, ἀνθρώπους ἐσθίειν εἰδότας εἰς κόρον καὶ δεινοὺς γαστέρα.* Cum Gna-

thonide coniungitur a Luciano Fugit. vol. III p. 375: *κολακείας ἕνεκα τὸν Γναθωνίδην ἢ Στρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι.* Colloquuntur in loco supra adscripto parasitus et miles gloriosus, cui Terentius *Thrasonis* nomen imposuit. A Menandro eum *Biantem* appellatum fuisse docet Plutarchus de Adulat. et Amic. p. 57 a. maxime cavendum esse dicens *τὸν κόλακα περὶ τοὺς ἐπαίνους· ὅπερ οὐδὲ αὐτὸν ἐκεῖνον λέληθεν, ἀλλὰ δεινὸς ὢν φυλάττεσθαι τὸ ὕποπτον, ἂν μὲν εὐπαρύφου τινος ἢ ἀγροίκου λάβηται φορίνην παχεῖαν φέροντος, ὅλῳ τῷ μυκτῆρι χρῆται, καθάπερ ὁ Στρουθίας ἐμπεριπατῶν* (fort. *συμπεριπατῶν*) *τῷ Βίαντι, καὶ κατορχούμενος τῆς ἀναισθησίας αὐτοῦ τοῖς ἐπαίνοις „Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως πλέον πέπωκας."*

II.

Γέλωτι πρὸς τὸν Κύπριον ἐκθανούμενος.

Plutarchus l. l. *καὶ κατορχούμενος τῆς ἀναισθησίας αὐτοῦ τοῖς ἐπαίνοις „Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως πλέον πέπωκας" καί Γέλωτι πρὸς τὸν Κύπριον ἐκθανούμενος.* Ita enim corruptum verbum *ἐνηθούμενος*, ut vulgo legitur, vere correxit Wyttenbachius, apte comparans Terentii Eun. III 2 44, ubi Gnatho Thrasoni risus causam quaerenti respondet: *istud quod dixti modo, et illud de Rhodio dictum in mentem venit*, ut Menandri Cyprio Terentius Rhodium substituerit. Quae si vera est coniectura, sensus verborum hic est: *ad dicterium illud, quod miles in Cyprium se coniecisse dixerat, prae risu emoriturus.*

III.

Σπονδή· δίδου σὺ σπλάγχν᾽ ἀκολουθῶν· ποῖ βλέπεις;
σπονδή· φέρ᾽ ὦ παῖ Σωσία· σπονδή· καλῶς.
ἔγχει. θεοῖς Ὀλυμπίοις εὐχώμεθα
Ὀλυμπίαισι πᾶσι πάσαις· λάμβανε
τὴν γλῶτταν ἐν τούτῳ· διδόναι σωτηρίαν,
ὑγίειαν, ἀγαθὰ πολλά, τῶν ὄντων τε νῦν
ἀγαθῶν ὄνησιν πᾶσι· ταῦτ᾽ εὐχώμεθα.

Athenaeus XIV p. 659 d: *Μένανδρος ἐν Κόλακι τὸν τοῖς τετραδισταῖς διακονούμενον μάγειρον ἐν τῇ τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης ἑορτῇ ποιεῖ ταυτὶ λέγοντα Σπονδή κτλ.* Vs. 2 cod. A *φέρεω πλείω ὤσια.* Correxit Piersonus ad Moer. p. 298 praeeunte Heringa Observ. p. 247, qui *φέρε πλείω Σωσία.* — Vs. 3 *ἔγχει* Piersonus pro *εὔχου.* — Vs. 4 *Ὀλυμπίαισι πᾶσι πάσαις.* Simili verborum structura Alciphro Epist. II 2 30: *θεραπαίνας θεράποντας Ἰνδοὺς Ἰνδάς*, ubi malim *Ἰνδὰς Ἰνδούς.* Ceterum illa e solenni sacrificantium formula dicta sunt, qua usus est Aristoph. Av. 866: *εὔχεσθε ὄρνισιν Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίαισι πᾶσι καὶ πάσαισι — διδόναι Νεφελοκοκκυγιεῦσιν ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν.* Cfr Pac. 1104 sqq. — Vs. 5 *ἐν τούτῳ* h. l. esse videtur *interea.*

IV.

Χρυσίδα, Κορώνην, Ἀντίκυραν, Ἰσχάδα,
καὶ Ναννάριον ἔσχηκας ὡραίαν πάνυ.

Athenaeus XIII p. 587 d: *Μένανδρος δ' ἐν Κόλακι τάσδε καταλέγει ἑταίρας Χρυσίδα κτλ.* Nominis *Ἀντίκυρα* penultimam produci permirum est. Fortasse id nomen *Ἀντίκιρραν* scribendum, cui coniecturae non obstat quod Anticyram meretricem alii memorant. Vs. 2 *Ναννάριον* AB. Ceteri *Νάννιον.*

V.

Κωβιός, ἠλακατῆνες,
[*καὶ*] *κυνὸς οὐραῖον.*

Athenaeus VII p. 301 d: *ἠλακατῆνες — εἰσὶ κητώδεις, ἐπιτήδειοι εἰς ταριχείαν. Μένανδρος Κόλωσί* (recte corrigunt *Κόλακί*) *φησι Κωβιός κτλ.* Haec vulgo uno versu continuata leguntur. Sunt anapaestorum reliquiae. Iisdem plane verbis eodem metro adstrictis usus est Mnesimachus Athen. p. 403 b. ubi *καὶ* recte omittitur. Itaque seclusi.

VI.

Οὐδεὶς ἐπλούτησεν ταχέως δίκαιος ὤν·

ὁ μὲν γὰρ αὑτῷ συλλέγει καὶ φείδεται,
ὁ δὲ τὸν πάλαι τηροῦντ' ἐνεδρεύσας πάντ' ἔχει.

Stobaeus Flor. X 21 cum lemmate *Μενάνδρου ἐν Κολακείᾳ*. Idem error, ut videtur, apud Hesychium, *Ἀψοφητί: ἠρέμα, ἡσύχως, κολακείᾳ*. Ubi Menandri nomen excidisse et *Κόλακι* scribendum esse conieci Praef. ad Menandr. p. VI. Ceterum secundum et tertium versum incerto poetae tribuit Grotius.

VII.

Ἀλλ' οὐδὲ γενητὴν δύναμαι εὑρεῖν οὐδένα
ἐκ τῶν τοσούτων, καὶ ἀπείλημμαι μόνος.

Glossae ad Hippocratis Iusiur. *Γενέτησιν: γονεῦσιν ἢ συγγενέσιν. οὕτως ἀττικῶς λέγονται, ὡς καὶ Φιλήμων ἐν Κόλακί φησιν.* De Philemonis Colace nihil aliunde constat. Iam compara Terentii Eunuch. II 2 7: *En quo redactus sum! omnes noti me atque amici deserunt*, nec dubitabis quin glossae auctor memoriae errore Philemonem pro Menandro nominaverit. Vs. 1 possis *γεννητὴν* et *δύναμ' εὑρεῖν*. — Vs. 2 *ἐκ* addidit Hemsterh. ad Plut. p. 326. Nec male Luzacius apud Ruhnk. ad Tim. p. 66 *ὄντων* pro *τῶν*. Ibid. forsan *ἀλλ' ἀπείλημμαι* vel *κἆτ' ἀπείλημμαι*. Dobraeus Adv. II p. 583 *καὶ περιείλημμαι*.

ΚΩΝΕΙΑΖΟΜΕΝΑΙ.

I.

Ὥστε μηδεὶς πρὸς θεῶν
πράττων κακῶς λίαν ἀθυμήσῃ ποτέ·
ἴσως γὰρ ἀγαθοῦ τοῦτο πρόφασις γίγνεται.

Stobaeus Flor. CVIII 48: *Μενάνδρου Κονιαζομέναις.* Hoc *Κωνειαζομέναις*, *Cicutam bibentibus*, scribendum esse conieci in editione maiore.

II. III.

Τὸ γνῶθι σαυτὸν ἔστιν ἂν τὰ πράγματα
ἴδῃς τὰ σαυτοῦ καὶ τί σοι ποιητέον.

Stobaeus Flor. XXI 2, ubi Gesneri margo: *Menander in Catazom.* in quo *Καταψευδομένου* nomen latere suspicatus est Clericus. Schowii codd. perspicue *Μενάνδρου ἐκ Κοτταβιζουσῶν.* At cum cod. A apud Gaisfordium *Κωταζομοις* exhibeat, apertum est scribendum esse *Κωνειαζομέναις*, quode admonui iam olim Quaest. scen. III p. 9 allato schol. MS ad Clement. Alex. Protr. p. 22 (p. 103 Klotz) *Ἐπιμενίδης ἐκάθηρε τὰς Ἀθήνας· ἦν δὲ Κρὴς τῷ γένει καὶ σοφώτατος, οὗ καὶ Μένανδρος μέμνηται Κωνεαζομέναις.* Ac confirmat nunc coniecturam illam Orio Gnomol. I, 18, ubi idem locus servatus est cum lemmate *ἐκ τῶν Κωνεαζομένων.*

ΚΥΒΕΡΝΗΤΑΙ.

I.

Τἀργύριον εἶναι μειράκιόν σοι φαίνεται
οὐ τῶν ἀναγκαίων καθ' ἡμέραν μόνον
τιμὴν παρασχεῖν δυνατόν, ἄρτων, ἀλφίτων,
ὄξους, ἐλαίου, μείζονος δ' ἄλλου τινός·
ἀθανασίας δ' οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἂν συναγάγῃς
τὰ Ταντάλου τάλαντ' ἐκεῖνα λεγόμενα·
ἀλλ' ἀποθανεῖ καὶ ταῦτα καταλείψεις τισίν.
τί οὖν λέγω; μηδ' αὐτὸς εἰ σφόδρ' εὐπορεῖς
πίστευε τούτῳ, μήτε τῶν πτωχῶν πάλιν
ἡμῶν καταφρόνει, τοῦ δέ γ' εὐτυχεῖν ἀεί
πάρεχε σεαυτὸν τοῖς ὁρῶσιν ἄξιον.

Stobaeus Flor. XXII 19, ubi deest fabulae titulus, qui additur CXVIII 10, ubi vss. 5—7 repetuntur, cum lemmate

Μενάνδρου Κυβερνήτου. Vs. 4 pro *δ'* quod alii omittunt B. m. s. *τ'*. — Vs. 5 *ἀθανασία* altero Stobaei loco, ubi tamen Voss. *ἀθανασίας*, ut primo loco omnes. — Vs. 6 *τάλαντ' ἐκεῖνα* Salmasius, et altero loco cod. L. Vulgo *τάλαντα ἱκανά.* — Vs. 7 vulgo *ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃς ταῦτα,* quod parum aptum videbitur rem accuratius contemplanti. Recte altero loco *ἀλλ' ἀποθανῇ καὶ ταῦτα.* Praeterea malim *πάντα* pro *ταῦτα.* — Vs. 8 cod. Schowii *ἂν σφόδρ' εὐπορῇς.* Ibid. fortasse *μήτ' αὐτός.* — Vs. 10 Trinc. et Schowius e septem codd. *τοῦ δ' εὐτυχεῖν.* Voss. et Ars. *τοῦδ' εὐτυχεῖν δ'.* — Vs. 11 unus Schowii *παράσχε σαυτόν.* Ita etiam B. m. sec. *πάρεσχε σαυτὸν* N et B m. pr. Possis *παράσχες αὐτόν,* quamquam nec *πάρασχε σαυτὸν* spernendum. V. Porsonum ad Eurip. Hec. 830.

II.

Οἷοι λαλοῦμεν ὄντες οἱ τρισάθλιοι
ἅπαντες οἱ φυσῶντες ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα·
αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἴσασιν ἀνθρώπων φύσιν.
οὗτος μακάριος ἐν ἀγορᾷ νομίζεται,
ἐπὰν δ' ἀνοίξῃ τὰς θύρας, τρισάθλιος·
γυνὴ κρατεῖ πάντων, ἐπιτάττει, μάχετ' ἀεί,
ἀπὸ πλειόνων ὀδυνᾶτ', ἐγὼ δ' ἀπ' οὐδενός.

Orion Gnomol. VIII 9 cum lemmate *ἐκ τῶν Κυβερνητῶν.* Priores tres versus, sed minus integros, ex Menandri *Κυβερνήταις* servavit etiam Stobaeus Flor. XXII 11, ubi omissis verbis *οἷοι λαλοῦμεν ὄντες,* pro *οἱ τρισάθλιοι* editur *ὦ τρισάθλιοι.* Ex Stobaeo petiit Antonius Mel. XXXVI p. 52. Duo postremi versus accesserunt ex Plutarcho de animi tranqu. p. 471: *ὁ γοῦν Πιττακὸς εἱστία ξένους· ἐπελθοῦσα δὲ ἡ γυνὴ μετ' ὀργῆς ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν· τῶν δὲ ξένων διατραπέντων, ἑκάστῳ τι, ἔφη, ἡμῶν κακόν ἐστιν, ᾧ δὲ τοὐμὸν ἄριστα πράττει. Οὗτος μακάριος — ἐγὼ δ' ἀπ' οὐδενός.* Idem de Virt. et Vit. p. 100 c. eosdem ver-

sus, omisso ultimo, apposuit. Denique laudatus a Wyttenbachio Themistius p. 357 d: προσήκει αὐτῷ τόδ᾽ ἔπος ἐκ τῆς κωμῳδίας Οὗτος μακάριος — ὅταν δ᾽ ἀνοίξῃ οὐχὶ τὴν θύραν, ἀλλὰ τὴν ψυχήν, τρισάθλιος. Versu primo nisi quid gravius corruptum est (durissime enim verba οἷοι ὄντες dirimuntur), pro λαλοῦμεν scribendum videtur λαλοῦσιν. Vs. 3 Orion οὗτοι pro αὐτοί et vs. 4 ἀγοραῖς.

III.

Τί λέγων ἀποτρώγειν ἀξιώσει νῦν ἐμοῦ
τὸ μισθάριον; μένω γὰρ ἐξ ἐχθιζινοῦ.

Lexicon Seguer. p. 438: Ἀποτρώγειν, ἀφαιρεῖν. οὕτω Μένανδρος Κυβερνήταις Τί λέγων κτλ.

IV. V.

Lexicon Seguer. p. 462: Ἀτυφία, ταπεινοφροσύνη. Μένανδρος Κυβερνήταις· εἰς τὴν πονηρίαν ἀτυφίαν νομίσαντές ποτε ἀξιοῦσι πέρας. Quae fortasse alii emendabunt. — Priscianus XVIII p. 1163: Attici ἐπιλέλησμαι τοῦδε καὶ τόδε. Menander Κυβερνήταις Ἐπελάθεθ᾽ αὐτὸν ὅστις εἴη.

ΛΕΥΚΑΔΙΑ.

I.

Οὗ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφὼ
τὸν ὑπέρκομπον θηρῶσα Φάων᾽
οἰστρῶντι πόθῳ ῥῖψαι πέτρας
ἀπὸ τηλεφανοῦς· ἀλλὰ κατ᾽ εὐχὴν
σήν, δέσποτ᾽ ἄναξ, εὐφημείσθω
τέμενος περὶ Λευκάδος ἀκτῆς.

Strabo X p. 452: Ἔχει δὲ τὸ τοῦ Λευκάτα Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τὸ ἅλμα τὸ τοὺς ἔρωτας παύειν πεπιστευμένον. οὗ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφώ, ὥς πού φησιν ὁ Με-

νανδρος, τὸν ὑπέρκομπον — δέσποτ' ἄναξ. Postrema *εὐφημείσθω κτλ.* cum his coniunxit Bentleius ex Hesychio, *Λευκάδος: Μένανδρος Λευκάσεσιν* (sic) *εὐφημείσθω τέμενος περὶ Λευκάδος ἀκτῆς.* Idem hoc carmen respicit scholiasta Hephaest. de poemat. IX p. 126 ed. Gaisf. *τὴν εἰσβολὴν τῆς Λευκαδίας Μενάνδρου κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους* compositam esse dicens. Ex quo intellegitur, carmen illud anapaesticum proximo post prologum loco a poeta positum fuisse. Cfr Hist. crit. p. 443. Vs. 5 *κατ' εὐχὴν σήν, ex tuo voto, quemadmodum tibi vovimus.* Vide edit. mai. Bentleius *σόν.* Ceterum quod his versibus memoratur Leucatae Apollinis templum, id Menandrum hac ipsa in fabula a Phaone exstructum rettulisse, colligas e Servio ad Virg. Aen. III 279: *Menander et Turpilius comici a Phaone Lesbio id templum conditum dicunt: qui cum esset navicularius, solitus a Lesbo in continentem proximos quosque mercede transvehere, Venerem mutatam in anus formam gratis transvexit; quapropter ab ea donatus unguenti alabastro, cum se in dies inde tum ungeret, foeminas in sui amorem trahebat, in queis fuit una, quae de monte Leucate, cum potiri eius nequiret, abiecisse se dicitur.* Similia narrant alii, quorum loca indicavi in edit. mai. et Hist. crit. p. 186. Num vero omnia ista quae de Phaone tradit Servius, ex Menandri fabula adumbrata sint, dubitare licet. Turpilii Leucadiam ad Menandri exemplar compositam fuisse vel Servii locus docet. Praeterea huc pertinent quae ex ea attulit Nonius p. 175: *Miseram me terrent omnia Mari' scopuli, sonitus, solitudo, sanctitudo Apollinis.* Item haec apud Ciceronem Tusc. IV 34: *Te Apollo sancte, fer opem, teque omnipotens Neptune invoco, vosque adeo venti. Nam quid ego te appellem, Venus?*

II.

Ὅστις ὑπέχει χρυσίῳ

τὴν χεῖρα, κἂν μὴ φῇ, πονηρὰ βούλεται.

Stobaeus Flor. X 20 et Maximus Conf. CXL p. 221, ubi editur *κἂν μή φησι.* Mox *βούλεται* e codice Grotius.

Vulgo *βουλεύεται*, ut Maximus. Ceterum confer Diogen. III 12. *Ἀττικὸς ὑπέχει τὴν χεῖρα: ἐπὶ τῶν φιλαργύρων· φιλοκερδεῖς γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι.*

III.

Ἀεὶ νομίζονθ' οἱ πένητες τῶν θεῶν.

Stobaeus Flor. XCV 4.

IV.

Ἐπίθες τὸ πῦρ ἡ ζάκορος· οὑτωσὶ καλῶς.

Etymol. M. p. 407 22. *Ζάκορος: νεωκόρος, ἤγουν ἡ διακονοῦσα περὶ τὸ ἱερόν. Μένανδρος. — Ζάκορος: ἡ κοσμοῦσα τὸν ναόν. Μένανδρος Λευκαδίᾳ Ἐπίθες τὸ πῦρ ἡ ζάκορος, οὑτωσὶ καλῶς. καὶ ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ ἱερεὺς ὁ τὸν ναὸν κοσμῶν καὶ σαρῶν.* Ita haec legenda sunt. V. edit. mai. Idem Menandri locus apud Photium et Suidam s. v. *ζάκορος*. Dictione *πῦρ ἐπιθεῖναι*, *ignem in ara incendere*, iterum usus est Menander in Samia.

V.

Scholiasta Aristoph. Acharn. 283: *τῷ δὲ συντρίβειν καὶ Μένανδρος κέχρηται ἐν Λευκαδίᾳ.*

VI.

Zenobius VI 13: *Μένανδρος δέ φησιν ἐν Λευκαδίῳ (Λευκαδίᾳ) τὴν ἀγαθὴν ἡμέραν λευκὴν καλεῖσθαι.* Fortasse *φασὶν* et *καλεῖ*. Cfr Prov. Bodl. 895, ubi scribitur *Λευκάδι*.

VII.

Choeroboscus apud Bekk. Anecd. p. 1431: *Χέλυς χέλυος. σημαίνει δὲ τὴν κιθάραν· πάφωνε οὐρεία χέλυς. Μένανδρος ἐν Λευκαδίᾳ.* Allata verba corrupta videntur ex Euripidis Alc. 459: *καθ' ἑπτάτονόν τ' οὐρείαν χέλυν.* Menandri non esse vel illud *οὐρεία* docet, qua forma comicus poeta uti vix potuit.

Λ Ο Κ Ρ Ο Ι.

Zenobius VI 27: Ὑγιέστερος κρότωνος: ἐπὶ τῶν πάνυ ὑγιαινόντων ἡ παροιμία, ἀπὸ τοῦ ζῴου τοῦ κρότωνος. λεῖον γάρ ἐστιν ὅλον, καὶ χωρὶς ἀμυχῆς, καὶ μηδὲν ἔχων σίνος. μέμνηται τούτου (ταύτης?) Μένανδρος ἐν Λοκροῖς. **Alii proverbii originem ad Crotoniatarum salubritatem referunt. Itaque incertum est utrum** *Κρότωνος* **an** *κροτῶνος* **scribendum sit. Ita enim haec distinguit Stephanus Byz. v.** *Βίστων,* **Herodianum opinor sequutus. Praeterea Locros Menandri memorat Quintilianus X 1.**

Μ Ε Θ Η.

I.

Εἶτ᾽ οὐχ ὅμοια πράττομεν καὶ θύομεν;
ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἠγορασμένον
δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα,
αὐλητρίδας δὲ καὶ μύρον καὶ ψαλτρίας
Μενδαῖον, Θάσιον, ἐγχέλεις, τυρόν, μέλι,
μικροῦ τάλαντον γίγνεται τὸ κατὰ λόγον.
δραχμῶν μὲν ἀγαθὸν ἄξιον λαβεῖν δέκα
ἡμᾶς, ἐὰν καὶ καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς,
τούτων δὲ πρὸς ταῦτ᾽ ἀνελεῖν τὴν ζημίαν,
πῶς οὐχὶ τὸ κακὸν τῶν ἱερῶν διπλάζεται;
ἐγὼ μὲν οὖν ὤν γ᾽ ὁ θεὸς οὐκ εἴασα τὴν
ὀσφὺν ἂν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναί ποτε,
εἰ μὴ καθήγιζέν τις ἅμα τὴν ἔγχελυν,
ἵνα Καλλιμέδων ἀπέθανεν εἷς τῶν συγγενῶν.

Athenaeus VIII p. 364 d: θύοντες τοῖς θεοῖς ὀλίγιστα εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰ τυχόντα δαπανῶμεν, ὥσπερ ὁ καλὸς Μένανδρος ἐν τῇ Μέθῃ παρίστησιν Εἶτ᾽ οὐχ ὅμοια κτλ. **Priores sex versus apposuit Athenaeus etiam IV p. 146 d.**

Versu primo lib. VIII ἅπαντα. Sensus, opinor, hic est: *Non mirum est male nobiscum agi, cum male diis litemus.* Dobraeus Adv. II p. 275: *non sacra facimus pro ceteri apparatus splendore.* Vs. 3 AP ἀγαπητῶν. — Vs. 5 pro Μενδαῖον altero loco ταύτας. Hermannus Opusc. IV p. 387 συνάγοντι. — Vs. 6 τάλαντον PVL. ταλάντου A et altero loco omnes. Ibid. libri τε, quod ex altero loco (lib. IV) correctum, ubi omnes τό. — Vs. 7 „ἀγαθὸν Casaubonus et correctus D. ἀγαθῶν PVL." *Dindorfius.* Ibid. Hermannus post ἄξιον addidit ὄν, et vs. 9 καὶ ante πρὸς ταῦτα, sententiam horum versuum hanc esse dicens: *Bonum quum decem drachmarum accipere nos aequum sit, si sic rite diis sacra fiunt, pro illis autem ad haec etiam multari, quomodo non duplicatur pro sacris malum?* Idem haec annotavit: „'Ανελεῖν dixit tanquam de praemio: τούτων de utroque di- „ctum videtur, quod et in sacris sordide parci, et suas in „voluptates effuse prodigi sunt. Hinc, ubi τὸ κακὸν τἀγα- „θοῦ διπλάζεται expectari poterat, τῶν ἱερῶν dixit." Pro ἀνελεῖν vs. 9 recte, puto, Dobraeus Adv. II p. 321 ἀντανελεῖν. Ib. καὶ ex cod. A accessit. — Vs. 11 γ' ὁ pro γε Reisigius Coni. p. 134 probante Hermanno. — Vs. 13 ἅμα τὴν ABP. καὶ interiiciunt VL. Dobraeus ἅμα τιν' ἔγχελυν. — Vs. 14 „Callimedon anguillae cognatus dicitur, ὅτι φίλιχθυς ἦν. Sic φράτορες τριωβόλου, etc." *Dobraeus.*

II.

'Εμὲ γὰρ διέτριψεν ὁ
κομψότατος ἀνδρῶν Χαιρεφῶν, ἱερὸν γάμον
φάσκων ποιήσειν δευτέραν μετ' εἰκάδα
καθ' αὑτόν, ἵνα τῇ τετράδι δειπνῇ παρ' ἑτέροις·
τὸ τῆς θεοῦ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς.

Athenaeus VI p. 243: καὶ Μένανδρος αὐτοῦ (Chaerephontis) μνημονεύει ἐν Κεκρυφάλῳ· — ἐν δὲ Μέθῃ Ἐμὲ γάρ κτλ. Locus obscurus necdum a quoquam explicatus. Cfr. edit. mai.

III.

Εἶτ' οὐκ εἶχεν οὐ πῦρ, οὐ λίθον,
οὐκ ἄλλ' ὁ τιοῦν ἕτερον.

Suidas, *Ἄλλο ἕτερον: ἐκ παραλλήλου. Μένανδρος Μέθῃ Εἶτ' οὐκ εἶχεν κτλ.* Ita vulgatum *οὐκ ἄλλο τι οὔθ' ἕτερον* correxit Porsonus Miscell. p. 200. Apud Grammat. Seguer. p. 379 editur *οὐκ ἄλλο τι ἕτερον.* Videntur haec de eodem illo, quem in superiore fragmento ridet, Chaerephonte intellegenda esse. De *ἄλλος ἕτερος* vide edit. mai. — In hac etiam fabula parasiti partes fuisse intellegitur ex Athenaeo VI p. 247 e.

Μ Ε Σ Σ Η Ν Ι Α.

Vide supra in *Ἀνατιθεμένη ἢ Μεσσηνία.*

Μ Η Ν Α Γ Υ Ρ Τ Η Σ.

I.

Οὕτω μαθεῖν δεῖ πάντα, καὶ πλοῦτον φέρειν·
ἀσχημοσύνης γὰρ γίγνετ' ἐνίοις αἴτιος.

Stobaeus Flor. XCIV 7. Vide supra ad Demiurg. II.

II.

Προπίνων θηρίκλειον τρικότυλον.

Athenaeus XI p. 472 b: *θηλυκῶς δὲ τὴν θηρίκλειον εἶπε Μένανδρος — Μηναγύρτῃ Προπίνων θηρίκλειον τρικότυλον.* Fortasse initio versus excidit *κοίλην* vel *μεγάλην.*

Μ Ι Σ Ο Γ Υ Ν Η Σ.

In hoc dramate, quam omnium poetae nostri fabularum praestantissimam vocat Phrynichus Epit. p. 417, Menander hominem in scenam produxerat, quem uxore in matrimonium

ducta mox adeo facti poenituit, ut quicquid ea ageret, vehementissime eius animum irritaret; quo factum est, ut omni contumeliarum genere eam vexaret, tantoque in eam odio exardesceret, ut ne gravissimis quidem amicorum admonitionibus ad saniorem rationem revocari posset.

I.

Πρὸς τὸ πρᾶγμ' ἔχω
κακῶς. Β. ἐπαριστερῶς γὰρ αὐτὸ λαμβάνεις·
τὰ δυσχερῆ γὰρ καὶ τὰ λυπήσοντά σε
ὁρᾷς ἐν αὐτῷ, τὰ δ' ἀγάθ' οὐκέτι βλέπεις.
εὕροις δ' ἂν οὐδὲν τῶν ἁπάντων, Σιμύλε,
ἀγαθόν, ὅπου τι μὴ πρόσεστι καὶ κακόν.
γυνὴ πολυτελής ἐστ' ὀχληρόν, οὐδ' ἐᾷ
ζῆν τὸν λαβόνθ' ὡς βούλετ' · ἀλλ' ἔνεστί τι
ἀγαθὸν ἀπ' αὐτῆς, παῖδες· ἐλθόντ' εἰς νόσον
τὸν ἔχοντα ταύτην ἐθεράπευσεν ἐπιμελῶς,
ἀτυχοῦντι συμπαρέμεινεν, ἀποθανόντα τε
ἔθαψε, περιέστειλεν οἰκείως· ὅρα
εἰς ταῦθ', ὅταν λυπῇ τι τῶν καθ' ἡμέραν.
οὕτω γὰρ οἴσεις πᾶν τὸ πρᾶγμ'· ἂν δ' ἐκλέγῃ
ἀεὶ τὸ λυποῦν, μηδὲν ἀντιπαρατιθείς
τῶν προσδοκωμένων, ὀδυνήσει διὰ τέλους.

Primos 4 versus servavit Clemens Alex. Strom. II p. 181 Sylb. vss. 3 — 6 cum clausula loci, inde a verbis *ἂν δ' ἐκλέγῃ*, leguntur apud Stobaeum Flor. CVIII 41 et 44, denique vs. 7 cum reliquis usque ad finem servavit idem Stobaeus Flor. LXIX 4. — Vs. 3 *λυπήσοντα* Stob. codd. Paris. pro *λυπήσοντα*. Ib. *γὰρ* Stob. *τε* Clemens. — Vs. 4 Clemens *τὰ δ' ἀγάθ' οὐκ ἐπιβλέπεις*. Stobaeus *τἀγαθὰ δ' οὐκ ἔτι βλέπεις*. Ex utroque assumsi quod mihi commodum videbatur. Ex quinto versu nomen istius mulierum osoris disceremus, nisi receptam lectionem alius Stobaei locus incertam

faceret. Nam Serm. CV 10, ubi 5 et 6 versus iterum leguntur, non *Σιμύλε* sed *Δημέα* scriptum. Fortasse ex utriusque lectionis coniunctione *Δημίλου* nomen elicias. — Vs. 6 *ὅπου* CVIII, at CV *ἐν ᾧ*. — Vs. 8 *ἔνεστί τι* B. Ars. Voss. ut coniecit Gesnerus. Vulgo *ἔνεστι τοι*. A *ἔν ἐστι*. — Vs. 11 Grotius tacite *ἀποθανόντα σε*. — Vs. 12 libri *ὁρᾷ*, praeter B. qui *ὅρα*, ut coniecit Gesnerus. — Vs. 14 *ἂν δ᾽ ἐκλέγῃ* Stob. CVIII, nisi quod *δ᾽* deest; altero loco *ἂν δὲ λέγῃς*. — Vs. 16 exhibui lectionem Serm. CVIII. Serm. LXIX editur *τῶν προσλεγομένων οὐ δυνήσῃ διὰ τέλους*, ubi B *προσλελεγμένων*, Voss. *προσγενομένων*.

II. III.

Ex superiore fragmento colligi posse videtur uxorem Simyli sumptuosam fuisse: *γυνὴ πολυτελής ἐστ᾽ ὀχληρόν*, inquit infelix maritus. Non dubitari potest, hanc ipsam ob causam Simylum gravissimas fudisse querelas, et inter alia de sumptibus in unguenta et reliqua luxuriae instrumenta questum esse. Athenaeus XV p. 691 c: *ὡς μὲν Ἵππαρχός φησιν ἐν Παννυχίδι, πέντε μνῶν (ἐπιπράσκετο ἡ τοῦ μύρου κοτύλη), ὡς δὲ Μένανδρος ἐν Μισογύνῃ, δέκα.* Quod sane enorme pretium esset, nisi Simylus, ut sunt fere queruli et litigiosi homines ad exaggerandum promptissimi, ablatus iracundiae aestu unguenti pretium duplo auxisse videretur. Eodem haec apud Pollucem rettulerim VII 87: *Μένανδρος ἐν Μισογύνῃ καὶ ἐπιχρύσους σανδαλοθήκας λέγει.* Ib. X 50: *Μένανδρος δὲ ἐν Μισογύνῃ καὶ σανδαλοθήκας*, et 112: *καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μισογύνῃ σανδαλοθήκας.* Sed prae ceteris sequentia fragmenta magni momenti sunt, ex quibus etiam illud discimus, infelicis mariti uxorem, ut sunt fere mulieres *μαντείας ἐρωτικαὶ* schol. Iliad. p. 638, 28. superstitionibus impense fuisse deditam.

IV. V.

Ἐπιτρίβουσιν ἡμᾶς οἱ θεοὶ
μάλιστα τοὺς γήμαντας· ἀεὶ γάρ τινα
ἄγειν ἑορτήν ἐστ᾽ ἀνάγκη.

Ἐθύομεν δὲ πεντάκις τῆς ἡμέρας,
ἐκυμβάλιζον δ' ἑπτὰ θεράπαιναι κύκλῳ·
αἱ δ' ὠλόλυζον.

Strabo VII p. 297 omnia superstitionum genera mulieres invenisse dicens: *ὅρα πάλιν τὸν αὐτὸν ποιητὴν* (Menandrum) *ἃ λέγει εἰσάγων τὸν ἀχθόμενον ταῖς περὶ τὰς θυσίας τῶν γυναικῶν δαπάναις* *) *Ἐπιτρίβουσιν — ἀνάγκη. Τὸν δὲ Μισογύνην αὐτὰ ταῦτα αἰτιώμενον Ἐθύομεν κτλ.* Prior locus an itidem e Misogyne ductus sit, dubitari potest. Vs. 6 Coraes *κἀνωλόλυζον*, quo non opus est. V. ad Amphidis fragm. p. 314. Quod supra dicebam, Simylum tantum in uxorem concepisse odium, ut quoquo modo eam vexaret et opprobriis cumularet, id verum esse ex eo intellegitur, quod illa se iniuriarum dicam ei intenturam minatur.

VI.

Ὄμνυμί σοι τὸν ἥλιον,
ἦ μὴν ἀποίσειν σοι γραφὴν κακώσεως.

Priscianus XVIII p. 1192 de constructione verbi *ὄμνυμι* disserens: *Idem in Misogyne*: *Ὄμνυμί σοι κτλ.* Vs. 2 vulgo *ποιήσειν*. Cod. Monac. apud Spengelium ad Varron. L. L. p. 616 et MS D apud editorem Scapulae Oxoniensis *ἀποίσειν*. Marklandus ad Eurip. Suppl. 1192 *ἐποίσειν*. Non frustra minatam esse mulierem sequentia indicant.

VII.

Ἕλκει δὲ γραμματείδιον
ἐκεῖσε δίθυρον καὶ παράστασις, μία
δραχμή.

Photius, *Παράστασις*: *ἔστι δὲ δραχμὴ καταβαλλομένη ὑπὸ τῶν δικαζομένων τὰς ἰδίας δίκας. Μένανδρος Μισογύνῃ Ἕλκει δὲ κτλ.* Eadem Suidas et Harpocratio s. v. *παράστα-*

*) Ita vulgatum *ἀπάταις* correxi in edit. mai. ignarus tum idem fecisse iam Coraen.

σις. De γραμματειδίῳ διθύρῳ, quo significatur *duarum plagularum liber iudicialis*, πινάκιον δικαστικόν, vide Hemst. ad Polluc. II p. 1215 et Observatt. Miscell. vol. V, 1 p. 18.

IX.

Χαῖρ' ὦ Γλυκέριον. ΓΛ. καὶ σύ. Α. πολλοστῷ χρόνῳ ὁρῶ σε.

Priscianus XVIII p. 1193: *Attici* ὅσῳ χρόνῳ. *Menander Misogyne* Χαῖρ' ὦ Γλυκέριον κτλ. Ita Bentleius pro Γλυκέρα. Porsonus Miscell. p. 251 ὦ χαῖρε Γλυκέρα. Cfr Philostratus Epist. 68 p. 947: Ἀρισταγόρα καὶ τὸ Μενάνδρου Γλυκέριον.

X.

Ἀλλ' οὐδὲ τὰ βίου νῷν ἴσως δεῖ φροντίσαι.

Priscianus XVIII p. 1213: *Attici* φροντίζεσθαι (φροντίζειν) τάδε καὶ τῶνδε. Μέναν δρος Μισογύνῃ Ἀλλ' οὐδέ κτλ. Ita scripsi pro οὐ. Bentleius βιότου pro βίου. Possis etiam οὐχὶ τὰ βίου.

XI.

Χλαμύδα, καυσίαν,
λόγχην, ἀορτήν, ἱμάτια.

Pollux X 139: τὸ γὰρ ἐν Μισογύνῃ Μενάνδρου Χλαμύδα — ἱμάτια, ἀμφίβολον, ὅτι ἔνιοι καὶ ἀορτῆρα γράφουσιν. Idem VII 70: ἴσως καὶ ἀορταί, Μενάνδρου εἰπόντος Χλαμύδα καὶ μυσίαν (sic), λόγχην, ἀορτήν.

XII.

Phrynichus Epit. p. 417: Γῦρος. καὶ τοῦτο Μένανδρος τὴν καλλίστην τῶν κωμῳδιῶν τῶν ἑαυτοῦ κατεκηλίδωσεν εἰπών. τί γὰρ δὴ γῦρός ἐστιν οὐ συνίημι. Pro τοῦτο Bentleius τούτῳ, ut Menandri locus exciderit. Sed τοῦτο non male tuetur Dobraeus Adv. II p. 276, cum εἰπὼν illud coniungens.

ΜΙΣΟΥΜΕΝΟΣ.

I. II.

Primas laudatissimae fabulae partes Thrasonidae, militi iactatori, delatas fuisse docet Libanius Orat. XXXI p. 701: *ἔχεις ἐκ τῆς κωμῳδίας παραλαβών, ὡς ὑπέρογκόν τι καὶ σοβαρὸν καὶ πολλή τις ἀλαζονεία στρατιώτης ἀνήρ. εἴ τις ὑμῶν φαντάζεται τὸν Μενάνδρου Θρασωνίδην, οἶδεν ὃ λέγω· στρατιωτικὴν γάρ φησιν ἀηδίαν νοσοῦντα τὸν ἄνθρωπον εἰς ἀπέχθειαν αὑτῷ κινῆσαι τὴν ἐρωμένην· καὶ γέγονεν ἀμέλει προσηγορία τῷ δράματι τοῦ Θρασωνίδου τὸ μῖσος.* Itaque Thrasonides ille inepta ac stolida, qua facinora sua augere solebat, iactantia acerrimum sibi puellae quam amaret odium pepererat. Hinc fortasse Photius, *Σπαθᾶν: Μένανδρος Μισουμένῳ τὸ ἀλαζονεύεσθαι.* Ad futiles istas hominis gloriationes respexit Plutarch. non suav. vivi sec. Epicur. p. 1095 c. ubi habes *Θρασωνίδας τινὰς καὶ Θρασυλέοντας ὀλολυγμοὺς καὶ κροτοθορύβους ποιοῦντας.* Nec male ad hanc fabulae partem rettuleris incerti poetae fragm. apud schol. Hermog. p. 391 (vol. V p. 485 Walz.) *τῶν κωμικῶν τις περὶ ἀλαζόνος στρατιώτου φησί*

Καὶ γὰρ μετὰ Κάλλα γέγονα καὶ μετ᾽ Ἀγαλλία,
καὶ μετὰ Μενοίτα καὶ μετὰ Περδίκκα πάλιν,
καὶ νή γε μὰ Δία τρίτον ἔτος μετὰ Κινησία.

Certe non dedecent haec Thrasonidem nostrum, quorum ducum auspiciis stipendia fecerit magnifica quadam iactantia enarrantem. Sed haec sane etiam in alia fabula locum habere potuerunt. Certius est gloriationum a Thrasonide iactatarum particulam servasse scholium Ambros. ad Odyss. ρ' 442: *πολλοὺς εἶχεν ἡ Κύπρος βασιλεῖς. ἐν ταὐτῷ φησι καὶ ὁ Μένανδρος ἐν Μισουμένῳ ὡς ἐν παραβάσει ἐκ Κύπρου λαμπρῶς πάνυ λαμπρὰ πράττων, ἐκεῖ γὰρ ὑπό τιν᾽ ἦν τῶν βασιλέων.* Ex quo loco discimus, iactasse militem in Cypro se meruisse stipendia, unde auctus opibus redierit. Verba *ὡς ἐν παραβάσει* non intellego. Cetera sic concipienda videntur:

Ἐκ Κύπρου λαμπρῶς πάνυ
πράττων· ἐκεῖ γὰρ ὑπό τιν᾽ ἦν τῶν βασιλέων.

Vidimus igitur Thrasonidem in gravissimum amasiae odium incurrisse. Quo facto quid egerit homo ingenti puellae amore percussus, e sequentibus discimus.

III. IV.

Παιδισκάριόν με καταδεδούλωκ᾽ εὐτελές,
ὃν οὐδὲ εἷς τῶν πολεμίων οὐπώποτε.

Servavit haec Arrianus Dissert. Epict. III 26. qui vide, inquit, quid dicat faciatque Thrasonides: *πρῶτον μὲν ἐξελήλυθε νυκτός, ὅτε Γέτας* (qui servus est militis) *οὐ τολμᾷ ἐξελθεῖν· εἶτα τί λέγει; Παιδισκάριον κτλ.* Sic enim legendum videtur pro vulgato *ὃν οὐδεὶς τῶν πολεμίων πώποτε*, nisi praeferas quod cod. habet: *ὃν πώποτ᾽ οὐδεὶς τῶν πολεμίων.* Eundem locum respexit Clemens Alex. Strom. II p. 463: *τὸν γὰρ κωμικὸν ἐκεῖνον Θρασωνίδην ἄλλη σκηνή, παιδισκάριόν με, φησίν, εὐτελὲς καταδεδούλωκεν.* Constat *παιδισκάρια* dictas fuisse *sevulas.* Itaque domi habuit Thrasonides puellam belli iure partam. Cfr. Fragm. V. Sed videamus reliqua apud Arrianum. *Τάλας*, inquit, *ὅς γε καὶ παιδισκαρίου δοῦλος εἶ, καὶ παιδισκαρίου εὐτελοῦς. τί οὖν ἔτι σαυτὸν ἐλεύθερον λέγεις; τί δὲ προφέρεις σου τὰς στρατηγίας; εἶτα ξίφος αἰτεῖ, καὶ πρὸς τὸν ὑπ᾽ εὐνοίας μὴ διδόντα χαλεπαίνει, καὶ δῶρα τῇ μισούσῃ πέμπει, καὶ δεῖται καὶ κλάει. πάλιν δὲ μικρὰ εὐημερήσας ἐπαίρεται· πλὴν καὶ τότε πῶς; κτλ.* Vides argumentum fabulae tanquam in tabula descriptum. Ex verbis *ξίφος αἰτεῖ* etc. nescio an coniici possit ad hunc potissimum fabulae locum referenda esse quae servavit Pollux X 146: *σπάθη ἐπὶ τοῦ ξίφους καὶ ἐν τῷ Μενάνδρου Μισουμένῳ, ὅταν λέγῃ Ἀφανεῖς γεγόνασιν αἱ σπάθαι.* Certius est ex ea, quam Arrianus adumbravit, dramatis scena duo sequentia fragmenta petita esse.

V. VI.

Παρ' ἐμοὶ γάρ ἐστιν ἔνδον, ἔξεστιν δέ μοι
καὶ βούλομαι τοῦτ', οὐ ποιῶ δέ.

Servavit haec Plutarchus de am. divit. p. 525 a. insanire dicens eos, qui veste non utuntur propter frigus, neque pane propter famem, neque opibus propter avaritiam: *ἀλλ' ἐν τοῖς τοῦ Θρασωνίδου κακοῖς ἐστιν Παρ' ἐμοὶ γάρ κτλ.* Quae ad hanc ipsam fabulam referenda esse primus vidit Toupius Emend. II p. 445. Sunt autem Thrasonidae verba, qui *καίπερ ἐξουσίαν ἔχων τῆς ἐρωμένης, διὰ τὸ μισεῖσθαι ἀπέχει αὐτῆς*, ut est apud Diogenem Laert. VII 130. Qui sequuntur apud Plutarchum versus:

Ἄπολλον, ἀνθρώπων τίν' ἀθλιώτερον
ἑόρακας *); *ἆρ' ἐρῶντα δυσποτμώτερον;*

a Geta recitabantur, quem adfuisse in scena, dum haec agebantur, ex sequentibus locis intellegitur.

VII. VIII.

Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τοῦτο, καὶ ψυχὴν πάλιν
λάβοιμ' ἐγώ· νυνὶ γὰρ ἀλλὰ ποῦ θεούς
οὕτως δικαίους ἐστὶν εὑρεῖν ὦ Γέτα;

Servavit Iustinus de Mon. p. 40 b. Vs. 1 *πάλιν* a Bentleio additum est. Pro *καὶ* fortasse scribendum *κἂν*. *Nam si hoc viderem* (puellam meam mihi recuperatam), *etiam animum reciperem.* Alius item locus extat ex colloquio militis cum Geta servatus:

Οὐπώποτ' ἠράσθης Γέτα;
Γ. οὐ γὰρ ἐνεπλήσθην.

Leguntur haec apud Hermiam ad Platonis Phaedr. p. 76: *οἱ μὲν γὰρ ὑπέλαβον ἁπλῶς φαῦλον τὸ ἐρᾶν, ὡς Ἐπίκουρος, ὁρισάμενος αὐτὸν (ἔρωτα) σύντονον ὄρεξιν ἀφροδισίων μετὰ οἴστρου καὶ ἀδημονίας, καὶ ὁ εἰπὼν „πλήρει γὰρ ὄγκῳ*

*) Ita Porsonus ad Eurip. Phoen. 1367 pro *ἑώρακας*.

γαστρὸς αὔξεται κύπρις" καὶ „οὐπώποτ᾽ ἠράσθης Γέτα; οὐ γὰρ ἐνεπλήσθην" φησίν. Ita enim haec ex codice D correxit Bekkerus ad schol. Platonis p. 312. *) Etsi autem apud Hermiam neque poetae neque fabulae nomen additum est, vix tamen dubitari potest, quin suum illis locum recte assignaverim. Ad sententiam, ne plura commemorem, apprime facit Euripidis versus οὐδεὶς προσαιτῶν βίοτον ἠράσθη βροτῶν Danaes fragm. VIII 4. Eidem fortasse assignandus est alter quem Hermias affert incerti auctoris versus Πλήρει γὰρ ὄγκῳ γαστρὸς αὔξεται κύπρις. **)

IX.

Quod supra ex Arriano attuli, πάλιν δὲ μικρὰ εὐημερήσας ἐπαίρεται, docet opinor puellam tandem repetitis militis obtestationibus hoc dedisse, ut foras prodiret et mitiorem animum ostenderet. Quam rem probabile est ita instituisse poetam, ut Thrasonides identidem se alios mores sequuturum esse sanctissime iuraret. Quibus ita respondisse videtur puella, ut se affirmanti parum fidei habere diceret:

Ἀπαμφιεῖ γὰρ τὸ κατάπλαστον τοῦτό σου
καὶ λανθάνειν βουλόμενον ἡ μέθη ποτέ.

Quae, tacito Menandri nomine, e Misumeno afferuntur a Suida s. v. ἀμφιέσαντες et Grammatico Seguer. p. 415 21, ubi legitur τοῦτο μέν. Suidas habet τοῦτό μου, quod emendavit Hemsterh. ad Lucian. I p. 443. Ad ἀπαμφιεῖ spectat fortasse Hesychii glossa, Ἀπαμφιεῖ: ἀπογυμνώσει.

---

*) Sequuntur apud Hermiam haec: οἱ δὲ ἁπλῶς ἀστεῖον, ὡς Ἡρακλείδης φιλίας λέγων εἶναι τὸν ἔρωτα καὶ οὐκ ἄλλου τινός, κατὰ συμβεβηκὸς δέ τινας ἐκπίπτειν εἰς ἀφροδίσια. Pro Ἡρακλείδης cod. D habet Εὐκλείδης. Verissime; plane enim non dubito quin illa amoris definitio ex Euclidis Socratici Erotico a Diogene Laert. II 108 memorato derivata sit. Idem Euclides Socraticus, ni fallor, commemoratur a Stobaeo Flor. VI 56 et Polluce III 62 et VI 161. Cfr Hist. crit. p. 269.

**) Eidem Euripidi tribuo quae Hermias paullo inferius affert verba δισσὰ πνεύματα πνεῖς Ἔρως, quae ex systemate glyconico ducta sunt.

X. XI.

Vidimus ex Arriano Thrasonidem nocte intempesta foras prodiisse, ut animi dolorem elugeret et amoris aestum quoquo modo sedaret. Ex hac scena petitus videtur hic versus:

Ὦ δυστυχής,
τί οὐ καθεύδεις; σύ μ᾽ ἀποκναίεις περιπατῶν.

Legitur hic versus apud schol. Aristoph. Vesp. 679. Suidam s. v. *ἀποκναίειν* et in Lexico Seguer. p. 428, *Ἀποκναίει: ἀποκόπτει, ἀπολύει* (leg. *ἀπολλύει*) *ἢ λυπεῖ· οἷον Τί οὐ καθεύδεις κτλ. Μένανδρος Μισουμένῳ.* Verba *ὦ δυστυχὴς* addidi ductu Grammatici apud Bekk. Anecd. p. 1190: *ὁ δυστυχὴς ὦ δυστυχής, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Ὦ δυστυχὴς τί οὐ καθεύδεις;* Videntur autem illa Getae ad militem verba esse ex gurgustiolo suo dominum ut ne foris ambulet monentem. Nec dubito quin ab eodem dicantur haec:

Εἴσελθε κἂν νῦν ὦ μακάριε,

apud schol. Isocratis Nicocl. 9: *τὸ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μισουμένῃ* (sic) *Εἴσελθε κἂν νῦν ὦ μ.* ubi *κἂν* est *nunc certe*, ut apud Solonem XX p. 30 Schneidew. *ἀλλ᾽ εἴ μοι κἂν νῦν ἔτι πείσεαι.* V. edit. mai.

XII.

Λακωνική
κλείς ἐστιν ὡς ἔοικέ μοι περιοιστέα.

Scholiasta Aristoph. Thesm. 423: *Μένανδρος Μισουμένῳ Λακωνικὴ — περιοιστέα. καί φασιν ὅτι ἔξωθεν περικλείεται μοχλοῦ παρατιθεμένου ἤ τινος τοιούτου ὥστε τοῖς ἔνδον μὴ εἶναι ἀνοῖξαι.* Minus integre scripta haec leguntur apud Suidam s. v. *Λακωνικαὶ κλεῖδες.* Cfr Olympiodorus in Platon. Alcib. I p. 152 Creuz. *αἱ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων* (*γυναῖκες*) *ἐφυλάττοντο, ὡς ἐδήλωσεν ἡ πάντολμος κωμῳδία λέγουσα Λακωνικὴ κλείς ἐστι καὶ οὐ* (margo *κοὐ*) *περιοιστέα.* In Menandri verbis *μοι* cum *περιοιστέα* coniungendum, non autem ut Porsono Advers. p. 292 visum,

cum *ὡς ἔοικε*, quod cur fieri non possit docebit Heindorfius ad Plat. Soph. p. 306. Cfr Bentleium Emend. Men. p. 2. Apud Philostr. Epist. 45 p. 935: *πρόσταξον ὡς ἔοικέ σοι καὶ πείθομαι*, lege ex cod. Vat. *πρόσταξεν ὡς βούλει καὶ πείθομαι.* Itaque unus restat Euripidis locus Androm. 552: *οὐ γὰρ ὡς ἔοικέ μοι σχολῆς τόδ᾽ ὄργον*, ubi vide an *ὡς ἔοικέ που* scribendum sit. Atque id ipsum, Olympiodori indicio, fortasse etiam Menandro restituendum. Cfr Cnidiae fragm. II 1: *ταὐτόματόν ἐστιν ὡς ἔοικέ που θεός.*

VIII.

Ὦ πάτερ
μισοῦσι μὲν Θράσων᾽, ἀπεκτάγκᾶσι δ᾽ οὔ.

Lexicon Seguer. p. 429: *Ἀπεκτόνασιν, οὐκ ἀπεκτάγκασιν. Μισουμένῳ· πάτερ μὲν Θράσων ἀπεκτάγκασι δ᾽ οὔ.* Quae emendatius scripta leguntur spud Suidam, *Ἀπεκτάγκασι καὶ ἀπεκτόνασι· μισοῦσι μὲν ὦ πάτερ Θράσων᾽ ἀπεκτάγκασι δ᾽ οὔ.* Cfr s. v. *ἀποκτιννύναι.* Versuum reliquias recte disposuisse videtur Toupius. Fortasse tamen rectius Dobraeus Adv. II p. 277: *μισοῦσι μὲν | Θρασωνίδην, ὦ πάτερ, ἀπεκτάγκασι δ᾽ οὔ.* — Ceterum quantam celebritatem haec Menandri fabula adepta sit, vel Alciphronis verba docent lib. II 4, ubi Glycera admonet Menandrum ut hanc etiam comoediam ad Ptolomaeum afferre ne neglegat. Obiter eam memorat Irenaeus c. Haer. II 27 p. 151 ed. Gr. *mihi videntur eius passionem, qui est apud comicum Menandrum valde amans et odibilis, Aesoni suo circumdedisse.* Agathiae Frontonis et Martialis, itidem ad *Μισούμενον* respicientium, verba supra ad Dyscoli Georgi et Disexapatontis fragmenta adscripta sunt. Luciani dial. meretr. XIII p. 315 vol. III et Alciphronis Epist. 36 lib. III ex eadem Menandri fabula expressa esse, vere monuit Boettigerus Spec. Terent. p. 57. Denique ad hanc potissimum fabulam respexisse puto Porphyrium ad Marc. p. 5 comoediae proprium esse dicentem *ζηλοτυπίαν, μῖσος, γέλωτα, διαπληκτισμὸν*

καὶ ὀργήν. Quamquam ea etiam ad alias Menandri fabulas traduci posse intellego.

Ν Α Υ Κ Λ Η Ρ Ο Σ.

I.

Primas fabulae a Caecilio latine expressae partes egisse videtur Theophilus, navicularius, cuius ex mari Aegaeo reditum, diu frustra exspectatum, nescio quis laetabundus nuntiabat Stratoni, patri Theophili. Docet hoc locus ab Athen. XI p. 474 c. servatus, ubi de cantharo, navigii genere, disputatur:

Ἥκει λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος
Θεόφιλος ἡμῖν, ὦ Στράτων. ὡς ἐς καλόν
τὸν υἱὸν εὐτυχοῦντα καὶ σεσωσμένον
πρῶτος λέγω σοι τόν τε χρυσοῦν κάνθαρον.
ΣΤ. ποῖον; Α. τὸ πλοῖον· οὐδὲν οἶσθας ἄθλιε.
ΣΤ. τὴν ναῦν σεσῶσθαί μοι λέγεις; Α. ἔγωγε μήν
τὴν ναῦν ἐκείνην ἣν ἐποίησε Καλλικλῆς
ὁ Καλύμνιος, Εὐφράνωρ δ' ἐκυβέρνα Θούριος.

Primos quinque versus servavit etiam Macrob. Saturn. V 21: *sequitur ut quando cantharum et poculi et navigii genus esse supra diximus, probetur exemplis. — Menander in Nauclero: Ἥκει λιπών κτλ.* Primum versum, ex Euripidis Troadum initio derivatum, iterum habet Athen. I p. 4 a. Vs. 4 Macrobius *πρῶτος δ' ἐγώ σοι τόνδ' ἐχρύσουν κάνθαρον.* — Vs. 5 *τὸ πλοῖον.* Schol. Aristoph. Pac. 140 et hinc Suidas II p. 596: *ἄντικρυς δὲ Μένανδρος ἐν Ναυκλήρῳ κάνθαρον εἶπε πλοῖον εἶναι.* Sequentia ab Athenaeo omissa apud Macrobium ita scripta extant, *οὐδέ μ' οἶσθα σ' ἄθλιε.* Correxi in editione maiore, ubi de *οἶσθας* copiose dictum est. Adde Aelium Dionysium apud Eustath. 1773 13. — Vs. 6 *ἔγωγε μὴν* Bentleius. Libri *ἐγὼ τὴν ἐμήν.* — Vs. 7 correxit Grotius Excerpt. p. 735. Vulgo *ναῦν κείνην καλλικλῆς*

ἐποίησε. — Vs. 8 *ὁ Καλύμνιος* Heringa Observ. p. 251. Libri *τὸν καλούμενον.* Ibid. ante Grotium *εὐφράνορ᾽ ἐκυβέρνα.* Praeterea Heringa *δὲ κυβερνᾷ.*

II.

Theophilus quum post diuturnam a patriis laribus absentiam rediisset, laetabundus patriam terram his verbis salutat:

Ὦ φιλτάτη γῆ μῆτερ, ὡς σεμνὸν σφόδρ᾽ εἶ
τοῖς νοῦν ἔχουσι κτῆμα πολλοῦ τ᾽ ἄξιον.
ὡς δῆτ᾽ ἐχρῆν, εἴ τις πατρῴαν παραλαβὼν
γῆν καταφάγοι, πλεῖν τοῦτον ἤδη διὰ τέλους,
καὶ μηδ᾽ ἐπιβαίνειν γῆς, ἵν᾽ οὕτως ᾔσθετο
οἷον παραλαβὼν ἀγαθὸν οὐκ ἐφείσατο.

Servavit Athenaeus IV p. 166 b: *χρὴ δὲ τοὺς τὰ πατρῷα κατεδηδοκότας κατὰ τὸν Μενάνδρου Ναύκληρον οὕτως κολάζεσθαι· φησὶ γὰρ Ὦ φιλτάτη κτλ.*

III.

Ὅ τε Πολυνείκης πῶς ἀπώλετ᾽ οὐχ ὁρᾷς;

Scholiasta Sophoclis Oed. C. 1375: *καὶ Μένανδρος ἐν Ναυκλήροις* (sic) *Ὅ τε Πολυνείκης.* Fortasse *ὁ δέ,* propter Porsoni regulam.

IV.

Καὶ φύσει πως εὐάγωγόν ἐστι πᾶς ἀνὴρ ἐρῶν.

Stobaeus Flor. LXIII 17 cum lemmate *Μενάνδρου Ναυκλήρῳ.*

V.

Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ᾽, οἷόν ἐστ᾽ ἐλπὶς κακόν.

Stobaeus Flor. CX 8 cum lemmate *Μενάνδρου Ναύκληρος.*

ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ.

Ammonius p. 90: *Λυχνίον λύχνου* (Nunn. *λυχνούχου*) *διαφέρει. λυχνίον μὲν γάρ ἐστιν ἡ λυχνία, — λύχνος* (*λυχνοῦχος*) *δὲ ὁ φανός. Μένανδρος ἐν Νομοθέταις* (sic) *Ἑτέρου λυχνοῦχος, ἑτέρου λήκυθος.* Fortasse legendum:

Ἑτέρου λυχνοῦχός ἐστιν, ἑτέρου λήκυθος.

In hac etiam fabula parasitum partes suas habuisse testatur Athen. VI p. 247 e. ubi singulari numero effertur *Νομοθέτης*, ut vocatur etiam a Quintil. Inst. X 1.

ΞΕΝΟΛΟΓΟΣ.

I.

Ἀνδρὸς πένητος υἱὸς ἐκτεθραμμένος
οὐκ ἐξ ὑπαρχόντων, ἰδὼν ᾐσχύνετο
τὸν πατέρα μίκρ' ἔχοντα· παιδευθεὶς γὰρ εὖ
τὸν καρπὸν εὐθὺς ἀπεδίδου χάριτος καλόν.

Theon Soph. Prog. IV p. 48 Cam.: *Διὸ καὶ παρὰ τοιούτοις ποιηταῖς ἐπὶ πλεῖστόν ἐστιν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ πολλαχοῦ μὲν ἀλλαχόθι καὶ ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ τε Δαρδάνου καὶ τοῦ Ξενολόγου Ἀνδρὸς πένητος κτλ. ὁ γὰρ τελευταῖος στίχος ἐκ περιττοῦ πρόσκειται.* Dubitari potest utrum a Dardani an Xenologi prologo locus poetae desumtus sit. Vs. 2 *οὐκ ἐξ ὑπαρχόντων*, *sumptuosius quam res patris ferebant.* Vide edit. mai.

II.

Οὕτως ἀσυλλόγιστον ἡ τύχη ποιεῖ,
τὸ συμφέρον τί ποτ' ἐστὶν ἀνθρώπου βίῳ,
[*οὐ χρῆται νόμοις, καθ' οὓς κρίνει τὰ πράγματα*]
οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα ταῦτ' οὐ πείσομαι.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 216 ed. Heer. qui quem praeterea his addidit versum:

πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα,

is non Menandri, sed Euripidis est ex Hippol. 785. De tertio versu, spurio illo et aliunde illato, vide quae dixi in edit. maiore. Ultimo versu praeter Stobaeum Serm. CVI 10 utitur Plutarchus de animi tranqu. p. 476 d: πολλοὶ καὶ τὸ τοῦ Μενάνδρου πεφρίκασιν· Οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα ταῦτ' οὐ πείσομαι.

Ο Λ Υ Ν Θ Ι Α.

I.

Ὡς ἄδικον, ὅταν ἡ μὲν φύσις
ἀποδῷ τι σεμνόν, τοῦτο δ' ἡ τύχη κακοῖ.

Stobaeus Flor. CVII 7 cum lemmate Μενάνδρου Ὀλυνθιακῶν ex A. Ὀλυνθιακοῖς B.

II.

Ὡς οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος.

Zenobius VI 51. Ὡς οὐχ ὑπάρχων ἀλλὰ τιμωρούμενος: ταύτης μέμνηται Μένανδρος ἐν Ὀλυνθίᾳ. Aristarcho hunc versum assignat Suidas II p. 771. Chaeremoni Athenaeus XIII p. 612. Aliorum locos indicavi edit. mai. Ad sententiam convenit Terentii illud Prol. Phorm. 20: *hic respondere voluit, non lacessere*, et Prol. Eunuch. 7: *responsum, non dictum esse qui laesit prior.* Cfr ad fragm. incert. fab. 207.

III.

Μετ' Ἀριστοτέλους γὰρ τέτταρας τῆς ἡμέρας
ὀβολοὺς φέρων.

Suidas, Φέρειν: λαμβάνειν — Μένανδρος Ὀλυνθίᾳ Μετ' Ἀριστοτέλους κτλ.

IV.

Pollux X 170: καὶ περιθέτην (κόμην), ὡς ἐν Ἄμφιδος Ἀλκμαίωνι καὶ Μενάνδρου Ὀλυνθίᾳ. V. edit. mai.

ΟΜΟΠΑΤΡΙΟΙ.

I.

Ἅπας ἐρυθριῶν χρηστὸς εἶναί μοι δοκεῖ.

Stobaeus Flor. XXXI 5. Scripsi ἅπας praeeunte Grotio pro πᾶς.

II.

Χρηστοὺς νομιζομένους ἐφόδιον ἀσφαλὲς
εἰς πάντα καιρὸν καὶ τύχης πᾶσαν ῥοπήν.

Stobaeus Flor. XXXVI 10. Grotius χρηστοῖς νομιζομένοις. Sed vide Bentleium. Vs. 2 ante Grotium ῥοπὴν πᾶσαν.

III.

Suidas, Ἀλφάνει: εὑρίσκει. Μένανδρος Ὁμοπατρίοις Ἦν δῆλον οὔ τι νυμφίος τε ἀλφάνει. Duo libri ἦν et οὔνι. Bentleius ἦν δηλονοτιὴ νυμφίος τότ' ἀλφάνει.

ΟΡΓΗ. *)

I.

Καίτοι νέος πότ' ἐγενόμην κἀγώ, γύναι,
ἀλλ' οὐκ ἐλούμην πεντάκις τῆς ἡμέρας
τότ'· ἀλλὰ νῦν. οὐδὲ χλανίδ' εἶχον· ἀλλὰ νῦν.
οὐδὲ μύρον εἶχον· ἀλλὰ νῦν. καὶ βάψομαι,
καὶ παρατιλοῦμαι νὴ Δία καὶ γενήσομαι
Κτήσιππος, οὐκ ἄνθρωπος ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ·
κᾆθ' ὡς ἐκεῖνος κατέδομαι καὶ τοὺς λίθους
ἁπαξάπαντας, οὐ γὰρ οὖν τὴν γῆν μόνον.

Athenaeus IV p. 166 a: καὶ Κτήσιππος δ' ὁ Χαβρίου υἱὸς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ἀσωτίας, ὡς καὶ τοῦ μνήματος

*) Fuit haec prima Menandri fabula Olymp. CXIV 4 in scenam commissa. Vide Proleg. ed. mai. p. XXX.

τοῦ πατρός, εἰς ὃ Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνήλωσαν δραχμάς, τοὺς λίθους πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας· — καὶ Μένανδρος ἐν Ὀργῇ περὶ αὐτοῦ τόδε λέγει Καίτοι νέος πότ᾽ ἐγενόμην κτλ. Vs. 6 et 7 vulgo οὐκ ἄνθρωπος. ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ καθὼς ἐκεῖνος. Correxit Porsonus Adv. p. 258. Ad vs. 7 confer Diphilum Enagism. I.

II.

Διαφέρει Χαιρεφῶντος οὐδὲ γρῦ
ἄνθρωπος ὅστις ἐστίν, ὃς κληθείς ποτε
εἰς ἑστίασιν δωδεκάποδος ὄρθριος
πρὸς τὴν σελήνην ἔτρεχε τὴν σκιὰν ἰδὼν
ὡς ὑστερίζων, καὶ παρῆν ἅμ᾽ ἡμέρᾳ.

Athenaeus VI p. 243 a. de Chaerephonte parasito dicens: κἀν τῇ Ὀργῇ δέ φησι Μένανδρος Διαφέρει κτλ. Vs. 1 γρῦ AB. τοῦ C. που PVL. — Vs. 2 fortasse respicit Pollux VI 8: κληθῆναι ἐπὶ δεῖπνον ἥ τε παροιμία λέγει καὶ Μένανδρος. Proverbium illud, cuius sedem frustra quaesiverunt intpp. Pollucis, latet apud schol. Theocr. VII 24: ἐπὶ δὲ τῶν βραδυνόντων παροιμία· Ὅστις ἐπὶ δεῖπνον ὀψὲ κληθεὶς ἔρχεται, | ἢ χωλός ἐστιν ἢ οὐ δίδωσι συμβολάς. Eandem paroemiam respexit Plut. Symp. p. 726 B et Apollonius de pronom. p. 106. — Vs. 3 respicit Hesychius, Δωδεκάποδος: οὕτως ἔλεγον ἐλλειπτικῶς στοιχείου ἢ σκιᾶς. οὕτω γὰρ συνέθεντο ἐπὶ δεῖπνον ἥξειν, τοῦ στοιχείου ὄντος δωδεκάποδος. De re vide Casaubonum ad Athenaeum l. l. et Beckerum in Charicle II p. 492. Apposite ad nostrum locum Plutarchus de amic. et adul. p. 50 e. parasitus, inquit, ἁλίσκεται σκιὰν καταμετρῶν ἐπὶ δεῖπνον.

III.

Τοῦθ᾽ ἑταῖρός ἐστιν ὄντως. οὐκ ἐρωτᾷ, πηνίκα
δεῖπνόν ἐστιν; ὥσπερ ἕτεροι, καὶ τί δειπνεῖν κωλύει
τοὺς παρόντας; εἶτα δεῖπνον ἕτερον εἰς τρίτην βλέπει,
. . . . . εἶτα περίδειπνον πάλιν.

Athenaeus VI p. 247 e: *Μένανδρος ἐν Ὀργῇ περὶ φίλου λέγων οὐχ ὑπακούοντος γάμων δείπνῳ φησί Τοῦθ' ἑταῖρος κτλ.* Vs. 1 *ἐστιν ὄντως* Grotius, *ὄντως ἐστὶν* libri. — Vs. 4 Porsonus probabili coniectura ita explet, *εἶτα δ' ἕτερον εἰς τετάρτην.* Possis etiam *εἰς τετάρτην δ' αὖθις ἕτερον.*

IV.

Ὁ λιμὸς ὑμῶν τὸν καλὸν τοῦτον δακὼν
Φιλιππίδου λεπτότερον ἀποδείξει νεκρόν.

Athenaeus XII p. 552 e. de Philippidis tenuitate comicorum exempla apponens: *Μένανδρος ἐν Ὀργῇ Ὁ λιμὸς ὑμῶν κτλ.* Bentleius vs. 1 *ὑμῖν.*

V.

Οὐκ ἔστι μοιχοῦ πρᾶγμα τιμιώτερον
θανάτου γάρ ἐστιν ὤνιον.

Stobaeus Flor. VI 25. Libri *ἐντιμότερον.* Correxit Scaliger. Cfr Euripides apud Stobaeum I 6: *οὐκ ἔστιν ἀρετῆς κτῆμα τιμιώτερον.*

VI. VII.

Pollux VI 102: *ἀριστόδειπνον δὲ Μένανδρος εἴρηκε, καὶ ἄδειπνον ὁ αὐτὸς ἐν Ὀργῇ.* — Hesychius, *Οὐ μάτην: οὐκ ἀληθῶς. Μένανδρος ἐν Ὀργῇ.* Bentleius *οὐ μὰ τήν.* Lamb. Bosius Animadv. III p. 14 pro *ἀληθῶς* scribi vult *ἄλλως.* Ac sane Suidas, *Μάτην: ἄλλως.* Passovius in Act. Societ. Philol. Lips. T. I p. 107 *οὐκ* ante *ἀληθῶς* delebat. Praestat his quod Bentleius voluit. De formulis *μὰ τόν, μὰ τήν, οὐ μὰ τόν, οὐ μὰ τήν, ναὶ τόν, ναὶ τήν,* dixi in edit. mai. Quibus adde locum Philonis Iud. II p. 271 Mang. *εἰώθασιν ἀναφθέγγεσθαι τοσοῦτον μόνον νὴ τόν, ἢ μὰ τόν, μηδὲ παραλαβόντες ἐμφάσει τῆς ἀποκοπῆς τρανοῦν ὅρκον οὐ γινόμενον.*

Π Α Ι Δ Ι Ο Ν.

I.

Ἅπαντα δουλεύειν ὁ δοῦλος μανθάνει,
πονηρὸς ἔσται· μεταδίδου παρρησίας,
βέλτιστον αὐτὸν τοῦτο ποιήσει πολύ.

Stobaeus Flor. LXII 27. Versu primo Gesnerus *εἰ πάντα*, Clericus *εἰς πάντα*, quod frustra barbarum dicit Bentleius. V. edit. mai. p. 480. Sed nihil mutandum videtur. Vs. 2 Dobraeus Adv. II p. 277 *ἐστι* et vs. 3 *βελτίον'*, ut voluit iam Iacobsius.

II.

Ἐφέσια τοῖς γαμοῦσιν οὗτος περιπατεῖ
λέγων ἀλεξιφάρμακα.

Suidas, *Ἀλεξιφάρμακα: ἀλεξιτήρια φαρμάκων. Μένανδρος Παιδίῳ Ἐφέσια κτλ.* Respicit Photius, *Ἐφέσια ἀλεξιφάρμακα: ὀνόματα ἄττα καὶ φωναὶ ἀντιπάθειαν φυσικὴν ἔχουσαι.* Eas qui pronuntiarent aut tabella scriptas secum ferrent, in omnibus rebus prospero successu frui existamabantur, ut est apud Apostol. IX 39. V. Lobeckii Aglaoph. p. 1163. 1330. Copiose de his formulis egerat Sextus Africanus. V. Suidam v. *Ἀφρικανός.*

III.

Χρυσοῦν ἐπόρισας. εἴθε λιθοκόλλητον ἦν·
καλὸν ἦν ἂν οὕτως.

Pollux X 187 de voce *λιθοκόλλητος* agens: *Μένανδρος Παιδίῳ Χρυσοῦν ἐπόρισας κτλ.* Ex eadem scena sequens fragmentum petitum est.

IV.

Μάραγδον εἶναι ταῦτ' ἔδει καὶ σάρδια.

Athenaeus III p. 94 b. de *μάραγδος* disserens: *Μένανδρος Παιδίῳ Μάραγδον κτλ.* Hinc petiit Eustathius p. 842

et 853. Quae vide num meretriculae verba fuerint, muneribus ab amatore oblatis non contentae. Ceterum conf. Fragm. incert. fab. 347.

V.

Εἴ τις δικαστὴς ἢ διαιτητὴς θεῶν.

Ammonius p. 41: *Δικαστὴς καὶ διαιτητὴς διαφέρει* — *Μένανδρος Παιδίῳ Εἴ τις κτλ.* Eadem omisso fabulae indice Lexicon Gud. p. 146 14.

VI.

Lexicon Seguer. p. 436: *Ἀπόστα, οὐ μόνον ἀπόστηθι* — *Μένανδρος Παιδίῳ* '*Ενταῦθ' ἀπόστα μικρόν.* Eadem Suidas s. v. *ἀπόστα.*

Π Α Λ Λ Α Κ Η.

I.

Πολλοὺς λογισμοὺς ἡ πονηρία κυκλοῖ.

Stobaeus Flor. II 4. Ita Gaisfordus ex codd. pro *κυκλεῖ.*

II.

Ἀλλὰ τῶν χρηστῶν ἔχει τίν' ἐπιμέλειαν καὶ θεός.

Stobaeus Flor. XXXVII 11.

III.

Μικρὸν ἐπιμείνας προστρέχει,
ἠγόρακά σοι περιστέρια λέγων.

Athenaeus XIV p. 654 b: *περιστέριον* — *παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Παλλακῇ Μικρόν κτλ.* Ita Clericus pro *ἐπέμεινας.*

IV.

Νῦν πῖθι, νῦν ἀφύβρισον. Β. ἦν ἀφύβρικα.

Lexicon Seguer. p. 473. *Ἀφυβρίσαι: τὸ ἀκολάστως ὑβρίσαι δηλοῖ εἰς κόρον καὶ ὥστε ἀποπληρωθῆναι. οὕτω Μένανδρος Παλλακῇ Νῦν πῖθι κτλ.* Editur *ἢν ἀφύβρικα.* Correxit Dobraeus Adv. II p. 620. Vide supra p. 112.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ.

I.

Πεποίηκατ' ἔργον οὐχ ἑταίρων . . . .
. . . . ταὐτὰ δ' ὄντα γράμματα
τὴν προσαγόρευσιν οὐ σφόδρ' εὔσημον ποιεῖ.

Athenaeus XIII p. 571 e: *Μένανδρος ἐν Παρακαταθήκῃ τῶν ἑταιρῶν τοὺς ἑταίρους διαστέλλων φησί Πεποιήκατ' ἔργον κτλ.* Lacunam probabiliter Zedelius ita explet ut secundi versus initio exciderint *μὰ Δί', ἀλλ' ἑταιρῶν.* Similes aliorum lusus in vocibus *ἑταῖρος* et *ἑταίρα* attuli in edit. mai. Vs. 2 *ταὐτὰ* pro *ταῦτα* Casaubonus. — Vs. 3 Schweighaeuserus *εὔσχημον.* Ipse suspicabar *εὔφημον.*

II.

Στρατεία δ' οὐ φέρει περιουσίαν
οὐδεμί', ἐφήμερον δὲ καὶ προπετῆ βίον,
οὗ πεῖραν ἔχομεν ὄντος οὐ σωτηρίου.

Stobaeus Flor. LIII 2. Secundo versu libri *οὐδεμίαν.* Correxit Bentleius.

III.

Αἰσχρὸν γενέσθαι πτωχὸν ἀσθενῆ θ' ἅμα.

Stobaeus Flor. XCVI 21. Atqui pauperem et imbecillum esse non turpe sed miserum est. Itaque pro *αἰσχρὸν* expectabam potius *οἰκτρόν.*

IV.

Εὔπιστον ἀτυχῶν ἐστιν ἄνθρωπος φύσει·
τὸν πλησίον γὰρ οἴεται μᾶλλον φρονεῖν
ὁ τοῖς λογισμοῖς τοῖς ἰδίοις πταίων ἀεί.

Stobaeus Flor. CIV 5. Vs. 1 malim *εὔπειστον.*

V. VI.

Ὁλκὴν ταλάντου χρυσίου σοι, παιδίον,
ἕστηκα τηρῶν.
Μακάριος ἐκεῖνος δεκατάλαντον καταφαγών.

Pollux IX 76: τὸ δὲ χρυσίον ὅτι τοῦ ἀργυρίου δεκαπλάσιον ἦν σαφῶς ἄν τις ἐκ τῆς Μενάνδρου Παρακαταθήκης μάθοι. προειπὼν γὰρ Ὁλκὴν — τηρῶν, ἐπάγει μετὰ ταῦτα περὶ ταυτοῦ λέγων Μακάριος κτλ. De re vide Boeckhium Oec. Att. I p. 30 sq. Vs. 2 cod. ἔστη κατηγορῶν. — Vs. 3 fortasse μακάριος | ἐκεῖνος ὁλκὴν δεκατάλαντον καταφαγών. Cod. Iung. δέκα τάλαντα, quo recepto post ἐκεῖνος addi posset ἐστι.

VII.

Ἔστι κρίσις ἄδικος, ὡς ἔοικε, κἀν θεοῖς.

Iustinus Mart. de Mon. p. 40 B: καὶ ἐν Παρακαταθήκῃ Ἔστι κρίσις κτλ.

VIII.

Τοὺς ὄφεις καλῶς γέ μοι
ἠγόρασας.

Hesychius, Ὄφεις: τὰ δρακοντώδη γινόμενα ψέλλια. Μένανδρος Παρακαταθήκῃ Τοὺς ὄφεις, λέγει, καλῶς γέ μοι ἠγόρασας. In his λέγει grammatici esse monuit Bentleius.

IX.

Lexicon Seguer. p. 368. Ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ: Μένανδρος — κἀν τῇ Παρακαταθήκῃ Συνακολουθεῖ μεθ' ἡμῶν.

X. XI.

Harpocratio p. 129 30. Ὅρος: οὕτως ἐκάλουν οἱ Ἀττικοὶ τὰ ἐπόντα ταῖς ὑποκειμέναις οἰκίαις (domibus oppigneratis) καὶ χωρίοις γράμματα δηλοῦντα ὅτι ὑπόκεινται δανειστῇ. καὶ Μένανδρος Παρακαταθήκῃ. Eadem Photius. — Ammonius p. 70: Θύρα καὶ θυραία διαφέρει. θύρα μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἐξ ἀρχῆς γενομένη. Μένανδρος ἐν Παρακαταθήκῃ Θύραν ἔξελε. θυραία δὲ τὸ μέλλον πρὸς ἐκκοπὴν θύρας μέγεθος. Photius, Θυραία: τὸ ἄνοιγμα τῆς θύρας. Μένανδρος. V. Lobeckium Paralip. gramm. p. 309.

ΠΕΡΙΚΕΙΡΟΜΕΝΗ.

I. II.

Οὕτω ποθεινόν ἐστιν ὁμότροπος φίλος.

Οὐδείς ἐστί μοι
ἀλλότριος ἂν ᾖ χρηστός· ἡ φύσις μία
πάντων, τὸ δ' οἰκεῖον συνίστησιν τρόπος.

Stobaei Append. Flor. p. 20 11 cum lemmate *Μενάνδρου Περικειρόμενος* (sic). Alter locus num itidem ad *Περικειρομένην* referendus sit incertum est. Vs. 4 cod. *συνίστησιν βίος τρόπος.*

III.

Ὅμως δ' ἀπόδειξον ταῦτα τῇ γυναικί σου.

Lexicon Seguer. p. 427. *Ἀποδεῖξαι: οὐ παραδεῖξαι. Ὅμως δ' ἀπόδειξον ταῦτα τῇ γυναικί, καὶ Περικειρομένῃ Μένανδρος.* Pro *καὶ* scripsi *σου.* Nisi forte plura exciderunt.

IV. V.

Praeterea hanc fabulam commemorat Fronto Anthol. Pal. II 522, cuius verba ad Georgum adscripsi, et Agathias Scholast. ibid. I p. 147, cuius carmen quum egregium sit ad perspiciendum fabulae argumentum, hoc loco integrum apponam:

Τὸν σοβαρὸν Πολέμωνα, τὸν ἐν θυμέλῃσι Μενάνδρου
κείραντα γλυκεροὺς τῆς ἀλόχου πλοκάμους,
ὁπλότερος Πολέμων μιμήσατο, καὶ τὰ Ῥοδάνθης
βόστρυχα παντόλμοις χερσὶν ἐληΐσατο,
καὶ τραγικοῖς ἀχέεσσι τὸ κωμικὸν ἔργον ἀμείψας
μάστιξε ῥαδινῆς ἅψεα θηλυτέρης
ζηλομανὲς τὸ κόλασμα· τί γὰρ τόσον ἤλιτε κούρη,
εἴ με κατοικτείρειν ἤθελε τειρόμενον;
σχέτλιος, ἀμφοτέρους δὲ διέτμαγε, μέχρι καὶ αὐτοῦ
βλέμματος ἐνστήσας αἴθοπα βασκανίην;
ἀλλ' ἔμπης τελέθει Μισούμενος· αὐτὰρ ἔγωγε
Δύσκολος, οὐχ ὁρόων τὴν Περικειρομένην.

Primas igitur fabulae partes Menander Polemoni demandaverat, importuno militi et gravissimis zelotypiae stimulis agitato. Hinc Lucianus, qui dicitur, Dial. Meretr. IX p. 303: *οὔτε Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα χρήσιμον μὴ παραδέχεσθαι· προσέτι γὰρ καὶ ζηλότυπός ἐστι.* Cfr ibid. p. 304: *ὀργιζομένῳ οὐχ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι, καὶ μᾶλλον ἐπιταθήσεται ζηλοτυπῶν.* Iste igitur Polemo quum puellam quam deperiret perfidiae suspectam haberet, statim, ut erat homo ad iracundiam pronus, bacchatur et furore perculsus miseram conviciis increpat, vestem dilacerat, et quo nihil putabatur ignominiosius (v. Savar. ad Sidon. Apoll. V 13 p. 335 et Boettiger Specim. Terent. p. 60) capillos detondet. Haec omnia discimus ex Agathia; quid porro fecerit homo furiosus docet nos Philostratus Epist. XXVI p. 924: *οὐδὲ ὁ τοῦ Μενάνδρου Πολέμων καλὸν μειράκιον περιέκειρεν, ἀλλ' αἰχμαλωτοῦ μὲν ἐρωμένης κατετόλμησεν ὀργισθείς, ἣν οὐδὲ αὐτὸς ἀποκείρας ἠνέσχετο. κλαίει γοῦν καταπεσὼν καὶ μεταγινώσκει τῷ φόνῳ τῶν τριχῶν.* Igitur facti poenitentia ductus et sibimet ipse iratus ad flentis amasiae genua procumbit, crudele quod perpetrarit facinus exsecratur, et ut suam sibi dementiam ignoscat animo graviter commoto rogat. Ex hac ego scena versum petitum coniicio, quem tacito auctoris nomine servavit Plutarch. Opp. Mor. p. 799 d:

Οἷαν ἀδικῶ γυναῖχ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ.

Neque temere, opinor, indidem ducta esse suspiceris quae e Menandro, sed non addito fabulae titulo, citantur ab Etymol. M. p. 57 24 et Grammat. Seguer. I p. 374:

Ὁ δ' ἀλάστωρ ἐγὼ
καὶ ζηλότυχος ἄνθρωπος.

Certe utrumque egregie convenit homini factam iniuriam commoto animo confitenti et delicti veniam petenti. De Huschkii opinione, qui *Περικειρομένην* et *Μισούμενον* unam eandemque fabulam fuisse demonstrare conatus est, copiose dixi in edit. mai.

ΠΕΡΙΝΘΙΑ. *)

I.

Ὅστις παραλαβὼν δεσπότην ἀπράγμονα
καὶ κοῦφον ἐξαπατᾷ θεράπων, οὐκ οἶδ' ὅ τι
οὗτος μεγαλεῖόν ἐστι διαπεπραγμένος,
ἐπαβελτερώσας τὸν ποτ' ὄντ' ἀβέλτερον.

Suidas, *Ἀβέλτερος: ἀνόητος, ἀσύνετος, ὁ τὸ βέλτιον μὴ γινώσκων — Μένανδρος Περινθίᾳ Ὅστις παραλαβὼν κτλ.* Vs. 2 Porsonus Adv. p. 255 *οὐκ οἶσθ' ὅτι.* Sed vide Bentleium. — Vs. 4 Scaliger *ποτ' ὄντ'* pro *ποτε.* Grotius *τὸ πρόσθ'.*

II.

Οὐπώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν·
εἰς τὸν ἴσον ὄγκον τῷ σφόδρ' ἔρχετ' εὐτελεῖ.

Stobaeus Flor. CXXII.2. Altero versu libri *τόν δ' ἴσον.* Bentleius *εἰς τὸν ἴσον οἶκον,* quod verum videtur. Vide quae in edit. mai. annotavi.

III.

Ὅσ' ἐστὶ μαλακὰ συλλαβὼν
ἐκ τῆς πόλεως τὸ σύνολον ἐκπήδα, φίλος.

Pollux X 12: *ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ὑπὸ τῶν νεωτέρων μαλακά, ὥσπερ εὐμεταχείριστα, ὡς εἶπε Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ Ὅσ' ἐστί κτλ.* Ita Bentleius. Editur *ὅ ἐστι μαλακὸν* et *ἐκπηδᾷ.* Cod. *ὅ ἐστι μαλὰ καί.* Pro *φίλος,* quod pro vulgato *θᾶττον* codex praebuit, fortasse in attico poeta expectabas *φίλε,* vel certe *ὦ φίλος.* Scribendum videtur *Φίλων.* Illud *θᾶττον* autem fortasse in sequentis versus initio positum erat.

---

*) Ex hac fabula Terentium primam Andriae suae scenam derivasse ipse testatur in prologo. V. Grauerti Analecta philologica.

IV.

Ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν εἰσι πομπεῖαί τινες
σφόδρα λοίδοροι.

Harpocratio p. 155 12: *Πομπείας καὶ πομπεύειν ἀντὶ τοῦ λοιδορίας καὶ λοιδορεῖν. — ἡ μεταφορὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς πομπαῖς ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν λοιδορουμένων ἀλλήλοις. Μένανδρος Περινθίᾳ· Ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν κτλ.* Eadem habet Photius et ex Photio Suidas.

V.

Οὐδεμίαν ἡ γραῦς ὅλως
κύλικα παρῆκεν, ἀλλὰ πίνει τὴν κύκλῳ.

Athenaeus XI p. 504 a: *ἔδωκε (τὴν φιάλην) τῷ παιδὶ περισοβεῖν ἐν κύκλῳ κελεύσας, τὸ κύκλῳ πίνειν τοῦτ᾽ εἶναι λέγων, παρατιθέμενος Μενάνδρου ἐκ Περινθίας Οὐδεμίαν κτλ.* De temulenta obstetrice apud Terent. Andr. I 4 et 5 haec dicta censet Grauertus.

VI.

Τὸ παιδίον δ᾽ εἰσῆλθεν ἑψητοὺς φέρον.

Athenaeus VII p. 103 b: *ἑψητοὶ ἐπὶ τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων — Μένανδρος Περινθίᾳ Τὸ παιδίον κτλ.* Victorius Var. Lect. V 8 comparat Terent. Andr. II 2 31: *puerum conveni Chremis, olera et pisciculos minutos ferre obolo in coenam seni.*

VII.

Οὐδ᾽ αὐτός εἰμι σὺν θεοῖς ὑπόξυλος.

Scholiasta Hermog. *περὶ σεμν.* p. 391 28 (vol. V p. 486 ed. Walz.): *κεῖται δὲ (τὸ ὑπόξυλος) ἐπὶ τῶν λαμπρῶν μὲν ἔξωθεν καὶ ἐπιεικῶν, πονηρῶν δὲ τὰ ἔνδον. καὶ Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ Οὐδ᾽ αὐτός κτλ.* Schol. ined. apud Bast. ad Gregor. Corinth. I p. 241 et apud Bekkerum Anecd. p. 1073: *Μένανδρος ἐν Περινθίᾳ φησὶν Οὐδ᾽ αὐτός εἰμι κτλ. οἷον κίβδηλος καὶ οὐ γνήσιος, οὐδὲ ἀληθής.*

VIII.

Suidas I p. 197. Ἀνέπαφον:- ἀνεύθυνον, καθαρόν, ἀθιγές, ἀψηλάφητον. Μένανδρος Περινθίᾳ Τὰ δ' ἄλλ' ἀνέπαφα σώματ' οὐδ' ἕλη. Codices οὐδέλη, pro quo Bentleius οὐδὲ ληϊστὰ coniicit, ut sint Suidae verba. Quae parum probabilis coniectura est.

Π Λ Ο Κ Ι Ο Ν.

I.

Ἐπ' ἀμφότερα νῦν ἄτ' ἐπίκληρος οὖσα δή
μέλλει καθευδήσειν· κατείργασται μέγα
καὶ περιβόητον ἔργον· ἐκ τῆς οἰκίας
ἐξέβαλε τὴν λυποῦσαν ἣν ἐβούλετο,
ἵν' ἀποβλέπωσι πάντες εἰς τὸ Κρωβύλης
πρόσωπον· ᾗ γ' εὔγνωστος εἶχέ με γυνή
δέσποινα, καὶ τὴν ὄψιν ἣν ἐκτήσατο
ὄνος ἐν πιθήκοις ἐστὶ δὴ τὸ λεγόμενον.
τοῦτο σιωπᾶν βούλομαι τὴν νύκτα τὴν
πολλῶν κακῶν ἀρχηγόν. οἴμοι Κρωβύλην
λαβεῖν ἔμ', ἑκκαιδεκατάλαντον ὦ θεοί
γύναιον οὖσαν πηχέως. εἶτ' ἐστὶ τὸ
φρύαγμα εἴπως ἀνυπόστατον; μὰ τὸν Δία
τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδαμῶς.
παιδισκάριον θεραπευτικὸν δὲ λόγου
τάχιον, ἀπαγέσθω δέ τις ἢ ἄρ' ἀντεισαγάγοι.

Gellius N. Att. II 23: *accesserat dehinc lectio* (Plocii Menandrei et Caeciliani) *ad eum locum, in quo maritus senex super uxore divite atque deformi querebatur, quod ancillam suam, non inscito puellam ministerio et facie non illiberali, coactus erat venumdare suspectam uxori quasi*

pellicem: nihil dicam ego quantum differat versus utriusque eximius; sit satis aliis ad iudicium faciendum exponi. Menander sic: Ἐπ᾽ ἀμφότερα νῦν κτλ. Vs. 1 vulgo ἐπ᾽ ἀμφοτέραν ἵν᾽ ἐπίκληρος ᾖ. Codices a Spengelio (C. Caecilii Statii fragm. Monachii 1829) collati επ (επι) αμφοτεραν ιν (ινα) επικληρος η. Grotius ἐπ᾽ ἀμφοτέραν ἵν᾽ ἐπίκληρος ᾖ. Heringa Observ. p. 252: ἐπ᾽ ἀμφότερα νῦν ἡ 'πίκληρος ὠτία. Ipse olim tentabam ἐπ᾽ ἀμφότερα νῦν ἵν᾽ ἐπίκληρος ᾖ γυνή. Nunc scripsi ἐπ᾽ ἀμφότερα νῦν ἅτ᾽ ἐπίκληρος οὖσα δή, ductu et indicio Donati ad Terentii Heaut. II 3, 101: „*in aurem utramvis*" *proverbium in eos qui securi et otiosi. Talis sententia et apud Menandrum, quae latine sic exprimitur: In aurem utramvis, quum quidem dotata est, cubet* (leg. *cubat*). De formula ἐπ᾽ ἀμφότερα καθεύδειν vide Intpp. Pollucis T. I p. 190. — Vs. 2 cum Dorvillio Vann. crit. p. 232 scripsi κατείργασται. Vulgo κατεργάσασα. Pro μέλλει, quod Grotius reposuit, vulgo μέλλειν. — Vs. 4 ante Grotium βούλετο. — Vs. 5 ἀποβλέπωσι pro ἐπιβλέπωσι. Ibid. ante Heringam Κρεωβύλην. — Vs. 6 Heringa ᾧ γ᾽ εὔγνωστός ἐστ᾽ ἐμὴ γυνή. Fortasse ἆρ᾽ εὔγνωστον ἔσχ᾽ ἐμὴ γυνή. Pro εἶχέ με Spengelius ex margine unius cod. ὥς μ᾽ ἔχει. — Vs. 7 ἣν Grotius. Vulgo ὧν. Codd. ων. — Vs. 8 libri ὄνος ἐν πιθήκοις τι τὸ λεγόμενον ἐστι δή. Correxit Grotius. Proverbii huius, quo summa oris turpitudo significatur, nulla apud alios mentio nisi in Proverbiis Coisl. 370. Ὄνος ἐν πιθήκοις: ἐπὶ τῶν αἰσχρῶν ἐν αἰσχροῖς. — Vs. 9 Grotius τοῦτο δέ. Heringa τοῦτ᾽ οὐ. Neutrum placet. — Vs. 10 sq. emendavit Heringa. Vulgo οἴμοι Κρεωβύλην λαβεῖν ἐμὲ (codd. εμαι) καὶ δέκα τάλαντα, γύναιον (codd. γυναικ vel γυναικα) οὖσα πηχέως. — Vs. 13 Grotius et Heringa φρύαγμα πῶς ἂν ὑπόστατον; debebant certe πῶς ἄρ᾽ ὑπόστατον. Mihi non liquet. Ibidem μὰ τὸν addidere Grotius et Heringa. — Vs. 15 et 16. Ab editis nihil discrepant codd. nisi quod alii habent αντεισαγαγη. De criticorum coniecturis tacere praestat, nisi quod proxime a vero abesse videtur Grotius coniiciens: παιδι-

σκάριον θεραπευτικὸν τάχιον (debebat θᾶττον) λόγον | ἀπήγαγ᾽. ἔστω· τίς δ᾽ ἄρ᾽ ἥν ἀντεισάγει;

II.

Ἔχω δ᾽ ἐπίκληρον Λάμιαν· οὐκ εἴρηκά σοι
τοῦτ᾽; εἶτ᾽ ἄρ᾽ οὐχί; κυρίαν τῆς οἰκίας
καὶ τῶν ἀγρῶν καὶ πάντων ἀντ᾽ ἐκείνης
ἔχομεν, Ἄπολλον, ὡς χαλεπῶν χαλεπώτατον.
ἅπασι δ᾽ ἀργαλέα ᾽στίν, οὐκ ἐμοὶ μόνῳ,
υἱῷ, πολὺ μᾶλλον θυγατρί. Β. πρᾶγμ᾽ ἄμαχον λέγεις·
εὖ οἶδα.

Gellius l. l. *Idem ille maritus senex cum altero sene vicino colloquens et uxoris locupletis superbiam deprecans haec ait:* Ἔχω δ᾽ ἐπίκληρον κτλ. Vs. 1 Λάμιαν scripsi. Vulgo Λαμία. Veteres editiones Λαμίαν. Similiter Alciphro Empusae nomine usus est III 62: ἣν Ἔμπουσαν ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν καλεῖν εἰώθασιν ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ βιάζεσθαι; quae adumbrata sunt e Demosth. pro Cor. p. 270: ἣν Ἔμπουσαν ἅπαντες ἴσασι καλουμένην ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν. — Vs. 2 τοῦτ᾽; εἶτ᾽ ἄρ᾽ οὐχί; κυρίαν Scioppius, ex codd. ut videtur. Vulgo τοῦτο οὐχὶ κυρίαν. Cod. Mus. Brit. τουτο ειτε αρα κυριαν. Sed nec illud placet. Sequentia reliqui ut vulgo eduntur; pro πάντων ἀντ᾽ ἐκείνης Spengelius etiam inveniri testatur πατρῴων ἄντικρυς. — Vs. 4 ἔχομεν Ἄπολλον ὡς scripsi cum Scioppio. Codd. ἔχομεν απολλων ως et μὲν ὅλων τῶν. Editt. ἔχομεν ἀφ᾽ ὅλων. Fortasse scribendum Ἄπολλον, τῶν χαλεπῶν χαλεπωτάτην, *molestarum mulierum molestissimam.*

III.

Gellius l. l. *Filia hominis pauperis in pervigilio vitiata est: ea res clam patre fuit, et habebatur pro virgine. ex eo vitio gravida mensibus exactis parturit.* Hinc fortasse sumta sunt verba ab eodem Gellio III 16 ex hac fa-

bula servata: *Hoc idem* (decimo mense mulierem parere) *tradit etiam Menander poeta vetustior, humanarum opinionum vel peritissimus. Versus eius super ea re de fabula Plocio posui, Γυνὴ κυεῖ δεκάμηνος;* Per interrogationem extuli propter Caecilii versionem apud Gellium: *Insoletne mulier decimo mense parere?* Ceterum quod Gellius illam pauperis hominis filiam in *pervigilio* vitiatam dicit, respexit ad hunc similivem locum Aelianus HA. VII 19: *ἤκουσα δὲ κυνοκέφαλον καὶ παρθένοις ἐπιμανῆναι καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὑπὲρ τὰ μειράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου τὰ ἐν ταῖς παννυχίσιν ἀκόλαστα*, et Philostratus Epist. 42 p. 933: *δοκεῖς δέ μοι μήτε Θεσπιακή τις εἶναι· πάντως γὰρ κἂν τῷ Ἔρωτι ἔθυες. μήτε Ἀττική· τὰς γὰρ παννυχίδας καὶ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰ Μενάνδρου δράματα οὐκ ἄν ποτε ἠγνόησας.* Dixi de his locis in edit. mai. p. 59. Cfr Cicero Legg. II 14: *quid autem mihi displiceat in nocturnis* (sacris), *poetae indicant comici.* Hinc *κωμικὴ παννυχίς, pervigilium comicum,* proverbii vicem obtinet apud Theophanem Cont. V 26.

IV.

Ὦ τρὶς κακοδαίμων, ὅστις ὢν πένης γαμεῖ
καὶ παιδοποιεῖθ'. ὡς ἀλόγιστός ἐστ' ἀνήρ,
ὃς μήτε φυλακὴν τῶν ἀναγκαίων ἔχει,
μήτ' ἂν ἀτυχήσας εἰς τὰ κοινὰ τοῦ βίου
ἐπαμφιάσαι δύναιτο τοῦτο χρήμασιν,
ἀλλ' ἐν ἀκαλύπτῳ καὶ ταλαιπώρῳ βίῳ
χειμαζόμενος ζῇ, τῶν μὲν ἀνιαρῶν ἔχων
τὸ μέρος ἁπάντων, τῶν δ' ἀγαθῶν δ' οὐδὲν μέρος·
ὑπὲρ γὰρ ἑνὸς ἀλγῶν ἅπαντας νουθετῶ.

Gellius l. l. *Servus bonae frugi quum pro foribus domi staret et propinquare partum herili filiae atque omnino vitium oblatum ignoraret, gemitum et ploratum audit puellae in puerperio enitentis: timet, irascitur, suspicatur, miseretur, dolet. Hi omnes motus eius affectionesque animi in*

graeca quidem comoedia mirabiliter acres et illustres: apud Caecilium autem pigra haec omnia et a rerum gravitate atque dignitate vacua sunt. Post ubi idem servus percunctando quid acciderat reperit, has apud Menandrum voces facit: Ὦ τρὶς κακοδαίμων κτλ. Idem locus, praeter extremum versum, est apud Stobaeum Serm. LXVIII 4. Vs. 1 legitur etiam in Gnomis mon. Ald. 120. ubi ὡς τρὶς κακοδαίμων. — Vs. 3 recte interpretatur Dobraeus Adv. II p. 278: *neque propinquos suos tutari potest.* — Vs. 4 μήτ᾽ ἂν ἀτυχήσας Stobaeus. Gellius εἰ μήτε ἀνατειχίσῃ. At ed. pr. μητανατϋχισῃ. Sed recte idem τὰ κοινά, *quae accidere solent hominibus*, pro quo Stobaeus τὰ λοιπά. — Vs. 5 Gellius ἐπαμφιέσθαι. Tum δύναιτο τοῦτο Gellii ed. pr. Stobaeus τοῦτο δύναιτο. Pro τοῦτο Gaisfordus τοῦτον. — Vs. 6 respicit Dio Chrysost. Or. XXXII p. 365. ubi qui sapientiam aspernantur nihil praesidii ad vitam bene agendam habere dicuntur, ἀλλ᾽ ἐν ἀκαλύπτῳ καὶ ταλαιπώρῳ βίῳ χειμαζόμενοι καθάπερ σκάφει σαθρῷ καὶ λελυμένῳ etc. — Vs. 7 μὲν omittit Stobaeus. — Vs. 8 libri ἀγαθῶν οὐ δυνάμενος. Correxit Zedelius, diu ante Gaisfordum. — Vs. 9 ἀλγῶν pro ἀλέγων Grotius.

V.

Ὅστις πένης ὢν ζῆν ἐν ἄστει βούλεται,
ἀθυμότερον ἑαυτὸν ἐπιθυμεῖ ποιεῖν·
ὅταν γὰρ εἰς τρυφῶντα καὶ σχολὴν ἄγειν
δυνάμενον ἐμβλέψῃ, τότ᾽ αὐτόν ἐστ᾽ ἰδεῖν
ὡς ἄθλιον ζῇ καὶ ταλαίπωρον βίον.

Stobaeus Flor. XCVI 20. Sunt servi Parmenonis verba. Versu quarto vulgo τότ᾽ αὐτόν τ᾽ ἐστ᾽ ἰδεῖν. Codices τότ᾽ αὐτόν ἐστιν ἰδεῖν. Fortasse τόθ᾽ αὑτόν ἐστ᾽ ἰδεῖν. Pro ἐμβλέψῃ cod. A ἀμβλέψῃ.

VI.

Κακῶς ὁ δεσπότης βεβούλευται πάνυ·
ἐν ἀγρῷ γὰρ οἰκῶν οὐ σφόδρ᾽ ἐξηλέγχετο

τῆς μερίδος ὢν τῆς οὐδαμοῦ τεταγμένης,
εἶχεν δὲ παραπέτασμα τὴν ἐρημίαν.

Stobaeus Flor. XCVI 20. ubi hi versus cum praecedente fragmento coniuncti sunt. Incerto poetae tribuit Grotius. Non dubito quin ex eadem fabula petiti sint. Vs. 4 pro ἐρημίαν margo Gesn. et Voss. ῥαθυμίαν. Cfr Antiphanes. Ex eodem servi sermone, opinor, sequens fragmentum servatum est.

VII.

Ἆρ' ἐστὶν ἀρετῆς καὶ βίου διδάσκαλος
ἐλευθέρου τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγρός.

Stobaeus Flor. LVI 5. Idem locus sine auctoris nomine legitur apud Apuleium Apol. p. 333 Elm. ubi primo versu omissum est ἆρα.

VIII.

Ὦ Παρμένων, οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν τῷ βίῳ
φυόμενον ὥσπερ δένδρον ἐκ ῥίζης μιᾶς,
ἀλλ' ἐγγὺς ἀγαθοῦ παραπέφυκε καὶ κακόν,
ἐκ τοῦ κακοῦ τ' ἤνεγκεν ἀγαθὸν ἡ φύσις.

Stobaeus Flor. CV 23 cum lemmate Πλοκίων Θαΐδος, quod quo spectet obscurum est. Corrigentis se librarii esse suspicatur Duebnerus. Vs. 2 φυόμενον AB. Trinc. βιώμενον. Themist. Or. XXII p. 276: λέγει τις ὀρθῶς τῶν τοῦ γέλωτος ποιητῶν ὅτι μηδέν ἐστιν ἀγαθὸν ἐν τῷ βίῳ φυόμενον ὥσπερ δένδρον ἐκ ῥίζης μιᾶς, ἀεὶ δὲ αὐτῷ προσπέφυκε καὶ κακόν.

IX.

Ἀεὶ τὸ λυποῦν ἀποδίωκε τοῦ βίου·
μικρόν τι τὸ βίου καὶ στενὸν ζῶμεν χρόνον.

Stobaeus Flor. CVIII 32. Prior versus est etiam infra in Gnom. monost. 3. ubi legitur ἐκδίωκε. Versu altero ante Grotium erat τοῦ βίου. Comparant Senecam de Brev. Vit. 2:

adeo ut quod apud maximum paetarum more oraculi dictum est, verum esse non dubitem „Exigua pars est vitae quam nos vivimus". Nostri loci tamen paullo diversa sententia est.

X.

Οὐκ ἔστι βίον εὑρεῖν ἄλυπον οὐδενός.

Orion Gnomol. VIII 5: *ἐκ τοῦ Πλοκίου.* Alii Euripidi tribuunt, cuius inter fragm. inc. fab. receptus est a Matthiaeo p. 381. Alios, qui eodem versu utuntur, indicavit ad Orionis locum Schneidew. p. 89.

XI.

Tzetzes Crameri Anecd. IV p. 144 sq. „*Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται.*" *τοῦτο τοῦ Θεόγνιδος.* Mox: *Μενάνδρου τοῦτο πέφυκεν ἐκ δράματος Πλοκίου, οὐ Θεόγνιδος.* Quibus verbis si ipsum illud *ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται* significat, neque Theognidis nec Menandri hoc est, sed Euripidis Phoen. IV 7.

XII. XIII.

Denique laudatur nostra fabula a schol. Platonis Bekk. p. 381. ubi de proverbio *δεύτερος πλοῦς* agitur, et ab Aeliano H. A. XII 11: *τρυγόνος λαλίστερον ἔλεγον. — μέμνηται καὶ ταύτης τῆς παροιμίας ἐν τῷ Πλοκίῳ ὁ αὐτός*, h. e. Menander, ex quo idem proverbium afferunt Zenobius VI 8 et Apostol. XIX 82.

Π Ρ Ο Γ Α Μ Ο Ι.

Τυφλόν γε καὶ δύστηνόν ἐστιν ἡ τύχη.

Stobaeus Ecl. phys. I, 8 p. 213 Heer. cum lemmate *ἐκ τῶν Μενάνδρου προγάμων.* Quo nomine festum nuptialia sollennia praecedens significari videtur. Pollux III 38: *ἡ πρὸ γάμου θυσία προτέλεια καὶ προγάμεια. οὕτω δ' ἂν καλοῖτο καὶ τὰ πρὸ γάμου δῶρα.* Caecilii *Progamon* laudat Nonius. Idem versus in Gnom. monost. Ald. 81.

ΠΡΟΕΓΚΑΛΩΝ.

I.

Τὸ δ' εὖ
κελευόμενον μέν ἐστιν ἀσφαλέστατον
δοῦλον ποιεῖν, ὥς φασι.

Stobaeus Flor. LXII 17. Versu tertio libri δουλοποιεῖν. Correxit Erfurdtius Obs. in Athen. p. 17. Grotius δούλῳ ποιεῖν.

II.

Οἷον τὸ γενέσθαι πατέρα παίδων ἦν ἄρα·
λύπη, φόβος, φροντίς, πέρας ἐστὶν οὐδὲ ἕν.

Stobaeus Flor. LXXVI 8. Primo versu addidi ἄρα. Vide edit. mai. Bentleius κακόν, quod sequutus est Gaisfordus.

ΠΩΛΟΥΜΕΝΟΙ.

I.

Τάλας, ἕστηκας ἔτι πρὸς ταῖς θύραις
τὸ φορτίον θείς; σιτόκουρον, ἄθλιον,
ἄχρηστον εἰς τὴν οἰκίαν εἰλήφαμεν.

Athenaeus VI p. 248 b: Μένανδρος δὲ τὸν ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον σιτόκουρον εἴρηκεν — ἐν Πωλουμένοις Τάλας κτλ. Vs. 1 Porsonus Τί ὦ τάλας κτλ. Idem vs. 3 addidit ἄχρηστον.

II.

Οὐ πανταχοῦ τὸ φρόνιμον ἁρμόττει παρόν,
καὶ συμμανῆναι δ' ἔνια δεῖ.

Clemens Alex. Strom. VI p. 264: καὶ Καλλίᾳ τῷ κωμικῷ γράφοντι „μετὰ μαινομένων φασὶν χρῆναι μαίνεσθαι πάντας ὁμοίως" Μένανδρος ἐν Πωλουμένοις παρισάζεται

λέγων Οὐ πανταχοῦ κτλ. Ita iam Sylburgius pro vulgato καὶ συμβῆναι δ' ἔνια δεῖ. Suidas II p. 538: μετὰ γὰρ νοσούντων (insere ἐστὶ) μαίνεσθαι καλόν. χρὴ συνεξομοιοῦσθαι τοῖς παροῦσιν, ὅμοιον τῷ „μαινομένοις μὴ συμμαινόμενος οὗτος μαίνεται." Seneca de tranqu. an. XV p. 387: *nam si graeco poetae credimus, aliquando et insanire iucundum est.* Primus versus ἐκ Πωλουμένων affertur etiam ab Orione Gnom. I 12 et tacito auctoris nomine a Stobaeo Schowii Serm. III p. 74, ubi non male editur οὐ πανταχῆ δ' ὁ φρόνιμος ἁρμόττειν δοκεῖ. V. edit. mai.

III — V.

Incertus Crameri Anecd. Oxon. IV p. 310 24: μέμνηται τοῦ ὀνόματος (γραμματικὸς) Μένανδρος ἐν Πωλουμένοις. — Antiatticista p. 105: Καταφαγάς. Μένανδρος Πωλουμένοις. Eandem vocem e Menandro affert Phrynichus Epit. p. 433. — Harpocratio p. 58: διασείστους ἀστραγάλους — παρὰ τὸ κινεῖσθαι καὶ διασείεσθαι πρότερον, εἶτα βάλλεσθαι, ἵν' ἀκακούργητοι μᾶλλον ὦσι. Μένανδρος Πωλουμένοις. Eadem fere Suidas habet s. v. διάσειστος.

Ῥ Α Π Ι Ζ Ο Μ Ε Ν Η.

Index huius fabulae, quam obiter commemorat Alciphro Epist. II 4 144, ad contumeliam citharistriae spectat ex compotatione eiectae. Respicit fortasse Polybius VIII 8. ubi iocose Marcellus: τὰς σαμβύκας (h. e. σαμβυκιστρίας) *) ῥαπιζομένας ὥσπερ ἐκσπόνδους μετ' αἰσχύνης ἐκπεπτωκέναι.

I.

Ὁ μὴ δεχόμενος τῶν θεῶν τὸ σύμφορον
αὑτῷ διδόντων ἕνεκα τοῦ ζῆν, βούλεται

---

*) I. e. σαμβυκιστρίας. Similiter τὸν αὐλὸν ἀποπέμπειν pro τὴν αὐλητρίδα dixit Plutarchus vol. V p. 123 13 ed. Wytt.

οὗτος ἀτυχεῖν· ἐὰν δὲ μὴ θεὸς διδῷ,
τοῦ μὴ διδόντος, οὐ τρόπου 'σθ' ἁμαρτία.

Stobaeus Ecl. phys. II 8 p. 341. Vs. 2 et 3 legebatur οὐ βούλεται τόδ' ἀτυχεῖν ἢ τὸ μὴ θεὸς δίδωσιν. Correxi viam monstrante Grotio, qui scripsit βούλεται τοιοῦτος ἀτυχεῖν· ἣν δὲ μὴ θεὸς διδῷ. — Vs. 4 e Grotii coniectura addidi verba τοῦ μὴ διδόντος. Postrema verba vulgo sic leguntur: οὐ τρόπου δ' ἐσθ' ἁμάρτημα. Codices ἁμαρτία. Hinc correxi ut supra edidi.

II.

'Ατύχημα κἀδίκημα διαφορὰν ἔχει·
τὸ μὲν διὰ τύχην γίγνεται, τὸ δ' αἱρέσει.

Stobaeus Ecl. phys. II 8 p. 341. In margine cod. V. Μενάνδρου ῥαπιζομένου. Secundo versu codd. τὸ μὲν διὰ τύχην γάρ. Delevi γάρ, quod iussit etiam Wyttenb. ad Plutarch. S. N. V. p. 49.

III.

Ἔρχεται
τἀληθὲς εἰς φῶς ἐνίοτ' οὐ ζητούμενον.

Stobaeus Flor. XI 10. Apertum est haec etiam ad trochaicos numeros revocari posse.

IV.

Ἆρ' ἐστὶν ἀγαθῶν πᾶσι πλείστων αἰτία
ἡ σύνεσις, ἂν ᾖ πρὸς τὰ βελτίω σοφή.

Orion Gnomol. I 15: ἐκ Ῥαπιζομένου Μενάνδρου. Omisso fabulae nomine Stobaeus Flor. III 7. ubi pro πᾶσι πλείστων, quae Orionis lectio est, legitur παμπλείστων.

V.

Τοὐμὸν θυγάτριον; πάνυ γάρ ἐστι τῇ φύσει
. . . φιλάνθρωπον τὸ παιδάριον σφόδρα.

Clemens Alex. Paed. I p. 37 Sylb.: δοκοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ παιδάριον ἐπικοίνως οὐ μόνον τὸ ἄρρεν ἀλλὰ καὶ τὸ

θῆλυ κεκληκέναι, εἴ τῳ πιστὸς καταφαίνεται ὁ κωμικὸς ἐν Ῥαπιζομένῃ Μένανδρος ὧδέ πως λέγων Τοὐμὸν θυγάτριον κτλ. Vs. 2 fortasse νὴ Δία addendum vel τουτὶ cum Fritzschio ad Arist. Thesm. p. 563. De πάνυ σφόδρα, quae non dirimi posse male negavi vol. II p. 522, dixi ad h. l. in ed. mai.

VI.

Εἶτ' ἀμφορεαφόρος τις ἀποφορὰν φέρων.

Suidas s. v. ἀμφορεαφόρους, τοὺς μισθίους, τοὺς τὰ κεράμια φέροντας Εἶτα — φέρων, Μένανδρος Ῥαπιζομένῃ. De ἀποφορᾷ, mercede heris a servis praestari solita, vid. Wessel. ad Herod. II p. 153 et Valesius ad Harpocr. p. 291.

VII.

Πόθεν γάρ, ὦ φίλοι θεοί,
τούτους ἀνεσπάκασιν οὗτοι τοὺς λόγους;

Suidas, Ἀνέσπακεν, Θουκυδίδης. ἀνείρηκεν, εἴληφεν. Μένανδρος Ῥαπιζομένῃ Πόθεν γάρ κτλ. Apud Suidam legitur πέπονθε γάρ, quod correxi e Lexico Seguer. p. 399 vicissim e Suida corrigendo. Minus recte autem Suidas ἀνασπᾶν λόγους interpretatur ἀνευρίσκειν. Quamquam ita etiam Hesychius, Ἀνεσπάκασιν: ἀνευρήκασιν, εἰλήφασιν. Sophocles Aiac. 302 σκιᾷ τινι λόγους ἀνέσπα, ubi v. Lob.

VIII.

Ὁ μυόχοδος γέρων λεληθέναι σφόδρα
οἰόμενος.

Photius, Μυόχοδον: μηδενὸς ἄξιον. Μένανδρος Ῥαπιζομένῃ Ὁ μυόχοδος κτλ. Eadem Suidas.

IX.

Οὐχ ὁρᾶτε τὴν τροφὸν
ζῶμ' ἐνδεδυμένην;

Pollux VII 51: ὅτι δὲ ἐνδῦναι ἦν ἐπιτήδεια (τὰ ζώματα) τεκμήραιτ' ἄν τις ἐκ τῶν ἐν τῇ Ῥαπιζομένῃ Μενάνδρου Οὐχ ὁρᾶτε κτλ. Respexit Photius, Ζῶμα: χιτῶνός τι ζωστοῦ γένος. οὕτω Μένανδρος.

X. XI.

Athenaeus III p. 115 b: *Μένανδρον ἐν Ῥαπιζομένῳ* (*Ῥαπιζομένῃ*) *καὶ ἀπελευθέραν εἰρηκέναι.* — Scholiasta Platonis p. 371: *καὶ τυφλῷ δῆλον* — *Μένανδρος Ῥαπιζομένῃ.*

Σ Α Μ Ι Α.

Φέρε τὸν λιβανωτόν· σὺ δ' ἐπίθες τὸ πῦρ, Τρύφη.

Phrynichus Ecl. Att. p. 187: *λίβανον λέγε τὸ δένδρον, τὸ δὲ θυμιώμενον λιβανωτόν.* — *Μένανδρος ἐν τῇ Σαμίᾳ φησί Φέρε τὸν λιβανωτὸν κτλ.* Correxit Scaliger. Vulgo *τρυφᾶν.* Cod. Nunnesii *τρυφῇ.* De nomine *Τρύφη* vide edit. mai. Pro *τὸν* Lobeck ex cod. Nunn. *τήν.*

Σ Ι Κ Υ Ω Ν Ι Ο Σ.

I.

Εὐλοιδόρητον, ὡς ἔοικε, φαίνεται
τὸ τοῦ στρατιώτου σχῆμα καὶ τὸ τοῦ ξένου.

Stobaeus Flor. LIII 3. Militi isti Stratophanis nomen fuisse colligas ex fragmento sequente.

II.

Στρατοφάνη, λιτόν ποτ' εἶχες χλαμύδιον καὶ παῖδ' ἕνα.

Photius, *Στρατοφάνη: τὴν κλητικὴν πτῶσιν. Μένανδρος Σικυωνίῳ Στρατοφάνη κτλ. καὶ αἰεὶ οὕτως λέγει.* Pro *παῖδ' ἕνα* cod. *πέλα ἕνα.* Correxit Toupius. Nec defuisse militi parasitum suum haud temere conicias e Pollucis verbis lib. IV 119, ubi docetur parasitos nigra vel pulla veste indutos in scenam prodiisse, *πλὴν ἐν Σικυωνίῳ λευκῇ, ὅτι μέλλει γαμεῖν ὁ παράσιτος*, ubi Menandri fabulam significari vix dubites.

III.

Ἄβραν γὰρ ἀντωνούμενος
ἐρωμένην ταύτῃ μὲν οὐ παρέδωκ᾽ ἔχειν,
τρέφει δὲ χωρίς, ὡς ἐλευθέραν πρέπει.

Suidas s. v. *ἄβρα: Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ — καὶ Σικυωνίῳ Ἄβραν γάρ κτλ.* Ita scripsi pro *Σικυωνίῳ καὶ ἄβραν.* Vs. 2 Clericus *ταύτῃ* pro *αὐτῇ.* — Vs. 3 vulgo *τρέφειν* et *ἐλευθέρα.* Correxit Dobraeus Advers. II p. 278. Ceterum confer supra p. 88.

IV.

Ὁ πλέων κατήχθη, κρίνεθ᾽ οὗτος πολέμιος·
ἐὰν δ᾽ ἔχῃ τι μαλακόν, ἀγγαρεύεται.

Suidas, *Ἀγγαρεύεσθαι καλοῦσιν ὥσπερ ἡμεῖς νῦν τὸ εἰς φορτηγίαν καὶ τοιαύτην τινὰ ὑπηρεσίαν ἄγεσθαι. καὶ Μένανδρος τοῦτο ἐν Σικυωνίῳ παρίστησιν Ὁ πλέων κατήχθη κτλ.* V. Bentleium.

V.

Κακὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαῖαι φρένες.

Suidas, *Κακὴ μὲν ὄψις: κόμμα παροιμίας. Κακὴ — φρένες. Μένανδρος Σικυωνίῳ.* Eadem Photius. E Philemonis Enchiridio idem versus affertur a Stobaeo. Omisso auctoris nomine legitur apud Diogenian. Prov. V 83. Temere Grotius Exc. p. 745 *καλὴ μὲν ὄψις.* V. Gatakerus Posth. XII p. 541 c.

VI — VIII.

Harpocratio p. 17. *Ἀναίνεσθαι: κοινῶς μὲν ἀρνεῖσθαι, ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν κατὰ τοὺς γάμους καὶ τὰ ἀφροδίσια λέγεται. Μένανδρος Σικυωνίῳ.* — Idem p. 143: *ὁ πολλάκις ἐμπολῇ μεταβεβλημένος παλίμπρατος παλίμβολος λέγεται, ὡς δῆλον — ἐκ τοῦ Μεν. Σικυωνίου.* Eadem Photius. Cfr Eustathius p. 725 82: *φέρει δὲ καὶ (τῶν τις παλαιῶν) ἀπὸ χρήσεως τοῦ κωμικοῦ τὸ παλίμβολος τρίπρατος, καὶ πολλάκις ἀπημπολημένος.* — Scholiasta Platonis Bekk. p. 375:

ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς εἰς τὸν ὁμοῖον. — μέμνηται δὲ αὐτῆς — καὶ Μένανδρος Σικυωνίᾳ. Scribe Σικυωνίῳ. Id proverbium quomodo Menander extulerit, incertum est. Apud Alciphr. II 4 140 Glycera Menandrum hortatur ut ea ad Ptolemaeum afferat dramata, quae maxime eius plausum ferre possint, εἴτε Θαΐδα, εἴτε Μισούμενον, εἴτε Θρασυλέοντα, εἴτε Σικυών * * *. Recte Berglerus Σικυώνιον.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.

I.

Ὁρῶν τι βούλευσαι κατὰ σαυτὸν γενόμενος·
τὸ συμφέρον γὰρ οὐχ ὁρᾶται τῷ βοᾶν,
ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν δ᾽ ἀναλογισμῷ φαίνεται.

Orion Gnomol. I 17: ἐκ τῶν Στρατιωτῶν Μενάνδρου. Primo versu Schneidewinus ὁρμῶν. Non credo corruptum esse ὁρῶν, *dispiciens*, *consultans*. Substantivo ὅρασις similiter usus eat Menander Disexapat. p. 105. Idem Epicl. p. 118 ὅρα σὺ καὶ φρόντιζε. Cfr Thucyd. VI 4.

II.

Οὐδεὶς ξύνοιδεν ἐξαμαρτάνων πόσον
ἁμαρτάνει τὸ μέγεθος, ὕστερον δ᾽ ὁρᾷ.

Servavit Stobaeus Flor. IV 7 cum lemmate τοῦ αὐτοῦ Στρατιώταις. Cfr Schneidewinum ad Orionis l. l.

ΣΥΝΑΡΙΣΤΩΣΑΙ.

I.

Ἀστεῖον τὸ μὴ
συνάγειν γυναῖκας μηδὲ δειπνίζειν ὄχλον,
ἀλλ᾽ οἰκοσίτους τοὺς γάμους πεποιηκέναι.

Athenaeus VI p. 247 f: καλεῖται δὲ οἰκόσιτος ὁ μὴ μισθοῦ, ἀλλὰ προῖκα τῇ πόλει ὑπηρετῶν· ἰδίως δ᾽ ἐν Συναριστώσαις ἔφη Ἀστεῖον τὸ μὴ κτλ. Praecedit locus ex Menandri Citharista.

II.

Ἂν ἔτι πιεῖν μοι δῷ τις· ἀλλ᾽ ἡ βάρβαρος
ἅμα τῇ τραπέζῃ καὶ τὸν οἶνον ᾤχετο
ἄρασ᾽ ἀφ᾽ ἡμῶν.

Suidas, Αἴρειν τράπεζαν ἐπὶ τοῦ παρακειμένην ἀφελεῖν τὴν τράπεζαν. Μένανδρος Κεκρυφάλῳ — καὶ Συναριστώσαις Ἂν ἔτι κτλ. Eadem Lex. Seguer. p. 358. Apertum est haec ab una convivantium mulierum dicta esse. Ad convivii descriptionem spectat fragm. VIII.

III.

Καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ
γιγνόμενον ἀλλήλων ἀγαπησμόν, οἷος ἦν.

Lexicon Seguer. p. 324: Ἀγαπησμὸν λέγουσι καὶ ἀγάπησιν τὴν φιλοφροσύνην. Συναριστώσαις Μένανδρος Καὶ τόν κτλ. Idem locus apud Suidam s. v. ἀγαπησμός.

IV.

Ἔρως δὲ τῶν θεῶν
ἰσχὺν ἔχων πλείστην ἐπὶ τούτου δείκνυται·
διὰ τοῦτον ἐπιορκοῦσι τοὺς ἄλλους θεούς.

Stobaeus Flor. LXIII 15. Versu secundo cod. B τούτοις.

V.

Πατὴρ δ᾽ ἀπειλῶν οὐκ ἔχει μέγαν φόβον.

Stobaeus Flor. LXXIII 7.

VI.

Τρισάθλιόν γε καὶ ταλαίπωρον φύσει
πολλῶν τε μεστόν ἐστι τὸ ζῆν φροντίδων.

Stobaeus Flor. XCVIII 53. Habet etiam Antonius Mel. CLV p. 247.

VII. VIII.

Pollux X 18: *γυναικείαν ἀγοράν, τὸν τόπον οὗ τὰ σκεύη καὶ τὰ τοιαῦτα πιπράσκουσιν — εὕροις ἂν ἐν ταῖς Συναριστώσαις Μενάνδρου.* — Plinius H. N. XXIII 15: *myrtus sativa candida — odorem oris commendat vel pridie commanducata. item apud Menandrum Synaristosae hoc edunt.*

Titulum fabulae attigit Pollux VI 101. Caecilii Synaristosae ex Menandrea fabula expressae passim laudantur.

ΣΥΝΕΡΩΣΑ.

I. II.

Ἄφες τὸν ἄνθρωπον. τί κόπτεις ὦ μέλε;

Scholiasta Platonis Bekk. p. 363: *ὦ μέλε παρὰ τοῖς νεωτέροις ὑπὸ γυναικῶν λέγεται μόνον, ὡς τὸ ὦ τάλαν. παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς καὶ ὑπ' ἀνδρῶν. καὶ (ὡς) ἐν Ἱππεῦσιν Ἀριστοφάνους, καὶ ἐν Μενάνδρου Συνερώσῃ Ἄφες κτλ.* Idem locus apud Suidam II p. 755. ubi legitur *ὦ μέλεε.* — Suidas, *Ἀναπετῶ: ἀναπετάσω. Μένανδρος ἐν Συνερώσῃ.*

ΣΥΝΕΦΗΒΟΙ.

Zenobius V 60. *Οὐκ εἰμὶ τούτων τῶν ἡρώων: αὕτη τέτακται ἐπὶ τῶν βουλομένων εὖ ποιεῖν· οἱ γὰρ ἥρωες ἕτοιμοι κακοῦν μᾶλλον ἢ εὐεργετεῖν, ὥς φησι καὶ Μένανδρος ἐν Συνεφήβοις.* Scholiasta Aristoph. Av. 1482: *ἥρωες δὲ δύσοργοι καὶ χαλεποὶ τοῖς ἐμπελάζουσι γίνονται, καθάπερ Μένανδρος ἐν Συνεφήβοις.* Ita enim recte Heringa Observ. p. 254 pro edito *Συνερίθοις.*

Hanc quoque fabulam Caecilium imitatione expressisse constat testimonio Ciceronis de opt. gen. orat. 18 et de Finib. I, 2.

Τ Ι Τ Θ Η.

I.

Ἣν ἄν τις ὑμῶν παιδίον
ᾐτήσατ' ἢ κέχρηκεν, ἄνδρες γλυκύτατοι.

Suidas, *Αἰτήσασθαι: τὸ χρήσασθαι. Μένανδρος Τιτθῇ Ἣν ἄν τις κτλ.* Ita correxerunt vulgatum *Ἀνδρὸς Τίτθην*. Eadem corruptela apud Zonaram I p. 98. ubi in Menandri verbis pro *ἣν ἄν τις* legitur *ἢν ἄν τις*. Neutrum sanum est. Porsonus Adv. p. 292 *εἴ τις*. Aliud quid latere videtur.

II.

Οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες ὡς ἀβέλτεροι
καὶ „σκέψομαι" λέγοντες· ἄνθρωπος γὰρ ὢν
σκέψει τί περὶ τοῦ; δυστυχὴς ὅταν τύχῃ·
αὐτόματα γὰρ τὰ πράγματ' ἐπὶ τὸ συμφέρον
ῥεῖ κἂν καθεύδῃς ἢ πάλιν τοὐναντίον.

Stobaeus Flor. XXII 9 cum lemmate *Μενάνδρου Τιτθῇ* ex B et Arsenio. Omittunt *Τιτθῇ* Trinc. Frob. Deest locus in A. Vs. 3 libri *σκέψῃ*. Tum *τί περὶ τοῦ* scripsi ex cod. Schowii. Vulgo *σὺ περί του*. Ars. *σὺ περὶ τούτου*. N *σὺ περίττου*. B m. s. *σὺ περιττοῦ ἢ περίτου*. Sequentia, *δυστυχὴς* (N p. m. *δυστυχεῖς*) *ὅταν τύχῃ*, tuetur Bentleius. Dobraeus Adv. II p. 281: *σκέψει σὺ περὶ τοῦ δυστυχῆσ' ὅταν τύχῃ; an te curis enecabis, idque ut quandoque fortunae vi opprimaris?* — Vs. 5 Trinc. *καθευδήσῃ* omisso *κἄν*. Recte locus scriptus est apud Stobaeum Ecl. phys. I p. 200. ubi duo postremi versus male cum alio coniuncti sunt.

Τ Ρ Ο Φ Ω Ν Ι Ο Σ.

I.

Ξένου τὸ δεῖπνόν ἐστιν ὑποδοχῆς. B. τίνος;
ποδαποῦ; διαφέρει τῷ μαγείρῳ τοῦτο γάρ·

οἷον τὰ νησιωτικὰ ταυτὶ ξενύδρια
ἐν προσφάτοις ἰχθυδίοις τεθραμμένα
καὶ παντοδαποῖς, τοῖς ἁλμίοις μὲν οὐ πάνυ
ἁλίσκετ᾽, ἀλλ᾽ οὕτως παρέργως ἅπτεται·
τὰς δ᾽ ὀνθυλεύσεις καὶ τὰ κεκαρυκευμένα
μᾶλλον προσεδέξατ᾽· Ἀρκαδικὸς τοὐναντίον
ἀθάλαττος ἐν τοῖς λοπαδίοις ἁλίσκεται·
Ἰωνικὸς πλούταξ ὑποστάσεις ποιῶν,
κάνδαυλον, ὑποβινητιῶντα βρώματα.

Athenaeus IV p. 132 e: *Μένανδρος δ᾽ ἐν Τροφωνίῳ Ξένου τὸ δεῖπνον κτλ.* Vs. 1 probabiliter Dobraeus Adv. II p. 278 *ὑποδοχή*. — Vs. 3 libri *τὰ μέν*. Delevit *μὲν* Grotius Excerptis p. 744. — Vs. 7 vulgo *κεκαρυκκευμένα*. V. edit. mai. p. 178. — Vs. 8 *προσεδέξατ᾽ χεται ἀρκαδικὸς* AB. *προσεδέξατο χέται ἀρκαδικὸς* P. *προσεδέξατ᾽ εἰ δέ τις ἔρχεται ἀρκαδικὸς* VL. Correxit Bentleius. Cfr Porsoni Misc. p. 236. — Vs. 9 pro *ἐν* forsan *ὤν*. — Vs. 10 et 11 iterum habet Athenaeus XII p. 517 a. Pro *ποιῶν* Grotius *ποθεῖ*, Dobraeus Adv. II p. 278 *πιών*. Sed aoristo nullus hic locus. Coraes mutata interpunctione *Ἰωνικὸς πλούταξ; ὑποστάσεις ποιῶ*, quod verum videtur. Vocem *πλούταξ* ab Eupolide adscivit p. 484: *κἂν τι τύχῃ λέγων ὁ πλούταξ πάνυ τοῦτ᾽ ἐπαινῶ*. Schol. Dionysii Thrac. p. 856: *Ῥόδαξ ὁ Ῥόδιος καὶ πλούταξ ὁ πλούσιος*. Cfr Eustathius ad Iliad. p. 1091 51. Quod eodem versu habemus *ὑποστάσεις*, respexit Pollux VI 60: *παρὰ Μενάνδρῳ αἱ ὑποστάσεις ζωμὸς παχὺς ἀμύλῳ πηγνύμενος*, *iusculum admixta farina ad faecis densitatem stipatum.* Item Irenaeus apud Socrat. Hist. Eccl. III 7: *Εἰρηναῖος ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ κατὰ στοιχεῖον Ἀττικιστῇ καὶ βάρβαρον ἀποκαλεῖ τὴν λέξιν (ὑπόστασις), μηδὲ γὰρ παρά τισι* (leg. *τινι*) *τῶν παλαιῶν εἰρῆσθαι, εἰ δέ που καὶ εὕρηται, μὴ τοῦτο σημαίνειν ἐφ᾽ ᾧ νῦν παραλαμβάνεται· παρὰ μὲν γὰρ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ Φοίνικι ἐνέδραν σημαίνειν τὴν ὑπόστασιν, παρὰ δὲ Μενάνδρῳ τὰ

καρυκεύματα, ὡς εἴ τις λέγοι τὴν ἐν πίθῳ τοῦ οἴνου ὑπόστασιν. Ex hoc fonte sua derivavit Iulius Pollux Hist. Phys. p. 376: τὸ δὲ τῆς ὑποστάσεως (ὄνομα) — παρὰ μὲν — Σοφοκλέους ἐπὶ τῆς ἐνέδρας εἴρηται, παρὰ δὲ Μενάνδρου ἐπὶ τρυγίας πίθου ἢ καρυκευμάτων. — Vs. 11 ὑποβινητιῶντα βρώματα, *cibaria Venerem incitantia.* Athenaeus I p. 9 c: παρελὼν παντὶ σθένει τὰς μαγειρικὰς μαγγανείας, καὶ τά, ὡς Μένανδρός φησιν, ὑποβινητιῶντα βρώματα. Eustathius p. 1724 53: οὔτε μελίπηκτα φιλοῦντες, οὔτε μαγειρικὰς μαγγανείας, οὔτε ὑποβινητιῶντα, ὥς φησι Μένανδρος, βρώματα. Similiter πασχητιῶντα βρώματα dicuntur. V. edit. mai.

II.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖ.

Stobaeus Flor. IX 20. Vide ad Fragm. inc. fab. XXXIV.

III. IV.

Athenaeus III p. 99 f: Μένανδρος ἐν Τροφωνίῳ εἶπε χορτασθείς. — Harpocratio p. 41, 3: ὅτι δὲ λύσαντες τὴν λήκυθον ἐχρῶντο τῷ ἱμάντι πρὸς τὸ μαστιγοῦν, Μένανδρος Τροφωνίῳ. Ampullae unguentariae loro suspensae gestabantur. V. Achaeum apud Athen. XI p. 451 c.

Υ Δ Ρ Ι Α.

I.

Ὡς ἡδὺ τῷ μισοῦντι τοὺς φαύλους τρόπους
ἐρημία, καὶ τῷ μελετῶντι μηδὲ ἓν
πονηρὸν ἱκανὸν κτῆμ' ἀγρὸς τρέφων καλῶς.
ἐκ τῶν ὄχλων δὲ ζῆλος, ἥ τε κατὰ πόλιν
αὕτη τρυφὴ λάμπει μέν, ἐς δ' ὀλίγον χρόνον.

Stobaeus Flor. LXVIII 8. Priora usque ad ἐρημία idem etiam LVI 11. Vs. 5 Voss. ὀλίγον δὲ χρόνον. Fortasse ὀλίγον δ' ἐς χρόνον.

II.

Γέροντα δυστυχοῦντα τῶν αὑτοῦ κακῶν
ἐπαγόμενον λήθην, ἀνέμνησας πάλιν
ἐπὶ τἀτυχεῖν τ' ἤγειρας.

Stobaeus Flor. CIV 4. Qui hoc loco senex commemoratur, fortasse idem est, a quo prologus fabulae actus est. V. Quintil. Inst. Orat. XI 3 (supra ad Georgum p. 95).

III.

Εὐθὺς καταχρήσεσθαι τὸν ἀνορωρυγμένον
ταύτην ἰδόντα.

Suidas, Ἀνορωρυγμένον λέγουσιν, οὐχὶ ἀνωρυγμένον. Μένανδρος Ὑδρίᾳ Εὐθὺς κτλ. Lexicon Seguer. p. 405: Μένανδρος τὴν ἀνορωρυγμένην ταύτην ἰδών. Καταχρήσεσθαι Bernhardius ex AC. Vulgo καχρήσασθαι. Tum ἀνορωρυγμένην BCE et Lex. Seguerianum. Bernhardius coniicit καταχρήσεσθ' αὑτὸν ἀνορωρυγμένην, *statim ipsum sibi mortem esse consciturum, quando effossam urnam intellexerit.* In quo illud certe recte factum arbitror, quod de thesauro effosso cogitavit. Atque hinc nescio an tituli ratio reddenda sit: nam ἐν ὑδρίαις ἔκειντο οἱ θησαυροί, teste schol. Aristoph. Av. 603.

IV.

Οἱ δὲ κατὰ χειρῶν λαβόντες περιμένουσι φίλτατοι.

Athenaeus IX p. 408 e. de formula κατὰ χειρῶν agens: Μένανδρος Ὑδρίᾳ Οἱ δὲ κατά κτλ.

V.

Scholiasta Platonis p. 380: ἔχει (τὸ ὁμοῦ) καὶ δύναμιν συλλεκτικήν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ὑδρίᾳ Οἱ Θρᾷκες Λιβύτρωες καλοῦνται· πάντα νῦν ἤδη 'σθ' ὁμοῦ. ὅπερ δηλοῖ ἐν τῷ αὐτῷ. Num forte scribendum:

Οἱ Θρᾷκες Λιβύ-
τρωες καλοῦνται· πάντα νῦν ἤδη 'σθ' ὁμοῦ,

nomine *Λιβύτρωες* de consilio inter duos versus partito? Sed possis etiam *Λιβύτρωες οἱ | Θρᾷκες καλοῦνται κτλ.* Libyas in Thraciam immigrasse auctor est Polemo Physiogn. I 3: *ἐπιμεμῖχθαι ἀλλήλοις τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, καὶ Σύρους μὲν ἐν Ἰταλίᾳ Λίβυας δὲ ἐν Θρᾴκῃ καὶ ἄλλους ἀλλαχοῦ διεσπάρθαι.* Nec de Troianis dubitatur.

VI.

Hesychius, *Παρουσία: οὕτως ἐκάλουν καὶ τὰ ὑπάρχοντα. καὶ μήποτε ἡ παρὰ πρόθεσις παρέλκει. Μένανδρος Ὑδρίᾳ.*

Υ Μ Ν Ι Σ.

I.

Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, μακάριόν γ' ἡ χρηστότης
πρὸς πάντα καὶ θαυμαστὸν ἐφόδιον βίῳ.
τούτῳ λαλήσας ἡμέρας σμικρὸν μέρος
εὔνους ἐγὼ νῦν εἰμι. πειστικὸν λόγος,
πρὸς ταῦτ' ἂν εἴποι τις μάλιστα τῶν σοφῶν.
τί οὖν ἑτέρους λαλοῦντας εὖ βδελύττομαι;
τρόπος ἔσθ' ὁ πείθων τοῦ λέγοντος, οὐ λόγος.

Stobaeus Flor. XXXVII 18 cum lemmate *Μένανδρος Ὕμνις.* Vs. 1 *γ'* addidit Clericus. — Vs. 5 vulgo *πιστικόν.* Correxi in edit. mai. Confirmat nunc cod. B. Versum ultimum quem recte cum ceteris coniungit Trinc. habet etiam Plutarchus praec. polit. p. 801 c: *ἐπανορθωτέον τὸ τοῦ Μενάνδρου Τρόπος — λόγος· καὶ γὰρ ὁ τρόπος καὶ ὁ λόγος.*

II.

Οὐ πάνυ τι γηράσκουσιν αἱ τέχναι καλῶς,
ἂν μὴ λάβωσι προστάτην φιλάργυρον.

Maximus Tyr. Dissert. XXX p. 320: *μὴ ἐνόχλει τῇ τύχῃ· οὐ γὰρ τοῖς δεομένοις δίδωσιν. μὴ ἐνόχλει τῇ τέχνῃ· ἀκούεις γὰρ Μενάνδρου λέγοντος Οὐ πάνυ τι κτλ.* Fabulae nomen addit Stob. Flor. LXI 3.

III.

Ἀλλὰ τἀργυρώματα
ἥκω λαβεῖν βουλόμενος.

Athenaeus VI p. 231 a: *Μένανδρος Ὑμνίδι Ἀλλά κτλ.*

IV.

Νῦν δὲ κατὰ πόλιν
εὕρηκε τὸν ἕτερον, τὸν σέ, τὸν ἐμὲ τουτονί.

Apollonius de Pron. p. 275 a: *Ἀττικοὶ γοῦν τὸν ἐμέ. Μένανδρος ἐν Ὑμνίδι Νῖν δὲ κατὰ πόλιν κτλ.* Grammaticus Seguer. p. 923: *καὶ Μένανδρος ἐν Ὕδατι· τὸν ἐμὲ τουτονί.* Lege *ἐν Ὑμνίδι.* Alteri versui quomodo medear non habeo, nisi forte *εὕρῃ* scribendum, id ut a superioribus, quae omissa sunt, pendeat.

V.

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν, οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος.

Harpocratio s. v. *ᾐτημένην* p. 94: *αἰτεῖσθαι ἔλεγον τὸ κιχρᾶσθαι. Μένανδρος ἐν τῇ Ὑμνίδι Οὐ πῦρ γάρ κτλ.* Idem versus, quem etiam in Dyscoli fragm. p. 110 habuimus, ex Hymnide citatur ab Ammonio p. 5. Suida s. v. *αἰτήσασθαι* et Lex. Seguer. p. 359. ubi *ἀλλὰ λοπάδ'.* Idem Lex. p. 360: *αἰτήσασθαι τὸ χρήσασθαι. οὕτω Μένανδρος.*

VI.

Etymol. Gud. p. 320 29: *Μένανδρος ἐν Ὑμίδῃ κιγκλισμός φησιν ἀντὶ τοῦ τάραχος.* Leg. *ἐν Ὑμνίδι.* Zonaras II p. 1209: *κιγκλισμὸς ἀντὶ τοῦ τάραχος. οὕτω Μένανδρος.* Cfr ib. p. 1215 et cod. Bar. apud Bekk. Anecd. p. 1459.

VII. VIII.

Hesychius, *Παρυφίς: Μένανδρος Ὑμνίδι.* — Grammaticus Bachmanni Anecd. I p. 357. *Πόσθων: ὁ παιδαριώδης καὶ ἀναγωγός. Μένανδρος ἐν Ὑμνίδι.* Photius, *Πόσθων: δηλοῖ δὲ καὶ τὸν παιδαριώδη καὶ ἄφρονα κατὰ μεταφοράν.* Hesyschius, *Σμόρδωνες: ὑποκοριστικῶς ἀπὸ τῶν μορίων, ὡς πόσθωνες.*

IX.

Hesychius, *Βάκηλος*: ὁ μέγας ἢ ἀνόητος, ἢ ὁ ἀπόκοπος, ὁ ὑπ' ἐνίων γάλλος. οἱ δὲ ἀνδρόγυνος. ἄλλοι παρειμένος, γυναικώδης. παρὰ Μενάνδρῳ Ὑμνίδι.

Ceterum scripsi ubique Ὑμνίς, Ὑμνίδος. Vitiose Suidas, Ὕμνιδι: ἀπὸ ὕμνις, ὕμνιδος, ὕμνιδι. Quae glossa spectat ad ipsum Menandreae fabulae titulum. Quod idem habet Γύμνις: ὄνομα κύριον, καὶ κλίνεται Γύμνιδος, fortasse ex Ὑμνίς corruptum est. Caecilius *Hymnide* passim laudatur. Meretricis nomen fuisse, constat e Luciani Dial. Meretr. XIII p. 315. Servae nomen est apud Crinagoram in Anthol. Pal. VII 643.

ΥΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΣ Η ΑΓΡΟΙΚΟΣ.

I.

Μικρὰ Παναθήναι' ἐπειδὴ δι' ἀγορᾶς πέμποντά σε,
Μοσχίων, μήτηρ ἑώρα τῆς κόρης ἐφ' ἅρματος.

Photius, *Πέμπειν*: τὸ πομπεύειν. *Μένανδρος Ὑποβολιμαίῳ ἢ Ἀγροίκῳ Μικρὰ Παναθήναια κτλ.* Eadem Suidas v. *πέμπειν*, ubi legitur *πέμποντες ἐμοσχίων*. Correxit Bentleius, firmante Photio. *Πέμπειν Παναθήναια* dixit Philostratus V. A. IV 22.

II.

Τοῦτον εὐτυχέστατον λέγω,
ὅστις θεωρήσας ἀλύπως, Παρμένων,
τὰ σεμνὰ ταῦτ' ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, ταχύ,
τὸν ἥλιον τὸν κοινόν, ἄστρ', ὕδωρ, νέφη,
πῦρ· ταῦτα κἂν ἑκατὸν ἔτη βιῷς ἀεὶ
ὄψει παρόντα, κἂν ἐνιαυτοὺς σφόδρ' ὀλίγους,
σεμνότερα τούτων ἕτερα δ' οὐκ ὄψει ποτέ.
Πανήγυριν νόμισόν τιν' εἶναι τὸν χρόνον,
ὅν φημι, τοῦτον ἢ 'πιδημίαν, ἐν ᾧ

ὄχλος, ἀγορά, κλέπται, κυβεῖαι, διατριβαί·
ἂν πρῶτον ἀπίῃς καταλύσεις, βελτίονα
ἐφόδι' ἔχων ἀπῆλθες ἐχθρὸς οὐδενί·
ὁ προσδιατρίβων δ' ἐκοπίασεν ἀπολέσας,
κακῶς τε γηρῶν ἐνδεής του γίγνεται,
ῥεμβόμενος ἐχθροὺς εὗρ', ἐπεβουλεύθη ποθέν,
οὐκ εὐθανάτως ἀπῆλθεν ἐλθὼν εἰς χρόνον.

Stobaeus Flor. CXXI 7. *Μενάνδρου Ὑποβολιμαίου.* Vs. 4 ἄστρ' pro ἀστέρα Bentleius. Cod. A ἀστέρας, quod teneri potest, si deleas ὕδωρ. — Vs. 5 libri ἔτη κἂν ἑκατόν. Transposuit Porsonus apud Gaisfordum ad Eurip. Suppl. p. 207 Oxon. Tum vulgo βιώσεται. A βιώσηται, B βιώσεαι, Porsonus βιῷς ἔτι. Ipse scripsi βιῷς ἀεί. Aliorum conatus vide in edit. mai. — Vs. 7 δ' addidit Porsonus. Quae sequuntur inde a versu octavo, fortasse a superioribus distinguenda sunt. Sententiam Menander expressisse videtur ex Alexide. Menandrum imitatus est Gregor. Nazianz. Tetrast. p. 68 sive Gnom. monost. 444. — Vs. 9 ἣ 'πιδημίαν, ἐν ᾧ Porsonus. Vulgo ἐπιδημίαν ἀνθρώπῳ. Codd. Par. et Voss. τὴν ἐπιδημίαν ανω. Iacobsius ad Athen. p. 33 τὸν ἐπιδημίας ἐν ᾧ. — Vs. 11 πρῶτον ἀπίῃς codd. Par. Voss. et Arsen. πρῶτος ἀπέλθῃς vulgo. Porsonus πρῶτ' ἀπέλθῃς. Fortasse ἂν πρῶτ' ἀπίῃς ἐς καταλύσεις. De κατάλυσις, *diversorium*, cfr ad Antiphanem p. 7. — Vs. 13 vulgo δὲ κοπιάσας ἀπώλεσεν. Correxit Porsonus. Cod. A σκοπιάσας ἀπώλεσεν. — Vs. 15 ηὗρ' A. — Vs. 16 εἰς χρόνον, *in longum tempus, diu in vita moraturus*, frustra tentatur.

111 a. b.

Παύσασθε νοῦν ἔχοντες· οὐδὲν γὰρ πλέον
ἀνθρώπινος νοῦς ἐστιν ἄλλο τῆς τύχης,
εἴτ' ἐστὶ τοῦτο πνεῦμα θεῖον εἴτε νοῦς.
τοῦτ' ἔστι τὸ κυβερνῶν ἅπαντα καὶ στρέφον
καὶ σῶζον, ἡ πρόνοια δ' ἡ θνητὴ καπνός

καὶ φλήναφος. πείσθητε κοὐ μέμψεσθέ με·
πάνθ' ὅσα νοοῦμεν ἢ λέγομεν ἢ πράττομεν
τύχη 'στίν, ἡμεῖς δ' ἐσμὲν ἐπιγεγραμμένοι.
Τύχη κυβερνᾷ πάντα. ταύτην καὶ φρένας
δεῖ καὶ πρόνοιαν τὴν θεὸν καλεῖν μόνην,
εἰ μή τις ἄλλως ὀνόμασιν χαίρει κενοῖς.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 192 ed. Heer. cum lemmate *Μενάνδρου Ὑποβολιμαίῳ.* **Vs. 2** *ἄλλο* **scripsi pro** *ἀλλ' ὁ* **ex coniectura L. Bosii Observ. p. 15. Cfr Philemonem p. 43:** *πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦ ζητεῖν ἔχεις.* **Dobraeus Adv. II p. 278 locum ita constituit:** *νοῦς ἐστιν, ἀλλὰ τὸ τῆς τύχης, — εἴτε νοῦς, τοῦτ' ἔστι* **etc. — Vs. 7** *πάνθ' ὅσα* **Salmasius. Vulgo** *ἅπανθ' ὅσα.* **Tum** *λέγομεν* **est Canteri emendatio pro** *γέγονεν.* **Videntur haec e solenni formula precandi dicta esse. Xenophon Hipparch. cap. 1:** *θύοντα χρὴ αἰτεῖσθαι θεοὺς ταῦτα διδόναι καὶ νοεῖν καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ἀφ' ὧν κτλ.* **Idem Anabas. V 6 28:** *ἐγὼ θύομαι μὲν ὅπως ταῦτα τυγχάνω καὶ λέγων καὶ νοῶν καὶ πράττων, ὁποῖα κτλ.* **Cfr Critiam Sisyph. 15 et Lobeckium Aglaoph. p. 158. — Vs. 8** *τύχη 'στί.* **Legebatur** *τύχης ἐστί.* **Correxit Grotius. De** *ἐπιγεγραμμένος* **vide quae dixi edit. mai. — Inde a nono versu novum fragmentum incipere monui iam in edit. mai. — Vs. 10 pro** *θεὸν* **Bentleius** *θεῶν,* **quod verum videtur.**

IV.

Τὰ δεύτερ' ἀεὶ τὴν γυναῖκα δεῖ λέγειν,
τὴν δ' ἡγεμονίαν τῶν ὅλων τὸν ἄνδρ' ἔχειν.
οἶκος δ' ἐν ᾧ τὰ πάντα πρωτεύει γυνή,
οὐκ ἔστιν ὅστις πώποτ' οὐκ ἀπώλετο.

Stobaeus Flor. LXXIV 5. *Μενάνδρου Ὑποβολιμαίου.* **Vs. 3 erat ante Bentleium** *οἰκία δ' ἐν ᾗ πάντα,* **et vs. 4** *ἥτις.* **Correxit Bentleius. Pro** *πάντα πρωτεύει* **codd. Paris.** *πρωτεύει πάντα.*

V.

Τοῦτο μόνον ἐπισκοτεῖ
καὶ δυσγενείᾳ καὶ τρόπου πονηρίᾳ,
καὶ πᾶσιν οἷς ἔσχηκεν ἄνθρωπος κακοῖς,
τὸ πολλὰ κεκτῆσθαι· τὰ δ' ἄλλ' ἐλέγχεται.

Stobaeus Flor. XCI 9. Μένανδρος Ὑποβολιμαίῳ. Vs. 2 libri δυσγένειαν et πονηρίαν. Correxit Bentleius. V. edit. mai.

VI.

Οὐ παντὸς ἀγαθοῦ τὴν πρόνοιαν αἰτίαν
κρίνων ἂν ὀρθῶς ὑπολαβεῖν τίς μοι δοκεῖ,
ἀλλ' ἔστι καὶ ταὐτόματον ἔνια χρήσιμον.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 196 ed. Heer. Μενάνδρου Ὑποβολιμαίῳ. Vs. 1 et 2 sententia est: ὀρθῶς ὑπολαβεῖν μοι δοκεῖ ὅστις ἂν οὐ παντὸς ἀγαθοῦ τὴν πρόνοιαν αἰτίαν κρίνῃ. Malim tamen vs. 1 ὁ παντός et vs. 2 κρίνων ἂν οὐκ ὀρθῶς ὑπολαβεῖν μοι δοκεῖ. — Vs. 3 ἔνια libri. Vulgo ἐνίοτε. V. edit. mai.

VII.

Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τἀληθῆ λέγειν.
ἐν παντὶ καιρῷ τοῦτ' ἐγὼ παρεγγυῶ
εἰς ἀσφάλειαν τῷ βίῳ πλεῖστον μέρος.

Stobaeus Flor. XI 11 cum lemmate Μενάνδρου Ὑποβολιμαίῳ. Verba ἐν παντὶ καιρῷ possunt etiam cum primo versu coniungi.

VIII.

Πολλῶν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν θηρίων
ὄντων, μέγιστόν ἐστι θηρίον γυνή.

Stobaeus Flor. LXXIII 56 cum lemmate Ὑποβολιμαίου, omisso Menandri nomine, quae res fraudi fuit Photio Bibl. 115 19, ut poetam *Hypobolimaeum* comminisceretur. Cfr Valcken. Diatr. p. 18 a.

IX.

Ἄπολλον, ἀλλὰ σκαιὸν οὐ μετρίως λέγεις,
μετὰ μαρτύρων ἀτυχεῖν, παρὸν λεληθέναι.

Stobaeus Flor. CIX 3 cum lemmate *Μενάνδρου Ὑποβολιμαίῳ.*

X.

Δυσπαρακολούθητόν τι πρᾶγμ' ἐστὶν τύχη.

Stobaeus Ecl. phys. II p. 8 ed. Heer. cum lemmate *Μενάνδρου Ὑποβολιμαίῳ.* Idem versus infra legitur in Supplem. Sentent. ex Aldo 23, ubi *δὲ* editur pro *τί.*

XI.

Τὸν ἄμητα, Χαίριππ', οὐκ ἐᾷς πέττειν τινά.

Athenaeus XIV p. 644 f: *ἄμης πλακοῦντος γένος. Μένανδρος Ὑποβολιμαίῳ Τὸν ἄμητα κτλ.* Ita Porsonus Adv. p. 124. Cod. A *Χαιρίππου κέαι ἐς πέττιν.* De Chaerippo ob voracitatem infami v. Athen. X p. 416 e. et Aelian. V. H. I, 27. Si modo is idem homo est.

XII.

Ὡς μηδὲν ἀποκρινουμένῳ δ' οὕτω λαλεῖν.

Lexicon Seguer. p. 429: *Ἀποκρινεῖται λέγουσι μᾶλλον ἢ ἀποκριθήσεται. Μένανδρος — Ὑποβολιμαίᾳ* (sic) *Ὡς μηδέν κτλ.* Eadem Suidas s. v. *ἀποκρίθητι,* ubi *ἀποκρινούμενα* editur. Sed vera lectio haec esse videtur: *ὡς μηδὲν ἀποκρινουμένῳ τούτῳ λαλεῖς,* in quibus *τούτῳ* est *mihi, δεικτικῶς.*

XIII.

Γέρων ἀπεμέμυκτ' ἄθλιος λέμφος.

Ammonius p. 88: *λέμφοι παρὰ Ἀττικοῖς οἱ κορυζώδεις ἐλέγοντο καὶ μυξώδεις. Μένανδρος Ὑποβολιμαίοις* (sic) *Γέρων κτλ.* Editur vulgo *ἀμέμικτ'.* Correxit Burmannus Praef. ad Bentl. Emend. p. 24. De verbo *ἀπομύττεσθαι, emungi, decipi,* v. edit. mai.

XIV.

Scholiasta Aristoph. Lysistr. 378: *περὶ γαμηλίων λουτρῶν Μένανδρος ἐν Κρητί φησι καὶ ἐν Ὑποβολιμαίῳ.*

XV.

Quintilianus I 10: *apud Menandrum in Hypobolimaeo senex reposcenti filium patri velut rationem impendiorum, quae in educationem contulerat, opponens, psaltis se et geometris multa dicit dedisse.* Ea Menander ita fortasse extulerat, *Ψάλταις ἔδωκα καὶ γεωμέτραις πολύ.* Ceterum Spaldingio ad h. l. duplicis tituli, ab uno Photio servati, rationem probabilem sic reddi posse opinanti, si is, qui in nobiliorem gentem parentum fraude esset suppositus, mira rusticitate ortum suum prodidisse dicatur, huic igitur sententiae quominus accedam facit Ciceronis locus orat. pro Rosc. Amer. cap. 16: *ecquid tandem tibi videtur, ut ad fabulas veniamus, senex ille Caecilianus minoris facere Eutychum, filium rusticum, quam illum alterum Chaerestratum? alterum in urbe secum honoris caussa habere, alterum rus supplicii caussa relegasse?* Haec e Caecilii Hypobolimaeo, ad Menandreae fabulae imitationem composito, petita esse docet Festus de verb. signific. p. 337 ed. Godofr. *Caecilius in Hypobolimaeo Chaerestrato:*

„Nam ista quidem noxa mulieris magis quam viri est".

Sic enim legendum. Itaque suspicari licet Menandrum in hac fabula patrem induxisse, qui duos haberet filios, alterum suppostitium, alterum genuinum; et hunc quidem ille ruri educandum seni cuidam tradiderat.

De alio fragmento, quod dubitari potest num recte ad Hypobolimaeum referatur, dixi ad Heniochum p. 127.

Φ Α Ν Ι Ο Ν *)

I.

Ὑπελήλυθέν τέ μου
νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα.

Athenaeus VII p. 314 b: Νάρκη. Μένανδρος δ' ἐν Φανίῳ διὰ τοῦ α ἔφη Ὑπελήλυθεν κτλ. μηδενὸς τῶν παλαιῶν οὕτω κεχρημένου. Phrynichus App. soph. p. 66: τὴν νάρκην Μένανδρος διὰ τοῦ α. Ex Athenaeo repetiit Eustathius p. 1173 47. Dobraeus Adv. II p. 279 haec ita transposuit, ὅλον τὸ δέρμα νάρκα τις, credo propter μου, quod in vulgato verborum ordine haud commodo loco positum est.

II.

Φειδωλὸς ἦν καὶ μέτριος ἀγοραστής.

Athenaeus IV p. 17 a: παρὰ δὲ Μενάνδρῳ ἐστὶ κοινότερον (vocab. ἀγοραστής) ἐν Φανίῳ Φειδωλὸς ἦν κτλ.

III.

Οἷα δὴ φιλοῦσιν ἰατροὶ λέγειν
τὰ φαῦλα μείζω καὶ τὰ δείν' ὑπέρφοβα,
πυργοῦντες αὑτούς.

Stobaeus Flor. CII 3 cum lemmate ex cod. A κατὰ τῶν ἰατρῶν Μιμνέρμου Νάννου. Trinc. simpliciter Μιμνέρμου. Voss. Μιμνέρμου κατὰ τῶν ἰατρῶν. Legendum videtur cum Porsono apud Gaisfordum ad Poet. min. II p. 425. Μενάνδρου. Pro Νάννου suspicor Φανίου. Mimnermi et Menandri nomina permutantur etiam alibi. V. ad Menandri fab. inc. 480. Pro vulgato ὑπὲρ φόβον cod. B ὑπέρφοβα.

---

*) De Phanio meretrice a qua nomen fabulae inditum est (Athen. XIII p. 567 c) nihil aliunde constat; nisi forte eadem est, quae Phano dicitur apud Athen. p. 594 a.

Φ Α Σ Μ Α.

Cognominem fabulam scripserat Luscius Lavinius, quam e Menandrea expressam fuisse testatur Terentius Eunuch. Prol. 9: *Idem Menandri Phasma nunc nuper dedit.* Ad quem locum Donatus Menandreae fabulae argumentum his verbis exposuit: *Phasma nomen est fabulae Menandri, in qua noverca superducta adolescenti, virginem, quam ex vicino quodam conceperat, furtim eductam cum haberet in latebris apud vicinum proximum, hoc modo secum habebat assidue, nullo conscio. Parietem, qui medius inter domum matris ac vicini fuerat, ita perfodit, ut in ipso transitu sacrum locum esse simularet. Quumque transitum intenderet sertis ac fronde felici, rem divinam saepe faciens evocabat ad se virginem. Quod quum animadvertisset adolescens, primum adspectu pulchrae virginis velut numinis visu perculsus exhorruit; unde Phasma est nomen fabulae. Deinde paulatim re cognita exarsit in amorem puellae, ita ut remedium tantae cupiditatis nisi ex nuptiis non reperiretur. Ita ex commodo matris et virginis et ex voto amatoris consensuque patris, nuptiarum celebratione finem accipit fabula.* Eiusdem nominis fabulam docuit Catullus mimographus (Iuven. VIII 185), quam quo iure ad Menandri exemplar expressam fuisse dicant, non satis intellegitur. Plauti Mostellariam etiam Phasmatis nomine laudari docuit Nic. Loensis Epiphyll. V 20. Menandrum hac fabula metro ithyphallico usum esse docet Atilius Fortunat. p. 2672: *Ithyphallicum metrum saepe recipit tribrachum, ut etiam apud Menandrum in Phasmate et apud Callimachum in Epigrammatibus ostendi potest.* Nec omittendus Fronto Anal. Brunck. II p. 346, cuius verba supra adscripsi p. 95.

I.

Ἐπισημαίνεσθ᾽ ἐὰν
ἡ σκευασία καθάριος ᾖ καὶ ποικίλη.

Athenaeus XIV p. 661 f. de coquorum artibus dicens: *καὶ Μένανδρος ἐν Φάσματι Ἐπισημαίνεσθαι ἐάν κτλ.* Ita libri: correxit Bentleius. Sunt coqui verba, unde colligas hunc locum e postrema fabulae parte, ubi nuptiae celebrabantur, petitum esse.

II.

Hesychius, *Ἔμβαρος: ἠλίθιος, μωρός, ἢ νουνεχής. Μένανδρος Φάσματι.* Haec sibi repugnant. Aliunde constat *ἔμβαρος εἰ* proverbialem locutionem fuisse de iis, qui prudentia et consilio valerent. Menandri fortasse verba sunt quae apud Suidam v. *ἔμβαρος* unus codex habet, *ἔμβαρός τις οὑτοσί.* Ceterum vide Leutschium ad Paroem. graec. p. 403.

Φ Ι Λ Α Δ Ε Λ Φ Ο Ι.

I.

Ἤδη δ' ἐπίχυσις, διάλιθοι λαβρώνιοι,
Πέρσαι δ' ἔχοντες μυιοσόβας ἑστήκεσαν.

Athenaeus XI p. 484 d. de labroniis, poculorum genere, agens: *Μένανδρος ἐν Φιλαδέλφοις Ἤδη δ' ἐπίχυσις κτλ.* Ad vs. 2 respexit Pollux X 94: *καὶ τὴν μυιοσόβην ἔν γε τοῖς Μενάνδρου Φιλαδέλφοις ἔστιν εὑρεῖν, καὶ ἐν Ἀναξίππου Κιθαρῳδῷ „μυιοσόβην λαβὼν ἐνθάδε παραστάθητι".* Cfr edit. mai.

II.

Ὥστ' ἔγωγ' ἂν εἰλόμην που σαυνίῳ πεπληγμένος.

Pollux X 143: *ἐπὶ τοῦ δόρατος (τὸ σαυνίον) Μένανδρος Φιλαδέλφοις Ὥστ' ἔγωγ' ἄν κτλ.*

III.

Οὐ ῥᾴδιον
ἄνοιαν ἐν μικρῷ μεταστῆσαι χρόνῳ.

Stobaei App. Flor. p. 35 18. Eandem sententiam iisdem fere verbis expressit supra p. 146.

IV.

Νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον ἐκτυφήσομαι.

Scholiasta Euripidis Phoen. 1161: *τύφεσθαι ἐστὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκεχύσθαι. Μένανδρος Φιλαδέλφοις Νὴ τὸν Δία κτλ.* Cod. Aug. *μὰ τὸν Δία* et *ἐκτυφώσομαι.*

V.

Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, εἰ μεθ' ὧν κρίνῃ τις ἄν.

Stobaeus Flor. CXXI 5. Scripsi *κρίνῃ* pro edito *κρίνει.* Sensus enim est, *εἰ ζῇ τις μεθ' ὧν ἂν κρίνῃ ζῆν.* Dobraeus Advers. II p. 280: *ἦν μεθ' ὧν κρίνει τις ᾖ.* Qui continuo sequitur versus male cum hoc coniunctus, eum inter incert. fab. fragm. CCLVII exhibui. Cfr edit. mai.

Χ Α Λ Κ Ε Ι Α.

I.

Lexicon Seguer. p. 411: *Ἀντήλιος, ἡ ἀνακλωμένη ἀπὸ τοῦ ἡλίου αὐγή. ἔστι δὲ ἐν Χαλκείος Μένανδρου τοὔνομα.*

II.

Τοῦτο δὴ τὸ νῦν ἔθος,
ἄκρατον, ἐβόων, τὴν μεγάλην· ψυκτῆρά τις
προὔπινεν αὐτοῖς ἀθλίους ἀπολλύων.

Athenaeus XI p. 502 e: *Μένανδρος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Χαλκεῖα φησίν Τοῦτο δή κτλ.* Legebatur *τὴν μεγάλην ψυκτῆρα — αὐτοὺς ἀθλίους ἀπώλλυον.* Dobraeus Adv. II p. 3: *προὔπινεν ἄν,* vel *αὖ, τοὺς ἀθλίους.* Sequutus sum Bentleium, sed pro *ἀθλίους* malim *ἀθλίως.* Ad *μεγάλην* subaudi *κύλικα.* V. edit. mai.

III.

Οὐκ ἂν γένοιτ' ἐρῶντος ἀθλιώτερον
οὐδὲν γέροντος πλὴν ἕτερος γέρων ἐρῶν·
ὃς γὰρ ἀπολαύειν βούλεθ' ὧν ἀπολείπεται
διὰ τὸν χρόνον, πῶς οὗτος οὐκ ἔσθ' ἄθλιος;

Stobaeus Flor. CXVI 9 cum lemmate *τοῦ αὐτοῦ Χαλκεῖα.* Praecedit Menandri locus Fab. inc. XXVI. Gesnerus *Χαλκείᾳ.*

De titulo fabulae vide Harpocrationem p. 183: *τὰ Χαλκεῖα ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις ἀγομένη πυανεψιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ. — γέγραπται δὲ καὶ Μενάνδρῳ δρᾶμα Χαλκεῖα.* Cfr Suidas v. *Χαλκεῖα* et Eustathius ad Iliad. p. 284 36 et quae attuli edit. mai. p. 177.

Χ Α Λ Κ Ι Σ.

Photius et Suidas, *Πέμπτῃ φθίνοντος: ἐν ταύτῃ αἱ τῆς μοιχείας γραφαὶ ἐδίδοντο. Μένανδρος Χαλκίδι.* Non probandi videntur, qui *Μένανδρος Χαλκείοις* reponi volunt. Vide vol. III p. 533.

Χ Η Ρ Α.

I.

Τὸ λεγόμενον τοῦτ' ἐστὶ νῦν,
τἄνω κάτω, φασίν, τὰ κάτω δ' ἄνω.

Scholiasta Platonis Bekk. p. 359: *παροιμία ἄνω κάτω πάντα. Μένανδρος Ἐγχειριδίῳ, καὶ ἐν Χήρᾳ Τὸ λεγόμενον κτλ.* Malim deleto *φασίν* ita distinguere *Τὸ λεγόμενον | τοῦτ' ἐστὶ νῦν τἄνω κάτω, τὰ κάτω δ' ἄνω.* Quamquam *φασίν* fortasse defendas ex iis quae collegit Bernhardius Eratosth. p. 100.

II.

Βοῶν ποιείτω τὴν πόλιν διάστατον.

Harpocratio p. 60 16: *διαστῆσαι ἀντὶ τοῦ διαταράξαι καὶ οἷον ἀδύνατον ποιῆσαι — Μένανδρος Χήρᾳ Βοῶν ποιείτω κτλ.* Libri *διαστατῶν.* Correxit Valesius. Cfr Theopompus com. p. 108 *περίστατον βοῶσα τὴν κώμην ποιεῖ.*

III.

Πρὸς τὴν ἀδελφὴν ἀνάδοχον τῶν χρημάτων.

Suidas s. v. *ἀνάδοχος. Ἀνάδοχον, οὐκ ἀναδοχέα λέγουσιν. Μένανδρος Χήρᾳ Πρὸς τήν κτλ.*

IV.

Ἑκοῦσα δ' ἁδελφὴ ποιήσει τοῦτό σοι
ἀντάλλαγόν γ' ἔξουσα τούτῳ διδομένη.

Suidas s. v. *ἀντάλλαγος. Μένανδρος Κανηφόρῳ Ἐδεῖτο χρῆσαι τὴν σεαυτοῦ θυγατέρα ἀντάλλαγον. Χήρᾳ Ἑκοῦσα κτλ.* **Ita Hermannus apud Bernhardium. Vulgo** *ἑκοῦσα δ' ἡ ἀδελφὴ ποιήσει τούτοις οἱ ἀντάλλαγον ἕξεις ὁ τούτῳ δεδομένην* **(A. C.** *διδομένην***). Bernhardius praeterea vs. 1** *παρήσει* **pro** *ποιήσει* **et vs. 2** *τούτων διδομένην (τὴν θυγατέρα), libens tibi soror peccati veriam concedet, cum filiam, utpote uxorem futuram, pro aequa istorum compensatione sit existimatura.*

ΨΕΥΔΗΡΑΚΛΗΣ.

I.

Μάγειρ', ἀηδής μοι δοκεῖς εἶναι σφόδρα·
πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν, τρίτον
ἤδη μ' ἐρωτᾷς· χοιρίδιον ἓν θύομεν,
ὀκτὼ ποιήσοντες τραπέζας δ' ἢ μίαν,
τί σοὶ διαφέρει τοῦτο; παράθες σημίαν.
οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν, οὐδ' οἷα σύ
εἴωθας εἰς ταὐτὸν καρυκεύειν, μέλι,
σεμίδαλιν, ᾠά. πάντα γὰρ τἀναντία
νῦν ἐστιν· ὁ μάγειρος γὰρ ἐγχύτους ποιεῖ,
πλακοῦντας ὀπτᾷ, χόνδρον ἕψει καὶ φέρει
μετὰ τὸ τάριχος, εἶτα θρῖον καὶ βότρυς.
ἡ δημιουργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη

κρεάδι' ὀπτᾷ καὶ κίχλας τραγήματα.
ἔπειθ' ὁ δειπνῶν μὲν τραγηματίζεται,
μυρισάμενος δὲ καὶ στεφανωσάμενος πάλιν
δειπνεῖ τὰ μελίπηκτα ταῖς κίχλαις.

Athenaeus IV p. 172 a: τοὺς δὲ τὰ πέμματα προσέτι τε τοὺς ποιοῦντας τοὺς πλακοῦντας οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ καταμεμφόμενος τοὺς μαγείρους ὡς ἐπιχειροῦντας καὶ οἷς μὴ δεῖ φησίν Μάγειρ', ἀηδής κτλ. Partem eclogae inde a vs. 6—13 iterum apposuit Athen. XIV p. 644 c. Sunt τραπεζοποιοῦ verba ad coquum, quod nomen fortasse ex hac ipsa fabula exsignavit Photius, Τραπεζοποιός: ὁ τῶν περὶ τὸ συμπόσιον πάντων ἐπιμελούμενος· τραπεζῶν, σκευῶν, σπονδῶν, ἀκουσμάτων. οὕτως Μένανδρος. Cfr Etym. M. p. 763 46. — Vs. 3 et 4. „Emendavi librorum scripturam θίομεν. ὀκτὼ ποίησον τὰς τραπέζας δύο μίαν. Meinekius inchoata, non perfecta emendatione ποιήσω τὰς τραπέζας ἢ μίαν." Dindorfius. — Vs. 5 Bentleius παραθήσω μίαν. Dindorfius διαφέρει; τοῦτο παράθες Σιμία. In quo Σιμία verum videtur; ceterum malim τί σοὶ διαφέρει τοῦτο; πάραγε Σιμία. — Vs. 7 καρυκεύειν BP et altero loco omnes. Vulgo καρυκκεύειν. V. edit. mai. — Vs. 9 ἐγχύτους ex altero loco editum. Cod. A ἐνπιχυχέτους, quod dubitantis librarii est utrum ἐπιχύτους an ἐγχύτους scriberet. Nec multum ceteri discrepant. V. Dindorfium. — Vs. 10 libri ἑψεῖ, quod tacite correxi in edit. prima. — Vs. 13 ὀπτᾷ AVL. ὀπτὰ DPQ. Altero loco libri ὀπτοίς. Ibid. καὶ ante τραγήματα delevit Schweighaeuserus. — Vs. 16 Porsonus Miscell. p. 237 vere, ut videtur, δειπνεῖ μελίπηκτα τὰς κίχλας.

II.

Νῦν δ' εἰς γυναικωνῖτιν εἰσιόνθ', ὅταν
ἴδω παράσιτον, τὸν δὲ Δία τὸν κτήσιον
ἔχοντα τὸ ταμιεῖον οὐ κεκλεισμένον,
ἀλλ' εἰστρέχοντα πορνίδια.

Harpocratio p. 115: *Κτήσιον Δία ἐν τοῖς ταμιείοις ἱδρύοντο. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ Νῦν δ' εἰς γυναικωνῖτιν κτλ.* De Iove Ctesio v. edit. mai. Vs. 3 Bekkeri codd. plerique *ταμιεῖον*. Vulgo *ταμεῖον*.

III.

Μήτηρ τέθνηκε ταῖν ἀδελφαῖν ταῖν δυοῖν
ταύταιν· τρέφει δὲ παλλακή τις τοῦ πατρός
αὐτάς, ἅβρα τῆς μητρὸς αὐτῶν γενομένη.

Suidas v. *ἅβρα. οἰκότριψ γυναικὸς κόρη καὶ ἔντιμος, εἴτε οἰκογενὴς εἴτε μή. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ Μήτηρ τέθνηκε κτλ.* Eustathius p. 1854: *αἱ γοῦν θρεπταὶ τοῖς δεσπόταις δοῦλαι — ἅβραι λεγόμεναι ἐθνικῶς, κεῖνται παρὰ σοφοῖς Ἕλλησι. Μένανδρος Τρέφει δὲ παλλακή τις τοῦ πατρὸς αὐτῶν γενομένη.*

IV.

Ὑπὲρ μὲν οἴνου μηδὲ γρῦ, τιτθή, λέγε,
ἂν τἄλλα δ' ᾖς ἄμεμπτος, ἕκτην ἐπὶ δέκα
βοηδρομιῶνος ἐνδελεχῶς ἕξεις ἀεί.

Ammonius p. 67: *Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ Ὑπὲρ μὲν οἴνου κτλ.* Vs. 2 vulgo *εἰς τὴν ἕκτην.* MS Mus. Brit. *εἰς τὴν ἕκτην ἐπὶ δέκα.* Porsonus Misc. p. 253 *ἕκτην ἐπὶ δέκα,* cll. Polyaeno lib. III p. 101 ed. Cor.: *Χαβρίας περὶ Νάξον ναυμαχῶν ἐνίκησε βοηδρομιῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, ταύτην τὴν ἡμέραν ἐπιτήδειον τῇ ναυμαχίᾳ κρίνας, ὅτι ἦν μία τῶν μεγάλων μυστηρίων.* Aptius Plutarchum attulisset Phoc. cap. VI: *ἐνίκων δὲ* (apud Naxum) *μεγάλοις μυστηρίοις, καὶ παρεῖχεν οἰνοχόημα Χαβρίας Ἀθηναίοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα βοηδρομιῶνος.* Hinc intellegitur quid sit quod affatim *vini* illo die nutrici suppeditatum iri dicat.

V.

Ἀστοργίαν ἔχει τίν' ὁ σκληρὸς βίος.

Stobaeus Flor. XVI 10 cum lemmate *Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ.*

VI. VII.

Athenaeus XIII p. 587 b: *Μένανδρος δ' ἐν Ψευδηρακλεῖ φησιν Οὐκ ἐπείρα Νάννιον.* Photius, *Πειρᾶν: πειράζειν ἐπὶ φθορᾷ καὶ συνουσίᾳ. Μένανδρος.* — Photius, *Καρκίνου ποιήματα. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ, ἀντὶ τοῦ αἰνιγματώδη.* Eadem Suidas. De Carcino vide Hist. crit. p. 505.

De argumento fabulae noli dubitare, Pseudoherculem illum vani iactatoris partes sustinuisse. In quo praeivit Menandro fortasse Pherecrates, qui ipse etiam Pseudoherculem docuit. Menandreus quo habitu indutus in scenam prodierit, docet Plutarchus de am. et adul. p. 59 e: *ἐν κωμῳδίᾳ Μενάνδρου Ψευδηρακλῆς πρόσεισι, ῥόπαλον κομίζων οὐ στιβαρὸν οὐδ' ἰσχυρόν, ἀλλὰ χαῦνόν τι πλάσμα καὶ διάκενον.* In quibus fortasse ipsa Menandri verba latent.

Ψ Ο Φ Ο Δ Ε Η Σ.

I.

Ἐπίσημον αὖ τὴν ἀσπίδ' εἰς τὴν τοῦ Διός
στοὰν ἀνέθηκαν.

Grammaticus Barocc. in Museo phil. Oxon. II p. 113: *Μένανδρος ἐν Ψοφοδεεῖ Ἐπίδημον κτλ.* Vs. 1 *τοῦ* additum ex Boissonadii Anecd. III p. 240, ubi pro *αὖ* legitur *οὖν*, recte forsan. *Ἐπίσημον* Duebnerus ad ridiculum aliquod insigne refert. Porticum dicere videtur Menander Iovis Eleutherii templo adiunctam, commemoratam ab Hyperide apud Harpocrat. p. 17, 13. Xenophonte Oecon. VII 1 aliisque. Cfr intpp. Hesychii s. v. *Βασίλειος στοά.*

II.

Photius, *Ὄνος λύρας: Μένανδρος Ψοφοδεεῖ. ἡ δ' ὅλη παροιμία Ὄνος λύρας ἤκουε καὶ σάλπιγγος ὗς.* Itaque Menander nonnisi verbis *ὄνος λύρας* usus esse videtur. Suidas *ἡ δ' ὅλη* omittit. De proverbio v. edit. mai.

III.

Photius, *Πάνακτος*: *πόλις μεταξὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας. Θουκυδίδης καὶ οὐδετέρως καλεῖ τὸ χωρίον, Μένανδρος δὲ ἀρσενικῶς.* Eadem Suidas et qui fabulae nomen addidit Harpocratio. — Praeterea fabulam commemorat Quintil. X 1 cuius verba vide supra p. 116. De titulo dramatis vide edit. mai.

FABULARUM INCERTARUM FRAGMENTA.

I.

Ἢ μὴ γαμεῖν γάρ, ἂν δ' ἅπαξ λάβῃς, φέρειν
μύσαντα πολλὴν προῖκα καὶ γυναῖκα δεῖ.
[ἐκπυνθάνεσθαι τἀρσένων δ' ἡμᾶς σέθεν.
τὸ μὲν μέγιστον οὔποτ' ἄνδρα χρὴ σοφὸν
λίαν φυλάσσειν ἄλοχον ἐν μυχοῖς δόμων·
ἐρᾷ γὰρ ὄψις τῆς θύραθεν ἡδονῆς,
ἐν δ' ἀφθόνοισι τοῖσδ' ἀναστρωφωμένη,
βλέπουσά τ' εἰς πᾶν καὶ παροῦσα πανταχοῦ,
τὴν ὄψιν ἐμπλήσασ' ἀπήλλακται κακῶν.
τό τ' ἄρσεν ἀεὶ τοῦ κεκρυμμένου λίχνον.
ὅστις δὲ μοχλοῖς καὶ διὰ σφραγισμάτων
σώζει δάμαρτα, δρᾶν τι δὴ δοκῶν σοφόν,
μάταιός ἐστι καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖ.
ἥτις γὰρ ἡμῶν καρδίαν θύραζ' ἔχει,
θᾶσσον μὲν οἰστοῦ καὶ πτεροῦ χωρίζεται,
λάθοι δ' ἂν Ἄργου τὰς πυκνοφθάλμους κόρας.
καὶ πρὸς κακοῖσι τοῦτο δὴ μέγας γέλως,
ἀνήρ τ' ἀρχεῖος, χἠ γυνὴ διοίχεται.]

Stobaeus Flor. LXXIV 27. Quos uncinis inclusi versus, non Menandri sunt, sed Euripidis, certe tragici poetae, de

qua re copiose dictum est ante hos viginti tres annos in Quaestionum Menandrearum specimine Berol. 1818. Menandrei coloris nullum in iis vestigium. Vs. 4 ἄνδρα χρὴ Gesnerus in margine et Grotius pro ἄνδρα ἦ, quod in ἄνδρα δεῖ mutavit Stephanus Com. Gr. p. 140. Cod. A ἀνδρὶ ᾗ. — Vs. 9 ante Bentleium ἐμπλήσασά τ' ἀπήλλακται. — Vs. 10 malim τὸ δ' ἄρσεν. — Vs. 12 δρᾶν τι Iacobsius. Vulgo δ' ἀνδρί.

II.

Εἰ γὰρ ἐγένου σύ, Τρόφιμε, τῶν πάντων μόνος,
ὅτ' ἔτικτεν ἡ μήτηρ σ', ἐφ' ᾧ τε διατελεῖν
πράττων ἃ βούλει καὶ διευτυχεῖν ἀεί,
καὶ τοῦτο τῶν θεῶν τις ὡμολόγησέ σοι,
ὀρθῶς ἀγανακτεῖς· ἔστι γάρ σ' ἐψευσμένος
ἄτοπόν τε πεποίηκ'. εἰ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις
ἐφ' οἷσπερ ἡμεῖς ἔσπασας τὸν ἀέρα
τὸν κοινόν, ἵνα σοι καὶ τραγικώτερον λαλῶ,
οἰστέον ἄμεινον ταῦτα καὶ λογιστέον.
τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν λόγων, ἄνθρωπος εἶ,
οὗ μεταβολὴν θᾶττον πρὸς ὕψος καὶ πάλιν
ταπεινότητα ζῷον οὐδὲν λαμβάνει.
καὶ μάλα δικαίως· ἀσθενέστατον γὰρ ὂν
φύσει, μεγίστοις οἰκονομεῖται πράγμασιν,
ὅταν πέσῃ δέ, πλεῖστα συντρίβει καλά.
σὺ δ' οὔθ' ὑπερβάλλοντα, Τρόφιμ', ἀπώλεσας
ἀγαθά, τὰ νυνὶ δ' ἔστι μέτριά σοι κακά.
ὥστ' ἀνὰ μέσον που καὶ τὸ λοιπὸν δὴ φέρε.

Plutarchus Consol. Apoll. p. 103 d: εἰς ἃς (τύχας) διαβλέψας ἄν τις οὐκ ἀπεικότως εἴποι — τὸ ὑπὸ τοῦ Μενάνδρου ῥηθὲν Εἰ γὰρ ἐγένου κτλ. Priores novem versus leguntur etiam apud Pseudo-Plutarchum de Nobil. vol. V p. 639 ed. mai. Wyttenb. Vs. 2 ἐφ' ᾧ τε Schaeferus ad

Brunck. Poes. Eth. p. 190. Vulgo ἐφ' ᾧ γε. V. edit. mai. — Vs. 3 libri πράσσων. Tum διευτυχεῖν pro διευτυχῶν Pseudo-Plutarchus. — Vs. 5 σ' addidit Grotius. — Vs. 8 σοι καί Plutarchus. σοι τι Pseudo-Plutarchus. Possis τί σοι. Ad τραγικώτερον vid. edit. mai. — Vs. 11 quattuor codd. Paris. pro ὕψος habent οἶκτον, quod ex ὄγκον corruptum suspicatur Dübnerus. — Vs. 12 libri οὐθέν. — Vs. 13 codd. Par. ἀσθενέστερον. — Vs. 15 pro οἰκονομεῖται, quod merito suspectavit Stephanus, fortasse διαπονεῖται scribendum. — Vs. 18 vulgo τὰ νῦν δ' ἔστι μ. καὶ τά σοι κακά. Plurimi tamen libri καὶ τὰ omittunt. Correxit Bentleius. — Vs. 19 pro δή, quod plurimi libri omittunt, Bentleius εὖ. Cod. Periz. ὥστ' ἂν μέσον που καὶ τὸν λοιπὸν φέρε. Wyttenbachius ὥστ' ἀνὰ μέσον που καὶ σὺ τῶν λοιπῶν φέρει, *media quadam fortuna inter reliquos homines uteris.* Ἀνὰ μέσον, quod per ἐν μέσῳ interpretatur Hesychius, frequens est apud Sexaginta. Damnantur ab Atticistis.

III.

Καὶ τοῦτον ἡμᾶς τὸν τρόπον γαμεῖν ἔδει
ἅπαντας, ὦ Ζεῦ σῶτερ, ὡς ὠνήμεθα.
οὐκ ἐξετάζειν μὲν τὰ μηδὲν χρήσιμα,
τίς ἦν ὁ πάππος ἧς γαμεῖ, τήθη δὲ τίς,
τὸν δὲ τρόπον αὐτῆς τῆς γαμουμένης, μεθ' ἧς
βιώσεται, μήτ' ἐξετάσαι μήτ' εἰσιδεῖν·
ἀλλ' ἐπὶ τράπεζαν μὲν φέρειν τὴν προῖχ', ἵνα
εἰ τἀργύριον καλόν ἐστι δοκιμαστὴς ἴδῃ,
ὃ πέντε μῆνας ἔνδον οὐ γενήσεται,
τῆς διὰ βίου δ' ἔνδον καθεδουμένης ἀεὶ
μὴ δοκιμάσασθαι μηδέν, ἀλλ' εἰκῇ λαβεῖν,
ἀγνώμον', ὀργίλην, χαλεπήν, ἐὰν τύχῃ,
λάλον. περιάξω τὴν ἐμαυτοῦ θυγατέρα
τὴν πόλιν ὅλην· οἱ βουλόμενοι ταύτην λαβεῖν,

λαλεῖτε, προσκοπεῖσθε πηλίκον κακὸν
λήψεσθ'· ἀνάγκη γὰρ γυναῖκ' εἶναι κακόν,
ἀλλ' εὐτυχὴς ἔσθ' ὁ μετριώτατον λαβών.

Stobaeus Flor. LXXII 2. Vs. 2 possis ὡς ὠνήμεθ' ἄν, *ut hoc e re nostra esset!* Quamquam etiam vulgatum defendi potest locis talibus, qualis e. c. est in *Μέθῃ* Frag. I 14. — Vs. 4 τήθη scripsi pro τιτθή. Confirmat nunc cod. A in quo est τιθή. Cfr edit. mai. — Vs. 6 libri ἰδεῖν, pro quo εἰσιδεῖν scripsi, i. e. *spectare*, *rationem habere*. Euripides Electr. 1097: ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ εὐγένειαν εἰσιδὼν γαμεῖ πονηράν, μωρός ἐστι. Quo sensu etiam simplex ἰδεῖν usurpatur. V. ad Fragm. inc. fab. LXXXIX b. Bentleius ἐξετάσαι mutabat in ἐξετάζειν. — Vs. 8 δοκιμαστής, *numularius*. V. edit. mai.

IV.

Ἀπολεῖ με τὸ γένος. μὴ λέγ', εἰ φιλεῖς ἐμέ,
μῆτερ, ἐφ' ἑκάστῳ τὸ γένος. οἷς ἂν τῇ φύσει
ἀγαθὸν ὑπάρχῃ μηδὲν οἰκεῖον προσόν,
ἐκεῖσε καταφεύγουσιν, εἰς τὰ μνήματα
καὶ τὸ γένος, ἀριθμοῦσίν τε τοὺς πάππους ὅσοι·
οὐδὲν δ' ἔχουσι πλεῖον, οὐδ' ἐρεῖς ὅτῳ
οὐκ εἰσὶ πάπποι· πῶς γὰρ ἐγένοντ' ἄν ποτε;
εἰ μὴ λέγειν δ' ἔχουσι τούτους διά τινα
τόπου μεταβολὴν ἢ φίλων ἐρημίαν,
τί τῶν λεγόντων εἰσὶ δυσγενέστεροι;
ὃς ἂν εὖ γεγονὼς ᾖ τῇ φύσει πρὸς τἀγαθά,
κἂν Αἰθίοψ ᾖ, μῆτερ, ἔστιν εὐγενής.
Σκύθης τίς; ὄλεθρος· ὁ δ' Ἀνάρχασις οὐ Σκύθης;

Stobaeus Flor. LXXXVI 6 et iterum, sed tribus postremis versibus omissis LXXXVII 4. Priore loco Epicharmo, altero Menandro tribuitur. V. edit. mai. Vs. 4 pro ἐκεῖσε

pr. loco B et altero libri *εἰς τοῦτο*. Ibid. pr. loco codd. *κτήματα*. — Vs. 6 vulgo *οὐδένα δ' ἔχοις ἰδεῖν ἂν οὐδ' εἰπεῖν*. At codd. altero loco *οὐδὲν ἔχουσι πλεῖον οὐδ' ἐρεῖ*. Hinc correxit ut edidi Valcken. Diatr. p. 150 c. Atque ita plane primo loco B. — Vs. 12 *ἢ μῆτερ* Grotius. Vulgo *ἡ μήτηρ*. A *ἢ μητέρων*. — Vs. 13 *Σκύθης τίς; ὄλεθρος* Porsonus apud Walpol. Com. gr. p. 110. Vulgo *Σκύθης τις ὄλεθρος*.

V.

Ἅπαντα τὰ ζῷ' ἔστι μακαριώτερα
καὶ νοῦν ἔχοντα μᾶλλον ἀνθρώπου πολύ.
τὸν ὄνον ὁρᾶν ἔξεστι πρῶτα τουτονί.
οὗτος κακοδαίμων ἐστὶν ὁμολογουμένως·
τούτῳ κακὸν δι' αὐτὸν οὐδὲν γίγνεται,
ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκεν αὐτὰ ταῦτ' ἔχει.
ἡμεῖς δὲ χωρὶς τῶν ἀναγκαίων κακῶν
αὐτοὶ παρ' αὑτῶν ἕτερα προσπορίζομεν.
λυπούμεθ' ἂν πτάρῃ τις, ἂν εἴπῃ κακῶς
ὀργιζόμεθ', ἂν ἴδῃ τις ἐνύπνιον σφόδρα
φοβούμεθ', ἂν γλαὺξ ἀνακράγῃ δεδοίκαμεν.
ἀγωνίαι, δόξαι, φιλοτιμίαι, νόμοι,
ἅπαντα ταῦτ' ἐπίθετα τῇ φύσει κακά.

Stobaeus Flor. XCVIII 8. Vs. 1 libri *μακαριώτατα*. Correxit Grotius. — Vs. 6 *αὐτῷ*, quod vulgo ante *ταῦθ'* est codd. omittunt. B *δέδωκε ταῦτ' ἔχει μόνα* ex manifesta interpolatione. Itaque scripsi *δέδωκεν αὐτὰ ταῦτ' ἔχει*. V. edit. mai. et quae infra ad Fragm. comic. anonym. CCCX dixi. — Vs. 10 valde invenustum et iners est *σφόδρα*. Pro *ἂν* A habet *ἐάν*. Itaque scribe:

ὀργιζόμεσθ', ἐὰν ἴδῃ τις ἐνύπνιον,
φοβούμεθ' —

Origo interpolationis hic etiam fuit ignoratio mensurae particulae *ἐάν*.

VI.

Εἶτ' οὐ δικαίως προσπεπατταλευμένον
γράφουσι τὸν Προμηθέα πρὸς ταῖς πέτραις,
καὶ γίγνετ' αὐτῷ λαμπάς, ἄλλο δ' οὐδὲ ἓν
ἀγαθόν; ὃ μισεῖν οἶμ' ἅπαντας τοὺς θεούς,
γυναῖκας ἔπλασεν. ὦ πολυτίμητοι θεοί,
ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τις ἀνθρώπων; γαμεῖ;
λάθριοι τὸ λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμίαι κακαί,
γαμηλίῳ λέχει τε μοιχὸς ἐντρυφῶν,
καὶ φαρμακεῖαι, καὶ νόσων χαλεπώτατος
φθόνος, μεθ' οὗ ζῇ πάντα τὸν βίον γυνή.

Lucianus Amor. II p. 446 Amst. *καταράσεται Προμηθεῖ τὴν Μενάνδρειον ἐκείνην ἀπορρήξας φωνήν Εἶτ' οὐ δικαίως κτλ.* Vs. 3 libri *γίνετ'*. De lampadis certamine in Promethei honorem instituto vide quae attuli edit. mai. Nunc addo Arrianum Alex. III 16 et Schoemann ad Isaeum p. 350. — Vs. 5 *ἔπλασεν* codices et Grotius. Fallitur Bentleius. V. quae attuli in edit. mai. ad Bentleii Emend. p. 522. — Vs. 7 *λάθριοι* codd. et ed. vett. Vulgo *λάθριος*. Articulum ante *λοιπὸν* primus addidit Guietus. Eidem debetur *κακαὶ* pro edito *καί*. Pro *γὰρ* alii *ἄρ'*. Versus nondum persanatus est. — Vs. 8 *τε* a nonnullus libris abest. — Vs. 9 emendavit Bentleius. Vulgo praefiguntur huic versui verba *εἶτ' ἐπιβουλαί*. De eo quod sequitur *νόσων χαλεπώτατος φθόνος*, dixi in edit. mai.

VII.

Μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, ἄνδρες, εἰκόν' οὐκ ἔχω
εὑρεῖν ὁμοίαν τῷ γεγονότι πράγματι,
ζητῶν πρὸς ἐμαυτὸν τί ταχέως ἀπολλύει.
στρόβιλος; ἐν ὅσῳ συστρέφεται, προσέρχεται,
προέλαβεν, ἐξέρριψεν, αἰὼν γίγνεται.
ἀλλ' ἐν πελάγει συγκλυσμός; ἀναπνοὴν ἔχει

„Ζεῦ σῶτερ" εἰπεῖν „ἀντέχου τῶν σχοινίων"
ἑτέραν περιμεῖναι χἀτέραν τρικυμίαν·
ναυαγίου δ' ἂν ἐπιλάβοι', ἐγὼ δ' ἅπαξ
ἁψάμενός εἰμι καὶ φιλήσας ἐν βυθῷ.

Alexander Rhetor p. 578 Ald. (Walzii Rhet. VIII p. 441 sq.) λεπτολογία ἐστίν, ὅταν ἑνὸς ἑκάστου τῶν συμβεβηκότων ἢ συμβαινόντων τὴν ἀκριβῆ καὶ ἐπὶ λεπτῷ ἐξεργασίαν ποιώμεθα, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ταυτί Μὰ τὴν Ἀθηνᾶν κτλ. Videntur amantis verba esse, qui semel deosculatus puellam totum amoris igne se carpi sentit. Vs. 1 εἰκόν' Porsonus Adv. p. 259. Idem vs. 2 addidit εὑρεῖν. — Vs. 3 ante Normannum ἀπολαίει. — Vs. 4 ὅσῳ Porsonus p ροῷ, quod servat Photius, Στρόβιλος: ἡ συστροφή· καὶ ὁ λαῖλαψ. Στρόβιλος ἐν ᾧ συστρέφεται. Quem locum tetigit Porsonus Miscell. p. 253. — Vs. 5 προέλαβεν, *praeoccupat*. Porsonus olim προσέβαλεν. — Vs. 6 ante Porsonum ἀναπνοὴν ἔχειν. Idem correxit interpunctionis rationem apud Aldum mirifice perturbatam. — Vs. 8 Aldus περιμεῖναι ἑτέραν, vs. 9 ἐπιλάβοι, vs. 10 εἰμι ἐφίλησας. Haec omnia correxit Porsonus.

VIII a. b.

Πάντες μὲν οἱ Θρᾷκες, μάλιστα δ' οἱ Γέται
ἡμεῖς ἁπάντων (καὶ γὰρ αὐτὸς εὔχομαι
ἐκεῖθεν εἶναι τὸ γένος), οὐ σφόδρ' ἐγκρατεῖς
ἐσμέν.
Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ εἷς εἰ μὴ δέκ' ἢ
ἕνδεκα γυναῖκας, δώδεκ' ἢ πλείους τινές.
ἂν τέτταρας δ' ἢ πέντε γεγαμηκὼς τύχῃ
καταστροφῆς τις, ἀνυμέναιος ἄθλιος
ἄνυμφος οὗτος ἐπικαλεῖτ' ἐν τοῖς ἐκεῖ.

Strabo VII p. 297: ὅρα δ' ἃ λέγει Μένανδρος περὶ αὐτῶν (Getas dicit), οὐ πλάσας, ὡς εἰκός, ἀλλ' ἐξ ἱστορίας

λαβών. Πάντες — ἐγκρατεῖς ἐσμεν. καὶ ὑποβὰς μικρὸν τῆς περὶ τὰς γυναῖκας ἀκρασίας τίθησι παραδείγματα Γαμεῖ γάρ κτλ. De Thracum et affinium populorum πολυγαμίᾳ plura attuli in edit. mai. Vs. 5 εἰ μὴ δέκ' ἢ Salmasius Exerc. Plin. p. 112 a. Vulgo οὐ δέκ' ἤ. Codd. οὐδέκ'. — Vs. 6 δώδεκ' ἢ Porsonus ad Toupii Emend. p. 486. Vulgo δώδεκά τε. Codd. δωδεκέτις et δωδεκέτης. — Vs. 9 et 10 τύχῃ καταστροφῆς Tyrwhittus. Libri fere τύχη καταστροφή.

IX.

Ὅταν εἰδέναι θέλῃς σεαυτὸν ὅστις εἶ,
ἔμβλεψον εἰς τὰ μνήμαθ', ὡς ὁδοιπορεῖς.
ἐνταῦθ' ἔνεστ' ὀστᾶ τε καὶ κούφη κόνις
ἀνδρῶν βασιλέων καὶ τυράννων καὶ σοφῶν,
καὶ μέγα φρονούντων ἐπὶ γένει καὶ χρήμασιν,
αὐτῶν τε δόξῃ κἀπὶ κάλλει σωμάτων.
ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν τῶνδ' ἐπήρκεσεν χρόνος.
κοινὸν τὸν ᾅδην ἔσχον οἱ πάντες βροτοί.
πρὸς ταῦθ' ὁρῶν γίγνωσκε σαυτὸν ὅστις εἶ.

Comparatio Men. et Phil. p. 361: *Μενάνδρου περὶ θανάτου.* Vs. 1 σεαυτὸν pro σαυτὸν Heinsius. — Vs. 2 ὡς ὁδοιπορεῖς vix sanum. Certe insolens significatio particulae ὡς, *quando, dum.* — Vs. 3 cod. ἔνεστιν ὀστέα καί. Correxit Porsonus Adv. p. 291. — Vs. 6 κἀπὶ scripsi pro καί. — Vs. 7 vulgo καὶ οὐδέν. Praeterea fortasse τούτοις pro τούτων et χρόνον cum Grotio pro χρόνος, *at nihil horum ab iis temporis vim coercuit.* Cfr Aeschylus Prom. 918: οὐδὲν γάρ αὐτῷ τοῦτ' ἐπαρκέσει τὸ μὴ οὐ πεσεῖν ἀτίμως.

X.

Ὁ μὲν Ἐπίχαρμος τοὺς θεοὺς εἶναι λέγει
ἀνέμους, ὕδωρ, γῆν, ἥλιον, πῦρ, ἀστέρας.
ἐγὼ δ' ὑπέλαβον χρησίμους εἶναι θεοὺς
τἀργύριον ἡμῖν καὶ τὸ χρυσίον.

ἱδρυσάμενος τούτους γὰρ εἰς τὴν οἰκίαν
εὖξαι τί βούλει, πάντα σοι γενήσεται,
ἀγρός, οἰκίαι, θεράποντες, ἀργυρώματα,
φίλοι, δικασταί, μάρτυρες. μόνον δίδου·
αὐτοὺς γὰρ ἕξεις τοὺς θεοὺς ὑπηρέτας.

Stobaeus Flor. XCI 29 et Compar. Men. et Phil. p. 359. Vs. 2 libri ἀνέμους ἥλιον γῆν ὕδωρ πῦρ ἀστέρας. Transposuit Grotius. Possis etiam ἀνέμους, ὕδωρ, πῦρ, ἀστέρας, γῆν, ἥλιον. — Vs. 4 ante Grotium ἡμῶν. Idem in fine versus addidit μόνον. Fortasse *Simonis* nomen post χρυσίον excidit. — Vs. 6 εὖξαι τί βούλει non male tuearis Euripidis loco in Phaeth. II p. 260 αἰτοῦ τί χρῄζεις ἕν. Sed aliam lectionem praeter cod. Par. qui habet εὖξαιτ' εἰ βούλει, ostendit Plutarchus de Stoic. absurd. p. 1058 c: ἐκ τῆς στοᾶς γὰρ λαβόντα τὴν ἀρετὴν ἔστιν εἰπεῖν „εὖξαι εἴτι βούλει, πάντα σοι γενήσεται." Itaque scribendum videtur εὖξ' εἴτι βούλει, elisa diphthongo imperativi, ut supra in Superstit. I, 7: ὕδατι περίρραν' ἐμβαλών, et apud Aristophanem locis a Reisigio Synt. crit. p. 32 allatis. Ad sententiam compara simillimum locum Philemonis p. 20. — Vs. 9 Compar. τοὺς ὑπηρέτας θεούς.

XI.

Ὁ πάντα βουληθεὶς ἂν ἄνθρωπος πονεῖν
πάντ' ἂν γένοιτο· πλούσιος τρόπον τινά·
πάλιν φιλόσοφός τινι μαθήσει χρώμενος·
τὸ σῶμ' ὑγιαίνει τινὰ δίαιταν προσφέρων.
πλὴν ἕν τι τῶν πάντων ἀδύνατον ἦν ἄρα
εὑρεῖν, δι' οὗ τρόπου τις οὐ λυπήσεται.
οὐ γὰρ τὸ μὴ πράττειν κατὰ νοῦν ἔχει μόνον
λύπην, παρέχει δὲ φροντίδας καὶ τἀγαθά.

Stobaeus Flor. XCVIII 19. Vs. 2 vulgo πᾶς ἂν γένοιτο πλούσιος τρόπον οὗτος. Quod correxi ut supra ex-

hibui. Pro *πᾶς* codd. Par. *πῶς*. Ad *τρόπον τινά* compara Hesychium, *Τρόπον τινά: ἀντὶ τοῦτον τὸν τρόπον.* Suidas, *Τρόπον τινά: ἀντὶ τοῦ καλῶς ἄν.* — Vs. 8 *παρέχει* Grotius ex A pro *πῦρ ἔχει.* Confirmat Philostr. Vit. Apoll. II 36 p. 88: *πολλοὺς οἶδα τῶν σφόδρα ἡγουμένων εὖ πράττειν, οὐδὲ καθεύδειν· καὶ τοῦτ᾽ ἂν εἴη τὸ παρέχειν φροντίδας καὶ τἀγαθά.*

XII.

Μειράκιον, οὔ μοι κατανοεῖν δοκεῖς ὅτι
ὑπὸ τῆς ἰδίας ἕκαστα κακίας σήπεται,
καὶ πάντα τὰ λυμαινόμεν᾽ ἔστιν ἔνδοθεν.
οἷον ὁ μὲν ἰός, ἂν σκοπῇς, τὸ σιδήριον,
τὸ δ᾽ ἱμάτιον οἱ σῆτες, ὁ δὲ θρὶψ τὸ ξύλον.
ὃ δὲ τὸ κάκιστον τῶν κακῶν πάντων, φθόνος
φθισικὸν πεποίηκε καὶ ποιήσει καὶ ποιεῖ,
ψυχῆς πονηρᾶς δυσσεβὴς παράστασις.

Stobaeus Flor. XXXVIII 29. Vs. 3 libri *ἔνδοθέν ἐστιν.* Grotius *ἔνεστιν ἔνδοθεν.* Bentleius *λυμαινόμενά γ᾽ ἐστιν ἔνδοθεν.* Gaisfordus *λυμαινόμεν᾽ ὅσ᾽ ἐστιν ἔνδοθεν.* Dobraeus Advers. II p. 282: *τὸ λυμαινόμενόν ἐστιν ἔνδοθεν.* Quod ceteris praestat. Vs. 4 Voss. *ἐάν.* A *τἂν* et *σκοπη*, superscripto *σ* a m. s. Ibid. vulgo *τὸν σίδηρον.* A *τὸ σίδηρον.* Correxit Bentleius. Grotius *τὸν σίδηρον ἂν σκοπῇς.* Ad sententiam iis quae edit. mai. attuli adde Polyb. VI 10 et schol. Soph. Ai. 157. — Vs. 5 vulgo *ἡ δέ*, codd. *ὁ δέ.* — Vs. 7 legendum videtur *φθισικούς.* Dobraeus vs. 6 malebat *σὲ δὲ* pro *ὃ δέ.* — Vs. 8 editi *δυσσεβεῖς παραστάσεις*, quod nunc ex codd. correctum. Grotius *δυσσεβὴς παραστάτης.* De *παράστασις*, i. e. *ἐπιθυμία*, vide edit. mai.

XIII.

Δέρκιππε καὶ Μνήσιππε, τοῖς εἰρημένοις
ἡμῶν ὑπό τινος ἢ πεπονθόσιν κακῶς

ἔστιν καταφυγὴ πᾶσιν, οἱ χρηστοὶ φίλοι.
δεῖ γὰρ ἀποδύρασθαί τι μὴ γελώμενον·
καὶ συναγανακτοῦνθ' ὁπόταν οἰκείως ὁρᾷ
ἕκαστος αὐτῶν τὸν παρόντα, παύεται
τοῦτον μάλιστα τὸν χρόνον τοῦ δυσφορεῖν.

Stobaeus Flor. CXIII 9. Vs. 2 pro ἡμῶν B a m. s. ἡμῖν. — Vs. 4 cum Porsono Misc. p. 251 scripsi δεῖ pro eo quod libri habent καί. — Vs. 6 pro αὐτῶν, quod paullo durius ad amicos refertur, nescio an praestet αὐτῷ, dativus ut pendeat a συναγανακτοῦντα.

XIV.

Τίνι δεδούλωταί ποτε;
ὄψει; φλύαρος· τῆς γὰρ αὐτῆς πάντες ἂν
ἤρων· κρίσιν γὰρ τὸ βλέπειν ἴσην ἔχει.
ἀλλ' ἡδονή τις τοὺς ἐρῶντας ἐπάγεται
συνουσίας; πῶς οὖν ἕτερος ταύτην ἔχων
οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἀπῆλθε καταγελῶν,
ἕτερος δ' ἀπόλωλε; καιρός ἐστιν ἡ νόσος
ψυχῆς, ὁ πληγεὶς δ' εἴσω δὴ τιτρώσκεται.

Plutarchus Fragm. vol. V p. 565 ed. Wytt. mai. καὶ λελάληκε (Μένανδρος) περὶ τοῦ πάθους (amorem dicit) φιλοσοφώτερον. Ἄξιον γὰρ θαύματος φῆσαι τὸ περὶ τοὺς ἐρῶντας ὥσπερ ἐστὶν ἅμα λαλεῖ· εἶτα ἀπορεῖ καὶ ζητεῖ πρὸς ἑαυτόν Τίνι δεδούλωται κτλ. Quae immixta sunt Plutarcheis Menandri verba Wyttenbachius ita tentavit: ἄξιον γὰρ θαύματος, φησί, τὸ περὶ τοῦ ἔρωτος, ὅθεν γένεσιν ἄρα λαμβάνει. Fortasse igitur poeta scripsit:

Ἄξιον γὰρ θαύματος
τὸ πάθος ἔρωτος ὁπόθεν ἀρχὴν λαμβάνει.

Vs. 7 δ' addit Dobraeus. Sequentibus utitur Plutarch. Amat. p. 763 b: οὐ γὰρ μανθάνομέν γέ που Μενάνδρου λέγοντος, οὐδὲ συνίεμεν „Καιρός ἐστιν ἡ νόσος ψυχῆς· ὁ πληγεὶς

δὲ . . . τιτρώσκεται." ἀλλ' ὁ θεὸς αἴτιος, τοῦ μὲν καθαψάμενος τὸν δὲ ἐάσας. — Vs. 8 pro εἴσω δὴ Bentleius εἰσβολῇ, Wyttenbachius εἰς ὃ δεῖ, Hermannus, indicante Duebnero, εἴς ὁδί.

XV.

Εἴπερ τὸν ἀδικοῦντ' ἀσμένως ἠμύνετο
ἕκαστος ἡμῶν καὶ συνηγωνίζετο,
ἴσως νομίζων ἴδιον εἶναι τὸ γεγονὸς
ἀδίκημα, καὶ συνεπράττομεν ἀλλήλοις πικρῶς,
οὐκ ἂν ἐπὶ πλεῖον τὸ κακὸν ἡμῖν ηὔξετο
τὸ τῶν πονηρῶν, ἀλλὰ παρατηρούμενοι
καὶ τυγχάνοντες ἧς ἔδει τιμωρίας
ἤτοι σπάνιοι σφόδρ' ἂν ἦσαν ἢ πεπαυμένοι.

Stobaeus Flor. XLIII 30. Vs. 1 ante Grotium ἀδικοῦντα μὲν ὡς. — Vs. 4 συνεπράττομεν pro συνέπραττον Heringa Observ. crit. p. 273 et alii. Pro πικρῶς Voss. πονηρῶς. — Vs. 5 ηὔξετο Bentleius pro vulgato ἤρξατο. Grotius ηὔξατο. Cod. A B ηὔξαιτο. — Vs. 8 Voss. σφόδρα μὲν ἦσαν.

XVI.

'Οκνεῖ δὲ νοῦν ἔχουσ' ἴσως,
ἀεὶ δὲ τοῖς παροῦσι δακρύοις ἐμποιεῖ
τὸ θῆλυ τῆς ψυχῆς ἀναβολὴν τῷ πάθει.

Scholiasta Euripidis Phoen. 61: πῶς δέ, φησίν, Ἰοκάστη μετὰ τοσαῦτα δυστυχήματα ἔζη; ῥητέον, ὅτι πᾶσα γυνὴ πρὸς θάνατον δειλόν. Μένανδρος 'Οκνεῖ δὲ νοῦν ἔχουσ' ἴσως κτλ. Ita haec acute correxit Dobraeus Adv. II p. 270. Vulgo μὲν ἀνδρός.

XVII.

Ἔργον ἐστὶν εἰς τρίκλινον συγγενείας εἰσπεσεῖν,
οὗ λαβὼν τὴν κύλικα πρῶτος ἄρχεται λόγου πατήρ,
καὶ παραινέσεις πέπαικεν, εἶτα μήτηρ δευτέρα,

εἶτα τήθη παραλαλεῖ τις, εἶτα βαρύφωνος γέρων,
τηθίδος πατήρ, ἔπειτα γραῦς καλοῦσα φίλτατον.
ὁ δ᾽ ἐπινεύει πᾶσι τούτοις.

Servavit Athenaeus vol. I p. 276 Schw. (p. 162 Dind.) Vs. 1 addidi ἐστίν. — Vs. 2 delevi ὁ ante πατήρ. — Vs. 3 παραινέσεις Schweigh. Codex παραίνεσις. Ibid. πέπαικεν corruptum videtur. — Vs. 4 fortasse τηθίς propter sequentem versum.

XVIII a. b.

Ἅπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται
εὐθὺς γενομένῳ, μυσταγωγὸς τοῦ βίου
ἀγαθός· κακὸν γὰρ δαίμον᾽ οὐ νομιστέον
εἶναι βίον βλάπτοντα χρηστόν.
Ἅπαντα δ᾽ ἀγαθὸν εἶναι τὸν θεόν.

Clemens Alex. Strom. V p. 260 Sylb.: Μένανδρος δὲ ὁ κωμικὸς ἀγαθὸν ἑρμηνεύων τὸν θεόν, φησίν Ἅπαντα κτλ. εἶτα ἐπιφέρει Ἅπαντα δ᾽ ἀγαθὸν εἶναι τὸν θεόν, ἤτοι πάντα θεὸν ἀγαθὸν λέγων ἢ ὅπερ καὶ μᾶλλον ἐν πᾶσι τὸν θεὸν ἀγαθόν. Clementis locum repetiit Eusebius Praep. Eu. XIII p. 403. Priorem fragmenti partem usque ad verba τοῦ βίου ἀγαθὸς servavit etiam Plutarchus de Tranqu. an. p. 474 b. ubi pro συμπαρίσταται legitur συμπαραστατεῖ. Illud praeter Ammian. Marc. XXI 14. ubi duo priores versus leguntur, tuetur scholiasta Theocriti quamvis corruptus ad Idyll. II 28: Μένανδρός φησι „δαίμων ἀνδρὶ παρίσταται εὐθὺς γενομένῳ" et Stobaeus Ecl. Phys. I p. 168. ubi itidem priores versus leguntur. Vs. 5 Dobraeus Advers. II p. 284 corrigit ἀγαθὸν οἴομ᾽ εἶναι.

XIX.

Ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε τὴν ἀλυπίαν
αἰτοῦ παρὰ θεῶν, ἀλλὰ τὴν μακροθυμίαν.
ὅταν γὰρ ἄλυπος διὰ τέλους εἶναι θέλῃς,

ἢ δεῖ θεόν σ᾽ εἶναί τιν᾽ ἢ τάχα δὴ νεκρόν.
παρηγόρει δὲ τὰ κακὰ δι᾽ ἑτέρων κακῶν.

Compar. Menandri et Philem. p. 362: *Μένανδρος περὶ λογισμῶν.* Vs. 2 ante Bentleium legebatur *θεοῦ* Ibid. *τὴν* addidit Dobraeus Adv. II p. 285. — Vs. 3 Dobraeus *ἐὰν δ᾽ ἄλυπος.* — Vs. 4 scripsi *σ᾽ εἶναί τιν᾽ ἢ τάχα.* Vulgo *σε εἶναι ἢ τάχα.* Bentleius *σε γεγονέν᾽ ἢ τάχα.* — Vs. 5 *παρηγόρει κτλ.* Compara Philem. inc. fab. LII c.

XX.

Ὅταν τις ἡμῶν ἀμέριμνον ἔχῃ τὸν βίον,
οὐκ ἐπικαλεῖται τὴν τύχην εὐδαιμονῶν·
ὅταν δὲ λύπαις περιπέσῃ καὶ πράγμασιν,
εὐθὺς προσάπτει τῇ τύχῃ τὴν αἰτίαν.

Compar. Men. et Phil. p. 357: *Μένανδρος περὶ τύχης,* et Stobaei app. Flor. p. 398 Lps. ubi *Philetae* nomen adscriptum est. Vs. 1 *τὸν* deest in Stob. appendice. Scribendum puto *ἀμέριμνον ὅταν ἔχῃ τις ἡμῶν τὸν βίον.* — Vs. 2 *εὐδαίμονα* Stobaei appendix. — Vs. 3 *ἐπεὶ* Stobaei appendix. Tum comparatio *ἐπιπέσῃ.* Correxi iam olim *περιπέσῃ,* quod nunc confirmat appendix Stobaei. Cfr quae dixi ed. mai.

XXI.

Ὦ γῆρας ἐχθρὸν σωμάτων ἀνθρωπίνων,
ἅπαντα συλῶν τὰ καλὰ τῆς εὐμορφίας,
καὶ μεταχαράττον τὴν μὲν ἀνδρίαν μελῶν
εἰς τἀπρεπές, τὸ δὲ τάχος εἰς ὄκνον πολίν.

Compar. Men. et Phil. p. 357: *Μένανδρος περὶ γήρως.* Vs. 2 addidi *τά.* — Vs. 3 *ἀνδρείαν* Heinsius. Bergkius *ἁρμονίαν.* Ac sane requiritur substantivum, quod concinnitatem vel venustatem membrorum indicat. Sed propter *μεταχαράττειν* malim *ἀγλαΐαν* vel simile quid. — Vs. 4 *τἀπρεπὲς* Bentleius. Cod. *ἀπρεπές.*

XXII.

Ἐὰν πονηροῦ γείτονος γείτων ἔσῃ,
πάντως παθεῖν πονηρὸν ἢ μαθεῖν σε δεῖ·
ἐὰν ἀγαθοῦ δὲ γείτονος γείτων ἔσῃ,
ὡς προσδιδάσκεις ἀγαθὰ καὶ προσμανθάνεις.

Compar. Men. et Phil. p. 361: *Μένανδρος περὶ γειτονίας*, et Anecd. Boisson. I p. 151. Vs. 2 Dobraeus Adv. II p. 285 *τι παθεῖν*. Tertium et quartum versum foedissime corruptos exhibuit Boissonadius, qui fallitur locum a me omissum existimans. De *ἐὰν* futuro iuncto cfr edit. mai. At fortasse *γένῃ* scribendum pro *ἔσῃ*. — Vs. 3 addidi *δέ* cum Rutgersio, et vs. 4 *ἀγαθὰ* scripsi pro *τἀγαθά*. Ibid. pro *ὡς* Dobraeus *καί*.

XXIII.

Λύπης ἰατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος·
ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια·
λέγουσι δ' αὐτὸν οἱ πάλαι σοφώτατοι
ἀστεῖον εἶναι φάρμακον.

Compar. Men. et Phil. p. 362: *Μένανδρος περὶ λόγου.* Vs. 2 vulgatur *ἔχ' ἰάματα*. Scripsi *ἔχει θελκτήρια* ex schol. Aeschyli Prom. 378, ubi duo priores versus ita leguntur:

λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἰᾶται νόσους·
ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια.

Cfr quae dixi in edit. mai. et Porsonum Praef. Euripidis Hecub. p. IX. Aliam denique lectionem monstrat schol. Venet. ad Iliad. ό 393: *Μένανδρος γὰρ ἔφη ὡς ἰατρός ἐστιν ὁ λόγος ἀνθρώποις νόσων. ψυχῶν γὰρ οὗτος μόνος ἔχει κουφίσματα, πρὸς τὸ μὴ συγκαταπίπτειν τῷ σώματι τὴν ψυχήν.* Ceterum confer Euripidem Fragm. fab. inc. LXXV.

XXIV.

Οὐκ ἐκ πότων καὶ τῆς καθ' ἡμέραν τρυφῆς
ζητοῦμεν ᾧ πιστεύσομεν τὰ τοῦ βίου,

πάτερ, οὐ περιττὸν οἴετ' ἐξευρηκέναι
ἀγαθὸν ἕκαστος, ἂν ἔχῃ φίλου σκιάν.

Plutarchus de Frat. am. p. 479 c: *ὅθεν ὁ Μένανδρος ὀρθῶς Οὐκ ἐκ πότων κτλ.* Eosdem versus respexit Plutarch. de Amic. mult. p. 93 c: *καίτοι τόν γε παρὰ τῷ Μενάνδρῳ νεανίσκον ὑπερφυῶς ἐπαινοῦμεν εἰπόντα θαυμαστὸν ὅσον νομίζειν ἕκαστον, ἂν ἔχῃ φίλου σκιάν.*

XXV.

Εἰ καὶ σφόδρ' ἀλγεῖς, μηδὲν ἠρεθισμένος
πράξῃς προπετῶς· ὀργῆς γὰρ ἀλογίστου κρατεῖν
ἐν ταῖς ταραχαῖς μάλιστα τὸν φρονοῦντα δεῖ.

Stobaeus Flor. XX 21. Philistioni h. e. Philemoni tribuit Antonius Mel. LXXVIII p. 134.

XXVI.

Ὀχληρὸν ὁ χρόνος ὁ πολύς. ὦ γῆρας βαρύ,
ὡς οὐδὲν ἀγαθόν, δυσχερῆ δὲ πόλλ' ἔχεις
τοῖς ζῶσι καὶ λυπηρά. πάντες εἰς σὲ δέ
ἐλθεῖν ὅμως εὐχόμεθα καὶ σπουδάζομεν.

Stobaeus Flor. CXVI 8. Vs. 1 *ὦ γῆρας* cod. B. Vulgo *τὸ γῆρας*. Pro *βαρύ*, quod hic minus aptum senectae epitheton est, fortasse *βαθὺ* scribendum, quod frequenter de *provecta senectute* dicitur.

XXII a. b.

Καί τοι τί λογίζομ' ὁ κακοδαίμων προσδοκῶν
χάριν παρὰ γυναικὸς κομιεῖσθαι; μὴ μόνον
κακόν τι προσλάβοιμι, καὶ κάλλιστ' ἔχει.
Οὐκ ἐν γυναικὶ φύεται πιστὴ χάρις.

Stobaeus Flor. LXXIII 42. Vs. 1 *τί* addidit Bentleius. Versu quarto, quem a reliquis praeeunte Dobraeo Advers. II p. 282 separandum putavi, *πιστὴ* scripsi cum Bentleio pro *πλείστη*. Euripidis versum esse suspicatur Dobraeus.

XXVIII.

Ἂν μὲν πλέωμεν ἡμερῶν που τεττάρων,
σκεπτόμεθα τἀναγκαῖ' ἑκάστης ἡμέρας·
ἂν δῇ δὲ φείσασθαί τι τοῦ γήρως χάριν,
οὐ φεισόμεσθ' ἐφόδια περιποιούμενοι;

Stobaeus Flor. XV 5. Philemoni locum tribuit Schowius codd. auctoritatem sequutus. Vs. 3 *ἂν δῇ* scripsi pro *ἂν ᾖ*. Cfr fragm. XXXIII 3. Cod. B *ἂν δέῃ*. Brunckius Poes. Eth. p. 189 *δέον*. — Vs. 4 vulgo *φεισόμεθ'*. B m. s. *φειδόμεθ'*. Codd. Schowii *φειδόμεσθ'*.

XXIX.

Ἔνεγκ' ἀτυχίαν καὶ βλάβην εὐσχημόνως.
τοῦτ' ἔστιν ἀνδρὸς νοῦν ἔχοντος, οὐκ ἄνω
ἀνασπάσας τις τὰς ὀφρῦς οἴμοι λαλεῖ,
ἀλλ' ὃς τά γ' αὑτοῦ πράγματ' ἐγκρατῶς φέρει.

Stobaeus Flor. CVIII 31. Vs. 3 *οἴμοι* Gesnerus pro vulgato *εἰ μή*. Tum Stephanus Com. Gr. p. 122 ingeniose *ἀνασπάσαντα* et *λαλεῖν*. Recepit Grotius. Lenius corrigas *οὐκ ἐὰν ἀνασπάσας τις τὰς ὀφρῦς οἴμοι λαλῇ*. Vs. 4 *τά γ' αὑτοῦ* scripsi pro *τὰ αὑτοῦ*. Gaisfordus *ὅστις αὑτοῦ*. Ceterum de constructione vide edit. maiorem. Cfr Plauti Asin. II 2 57: *ista virtus est qui malum fert fortiter.*

XXX.

Καὶ τοῦτο θύων οὐδεπώποτ' εὐξάμην
ἐγὼ τὸ σῶζον τὴν ἐμὴν οἰκίαν,
ἀλλὰ παρέλιπον οἰκετῶν εἶναι στάσιν
ἔνδον παρ' αὑτῷ, πρᾶγμα χρησιμώτατον.

Scholiasta Victor. ad Iliad. φ' 389: *καὶ Μένανδρος φησίν Καὶ τοῦτο θύων κτλ.* Proferuntur hi versus eo consilio a scholiasta, ut Iovem deorum contentione oblectari doceat. Menandreo patri familias simillimus Cato maior extitit,

de quo Plutarchus in vita eius cap. 21 haec rettulit: *ἀεὶ δέ τινα στάσιν ἔχειν τοὺς δούλους ἐμηχανᾶτο καὶ διαφορὰν πρὸς ἀλλήλους, ὑπονοῶν τὴν ὁμόνοιαν καὶ δεδοικώς.* — Vs. 2 Fiorillo ad Herodem Att. p. 161 *συνοικίαν.* Gravior corruptela vs. 3 latet. Fortasse *παρέλειπον* vel *παραλείπειν.* — Vs. 4 pro edito *αὐτῷ* scripsi *αὑτῷ*, i. e. *ἐμαυτῷ.* Summam sententiae reddidit schol. A *οὐδέποτε θύων εὐξάμην ἄλλως σώζεσθαι τὴν οἰκίαν ἢ στάσιν οἰκετῶν εἶναι ἐν αὐτῇ.*

XXXI.

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν·
οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας
ἀποτυγχάνουσι πολλάκις νικώμενοι,
τὰ δ' ἴδια προστιθέασι τοῖς ἀλλοτρίοις.

Stobaeus Flor. X 3 et Antonius Mel. XLI p. 65. Vs. 4 *ἀλλοτρίοις* corruptum videtur.

XXXII.

Διονυσίων μὲν ἦν
πομπή . . . .
ὁ δέ μ' ἠκολούθησεν μέχρι τοῦ πρὸς τὴν θύραν·
ἔπειτα φοιτῶν καὶ κολακεύων [ἐμέ τε καί]
τὴν μητέρ' ἔγνω μ'.

Hermogenes de Inv. IV p. 74 Ald. (vol. III p. 177 ed. Walz.): *ὅπου δ' ἂν ὁ νοῦς αἰσχρὸς ᾖ, τότε χρεία τῆς σεμνότητος τοῦ λόγου — ὡς παρὰ τῷ Μενάνδρῳ. πυθομένου γάρ τινος κόρης πῶς εἴη διεφθαρμένη, σεμνῶς ἀφηγήσατο πρᾶγμα αἰσχρὸν ὀνόμασι βελτίστοις. Διονυσίων κτλ.* Transtulit locum Plautus Cist. I 1 91, ubi Silenium loquitur: *per Dionysia mater pompam me spectatum duxit. Dum redeo domum conspicillo consecutust clanculum me usque ad foris. Inde in amicitiam insinuavit cum matre et mecum simul, blanditiis, muneribus, donis.* Priora vulgo ita scribuntur: *Διονυσίων ἦν πομπή· ὁ δέ μοι* (Vind. *με*) *ἠκολού-*

ϑησε. Correxit indicata lacuna Dobraeus Advers. II p. 285. De ἀκολουϑεῖν cum accusativo vide Lobeckium ad Phryn. p. 354. Adde Polemonem Phys. I p. 196 ed. Nicl. Sed apud Alciphron. Epist. I 7: ὅπου (ὅποι) γὰρ ἂν ῥέψῃς ὦ γύναι ἅπαξ, ἐκεῖ σε ἀκολουϑήσω, scribe ἐκεῖσε. — Vs. 4 ἐμέ τε καὶ addidit Dobraeus.

XXXIII.

Τῆς σκιᾶς τὴν πορφύραν
πρῶτον ἐνυφαίνουσ'· εἶτα μετὰ τὴν πορφύραν
τοῦτ' ἔστιν, οὔτε λευκὸν οὔτε πορφύρα,
ἀλλ' ὥσπερ αὐγὴ τῆς κρόκης κεκραμένη.

Servavit Athenaeus I p. 277 ed. Schweighaeus. (p. 162 ed. Dindorf.), qui primus hunc locum e MS Par. edidit. Describi varios texturae colores manifestum est. Insunt tamen quae corrupta sunt. Versu quarto nescio an τῇ κρόκῃ scribendum sit.

XXXIV.

Οἷος δὲ καὶ τὴν ὄψιν εἶναι φαίνεται,
ἀφ' οὗ τοιοῦτος γέγονεν, οἷον ϑηρίον.
τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ καλοὺς ἡμᾶς ποιεῖ.

Sextus Emp. Pyrrh. Hypoth. I 108 p. 29: παρὰ τὸ φιλεῖν ἢ μισεῖν (sc. accidit ut eadem vel turpia vel pulchra nobis videantur), ὅτι κρέα ὕειά τινες μὲν ἀποστρέφονται καϑ' ὑπερβολήν, τινὲς δὲ ἥδιστα προσφέρονται· ὅϑεν καὶ ὁ Μένανδρος ἔφη Οἷος δὲ καὶ τὴν ὄψιν κτλ. Fortasse haec ad Trophonium referenda sunt, ex qua fabula Stobaeus hunc versum affert, τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανϑρώπους ποιεῖ (supra p. 207), in quo quid φιλανϑρώπους significet vix assequaris. Recte autem Sextus καλοὺς ἡμᾶς.

XXXV.

Οἴμοι τάλας ἔγωγε. ποῦ ποϑ' αἱ φρένες
ἡμῶν ἐκεῖνον ἦσαν ἐν τῷ σώματι
τὸν χρόνον, ὅτ' οὐ ταῦτ' ἀλλ' ἐκεῖν' ᾑρούμεϑα.

Plutarchus de Virt. mor. p. 450 c: *Ὁ Χρύσιππος εἰπὼν ὅτι τυφλὸν ἡ ὀργή — εἶτα χρῆται μάρτυρι τῷ Μενάνδρῳ λέγοντι Οἴμοι κτλ.* Vs. 1 editur *ποτε φρένες*. Correxit Grotius Exc. p. 755. Vs. 3 *ὅτ᾽* additum a Meziriaco aliisque.

XXXVI.

Χαλεπὸν Πάμφιλε
ἐλευθέρᾳ γυναικὶ πρὸς πόρνην μάχη.
πλείονα κακουργεῖ, πλείον᾽ οἶδ᾽, αἰσχύνεται
οὐδέν, κολακεύει μᾶλλον.

Palladius de vita S. Io. Chrysost. p. 142 ed. Big.: *δεινὸν κολακεία, κατὰ τὸν κωμικὸν Μένανδρον, μετὰ δυστροπίας συγκεκλωσμένη, καθὼς λέγει Χαλεπὸν Πάμφιλε κτλ.* Priora usque ad *μάχη* servavit etiam Cyrillus in Iul. VII p. 229 A. Vs. 1 Palladius *Παμφίλη*. — Vs. 2 Palladius *μάχεσθαι*. Cyr. *μάχη*. — Vs. 3 et 4 vulgo *πλείονα οἶδεν, πλείονα κακουργεῖ, αἰσχύνεται οὐδένα, κολακεύει μᾶλλον.* Correxit Dobraeus Adv. II p. 284.

XXXVII.

Πῶς δὴ τὸ τραῦμα τοῦτ᾽ ἔχεις;
μεσαγκύλῳ. πῶς πρὸς θεῶν; ἐπὶ κλίμακα
πρὸς τεῖχος ἀναβαίνων. ἐγὼ μὲν δεικνύω
ἐσπουδακώς, οἱ δὲ πάλιν ἐπεμυκτήρισαν.

Plutarchus de Sui laude p. 547 c: *ἔνιοι μὲν οὖν κολακεύοντες αὐτοὺς — προσπυνθάνονται καὶ διερωτῶσιν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ τὸν στρατιώτην, ἵνα γελάσωσι· Πῶς δὴ τὸ τραῦμα κτλ.* Vs. 1 *δὴ* additum ex cod. regio apud Dübnerum. — Vs. 2 malim *κλίμακι* vel *κλίμακος*. Postremo versu Porsonus Adv. p. 292: *οἱ δὲ πάλιν ἔμ᾽ ἐμυκτήρισαν.* Respexit ad hunc locum Trypho de Tropis in Museo Cantabr. I p. 59: *μυκτηρισμός ἐστι τὸ μετὰ ποιᾶς κινήσεως καὶ συναγωγῆς τῶν μυκτήρων γινόμενον, ὥσπερ καὶ Μένανδρός φησιν· οἱ δὲ πάλιν ἐμυκτήρισαν* (sic). *καὶ τὸ*

ἐπέμυξαν τινὲς οὕτως εἰλήφασιν. Hinc corrige Moschopulum Opusc. Gramm. p. 85.

XXXVIII.

Σφάττει με, λεπτὸς γίγνομ' εὐωχούμενος.
τὰ σκώμμαθ' οἷα τὰ σοφά τε καὶ στρατηγικά.
οἷος δ' ἀλαζών ἐστιν ἁλιτήριος.

Plutarchus l. c. *κόλακι καὶ παρασίτῳ καὶ δεομένῳ δύσοιστον ἐν χρείᾳ καὶ δυσκαρτέρητον ἑαυτὸν ἐγκωμιάζων πλούσιός τις ἢ σατράπης ἢ βασιλεύς. καὶ συμβολὰς ταύτας ἀποτίνειν μεγίστας λέγουσιν, ὡς ὁ παρὰ Μενάνδρῳ Σφάττει με κτλ.* Vs. 2 Grotius Exc. p. 757 *οἷα σοφά*, quo nihil proficitur ad orationis integritatem. Scribendum videtur:

λεπτὸς γίγνομ', εὐωχούμενος
τὰ σκωμμάτια τὰ σοφά τε καὶ στρατηγικά.

Sunt parasiti verba insipidis militis iactationibus offensi. Recte autem et ad rem accommodatissime dicitur *εὐωχούμενος σκωμμάτια*, de quo dicendi genere vide Menandri ed. mai. p. 236. Praeterea fortasse *τἄσοφα* legendum.

XXXIX.

Ὡς Ἀλεξανδρῶδες ἤδη τοῦτο· κἂν ζητῶ τινα,
αὐτόματος οὗτος παρέσται· κἂν διελθεῖν δηλαδή
διὰ θαλάττης δῇ τόπον τίν', οὗτος ἔσται μοι βατός.

Plutarchus Vit. Alex. cap. 17: *ἡ δὲ τῆς Παμφυλίας παραδρομὴ πολλοῖς γέγονε τῶν ἱστορικῶν ὑπόθεσις γραφικὴ πρὸς ἔκπληξιν καὶ ὄγκον. — δηλοῖ δὲ καὶ Μένανδρος ἐν κωμῳδίᾳ παίζων πρὸς τὸ παράδοξον Ὡς Ἀλεξανδρῶδες κτλ.* Hinc profecit scriptor incertus Crameri Anecd. III p. 214: *καὶ ὁ κωμῳδὸς Μένανδρος ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις τοῦ Μακεδόνος εἶπε παίζων πρὸς τὸ παράδοξον Ὡς Ἀλεξανδρῶδες κτλ.* Ad eandem illam Alexandri felicitatem pertinent haec Artemonis verba apud Senecam Suas. I p. 8 ed. Elzev.: *ἐπὶ τῷ Παμφυλίῳ πελάγει τὴν ἐμπρόθεσμον προσ-*

δοκῶμεν ἄμπωτιν; Rem suo more exornasse videtur Callisthenes. Schol. Vict. Hom. Iliad. ν' 29: τόπον παρεῖχεν ἡ θάλασσα τῷ θεῷ. — καὶ τί θαῦμα; καὶ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ φησὶ τὸ κατὰ Παμφυλίαν πέλαγος Καλλισθένης. Versu tertio δῇ scripsi pro δέῃ. V. Dindorfium ad Aristoph. Ran. 265.

XL.

Πένητος οὐδέν ἐστι δυστυχέστερον.
ἅπαντα μοχθεῖ κἀγρυπνεῖ κἀργάζεται,
ἵν' ἄλλος ἐλθὼν μεταλάβῃ καὶ κτήσηται.

Compar. Men. et Phil. p. 357: Μένανδρος περὶ πενίας. Vs. 1 codex πένητος ἀνδρὸς οὐκ ἔστι δυστυχέστερον. Correxit Grotius. Nisi malis πένητος ἀνδρὸς οὔτι. — Vs. 3 suspicabar μεταλάβῃ τῆς κτήσεως. At fortasse κτήσεται legendum, cui coniecturae adstruendae plura afferri posse credo.

XLI.

Ἄνθρωπε, μὴ στέναζε, μὴ λυποῦ μάτην.
χρήματα γυναῖκα καὶ τέκνων πολλῶν σποράν,
ἅ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο.

Compar. Men. et Phil. p. 362: Μένανδρος περὶ λογισμῶν. Ita Grotius Exc. p. 763 correxit vs. 3 vulgatum ἅ σοι κεχώρικε τύχη.

XLII.

Οὐκ ἔστ' ἄπιστον οὐδὲν ἐν θνητῷ βίῳ,
οὐδ' ἂν γένοιτο. πολλὰ ποικίλλει χρόνος
παράδοξα καὶ θαυμαστὰ καὶ ζώντων τρόποι.

Stobaeus Ecl. Phys. T. I p. 237. Grotius haec tribuit Chaeremoni; Menandro trium codd. auctoritate assignavit Heerenius.

XLIII.

Ἀδύνατον ὡς ἐστίν τι σῶμα τῆς τύχης·
ὁ μὴ φέρων δὲ κατὰ φύσιν τὰ πράγματα
τύχην προσηγόρευσε τὸν ἑαυτοῦ τρόπον.

Stobaeus Ecl. Phys. T. II p. 336. Vs. 1 Bentleius frustra corrigit ἀδύνατον ὄντως ἐστὶ τοὔνομα τῆς τύχης. Sensus vulgatae lectionis est: *Fortunam nihil esse nisi inanem quandam imaginem, sine corpore et specie.*

XLIV.

Κἂν σφόδρα σαφῶς εἰδῇς τι, τὸν κρύπτοντά σε
μηδέποτ' ἐλέγξῃς· δύσκολον πρᾶγμ' ἔστι γάρ
ἃ λανθάνειν τις βούλεται ταῦτ' εἰδέναι.

Stobaeus Flor. III 4, ubi deest poetae nomen. Menandro cur assignaverim intelleget qui ipsum Stobaeum inspexeri. Vs. 2 libri δύσκολον γὰρ πρᾶγμ' ἐστί, quod correxi.

XLV.

Ὅταν ἕτερός σοι μηδὲ ἓν πλέον διδῷ,
δέξαι τὸ μόριον· τοῦ λαβεῖν γὰρ μηδὲ ἓν
τὸ λαβεῖν ἔλαττον πλεῖον ἔσται σοι πολύ.

Stobaeus Flor. III 23. Vs. 1 cod. A πλέω. Frustra Bentleius τέλεον. V. edit. mai.

XLVI.

Γλυκέρα τί κλάεις; ὀμνύω σοι τὸν Δία
τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, φιλτάτη,
ὀμωμοκὼς καὶ πρότερον ἤδη πολλάκις.

Priscianus XVII p. 1192: Attici ὀμοῦμαί σοι τοὺς θεούς. — Menander: Γλυκέρα τί κλάεις κτλ. Ita Aldus. Apud Putschium legitur: Menander Γλυκέρα· Τί κλαίεις κτλ. Menandrum fabulam Glycerae nomine inscriptam commisisse probari non potest. Hoc unum certum est, fuisse fabulam aliquam in qua amores suos et delicias celebraret; qua de re nolo repetere, quae copiosius exposui in ed. mai. p. 38 sq. Praeterea Glycerae partes fuere in Misogyne. V. Fragm. IX.

XLVII.

Ὅταν τι πράττῃς ὅσιον, ἀγαθὴν ἐλπίδα

πρόβαλλε σαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων ὅτι
τόλμῃ δικαίᾳ καὶ θεὸς συλλαμβάνει.

Stobaeus Flor. VII 4. Vs. 2 *πρόβαλλε σαυτῷ* cod. A. Vulgo *πρόβαλλ' ἑαυτῷ*. Ibid. libri *γινώσκων*.

XLVIII.

Σὺ μὲν παραινεῖς ταῦτα ὅσα σοι πρέπει,
ἐμὲ δὲ ποιεῖν τὸ καθῆκον οὐχ ὁ σὸς λόγος,
εὖ ἴσθ' ἀκριβῶς, ὁ δ' ἴδιος πείθει λόγος.

Stobaeus Flor. XXXVII 5 et Anton. Mel. 97 p. 159. Vs. 1 *ὅσα* Trinc. *ὅσσα* ceteri. Bentleius *ταῦτα χὤσα*. Fortasse *ταῦθ' ὁποῖα*. Nisi malis *ταῦθ' ὅσα*, ut in fine versus personae nomen exciderit. Possis etiam *ταῦθ' ὅσα σοί, πάτερ, πρέπει*. Gaisf. *πάντα ταῦθ' ἃ* vel *ταῦθ' ὅσα*.

XLIX.

Ὅστις δὲ διαβολαῖσι πείθεται ταχύ,
ἤτοι πονηρὸς αὐτός ἐστι τοὺς τρόπους,
ἢ παντάπασι παιδαρίου γνώμην ἔχων.

Stobaeus Flor. XLII 6 et Anton. Mel. LIII p. 79, qui vs. 2 *τὸν τρόπον*.

L.

Οὐδὲν διαβολῆς ἐστιν ἐπιπονώτερον·
τὴν ἐν ἑτέρῳ γὰρ κειμένην ἁμαρτίαν
δεῖ μέμψιν ἰδίαν αὐτὸν ἐπάναγκες λαβεῖν.

Stobaeus Flor. XLII 4 et Antonius Mel. LIII p. 79. Vs. 3 libri *ἀεί*. Dindorfius *δεῖ*. Salmasius *εἰς*.

LI.

Ἡ νῦν ὑπό τινων χρηστότης καλουμένη
μεθῆκε τὸν ὅλον εἰς πονηρίαν βίον·
οὐδεὶς γὰρ ἀδικῶν τυγχάνει τιμωρίας.

Stobaeus Flor. XLVI 11. Vs. 1 *τινων* pro *τινος* Voss. et A. — Vs. 2 editur vulgo *ἀπορίαν* pro *πονηρίαν*, quod Grotius e margine Gesneri adscivit.

LII.

Δεῖ τὸν πολιτῶν προστατεῖν αἱρούμενον
τὴν τοῦ λόγου μὲν δύναμιν οὐκ ἐπίφθονον,
ἤθει δὲ χρηστῷ συγκεκραμένην ἔχειν.

Stobaeus Flor. XLV 5. Sententia cothurno quam socco dignior.

LIII.

Τί διακενῆς εἶ χρηστός; εἰ γὰρ ὁ δεσπότης
αὐτὸς ἀπολαύει πάντα, σὺ δὲ μὴ λαμβάνεις,
σαυτὸν ἐπιτρίβεις, οὐκ ἐκεῖνον ὠφελεῖς.

Stobaeus Flor. LXII 10. Vs. 1 *εἰ γὰρ* addidit Iacobsius Lectt. Stob. p. 101. — Vs. 2 *ἀπολαύει* Gaisfordus. Vulgo *ἀπόλλει*. Codd. *ἀπολλύει*. Iacobsius *ἀπολάπτει*, quod verum videtur.

LIV.

Πατρῷ' ἔχειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα,
τὰ μετὰ γυναικὸς δ' εἰσιόντ' εἰς οἰκίαν
οὔτ' ἀσφαλῆ τὴν κτῆσιν οὔθ' ἱλαρὰν ἔχει.

Stobaeus Flor. LXVIII 28. Duos postremos versus idem LXXII 7. Vs. 2 editur *τὰ μετὰ δὲ γυναικός*. Correxit Porsonus Adv. p. 256. — Vs. 3 altero loco Stobaeus *οὐκ ἀσφαλῆ — οὐδ' ἱλαράν*.

LV.

Ὅστις γυναῖκ' ἐπίκληρον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν
πλουτοῦσαν, ἤτοι μῆνιν ἐκτίνει θεῶν,
ἢ βούλετ' ἀτυχεῖν μακάριος καλούμενος.

Stobaeus Flor. LXXII 11.

LVI.

Ἐμοὶ πόλις ἐστὶ καὶ καταφυγὴ καὶ νόμος,
καὶ τοῦ δικαίου τοῦ τ' ἀδίκου παντὸς κριτής,
ὁ δεσπότης. πρὸς τοῦτον ἕνα δεῖ ζῆν ἐμέ.

Stobaeus Flor. LXXII 34.

LVII.

Ὅταν πένης ὢν καὶ γαμεῖν τις ἑλόμενος
τὰ μετὰ γυναικὸς ἐπιδέχηται χρήματα,
αὑτὸν δίδωσιν, οὐκ ἐκείνην λαμβάνει.

Stobaeus Flor. LXX 5. Secundo versu alii παρὰ pro μετά.

LVIII.

Δύ' ἔσθ' ἃ κρῖναι τὸν γαμεῖν μέλλοντα δεῖ,
ἤτοι προσηνῆ γ' ὄψιν ἢ χρηστὸν τρόπον·
τὴν γὰρ ὁμόνοιαν τὴν πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ.

Stobaeus Flor. LXX 7. Vs. 1 codd. Gaisfordi habent ἔστι κρῖναι. Hinc ille Δύ' ἔστι· κρῖναι etc. — Vs. 2 vulgo προσηνῆ. Cod. Par. προσηνήν. Ex quo apparet recte V. D. in Actis Erud. Lips. 1711 p. 35 scripsisse προσηνῆ γ'. Thucyd. II 40: καὶ αὐτοὶ ἤτοι κρίνομέν γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὀρθῶς τὰ πράγματα. De accusativis ὄψιν ἢ τρόπον vide ad Antiphanem p. 38.

LIX.

Αἰσχύνομαι τὸν πατέρα, Κλειτοφῶν, μόνον.
ἀντιβλέπειν ἐκεῖνον οὐ δυνήσομαι
ἀδικῶν, τὰ δ' ἄλλα ῥᾳδίως χειρώσομαι.

Stobaeus Flor. LXX 49. Vs. 3 ἀδικῶν Bentleius pro ἀδίκως. Grotius ἀδεῶς.

LX.

Ὑπερήφανόν που γίγνεθ' ἡ λίαν τρυφή,
ὅ τε πλοῦτος ἐξώκειλε τὸν κεκτημένον
εἰς ἕτερον ἦθος, οὐκ ἐν ᾧ τὸ πρόσθεν ἦν.

Stobaeus Flor. XCIII 22. Vs. 1 που Trinc. om. — Vs. 3 τὸ om. A.

LXI.

Κρεῖττον γάρ ἐστιν, ἂν σκοπῇ τις κατὰ λόγον,

μὴ πόλλ' ἀηδῶς, ὀλίγα δ' ἡδέως ἔχειν,
πενίαν τ' ἄλυπον μᾶλλον ἢ πλοῦτον φέρειν.

Stobaeus Flor. XCVII 2. Vs. 3 *τ'* om. A et Trinc.

LXII.

Ἄνευ κακῶν γὰρ οἰκίαν οἰκουμένην
οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἡ τύχη
τούτων δίδωσιν ἀφθονίαν, τοῖς δ' οἱ τρόποι.

Stobaeus Flor. XCVIII 37.

LXIII.

Ὦ μεταβολαῖς χαίρουσα παντοίαις τύχη,
σόν ἐστ' ὄνειδος τοῦθ', ὅταν τις ὢν ἀνὴρ
δίκαιος ἀδίκοις περιπέσῃ συμπτώμασιν.

Stobaeus Flor. CVII 3. Vs. 2 *ὅταν τις ὢν ἀνήρ* cod. B et ex coniectura Stephanus Com. Gr. p. 180. Vulgo *ὅταν οὗτος ἀνήρ*. Arsen. *ὅτ' ἀνήρ*. Voss. *ὅταν ἀνήρ*.

LXIV.

Ὀργῇ παραλογισμός ποτ' οὐδεὶς φύεται.
αὕτη κρατεῖ νῦν· ἂν δὲ μικρὸν παρακμάσῃ,
κατόψεταί τι μᾶλλον εἰς τὸ συμφέρον.

Stobaeus Flor. XX 3. Schowii cod. A Philemoni tribuit. Vs. 1 ineptum est *παραλογισμός*. Scribendum videtur *ὀργῇ, πάτερ, λογισμὸς οὐδεὶς φύεται*. De quo admonui in ed. mai. Dobraeus Advers. II p. 280: *ὀργῇ λογισμὸς γάρ ποτ' οὐδεὶς φύεται*. Forsan praestat *ὀργῇ λογισμὸς οὔποτ' οὐδεὶς φύεται*. Pro *φύεται* Grotius *φαίνεται*. Vs. 3 *κατόψεται*, sc. iratus ille de quo loquuntur. Male igitur Dobraeus *τις*.

LXV.

Τῷ μὲν τὸ σῶμα διατεθειμένῳ κακῶς
χρεία 'στ' ἰατροῦ, τῷ δὲ τὴν ψυχὴν φίλου·
λύπην γὰρ εὔνους οἶδε θεραπεύειν λόγος.

Stobaeus Flor. XCIII 14. Vs. 2 *χρεία 'στίν* Brunckius Gnom. p. 193. Vulgo *χρεί 'στιν.* — Vs. 3 pro *φίλος* scripsi *λόγος*, ut est Gnom. monost. 319: *λύπην γὰρ εὔνους οἶδεν ἰᾶσθαι λόγος.*

LXVI.

Ὅταν ᾖ γέρων τις ἐνδεὴς τε τὸν βίον,
οὐδὲν τὸ θνήσκειν δεινόν, ἀλλ' ἐν τῷ καλῶς
ἑκάτερον αὐτῶν τὴν διάγνωσιν φέρει.

Stobaeus Flor. CXXI 10. Vs. 2 cod. A *οὐδ' αὖ.* Zedelius et Valck. *οὐδέν.* Grotius *οὐδ' ἄν.* Ibid. *καλῷ* pro *καλῶς* Valckenarius. — Vs. 3 Grotius *ἀνάγνωσιν.* Dobraeus Adv. II p. 361 *ἀγανάκτησιν.*

LXVII.

Πρᾶον κακοῦργος σχῆμ' ὑπεισελθὼν ἀνὴρ
κεκρυμμένη κεῖται παγὶς τοῖς πλησίον.

Antonius Mel. LXXVIII p. 134. Primum versum emendavit Grotius Excerpt. p. 755. Cod. *ἀνὴρ κακοῦργος πρᾶον ὑπεισελθὼν σχῆμα.* Vs. 2 scripsi *κεῖται* pro *πρόκειται.* Praeterea malim *κερυμμένη τοῖς πλησίον κεῖται παγίς.* Grotius *κεκρυμμένη παγὶς πρόκειται τοῖς πέλας.*

LXVIII.

'Εμὲ δ' ἀδικείτω πλούσιος καὶ μὴ πένης·
ῥᾷον φέρειν γὰρ κρειττόνων τυραννίδα.

Antonius Mel. LX p. 61 et Stobaeus Frobenii p. 208. Vs. 1 *ἐμὲ δ' ἀδικείτω* Grotius Exc. p. 759. Antonius *ἀδικείτω με.* Frobenius *ἀδικείτω μοι.* Videtur aliud quid latere, e. c. *ἀδικησάτω με.*

LXIX.

Ὁ προσιὼν
γέρων ἁλιεύς, παρ' οὗ τὸ φερνίον τρίτην
ταύτην ἐπριάμεθ' ἡμέραν.

Eustathius ad Hom. p. 752 59: *φερνία δὲ ἰχθύων σπυρίδες. Μένανδρος Ὁ προσιὼν κτλ.*

LXX.

Ὁ φθονερὸς αὑτῷ πολέμιος συνίσταται·
αὐθαιρέτοις γὰρ συνέχεται λύπαις ἀεί.

Stobaeus Flor. XXXVIII 11.

LXXI.

Πολλοὺς δι᾿ ἀνάγκην γὰρ πονηροὺς οἶδ᾿ ἐγὼ
ὅταν ἀτυχήσωσιν γεγονότας, οὐ φύσει
ὄντας τοιούτους.

Stobaeus Flor. CVII 8.

LXXII.

Τὸ δ᾿ εὖ φέρειν
ἔστιν τοιοῦτον, ἂν δύνῃ μόνος φέρειν,
καὶ μὴ ᾿πίδηλον τὴν τύχην πολλοῖς ποιῇς.

Stobaeus Flor. CIX 4. Cod. B τὸ δ᾿ εὖ φέρειν ἔστ᾿, ἂν δύνῃ etc. Versu tertio vulgo ποιεῖν. Codices ποῖῃς.

LXXIII.

Ἐὰν κακῶς μου τὴν γυναῖχ᾿ οὕτω λέγῃς,
τὸν πατέρα καὶ σὲ τούς τε σοὺς ἐγὼ πλυνῶ.

Artemidorus Onirocr. II 5: πλύνειν καταχρηστικῶς καὶ τὸ ἐλέγχειν ἔλεγον οἱ παλαιοί, ὥς που καὶ Μένανδρος Ἐὰν κακῶς κτλ. Eadem fere apud Suidam III p. 134, ubi legitur ἢν γὰρ κακῶς. Ceterum de verbo πλύνειν vide ed. mai.

LXXIV.

Εἰ πάντες ἐβοηθοῦμεν ἀλλήλοις ἀεί,
οὐδεὶς ἂν ὢν ἄνθρωπος ἐδεήθη τύχης.

Stobaeus Ecl. Phys. II 8 p. 336 ed. Heer.

LXXV.

Χαλεπόν γε τοιαῦτ᾿ ἔστιν ἐξαμαρτάνειν,
ἃ καὶ λέγειν ὀκνοῦμεν οἱ πεπραχότες.

Stobaeus Flor. IV 8. Vs. 2 Stephanus Com. Gr. p. 293 *πεπραγότες*. Vide edit. mai.

LXXVI.

Εὐηθία μοι φαίνεται, Φιλουμένη,
τὸ νοεῖν μὲν ὅσα δεῖ, μὴ φυλάττεσθαι δ' ἃ δεῖ.

Stobaeus Flor. IV 28. Ita Bentleius pro *φαίνεται δηλουμένη*, in quo non haerebat Lobeckius ad Phryn. p. 519. At secundo versu nihil mutandum. V. edit. mai.

LXXVII.

Ὁ μὴ φέρων γὰρ εὖ τι τῶν ἐν τῷ βίῳ
ἀγαθῶν, ἀλόγιστός ἐστιν οὐχὶ μακάριος.

Stobaeus Flor. IV 39. Vs. 2 *οὐχὶ* scripsi pro *οὐ*. Bentleius *οὔτοι*.

LXXVIII.

Τὸ ψεῦδος ἰσχὺν τῆς ἀληθείας ἔχει
ἐνίοτε μείζω καὶ πιθανωτέραν ὄχλου.

Stobaeus Flor. XII 8. Vs. 1 *ψεῦδος* Valcken. Diatr. p. 258 pro *πιθανόν*. Vs. 2 Schowius ex cod. *λόγου* pro *ὄχλου*. Salmasius *ὄχλῳ*, quae sane usitatior structura est.

LXXIX.

Τοὺς τὸν ἴδιον δαπανῶντας ἀλογίστως βίον
τὸ καλῶς ἀκούειν ταχὺ ποιεῖ πᾶσιν κακῶς.

Stobaeus Flor. XV 1 et Anton. Mel. LVI p. 83. Versu altero pro *πᾶσιν* Bentleius argute *πεινῆν*. Probabilius tamen corrigas *πάλιν*, vel quod praefero *πάσχειν*.

LXXX a. b.

Μὴ πάντοθεν κέρδαιν', ἐπαισχύνου δέ μοι·
τὸ μὴ δικαίως εὐτυχεῖν ἔχει φόβον.

Stobaeus Flor. XVI 8. Hoc fragmentum vulgo arctissime coniungunt cum sequenti:

Ὦ τρὶς κακοδαίμων, ὅστις ἐκ φειδωλίας
κατέθετο μῖσος διπλάσιον τῆς οὐσίας,

ita quidem ut sententiae hoc modo continuentur: ἐπαισχύνου δέ μοι τὸ μὴ δικαίως εὐτυχεῖν, et tum: ἔχει φόβον ὁ τρὶς κακοδαίμων. Sed recte codd. Schowii dederunt ὦ τρὶς κακοδαίμων. Sunt igitur duo diversi loci fragmenta, de quo iam in prima edit. admonui, ubi etiam de ἔχειν φόβον, *metum afferre*, exempla attuli. Eadem nunc Dobraeus Adv. II p. 280. Vs. 1 ante Bentleium κέρδαινε, αἰσχύνου. Ibid. pro μοι Dobraeus τι.

LXXXI.

Οὐπώποτ' ἐζήλωσα πλουτοῦντα σφόδρα
ἄνθρωπον, ἀπολαύοντα μηδὲν ὧν ἔχει.

Stobaeus Flor. XVI 7 et Anton. Mel. 140 p. 221. Antiphani vel Aristophani tribuitur Serm. XCIII 20, librariorum errore. Vide edit. mai. et ad Antiph. p. 153.

LXXXII.

Οὐ γὰρ τὸ πλῆθος, ἂν σκοπῇ τις, τοῦ πότου
ποιεῖ παροινεῖν, τοῦ πιόντος δ' ἡ φύσις.

Stobaeus Flor. XVIII 5 et Anton. Mel. 68 p. 116.

LXXXIII.

Χαλεπὸν ὅταν τις ὢν πίῃ πλέον λαλῇ,
μηδὲν κατειδώς, ἀλλὰ προσποιούμενος.

Stobaeus Flor. XVIII 19 et Antonius Mel. 68 p. 116. Vs. 1 fort. χαλεπόν γ'. Tum vulgo πίνῃ. Correxit Bentleius.

LXXXIV.

Οὐκ ἔστιν ὀργῆς, ὡς ἔοικε, φάρμακον
ἄλλ' ἢ λόγος σπουδαῖος ἀνθρώπου φίλου.

Stobaeus Flor. XX 20 et Anton. Mel. 78 p. 134.

LXXXV.

Οὐδεὶς ἐφ' αὑτοῦ τὰ κακὰ συνορᾷ, Πάμφιλε,
σαφῶς, ἑτέρου δ' ἀσχημονοῦντος ὄψεται.

Stobaeus Flor. XXIII 3 et Anton. Mel. 81 p. 140. Ita Stephanus Com. Gr. p. 155 pro ἐπ' αὐτοῦ. Antonius τὸ κακόν, et vs. 2 σαφῶς post ἀσχημονοῦντος.

LXXXVI.

Ὁ συνιστορῶν αὑτῷ τι, κἂν ᾖ θρασύτατος,
ἡ σύνεσις αὐτὸν δειλότατον εἶναι ποιεῖ.

Stobaeus Flor. XXIV 3. De constructione ὁ συνιστορῶν — ἡ σύνεσις αὐτὸν ποιεῖ dixi in edit. mai.

LXXXVII.

Αἰσχρόν γ' ὅταν τις ἐπὶ γλώσσῃ φυείς
γλώσσῃ ματαίους ἐξακοντίσῃ λόγους.

Stobaeus Flor. XXXVI 12. Vs. 1 Grotius ὅταν τις ἤπιος γλώσσῃ. Bentleius ὅταν τις νήπιος γνώμῃ. Valckenarius Diatr. p. 262 D: ὅταν τις εὐεπὴς γλώσσῃ. Heringa Observ. p. 261: αἰσχρὸν γάρ ἐσθ' ὅταν τις εὔγλωσσος φυείς. Nihil horum placet. Locum ex tragoedia petitum vere statuunt Valckenarius et Dobraeus Adv. II p. 281.

LXXXVIII.

Οὔτ' ἐκ χερὸς μεθέντα καρτερὸν λίθον
ῥᾷον κατασχεῖν, οὔτ' ἀπὸ γλώσσης λόγον.

Stobaeus Flor. XXXVI 14. Si Menandri est, γλώττης scribendum. Sed fortasse tragici poetae locus est, ut genitivus χερὸς docere videtur.

LXXXIX.

Καλὸν οἱ νόμοι σφόδρ' εἰσίν· ὁ δ' ὁρῶν τοὺς νόμους
λίαν ἀκριβῶς συκοφάντης φαίνεται.

Stobaeus Flor. XLIV 8. Versu primo ὁρᾶν νόμους est *leges respicere*, *legum rationem habere*. Ita Theocritus Epigr. XII 4: τὸ καλὸν καὶ τὸ δίκαιον ὁρῶν. Adde Buttmannum ad Demosth. Mid. § 17: οὐδεὶς πώποτε τοῦτ' εἶδε πλεονέκτημα.

XC.

Ὁ προκαταγιγνώσκων δὲ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς
αὐτὸς πονηρός ἐστι πιστεύσας κακῶς.

Stobaeus Flor. XLVI 7.

XCI.

Μὴ τοῦτο βλέψῃς εἰ νεώτερος λέγω,
ἀλλ' εἰ φρονούντων τοὺς λόγους ἀνδρῶν ἐρῶ.

Stobaeus Flor. LII 9. Ita Brunckius Poes. Eth. p. 192 e cod. Par. pro φρονοῦντος et ἀνδρός. Bentleius φέρω.

XCII.

Οὐχ αἱ τρίχες ποιοῦσιν αἱ λευκαὶ φρονεῖν,
ἀλλ' ὁ τρόπος ἐνίων ἐστὶ τῇ φύσει γέρων.

Stobauus Flor. LII 10.

XCIII.

Δεῖ τοὺς πενομένους μέχρι ἂν ζῶσιν πονεῖν·
ἀπραξία γὰρ λιτὸν οὐ τρέφει βίον.

Stobaeus Flor. XXIX 17 et Arsenius Ion. p. 177. Vs. 1 ante Bentleium γινομένους. *) Tum A et B μέχρις, qua forma non usi sunt comici poetae, ne recentissimi quidem. Versus nondum persanatus est. Fortasse μέχρι ἂν οὗ. — Vs. 2 λιτόν. Fortasse huc pertinet Photius, Λειτόν: τὸν πένητα, ὡς ἡμεῖς. οὕτω Μένανδρος.

XCIV.

Ὅστις στρατηγεῖ μὴ στρατιώτης γενόμενος,
οὗτος ἑκατόμβην ἐξάγει τοῖς πολεμίοις.

Stobaeus Flor. LIV 23.

---

*) Quod in edit. mai. ad h. l. monui apud Aeschylum Eumen. 215: τὸ μὴ γενέσθαι μηδ' ἐποπτεύειν κότῳ, pro γενέσθαι non πένεσθαι legendum esse, sed τίνεσθαι, ignoravit Fritzschius in Censura Eumenidum a Müllero editarum.

XCV.

Εἰρήνη γεωργὸν κἀν πέτραις
τρέφει καλῶς, πόλεμος δὲ κἀν πεδίῳ κακῶς.

Stobaeus Flor. LV 9. Ita Salmasius pro *κἀν πεδίῳ κακὸς ἔφυ.* Apostol. VII 60 et Maximus Serm. 115 p. 190 *κακῶς ἔφυ.*

XCVI.

Ἐν τοῖς πολεμίοις ὑπερέχειν τὸν ἄνδρα δεῖ·
τὸ γὰρ γεωργεῖν ἔργον ἐστὶν οἰκέτου.

Stobaeus Flor. LVII 3.

XCVII.

Τὰ μεγάλα κέρδη ῥᾳδίως ἢ πλουσίους
τοὺς παραβόλως πλέοντας ἢ νεκροὺς ποιεῖ.

Stobaeus Flor. LIX 14.

XCVIII.

Ὅταν τύχῃ τις εὐνοοῦντος οἰκέτου,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα κάλλιον βίου.

Stobaeus Flor. LXII 6.

XCIX.

Ὅταν φύσει τὸ κάλλος ἐπικοσμῇ τρόπος
χρηστός, διπλασίως ὁ προσιὼν ἁλίσκεται.

Stobaeus Flor. LXV 2 et Anton. Mel. CX p. 185.

C.

Ἓν ἔστ' ἀληθὲς φίλτρον, εὐγνώμων τρόπος.
τούτῳ κατακρατεῖν ἀνδρὸς εἴωθεν γυνή.

Stobaeus Flor. LXVII 9. Vs. 1 scripsi *ἓν ἐστ'* pro *ἔνεστ'.*

CI.

Οἰκεῖον οὕτως οὐδέν ἐστιν, ὦ Λάχης,
ἐὰν σκοπῇ τις, ὡς ἀνήρ τε καὶ γυνή.

Stobaeus Flor. LXVII 11.

CII.

Γαμεῖν κεκρικότα δεῖ σε γιγνώσκειν, ὅτι
ἀγαθὸν μέγ' ἕξεις, ἂν λάβῃς μικρὸν κακόν.

Stobaeus Flor. LXVIII 11. Correxit Bentleius. Vulgo *μεθέξεις*. V. edit. mai.

CIII.

Τὸ γυναῖκ' ἔχειν εἶναί τε παίδων, Παρμένων,
πατέρα μερίμνας τῷ βίῳ πολλὰς φέρει.

Stobaeus Flor. LXVIII 18. Locus fortasse ad Plocion revocandus.

CIV.

Ὅστις πενόμενος βούλεται ζῆν ἡδέως,
ἑτέρων γαμούντων, αὐτὸς ἀπεχέσθω γάμων.

Stobaeus Flor. LXVIII 25. Vs. 1 ante Bentleium *γενόμενος*.

CV.

Τὸ γαμεῖν, ἐάν τις τὴν ἀλήθειαν σκοπῇ,
κακὸν μέν ἐστιν, ἀλλ' ἀναγκαῖον κακόν.

Stobaeus Flor. LXIX 10.

CVI.

Τότε τὰς γυναῖκας δεδιέναι μάλιστα δεῖ,
ὅταν τι περιπλάττωσι τοῖς χρηστοῖς λόγοις.

Stobaeus Flor. LXXIII 43. Vs. 2 emendavit Salmasius. Deest vulgo *τί* post *ὅταν*. Idem suspicatur *περιπέττωσι*. Fortasse *περιπάττωσι*.

CVII.

Οὐδέποθ' ἑταίρα τοῦ καλῶς πεφρόντικεν,
ἢ τὸ κακόηθες πρόσοδον εἴωθεν ποιεῖν.

Stobaeus Flor. LXXIII 45. Vs. 1 *τοῦ καλῶς*. Plato Phil. p. 92 G: *τοῦ καλῶς ἂν μάλιστα ἐπιτύχοιμεν*. Vide edit. mai. — Vs. 2 fortasse *ᾗ* pro *ἥ*.

CVIII.

Ὁ σκληρότατος πρὸς υἱὸν ἐν τῷ νουθετεῖν
τοῖς μὲν λόγοις πικρός ἐστι, τοῖς δ' ἔργοις πατήρ.

Stobaeus Flor. LXXXIII 4.

CIX.

Οὐκ ἔστι μείζων ἡδονὴ ταύτης πατρί,
ἢ σωφρονοῦντα καὶ φρονοῦντ' ἰδεῖν τινα
τῶν ἐξ ἑαυτοῦ.

Stobaeus Flor. LXXV 9. Versu secundo legendum videtur ἢ σωφρονοῦντα κεὐτυχοῦντ' ἰδεῖν κτλ. V. edit. mai.

CX.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἀθλιώτερον πατρός,
πλὴν ἕτερος ἂν ᾖ πλειόνων παίδων πατήρ.

Stobaeus Flor. LXXVI 1. Vs. 2 Porsonus Misc. p. 254 ἕτερος ὃς ἂν ᾖ. Cuius mutationis nulla causa est. Ceterum habent haec colorem proverbialem. Pausanias Achaic. XII 2: βεβαιοῖ δὴ τὸ λεγόμενον ὡς ἄρ' ἦν καὶ πῦρ ἐς πλέον ἄλλου πυρὸς καῖον καὶ λύκος ἀγριώτερος λύκων ἄλλων καὶ ὠκύτερος ἱέραξ ἱέρακος πέτεσθαι, εἴγε καὶ Καλλικράτην ἀνοσιώτατον τῶν τότε Μεναλκίδας ὑπερῆρεν ἀπιστίᾳ. Atque ipse Menander supra in Χαλκ. fragm. III p. 220: οὐκ ἂν γένοιτ' ἐρῶντος ἀθλιώτερον οὐδὲν γέροντος πλὴν ἕτερος γέρων ἐρῶν.

CXI.

Ὀδυνηρόν ἐστιν εὐτυχοῦντα τῷ βίῳ
ἔχειν ἔρημον διαδόχου τὴν οἰκίαν.

Stobaeus Flor. LXXV 1.

CXII.

Ἔστιν δὲ μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός·
ἡ μὲν γὰρ αὑτῆς οἶδεν υἱόν, ὁ δ' οἴεται.

Stobaeus Flor. LXXVI 7. Eandem sententiam iisdem

verbis expressit Euripides apud Eustathium ad Hom. p. 1412, nisi quod priora verba ἔστιν δὲ ibi desunt, et secundo versu elegantius legitur οἶδεν ὄνθ᾽, ὁ δ᾽ οἴεται.

CXIII.

Μηδὲν ὀδύνα τὸν πατέρα γιγνώσκων ὅτι
ὁ μέγιστον ἀγαπῶν δι᾽ ἐλάχιστ᾽ ὀργίζεται.

Stobaeus Flor. LXXIX 18. Vs. 1 μηδὲν ὀδύνα τὸν Bentleius. Vulgo μηδὲν ἀδύνατον. A μηδένα δυνατόν. — Vs. 2 ante Bentleium μέγιστ᾽. Ibid. ὁ omittit A.

CXIV.

Θυγάτηρ ἐπίγαμος, κἂν ὅλως μηδὲν λαλῇ,
διὰ τοῦ σιωπᾶν πλεῖστα περὶ αὑτῆς λέγει.

Stobaeus Flor. LXXVII 2.

CXV.

Οὐκ ἔστ᾽ ἄκουσμ᾽ ἥδιον ἢ ῥηθεὶς λόγος
πατρὸς πρὸς υἱὸν περιέχων ἐγκώμιον.

Stobaeus Flor. LXXXIII 1.

CXVI.

Ἄνοια θνητοῖς δυστύχημ᾽ αὐθαίρετον.
τί σαυτὸν ἀδικῶν τὴν τύχην καταιτιᾷ;

Stobaeus Flor. IV 4 et 6. Vulgo his versibus alius e Sophocle senarius interponitur. Vs. 2 codd. ψυχήν.

CXVII.

Οὐδέποτ᾽ ἀληθὲς οὐδὲν οὔθ᾽ υἱῷ πατὴρ
εἴωθ᾽ ἀπειλεῖν οὔτ᾽ ἐρῶν ἐρωμένῃ.

Stobaeus Flor. LXXXIII 2. Vs. 2 ante Bentleium εἴωθεν ἀπειλεῖν.

CXVIII.

Τοὺς εὖ γεγονότας καὶ τεθραμμένους καλῶς
κἂν τοῖς κακοῖς δεῖ λόγον ἔχειν εὐφημίας.

Stobaeus Flor. LXXXIX 1. Vs. 1 cod. Par. γεγῶτας.

CXIX.

Πλοῦτος ἀλόγιστος προσλαβὼν ἐξουσίαν
καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας ἀνοήτους ποιεῖ.

Stobaeus Flor. XCII 8 et Antonius Mel. CIV p. 177. Vs. 1 codd. Par. *πλοῦτός τ'.*

CXX.

Κρεῖττον ὀλίγ' ἐστὶ χρήματ' ἀνυπόπτως ἔχειν,
ἢ πολλὰ φανερῶς, ἀλλὰ μετ' ὀνείδους λαβεῖν.

Stobaeus Flor. XCIV 11. Vs. 2 *ἀλλὰ* Grotius. Libri *ἃ δεῖ.*

CXXI.

Οὐκ ἔστι λύπης, ἄν περ ὀρθῶς τις σκοπῇ,
ἄλγημα μεῖζον τῶν ἐν ἀνθρώποις φύσει.

Stobaeus Flor. XCIX 7. Versu primo libri *ἐάνπερ* — *σκοπεῖ.* Stephanus *ἥνπερ* — *σκοπῇ.* Idem vs. 2 *ἀνθρώπων.*

CXXII.

Ἔξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὐτυχεῖν
λαμπροί, τὰ δ' ἔνδον πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι.

Stobaeus Flor. CIV 14. Ita corrigendum esse ex Eurip. Androm. 330 monuit Valcken. ad Hipp. p. 267 e. Vs. 2 vulgo deest *λαμπροί*, et post *ἔνδον* additur *εἰσίν.*

CXXIII.

Πολλῶν φύσει τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις κακῶν
ὄντων μέγιστόν ἐστιν ἡ λύπη κακόν.

Stobaeus Flor. XCIX 18.

CXXIV.

Οὐδέν με λυπεῖ μᾶλλον ἢ χρηστὸς τρόπος
εἰς χαλεπὸν ὅταν ᾖ συγκεκλεισμένος βίον.

Stobaeus Flor. CVII 1.

CXXV.

Οἰκτρότατόν ἐστι πεῖραν ἐπὶ γήρως ὁδῷ
ἀδίκου τύχης δίκαιος εἰληφὼς τρόπος.

Stobaeus Flor. CVII 2. Ita Grotius et Scaliger. Vulgo *γήραος οὐδῷ*, codd. *γῆρας ὁδοῦ*. Vide edit. mai.

CXXVI.

Ἄνδρα τὸν ἀληθῶς εὐγενῆ καὶ τἀγαθά
καὶ τὰ κακὰ δεῖ πταίοντα γενναίως φέρειν.

Stobaeus Flor. CVIII 6. Vs. 1 libri *τὸν ἀληθῶς ἄνδρα εὐγενῆ*. Transposuit Porsonus Adv. p. 290.

CXXVII.

Ταῖς ἀτυχίαισι μὴ 'πίχαιρε τῶν πέλας·
πρὸς τὴν τύχην γὰρ ζυγομαχεῖν οὐ ῥᾴδιον.

Stobaeus Flor. CXII 1. Ante Bentleium *ἀτυχίαις μὴ ἐπίχαιρε*.

CXXVIII.

Οὐκ ἐμὸν ἀνοίγειν λανθάνουσαν ἀτυχίαν
ἔστ', ἀλλὰ μᾶλλον κατακαλύπτειν φημὶ δεῖν.

Stobaeus Flor. CXII 2.

CXXIX.

Μέγιστόν ἐστιν ἄρα τοῖς ἐπταικόσιν
τὸ παρόντας ἐγγὺς τοὺς συναλγοῦντας βλέπειν.

Stobaeus Flor. CXIII 13.

CXXX.

Εἰ τἄλλ' ἀφαιρεῖν ὁ πολὺς εἴωθεν χρόνος
ἡμῶν, τό γε φρονεῖν ἀσφαλέστερον ποιεῖ.

Stobaeus Flor. CXVI 4. Vs. 2 *τὸ δὲ* Reisigius Coni. p. 184.

CXXXI.

Πάντων ἰατρὸς τῶν ἀναγκαίων κακῶν
χρόνος ἐστίν. οὗτος καὶ σὲ νῦν ἰάσεται.

Stobaeus Flor. CXXIV 22.

CXXXII.

Καλόν γε βασιλεὺς τῇ μὲν ἀνδρείᾳ κρατῶν,
τὰ δὲ τοῦ βίου δίκαια διατηρῶν δίκῃ.

Stobaeus Flor. XLVIII 7.

CXXXIII.

Νῦν δ᾽ ἕρπ᾽ ἀπ᾽ οἴκων τῶνδε· τὴν γυναῖκα γὰρ
τὴν σώφρον᾽ οὐ δεῖ τὰς τρίχας ξανθὰς ποιεῖν.

Clemens Alex Paed. III 2 p. 93 Sylb.: *τὴν ξανθίζουσαν τοὺς πλοκάμους ὁ κωμικὸς Μένανδρος εἴργει τῆς οἰκίας Νῦν δ᾽ ἕρπ᾽ ἀπ᾽ οἴκων κτλ.* De re vide edit. maiorem. Pro *ἕρπ᾽ ἀπ᾽ οἴκων*, quod per se rectissime dici Euripides Hel. 495 aliique ostendunt, nostro loco nescio an rectius scribatur *ἔρρ᾽ ἀπ᾽ οἴκων.* *)

CXXXIV.

Μικρὰς τίθημι συμβολὰς ἀκροώμενος.

Athenaeus VI p. 270 d: *εἰ δὲ λουσάμενοι λογάρια δειπνοῦμεν, μικρὰς τίθημι συμβολὰς ἀκροώμενος, κατὰ Μένανδρον.*

CXXXV.

Καλὸν τὸ Κείων νόμιμόν ἐστι Φανία·
ὁ μὴ δυνάμενος ζῆν καλῶς οὐ ζῇ κακῶς.

Strabo X p. 326: *παρὰ τούτοις* (Ceis) *δὲ δοκεῖ τεθῆναί ποτε νόμος, οὗ μέμνηται καὶ Μένανδρος Καλὸν τὸ Κείων κτλ. προσέταττε γάρ, ὡς ἔοικεν, ὁ νόμος τοὺς ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότας κωνειάζεσθαι ἕνεκα τοῦ διαρκεῖν ἄλλοις τὴν τροφήν.* Idem locus apud Stephanum Byz. v. *Ἰουλίς.* De hac Ceorum lege dixi edit. mai.

CXXXVI.

Ἥλιε, σὲ γὰρ δεῖ προσκυνεῖν πρῶτον θεῶν,
δι᾽ ὃν θεωρεῖν ἔστι τοὺς ἄλλους θεούς.

---

*) Apud Hesychium et Photium p. 17 11. *Ἔρριον: εἰς φθοράν· Εὐριπίδης*, legendum videtur *ἔρρ᾽ ἰών.* Fallitur Matthiae fragm. p. 430.

Clemens Alex. ad Gent. 27 p. 20 Sylb.: πεπλανῆσθαι γοῦν ὁ Μένανδρός μοι δοκεῖ ἔνθα λέγει Ἥλιε σὲ γὰρ δεῖ κτλ.

CXXXVII.

Ἐγὼ δ᾽ ἀνόητος εὐτελὴς ὑπερβολῇ,
ὁ δ᾽ ἄσωτός ἐστι, πολυτελής, θρασὺς σφόδρα.

Suidas I p. 911: εὐτελὴς ἐπ᾽ ἀρετῆς, ὁ φειδωλός, καὶ ὀλιγοδάπανος. οὕτω Μένανδρος Ἐγὼ δ᾽ ἀνόητος κτλ. Ita distinxit Grotius Exc. p. 755. Vulgo καὶ ὁ ἄσωτος, ut sint Suidae verba.

CXXXVIII.

Λανθάνει τὰ πράγματα
τοὺς λέγειν ἡμῶν ὀκνοῦντας τὰς ἀληθείας ἀεὶ
τοῖς ἀναγκαίοις.

Scholiasta Euripidis Hippol. 332: κατὰ γὰρ Μένανδρον σοφῶν ἀνδρῶν ἐστι τὸ τοῖς φίλοις λέγειν τὰ ἀναγκαῖα, ἐν οἷς φησι Λανθάνει κτλ. Vs. 1 λανθάνει pro λανθάνειν liber Flor.

CXXXIX.

Ἅπανθ᾽ ὅσα ζῇ καὶ τὸν ἥλιον βλέπει
τὸν κοινὸν ἡμῖν, δοῦλα ταῦτ᾽ ἔσθ᾽ ἡδονῆς.

Plutarchus de aud. poet. p. 21 C: ὁ δὲ Μένανδρος ἐπῆρε μὲν ἀμέλει τὴν φιληδονίαν καὶ ὑπεχαύνωσε τοῖς ἐρωτικοῖς καὶ διαπύροις ἐκείνοις. Ἅπανθ᾽ ὅσα ζῇ κτλ.

CXL.

Ἔχω δὲ πολλὴν οὐσίαν καὶ πλούσιος
καλοῦμ᾽ ὑπὸ πάντων, μακάριος δ᾽ ὑπ᾽ οὐδενός.

Plutarchus l. c. p. 25 a: Ὅμηρος μὲν γὰρ ὀρθῶς κέχρηται τοῖς ὀνόμασιν — καὶ Μένανδρος Ἔχω δὲ πολλὴν κτλ.

CXLI.

Εἰ μέν δή τινα
. . . πόρον ἔχεις· εἰ δὲ μή, νενόηκ᾽ ἐγώ·
μισῶμεν ἀλλήλους.

Scholiasta Homeri MS apud Koenium ad Greg. Cor. p. 48 ed. Schaef.: *οὐκ ἐλλιπὲς τὸ τῆς φράσεως, ἀλλ' ἀρχαϊκόν. Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ — καὶ Μένανδρος Εἰ μὲν κτλ.* Eadem leguntur apud Eustathium ad Hom. p. 66, sed postremis verbis, *μισῶμεν ἀλλήλους*, omissis. Vs. 2 fortasse *τούτων* excidit.

CXLII.

Αἰσχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ,
μή μ' ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ.

Compar. Men. et Phil. p. 358. Expressit poeta Euripidis dictum apud Plutarchum de Ei Delph. p. 384 d.

CXLIII.

Χρυσὸς μὲν οἶδεν ἐξελέγχεσθαι πυρί,
ἡ δ' ἐν φίλοις εὔνοια καιρῷ κρίνεται.

Compar. Men. et Phil. p. 359 et Anton. Mel. CXXX p. 214. Vs. 1 Antonius *δοκιμάζεσθαι πυρί.* Vs. 2 Comparatio *γίγνεται.*

CXLIV.

Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον·
ἔλεγχός ἐστι τῆς ἀχορτάστου τύχης.

Compar. Men. et Phil. p. 359. Philemoni nescio quo auctore tribuit Grotius Exc. p. 779, quem praeter alios secutus est Hermannus Praef. Plauti Trin. p. XXXVIII. Primus versus est etiam in gnom. monost. 360.

CXLV.

Καιρῷ τὸν εὐτυχοῦντα κολακεύων φίλος,
καιροῦ φίλος πέφυκεν, οὐχὶ τοῦ φίλου.

Compar. Men. et Phil. p. 359 et Anton. Mel. CXXX p. 214. Ita Grotius. Vulgo *ὁ εὐτυχοῦντα καιρῷ κολακεύων φίλον.* Antonius vero *ὁ καιρῷ εὐτυχοῦντα κολακεύων φίλον.*

CXLVI.

Ἀπόντι μᾶλλον εὐχαριστίαν ποίει·
τῷ γὰρ παρόντι γίγνετ' εὐτονώτερον.

Compar. Men. et Phil. p. 359. Vs. 2 fortasse εὐπορώτερον.

CXLVII.

Ὁ γὰρ ἀδίκως τι καθ᾽ ἑτέρου ζητῶν κακόν
αὐτὸς προπάσχει τοῦ κακοῦ τὴν ἔκβασιν.

Compar. Men. et Phil. p. 360. Primo versu τι addidit Grotius.

CXLVIII.

Ὅταν ἐκ πονηροῦ πράγματος κέρδος λάβῃς,
τοῦ δυστυχεῖν νόμιζέ σ᾽ ἀρραβῶν᾽ ἔχειν.

Compar. Men. et Phil. p. 360.

CXLIX.

Δούλῳ γενομένῳ, δοῦλε, δουλεύων φοβοῦ·
ἀμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀργήσας ζυγοῦ.

Georgidas Boisson. Anecd. I p. 28 et Compar. Men. et Phil. p. 360, ubi legitur δουλογενεῖ pro δούλῳ γενομένῳ, quod habet Georgidas. Bentleius δουληγενεῖ δέ. Vitiose item in Gnomis monost. 138 legitur δοῦλος γεγονὼς ἑτέρῳ δουλεύειν φοβοῦ.

CL.

Ἐλεύθερος πᾶς ἑνὶ δεδούλωται, νόμῳ,
δυσὶν δὲ δοῦλος, καὶ νόμῳ καὶ δεσπότῃ.

Compar. Men. et Phil. p. 360. Vs. 1 cod. ἐλευθέρῳ. Correxit Heinsius.

CLI.

Νόμος φυλαχθεὶς οὐδέν ἐστιν ἢ νόμος,
ὁ μὴ φυλαχθεὶς καὶ νόμος καὶ δήμιος.

Compar. Men. et Phil. p. 361. Philistioni assignat cod. apud Boissonadum Anecd. I p. 150.

CLII.

Μὴ πάσχε πρῶτον τὸν νόμον καὶ μάνθανε.
πρὸ τοῦ παθεῖν σε τῷ φόβῳ προλαμβάνου.

Compar. Men. et Phil. p. 361. Vs. 2 pro σὲ fortasse δέ.

CLIII.

Μέλλων τι πράττειν μὴ προείπῃς μηδενί.
ἅπαντα μεταμέλειαν ἀνθρώποις φέρει.
μόνη σιωπὴ μεταμέλειαν οὐ φέρει.

Compar. Men. et Phil. p. 363 et 367. Priori loco haec Philemoni, altero Menandro tribuuntur. Vs. 2 priori loco sic fertur *ἅπαντα μεταμέλειαν φέρει ἀνθρώποις*, altero *ἅπαντ' ἀνθρώποις μεταμέλειαν φέρει*. Correxit Grotius. Ordinem versuum ita constitui, ut secundo loco habetur; nam priori primus versus *μέλλων* etc. post tertium infertur.

CLIV.

Γυναῖχ' ὁ διδάσκων γράμματ' οὐ καλῶς ποιεῖ,
ἀσπίδι δὲ φοβερᾷ προσπορίζει φάρμακον.

Compar. Men. et Phil. p. 363. Vs. 1 editur *γράμματα καλῶς*. Correxit Grotius. — Vs. 2 addidi *δέ*. Heinsius *πονηρᾷ* pro *φοβερᾷ*. Ibidem cod. *προροτίζει*. Quod in prima editione conieci *προσπορίζει*, confirmat liber Paris. indicante Boissonado Anecd. I p. 148. Heinsius *προσποτίζει*.

CLV.

Καλὴν γυναῖκ' ἐὰν ἴδῃς μὴ θαυμάσῃς·
τὸ γὰρ πολὺ κάλλος καὶ ψόγων πολλῶν γέμει.

Compar. Men. et Phil. p. 363. Vs. 2 codex *τῶν ψόγων*, quod correxi ex Antonio Mel. CX p. 186.

CLVI.

Γνώμην ἀρίστην τῇ γυναικὶ μὴ λέγε·
γνώμῃ γὰρ ἰδίᾳ τὸ κακὸν ἡδέως ποιεῖ.

Compar. Men. et Phil. p. 363. Vs. 1 Heinsius *γνώμην κακίστην*. Dobraeus Adv. II p. 291 *γνώμην πονηράν*.

CLVII.

Μὴ κλαῖε τοὺς θανόντας· οὐ γὰρ ὠφελεῖ
τὰ δάκρυ' ἀναισθήτῳ γεγονότι καὶ νεκρῷ.

Compar. Men. et Phil. p. 364. Ita Heinsius pro τὸν θανόντα. Idem vs. 2 ἀναίσθητον γεγονότα καὶ νεκρόν. De ὠφελεῖν cum dativo vide Sophoclis Antig. 556.

CLVIII.

Τί τῷ θανόντι δῶρα λαμπρὰ προσφορεῖς,
ἅ μετ' ὀδύνης εἴασε κοὐκ ἐχρήσατο;

Compar. Men. et Phil. p. 364.

CLIX.

Πράττων καλῶς μέμνησο τῆς δυσπραξίας·
ὡς γὰρ τὸ πράττειν οὕτω καὶ σκόπει.

Compar. Men. et Phil. p. 364. Alterum versum delendum censet Dobraeus Adv. II p. 292.

CLX.

Ἐὰν τροφὴν δοὺς τὸν λαβόντ' ὀνειδίσῃς,
ἀψινθίῳ κατέπασας ἀττικὸν μέλι.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Primo versu erat ὀνειδήσεις, quod correxi.

CLXI.

Εἰ * * γάμος ἦν ὁ σώζων τὴν ἄλλου νόσον
νόσον σώζων αὐτὸς ἀποθνήσκει νοσῶν.

Comper. Men. et Phil. p. 365. Dobraeus Adv. II p. 292 versu altero νοσοῦντα σώζων αὐτὸς etc. ceteris deletis.

CLXII.

Ὅταν τι μέλλῃς τὸν πέλας κατηγορεῖν,
αὐτὸς τὰ σαυτοῦ πρῶτον ἐπισκέπτου κακά.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Vulgo μέλλεις. Pro τὸν fortasse τοῦ. Vs. 2 malim πρῶτ' ἐπισκέπτου.

CLXIII.

Μηδέποτε πειρῶ στρεβλὸν ὀρθῶσαι κλάδον·
οὐ ἦν ἐνεγκεῖν ὅπου φύσις βιάζεται.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Vs. 2 Grotius οὐδεὶς ἀνάγκην οὐδὲ φύσιν. Apertum est aliud quid latere.

CLXIV.

Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν,
γῆρας ψέγοντες καὶ πολὺν χρόνον βίου.

Compar. Men. et Phil. p. 366. Vs. 1 addidi ἄρα, et vs. 2 scripsi πολὺν χρόνον βίου pro πολύχρονον βίον. Possis etiam πολυχρόνιον βίον. Illud praefero propter Euripid. Alc. 668, quem vix verbo mutato imitatus est Menander.

CLXV.

Ὅταν γέρων γέροντι γνώμην διδοῖ,
θησαυρὸς ἐπὶ θησαυρὸν ἐμπορίζεται.

Compar. Men. et Phil. p. 366. Pro ἐμπορίζεται malim ἐκπορίζεται. Post γνώμην Grotius addidit τινά. Aliud quid quaerendum. Vocem πρᾶγμα in cod. post ἐμπορίζεται additam delevit Rutgersius.

CLXVI.

Ἂν καλὸν ἔχῃ τις σῶμα καὶ ψυχὴν κακήν,
καλὴν ἔχει ναῦν καὶ κυβερνήτην κακόν.

Compar. Men. et Phil. p. 366. Isocrati hic locus tribuitur in Sententiis Anton. Mel. CX p. 186, ubi vs. 1 legitur ἐάν. Compar. ἤν. Scripsi ἄν. Ibid. Antonius καλὸν ἔχῃς σῶμα et vs. 2 ἔχεις et κακὸν κυβερνήτην.

CLXVII.

Φρόνησιν ἀσκῶν ἄφροσιν μὴ χρῶ φίλοις,
ἐπεὶ κεκλήσῃ καὶ σὺ παντελῶς ἄφρων.

Compar. Men. et Phil. p. 357 et Anton. Mel. CXXVII p. 217. Secundum versum adieci ex Antonio, qui priora verba φρόνησιν ἀσκῶν omisit. Vs. 1 Dobraeus Advers. II p. 285 τοῖς ἄφροσιν. — Vs. 2 scripsi κεκλήσῃ pro κληθήσῃ.

CLXVIII.

Μυστήριόν σου μὴ κατείπῃς τῷ φίλῳ,
κοὐ μὴ φοβηθῇς αὐτὸν ἐχθρὸν γενόμενον.

Compar. Men. et Phil. p. 357 et Anton. Mel. CXXXVII p. 317. Secundo versu, quem ex Antonio addidi, legebatur *καὶ οὐ φοβηθήσῃ.* Correxit etiam Pflugkius Sched. cr. p. 25.

CLXIX.

Ὁ λοιδορῶν τὸν πατέρα δυσφήμῳ λόγῳ
τὴν εἰς τὸ θεῖον ἐκμελετᾷ βλασφημίαν.

Compar. Men. et Phil. p. 366. Vs. 1 codex *δυσφημεῖ.* Correxit Bentleius. Idem vs. 2 *ἐκμελετᾷ* pro *μελετᾷ.* Dobraeus Adv. II p. 285 *προμελετᾷ.*

CLXX.

Ὦ δέσποτ᾽ ὦναξ, ἔστι τοῖς σοφοῖς βροτῶν
χρόνῳ σκοπεῖσθαι τῆς ἀληθείας πέρι.

Stobaeus Ecl. Phys. I 9 p. 226. Ita Heerenius emendavit vulgatum *ἄναξ*, quod in *Αἴας* mutavit Grotius. Ad Menandrum hoc fragmentum relatum est auctoritate cod. V. Videntur tragici poetae versus esse.

CLXXI.

Ἐπὰν ἐν ἀγαθοῖς εὐνοούμενός τις ὢν
ζητῇ τι κρεῖττον ὧν ἔχει, ζητεῖ κακά.

Stobaeus Flor. IV 29. Alii libri Menandri, alii Euripidis nomen adscribunt.

CLXXII.

Λαμπρῶς μὲν ἔνιοι ζῶσιν, οἷς χαλεπώτερον
τοῦ περιποιήσασθαί τι τὸ φυλάξαι βίον.

Stobaeus Flor. XV 4. Trinc. Diphilo tribuit. Vs. 1 Grotius ante *ἔνιοι* addidit *γάρ.* Malui *μέν.* Nisi praestat *ἐνίοτε.* Ibid. *ζῶσιν* pro *σώζειν* Grotius.

CLXXIII.

Ὃς δ' οὔτ' ἐρυθριᾶν οἶδεν οὔτε δεδιέναι,
τὰ πρῶτα πάσης τῆς ἀναιδείας ἔχει.

Stobaeus Flor. XXXII 2. Gesneri prima et Trinc. Menandro tribuunt, Grotius vero et Gesneri tertia Diphilo. Clericus ad Adelphos rettulit propter Terent. Adelph. IV 5 9.

CLXXIV.

Ὁ τῶν γεωργῶν ἡδονὴν ἔχει βίος,
ταῖς ἐλπίσιν τἀλγεινὰ παραμυθούμενος.

Stobaeus Flor. LVII 1. Vs. 2 cod. A *τὰ δεῖνα* (sic). Trinc. locum Euripidi tribuit. Cfr Gaisf.

CLXXV.

Ψυχὴν ἔχειν δεῖ πλουσίαν· τὰ δὲ χρήματα
ταῦτ' ἐστὶν ὄψις, παραπέτασμα τοῦ βίου.

Stobaeus Flor. XCIII 1. In Gesneri margine legitur: *Alexidis*, *alias Antiphanis*, *alias Menandri*. Cod. A *Ἀλέξιδος, οἱ δὲ Μενάνδρου.* Menandro tribuitur etiam a Maximo CXL p. 221, ubi ante *παραπέτασμα* inseritur *καί*.

CLXXVI.

Κἂν μυρίων γῆς κυριεύῃς πηχέων,
θανὼν γενήσει τάχα τριῶν ἢ τεττάρων.

Compar. Men. et Phil. p. 364. Philistioni tribuit Anton. Mel. CXL p. 222. Primo versu editur *πηχῶν κυριεύῃς*. Dobraeus Adv. II p. 292 *πηχέων ἧς κύριος.* Dedi *κυριεύῃς πηχέων.* Corruptissime Antonius: *κἂν μυρίων πηχῶν γῆς κύριος ὑπάρχῃς, θανὼν γενήσῃ τριῶν ἢ τεττάρων.*

CLXXVII.

Κακῶς ἀκούων ὅστις οὐκ ὀργίζεται,
πονηρίας πλείστης τεκμήριον φέρει.

MSS Hercul. I p. 74 ed. Ox. *κακῶς γὰρ ἀκούων καὶ πάσχων ὅστις οὐκ ὀργίζεται πονηρίας πλείστης τεκμήριον φέρει, κατὰ τὸν Μένανδρον.* Indicavit locum et digessit Dobraeus Adv. II p. 286.

CLXXVIII.

Ἅπανθ᾽ ὅσ᾽ ὀργιζόμενος ἄνθρωπος ποιεῖ,
ταῦθ᾽ ὕστερον λάβοις ἂν ἡμαρτημένα.

Stobaeus Flor. XX 5. Incerto poetae tribuit Grotius, Philemoni Schowius et cod. Paris. A. Vs. 2 Schowius e tribus codd. enotavit εὕροις pro λάβοις.

CLXXIX.

Ὡς κρεῖττόν ἐστι δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν,
ἢ ζῆν ταπεινῶς καὶ κακῶς ἐλεύθερον.

Stobaeus Flor. LXII 7 cum lemmate τοῦ αὐτοῦ. Praecedit fragmentum Menandri inc. XCVIII. Philippo h. e. Philippidi tribuit Stobaeus l. l. n. 35. Gesnerus: *alias ad Philemonem refertur.*

CLXXX.

Ἂν ἀγνοῶν τι παρά τινος θέλῃς μαθεῖν,
τὸ τοῦ μαθητοῦ πρῶτον, ἔχε τὴν σιγήν.

Compar. Men. et Phil. p. 363 et iterum p. 367. Priori loco Philemoni, altero Menandro tribuitur. Vs. 1 editur ἐάν. — Vs. 2 fortasse τὰ — πρῶτα, τὴν σιγὴν ἔχε, quo ducit prioris loci lectio τὴν σιγὴν ἔσχε.

CLXXXI.

Ὁ μὴ γέλωτος ἄξιος ἂν ᾖ γέλως,
αὐτοῦ γέλωτος πέφυκε κατάγελως.

Compar. Men. et Phil. p. 363 et iterum p. 367. Priori loco Philemoni, altero Menandro tribuitur. Legendum videtur ἄξιος ὢν ἂν vel ἄξιος δ᾽ ἄν, et vs. 2 πέφυκεν αὐτοῦ τοῦ γέλωτος κατάγελως, vel αὐτοῦ πέφυκε τοῦ γέλωτος κατάγελως. Nisi versus est politicus.

CLXXXII.

Ὁ μὴ τρέφων τεκοῦσαν ἐκ τέχνης νέος,
ἄκαρπος οὗτός ἐστ᾽ ἀπὸ ῥίζης κλάδος.

Compar. Men. et Phil. p. 363. Clericus affert Vitruv. Praef. lib. VI: *omnium Graecorum leges cogunt parentes ali a liberis, Atheniensium non omnes, nisi eos, qui liberos artibus erudiissent.* V. edit. mai. ubi etiam de *τεκοῦσα* sine articulo dictum. Versu altero legebatur *ἐστιν ἀπό.*

CLXXXIII.

Ἐπὰν ἐκ μεταβολῆς ἐπὶ κρεῖττον γένῃ,
ὅτ' εὐτυχεῖς μέμνησο τῆς προτέρας τύχης.

Compar. Men. et Phil. p. 365. Vs. 1 fortasse *ἐκ μεταβολῆς ἐπὰν ἐπὶ τὸ κρεῖττον.* — Vs. 2 cod. *ὅτ' τυχεῖς μέμνησο τῆς προτέρας σου τύχης.* Correxit Grotius.

CLXXXIV.

Ἀρχὴ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν
ἀγαθά, τὰ λίαν ἀγαθά.

Scholiasta Platonis Bekk. p. 369: *χαλεπὰ τὰ καλά, παροιμία ἐπὶ τῶν ἐν εὐπραγίᾳ μεταβαλλομένων εἰς ὠμότητα· — ὅθεν, οἶμαι, φησὶ καὶ Μένανδρος Ἀρχὴ μεγίστη κτλ.* Idem locus est apud Plutarchum adv. Stoic. p. 1076. Recte autem scholiasta *ἀγαθὰ τὰ λίαν ἀγαθά,* non ut Plutarchus *τὰ λίαν ἀγαθά,* priori voce omissa. V. edit. mai.

CLXXXV.

Παίδων ἐπ' ἀρότῳ γνησίων
δίδωμί σοί γε τὴν ἐμαυτοῦ θυγατέρα.

Clemens Alex. Strom. II p. 181 15 Sylb.: *γάμος μὲν οὖν ἐστι σύνοδος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἡ πρώτη κατὰ νόμον ἐπὶ γνησίων τέκνων σπορᾷ· ὁ γοῦν κωμικὸς Μένανδρος Παίδων ἐπ' ἀρότῳ κτλ.* Ita Porsonus. V. Dobraeum ad Aristoph. Ach. 234. Vulgo *παίδων σπόρῳ τῶν γνησίων.* Ceterum de formula v. edit. mai.

CLXXXVI.

Μέμφομαί σοι τοῦθ' ὅτι
χρηστά με λέγοντ' οὐκ εὖ ποιήσειν προσδοκᾷς.

Priscianus XVIII p. 1190: *Attici μέμφεται σοὶ καὶ σέ. Μένανδρος Μέμφομαι κτλ.* **Vulgo** *οὐκ ἐποίησεν.* **Correxit Bentleius. Confirmant Leid. et Monac. qui habent** *οὐκ εὖ ποίησεν.* **Frustra igitur Dobraeus Adv. II p. 286 commendat Porsoni coniecturam** *οὐ καὶ ποιήσειν.*

CLXXXVII.

Οὐκ ἄρα φροντίζει τις ἡμῶν ἢ μόνος
θεός.

Theophilus ad Autol. II p. 353 e: *καὶ Μένανδρος Οὐκ ἄρα κτλ.* **In his** *μόνος* **fortasse Theophili est, et** *θεὸς* **in fine versus ponendum.**

CLXXXVIII.

Ἄνθρωπε, πέρυσι πτωχὸς ἦσθα καὶ νεκρός,
νυνὶ δὲ πλουτεῖς.

Eustathius ad Hom. p. 1833: *τὸν πτωχὸν ἀστείως νεκρῷ εἴκασεν ὁ Μένανδρος εἰπὼν Ἄνθρωπε κτλ.* **Erat** *νῦν,* **correctum a Grotio Exc. p. 757.**

CLXXXIX.

Εὐκαταφρόνητος τῇ στολῇ
εἴσειμι καὶ ταῦτ᾽ εἰς γυναῖκας.

Scholiasta Apoll. Rh. I 724: *ἄοπλος ὁ Ἰάσων εἰς τὴν Ὑψιπύλην εἰσέρχεται. ἀνὴρ γὰρ ὄντως (ὢν τὰς) γυναῖκας οὐ δέδοικεν. καὶ Μένανδρος Εὐκαταφρόνητος κτλ.*

CXC.

Ὡς ἡδὺ πρᾶος καὶ νεάζων τῷ τρόπῳ
πατήρ.

Stobaeus Flor. LXXXIII 13.

CXCI.

Πάντα γὰρ
ταῖς ἐνδελεχείαις καταπονεῖται πράγματα.

Stobaeus Flor. XXIX 19. Vs. 2 *ἐνδελεχείαις* A. B. Ars. *ἐντελεχείαις* vulgo. V. Naekium Choer. p. 176.

CXCII.

Κομψὸς στρατιώτης οὐδ᾽ ἐὰν πλάττῃ θεός
οὐδεὶς γένοιτ᾽ ἄν.

Stobaeus Flor. LIII 6. Vs. 1 vulgo *οὐδ᾽ ἂν εἰ πλάττοι.* Codd. A et B *οὐδ᾽ ἂν πλάττῃ.* Correxit Gaisfordus.

CXCIII.

Ἔργον ἐστί, Φανία,
μακρὰν συνήθειαν βραχεῖ λῦσαι χρόνῳ.

Stobaeus Flor. XLIII 31 et Anton. Mel. CII p. 168. Vs. 1 libri *Πανία,* et vs. 2 *ἐν βραχεῖ.* Correxerunt Gatakerus Posth. X p. 504 et Grotius Exc. p. 759. Loco verborum *ἔργον ἐστὶ Φανία* Antonius habet *ἀμήχανον*, ut MS Barocc. apud Gaisfordum.

CXCIV.

Οὐκ ἔστ᾽ ἀνοίας οὐδέν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
τολμηρότερον.

Stobaeus Flor. IV 35. Antonius Mel. LXXIX p. 137 et Crameri Anecd. IV p. 254.

CXCV.

Πᾶς ὁ μὴ φρονῶν
ἀλαζονείᾳ καὶ ψόφοις ἁλίσκεται.

Stobaeus Flor. XXII 12.

CXCVI.

Μόνος ἔστ᾽ ἀπαρηγόρητον ἀνθρώποις ἔρως.

Stobaeus Flor. LXIV 3. Ita A pro edito *μόνον.* Vulgo cohaerent haec cum fragmento ex Aphrodisiis. V. supra p. 91. De *ἀπαρηγόρητος*, *qui consilio regi non potest,* vide edit. mai. p. 32.

CXCVII.

Ἔστι δὲ
γυνὴ λέγουσα χρήσθ' ὑπερβάλλων φόβος.

Stobaeus Flor. LXXIII 2.

CXCVIII.

Οὐ πάνυ
εἴωθ' ἀληθὲς οὐδὲ ἓν λέγειν γυνή.

Stobaeus Flor. LXXIII 59.

CXCIX.

Ὦ νύξ, σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον Ἀφροδίτης θεῶν
μετέχεις μέρος.

Scholiasta Theocr. Eid. II 10: δεῖ δὲ τοῖς κλεπτομένοις ἔρωσι σιγῆς καὶ νυκτός. Μένανδρος Ὦ νύξ, σοὶ γὰρ δὴ πλεῖστον Ἀφροδίτης. Plutarchus de Fort. Rom. p. 318 d: πλεῖστον γὰρ Ἀφροδίτης, οὐ νύξ, κατὰ Μένανδρον, ἀλλὰ τύχη μετέσχηκεν. Idem Sympos. III 6 p. 654 d: ὁ Ἐπίκουρος παρὰ πᾶν δίκαιον ἀφαιρεῖ τὴν Ἀφροδίτην τῆς νυκτός. καίτοι κράτιστον (Wytt. πλεῖστον) αὐτῇ θεῶν μετεῖναί φησιν ἐρωτικὸς ἀνὴρ Μένανδρος. Philostratus Vit. Soph. I 21 p. 518: ὦ νύξ, σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον σοφίας μετέχεις μέρος θεῶν. Ex his locis inter se comparatis locum ita conformavi ut supra adscriptus est. De μετέχειν μέρος cfr Heindorf. ad Platonis Soph. p. 338. Grotius Exc. p. 755 edidit ὦ νὺξ σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον Ἀφροδίτης ἔχεις.

CC.

Ὁ θάτερος μὲν τοῖν δυοῖν Διοσκόροιν.

Grammaticus de Barbar. apud Valckenarium post Ammon. p. 195 et apud Boisson. Anecd. III p. 258: κατὰ δὲ συναλοιφήν, ὡς Μένανδρος λέγει Ὁ θάτερος κτλ. ἀντὶ τοῦ φάναι ὁ ἕτερος. Eadem per errorem ut videtur Chrysippo tribuit Eustath. p. 276: Χρύσιππος δὲ λέγων τὸν θάτερον τοῖν Διοσκόροιν ἐσχάτως βαρβαρίζει.

CCI.

Στυππεῖον, ἐλέφαντ', οἶνον, αὐλαίαν, μύρον.

Cosmas Indicopl. Topogr. Christ. V p. 197: Ἀττικοὶ λέγουσιν αὐλαίαν τὸ μέγα καὶ ποικίλον παραπέτασμα. — ὁμοίως καὶ Μένανδρος Στυππεῖον, ἐλέφαντα, μύρον, οἶνον, αὐλαίαν. Transposuit Porsonus Adv. p. 294.

CCII.

Ἔθυον οὐ προσέχουσιν οὐδέν μοι θεοῖς.

Plutarchus Mor. p. 1102 B: θύσας δὲ ἄπεισι λέγων τὸ Μενάνδρειον Ἔθυον κτλ. Ante Reiskium μὲν ἀνδρεῖον.

CCIII.

Λυκοφίλιοι μέν εἰσιν αἱ διαλλαγαί.

Eustathius p. 809: παρὰ Αἰλίῳ Διονυσίῳ κεῖται τὸ λυκοφιλίως ἀντὶ τοῦ ὑπόπτως, ὑπούλως. ὃς φέρει καὶ Μενάνδρου χρῆσιν ταύτην Λυκοφίλιοι κτλ. Photius, Λυκοφιλίως: ὑπόπτως, ὑπούλως. οὕτω Μένανδρος.

CCIV.

Ὁμοῦ τι τῷ τίκτειν παρεγένεθ' ἡ κόρη.

Scholiasta Apollonii Rh. II 121: τὸ ὁμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγγύς, ὡς Ἀθηναῖοι εἰώθασι χρῆσθαι. Μένανδρος Ὁμοῦ κτλ. Addidi τι. Apud Photium et Suidam s. v. ὁμοῦ Menandrea ita exhibentur: ἤδη γὰρ τοῦ (Suidas τῷ) τίκτειν ὁμοῦ. Ita etiam Harpocratio s. v. ὁμοῦ, nisi quod ἐστὶ post γὰρ infert. At ea non Menandri, sed Aristophanis esse verba recte suspicatur Dobraeus Adv. I p. 588. Pro παρεγένεθ' scribendum videri γὰρ ἐγένεθ' monui ed. mai. p. 576.

CCV.

Ἄνθρωπον ἐξαλλάξομεν κακόν τί σοι
δώσοντα.

Zonaras Lex. I p. 767. Ἐξαλλάξαι ἀντὶ τοῦ τέρψαι. Μένανδρος Ἄνθρωπον κτλ. Lexicon Seguer. p. 96: ἐξαλ-

λάξαι, ὡς Ἀλεξανδρεῖς ἀντὶ τοῦ τέρψαι. Μένανδρος Ἄνθρωπον ἐξαλλάξομεν. Phrynichus Epit. p. 363: ἐξαλλάξαι τὸ τέρψαι καὶ παραγαγεῖν εἰς εὐφροσύνην — Φιλιππίδης καὶ Μένανδρος αὐτῷ χρῶνται.

CCVI.

Κύψας καθ' αὑτὸν τῶν τραγημάτων ἔφλα.

Plutarchus de Sanit. p. 133 B: τῶν παρὰ τῷ Μενάνδρῳ νεανίσκων ὑπὸ τοῦ πορνοβοσκοῦ παρὰ πότον ἐπιβουλευομένων καλὰς καὶ πολυτελεῖς εἰσάγοντος ἑταίρας, ἕκαστος, ὥς φησι, κύψας κτλ. φυλαττόμενος καὶ φοβούμενος ἐμβλέπειν. Editur vulgo κύψας εἰς αὑτόν. At recte καθ' αὑτὸν Plutarchus Symp. VI 5 p. 706 B. Postrema φυλαττόμενος κτλ. et ipsa Menandri verba esse existimat Porsonus, post φυλαττόμενος addens τε.

CCVII.

Καθεδοῦμαι δ' ἐνθαδὶ τὸν Λοξίαν
αὐτὸν καταλαβών.

Zonaras Lex. II p. 1170, ubi de usu futuri καθεδοῦμαι — καὶ Μένανδρος Καθεδοῦμαι κτλ. Respicit grammaticus in Epimerismis Hom. p. 255 22, ubi qui Menandro tribuitur versus Aristophanis est Plut. 382. Monuit Schneidewinus Coni. crit. p. 116.

CCVIII a. b.

Κόπτω τὴν θύραν.

Ἀλλ' ἐψόφηκε τὴν θύραν τις ἐξιών.

Scholiasta Aristoph. Nub. 133 et Suidas II p. 348: ἐπὶ μὲν τῶν ἔξωθεν κρουόντων κόπτειν λέγουσιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἔσωθεν ψοφεῖν. Ἱκανῶς δὲ διέστειλε Μένανδρος, ἐπὶ μὲν τῶν ἔξω Κόπτω τὴν θύραν εἰπών, ἐπὶ δὲ τῶν ἔσω Ἀλλ' ἐψόφηκε κτλ. V. ed. mai. et Helladium Photii Bibl. p. 535 27.

CCIX.

Ὦ παῖ σιώπα· πόλλ' ἔχει σιγὴ καλά.

Apostolius XXI 16 et tacito auctoris nomine Plutarch.

de Garrul. p. 502 E. Apud Apostolium editur *σιωπὴ κακά*, ut habent codd. Stobaei Flor. XXXIII 3, ubi Sophocli tribuitur. V. edit. mai.

CCX.

Ποτήριον, τράπεζαν, ἁρπάγην, κάδον.

Ammonius sub *ἁρπαγὴ καὶ ἁρπάγη* p. 30: *καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἀναγινώσκομεν Ποτήριον κτλ.* Quod ante *κάδον* legitur *δεύτερον* delevit Bentleius. Id unde illatum sit docuit Dobraeus Adv. II p. 285.

CCXI.

Οὐχ οὗτος ἱππόκαμπός ἐστ' ἐν αἰθέρι;

Nonius p. 551: *Hippocampi, equi marini, a flexu caudarum, quae piscosae sunt: et est graecum. Menander Οὐχ οὗτος κτλ.* Emendavit Scaliger ad Varr. IV p. 55. Vulgo editur: *Vehutos hippocampos in aeter.*

CCXII.

Μαρτύρομαι ναὶ μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονὶ
καὶ τὰς θύρας.

Suidas s. v. *ναὶ μὰ τόν. οἱ ἀρχαῖοι οὐ προπετῶς κατὰ τῶν θεῶν ὤμνυον, ἀλλὰ κατὰ τῶν προστυχόντων, ὡς καὶ Μένανδρος Μαρτύρομαι κτλ.* Addidi *ναὶ μά* et *τουτονὶ* scripsi pro *τοῦτον*. V. edit. mai. Actum egit Dobraeus Adv. II p. 285.

CCXIII.

Ἓν γάρ τι τούτων τῶν τριῶν ἔχει κακόν.

Photius, *Τῶν τριῶν κακῶν λεγόμενόν τι ἐστί. καὶ Μένανδρος δύο προθεὶς ὡς παροιμιῶδες ἐπιλέγει παίζων Ἓν γάρ κτλ.* Eadem Suidas, qui *κακῶν*.

CCXIV.

Θρᾷξ εὐγενὴς εἶ πρὸς ἅλας ἠγορασμένος.

Zenobius II 12: *εἰς τὴν μεσόγειον ἀναβάντες οἱ ἔμποροι ἐκόμιζον ἅλας, ἀνθ' ὧν τοὺς οἰκέτας ἐλάμβανον· ὅθεν καὶ*

ὁ κωμικός φησι Θρᾷξ εὐγενής κτλ. Menandro tribuit Diogen. I 100 et Apostol. II 59. ubi legitur ὠνημένος. Ceterum v. edit. mai.

CCXV.

Οὐδεὶς γὰρ ἀγαπῶν αὐτὸς ἀμελεῖθ' ἡδέως.

Servavit Plutarchus de amic. multitud. p. 95 d. et de Amore frat. p. 491 c.

CCXVI.

Κορινθίῳ πίστευε καὶ μὴ χρῶ φίλῳ.

Anthol. Palat. II p. 444 unde primus hunc versum edidit Huschkius Anal. crit. p. 200.

CCXVII.

Ὄνειδος αἰσχρὸς βίος ὅμως κἂν ἡδὺς ᾖ.

Plutarchus de aud. poet. p. 21 c: ὁ δὲ Μένανδρος — τὴν θρασύτητα τῆς ἀκολασίας ἐξέκοψεν εἰπὼν Ὄνειδος κτλ.

CCXVIII.

Ἡ δ' εὐπάτειρα φιλόγελώς τε παρθένος
Νίκη μεθ' ἡμῶν εὐμενὴς ἕποιτ' ἀεί.

Scholiasta Aristidis p. 301 Dind. (69 Fromm.): παρὰ τὸ (τὸν) κωμικὸν ἡ δὲ εὐπάτορα (cod. εὐπάτειρα) φιλόγελως τε παρθενικὰ μεθ' ἡμῶν εὐμενὴς εὖ ποτ' ἀεί. λέγει δὲ τὴν Ἀθηνᾶν. Corrige ut supra exhibui. Menandro vindicavi propter Grammaticum Bekkeri Anecd. p. 368: ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ — Μένανδρος Νίκη μεθ' ἡμῶν εὐμενὴς ἕποιτ' ἀεί. Ad εὐπάτειρα cfr Etymol. Gud. p. 220 7. Εὐπάτειρα: διὰ τῆς ει διφθόγγου τῷ λόγῳ τῶν διὰ τοῦ ειρα. Adde Etymol. M. p. 218 54 et Lobeck Paral. p. 214. Intellego autem Νίκην Ἀθηνᾶν a Sophocle Phil. 134 memoratam. Locus fortasse in ultima fabulae parte legebatur. Ita victoriam sibi poeta a Minerva in certamine comico expeteret.

CCXIX.

Δεῖ γὰρ ἢ πλουτεῖν, ὅπως μὴ μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν
τοὺς ὁρῶντας.

Scholiasta Hesiodi Ἔργ. 634. Οὐκ ἄφενος φεύγων: Ἐπειδή τινες φεύγουσι τὴν πατρίδα μηδενὸς δεόμενοι· οὗτος δὲ (Hesiodi pater) πένης ὢν διέφυγε. Μένανδρος δέ φησι Δεῖ γὰρ ἢ πλουτεῖν κτλ. ἐν εἰρωνείᾳ δέ φησι. πένης γὰρ ἦν. V. Bentleium p. 109.

CCXX.

Δεδράμηκά σοι
δρόμον τοιοῦτον οἷον οὐδεὶς πώποτε.

Zonaras I p. 618: ἔδραμον — ἀπὸ τοῦ δραμῶ περισπωμένου, ἐξ οὗ καὶ τὸ παρὰ Μενάνδρῳ οἷον Δεδράμηκα κτλ. Idem locus apud Etymol. M. p. 316 48, ubi omittitur τοιοῦτον.

CCXXI.

Τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο θᾶττον ἢ βάδην.

Etymol. M. p. 184 48: Βάδην ἐπιόντος, ἠρέμα παραγινομένου. ἢ θᾶττον ἢ ταχέως. Μένανδρος Τὸ δή κτλ.

CCXXII.

Ἐκάθηντ᾽ ἐπὶ δίφρου μήτηρ τε καί
παρθένος.

Etymol. M. p. 279 37: δίφρος κυρίως τὸ ἅρμα. — καὶ Μένανδρος Ἐκάθηντ᾽ ἐπί κτλ.

CCXXIII.

Μικροῦ μὲν ἀρραβῶνά με
ἔπεισεν εὐθὺς καταβαλεῖν.

Etymol. M. p. 148 52: ἀρραβὼν ἡ παρὰ τῶν ὠνουμένων διδομένη προκαταβολὴ ὑπὲρ ἀσφαλείας. Μένανδρος Μικροῦ κτλ.

CCXXIV.

Κρωβύλῃ τῇ μητρὶ πείθου καὶ γάμει τὴν συγγενῆ.

Herodianus p. 454 ed. Piers. p. 302 Herm.: οὐδὲ συγγενίδα (λέγομεν) ἀλλὰ συγγενῆ, ὥς που καὶ Μένανδρος Κρωβύλῃ κτλ. Crameri Anecd. III 247 5: τὴν εὐγενῆ καὶ

συγγενῆ, καθάπερ καὶ τὸ ἀρσενικόν, ὥς που καὶ Μένανδρος Κρωβύλη κτλ.

CCXXV.

Οὐδὲ λόγον ὑμῶν, οὐδ' ἐπιστροφὴν ἔχω.

Etymol. M. p. 58 43: λόγος ἡ φροντίς. Μένανδρος Οὐδὲ λόγον κτλ. Eadem incertus Crameri Anecd. IV p. 327 20 et schol. Dionysii Thr. apud Bekkerum Anecd. gr. p. 839. ubi οὔτε — οὔτε legitur, et ἡμῶν pro ὑμῶν.

CCXXVI.

Ὁρᾷς; ἀκαρὴς παραπόλωλας ἀρτίως.

Etymol. M. p. 45 22: Ἀκαρής, ὁ ἐλάχιστος καιρός, ἐτίθετο δὲ κυρίως ἐπὶ οἵου δήποτε ἐλαχίστου. Μένανδρος Ὁρᾷς κτλ. Eadem habet Etym. Gud. p. 24. ubi legitur παραπόλλωνας. Horreus ad Aeschin. p. 135: ὁρᾷς; παρ' ἀκαρῆ. Bentleius ὁρᾷς; ἐν ἀκαρεῖ. Fortasse ὁρᾷς; ἀκαρὴς γὰρ παραπόλωλας.

CCXXVII.

Ἀσπίδιον ἐπριάμην τι καὶ μαχαίριον.

Stephanus Byz. p. 183: ἔστι δὲ τοῦτο (ἀσπιδιώτης) παρὰ τὸ ἀσπίδιον. Μένανδρος Ἀσπίδιον κτλ.

CCXXVIII.

Παρ' αὐτὸν ἴσα βαίνουσ' ἑταίρα πολυτελής.

Harpocratio p. 102: ἴσα βαίνων — ἀντὶ τοῦ συνὼν ἀεὶ καὶ μηδὲ βραχὺ ἀφιστάμενος. — Μένανδρος Παρ' αὐτόν κτλ. Tres libri πολυετής.

CCXXIX.

Πικροῦ γέροντος αὐθεκάστου τὸν τρόπον.

Lexicon Seguer. p. 462: λέγονται δὲ αὐθέκαστα καὶ τὰ αὐτόματα καὶ σκληρά. Μένανδρος Πικροῦ κτλ. Ita dedi e Phrynicho App. Soph. p. 17 pro τοῦ τρόπου.

CCXXX.

Ἐδεξάμην, ἔτικτον, ἐκτρέφω, φίλε.

Demetrius de Eloc. 193: *διὰ τοῦτο δὲ Μένανδρον ὑποκρίνονται λελυμένον ἐν τοῖς πλείστοις, Φιλήμονα δὲ ἀναγινώσκομεν. ὅτι δὲ ὑποκριτικὸν ἡ λύσις παράδειγμα ἐγκείσθω τοῦτο Ἐδεξάμην κτλ.* In his *ἐδεξάμην* esse videtur *συνέλαβον.* Quid rhetores *λέξιν λελυμένην* vocaverint praeter alia docent haec incerti auctoris verba apud Bekkerum Anecd. p. 385 25. qui allata Sophoclei cantici particula ita pergit: *ὅλον δὲ τὸ μελύδριον πολιτικὸν ἄγαν γέγονε· μετὰ γὰρ τῆς ἄλλης ἐναργείας λελυμένην ἔχει τὴν ἑρμηνείαν καὶ μεθύουσιν ἁρμόττουσαν· δεῖ δὲ τὰς λύσεις τῆς ἑρμηνείας ἁρμόττειν τοῖς νοήμασι, καὶ μὴ σφίγγειν, καὶ μηδαμοῦ σύνδεσμον παρατιθέναι, ἀλλ' ἀκήρατον τὴν λύσιν φυλάττειν.* Cfr Prolegg. edit. mai. p. XXXVII.

CCXXXI.

Φορὰ γὰρ νῦν τούτου γέγονε καλή.

Iohannes Philoponus ad Aristot. de meteor. p. 98 b: *τὸ πολλοὺς γεγονέναι καρποὺς φορὰν καρπῶν λέγομεν, καὶ ἐπὶ τῶν χειρόνων ὁμοίως. Μένανδρος Φορὰ γάρ κτλ.* Fortasse *τούτου γέγονε.*

CCXXXII.

Ἐκ γειτόνων οἴκων γάρ, ὦ τοιχωρύχε.

Scholiasta Eurip. Phoen. 886: *ἔθος ποιητικὸν τὸ ἀπὸ τοῦ γὰρ ἄρχεσθαι. καὶ Μένανδρος Ἐκ γειτόνων κτλ.* Ita Mathiae edidit ex Taur. pro vulgato *γὰρ οἴκων,* quod Bentl. in *οἶκον,* Valckenarius in *ἦκον* mutabant. Lege *ἐκ γειτόνων οἰκῶ γάρ, in vicinia habito.* Et ita Porsonus apud Dobraeum ad Aristoph. Vesp. 741.

CCXXXIII.

Ἵν' οὐχ αὐτῷ παρετράφην, ἀλλὰ σοί.

Priscianus XVIII p. 1172: *ἑαυτὸν proprie quidem est tertiae personae, invenitur tamen etiam primae et secundae adiunctum. Menander Ἵν' οὐχ ἑαυτῷ παρετράφην, ἀλλά σοι. τουτέστιν ἐμαυτῷ.* Ita Putschius. Ald. *οὐχ αὐτῷ γὰρ ἐτρά-*

φην ἀλλά σοι. Hinc *αὑτῷ* assumpsi, ut numeris utcunque consulerem. Fortasse tamen legendum *ἵν' οὐχ ἑαυτῷ 'γὼ παρετράφην.* De *ἑαυτῷ* primae personae adiuncto cfr supra Fragm. XXX 2 *ἔνδον παρ' αὑτῷ.*

CCXXXIV.

Ἡμέραν τρίτην
ἐπεκώμασ' ἡμῖν.

Zonaras II p. 1745: *τρίτην ἡμέραν λέγουσιν, οὐχὶ τρίτης ἡμέρας, οὐχὶ τρίτη ἡμέρα,* (Tittm. *τρίτῃ ἡμέρᾳ*). *Ξενοφῶν* (Cyrop. VI 3 5) *χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν ταὐτό τοῦτ' ἔπραττον. Μένανδρος Ἡμέραν κτλ.* Ita pro *ἐπενόμασεν* legendum e Lexico apud Ruhnkenium de Antiph. p. 248.

CCXXXV.

Ἤδη ἀλεαίνῃ πρὸς τὸ πῦρ καθημένη.

Zonaras I p. 135: *ἀλεαίνειν τὸ θερμαίνεσθαι, οὐκ ἀλεαίνεσθαι· Ἀριστοφάνης* (Eccles. 540) *ἔπειθ' ἵν' ἀλεαίνοιμι τοῦτ' ἠμπισχόμην. καὶ Μένανδρος Ἤδη κτλ.* Fortasse *ἤδη δ' ἀλεαίνει,* vel *ἡδὶ δ' ἀλεαίνει,* vel *ἦ δῆτ' ἀλ.*

CCXXXVI.

Οὐχὶ παρακληθέντας ὑμᾶς δεῖ γὰρ ἡμῖν εὐνοεῖν,
ἀλλ' ὑπάρχειν τοῦτο.

Photius s. v. *ὑπάρχων. τὸ ὑπάρχειν οὐχ ἁπλῶς τὸ εἶναι σημαίνει, ἀλλὰ τὸ πάλαι εἶναι καὶ προϋπεῖναι, φθάνειν. Μένανδρος Οὐχὶ παρακληθέντας κτλ.* Eadem Suidas, ex quo *τοῦτο* additum, quo Photius caret, apud quem *ἀλλὰ καὶ ὑπάρχειν* scriptum est. Correxit Porsonus Adv. p. 292. Vulgo interpungitur post *ὑμᾶς*, et pro *ἡμῖν* legitur *ὑμῖν.*

CCXXXVII.

Ἀλλὰ σκατοφάγος ἐστὶ καὶ λίαν πικρός.

Photius, *Σκατοφάγος: ἀκάθαρτος. οὕτω Μένανδρος Ἀλλὰ κτλ.*

CCXXXVIII.

Ἔγημε θαυμαστὴν γυναῖχ' ὡς σώφρονα.

Hesychius s. v. *ὡς. Σοφοκλῆς ἐν Λαρισσαίοις ἀντὶ τοῦ λίαν (κέχρηται τῷ ὡς) — καὶ Μένανδρος Ἔγημε κτλ.* V. edit. mai.

CCXXXIX.

Πύλη τίς ἐστι Ταινάρου πρὸς ἐσχάτοις.

Tzetzes ad Lycophr. Cass. 90: *ἔστι γὰρ ἐν τῷ Ταινάρῳ τῆς Λακωνικῆς στόμα, καὶ Ἅιδου κάθοδον αὐτὸ λέγουσιν, ὡς καὶ Μένανδρός φησι Πύλη τις κτλ.* Idem versus legitur apud schol. Pindari Pyth. IV 76.

CCXL.

Οἱ τηλικοῦτοι καὶ τοιοῦτοι τῷ γένει.

Choeroboscus Bekkeri Anecd. p. 1175: *παρὰ τοῖς ποιηταῖς πολλάκις ἡ αι καὶ οι δίφθογγοι ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνονται — καὶ παρὰ Μενάνδρῳ Οἱ τηλικοῦτοι κτλ.* Photius, *Τηλικοῦτος: ἐπὶ ἡλικίας τίθεται. οὕτω Μένανδρος.*

CCXLI.

Λελουμένη γὰρ ἡτέρα καὶ διαφανὲς
χιτωνάριον ἔχουσα.

Eustathius p. 1166: *χιτώνιον καὶ χιτωνάριον λεπτὸν ἔνδυμα γυναικεῖον πολυτελές. Μένανδρος Λελουμένη κτλ.* Ita Bentleius pro *ἡ ἑταῖρα.*

CCXLII a. b.

Ἐξακεῖσθαι μοι δοκῶ τὸ δίκτυον.

Ἱμάτιον ἀκούμεθα.

Eusthatius p. 1647 58: *κατά τινας καὶ ἀκέστρια ἡ ἠτρία* (leg. *ἠπήτρια*), *καὶ ἀκέστριον τὸ ἠπητήριον οὐκ ὀρθῶς ἔχει. φησὶ γοῦν Αἴλιος Διονύσιος „Ἀκέστριαν, οὐκ ἠπήτριαν. Μένανδρος Ἐξακεῖσθαι μ. δ. τὸ δίκτυον, καὶ Ἱμάτιον ἀκούμεθα.“ τὸ δὲ ἠπήσασθαι παντελῶς φησὶ βάρβαρον.*

CCXLIII a.

Ἀπασκαριῶ δ᾽ ἐγὼ γέλωτι τήμερον.

Suidas, *Ἀπασκαρίζειν*: *Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς* „*Ἀπασκαρίζειν ὥσπερεὶ πέρκην χαμαί.*" *Μένανδρος Ἀπασκαριῶ κτλ.* Scripsi *δ᾽* pro *σ᾽*, ut sensus sit *exultabo prae risu.* V. edit. mai.

CCXLIII b.

Μάντις δ᾽ ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

Schol. Aristidis p. 132 ed. Fr. *ποιητής τις: ὁ Μένανδρος· εἶπε γάρ Μάντις κτλ.* Euripidi tribuitur a Plutarcho def. orac. p. 432 c. Sed idem proverbialem versum fuisse indicat in libro de Pyth. orac. p. 399 a: *μᾶλλον δὲ ὁ μὲν εἰκάζων καλῶς, ὅν ἄριστον μάντιν ἀνηγόρευκεν ἡ παροιμία, ἰχνοσοποῦντι ὅμοιός ἐστι.* Cfr Cicero de Divin. II 5. Adde Euripidis Hel. 766: *γνώμη τ᾽ ἀρίστη μάντις ἥ τ᾽ εὐβουλία*, et Menandrum Theophor. I p. 134.

CCXLIV.

Νόμον φοβηθεὶς μὴ ταραχθήσῃ νόμῳ.

Comparatio Menandri et Phil. p. 360. Legendum videtur *οὐ ταραχθήσει*, vel *μὴ ταραχθῇς τῷ νόμῳ.*

CCXLV.

Ἡδύ τ᾽ ἀποθνήσκειν ὅτῳ ζῆν μὴ πάρεσθ᾽ ὡς βούλεται.

Stobaeus Flor. CXXI 6. Fortasse *ἡδύ γ᾽*, vel *ἡδύ τοι θνήσκειν.*

CCXLVI a. b. c.

Ὁ χρηστός ἐστι πολλαχοῦ σωτήριος.

Τὸ χρηστὰ πράττειν ἔργον ἔστ᾽ ἐλευθέρου.

Μέγιστον ἀγαθόν ἐστι μετὰ νοῦ χρηστότης.

Stobaeus Flor. XXXVII 6. 7. 8.

CCXLVII.

Οὐδὲν κατὰ λόγον γίγνεθ᾽ ὧν ποιεῖ τύχη.

Stobaeus Eclog. Phys. I 8 p. 214. Libri *γίνεθ᾽*.

CCXLVIII.

Τυφλόν τι τἀνόητον εἶναί μοι δοκεῖ.

Stobaeus Flor. IV 13.

CCXLIX.

Χρηστοῦ παρ' ἀνδρὸς μηδὲν ὑπονόει κακόν.

Stobaeus Flor. IX p. 55 Grot. Ita margo Gesneri et codd. Schowii pro ἐννόει. Apud Gaisfordum locum non reperio.

CCL.

Τὸ δοκεῖν διαβολὴν ἔσχε μείζω τοῦ ποιεῖν.

Stobaeus Flor. XLII 5.

CCLI. CCLII.

Οὐκ ἔστι τόλμης ἐφόδιον μεῖζον βίου.

Οὐκ ἔστι τόλμης ἐπιφανεστέρα θεός.

Stobaeus Flor. LI 20 25. Pro θεός Grotius θεά.

CCLIII.

Ἀγροῖκος εἶναι προσποιεῖ πονηρὸς ὤν.

Stobaeus Flor. XCVIII 7.

CCLIV.

Ἔχει τι τὸ πικρὸν τῆς γεωργίας γλυκύ.

Stobaeus Flor. LVII 9. Articulum ante πικρὸν addidit Heringa Observ. p. 260. Et ita A.

CCLV.

Λυπεῖ με δοῦλος μεῖζον οἰκέτου φρονῶν.

Stobaeus Flor. LXII 5.

CCLVI.

Ἔργον γυναικὸς ἐκ λόγου πίστιν λαβεῖν.

Stobaeus Flor. LXXIII 4.

CCLVII.

Τοῦτ' ἐστὶ τὸ ζῆν, οὐχ ἑαυτῷ ζῆν μόνον.

Stobaeus Flor. CXXI 5. Cfr supra ad Philadelph. fragm. V p. 220. Cod. A ζῇ μόνον.

CCLVIII.

Πολὺ χεῖρόν ἐστιν ἐρεθίσαι γραῦν ἢ κύνα.

Stobaeus Flor. LXXIII 44. Trincav. χειρότερον.

CCLIX a.

Φύσει γυνὴ δυσήνιόν ἐστι καὶ πικρόν.

Stobaeus Flor. LXXIII 46 et Apostolius XX 43. ubi δυσήνιόν τι καὶ πικρόν. Scribendum videtur:

Φύσει γυνὴ δυσάνιόν ἐστι καὶ πικρόν,

ut legitur in optimis codd. A et Voss. Ac fortasse ex hoc ipso loco vocem δυσάνιος enotavit Harpocratio p. 64. Δυσάνιος: Ἀντιφῶν. ὁ ἐπὶ παντὶ ἀνιώμενος κἂν μικρὸν καὶ εὐκαταφρόνητον ᾖ. καὶ Ἱπποκράτης ἐχρήσατό που τῷ ὀνόματι καὶ Μένανδρος. Respicere videtur etiam Hesychius, Δυσανίας: ὁ λύων τὰς ἀνίας. καὶ δ υ σ ά ν ι ο ς γ υ ν ή, ἡ ἐπὶ τοῖς τυχοῦσιν ἀχθομένη.

CCLIX b.

Ὦ παῖδες, οἷον φίλτρον ἀνθρώποις φρενός.

Stobaeus Flor. LXXV 7.

CCLX.

Δίκας γραφόμενος πρὸς γονεῖς μαίνει, τάλαν.

Stobaeus Flor. LXXIX 32.

CCLXI.

Υἱὸς δ' ἀμείνων ἐστὶν εὐνοίᾳ πατρός.

Stobaeus Flor. LXXXIII 11.

CCLXII.

Ἡδύ γ' ἐν ἀδελφοῖς ἐστιν ὁμονοίας ἔρως.

Stobaeus Flor. LXXXIV 1. Ita Porsonus Misc. p. 194 pro ὡς ἡδύ γ'.

CCLXIII.

Ἄνθρωπος· ἱκανὴ πρόφασις εἰς τὸ δυστυχεῖν.

Stobaeus Flor. XCVIII 7. Similiter Philemo fragm. fab. inc. C: ἐμέθυον· ἱκανὴ πρόφασις εἰς θἀμαρτάνειν.

CCLXIV.

Αἰσχυνόμενος αἴσχιστα πενίαν ἂν φέροις.

Stobaeus Flor. XCV 6 et Plutarchus praec. sanit. p. 128 a. Vulgo Stobaeus πενίαν φέρεις. Cod. A πενίαν φέροις, ut Plutarchus. Hinc correxit Porsonus ad Orest. 485.

CCLXV.

Πειρῶ τύχης ἄνοιαν ἀνδρείως φέρειν.

Stobaeus Flor. CVIII 5.

CCLXVI.

Ἡδύ γε φίλου λόγος ἐστὶ τοῖς λυπουμένοις.

Stobaeus Flor. CXIII 11. Porsonus Misc. p. 195: ἡδύ γε λόγος φίλου 'στί.

CCLXVII.

Ἕλληνές εἰσιν ἄνδρες οὐκ ἀγνώμονες,
καὶ μετὰ λογισμοῦ πάντα πράττουσίν τινος.

Scholiasta Aristidis ed. Fromm. p. 3: σοφοὺς (τοὺς Ἕλληνας λέγει) καὶ Μένανδρος Ἕλληνές εἰσιν κτλ.

CCLXVIII.

Φοβούμενοι τὸ θεῖον ἐπὶ τοῦ σοῦ πάθους.

Nemesius de Nat. Hom. p. 179: φυσικῶς ὁρῶντές τινας πάσχοντας συστελλόμεθα, ὡς εἴρηται καλῶς καὶ Μενάνδρῳ τό Φοβούμενοι κτλ.

CCLXIX.

Μὴ 'πὶ μικροῖς αὐτὸς αὑτὸν ὀξύθυμον δείκνυε.

Antonius Mel. LXXIII p. 143. Epicharmo tribuitur apud Stobaeum Flor. XX 8.

CCLXX.

Κρεῖττον δ' ἑλέσθαι ψεῦδος ἢ ἀληθὲς κακόν.

Stobaeus Flor. XII 5. Alii libri Euripidi tribuunt; Menandro cod. Par. et Anton. Mel. XLV p. 69.

CCLXXI.

Ἦ πού τι χαλεπόν ἐστι τὸ ψευδῆ λέγειν.

Stobaeus Flor. XII 9. Hic quoque versus ab aliis Euripidi tribuitur. *τί* Grotius addidit.

CCLXXII.

Πικρόν ἐστι θρέμμ' ἐν οἰκίᾳ γέρων.

Stobaeus Flor. CXVI 20. Ita cod. Par. et Trinc. Vulgo *θρέμμα γέρων ἐν οἰκίᾳ μένων.* Voss. *θρέμμα* omittit et *γέρων* cum *μένων* habet in margine. Fortasse *πικρὸν γάρ.*

CCLXXIII.

Οὐδεὶς πονηρὸν πρᾶγμα χρηστὸς ὢν ποιεῖ.

Stobaeus Flor. XXXVII 1. Libri *οὐθείς.*

CCLXXIV.

Ὡς ἡδὺ συνέσει χρηστότης κεκραμένη.

Stobaeus Flor. XXXVII 2.

CCLXXV.

Θανόντων δὲ καὶ λόγοι φίλοι προδόται.

Stobaeus Flor. CXXVII 2. Dubito num recte Menandro hoc fragmentum tribuatur a Gesnero.

CCLXXVI.

Ἅπαντα δοῦλα τοῦ φρονεῖν καθίσταται.

Stobaeus Flor. III 11. Apostol. IV 16 et Anton. Mel. XXVI p. 38. Antonius cod. A et Voss. *τοῦ.* Vulgo *τῷ.*

CCLXXVII.

Πένης λέγων τἀληθὲς οὐ πιστεύεται.

Compar. Men. et Phil. p. 357.

CCLXXVIII.

Πᾶν τοὔργον ὀρθῶς ἐκμαθεῖν χρόνου μέτα.

Stobaeus Ecl. Phys. I p. 226. Menandro tribuitur in codd. V. A.

CCLXXIX.

Ἐλευθέρως δούλευε· δοῦλος οὐκ ἔσει.

Compar. Men. et Phil. p. 357.

CCLXXX.

Ἅπαντα σιγῶν ὁ θεὸς ἐξεργάζεται.

Stobaeus Ecl. Phys. I p. 28. Menandri nomen e codd. adiecit Heerenius.

CCLXXXI a. b. c.

Ἐπὶ τοῦτ' ἐγένοντο πάντες, ἐνθάδ' ἥξομεν.
Ἀνθρωπίνως χρὴ τὰς τύχας φέρειν, ξένε.
Τὰ κοινὰ κοινῶς δεῖ φέρειν συμπτώματα.

Stobaeus Flor. CXXIV 6. Sunt tria diversi loci fragmenta, quae vulgo in unum coniuncta sunt. Vs. 1 editur *ἔνθα λήξομεν.* Correxit Porsonus Adv. p. 290. Sophocles Aiac. 1352: *καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἵξομαι,* ubi schol. *μέλλω καὶ αὐτὸς ἀποθανεῖν.* Fortasse sequebatur apud Menandrum *καὐτοί,* ut sensus sit: *eo* (h. e. ad sepulcrum vel mortem, de qua in praecedentibus dixerat) *eo venere omnes, eo nos quoque veniemus.* Cfr edit. mai. — Vs. 2 et 3 respexit Plutarch. Cons. Apoll. p. 118 c: *τὰ κοινὰ τοῦ βίου συμπτώματα κοινῶς φέρειν καὶ τὰ ἀνθρώπινα ἀνθρωπίνως.*

CCLXXXII.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.

Stobaeus Flor. IX 10 12. Trinc. *τὸ μὴ ἀδικεῖν.* Fortasse igitur *τὸ μὴ ἀδικεῖν ἅπασι.*

CCLXXXIII.

Ἀνδρὸς τὰ προσπίπτοντα γενναίως φέρειν.

Stobaeus Flor. VII 98. Omissit locum Grotius et Gaisfordus.

CCLXXXIV.

Λέγεις, ἃ δὲ λέγεις ἕνεκα τοῦ λαβεῖν λέγεις.

Stobaeus Flor. X 6 et Maximus CXL p. 221.

CCLXXXV.

Ὅσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος.

Stobaeus Flor. XX 19. Vide ad Philemonis Inc. 59.

CCLXXXVI.

Συγκέχυκε νῦν τὴν πίστιν ὁ καθ' ἡμᾶς βίος.

Stobaeus Flor. XXVIII 30.

CCLXXXVII.

Ἀπερυθριᾷ πᾶς, ἐρυθριᾷ δ' οὐδεὶς ἔτι.

Stobaeus Flor. XXXII 1. Cfr Plutarchus de Sui laude p. 547 b: *δεῖ γὰρ ἐρυθριᾶν ἐπαινούμενον, οὐκ ἀπερυθριᾶν.*

CCLXXXVIII.

Οὐδὲν σιωπῆς ἐστι χρησιμώτερον.

Stobaeus Flor. XXXIII 2. Pro *οὐδὲν* libri et hic et multis aliis locis *οὐθέν*, quae forma in novae comoediae poetis fortasse ferenda est. Cfr Fragm. CCCXXIV.

CCLXXXIX.

Προποιήσεις ἀστικὸν σαυτὸν πάλιν.

Grammaticus Seguer. p. 454: *Ἀστεῖος καὶ ἀστικός, διττῶς. Μένανδρος Προποιήσεις κτλ.* Probabiliter Toupius ad Suid. p. 163 ed. Lips. corrigit *Μένανδρος Ἥρῳ Ποιήσεις κτλ.*

CCXC.

Εἰς τὰ καθαρὰ λιμὸς εἰσοικίζεται.

Suidas I p. 907: *ὁ τῶν ἀστικῶν βίος ἐς πενίαν συνεχῶς ὑπὸ τῶν ποιητῶν τύπτεται καὶ ὀνειδίζεται, ὥς φησι Μένανδρος Εἰς τὰ καθαρά κτλ.* Alii aliter; ego suspicor

εἰς τὰ καθάρεια, de qua forma dixi in edit. mai. ad h. l. et ad Nicostrati Antyll. p. 281. Nihil mutans Bernhardius ad Dionys. Perieg. p. 609 trochaici tetrametri reliquias esse existimat, ceterum recte admonens notari homines elegantiores quidem sed eosdem rei valde accisae.

CCXCI.

Ὡς ὡραΐζεθ' ἡ τύχη πρὸς τοὺς βίους.

Ammonius ad Aristot. *περὶ ἑρμηνείας* p. 96 14 (ed. Bekk.): *τὸ δὲ ὅμοιον ἀξιώματι, οἷον Ὡς ὡραΐζεται ἡ τύχη ἐν τοῖς βίοις.* Poetae nomen servavit scholiasta Theocriti I. 109: *καὶ τὸ θρύπτεσθαι ὡραΐζεσθαι φησὶ Μένανδρος Ὡραΐζεθ' ἡ τύχη πρὸς τοὺς βίους.*

CCXCII.

Οὐχ ὅθεν ἀπωλόμεσθα σωθείημεν ἄν;

Suidas I p. 259: *ἀπ' ἐχθρῶν πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί. — καὶ Μένανδρος Οὐχ ὅθεν κτλ. ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν.* Idem locus apud schol. Aristoph. Av. 374. ubi legitur *ἀπολλύμεθα*. Ven. *ἀπολλύμεσθα.* Praeterea Dobraeus ad Porsoni Misc. p. 382 *καὶ σωθεῖμεν.*

CCXCIII.

Πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ νῦν θύραις ἕστηκ' ἐγώ.

Apollonius Synt. II 21: *παρὸν οὖν φάναι, πρὸς ταῖς ἐμαῖς θύραις ἕστηκα, καὶ μεταλαβεῖν πρὸς ταῖς θύραις μου ἕστηκα, ἀλλὰ καὶ Πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ — ἐγώ, καὶ πάνυ ἀναγκαίως τοῦ Μενάνδρου τὴν σύνθετον παραλαβόντος κτλ.* Abest vulgo *νῦν*, quod addidi ex eodem Apollon. de Pronom. p. 342. ubi priora senarii verba iterum leguntur, sed Menandri nomine omisso.

CCXCIV.

Ἀλλὰ καὶ χαμαιτύπη

κρίζει τις.

Eustathius p. 1350: *κρίζειν, οὗ ἡ χρῆσις παρὰ Μενάνδρῳ Ἀλλὰ καί κτλ.* Cfr ad Fragm. CCCVIII.

CCXCV.

Zenobius VI 15. *Ταῦτά σοι καὶ Δήλια καὶ Πύθια: ἡ παροιμία εἴρηται ἐπὶ τῶν ὕστατα καὶ τελευταῖα ποιούντων. μέμνηται δὲ αὐτῆς Μένανδρος.* Probabile est Menandri versum fuisse hunc:

καὶ Δήλι' ἔστι ταῦτά σοι καὶ Πύθια.

Originem proverbii ita exponit Zenobius: *Πολυκράτης ὁ Σαμίων τύραννος ἑλὼν Ῥήνειαν καὶ ἀναθεὶς αὐτὴν Ἀπόλλωνι τῷ Δηλίῳ, ἀγῶνα θεὶς κάλλιστον ἠρώτα πέμψας εἰς Δελφούς, πῶς δεῖ καλεῖν τὸν ἀγῶνα, Δήλια καὶ* (Schneidew. *ἢ*) *Πύθια; ἀνεῖλε δὲ αὐτῷ ὁ θεός· Ταῦτά σοι καὶ Δήλια καὶ Πύθια. ἐσήμαινε δὲ αὐτῷ ὅτι εὐθὺς ἀποθανεῖται.* His similia sunt quae ex Epicuri epistola ad Idomeneum tradit Photius s. v. *Πύθια.* Divini responsi sententiam esse *brevi peribis et putresces*, recte monuit Dobraeus Adv. II p. 607.

CCXCVI.

Pollux IV 178: *τάχα δ' ἂν ἰατρῷ προσήκοι καὶ κρίσιμος ἡμέρα. Μένανδρος γὰρ περὶ τῆς ἑβδόμης λέγων φησί Κρίσιμος γὰρ αὕτη γίγνεται.*

CCXCVII.

Ἐλεύθερόν τι τολμήσει πονεῖν,
θηρᾶν λέοντας, ὅπλα βαστάζειν.

Scholiasta Odyss. *β'* 10: *οὕτω γὰρ οἱ εὐγενεῖς τῶν νέων ἐπαιδεύοντο. καὶ ὁ Μένανδρος, ἐλεύθερόν τι τόλμης εἶ, πονεῖν θήραν λέγοντας ὅπλα βαστάζειν.* Correxit Buttmannus. Non dubium est quin haec de attico adolescentulo dicantur, qui quod leones venaturus esse dicitur, arripuit fortasse Nausicrates comicus, cuius ex Perside Athenaeus IX p. 399 e. haec affert:

Ἐν τῇ γὰρ Ἀττικῇ τίς εἶδε πώποτε
λέοντας ἢ τοιοῦτον ἕτερον θηρίον,
οὗ δασύποδ' εὑρεῖν ἐστιν οὐχὶ ῥᾴδιον.

Quod enim latinos comicos fecisse scimus, ut si quid ab aemulis poetis minus recte dictum existimarent, in prologis arguerent et notarent, id eos graecorum poetarum exemplo fecisse nequaquam incredibile est. Atque ita fortasse etiam ille Menandri versus intellegendus est, quem posui p. 177: *ὡς οὐχ ὑπάρχων ἀλλὰ τιμωρούμενος*, cui ad amussim respondent quae ex Terentianis prologis ad illum locum adscripsi.

CCXCVIII.

Scholiasta Eurip. Hec. 229: *οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ὁριστικῶν. Μένανδρος Οἶσθ' ὅ τι ποίησον;* Gregorius Cor. p. 15: *τὸ Μενάνδρου, οἶσθ' ὅ τι ποίησον; ἀντὶ τοῦ ποιήσεις.* Eadem Suidas v. *ψεῦσον*, et schol. Arist. Thesm. 870. ubi pro *ὅ τι* est *ὅ*.

CCXCIX.

Plutarchus de Esu carn. p. 995 e: *Τοὺς γὰρ Βοιωτοὺς ἡμᾶς οἱ Ἀττικοὶ καὶ παχεῖς καὶ ἀναισθήτους καὶ ἠλιθίους μάλιστα διὰ τὰς ἀδηφαγίας προσηγόρευον. „Οὗτοι δ' αὖ σῦς" καὶ ὁ Μένανδρος Οἳ γνάθους ἔχουσι. καὶ ὁ Πίνδαρος „γνῶναί τ' ἔπειτα."* Pindari locus est Olymp. VI 152. Menander de Boeotiis dixisse videtur: *συῶν (ὑῶν) γνάθους ἔχουσι*, vel *ὄνων γνάθους ἔχουσι.* Hesychius, *Ὄνου γνάθος: Εὔπολις παίζει εἰς πολυφαγίαν.* Vide Eupol. fragm. p. 572. Consentaneum est etiam illa verba, *οἶτοι δ' αὖ σῦς*, ex comico poeta ducta esse. Fortasse scribendum *Οὗτοι δ' αὖ σοι συοβοιωτοί*, ex Cratini fragmento, quo ad ipsum illum Pindari locum utitur scholiasta. Vide Cratini fragm. p. 225.

CCC.

Etymolog. M. p. 302 26: *τὸ προστακτικὸν εἶπον εἰπάτω εἰπάτωσαν. Μένανδρος Εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλλετε;* Eadem apud Choeroboscum Crameri Anecd. IV p. 202 et apud Buttmannum Exc. I ad Platonis Menon. p. 70. Cfr Lascaris Gramm. III p. 308: *εἶπον εἰπάτω παρὰ Μενάνδρῳ.*

Horti Adon. apud Sturz. de dial. Alex. p. 63: *τὸ δὲ εἶπον παρὰ Μενάνδρῳ.* Ex Atticis recentioribus hac imperativi forma praeter eos quos Buttmannus attulit usus est Nicolaus comicus apud Stobaeum Flor. XIV 7 vs. 19. fortasse tamen etiam Callias, de quo vide vol. II p. 736. Nec omittendus Cleanthes apud Galenum Plat. et Hippocr. I p. 140 b Ald. *πλὴν ὅμως εἶπον πάλιν*, ubi Stephanus Poes. philos. p. 52 more suo scripsit *εἰπόν*.

CCCI.

Scholiasta Ven. Iliad. φ' 31: *νήθειν. Μένανδρος· Κρόκην δὲ νήσεις | καὶ στήμονα.*

CCCII.

Τί γὰρ ἐγὼ κατελειπόμην.

Sextus Empir. Pyrrh. Hyp. I 19: *καὶ τὸ τί ἀντὶ τοῦ διὰ τί παραλαμβάνεται παρὰ Μενάνδρῳ Τί γὰρ κτλ.*

CCCIII.

Ἐγάμησεν ἣν ἐβουλόμην ἐγώ.

Scholiasta Ven. Iliad. ι' 394: *γαμέσσεται. ἐντεῦθεν ἔλαβε Μένανδρος Ἐγάμησεν κτλ.* V. Lobeckium ad Phryn. p. 742.

CCCIV.

Ἐξάραντες ἐπικροτήσατε.

Scholiasta Aristoph. Plut. 689: *ἐκτείνει κατὰ τῆς χύτρας, ἵνα μηδεὶς αὐτὴν λάβῃ. ἢ ἐξέτεινε, καὶ Μένανδρος Ἐξάραντες ἐπικροτήσατε.* Scholiastae verba impedita sunt. Vide Hemsterhusium, qui comparata Plautinarum et Terentianarum fabularum clausula *valete et plaudite*, Menandri verba recte interpretatur *sublatis manibus plaudite*. Probabiliter Dindorfius vol. III p. 399 supplet *τὰς χεῖρας*.

CCCV.

Δεινὸν σὺ φράγμα τῆς νύμφης λέγεις.

Plutarchus Symp. IV 3 p. 666 F: *ὁ Μένανδρος πρὸς τὸν κελεύοντα ταῖς λοπάσι περιφράττειν τὴν νύμφην Δει-*

νόν κτλ. Ita Scaliger. Vulgo δεινῶς οὐ πρᾶγμα νύμφης λέγεις. Vide Wyttenbachium. Inter δεινὸν et σὺ aliquid excidit. Pro πρᾶγμα Buttmanno auctore scripsi φράγμα.

CCCVI.

Τηρῶ τὸν Δία
ὕοντα πολλῷ.

Nonius Marc. IV 411 p. 703: *Servare, sollicite et suspiciose observare. Virgilius Georg. I. Hoc metuens caeli menses et sidera serva, quod est Menandri:* Τηρῶ τὸν Δία ὕοντα πολλῷ. Gothofredus τηρῶ τὸν ἥλιον τά τ' ἄστρα. Mercerus e cod. τηρῶ τὸν ἥλιον τάποχω. Vossius in MS Tornesii reperit: τηρῶ τὸν Δία ὕοντα τιόχω. Correxit Porsonus apud Dobraeum Adv. II p. 285. Lucianus vol. III p. 235 ed. Amstel. μάλιστα ὕσαντα τὸν θεὸν τηροῦντες. De ὕειν πολλῷ et similibus vide Dobraeum l. l.

CCCVII.

Scholiasta Aristoph. Equ. 51: ἔντραγε. οὕτω τὸ ἀκρατίζειν καὶ Μένανδρος Ἀλλ' ἐῶν ἐντραγεῖν. Fortasse ἐῶμεν.

CCCVIII.

Scholiasta Aristoph. Av. 1258: εὐρὰξ πατάξ — ἔπλασεν ἐπίφθεγμα παρὰ τὸ εὐρέως [σοι μιγήσομαι] καὶ τὸ πατάξαι. ὅθεν καὶ χαμαιτύποι αἱ πόρναι. καὶ Μένανδρος Πρώην ἄρας ἐπάταξα. Ita Bentleius et Lobeckius Paral. p. 131 pro ἄρης. Dubitat Dindorfius an haec non Menandri verba sint, sed Aristophanis Equ. 1127: τοῦτον δ' ὅταν ᾖ πλέως ἄρας ἐπάταξα. Recte; nam quum Rav. verbis πρώην ἄρας ἐπάταξα omissis, pro καὶ Μένανδρος habeat παρὰ Μενάνδρῳ, vix dubites quin scholiastae verba ita sint refingenda: ὅθεν καὶ χαμαιτύποι (χαμαιτύπαι) αἱ πόρναι παρὰ Μενάνδρῳ. Pertinent haec igitur forsitan ad Fragm. CCXCIV. Sed de πρώην quid statuam non habeo. Num forte Ἥρωι scribendum? an ex postrema parte nominis Μενάνδρῳ ortum est?

CCCIX.

'Αλλ' ἀλαζὼν καὶ θεοῖσιν ἐχθρός.

Scholiasta Aristoph. Ran. 282: *ἠλαζονεύετο ἀντὶ τοῦ ἐψεύδετο. καὶ Μένανδρος 'Αλλ' ἀλαζών κτλ.*

CCCX.

Τραγῳδῶν ἦν ἀγὼν Διονύσια.

Scholiasta Aristoph. Acharn. 201: *ὁ ἐπὶ Ληναίῳ ἀγὼν τελεῖται τῷ Διονύσῳ. — Μένανδρος Τραγῳδὸς ἦν ἀγὼν Διονύσια.* Recte Dindorfius *τραγῳδῶν.*

CCCXI.

Suidas II p. 31: *εἰς ἀγορὰν ὑφαίνειν, τὸ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκφέρειν τὰ ὑφαινόμενα. οὕτω Μένανδρος.* Vide edit. mai.

CCCXII.

Οὐχ ὁ τρόφιμός σου πρὸς θεῶν, 'Ονήσιμε,
ὁ νῦν ἔχων 'Αβροτόνιον τὴν ψάλτριαν
ἔγημ' ἔναγχος; Β. πάνυ μὲν οὖν.

Scholiasta Aristot. p. 93 13: *τῷ μὲν ἐρωτηματικῷ ταχεῖα ἕπεται ἡ ἀπόκρισις, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Οὐχ ὁ τρόφιμος — ἔναγχος. πρὸς ὃ ταχεῖα ἡ ἀπόκρισις εἰπόντος Πάνυ μὲν οὖν.* Primo versu scripsi *'Ονήσιμε* pro *'Ονήσιμος.* Sic enim recte exhibent Rhetores Walzii vol. II p. 289 et VII 496. ubi ille omisso auctoris nomine citatur. Eundem respicit fortasse schol. Aristidis p. 53 Dind.: *δύο οὖν ἡ λέξις (τρόφιμος) σημαίνει, καὶ τὸν θρέψαντα καὶ τὸν τραφέντα. θρέψαντα τὸν δεσπότην, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ.* — Vs. 2 cod. *'Αβρότονον.* Ad vs. 3 respicit scholiasta Apoll. Rh. III 294: *τὸ ἄγχι ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ χρόνου. Μένανδρος Ἔγημεν ἔναγχος. ἀντὶ τοῦ νῦν. ἢ ἀντὶ τοῦ ταχέως.* Ubi Valcken. ad Phoen. p. 212 b. *ἔγημεν ἄγχι* tentabat.

CCCXIII.

Strabo XIV p. 637: *τοὺς ἐπαινοῦντας (τὴν Σάμον) μὴ*

ὀκνεῖν ἐφαρμόττειν αὐτῇ τὴν παροιμίαν, ὅτι φέρει καὶ ὀρνίθων γάλα, καθάπερ που καὶ Μένανδρος ἔφη. Vide edit. mai.

CCCXIV.

Photius, Πατάγημα: ἀντὶ τοῦ λάλος καὶ πανοῦργος. Μένανδρος Οἷον πατάγημ' ἥκεις. Eadem habet Suidas III p. 58.

CCCXV.

Suidas, Οὐ μετὸν αὐτῷ: ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐξόν. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις. καὶ Μένανδρος Ὕδατος αὐτοῖς οὐ μετόν.

CCCXVI.

Herodianus apud Boisson. Anecd. III p. 269 de discrimine inter ἑαυτοῖς et ἀλλήλοις disserens: ὅθεν καὶ Μένανδρος ὁ κωμικὸς ἀκυρολογεῖ λέγων Οὐκ ὁρίσαμεν αὐτοῖς ἤδη εἰμι σῶς. Eustathius ad Hom. p. 1547: Μένανδρος οὖν, φασίν, ἁμαρτάνει λέγων Οὐκ ἠρκέσαμεν ἑαυτοῖς. ἐχρῆν γὰρ ἀλλήλοις εἰπεῖν. Probabiliter Schneidewinus Coni. crit. p. 117: οὐκ ἠρέσαμεν αὐτοῖσιν, ἤδη δ' εἰμὶ σῶς.

CCCXVII.

Ammonius s. v. κηρῦξαι p. 81: ἀποκηρῦξαι λέγουσιν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κήρυκι ἀποδίδοσθαί τι. Μένανδρος Ἀπεκήρυξεν αὐτὴν ἀγαγών, οἷον ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησεν. Corrupte Herennius Philo p. 157 pro ἀγαγὼν habet Ἀγαμέμνων. Fortasse legendum ἀπαγαγών.

CCCXVIII.

Photius, Ἐσχάτως: ἄκρως. Μένανδρος Φοβοῦμαι δ' ἐσχάτως. Zonaras et Suidas habent σέ pro δέ.

CCCXIX.

Photius, Ἡράκλεις: ἐπίφθεγμα θαυμαστικόν. — ἐπικαλοῦνται δὲ καὶ τοὺς Ἡρακλείδας ὁμοίως. Μένανδρος Ἀλλ' Ἡρακλεῖδαι καὶ θεοί. Suidas s. v. Ἡράκλεις habet ἀλλ' ὦ Ἡρακλεῖδαι. Huc refero quae ex Pausania tradit Eustathius ad Odyss. p. 1593 14: τὸν δὲ Ἡρακλῆν

καὶ Ἡρακλείδην Πανσανίας καλεῖσθαι φησίν. Anonymus Crameri Anecd. Oxon. III p. 390 in: τὸ γὰρ ὦ Στρεψιάδη καὶ τὸ ὦ Ἡρακλείδη γινόμενα ἐν τῇ κλητικῇ Στρεψιάδες (Arist. Nub. 1188) καὶ Ἡράκλειδες παιγνίου χάριν λέγονται παρὰ τοῖς κωμικοῖς. Itaque Menander dixisse videtur Ἀλλ' Ἡράκλειδες καὶ θεοί. Heraclidem pro Hercule habes etiam apud Theocritum XXVII 26: ἄμφω γὰρ πρόγονός σφιν ὁ καρτερὸς Ἡρακλείδης. Quae si vera est explicatio, apertum est sequentem versum, ἀμφότεροι δ' ἀριθμεῦνται ἐς ἔσχατον Ἡρακλῆα, delendum esse.

CCCXX.

Artemidorus Onir. II 12: οὕτω (καπροὶ) λέγονται αἱ κατωφερεῖς, καὶ τὸ Καπρᾷς κακόδαιμον, Μένανδρός φησι.

CCCXXI.

Photius, Περινομαί: περιχωρίαι. Ἦσαν περινομαὶ τῇ θεῷ. Μένανδρος. De Minervae pompa loquitur.

CCCXXII.

Scholiasta Luciani Iove Trag. II p. 969 ed. Amst. Μένανδρος ἄστικτον χωρίον εἰώθει (εἴωθε) λέγειν τὸ ἀνεπιδάνειστον.

CCCXXIII.

Hesychius, Ἀλλ' ἀχρί: ἔξεστιν, ἀντὶ τοῦ ἔστω. Μένανδρος. Kusterus: Ἀλλὰ χρή; ἔξεστιν. V. edit. mai. Fortasse: ἀλλὰ χρὴ κἄξεστιν.

CCCXXIV.

Etymolog. M. p. 640 13: ὅ τε σύνδεσμος ἀπαιτεῖ καὶ ἕτερον σύνδεσμον, οὔτε τοῦτο, οὔτε τοῦτο. ὅθεν σεσημείωται τὸ παρὰ Μενάνδρῳ Οὐθὲν μέλει σοι, ὅτι οὐκ ἔχει ἑτέρου συνδέσμου ἐπιφοράν.

CCCXXV.

Παραιτοῦμαί σε συγγνώμην ἔχειν.

Etymol. M. p. 652 22: παραιτεῖσθαι — ἐπὶ τοῦ αἰ-

τεῖν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Παραιτοῦμαί σε συγγνώμην ἔχειν. Eadem apud Zonaram II p. 1521.

CCCXXVI.

Etymol. M. p. 688 13: Πρίεται. ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι οὐ λέγουσι πρίζω, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ ζ πρίω. καὶ παρὰ Μενάνδρῳ Ἔνδοθεν δὲ πρίεται.

CCCXXVII.

Eustathius ad Hom. p. 998: ἀπὸ τῶν τοιούτων ῥινῶν δοκεῖ λέγεσθαι ἐπὶ ἀπάτης τὸ ῥινᾶν — ἡ δὲ χρῆσις τῆς λέξεως καὶ παρὰ Παυσανίᾳ, ὅς φησιν ὅτι ῥινᾶν τὸ ἐξαπατᾶν. Μένανδρος Ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι ῥινᾶν. Eadem fere repetit Eustathius p. 1822. ubi Menandri locum non e Pausania, sed ex Aelio Dionysio affert. Cfr Photius, Ῥινᾶν: ἐξαπατᾶν. οὕτω Μένανδρος. Ad eundem Menandri locum respexit Aelianus Hist. An. IX 7, ex quo discimus illa ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι ῥινᾶν Theronis parasiti verba esse, de quo homine supra dixi p. 152. Ὁ μὲν Μενάνδρου Θήρων, inquit Aelianus, μέγα φρονεῖ, ὅτι ῥινῶν ἀνθρώπους φάτνην αὐτοὺς ἐκείνους εἶχε. Sententiam non verba Menandri reddidisse Aelianum perspexit etiam Scaliger ad Varron. VI p. 215 Bip. quamquam locutionem φάτνην ἔχειν ex ipso Menandro ductam esse non dubito. V. edit. mai. Apud Menandrum ῥινᾶν in sequentis versus initio positum erat.

CCCXXVIII.

Scholiasta Aristoph. Pac. 59: ἦν δὲ καὶ ἀρά τις αὕτη τοῖς ἀρχαίοις, ὥς που καὶ ὁ Μένανδρός φησι πολλάκις, ἐκκορηθείης σύ γε. Ubi πολλάκις male vulgo cum Menandri verbis coniunctum est. Zonaras I p. 671: ἐκκορηθείης, παντελῶς ἀφανισθείης. Μένανδρος Ἐκκορηθείης σύ γε. Similia vide apud Suidam II p. 349 et Eustath. p. 1887 34.

CCCXXIX.

Quintilianus Inst. Orat. IX 3: *Etiam in personae fictione accidere quidam idem putaverunt, ut in verbis etiam esset*

haec figura: crudelitatis est mater avaritia, et apud *Sallustium in Ciceronem: o Romule Arpinas. Quale est et apud Menandrum: Oedipus Thriasius.* Menander coniectorem aliquem risisse videtur, quod genus hominum in Thriasio campo sedes suas habuisse constat. Ceterum v. ed. mai.

CCCXXX.

Zonaras I p. 309: *Ἀρτικροτεῖσθαι, συμφωνεῖσθαι. Ἀρτικροτοῦνθ' οἱ γάμοι, φησὶ Μένανδρος.* Fortasse *ἠρτικροτοῦντο δ' οἱ γάμοι.* Photius, *Ἠρτικροτοῦντο: συνεφώνουν.* Vidit etiam Dobraeus Adv. II p. 593.

CCCXXXI.

Herodianus Hermanni p. 317: *ὁ Μένανδρος ἀπὸ τοῦ οἰδῶ τὸν παρατατικὸν μετέβαλεν εἰς τὸ ω, εἰπὼν Ὤιδουν τ' ἐν ἐμαυτῷ.* Eadem Anecd. Cram. III p. 260 13. Fortasse *ᾤδουν ἐπ' ἐμαυτῷ* vel *ᾤδουν ἐμαυτῷ*, *ipse mihi irascebar.* Huc refer Hesychii glossam, *Ὤιδουν: ὠργιζόμην, ἐν ἑαυτῷ ἠγανάκτουν, ἢ ἐμαυτῷ.* Scribe *Ὤιδουν (ἐν) ἐμαυτῷ: ἠγανάκτουν.* Vel etiam sic, *Ὤιδουν, ὠργιζόμην, ἐμαυτῷ, ἠγανάκτουν ἐμαυτῷ.* Non raro enim Hesychius *χρῆσιν* aliquam interposito glossemate dirimit. *)

CCCXXXII.

Scholiasta Aristoph. Av. 1740: *Ὑμὴν ὦ Ὑμέναιε. ᾔδετο τοῦτο ἐν γάμοις. εἴρηται δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς Μενανδρείοις*, i. e. in scholiis Menandreis, de quibus dixi edit. mai. p. XXXIII et Hist. crit. p. 14.

CCCXXXIII.

Zenobius IV 63. *Κριὸς τροφεῖ' ἀπέτισεν: ἡ πα-*

---

*) En exemplum vol. II p. 532: *Μαλθάκηρον ἁπαλῶς ἥσθιον.* Acute Vossius *Μάλθαν, κηρὸν ἁπαλόν, ἥσθιον.* Nec dubitassent de emendationis veritate, si locum, ex quo fluxerunt verba *μάλθαν ἥσθιον*, cognitum habuissent. Est is Aristophanis versus, *τὴν μάλθαν ἐκ τῶν γραμματείων ἥσθιον* apud Pollucem X 59 sive apud Bergkium p. 1007.

ροιμία ἐπὶ τῶν ἀχαρίστων, ἐπεὶ τὰς φάτνας πλήττουσιν οἱ κριοί. — μέμνηται αὐτῆς Μένανδρος. Vide edit. mai. et intpp. Zenobii.

CCCXXXIV.

Scholiasta Aristoph. Thesm. 572 et Suidas, Ὁμοῦ: ἐγγύς. — καὶ Μένανδρος Ἔστιν δ᾽ ὁμοῦ τὸ χρῆμα.

CCCXXXV.

Suidas s. v. ἄγριος. καὶ Μένανδρος ἄγριον εἶπε κυβευτὴν τὸν λίαν περὶ τὸ κυβεύειν ἐσπουδακότα.

CCCXXXVI.

Aelianus apud Suidam s. v. παίσωμεν. καὶ ἕδνα ᾔτει γενέσθαι βασιλίς, τὸ τοῦ Μενάνδρου, ἵνα τι καὶ παίσω, Τρικορυσία βασίλιννα, καὶ αὕτη δέσποινα εἶναι τοῦ Πόντου ἐθέλουσα. Idem locus est apud Suidam s. v. Τρικορυσία, ubi minus recte legitur βασίλισσα Eustathius p. 1425: βασίλισσα κατὰ Αἴλιον Διονύσιον ἀττικῶς. βασίλιννα δέ, φησί, Μένανδρος λέγει. Recte, ut videtur, Hemsterhusius ad Luc. I p. 92 intellegit reginam fastu elatam et quae cristas tolleret.

CCCXXXVII.

Zenobius III 87. Ἐς κόρακας: ἐν Θεσσαλίᾳ τόπος ἐστὶ Κόρακες, ὅπου τοὺς κακούργους ἐνέβαλλον. ἔνθεν ἡ παροιμία. μέμνηται δὲ ταύτης Μένανδρος συνεχῶς.

CCCXXXVIII.

Lexicon Seguer. p. 210: Ἥκειν ἀκούσας, οὐχ ἥκοντα. Ξενοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν (III 1, 1) καὶ Μένανδρος, καὶ ἄλλοι.

CCCXXXIX.

Ἀναμενῶ σε πρὸς
τοὔλαιον.

Eustathius p. 1595: μύρον καὶ κρόμμυον, οἱ τόποι ἐν οἷς αὐτὰ ἦσαν. οὕτω καὶ Μένανδρος Ἀναμενῶ σε, φησί, πρὸς τοὔλαιον, ἤγουν ἔνθα πωλεῖται τὸ ἔλαιον. Scholiasta ad Odys. θ' 260: Μένανδρος, ἀνάμεινόν με πρὸς τοὔλαιον.

CCCXL.

Eustathius p. 1299: *Ἀττικὸς δὲ ἀνὴρ τὸ μελαγχροιὴς μελαγχρὴς λέγει. ὅθεν καὶ Μένανδρος μελαγχρές, φασίν, εἶπεν μειράκιον.* V. edit. mai.

CCCXLI.

Seneca Quaest. Nat. Praef. libri IV p. 693: *Aut illud Menandri (quis enim non in hoc magnitudinem ingenii sui concitavit, detestatus consensum humani generis tendentis ad vitia); omnes ait malos vivere, et in scenam velut rusticus poeta prosiluit. non senem excipit, non puerum, non feminam, non virum; et adiicit non singulos peccare, nec paucos, sed iam scelus esse confectum.*

CCCXLII.

Ausonius Praef. Cent. Nupt. p. 169 poetas quorum *lasciva pagina, vita proba* fuit, commemorans: *Nam quid Anniani fescenninos? quid autiquissimi poetae Laevii Erotopaegnion libros loquar? quid Euenum, quem Menander sapientem vocavit? quid ipsum Menandrum? quid comicos omnes, quibus severa vita est, et laeta materia?* Euenum dicit haud dubie eum, cuius elegias amatorias memorat Artemid. Onirocr. I 4. Vid. F. Schreiberi Dissert. de Euenis Pariis Goett. 1839.

CCCXLIII.

Plinius H. N. XIII 2: *Telinum fit ex oleo recenti, cypero, meliloto, melle, maro, amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetae comici aetate.*

CCCXLIV.

Plinius H. N. XXX 2 de marmoribus agens: *Versicolores quidem maculas et in totum marmorum apparatum Menander etiam, diligentissimus luxuriae interpres, primus et raro attigit.* Respexit opinor ad eas Menandricarum fabularum partes, in quibus domesticae supellectilis apparatus describeretur.

CCCXLV.

Plinius H. H. XVIII 14: *Antiquissimum in cibis hordeum, sicut Atheniensium ritu, Menandro auctore, apparet.*

CCCXLVI.

Plinius H. N. XX 93: *Blitum iners videtur ac sine sapore aut acrimonia ulla. unde convicium feminis apud Menandrum faciunt mariti.* Suidas s. v. *βλιτάδες. βλιτάδας οἱ παλαιοὶ τὰς εὐτελεῖς γυναῖκας ἔλεγον.* V. edit. mai.

CCCXLVII.

Plinius H. N. XXXVII 31 de sardonyche: *hac certe apud Menandrum et Philemonem fabulae superbiunt.*

CCCXLVIII.

Αὐλὰς θεραπεύειν καὶ σατράπας.

Athenaeus V p. 189 e: *νῦν δὲ τὰ βασίλεια λέγουσιν αὐλάς, ὥσπερ Μένανδρος Αὐλὰς θεραπεύειν καὶ σατράπας.*

CCCXLIX.

Ταῦτά σ' ἀπολώλεκ' ὦ πονηρέ.

Galenus de qual. corp. vol. II p. 61 Chart.: *εἰ δὲ λέγοι τις ταῦτά τε καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα ὑπάρχειν ἀέρα πεπληγμένον πως, καλὸν ἐπειπεῖν αὐτῷ τὸ Μενάνδρειον Ταῦτά τε ἀπολώλεκεν ὦ πονηρέ.* Corrige ut supra.

CCCL.

Ammonius p. 118: *πότος βαρυτόνως τὸ συμπόσιον, ὡς Μένανδρος Πότοι συνεχεῖς, κύβοι.*

CCCLI.

Lucianus Pseudolog. III p. 165: *παρακλητέος ἡμῖν τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ Ἔλεγχος, φίλος Ἀληθείᾳ καὶ Παρρησίᾳ θεός, οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὴν σκήνην ἀναβαινόντων.* Recte Bentleius monuit, *Ἔλεγχον* non fabulae nomen sed Prologum sub dei persona ab Elencho nar-

ratum fuisse. Facit huc praeter Theonem Prog. p. 15 ed. Bas.: *προσωποποιΐας τί εἴη κάλλιον παράδειγμα — τῶν Μενάνδρου δραμάτων*; et Lucianum Piscat. I p. 588 Amst., Aphthonius Prog. XII p. 37 ed. Cam.: *Προσωποποιΐα, ὅταν ἅπαντα πλάττηται, καὶ ἦθος καὶ πρόσωπον, ὥσπερ ἐποίησε Μένανδρος Ἔλεγχον.* Item Hermogenes Prog. IX in Bibl. Goett. Litt. et Art. Part. IX p. 12: *προσωποποιΐα δέ, ὅταν πράγματι περιθῶμεν πρόσωπον, ὥσπερ ὁ Ἔλεγχος παρὰ Μενάνδρῳ.* Plura huiuscemodi prosopopoeiae exempla ex prologis fabularum petita attuli edit. mai. ad h. l. quibus addas licet Afranium, quem *Sophiae* prologi partes demandasse auctor est Gellius XIII 8.

CCCLII.

Aristides Apol. T. III p. 512 (vol. II p. 399 Dind.): *εἰ δέ τις αὐτῶν περὶ τῆς ἐγκρατείας διαλεγομένων ἀπαντικρὺ σταίη ἔχων ἔνθρυπτα καὶ στρεπτούς, ἐκβάλλουσι τὴν γλῶτταν ὥσπερ Μενέλεως τὸ ξίφος* (Eurip. Androm. 620). *αὐτὴν μὲν γὰρ ἐὰν ἴδωσι τὴν Ἑλένην, Ἑλένην λέγω; θεράπαιναν μὲν οὖν ὁποίαν ἐποίησε Μένανδρος τὴν Φρυγίαν, τῷ ὄντι παιδιὰν ἀποφαίνουσι τοὺς Σατύρους τοῦ Σοφοκλέους.* Spectant haec ad Sophoclis *Ἑλένης ἀπαίτησιν*, quam satyricam fabulam fuisse ex loco apud Athenaeum III p. 76 d. colligi posse videtur.

CCCLIII.

Iustinus Mart. Apol. p. 55 e: *τῷ δὲ καὶ μὴ δεῖν χείρονι ἀνθρώπους προσκυνεῖν, Μενάνδρῳ τῷ κωμικῷ καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα φήσασι ταὐτὰ φράζω· μείζονα γὰρ τὸν δημιουργὸν τοῦ σκευαζομένου ἀπεφήναντο.*

CCCLIV.

Apostolius XIX 83 et incertus in Anecd. Ox. Crameri IV p. 254: *Ὕβρις καὶ οἶνος εἰώθασιν ἀποκαλύπτειν φίλοις τὰ ἤθη τῶν φίλων, ὥς φησι Μένανδρος.* Plutarcho tribuit Antonius Mel. LXVIII p. 116. Dobraeus Advers. II p. 282 comparato Diogen. Cent. VII 28.

liquere dicit haec verba spectare ad locum Menandri, quem transtulerit Horatius A. P. 434: *Reges* (sc. Persarum) *dicuntur multis urgere culullis, Et torquere mero, quem perspexisse laborent.* Diogeniani verba haec sunt: *Οἶνος καὶ ἀλήθεια: Εὔανδρος παρὰ τοῖς Πέρσαις φησὶν οὐ βασάνοις ἐξετάζεσθαι, ἀλλὰ μεθυσκομένους.* Itaque Dobraeus pro *Εὔανδρος* correxisse videtur *Μένανδρος.* Fortasse recte.

CCCLV.

Zonaras I p. 207. *Ἀνατρέχω: Μένανδρος ἀντὶ τοῦ ἀναλύω.* Eadem Suidas.

CCCLVI.

Zonaras II p. 533. *Διαρτῆσαι: τὸ ἐξαπατῆσαι. οὕτως Μένανδρος.* Eadem Suidas.

CCCLVII.

Photius, *Ἀδιάφθορον: καὶ τὸ μήπω μετ' ἀνδρὸς γεγονὸς παιδισκάριον, ὡς Μένανδρος.*

CCCLVIII.

Photius, *Ἔσχεν: ἐπέσχε. Μένανδρος.*

CCCLIX.

Photius, *Ἠγρηγόρειν καὶ ἐγρηγόρειν φησὶ Μένανδρος.*

CCCLX.

Photius, *Κατάστικτον: χιτωνίου γένος. οὕτως Μένανδρος.* Legitur *κατάστικον.*

CCCLXI.

Photius, *Κατεγγυπωμένως: νωθρῶς, ἀνάνδρως. οὕτω Μένανδρος.* Vide Lexicon Seguer. p. 233.

CCCLXII.

Photius, *Κνύειν: ξύειν, κνήθειν καὶ οἱονεὶ θεῖν* (sic) *Μένανδρος.* Pro *κνύειν* Pierson. ad Moer. p. 234 coniicit *κνεῖν.*

CCCLXIII.

Photius, *Κύμινον*: ἐπὶ μικρολόγου. Μένανδρος. Suspicabar κυμινοπρίστης. Sed vide edit. mai.

CCCLXIV.

Photius, *Κυραννή*: ὄνομα θεοῦ γυναικείας Κιλικίας. Μένανδρος. Hesychius, *Κυρράνη*: ὄνομα γυναικείας θεοῦ. Cfr Lobeckii Aglaoph. p. 630.

CCCLXV.

Photius, *Μάγαρον*: οὐ μέγαρον, εἰς ὃ τὰ μυστικὰ ἱερὰ κατατίθενται. οὕτως Μένανδρος. Eadem tradit Aelius Dionysius apud Eustath. p. 1387. V. edit. mai.

CCCLXVI.

Photius, *Μακαρίτας*: τοὺς τεθνηκότας. οὕτως Μένανδρος.

CCCLXVII.

Photius, *Μᾶλλον*: οὕτως λέγουσιν ἄνευ τοῦ καὶ συνδέσμου. οὕτω Μένανδρος. Scribe *μᾶλλον μᾶλλον*. Vide edit. mai.

CCCLXVIII.

Photius, *Μαρμάριον*: τῆς Εὐβοίας ὄρος, καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος. οὕτως Μένανδρος. Stephanus Byz. p. 537. Marmarium Euboeae *urbem* dicit. Μαρμάριον τένοντα memorat Nonnus XIII 164. Pro ὄρος Alberti ad Hesych. II p. 543 1 exhibet ὅρμος.

CCCLXIX.

Photius, *Μάρτυς*: ὁ μάρτυρ. καὶ τὸν μάρτυν καὶ τὸν μάρτυρα. οὕτως Μένανδρος.

CCCLXX.

Photius, *Μονοπείρας*: τοὺς μὴ ἀθρόους ἀλλὰ μονολῄστας. οὕτω Μένανδρος. Ita Coraes ad Plut. Vit. vol. V p. 401 pro μόνον λῃστάς.

CCCLXXI.

Photius, *Νεαλής*: ἐκτείνεται τὸ α. Ἀριστοφάνης Λη-

μυίαις. Ἕως νεαλὴς ἐστιν αὐτὴν τὴν ἀκμήν. Μένανδρος. V. edit. mai.

CCCLXXII.

Photius s. v. *οἰκείαν. τὰ τοιοῦτα παρεσημειοῦτο Ἀριστοφάνης πρὸς τὴν οἰκείαν, ὅτι κυρίως κέχρηται* (leg. *κέχρηνται*) *τῷ ὀνόματι. Οἰκείους γὰρ ἐκτίθενται* (leg. *ἐκτίθεται*) *ἐν τῷ περὶ συγγενῶν τοὺς κατ' ἐπιγαμίαν παρεσηγμένους ἔξωθεν. ὁ δὲ Μένανδρος ἐνίοτε ἐπὶ τῶν συγγενῶν λέγει, οὐχ ὡς ἡμεῖς ἐπὶ τῶν κατ' ἐπιγαμίαν φίλων.*

CCCLXXIII.

Photius, *Ὄλολυν: τὸν γυναικώδη καὶ κατάθεον καὶ βάκηλον. Μένανδρος.*

CCCLXXIV.

Photius, *Οὐ μηκέτι: ἀντὶ τοῦ οὐκέτι. Μένανδρος.*

CCCLXXV.

Photius, *Ὄφελον — οἷον ὤφελε μὴ γεγενῆσθαι τόδε, ὤφελον μὴ πεπραχέναι τοῦτο. Μένανδρος.*

CCCLXXVI.

Photius, *Ὀψιπέδων: ὁ μέχρι πολλοῦ ἐν πέδαις γεγονώς. Σύνηθες Μενάνδρῳ τὸ ὄνομα.*

CCCLXXVII.

Photius, *Πεντηκοστολόγοι: τελῶναι. Μένανδρος.*

CCCLXXVIII.

Photius, *Πέπλεκται: ἥττηται. Μένανδρος.* Legendum videtur *πέπληκται* cum Dobraeo.

CCCLXXIX.

Photius, *Πέφηνας: τὸ εἴρηκας. Μένανδρος.* Vix credibile est Menandrum *πέφηνα* transitive dixisse.

CCCLXXX.

Photius, *Πλοκαμῖδα: Μένανδρος καὶ οἱ ἄλλοι.* Num forte huc referendum est quod schol. Aristoph. Thesm. 574 dicit, *πλοκαμὶς* raro dici de *virorum* crinibus?

CCCLXXXI.

Photius, *Προτέλεια*: ἡ πρὸ τῶν γάμων θυσία. Μένανδρος. Eadem Aelius Dionys. et Pausanias apud Eustath. p. 881. nisi quod ibi male legitur ἡ πρὸ τῶν γάμων θέα. Cfr edit. mai.

CCCLXXXII.

Photius, *Ῥυτίσματα*: αἱ ἀκέστριαι τῶν διερρυηκότων ἱματίων τὰ ἀναπληρώματα ῥυτίσματα ἐκάλουν. οὕτως Μένανδρος.

CCCLXXXIII.

Photius, *Σάγη*: ἡ πανοπλία. οὕτως Μένανδρος.

CCCLXXXIV.

Photius, *Σημαίνειν καὶ ἐπισημαίνειν*: τὸ σφοδρῶς αὐλεῖν, ὥσπερ οἱ σαλπιγκταί. Μένανδρος.

CCCLXXXV.

Photius, *Σκάφας*: ἔφερον οἱ μέτοικοι ἐν τῇ πομπῇ τῶν Παναθηναίων, οἱ μὲν χαλκᾶς οἱ δὲ ἀργυρᾶς, κηρίων καὶ ποπάνων πλήρεις, ἐνδεδυκότες φοινικίους χιτῶνας. οὕτω Μένανδρος.

CCCLXXXVI.

Photius, *Σκηνή*: ἡ οἰκία καὶ καταγωγή. ὡς Ἀσιαγενῆ τὴν λέξιν (scil. σημειοῦνται). οὕτως Μένανδρος.

CCCLXXXVII.

Photius, *Σπαρτοπώλιον*: ὡς ἡμεῖς. καὶ Μένανδρος *σπαρτόπωλις ὁμογραῦς*. Scribe *ὠμόγραυς*. Et sic Lobeckius Paralip. 227.

CCCLXXXVIII.

Photius, *Στασιασμόν*: τὴν στάσιν. Μένανδρος.

CCCLXXXIX.

Photius, *Στιγμήν*: ὡς ἡμεῖς, τὸ ἐλάχιστον. οὕτως Μένανδρος.

CCCXC.

Photius, *Στραγγαλᾶν· εἰπέ που Μένανδρος.* Fortasse *στραγγαλιᾶν.* Cfr edit. mai.

CCCXCI.

Photius, *Συμβόλαια: τὰ συναλλάγματα. οὕτως Μένανδρος.*

CCCXCII.

Photius, *Τύντλος: πηλὸς καὶ τάραχος. Μένανδρος.*

CCCXCIII.

Pollux VI 12: *ὁ παρακείμενός τινι, συμπότης, συγκλίτης — ὃν σύγκλινον Μένανδρος καλεῖ.*

CCCXCIV.

Pollux VI 38: *Θουγενίδης δὲ ἔφη, Ἤιτησεν εἰς ὀψώνιον τριώβολον. παμπόνηρον Μενάνδρου ὁ ὀψωνιασμός.* Vide Fragm. 447.

CCCXCV.

Pollux VI 161: *τὰ μέντοι Μενάνδρου ἡμιφυές καὶ ἡμίγραφον ἀνεκτά. τὸ δὲ ἡμιλάσταυρον παμπόνηρον.*

CCCXCVI.

Pollux VII 86: *τὸ δὲ σανδάλιον οὐ μόνον Μένανδρος εἴρηκε καὶ Ἡρόδοτος — ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος.*

CCCXCVII.

Pollux VIII 26: *εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ Μενάνδρῳ δικάσιμοι ἡμέραι.*

CCCXCVIII.

Pollux IX 139: *φαῦλος ὁ Μενάνδρου νουθετησμός.* V. Lobeckius ad Phryn. p. 510.

CCCXCIX.

Pollux IV 87: *Μένανδρος δέ τινας καλεῖ ἀριστοσαλπιγκτάς, λῃστὰς σαλπιγκτάς.* Valesius *λῃστοσαλπιγκτάς.* Photius, *Λῃστοσαλπιγκτάς: τοὺς Τυρρηνούς, ἀπὸ*

Πισαίου τοῦ εὑρόντος. Hesychius, *Ληστοσάλπιγγες: οἱ Τυῤῥηνοί, ἐπειδὴ πρῶτοι σάλπιγγος εὑρέται γεγόνασιν.*

CD.

Pollux I 71: *ὥρα καὶ ἡμιώριον, ὡς Μένανδρος σημεῖον, ὠνομάζετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς.* Ita correxi haec ex codice. Vulgo *σημεῖον* post *ἡμιώριον* ponitur.

CDI.

Pollux I 79: *εἰ γὰρ καὶ Μένανδρος αὐτὸ* (vocem *κοιτὼν*) *βαρβαρικὸν οἴεται, πιστότερος τὰ τοιαῦτα Ἀριστοφάνης.*

CDII.

Pollux II 82: *καὶ μυκτηρισμὸν τὴν ἐξαπάτην Μένανδρος.*

CDIII.

Pollux II 82: *φαῦλος δὲ ὁ Μενάνδρου ἀκουστὴς ἀντὶ τοῦ ἀκροάτης.*

CDIV.

Pollux II 149: *ὀξύχειρ καὶ ὀξυχειρία, τὸ μὲν παρὰ Μενάνδρῳ, τὸ δὲ παρ' Ἀλέξιδι.*

CDV.

Pollux II 194: *Μένανδρος δὲ καὶ περισκελίδας εἴρηκε φορεῖν τὰς κόρας.* Cfr idem V 100.

CDVI.

Pollux III 29: *οἱ ἐκ τῶν ἀνεψιαδῶν ἀλλήλοις ἐξανέψιοί τε καὶ ἐξανέψιαι. οὕτω γὰρ Μένανδρος ὠνόμασεν.*

CDVII.

Hesychius, *Ἔμπυος: ὁ ἐμπυϊκός, παρὰ Μενάνδρῳ.* V. schol. Sophocl. Phil. 1378. cui ad Oed. Tyr. 1396 *ὕπουλον* per *ὕποπτον* explicanti pro *ὕποπτον* reddendum est *ὑπόπυον, suppuratum.*

CDVIII.

Hesychius, *Καλαθίσκος: εἶδος ὀρχήσεως, καὶ σκεῦος γυναικεῖον παρὰ Μενάνδρῳ.*

CDIX.

Apollonius de synt. I 17: *διστάζεται δὲ παρὰ Μενάνδρῳ τὸ ὦ Λάχης Λάχης.* V. supra ad fragm. Theophorum. II 1 p. 135.

CDX.

Harpocratio s. v. *ἀγυιεῖς: οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοί, ὥς φασιν Κρατῖνος καὶ Μένανδρος.* Grammaticus Seguer. p. 331 32: *ἀγυιεὺς δ' ἐστὶ κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίους δὲ αὐτούς φασιν εἶναι Ἡλίου* (lege *Ἀπόλλωνος*), *οἱ δὲ Διονύσου, οἱ δὲ ἀμφοῖν.* Cfr Epimetr. III.

CDXI.

Harpocratio s. v. *Ἐλευθέριος: ὅτι δὲ (Ζεὺς) ἐπιγέγραπται μὲν Σωτήρ, ὀνομάζεται δὲ καὶ Ἐλευθέριος, δηλοῖ καὶ Μένανδρος.* Disputavit de hoc loco Hemsterh. ad Plut. p. 459. Fortasse haec referenda ad *Ψοφοδ.* Fr. I p. 225.

CDXII.

Harpocratio s. v. *τρίγωνον δικαστήριον — μνημονεύουσιν αὐτοῦ ἄλλοι τε καὶ Μένανδρος ἐν τῇ* * * *

CDXIII.

Suidas, *Βουκόρυζαν: τὴν μεγάλην κόρυζαν. καὶ κορυζᾶν τὸν ἰσχυρῶς κορυζῶντα. Μένανδρος.*

CDXIV.

Suidas, *Βαθύς: ἀντὶ τοῦ πονηρός. οὕτω Μένανδρος.* V. Bernhardium.

CDXV.

Suidas, *Ἀσχολοῦμαι, καὶ ἀσχολεῖται, καὶ ἀσχολεῖσθαι. πάντα ταῦτα Μένανδρος λέγει.* Eadem fere habet Lex. Seguer. p. 457.

CDXVI.

Suidas, *Ἀποσοβῶμεν: ἀποτρέχωμεν. Μένανδρος.* Eadem habet Lex. Seguer. p. 436. V. edit. mai.

CDXVII.

Suidas, *Ἀπέφησεν: ἀντὶ τοῦ ἀντεῖπε. Μένανδρος.* Eadem Lexicon Seguer. p. 423.

CDXVIII.

Suidas, *Ἀδράστεια: οἱ μὲν τὴν αὐτὴν τῇ Νεμέσει λέγουσιν — ἔνιοι μέντοι ὡς μὴ διαφέρουσαν συγκαταλέγουσιν αὐτὴν τῇ Νεμέσει, ὡς Μένανδρος καὶ Νικόστρατος.* Eadem habet Lex. Seguer. p. 342. ubi *μὴ* recte omittitur. Aelianus apud Suidam v. *σοβαρός: οὐκ ἀλέγων Ἀδράστειαν, οὐδὲ Νέμεσιν ἐμπαζόμενος.*

CDXIX.

Suidas, *Φρυάττεσθαι: τὸ καταπλήττειν. οὕτως Μένανδρος.* Eadem habet Etymol. M. s. v. *φρύαγμα.*

CDXX.

Suidas, *Χλωρόν: τὸ ἀκμάζον. Μένανδρος.* V. ed. mai.

CDXXI.

Charax p. 228 b: *παρὰ Μενάνδρῳ σημειοῦται τὸ πρός με ἐγκλιθέν.* Eadem in Bekkeri An. Gr. p. 1154.

CDXXII.

Scholiasta Dionysii Thracis p. 857: *τὸ ὑποκοριστικὸν ἐλάττωσίν τινα σημαίνει — ὡς παρὰ Μενάνδρῳ νηττάριον.* Grammaticus Crameri Anecd. IV p. 329 15: *πολλάκις ὑποθωπεύοντες τοιούτοις κεχρήμεθα ὀνόμασιν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ νηττάριον.* Praeivit Aristoph. Plut. 1011.

CDXXIII.

Lexicon Seguer. p. 353: *Ἄθαπτος, ὁ μὴ τεθαμμένος, παρὰ Μενάνδρῳ.*

CDXXIV.

Antiatticista p. 115: *Ὑπόθεσιν ἀντὶ τοῦ ὑποθήκην. Μένανδρος.* Similiter *ἀπόθεσις οἴνου* pro *ἀποθήκη οἴνου* dixit Philippides apud Antiattic. p. 80 32 et Hyperides apud Polluc. IX 34 *ἐξαίρεσις* de loco *ὅπου τὰ φορτία ἐξαιρεῖται,*

CDXXV.

Etymol. M. p. 790 49: *φερνὴν δὲ τὴν προῖκα, καὶ Αἰσχίνης καὶ Μένανδρος.* Eadem Photius v. *φερνή.*

CDXXVI.

Apollonius Bekkeri Anecd. p. 587: *τὸ παρὰ Μενάνδρῳ νουνεχόντως δοκεῖ ἀσύστατον εἶναι.* Io. Alexandr. de acc. 39 23: *τὸ νουνεχόντως ἀπὸ δύο κατὰ διάστασιν λέξεων παρήχθη, τῆς νοῦν καὶ τῆς ἐχόντως.* V. Lobeckius ad Phryn. p. 604.

CDXXVII.

Lexicon Seguer. p. 421: *ἀπέλιπε μὲν ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα λέγεται, ἀπέπεμψε δὲ ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα. οὕτως Μένανδρος.* V. edit. mai.

CDXXVIII.

Lexicon Seguer. p. 461. *Ἀττικουργές: τὸ εἰργασμένον τὸν ἀττικὸν τρόπον, οὐ μόνον ὑποδήματα καὶ σκεῦος, ἀλλὰ καὶ ῥήματα καὶ εἴτι ἄλλο. ἀττικουργῆ φησί που Μένανδρος.* Hoc ipsum, *ἀττικουργῆ ῥήματα*, fortasse Menander dixit.

CDXXIX.

Eustathius ad Hom. p. 1840 3: *κάθου* (pro *κάθησο*) *παρὰ Μενάνδρῳ.*

CDXXX.

Erotianus Gloss. Hippocr. p. 328: *Στλεγγὶς οὐκ ἔστι χρυσοῦν ταινίδιον, ὡς αὐτὸς* (Heraclides Tarentinus) *οἴεται, ἀλλ' ἡ συνήθης ξύστρα, καθὼς καὶ Μένανδρος μέμνηται καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀρχαίων.*

CDXXXI.

Plutarchus Symp. IV 6 p. 671 F: *Σάβους — τοὺς βάκχους καλοῦσι, καὶ ταύτην ἱεῖσι τὴν φωνήν, ὅταν ὀργιάζωσι τῷ θεῷ, οἷόν ἐστι δήπου καὶ παρὰ Δημοσθένους λαβεῖν καὶ παρὰ Μενάνδρου.*

CDXXXII.

Scholiasta Nicandri Alexiph. p. 74 b. ed. Ald.: *βρυχᾶται, κλαυθμυρίζει, ὡς παιδίον φωνεῖ ἢ δακρύει, ὡς Μένανδρος.* V. edit. mai.

CDXXXIII.

Scholiasta Sophoclis Antig. 134: *βακχεύων, ἐνθουσιῶν, καὶ μέγα φυσῶν, καὶ πνέων ὀργήν, ὡς τὸ Μενάνδρου Ἀλλὰ καὶ πν* * * *

CDXXXIV.

Athenaeus XI p. 781 e: *Μένανδρος δέ πού φησι καὶ ποτήριον τορνευτόν, καὶ τορευτά. Ποτήριον τορνευτόν*, *poculum tornatum*, *rotundatum*, *τορευτόν*, *caelatum*. V. edit. mai.

CDXXXV.

Scholiasta Aristoph. Pac. 869: *ἐδόκουν γὰρ ἐν τοῖς γάμοις σήσαμον διδόναι, ὅς ἐστι πλακοῦς γαμικὸς ἀπὸ σησάμου πεποιημένος, διὰ τὸ πολύγονον, ὥς φησι Μένανδρος.* V. edit. mai.

CDXXXVI.

Eustathius p. 1161 med.: *τὸ ἀλάβαστρον παρὰ τῷ Μενάνδρῳ ἄνευ τοῦ ρ κατὰ Αἴλιον Διονύσιον.*

CDXXXVII.

Eustathius p. 962 18: *ὅτι δὲ καὶ ἀναισθησίας σκῶμμα λαμβάνεται ὁ βοῦς, δηλοῖ καὶ ὁ παρὰ Μενάνδρῳ βοίδης, ὅ ἐστι πρᾶος, εὐήθης, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀμνοκῶν.*

CDXXXVIII.

Antiatticista p. 89: *Δεδείπνηκας. Μένανδρος.* In hac forma quid displicuerit Atticistis non intellego. Fortasse *δεδειπνήκασι* scribendum, pro quo magis atticum illis videri potuit *δεδειπνᾶσι*.

CDXXXIX.

Etymol. M. p. 733 48: *τὸ συκοφαντεῖν παρὰ Πλάτωνι καὶ Μενάνδρῳ οἷον κνίζειν ἐρωτικῶς.* Suidas, *Συκοφαντεῖν: κνίζειν ἐρωτικῶς. οὕτως Πλάτων καὶ Μένανδρος.*

CDXL.

Scholiasta Hesiodi Theog. 138. Menandro tribuens haec: *Ἐρᾷ μὲν ὄμβρων γαῖα*, aut Menandrum nominavit pro Euripide, cuius notissimus est locus: *ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ', ὅταν ξηρὸν πέδον κτλ.* aut Menander imitatus est Euripidem.

CDXLI.

Scholiasta Apoll. Rhod. I 1126: *Τιτίην ἅμα Κυλληνόν τε: τῶν Ἰδαίων Δακτύλων καλουμένων πρώτους φησὶν εἶναι παρέδρους τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, ἀκολουθῶν Μενάνδρῳ λέγοντι τοὺς Μιλησίους, ὅταν θύωσι τῇ Ῥέᾳ, προθύειν Τιτίᾳ καὶ Κυλληνῷ.* Sed hoc loco pro *Μενάνδρῳ* scribendum videtur *Μελανθίῳ*, cuius librum *περὶ μυστηρίων* laudat schol. Aristoph. Plut. 840 et Athenaeus VII p. 325 c. Idem error in schol. Aristoph. Av. 1073: *Μένανδρος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων προφέρεται τῆς χαλκῆς στήλης ἀντίγραφον, ἐν ᾗ ἐπεκήρυξαν καὶ αὐτὸν* (Diagoram Melium) *καὶ τοὺς ἐκδιδόντας Πελλανεῖς.* Quo loco *Μελάνθιος* scribendum esse dixi edit. pr. p. 296. Ac plane confirmat nunc emendationem illam cod. R. in quo *μέλαν* scriptum est pro *Μένανδρος*.

CDXLII.

Helladius Photii Bibl. p. 530 13: *τὰς νῦν λεγομένας κουρίδας οἱ Ἀττικοὶ κομμωτρίας ἐκάλουν. εὕρηται δὲ παρὰ Μενάνδρῳ καὶ τὸ κουρίδα.* V. edit. mai.

CDXLIII.

Etymol. M. p. 470 45: *Ἰκόνιον, πόλις Λυκαονίας — γράφεται δὲ διὰ τοῦ ι, ἐπειδὴ εὑρέθη (εὕρηται) ἡ ἀρχὴ συστελλομένη παρὰ Μενάνδρῳ.* V. edit. mai.

CDXLIV.

Scholiasta Thucyd. I 30: *τροπαῖον ἡ παλαιὰ Ἀτθίς — τρόπαιον ἡ νέα, ἧς ἐστι Μένανδρος.* Vide vol. II p. 227.

CDXLV.

Stephanus Byz. p. 703: *Τέμβριον, πόλις Φρυγίας. Χά-*

ραξ δὲ Τέμβριον αὐτήν φησι, Μένανδρος δὲ Τεμβρίειόν φησιν, ὡς Γορδίειον.

CDXLVI.

Phrynichus Ecl. Att. p. 196: *Μεγιστᾶνες.* Ἀντίοχος ὁ σοφιστής — τοὔνομα ἔθηκεν, ἴσως Μενάνδρῳ ἀκολουθήσας, οὐ γάρ δή τινι τῶν παλαιῶν. V. Lobeckium.

CDXLVII.

Phrynichus Epit. p. 418 graviter invehitur in Balbum Trallensem, ὅς εἰς τοῦτο προθυμίας καὶ θαύματος ἥκει Μενάνδρου, ὥστε καὶ Δημοσθένους ἀμείνω ἐγχειρεῖν ἀποφαίνειν, τὸν λέγοντα *μεσοπορεῖν*, καὶ *γῦρος* (v. supra p. 167), καὶ *λήθαργος*, καὶ *σύσσημον*, καὶ *πορνοκόπος*, καὶ *ὀψωνιασμός* (fragm. 394), καὶ *ὀψώνιον*, καὶ *δύσριγος*. Ex his λήθαργος et πορνοκόπος tanquam Menandrea vocabula exsignavit etiam Thomas Mag. p. 222: Ἀττικοὶ μὲν οὖν λήθαργον ἐπὶ τῆς νόσου φασίν, ἐπὶ δὲ τοῦ ταύτην νοσοῦντος ἐπιλήσμων. Μένανδρος δὲ καὶ τὸν νοσοῦντα *λήθαργον* λέγει. *) Et p. 291: *Πορνοκόπος* Μένανδρος λέγει, οἱ δ' ἀρχαῖοι πορνότριψ.

CDXLVIII.

Phrynichus Epit. p. 425: *Μετριάζειν.* τοῦτο οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἐπὶ τοῦ τὰ συμβαίνοντα μετρίως φέρειν τιθέασι, Μένανδρος δ' ἐπὶ τοῦ ἀσθενεῖν, παρὰ τὴν τῶν δοκίμων χρῆσιν.

CDXLIX.

Phrynichus Epit. p. 442: *Ἀκρατεύεσθαι.* ἀδοκίμῳ ὄντι οἵ γε πολλοὶ χρῶνται τούτῳ τῷ ὀνόματι, καὶ Μένανδρος. V. Lobeckium.

CDL.

Phrynichus Epit. p. 442: *Αἰχμαλωτισθῆναι.* τοῦθ' οὕτω ἀδόκιμον ὡς οὐδὲ Μένανδρον αὐτῷ χρήσασθαι. διαλύων οὖν λέγε *αἰχμάλωτον γενέσθαι.* Idque ipsum etiam Menander dixisse videtur.

*) Fallitur Ritschelius hoc a me praetermissum dicens.

CDLI.

Stephanus Byz. p. 692: ὁ πολίτης Ταναγραῖος, καὶ Ταναγρὶς ἀπὸ τοῦ Τάναγρα. καὶ τὸ Ταναγραῖον, καὶ Ταναγρική. Ἡρόδοτος πέμπτῃ Ταναγρικὴ μοῖρα, καὶ Μένανδρος Ταναγρικὴ γυνή. Cfr vol. III p. 582.

CDLII.

Aristophanes Grammaticus apud Boissonadum ad Herod. Epim. p. 289: κέπφος, ὁ εὐήθης — ὃν λέγουσιν οἱ ἰδιῶται κέφος. Ἄγγαρος, ὁ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόρος, ὡς Ἡρόδοτος ἐν ὀγδόῳ. καὶ οἱ εὐτελεῖς δὲ καὶ ἄφρονες οὕτως ὠνομάζοντο, ὡς Μένανδρος. Apertum est verba καὶ οἱ εὐτελεῖς κτλ. suo loco mota ponenda esse post verba οἱ ἰδιῶται κέφος.

CDLIII a.

Quintilianus Inst. III 11 27: *Caput rei est; apud Menandrum* κεφάλαιόν ἐστι. Recte Spaldingius haec e iudiciali oratione apud Menandrum petita esse statuit.

CDLIII b.

Quintilianus Inst. X 1: *hunc* (Euripidem) *et admiratus est, ut saepe testatur, et sequutus, quamquam in opere diverso, Menander.* Vid. Proleg. ad edit. mai. p. XXXIV et infra Epimetrum II.

CDLIV.

Scholiasta Dionysii apud Bekk. Anecd. p. 854: ὥσπερ ἐστὶ καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει τὸ αὐτότατος (Plut. 83) καὶ παρὰ Μενάνδρῳ τὸ αἰτιώτατος. Ita etiam Thucydides I 79. III 50. et seriores saepissime.

CDLV.

Πυθοῦ παρ' αὐτῆς διὰ τίν' αἰτίαν.

Scholiasta Dionysii Bekk. Anecd. p. 871: τὸ δὲ πευστικὸν μακρηγορίας δεῖται καὶ διὰ πολλῶν ἀπολογίας, ὡς καὶ παρὰ Μενάνδρῳ εὑρίσκομεν Πυθοῦ κτλ. ἀντὶ τοῦ ἐρωτήσας ἄκουσον.

CDLVI.

Ioh. Alexandrinus *τον. παραγγ.* p. 36 32: *Οἴκει παρὰ Μενάνδρῳ ἀντὶ τοῦ οἴκοι.* Veteris atticismi hanc formam esse nescio quam recte tradat ex Heraclide Eustathius p. 1907: *τῆς ὑστέρας Ἀτθίδος ἐστὶ τὸ ποῖος — ὡς καὶ ὁ Ἡρακλείδης δηλοῖ, ἔνθα λέγει τὴν οι εἰς τὴν ει μεταποιεῖν, τὰ δυοῖν λέγοντας δυεῖν, καὶ τὸ οἴκοι οἴκει, καὶ τὸ ποῖος πεῖος.*

CDLVII.

Choeroboscus Bekk. Anecd. p. 1290: *βούλει Ἀττικῶς διὰ τῆς ει διφθόγγου, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Βούλει Κνήμων εἰπέ μοι.* Corrigendum esse: *Βούλει τι, Κνήμων; εἰπέ μοι,* monui edit. pr. p. 625. Atque ita nunc ex Michaele Syng. edidit Cramerus Anecd. Ox. IV p. 351. Fallitur Schneidewinus Coni. crit. p. 118 fragmentum hoc a me omissum existimans. *)

CDLVIII.

Choeroboscus Bekk. Anecd. p. 1294: *ἐξ οὗ (ἤϊα) ὁ ὑπερσυντέλικος ἠΐει διὰ τοῦ η καὶ ι κατὰ τὴν ἄρχουσαν, καὶ ἐν συνθέσει παρῄειν καὶ ἐξῄειν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Ἀπῄειν τῶν τόκων ἔχων τόκους.* Theophrastus Char. X de homine sordide avaro: *δεινὸς δὲ καὶ ὑπερημερίαν πρᾶξαι, καὶ τόκον τόκου.* Aristoph. Nub. 1155: *τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων.* Idem fragmentum ex Michaele Syng. edidit Cramerus Anecd. Ox. IV p. 368. ubi legitur *ἀπῄει.*

CDLIX.

Οὐκ ἔχω οὔτε ἅλας οὔτε ὄξος οὔτ' ὀρίγανον.

Choeroboscus Bekk. Anecd. p. 1316: *φασί τινες ὅτι οὐχ εὕρηται τὸ ἅλς τὸ ἀρσενικὸν αὐτὸ καθ' αὑτό, ἀλλὰ πάντως μετὰ τοῦ χόνδρος, χόνδρος ἅλς, χόνδρου ἁλός, χόνδροι ἅλες· τινὲς* (Bekk. *ψευδὲς*) *δὲ τοῦτο, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἀριστοφάνης εἰπών* (Nub. 1239) „*ἁλσὶ διαμιχθεὶς ὄνοιτο*

---

*) Idem dicendum de Fragm. 458. 460. et de aliis quibusdam.

ἂν οὑτοσί." ἰδοὺ γὰρ οὐκ εἶπε χόνδροις. καὶ πάλιν ὁ Μένανδρος Οὐκ ἔχω οὔτε ἅλας οὔτε ὄξος οὔτ' ὀρίγανον. Possis: οὐκ ἔχω γὰρ οὔθ' ἅλας | οὔτ' ὄξος οὔτ' ὀρίγανον.

CDLX.

Ἐλεεῖθ' ὁ ποιμὴν καὶ καλεῖται γλυκύτατος.

Choeroboscus Bekk. Anecd. p. 1368 sq.: ἐλεῶ ἐλεεῖς. καὶ ὁ Μένανδρος ἐδήλωσεν εἰπὼν Ἐλεεῖται ὁ ποιμὴν καὶ καλεῖται γλυκύτατος. Michael Syng. apud Cram. Anecd. Ox. IV p. 420: παρὰ Μενάνδρῳ Ἐλεεῖται ὁ ποιμὴν καὶ καλεῖται ἡδύτατος. Correxi edit. mai. p. 626.

CDLXI.

Choeroboscus Bekk. Anecd. p. 1431: χοᾶ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ Τὸν χοᾶ ἐκκέχυκας. Apud Menandrum haud dubie verba τὸν χοᾶ in fine, ἐκκέχυκας autem initio versus posita fuerunt. Pro χοᾶ rectius scribitur χόα.

CDLXII a.

Proculus ad Hesiodi Opp. et Dies 491: ἀλέα δὲ ἡ θέρμη ἡ περὶ τὸν ἥλιον, κυρίως ὕπαιθρος τόπος ὑπὸ ἡλίου θερμαινόμενος. Μένανδρος ἀλέας Ἀθήνας. Rectius fuerit Ἀλέας Ἀθηνᾶς. De Minerva Alea conf. O. Muelleri Sacra Minervae Poliad. p. 7. De accentu Stephanus Byz. p. 92 ex Herodiano: ἀλέα ἐπὶ τῆς θερμασίας καὶ ὁπότε δηλοῖ τὴν φυγὴν βαρύνεται, ἐπὶ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ὀξύνεται· ἐχρῆν δὲ καί τοῦτο βαρύνειν.

CDLXII b.

Horatius Epod. I 33: *haud paravero, Quod aut avarus ut Chremes terra premam, Discinctus aut perdam nepos.* Ad Menandri fabulam, in qua Chremes thesaurum terra abscondiderat, haec spectare annotavit vetus interpres. Eam fabulam non fuisse Thesaurum, docui in edit. mai. p. 80. ubi de Chremete avari senis partes tutante plura attuli. Rectius fortasse ad Hydriam Menandri respici dicas. Vide supra p. 208. Sed hoc etiam incertum est.

CDLXIII.

Οὐχ ὁ λόγος αὔξει τὴν τέχνην περισσὸς ὤν,
ἀλλ᾽ αὐτὰ κοσμεῖ τὴν τέχνην τὰ πράγματα.

Stobaei Append. Flor. p. 12 2 ed. Gaisford.

CDLXIV.

Τί δ᾽ ὄφελος εὖ λαλοῦντος, ἂν κακῶς φρονῇ;

Stobaei App. Flor. p. 12 5. Aberat *εὖ*, quod addidit Schneidewinus Coni. crit. p. 115.

CDLXV.

Ὁ μὲν λόγος σου συνέσεως πολλῆς γέμει,
τὰ δ᾽ ἔργα σύνεσιν οὐκ ἔχοντα φαίνεται.

Stobaei App. Flor. p. 12 11. Versu primo *σου* addidit Gaisfordus.

CDLXVI.

Ὁ μὴ φρονῶν μέν, πολλὰ δ᾽ ἐφ᾽ ἑκάστου λαλῶν
δείκνυσιν αὑτοῦ τὸν τρόπον τοῖς ῥήμασιν.

Stobaei App. Flor. p. 14 8.

CDLXVII.

Ὁ μὲν λόγος σου παῖ κατ᾽ ὀρθὸν εὐδρομεῖ,
τὸ δ᾽ ἔργον ἄλλην οἶμον ἐκπορεύεται.

Stobaei App. Flor. p. 13 4. Versu primo *καὶ* legebatur pro *παῖ* *), quod reponendum esse vidit etiam Schneidewinus Coni. crit. p. 115. Idem vs. 2 *ἐμπορεύεται* pro *ἐκπορεύεται*.

CDLXVIII.

Ἡ τῶν ὁμοίων αἵρεσις μάλιστά πως
τὴν τοῦ βίου σύγκρασιν ὁμόνοιαν ποιεῖ.

Stobaei App. Flor. p. 20 8.

---

*) Apud Sophoclem Elect. 1242: *ἔξοιδα καὶ ταῦτα*, pro *καὶ* Hermannus *ναί*. Rectius opinor *παῖ*.

CDLXIX.

Γυναικὶ δ' ὅστις ὅρκον ὀμνύων ἀνὴρ
μηδὲν ποιεῖ δίκαιον, οὗτος εὐσεβής.

Stobaei App. Flor. p. 23 7.

CDLXX.

'Ανὴρ ἀχάριστος μὴ νομιζέσθω φίλος,
μηθ' ὁ πονηρὸς κατεχέτω χρηστοῦ τόπον.

Stobaei App. Flor. p. 30 24. Vs. 1 editur *ἀχάριστος ἄνθρωπος.* In monostichis gnomis legitur *ἀχάριστος ἀνήρ.* Itaque scripsi *ἀνὴρ ἀχάριστος.* Gaisfordus *ἀχάριστος ἡμῖν.* — Vs. 2 fortasse *μηδ' αὖ πονηρός.* Gaisfordus *μηδ' αὖθ', ὁ πονηρός.* At *αὖτε* non atticum est.

CDLXXI.

Οὐχὶ τὴν αὐτὴν ἔχει
διάνοιαν αἰτῶν εἷς ἕκαστος καὶ λαβών.

Stobaei App. Flor. p. 31 10. Primo versu *ἔχει* addidit Iacobsius Lectt. Stob. p. 149.

CDLXXII.

'Αεὶ δ' ὁ σωθεὶς ἐστιν ἀχάριστον φύσει.
ἅμ' ἠλέηται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις,
ἣν δεόμενος τότ' ἀθάνατον ἕξειν ἔφη.

Stobaei App. Flor. p. 31 11. Alterum versum habes apud Zenobium I 81. Eustathium p. 982 43 et 1256 50. et schol. Ven. ad Iliad. p. 397 22. ubi legitur *ἅμα τετέλεσται.* Eum iam olim composui cum Ausonii Epigr. 134 ex Menandro:

Nil homine terra peius ingrato creat.
Vicinus, hospes, notus, ignotus, cliens,
Et si qua genera civium sunt id genus.
Si quid petenti promptus opis impertias,
Ut misereare, gratia actutum perit.

CDLXXIII.

Μανθάνειν·
ὅτου δ' ἂν ἔργου τυγχάνῃς ἄπειρος ὤν,
τὸ πυνθάνεσθαι τῶν κατειδότων καλόν.

Stobaei App. Flor. p. 35 1. Pro μανθάνειν fortasse μάνθανε. Versu secundo legebatur οἷον, quod correxi.

CDLXXIV.

Πολὺ κρεῖττόν ἐστιν ἓν καλῶς μεμαθηκέναι
ἢ πολλὰ φαύλως περιβεβλῆσθαι πράγματα.

Stobaei App. Flor. p. 35 4. O praeclarum et vere aureum dictum, quod utinam summi rerum nostrarum scholasticarum antistites toto pectore imbiberent et scholis nostris strenue sequendum etiam atque etiam commendarent! Nam, ut nunc res est, detestabilis illa πολυπραγμοσύνη, quae omnes ordines pervasit, etiam iuventutem nostram transversam agit, ut nusquam consistat, nusquam pedem figat, nusquam habitet, cum ubique habitet. Quae pestis si latius serpat, verendum est, ne omnis eruditio in circulatoriam loquacitatem versa funditus tollatur. Πουλυμαθίη νόον οὐ διδάσκει!

CDLXXV.

Ὅταν λέγῃς μὲν πολλά, μανθάνῃς δὲ μή,
τὸ σὸν διδάξας τοὐμὸν οὐ μαθὼν ἔσει.

Stobaei App. Flor. p. 35 14.

CDLXXVI.

Οὐδὲν γὰρ αἰσχρόν ἐστι τἀληθῆ λέγειν.

Stobaei App. Flor. p. 76 18. Hic versus cum duobus proximis fragmentis apud Gaisfordum male ad unum fragmentum coniuncta sunt.

CDLXXVII.

Ἀδύνατον ὡς ἔοικε τἀληθὲς λαθεῖν.

Stobaei App. Flor. p. 76 19.

CDLXXVIII.

Ἐὰν ἐγὼ φῶ νῦν ἔχειν βακτηρίαν
χρυσῆν, τί μοι σεμνότερον ἔσται τὸ ξύλον;
ἀληθὲς εἶναι δεῖ τὸ σεμνόν, οὐ κενόν.

Stobaei App. Flor. p. 76 20. Vs. 2 fortasse *σοι* pro *μοι*.

CDLXXIX.

Κἂν ταῖς ἀπορίαις ἔσθ' ὁ χρηστὸς χρήσιμος.

Stobaeus Flor. XXXVII 12. Vulgo *χρήσιμον*. AB m. s. *χρήσιμος*.

CDLXXX.

Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', ὡς καλαὶ νῷν αἱ γυναί.

Epimerismi Homer. apud Cramerum Anecd. Oxon. vol. I p. 102: *τὸ παρὰ Μιμνέρμῳ Ὦ Ζεῦ πολυτίμητε ὡς καλαὶ νῷν αἱ γυναῖ, εἰ μὲν περισπάσεις ἀποκοπὴ ἐκ τοῦ γυναῖκες, εἰ δὲ ὀξύνεις ἐκ τῆς γυνὴ εὐθείας.* In his *Μιμνέρμῳ* edidit Cramerus. Cod. *μιμηέρμω*. Correxi *Μενάνδρῳ*. Vide supra p. 217. De *γυνή, γυνῆς* etc. vide vol. II p. 296 et 834. Similis et versus Aristoph. Equ. 1390: *ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', ὡς καλαί.*

CDLXXXI.

Εἰ μὴ γαμεῖς γάρ, ἔσχατον νόμιζέ με
Μυσῶν.

Scholiasta Eurip. Rhes. 250 de proverbio *Μυσῶν ἔσχατος* agens: *καὶ Μένανδρος Εἰ μὴ κτλ.* Apertum est haec dicta fuisse alicui, qui se nunquam matrimonium initurum esse deierarat.

CDLXXXII.

Θυγάτριον, ἡ νῦν ἡμέρα δίδωσί μοι
ἢ δόξαν ἤτοι διαβολήν.

Grammaticus in Museo phil. Cantabr. II p. 111 et apud Boissonadum Anecd. III p. 237: *γίνεται σολοικισμὸς οὕτως ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Θυγάτριον — διαβολήν. ἐχρῆν γὰρ ἤτοι δόξαν ἢ διαβολήν.* Neque unquam aliter Attici, nisi

fallit memoria. Cfr Lobeckium ad Sophoclis Aiac. p. 146 in nota, et Schneidewinum Coni. crit. p. 116. Iure igitur grammaticus notavit Menandrum.

CDLXXXIII.

Appendix Vat. Prov. II 71: τὸν Τίβην Μένανδρος συνεχῶς Τίβιον ὀνομάζει. *Tibius* frequens servorum nomen, de quo vide intpp. Stephani Byz. v. Τέβειον et Hemsterh. ad Luc. I p. 133. Cfr ad Hermippi fragm. p. 750.

CDLXXXIV.

Suidas, Ἀναπετῶ: ἀναπετάσω. Μένανδρος Ἁλιεῦσι (fragm. XIV) καὶ ἐν Συνερώσῃ καὶ ἑταίραις. Legendum ἑτέραις. Probavit Bernhardius.

CDLXXXV.

Οὐκ ἔστιν οὔτε διάβολος
γραῦς ἔνδον.

Syriacus apud Walzium Rhet. IV p. 98: διττὸν τὸ τῆς διαβολῆς ὄνομα. ἐπί τε γὰρ τῆς διαβολῆς αὐτῆς τάττεται, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Οὐκ ἔστιν οὔτε διάβολος γραῦς ἔνδον, καὶ ἐπὶ τῆς κατηγορίας.

CDLXXXVI.

Καθιζάνει μὲν ἐνίοτ' εἰς τὰ σήσαμα.

Grammaticus in Museo phil. Cantabr. II p. 113 sive apud Boissonadum Anecd. III p. 340 et 257: παρὰ Μενάνδρῳ Καθιζάνει κτλ. In his σήσαμα recte de loco, ubi resamum venale erat, interpretantur. Cfr Schneidewinus Coni. crit. p. 117.

CDLXXXVII.

Cod. Marc. Bekkeri ad Harpocr. p. 13: ἀλεκτρυὼν ἐπὶ θήλεος καὶ ἄρρενος λέγεται· καὶ Μένανδρος Τὴν ἀλεκτρυόνα μοι δοὺς ᾤχετο. Fortasse μοι delendum.

CDLXXXVIII.

Cod. Marc. Bekkeri ad Harpocr. p. 14: ἀμβλυώττειν

ἀττικῶς τὸ μὴ σφόδρα ὁρᾶν· γράφεται δὲ κοινῶς ἀμβλυωπεῖν, ὡς Μένανδρος ἀμβλυωπούντων ἀνδρῶν.

CDLXXXIX.

Cod. Marc. Bekkeri ad Harpocr. p. 25: *ἀπονυχίζειν τὸ ἀφαιρεῖν τὰς ὑπεραυξήσεις τῶν ὀνύχων παρὰ Μενάνδρῳ.*

CDXC.

Scholiasta ad Demosth. in Mid. e cod. Bav. p. 521 ed. Schaef.: *ἐξ Ἀργούρας, παρὰ Μενάνδρῳ Ἀργυρᾶς.* De variis huius nominis scripturis vide intpp. Strabonis IX p. 645 ed. Lips. et quos affert Schneidewinus Coni. crit. p. 117. cll. Suida I p. 312. Thessalicam an Euboicam urbem dicat Menander incertum est. Demosthenes de Euboica loquitur. Ceterum haec iniuria fortasse ad comicum rettuli. Menandrum rhetorem in Demosthenis interpretibus praeter alios commemorat Iohannes Sicel. in Rhet. Walzii vol. VI p. 382.

CDXCI.

Διεμέριζε γάρ
ὁ Βορυσθενίτης.

Scholiasta Dionysii Perieg. 311: *Βορυσθένης ποταμὸς περὶ Πόντον, ὅθεν καὶ οἱ Ποντικοὶ Βορυσθενῖται, ὡς Μένανδρος λέγει Διεμέριζε γὰρ κτλ.* Apud Aristotelem Athenaei p. 6 d. Pontici Athenis versantes dicuntur *οἱ ἐκ τοῦ Φάσιδος ἢ Βορυσθένους καταπλέοντες.*

CDXCII.

Suidas, *Ἀνάριστος: μᾶλλον δὲ ἀναρίστητος. — Μένανδρος δὲ ἀνάριστον.*

CDXCIII.

Ἀλλὰ προσέδωκας τάλαντον ἵνα παρ' ἡμῶν . . .
καὶ τὸν ἴκτινον λάβῃς.

Choeroboscus Bekkeri ad Etymol. M. p. 902: *καὶ ἡ αἰτιατικὴ ἴκτινον, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Ἀλλὰ προσέδωκας τάλαντον εἶναι παρ' ἡμῖν τὸν ἴκτινον.* Scripsi *ἵνα παρ'*

ἡμῶν pro εἶναι παρ' ἡμῖν. In fine excidisse videtur substantivum; ideo vs. 2 addidi καί.

CDXCIV.

Ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.

Incertus apud Boissonadum Anecd. I p. 124: Μενάνδρου Ὁ μηδέν κτλ. Stobaeus Antiphani assignat, cuius vide fragm. p. 148.

CDXCV.

Photius, Ὀλολύττουσιν: οὐχὶ ὀλολύζουσι. Μένανδρος. Altera forma usus est Menander Misog. VI 3.

CDXCVI.

Gregorius Nazianz. Apol. p. 14 ed. Bas.: οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις ὡς τὸ λαλεῖν τἀλλότρια. Ex Menandro haec petita esse, indicante Porsono ad Eurip. Orest. 228. monuit Elias Cretensis. Porsonus coniicit οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύ, | ὡς τοὐκλαλεῖν τἀλλότρια.

CDXCVII.

Eunapius fragm. p. 99 ed. Bekk.: ὁ Στιλίχων οὐκ ἐφόνευσε τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ζῆν αἰσχρῶς ἠνάγκαζε πάντα ἀφαιρούμενος, καὶ πρὸς τὸ βαρύτατον, ὡς ἔφη Μένανδρος τὴν πενίαν, θηρίον καί . . Reliqua non sunt integra. Excidisse videtur διαπαλαίειν, vel simile quid. Menandri nomen restituendum esse vidit Bekkerus. Vulgo ὥς φαμὲν ἀνδρός. In Menandri gnomis monost. 450 paupertas vocatur βαρύτατον φορτίον.

CDXCVIII.

Scholiasta Aeschinis c. Ctesiph. p. 257 (Bekk. 1815): σύνταγμα οἷον πλῆθος χρημάτων. λέγεται δὲ καὶ ἀλλαχοῦ τὸ σύνταγμα καὶ ἐπὶ τοῦ τάγματος τῶν στρατιωτῶν. ὅθεν καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἀνέγνωμεν τὸ σύνταγμα τῆς ἀρχῆς.

CDXCIX.

Φιλόνεικος δ' ἐστὶ καὶ μία γυνή
εἰς μῆνιν.

Scholiasta ad Aeschinem F. L. § 179 8 p. 255 Bekk.: *δοκοῦσιν αἱ γυναῖκες πικραὶ σφόδρα εἶναι περὶ τὸ ὀργίζεσθαι. διὸ καὶ Μένανδρός φησι Φιλόνεικος δέ ἐστι καὶ μία γυνὴ εἰς μῆνιν.* Pro *καὶ μία* Schneidewinus Coni. crit. p. 115 *καὶ πικρά.* Malim *Σιμία.*

D.

Palladas Alex. Epigr. CVIII: *εὖ γε λέγων τὸν καιρὸν ἔφης θεόν, εὖ γε Μένανδρε.* Nisi haec referenda sunt ad Cnid. II p. 151. *Καιρὸν* Iovis filium natu minimum finxerat Ion Chius. V. Pausan. El. V 14 7.

DI.

Simplicius ad Aristot. phys. p. 87 Ald. (p. 355 35 Bekk.): *ὅταν λέγωμεν ὅτι ἀπὸ τύχης ἦλθεν ὁ ξένος καὶ λυτρωσάμενος τὸν αἰχμάλωτον, ὡς ὁ παρὰ Μενάνδρῳ Δημέας τὴν κράτεαν, ἀπῆλθεν.* Pro *τὴν κράτειαν* recte cod. reg. *τὸν Κράτην*, nisi id *Κράτητα* scribendum. Finxerat igitur Menander Demeam casu in nescio quem locum devenisse, ibique Cratetem captivum vinculis solvisse.

DII.

Ἀράβιον ἐξεύρηκα σύμβουλον.

Proverbia Coisl. 40 p. 124: *ἀπὸ τούτου ἐλήφθη ἡ παροιμία (Ἀράβιος αὐλητής), ἣν μεταλλάξας Μένανδρος Ἀράβιον, φησίν, ἐξεύρηκα σύμβουλον.* Cfr supra p. 79 sq.

DIII.

Caelius Aurelianus Morb. acut. III 15: *Comicus Menander, inducens senem irascentem, istius passionis* (hydrophobiae) *imaginem vinolentis adscripsit, dicens non posse bibere eos qui vinum usque ad vexationem potant.*

DIV.

Proverbia Coisl. 253: *Ἤτοι κρίνον ἢ κολυκύντη, ἐπὶ τῶν ἀδήλων. τὸ γὰρ τῆς κολοκύντης ἄνθος καλεῖται κρίνον. ἄδηλον δὲ εἰ μέχρι κρίνου προβήσεται ἢ καὶ κάρπον οἴσει. μέμνηται ταύτης Μένανδρος.*

DV.

Scholiasta Aristidis p. 205 Fromm.: *ἀντὶ σπόρου καὶ Μένανδρος* (utitur verbo *καταβάλλειν*)· *Τὰ δ' ἄλλ' ἐάν τις καταβάλῃ.* Schneidewino Coni. crit. p. 66 haec cum fragmento ex Georgo, quod p. 97 posui, coniungenda videntur, ut sententia sit, „*reliquas autem fruges si quis severit*, ne eadem quidem reddit mensura."

DVI.

Ἡ πόλις
ὅλη γὰρ ᾄδει τὸ κακόν.

Orion Theb. p. 23 1: *ὅπερ (ᾄδειν) λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνειν. Μένανδρος Ἡ πόλις ὅλη γὰρ ᾄδει τὸ κακόν.*

DVII.

Codex Havn. apud Blochium ad Etymol. M. p. 949. *Λήδιον: τὸ τριβώνιον. Μένανδρος.*

DVIII.

Scholiasta Aristoph. Thesm. 506: *οὐ γάλα πρότερον τοῖς βρέφεσιν ἔδοσαν, ἀλλὰ μέλι ἀπολείχειν. Μένανδρος δὲ οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ τὰ ἀρτίτοκα γάλακτος δεόμενα.* Ineptum hominem!

DIX.

Pollux VII 11: *καυνάκας δέ τινας πορφυροῦς ἐπὶ στρωμάτων ὠνόμασε Μένανδρος.* Cfr idem X 23 et quae dixi in edit. mai. p. 13.

DX.

Michael Syngelus apud Cram. Anecd. IV p. 273 9: *γίνεται τὰ ὑποκορίσματα — δι' ἀναιγκαιότητα, ὡς ἐὰν ὅ αἰτῇ τις σμικρύνῃ, ἵνα μὴ μεγάλην ποιήσῃ τὴν χάριν· ᾧ κέχρηνται οἱ κωμικοί, ὡς ἔχει τὸ παρὰ Μενάνδρῳ λεβήτιον.* Habet etiam Anaxippus Cithar. vs. 5.

DXI.

Crameri Anecd. IV p. 412 15: *ἑστιῶ σημαίνει τὸ ἀρι-*

στοποιῶ, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ 'Ε σ τ ι ᾶ ν τ ο ὺ ς φ ί λ ο υ ς. Fortasse ἑ σ τ ι ά σ ω.

DXII.

Incertus Crameri Anecd. IV p. 413 3: *τὸ ἐρῶ ἐρᾷς, τουτέστι τὸ ἐρωτικῶς ἔχω, διὰ τοῦ η γίνεται κατὰ τὸ παρῳχημένον, οἷον ἤραον ἤρων ἁρμολογῶ καὶ νῦν δ' ἐρῶ, παρὰ Μενάνδρῳ.* Fortasse:

ἤρων, ὁμολογῶ· καὶ νῦν δ' ἐρῶ.

Atque ita Schneidewinus Coni. crit. p. 118.

DXIII.

Galenus de natur. fac. I 17 de medicis Erasistrateis et Asclepiadeis dicens: *ὁμοίως τοῖς ὑπὸ τοῦ βελτίστου Μενάνδρου κατὰ τὰς κωμῳδίας εἰσαγομένοις οἰκέταις, Δάοις τισὶ καὶ Γέταις, οὐδὲν ἡγουμένοις σφισὶ πεπρᾶχθαι γενναῖον, εἰ μὴ τρὶς ἐξαπατήσειαν τὸν δεσπότην.* Cfr Numenius apud Eusebium Praep. Evang. XIV 7: *οἵ γε παῖδες φόρτακες ἦσαν καὶ οὐ θατέρᾳ ληπτοί, οἷοι δὲ οὗτοι οἱ κωμῳδικοί τε καὶ Γέται καὶ Δάκοι, κἀκ τῆς Δακικῆς λαλεῖν στωμυλήθρας κατεγλωττισμένοι,* ubi *τε καὶ* ante *Γέται* delendum videtur. Adde intpp. Stephani Byz. s. v. *Δακική.* Ovidii loca de fallacibus servis apud Menandrum attuli ad huius fragm. p. 47 ed. mai.

DXIV.

Libanius Orat. XIX p. 497 B: *κεκλεῖσθαι τοῖς ὑποκριταῖς τὸ θέατρον, ἵνα μὴ τραγῳδὸς εἰσελθὼν Πασιφάην μιμήσηται τὴν ἐξοκείλασαν εἰς ἀλλοκότον ἔρωτα, μηδ' αὖ κωμῳδὸς τὰς παρὰ Μενάνδρῳ τεκούσας.* Referenda haec ad eas Menandri fabulas, in quibus puerperas exhibuerat, ex quo genere fuit Andria et Plocium. Pasiphaae memoria ad Euripidis Cretenses spectat, in quo dramate portentosum Pasiphaes amorem tractaverat. Neglexit Libanii locum Matthiae.

DXV.

Hermogenes de Ideis p. 117 Ald. (vol. III p. 306 Rhet.

Walz.) de *ἀφελείᾳ (Naivetät)* disserens: καὶ τὰ πολλὰ τῶν βουκολικῶν τοιαυτά ἐστι. καὶ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι δὲ ὡσαύτως, παρά τε αὖ τῷ Μενάνδρῳ μυρία ἂν εὕροις τοιαῦτα καὶ γυναῖκας λεγούσας καὶ νεανίσκους ἐρῶντας καὶ μαγείρους καὶ παρθένους θρυπτομένας καί τινας ἄλλους.

DXVI.

Athenaeus XIII p.594 d: ὅτι δὲ καὶ Μένανδρος ὁ ποιητὴς ἤρα Γλυκέρας κοινόν. ἐνεμεσήθη δέ. Φιλήμονος γὰρ ἑταίρας ἐρασθέντος καὶ χρηστὴν ταύτην ὀνομάσαντος διὰ τοῦ δράματος, ἀντέγραψε Μένανδρος ὡς οὐδεμιᾶς οὔσης χρηστῆς. Philemo meretricem, quam deperiret, sub Chrestae nomine in fabula aliqua in scenam produxisse videtur. Itaque pro χρηστὴν malim Χρήστην.

DXVII.

Plinius H. N. XIX 6: *Menander auctor est, allium edentibus, si radicem betae in pruna tostam superederint, odorem extingui.* Fortasse ad Synaristosas referendum, cuius fabulae vide Fragm. VIII p. 204.

Alia fragmenta probabili coniectura ad Menandrum referenda vide in fragmentis poetarum anonymorum, praesertim in iis quae ex Plutarchi scriptis composui. Ex Alciphronis epistolis, quae plurimis et manifestis Menandreae imitationis vestigiis impressae sunt, huc referre possis quae leguntur II 3, 22: βασιλικῶς ὑπισχνούμενος τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο τῆς γῆς τἀγαθά, cll. Terentio Phorm. I 2 17: *is senem per epistolas pellexit modo non montes auri pollicens.* Ex III 32: καρηβαρῶ τὴν κραιπάλην τ' ἀπερυγγάνω. Denique ex III 54: ὁ γεγηρακὼς καὶ ῥυσότερον βαλλαντίου | ἔχων τὸ πρόσωπον.

EPIGRAMMATA.

I.

ΕΙΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΝ ΚΑΙ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΑ.

Χαῖρε Νεοκλείδα δίδυμον τέκος, ὧν ὁ μὲν ὑμῶν
πατρίδα δουλοσύνης ῥύσαθ', ὁ δ' ἀφροσύνης.

Servavit Anthol. Palat. I p. 327 sive apud Brunckium Anal. I p. 203.

II.

AUSONII EPIGRAMMA CXXXIX EX MENANDRO.

Re fruere ut natus mortalis, dilige sed rem
tanquam immortalis: sors est in utroque verenda.

Eandem sententiam similiter expressit Lucianus Anal. Brunck. II p. 314: *ὡς τεθνηξόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε, ὡς δὲ βιωσάμενος φείδεο τῶν ἀγαθῶν.*

ΓΝΩΜΑΙ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΙΣΤΙΩΝΟΣ. *)

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Πολλῶν ὁ καιρὸς γίνεται παραίτιος·
ἂν γὰρ μέγιστα κομπάσῃς φρονῶν μέγα,
οὐκ οἶδας ὡς πολλὰς μεταβολὰς ἔχει.
ὃ νῦν δίδωσιν, οὐ δίδωσιν αὔριον.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Χρόνος γὰρ οὗτός ἐστιν ἀνθρώποις ἀεί.
τὸν οὖν παρόντα καιρὸν ἀπάνταν ἀφεῖς
οὐκ ἔστιν αὐτὸν προσλαβεῖν πάλιν ταχύ.

---

*) Descripsit has sententias ex cod. Reg. 1166 Boissonadus Anecd. I p. 146—150. Eas ut reciperem in hanc syllogen vix a me impetravi; adeo barbara pleraque et indigna plane, quibus emendandis operam impendas.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Ἐπάν σ᾽ ὁ καιρὸς ἐμβάλῃ πολλοῖς κακοῖς,
μὴ ἐκκακήσῃς πάντα εὐθύμως φέρειν.
πάλιν γὰρ ὄψει τῶν κακῶν περιτροπήν·
ἀεὶ γὰρ ὡς τροχὸς ὁ χρόνος κυλίεται.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Καιρὸς ὁ τυχὼν ἐστιν ἀνθρώποις ἀεί·
πᾶσιν γὰρ οὐ πέφυκεν ἀνθρώποις ἴσος.
κέρδη γὰρ ἄλλοις χἠδονὰς ἐρεύεται,
ἄλλοις δὲ λύπας προσπορίζει καὶ βλάβας.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Μίαν πρόνοιαν τῶν ἄνω τε καὶ κάτω
θεὸν νόμιζε, καὶ σέβου παντὶ σθένει.
ὡς ὄντα τοῦτον καὶ παρόντ᾽ ἀεὶ σέβου,
καὶ μή μ᾽ ἐρώτα, μηδὲ μανθάνειν θέλε·
οὐ γὰρ θέλω σε μανθάνειν τί δεῖ θεός.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Λόγος κατάγει ταρτάρου κατώτερον,
λόγος δὲ αὖθις εἰς ὕψος ψυχὴν ἄγει.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Ὁ πονηρὰ ποιῶν εὐθέως οὐκ αἴσθεται·
τότ᾽ οἶδεν ὃ πεποίηκεν, ὅτε κολάζεται.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Ὁ δυσσεβῶν τι καὶ δοκῶν λαθεῖν θεῷ,
κολάζεθ᾽ οὗτος ὑπὸ συνειδότος θεοῦ.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Ὁ μὴ κολασθείς, τῷ νόμῳ πράξας κακῶς,
αὐτὸς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τῷ νόμῳ κολάζεται.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Εὐσχημονεῖν φρόντιζε μὴ τῷ σχήματι,
τὸ σῶμα κοσμῶν, ἀλλὰ τῷ φρονήματι.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Νίκα σιωπῶν τὸν νόμον καὶ μάνθανε·
πρὸ τοῦ μαθεῖν τῷ νόμῳ προλαμβάνεις.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Νόμος φυλαχθεὶς οὐδέν ἐστιν ἢ νόμος,
ὁ μὴ φυλαχθεὶς καὶ νόμος καὶ δήμιος.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Πόντου, γυναικός, κρίματα, θηρός, πυρός
χειρότερός ἐστιν ὁ προδότης τῶν φίλων.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Ἂν μὴ δυνάμενος, ἐθέλων δὲ βλάψῃς φίλου,
καὶ μὴ δυνάμενος καὶ θέλων πείσῃ κακόν.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Ὁ μὴ δικαίως κατὰ φίλων ζητῶν κακόν,
αὐτὸς προπάσχει τοῦ κακοῦ τὴν ἔκβασιν.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε καθ᾽ ἑτέρου κακὸν
ἀδίκως φρονήσῃς· ἡ δίκη γὰρ πάνθ᾽ ὁρᾷ.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Ἐὰν πονηροῦ γείτονος γείτων ἔσῃ,
πάντως παθεῖν πονηρὸν ἢ μαθεῖν σε δεῖ.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Ἀγαθοῦ γείτονος ἄν ποτε γείτων ἔσῃ,
ὡς προδιδάσκει ἀγαθὸν προσλάμβανε.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Αὐτὸς ἀδικεῖσθαι μᾶλλον ἢ ἀδικεῖν θέλε·
μέμψει γὰρ ἄλλους, οὐχὶ μεμφθήσῃ δὲ σύ.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Δίκην φυλάσσου, κἂν δικαίως ἐγκαλῇ.
μετέρχεται τὸ δίκαιον εἰς πλεονεξίαν.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Ἐὰν πένης ᾖς, δίκαιος εἶ κἀγαθός.
εἰμὶ δίκαιος ἢ γὰρ οὐκ ἂν ᾖς πένης.

ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ.

Πενία καθ᾽ αὑτήν ἐστιν ἰσχυρὰ νόσος·
ἔρωτα προσλαβοῦσα δύο νόσους νοσεῖς.

ADNOTATIONES.

Vs. 3. „Nomen Philistionis, scil. *φιλ.*, ante *οὐκ οἶδας* codex exhibet. Sed tetrastichon ad eundem auctorem pertinere sententiarum nexus evincit." *Boissonadus.* Idem ante *μεταβολὰς* inseruit *τάς.* Debebat *τὰς μεταβολὰς πολλάς.* Sed auctor huius versus *μεταβολὰς* antepenultima longa dixisse videtur. — Vs. 5 Boissonadus *οὐκ ἴσος ἐστὶν* pro *οὗτός ἐστιν.* Malim *οὐκ ἔσθ᾽ αὐτός.* — Vs. 6 Boissonadus *ἀποπτᾶν ἢν ἀφῇς.* Lenissimum fuerit *ἅπαξ ἂν ἀφῇς*, vel si antiquum auctorem versus habet, *ἂν ἅπαξ ἀφῇς.* — Vs. 9 possis *οὐ μὴ 'κκακήσῃς, πάντα δ᾽ εὐθύμως φέρε*, sive malis *οὐ μὴ 'κκακήσῃς, πάντα δυσθύμως φέρων.* — Vs. 11 Boiss. *κυλίνδεται.* Sed v. ad Pherecr. p. 339. Praeterea paullo numerosius esset *ἀεὶ γὰρ ὁ χρόνος ὡς τροχὸς κυλίεται.* — Vs. 12 post *καιρὸς* Boiss. *μὲν* vel *γὰρ* addebat. — Vs. 13 cod. *ἴσως.* — Vs. 14 cod. *καὶ ἡ δωνᾶς.* Pro *ἐρεύεται* fort. *θηρεύεται.* — Vs. 17 sqq. Vide Philem. fragm. inc. XXVI. LXXXVI. — Vs. 19 addidi *μ᾽.* — Vs. 20 pro *δεῖ* Boiss. *δή*, quod non sufficit. Elegans esset *μανθάνειν ὃ μὴ θέμις.* — Vs. 23 cod. *ἔσθεται.* Boiss. *ᾔσθετο.* Debebat *αἴσθεται*, de quo cfr schol. Bav. Demosth. p. 534: *αἴσθεσθαι ἔστι τὸ ἀκριβῶς εἰδέναι τι, αἰσθάνεσθαι τὸ ὑπονοεῖν. διαφέρει γάρ.* Grammaticus Bekk. Anecd. p. 183, 9: *αἴσθεσθαι καὶ αἰσθάνεσθαι ἀμφότερα ἐπὶ τοῦ εἰδέναι.* Copiose de utroque disseruit alius (Phrynichus?) ibidem p. 359 6. Participio praesenti *αἰσθόμενος* utitur Philemo Incert. fragm. LXXX. — Vs. 24 *ὅτε* Boiss. *ὅταν* codex. — Vs. 25 fort. *θεόν.* — Vs. 26 cod. *ξυνειδότος.* — Vs. 28 Boiss. *τῷ λόγῳ* vel *τῷ φόβῳ.* — Vs. 31 et 32. Vide Me-

nandri inc. fragm. CLII. ubi secundus versus ita legitur *πρὸ τοῦ παθεῖν σε τῷ νόμῳ προλαμβάνου.* — Vs. 33 cod. *λόγος* pro *νόμος.* Correxit Boissonadus ex Menandri fragm. inc. CLI. — Vs. 35 Boiss. *κρυμάτων.* Poterat lenius *κρύματος.* „Nihil proclivius quam *α* pro *ος* scribi." Porsonus ad Euripidis Hec. 782. Sed *κρῦμα* nusquam legi. Fortasse *καύματος,* quamvis sequitur *πυρός.* — Vs. 36 fort. *ὅς προδότης ᾖ.* Boiss. post *προδότης* inserit *ὤν.* — Vs. 37 pro *ἐθέλων δὲ* fort. *ἀλλ' ἐθέλων.* — Vs. 39 sq. Vide Menandri inc. fab. CCXLVII. — Vs. 43—46 habet etiam Comp. Men. et Phil. Rutgers. p. 361. Vide Menandri inc. fab. XXII. Boissonado indicante vs. 46 alius cod. *ὡς προσδιδάσκεις τὰ ἀγαθὰ καὶ προμανθάνεις.* — Vs. 50 codex *μετέρχετε γὰρ τὸ δίκαιον.* Correxit Boissonadus. — Vs. 51 Boiss. *εἰ δίκαιος κἀγαθός.* — Vs. 52 Boiss. *ά. Εἰμί γε δίκαιος. β'. ἦ γὰρ οὐκ ἂν ἦς πένης.* Sufficit fortasse *εἰ μὴ δίκαιος ἦς γάρ, οὐκ ἂν ἦς πένης.* — Vs. 54 *νοσεῖς* scripsi pro *νοσεῖ.*

MENANDRI
ΓΝΩΜΑΙ ΜΟΝΟΣΤΙΧΟΙ
EX QUINQUE CODICIBUS MSS DUCTAE. *)

Ἄνθρωπον ὄντα δεῖ φρονεῖν τἀνθρώπινα.
Ἀναφαίρετον κτῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.
Ἀεὶ τὸ λυποῦν ἐκδίωκε τοῦ βίου.
Ἀθάνατον ἔχθραν μὴ φύλαττε θνητὸς ὤν.
Ἃ ψέγομεν ἡμεῖς, ταῦτα μὴ μιμώμεθα.
Ἅπαν τὸ κέρδος ἄδικον ὂν φέρει βλάβην.
Ἅπαντα καιρῷ χάριν ἔχει τρυγώμενα.
Ἄνθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης.
Ἄδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἑκουσίως.
Ἀχάριστος ὅστις εὖ παθὼν ἀμνημονεῖ.
Ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.
Ἀγαθὸν μέγιστον ἡ φρόνησίς ἐστ' ἀεί.
Ἀνδρὸς τὰ προσπίπτοντα γενναίως φέρειν.
Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.
Ἀβουλίᾳ τὰ πολλὰ βλάπτονται βροτοί.
Ἄνθρωπον ὄντα σαυτὸν ἀναμίμνησκ' ἀεί.
Ἀνεξέταστον μὴ κόλαζε μηδένα.
Ἀφεὶς τὰ φανερὰ μὴ δίωκε τἀφανῆ.
Ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ, κἂν εὐτυχῇ.
Ἄνθρωπος ὢν γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν.
Ἀλαζονείας οὔτις ἐκφεύγει δίκην.
Ἅπαντας αὑτῶν κρείσσονας ἀνάγκη ποιεῖ.
Αἰσχρὸν δὲ μηδὲν πρᾶττε μηδὲ μάνθανε.

---

*) V. Praef. edit. mai. p. X sqq.

Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί.
Ἀνδρῶν δὲ φαύλων ὅρκον εἰς ὕδωρ γράφε.
Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
Ἀνδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται.
Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτε.
Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα καὶ πόλις σώζει πόλιν.
Ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής.
Ἀνδρὸς πονηροῦ σπλάγχνον οὐ μαλάσσεται.
Ἀνδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκποδὼν φίλοι.
Ἄριστόν ἐστι πάντ' ἐπίστασθαι καλά.
Ἀεὶ δ' ὁ σωθείς ἐστιν ἀχάριστος φύσει.
Ἄνευ προφάσεως οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.
Ἀνελεύθεροι γάρ εἰσιν οἱ φιλάργυροι.
Ἄρ' ἐστὶ θυμοῦ φάρμακον χρηστὸς λόγος.
Ἅπαντας εὖ πράττοντες ἤδομεν φίλους.
Ἃ μὴ προσήκει μήτ' ἄκουε μήθ' ὅρα.
Ἀνὴρ ἀχάριστος μὴ νομιζέσθω φίλος.
Ἅπαντας ἡ παίδευσις ἡμέρους τελεῖ.
Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτῶν.
Αὐτὸς πενόμενος τοῖς ἔχουσι μὴ φθόνει.
Ἀρχῆς τετευχὼς ἴσθι ταύτης ἄξιος.
Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται.
Ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί,
αὐτοὶ δ' ἁμαρτάνοντες οὐ γιγνώσκομεν.
Ἄρεσκε πᾶσι καὶ σὺ μὴ σαυτῷ μόνῳ.
Ἀνουθέτητόν ἐστιν ἡ παρρησία.
Ἀσυλλόγιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.
Ἀνὴρ ἄβουλος εἰς κενὸν μοχθεῖ τρέχων.
Ἀνὴρ δίκαιος πλοῦτον οὐκ ἔχει ποτέ.
Ἀρχὴν νόμιζε τὸν θεὸν φοβεῖσθαι.
Ἀδίκοις φίλοισιν ἢ κακοῖς μὴ συμπλέκου.
Ἀνὴρ ἄβουλος ἡδοναῖς θηρεύεται.
Ἄλυπον ἄξεις τὸν βίον χωρὶς γάμου.
Βέβαιον οὐδέν ἐστιν ἐν θνητῷ βίῳ.
Βιοῦν ἀλύπως θνητὸν ὄντ' οὐ ῥᾴδιον.
Βέλτιστε, μὴ τὸ κέρδος ἐν πᾶσι σκόπει.

Βραδὺς πρὸς ὀργὴν ἐγκρατὴς φέρειν γενοῦ.
Βέβαιος ἴσθι καὶ βεβαίοις χρῶ φίλοις.
Βάδιζε τὴν εὐθεῖαν, ἵνα δίκαιος ᾖς.
Βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.
Βουλόμεθα πλουτεῖν πάντες, ἀλλ᾽ οὐ δυνάμεθα.
Βιοῖ μὲν οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται βίον.
Βίος κέκληται δ᾽ ὃς βίᾳ πορίζεται.
Βίου δικαίου γίγνεται τέλος καλόν.
Βουλῆς γὰρ ὀρθῆς οὐδὲν ἀσφαλέστερον.
Βροτοῖς ἅπασιν ἀποθανεῖν ὀφείλεται.
Βουλὴν ἅπαντος πράγματος προλάμβανε.
Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς εἰς ὀργὴν πεσών.
Βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.
Βοηθὸς ἴσθι τοῖς καλῶς εἰργασμένοις.
Βίος βίου δεόμενος οὐκ ἔστιν βίος.
Βέλτιόν ἐστι σῶμά γ᾽ ἢ ψυχὴν νοσεῖν.
Βούλου δ᾽ ἀρέσκειν πᾶσι, μὴ σαυτῷ μόνον.
Βίου σπάνις πέφυκεν ἀνδράσιν γυνή.
Βίον καλὸν ζῇς, ἂν γυναῖκα μὴ ἔχῃς.
Βασίλεια δ᾽ εἰκὼν ἐστιν ἔμψυχος θεοῦ.
Γλώσσης μάλιστα πανταχῇ πειρῶ κρατεῖν.
Γαστρὸς δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν.
Γίγνωσκε σαυτὸν νουθετεῖν ὅπου τρέχεις.
Γυναιξὶ πάσαις κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐστι σώζειν οἰκίαν.
Γυνὴ γὰρ οἴκῳ πῆμα καὶ σωτηρία.
Γυναικὶ μὴ πίστευε τὸν σαυτοῦ βίον.
Γυνὴ γὰρ οὐδὲν οἶδε πλὴν ὃ βούλεται.
Γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν.
Γῆ πάντα τίκτει καὶ πάλιν κομίζεται.
Γέρων ἐραστὴς ἐσχάτη κακὴ τύχη.
Γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.
Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐ τὰ χρυσία.
Γυνὴ δικαία τοῦ βίου σωτηρία.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐπιτυχεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Γυναῖκα θάττειν κρεῖσσόν ἐστιν ἢ γαμεῖν.

Γράμματα μαθεῖν δεῖ καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.
Γυνὴ τὸ σύνολόν ἐστι δαπανηρὸν φύσει.
Γάμει δὲ μὴ τὴν προῖκα, τὴν γυναῖκα δέ.
Γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιόν ἐστ᾽ οἰκίας.
Γυναικὶ δ᾽ ἄρχειν οὐ δίδωσιν ἡ φύσις.
Γνῶμαι δ᾽ ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων.
Γάμος γὰρ ἀνθρώποισιν εὐκταῖον κακόν.
Γαμεῖν δὲ μέλλων βλέψον εἰς τοὺς γείτονας.
Γύμναζε παῖδας· ἄνδρας οὐ γὰρ γυμνάσεις.
Γονεῖς δὲ τίμα καὶ φίλους εὐεργέτει.
Γυνὴ δ᾽ ὅλως τὸ συμφέρον οὐ βουλεύεται.
Γνώμη γερόντων ἀσφαλεστέρα νέων.
Γελᾷ δ᾽ ὁ μῶρος, κἄν τι μὴ γέλοιον ᾖ.
Γυνὴ γυναικὸς πώποτ᾽ οὐδὲν διαφέρει.
Γέρων γενόμενος μὴ γάμει νεωτέραν.
Γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται.
Γνώμης γὰρ ἐσθλῆς ἔργα χρηστὰ γίγνεται.
Γήρως δὲ φαύλου τίς γένοιτ᾽ ἂν ἐκτροπή;
Δίκαιος εἶναι μᾶλλον ἢ χρηστὸς θέλε.
Δεῖ τοὺς φιλοῦντας πίστιν, οὐ λόγους ἔχειν.
Δοῦλος πεφυκὼς εὐνόει τῷ δεσπότῃ.
Δύσμορφος εἴην μᾶλλον ἢ κακηλόγος.
Δίκαιον εὖ πράττοντα μεμνῆσθαι θεοῦ.
Δίκαιος ἴσθι ἵνα δικαίων τύχῃς.
Δύναται τὸ πλουτεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖν.
Δὶς ἐξαμαρτεῖν ταὐτὸν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.
Διάλυε, μὴ σύγκρουε μαχομένους φίλους.
Δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.
Δοὺς τῇ τύχῃ τὸ μικρὸν ἐκλήψῃ μέγα.
Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς τοὺς δ᾽ εὐτυχεῖς.
Δίκαια δράσας συμμάχους ἕξεις θεούς.
Δεινότερον οὐδὲν ἄλλο μητρυιᾶς κακόν.
Δειλοῦ γὰρ ἀνδρὸς δειλὰ καὶ φρονήματα.
Δέσποινα γὰρ γαμοῦντι νυμφίῳ γυνή.
Δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὑρίσκειν τέχνας.
Δόλιον γὰρ ἄνδρα φεῦγε παρ᾽ ὅλον τὸν βίον.

Δαίμων ἐμαυτῷ γέγονα γήμας πλουσίαν.
Δούλου δὲ χεῖρον οὐδὲν οὐδὲ τοῦ καλοῦ.
Διὰ τὰς γυναῖκας πάντα τὰ κακὰ γίνεται.
Δίκαιος ἂν ᾖς, τῷ τρόπῳ χρήσῃ νόμῳ.
Δίκαιος ἀδικεῖν οὐκ ἐπίσταται τρόπος.
Δίωκε δόξην καὶ ἀρετήν, φεῦγε δὲ ψόγον.
Δοῦλος γεγονὼς ἑτέρῳ δουλεύειν φοβοῦ.
Ἔπαινον ἕξεις, ἂν κρατῇς ὧν δεῖ κρατεῖν.
Ἔρως δίκαιος καρπὸν εὐθέως φέρει.
Ἐσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ ἐσθλὰ καὶ διδοῖ θεός.
Ἔλπιζε τιμῶν τὸν θεὸν πράξειν καλῶς.
Ἐν ταῖς ἀνάγκαις χρημάτων κρείττων φίλος.
Ἐλεύθερον φύλαττε τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Ἐπ' ἀνδρὶ δυστυχοῦντι μὴ πλάσῃς κακόν.
Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος θεός.
Ἐν τοῖς κακοῖσι τοὺς φίλους εὐεργέτει.
Ἔργων πονηρῶν χεῖρ' ἐλευθέραν ἔχε.
Ἐκ τῶν πόνων γὰρ τἀγάθ' αὔξεται βροτοῖς.
Ἐν νυκτὶ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίγνεται.
Ἔνεγκε λύπην καὶ βλάβην ἐρρωμένως.
Ἐχθροὺς ἀμύνου μὴ 'πὶ τῇ σαυτοῦ βλάβῃ.
Ἔντολμος εἶναι κρῖνε, τολμηρὸς δὲ μή.
Ἐφόδιον εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ κατατίθου.
Ἔλπιζε τιμῶν τοὺς γονεῖς πρᾶξας καλῶς.
Ἔρωτα παύει λιμὸς ἢ χαλκοῦ σπάνις.
Εὔτακτον εἶναι τἀλλότρια δειπνοῦντα δεῖ.
Ἑαυτὸν οὐδεὶς ὁμολογεῖ κακοῦργος ὤν.
Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶσι δ' οὔ.
Ἔνεισι καὶ γυναιξὶ σώφρονες τρόποι.
Ἐν γὰρ γυναιξὶ πίστιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν.
Ἐλευθέρου γάρ ἐστι τἀληθῆ λέγειν.
Ἔνιοι κακῶς φρονοῦσι πράττοντες καλῶς.
Ἐχθροῖς ἀπιστῶν οὔποτ' ἂν πάθοις βλάβην.
Ἐὰν δ' ἔχωμεν χρήμαθ', ἕξομεν φίλους.
Ἐχθροῦ παρ' ἀνδρὸς οὐδέν ἐστι χρήσιμον.
Εὐκαταφρόνητός ἐστι σιγηρὸς τρόπος.

Εἷς ἐστι δοῦλος οἰκίας ὁ δεσπότης.
Ἐμπειρία γὰρ τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.
Ἐπιλανθάνονται πάντες οἱ παθόντες εὖ.
Ἔνιοι δὲ καὶ μισοῦσι τοὺς εὐεργέτας.
Εἰ μὴ φυλάσσεις μίκρ', ἀπολεῖς τὰ μείζονα.
Εἰ θνητὸς εἶ, βέλτιστε, θνητὰ καὶ φρόνει.
Εὔχου δ' ἔχειν τι, κἂν ἔχῃς ἕξεις φίλους.
Ἔστιν τὸ τολμᾶν, ὦ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
Ἐν μυρίοισι τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.
Ἔργοις φιλόπονος ἴσθι μὴ λόγοις μόνον.
Εὑρεῖν τὸ δίκαιον πανταχῶς οὐ ῥᾴδιον.
Ἔστιν Δίκης ὀφθαλμός, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.
Ἐλεεινότατόν μοι φαίνετ' ἀτυχία φίλου.
Ἐκ τῶν γυναικῶν ὄλλυται κόσμος μέγας.
Ἔστι κἀν κακοῖσιν ἡδονῆς τι μέτρον.
Εὔπειστον ἀνὴρ δυστυχὴς καὶ λυπούμενος.
Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φύεται τὸ δυστυχεῖν.
Εὐνοῦχος ἄλλο θηρίον τῶν ἐν βίῳ.
Ζήσεις βίον κράτιστον, ἂν θυμοῦ κρατῇς.
Ζήτει σεαυτὸν καλλίστην εὐδοξίαν.
Ζήτει σεαυτῷ σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
Ζῶμεν πρὸς αὐτὴν τὴν τύχην οἱ σώφρονες.
Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.
Ζῆθι προσεχόντως, ὡς μακρὰν ἐγγὺς βλέπων.
Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σώφρονα.
Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος αἱρετώτερος.
Ζῆν βουλόμενος μὴ πρᾶττε θανάτου ἄξια.
Ζῆλος γυναικὸς πάντα πυρπολεῖ δόμον.
Ζήτει συναγαγεῖν ἐκ δικαίων τὸν βίον.
Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκ ἔτ' ἔστ' ἐλεύθερος.
Ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα κατὰ πολλοὺς τρόπους.
Ζήτει γυναῖκα σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
Ζῶμεν ἀλογίστως προσδοκῶντες μὴ θανεῖν.
Ζῆν ἡδέως οὐκ ἔστιν ἀργὸν καὶ κακόν.
Ἢ ζῆν ἀλύπως ἢ θανεῖν εὐδαιμόνως.
Ἤθη πονηρὰ τὴν φύσιν διαστρέφει.

Ἦθος πονηρὸν φεῦγε καὶ κέρδος κακόν.
Ἡ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὄλεθρον ἤγαγεν.
Ἥδιστόν ἐστι τῶν ὑπαρχόντων κρατεῖν.
Ἥδιστόν ἐστιν εὐτυχοῦντα νοῦν ἔχειν.
Ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγὴν ἔχε.
Ἥξει τὸ γῆρας πᾶσαν αἰτίαν φέρον.
Ἡ φύσις ἑκάστου τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.
Ἦθος προκρίνειν χρημάτων γαμοῦντα δεῖ.
Ἡ δ᾽ ἁρπαγὴ μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
Ἡ φύσις ἁπάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ.
Ἤθους δικαίου φαῦλος οὐ ψαύει λόγος.
Ἢ μὴ γαμεῖν τὸ σύνολον ἢ γαμῶν κράτει.
Ἡ πατρίς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.
Ἡ γὰρ παράκαιρος ἡδονὴ τίκτει βλάβην.
Ἡδύ γε δικαίους ἄνδρας εὐτυχεῖς ὁρᾶν.
Ἤθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.
Ἡ γλῶσσα πολλῶν ἐστιν αἰτία κακῶν.
Ἡδὺ σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει.
Ἡ γὰρ σιωπὴ τοῖς σοφοῖς ἐστ᾽ ἀπόκρισις.
Ἡ γὰρ σιωπὴ μαρτυρεῖ τὸ μὴ θέλειν.
Ἡ μωρία δίδωσιν ἀνθρώποις κακά.
Ἢ μὴ ποίει τὸ κρυπτὸν ἢ μόνος ποίει.
Ἡ κοιλία καὶ πολλὰ χωρεῖ κὠλίγα.
Ἡ πενία ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ.
Ἡ γλῶσσ᾽ ἁμαρτάνουσα τἀληθῆ λέγει.
Θεὸν σέβου καὶ πάντα πράξεις ἐνθέως.
Θεὸν προτίμα, δεύτερον τοὺς σοὺς γονεῖς.
Θάλασσα καὶ πῦρ καὶ γυνὴ τρίτον κακόν.
Θέλων καλῶς ζῆν μὴ τὰ τῶν φαύλων φρόνει.
Θησαυρός ἐστι τῶν κακῶν κακὴ γυνή.
Θεὸς πέφυκεν ὅστις οὐδὲν δρᾷ κακόν.
Θησαυρός ἐστι τοῦ βίου τὰ πράγματα.
Θέλομεν καλῶς ζῆν πάντες ἀλλ᾽ οὐ δυνάμεθα.
Θεὸς συνεργὸς πάντα ποιεῖ ῥαδίως.
Θεοὶ μέγιστοι τοῖς φρονοῦσιν οἱ γονεῖς.
Θορύβους ὀχλώδεις φεῦγε καὶ παροινίας.

Θέλω τύχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πίθον.
Θεοῦ πέφυκε δῶρον εὐγνώμων τρόπος.
Θεὸς δὲ τοῖς ἀργοῖσιν οὐ παρίσταται.
Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς.
Θεράπευε τὸν δυνάμενον, ἄνπερ νοῦν ἔχῃς.
Θυμῷ χαρίζου μηδέν, ἄνπερ νοῦν ἔχῃς.
Θυσία μεγίστη τῷ θεῷ τὸ εὐσεβεῖν.
Θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχῃ.
Θηρῶν ἁπάντων ἀγριωτέρα γυνή.
Θνητὸς πεφυκὼς τοὐπίσω πειρῶ βλέπειν.
Θεοῦ γὰρ οὐδεὶς χωρὶς εὐτυχεῖ βροτῶν.
Θεοῦ δὲ πληγὴν οὐχ ὑπερπηδᾷ βροτός.
Θεὸς δ' ἁμαρτάνουσιν οὐ παρίσταται.
Θεὸν ἐπιορκῶν μὴ δόκει λεληθέναι.
Θυμοῦ κρατῆσαι κἀπιθυμίας καλόν.
Θεοῦ ὄνειδος τοὺς κακοὺς εὐδαιμονεῖν.
Ἱερὸν ἀληθῶς ἐστιν ἡ συμβουλία.
Ἴσος ἴσθι πᾶσι κἂν ὑπερβάλλῃς βίῳ.
Ἰσχυρότερον δέ γ' οὐδέν ἐστι τοῦ λόγου.
Ἰσότητα τίμα, καὶ πλεονέκτει μηδένα.
Ἱστοὶ γυναικῶν ἔργα κοὐκ ἐκκλησίαι.
Ἰὸς πέφυκεν ἀσπίδος κακὴ γυνή.
Ἱκανὸν τὸ νικᾶν ἐπὶ τῶν ἐλευθέρων.
Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
Ἴσον ἐστὶν ὀργὴ καὶ θάλασσα καὶ γυνή.
Ἰσχυρὸν ὄχλος ἐστίν, οὐκ ἔχει δὲ νοῦν.
Ἴσος ἴσθι κρίνων καὶ φίλους καὶ μὴ φίλους.
Ἴσον λεαίνης καὶ γυναικὸς ὠμότης.
Ἰατρὸς ἀδόλεσχος ἐπὶ νόσῳ νόσος.
Ἴσον θεῷ σου τοὺς φίλους τιμᾶν θέλε.
Ἱκανῶς βιώσεις γηροβοσκῶν τοὺς γονεῖς.
Ἰδών τι χρηστὸν μηδὲν ἐκφάνῃς ὅλως.
Ἰδών ποτ' αἰσχρὸν πρᾶγμα μὴ συνεκδράμῃς.
Καλὸν τὸ καιροῦ παντὸς εἰδέναι μέτρον.
Κακοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ κακός.
Κάλλιστόν ἐστι κτῆμα παιδεία βροτοῖς.

Κρίνει φίλους ὁ καιρός, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.
Κακὸν μέγιστον ἐν βροτοῖς ἀπληστία.
Κόλαζε τὸν πονηρόν, ἄνπερ δυνατὸς ᾖ.
Καλὸν τὸ μηδὲν εἰς φίλους ἁμαρτάνειν.
Κούφως φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τύχας.
Καιροῦ τυχὼν γὰρ πτωχὸς ἰσχύει μέγα.
Κακοῦ μεταβολὴν ἀνδρὸς χρὴ σιωπᾶν.
Καλὸν τὸ γηρᾶν καὶ τὸ μὴ γηρᾶν πάλιν.
Κάλλιστα πειρῶ καὶ λέγειν καὶ μανθάνειν.
Καλῶς ἀκούειν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν θέλε.
Κάλλιστον ἐν κήποισι φύεται ῥόδον.
Κατηγορεῖν οὐκ ἔστι καὶ κρίνειν ὁμοῦ.
Κέρδος πονηρὸν μηδέποτε βούλου λαβεῖν.
Κενῆς δὲ δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον.
Κρεῖττον σιωπᾶν ἐστιν ἢ λαλεῖν μάτην.
Καλὸν τὸ θνήσκειν οἷς ὕβριν τὸ ζῆν φέρει.
Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
Κακὸν φέρουσι καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι.
Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται.
Καλὸν τὸ θησαύρισμα κειμένη χάρις.
Κρεῖττον τὸ μὴ ζῆν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως.
Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφά.
Καρπὸς γὰρ ἀρετῆς ἐστιν εὔτακτος βίος.
Καλὸν τὸ νικᾶν, ὑπερνικᾶν δὲ σφαλερόν.
Καλῶς πένεσθαι μᾶλλον ἢ πλουτεῖν κακῶς.
Κέρδος πονηρὸν ζημίαν ἀεὶ φέρει.
Κακῷ σὺν ἀνδρὶ μηδ' ὅλως ὁδοιπόρει.
Καλὸν φέρουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.
Κακὸν φυτὸν πέφυκεν ἐν βίῳ γυνή,
καὶ κτώμεθ' αὐτὰς ὡς ἀναγκαῖον κακόν.
Κατὰ τὴν ἰδίαν φρόνησιν οὐδεὶς εὐτυχεῖ.
Καιρῷ σκόπει τὰ πράγματ', ἄνπερ νοῦν ἔχῃς.
Κἂν τοῖς ἀγροίκοις ἐστὶ παιδείας λόγος.
Λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη.
Λίαν φιλῶν σεαυτὸν οὐχ ἕξεις φίλον.
Λόγοις ἀμείβου τὸν λόγοις πείθοντά σε.

Λιμὴν πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.
Λόγῳ με πεῖσον, φαρμάκῳ σοφωτάτῳ.
Λόγος διοικεῖ τὸν βροτῶν βίον μόνος.
Λογισμός ἐστι φάρμακον λύπης μόνος.
Λῦπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσον.
Λαβὼν ἀπόδος, ἄνθρωπε, καὶ λήψῃ πάλιν.
Λιμὴν πλοίου μέν, ἀλυπία δ' ὅρμος βίου.
Λύπην γὰρ εὔνους οἶδεν ἰᾶσθαι λόγος.
Λιμὸς μέγιστον ἄλγος ἀνθρώποις ἔφυ.
Λιμῷ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἀντειπεῖν ἔπος.
Λυποῦντα λύπει, καὶ φιλοῦνθ' ὑπερφίλει.
Λυπεῖ με δοῦλος δεσπότου μεῖζον φρονῶν.
Λύπη παροῦσα πάντοτ' ἐστὶν ἡ γυνή.
Λόγον παρ' ἐχθροῦ μήποθ' ἡγήσῃ φίλον.
Λύπης ἰατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος.
Λέοντι συζῆν ἢ γυναικὶ συμβιοῦν.
Λάλει μέτρια καὶ μὴ λάλει ἃ μή σε δεῖ.
Λήσειν διὰ τέλους μὴ δόκει πονηρὸς ὤν.
Λόγος εὐχάριστος χάριτός ἐστ' ἀνταπόδοσις.
Λάβε πρόνοιον τοῦ προσήκοντος βίου.
Μισῶ σοφιστὴν ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.
Μὴ κρῖν' ὁρῶν τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον.
Μεστὸν κακῶν πέφυκε φορτίον γυνή.
Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν ἀεί.
Μιμοῦ τὰ σεμνά, μὴ κακοὺς μιμοῦ τρόπους.
Μισθὸς διδάσκει γράμματ', οὐ διδάσκαλος.
Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.
Μί' ἐστὶν ἀρετὴ τὸν ἄτοπον φεύγειν ἀεί.
Μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει.
Μὴ φεῦγ' ἑταῖρον ἐν κακοῖσι κείμενον.
Μακάριόν ἐστιν υἱὸν εὔτακτον τρέφειν.
Μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κριτής.
Μὴ σπεῦδ' ἃ μὴ δεῖ, μηδ' ἃ δεῖ σπεύδειν μένε.
Μὴ τοὺς κακοὺς οἴκτειρε πράξαντας κακῶς.
Μέγιστον ὀργῆς ἐστι φάρμακον λόγος.
Μετὰ τὴν δόσιν τάχιστα γηράσκει χάρις.

Μέμνησο πλουτῶν τοὺς πένητας ὠφελεῖν.
Μένει δ' ἑκάστῳ τοῦθ' ὅπερ μέλλει παθεῖν.
Μακάριος ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.
Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.
Μισῶ πονηρὸν χρηστὸν ὅταν εἴπη λόγον.
Μὴ λοιδόρει γυναῖκα μηδὲ νουθέτει.
Μέμνησο νέος ὢν ὡς γέρων ἔσῃ ποτέ.
Μήποτε λάβῃς γυναῖκας εἰς συμβουλίαν.
Μὴ 'μβαινε δυστυχοῦντι· κοινὴ γὰρ τύχη.
Μακάριος ὅστις ἔτυχε γενναίου φίλου.
Μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχὺς πένης γένῃ.
Μέγ' ἐστὶ κέρδος, ἢν διδάσκεσθαι μάθῃς.
Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον.
Μηδέν ποτε κοινοῦ τῇ γυναικὶ χρήσιμον.
Μὴ γάμει γυναῖκα κοὐκ ἀνοίξεις τάφον.
Μεγάλη τυραννὶς ἀνδρὶ τελοῦσα καὶ γυνή.
Μὴ πρὸς τὸ κέρδος ἀεὶ πειρῶ βλέπειν.
Μαστιγίας ἔγχαλκος ἀφόρητον κακόν.
Μή μοι γένοιθ' ἃ βούλομ' ἀλλ' ἃ συμφέρει.
Μετὰ δικαίου ἀεὶ διατριβὰς ποίει.
Νόμῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.
Νόμιζε κοινὰ πάντα τἀτυχήματα.
Νοεῖν γάρ ἐστι κρεῖττον ἢ σιγὴν ἔχειν.
Νύμφη δ' ἄπροικος οὐκ ἔχει παρρησίαν.
Νόμοις ἕπεσθαι τοῖς ἐγχωρίοις καλόν.
Νέος πεφυκὼς πολλὰ χρηστὰ μάνθανε.
Νέμεσιν φυλάσσου μηδὲν ὑπερφρονῶν.
Νέῳ δὲ σιγᾶν μᾶλλον ἢ λαλεῖν πρέπει.
Νικᾷ γὰρ ἀεὶ διαβολὴ τὰ κρείττονα.
Νόμιζ' ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινοὺς φίλους.
Νόμος γονεῦσιν ἰσοθέους τιμὰς νέμειν.
Νόμιζε σαυτῷ τοὺς γονεῖς εἶναι θεούς.
Νόμων ἔχεσθαι πάντα δεῖ τὸν σώφρονα.
Νίκησον ὀργὴν τῷ λογίζεσθαι καλῶς.
Νόμιζε γήμας δοῦλος εἶναι διὰ βίου.
Νόσον δὲ κρεῖττόν ἐστιν ἢ λύπην φέρειν.

Νέος ὢν ἀκούειν τῶν γεραιτέρων θέλε.
Νὺξ μὲν ἀναπαύει, ἡμέρα δ' ἔργον ποιεῖ.
Νικᾷ παλαιὰς χάριτας ἡ νέα χάρις.
Νέοις τὸ σιγᾶν κρεῖττόν ἐστι τοῦ λαλεῖν.
Νέος ἂν πονήσῃς, γῆρας ἕξεις εὐθαλές.
Ξένους πένητας μὴ παραδράμῃς ἰδών.
Ξένοισι πιστοῖς πιστὸς ὢν γίγνου φίλος.
Ξένοις ἐπαρκῶν τῶν ἴσων τεύξῃ ποτέ.
Ξένῳ μάλιστα συμφέρει τὸ σωφρονεῖν.
Ξίφος τιτρώσκει σῶμα, τὸν δὲ νοῦν λόγος.
Ξένος ὢν ἀκολούθει τοῖς ἐπιχωρίοις νόμοις.
Ξενία χαλεπὴ κατὰ πολλοὺς τρόπους.
Ξενίας ἀεὶ φρόντιζε, μὴ καθυστέρει.
Ξένον ἀδικήσεις μηδέποτε καιρὸν λαβών.
Ξυνετὸς πεφυκὼς φεῦγε τὴν πανουργίαν.
Ξένος ὢν ἀπράγμων ἴσθι, καὶ πράξεις καλῶς.
Ξένους ξένιζε, καὶ σὺ γὰρ ξένος γ' ἔσῃ.
Ξένῳ δὲ σιγᾶν κρεῖττον ἢ κεκραγέναι.
Ξένος πεφυκὼς τοὺς ξενηδόχους σέβου.
Ὁ γράμματ' εἰδὼς καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει.
Ὁ σοφὸς ἐν αὑτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.
Οὐκ ἔστιν αἰσχρὸν ἀγνοοῦντα μανθάνειν.
Ἔλπιζε δ' αὐτὸν πάλιν εἶναι σοῦ φίλον.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐχ αὑτῷ φίλος.
Οὐκ ἔσθ' ὑγιείας κρεῖττον οὐδὲν ἐν βίῳ.
Ὅπου βία πάρεστιν, οὐδὲν ἰσχύει νόμος.
Ὀργὴ φιλοῦντος μικρὸν ἰσχύει χρόνον.
Οὐπώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν.
Οὐδεὶς τὸ μέλλον ἀσφαλῶς ἐπίσταται.
Οὐδὲν γυναικὸς χεῖρον οὐδὲ τῆς καλῆς.
Οὐκ ἔστι λύπης χεῖρον ἀνθρώποις κακόν.
Οὐδεὶς μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλεύεται.
Οὐκ ἔστι σοφίας κτῆμα τιμιώτερον.
Οὐκ ἔστι σιγᾶν αἰσχρόν, ἀλλ' εἰκῆ λαλεῖν.
Ὀργῆς χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ 'κφάνῃς φίλου.
Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν βίον ἄλυπον οὐδενός.

Ὁ πολὺς ἄκρατος ὀλίγ' ἀναγκάζει φρονεῖν.
Ὁμιλίας δὲ τὰς γεραιτέρων φίλει.
Ὁ μὴ δαρεὶς ἄνθρωπος οὐ παιδεύεται.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα κάλλιον φίλου.
Οὐδεὶς ὃ νοεῖς μὲν οἶδεν, ὃ δὲ ποιεῖς βλέπει.
Ὃν γὰρ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος.
Ὅμοια πόρνη δάκρυα καὶ ῥήτωρ ἔχει.
Οἶνος γὰρ ἐμποδίζει . . . . .
Οἷς μὲν δίδωσιν, οἷς δ' ἀφαιρεῖται τύχη.
Ὀργὴ δὲ πολλὰ δρᾶν ἀναγκάζει κακά.
Ὁ μηδὲν εἰδὼς οὐδὲν ἐξαμαρτάνει.
Οὐδεὶς ἐπιχειρεῖ τοῖς δεδυστυχηκόσι.
Ὅτ' εὐτυχεῖς μάλιστα μὴ φρόνει μέγα.
Ὅπλον μέγιστόν ἐστιν ἡ ἀρετὴ βροτοῖς.
Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἐστιν ἐν ἑκάστῳ θεός.
Οὐ χρὴ φέρειν τὰ πρόσθεν ἐν μνήμῃ κακά.
Οὐκ ἔστι πενίας οὐδὲ ἓν μεῖζον κακόν.
Ὁ μὴ γαμῶν ἄνθρωπος οὐκ ἔχει κακά.
Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.
Οὐδεὶς πῦρ εἰς χρήματα διδοὺς ἐπαύσατο.
Ὁ συκοφάντης ἐστὶ τοῖς πέλας λύκος.
Ὅρκον δὲ φεῦγε καὶ δικαίως κἀδίκως.
Ὀργὴν ἑταίρου καὶ φίλου πειρῶ φέρειν.
Πολλοὺς ὁ πόλεμος δι' ὀλίγους ἀπώλεσεν.
Πανήγυριν νόμιζε τόνδε τὸν βίον.
Πολλοὺς τρέφειν εἴωθε τἀδικήματα.
Πολλοὺς ὁ καιρὸς οὐκ ὄντας ποιεῖ φίλους.
Πολλοὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, οὐ φρονοῦσι δέ.
Πρᾶττε τὰ σαυτοῦ, μὴ τὰ τῶν ἄλλων φρόνει.
Πολλῶν ὁ καιρὸς γίγνεται διδάσκαλος.
Πενίας βαρύτερον οὐδέν ἐστι φορτίον.
Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστὸς πατήρ.
Πατὴρ οὐχ ὁ γεννήσας, ἀλλ' ὁ θρέψας σε.
Πονηρὸν ἄνδρα μηδέποτε ποιοῦ φίλον.
Πένης ὑπάρχων μὴ φρόνει τὰ πλουσίων.
Πενία δ' ἄτιμον καὶ τὸν εὐγενῆ ποιεῖ.

Πονηρός ἐστι πᾶς ἀχάριστος ἄνθρωπος.
Παθητός ἐστι πᾶς τις εὐπροσήγορος.
Πάντως γὰρ ὁ σοφὸς εὐτελείας ἀνέχεται.
Πάντα ἀνακαλύπτων ὁ χρόνος πρὸς φῶς φέρει.
Πένητας ἀργοὺς οὐ τρέφει ῥᾳθυμία.
Πενίαν φέρειν καὶ γῆράς ἐστι δύσκολον.
Πᾶσιν γὰρ εὖ φρονοῦσι συμμαχεῖ τύχη.
Πενίαν φέρειν οὐ παντός, ἀλλ᾽ ἀνδρὸς σοφοῦ.
Πρὸς εὖ λέγοντας οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
Ῥοπή ᾽στιν ἡμῶν ὁ βίος, ὥσπερ ὁ ζυγός.
Ῥῆμα παράκαιρον τὸν ὅλον ἀνατρέπει βίον.
Ῥᾳθυμίας περίφευγε καὶ κακοὺς φίλους.
Ῥᾷον βίον ζῇς, ἂν γυναῖκα μὴ τρέφῃς.
Ῥύπος γυνὴ πέφυκεν ἠργυρωμένος.
Ῥᾷον φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τύχας.
Ῥᾷον παραινεῖν ἢ παθόντα καρτερεῖν.
Ῥᾴθυμος ἂν ᾖς πλούσιος, πένης ἔσῃ.
Ῥύου δὲ σαυτὸν παντὸς ἐκ φαύλου τρόπου.
Σέβου τὸ θεῖον, μὴ ᾽ξετάζων πῶς ἔχει.
Σοφοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ σοφός.
Σοφοῦ παρ᾽ ἀνδρὸς ἐκδέχου συμβουλίαν.
Σιγή ποτ᾽ ἐστὶν αἱρετωτέρα λόγου.
Σωτηρίας σημεῖον ἥμερος τρόπος.
Σύμβουλος οὐδείς ἐστι βελτίων χρόνου.
Στερρῶς φέρειν χρὴ συμφορὰς τὸν εὐγενῆ.
Σοφία γάρ ἐστι καὶ μαθεῖν ἃ μὴ νοεῖς.
Σοφία δὲ πλούτου κτῆμα τιμιώτερον.
Σοφὴ σοφῶν γὰρ γίγνεται συμβουλία.
Σιγᾶν ἄμεινον ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει.
Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
Σοφὸς γὰρ οὐδεὶς εἰς τὰ πάντα προσκοπεῖ.
Σοφῷ παρ᾽ ἀνδρὶ πρῶτος εὑρέθη λόγος.
Σὺν τοῖς φίλοισιν εὐτυχεῖν ἀεὶ θέλε.
Τὰ θνητὰ πάντα μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.
Τὸ δὴ τρέφον με τοῦτ᾽ ἐγὼ λέγω θεόν.
Τίμα τὸ γῆρας, οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.

Τοὺς τῆς φύσεως οὐκ ἔστι λανθάνειν νόμους.
Τερπνὸν κακὸν πέφυκεν ἀνθρώποις γυνή.
Τῆς ἐπιμελείας πάντα δοῦλα γίγνεται.
Τύχη τέχνην ὤρθωσεν, οὐ τέχνη τύχην.
Τὰ μικρὰ κέρδη ζημίας μεγάλας φέρει.
Τὸν εὐκυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
Τέθνηκεν ἀνθρώποισιν ἅπασα χάρις.
Τὰ πλεῖστα θνητοῖς τῶν κακῶν αὐθαίρετα.
Τὰ χρήματ᾽ ἀνθρώποισιν εὑρίσκει φίλους.
Τὸν εὐποροῦνθ᾽ ἕκαστος ἡδέως ὁρᾷ.
Τῶν δυστυχούντων εὐτυχὴς οὐδεὶς φίλος.
Τὸ κέρδος ἡγοῦ κέρδος ἂν δίκαιον ᾖ.
Τὸ γὰρ θανεῖν οὐκ αἰσχρόν, ἀλλ᾽ αἰσχρῶς θανεῖν.
Ταμιεῖον ἀνθρώποισι σωφροσύνη μόνη.
Τὸν αὐτὸν αἰνεῖν καὶ ψέγειν ἀνδρὸς κακοῦ.
Τῶν εὐτυχούντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.
Τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
Τὸ ζῆν ἀλύπως ἀνδρός ἐστιν εὐτυχοῦς.
Τῶν εὐτυχούντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς.
Τἀληθὲς ἀνθρώποισιν οὐχ εὑρίσκεται.
Τῶν γὰρ πενήτων εἰσὶν οἱ λόγοι κενοί.
Τιμώμενοι γὰρ πάντες ἥδονται βροτοί.
Τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.
Ὑπερηφανία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
Ὑπὲρ σεαυτοῦ μὴ φράσῃς ἐγκώμιον.
Ὕβρις κακὸν μέγιστον ἀνθρώποις ἔφυ.
Ὑφ᾽ ἡδονῆς ὁ φρόνιμος οὐχ ἁλίσκεται.
Ὑγίεια καὶ νοῦς ἀγαθὰ τῷ βίῳ δύο.
Ὕπνος πέφυκε σωμάτων σωτηρία.
Ὑπὲρ εὐσεβείας καὶ λάλει καὶ μάνθανε.
Ὕπνος δὲ πάσης ἐστὶν ὑγιεία νόσου.
Ὕπνος δεινὸν ἀνθρώποις κακόν.
Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πολλὰ γίγνεται κακά.
Υἱῷ μέγιστον ἀγαθόν ἐστ᾽ ἔμφρων πατήρ.
Φίλους ἔχων νόμιζε θησαυροὺς ἔχειν.
Φιλόπονος ἴσθι, καὶ βίον κτήσῃ καλόν.

Φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα.
Φίλον δι' ὀργὴν ἐν κακοῖσι μὴ προδῷς.
Φίλος με βλάπτων οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.
Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Φεῦγ' ἡδονὴν φέρουσαν ὕστερον βλάβην.
Φίλον βέβαιον ἐν κακοῖσι μὴ φοβοῦ.
Φεύγειν ἀεὶ δεῖ δεσπότας θυμουμένους.
Φίλων τρόπους γίγνωσκε, μὴ μίσει δ' ὅλως.
Φρόνημα λιπαρὸν οὐδαμῶς ἀναλίσκεται.
Χωρισμὸς φίλων δοκιμαστήριον φιλίας.
Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα κἀΐδου πύλας.
Χθὼν πάντα κομίζει καὶ πάλιν κομίζεται.
Χειμὼν κατ' οἴκους ἀνδράσιν κακὴ γυνή.
Χωρὶς γυναικὸς ἀνδρὶ κακὸν οὐ γίγνεται.
Χρηστὸς πονηροῖς οὐ τιτρώσκεται λόγοις.
Χεὶρ χεῖρα νίπτει, δάκτυλοι δὲ δακτύλους.
Χαίρειν ἐπ' αἰσχροῖς οὐδέποτε χρὴ πράγμασιν.
Χρόνος δ' ἀμαυροῖ πάντα κεἰς λήθην ἄγει.
Χρηστοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν.
Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον.
Ψυχὴν ἔθιζε πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα.
Ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀνθρώποις ὁ νοῦς.
Ψυχῆς νοσούσης ἐστὶ φάρμακον λόγος.
Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ καθὰ δύνῃ.
Ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον.
Ψευδὴς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.
Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.
Ὡς ἡδὺ κάλλος, ὅταν ἔχῃ νοῦν σώφρονα.
Ὡς ἡδὺ δούλῳ δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν.
Ὡς οὐδὲν ἡ μάθησις, ἂν μὴ νοῦς παρῇ.
Ὡς τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.
Ὡς πάντα τιμῆς ἐστι πλὴν τρόπου κακοῦ.
Ὡς ἔστ' ἄπιστος ἡ γυναικεία φύσις.
Ὡς αἰσχρὸν ἀνθρώποισίν ἐστ' ἀπληστία.
Ὡς χάριέν ἐστ' ἄνθρωπος ὅταν ἄνθρωπος ᾖ.

Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν μὴ φθονούσης τῆς τύχης.
Ὡς αἰσχρὸν εὖ ζῆν ἐν πονηροῖς ἤθεσιν.

SUPPLEMENTUM I. *)

Ἀγαθὰ προθύμως καὶ λάλει καὶ μάνθανε.
Ἄκουε πάντων, ἐκλέγου δ' ἃ συμφέρει.
Βούλου τὸ πρῶτον εὐσεβεῖν πρὸς τὸν θεόν.
Βουλὴ πονηρὰ χρηστὸν οὐκ ἔχει τέλος.
Γέλως τὰ σεμνὰ τοῦ βίου τοῖς σώφροσιν.
Δίκαιος ἴσθι καὶ φίλοισι καὶ ξένοις.
Ἔλεγχε σαυτὸν ὅστις εἶ πράττων κακῶς.
Ἦθος πανοῦργον μακρὰν οἰκίζει θεοῦ.
Ἤθη τὰ πάντων ἐν χρόνῳ πειράζεται.
Θυμὸν φυλάττου· τὸ φρονεῖν γὰρ οὐκ ἔχει.
Ἴσον ἐστὶν εἰς πῦρ καὶ γυναῖκας ἐμπεσεῖν.
Κόλαζε κρίνων ἀλλὰ μὴ θυμούμενος.
Λύπης ἰατρός ἐστιν ὁ χρηστὸς φίλος.
Μηδέποτε δοῦλον ἡδονῆς σαυτὸν ποίει.
Νοῦς ἐστι πάντων ἡγεμὼν τῶν χρησίμων.
Νόμοις ἕπεσθαι πάντα δεῖ τὸν σώφρονα.
Ὁ βίος ἀδήλους τὰς μεταπτώσεις ἔχει.
Οὐδεὶς ποιῶν πονηρὰ λανθάνει θεόν.
Πολυπραγμονεῖν ἀλλότρια μὴ βούλου κακά.
Τὸ γνῶθι σαυτὸν πᾶσίν ἐστι χρήσιμον.
Τοῦτ' ἐστὶ τὸ ζῆν μὴ σεαυτῷ ζῆν μόνῳ.
Τὰ δ' αἰσχρὰ κέρδη συμφορὰς ἐργάζεται.
Ὕπουλος ἀνὴρ δίκτυον κεκρυμμένον.
Ὕδωρ θαλάσσης ὁ τρόπος τῶν δυσκόλων.
Φῶς ἐστι τῷ νῷ πρὸς θεὸν βλέπειν ἀεί.
Φίλος φίλου δεόμενος οὐκ ἔστιν φίλος.
Χαίρειν προσήκει τοῖς παθῶν ἐλευθέροις.

*) Descripsit ex cod. Vindob. (Philol. gr. CLXV) et per Th. Bergkium mecum communicavit I. H. C. Schubartus v. cl.

Χρόνος τὰ κρυπτὰ πάντα πρὸς τὸ φῶς ἄγει.
Ψυχῆς ὄλεθρός ἐστι σωμάτων ἔρως.

SUPPLEMENTUM II. *)

Ἀρετῆς ἁπάσης σεμνὸς ἡγεῖται λόγος.
Ἄξεις ἀλύπως τὸν βίον χωρὶς γάμου.
Ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν πάντων ὕπνος.
Ἅπασιν ἡμῖν ἡ συνείδησις θεός.
Βίος μὲν οὐδεὶς σκαιὸν ἔργον εἰσφέρει.
Βιοῦν ἀλύπως θνητὸν ὄντ᾽ οὐ ῥᾴδιον.
Γυνὴ δὲ κολακεύει σε τοῦ λαβεῖν χάριν.
Ζήτει ποιεῖν εὖ τοῖς καλῶς εἰργασμένοις.
Ἡ δ᾽ ἀργία πέφυκεν ἀνθρώποις κακόν.
Θνητὸς γεγονώς, ἄνθρωπε, μὴ φρόνει μέγα.
Ἴσχυε μὲν μή, χρῶ δὲ συντόνως θράσει.
Ἱκέτην γέροντα καὶ πένητα μὴ προδῷς.
Ἴσχυε σοφίᾳ κἀρετῇ, χρόνῳ δὲ μή.
Καλόν γε γαστρὸς κἀπιθυμίας κρατεῖν.
Καλὸν τὸ γηρᾶν, ἀλλ᾽ ὑπεργηρᾶν κακόν.
Καιρῶν μεταβολὴν πανταχοῦ σε δεῖ σκοπεῖν.
Λύει δὲ λύπην παντὸς ἀνθρώπου λόγος.
Λόγος τις εὐχάριστος ἀπόδοσις καλή.
Μηδέποτε πλούτει, θάνατον εὐλαβούμενος.
Μὴ μόνος ἐπίστασ᾽, ἀλλὰ καὶ δοῦναι φίλοις.
Μακάριος ὅστις εὐτυχεῖ γενναῖος ὤν.
Μέτρῳ δὲ πάντα μανθάνων δίκῃ ποίει.
Μηδέποτε καυχῶ πλοῦτον ἐν δόμοις ἔχων.
Μήτηρ ἁπάντων γαῖα καὶ κοινὴ τροφός.
Ξένον προτίμα, καὶ φίλον κτήσῃ καλόν.
Ὅπλον μέγιστον ἐν βροτοῖς τὰ χρήματα.

---

*) Edidit ex cod. Par. Boissonadus Anecd. I p. 153. Recepi non nisi ineditas, omissis etiam quae nimiam barbariem redolerent. Interposui quas idem Boissonadus l. l. p. 159 ex cod. 1630 edidit.

Ὁ χρόνος ἐπιμελὴς γίγνεται πάντων κριτής.
Οὐκ ἔστιν ὅστις τὴν τύχην οὐ μέμφεται.
Ὁ λόγος ἰατρὸς τῶν κατὰ ψυχὴν σοφοῦ.
Ὅπου γυναῖκές εἰσι πάντ' εἰσὶν κακά.
Πολλοῖσιν ἀδίκοις ἡ τύχη παρίσταται.
Πολλοὺς κακῶς πράξαντας ὤρθωσεν τύχη.
Πόλεις ὅλας ἠφάνισε διαβολὴ κακή.
Πολλοὶ τραπεζῶν, οὐ φίλων εἰσὶν φίλοι.
Ῥαθυμία τὰ πόλλ' ἐλαττοῦσθαι ποιεῖ.
Σωτηρίας σημεῖον ἥμερος τρόπος.
Συζῆν κακοῖσι μὴ σὺ πειρῶ τὸ σύνολον.
Σύμβουλος ἀγαθῶν μὴ κακῶν εἶναι θέλε.
Τὴν ἐπιμέλειαν παντὸς ἡγοῦ κυρίαν.
Τρισάθλιος γυναικὶ πιστεύων ἀνήρ.
Χρηστὴ γυνὴ κτῆμ' ἐστὶν ἀνδρὶ σώφρονι.
Χάριν χαρίζου καθ' ὅσον ἰσχύειν δοκεῖς.
Ψυχῆς ἀρχαίας οὐδέν ἐστι γλυκύτερον.
Ὦ Ζεῦ, τὸ πάντων κρεῖττόν ἐστι νοῦν ἔχειν.

SUPPLEMENTUM III EX ALDO. *)

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται.
Ἆρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος.
Αὐθαίρετος λύπη 'στὶν ἡ τέκνων σπορά.
Ἀκμὴ τὸ σύνολον οὐδὲν ἄνθους διαφέρει.
Ἀνὴρ ἀτυχῶν δὲ σώζεται ταῖς ἐλπίσιν.
Ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν ἀπραξία.
Ἅμ' ἠλέηται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.
Ἀμελοῦντα τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεστ' εὐσχημονεῖν.
Αὐτά σε διδάσκει τοῦ βίου τὰ πράγματα.
Ἅπαντ' ἀφανίζει γῆρας, ἰσχὺν σώματος.

---

*) Vide Praef. ad Menandrum p. XIII.

Ἂν εὖ φρονῇς, τὰ πάντα γ' εὐδαίμων ἔσῃ.
Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τἀσφαλέστατον.
Βλέπων πεπαίδευμ' εἰς τὰ τῶν πολλῶν κακά.
Βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου.
Βραβεῖον ἀρετῆς ἐστιν εὐπαιδευσία.
Βροτοῖς ἅπασιν ἡ συνείδησις θεός.
Βέβαιον οὐδὲν ἐν βίῳ δοκεῖ πέλειν.
Βίος ἐστὶν ἄν τις τῷ βίῳ χαίρῃ βιῶν.
Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.
Δύναμις πέφυκε τοῖς βροτοῖς τὰ χρήματα.
Διὰ δὲ σιωπῆς πικρότερον κατηγορεῖ.
Δυσπαρακολούθητον δὲ πρᾶγμ' ἔσθ' ἡ τύχη.
Ἔλπιζε πάντα μέχρι γήρως θνητὸς ὤν.
Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.
Ἐν δ' εὐπροσηγόροισίν ἐστί τις χάρις.
Ἐν γῇ πένεσθαι κρεῖττον ἢ πλουτοῦντα πλεῖν.
Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδ' ἂν εἷς πονηρὸς ἦν.
Ζῆν αἰσχρόν, οἷς ζῆν ἐφθόνησεν ἡ τύχη.
Ἡ δὲ μετάνοια γίγνετ' ἀνθρώποις κρίσις.
Ἡ δοῦσα πάντα καὶ κομίζεται φύσις.
Ἡδύ γε πατὴρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων.
Θνητὸς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα.
Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις.
Ἰσότητα δ' αἱροῦ καὶ πλεονεξίαν φύγε.
Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
Ἰατρὸς ὁ λόγος τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.
Καλὸν γυναικὸς εἰσορᾶν καλοὺς τρόπους.
Καιρὸς γάρ ἐστι τῶν νόμων κρεῖττον πολύ.
Καιροὶ δὲ καταλύουσι τὰς τυραννίδας.
Κρίνειν δίκαιον μὴ τὸ συμφέρον θέλε.
Κοινὸν τύχη, γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.
Καλὸν τὸ νήφειν ἢ τὸ πολλὰ κραιπαλᾶν.
Κοινὸν δὲ καλόν ἐστι χρηστὸς εὐτυχῶν.
Λεπτῶς γέ τοι ζῆν κρεῖσσον ἢ λαμπρῶς κακῶς.
Λόγον παρ' ἐχθροῦ μήποθ' ἡγήσῃ φίλον.
Μηδέποτε γήμῃ μηδὲ εἷς εὔνους ἐμοί.

Νίκα λογισμῷ τὴν παροῦσαν συμφοράν.
Ξένον προτιμᾶν μᾶλλον ἀνθρώποις ἔθος.
Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.
Οὐδεὶς ἐπλούτησεν ταχὺ δίκαιος ὤν.
Οὐδὲν πέπονθας δεινὸν ἂν μὴ προσποιῇ.
Ὁ παρ' ἡλικίαν νοῦς μῖσος ἐξεργάζεται.
Οὐ πανταχοῦ δ' ὁ φρόνιμος ἁρμόττειν δοκεῖ.
Οὐ γὰρ θέμις ζῆν πλὴν θεοῖς ἄνευ κακοῦ.
Ὀχληρὸς ἀνήρ ἐστιν ἐν νέοις γέρων.
Ὅπου γυναῖκές εἰσι, πάντ' ἐκεῖ κακά.
Ὀξὺς θεῶν ὀφθαλμὸς εἰς τὰ πάνθ' ὁρᾶν.
Οἴμοι· τὸ γὰρ ἄφνω δυστυχεῖν μανίαν ποιεῖ.
Οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
Πάντῃ γάρ ἐστι πάντα τε βλέπει θεός.
Πολλῶν ἰατρῶν εἴσοδός μ' ἀπώλεσεν.
Πολλοὶ γυναικῶν δυστυχοῦσιν εἵνεκα.
Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστὸς πατήρ.
Πλούτῳ πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν.
Πολυπραγμονεῖν ἀλλότρια μὴ βούλου κακά.
Πολλοὶ σχολὴν ἄγουσιν εἰς τὰ χείρονα.
Πολιὰ χρόνου μήνυσις, οὐ φρονήσεως.
Προπέτεια πολλοῖς ἐστιν αἰτία κακῶν.
Πειρῶ τύχης ἄνοιαν εὐχερῶς φέρειν.
Πολλοὶ τραπέζης οὐκ ἀληθείας φίλοι.
Ῥήτωρ πονηρὸς τοῖς νόμοις λυμαίνεται.
Ῥίψας λόγον τις οὐκ ἀναιρεῖται πάλιν.
Ῥέγχει παρούσης τῆς τύχης τὰ πράγματα.
Στρέφει δὲ πάντα τὰν βίῳ μικρὰ τύχη.
Στῦλος γὰρ οἴκου παῖδές εἰσιν ἄρρενες.
Σύμβουλος ἐσθλὸς μὴ κακὸς γίγνου φίλοις.
Σύμβουλος ἴσθι τῶν ἀγαθῶν, μὴ τῶν κακῶν.
Τῷ γὰρ καλῶς πράσσοντι πᾶσα γῆ πατρίς.
Τρόπος δίκαιος κτῆμα τιμιώτατον.
Τυφλὸν δὲ καὶ δύστηνον ἀνθρώποις τύχη.
Τὰ δ' αἰσχρὰ κέρδη συμφορὰς ἐργάζεται.
Τὸν καιρὸν εὔχου πάντοθ' ἵλεων ἔχειν.

Τιμὴ πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.
Τὸ πολλὰ πράττειν ἐστὶ πανταχοῦ σαπρόν.
Τὸ πολλὰ πράττειν κὠδύνας πολλὰς ἔχει.
Τὸ πολλὰ τολμᾶν πόλλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ.
Τύχη τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.
Ταὐτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύεται.
Τὴν τῶν κρατούντων μάθε φέρειν ἐξουσίαν.
Τὸ μηδὲν εἰκῇ πανταχοῦ 'στι χρήσιμον.
Τάχισθ' ὁ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.
Τὸ γνῶθι σαυτὸν πανταχοῦ 'στι χρήσιμον.
Τὸ ζῆν ἀλύπως ἀνδρός ἐστιν εὐτυχοῦς.
Ὑπόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχύ.
Ὑπερήφανον πρᾶγμ' ἐστὶν ὡραία γυνή.
Ὑπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Φιλίας μέγιστος δεσμὸς αἱ τέκνων γοναί.
Φασὶν κακίστους οἱ πονηροὶ τοὺς κακούς.
Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί.
Φρονοῦντός ἐστι ζημίαν πρᾴως φέρειν.
Φέρειν ἀνάγκη θνητὸν ὄντα τὴν τύχην.
Φίλος φίλῳ γὰρ συμπονῶν αὑτῷ πονεῖ.
Φίλου τρόπους γίγνωσκε, μισήσῃς δὲ μή.
Φιλίας δικαίας κτῆσις ἀσφαλεστάτη.
Φίλων ἔπαινον μᾶλλον ἢ σαυτοῦ λέγε.
Χαλεπὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἀνθρώποις βάρος.
Χάριν λαβὼν εὔκαιρον ἐν καιρῷ δίδου.
Χάριν χαρίζου, καθ' ὅσον ἰσχύεις ὅμως.
Χάριτας δικαίας καὶ δίδου καὶ λάμβανε.
Χάριν λαβὼν μέμνησο καὶ δοὺς ἐπιλάθου.
Χαλεπόν γε θυγάτηρ κτῆμα καὶ δυσδιάθετον.
Χειμὼν μεταβάλλει ῥᾳδίως εἰς εὐδίαν.
Ὡς μέγα τὸ μικρόν ἐστιν ἐν καιρῷ δοθέν.
Ὥρα τὰ πάντα τοῦ βίου κρίνει καλῶς.
Ὡς πολλὰ διὰ τὰς ἡδονὰς λυπούμεθα.
Ὡς εὐκόλως πίπτουσιν αἱ λαμπραὶ τύχαι.
Ὡς ἡδὺς ὁ βίος, ἂν τις αὐτὸν μὴ μάθῃ.

Ὦ τρισκακοδαίμων, ὅστις ὢν πένης γαμεῖ.
Ὡς ποικίλον πρᾶγμ' ἐστὶ καὶ πλάνον τύχη.

ADNOTATIONES.

Vs. 3 e Menandri Plocio adfertur a Stobaeo. V. supra p. 194. — Vs. 4 *ὀργὴν* pro *ἔχθραν* Grotius Exc. p. 925 fortasse ex Aristot. Rhet. II 21: *ἀθάνατον ὀργὴν μὴ φύλαττε θνητὸς ὤν*, de quo versu nota est disputatio Bentl. de Epist. Phal. p. 19 ed. Lips. — Vs. 8 Hippothoonti tribuitur apud Stobaeum Serm. XXII 25. Ex Menandri monostichis disertim citat Doxopater ad Aphthon. in Walzii Rhet. gr. II p. 294. — Vs. 13 e Menandro affertur a Stobaeo Gesn. VII p. 96. — Vs. 14 incerto poetae tribuitur a Stobaeo Ecl. Phys. T. I p. 128 Heer. — Vs. 15 Vind. *γὰρ πολλά.* Cod. apud Boiss. Anecd. I p. 152 *γὰρ τὰ πολλά.* Recte delet Boiss. *γάρ.* — Vs. 22 *αὐτῶν* Vind. 4 ceteri *αὐτῆς.* — Vs. 25 Orion a Ritschelio editus p. V, 3 *ἀνδρῶν δ' ἀπίστων.* De *εἰς ὕδωρ γράφειν* vide edit. mai. — Vs. 26 ex Menandro affertur. V. supra p. 91 111. — Vs. 30 *ἄριστος* Syll. Brunck. 186 et Schneiderus. Vind. 2 *ἀγαθός.* Vind. 3 *βέλτιστος.* Fort. fuit olim *ἀνὴρ γὰρ ἀγαθός.* — Vs. 31 Vind. 3 *μαραίνεται.* Vind. 4 *μαρένεται.* — Vs. 32 pro *φίλοι* Vind. 2 *φύγε.* Vind. 3 *φεῦγε.* Sinceram lectionem habent etiam schol. Eurip. Phoen 406. Suidas T. I p. 700. T. II p. 664. Zenob. Cent. I 90. Conf. Valck. ad schol. Eurip. Phoen. p. 54. Sophocli hunc versum tribuit schol. Aristidis p. 37 ed. Fromm. ubi legitur *φίλου κακῶς πράξαντος ἐκποδὼν φίλοι.* Post vs. 32 Schneiderus monet in Vind. 1 inseri hos versus: *Ἅπαντ' ἀφανίζει γῆρας, ἰσχὺν σώματος| ἀκοήν, ὅρασιν, κάλλος, οὐκέθ' ἡδονὴ | ἐστίν.* Quos e comico petitos esse non dubito, an e Menandro ducti sint, incertum est. Priorem versum habet etiam Aldina. Vind. 2 postrema ita scripta exhibet *οὐκέτι ἡδονήν.* — Vs. 39 habet ex Menandri monost. Doxipater apud Walz. rhet. II p. 294. — Vs. 40

ἀνὴρ ἀχάριστος dedi pro ἀχάριστος ἀνήρ. Vind. 4 ἀνὴρ ἄχρηστος. V. supra p. 325. Vind. 2 λογιζέσθω. — Vs. 41 Aldus ποιεῖ pro τελεῖ. — Vs. 43 πενόμενος scripsi ex Boiss. Anecd. I p. 153 pro πενωθείς. Ibid. τοῖς εὐτυχοῦσιν. — Vs. 46 et 47 Euripidi tribuit Stob. Serm. XXIII 5. qui altero versu habet αὐτοὶ δ' ὅταν σφάλωμεν, οὐ γ. V. Matthiae p. 433 et Ritschelium ad Orionis sent. p. VIII. — Vs. 49 pro παρρησία Brunck. πονηρία. — Vs. 50 Menandro tribuit Stob. Serm. II p. 30. — Vs. 53 est Christiani hominis foetus. Sententiam requiro fere hanc: ἀρχὴν σοφίας νόμιζε τοῦ θεοῦ φόβον. — Vs. 56 ante Schneiderum ἕξεις. — Vs. 57 Diphilo tribuit Stob. Flor. CV 47. — Vs. 59 Vind. 4 σκοπεῖν. Menandro disertim assignatur ab Anonymo in Walzii Rhet. II p. 16. Doxopatro ibid. p. 251. 294. 295. — Vs. 60 Aldinus γίγνου δ' ἐς ὀργὴν μὴ ταχὺς ἀλλὰ βραδύς, ex elegiaco poeta desumptus est: γίγνου δ' εἰς ὀργὴν μὴ ταχὺς ἀλλὰ βραδύς. Monuit Hermannus apud Erfurdtium ad Soph. Aiac. p. 630 In fine addidi γενοῦ. Confirmat codex Boissonadi Anecd. I p. 154. — Vs. 65 Diphili versus apud Stob. Flor. CV 47. — Vs. 66 δὲ adieci e Syll. Brunckii, qui pro ὃς habet ὅτι. — Vs. 67 pro βίου apud Boiss. Anecd. I p. 153 ἀνδρός. — Vs. 69 ἀποθανεῖν cod. pro κατθανεῖν. Versus est Euripidis. V. Stobaeum Serm. CXVIII 14. — Vs. 72 Philemonis est, fab. inc. CXVII. — Vs. 78 Philetae h. e. Philem. tribuitur a Stobaeo. V. Philem. Inc. 61. — Vs. 79 ἐστὶν εἰκὼν transposui. — Vs. 80 et 81 e Cratete citat Stob. Serm. XXXIII 4 et XVII 3. — Vs. 83 editur γυναικὶ πάσῃ. Vind. 2 κόσμος ἡ σιγὴ πέλει. Idem versus apud Eustath. ad Hom. p. 746 25 Rom. Apud Boiss. An. I 154 κόσμος ἡ σιγὴ πρέπει. — Vs. 89 Euripidis est apud Orion. Gnomol. II 1. — Vs. 91 Philemonis est, cuius v. Fr. inc. 115. Vind. 4 μεταμέλειαν. — Vs. 92 οὐ τὰ codd. pro κοὐ. Brunckius οὐχί. — Vs. 94 a Stob. LXVIII 21 tribuitur Diphilo, ubi pro ἐσθλῆς exhibetur ἀγαθῆς. — Vs. 95. Orion a Ritschelio editus p. V 28: γυναῖκα γὰρ θάπτειν [κρεῖσσον] ἢ γαμεῖν. Chaeremoni tribuitur a Stobaeo Serm.

LXVIII 22. Grotius κρεῖττον, ut Stobaeus. — Vs. 96 Philonidi tribuitur a Stobaeo. Vid. vol. II p. 425. — Vs. 101 Euripidis versus est Belleroph.. 13. — Vs. 104 cod. Vind. 1 habet γύμναζε δαῖμ᾽, ἄνδρα γὰρ με γυμνάζεις. Anthimos Gazes γύμναζε παῖδας, ἄνδρα γὰρ οὐ γυμνάσεις. Quo adiutus scripsi ἄνδρας οὐ γὰρ γυμνάσεις. — Vs. 106 emendavi ex Boisson. Anecd. I p. 159. Cod. Vind. γυνὴ τὸ συμφέρον οὐ βούλεται. — Vs. 107 Vind. 4 γέροντος et νέου. — Vs. 108 Vind. 2 γελᾷ ἰδὼν μωρός. Vind. 3 γελᾶ ὁ μ. κ. μή τι γ. — Vs. 111 est Aeschyli Prom. 329. Ald. γλώσσης ματαίας ζ. προσέρχεται. Aliae προσγίγνεται. — Vs. 112 Vind. 1 γλώσσης. — Vs. 113 γένοιτ᾽ ἂν ἐκτροπὴ dedi pro γένοιτο ἐντροπή, quod habet Vind. 4. At Vind. 3 γένοιτ᾽ ἂν τροπῆς. Ald. γένοιτ᾽ ἀνατροπή. — Vs. 115 Vind. 2 φίλους τὴν πίστιν οὐ λόγοις. Vind. 3 φίλους τὰ πιστὰ μὴ λόγοις. — Vs. 117 „Vind. 1 sic exhibet: δ. ἴσθι μ. ἢ κακολόγος. Eundem post versum 124 sic repetit: δ. εἶναι μ. ἢ κακολ. Editus habet εἴην — ἢ καλὸς κακός, ut Stob. Tit. 64. Euripidi tribuens. In Aldina est δύσμοιρος ἴσθι μᾶλλον ἢ κακηγόρος." *Schneider.* Apud Boiss. An. I 154 δίσμορφος ἴσθι μᾶλλον ἢ κακὸς λόγοις. — Vs. 119 non est antiqui poetae. — Vs. 120 ex Menandri Piscat. p. 76. — Vs. 121. cfr inc. apud Zenobium III 29: δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν αἰσχρὸν (lege αἰσχρὰ) προσκρούειν λίθον. — Vs. 122 Vind. 2 μὴ συνείσρεε. — Vs. 123 schol. Theocr. V 65 παρούσης. — Vs. 126 συμμάχους et θεοὺς dedi e Vind. 4. Schneiderus e ceteris codd. dedit singularem. — Vs. 129 „Stob. Tit. 69 ex Euripide rectius posuit γέροντι, non γαμοῦντι." *Schneider.* — Vs. 130 „ex Eurip. δειναὶ μὲν laudavit Stob. Tit. 71." *Schneider.* — Vs. 132 cod. dabat γέγονα γῆ. Editus: δαίμων ἑαυτῷ πλουσίαν γήμας ἔσῃ. — Vs. 135 et 136 Menandro tribuit Stobaeus Serm. IX 9. — Vs. 137 leg. videtur: δ. δόξαν κἀρετήν, φεῦγε ψόγον. — Vs. 138 tetigi ad Menandri p. 269. Boiss. Anecd. I p. 154 σε addit post ἑτέρῳ. — Vs. 140 δίκαιος dedi e Vind. 4. Ceteri δικαίῳ. — Vs. 143 Aldus ἐν τοῖς δὲ δεινοῖς. Brunck.

ἐν τοῖσι δεινοῖς. — Vs. 144 factus ad imitationem Aeschylei: ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός. — Vs. 149 γὰρ Grot. Exc. p. 923. Stob. Serm. XXIX 11 τοι, ubi Euripidi tribuitur. — Vs. 154 apud Boiss. An. I p. 157: νέος ὢν ἐφόδιον ὡς τὸ γῆρας κατατίθου. — Vs. 156 „alii legunt εἰ δὲ μὴ χρόνος, ut e Diog. Laert. adnotavit Stephanus p. 289." *Schneider.* — Vs. 159 „cod. mutilum dat πλησμονῇ κύπρις, πεινῶσι. Est Euripidis, teste Athenaeo, qui πεινῶντι habet, schol. Sophoclis πεινῶσι." *Schneider.* — Vs. 162 pro ἐστι cod. ἀνδρός. Correxi in edit. mai. Confirmat nunc cod. apud Boiss. Anecd. I p. 154. — Vs. 164 pro πάθοις Vind. 4 λάβῃς. — Vs. 167 Vind. 3 εὐκαταφρόνητον, omisso ἐστιν. Tum Br. σιγηλός. — Vs. 168. Aristides vol. III p. 253 c. (vol. II p. 204 Dind.) τὸ τοῦ κωμῳδιοποιοῦ βεβαίως καὶ παγίως ἔχει ὡς ἄρ' εἷς εἴη τῆς οἰκίας δοῦλος ὁ δεσπότης. Schol. ad Aphthon. apud Walzium rhet. gr. vol. II p. 23: τῶν γνωμῶν αἱ μὲν ἄνευ αἰτίας προφέρονται, ὡς τὸ εἷς ἐστι δοῦλος κτλ. Eadem p. 594. Utitur eo versu etiam Libanius orat. de Servis vol. II p. 88. — Vs. 172 φυλάξεις Brunck. — Vs. 173 Antiphani tribuitur a Stob. Serm. XXI 4. — Vs. 178 legebatur πανταχοῦ. — Vs. 179 vid. Philem. ed. mai. p. 433. — Vs 182 fort. ἔνεστι et ἡδονῆς μέτρον. — Vs. 183 rectius εὔπιστον, *suspicax.* Menand. p. 183 εὔπιστον ἀτυχῶν ἐστιν ἄνθρωπος φύσει. Corruptis numeris plus una ratione succurras; quod certum sit, vix afferas. Suspicabar εὔπιστον ἀτυχὴς ἐστ' ἀνὴρ λυπούμενος. — Vs. 185 Vind. 4 τῶν omittit. Mihi non liquet. — Vs. 186 Schneiderus dedit ἄριστον. — Vs. 187 legendum videtur σεαυτῷ καταλιπεῖν. Quo ducit Aldinus versus: ζήτει σεαυτῷ δόξαν ἐγκαταλιπεῖν. — Vs. 190 Vind. 2 ὡς ὀγόμεθα. Tetigi hunc versum supra p. 84. — Vs. 193 Stob. Serm. CXXI 17 praebet εὐπορώτερος. — Vs. 194 fort. θανάτου γ'. — Vs. 196 vulgatum συνάγειν correxit Brunck. — Vs. 197 Stobaeus Flor. 67 13 Hippothoo tribuit, 68 24 Euripidi. — Vs. 200 libri μὴ προσδοκοῦντες θανεῖν. — Vs. 206 cod. ἐρᾶν pro κρατεῖν. — Vs. 210 „ante Brunck. erat ἑκάστου γὰρ γένους: is e Stob. Tit. 85 ἑκάστῳ resti-

tuit." *Schneider.* — Vs. 212 addidi *δέ.* — Vs. 217 Guelf. et Vind. 3 *παρὰ καιρόν.* — Vs. 218 „Initium in cod. deest: supplevit Anthimus Gazes." *Schneider.* — Vs. 221 „Vind. 3 *ἢ δεῖ σιωπᾶν ἢ λέγειν ἀμείνονα.* Sic etiam Aldus. Schneidero versus vitiatus videtur ex edito: *κρεῖττον σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει.* — Vs. 222 „vulgo est *πολλοῖς ἀπόκρ. ἡ σ. τυγχάνει.* Vind. 2 dabat *ἡ σιωπὴ τοῖς πολλοῖς ἀπόκρισίς ἐστιν.* Vind. 1 omisit *ἐστιν.* Guelf. (cum Vind. 3) dat *ἡ γὰρ σ. τοῖς σοφοῖς ὑπόκρισις.*" *Schneider.* — Vs. 225 *πόει* cod. Boissonadus Anecd. I p. 155. — Vs. 227 retinui cod. lectionem. Editur *πενία δ' ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ.* Videant alii. — Vs. 229 „tanquam a Christiano profectum reprobavit Brunckius, etiam olim H. Steph. p. 264. qui scripturam *εὐθέως* commemcravit." *Schneider.* Pro *ἐνθέως* cod. Boisson. An. I p. 155 *κατὰ τρόπον.* — Vs. 231 *τρίτον κακὸν* optime Vind. 1 et 2. Similiter Vind. 4 *κακὸν τρίτον.* Guelf. et Vind. 3 *καὶ τρίτον γυνὴ κακόν,* fortasse illo elegantius. Vulgo editur *κακὰ τρία,* quod moverat Hermannum apud Erfurdtium ad Soph. Aiac. p. 630. ut iambographi hunc versum esse suspicaretur. — Vs. 234 *ὅστις* scripsi pro *ὅτι* ex cod. Boiss. An. I p. 155. — Vs. 236 „editus *πάντες καλῶς ζῆν θ. ἀλλ' οὐ δ.* Nostrum ordinem habet uterque (1 et 2) Vind." *Schneider.* — Vs. 237 „editus *συνεργῶν.* Guelf. [et Vind. 3] *θεοῦ συνεργοῦ* habet." *Schneider.* — Vs. 238 „habet sub Dicaeogenis nomine Stob. Serm. LXXIX p. 341 Gr. ubi *θεὸς μέγιστος,* ut dedit cum edito Brunck. Nostrum Vind. 1. 2." *Schneider.* Accedit etiam 3. — Vs. 239 Vind. 3 *θόρυβον ὀχλώδη.* — Vs. 240 est etiam apud Gregor. Nazianz., notante Schneidero. — Vs. 243 Demonacti tribuitur a Stob. Serm. XXII 16. ubi versus ita scriptus legitur, ut Brunckio praeeunte eum edidimus. Vulgo *θνητὸς πεφυκὼς μὴ φρονῇς ὑπέρθεα.* Cfr Schaefer. ad Brunckii Gn. Poet. p. 368. — Vs. 246 nisi aliud latet, certe *τό γ'* legendum. — Vs. 248 „vulgatum *κακὴ γυνὴ* correxerat Brunckius." *Schneider.* — Vs. 249 Isidoro tribuit Stobaeus Sermon. XXII 27. — Vs. 250 legebatur *θεοῦ γὰρ χωρὶς*

οὔεἰις. Vind. 3 ut editus: θεοῦ γὰρ οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν ἄνευ. Nostrum Stob. Ecl. phys. p. 36 Heer. Paullo aliter apud Ioh. Lydum de mens. p. 60 et in Boiss. Anecd. I p. 255: θεοῦ γὰρ ἐκτὸς οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν. — Vs. 251 e Sophocle citat Theophilus ad Autol. II p. 77 notante Schneidero. — Vs. 255 leg. θεῶν, vel θεοῦ δ'. — Vs. 256 „reddit proverbium ἱερὸν ἡ συμβουλή, de quo Zenob. IV 40." *Schneider.* Antiquiorem proverbii auctoritatem praestabit Plato. V. intpp. Luciani Rhet. praec. T. III p. 2. — Vs. 257 ὑπερβάλλῃς βίῳ pro ὑπερέχῃς τῷ βίῳ cod. Boisson. Anecd. I p. 155. — Vs. 258 δέ γ' omittunt Vind. 1 et 4. — Vs. 259 ante πλεονέκτει καὶ addidi. Possis et μή. — Vs. 261 pro ἰὸς cod. Paris. apud Boiss. Anecd. I p. 160 vitiose ἴσον. — Vs. 262 nisi gravior corruptela latet, certe ἐστὶ pro ἐπὶ legendum. — Vs. 264 cod. κακὴ ante γυνὴ inserit, et pro ὀργῇ, quod Schneidero debetur, habet ὀργή. Delevi κακή. — Vs. 268 cod. i. a. νοσοῦντι πάλιν νόσος. Apud Boiss. An. I p. 156 ἐστὶν ἐπὶ τῇ νόσῳ νόσος. Correxit Boiss. — Vs. 278 Vind. 4 ἧς. Apud Boiss. An. I p. 156 δυνατὸν ἦ. — Vs. 282 ita Guelf. et Vind. 3. At Vind. 1 pro χρὴ σιωπᾶν habet οὐδεὶς ἐσκοπεῖ. Fort. κακοῦ μεταβολὴν ἀνδρὸς οὐ χρὴ προσδοκᾶν, vel κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς μεταβολὴν οὐδεὶς σκοπεῖ. — Vs. 290 apud Stobaeum Tit. XXXIII p. 139. Philonidae tribuitur. Vind. 4 μᾶλλον pro ἐστίν. Editus versus: κρεῖττον σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει. — Vs. 295 Brunckius γέ pro τό. Malim τι. Aldus δέ. — Vs. 296 Vind. 1 et 3 καλὸν τὸ μὴ ζῆν. Vid. Philem. Inc. 109. — Vs. 297 Aeschylo tribuit Stob. Serm. 29 p. 127. ubi γέροντα, non γέροντι. Pro σοφὰ Vind. 1 et Ald. σφόδρα. — Vs. 298 inserui γάρ, ut voluit Schaeferus. Apud Boiss. An. I p. 156 καρπὸς ἀρετῆς δίκαιος εὔτακτος βίος. — Vs 299 non est antiqui poetae versus. — Vs. 300 Antiphanis versus est. V. vol. III p. 53. — Vs. 301 Vind. 3 κέρδη πονηρά. — Vs. 304 apud Boiss. Anecd. I p. 156 πέφυκε βίῳ γυνὴ κακή. — Vs. 306 Ald. κατ' ἰδίαν φρόνησιν. Nostrum praebuit Vind. 3 Brunck. praeeunte Grotio dedit ἰδίαν κατὰ φρ. quod

habet Vind. 4. — Vs. 307 apud Boiss. An. I p. 156 εἴγε νοῦν ἔχῃς. — Vs. 313 Vind. 3 μὲν πεῖσαι φάρμακον σοφώτατον. Unde coniicias μ᾽ ἔπεισε φαρμάκῳ σοφωτάτῳ. — Vs. 316 vulgo νόσους, ut Stobaeus Tit. 99 10. Nostrum est e Vind. 1. Similiter Vind. 3 λῦπαι καὶ γὰρ ἀνδράσιν τίκτει νόσον. — Vs. 318 „Vind. 2 dat τοῦ βίου ὅρμος τοῦ βίου δ᾽ ἀλυπία, suprascripto πλόου. In Aldina est Πλοίου λιμὴν μέν, ἀλυπία." *Schneider.* V. Ritschelium ad Orionis sent. p. VII. Apud Boiss. Anecd. I p. 156 λιμὴν πλοίου ὅρμος, βίος δ᾽ ἀλυπία. — Vs. 319 Stob. Serm. CXIV p. 471 Grot. θεραπεύειν pro ἰᾶσθαι. — Vs. 322 Ald. μισοῦντα μίσει. — Vs. 323 „Aldina dedit δεσπότου μεῖζον. Rectius sub Menandri nomine Stob. Tit. 62 5 μεῖζον οἰκέτου." *Schneider.* Apud Boiss. An. I 156 δεσπότην ὑπερφρονῶν. — Vs. 330 erat ἐστιν ἀνταπόδοσις — Vs. 331 malim λαβοῦ. — Vs. 336 legebatur μιμοῦ κακοὺς τ. — Vs. 338 Stob. Tit. 29 9. Euripidi tribuit. — Vs. 339 cod. μία ἐστιν et τὸ ἄτοπον. Correxi ex Orione. V. supra p. 127. In his ὁ ἄτοπος pro ἀτοπία dictum accipio. Hesychius, Ἄτοπος: παράδοξος λόγος ἢ θαυμαστός, ubi frustra corrigunt ἄτοπον. Similiter dicitur ὁ φρόνιμος pro φρόνησις, ὁ παράλογος pro παραλογία. — Vs. 346 libri ἐστιν ὀργῆς, quod correxi. — Vs. 351 pro αἰὼν Guelf. et Vind. 3 βίος. Iidem pro ἔχει praebent φέρει. — Vs. 352 ὅταν dedi e Stobaeo Sermon. II 5 et Antonio Mel. p. 278 12. ubi Menandro versus tribuitur. Vind. 2 ἄν. — Vs. 353 dedi γυναῖκα pro γυναῖκας. — Vs. 355 Vind. 2 μήπω. Tum γυναῖκας scripsi pro γυναῖκα. — Vs. 357 ita dedi ex Aldo. Codex μ. ἐστιν, ὃς ἔτυχε φίλου. — Vs. 358 Vind. 4 ταχύ. Fort. ταχέως — Vs. 360 Menandri est. V. Fragm. inc. 144. — Vs. 363 fort. ἀνδρὶ πλουσία γυνή. — Vs. 364 multa tentari possunt: quod certum sit, nihil. — Vs. 367 fort. μετὰ τοῦ δικαίου διατριβὰς ἀεὶ ποίει. — Vs. 368 alibi χρόνῳ, ut e Stephano notat Schneiderus. — Vs. 369 editur δυστυχήματα. — Vs. 372 habet Apost. 13 77. Pro ἐγχωρίοις Brunck. ἐγχώροις. Rectius Bentl. p. 93 ἐπιχωρίοις. Sophocli tribuitur a

Stobaeo Flor. XLIII 25. Atqui ibi Sophoclis nomen ad sequentem versum pertinet. Pro τοῖς ἐγχ. κ. Vind. 4 habet πάντα δεῖ τὸν σώφρονα. Similiter infra 380. — Vs. 374 fort. μηδ' ἄγαν ὑπερφρόνει. Apud Boisson. An. I p. 157: φυλάσσου μηδὲν ὑπέρογκον ποίει. — Vs. 376 „Vind. 1 dat γὰρ διάβολος τὰ κρείττονος ἀεί. Guelf. [et Vind. 3] γὰρ ἀεὶ ἡ διαβολὴ τοὺς κρείττονας." *Schneider*. — Vs. 378 Menandro tribuit Stobaeus Flor. LXXIX 26. Philemoni Apost. XIII 78. — Vs. 383 pro δὲ editum πολύ, ut in Stob. Tit. 99 6. — Vs. 385 fort. νὺξ ἀναλίει μέν. — Vs. 388 dedi ἂν pro ἐάν. — Vs. 389 Vind. 2 παρεκδρ. — Vs. 394 dedi ἀκολούθει pro ἐπακολούθει e Vind. 1. Tum scripsi ἐπιχωρίοις pro ἐγχωρίοις e Vind. 3 et 4. — Vs. 395 „κατὰ πολλοὺς τοὺς τρόπους dabat codex." *Schneider*. Vind. 4 ξενιτεία. Fort. ξενία [γέ τοι] χαλεπή 'στι. — Vs. 397 ἀδικήσεις. V. Schaefer. ad Brunckii Poes. Eth. p. 313. — Vs. 399 Vind. 4 ζήσης h. e. ζήσεις. — Vs. 400 apud Boiss. An. I p. 157: ξένους προτίμα· σὺ γὰρ ἔσῃ ξένος ποτέ. — Vs. 401 editus et Vind. 3 ξένον. — Vs. 402 ξενηδόχους. V. Schaefer. l. l. p. 319. — Vs. 406 non suo loco positus est. V. Philem. Fragm. inc. 52 b. Post πάλιν adde ἄν. — Vs. 407 editus οὐχ αὑτὸν φιλεῖ. — Vs. 409 scribendum videtur ὅπου βία, παρ' οὐδὲν ἰσχύει νόμος. — Vs. 410 a Stob. Flor. LXIII 20. Menandro tribuitur, ubi est φιλούντων. Convenit fere Terentii illud Andr. III 3 23: *Amantium ira amoris integratio*, ubi nostrum versum comparavit Lindenb. T. II p. 107 West. unde eum Clericus ad Menandri Andriam rettulit. — Vs. 411 est Menandri versus. Vide p. 187. — Vs. 415 δι' ὀργῆς Guelf. — Vs. 418 „Vind. 1 μὴ ἐκφάνης. Vind. 2 φάνῃς." *Schneider*. Vide Philemonis Inc. 52 b. — Vs. 419 ἐν οὐδενὶ edidit Aldus. Delevit praepositionem Grotius, sequente Brunckio. Schneiderus οὐδενός. V. supra p. 195. — Vs. 420 Menandri versus apud Stob. Flor. XVIII 4. Anton. Meliss. LXVIII p. 116. Clement. Alex. Paed. II p. 179. Cfr Gataker. Adv. Posth. p. 453 et 557 et Porson. apud Schaefer. ad Brunckii P. Eth. p. 316. — Vs. 421 editur

γεραιτέρας, ut ex Euripide laudat Stob. Flor. 115 3. — Vs. 425 pro *γὰρ* editus *οἱ*. V. supra p. 105. — Vs. 429 Chaeremoni tribuitur a Stobaeo Flor. 20 16. ubi editur *πολλοὺς* pro *πολλά*. — Vs. 431 erat *δυστυχηκόσιν*. — Vs. 434 Euripidi tribuitur a Grotio Exc. p. 429. fortasse propter Nemesium de Nat. Hom. p. 321: *Εὐριπίδης δὲ καὶ Μένανδρος τὸν νοῦν ἐν ἑκάστῳ φασὶ προνοεῖν ἑκάστου*. Menandro eundem versum tribuit Tzetzes Exeg. Iliad. p. 53 et 67. Cfr supra p. 90. Partem habet etiam Plutarchus Quaest. Plat. p. 999 e. Cfr Iamblich. Protr. p. 138 ed. Kiesl. et schol. Euripidis Troad. 884. Adde Gataker ad Anton. XII p. 358. Fallitur Valcken. Diatr. p. 238 senarium nostrum a Grotio fictum putans. — Vs. 436 verba *οὐδὲ ἓν μεῖζον κακὸν* addidi e Vind. 3 et 4. — Vs. 439 in *πῦρ εἰς* latet genitivus substantivi dolorem vel malum indicantis. — Vs. 440 delevi *ἐν* ante *τοῖς* cum Vind. 3. At Vind. 4 *ἐστιν ἐν πόλει*. — Vs. 441 Guelf. et Vind. 4 *ὀμνύῃς* pro *κἀδίκως*, nec male si pro *καὶ* legas *κἄν*. Sed recte habet edita lectio. Similes versus collegit Schneidewinus Coniect. crit. p. 176. in his etiam Solonis locum quem exhibuit in Delectu poet. p. 35: *ἀρχῶν ἄκουε καὶ δικαίως κἀδίκως*. Ita enim rectissime restituit pro *ἄρχων*. — Vs. 443 *δι'* pro *οὐκ* ex cod. Boisson. Anecd. I p. 158. — Vs. 444 vide ad Men. Hypobol. p. 212. — Vs. 446 fortasse *φίλους* post *πολλοὺς* ponendum. Editus *πολλοὺς ὁ κ. ἄνδρας οὐκ ὄντας ποιεῖ*. — Vs. 449 pro *διδάσκαλος* editus *παραίτιος*. — Vs. 450. Ita correxi ordinem verborum apud Schneid. *π. οὐδέν ἐστι β. φ.* Editus *οὐδὲν πεν. β. ἐστι φ.* — Vs. 451 Chaeremoni tribuit Stobaeus Flor. LXXXIII 14. — Vs. 452. Ita Guelf. nisi quod additum est in fine *πατήρ*, quod delevit Schneider. Vind. 2 dat *ὁ θρέψας καὶ οὐχ ὁ γεννήσας πατήρ*. Non expedio. — Vs. 453 Vind. 3 et 4 *μηδέπω*. Vind. 5 *μήποτε κτήσῃ*. — Vs. 458 pro *σώφρων* dedi *σοφὸς* e Vind. 3. — Vs. 459 corr. *πάντ'* et *εἰς τὸ φῶς*. V. Stobaeus Ecl. ph. I p. 223. ubi Sophocli tribuitur. Aldus *πρὸς φῶς*, ut codex. Cfr Philem. Inc. 97. — Vs. 465. Ita scripsi pro *ὁ βίος ἡμῶν*. — Vs. 476 apud Boiss.

An. I p. 158: σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς εὐλαβοῦ συμβουλίας. — Vs. 487 editus πρῶτον. — Vs. 489 addidi πολλὰς e Grotii Exc. p. 945. — Vs. 490. Vide ad Menandri Fragm. p. 76. — Vs. 491 Aldus φοβοῦ τὸ γῆρας. — Vs. 493 Aldus ἀνδράσιν. — Vs. 495. Similiter Agatho apud Simplicium ad Aristot. Phys. p. 73 B. Ald. τέχνη τύχην ἔστερξε καὶ τέχνη τύχην. Editus τύχῃ τέχνην εἴρηκας, οὐ τέχνῃ τύχην. — Vs. 496 μείζονας βλάβας editus. Codd. μεγάλας ζημίας. — Vs. 497 est apud Stob. Ecl. ph. I p. 198. Respicit Simplicius l. l. Vind. 3. 4. et Guelf εὐπραγοῦντα. — Vs. 498 fort. fuit olim ἅπασ' ἐν ἀνθρώποισι τέθνηκεν χάρις. — Vs. 501 apud Boiss. An. I p. 158 τὸν εὐποιοῦνθ'. — Vs. 505 Menandro tribuitur apud Stob. Flor. V 9. ubi versus ita scriptus est: ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστι σωφροσύνηνη. Sic etiam Gesnerus in margine, at in textu: ταμιεῖόν ἐστιν ἀρετῆς ἡ σωφροσύνη, in quo latere suspicor ἀρετῆς ἐστιν ἡ σώφρων γυνή. Ita iam in prim. edit. Postea idem Dobraeus Adv. II p. * *. Ceterum v. infra ad Alexandrum. — Vs. 515 Euripidi tribuit Stob. Ecl. phys. I p. 340. — Vs. 517 codd. ὑφ' ἡδονῆς φρόνιμος οὐκ ἂν ἁλίσκεται. Correxi in edit. mai. Confirmat nunc codex apud Boiss. Anecd. I p. 158. — Vs. 524 Aldus ποιοῦμεν κακά. — Vs. 525 addidi ἔστ'. — Vs. 529 „vulgatum ἐν κακοῖς μὴ παρίδῃς Brunck. in περιΐδῃς mutavit. προδοίης Guelf. [et Vind. 3 4.] πρόδος Vind. 2. δι' ὀργῆς Guelf." *Schneider.* — Vs. 532 Alexidi tribuitur apud Stob. Serm. VI 24. — Vs. 536 possis ἁλίσκεται. Sed quid est λιπαρὸν φρόνημα? — Vs. 537 non est veteris poetae versus. — Vs. 538 si versus est comici, scribendum κἂν Ἅιδου πύλας, ut voluit Erfurdt. ad Soph. Ant. 1226. Fortasse iambographi versus est. — Vs. 539. Editus ἡ δοῦσα πάντα καὶ κομίζεται φύσις. Cfr vs. 89 et Eurip. Orionis Gnom. II 1. — Vs. 540 editus οἴκους ἐστὶν ἀνδράσιν γυνή. Apud Boiss. An. I p. 26 χειμὼν μέγιστος οἰκίας κακὴ γυνή. — Vs. 543 Guelf. δάκτυλος δὲ δάκτυλον. — Vs. 544 legebatur ἐπ' αἰσχρὸν οὐδέποτε χρὴ πρᾶγμα. Correxi in edit. mai. Confirmat nunc Vind. 6. qui pro οὐδέποτε χρὴ habet οὐδόλως

δεῖ. — Vs. 545 pro *ἀμαυροῖ* editus *ἀναιρεῖ*, et *καὶ* pro *κεὶς*. Utrumque habet Stob. Flor. 126 8. — Vs. 552 ex Eurip. Alc. 311. — Vs. 556 Stobaeus Flor. 62 3 ex Eurip. Meleagro *ὡς ἡδὺ δούλοις δεσπότας χρηστοὺς λαβεῖν.* — Vs. 560 Menandro tribuit Stob. Flor. 73 7 *ἔστ᾽ ἄπιστον* scribens. — Vs. 561 scripsi *ἔστ᾽* pro *ἡ*. — Vs. 562 correxi cod. lectionem: *ὡς χαρίεις ἐστὶν ἄνθρωπος ὅταν υἱὸς ᾖ*. Peius etiam apud Etymol. M. p. 824 41: *ὡς χαρίσοιτ᾽ ἄνθρωπος ἀνθρώποισι*, ubi vide Sylburgium. Melius Stobaeus Flor. V 11. ubi pro *ὡς* legitur *ᾗ* et *ἂν* pro *ὅταν*. Eundem versum ita scriptum praebet Clemens Alex. Str. VIII p. 327 18 Sylb. *ὡς χαρίεις ἐστὶν ἄνθρωπος, ἔστ᾽ ἂν ἄνθρωπος ᾖ*. Haec scripsi in editione prima. Fallitur Dobraeus Adv. II p. 286 versum hunc a me omissum existimans. Sed idem recte monuit eundem legi apud Alexandrum Rhet. Aldi p. 586. ubi Walzius vol. VIII p. 480 in cod. Par. ita legi affirmat *χάριέν ἐστ᾽ ἄνθρωπος ὅστ᾽ ἄνθρωπος ᾖ*, pro quo Aldina *χάριεν ἐστ᾽ ἄνθρωπος*. Et sic edidit Walzius, initio versus *ὡς* ex coniectura addens. Dobraeus *ᾗ*. Adde Phoebammonem de figuris apud Walzium vol. VIII p. 517. ubi itidem *ὡς* vel *ᾗ* omittitunt codices. Pro *ὅταν* nescio an potius *ὃς ἂν* legendum sit, *ὡς χάριέν ἐστ᾽ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἄνθρωπος ᾖ*, quod edito paullo argutius est. — Vs. 563 *μὴ φθονομένης τύχης* Guelf. *εὐτυχῶς ἄνευ φθόνου* Vind. 3. 4. — Vs. 564 supplevi e Vind. 3. Schneiderus priora tantum verba e Guelf. dederat *ὡς αἰσχρὸν εὖ* . . . . . . Vind. 4 habet *τὸ ζῆν* et *ἔθεσιν*. — Vs. 572 forsan *μακρὸν ἀπῴκισται θεοῦ*. Incertus apud Stobaeum Ecl. phys. p. 154: *χρεία δ᾽ ἀνάγκης οὐκ ἀπῴκισται πολύ*. Euripides apud Orion. Gnomol. p. 46 27: *καὶ τὴν δίκην μακρὰν ἀπῳκίσθαι βροτῶν*. — Vs. 592 addidi *τό*. — Vs. 602 legebatur *ἡ ἀργία γάρ*. — Vs. 603 legebatur *ἄνθρωπος*. — Vs. 604. Cod. ante *θράσει* addit *τῷ σῷ*. Corr. *ἴσχυε μὲν μὴ χρῶ*. — Vs. 605 *προδῷς* scripsi pro *παρίδῃς*. Boissonadus tentabat *γέλα*. — Vs. 608 *ἀλλ᾽* Boiss. pro *τὸ δ᾽*. — Vs. 609 cod. *πάντοτε δεῖ σκοπεῖν*. Boiss. *πανταχοῦ δεῖ σε σκοπεῖν*. — Vs. 615 cod. *δικαίως*. Correxit Boiss. — Vs. 616 *μηδέ-*

ποτὲ Boiss. Cod. μήποτε. — Vs. 623 pro εἰσιν scr. ex Ald. ἐκεῖ. — Vs. 624 cod. πολλοῖς. — Vs. 627 cod. φίλοι εἰσὶν φίλων, quod correxi. — Vs. 628 delevi γε post ῥᾳθυμία. — Vs. 630 σὺ add. Boiss. Praestat μηδέ. — Vs. 638 cum seq. Philemoni tribuuntur a Stobaeo, ubi recte μὴ βούλεται, pro quo Aldus οὐ βούλεται. V. Philem. Fragm. inc. 10. — Vs. 640 e Menandri Κιθαριστῇ p. 149. — Vs. 643 e Menandro adfertur a Stob. CX 4. ubi legitur ἄνθρωπος ἀτυχῶν. — Vs. 645. Vide ad Menandri fragm. p. 325. — Vs. 659. Ita Brunckius. Aldus κατηγόρει. — Vs. 660 ex Hypobol. Menandri p. 215. — Vs. 662 fort. ἔσται. — Vs. 664 est Antiphanis versus, de quo vide vol. III p. 53. — Vs. 669 habet Stobaeus Flor. LXXX 9. ubi editur ἡδὺς πατήρ. — Vs. 671 Simonidis Iambographi versus. V. Schneidewinus Coniect. crit. p. 78. — Vs. 674 dedi lectionem Grotii et Brunckii. Aldus ὁ λόγος ἰατρός ἐστι τοῦ κ. — Vs. 679 Aeschyli est apud Stobaeum Ecl. Eth. II p. 340 Heer. — Vs. 681 est Menandri versus apud Stob. Serm. XLIII 23. ubi editur καινὸν ἀγαθόν ἐστι. Legendum videtur: κοινὸν γὰρ ἀγαθόν. Male Bentl. p. 81. Melius Dorvill. ad Charit. p. 227 κοινὸν ἀγαθὸν τοῦτ' ἔστι. — Vs. 682 Brunckius λεπτῶς καλῶς ζῆν. — Vs. 684 Menandro tribuitur a Stob. Serm. LXVIII 10. — Vs. 688 e Menandri Colac. VI affert Stobaeus, ubi recte ἐπλούτησεν ταχέως. — Vs. 689 est ex Menandri Ἐπιτρέπουσι p. 122. — Vs. 691 est Menandri versus e Πωλουμένοις 197. — Vs. 693 nisi iambographi versus est, legendum praeeunte Brunckio: ὀχλ. ἐστιν ἐν νέοις ἀνὴρ γέρων. — Vs. 694 est Menandri versus apud Stob. Serm. LXXIII 58. — Vs. 696. V. ed. mai. Menandri Adelph. p. 9. — Vs. 697. V. supra vol. III p. 288. — Vs. 699 est parodia versus Euripidei Androm. 931: Κακῶν γυναικῶν εἴσοδοί μ' ἀπώλεσαν, quem respicit Plutarchus Consol. ad uxor. p. 610 b: κακῶν γυναικῶν εἰσόδους καὶ φωνὰς καὶ συνεπιθρηνήσεις. Cfr Wyttenbach ad Plutarch. Praec. Coniug. p. 143 F. — Vs. 700 Brunckius οὕνεκα. — Vs. 701 Chaeremonis versus apud Stob. LXXXIII 14. — Vs. 703 Brunck. τἀλλότρια. — Vs 707 Menandri versus

apud Stob. CVIII 5. ubi *ἀνδρείως* pro *εὐχερῶς*. — Vs. 709 Brunck. *τοὺς νόμους*, quod codicis auctoritate firmari dicit. — Vs. 713 Euripidis versus est Iph. Taur. 57. ubi legitur *στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ π. ἄρσενες*. — Vs. 718 Menandri versus e *Προγάμοις*, ubi legitur *τυφλόν γε*. — Vs. 723 *κώδύνας* Grotius pro *καὶ λύπας*. — Vs. 725. Vide ad Fragm. Nicostrati p. 286. — Vs. 726. Priorem proverbialis versus partem *ταὐτόματον ἡμῶν* habes apud Cicer. ad Attic. I 12. *Καλλίω* ne secunda brevi efferatur, fuit qui verborum ordinem immutaret, *κάλλιον ἡμῶν ταὐτόματον*, notatus ideo iam ab Hermanno Praef. Eurip. Herc. Fur. p. IX. Non dubito quin iambographi versus sit. Itaque recte *καλλίων* corripitur. Simonides Mulier. 31: *ἐν πᾶσιν ἀνθρώποισιν οὐδὲ καλλίων*. — Vs. 738. Vide supra p. 132. — Vs. 746 Grotius et Brunckius *εὔκαιρον δίδου*. — Vs. 750 Menandri versus est. V. p. 76. — Vs. 757 pro *ὦ* legebatur *ὡς*. V. supra p. 192. — Vs. 758 Menandri versus. V. p. 151.

DIPHILUS.

(Hist. crit. p. 446 sqq.)

ΑΓΝΟΙΑ. *)

I.

Τί τοῦτο; ποδαπὸς οὗτος;

B. χελιδόνειος ὁ δασύπους, γλυκεῖα δ' ἡ μίμαρκυς.

Athenaeus IX p. 401 a: *καλοῦνται δέ τινες καὶ χελιδονίαι λαγωοί. μνημονεύει δ' αὐτῶν Δίφιλος ἢ Καλλιάδης ἐν Ἀγνοίᾳ οὕτως Τί τοῦτο π. οὗτος χελιδόνιος ὁ δασύπους γλαυκία δ' ἡ μίμαρκυς.* Correxi haec Praefat. ad Menandrum p. XX. Alia ratio placuit Dobraeo ad Plut. 361:

Τί τοῦτο; ποδαπὸς οὑτοσί;

B. χελιδονίας ὁδὶ δασύπους, ὦ Γλαυκία·

ἡδὶ μίμαρκυς.

Sed verum puto quod ex mea emendatione recepit Dindorfius. In *μίμαρκυς* recte primam corripi docet Aristophanes Acharn. 1111. *Χελιδόνειον* leporem dicit hirundinis instar superiore parte pulla, ventre albo, ut est apud Varronem de Re rust. III 12. ubi vide Schneiderum p. 557. Cfr Eustathius ad Od. p. 1925 43: *ἰστέον ὅτι παρώνυμοι χελιδόνι παρὰ τῷ δειπνοσοφιστῇ χελιδονίαι λαγωοί. τοιοῦτοι δὲ ἴσως οἱ ἄνω μὲν μέλανες, τὰ δὲ κάτω ὑπόλευκοι.*

---

*) V. Hist. crit. p. 449.

II.

"Αψαντες λύχνον
λυχνεῖον ἐζητοῦμεν.

Athenaeus XV p. 700 d: *Φερεκράτης δ' ἐν Κραπατάλοις τὴν νῦν λυχνίαν καλουμένην λυχνεῖον κέκληκε διὰ τούτων — Δίφιλος δ' ἐν 'Αγνοίᾳ "Αψαντες κτλ.* Praeterea huius fabulae memoriam quamquam incerta coniectura latere suspicabar apud Etymol. M. p. 127 in. de cuius loco dixi Hist. crit. p. 450.

Α Δ Ε Λ Φ Ο Ι.

I.

Ὦ τοιχωρύχον
ἐκεῖνο καὶ τῶν δυναμένων, λαγύνιον
ἔχον βαδίζειν εἰς τὰ γεύμαθ' ὑπὸ μάλης,
καὶ τοῦτο πωλεῖν, μέχρι ἂν ὥσπερ ἐν ἐράνῳ
εἷς λοιπὸς ᾖ κάπηλος ἠδικημένος
ὑπ' οἰνοπώλου.

Athenaeus XI p. 499 d: *οὐδετέρως δὲ (τὸ λαγύνιον) Δίφιλος ἐν 'Αδελφοῖς εἴρηκεν Ὦ τοιχωρύχον κτλ.* Respicit Pollux X 72: *τὸ δὲ λαγύνιον εἴρηκε Δίφιλος ἐν 'Αδελφοῖς.* In obscuro hoc et corrupto fragmento nihil video. Vs. 1 *τοιχωρύχον* PVL. *τυχωρύχον* A. *τῦχώρυχον* B. *Τοιχωρύχον λαγύνιον* dicit *exsecrabile, nefandum.* Vide ad Eubuli fragm. vol. III p. 206. Cfr Clemens Alex. Paed. III p. 106 42 Sylb. *ἀποτίλλουσαι ταῖς πανούργοις ἐμπλοκαῖς.* — Vs. 2 „*δυναμένων* PV. *δυνομένων* Basil. L. ad quod nihil enotatum ex AB." *Dindorfius.* — Vs. 4 *μέχρι* AP. *μέχρις* VL.

II.

Ὦ μακάρι', ἀτυχεῖν θνητὸς ὢν ἐπίστασο,
ἵν' αὐτὰ τἀναγκαῖα δυστυχῇς μόνον,
πλείω δὲ διὰ τὴν ἀμαθίαν μὴ προσλάβῃς.

Stobaeus Flor. CVIII 9 cum lemmate *Διφίλου 'Αδελφοῖς.*

ΑΙΡΗΣΙΤΕΙΧΗΣ.
ΕΥΝΟΥΧΟΣ Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. *)

I.

Ἔσθ' ὑποχέασθαι πλείονας, πιεῖν γέ τι
ἁδρότερον ἢ τῶν Ῥοδιακῶν ἢ τῶν ῥυτῶν.

Athenaeus XI p. 496 e: *Ῥοδιάς. Δίφιλος Αἱρησιτεί-χει· τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο Καλλίμαχος ἐπιγράφει Εὐνοῦχον. λέγει δὲ οὕτως Πιεῖν δὲ ἄνδρ' ἕτερον ἢ τῶν Ῥοδιακῶν ἢ τῶν ῥυτῶν.* Ita libri: L ex altero loco statim apponendo *πιεῖν γέ τι ἁδρότερον.* Dindorfius *πιεῖν δὲ δεῖ ἁδρότερον.* Alter quem dicebam locus, ex quo verba *ἔσθ' ὑποχέασθαι πλείονας* accesserunt, paullo inferius legitur ubi de *ῥυτῷ* poculo disserit: *Δίφιλος δ' ἐν Εὐνούχῳ ἢ Στρατιώτῃ, ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα διασκευὴ τοῦ Αἱρησιτείχους· Ἔσθ' ὑποχέα-σθαι πλείονας· πιεῖν γέ τι ἁδρότερον κτλ.* Hic etiam Dindorfius *πιεῖν δὲ δεῖ ἁδρότερον* ex sua ipse coniectura edidit. Sufficit fortasse *πιεῖν τ' ἔτι.* Eidem debetur *ὑποχέασθαι* pro librorum lectione *ὑποσχέσθαι.* Altero versu nescio an *ἐκ τῶν* pro *ἢ τῶν* scribendum sit; hoc enim opinor dicit: *plures cyathi suffundendi sunt et largius quam adhuc bibendum, ex Rhodiacis illis aut rhytis.* Quos magni ambitus calices fuisse consentaneum est. Cfr Dioxippi Philarg. I, 2. De rhytis vide Letronnium de Nominibus vasorum etc. p. 65 sq. *Ἁδρότερον πίνειν* dixit etiam Xenophanes apud Athenaeum X p. 463: *κεῖνος τῶν ἄλλων ἁδρότερον πιέτω.* Pro *ῥοδιακῶν* Schweighaeuserus in prima huius fabulae editione *ῥοδιάδων* scriptum fuisse suspicatur, cui favet quodammodo Photius Lex. p. 489 16. *Ῥοδιακὸν καὶ Ῥοδιάς: εἶδος ἐκπώματος. οὕτως Δίφιλος.*

II.

Ἀλλ' ὁ πανὸς ὕδατός ἐστι μεστός.

Athenaeus XV p. 700 e: *πανὸς δ' ὀνομάζεται τὸ δια-*

*) V. Hist. crit. p. 451.

κεκομμένον ξύλον καὶ συνδεδεμένον· τούτῳ δ' ἐχρῶντο λαμπάδι. Μένανδρος Ἀνεψιοῖς (Fragm. IV p. 87) *Δίφιλος Στρατιώτῃ Ἀλλ' ὁ πανὸς ὕδατός ἐστι μεστός. πρότερός τε τούτων Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι μέμνηται τοῦ πανοῦ* [*καὶ Εὐριπίδης*] *ἐν Ἴωνι.* Ita enim haec legenda esse monui ad Alexidis fragm. p. 517. Forma *πανὸς* antiqui Attici constanter usi esse videntur. Eustathius ex Aelio Dionysio, ut puto, ad Iliad. p. 1189 24: *τὸ παρ' Ὁμήρῳ πυρὸς σέλας ἤτοι πυρσὸν φανὸν οἱ νεώτεροι Ἀττικοὶ εἶπον. ὁ δ' αὐτὸς καὶ πανός, ἀπὸ τοῦ φαίνειν σχηματισθεὶς κατὰ μεταβολὴν τοῦ φ, οἷον πανοῦχον ἄξαντες* (leg. *ἅψαντες*) *φλόγα.* Quae Sophoclis verba esse suspicor ex Helenae nuptiis. Photius p. 377 21. *Πανόν: ἀπὸ τοῦ πάντα φαίνειν σχηματισθέντα, κατὰ μεταβολὴν τοῦ φ. Σοφοκλῆς Ἑλένης γάμῳ.* Ad Diphili locum ut redeam, iisdem propemodum verbis usus est Menander l. l. *ὁ φανός ἐστι μεστὸς ὕδατος οὑτοσί.*

III. IV. V.

Antiatticista p. 95 17. *Ἐκφυγγάνω: Δίφιλος Εὐνούχῳ.* — Idem p. 100 31. *Κάθου: Ἄλεξις Ταραντίνοις, Δίφιλος Εὐνούχῳ.* — Idem p. 101 29. *Κλεῖν ἀξιοῦσι λέγειν, οὐ κλεῖδα. Δίφιλος Εὐνούχῳ.* Fortasse igitur Diphili sunt quae tacito auctoris nomine affert Herodianus Hermanni p. 307: *ὁ δ' ἀγοράζει κλεῖδ' ἔχων.*

ΑΜΑΣΤΡΙΣ. *)

Suidas s. v. *Ἀθηναίας* p. 138 ed. Bernh.: *πλὴν πολλή γε ἡ χρῆσις τῆς φωνῆς* (*Ἀθηναία* pro *Ἀττικὴ*) *ἐπὶ τῶν γυναικῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὥς οἵ τε προειρημένοι ποιηταὶ μαρτυροῦσι καὶ Δίφιλος ἐν Ἀμάστριδι· καὶ γὰρ καὶ τὴν Θεμιστοκλέους θυγατέρα Ἀθηναίαν ξένην φησίν.*

*) V. Hist. crit. p. 450 sq.

Ex quinque Themistoclis filiabus a Plutarcho V. Themist. 32 enumeratis dicere videtur eam cui *Asiae* nomen imposuit Themistocles, et quam Cybelae apud Magnesios sacerdotem fuisse perhibet Strabo XIV p. 647 (958). Cfr C. Keilius Specim. Onomatol. graec. p. 93. Eam *Ἀθηναίαν ξένην* eodem fortasse modo dixit quo Sophocles Antig. 818 Nioben *τὰν Φρυγίαν ξέναν* appellavit. Huius memoria ne posteris quidem temporibus in Asia intercidisse videtur (Plutarch. l. l.), itaque obiter ab Asiano homine in Diphili fabula commemorari potuit. Aliter Keilius: „Nisi fallor, *Ἀθηναία* dicitur *Asia* ex patre, *ξένη* eadem appellatur propter maternam originem." Ex barbara enim matre Asiam Themistocli natam esse suspicatur.

Α Ν Α Γ Υ Ρ Ο Σ. *)

Scholiasta Ven. ad Iliad. *ι* 122: *εἰ γὰρ περὶ τοῦ ταλάντου τῶν Ἑλλήνων ἐστί, βραχύ τι τὸ τάλαντον χρυσίου ἦν παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ Δίφιλος ἐν Ἀναγύρῳ „βραχύ τί ἐστι τάλαντον" φησίν.* In his pro *τί ἐστι* D habet *τι τό.* Eadem leguntur apud Etymol. M. p. 744 48. nisi quod pro *Ἀναγύρῳ* vitiose exhibet *Ἀργύρῳ.* Peius etiam Eustathius ad Hom. p. 740 20: *Δίφιλος δέ που φησὶν ἀργυρίου βραχύ τι τάλαντον.*

Α Ν Α Σ Ω Ζ Ο Μ Ε Ν Ο Ι.

I.

Λάγυνον ἔχω κενόν, ὦ γραῦ, θύλακον δὲ μεστόν.

Athenaeus XI p. 499 c: *ἀρσενικῶς δὲ εἴρηκε τὸν λάγυνον Νικόστρατος μὲν ἐν Ἑκάτῃ — Δίφιλος δ' ἐν Ἀνασωζομένοις Λάγυνον ἔχω κτλ.* De metro recte statuit Gaisfordus ad Hephaest. p. 341.

---

*) V. Hist. crit. p. 452 et Th. Bergk. ad Aristoph. fragm. p. 960.

II.

Antiatticista p. 84 25. *Βρώσιμον*: *βρωτόν. Δίφιλος Ἀνασωζομένῳ.* Poterat meliore auctore uti grammaticus. Aeschylus Prom. 479: *οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδέν, οὔτε βρώσιμον, οὐ χριστόν, οὔτε πιστόν, ἀλλὰ φαρμάκων χρείᾳ κατεσκέλλοντο.* Sed hoc in loco, in quo etiam verbale *πιστός*, *potabilis*, magnam dubitationem movet, vereor ne verba *οὔτε βρώσιμον οὐ χριστὸν οὔτε πιστὸν* expungenda sint. Adiectivo *βρώσιμος*, quo recentiores scriptores frequenter usi sunt, praeter Diphilum usus est mediae vel novae comoediae poeta apud Clementem Alex. Strom. VII p. 305 Sylb. *ἃ καὶ κυσὶν πεινῶσιν οὐχὶ βρώσιμα.* Ceterum Diphilus alio loco etiam *βρωτὸν* dixit, si vera est coniectura mea in Paras. I 4.

ΑΠΛΗΣΤΟΣ.

Ἥκει φερόμεν' αὐτόματα πάντα τἀγαθά,
ῥάφανος λιπαρά, σπλαγχνίδια πολλά, σαρκία
ἁπαλώτατ', οὐδὲν μὰ Δία τοῖς ἐμοῖς βλίτοις
ὅμοια πράγματ', οὐδὲ ταῖς
θλασταῖς ἐλάαις.

Athenaeus IX p. 370 e: *Ἀντιφάνης δ' ἐν Παρασίτῳ ὡς εὐτελοῦς βρώματος τῆς κράμβης μέμνηται ἐν τούτοις — Δίφιλος δ' ἐν Ἀπλήστῳ Ἥκει φερόμενα κτλ.* Vs. 1 *φερόμεν'* Adamus. Libri *φέρομεν.* Ibid. *αὐτόματα* AB. *αὐτὸ μετὰ* PVL. — Vs. 2 *σαρκία* Schweighaeuserus pro *σαρκίδια.* — Vs. 3 *βλίτοις* verissime Schweighaeuserus pro *καὶ τοῖς*, quod retinuit Dindorfius. Nihil propemodum differunt *ΚΑΙΤΟΙΣ* et *ΒΛΙΤΟΙΣ.* — Vs. 4 *πράγματα* ad cibos translatum, ut apud Antiphanem Paras. V 2: *τυρός, πλακοῦντες, πράγματα ἐλευθέρια.* Initio versus Dobraeus Adv. II p. 321 addidit *καὶ τοῖσι σοῖς.* — Vs. 5. Olivae *θλασταί*, quae sine condimentis edebantur, in vilioribus cibis commemorantur etiam a Poliocho inc. fab. I, 7.

Α Π Ο Β Α Τ Η Σ. *)

I.

Harpocratio p. 41 3: *ὅτι δὲ εἶχον ἐν ταῖς ληκύθοις ἀργύριον ἐνίοτε, Δίφιλος τῷ Ἀποβάτῃ.* Libri fere *ἐνίοτε δὲ φίλον* (*δὲ δίφιλον* FO) *τὸν ἀποβάτην.* Correxit Maussacus.

II.

Antiatticista p. 101 10. *Κραυγασμός: ἀντὶ τοῦ κραυγή. Δίφιλος Ἀποβάτῃ.* V. Lobeckium ad Phryn. p. 337.

Α Π Ο Λ Ι Π Ο Υ Σ Α. **)

I.

Πόσοι τὸ πλῆθός εἰσιν οἱ κεκλημένοι
εἰς τοὺς γάμους, βέλτιστε, καὶ πότερ' Ἀττικοί
ἅπαντες, ἢ κἀκ τοὐμπορίου τινές; Β. τί δαί
τοῦτ' ἔστι πρὸς σὲ τὸν μάγειρον; Α. τῆς τέχνης
ἡγεμονία τίς ἐστιν αὐτῆς, ὦ πάτερ,
τὸ τῶν ἐδομένων τὰ στόματα προειδέναι.
οἷον Ῥοδίους κέκληκας· εἰσιοῦσι δός
εὐθὺς ἀπὸ θερμοῦ τὴν μεγάλην αὐτοῖς σπάσαι,
ἀποζέσας σίλουρον ἢ λεβίαν, ἐφ' ᾧ
χαριεῖ πολὺ μᾶλλον ἢ μυρίνην προσεγχέας.
Β. ἀστεῖον ὁ σιλουρισμός. Α. ἂν Βυζαντίους,
ἀψινθίῳ σπόδησον ὅσα γ' ἂν παρατιθῇς,
κάθαλα ποιήσας πάντα κἀσκοροδισμένα.
διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν παρ' αὐτοῖς ἰχθύων
πάντες βλιχανώδεις εἰσὶ καὶ μεστοὶ λάπης.

Athenaeus IV p. 132 c: *Δίφιλος δ' ἐν Ἀπολιπούσῃ μάγειρόν τινα παράγων ποιεῖ τάδε λέγοντα Πόσοι τὸ πλῆ-*

---

*) V. vol. III p. 511. **) V. Hist. crit. p. 452.

ϑος κτλ. Vs. 3 *τοὐμπορίου* Schweigh. *τοῦ ἐμπορείου* AB. *τοῦ ἐμπορίου* VL. *τοῦ ᾿μπορείου* P. Emporium intellege *τὸ ξενικόν*, ubi peregrini mercaturam faciebant. Cfr infra *Ζωγραφ.* I, 9 sqq. Adde Lexicon Bekkeri Anecd. gr. p. 284, 5: *Ξενικὸν ἐμπόριον, ὅπου οἱ ξένοι ἐμπορεύονται, ἀστικὸν δὲ ὅπου οἱ ἀστοί.* — Vs. 4 Dobraeus Advers. II p. 305: *πρὸς σέ; Β. τοῦ μαγείρου*, et vs. 5 *αὐτηΐ, πάτερ.* Meo iudicio nihil novandum est nisi vs. 5 *ἐστὶ ταύτης* pro *ἐστὶν αὐτῆς.* — Vs. 8 B ante *εὐθὺς* habet *αὐτοῖς.* Sequentia *ἀπὸ θερμοῦ τὴν μεγάλην σπάσαι* etc. difficilem habent explicatum. Ad *θερμοῦ* aut *ζωμοῦ* intellegunt aut *ὕδατος*, illud de iure fervefacto, alterum de aqua interpretantes, qua convivae ante coenam manus lavabant. Ac tepefacta aqua ad hunc finem veteres usos esse constat ex Philoxeno Athenaei IX p. 409 e: *χλιεροθαλπὲς ὕδωρ ἐπεγχέοντες.* Sed aliud est *θερμόν*, *fervidum*, aliud *χλιαρόν*, *tepidum.* Minus etiam prior explicatio probari potest. Quantum ego video, verba *ἀπὸ θερμοῦ* in nostro loco de caldae sorbitione intellegenda sunt. Pollux IX 70: *τὸ παρὰ Φιλήμονι „χαλκοῦ θερμὸν ἦν" ἄντικρυς δηλοῖ τὴν τοῦ θερμοῦ πόσιν.* Cfr Fritzschius ad Aristoph. Thesm. p. 597. Ad *τὴν μεγάλην* autem subintellego *κύλικα*, ut apud Machonem Athenaei XIII p. 583 b: *ἀλλ᾿ ἐγχεάτω μοι τέτταρας κοτύλας ἔπειτ᾿ εἰς τὴν μεγάλην*, et apud Menandrum Chalc. II 2 *ἐβόων τὴν μεγάλην*, aliisque locis. Ac de potu agi etiam verbum *σπάσαι* ostendit, quod male ad *σίλουρον* transfert Grotius, qui vertit *dato silurum discerpendum protinus.* Sequentia autem quomodo cum his coniungi possint adeo non intellego, ut post vs. 8 unum vel duo versus excidisse suspicer. Pro *ἀποζέσας* C habet *ἀποζεύξας*, pro *λεβίαν*, de quo pisce attuli quaedam vol. III p. 573, ex B enotatum est *λεσβίαν.* — Vs. 10 *χαριεῖ* AP. *χαριῇ* VL. *μυρρίνην* C. *μυρίνην* B. — Vs. 12 *σπόδησον* Dindorfius pro vulgato *σφοίῳ δεῦσον. σφοίῃ* AB. *σφοίῳ* PVL. *δεῦσον* VL. *δεῖξον* ACP. *σφι δεῦσον* cum Casaubono Schweighaeuserus. Verte: *absinthium insperge.* Pro *ἀψινθίῳ* fortasse *ἀσπινθίῳ* scripserat Diphilus. Etymol. M. p. 183 25.

Ἀψίνθιον: εἶδος βοτάνης πικρᾶς, ὡς καὶ τὸ ἀβρότονον. ἔνιοι δὲ τῶν κωμικῶν ἀπίνθιον (leg. *ἀσπίνθιον*) *καλοῦσι.* Hesychius, *Ἀσπίνθιον: ἀψίνθιον.* Ibidem vulgo *ὅσ' ἄγαν παρατίθης.* Correxit Casaubonus. — Vs. 13 *ποιήσας* scripsi pro edito *ποίησαι. ποιῆσαι* ABP. *ποίησον* CL et Eustathius ad Iliad. p. 749 1: *ὅτι δὲ ὥσπερ ἁλίπαστον ἐκ τοῦ ἁλός, οὕτω καὶ κάθαλόν τι λέγεται, δηλοῖ ὁ γράψας τὸ κάθαλα ποίησον πάντα καὶ ἐσκοροδισμένα.* — Vs. 15 *βλιχώδεις* Casaubonus, allato Erotiano gloss. Hippocr. p. 104: *βλιχῶδες Ἐπικλῆς φησὶ τὸ λελιπασμένον μετὰ γλοιώδους ὑγρασίας ἀκαθάρτου.* Idem haud dubie significat *βλιχανῶδες.* Ut enim e. c. a *λιχὸς* dicitur *λιχανός*, ita a *βλιχὸς* formatur *βλιχανός. Βλιχὸς* autem idem est quod *γλιχός*, ut *βλήχων* idem quod *γλήχων*, significatque *muscosus, viscosus, pituitosus.* Tum *λάπης* pro *λαπῆς* (A *λαπης*) Schweighaeuserus.

II.

Ἔστιν ἔνδον ὄξος ὀξύ σοι;
B. ὑπολαμβάνω, παιδάριον, ὀπὸν εἰλήφαμεν.
ἄριστα τούτοις πάντα πιέσω καὶ πυκνά.
ἡ φυλλὰς ἡ δριμεῖα περιοισθήσεται·
τῶν πρεσβυτέρων γὰρ ταῦτα τῶν ἡδυσμάτων
ἀναστομοῖ τάχιστα τᾀσθητήρια,
τό τε νωκαρῶδες καὶ κατημβλυωμένον
ἐσκέδασε κἀποίησεν ἡδέως φαγεῖν.

Athenaeus IV p. 133 f. de condimentis agens, quibus ciborum sapor acuitur: *Δίφιλος δ' ἢ Σώσιππος ἐν Ἀπολιπούσῃ Ἔστιν κτλ.* Vs. 1 cod. A *ἔνδο ξος.* Ceteri *ἐν δ' ὄξος.* Correxit Porsonus. — Vs. 4 ante Scaligerum apud Grotium Exc. p. 992 legebatur *ἡ φυλὰς ἡ.* Ibid. *δριμεῖα* AL. Vulgo *δριμά.* Tum *περιοισθήσεται* APL. *περισθήσεται* V. *περισεισθήσεται* Scaliger. Unice verum est *περιοισθήσεται*, *circumferetur, convivantibus apponetur.* Cfr Antiphanes Ganym. II 10 et infra in *Διαμαρτανούσῃ* Diphilus, *ἄρτους*

περιφέρειν. Et ita saepius. — Vs. 6 *ἀναστομοῖ* A. *ἀναστομεῖ* PVL. *τᾀσθητήρια* pro *ταἰσθητήρια* Dindorfius. — Vs. 7 *κατημβλιωμένον* B. *κατημβλυμμένον* C.

III.

Εἶτα μαλακὸν ὦ δύστην' ἔχεις,
σκευάριον, ἐκπωμάτιον, ἀργυρίδιον·
οὐκ ἐκδραμεῖ λαβὼν τοδὶ δώσεις τ' ἐμοί
παρακαταθήκην;

Pollux X 12: *ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα* (domesticam supellectilem dicit) *ὑπὸ τῶν νεωτέρων καὶ μαλακά, ὥσπερ εὐμεταχείριστα, ὡς εἶπε Μένανδρος — καὶ Δίφιλος ἐν Ἀπολιπούσῃ Εἶτα μαλακὸν ὦ δύστην' ἔχεις, σκευάριον, ἐκπωμάτιον, ἀργυρίδιον, ἐκδράμει λαβὼν τόδε δώσεις ἐμοὶ παρακαταθήκην.* Ita Aldus. Vs. 3 cum Bentleio Epist. ad Hemsterh. II p. 50 scripsi *οὐκ ἐκδραμεῖ.* Idem *τόδε καὶ δώσεις ἐμοί.* Elegantius mihi visum est *τοδί, δώσεις τ' ἐμοί*, ut voluit etiam Hanovius Exerc. crit. p. 140.

ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

I.

Ἔγχεον μεστήν· τὸ θνητὸν περικάλυπτε τῷ θεῷ·
πῖθι. ταῦτα γὰρ παρ' ἡμῶν Διὸς ἑταιρείου, πάτερ.

Athenaeus X p. 446 d. de usu imperativi *πῖθι* disserens: *καὶ Δίφιλος ἐν Βαλανείῳ Ἔγχεον κτλ.* Vs. 1 *ἔγχεον* Grotius Exc. p. 785 pro *ἔκχεον.* Quae sequuntur verba *τὸ θνητὸν περικάλυπτε τῷ θεῷ,* Grotius vertit: *mortale quod tui est imple deo.* Malim: *mortalem naturam immortali deo obvolve*, i. e. bibe et oblivescere te mortalem natum esse. — Vs. 2 *παρ'* addidit Iacobsius Addit. p. 239. qui quod praeterea proposuit *τοῦτο* et *πατὴρ* hoc sensu: *hoc enim amicitiam gignit*, non necessarium videtur. Si quid mutandum, malim *παρ' ἡμῖν*, ut meretricis ad barbarum verba sint, in

hunc illa sensum accipienda: *haec enim apud nos Graecos amicitiam conciliant, o pater.* Hoc certum est *πάτερ* hoc loco blandientis esse compellationem. Ceterum *ἑταιρείου* cum Dindorfio praetuli ex ABPV. *ἑταιρίου* L. Vide Arcadium p. 45 5. Cfr Dio Prus. I p. 57: *Φίλιος δὲ καὶ Ἑταιρεῖος (Ζεὺς καλεῖται) ὅτι πάντας ἀνθρώπους ξυνάγει καὶ βούλεται εἶναι ἀλλήλοις φίλους.* Quae repetit XII p. 413.

II.

Antiatticista p. 108 32. *Μναδάρια:* ὑποκοριστικῶς τὰς μνᾶς. *Δίφιλος Βαλανείῳ.* De hoc deminutivorum genere dixi vol. III 446.

Β Ο Ι Ω Τ Ι Ο Σ.

Οἷος ἐσθίειν πρὸ ἡμέρας
ἀρξάμενος ἢ πάλιν πρὸς ἡμέραν.

Athenaeus X p. 417 e. de Boeotiornm voracitate agens: *Δίφιλος δ' ἐν Βοιωτίῳ Οἷος ἐσθίειν κτλ.* De hiatu *πρὸ ἡμέρας* dixi ad Antiphanem p. 81. Alterum versum intellegerem si abesset *ἤ*, pro quo *εἶ* suspicarer, nisi id nimio intervallo ab *οἷος ἐσθίειν* diremtum esset.

Γ Α Μ Ο Σ. *)

1.

Ὁ γὰρ κόλαξ
καὶ στρατηγὸν καὶ δυνάστην καὶ φίλους καὶ τὰς πόλεις
ἀνατρέπει λόγῳ κακούργῳ μικρὸν ἡδύνας χρόνον.
νῦν δὲ καὶ καχεξία τις ὑποδέδυκε τοὺς ὄχλους·
αἱ κρίσεις θ' ἡμῶν νοσοῦσι, καὶ τὸ πρὸς χάριν πολύ.

Athenaeus VI p. 254 e: *Δίφιλος δ' ἐν Γάμῳ φησὶν Ὁ γὰρ κόλαξ κτλ.* Vs. 2 *καὶ φίλους καὶ τὰς πόλεις.* „Quid

*) V. Hist. crit. p. 453.

huc faciant οἱ φίλοι nescio; neque ferendum puto articulum ante πόλεις. Vide an dederit poeta καὶ τύραννον καὶ πόλιν. Maius est τύραννος quam δυνάστης." Dobraeus Adv. II p. 312. In C praeterea τοὺς ante φίλους. — Vs. 4 ὑποδέδυκε L. ὑπέδοικε superscripto υ P. ὑποδέδωκε C. ὑποδέδοικε V.

II.

Στίλπωνός ἐστι βύσμαθ᾽ ὁ Χαρίνου λόγος.

Diogenes Laert. II 120: ἔστι καὶ εἰς τοῦτον (Stilponem dicit) ἡμῶν·

Τὸν Μεγαρέα Στίλπωνα, γινώσκεις δ᾽ ἴσως,
γῆρας, ἔπειτα νόσος καθεῖλε, δύσμαχον ζυγόν·
ἀλλ᾽ οἶνον εὗρε τῆς κακῆς συνωρίδος
φέρτερον ἡνίοχον· πιὼν γὰρ ἤλασε.

προσεσκώφθη δὲ (Stilpo) ὑπὸ Διφίλου τοῦ κωμικοῦ ἐν δράματι Γάμῳ Στίλπωνος κτλ. V. Hist. crit. p. 426. Charinus personae nomen erat in fabula Diphili. Itaque hoc dicere videtur „quae Charinus dixit mera sunt Stilponis sophismata". Quae βύσματα dicit, quippe quibus Stilpo adversariorum ora obturabat. Quartum Diogenii carminis *) versum apparet uno pede esse minorem; nec sententia absoluta est. Scribe igitur: φέρτερον ἡνίοχον· πιὼν γὰρ ἤλασε πρόσω. ἐσκώφθη δέ etc.

ΔΑΝΑΙΔΕΣ.

Erotianus gloss. Hippocr. p. 116. Γαργαλισμός: γάργαλος καὶ γαργάλη λέγεται ἐρεθισμός, ἀπὸ τῶν πασχητιουσῶν (leg. πασχητιωσῶν) γυναικῶν εἰλημμένης τῆς λέξεως, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ καὶ Δίφιλος ἐν Δαναΐσι. Phry-

*) Carmen hoc ex eo Diogenis libro petitum videtur, quem ille propter varia metra, quibus singula eius carmina incluserat, τὴν πάμμετρον βίβλον inscripserat. Non recte de huius tituli caussa statuit Hermannus Praef. ad Hübneri Diogen. vol. II p. IV.

nichus Bekk. p. 31 25. *Γάργαλος: ὁ ἐρεθισμός. καὶ γαργαλισμός. τὸ δὲ γαργαλίζεσθαι οὐκ ἀττικόν.* Utrum *γαργαλισμὸς* an *γάργαλος* dixerit Diphilus incertum est. Prius habes etiam apud Hegesippum Fratr. 16: *τοιοῦτος ἐν τῷ σώματι διέδραμε γαργαλισμὸς ὡς ὄντων γάμων.* V. Hemsterh. ad Thom. Mag. p. 179.

ΔΙΑΜΑΡΤΑΝΟΥΣΑ.

Ἄρτους σποδίτας κρησερίτας περιφέρειν.

Athenaeus III p. 111 e: *μνημονεύει δ' αὐτοῦ (ἄρτου σποδίτου) καὶ Δίφιλος ἐν Διαμαρτανούσῃ οὕτως Ἄρτους κτλ.* Cod. B *διαμανθανούσῃ.* In Diphili versu A *κρησειρίτας.* Peius etiam ceteri. Correxit Schweighaeuserus, de *κρησέρα, cribrum, excussorium pollinarium*, afferens Polluc. X 114 et Foesium Oecon. Hippocr. s. v.

ΕΓΚΑΛΟΥΝΤΕΣ.

Antiatticista p. 110 18. *Ὁλοσχερῶς: Δίφιλος Ἐγκαλοῦσιν.* Adiectivo *ὁλοσχερὴς* usus est Diphilus Fragm. inc. VII.

ΕΚΑΤΗ.

I.

Athenaeus XIV p. 645 a: *μνημονεύει δ' αὐτοῦ (ἀμφιφῶντος) καὶ Δίφιλος ἐν Ἑκάτῃ.*

II.

Pollux X 72: *λάγυνος καὶ λαγύνιον. Δίφιλος δ' ἄμφω λέγει, τὸ μὲν ἐν τῇ Ἑκάτῃ πολλάκις, τὸ δὲ λαγύνιον ἐν Ἀδελφοῖς.* Athenaeus XIII p. 499 b: *λάγυνον* ex Nicostrati *Ἑκάτῃ* affert. Vide huius fragmenta p. 283.

ΕΛΕΝΗΦΟΡΟΥΝΤΕΣ. *)

Ὦ τόνδ' ἐποπτεύουσα καὶ κεκτημένη
Βραυρῶνος ἱεροῦ θεοφιλέστατον τόπον,
Λητοῦς Διός τε τοξόδαμνε παρθένε,
ὡς οἱ τραγῳδοί φασιν, οἷς ἐξουσία
ἔστιν λέγειν ἅπαντα καὶ ποιεῖν μόνοις.

Athenaeus VI p. 223 a. de tragicorum prae comicis poetis commodis agens: *Δίφιλος δ' Ἑλενηφοροῦσιν Ὦ τόνδ' ἐποπτεύουσα κτλ.* **Vs. 1 cod. B** *ὑποπτεύουσα.* **— Vs. 2 P** *βραύσωνος.* **Ibid. Dindorfius** *ἱροῦ.* **Non imiter, neque hic neque aliis tragicorum locis, quibus eandem formam restituit. De Braurone, Dianae cultu nobilitato, v. Leakium de Demis attic. ed. Westerm. p.60 sq.**

ΕΛΛΕΒΟΡΙΖΟΜΕΝΟΙ.

Antiatticista p. 100 12. *Ἰτητέον: ἀντὶ τοῦ ἰτέον. Δίφιλος Ἑλλεβοριζομένοις.* **Ita ante Diphilum iam Aristoph. Nub. 131. Ad hanc fabulam fortasse referendum est Fragm. inc. III.**

ΕΜΠΟΡΟΣ.

I.

Νόμιμον τοῦτ' ἐστί, βέλτιστ', ἐνθάδε
Κορινθίοισιν, ἄν τιν' ὀψωνοῦντ' ἀεὶ
λαμπρῶς ὁρῶμεν, τοῦτον ἀνακρίνειν πόθεν
ζῇ καὶ τί ποιῶν· κἂν μὲν οὐσίαν ἔχῃ,
ἧς αἱ πρόσοδοι λύουσι τἀναλώματα,
ἐᾶν ἀπολάπειν τοῦτον ἤδη τὸν βίον.

---

*) V. Hist. crit. p. 453.

ἐὰν δ᾽ ὑπὲρ τὴν οὐσίαν δαπανῶν τύχῃ,
ἀπεῖπον αὐτῷ τοῦτο μὴ ποιεῖν ἔτι,
ὃς ἂν δὲ μὴ πίθητ᾽, ἐπέβαλον ζημίαν.
ἐὰν δὲ μηδ᾽ ὁτιοῦν ἔχων ζῇ πολυτελῶς,
τῷ δημίῳ παρέδωκαν αὐτόν. Β. Ἡράκλεις.
Α. οὐκ ἐνδέχεται γὰρ ζῆν ἄνευ κακοῦ τινος
τοῦτον· συνίης; ἀλλ᾽ ἀναγκαίως ἔχει
ἢ λωποδυτεῖν τὰς νύκτας ἢ τοιχωρυχεῖν,
ἢ τῶν ποιούντων ταῦτα κοινωνεῖν τισιν,
ἢ συκοφαντεῖν κατ᾽ ἀγοράν, ἢ μαρτυρεῖν
ψευδῆ. τὸ τοιοῦτον ἐκκαθαίρομεν γένος.
Β. ὀρθῶς γε νὴ Δί᾽. ἀλλὰ δὴ τί τοῦτ᾽ ἐμοί;
Α. ὁρῶμεν ὀψωνοῦνθ᾽ ἑκάστης ἡμέρας
οὐχὶ μετρίως βέλτιστέ σ᾽, ἀλλ᾽ ὑπερηφάνως.
οὐκ ἔστιν ἰχθυηρὸν ὑπὸ σοῦ μεταλαβεῖν.
συνῆχας ἡμῶν εἰς τὰ λάχανα τὴν πόλιν.
περὶ τῶν σελίνων μαχόμεθ᾽ ὥσπερ Ἰσθμίοις.
λαγώς τις εἰσελήλυθ᾽, εὐθὺς ἥρπακας.
πέρδικα δ᾽ ἢ κίχλην γε νὴ Δί᾽ οὐκ ἔτι
ἔστιν δι᾽ ὑμᾶς οὐδὲ πετομένην ἰδεῖν.
τὸν ξενικὸν οἶνον ἐπιτετίμηκας πολύ.

Athenaeus VI p. 227 e: *Δίφιλος δ᾽ ἐν Ἐμπόρῳ καί νόμον εἶναί φησι παρὰ Κορινθίοις τινὰ τοιοῦτον Νόμιμον τοῦτο κτλ.* Vs. 1 *τοῦτ᾽* addunt ABP. omittunt VL. — Vs. 2 *Κορινθίοισιν* Casaubonus pro *Κορινθίοις ἵν᾽*. Ibidem *ἂν* scripsi pro *ἐὰν* praeeunte Dindorfio. — Vs. 6 *τοῦτον ἤδη* pro *ἤδη τοῦτον* Casaubonus. Hemsterhusius *νὴ Δία τοῦτον*. Ibidem pro *ἀπολαύειν* ingeniose Iacobsius Addit. p. 137 *ἀπολάπτειν*. — Vs. 9 *ὃς ἂν δὲ* L. *ὃς δ᾽ ἂν δὲ* BPV. Ibidem *πείθητ᾽* L. *πείθηται* BCP. *πείθηταί τ᾽* V. *πίθηται* A. unde Schweighaeuserus *πίθητ᾽*. Tum *ἐπέβαλον* L.

ἐπέβαλλον BPV. — Vs. 13 *συνίης* VL. *συνιεῖς* AP. *συνιεὶς* B. — Vs. 17 *τὸ τοιοῦτον* ABP. *τοιοῦτον* V. *τοιούτων* L. — Vs. 21 *οὐκ ἔστιν ἰχθυηρόν*, *nihil ad piscem pertinens, nihil quod vel piscem oleat.* Diverso quodam, nec tamen valde remoto sensu *πινακίσκον ἰχθυηρὸν* dixisse Aristophanem Plut. 815 et Telmissens. p. 1160 annotavit Schweighaeuserus. — Vs. 22 libri *συνῆκας*, *commisisti. συνῆχας* Schweighaeuserus hoc sensu: *cives eo redegisti ut nonnisi in foro olitorio victui prospicere possint.* *τι* quod post *συνῆκας* habent ABP. omittunt VL. — Vs. 23 *σελήνων* B. De apio Isthmionicarum praemio vide ad Euphor. p. 114. Ad sententiam simillime Alexis Demetr. I 6 p. 403 de piscium helluone: *τοὖψον πριάμενος οἴχεται φέρων ἅπαν τὸ ληφθέν· ὥστε γίγνεται ἐν τοῖς λαχάνοις τὸ λοιπὸν ἡμῖν ἡ μάχη.* — Vs. 25 *γε* ABCP. *καὶ* VL.

II.

Οὐ πώποτ' ἰχθῦς οἶδα τιμιωτέρους
ἰδών. Πόσειδον, εἰ δεκάτην ἐλάμβανες
αὐτῶν ἀπὸ τῆς τιμῆς ἑκάστης ἡμέρας,
πολὺ τῶν θεῶν ἂν ἦσθα πλουσιώτατος.
ὅμως δὲ τούτων εἴ με προσγελάσειέ τις,
ἐδίδουν στενάξας ὁπόσον αἰτήσειέ με.
γόγγρον μέν, ὥσπερ ὁ Πρίαμος τὸν Ἕκτορα,
ὅσον εἵλκυσεν, τοσοῦτο καταθεὶς ἐπριάμην.

Athenaeus VI p. 226 e: *οὐκ ἀπιθάνως δὲ καὶ Δίφιλος* (B *φίλος*) *ἐν Ἐμπόρῳ περὶ τοῦ παμπόλλου πιπράσκεσθαι τοὺς ἰχθῦς λέγει ὧδε Οὐ πώποτ' ἰχθῖς κτλ.* Vs. 2 et 3 *ἐλάμβανες αὐτῶν* Grotius in Excerptis p. 787. Libri *αὐτῶν ἐλάμβανες*. — Vs. 4 *πλουσιώτατος* Ita correxi editum *πλουσιώτερος*. Emendationem meam recepit Dindorfius. — Vs. 5 *εἴ με* Grotius pro librorum lectione *εἰ μὴ* vel *εἴ μοι*. Ad vs. 7 confer quae attuli vol. II p. 600. — Vs. 8 *τοσοῦτο* Grotius: libri *τοσοῦτον*.

III.

Πουλύπους
ἔχων ἁπάσας ὁλομελεῖς τὰς πλεκτάνας·
οὐ περιβεβρωκὼς αὐτόν ἐστι, φίλτατε.

Athenaeus VII p. 316 f: *καὶ Δίφιλος ἐν Ἐμπόρῳ Πουλύπους ἔχων κτλ.* Vs. 3 *αὐτὸν* pro *ἑαυτὸν* Schweighaeuserus, qui recte hunc locum ad trimetros revocavit. Vulgo, etiam apud Dindorfium, ita distinguitur, ut duobus constet trochaicis tetrametris, quorum in altero post *ἐστι* trochaicum pedem excidisse statuunt. Tertius versus fortasse alteri personae tribuendus.

IV.

Τὴν νύκτ᾽ ἐκείνην διεκαραδοκήσαμεν.

Etymol. M. p. 490 40: *Τιμαχίδας δέ φησιν ὅτι σύνθετόν ἐστι τὸ καραδοκεῖν, παρὰ τὸ κάτω κάρα φέρειν τὸ καραδοκεῖν. παρατίθεται δ᾽ ἐνάλοις* (leg. *ἐν ἄλλοις*) *Δίφιλον λέγοντα ἐν Ἐμπόρῳ Τὴν νύκτ᾽ ἐκείνην διεκαρανόμηκεν.* Ita enim supplenda haec sunt ex cod. Barocc. apud Bekkerum Anecd. p. 1445. Suidas s. v. *καραδοκεῖ: παρατίθενται Δίφιλον λέγοντα· Τὴν νύκτα ἐκείνην διεκαρανόμησεν.* Correxit Toupius Emend. I p. 310. Quamquam possis etiam *διεκαραδόκησεν*, ut sint tetrametri reliquiae duobus pedibus minoris.

V.

Harpocratio p. 130 22: *Ναύκληρος — καὶ ἐπὶ τοῦ μεμισθωμένου ἐπὶ τῷ τὰ ἐνοίκια ἐκλέγειν ἢ οἰκίας ἢ συνοικίας, ὡς ὁ αὐτὸς ῥήτωρ* (Hyperides) *δηλοῖ ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα καὶ Σαννυρίων Γέλωτι καὶ Δίφιλος Ἐμπόρῳ.*

ΕΝΑΓΙΣΜΑΤΑ. *)

I.

Εἰ μὴ συνήθης Φαιδίμῳ γ᾽ ἐτύγχανεν
ὁ Χαβρίου Κτήσιππος, εἰσηγησάμην

*) V. Hist. crit. p. 454.

νόμον τίν' οὐκ ἄχρηστον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
ὥστ' ἐπιτελεσθῆναί ποτ' αὐτῷ τοῦ πατρός
τὸ μνῆμα, κατ' ἐνιαυτὸν ἕνα λίθον
ἁμαξιαῖον· καὶ σφόδρ' εὐτελὲς λέγω.

Athenaeus IV p. 165 f: *καὶ Κτήσιππος δ' ὁ Χαβρίου υἱὸς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ἀσωτίας, ὡς καὶ τοῦ μνήματος τοῦ πατρός, εἰς ὃ οἱ Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνάλωσαν δραχμάς, τοὺς λίθους πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας. Δίφιλος γοῦν ἐν τοῖς Ἐναγίζουσί φησιν Εἰ μὴ συνήθης κτλ.* Vs. 1 *Φαιδίμ' ὢν ἐτύγχανεν* Dobraeus Adv. II p. 307 et vs. 2 *υἱὸς Χαβρίου.* Hermannus vs. 1 nihil mutans, ante *ὁ Χαβρίου* addebat *ὤν.* In sequentibus iniuria Dobraeus desiderabat particulam *ἄν*, quam inseruit ante *εἰσηγησάμην.* — Vs. 5 Iacobsius et Erfurdtius *ἕνα φαγεῖν λίθον*, ut unum quotannis lapidem nec plures vendendi venia Ctesippo concedatur. Ita quo pacto monumentum Chabriae *ἐπιτελεσθῆναι* dici possit, non perspicio. Ex vs. 6 *καὶ σφόδρ' εὐτελὲς λέγω* apparet, potius contrariae significationis verbum requiri, e. c. *φέρειν* vel *θεῖναι.* Quamquam ne sic quidem quid acrimoniae iocus habeat perspicitur. — Vs. 6 *ἁμαξιαῖοι λίθοι*, lapides quadrati ingentis magnitudinis, commemorantur in titulo attico apud Müllerum Dissert. de munimentis Athen. p. 40.

II.

Scholiasta ad Aristoph. Equ. 960. *ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου: ψωλὸς ὁ λειπόδερμος ὀξυτόνως. καὶ ἀκρόψωλος ὁ ἐπιβραχὺ τοιοῦτος. ἢ ὁ ἀσχήμων κατὰ παρέκτασιν τοῦ μορίου. ἐνταῦθα δ' ἰδίως ἐπὶ τῶν μέχρι πολλοῦ διεσκυλμένων. παρὰ δὲ Διφίλῳ ἐν τοῖς Ἐναγίσμασι παραπεποίηται ἄχρι τοῦ λάρυγγος.* Photius Lex. p. 657 9: *ἐλέχθη δὲ ἐπὶ τῶν μέχρι πολλοῦ διελκυσμένων* *) *παρὰ δὲ*

---

*) Scholiasta *διεσκυλμένων.* Kusterus *ἀπεσκολυμμένων.* Hesychii glossa, *Ἀπεσκόλυπτεν: ἀπέσκεπε τὸ δέρμα, ὅθεν καὶ σκολαδέψης*, referenda videtur ad Archilochum apud Athen. III p. 122 b.

Διφίλῳ ἐν τοῖς Ἐναγίσμασι παραπεποίηται ἄχρι τοῦ λάρυγγος. Eadem Suidas s. *ψωλὸν γενέσθαι.* Itaque, nisi *λάρυγγος* corruptum est, Diphilus dixisse videtur:

ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι λάρυγγος,

ut sint tetrametri reliquiae. Id vero quo sensu posuerit obscurum est.

ΕΠΙΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΣ.

Ὁ δὲ κανδίταλις
οὗτος τί δύναται, καὶ τί ἔστιν; Β. ὥσπερ εἰ
εἴποις ἀορτάς.

Pollux X 137: *ὠνόμασται δὲ τῷ κιβωτίῳ παραπλήσιόν τι σκεῦος κανδύταλις, οὗ μέμνηται καὶ Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι καὶ Δίφιλος ἐν Ἐπιδικαζομένῳ Ὁ δὲ κανδύταλις — ἀορτάς. ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ τὸ σκεῦος Περσικὸν ἀπὸ τοῦ κάνδυος κληθέν, εἰς χρῆσιν δ' αὐτὸ ἤγαγον Μακεδόνες.* Vs 2 et 3 vulgo *ὥσπερ ἂν εἴποις.* Libri *ὥσπερ εἴποις.* Hinc scripsi *ὥσπερ εἰ εἴποις.*

ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΣ.

Antiatticista p. 96 31. *Ἐξιδιάσασθαι: Δίφιλος Ἐπιτροπεῖ.* V. Lobeckium ad Phryn. p. 199. De titulo fabulae cfr Hist. crit. p. 454.

ΕΠΙΚΛΗΡΟΣ.

Pollux X 99: *ὅταν δὲ Δίφιλος ἐν Ἐπικλήρῳ λέγῃ Χύτρον μέγαν παρὰ τοῦ μαγείρου, δῆλον ὅτι τὴν χύτραν λέγει, ἀλλ' οὐ τὸν χυτρόποδα.* Salmasius *χυτρόν.* At vide Arcadium de acc. p. 74 14.

ΕΥΝΟΥΧΟΣ.

Vide fragmenta *Αἱρησιτείχους.*

ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

I.

Ἄριστον ἐπεχόρευσεν ἐκλελεγμένον,
εἴ τι νέον ἢ ποθεινόν· ὀστρέων γένη
παντόδαπα, λοπάδων παρατεταγμένη φάλαγξ,
ὀπτῶν ἐπῆγε σωρὸς ἀπὸ τοῦ τηγάνου,
τριμμάτια τούτοις ἐν θυείαις ἀργυραῖς.

Athenaeus VI p. 230 f: *Δίφιλος δ' ἐν Ζωγράφῳ Ἄριστον κτλ.* Vs. 1 *ἄριστον ἐκλελεγμένον* non est *exquisitum epulum*, sed quod sibi elegit quicquid novi vel lauti reperiri poterat. — Vs. 2 malim *ὀστρείων*. — Vs. 4 pro *ἐπῆγε* Erfurdtius Observ. p. 457 *ἐπῆξε*, quod non praestat Valckenarii coniecturae (ad Phoen. p. 66) *ἐπῄει*. — Vs. 5 *θυίαις* ABP. Ibid. *τριμμάτια* h. l. non sunt intrita, quae seorsim comedebantur, sed iuscula ex allio, aceto porro aliisque condimentis composita, quibus carnes assatae, superiore versu memoratae, imbuenda erant. Cfr Sotades *Ἐγκλειομ.* I 17: *τριμμάτιον ᾠκείωσα τούτοις ἀνθινὸν παντόδαπον.*

II.

Οὐ μὴ παραλάβω σ' οὐδαμοῦ, Δράκων, ἐγὼ
ἐπ' ἔργον οὗ μὴ διατελεῖς τὴν ἡμέραν
τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.
οὐ γὰρ βαδίζω πρότερον ἂν μὴ δοκιμάσω
τίς ἔσθ' ὁ θύων, ἢ πόθεν συνίσταται
τὸ δεῖπνον, ἢ κέκληκεν ἀνθρώπους τίνας.
ἔστιν δ' ἁπάντων τῶν γενῶν μοι διαγραφή,
εἰς ποῖα μισθοῦν ἢ φυλάττεσθαί με δεῖ.
οἷον τὸ κατὰ τοὐμπόριον, εἰ βούλει, γένος.
ναύκληρος ἀποθύει τις εὐχήν, ἀποβαλὼν
τὸν ἱστὸν ἢ πηδάλια συντρίψας νεώς,

ἢ φορτί' ἐξέρριψ' ὑπέραντλος γενόμενος·
ἀφῆκα τὸν τοιοῦτον· οὐδὲν ἡδέως
ποιεῖ γὰρ οὗτος, ἀλλ' ὅσον νόμου χάριν.
ὁμοῦ δὲ ταῖς σπονδαῖσι διαλογίζεται
τοῖς συμπλέουσιν ὁπόσον ἐπιβάλλει μέρος
τιθείς, τά θ' αὑτοῦ σπλάγχν' ἕκαστος ἐσθίει.
ἀλλ' ἕτερος εἰσπέπλευκεν ἐκ Βυζαντίου
τριταῖος, ἀπαθής, εὐπορηκώς, περιχαρής
εἰς δέκ' ἐπὶ τῇ μνᾷ γεγονέναι καὶ δώδεκα,
λαλῶν τὰ ναῦλα καὶ δάνει' ἐρυγγάνων,
ἀφροδίσι' ὑπὸ κόλλοψι μαστροποῖς ποιῶν·
ὑπὸ τοῦτον ὑπέμυξ' εὐθὺς ἐκβεβηκότα,
τὴν δεξιὰν ἐνέβαλον, ἐμνήσθην Διός
σωτῆρος, ἐμπέπηγα τῷ διακονεῖν.
τοιοῦτος ὁ τρόπος. μειράκιον ἐρῶν πάλιν
τὰ πατρῷα βρύκει καὶ σπαθᾷ, πορεύομαι.
ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα νὴ Δί' ἕτερά που
ἐνέβαλεν εἰς τὸν κέραμον ἀνευρημένα,
τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα καὶ κεκραγότα
„ὀψάριον ἀγοραῖον ποιεῖν τίς βούλεται;"
ἐῶ βοᾶν· πληγὰς γὰρ ἔνι προσλαμβάνειν
ἐλθόντα καὶ τὴν νύχθ' ὅλην διακονεῖν.
τὸ μισθάριον γὰρ ἂν ἀπαιτῇς, ἀμίδα μοι
ἔνεγκε πρῶτον, φησίν. ὄξος ἡ φακῆ
οὐκ εἶχε. πάλιν ᾔτησας, οἰμώξει μακρά
πρῶτος μαγείρων, φησίν. ἕτερα μυρία
τοιαῦτα καταλέξαιμ' ἄν. οὗ δὲ νῦν σ' ἄγω,
πορνεῖόν ἐστι, πολυτελῶς 'Αδώνια
ἄγουσ' ἑταίρα μεθ' ἑτέρων πορνῶν χύδην.
σαυτὸν ἀποτάξεις τόν τε κόλπον ἀποτρέχων.

Athenaeus VII p. 291 f: ὁ δὲ παρὰ Διφίλῳ ἐν τῷ Ζωγράφῳ καὶ πρὸς οὓς ἐκμισθοῦν αὐτὸν δεῖ διδάσκει λέγων οὕτως Οὐ μή κτλ. Vs. 1 σ' οὐδαμοῦ Δράκων Porsonus. σοῦ θάμ' οὐ δράκων VL. σοῦ θαμοῦ (θάμοῦ B) δράκων BP. Sunt coqui ad Draconem τραπεζοποιὸν verba, cui ille persuasurus ut suum sibi ministerium addicat, se non nisi lautis conviviis operam suam commodare exponit. — Vs. 2 ante Porsonum οὐ. Ibidem διατελεῖς AB. διατελῆς VL. — Vs. 4 ἂν pro ἐὰν Dindorfius. — Vs. 7 ἔστιν δ' BL. ἔστιν θ' PV. — Vs. 10 εὐχὴν ABC et epit. Hoesch. εὐθὴν P. εὐθὺς VL. — Vs. 11 πηδάλια pro πηδάλιόν τι Grotius Exc. p. 789. — Vs. 12 ἐξέρριψεν ABCP. Participium qui desiderabat Toupius Emend. II 303 scripsit ἢ φορτία γ' ἐκρίψας. Debebat certe ἢ φορτί' ἐκρίψας. — Vs. 13 οὐδὲν Dindorfius pro οὐθέν. — Vs. 16 ἐπιβαλεῖ pro ἐπιβάλλει Coraes. — Vs. 17 τιθείς *calculum ponens, computum faciens*, ut recte Schweighaeuserus. — Vs. 21 λαλῶν ABC. λαβὼν PVL. Cfr Eustathius p. 946 56: ἄλλοι δὲ (ναῦλον) κατὰ γένος οὐδέτερον, οἷον, λαλῶν τὰ ναῦλα καὶ δάνει' ἐρυγγάνων. — Vs. 22 κόλλοψι ABCP et epit. Hoesch. κάλλοψι VL. Vide ad Antiphanem p. 210. — Vs. 23 Schweighaeuserus tentabat ὑπέμιξα, quod non magis graece dictum est. — Vs. 29 εἰς τὸν κέραμον i. e. in eam fori partem ubi coquorum erat statio, de quo dixi Praef. Menandri p. XVII. Ibid. ἀνευρημένα B et libri Casauboniani, ἐνευρημένα P, ἐν εὑρημένα VL. Suspicabar ἐπισεσυρμένα, *immunda*, ut apud Diogen. Laert. I 8 ἐπισεσυρμένον καὶ ῥυπαρόν, vel ἀνασεσυρμένα, *impudentia*, *procacia*, quod etiam de viris dictum esse, docet scriptor incertus apud Suidam s. v. ἀνασεσυρμένην. — Vs. 31 ἀγοραῖον ὄψον dicit *vile et triviale*, quale fere eorum erat qui de symbolis epulabantur. — Vs. 32 ἔνι Iacobsius Addit. p. 170 AB ἔστι, quod servans Schweighaeuserus coniiciebat προσλαβεῖν. Sed aoristo nullus hic locus est. — Vs. 34 ἀμίδα μοι ἔνεγκε. Vide Eupolidis fragm. inc. II 5. — Vs. 39 AB Ἄδωνιν. — Vs. 41 Casaubonus ἀποσάξεις. „Versaberis, inquit, in tanta rerum copia,

ut liceat tibi suffarcinato et praeda onusto domum tuam excurrere, atque ibi furta deponere." Sunt Casauboni verba, et credo eum verum vidisse. Verbo *ἀποσάττεσθαι*, *cibis ventrem implere*, usus est Philemo p. 21: *ἐξὸν ἀποσάττεσθαι δ' ὅλην τὴν ἡμέραν.*

III.

Ἀπροσδόκητον οὐδὲν ἀνθρώποις πάθος·
ἐφημέρους γὰρ τὰς τύχας κεκτήμεθα.

Stobaeus Flor. CV 5 cum lemmate *Διφίλου ἐκ Ζωγράφου*. Vs. 1 Trinc. *πάθους*. Voss. *πάθος*, superscripto ultimae syllabae *ους*.

Η Ρ Α Κ Λ Η Σ.

Ἐμὲ μὲν οὐχ ὁρᾷς πεπωκότα
ἤδη τ' ἀκροθώρακ' ὄντα καὶ θυμούμενον,
τονδὶ δὲ ναστὸν Ἀστίωνος μείζονα
ἤδη σχεδὸν δωδέκατον ἠριστηκότα.

Athenaeus X p. 421 e: *Δίφιλος δ' ἐν Ἡρακλεῖ περί τινος τῶν ὁμοίων* (scil. *πολυφάγων*) *διαλεγόμενος διέξεισιν Ἐμὲ μέν κτλ.* Vs. 2 *ἀκροθώρακα* i. e. *ἡμιμέθυσον*, ut recte praeeunte Corae ad Xenocrat. de alim. ex aquat. p. 180 interpretatur Schweighaeuserus. Eadem aliorum adiectivorum cum *ἄκρος* compositorum ratio, ut *ἀκρόψωλος*, quod *ἐπὶ βραχὺ ψωλὸς* explicat schol. Aristoph. Equ. 960. Cfr Lobeckium ad Sophoclis Aiac. 285 et Coraen l. l. inter alia afferentem Hesychii glossam, *Ἀκροχάλιξ: ἀκροθώραξ, ἡμιμέθυσος.* *) — Vs. 3 libri fere *τὸν δ' ἴδεν ἀστὸν* et *μεῖζον*. Correxit Heringa Observ. p. 279. Sed *Ἀστίωνος*, quod idem mutabat in *ἀσπίδος ὄντα*, haud dubie incorruptum est. Placentam dicit Astione, qui magnae staturae homo fuerit necesse est, maiorem. Sed praeterea in tota senten-

---

*) Cod. *ἡμιμεθεῖς*. Itaque *ἡμιμεθὴς* scribendum.

tiae conformatione haereo, quae si haec est, ut non bibisse quidem at duodecimam iam placentam devorasse se dicat is quem loquentem inducit Diphilus, facile apparet prorsus importuno loco positam esse versu primo particulam *μέν*. Tum vero ineptum est placentam, quam polyphagus ille devoravit, digito monstrari, *τουδὶ δὲ νάστον*, quod ea tantum lege ferendum esset, si *ἀριστῶντα* scriptum esset pro *ἠριστηκότα*. Tolluntur hae difficultates, si vs. 1 scripseris *ἐμὲ μὲν οὖν ὁρᾷς πεπωκότα*. Ita hoc dicit: *Me quidem iam semiebrium vides iraque concitatum, iste autem iam duodecim placentas ingentis magnitudinis devoravit.* Quae dicens in Herculem, opinor, digitum intendit. Denique nescio an etiam *θυμούμενον* corruptum sit, pro quo vide ne *δημούμενον* scribendum sit, i. e. *εὐφραινόμενον*. De hoc verbo vide Ruhnkenium ad Tim. p. 78 et Pierson. ad Moer. p. 129. Sed praestat fortasse *κεὐθυμούμενον*.

Η Ρ Ω Σ.

Athenaeus IX p. 371 a: *ἡ δὲ σευτλὶς ἕτερον τοῦ τεύτλου ἐστί. διὸ καὶ Δίφιλος ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Ἥρωι δράματι ἐπιτιμᾷ τινι ὡς κακῶς λέγοντι καὶ τεῦτλα τευτλίδας καλῶν.* Pro *τευτλίδας*, quae Casauboni lectio est, codices *τευτλίνας*, *τοῦ ταίνας*, *τουταίνας*. Hoc postremum fraudi fuit etiam Eustathio p. 1129 12 substantiva in *αινα* desinentia componenti. Pro *καλῶν* Casaubonus *καλοῦντι*. Diphili senarius fortasse fuit: *κακῶς λέγεις καὶ τεῦτλα τευτλίδας καλεῖς*, vel *κακῶς λέγων καὶ τεῦτλα τευτλίδας καλῶν*. Ceterum difficile ad credendum est, Graecos inter *τεῦτλον* et *τευτλὶς* vel *σευτλὶς* distinxisse; ac vereor ne Athenaeus male intellexerit Diphilum, qui notasse videtur aliquem, qui *σευτλὶς* vel *σεῦτλον* pro attico *τευτλὶς* vel *τεῦτλον* dixerat. V. ad Alexidis Mandrag. II 5.

Θ Η Σ Α Υ Ρ Ο Σ.

Ὑπολαμβάνω τὸ ψεῦδος ἐπὶ σωτηρίᾳ
λεγόμενον οὐδὲν περιποιεῖσθαι δυσχερές.

Stobaeus Flor. XII 12 cum lemmate *Διφίλου Θησαυροῦ.* Vs. 2 libri *οὐθέν.*

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

I.

Σὲ μὲν καλοῦσι ψωμοκόλαφον δραπέτην.

Athenaeus VI p. 262 a: *ψωμοκόλαφον δ' εἴρηκε Δίφιλος ἐν Θησεῖ οὕτως Σὲ μέν κτλ.*

II.

Athenaeus X p. 451 b: *Δίφιλος δ' ἐν Θησεῖ τρεῖς ποτε κόρας Σαμίας φησὶν Ἀδωνίοισι γριφεύειν παρὰ πότον. προβαλεῖν δ' αὐταῖσι τὸν γρῖφον „Τί πάντων ἰσχυρότατον;" καὶ τὴν μὲν εἰπεῖν ὅτι σίδηρος, καὶ φέρειν τούτου λόγον τὴν ἀπόδειξιν, διότι τούτῳ πάντ' ὀρύσσουσίν τε καὶ τέμνουσι καὶ χρῶντ' εἰς ἅπαντα. εὐδοκιμοῦσαι δ', ἐπάγειν τὴν δευτέραν, φάσκειν τε τὸν χαλκέα πολὺ κρείττω φέρειν ἰσχύν. ἐπεὶ τοῦτον κατεργαζόμενον καὶ τὸν σίδηρον τὸν σφοδρὸν κάμπτειν, μαλάσσειν, ὅτι ἂν χρήζῃ ποιεῖν. τὴν δὲ τρίτην ἀποφῆναι πέος ἰσχυρότατον πάντων, διδάσκειν δ' ὅτι καὶ τὸν χαλκέα στένοντα πυγίζουσι τούτῳ.* Ita haec edidit Dindorfius, cuius totam adscribam annotationem criticam: „*φησὶν* PVL. *φασὶν* AB. *προβαλεῖν δ' — τὸν γρῖ*„*φον* om. C. *αὐταῖσι* AB. *αὐταῖς* PVL. *τὰν μὲν* et *τὰν* „*ἀπόδειξιν* CPVL. *τα̍ν μὲν* et *τα̍ν ἀπόδειξιν* A (η supra α). *ὁ σίδη*„*ρος* BP. *ὅτι σίδηρος* VL. *ὀρύσσουσιν* ABC. *ὀλύσσουσιν* „P. *ὀλύουσιν* V. *ὀλλύουσιν* L. *καὶ χρῶντ'* (*χρῶνται* P) „*εἰς ἅπαντα* om. C. *ἅπαντα* ABP. *ἅπαντά γ'* VL. *εὐ*„*δοκιμοῦσαι* AB. *εὐδοκιμοῦσαν* PVL. *εὐδοκιμούσας* geni-

„tivum doricum restituit Schweighaeuserus. δ᾽ ἐπάγειν τὰν „AB. δ᾽ ἐπάγει τὰν L. δὲ τὰν PV. ἐπεὶ VL. ἐπὶ BP. „ὅτι ABCPV. χὤτι L. ποιεῖν] ποεῖν C. τὴν δὲ τρίτην] „Scribebatur τὰν δὲ τρίταν." Manifestae ubique deprehendas senariorum reliquias, quas suis modulis utcunque restituere velle, non magnus quidem, at ingratus labor est, quippe incerti eventus. Doricas formas, quibus Samias puellas usas esse non credibile est, recte expulisse videtur Dindorfius. Putabam aliquando ad hunc ipsum locum referendum esse Diphili fragm. inc. XX: ἰσχυρότερον κρίνω τὸ χρυσίον πολύ· τὰ πάντα τούτῳ τέμνεται καὶ πράττεται.

ΚΙΘΑΡΩΙΔΟΣ.

I.

Ἐξανίσταμαι
τὸν ἀμφιτάπητα συστορέσας.

Pollux X 38: *δάπιδες, τάπητες, ἀμφιτάπητες. Δίφιλος γοῦν φησιν ἐν Κιθαρῳδῷ Ἐξανίσταμαι τὸν ἀμφιτάπητα συστορήσας.* Ita vulgo, quod emendatum ex codicibus. Recte Kuhnius „*exsurgo, posteaquam constravi amphitapetem*, ne scilicet vestigium cubantis in eo appareat."

II.

Λήκυθον ξύστιν τ᾽ ἔχεις;
B. ἐγὼ δὲ καὶ ξύστραν.

Pollux X 62: *ληκύθιον καὶ στελγίδες (στλεγγίδες). καὶ ξυστίδας δ᾽ αὐτὰς ἄν τις εἴποι· ἔν τε γὰρ ταῖς Ἐπιχάρμου Νήσοις εὕρηται τοὔνομα, καὶ Δίφιλός που ἐν Κιθαρῳδῷ ἀνδρί που εἴρηκεν Λήκυθον ξύστιν ἔχεις, ἐγὼ δὲ καὶ ξύστραν.* In verbis *ἀνδρί που* quid lateat nescio; *που* unus cod. omittit. Tum post *ξύστιν* addidi *τ᾽*. Pro *ἐγὼ δὲ* fortasse *ἔγωγε.* Distribui haec autem inter duos interlocutores, quorum quae alter dicit, cum *ξύστρα* et *ξύστις* nihil inter se differant,

verniliter dicta sunt et cum irrisione quadam eorum, qui *ξύστιν*, quod vulgo vestimenti genus erat, de *ξύστρᾳ*, *strigili*, usurparent.

Λ Η Μ Ν Ι Α Ι.

Οὗτοι δεδειπνήκασιν· ὁ δὲ τάλας ἐγὼ
κεστρεὺς ἂν εἴην ἕνεκα νηστείας ἄκρας.

Athenaeus VII p. 307 f: *Δίφιλός φησιν ἐν Λημνίαις Οὗτοι δεδειπνήκασιν κτλ.* Hinc sumpsit Eustathius p. 1178 5. Cfr Athenaeus IV p. 168 b: *ἐγὼ δ' ὁ τάλας, κατὰ τὸν κωμῳδιοποιὸν Δίφιλον, κεστρεὺς ἂν εἴην κτλ.*

Μ Α Ι Ν Ο Μ Ε Ν Ο Σ.

Καὶ προσέτι τοίνυν ἐσχάραν, κλίνην, κάδον,
στρώματα, σίγυνον, ἀσκοπήραν, θύλακον,
ὥστ' οὐ στρατιώτην ἄν τις ἀλλὰ καὶ κύκλον
ἐκ τῆς ἀγορᾶς ὀρθὸν βαδίζειν ὑπολάβοι.
τοσοῦτός ἐσθ' ὁ ῥῶπος ὃν σὺ περιφέρεις.

Pollux X 18: *ἵνα δ' ἐπιπράσκετο τὰ σκεύη τῆς ἀγορᾶς τὸ μέρος τοῦτο κύκλοι ὠνομάζοντο, ὡς Ἄλεξις ὑποδηλοῦν ἔοικεν — σαφέστερον δὲ ἐν Μαινομένῳ Δίφιλος Καὶ προσέτι κτλ.* Vs. 1 pro *τοίνυν* scripsit fortasse *τύλην*, *culcitam*. Tum *κλίνην* Hemsterhusius pro *καὶ νῦν*. — Vs. 2 *σίγυνον* Bentleius Epist. ad Hemst. p. 92. Libri *συνόν*. Hanovius Exerc. crit. I p. 47 *λάγυνον*. — Vs. 3 *ὥστ' οὐ* pro edito *ὥς που* Porsonus Advers. p. 252. et iam ante Porsonum, ni fallit memoria, Piersonus ad Moerin. — Vs. 4 *ὀρθὸν βαδίζειν*, ut ipse *κύκλος* recto talo incedere videatur. Ita incertus apud Athenaeum XIII p. 622 c: *θέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν.*

ΜΝΗΜΑΤΙΟΝ.

Athenaeus II p. 124 d: ὅτι δὲ καὶ τὸν οἶνον ἔψυχον ὑπὲρ τοῦ ψυχρότερον αὐτὸν πίνειν Στράττις φησίν — Δίφιλος δ' ἐν Μνηματίῳ φησί Ψῦξον τὸν οἶνον Δῶρι. Ex Athenaeo habet Eustathius ad Iliad. p. 866 6.

ΠΑΙΔΕΡΑΣΤΑΙ.

Ἔγχεον σὺ δὴ πιεῖν.
εὐζωρότερόν γε νὴ Δί', ὦ παῖ, δός· τὸ γὰρ
ὕδαρες ἅπαν τοῦτ' ἐστὶ τῇ ψυχῇ κακόν.

Athenaeus X p. 423 e. de dictione ζωρότερον πίνειν agens: Δίφιλος δ' ἐν Παιδερασταῖς φησιν Ἔγχεον κτλ De Diphili versibus haec habet C ἔγχεον πιεῖν εὐζωρότερον· τὸ γὰρ ὑδαρὲς — κακόν. Quae attulit Eustathius p. 746 55. Vs. 2 γε νη διω παῖδες A. γενη δύω (δύο P) παῖδες PVL. Correxit Casaubonus.

ΠΑΛΛΑΚΗ.

Βουβάλια καρπῶν παρθένου φορήματα.

Etymolog. M. p. 206 16. Βουβάλιον: κόσμος χρυσοῦς περιτιθέμενος τῷ καρπῷ. Δίφιλος ἐν Παλλακῇ Βουβάλια καρπῶν παρθένου φρονήματα. Recte Sylb. φορήματα. Voce βουβάλιον de ornatu muliebri usus est etiam Nicostratus comicus. V. vol. III p. 289. Cfr Hesychius, Βουβάλιον: γυναικὸς μόριον. Nonne γυναικὸς κοσμάριον?

ΠΑΡΑΣΙΤΟΣ.

I.

Εὖ γ' ὁ κατάχρυσος εἶπε πόλλ' Εὐριπίδης·
„νικᾷ δὲ χρεία μ' ἡ ταλαίπωρός τέ μου

γαστήρ.” ταλαιπωρότερον οὐδέν ἐστι γὰρ
τῆς γαστρός, εἰς ἣν πρῶτον ἐμβαλεῖς * *
ἀλλ' οὐχ ἕτερον ἀγγεῖον. ἐν πήρᾳ φέροις
ἄρτους ἄν, ἀλλ' οὐ ζωμόν, ἢ διαφθερεῖς.
εἰς σπυρίδα μάζας ἐμβαλεῖς, ἀλλ' οὐ φακῆν,
οἰνάριον εἰς λάγυνον, ἀλλ' οὐ κάραβον.
εἰς τὴν θεοῖς ἐχθρὰν δὲ ταύτην εἰσφόρει
τὰ πάνθ' ἑαυτοῖς μηδὲν ὁμολογούμενα.
κοὐ προστίθημι τἄλλα, διότι πανταχοῦ
διὰ τὴν τάλαιναν πάντα ταύτην γίγνεται.

Athenaeus X p. 422 b. de ventris vi disserens: Δίφιλος δ' ἐν Παρασίτῳ Εὐ γ' ὁ κατάχρυσος κτλ. Sunt haud dubie ipsius parasiti verba. Vs. 1 Eustathius ad Hom. p. 1205 20: Εὐριπίδης ὃν κατάχρυσον ὁ Δίφιλος εἶπεν. Pro εἶπε, quod ex C receptum, PVL εἰπέ. — Vs. 2 ἡ ταλαίπωρός τέ μου. Pro his in Euripidis loco apud Matthiaeum Fragm. inc. trag. CLIX p. 405 legitur ἡ κακῶς τ' ὀλουμένη. Itaque aut memoriter citavit Diphilus aut aliam quam Clemens, qui illud fragmentum servavit, lectionem sequutus est. Secundus Euripidei fragmenti versus hic est: γαστήρ, ἀφ' ἧς δὴ πάντα γίγνεται κακά. — Vs. 3 οὐδέν ἐστι γὰρ VL. γὰρ οὐδέν ἐστι ABCP. — Vs. 4 εἰς ἣν πρῶτον ἐμβαλεῖς. Ita optimi libri ABP. neque aliter C. nisi quod pro πρῶτον habet πάντ' ἄν. VL εἰς ἣν πρῶτον πάντ' ἂν ἐμβάλοις, manifesta interpolatione, qua quum numeros depravari vidisset Grotius Exc. p. 793 inverso verborum ordine scripsit εἰς ἣν πρῶτον ἂν πάντ' ἐμβάλοις, quod sequuti sunt recentiores. Mihi servata librorum lectione in fine versus ἅπαν excidisse, πρῶτον autem, iubente fere sententia, in βρωτὸν mutandum videtur. — Vs. 5 malim ἀλλ' οὐχ ἕτερον εἰς ἄγγος, vel cum Schweighaeusero ἀλλ' οὐκ ἐς ἕτερον ἄγγος. — Vs. 9 pro εἰσφόρει Grotius εἰσφορεῖς, quod nec ipsum satis facit. Accedit quod vs. 10 τὰ abest ab ABCP, pro πάντ' autem πάντα scriptum habent ACP. Itaque legendum videtur εἰσ-

φορεῖν | πάντ᾽ ἔσθ᾽ ἑαυτοῖς μηδὲν ὁμολογούμενα. — Vs. 12 pro ταύτην in PVL ταῦτα, Casaubonus τὰ κακά, Valcken. ad Hippolyt. p. 257 τλητά. Sed ταύτην recte Schweigh. ex C. Ibidem ante Dindorfium γίνεται. Ceterum similiter Alexis p. 479: νῦν δὲ διὰ ταύτην (γαστέρα) ἅπαντα γίγνεται τὰ δυσχερῆ. Cfr Euripidis locum ad vs. 2 adscriptum.

II.

Ὅταν με καλέσῃ πλούσιος δεῖπνον ποιῶν,
οὐ κατανοῶ τὰ τρίγλυφ᾽ οὐδὲ τὰς στέγας,
οὐδὲ δοκιμάζω τοὺς Κορινθίους κάδους,
ἀτενὲς δὲ τηρῶ τοῦ μαγείρου τὸν καπνόν.
κἂν μὲν σφοδρὸς φερόμενος εἰς ὀρθὸν τρέχῃ,
γέγηθα καὶ χαίρω τι καὶ πτερύττομαι·
ἂν δὲ πλάγιος καὶ λεπτός, εὐθέως νοῶ
ὅτι τοῦτό μοι τὸ δεῖπνον ἀλλ᾽ οὐδ᾽ αἷμ᾽ ἔχει.

Athenaeus VI p. 236 b: καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα ἐπιλέγει ὁ τοῦ Ἐπιχάρμου παράσιτος. ὁ δὲ παρὰ τῷ Διφίλῳ τάδε φησίν Ὅταν κτλ. Vs. 2 τὰ τρίγλυφ᾽ οὐδὲ τὰς στέγας. Ea enim mirari et laudare solebant qui elegantiores et modestiores esse vellent. Aristophanes Vesp. 1209: ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων, ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι᾽ αὐλῆς θαύμασον. Quae cum Homericis Odyss. IV 43 composuit Athenaeus V p. 179 s. — Vs. 5 σφοδρῶς C. — Vs. 6 ante Dindorfium πτερύσσομαι. Imitatur Aristoph. Nubb. 1136: πέφρικα καὶ δέδοικα καὶ βδελύττομαι, quae mutuo sumpsit ab Aristophane Alciphro Epist. I 4. — Vs. 7 ἂν Grotius Exc. p. 799 pro ἐάν. — Vs. 8 pro ἀλλ᾽ οὐδ᾽ αἷμ᾽ ἔχει Iacobsius Addit. p. 140 ἅλας οὐ δ᾽ αἷμ᾽ ἔχει, id ut sit ἅλας μὲν ἔχει, αἷμα δὲ οὐκ ἔχει. Quod plures ob caussas ferri non potest. Erfurdtius Observ. p. 459 scripsit ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἅλας ἔχει. Sane frequenti usu trita est formula, apud poetas maxime non atticos, οὐδ᾽ ἅλα δοῦναι, de re vili nulliusque

pretii *), quae tamen, ut omittam in ea constanti usu ἄλα dici non ἅλας, ne propter sententiam quidem nostro loco accommodata est. Mihi recte videtur habere αἷμα, ut coena sine carnibus intellegatur; ac fortasse id ipsum etiam proverbialiter dicebatur. Seriores poetae epici eo sensu dicebant τράπεζαν ἀναιμάκετον et ἀδαίτρευτον. Vide Naekium Dissert. de Callim. Hecale cap. IV p. 548. De particulis ἀλλ᾽ οὐδὲ dixit Erfurdtius l. l. recteque eas explicuerat iam Spaldingius ad Demosthenis Midian. p. 67. Parasitum, qualem Diphilus h. l. describit, comici καπνοσφράντην vel καπνοτηρήτην vocabant. V. Eustathium ad Hom. p. 1718 60.

III.

Ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραῖς
ὅ τι ἐστίν, εἴ τις μὴ φράσει᾽ ὀρθῶς ὁδόν,
ἢ πῦρ ἐναύσει᾽, ἢ διαφθείρει᾽ ὕδωρ,
ἢ δειπνιεῖν μέλλοντα κωλύσαι τινά;

Athenaeus VI p. 238 f: Δίφιλος δ᾽ ἐν Παρασίτῳ μελλόντων γίνεσθαι γάμων τὸν παράσιτον ποιεῖ λέγοντα τάδε Ἀγνοεῖς κτλ. Vs. 2 φράσει᾽ Erfurdtius Observ. p. 459 et Porsonus. Libri fere φράσει ἢ et φράσῃ ἤ. — Vs. 3 ἐναύσει᾽ et διαφθείρει᾽ Erfurdtius et Porsonus. ἐναύσει PL. ἐναύσῃ V. διαφθείρει AB. διαφθείρῃ CP. διαφθερεῖ VL. Erfurdtius praeterea ἢ εἰ διαφθείρει᾽, quo non opus est. Ad priora ἢ πῦρ ἐναύσει᾽ Iacobsius frustra desiderabat negationem, quae in tali orationis conformatione commode omitti potest. — Vs. 4 δειπνιεῖν et κωλίσαι Erfurdtius et Porsonus. Libri δειπνεῖν et κωλύσει vel κωλύσῃ. Inesse his iocularem parasitique ingenio egregie consentaneam exsecrationem eorum, qui convivio apparando aliquem prohibeant, vere monuit Erfurdtius. De iis quae primis versibus commemorantur exsecrationibus vide Wesselingium ad Petit. de Legg. Att. p. * * cll. Cicerone de Offic. III 13.

---

*) Apud Hesychium, Οὐδ᾽ ἄλα: οὐδὲ τὸ ψυχρὸν καὶ ἄφθονον εἰς χρῆσιν, pro ψυχρὸν lege τυχόν.

IV.

Οὐ δεῖ παρασιτεῖν ὄντα δυσάρεστον σφόδρα.

Athenaeus VI p. 247 d: *περὶ ὀργιζομένου παρασίτου λέγων* (Diphilus) *φησί — κἂν τῷ δὲ ἐπιγραφομένῳ Παρασίτῳ δράματί φησιν Οὐ δεῖ κτλ. Δυσάρεστον* dicit *morosum, difficilem et qui aegre ad aliorum voluntatem sese accommodat.* Ita C in textu. *δυσάριστον* ABP et inter versus C. *δυσάρεσκον* VL.

Π Ε Λ Ι Α Δ Ε Σ.

Τὸ δειπνάριον ἀνθηρὸν ἦν, γλαφυρὸν σφόδρα,
φακῆς κατ' ἄνδρα τρύβλιον μεστὸν μέγα.
Β. πρώτιστον οὐκ ἀνθηρόν. Α. ἐπὶ ταύτῃ φέρων
εἰς τὸ μέσον ἐπεχόρευσε σαπέρδης μέγας,
ὑπό τι δυσώδης οὗτος ηρος ἀνθίαν,
*ὃν πολλὰ * * ταῖς κίχλαις ἤδη λέγει.*

Athenaeus IV p. 156 f: *ἐμοὶ δὲ κατὰ τὸν κωμικὸν Δίφιλον, φησὶ δ' οὗτος ἐν Πελιάσι, τὸ δειπνάριον κτλ.* Vs. 1 *ἀνθηρὸν ἦν γλαφυρὸν* Erfurdtius Observ. p. 451. ABCP *ἦν ἀνθηρὸν γλαφυρόν.* VL *ἀνθηρὸν γλαφυρὸν ἦν.* Maiora molitur Dobraeus Adv. II p. 306: *τὸ δειπνάριον τἀνθηρὸν ἢ γλαφυρὸν σφόδρ' ἦν. Β. φακῆς* — vel *τὸ δειπνάριον ἀνθηρόν. Β. ἦ γλαφυρὸν σφόδρα; Α. φακῆς κτλ.* — Vs. 3 mirum est *φέρων* suspectum habuisse Dobraeum. V. Hemsterhusii disputationem ad Lucian. I p. 349 sq. — Vs. 4 *ἐπεχόρευσε* de cibo in convivium cum impetu quasi prosiliente dixit etiam supra in *Ζωγρ.* p. 394 *ἄριστον ἐπεχόρευσεν.* Adde Lycophronem apud Athen. X p. 420 b: *ἐπεχόρευσε δαψιλὴς θέρμος.* Similiter verbo *ἐπάσσειν* usus est alius poeta. — Vs. 5 *οὗτος* cum sequentibus Schweigh. personae B assignat. Ibid. *ηρος* P. *κρος* B. *ἧρος* VL. *ἱερὸς* Schweigh. allato Aristot. HA. IX 37. Ibid. *ἀνθίαν* VL. *ἄνθιαν* P. *ἄνθειαν* B.

ἀνθίας Schweigh. — Vs. 6 *λέγει* ABP. *λέγειν* VL. Totum versum Casaubonus ita refingebat *ὡς πολλὰ χαίρειν — λέγειν.* Schweighaeuserus *ὅς πολλὰ χαίρειν — λέγει.* Villebrunius „Je lis *houtos ar pros anthian, hos chairein — legei*, leçon du manuscrit Q."

ΠΛΙΝΘΟΦΟΡΟΣ.

Antiatticista p. 101 4: *Κοκκύζειν τοὺς ἀλεκτρυόνας. Δίφιλος Πλινθοφόρῳ.* Phrynichus App. Soph. p. 21, 24. *Ἄιδειν ἀλεκτρυόνας: Ἀττικῶς. τὸ δὲ κοκκύζειν κωμικοὶ λέγουσιν.* Cfr Fragm. inc. fab. XII.

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΩΝ.

I.

Ὤιμην ἐγὼ τοὺς ἰχθυοπώλας τὸ πρότερον
εἶναι πονηροὺς τοὺς Ἀθήνησιν μόνους.
τόδε δ', ὡς ἔοικε, τὸ γένος ὥσπερ θηρίον
ἐπίβουλόν ἐστι τῇ φύσει καὶ πανταχοῦ.
ἐνταῦθα γοῦν ἔστιν τις ὑπερηκοντικώς,
κόμην τρέφων μὲν πρῶτον ἱερὰν τοῦ θεοῦ,
ὡς φησίν· οὐ διὰ τοῦτό γ', ἀλλ' ἐστιγμένος
πρὸ τοῦ μετώπου παραπέτασμ' αὐτὴν ἔχει.
οὗτος ἀποκρίνετ', ἂν ἐρωτήσῃς πόσου
ὁ λάβραξ, δέκ' ὀβολῶν, οὐχὶ προσθεὶς ὁποδαπῶν.
ἔπειτ' ἐὰν τἀργύριον αὐτῷ καταβάλῃς,
ἐπράξατ' Αἰγιναῖον· ἂν δ' αὐτὸν δέῃ
κέρματ' ἀποδοῦναι, προσαπέδωκεν Ἀττικά.
κατ' ἀμφότερα δὲ τὴν καταλλαγὴν ἔχει.

Athenaeus VI p. 225 a. de piscariorum malitia et fraudibus comicorum poetarum testimonia afferens: *Δίφιλος Πο-*

λυπράγμονι Ὤιμην ἐγώ κτλ. Vs. 3 vulgo τόδ' ὡς ἔοικε. Correxit Schweighaeuserus. Ibidem pro θηρίον, *velut excetra*, Wakefieldius Sylv. crit. II p. 91 sine iusta causa θηρίων. — Vs. 6 κόμην τρέφων ἱερὰν τοῦ θεοῦ. Morem comam diis alendi iam Homero Iliad. 23 142 cognitum ne serioribus quidem temporibus obsolevisse indicio est Dio Chrysost. XXXV p. 67: πολλοὶ γὰρ ἤδη διὰ θεόν τινα κομῶσιν ἄνθρωποι. — Vs. 7 malim τοῦτο δ'. — Vs. 9 ἀπεκρίνετ' B. — Vs. 10 προσθεὶς ὁποδαπῶν Schweighaeuserus. Vulgo προσθεὶς σοι ποταπῶν, unde Toupius προσθεὶς ὁποταπῶν, de qua forma cfr vol. III p. 488. At cod. AP προσθήσοι ποδαπῶν. — Vs. 11 ἔπειτ' ἐὰν Porsonus Adv. p. 50. VL ἔπειτά γ' ἄν. ABCP ἔπειτα ἄν. — Vs. 12 ἐπράξατ' Αἰγιναῖον. Obolos Aegineticos crassiores et maioris pretii quam Atticos fuisse constat. Vid. Mülleri Aegin. p. 89. qui vs. 12 recte scripsit Ἀττικά, sc. κέρματα. Libri Ἀττικάς, quod Schweighaeuserus mutabat in Ἀττικούς. — Vs. 13 καταλλαγὴ de lucro ex permutanda pecunia nato dixit etiam laudatus a Schweighaeusero Demosth. c. Polycl. p. 1216 18. Adde Euphronem Athenaei XI p. 503 b.

II.

Τί ποτ' ἐστίν; ὡς ῥαγδαῖος ἐξελήλυθεν.

Photius Lex. p. 480 20. Ῥαγδαίους: τοὺς κεκινημένους καὶ σφοδροὺς καὶ βιαίους. — Δίφιλος Πολυπράγμονι Τί ποτ' ἐστίν; κτλ.

Π Υ Ρ Ρ Α.

Δῶρον δ' ἐμαυτῇ παρὰ θεῶν εὑρημένη.

Ammonius differ. verb. p. 61: εὑρέσθαι οἱονεὶ τὸ ἐκπορίσασθαι. Δίφιλος ἐν Πύρρᾳ Δῶρον δ' ἐμαυτῇ παρὰ θεῶν εὑρημένον. Recte Scaliger εὑρημένη, quamvis repugnante Valckenario.

Σ Α Π Φ Ω. *)

I.

Ἀρχίλοχε, δέξαι τήνδε τὴν μετανιπτρίδα
μεστὴν Διὸς σωτῆρος, ἀγαθοῦ δαίμονος.

Athenaeus XI p. 487 a. *Μετάνιπτρον: ἡ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐπὴν ἀπονίψωνται, διδομένη κύλιξ. Ἀντιφάνης Λαμπάδι — Δίφιλος Σαπφοῖ Ἀρχίλοχε κτλ.*

II.

Athenaeus XIII p. 599 d: *καὶ γὰρ Δίφιλος ὁ κωμῳδοποιὸς πεποίηκεν ἐν Σαπφοῖ δράματι Σαπφοῦς ἐραστὰς Ἀρχίλοχον καὶ Ἱππώνακτα.*

Σ Ι Κ Ε Λ Ι Κ Ο Σ.

Οἷον ἀγοράζειν πάντα, μηδὲ ἓν δ' ἔχειν,
εἰ μὴ κικίννους ἀξίους λίτραιν δυοῖν.

Pollux IX 81: *ὅτι δὲ καὶ τῶν κωμῳδῶν τινες τῆς λίτρας μνημονεύουσιν, ἐν τοῖς περὶ στατικῆς προείρηται· οὐ γὰρ οἱ Δωριεῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀττικῶν τινες, ὡς Δίφιλος ἐν Σικελικῷ Οἷον ἀγοράζειν κτλ.* **Photius Lex. p. 227:** *Λίτρα ἦν μὲν καὶ νόμισμά τι, ὡς Δίφιλος.* **Vide supra ad Philem. p. 26. Sententiam satis dextre expedivit Kuhnius: „Perstringit aliquem** *πτωχαλάζονα,* **qui in foro omnia quae prostant venalia licitatur quasi empturus, sed cum pecunia non suppetat, tandem cincinnos duobus obolis emit.** *Comas emptas* **perstringit Martialis Epigr. XII 23." Aliter Hemsterhusius, qui locum ad Siculorum luxuriem referebat, apud quos ne pauperes quidem et egenos a luxurie, quae in cincinnis artificiose calamistrandis cernitur, alienos fuisse existimat. Itaque in hominem egenum ista dicta fuisse coniicit:**

---

*) V. Hist. crit. p. 447.

tanquam qui omnia vellet emere, neque aliud haberet quicquam quam binis aestimandos litris cincinnos. Simplicior tamen Kuhnii est interpretatio. *Οἷον* esse videtur *quam miserum est.* Male Kuhnius *οἷος*.

ΣΧΕΔΙΑ.

Θᾶττον πλέκειν κέλευε πόρκων πυκνοτέρους.

Etymol. M. p. 683 25: *καὶ Φίλων δὲ μνημονεύει τοῦ πόρκου Θᾶττον πλέκειν κέλευε τῶν πόρκων πυκνοτέρους.* MS Dorvill. *καὶ Δίφιλος ἐν σχεδιμνημ τοῦ πόρκου*, in quo fabulae titulum *Σχεδία* latere vidit Gaisfordus ad Hesiodi Theog. 709. Suidas s. v. *πόρκος: μνημονεύει δὲ καὶ Δίφιλος τοῦ πόρκου Θᾶττον πλέκειν κτλ.* Neque aliter Zonaras Lex. II p. 1562. Articulum delendum esse indicavi Praef. ad Menandrum p. IX. Cfr Ritschelii Dissert. de Oro p. 73.

ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ.

Ἀγαθὸς βαφεὺς ἔνεστιν ἐν τῷ παιδίῳ·
ταυτὶ γὰρ ἡμῖν δευσοποιὰ παντελῶς
τὰ σπάργαν' ἀποδέδειχεν.

Harpocratio p. 55 8: *ἐκ μεταφορᾶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐχόντων τὸ χρῶμα ἔμμονον καὶ πολυχρόνιον τὸ δευσοποιὸν λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ Πλάτων διασαφεῖ ἐν έ Πολιτείας. Δίφιλος Συντρόφοις Ἀγαθός κτλ.* Ubi Bekkerus has lectiones e codd. enotavit: Vs. 1 *ἔστιν* J. *πεδίῳ* ABJ. — Vs. 2 *ταύτῃ* ABJN. — Vs. 3 *ἀποδεδείχθω* ABJN. — De usu vocis *δευσοποιὸς* vide Ruhnkenium ad Tim. p. 76.

Σ Υ Ν Ω Ρ Ι Σ.

I.

Ἄριστ' ἀπαλλάττεις ἐπὶ τούτου τοῦ κύβου.
Β. ἀστεῖος εἶ. δραχμὴν ὑπόθες. Α. κεῖται πάλαι.
πῶς ἂν βάλοιμ' Εὐριπίδην; Β. οὐκ ἄν ποτε
Εὐριπίδης γυναῖκα σώσει'. οὐχ ὁρᾷς
ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν αὐτὰς ὡς στυγεῖ;
τοὺς δὲ παρασίτους ἠγάπα. λέγει γέ τοι
„Ἀνὴρ γὰρ ὅστις εὖ βίον κεκτημένος
„μὴ τοὐλάχιστον τρεῖς ἀσυμβόλους τρέφει,
„ὄλοιτο, νόστου μή ποτ' εἰς πάτραν τυχών."
Α. πόθεν ἐστὶ ταῦτα, πρὸς θεῶν; Α. τί δέ σοι μέλει;
οὐ γὰρ τὸ δρᾶμα, τὸν δὲ νοῦν σκοπούμεθα.

Athenaeus VI p. 247 a: *Δίφιλος δ' ἐν Συνωρίδι, ἑταίρας δ' ὄνομα ἡ Συνωρίς, Εὐριπίδου μνησθεὶς (κύβος δέ τις οὕτως καλεῖται Εὐριπίδης) παίζων καὶ πρὸς τὸ τοῦ ποιητοῦ ὄνομα ἅμα καὶ περὶ παρασίτων τάδε λέγει Ἄριστ' ἀπαλλάτεις κτλ.* Colloquuntur Synoris et parasitus. Ex eadem scena tria sequentia fragmenta derivata sunt. Vs. 2 *πάλαι* additum ex L. — Vs. 3. De Euripide, iactu talario, quem ab Euripide, uno illorum quadraginta qui soluto triginta virorum imperio civitati praeerant, nominato, v. Polluc. IX 101: *ἐπεὶ δὲ τοῖς τετταράκοντα μετὰ τοὺς τριάκοντα προστᾶσιν Ἀθήνησιν συνῆρξεν Εὐριπίδης, εἰ τετταράκοντα συνήθροιζεν ἀστραγάλων βολή, τὸν ἀριθμὸν τοῦτον Εὐριπίδην ὠνόμαζον.* Eustathius ad Hom. p. 1289 61: *ἑτέρα δὲ (πτῶσις) ἐκαλεῖτο Εὐριπίδης ἡ δηλαδὴ σημαίνουσα τὸ τεσσαράκοντα, ἐπειδὴ δοκεῖ ὁ Εὐριπίδης γενέσθαι εἷς τῶν ἐν Ἀθήναις τεσσαράκοντα προστατῶν.* Ibidem *οὐκ ἄν ποτ'* ΔBCP. *οὐκ ἂν πόποτε* V. *οὐκ ἂν πώποτε* L. — Vs. 4 *σώσει'* pro *σώσειεν* Porsonus. Prope vero *σώσει* VL. — Vs. 5 *τραγῳδίαισιν* L. *τραγῳδίαις ἵν'* BPV. Ibidem Porsonus sine

iusta causa *ὡς αὐτὰς στυγεῖ.* — Vs. 7 totum ex Antiope Euripidis apud Stobaeum Flor. XXX 1 desumpsit, indicante Valckenario Diatr. p. 84. — Vs. 9 Euripidis est ex Iphig. Taur. 525. ut indicavit Porsonus Advers. p. 138. Ibi recte legitur *τυχών*, pro quo apud Athenaeum vulgo *μόλοι*. AP *μολεῖ*. B *μολεῖν*. Valckenarius *τύχοι*. Non dubitari potest quin Euripidis versum Diphilus integrum receperit. Itaque scripsi *τυχών*, ut fecit etiam Dindorfius. Pessime Porsonus *νοστῶν μήποτ' εἰς πάτραν μολών.*

II. III.

'Οργίζεται; παράσιτος ὢν ὀργίζεται;
B. οὐκ ἀλλ' ἀλείψας τὴν τράπεζαν τῇ χολῇ,
ὥσπερ τὰ παιδί' αὐτὸν ἀπογαλακτιεῖ.

* * * *

Τότε φάγοις, παράσιθ'. B. ὅρα
ὡς διασέσυρκε τὴν τέχνην· οὐκ οἶσθ' ὅτι
μετὰ τὸν κιθαρῳδὸν ὁ παράσιτος κρίνεται;

Athenaeus VI p. 247 c: *ἐν δὲ τῇ διασκευῇ αὐτοῦ τοῦ δράματος* *) *περὶ ὀργιζομένου παρασίτου λέγων φησὶν 'Οργίζεται — ἀπογαλακτιεῖ. καὶ ἑξῆς Τότε φάγοις κτλ.* Partem loci ex Athenaeo affert Eustathius p. 1829 49: *Διφίλου τοῦ κωμικοῦ τό „ἀλλ' ἀλείψας τῇ χολῇ ἀπογαλακτίζει τὸν δεῖνα ὥσπερ τὰ παιδία."* Haec recte interpretatur Dalecampius: „Puerulos ut ablactent nutricis mammam aloë felleve inungunt. Festive id significat parasitum, effusa in mensem bile, redeundi ad convivium facultatem sibi ademisse." — Vs. 5 *διασέσυρκε* Porsonus, firmante cod. B. vulgo *διασεσύρηκε*. Verte: *vide ut artem suam* (parasiticam) *dehonestat.*

---

*) In superioribus primum huius fabulae fragmentum attulit. Schweighaeuserus et Porsonus *τοῦ αὐτοῦ δράματος*. Malim *τούτου τοῦ δράματος*.

IV.

"Ελκ' εἰς μέσον τὸν φιμὸν ὡς ἂν ἐμβάλῃ.

Harpocratio p. 182 2: φιμὸς δ' ἐστὶν ὁ καλούμενος κημός, εἰς ὃν ἐνεβάλλοντο (adde οἱ κύβοι) καθά φασιν οἱ γλωσσογράφοι. Δίφιλος Συνωρίδι "Ελκεις μέσον τὸν φιμὸν ὡς ἂν ἐμβάλῃ. Ita Bekkerus, qui ex cod. D enotavit ἑλκεσ̈. Scripsi igitur ἕλκ' ἐς, ut habet Photius Lex. p. 650 5: Δίφιλος δέ φησιν "Ελκ' ἐς μέσον τὸν φιμὸν ὡς ἂν ἐμβάλῃ. Suidas III p. 614: Δίφιλος δέ φησιν ἕλκ' εἰς μέσον κτλ.

V.

'Εχήνισας. ποιοῦσι τοῦτο πάντες οἱ
παρὰ Τιμοθέῳ;

Athenaeus XIV p. 657 e: χηνίζειν δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν αὐλούντων. Δίφιλος Συνωρίδι 'Εχήνισας κτλ. Vulgo ἐχηνίασας. Correxit Stephanus Thes. L. Gr. IV p. 338. Χηνίζειν auloedus ille, quem ridet poeta, dicitur, quia cantus eius anseris strepitum referebat. Similiter στρουθίζειν de cantore immodulatos sonos edente incertus comicus dixit apud Eustath. p. 1411 15. Reliqua per interrogationem extuli. Timotheus tibicen fuisse videtur illo tempore haud ignobilis; nam de celebri illo auloedo, Alexandri M. aequali, propter temporum rationes non videtur cogitari posse.

Τ Ε Λ Ε Σ Ι Α Σ. *)

Τράγημα, μυρτίδες, πλακοῦς, ἀμύγδαλα.
ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥδιστά γ' ἐπιδορπίζομαι.

Athenaeus XIV p. 640 d: οὐ πρότερόν γε, ἔφη ὁ Οὐλπιανός, ἀκουσόμεθα περὶ τούτων, ἕως ἂν περὶ τῶν ἐπιδορπισμάτων εἴπῃ. καὶ ὁ Ποντιανός, τραγήματα Κράτης φησὶ Φιλιππίδην λέγειν — καὶ Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ Τράγημα

*) V. Hist. crit. p. 457 sq.

κτλ. Vs. 1 ἀμυγδαλαῖ A. ἀμυγδαλαὶ PVL. ἀμυγδάλαι Dindorfius. Scribendum fuisse ἀμύγδαλα docet Athenaeus II p. 52 f: ὅτι καὶ οὐδετέρως ἀμύγδαλα λέγεται. Δίφιλος Τρωγάλια μυρτίδες πλακοῦς ἀμύγδαλα. Ex eodem fortasse scribendum τρωγάλια.

Τ Ι Θ Ρ Α Υ Σ Τ Η Σ. *)

Πρίστις, τραγέλαφος, βατιάκη, λαβρώνιος.
Β. ἀνδραπόδι' ἤδη ταῦθ', ὁρᾷς; Α. ἥκιστά γε.
ἐκπωμάτων δ' ὀνόματα. Β. πρὸς τῆς Ἑστίας;
Α. ὁ λαβρώνιος χρυσῶν δέ, παῖδες, εἴκοσιν.

Athenaeus XIII p. 484 e: Δίφιλος Τιθραύστῃ καὶ ἄλλα γένη καταλέγων ποτηρίων φησί Πρίστις κτλ. Vs. 1 libri τραγέλαφος, πρίστις. Transposuit Porsonus et Iacobsius Addit. p. 261. Pro πρίστις fortasse praestat scribere πρῖστις. — Vs. 2 libri ἀνδραπόδιον δή. Dalecampius ἀνδραποδίων δή, quod non probare debebant recentiores. Correxi igitur ἀνδραπόδι' ἤδη. Idem voluit Dobraeus Advers. II p. 334. — Vs. 3 verba πρὸς τῆς Ἑστίας per interrogationem extuli et alteri personae attribui praeeunte Dobraeo.

Φ Ρ Ε Α Ρ.

Πολιὸς τεχνίτης ἐστὶν ὁ χρόνος, ὦ ξένε.
χαίρει μεταπλάττων πάντας ἐπὶ τὰ χείρονα.

Stobaeus Flor. CXVI 32 cum lemmate Διφίλου ἐκ Φρέατος. Vs. 1 pro πολιὸς Grotius σκολιός, quod non minus ineptum est. Scribendum videtur σκαιός.

---

*) V. Hist. crit. p. 455.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ.

I. II.

Antiatticista p. 80 29. *Ἀνέψυξα: ἀντὶ τοῦ ἀνεπαυσάμην. Δίφιλος Φιλαδέλφῳ.* V. interpretes Hesychii vol. I p. 373. — Idem p. 110 17. *Ὀξίνη οἶνον: Δίφιλος Φιλαδέλφοις.* Vide ad Philonidis fragm. p. 424.

ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ.

Διακύψας ὁρῶ

διὰ τῆς ὀπαίας κεραμίδος καλὴν σφόδρα.

Photius p. 341 5. *Ὀπαία κεραμίς: ἡ τὴν κάπνην ἔχουσα. Δίφιλος Χρυσοχόῳ Διακύψας κτλ. Ὀπαίαν κεραμίδα* dicit tegulam qua operiebatur fumarium. V. Tittmannum ad Zonar. Lex. II p. 1458 et intpp. Moeris p. 292.

FABULARUM INCERTARUM FRAGMENTA.

I.

Ὦ πᾶσι τοῖς φρονοῦσι προσφιλέστατε
Διόνυσε καὶ σοφώτατ', ὡς ἡδύς τις εἶ·
ὃς τὸν ταπεινὸν μέγα φρονεῖν ποιεῖς μόνος,
τὸν τὰς ὀφρῦς αἴροντα συμπείθεις γελᾶν,
τόν τ' ἀσθενῆ τολμᾶν τι, τὸν δειλὸν θρασύν.

Athenaeus III p. 35 d: *Δίφιλος δ' ὁ κωμικός φησιν Ὦ πᾶσι κτλ.* Vs. 3 vulgo libri *ὅταν* pro *ὃς τὸν* et *ποιῇς* pro *ποιεῖς*. Correxit Lennepius ad Phalar. epist. p. 108. — Vs. 5 Grotius *θρασεῖν*, quod *θαρρεῖν* dicendum erat.

II.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τέχνιον ἐξωλέστερον
*τοῦ πορνοβοσκοῦ * * * **

κατὰ τὴν ὁδὸν πωλεῖν περιπατῶν βούλομαι
ῥόδα, ῥαφανῖδας, θερμοκνάμους, στέμφυλα,
ἁπλῶς ἅπαντα μᾶλλον ἢ ταύτας τρέφειν.

Athenaeus II p. 55 d: *Δίφιλος Οὐκ ἔστιν — τρέφειν. καὶ σημείωσαι τὸ θερμοκνάμους, ἐπεὶ καὶ νῦν οὕτω λέγεται.* Vs. 2 verba *τοῦ πορνοβοσκοῦ* delenda videntur Iacobsio Addit. p. 44 utpote ab epitomatore loquentis personam indicaturo addita. Non probo haec; ac fortasse *πορνοβοσκεῖν* scribendum, quamquam etiam vulgatum ferri potest. — Vs. 4 ante Dindorfium *ῥαφανίδας*. — Vs. 5 libri *ἄλλως ἅπαντα*. Correxit Iacobsius.

III.

Προιτίδας ἁγνίζων κούρας καὶ τὸν πατέρ' αὐτῶν,
Προῖτον Ἀβαντιάδην, καὶ γραῦν πέμπτην ἐπὶ τοῖσδε,
δᾳδὶ μιᾷ σκίλλῃ τε μιᾷ, πόσα σώματα φωτῶν,
θείῳ τ' ἀσφάλτῳ τε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
ἀλλὰ μάκαρ Ἀὴρ διὰ τῶν νεφέων διάπεμψον
Ἀντικύραν, ἵνα τόνδε κόριν κηφῆνα ποιήσω.

Clemens Alex. Strom. VII p. 303 Sylb.: *χαριέντως γοῦν καὶ ὁ κωμικὸς Δίφιλος κωμῳδεῖ τοὺς γόητας διὰ τῶνδε Προιτίδας ἁγνίζων κτλ.* Vs. 1 *Προιτίδας ἁγνίζων*. Dubitari potest utrum Melampum dicat an Aesculapium, quem Proeti filias lustrasse auctor est Polyarchus Cyrenaeus apud schol. Euripidis Alc. I et Sextum Emp. c. Gramm. I 12 p. 271. Plerique tamen rem ad Melampum referunt. V. Heynium ad Apollod. II 2 2 et Lobeckium Aglaoph. p. 299. Adde Alexin Crat. II 4 et poetam incertum in Analectis Brunck. III p. 191. — Vs. 3 *δᾳδὶ μιᾷ σκίλλῃ τε*. Eadem in lustrationibus passim coniunguntur. Lucianus Necyom. I p. 466: *ἐκάθηρέ τέ με καὶ ἀπέμαξε καὶ περιήγνισε δᾳδὶ καὶ σκίλλῃ.* Ibidem Grotius pro *πόσα* scripsit *τόσα*. Fortasse recte. Ibid. *φῶτες* de *hominibus* dixit, usu haud admodum trito.

Cfr Euripidem Hel. 1100. — Vs. 4 ἄσφαλτος quomodo *maris asphaltus* dici possit non intellego. Fortasse πολυφλοίσβῳ τε θαλάσσῃ, in quo θάλασσα *aquam marinam* significat. Atque hoc etiam propter sequentem versum, quem totum ex Homeri Iliad. η 422 et τ' 434 assumpsit, necessarium est. Neque aliter, ut nunc video, Sylburgius. Asphaltum in καθαρσίοις habes etiam apud Zonaram Hist. II 5. ubi iunguntur δᾷδες καὶ θεῖον καὶ ἄσφαλτος. — Vs. 6 μάκαρ ultima producta dixit ut Solon Eleg. XIII in. οὐδὲ μάκαρ οὐδεὶς πέλεται βροτός. Ad Ἀὴρ conf. Philemon. fab. inc. II 3: Ἀήρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. — Vs. 7 Ἀντικύρα de ipso elleboro dixisse videtur; nimis enim ineptum esset, si ipsa Anticyrensium urbs per nubium tractus advolare diceretur. Cfr Plutarchus de Ira p. 462 b: τὴν μανίαν αὐτὴ καθ' αὑτὴν ἡ Ἀντίκυρα (sic) θεραπεύει, μιχθεῖσα δὲ ὀργῇ τραγῳδίας ποιεῖ καὶ μύθους. Scripsi autem Ἀντικύραν pro Ἀντίκυραν, quae τόνωσις ubique corrigenda est.

IV.

Ἓν ὀνάριον ἐξ ἀγροῦ μοι καταβαίνει
καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀγαπητῶς
ὥσπερ ἱκανοῦν μοι πάντ' ἀνεσκευασμένον,
σπονδήν, ὀλάς, ἔλαιον, ἰσχάδας, μέλι.

Stobaeus Flor. LVII 2 cum lemmate Διφίλου. Vs. 3 ὥ περ Trinc. Ib. κανοῦν pro ἱκανοῦν ex cod. B edidit Gaisfordus, quod coniectura assequutus erat Porsonus ad Aristoph. Pac. 855. Pro πάντ' ἀνεσκευασμένον B et Arsen. habent πᾶν γ' ἐνεσκευασμένον. — Vs. 4 pro ὀλὰς cod. B οὐλάς. Priorum versuum perdifficilis est emendatio et sine librorum auxilio vix tentanda. Interim suspicari liceat locum ita scribendum esse:

Ἓν ὀνάριον καταβαίνει μοὐξ ἀγροῦ
καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀγαπητῶς, ὡσπερεὶ
κανοῦν, ὁμοῦ τι πάντ' ἀνεσκευασμένον,
σπονδήν, ὀλάς, ἔλαιον, ἰσχάδας, μέλι.

Unum sibi quotannis asellum ex agro in urbem descendere dicit, canistri instar omnibus rebus ad vitam necessariis tenuiter instructum. In canistris enim condebatur quicquid ad sacrificium pertineret. Scholiasta Aristoph. Pac. 946: ἐκέκρυπτο ἐν τῷ κανῷ ἡ μάχαιρα ταῖς ὀλαῖς καὶ τοῖς στέμμασιν. De ἀγαπητῶς vide loca ad Menandri fragm. ed. mai. p. 108 collecta. Ὁμοῦ τι πάντα, quod recte mihi restituisse videor, usitatissima est dictio. Postrema verba ἔλαιον ἰσχάδας μέλι in eadem trimetri parte posuit Timocles fragm. inc. V p. 613.

V.

Οὐκ ἔστι βίος ὃς οὐχὶ κέκτηται κακά,
λύπας, μερίμνας, ἁρπαγάς, στρέβλας, νόσους·
τούτων ὁ θάνατος καθάπερ ἰατρὸς φανεὶς
ἀνέπαυσε τοὺς ἔχοντας ἀναπαύσας ὕπνῳ.

Clemens Alex. Strom. VI p. 264 Sylb.: Δίφιλος γράφει Οὐκ ἔστι βίος κτλ. Vs. 1 οὐχὶ Sylburgius. Vulgo οὐ. — Vs. 4 Grotius Excerptis p. 797 ἀναπαύλης pro ἀναπαύσας. Si quid mutandum, pro ἀνέπαυσε scripserim ἀπέλυσε.

VI.

Ἣν ὁ πατὴρ ἐφίλησεν οὐδεπώποτε,
παρ' ἧς τὸν ἄρτον ἡ κύων οὐ λαμβάνει,
μέλαινα δ' οὕτως ὥστε καὶ ποιεῖν σκότος.

Trypho de figuris in Museo crit. Cantabr. I p. 52: ὑπερβολή ἐστι φράσις ὑπεραίρουσα τὴν ἀλήθειαν αὐξήσεως ἢ ὁμοιώσεως (leg. μειώσεως) χάριν, αὐξήσεως μέν, οἷον Ἠχὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' αἰθέρα — μειώσεως δέ, οἷον Δίφιλός φησιν ἐπὶ αἰσχρᾶς γυναικός, Ἣν ὁ πατήρ κτλ. Codex Διόφιλος. Idem ille Tryphonis tractatus inter Moschopuli opuscula grammatica a Titzio editus est, ubi Diphili locus legitur p. 80: οἷον Διῒ φίλος ἦν ἐπὶ αἰσχρᾶς γυναικός, ἣν ὁ πατήρ κτλ. Eundem attigit Hermannus Dissert. de hyperbole Opusc. IV p. 285. Versu primo possis ἣν χὠ πατήρ, vel cum editore Tryphonis ἣν οὐδ' ὁ πατήρ.

VII.

Παρατίθημ' ὁλοσχερῆ
ἄρν' ἐς μέσον συμπτυκτόν, ὠνθυλευμένον,
χοιρίδια περιφόρινα κρομβῶσας ὅλα·
Δούρειον ἐπάγω χῆνα τῷ φυσήματι.

Athenaeus IX p. 383 f: *ἐγὼ δ' ὑμῖν, κατὰ τὸν ἥδιστον Δίφιλον, Παρατίθημ' ὁλοσχερῆ κτλ.* **Vs. 1 fortasse scribendum** *ἐγὼ γὰρ ὑμῖν παρατίθημ' ὁλοσχερῆ.* **— Vs. 2 Dindorfius** *εἰς.* **Ibidem vulgo** *συμπηκτόν.* **ABP** *συμπυκτόν.* **Hinc scripsi** *συμπτυκτόν, complicatum, consutum.* **Nimirum agnus, quem se apponere gloriatur coquus, primum, ut farciri posset, dissectus ac postea rursum consutus erat. Idem, sed dubitanter, proposuit Dobraeus Advers. II p. 322. — Vs. 3 ante Dindorfium** *περιφόρεινα.* **Describitur porcellus cum ipsa cute ad duritiem quandam assatus. Id enim significat** *κρομβῶσαι,* **quod verbum in lexicis frustra quaeras. Schweighaeuserus admonet glossarum Hesychii,** *Κρόμβος: ὁ καπυρός,* **et** *Κρομβότατον: καπυρώτατον.* **Eiusdem significationis et originis est** *κραυρὸς* **apud Eubulum Amalth. I:** *θερμότερον ἢ κραυρότερον ἢ μέσως ἔχον.* **— Vs. 4 anserem** *δούρειον* **dicit ad similitudinem equi Troiani, cuius uterus fortissimos quosque heroas inclusos tenebat. Ita anser ille delicatissimis farciminibus distentus et quasi inflatus erat.**

VIII.

Δειπνεῖ τε καταδύς, πῶς δοκεῖς; Λακωνικῶς,
ὄξους δὲ κοτύλην. B. πάξ. A. τί πάξ; ὀξὶς μέτρον
χωρεῖ τοσοῦτο τῶν Κλεωναίων.

Athenaeus II p. 67 d: *μνημονεύει δέ που* **(Aristophanes)** *καὶ τοῦ ἐκ Κλεωνῶν ὄξους ὡς διαφόρου „ἐν δὲ Κλεωναῖς ὀξίδες εἰσίν." καὶ Δίφιλος Δειπνεῖ κτλ.* **Vs. 1** *καταδὺς* **Casaubonus interpretatur** ***in gurgustiolo suo abditus*****, quales sunt pauperum habitationes saepe subterraneae. — Vs. 2 „***ὀξίς,* ***acetabulum*****, etiam mensurae nomen est, et apud At-**

ticos quidem quarta pars erat cotylae; apud Cleonaeos autem, ait, acetabulum integram capiebat cotylam." *Schweighaeuserus.* Ceterum coniunge *ὀξὶς τῶν Κλεωναίων* i. e. *ὀξὶς Κλεωναία*, ut *θύμον τῶν Ὑμηττίων* apud Eubulum p. 214 et multa alia his similia.

IX.

Τέρπομαι γυμνοὺς ὁρῶν
τοὺς ὀξυπείνους καὶ πρὸ τῶν καιρῶν ἀεὶ
πάντ' εἰδέναι σπεύδοντας.

Athenaeus II p. 47 b: *τὸ δὲ ὀξύπεινος παρὰ Διφίλῳ Τέρπομαι κτλ.* Recte Casaubonus *ὀξυπείνους* figurate dici existimat homines valde aliquid cupientes, allato Cicerone ad Att. IV 13 et II 12. ubi ait „sum in curiositate *ὀξύπεινος.*" Sed *γυμνοὺς* non expedio; sententia postulat ut *frustratos* significet.

X.

Αὐλὰς θεραπεύειν δ' ἐστίν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
ἢ φυγάδος ἢ πεινῶντος ἢ μαστιγίου.

Athenaeus V p. 189 e: *νῦν δὲ τὰ βασίλεια λέγουσιν αὐλάς, ὥσπερ Μένανδρος καὶ Δίφιλος Αὐλὰς κτλ.*

XI.

Ἐν ἡμέραισιν αὐτὸν ἑπτά σοι, γέρον,
θέλω παρασχεῖν ἢ κολοκύντην ἢ κρίνον.

Zenobius Prov. IV 18. *Ἢ κρίνον ἢ κολοκύντην: τὸ τῆς κολοκύντης ἄνθος καλεῖται κρίνον· ἄδηλον δὲ εἰ οἴσει καρπόν. ἔταττον οὖν τὸ μὲν κρίνον οἱ ἀρχαῖοι ἐπὶ τοῦ τεθνηκότος, τὴν δὲ κολοκύντην ἐπὶ τοῦ ὑγιοῦς. μέμνηται ταύτης Δίφιλος λέγων Ἐν ἡμέραισιν κτλ.* Eodem proverbio usus est Menander p. 331. Vs. 1 vulgo *αὐτός*, correctum a Valckenario Diatr. p. 116. Ibidem *γέρον* pro *γέρων* Gaisfordus e codicibus. — Vs. 2 *ἢ* ante *κολοκύντην* addidit Valckenarius.

XII.

Καὶ νὴ Δί' ὄντως εὐθὺς ἐξέπεμπέ με
ὀρθριοκόκκυξ ἀρτίως ἀλεκτρυών.

Eustathius ad Hom. p. 1479 46: *ὑποβάλλει δὲ τοιοῦτον νοῦν καὶ Σοφοκλῆς, φασίν, ἐν τῷ κοκκυβόας ὄρνις. ἐναργέστερον δὲ Δίφιλος ἐν τῷ Καὶ νὴ Δί' ὄντως κτλ.* Altero versu haud dubie scribendum *ὄρθριον ὁ κόκκυξ.* Ceterum vide an fragmentum hoc ad *Πλινθοφόρον* referendum sit.

XIII.

Ἆρ' ἔστιν ἀνοητότατον αἰσχροκερδία·
πρὸς τῷ λαβεῖν γὰρ ὢν ὁ νοῦς τἄλλ' οὐχ ὁρᾷ.

Stobaeus Flor. X 4. Vs. 1 *αἰσχροκερδία* Grotius, de qua forma vide Etymol. M. p. 462 19. *αἰσχροκέρδια* Trinc. *αἰσχροκέρδεια* cod. A. — Vs. 2 *πρὸς τῷ* cod. Voss. et A ex emend. Vulgo *πρὸς τό.* Verum viderat iam Salmasius.

XIV.

Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδὲ εἷς πονηρὸς ἦν.
Φιλαργυρία τοῦτ' ἐστίν, ὅταν ἀφεὶς σκοπεῖν
τὰ δίκαια τοῦ κέρδους διὰ παντὸς δοῦλος ᾖς.

Stobaeus Flor. X 5. Vs. 1 possis *οὐδ' ἂν εἷς,* ut est in Menandri gnom. monost. 665. Sed *ἂν* recte omittitur. Vs. 2 pro *ἀφεὶς* cod. Voss. *ἀφῇς.* Sunt fortasse duo fragmenta.

XV.

Ὅστις γὰρ αὐτὸς αὑτὸν οὐκ αἰσχύνεται
συνειδόθ' αὑτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ,
πῶς τόν γε μηδὲν εἰδότ' αἰσχυνθήσεται;

Stobaeus Flor. XXIV 1. Vs. 3 *τὸν δὲ* cod. A. Philemoni tribuitur apud Maximum Conf. LXXIX p. 137 50. Cfr ad Philem. p. 53.

XVI.

Ὅρκος δ' ἑταίρας ταὐτὸ καὶ δημηγόρου·
ἑκάτερος αὐτῶν ὀμνύει πρὸς ὃν λαλεῖ.

Stobaeus Flor. XXVIII 4. Vs. 1 *δ'* additum a Grotio.

XVII.

Ὃς δ' οὔτ' ἐρυθριᾶν οἶδεν οὔτε δεδιέναι,
τὰ πρῶτα πάσης τῆς ἀναιδείας ἔχει.

Stobaeus Flor. XXXII 2. Diphilo tribuit Gesnerus, Menandro, ut videtur, Trinc. Si Menandri est, fortasse ex Adelphis ductum est. V. supra p. 273. Vs. 1 pro οἶδεν Voss. N. Trinc. ἐπίσταται. Itaque probabile est poetam ita fere scripsisse: ὅς δ' ὦ Πάμφιλε | οὔτ' ἐρυθριᾶν ἐπίσταται' οὔτε δεδιέναι. Verba ὦ Πάμφιλε nonnisi exempli causa addidi. Saepissime autem Stobaeus personarum nomina omissit.

XVIII.

Εἰ τοῦ πατρὸς δόξαιμι κρεῖττόν σοι λέγειν,
ἐμαυτὸν ἀδικῶ κοὐκέτ' εἰμὶ θεοσεβής,
ὅτι τὸν κατασπείραντα λυπῶ κοὐ φιλῶ.

Stobaeus Flor. LXXIX 16. Versu secundo libri εὐσεβής. Correxit Iacobsius Lectt. Stob. p. 120. Cfr Alexis fab. inc. XXXV 2: τοῖς γὰρ ὀρθῶς εἰδόσιν | τὰ θεῖα μεῖζον μητρὸς οὐκ ἔστιν ποτέ.

XIX.

Ἔργον συναγαγεῖν σωρὸν ἐν πολλῷ χρόνῳ,
ἐν ἡμέρᾳ δὲ διαφορῆσαι ῥᾴδιον.

Stobaeus Flor. XV 3. Quod altero versu vulgo post δὲ additum est μιᾷ „omittunt Voss. Ars. A. Maximus, Frob. Et sic Porsonus Adv. p. 303. Grotius dedit διαφορεῖν." Gaisfordus. Haud raro dicitur ἐν ἡμέρᾳ ubi expectabas ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. V. Valcken. ad Eurip. Phoen. 543.

XX.

Λαμπρῶς ἔνιοι ζῶσιν, οἷς χαλεπώτερον
τοῦ περιποιήσασθαί τι τὸ φυλάξαι βίον.

Stobaeus Flor. XV 4. Diphilo tribuit Trinc. Menandro cod. A. Ceterum vide Menandrea p. 272.

XXI.

Ἀνδρὸς φίλου καὶ συγγενοῦς γὰρ οἰκίαν
αὑτοῦ νομίζειν δεῖ τὸν ὀρθῶς συγγενῆ.

Stobaeus Flor. LXXXIII 4. Vs. 1 legitur vulgo *ἀνδρὸς φίλου γὰρ καὶ συγγενοῦς οἰκίαν.* Grotius *ἀνδρὸς φίλου γὰρ οἰκίαν καὶ συγγενοῦς.* Transposui *γάρ.*

XXII.

Ἰσχυρότερον κρίνω τὸ χρυσίον πολύ·
τὰ πάντα τούτῳ τέμνεται καὶ πράττεται.

Stobaeus Flor. XCI 17. Ne *ἰσχυρότατον* requiras, comparativus spectat ad aliquid, quod in praecedentibus adfuit. Locus fortasse ex gripho derivatus, qualis ille est, quem supra vidimus p. 399. — Vs. 2 Valckenarius apud Gaisfordum *φράττεται.* Facilius credam *τέμνεται* corruptum esse.

XXIII.

Πένητος ἀνδρὸς οὐδὲν εὐτυχέστερον·
τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν οὐ προσδοκᾷ.

Stobaeus Flor. XCV 3. Vs. 2 *γὰρ* quod libri post *τὴν* habent delevit Porsonus Advers. p. 289. Male Gaisfordus tentabat *τὴν δ' ἐπί*, peius etiam Reisigius Coni. in Arist. I p. 92 *τήν γ' ἐπί.* Nec Hermannus probandus est Doctr. metr. p. 130 trochaicis numeris locum adstringens. Recte autem abesse particulam *γὰρ* vel ex eo, qui hunc proxime antecedit, Diphili loco intellegitur. Fallitur Hanovius Exerc. crit. p. 150. Cfr Alexis Ulix. II: *καὶ τοὺς ἁλιέας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ· ἀπελευθέρων ὀψάρια θηρεύουσί μοι.* Phoenicides apud Stobaeum Flor. VI 30 14: *δεινότερος οὗτος θατέρου μοι κατεφάνη. ὁ μὲν διήγημ' ἔλεγεν ὁ δ' ἐποίει νεκρούς.* Cui simillimus ex locus Alexidis Fragm. inc. fab. XV p. 512: *οὐδὲν γ' ἔοικ' ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν· ὁ μὲν ἀπογηράσκων ἀηδὴς φαίνεται, οἶνον δὲ τὸν παλαιότατον σπουδάζομεν.* Ita enim nunc corrigo, spreta Elmsleii coniectura. Alia exempla vide apud Stallbaumium Dissert. de persona Bacchi apud Aristoph. p. 25.

XXIV.

Πενία δὲ συγκραθεῖσα δυσσεβεῖ τρόπῳ
ἄρδην ἀνεῖλε καὶ κατέστρεψεν βίον.

Stobaeus Flor. XCVI 9 cum lemmate *Διφίλου*. Vs. 1 pro *συγκραθεῖσα* cod. A et Trinc. *δυσκραθεῖσα*. Versus illi cum tragicum colorem habeant, probabile est Diphili nomen ad sequentia potius referendum esse, quibus Sophoclis nomen adscriptum est:

Πενία δὲ τοῖς ἔχουσιν οὐ σμικρὰ νόσος.
Πενίας γὰρ οὐδείς ἐστι μείζων πολέμιος.

Quorum versuum alter manifesto comici poetae est. Ea de re admonuit iam Hermannus ad Eurip. Androm. 483.

XXV.

Ἄνθρωπός εἰμι, τοῦτο δ᾽ αὐτὸ τῷ βίῳ
πρόφασιν μεγίστην εἰς τὸ λυπεῖσθαι φέρει.

Stobaeus Flor. XCVIII 6. Vs. 1 vulgo *αὐτῷ*, quod *αὐτὸ* scribendum esse iam olim monui. Confirmant nunc Voss. et B.

XXVI.

Ὥσπερ κυαθίζουσ᾽ ἐνίοθ᾽ ἡμῖν ἡ τύχη
ἓν ἀγαθὸν ἐπιχέασα τρί᾽ ἐπαντλεῖ κακά.

Stobaeus Flor. CIV 16. Vs. 1 *ἡμῖν ἐνίοθ᾽* cod. Voss. et Trinc. quod erunt fortasse qui praeferant, *ἡμῖν* mutato in *ἧμιν*. Vide ad Phrynichi fragm. p. 595. Vs. 2 malim *ἐγχέασα*. Respicit autem poeta illum vini temperandi modum, quo uni cyatho vini tres cyathi aquae affundebantur. Vide Athenaeum X p. 426 c. sq.

XXVII a. b.

Βέβαιον οὐδέν ἐστιν ἐν θνητῷ βίῳ.
Βιοῖ γὰρ οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται τρόπον.

Stobaeus Flor. CV 47. In duo fragmenta dispescui. Utrumque versum habes in Menandri monost. 57 et 65. Vs. 1 ne quis *θνητῶν* scribere malit, etiam Amphis dixit

θνητὸς ὁ βίος Fragm. p. 303 et Menander Inc. fab. XLII 1 *ἄπιστον οὐδὲν ἐν θνητῷ βίῳ.* Apud Anton. Mel. et Maxim. Conf. qui hos versus Euripidi tribuunt (v. Matthiae Fragm. p. 422), legitur *ἐν θνητῶν γένει.*

XXVIII.

Ὡς δεινὸν ἡνίκ' ἄν τις ὢν ἐν φροντίσιν
εἰκῇ θεατὴν τὸν τυχόντα λαμβάνῃ.

Stobaeus Flor. CIX 5. Vs. 2 *λαμβάνῃ* cod. A pro *λαμβάνει.*

XXIX.

Οὐκ ἔστ' ἀναιδοῦς ζῷον εὐθαρσέστερον.
κακὴ γὰρ αἰδὼς ἔνθα τἀναιδὲς κρατεῖ.

Stobaeus Flor. XXXII 3. Videntur duo fragmenta esse, et alterum quidem poetae tragici. Vs. 1 legebatur *ἐστίν.* — Vs. 2 *τἀναιδὲς* pro *γ' ἀναιδὲς* Valcken. ad Euripidis Hipp. 385.

XXX.

Καιρῷ τιθέμενον κέρδος ὡς καρπὸν φέρει.

Stobaeus Flor. XII 11. Pro *κέρδος* Gesnerus recte in tertia editione *ψεῦδος* edidisse videri possit. Sed nec *ὡς καρπὸν* intellego. Fortasse scribendum *καιρῷ τιθέμενον ψεῦδος εἰς κέρδος φέρει.* Ita Sophocles dixit Oed. R. 517 *εἰς βλάβην φέρον,* et ib. 991 *ἐς φόβον φέρον.*

XXXI.

Ἂν γνῷς τί ἐστ' ἄνθρωπος, ἡδίων ἔσει.

Stobaeus Flor. XXI 3. Simillimus Philemonis versus est Inc. fab. XXII 1: *ἂν γνῷς τί ἐστ' ἄνθρωπος, εὐδαίμων ἔσει.*

XXXII.

Ὡς μακάριον φρόνησις ἐν χρηστῷ τρόπῳ.

Stobaeus Flor. XXXVII 9. Vulgo *ὦ* pro *ὡς.* Correxit etiam Gaisfordus.

XXXIII.

Γυναικὸς ἀγαθῆς ἐπιτυχεῖν οὐ ῥᾴδιον.

Stobaeus Flor. LXVIII 21. Est etiam in Menandri gnom. monost. 94. ubi editur *ἐσθλῆς.*

XXXIV.

Κόρης ἀπαλλαττόμεθα ταμιείου πικροῦ.

Stobaeus Flor. LXXVII 5.

XXXV. XXXVI.

Θνητὸς πεφυκὼς μὴ εὐλαβοῦ τεθνηκέναι.

Λύπης δὲ πάσης γίγνετ' ἰατρὸς χρόνος.

Stobaeus Flor. CXVIII 15 et CXXIV 25.

XXXVII.

Ὡς εὐμετάβολός ἐστιν ἀνθρώπων βίος.

Clemens Alex. Strom. VI p. 264 Sylb.: *τοῦ κωμικοῦ Διφίλου εἰπόντος Εὐμετάβολός ἐστιν ἀνθρώπων βίος.* Corrige ut supra. Grotius Excerptis p. 797 post *εὐμετάβολος* addebat *μάλ'.*

XXXVIII.

Παχὺς ὠνθυλευμένος στέατι Σικελικῷ.

Plutarchus Vit. Nic. cap. 1 de Timaeo historico disserens: *διὰ μέσων ὠθεῖται τῇ ἱστορίᾳ τῶν μάλιστα κατωρθωμένων ἐκείνοις* (Thucydidi et Philisto) *ἀγώνων καὶ ναυμαχιῶν καὶ δημηγοριῶν, οὐ μὰ Δία παρὰ Λύδιον ἅρμα πεζὸς οἰχνεύων, ὥς φησι Πίνδαρος· ἀλλ' ὅλως τις ὀψιμαθὴς καὶ μειρακιώδης φαινόμενος ἐν τούτοις καὶ κατὰ Δίφιλον Παχὺς κτλ.* Non tamen de Timaeo haec dixisse putandus est Diphilus, ut ipse olim perperam existimabam, sed de parasito ventricoso. Peius etiam Schneiderus Lex. s. v. *ὀνθυλεύειν* de Nicia ista dici statuebat.

XXXIX.

Τὸ μὲν Ἄργος ἵππος, οἱ δ' ἐνοικοῦντες λύκοι.

Servavit Anthologia Palat. I p. 445. Pro *ἵππος* nescio

an *ἱππῶν* legendum sit. Quod Argivos lupis comparat, id optime illustrat Isocrates Epist. ad Philipp. § 20: *τοὺς ἐνδοξοτάτους καὶ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ἀπολλύουσι· καὶ ταῦτα δρῶντες οὕτω χαίρουσιν, ὡς οὐδένες ἄλλοι τοὺς πολεμίους ἀποκτείναντες.* Cfr Hesychius, *Ἀργεία φορά· ὡς φιλοδίκους καὶ συκοφάντας Ἀργείους κωμῳδοῦσιν.*

XL.

Ὠιῶν δ᾽ ἐν αὐτῇ διέτρεχεν νεόττια.

Photius v. *νεοττὸς* p. 296 14: *καὶ Δίφιλος κέχρηται τῇ λέξει Ὠῶν δ᾽ ἐν αὐτῇ διέτρεχεν νεόττια.* Cod. *ᾠὸν* et *νεοττία.* Ad *αὐτῇ* intellege *λοπάδι.* Desumptus enim hic versus est ex descriptione patinae exquisitis cibariis refertae. Cfr Alexis fragm. inc. I 8 sq.: *ἅπαντ᾽ ἐνῆν γὰρ ἐν ταύτῃ καλά, ἰχθῦς, ἔριφοι, διέτρεχε τούτων σκορπίος, ὑπέφαινεν ᾠῶν ἡμίτομα τοὺς ἀστέρας.*

XLI.

Athenaeus I p. 23 c: *ἀνακεῖσθαι δὲ φαμὲν ἐπὶ ἀνδριάντος, ὅθεν τοὺς ἐπὶ κατακειμένων χρωμένους διέσυρον. Δίφιλος Ἐγὼ δ᾽ ἕως μέν τινος ἀνεκείμην. πρὸς ὃν ὁ ἑταῖρός* (Dind. *ἕτερός*) *φησιν Ἀνάκεισο.* Eadem ex Athenaeo rettulit Eustath. ad Odyss. p. 1404 7: *δηλοῖ Δίφιλος ἐν τῷ Ἐγὼ δ᾽ ἕως μέν τινος κατεκείμην* (sic). *πρὸς ὃν δυσχεραίνων ὁ ἀκούων ἔφη Ἀνάκεισο, ὡς εἴπερ εἶπεν, ἔσο ἄψυχος ἀνδριάς.* Cfr ad Fragm. comic. anon. CLXXXVI.

XLII.

Athenaeus IV p. 168 c: *διασειόμενοι τοὺς κροτάφους ὑπὸ τοῦ ἀκράτου καὶ κατὰ Δίφιλον „κεφαλὰς ἔχοντες τρεῖς ὥσπερ Ἀρτεμίσιον.“* Simillimum est Menandri illud Arreph. II 4 de temulento: *ἀνίσταμαι γοῦν τέτταρας κεφαλὰς ἔχων.* Cfr Eustath. p. 1504 62: *δοκοῦσι δὲ πολυκέφαλοι καὶ οἱ μεθύοντες.* Diphili talis fere versus fuisse videtur:

Ἀνίσταμαι
κεφαλὰς ἔχων τρεῖς ὥσπερ Ἀρτεμίσιον.

Ἀρτεμίσιον recte Casaubonus de Dianae imagine vel signo

τριπροσώπῳ interpretatur, quo significatu Ἀρτεμίσιον dixit etiam Hyperides, notatus ideo a grammaticis. V. Harpocrat. p. 35 17 et Grammat. Seguer. p. 448. Qua lege autem antepenultima et huius et cognati nominis Ἀρτεμισία syllaba producatur, fateor me frustra quaesivisse. Eadem ἀπορία adiectivi χαρίσιος. Laconicum Ἀρταμίτιον qua mensura dixerit Aristophanes Lys. 1251 non liquet. Suspicor tamen huius formae aliam esse quam atticae mensuram. Num forte Attici Ἀρτεμίσιος et χαρίσιος dixerunt, decepti falsa analogia nominis Ἀφροδίσιος?

XLIII.

Μόνος γὰρ ἦν λέγων
ἄκουσμα κἀκρόαμα.

Grammaticus Bekkeri Anecd. Gr. p. 372: Δίφιλος δὲ ἐκ παραλλήλου τέθεικε τὰς λέξεις Μόνος γὰρ ἦν κτλ. Possunt haec etiam ita distingui ut tetrametri appareant reliquiae uno pede minoris.

XLIV.

Καὶ πόδα βόειον οὐδὲ εἷς ὀπτᾷ.

Lexicon ab Hermanno editum p. 324: τὸ δὲ ὀπτᾶν δευτέρας (συζυγίας ἐστί)· καὶ πόδα βόειον οὐδεὶς ὀπτᾷ, Δίφιλός φησιν ὁ Ἀθηναῖος. Correxi οὐδὲ εἷς.

XLV.

Phrynichus Praep. soph. p. 33 33. Γρυμεία: ἣν οἱ πολλοὶ γρύτην καλοῦσι. Δίφιλος ἄνευ τοῦ ι γρυμέαν. ἔστι δὲ παρ' Ἀθηναίοις πήρα τις γρυμέα καλουμένη, ἐν ᾗ παντοῖα σκεύη ἐστί. Forma γρυμεία hodie fere oblitterata est; at frequens est γρυμαία et γρυμέα, sed ita ut γρυμέα meliores fere libri habeant. Ita etiam apud incertum auctorem in Volumin. Hercul. I p. 64 γρυμέα legitur, non γρυμαία. Eandem formam tuetur lex metrica in Sotadis comici versu Ἐγκλειομ. I, 3 (vol. III p. 585).

XLVI.

Antiatticista p. 99. *Θυροκοπεῖν καὶ θυροκοπία: Δίφιλος.* Prius dixit etiam Antiphanes apud Stobaeum Flor. CXVI 23.

XLVII.

Antiatticista p. 108. *Νεκρόν: τὴν γυναῖκα. Δίφιλος.*

XLVIII.

Antiatticista p. 113. *Στρηνιᾶν: καθ' οὗ ὁ βίος* (h. e. communis loquendi usus) *τάσσει. Δίφιλος.* Haec lucem accipiunt ex Phrynichi praecepto Ecl. att. p. 381. *Στρηνιᾶν: τούτῳ ἐχρήσαντο οἱ τῆς νέας κωμῳδίας ποιηταί. ᾧ οὐκ ἂν μανείς τις χρήσαιτο, παρὸν λέγειν τρυφᾶν.* Ubi Lobeckius apud Antiatticistam *Sophili* nomen, qui eodem verbo usus est Phil. I, 3. restitui voluit. At Sophilus mediae fuit poeta comoediae.

XLIX. L.

Photius Lex. p. 416 9. *Περιδοῦ: σύνθου. λέγουσι δὲ καὶ ἐπὶ συνθήκης. οὕτως Δίφιλος.* — Idem p. 439 11. *Πολιτοκοπεῖν: Δίφιλος.*

LI.

Pollux IX 15: *παίζοντι δὲ τὸ στρατόπεδον ἔξεστι κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν καὶ παρεμβολὴν ὀνομάσαι, παρεχόμενόν τινα τῶν νεωτέρων Θεόφιλον ἐν Παγκρατιαστῇ εἰρηκότα „εἶτ' ἐν χάρακι μὲν ταῦτα καὶ παρεμβολῇ." καὶ Κρίτων ἐν Αἰτωλοῖς „ἐκεῖ γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἡ παρεμβολή."* In his quae post *ὀνομάσαι* sequuntur, codices ita exhibent: *τινὲς δὲ καὶ τῶν νεωτέρων ποιητῶν ἐχρήσαντο τῇ λέξει, ὥσπερ Δίφιλος καὶ Κρίτων.*

LII.

Clemens Alex. Strom. V p. 260 Sylb.: *ὁ κωμικὸς Δίφιλος γνωμικώτατα τὸν ὄντα πάντων, φησί, πατέρα τοῦτον διὰ τέλους τίμα μόνον, ἀγαθῶν τοσούτων εὑρετὴν καὶ κτίστορα.* Eadem fere Eusebius P. E. XIII p. 404 Steph.

ubi priora ita scripta sunt: ὁ κωμικὸς Δίφιλος γεννικώτατον ὄντα πάντων etc. Paullo plenius haec scripta leguntur et ex Menandri Diphilo (!) citantur apud Iustinum Mart. de Monarch. p. 41 C:

Διότι τὸν ὄντα κύριον πάντων ἀεί
καὶ πατέρα τοῦτον διὰ τέλους τιμᾶν μόνον,
ἀγαθῶν τοσούτων εὑρετὴν καὶ κτίστορα.

At vero neque Diphili neque Menandri haec esse, cum sententia illis versibus subiecta docet, tum ex tota orationis conformatione intellegitur. Alienum item a comicorum usu nomen κτίστωρ, quae mere poetica vox est. *)

---

*) Apud serioris aetatis scriptores haud infrequens nominis κτίστωρ usus est. Idem Themistio reddendum Orat. XIII p. 221 Dind. ubi vitiose legitur Ζεῦ Ῥώμης κτῆτορ καὶ πολιοῦχε.

HIPPARCHUS.

(Hist. crit. p. 457)

ΑΝΑΣΩΖΟΜΕΝΟΙ.

Προσέχεις τι τούτῳ τῷ στρατιώτῃ; ποῦ δ' ἔχει
ἀργύριον οὗτος; οὐδαμόθεν, εὖ οἶδ' ἐγώ,
ἀλλ' ἢ δαπίδιον ἓν ἀγαπητὸν ποικίλον,
Πέρσας ἔχον καὶ γρῦπας ἐξώλεις τινὰς
τῶν Περσικῶν. Β. ἐς κόρακας, ὦ μαστιγία.
Α. καὶ κόνδυ καὶ ψυκτῆρα καὶ κυμβίον.

Athenaeus XI p. 477 f: *Κόνδυ, ποτήριον Ἀσιατικόν. — Ἵππαρχος Ἀνασωζομένοις Προσέχεις τι τούτῳ κτλ.* Vs. 1 *τοῦ δὲ δείου* AP. *τοῦ διδείου* B. *τοῦ δὲ δὴ* VL. Sequutus sum Iacobsium; quamquam vide ne in corruptis illis vocibus nomen proprium lateat, v. c. *Γλυκέριον*. Ita sequenti versu scribendum esset: *ἀργύριόν οὗτος οὐδαμόθεν εὖ οἶδ' ἔχει.* — Vs. 4 pro *Πέρσας* Dobraeus Advers. II p. 333 suspicatur *ὄρνεις*. Ac sane mirum est *δαπιδίῳ* illi Persarum simulacra intexta fuisse. Ibid. *ἔχον* Schweigh. pro *ἔχων*. — Vs. 5 legebatur *εἰς κόρακας*, quod correxi. V. ad Antiphanis Fab. inc. IX 1. — Vs. 6 Iacobsius *ψηκτηρίαν* probante Dindorfio. P *ψυκτῆρι* et ex correctione *ψυκτῆρα*. Mihi *ψυκτήριον* potius scribendum videtur. Sin *ψυκτῆρα* recte habet, pro *κυμβίον* possis *κυμβίδιον*.

ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

Πολύ γ' ἐστὶ πάντων κτῆμα τιμιώτατον
ἅπασιν ἀνθρώποισιν εἰς τὸ ζῆν τέχνη.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ πόλεμος καὶ μεταβολαὶ
τύχης ἀνήλωσ', ἡ τέχνη δὲ σώζεται.

Stobaeus Flor. LX 2: Ἱππάρχου ἐκ Ζωγράφου. Scholiasta Dionysii Thracis p. 647 10: τούτων μάρτυς τῶν λεχθέντων Ἵππαρχος ὁ κωμικὸς διά τινος τῶν αὐτοῦ κωμῳδιῶν λέγων Πολλῷ γάρ ἐστι κτῆμα τιμιώτατον — τέχνη. Theodosius Grammat. p. 50: ἐξαιρέτως δὲ Ὕπαρχος (sic) ὁ κωμικὸς ποιεῖται τοῦτο δῆλον λέγων οὑτωσί Πολὺ γάρ ἐστι κτῆμα — τέχνη. Exhibui lectionem Stobaei. Cfr Wyttenbach. ad Plutarch. I p. 38. Versu quarto Trinc. ἀνάλωσε τέχνη. Cod. A ἀνήλωσε τέχνη δὲ μόνη σώζεται.

Θ Α Ι Σ.

Ὁ λαβρώνιος δ' ἔσθ' οὗτος ὄρνις; Β. Ἡράκλεις,
ποτήριον χρυσοῦς διακοσίους ἄγον.
Α. ὢ περιβοήτου, φιλτάτη, λαβρωνίου.

Athenaeus XI p. 484 d. de labronio, persici poculi genere, agens: Ἵππαρχος ἐν Θαΐδι Ὁ λαβρώνιος κτλ. Addidi personarum vices et priora per interrogationem extuli. Vidit etiam Dobraeus Adv. II p. 334. Suspicari licet ridere nescio quem munera Thaidi ab amatore missa, in quibus quum etiam labronium memorasset, alter ille nominis insolentia offensus num id avis nomen esset interrogat. Cfr Diphili Tithrausten p. 419.

Π Α Ν Ν Υ Χ Ι Σ. *)

I.

Athenaeus XV p. 691 c: Παμπόλλου δ' ἐπιπράσκετο Ἀθήνησιν ἡ τοῦ μύρου κοτύλη, καὶ ὡς μὲν Ἵππαρχός φησιν ἐν Παννυχίδι, πέντε μνῶν. V. Boeckhii Oecon. Att. I p. 117.

II.

Pollux X 108: Ἄλεξις ἐν Ἀσκληπιοκλείδῃ π α τ ά ν ι α εἴρηκεν, ἐν δὲ ταῖς Ἱππάρχου Παννυχίσιν εὑρῆσθαί φασι κατὰ τὴν τῶν ἰδιωτῶν συνήθειαν εἰρημένον β α τ ά ν ι ο ν.

---

*) V. Hist. crit. p. 490.

L Y N C E U S.

(Hist. crit. p. 458)

Κ Ε Ν Τ Α Υ Ρ Ο Σ.

Μάγειρ' ὁ θύων ἔσθ' ὁ δειπνίζων τ' ἐμὲ
'Ρόδιος, ἐγὼ δ' ὁ κεκλημένος Περίνθιος·
οὐδέτερος ἡμῶν ἥδεται τοῖς ἀττικοῖς
δείπνοις. Β. ἀηδία γάρ ἐστιν ἀττική;
Α. ὥσπερ ξενική· παρέθηκε πίνακα γὰρ μέγαν,
ἔχοντα μικροὺς πέντε πινακίσκους ἐν οἷ.
τούτων ὁ μὲν ἔχει σκόροδον, ὁ δ' ἐχίνους δύο,
ὁ δὲ θρυμματίδα γλυκεῖαν, ὁ δὲ κόγχας δέκα,
ὁ δ' ἀντακαίου μικρόν. ἐν ὅσῳ δ' ἐσθίω,
ἕτερος ἐκεῖν', ἐν ὅσῳ δ' ἐκεῖνος, τοῦτ' ἐγὼ
ἠφάνισα· βούλομαι δ' ἐγώ, βέλτιστε σύ,
κἀκεῖνο καὶ τοῦτ', ἀλλ' ἀδύνατα βούλομαι·
οὔτε στόματα γὰρ οὔτε χείλη πέντ' ἔχω.
ὄψιν μὲν οὖν ἔχει τὰ τοιαῦτα ποικίλην,
ἀλλ' οὐδέν ἐστι τοῦτο πρὸς τὴν γαστέρα·
κατέπλησα γὰρ τὸ χεῖλος, οὐκ ἐνέπλησα δέ.
τί οὖν ἔχεις; Β. ὄστρεια πολλά. Α. πίνακά μοι
τούτων παραθήσεις αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ μέγαν.
ἔχεις ἐχίνους; Β. ἕτερος ἔσται σοι πίναξ·
αὐτὸς γὰρ αὐτὸν ἐπριάμην ὀκτὼ 'βολῶν.
Α. ὀψάριον αὐτὸ τοῦτο παραθήσεις μόνον,
ἵνα ταὐτὰ πάντες, μὴ τὸ μὲν ἐγώ, τὸ δ' ἕτερος.

Athenaeus IV p. 131 f: *Λυγκεὺς δ' ἐν Κενταύρῳ διαπαίζων τὰ ἀττικὰ δεῖπνά φησι Μάγειρ' ὁ θύων κτλ.* Vs. 1 vulgo *ἐστὶν ὁ.* — Vs. 4 et 5 personarum vices descripsi ut praeivit Dobraeus Adv. II p. 305. Hoc enim dicit: *tu vero Atticis, quorum summa est in moribus omnique vita concinnitas et elegantia*, *ἀηδίαν obiicis?* Quibus alter respondet: *sane*, *non minus quam peregrinis*, quibus scilicet Attici fere *ἀηδίας* crimen intendebant. Cfr Posidippum Fragm. inc. ubi Thessalus homo ab Attico propter sermonis inconcinnitatem notatus dicit: *τὴν εὐτραπελίαν εἰς ἀηδίαν ἄγεις.* — Vs. 5 *παρέθηκε*, scil. Atticus homo. — Vs. 6 *ἐν οἷ* Dindorfius. Dobraeus *ἄνω.* Libri *ἐν ᾧ.* — Vs. 9 *ἀνταχαίου μικρόν*, *paullulum antacaei salsamenti.* Ita Schweighaeuserus. Frustra Valckenarius ad Herod. IV 53 *ἀνταχαῖον.* — Vs. 11 Schweighaeuserus et Porsonus *δέ γ' ὦ* pro *δ' ἐγώ.* Tum *βέλτιστε σὺ κἀκεῖνο* Schweighaeuserus. Libri *βέλτιστο συγκαμεῖν.* Porsonus Adv. p. 294 tentabat *βέλτιστε σύ, καὶ τοῦτο κάπτειν, ἀλλ'.* — Vs. 12 *ἀλλ'* — *ἔχω* attulit Eustathius p. 261 extr. indicante Dindorfio. — Vs. 14 *οὖν* accessit ex C. — Vs. 15 libri *οὐθέν.* — Vs. 17 nescio an praestet: *τί οὖν; ἔχεις ὄστρεια; B. πολλά.* — Vs. 20 *γὰρ* VL. *δ'* ABP. Ibid. libri *ὀκτὼ ὀβολῶν.*

ARCHEDICUS.

(Hist. crit. p. 458)

ΔΙΑΜΑΡΤΑΝΩΝ.

Νικοστράτην τίν' ἤγαγον πρώην σφόδρα
γρυπήν, Σκοτοδείνην ἐπικαλουμένην, ὅτι
δεῖνόν ποτ' ἦρεν ἀργυροῦν ἐν τῷ σκότῳ.
Β. δεῖνον καὶ δεινόν, ὦ θεοί.

Athenaeus XI p. 467 e: *'Αρχέδικος ἐν Διαμαρτάνοντι παράγων οἰκέτην τινὰ περὶ ἑταιρίδων διαλεγόμενόν φησι Νικοστράτην κτλ.* **Eustathius p. 1207 12:** *γράφεται γὰρ (τὸ δῖνος) τὰ πλείω διὰ διφθόγγου. τῆς δὲ τοιαύτης διπλῆς γραφῆς τεκμήριον τόδε. λέγει, φασίν, 'Αρχέδικος οὕτω. Νικοστράτην — σκοτοδίνην — σκότῳ. πρὸς ὅπερ ἐρωτηματικῶς εἰπών τις, δῖνον; ἐπάγει, δεινὸν ὦ θεοί.* **Vs. 3 pro** *σκότῳ* **C habet** *σκότω*, **superscripto** *ει*. — **Vs. 4** *δεῖνον καὶ δεινόν* **PV.** *δεινὸν καὶ δεῖνον* **L.** *δεῖνον δεινὸν* **C. Recepit hoc Dindorfius, lacuna indicata inter** *δεῖνον* **et** *δεινόν*. **Scribendum videtur,** *δεινόν γε δεῖνον, ὦ θεοί.* **Ceterum in** *δεῖνος* **et** *δεινὸς* **similiter lusit Apollophanes p. 879.**

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

I.

Πρῶτον ὠμῶν κειμένων
τῶν ἰχθύων πάρεισιν οἱ κεκλημένοι·
„δίδου κατὰ χειρός." „τοὔψον οἰχήσει λαβών."
τὰς λοπάδας ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ τοὺς ἄνθρακας
ἔρραν' ἐλαίῳ πάντα καὶ ποιῶ φλόγα.
ἐν ᾧ τὸ λάχανον αἵ τε τῶν παροψίδων

τὸν ἄνδρα δριμύτητες εὐφραίνουσί μοι,
ἑφθὸν τὸν ἰχθὺν ἀποδίδωμ', ἔχοντα τοὺς
χυμοὺς ἐν αὑτῷ τήν τε τῆς ἅλμης ἀκμήν,
εἰς ἣν ἂν ἐμβάψαιτο πᾶς ἐλεύθερος·
ἐλαδίου κοτύλης τε παραναλωμένης
σέσωκά μοι τρίκλινα πεντήκοντ' ἴσως.

Athenaeus VII p. 292 e: καὶ παρ' Ἀρχεδίκῳ δὲ ἐν Θησαυρῷ ἄλλος σοφιστὴς μαγειρίσκος τάδε λέγει Πρῶτον κτλ. Vs. 1 πρῶτον ABCP. πρῶτον μὲν VL. — Vs. 3 verba δίδου — λαβὼν a convivis sibi acclamari fingit. — Vs. 5 πάντα καὶ ποιῶ φλόγα. Hoc dicit, *inspergo carbonibus oleum omnemque locum incendo*. Itaque πάντα καὶ pro καὶ πάντα, insolenti particulae καὶ collocatione, cuius apud veteres Atticos nullum exemplum reperiri credo. De Aristoph. Acharn. 884 coniecturam haud improbabilem, opinor, protuli ad Theocr. I 12. In Nub. 744 vera videtur Hermanni emendatio. De Pac. 417 sic statuo ut τήνδε τε ξυνέλκυσον scribendum putem. Denique apud Aeschylum Prom. 51: ἔγνωκα τοῖσδε κοὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω, τοῖσδε cum ἔγνωκα coniungendum. — Vs. 7 μοι pro μου Schweighaeuserus. — Vs. 8 ἀποδίδωμ' AB. nisi quod plene scribunt ἀποδίδωμι. VL ἀποδιδόντ'. — Vs. 10 post πᾶς ABP addunt ἀνήρ. — Vs. 11 verba ἐλαδίου κοτύλη affert Eustathius p. 1552 33. — Vs. 12 σέσωκ' ἐμοὶ Schweighaeuserus praeeunte Dutheil, id ut sit σέσωκα: vulgo σέσωκέ μου. Scripsi σέσωκά μοι. Nisi forte cum Dobraeo Advers. II p. 314 praecedenti versu corrigendum κοτύλη τε παραναλωμένη, quo pacto vs. 13 σέσωκέ μοι scribendum fuerit. Ibid. notandum τρίκλινον, quod alias constanti usu dicitur τρίκλινος.

II.

Δραχμῶν τριῶν γλαυκίσκον . . . .
γόγγρου κεφαλὴν καὶ τὰ πρῶτα τεμάχια
δραχμῶν πάλιν πέντ'. ὢ ταλαιπώρου βίου.
δραχμῆς τραχήλους. ἀλλὰ νὴ τὸν ἥλιον,

καμοὶ τράχηλον ἕτερον εἴ ποθεν λαβεῖν
ἦν καὶ πρίασθαι δυνατόν, ὃν ἔχω τοῦτον ἄν,
πρὶν εἰσενεγκεῖν ταῦτα δεῦρ', ἀπηγξάμην.
οὐδεὶς δεδιηκόνηκεν ἐπιπονώτερον.
ἅμα μὲν πρίασθαι πολλὰ καὶ πολλοῦ σφόδρα,
ἅμα δ' εἴ τι χρηστὸν ἀγοράσαιμ' ἀπωλλύμην,
„κατέδοντ' ἐκεῖνοι τοῦτο" πρὸς ἐμαυτὸν λέγων,
διαπυτιοῦσ' οἶνον δὲ τοιοῦτον χαμαί.
οἴμοι.

Athenaeus VII p. 294 b: Ἀρχέδικος δ' ἐν Θησαυρῷ παράγει τινὰ μάγειρον λέγοντα περὶ ὧν ὠψώνηκεν αὐτός Δραχμῶν κτλ. Vs. 1 Dindorfius supplebat *ὠψώνηκ' ἐγώ*. Tertium versum comparanti forsan exclamatio, v. c. *ὦ μεγάλοι θεοί* vel *οἴμοι τῶν κακῶν*, omissa esse videbitur. — Vs. 2 Schweigh. *γόγγρου δὲ κεφαλήν*. Possis etiam *γόγγρου κεφάλαιον*. — Vs. 4 *τραχήλους*, *cervices cochlearum*, de quibus dixi ad Posidippi Locrides. — Vs. 5 et 6 recte interpretatus est Schweighaeuserus. *Mihi quoque si cervicem aliam aliunde emere liceret, hanc ego quam habeo, priusquam haec istuc inferrem, strangularem.* „Veretur enim coquus, quum tam multos cibos tam caro pretio emisset, ne, ubi rationes inierit cum iuvenibus, qui eius operam ad parandam coenam locaverant, non sint ei fidem habituri isti nepotes, nolintque de expensa pecunia ei satisfacere." — Vs. 8 ante Dindorfium *οὐθείς*. Ibidem *δεδιηκόνηκεν* debetur Valckenario Diatr. p. 278. Vulgo *δὲ διηκόνηκεν*. P *δὲ διακόνηκεν*. — Vs. 11 *λέγων* Dobraeus Advers. II p. 314. Libri *λέγω*. — Vs. 12 libri *διαπυτιοῦσιν οἶνον*. Cfr Clemens Alex. Paed. II p. 154 B (ed. Col.): *περὶ τοῖς τραχήλοις ἔχοντας στεφάνους ὥσπερ τοὺς ἀμφορεῖς, διαπυτίζοντας ἀλλήλοις τὸν ἄκρατον φιλοτησίας ὀνόματι.*

Praeterea ex incerta Archedici fabula quae afferuntur a Polybio XII 13. de iis vide quae dicta sunt Hist. cr. p. 459.

APOLLODORUS GELOUS.

(Hist. crit. p. 459 sqq.)

ΑΠΟΛΕΙΠΟΥΣΑ. *)

Ἀγωνιῶσα τόν τε τοῦ λάκκου κάδον
λύσασα καὶ τὸν τοῦ φρέατος εὐτρεπεῖς
τὰς ἱμονιὰς πεποίηκα.

Athenaeus III p. 125 a: *Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Γελῷος καὶ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, ὥσπερ ἡμεῖς λέγομεν, μνημονεύει ἐν Ἀπολειπούσῃ οὕτως Ἀγωνιῶσα κτλ.* Vs. 3 recte Dalecampius *πεποίηκα.* Libri *πεποίηκας.* Neque enim dubitari potest quin haec a muliere dicantur in cisternam descensura, fortasse ut a mariti iniuriis se tueretur. Id fabulae titulus indicare videtur. Situlae funes autem solverat, ut scalam inde conficeret, cuius ope in puteum descenderet. Apud Lysippum comicum p. 744 Hermonem habemus a patre in cisternam detrusum.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΔΙΟΠΟΙΟΣ.

Μεταξὺ τῶν λόγων δέ, τουτί μοι δοκεῖ
κυμινοδόκην οὐ γραμματεῖον περιφέρειν.

Pollux X 93: *ἐν δὲ τῷ τοῦ Γελῴου Ἀπολλοδώρου Γραμματειδιοποιῷ κυμινοδόκη· Μεταξὺ τῶν λόγων δέ, τουτί μοι δοκεῖ κυμινοδόκει οὐ γραμματεῖον ἐμπεριφέρειν.* Ita cod. Iungermanni; at Falckenb. *μεταξὺ τῶν λόγων δὲ τουτί*

*) V. Hist. crit. p. 461.

μοι δοκεῖ κυμινοθήκην οὐ γραμματιῶν περιφέρει. Corrige ut supra adscripsi. *Μεταξὺ τῶν λόγων* colloquentium est formula, in qua est excusatio quaedam abrupti subito sermonis et ad aliud traducti, ut recte Heindorfius ad Platonis Phaedr. p. 213: *ἀτὰρ μεταξὺ τῶν λόγων, ἆρ' οὐ τόδε ἦν τὸ δένδρον, ἐφ' ὅπερ ἦγες ἡμᾶς;* Reliquorum verborum hic sensus est: *quod circumportat iste, non γραμματεῖον mihi esse videtur sed cumini repositorium.* Cfr Hist. cr. p. 460.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ Η ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΩΝ. *)

I.

Ἐφεξῆς στρώματ', ἀργυρώματα,
θηρίκλεια καὶ τορευτὰ πολυτελῆ ποτήρια
ἕτερα.

Athenaeus XI p. 472 c: *Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Γελῷος ἐν Φιλαδέλφοις ἢ Ἀποκαρτεροῦντί φησιν Ἐφεξῆς κτλ.* Versu secundo libri *θηρίκλειοι τορευταί.* Correxit Porsonus. Similem rerum pretiosarum recensum vide in Menandreis p. 74.

II.

Ἀλλὰ σχεδόν τι τὸ κεφάλαιον τῶν κακῶν
εἴρηκας· ἐν φιλαργυρίᾳ γὰρ πάντ' ἔνι.

Stobaeus Flor. XVI 11: *Ἀπολλοδώρου Ἀποκαρτερῶν.* Ita Gaisfordus e cod. A. Gesnerus *Apollodorus Apocarterunte.*

ΨΕΥΔΑΙΑΣ.

Pollux X 138: *καὶ στρωματεῖς δὲ Ἀπολλόδωρος ὁ Γελῷος ἐν Ψευδαίαντι ἔφη· μάχαιρα, λόγχη, στρωματεύς.* Haec e descriptione apparatus militaris ducta sunt, in quo *στρωματεὺς* memoratur etiam ab Alexide p. 433. De titulo fabulae v. Hist. crit. p. 461.

---

*) V. Hist. crit. p. 459.

APOLLODORUS CARYSTIUS.

(Hist. crit. p. 459. 462)

ΑΜΦΙΑΡΕΩΣ.

Ἐμβαλόντες, ὦ πονηρὲ σύ,
εἰς σακκοπήραν αὐτὸν ἐπιθήσουσί που
ἐφ᾽ ὑποζύγιον.

Pollux X 161: *σάγματα μὲν οὖν ὑποζυγίων κατὰ τοὺς πολλοὺς ἐν τῷ πέμπτῳ Φιλιππικῶν ἔστιν εὑρεῖν, σακκοπήραν δέ, ὡς εἴθισται τοῖς ἰδιώταις λέγειν, ἐν Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου Ἀμφιαράῳ Ἐμβαλόντες κτλ.* Fortasse scribendum *ἐμβαλόντες ὦ πονηρέ σε | εἰς σακκοπήραν αὐτίκ᾽ ἐπιθήσουσι.* Sed hoc sane incertum est. In Pollucis verbis scribendum videtur *ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Θεοπόμπου Φιλιππικῶν.* Quod nomen quum haud raro in codicibus *Θεόπεμπτος* scribatur (v. c. apud Diogen. Laert. III 40) post *πέμπτῳ* facile excidere potuit.

ΑΝΤΕΥΕΡΓΕΤΩΝ. *)

Pollux X 138: *ὁ δ᾽ Ἀπολλόδωρος ὁ Καρίστιος ἐν Ἀντευεργετοῦντι τοὺς στρωματεῖς ἔλυον.*

ΑΠΟΛΕΙΠΟΥΣΑ. **)

Τὴν ἐπωμίδα
πτύξας διπλῆν ἄνωθεν ἐνεκομβωσάμην.

Photius Epistol. CLVI p. 210: *σὲ δ᾽ οὖν Ἐπιχάρμου μάλιστα καὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου τῶν σῶν με-*

*) V. Hist. crit. p. 460. **) V. Hist. crit. p. 461.

μνημένον ἐχρῆν περιπτύσσεσθαι μᾶλλον ἢ δυσχεραίνειν τῇ λέξει (ἐγκομβώσασθαι). ὁ *μὲν γὰρ πολλαχοῦ ἐχρήσατο ταύτῃ· ἐγκεκόμβωται γάρ φησι καὶ ἀπαρεμφάτως ἐγκομβώσασθαι· ὁ δὲ Καρύστιος ἐν Ἀπολειπούσῃ τὴν ἐπωμίαν* (sic) *φησὶ πτύξασα διπλῆν ἄνωθεν ἐνεκομβωσάμην.* **Eadem fere Suidas s. v.** *ἐγκομβώσασθαι. Ἀπολλόδωρος Καρύστιος Ἀπολιπούσῃ Τὴν ἐπωμίδα κτλ.* **Etymol. M. p. 311 8:** *ἐγκόμβωμα, ὁ δεσμὸς τῶν χειρίδων ὃ λέγεται παρ' Ἀθηναίοις ὄχθοιβος — Ἀπολλόδωρος Τὴν ἐπωμίδα πτύξας διπλῶς κτλ.* **Pro** *πτύξας* **Suidas et Photius** *πτύξασα*, **quod propter pravam versus caesuram alteri posthabui. Nec obstat** *ἐπωμίς*, **quae licet propria mulierum fuerit vestis testante Polluce VII 49, tamen etiam a servis gestabatur, ut eodem Pollucis indicio constat IV 119.**

ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΟΥΝΤΕΣ. *)

Photius Lex. s. v. *σπουδάζω* **p. 459:** *ἐπὶ δὲ τοῦ λίαν θέλω* **(verbo** *σπουδάζω* **usus est)** *Ἀπολλόδωρος Καρύστιος Ἀποκαρτεροῦσιν.* **Eadem Suidas.**

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΔΙΟΠΟΙΟΣ. **)

Ὦ πάντες ἄνθρωποι, τί τὸ ζῆν ἡδέως
παρέντες ἐπιμελεῖσθε τοῦ κακῶς ποιεῖν
πολεμοῦντες ἀλλήλους; πότερα πρὸς τῶν θεῶν
ἐπιστατεῖ τις τοῦ βίου νυνὶ τύχη
ἄγροικος ἡμῶν, οὔτε παιδείαν ὅλως
εἰδυῖα, τί τὸ κακόν ποτ' ἢ τί τἀγαθόν
ἔστ' ἀγνοοῦσα παντελῶς εἰκῇ τέ πως
ἡμᾶς κυλίνδουσ' ὅντιν' ἂν τύχῃ τρόπον;
οἶμαί γε· πῶς γὰρ μᾶλλον ἂν προείλετο

*) V. Hist. crit. p. 463. **) V. Hist. crit. p. 460.

Ἕλλην ἀληθῶς οὖσα λεπομένους ὁρᾶν
αὑτοὺς ὑφ᾽ αὑτῶν καὶ καταπίπτοντας νέκρους,
ἐξὸν ἱλαροὺς παίζοντας ὑποπεπωκότας
αὐλουμένους ᾠδί; λέγ᾽ αὐτή, γλυκυτάτη,
ἔλεγχ᾽ ἄγροικον οὖσαν ἡμῶν τὴν τύχην.

* * * *

Οὐ τοῦτο τὸ ζῆν ἐστι τὸν καλούμενον
θεῶν ἀληθῶς βίον. ὅσῳ δ᾽ ἡδίονα
τὰ πράγματ᾽ ἐν ταῖς πόλεσιν ἦν ἂν ἢ τὰ νῦν,
εἰ μεταβαλόντες τὸν βίον διήγομεν;
πίνειν Ἀθηναίους ἅπαντας, τοὺς μέχρι
ἐτῶν τριάκοντ᾽ ἐξιέναι, τοὺς δ᾽ ἱππέας
ἐπὶ κῶμον εἰς Κόρινθον ἡμέρας δέκα,
στεφάνους ἔχοντας καὶ μύρον πρὸ ἡμέρας,
τοὺς τὴν ῥάφανον πωλοῦντας ἕψειν Μεγαρέων,
εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπιέναι τοὺς συμμάχους,
κεραννύναι τὸν οἶνον Εὐβοῆς. τρυφὴ
καὶ βίος ἀληθῶς. ἀλλ᾽ ἀπαιδεύτῳ τύχῃ
δουλεύομεν.

Athenaeus VII p. 280 d. de iis poetis disserens qui voluptates commendaverint: *Ἀπολλόδωρος δ᾽ ὁ Καρύστιος ἐν Γραμματειδιοποιῷ Ὦ πάντες ἄνθρωποι — ἡμῶν τὴν τύχην. καὶ προελθὼν Οὐ τοῦτο τὸ ζῆν κτλ.* **Vs. 2** *κακῶς.* **AP** *καλῶς.* **— Vs. 3 pro** *ἀλλήλους* **P** *ἀλληλοις.* **Grotius** *ἀλλήλοις*, **quod probavit Schweighaeuserus, qui alterum illud tum demum probandum putabat, si** *πολεμοῦντες* **a** *πολεμόω* **derivetur; non vidit igitur** *ἀλλήλους* **pendere a** *κακῶς ποιεῖν*, **quod absque illo** *ἀλλήλους* **sententiam depravaret. — Vs. 5** *οὔτε* **defendi potest similibus exemplis, fortasse tamen** *οὐδὲ* **scribendum. — Vs. 6** *τί τὸ κακὸν ἢ τί τἀγαθόν.* **„Sic Erfurdtius Observ. p. 461 et ut videtur Porsonus ad Aristoph.**

Nub. 1263 p. 48: *τί τὸ κακὸν ἢ τί ποτ' ἤ τι τἀγαθὸν* A. *τί τὸ κακὸν ἢ τί ποτ' ἢ τί τ' ἀγαθὸν* B. *ἤ τι τὸ κακόν, ἢ τί ποτε τἀγαθὸν* C. *τί τὸ κακὸν ἢ τί ποτ' ἤ τἀγαθὸν* PVL. *τί ποτε τὸ κακὸν ἢ τί τἀγαθὸν* Porsonus in Adversariis et Erfurdtius p. 461." *Dindorfius.* — Vs. 7 *τέ πως.* Ita Dindorfius pro *τε πῶς.* — Vs. 8 *κυλίνδουσ'* Dind. ex P pro edito *κυλινδοῦσ'.* B *κυλίνδουσα.* — Vs. 9 *πῶς* Iacobsius. Libri *τίς.* B *γὰρ* omittit. — Vs. 10 verba *Ἕλλην ἀληθῶς οὖσα* affert Eustathius p. 1077 31. *Ἕλλην* de muliere dictum ut apud Philemonem Paed. p. 17 aliosque. Quod sequitur *λεπομένους* ABCD. *λυπομένους* PVL. In Q utramque scripturam esse monuit Dindorfius. — Vs. 12 *ὑποπεπωκότας* C. *ὑποπεπτωκότας* PVL. — Vs. 13 *ᾠδὶ* Dindorfius. *ὠδὶ* VL. *ᾠδεῖ* A. *ᾠδει* P. *ω δει* B. Grotius *ᾠδῇ,* quod qui sequutus est Schweighaeuserus, *αὐλεῖσθαι ᾠδῇ tibiis canere* interpretatus est. Id vero esse debebat *αὐλεῖν,* contra *αὐλεῖσθαι* est tibiarum cantu deliniri vel oblectari. Vide ad Philet. p. 299. Ibid. *λέγ' αὑτὴ* A. *λεγαύτη* P. *λε γ αυτη* B. *λέγειν ὦ* VL. Non ad unam quamlibet mulierem haec dicta suspicor, sed ad deam aliquam, Pacem fortasse vel *Γεωργίαν.* — Vs. 15 *τὸν καλούμενον* Schweighaeuserus pro *τὸ καλούμενον.* — Vs. 17 pro *ἢ* B *ἦν.* P *ἤ.* — Vs. 18 *οἱ* pro *εἰ* B. *μεταβαλόντες* P. *μεταβαλλόντες* V. *μεταβάλλοντες* BP. — Vs. 19 *ἅπαντας καὶ τοὺς* VL. Post *ἅπαντας* distinxi. — Vs. 20 *δ' ἱππέας* PL. *δι' ἱππέας* V. Dindorfius particulam deletam malit. Id ipse etiam praetulerim, sed ita ut *τοὺς ἱππέας* appositionis loco superioribus, *τοὺς μέχρι ἐτῶν τριάκοντα,* illata putentur. — Vs. 22 verba *πρὸ ἡμέρας* alii, in his Dindorfius, cum sequentibus coniungunt, quod ferri vix potest. Cfr Pherecrates p. 253: *λουσάμενοι δὲ πρὸ λαμπρὰς ἡμέρας ἐν τοῖς στεφανώμασιν, οἱ δ' ἐν τῷ μύρῳ.* Itaque vel ante solis ortum commissandum esse dicit. — Vs. 23 Grotius *ἐλθεῖν Μεγαρέας.* Hoc dicere videtur: brassicam qui venalem apportent Megarenses, melius ipsos eam coquere et vesci. Constat enim Megarenses quidquid ad vitam sustentandam pertineret Athenas apportasse, ipsos autem fere

tenui victu contentos fuisse. V. Aristophanis Acharn. 729 sq. cll. Reingano Megar. p. 47. — Vs. 25 pro *Εὐβοῆς* fortasse *Εὐβοεῖς*. Sed cfr Histor. crit. p. 469 et Helladium Photii Bibl. p. 533 2. Ibid. ante *τρυφὴ* VL inserunt *ταῦτ' ἦν*.

Δ Ι Α Β Ο Λ Ο Σ. *)

I.

Καὶ κλείεθ' ἡ θύρα μοχλοῖς· ἀλλ' οὐδὲ εἷς
τέκτων ὀχυρὰν οὕτως ἐποίησεν θύραν,
δι' ἧς γαλῆ καὶ μοιχὸς οὐκ εἰσέρχεται.

Stobaeus Flor. VI 28. Vs. 1 abest *καὶ* a cod. A.

II.

Μέγα,
ὦ Φορμίων, γλωττόκομον, οὐκ ὀφθαλμιῶ.

Pollux X 154: *οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου γλωττόκομον* (ita Nunnesius pro *γλωττοκομεῖον*) *παρὰ τοῖς νεωτέροις ἔστιν εὑρεῖν, ὡς — καὶ ἐν Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου Διαβόλῳ Μέγα κτλ.* Legebatur *ὀφθαλμῷ*. Correxit Iungermannus. Lobeckius ad Phrynich. p. 99 Apollodori versum ita scriptum affert: *μέγ' ὁ Φορμίων γλωττόκομον, οὐκ ὀφθαλμιῶ.*

Ε Κ Υ Ρ Α. **)

I.

Ὀλίγαις ἐραστὴς γέγον' ἑταίραις, ὦ Σύρα,
βέβαιος.

Terentius Hecyrae initio: *Per pol quam paucos reperias meretricibus fideles evenire amatores, Syra.* Sunt Philotidis verba, ad quae Donatus: „Quidam non *paucos* sed *paucis* „legunt. Sic enim Apollodorus *αλπα ICHPAS THC rei* „*IONHNC THPAICCI PAγγibaiωC.*" Emendavit Bent-

*) V. Hist. crit. p. 463. **) V. Hist. crit. p. 464.

leius, nisi quod *ἑταίραισιν Σύρα* scripsit, pro quo ego malui *ἑταίραις ὦ Σύρα.*

II.

Σύ με παντάπασιν ἡγεῖ λίθον.

Terentius l. l. II 1 17. ubi Laches Sostratae dicit: *Tu, inquam, mulier, quae me omnino lapidem, non hominem putas.* Donatus „*ἐν ἤθει.* Sic Apollodorus *Σύ με παντάπα-* „*σιν eHCAY λίθον.*" Scripsi *ἡγεῖ*, nescio meane an alius ex coniectura. Praeterea possis *δὴ* addere post *ἡγεῖ.*

III.

Terentius III 1 6: *Nam nos omnes, quibus est alicunde aliquis obiectus labos, omne quod est interea tempus, prius quam id rescitum est, lucro est.* Donatus: „Hac figura usus „est etiam Tullius pro Murena (c. 12) *praetor quoque ne* „*se pulchrum ac beatum putaret, ei quoque carmen compo-* „*situm est.* Nam ille dativum casum subiecit, cum praepo- „suisset nominativum. Et totum Apollodori est, qui sic ait „*ΟΙΓΑΡ ΑCΙCΟΥΝΙΕΙΣ ΤΟΝ χΡω CΝΟΥ Διe ΝΤΙΚΗ-* „*ΚΟΤΗC.*" H. e. *οἱ γὰρ ἀτυχοῦντες τὸν χρόνον διευτυχηκότες.* Apertum est post *ἀτυχοῦντες* plura intercidisse.

IV.

Οὕτως ἕκαστός ἐστι διὰ τὰ πράγματα
ἢ σεμνὸς ἢ ταπεινός.

Terentius III 3 20: *Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.* Ubi Donatus haec Apollodori verba adscripsit: *οὕτως ἕκαστος διὰ τὰ πράγματα σεμνὸς ἦν καὶ ταπεινός.* Corrige ut supra vides.

Ε Ν Ν Ε Α. *)

Pollux X 152: *εἰ δὲ καὶ τῷ μαρσιπίῳ τις χρῆσθαι βούλοιτο, βοηθήσει αὐτῷ Ἀπολλόδωρος ὁ Καρύστιος εἰπὼν ἐν τῇ Ἐννέᾳ, μαρσίπιόν τι μικρόν.* Codd. *μαρσίπ-*

*) V. Hist. crit. p. 464.

πιον, quae fortasse usitatior forma fuit. V. intpp. Hesychii II p. 543.

ΕΠΙΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΣ. *)

I.

Terentius Phorm. I 1 14: *porro alio autem* (munere Geta ferietur), *ubi erit puero natalis dies; ubi initiabunt.* Ubi Donatus Terentium Apollodorum sequutum dicit, apud quem legi, in insula Samothracum a certo tempore pueros initiari more Atheniensium.

II.

Terentius I 2 37: *nos otiosi operam dabamus Phaedriae.* Donatus adscripsit haec Apollodori: *ΝΑλΚΕΙς δεσυνεμαλι μΕΟΔ.* Codex Antwerpensis: *Αναλκεις δε συνεμαμμωα εναργης δε συνεπιμελομεθα.*

III.

Terentius I 2 41: *intervenit adolescens quidam lacrumans.* Donatus: „Apollodorus tonsorem ipsum nuntium facit, „qui dicat se nuper puellae comam ob luctum abstulisse: „quod scio mutasse Terentium, ne externis moribus specta-„torem Romanum offenderet."

IV.

Terentius III 1 18: *quantus metus est mihi, venire huc salvom nunc patruum.* Sunt Antiphonis verba, ad quae Donatus: „non optat salvom patruum venire secundum Apol-„lodorum, et ostendit non congruere salutem eius cum com-„modo suo."

V.

Terentius III 2 21: *immo id quod aiunt auribus tenes lupum. nam neque quomodo a me amittam invenio, neque uti retineam scio.* Ubi Donatus fortasse ex Apollodoro adscripsit graecum proverbium, *τῶν ὤτων ἔχω τὸν λύκον· οὔτ' ἔχειν, οὔτ' ἀφεῖναι δύναμαι.*

---

*) V. Hist. crit. p. 464.

VI.

Terentius III 3 30: *solus est homo amico amicus.* Donatus ex Apollodoro affert:

* * * *μόνος ἐπίσταται φιλεῖν φίλους.*

Guyetus tentat: *μόνος φιλεῖν γὰρ τοὺς φίλους ἐπίσταται.*

VII.

Terentius IV 1 9: *senectus ipsa est morbus.* Donatus ex Apollodoro: *τὸ γῆράς ἐστιν αὐτὸ νόσημα.*

VIII.

Terentius IV 1 21: *nam ego meorum solus sum meus.* Donatus ex Apollodoro:

ἐγὼ γάρ εἰμι τῶν ἐμῶν ἐμὸς μόνος.

Ita Guyetus pro *ἐγὼ γάρ εἰμι μόνος τῶν ἐμῶν μόνος.* Grotius Excerptis p. 807: *ἐγὼ μόνος γάρ εἰμι τῶν ἐμῶν ἐμός.* Cfr Priscianus XVII 17: *Persius „vindicta postquam meus a praetore recessi"* et *Euripides,* ἐγὼ δ' ἐμός εἰμι.

IX.

Terentius IV 3 42: *parvi rettulit non suscepisse: inventa est quae dotem petat.* Donatus: „in graeca fabula „senex hoc dicit, quid interest me non suscepisse filiam, si „modo dos dabitur alienae?" Nec multo post vs. 62: *sexcentas dicas,* ubi Donatus Apollodorum μυρίας δίκας posuisse observat.

Praeterea commemoratur Apollodorus a Donato ad fabulam Terentianam II 1 51 et II 2 25.

Ι Ε Ρ Ε Ι Α.

Καινόν γέ φασι Χαιρεφῶντ' ἐν τοῖς γάμοις
ὡς τὸν Ὀφέλαν ἄκλητον εἰσδεδυκέναι.
σπυρίδα λαβὼν γὰρ καὶ στέφανον, ὡς ἦν σκότος,
φάσκων παρὰ τῆς νύμφης ὁ τὰς ὄρνεις φέρων
ἥκειν, δεδείπνηχ', ὡς ἔοικεν, εἰσπεσών.

Athenaeus VI p. 243 d. de Chaerephonte parasito disserens: *Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Καρύστιος ἐν Ἱερείᾳ Καινόν γε κτλ.* Vs. 1 Casaubonus *καὶ νῦν γε.* Editum tuetur Schweighaeuserus, *καινὸν* explicans per *καινῶς, novo quodam modo.* Quod nec ipsum ferri potest. Pro *φασι Χαιρεφῶντ'* B habet *φησὶ Χαιρεφῶν.* Si sana est edita lectio, non de ipso Chaerephonte haec dici existimandum est, sed de alio quodam homine Chaerephontis mores et institutum aemulante. Itaque dicere potuit poeta *novum Chaerephontem* in convivium irrepsisse. Nomen hominis in superioribus indicatum fuisse probabile est. Ceterum confer quae dixi ad Pherecratis fragm. p. 275. — Vs. 2 *Ὀφέλαν.* Ita P et B, nisi quod hic *Ὄφελαν.* VL *ὀφέλλαν.* A *ὀφελ' ἄν.* — Vs. 4 perperam quidem Casaubonus *παρὰ τῆς νύμφης ταὼς ὄρνεις* scribendum coniecit, sed recte idem monuit hominem illum, ut ianitores et admissionales servos falleret, finxisse se sponsae iussu aves afferre. Res fortasse non in ipsa nuptiarum solennitate acciderat, sed in convivio nuptiarum profesto (v. ad Menandrum p. 195), quod sponsum eiusque amicos seorsim et absente sponsa instituisse consentaneum est. Ad has epulas in more fuisse videtur ut sponsa sponso altilia mitteret. Cfr Athen. XIV p. 645 d: *κρήϊον πλακοῦς ἄρτος, ὃν Ἀργεῖοι παρὰ τῆς νύμφης πρὸς τὸν νυμφίον φέρουσιν.* Itaque novus ille Chaerephon fingere potuit, venire se *τὸν τὰς ὄρνεις* afferentem. Ita si interpreteris locum, evanescit quae Casaubono in articulo *ὁ* et *τὰς* inesse videbatur difficultas.

ΠΡΟΙΚΙΖΟΜΕΝΗ Η ΙΜΑΤΙΟΠΩΛΙΣ. *)

Πλὴν τό γ' οἰνάριον πάνυ
ἦν ὀξὺ καὶ πονηρόν, ὥστ' ᾐσχυνόμην.
τὰ λοιπὰ μὲν γὰρ ὀξαλείους χωρία
συκᾶς φέρει, τοὐμὸν δὲ καὶ τὰς ἀμπέλους.

---

*) V. Hist. crit. p. 466.

Athenaeus III p. 76 a: *ὀξαλείων δὲ σύκων οὕτως καλουμένων μνημονεύει Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος καὶ Νίκανδρος ὁ Θυατειρηνός, παρατιθέμενοι Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου ἐκ δράματος Προικιζομένης ἢ Ἱματιοπώλιδος τάδε Πλήν κτλ.* Vs. 1 *γε* additum a Dindorfio. — Vs. 2 *ὀξὺ καὶ πονηρόν.* Eustathius ad Odyss. φ' p. 1910 23: *χρῆσις δὲ τοιούτου ὀξέος (οἴνου) ὥς φησιν Ἀθήναιος παρὰ Ἡρακλέωνι ἐν τῷ τὸ οἰνάριον πάνυ ἦν ὀξὺ καὶ πονηρόν.* — Vs. 3 libri *τοξαλίους.* Grotius Exc. p. 994 *ὀξαλίους τά.* Scribendum fuisse *ὀξαλείους* docuit Dindorfius e Photio Lex. p. 239 19. *Ὀξάλειοι: συκαῖ τινες.*

ΣΦΑΤΤΟΜΕΝΗ.

Καλῶ δ' Ἄρη Νίκην τ' ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς,
καλῶ δὲ Χαιρεφῶντα· κἂν γὰρ μὴ καλῶ,
ἄκλητος ἥξει.

Athenaeus VI p. 243 e: *Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Καρύστιος (μνημονεύει τοῦ Χαιρεφῶντος) — ἐν Σφαττομένῃ Καλῶ κτλ.* Vs. 1 *Ἄρη* Dindorfius. Libri *Ἄρην.* Ibidem *ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς* bene Schweigh. interpretatur de sacrificio et epulo profectionis causa ad bellum celebrato.

EX INCERTA FABULA.

Οἶδ' ὅτι καλοῦμεν ῥάφανον, ὑμεῖς δ' οἱ ξένοι
κράμβην· γυναιξὶ διαφέρειν οἴει δὲ τί;

Athenaeus I p. 34 d: *ὅτι δὲ τὴν κράμβην ῥάφανον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ Ἀπολλόδωρος δηλοῖ ὁ Καρύστιος Οἶδ' ὅτι κτλ.* Vs. 1 pro *οἶδ'* BC *εἰ δ'.* Tum legebatur *ἡμεῖς.* Nostrum Dalecampius.

APOLLODORUS.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

Ἀπραγμόνως ζῆν ἡδύ· μακάριος βίος
καὶ σεμνός, ἂν ᾖ μεθ' ἑτέρων ἀπραγμόνων·
ἐν θηρίοις δὲ καὶ πιθήκοις ὄντα δεῖ
εἶναι πίθηκον. ὢ ταλαιπώρου βίου.

Stobaeus Flor. in Comparatione vitae et mortis CXXI 13 cum lemmate *Ἀπολλοδώρου Ἀδελφῶν.* Vs. 3 verbis *θηρίοις καὶ πιθήκοις* in sequentibus unum *πίθηκος* respondet, usu haud infrequenti, cuius tamen immemores fuerunt editores Aristoph. Eccl. 628. ubi recte libri habent: *οἱ φαυλότεροι· κοὐκ ἐξέσται παρὰ τοῖσι καλοῖς καταδαρθεῖν ταῖσι γυναιξὶν πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρίσωνται* *). Sophocles Phil. 139: *τέχνα γὰρ τέχνας ἑτέρα προὔχει καὶ γνώμα.* Ac quis non meminit Horatiani *fortes creantur fortibus et bonis?*

ΑΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΣ.

Στρατιώτην ἔργον ἄχρι γήρως λαβεῖν
ἔστιν διευτυχηκότ', ἂν μὴ δειλὸς ᾖ.

Stobaeus Flor. LIII 4 cum lemmate *Ἀπολλοδώρου ἐξ Ἀφανιζομένου.*

---

*) Haec ita exaequare conatus est Tyrwhittus, cui accedit Dindorfius, ut, deleto *οἱ φαυλότεροι*, post *τοῖσι καλοῖς* adiecerit *καὶ τοῖς μεγάλοις*. At *οἱ φαυλότεροι* non sine emphasi iterum inculcantur.

Γ Α Λ Α Τ Α Ι.

Τοῖς γὰρ μεριμνῶσίν τε καὶ λυπουμένοις
ἅπασα νὺξ ἔοικε φαίνεσθαι μακρά.

Stobaeus Flor. XCIX 26 cum lemmate *Ἀπολλοδώρου Γάλακτος.* **V. Hist. crit. p. 467. Primo versu ante Grotium legebatur** *τοῖς γὰρ λυπουμένοις τε καὶ μεριμνῶσιν.* **Correctum ex cod. A. Vide Schaeferi Ind. ad Porsoni Eurip. Hecub. p. 130.**

Δ Ι Α Μ Α Ρ Τ Α Ν Ω Ν.

I.

Ὅτε μειράκιον ἦν, τοὺς ἀώρους ἠλέουν,
νυνὶ δ' ὅταν γέροντος ἐκφορὰν ἴδω,
κλάω· πρὸς ἐμὲ γάρ ἐστι τοῦτ', ἐκεῖνο δ' οὔ.

Stobaeus Flor. CXIX 14 cum lemmate *Ἀπολλοδώρου ἐκ Διαμαρτάνοντος.* **Vs. 3 libri** *κλαίω.* **Tum legebatur** *τοῦτο κεῖν' ὁδοῦ.* **Trinc.** *τοῦτὸ κεῖν' ὁδοῦ.* **Tyrwhittus** *τοῦτο κεῖνο δ' οὐ.* **Perfecit emendationem Dobraeus Aristoph. p. 108.**

II.

Antiatticista p. 101 1. *Καθίσω: καθεδοῦμαι. Ἀπολλόδωρος Διαμαρτανούσῃ.* **V. Hist. crit. p. 466.**

Κ Ι Θ Α Ρ Ω Ι Δ Ο Σ.

Οὐ πανταχοῦ Φρύξ εἰμι· τοῦ ζῆν ἣν ὁρῶ
κρεῖττον τὸ μὴ ζῆν, χρήσομαι τῷ κρείττονι.

Stobaeus Flor. CXXI 14 cum lemmate *Ἀπολλοδώρου ἐκ Κιθαρῳδοῦ.* **Vs. 1 pro** *τοῦ* **cod. A** *τήν.* **Pro** *ἣν* **malim** *ἄν,* **qua forma constanter usi sunt novae comoediae auctores omnes, mediae autem ii qui novae tempore sunt proximi.**

Unus omnium locus, in quo libri in ἦν consentire videntur, Timoclis est Dionys. p. 592 ἦν τί σοι δοκῶ λέγειν. Cfr ad Hegesippi Adelph. 18 et Nicomachi Ilith. 7. — Vs. 2 libri κρεῖσσον. Ibid. χρήσομαι Gaisf. e libris. Vulgo χρησόμεθα.

ΛΑΚΑΙΝΑ.

I.

Μὴ καταφρόνει, Φιλῖν', ἐθῶν γεροντικῶν,
οἷς ἔνοχος, εἰς τὸ γῆρας ἂν ἔλθῃς, ἔσει.
ἀλλὰ μέγα τοῦθ' οἱ πατέρες ἡλαττώμεθα·
ὑμεῖς μὲν ὠνειδίσατ', ἐάν τι μὴ ποιῇ
ὁ πατὴρ προθύμως, οὐ γέγονας αὐτὸς νέος;
τῷ δὲ πατρὶ πρὸς τὸν υἱόν, ἂν ἀγνωμονῇ,
οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, οὐ γέγονας αὐτὸς γέρων;

Stobaeus Flor. CXVI 35 cum lemmate Ἀπολλοδώρου Λακαίνης. Vs. 1 ante Grotium legebatur φιλεῖν. Ibidem scripsi ἐθῶν pro vulgato ἐτῶν, quod cur ferri non possit exposui in Praefatione ad Menandrum p. XVIII. — Vs. 3 legebatur τοῦθ' οὗ πατέρες. Correxi l. l. τοῦθ' οἱ πατέρες, quod nunc Gaisfordi codd. confirmant. — Vs. 4 ὑμεῖς μὲν codd. et Grotius pro vulgato ἡμεῖς. — Vs. 5 legebatur πρό θ' ἡμῶν. Codd. πρόθ' ὑμῶν. Scripsi προθύμως. V. Praefat. Menandri l. l. — Vs. 6 legebatur ἐάν.

II.

Φυσικὸν τοῦθ' ἕκαστον ἐν ταῖς ἀτυχίαις
ἥδιστα τοῦθ' ὃ τοὺς ὁμοιοπαθεῖς ὀδύρεται.

Stobaeus Flor. CXIII 7 cum lemmate Ἀπολλοδώρου ἐκ Λακαίνης. Ita cod. A. Editi ἥδιστα τοῦθ' ὃς τοὺς ὁμοπαθεῖς. Grotius: φυσικὸν τόδ' ὅτι ἕκαστος ἐν ταῖς ἀτυχίαις ἥδιστα πρὸς τοὺς ὁμοπαθεῖς. Partim recte, partim secus. Scribendum:

Φυσικόν γε τοῦϑ'· ἕκαστος ἐν ταῖς ἀτυχίαις
ἥδιστα πρὸς τοὺς ὁμοπαϑεῖς ὀδύρεται.

Π Α Ι Δ Ι Ο Ν. *)

I.

Οὐδέποτ' ἀϑυμεῖν τὸν κακῶς πράττοντα δεῖ,
ἄνδρες, τὰ βελτίω δὲ προσδοκᾶν ἀεί.

Stobaeus Flor. CX 2 cum lemmate Ἀπολλοδώρου ἐκ Παίδων.

II.

Ταχύ γε στρατιώτης γέγονας ἀντ' ἐλευϑέρου.

Stobaeus Flor. LIII 7 cum lemmate Ἀπολλοδώρου Παιδίῳ. **Pro** γε **A et B** δέ.

ΠΑΡΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΙ.

Οὐ δεῖ λέγειν γὰρ μακάριον τὸν χρήματα
ἔχοντα πλεῖστα, τὸν δὲ μὴ λυπούμενον.

Stobaeus Flor. LXLIX 17 cum lemmate Ἀπολλοδώρου Παραλογιζόμενοι. **Vs. 1** γὰρ **additum a Grotio.**

Σ Υ Ν Ε Φ Η Β Ο Ι.

Σχιστὸν χιτωνίσκον τίν' ἐνδέδυκας.

Ammonius Differ. verb. p. 133: σχιστὸς δὲ ἀρσενικῶς χιτὼν γυναικεῖος. Ἀπολλόδωρος Συνεφήβοις Σχιστὸν χιτωνίσκον τινὰ ἐνδέδυκας. **De** σχιστῷ χιτῶνι **vide quos laudat Iungerm. ad Polluc. VII 54. Probabile est in fine versus addendum esse** οὔ, **id ut respondentis sit. Nisi tetrametri reliquiae sunt.**

*) V. Hist. crit. p. 467.

FABULARUM INCERTARUM FRAGMENTA.

I.

Δεῖ τὸν ἀκροατὴν καὶ συνετὸν ὄντως κριτὴν
πρὸ τοῦ λεγομένου τὸν βίον διασκοπεῖν,
ποῖός τις ὁ λέγων καὶ πόθεν, καὶ τὴν ἀκμὴν
ἐκ παιδὸς αὐτοῦ πρός τι καταθέμενος.
αὐτοῦ προδότης κακός τε τῆς ὥρας φύλαξ
μάλισθ᾽ ὁ τοιοῦτος ἀνατρέπει πᾶσαν πόλιν.
οὐδὲν γὰρ αἰσχρόν ἐστιν αὐτὸν ἀποτυχεῖν.
πράττουσι πάντα· τὴν γὰρ αἰσχύνην πάλαι
πᾶσαν ἀπολωλέκασι καθ᾽ ἑτέρας θύρας.
ὅθεν ἐπιχειρεῖ πάντ᾽ ἀπερυθριακότως
ἕκαστος αὐτῶν, πρὸς δὲ πάντ᾽ ἐστὶν θρασύς,
ψεύδετ᾽, ἐπιορκεῖ, μαρτυρεῖ, δικορραφεῖ,
κλέπτει, τελωνεῖ, ῥᾳδιουργεῖ· τὸ δὲ πέρας,
οὐ πόλιν ὅλην φυλὴν δὲ μαλακὸς ἀνατρέπει.
ἐπεὶ κατὰ μέρος τὰς πόλεις, ὦ φίλε Θέων,
ὑπὸ λαισποδιῶν εἰσὶν γὰρ ἀνατετραμμέναι,]
σκόπει· νεῶν δὲ κατάλογον δόξεις μ᾽ ἐρεῖν.

Stobaeus Flor. XLVI 15 in titulo *περὶ ἀρχῆς καὶ τοῦ ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν ἄρχοντα*, cum lemmate *Ἀπολλοδώρου*. Vs. 2 *πρὸ τοῦ λεγομένου* non intellego. — Vs. 4 Grotius *πρός τί ἦν καταθέμενος*. Cod. B *πρός τί κἆτα θέμενος ὥς*. Itaque scribendum videtur: *πρός τι κατατιθέμενος· ὡς αὐτοῦ προδότης* etc. *quibus studiis ab ipsa pueritia iuventutem addixerit; nam* etc. Ad *ὡς* in fine versus post plenam interpunctionem positum vide Aristoph. Eccles. 1146. — Vs. 8 non excusandus est hoc loco subitus pluralis numeri ad singularem transitus. Scribendum videtur: *οὐδὲν γὰρ αἰσχρόν ἐστι πάντων ἀποτυχεῖν πράττουσι πάντα*, ut *πράττουσι* dativus sit participii. Ordo verborum est, *πάντα πράτ-*

τουσιν οὐκ αἰσχρόν ἐστι πάντων ἀποτυχεῖν. — Vs. 9 *ἑτέραν θύραν* dicit podicis foramen. Cfr Eurip. Cycl. 500 *θύραν τίς οἴξει μοι;* Similiter item dictae sunt *Εὐρύτου πύλαι* apud Anaxandr. p. 177. — Vs. 14 Grotius *φυλὴν ὅλην πόλιν τε μαλακὸς ἀνατρέπει.* Iacobsius Anim. ad Athen. p. 25: *ὅλην πόλιν φύρδην ὁ μαλακὸς ἀνατρέπει.* Quod sequens Gaisfordus tentat: *οὐ πόλιν ὅλην φύρδην* etc. cum interrogatione. Ne hoc quidem sufficit. Cod. A pro *οὐ* habet *αὐτοῦ.* B m. s. *οὖν.* Fortasse igitur *αἴτοῦ πόλιν φυλήν θ' ὁ μαλακὸς ἀνατρέπει.* Ut *ὅλην* ante *φυλὴν* ex dittographia natum sit. — Vs. 15 *ὦ φίλε Θέων* pro *ὦ φίλε θεῶ* Salmasius apud Grotium. — Vs. 16 vulgo *λεπριδίων.* A m. pr. *λεσπριδίων.* Salmasius *λαισποδίων.* Debebat *λαισποδιῶν.* Vide ad Antiqu. com. fragm. p. 476 et infra ad Fragm. comic. anonym. a. CLIV. — Vs. 17 *νεῶν καταλόγων* B m. p. *νεῶν κατάλογον* idem m. s. „Subesse videtur allusio ad Homeri Iliad. *β'.* Ita multae numero sunt, inquit, civitates ab improbis civibus eversae, ut si illas narrando persequar, sermone opus sit Homeri navium catalogo vix breviore." *Gaisfordus.* Non dubito quin in sequentibus ipsas civitates illas nominatim recensuerit: id postremus versus satis aperte docere videtur.

II.

Εἰς οἰκίαν ὅταν τις εἰσίῃ φίλου,
ἔστιν θεωρεῖν, Νικοφῶν, τὴν τοῦ φίλου
εὔνοιαν εὐθὺς εἰσιόντα τὰς θύρας.
ὁ θυρωρὸς ἱλαρὸς πρῶτόν ἐστιν, ἡ κύων
ἔσηνε καὶ προσῆλθ', ὑπαντήσας δέ τις
δίφρον εὐθέως ἔθηκε, κἂν μηδεὶς λέγῃ
μηδέν.

Athenaeus I p. 3 e: *κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδιοποιὸν Ἀπολλόδωρον Εἰς οἰκίαν ὅταν τις κτλ.* Vs. 3 *εἰσιόντα* BC. *εἰσιόντι* VL. — Vs. 5 „*ἔσανε* C. sed videtur primum *ἔσηνε* dare voluisse librarius." *Schweighaeuserus.* Id recepi, licet *ἔσανε*

videatur ferri posse in huius aetatis scriptore. Tum libri *προσῆλθεν*. Sequentia correxit Grotius Excerptis p. 807. C *ὑπάντησέ τις* (η superscr.). L *ὑπήντησέ τις*. V *ὑπάντησέ τις*. Possis etiam *προσῆλθ᾽, ὑπήντησεν δέ τις* et vs. 6 *εὐθέως τ᾽ ἔθηκε*.

III.

Μισῶ τύχην συνοῦσαν ἀτυχεῖ σώματι·
ὅστις γὰρ εὐπορῶν, παρὸν ζῆν ἡδέως,
κακῶς διάγει, τί ἄν τις ἄλλ᾽ ἢ τῇ τύχῃ
μέμφοιτο, διότι δυστυχεῖ σὺν τῇ τύχῃ.

Stobaeus Flor. XVI 2 cum lemmate *Ἀπολλοδώρου*. Vs. 4 pro *σὺν τῇ τύχῃ* AB m. s. habet *συνδυστυχεῖ*, quod sequutus est Grotius. A m. pr. *συντύχει*. N et Trinc. *σὺν τύχῃ*. Hoc ipsum ad veram lectionem ducit: *σὺν τῇ τύχῃ*, *i. e. quoniam infortunatus est cum Fortuna.* Quod proxime his versibus apud Stobaeum subiicitur fragmentum „*τοῦ αὐτοῦ*", ut in margine scriptum est, *ἐγὼ γὰρ οὐ τὸν πλοῦτον ἴδοιμ᾽ ἂν ὅσος ἐστίν, ἀλλ᾽ ὅστις αὐτὸν κέκτηται, εἰ ὑπέρτερός ἐστιν ὧν ἔχει*, non est Apollodori poetae comici locus, sed nescio cuius scriptoris prosarii. Frustra lusit Grotius dum immodulata verba metri legibus attemperare studuit.

IV.

Οὐκ οἶδ᾽ ὅτῳ πέποιθας ἀργυρίῳ, πάτερ,
ὃ καιρὸς ὁ τυχὼν τοῖς μὲν οὐ κεκτημένοις
ἔδωκε, τῶν κεκτημένων δ᾽ ἀφείλετο.

Stobaeus Flor. CV 49 cum lemmate *Ἀπολλοδώρου*. Versu secundo sublata in fine primi vs. interpunctione pro *ὁ καιρὸς* scripsi *ὃ καιρός*, *quod* (argentum) *casus et dedit et abstulit.*

V.

Χαλεπὸν τύχη ᾽στὶ πρᾶγμα, χαλεπόν· ἀλλὰ δεῖ
αὐτὴν φέρειν κατὰ τρόπον ὥσπερ φορτίον.

Stobaeus Flor. CVIII 36 cum lemmate Ἀπολλοδώρου. Legebatur τύχης τι. Correxit Porsonus. Cod. B τύχης τό. Hoc coniecerat Grotius.

VI.

Μάστιγος οὔσης ὅρκον οἰκέτῃ δίδως;

Stobaeus Flor. XXVII 7 cum lemmate Ἀπολλοδώρου. Legebatur οὐκέτι. Sed οἰκέτῃ praeter codices et Grotium iam margo Gesnerianus.

VII.

Χρόνον γὰρ εἰς τὰ πράγματ' ἂν λάβῃς,
ἅπαντα λήξει καὶ κατασταλήσεται.

Stobaeus Flor. XXIX 43 cum lemmate Ἀπολλοδώρου. Cod. B a manu secunda βραχὺν addit in fine primi versus, quae perinepta est interpolatio. Frustra etiam Grotius χρόνον γὰρ ἱκανόν. Similiter nos dicimus *sich Zeit nehmen.*

VIII.

Antiatticista p. 94 5. Ἐργοδοτῶν: ὡς κἂν τῇ συνηθείᾳ. Ἀπολλόδωρος. Phrynichus Ecl. att. p. 344: ἐργοδότης οὐ κεῖται, τὸ δὲ ἐργοδοτεῖν παρά τινι τῶν νεωτέρων κωμῳδῶν, οἷς καὶ αὐτοῖς οὐ πειστέον.

Addam his locum Etymol. Gud. p. 342 35. Κράδη: ἡ συκῆ, διὰ τὸ συνεχῶς κραδαίνεσθαι. Ὧρος τῷ Θηριππίδῃ ἔστι πατὴρ κύμινον καὶ μόνον οἱ τ' ἀρηχεύων τοὺς θαλλοὺς τῶν κραδῶν. Quibus in verbis acute Ritschelius diss. de Orione p. 39 Apollodori fabulam Θηριππίδης inscriptam commemorari coniecit, locum ita constituens: Κράδη: ἡ συκῆ, διὰ τὸ συνεχῶς κραδαίνεσθαι. Ὧρος. Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ Θηριππίδῃ· ἔστιν πατὴρ κύμινον (αὖον ἐσθίων) μόνον οὐ ταριχεύων τε θαλλοὺς τῶν κραδῶν. Probavi haec Histor. crit. p. 468. Nunc re iterum pensitata dubitare coepi; ac vereor ne prosaici scriptoris verba habeamus in hunc ferme modum scribenda: τῷ Θηριππίδῃ ἐστὶ πατὴρ κύμινον πρίων

(vel *κυμινοπρίστης*) *καὶ μόνον οὐ ταριχεύων τοὺς θαλλοὺς τῶν κραδῶν.* Non dedecerent haec scriptorem qualis e. c. Alciphron est, apud quem cum alia his similia habemus, tum etiam Therippidis nomen Epist. III 8. Gudianum an unquam Alciphronis auctoritate utatur nescio; in magno autem quod dicitur Etymologico ad partes vocatur p. 152 52. Fateor incertam esse hanc coniecturam, nec tamen incertiorem ea quam Ritschelius periclitatus est. — Denique Welckerus ad Simonidis Fragm. IX p. 425 ad Apollodorum comicum refert hoc apud Diogen. Laert. IX 1: *Πρωταγόρας Ἀρτέμωνος ἢ ὡς Ἀπολλόδωρος καὶ Δείνων ἐν Περσικοῖς Μαιανδρίου.* Quo loco qui commemoratur Apollodorus, non alius esse videtur quam quem omnes novimus, Apollodorus Atheniensis, Chronicorum auctor celeberrimus.

A N A X I P P U S.

(Hist. crit. p. 469)

ΕΓΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΣ.

Σόφων Ἀκαρνὰν καὶ Ῥόδιος Δαμόξενος
ἐγένονθ' ἑαυτῶν συμμαθηταὶ τῆς τέχνης·
ἐδίδασκε δ' αὐτοὺς Σικελιώτης Λάβδακος.
οὗτοι τὰ μὲν παλαιὰ καὶ θρυλούμενα
ἀρτύματ' ἐξήλειψαν ἐκ τῶν βιβλίων,
καὶ τὴν θυείαν ἠφάνισαν ἐκ τοῦ μέσου,
οἷον λέγω κύμινον, ὄξος, σίλφιον,
τυρόν, κορίαννον, οἷς ὁ Κρόνος ἀρτύμασιν
ἐχρᾶτο, πάντ' ἀφεῖλον εἶναί θ' ὑπέλαβον
τὸν τοῖς τοιούτοις παντοπώλην χρώμενον.
αὐτοὶ δ' ἔλαιον καὶ λοπάδα καινήν, πάτερ,
πῦρ τ' ὀξὺ καὶ μὴ πολλάκις φυσώμενον
ἐποίουν· ἀπὸ τούτου πᾶν τὸ δεῖπνον εὐτρεπές.
οὗτοί τε πρῶτον δάκρυα καὶ πταρμὸν πολὺν
ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ σίαλον ἀπήγαγον,
τῶν τ' ἐσθιόντων ἀνεκάθηραν τοὺς πόρους.
ὁ μὲν οὖν Ῥόδιος πιὼν τιν' ἅλμην ἀπέθανεν.
παρὰ τὴν φύσιν γὰρ τὸ ποτὸν ἦν. μάλ' εἰκότως.
ὁ Σόφων δὲ πᾶσαν τὴν Ἰωνίαν ἔχει,

ἐμὸς γενόμενος, ὦ πάτερ, διδάσκαλος.
καὐτὸς φιλοσοφῶ καταλιπεῖν συγγράμματα
σπεύδων ἐμαυτοῦ καινὰ τῆς τέχνης. *B.* παπαῖ,
ἐμὲ κατακόψεις, οὐχ ὃ θύειν μέλλομεν.
A. τὸν ὄρθρον ἐν ταῖς χερσὶν ὄψει βιβλία
ἔχοντα καὶ ζητοῦντα τὰ κατὰ τὴν τέχνην.
οὐδὲν χονδρεύουσι διαφέρω τ' Ἀσπενδίου.
γεύσω δ', ἐὰν βούλῃ, σὲ τῶν εὑρημένων.
οὐ ταὐτὰ προσάγω πᾶσιν ἀεὶ βρώματα.
τεταγμέν' εὐθύς ἐστι μοι πρὸς τὸν βίον,
ἕτερ' ἐστὶ τοῖς ἐρῶσι καὶ τοῖς φιλοσόφοις
καὶ τοῖς τελώναις. μειράκιον ἐρωμένην
ἔχον πατρῴαν οὐσίαν κατεσθίει·
τούτῳ παρέθηκα σηπίας καὶ τευθίδας
καὶ τῶν πετραίων ἰχθύων τῶν ποικίλων,
ἐμβαμματίοις γλαφυραῖσι κεχορηγημένα·
ὁ γὰρ τοιοῦτός ἐστιν οὐ δειπνητικός,
πρὸς τῷ φιλεῖν δὲ τὴν διάνοιάν ἐστ' ἔχων.
τῷ φιλοσόφῳ παρέθηκα κωλέαν, πόδας·
ἀδηφάγον τὸ ζῷον εἰς ὑπερβολήν
ἔστιν. τελώνῃ γλαῦκον, ἔγχελυν, σπάρον·
ὅταν ἐγγὺς ᾖ δ' ὅδ' ὕστερος, ἀρτύω φακῆν,
καὶ τὸ περίδειπνον τοῦ βίου λαμπρὸν ποιῶ.
τὰ τῶν γερόντων στόματα διαφορὰν ἔχει,
νωθρότερα πολλῷ δ' ἐστὶν ἢ τὰ τῶν νέων.
σίναπι παρατίθημι τούτοις, καὶ ποιῶ
χυλοὺς ἐχομένους δριμύτητος, τὴν φύσιν
ἵνα διεγείρας πνευματῶ τὸν ἀέρα.
ἰδὼν τὸ πρόσωπον γνώσομ' οὗ ζητεῖ φαγεῖν
ἕκαστος ὑμῶν.

Athenaeus IX p. 403 e: *τί τοιοῦτον ἐξεῦρεν ὁ παρὰ Ἀναξίππῳ* *) *τῷ κωμικῷ μάγειρος, ὃς ἐν τῷ Ἐγκαλυπτομένῳ τοιάδε ὠγκώσατο Σόφων κτλ.* Vs. 1 *Σόφων Ἀκαρνάν.* Hic nobilissimis artis coquinariae auctoribus accensetur a Batone apud Athen. XIV p. 662 c. et Polluce VI 70. Cfr Suidas, *Σ ό φ ω ν: ὄνομα μαγείρου,* ex emendatione Toupii. — Vs. 4 *θρυλούμενα, usu trita*, quae paullo rarior est significatio. Cfr Antiphanes fab. inc. XIV 2. — Vs. 6 libri *θυίαν.* „Inter praecipua culinae instrumenta est mortarium, „ad intrita et condimenta. Sed illi novis inventis suis „effecisse dicuntur ne eo opus esset amplius." *Casaubonus.* — Vs. 9 *πάντ' ἀφεῖλον* Dobraeus Adv. II p. 323. Vulgo *πάντα φίλων τό.* Pro *φίλων* D apud Villebrunium *φ-λον.* Toupius Emend. III p. 170 proponebat *ἐχρᾶτο πάντ' ἠλίθιον εἶναί θ' ὑπέλαβον.* — Vs. 8 respicit Eustathius p. 1257 34: *κυμίνῳ καὶ ὄξει καὶ σιλφίῳ καὶ κοριάννῳ καὶ τοῖς τοιούτοις, ἃ δὴ ἀρτύματα Κρόνου παίζονται εἶναι* — Vs. 10 *τὸν τοῖς* AV. *τῶν τοῖς* P. *τὸν τοῖσι* L. Toupius soloece *τὸν τοῖσι τούτοις.* Dindorfius *τὸν τοῖς τοιούτοις,* quod sequutus sum. Tum *παντοπώλην* AP. Vulgo *παντοπώλαις.* — Vs. 11 *ἔλαιον*] P *ἔλαιο.* Toupius *ἐλεόν τε,* non intellecta loci sententia, quae haec est ut pro acribus istis priorum coquorum condimentis illi oleo cibos condiisse dicantur. Nisi forte olei usum dicit eum, quem iactat coquus apud Archedicum Thes. I, 5. Pro *καινὴν* nescio an *κενὴν* praestet. — Vs. 16 *ἀνεκάθηραν* C. *ἀνεκάθαραν* PVL. *τοὺς πόρους* dicit *venas*, ut Damoxenus Syntroph. 29: *εἰς τοὺς πόρους ὁ χυμὸς ὁμαλῶς πανταχοῦ συνίσταται.* — Vs. 18 verba *μάλ' εἰκότως,* quae male intellexit Schweighaeuserus vertens *meritum tulit praemium*, nihil causae erat cur alteri interlocutori tribuerentur. Non mirandum esse dicit hominem lenibus minimeque acribus cibis adsuetum muria pota mortuum esse. Fortasse autem in initio versus ponenda sunt. — Vs. 21 *φιλοσοφῶ* ABC. *φιλόσοφα* PVL.

*) V. Hist. crit. p. 470.

Cfr Menander p. 139: *φιλοσοφεῖ δὲ τοῦϑ' ὅπως καταπράξεται τὸν γάμον.* — Vs. 22 *καινὰ*] *πολλὰ* P. Tum *παπαῖ* pro *παπαὶ* Dindorfius. — Vs. 25 *τὰ* a Casaubono additum. — Vs. 26 libri *οὐϑέν.* Ibid. *χονδρεύουσι* ABP. *χονδρεύουσσοι* VL. Casaubonus *χοροῦ σοι* vel *κιϑαριστοῦ.* *Aspendius citharista* proverbialiter dicebatur qui fraudem commissam occultaret, aut qui suis commodis unice consuleret, de alienis securus. Originem proverbii optime declaravit Pseudo-Asconius ad Cicer. II Verr. I 20 53: *quum canunt citharistae utriusque manus funguntur officio: dextra plectro utitur, et hoc est foris canere, sinistrae digitis chordas carpunt, et hoc est intus canere. difficile autem quod Aspendius citharista faciebat, ut non uteretur cantu utraque manu, sed omnia i. e. universam cantionem intus et sinistra tantum manu complecteretur. unde omnes quotquot fures erant a Graecis Aspendii citharistae dicebantur, quod ut ille carminis, ita isti furtorum occultatores erant. valet hoc proverbium et in eos, qui multum intestinis suis commodis consulunt praeter honestatem.* Cfr Zeno Myndius apud Zenob. II 30: *καϑάπερ οἱ Ἀσπένδιοι τῶν κιϑαριστῶν οὐδεμίαν φορὰν ἔξω φέρουσι* *), *πάσας δὲ ἐντὸς ὀργάνων, οὕτως καὶ ὁ φιλοχρήματος οὐδὲ τῶν πέλας ἕνεκα οἰκονομεῖ, ἕλκει δὲ ἐφ' ἑαυτὸν πάντα.* Apparet neutram harum proverbii illius explicationum nostro loco accommodatam esse. At potuit idem etiam de iis dici qui in negotio aliquo nihil extrinsecus adsumerent, suopte omnia agentes ingenio. Quae sententia optime coqui nostri iactantiae conveniret. Mox Porsonus ad Toup. IV p. 505 *διαφέροντ' Ἀσπενδίου,* Dindorfius *διαφέρω τἀσπενδίου.* Quorum neutrum necessarium, alterum tamen probabilius. — Vs. 27 *βούλῃ, σὲ* Tyrwhittus ad Toup. IV p. 449 pro *βούλησϑε.* — Vs. 29 *τεταγμένα* ABC. *τὰ τεταγμέν'* PVL. — Vs. 32 libri *τὴν πατρῴαν.* Delevit articulum Toupius. — Vs. 36 et 37 affert Eustathius

*) Suspicabar *οὐδεμίαν νευρὰν ἔξω κρούουσι.* Sed *φορὰν φέρειν* dictio technica videtur fuisse, *einen Griff thun.*

p. 1585 61. — Vs. 39 *ἀδηφάγον* ABC. *ἀδδηφάγον* PVL. — Vs. 41 *ᾖ* Dindorfius: libri *ἦν*. Idem nunc etiam Dobraeus, ingeniose coniiciens *ὅταν ἐγγὺς ᾖ δ' ὁ σταυρὸς ἀρτύω φακῆν*, comparans ex Swiftio: *when you are going to be hanged*. Quae vera est, si quid iudico, emendatio. Sententiam certe recte cepisse Dobraeum sequens versus docet, in quo apertum est *περίδειπνον* non de silicernio proprie sic dicto *) intellegi posse (eo pacto enim aliena a consilio poetae sententia inferretur), sed de postremo ante mortem epulo dicitur, quod nostri dicere solent *die Henkersmahlzeit*. Delevi igitur plenam in versus fine interpunctionem. — Vs. 44 *νωθρότερα* Toupius: libri *νωθρότατα*. — Vs. 45 libri *παρατίθημι σίναπι τούτοις*. Casaubonus *σίναπι τούτοις παρατίθημι*. Quem sequutus est Dindorfius; *τούτοις* cur loco suo moveatur nihil caussae video. Pro *σίναπι* Dindorfius *σίναπυ*. — Vs. 46 male vulgo distinguitur *ἐχομένους δριμύτητος τὴν φύσιν*. Quod ne graecum quidem est. Coniunxi igitur *τὴν φύσιν* cum sequentibus. — Vs. 47 malim *πνευματιῶ*, *ut excitata senum natura aerem corporibus inclusum suscitem*. Id enim hoc loco significat *ἀήρ*. Cfr Erotianus gloss. Hippocr. p. 60: *ἀὴρ — καὶ τὸ ἐν ἡμῖν δὲ πνεῦμα. καὶ ἡ δι' ἕδρας δυσώδης πνοή*. Ad sententiam cfr Damoxenum Syntr. 28. — Vs. 48 *οὗ* Toupius: libri *εἰ*.

ΕΠΙΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΣ.

'Εάν με κινῇς καὶ ποιήσῃς τὴν χολὴν
ἅπασαν ὥσπερ καλλιωνύμου ζέσαι,
ὄψει διαφέροντ' οὐδὲ ἓν ξιφίου κυνός.

Aelianus H. A. XIII 4 de callionymo pisce: *ἐπὶ τοῦ λοβοῦ τοῦ δεξιοῦ καθημένην ἔχει χολὴν πολλήν — καὶ μαρτυρεῖ τούτοις καὶ ὁ Μένανδρος — καὶ 'Ανάξιππος ἐν*

*) In quo parando artem suam impense iactat coquus apud Hegesippum Fratr. 11 sq.

'Επιδικαζομένῳ 'Εάν με κινῇς κτλ. Vs. 3 legebatur *δια-φέρων τοῦ ἐγξιφίου.* Correxit Iacobsius diu ante Porsonum.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ.

I.

῾Ορῶ γὰρ ἐκ παλαίστρας τῶν φίλων
προσιόντα μοι Δάμιππον. B. ἦ τοῦτον λέγεις,
τὸν πέτρινον; . . . .
. . . *τοῦτον οἱ φίλοι καλοῦσί σοι*
νυνὶ δι' ἀνδρείαν Κεραυνόν. A. εἰκότως.
ἀβάτους ποιεῖν γὰρ τὰς τραπέζας οἴομαι
αὐτόν, κατασκήπτοντά γ' αὐταῖς τῇ γνάθῳ.

Athenaeus X p. 416 f: *'Ανάξιππος Κεραυνῷ ῾Ορῶ γὰρ κτλ.* Vs. 2 *ἦ* a Schweigh. additum. — Vs. 3 indicavi lacunam. Ita vs. 4 servari potuit librorum scriptura, quam non recte indicavit Dindorfius, in libris *δίφιλοι* pro *φίλοι* legi dicens. V. Schweighaeuserum. Dindorfius ita locum edidit:

*τὸν πέτρινον, * * ὃν καλοῦσιν οἱ φίλοι*
νυνὶ δι' ἀνδρείαν Κεραυνόν —

in critica annotatione audacius etiam pro *φίλοι* fortasse *νεώτεροι* scribendum esse coniiciens. Elmsleius ad Euripidis Bacch. 10 haec ita exhibuit: *ἦ τοῦτον λέγεις | τὸν * * * ὃν οἱ φίλοι καλοῦσί σοι —*. Qui recte, opinor, haesit in cognomine *πέτρινος*, pro quo potius *πτερινὸν* hominem istum appellatum fuisse crediderim. — Vs. 6 *ἀβάτους τραπέζας* dicit utpote fulmine tactas ideoque nemini adeundas. Similis iocus Aristophontis apud Stobaeum Flor. VI 27: *αἱ τῶν ἑταιρῶν διοπετεῖς γὰρ οἰκίαι γεγόνασιν ἄβατοι τοῖς ἔχουσι μηδὲ ἕν.* Ibidem *ποιεῖν* abest a PV. add. L. — Vs. 7 *αὐταῖς* pro vulgato *αὐτῇ* Dindorfius ex C et Eustathio ad Iliad. *λ'* p. 962 8: *καί τις ἕτερος πολυφάγος κεραυνὸς ἐκαλεῖτο, ἐπεὶ κατά τινα ποιητὴν ἀβάτους ἐποίει τὰς τραπέζας κατασκήπτων αὐταῖς τῇ γνάθῳ.* Fortasse tamen praestat *κατασκήπτοντα ταύταις.* Nam ABP *γ'* ante *αὐταῖς* omittunt.

II.

Οἴμοι, φιλοσοφεῖς. ἀλλὰ τούς γε φιλοσόφους
ἐν τοῖς λόγοις φρονοῦντας εὑρίσκω μόνον,
ἐν τοῖσι δ' ἔργοις ὄντας ἀνοήτους ὁρῶ.

Athenaeus XIII p. 610 f: Ἐμφανίζει δ' ὑμῶν καὶ τὸ ἀνόητον Ἀνάξιππος ὁ κωμῳδιοποιός, ἐν Κεραυνουμένῳ λέγων οὕτως Οἴμοι φιλοσοφεῖς κτλ. Versu primo γε Grotius Excerpt. p. 863. Libri τε.

III.

Antiatticista p. 79. Ἀποτετύχηται: ἀντὶ τοῦ ἀποτέτευκται. Ἀνάξιππος Κεραυνῷ. Vide Lobeck. ad Phrynichum p. 728 et Buttmann. Gramm. II p. 237.

ΚΙΘΑΡΩΙΔΟΣ.

I.

Ζωμήρυσιν φέρ' · οἶσ' ὀβελίσκους δώδεκα·
κρεάγραν· θυείαν· τυροκνῆστιν παιδικήν·
στελεόν· σκαφίδας τρεῖς· δορίδα· κοπίδας τέτταρας·
οὐ μὴ πρότερον οἴσεις, θεοῖσιν ἐχθρὲ σύ,
τὸ λεβήτιον· τἀκ τοῦ νίτρου· πάλιν ὑστερεῖς;
καὶ τὴν κύβηλιν τὴν ἀγωνιστηρίαν.

Athenaeus IV p. 169 b: μαγειρικὰ δὲ σκεύη καταριθμεῖται Ἀνάξιππος ἐν Κιθαρῳδῷ οὕτως Ζωμήρυσιν κτλ. Vs. 1 φέρ' οἶσ' Dobraeus Adv. II p. 271. Vulgo φέροις. — Vs. 2 θυείαν Schweigh. ex Eustathio ad Iliad. p. 872 12: τυροκνῆστις μαγειρικὸν σκεῦος ἦν, καθά φησι (sc. Athenaeus), καὶ ἡ ζωμήρυσις καὶ οἱ ὀβελίσκοι καὶ ἡ κρεάγρα καὶ ἡ θυεία καὶ ὁ στελεὸς καὶ αἱ κοπίδες καὶ ἡ κύβηλις καὶ ἡ χύτρα. VL θυίαν. P θαννίαν. Tum παιδικὴν haud dubie corruptum. Fort. παῖ scribendum, ut vitium nonnisi in δίκην lateat, pro quo possis e. c. λύκον, quem in instrumentis culinariis memorat Pollux. — Vs. 3 στελεὸν Schweighaeuserus recte interpretatur de ligno massae farinaceae extendendae et aequandae inserviente. Stephanus Ind. Thes. p. 58 9

frustra coniiciebat ἐλεόν. Ibidem δορίδα L. διρίδα ABP. ,, Unice verum δορίδα i. e. cultrum excoriatorium. V. Polluc. VI 89 et X 104 et Hesych. in δορίδες. Omisit illam vocem C et cum eo Eustath. ad Iliad. (l. l.) sed idem ad Iliad. β' p. 184 8 Bas. idem vocabulum commemorans μαγειρικαὶ τράπεζαι interpretatur." *Schweighaeuserus.* — Vs. 4 libri νείσεις. Recte Villebrunius οἴσεις. Iacobsius θήσεις. — Vs. 5 A κὰκ τοῦ λήτρου. B κὰκ τοῦ χήτρου. P κὰκ τοῦ χύτρου superscripto η. VL κὰκ τοῦ χύτρου. Th. Bergkius Comment. p. 47 tentabat καὶ λίστριον. Verum sine dubio est quod ipse reposui τὰκ τοῦ νίτρου, idque ipsum manifesto inest in Ven. codicis lectione *ΛΗΤΡΟΥ* h. e. *ΝΙΤΡΟΥ.* Quae autem fuerint illa quae τὰκ τοῦ νίτρου appellat, optime docet Hesychius vicissim hinc emendandus, Τακτονίτου: τὰ τῶν μαγείρων ξηρὰ ἀρτύματα, διὰ τὸ ἐνταῦθα (recte cod. ἔνθα) καὶ τὸ νίτρον πωλεῖσθαι. Scribendum Τὰκ τοῦ νίτρου. Ita igitur dicebantur arida condimenta (Gewürz), quoniam eodem loco prostabant quo natrum vendebatur. — Vs. 6 κύβηλιν AB et Eustathius. PVL κύβηλον. Illum cultrum autem quo sensu ἀγωνιστήριον appellet nemo adhuc docuit.

II.

Pollux X 94: καί τοι καὶ τὴν μυιοσόβην ἔν γε τοῖς Μενάνδρου Φιλαδέλφοις ἐστὶν εὑρεῖν, καὶ ἐν Ἀναξίππου Κιθαρῳδῷ Μυιοσόβην λαβὼν παράστηθι ἐνθάδε. Cod. Voss. στάθητι. Fortasse legendum Καὶ μυιοσόβην λαβὼν παράστηθ' ἐνθάδε.

Φ Ρ Ε Α Ρ.

Σὺ δὲ τὴν μέλην, Συρίσκε, ταυτηνὶ λαβὼν
ἔνεγκον ἐπὶ τὸ μνῆμ' ἐκείνῃ, μανθάνεις;
καὶ κατάχεον.

Athenaeus XI p. 486 e: Μέλη. οὕτω καλεῖταί τινα ποτήρια, ὧν μνημονεύει Ἀνάξιππος ἐν Φρέατι λέγων οὕτως Σὺ δὲ τὴν κτλ. Vs. 2 ἔνεγκον Porsonus: libri ἔνεγκ'. Tum ἐκείνῃ A. ἐκείνη B. ἐκείνην PV. ἐκείνης L.

PHILIPPIDES.

(Hist. crit. p. 470)

ΑΔΩΝΙΑΖΟΥΣΑΙ. *)

I.

Pollux V 100 de ornatu muliebri: *περὶ δὲ τοῖς στέρνοις αἰγίδας καὶ μασχαλιστῆρας. καὶ ἀναμασχαλιστήρ, ὡς Φιλιππίδης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Ἀδωνιαζούσαις.* Ita Ald. pro quo hodie *ἀναμασχαλιστὴς* editur. Codd. Salmasii *ἀναμασχαλιστήν.* Videtur hoc nomen de vinculo intellegendum esse, quo vestis superne in axillis constringebatur, cui usui alias fibula (*πόρπαξ*) inserviebat. Sed fortasse *ἀμφιμασχαλιστὴρ* legendum, quo nomine non inepte tegumentum dici potuit, quod Galli vocant *la pellerine.*

II.

Antiatticista p. 86 12. *Γυναί: ἀντὶ τοῦ γυναῖκες. Φιλιππίδης Ἀδωνιαζούσαις. Φερεκράτης Κραπατάλοις τὴν γυνήν.* V. Fragm. Pherecr. p. 296 et Alcaei p. 834.

III.

Antiatticista p. 104 26. *Κατεύχεσθαι: ἐπὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ἀντὶ τοῦ εὔχεσθαι. Φιλιππίδης Ἀδωνιαζούσαις.*

---

*) V. Hist. crit. p. 472.

ΑΜΦΙΑΡΑΟΣ.

Ὄστρει', ἀκαλήφας καὶ λεπάδας παρέθηκέ μοι.

Athenaeus III p. 90 b: *τῆς μέντοι θαλασσίας ἀκαλήφης μνημονεύει καὶ Φιλιππίδης ἐν Ἀμφιαράῳ οὕτως Ὄστρει' ἀκαλήφας κτλ.* Scripsi *ὄστρεια* pro *ὄστρεα*, qua forma non usi sunt comici poetae, de quo passim in superioribus admonui. Tum *καὶ* addidi praeeunte Dindorfio.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ. *)

I.

Ἔπειτ' ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἧκ' ὄρχεις φέρων
πολλούς. τὰ μὲν οὖν γύναια τἄλλ' ἠκκίζετο,
*ἡ δ' ἀνθροφόνος Γνάθαινα γελάσασα * **
καλοί γε, φησίν, οἱ νεφροί, νὴ τὴν φίλην
Δήμητρα. καὶ δύ' ἁρπάσασα κατέπιεν,
ὥσθ' ὑπτίους ὑπὸ τοῦ γέλωτος καταπεσεῖν.

Athenaeus IX p. 384 e: *καὶ ὄρχεις ἤσθιον, οὓς καὶ νεφροὺς ἐκάλουν. Φιλιππίδης ἐν τῇ Ἀνανεώσει Γναθαίνης τῆς ἑταίρας τὸ γαστρίμαργον ἐμφανίζων λέγει Ἔπειτ' ἐπὶ κτλ.* Eustathius ad Hom. p. 1231 41: *δοκοῦσιν ἀστείως καὶ οἱ νεφροὶ κληθῆναι παρὰ τῷ εἰπόντι τὸ ἧκεν ὄρχεις φέρων πολλοὺς κτλ.* Vs. 3 probabiliter Porsonus *γελάσασ' ἡδέως.*

II.

Ἔλεγον ἐγώ σοι μὴ γαμεῖν, ζῆν δ' ἡδέως.
τὸ Πλάτωνος ἀγαθὸν δ' ἐστι τοῦτο, Φειδύλε,
μὴ λαμβάνειν γυναῖκα, μηδὲ τῇ τύχῃ
διὰ πλειόνων αὐτὸν παραβάλλειν πραγμάτων.

---

*) V. Hist. crit. p. 472.

Stobaeus Flor. LXVIII 6 cum lemmate *Φιλιππίδου Ἀνανεούσης.* **Vs. 2** *ἀγαθὸν δ' ἐστι.* **Ita B. Vulgo deest** *δ'*, **quod A habet suprascriptum. Ibidem Trinc.** *φίλυδε.* **Voss. Arsen. margo Gesn.** *φίδυλε.* **A** *φείδυλε.* **Scripsi** *Φειδύλε.* — **Vs. 4** *προβάλλειν* **A.**

III.

Ὅταν δ' ἁμαρτάνῃς τι, χαῖρ' ἡττώμενος·
μάλιστα γὰρ οὕτω σώζεται τὸ συμφέρον.

Stobaeus Flor. I 13 cum lemmate *Φιλιππίδου Ἀνανέωσις.* **V. Hist. crit. p. 472. Vs. 1 addidi** *δ'*. **Ib.** *ἡττώμενος* **verte** *cedens.* **V. Lobeck. ad Aiac. 1353.**

IV.

Ψωμοκολακεύων καὶ παρεισιὼν ἀεί.

Athenaeus VI p. 262 a: *Φιλιππίδης δ' ἐν Ἀνανεώσει Ψωμοκολακεύων κτλ.* **Antiatticista p. 116 23.** *Ψωμοκόλακες: Φιλιππίδης Ἀνανευούσῃ.* **Photius Lex. p. 657 14.** *Ψωμοκόλακες: Φιλιππίδης.* **V. Hist. crit. p. 472.**

ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΦΑΝΙΣΜΟΣ. *)

Ἀλλ' ἔλεος ἐμπέπτωκέ τίς μοι τῶν ὅλων,
ὅταν ἀπορουμένους μὲν ἀνθρώπους ἴδω
ἐλευθέρους, μαστιγίας δ' ἐπ' ἀργυροῦ
πίνακος ἄγοντος μνᾶν τάριχον ἐνίοτε
δυοῖν ὀβολῶν ἔσθοντας ἢ τριωβόλου,
καὶ κάππαριν χαλκῶν τριῶν ἐν τρυβλίῳ
ἄγοντι πεντήκοντα δραχμὰς ἀργυρῷ·
πρότερον δὲ φιάλην ἦν ἀνακειμένην ἰδεῖν
ἐργῶδες. B. ἀμέλει τοῦτο μὲν καὶ νῦν ἔτι·
ἂν γὰρ ἀναθῇ τις, εὐθὺς ἕτερος ἥρπασεν.

---

*) V. Hist. crit. p. 473.

Athenaeus VI p. 230 a: *Φιλιππίδης δ' ἐν Ἀργυρίου ἀφανισμῷ ὡς φορτικοῦ μέμνηται τοῦ τοιούτου* (argenteorum vasorum usum dicit) *καὶ σπανίου, ζηλουμένου δὲ ὑπό τινων νεοπλούτων μετοίκων Ἀλλ' ἔλεος κτλ.* Vs. 4 *τάριχον* scripsi pro *τάριχος* ex B. — Vs. 5 Dindorfius malit *ὀβολοῖν*. Pro *δυοῖν* A *δυεῖν*. — Praeterea ad hanc fabulam referenda videntur Fragm. inc. fab. VI et X.

ΑΥΛΟΙ.

Τοὺς δὲ πυριέφθας καὶ τὰ λάχανα ταῦτ' ἔχων.

Athenaeus XIV p. 658 d: *πυριέφθων δὲ μνημονεύει — οὕτω δὲ καλεῖται τὸ πρῶτον γάλα — Φιλιππίδης ἐν Αὐλοῖς Τοὺς δὲ πυριέφθας κτλ.* Pollux VI 54: *Φιλιππίδης δ' ἐν Αὐλοῖς καὶ π υ ρ ί ε φ θ α εἴρηκεν.* „Schweighaeuserus corrigit *τὰ δὲ πυρίεφθα*, vel *ἔχων* in *ἔχειν* mutato *τοὺς δὲ πυρίεφθα.* In C omisso poetae versu est *πυριέφθα* (sic) *δὲ καλεῖται παρὰ Φιλιππίδῃ τὸ πρῶτον γάλα.*" Dindorfius. V. Schneiderum ad Nicandri Alexiph. p. 373.

ΒΑΣΑΝΙΖΟΜΕΝΗ.

Antiatticista p. 92 22. *Ἐ π α ν α κ ά μ ψ α ι: ἐπαναστρέψαι. Φιλιππίδης Βασανιζομένῃ.*

ΛΑΚΙΑΔΑΙ. *)

I.

Κράτιστόν ἐστι τοῦτον ἐκτεμεῖν, γύναι,
τὸν δίφρον· ἄχρηστα παντελῶς τὰ σπαρτία·
ἕτερον δὲ καινὸν ἐμβαλεῖν αὐτῷ τόνον.

---

*) V. Hist. crit. p. 473.

Pollux X 36 37: καὶ μὴν τόγε τῇ κλίνῃ ἢ τῷ σκίμποδι ἐντεταμένον, ὡς φέρειν τὰ τυλεῖα, σπαρτία, σπάρτα, τόνος, κειρία. — Φιλιππίδης δὲ ἐν Λακιάδαις Κράτιστόν ἐστι κτλ. Vs. 2 vulgo editur ἄχρηστα παντελῶς οὕτως ἔχει τὰ σπάρτα. Correxi haec eiectis verbis οὕτως ἔχει. Et σπαρτία, non σπάρτα, hic lectum fuisse, videbit qui Pollucis locum integrum inspexerit. Possunt illa quidem etiam hoc modo refingi: ἄχρηστα παντελῶς οὕτως ἔχει | τὰ σπαρτί᾽· ἕτερον δ᾽ ἐμβαλεῖν αὐτῷ τόνον, omisso καινόν, quod interpretationis causa ad ἕτερον adscriptum videri possit. Sed verum puto quod edidi.

II.

Ὀρθῶς γε τὴν ῥύμην ὁδοιπεπορήκαμεν.

Pollux IX 38: τάχα δ᾽ ἂν εὕροις καὶ ῥύμην εἰρημένην — Φιλιππίδου (εἰρηκότος) ἐν Φιλευριπίδῃ — καὶ Λακιάδαις Ὀρθῶς γε τὴν κτλ. Legebatur ὠδοιπορήκαμεν. Dobraeus Adv. I p. 578 ὁδωπορήκαμεν. Voluit fortasse ὁδωπορήσαμεν.

ΜΑΣΤΡΟΠΟΣ.

Antiatticista p. 80 32. Ἀπόστασις: ἀντὶ τοῦ οἴνου ἀποθήκας ἔχουσα. Φιλιππίδης Μαστροπῷ. V. ad Menandri fragm. inc. 424.

ΟΛΥΝΘΙΑ.

Οὐ χαλεπόν ἐστι τῷ κακῶς διακειμένῳ
εἰπεῖν τιν᾽ ἐσθίοντα „μὴ κακῶς ἔχε",
πύκτῃ τ᾽ ἐπιτιμᾶν οὐδὲν ἔργον μαχομένῳ.
αὐτὸν μάχεσθαι δ᾽ οὐκ ἔτ᾽ ἐστὶ ῥάδιον.
ἕτερόν τι τὸ λέγειν ἐστὶ τοῦ πεπονθέναι.

Stobaeus Flor. CXIII 17: Φιλίππου Ὀλυνθιακῷ. Vide Hist. crit. p. 341. Vs. 2 pro ἐσθίοντα Bernardus ad Thom.

M. p. 362 *εὐθενοῦντα.* Valckenarius *εὐσθενοῦντα.* Possis etiam *τινα σθένοντα.* — Vs. 4 legebatur *αὐτὸν δὲ μάχεσθαι* et vs. 5 *τοῦ λέγειν ἐστὶ τὸ πεπονθέναι.* Correxit Porsonus Advers. p. 263.

ΣΥΜΠΛΕΟΥΣΑΙ. *)

I.

Ὁ φανὸς ἡμῖν οὐκ ἔφαινεν οὐδὲ ἕν.

B. ἔπειτα φυσᾶν δυστυχὴς οὐκ ἠδύνω;

Athenaeus XV p. 700 c: *ἄλλοι δ᾽ ἔφασκον φανὸν λέγεσθαι τὴν λαμπάδα, οἱ δὲ τὴν ἔκ τινων ξύλων τετμημένων δέσμην. — Φιλιππίδης Συμπλεούσαις Ὁ φανὸς κτλ.* Cfr Eustathius ad Hom. p. 1571 19.

II.

Pollux IX 30: *καὶ παραγώγιον τέλους ὄνομα, εἰ δεῖ πρὸς ἀπολογίαν τῆς κοινῆς χρήσεως παρέχεσθαι τὸ ἐν τῇ Φιλιππίδου Συνεκπλεούσῃ εἰρημένον Ὅταν ἐξῆς παραγώγιον ἂν ἐκφέρῃς, εἰσπράξομαι.* Priora verba *ὅταν ἐξῆς* non expedio. Cetera fortasse ita scribenda:

παραγώγιον δ᾽, ἂν ἐκφέρῃς, εἰσπράξομαι.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ.

Ὅταν ἀτυχεῖν σοι συμπέσῃ τι, δέσποτα,

Εὐριπίδου μνήσθητι, καὶ ῥάων ἔσει.

„οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ᾽ ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ."

εἶναι δ᾽ ὑπόλαβε καὶ σὲ τῶν πολλῶν ἕνα.

Stobaeus Flor. CVIII 10. His quattuor versibus Michael Hamartolus apud Boissonadum Anecd. IV p. 456 tacite usus est pro suis. Hinc corrige annotationem doctissimi editoris. Vs. 2 libri *ἔσῃ.* Euripidis versu praeter Philippidem usus est Aristophanes Ran. 1217 et Nicostratus inc. fab. p. 288. — Vs. 4 pro *εἶναι δ᾽ ὑπόλαβε* Michael *νόμιζε δ᾽ εἶναι.*

*) V. Hist. crit. p. 474.

ΦΙΛΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Τοῖς συκαμίνοις δ' ἀντὶ τοῦ φύκους ὅλον
τὸ πρόσωπον.

Photius Lex. p. 517 7. *Συκάμινα: τὰ μόρα. Φιλιππίδης Φιλαθηναίῳ Τοῖς συκαμίνοις — τὸ πρόσωπον. τὰ δὲ μόρα Δώριον μᾶλλον.* Post *τὸ πρόσωπον* sequebatur fortasse *ἐστι καταπεπλησμένον.*

ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ.

Πλακοῦντας, ἐπιδορπίσματ', ᾠά, σήσαμα·
ὅλην λέγοντ' ἂν μ' ἐπιλίποι τὴν ἡμέραν.

Athenaeus XIV p. 640 c: *τραγήματα Κράτης φησὶ Φιλιππίδην λέγειν ἐν Φιλαργύρῳ οὕτως Πλακοῦντας κτλ.* Vs. 2 *λέγοντ' ἂν* pro *λέγοντα* Iacobsius Addit. p. 339. Tum *ἐπιλίποι* VL. *ἐπιλείποι* ABP.

ΦΙΛΑΡΧΟΣ.

Antiatticista p. 108 12. *Μακρὸν ποιῶ: ἀντὶ τοῦ μηκύνω. Φιλιππίδης Φιλάρχῳ.* Eadem Suidas et Photius s. v. *μακρὸν ποιῶ*, sed omisso fabulae titulo.

ΦΙΛΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. *)

I.

Πόστην ὑφοδώσεις παιδάριον ῥύμην; B. τρίτην.

Pollux IX 38: *τάχα δ' εὕροις καὶ ῥύμην εἰρημένην — Φιλιππίδου (εἰπόντος) ἐν Φιλευριπίδῃ Πόστην ὑφ' ὁδοῦ ὡς εἶναι παιδάριον ῥύμην τρίτην. ὁ γὰρ στενωπὸς οὗτος ἐν Ἀθήνησιν ἦν.* Priora correxit Dobraeus Adv. I p. 578 in ceteris non audiendus. Verba *ὁ γὰρ στενωπὸς* etc. etsi speciem versus efficiunt, non videntur tamen Philippidis esse. Dobraeus tamen tentabat *ὁ γὰρ στενωπὸς Λακιάδαισιν οὗτος ἦν.*

---

*) V. Hist. crit. p. 341. 474.

II.

Οὗτος οἴεται
περισπάσειν κερμάτιον αὐτοῦ.

Pollux IX 88: παρὰ μέντοι τοῖς Δωριεῦσι καὶ τὸ κέρμα (pro quo vetustiores Attici τὰ κέρματα dicebant) ἐστὶν εἰρημένον· εὕροι δ' ἂν τις αὐτὸ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς — ἐν μέντοι τῷ Φιλίππου (leg. Φιλιππίδου) Φιλευριπίδῃ Οὗτος κτλ.

III.

Antiatticista p. 112 31: Περικατάληπτος γίγνομαι. Φιλιππίδης Φιλευριπίδῃ.

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Ὁ τὸν ἐνιαυτὸν συντεμὼν εἰς μῆν' ἕνα,
ὁ τὴν ἀκρόπολιν πανδοκεῖον ὑπολαβὼν
καὶ τὰς ἑταίρας εἰσαγαγὼν τῇ παρθένῳ.

Servavit Plutarchus V. Demetr. 24. Demetrius quum intra brevissimum tempus parvis magnisque mysteriis, quorum haec Boedromione illa autem Anthesterione celebrabantur, initiari vellet, Stratocles effecit ut Munychioni Anthesterionis nomen inderetur peractisque parvis mysteriis rursus Boedrominis nomen reciperet: διὸ καὶ Φιλιππίδης τὸν Στρατοκλέα λοιδορῶν ἐποίησεν Ὁ τὸν ἐνιαυτὸν — ἕνα. καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ παρθενῶνι κατασκηνώσεως Ὁ τὴν ἀκρόπολιν κτλ. Postrema spectant ad ea quae in superioribus narraverat Plutarchus: τὸν γὰρ ὀπισθόδομον τοῦ παρθενῶνος ἀπέδειξαν αὐτῷ κατάλυσιν. Vs. 3 propter ὑπολαβὼν ex duobus libris scripsi εἰσαγαγών. Ceterum illa Demetrii μύησις facta est Olymp. CXIX 3 archonte Nicocle. V. Clintoni F. A. p. 188 ed. Krüg. Cum his coniungendum proximum fragmentum.

II.

Δι' ὃν ἀπέκαυσεν ἡ πάχνη τὰς ἀμπέλους,
δι' ὃν ἀσεβοῦντα δ' ὁ πέπλος ἐρράγη μέσος,
τὰς τῶν θεῶν τιμὰς ποιοῦντ' ἀνθρωπίνας.
ταῦτα καταλύει δῆμον, οὐ κωμῳδία.

Plutarchus V. Demetr. 12: *ἐπεσήμαινε δὲ τοῖς πλείστοις τὸ θεῖον. ὁ μὲν γὰρ πέπλος, ὥσπερ ἐψηφίσαντο, μετὰ τοῦ Διὸς καὶ 'Αθηνᾶς προσενυφηναμένων Δημήτριον καὶ 'Αντίγονον, πεμπόμενος διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ, μέσος ἐρράγη θυέλλης ἐμπεσούσης. — τῇ δ' ἡμέρᾳ, ᾗ τὰ Διονύσια ἐγίνετο, τὴν πομπὴν κατέλυσαν· ἰσχυρῶν γὰρ πάγων γενομένων παρ' ὥραν καὶ πάχνης βαθείας πεσούσης, ἀμπέλους καὶ συκᾶς ἁπάσας ἀπέκαυσε τὸ ψῦχος — διὸ καὶ Φιλιππίδης ἐχθρὸς ὢν τοῦ Στρατοκλέους ἐν κωμῳδίᾳ πρὸς αὐτὸν ἐποίησε ταῦτα· Δι' ὃν ἀπέκαυσεν κτλ.* De Stratocle dixit Ruhnkenius ad Rutil. Lup. p. 34. Adde Procopium apud Maium Auct. class. vol. IV p. 224. Vs. 1 *ἀπέκαυσεν ἡ πάχνη.* V. Valckenarium ad Theocriti Adoniaz. p. 224 c. Neque aliter Chrysostomus Orat. in laudem Pauli p. 194 Lips. *συγκαιόμενος — τῷ παγετῷ τῆς νυκτός.* — Vs. 2 legebatur *ἀσεβοῦνθ' ὁ πέπλος.* Codd. *ἀσεβοῦντα ὁ πέπλος.* Interserui *δ'*.

III.

'Αποστρεφομένης τὴν κορυφὴν φιλεῖς μόλις.

Plutarchus Amat. p. 750 F: *τούτου οὐδέν ἐστιν ἐρωτικώτερος ὁ μὴ διὰ κέρδος ἀλλ' ἀφροδισίων ἕνεκα καὶ συνουσίας ὑπομένων γυναῖκα μοχθηρὰν καὶ ἄστοργον. ὥσπερ Στρατοκλεῖ τῷ ῥήτορι Φιλιππίδης ὁ κωμικὸς ἐπεγγελῶν ἐποίησεν 'Αποστρεφομένης κτλ.* Pro *φιλεῖς* suspicabar *φιλεῖ.* Sed fortasse ipsum Stratoclem Philippides in scenam produxit. Attigit hunc versum Ruhnkenius ad Rutil. p. 34.

IV.

Οὐκ ἔστιν „ἐμεθύσθην πάτερ" λέγοντα
„ἥμαρτον", ὥστε πρός σέ με συγγνώμης τυχεῖν.

ὁ γὰρ εἰς τὸν ἀσθενῆ βίᾳ τι, Πάμφιλε,
ποιῶν, ὑβρίζειν, οὐχ ἁμαρτάνειν δοκεῖ.

Stobaeus Flor. XVIII 21. In fine primi versus νῦν addidit Gesnerus, quo nihil proficitur. Fortasse λέγοντά σε et vs. 2 ὡς ἔμπροσθε, συγγνώμης τυχεῖν. Cod. A ὥστε πρὸς ἐμὲ συγγνώμης.

V.

Τὰ ποτήρι' ἂν ἴδῃς τὰ παρεσκευασμένα,
ἅπαντα χρυσᾶ, Τρόφιμε, νὴ τὸν οὐρανόν,
ὑπερήφανα. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐξέστην ἰδών.
κρατῆρες ἀργυροῖ, κάδοι μείζους ἐμοῦ.

Athenaeus XI p. 781 f. de usu aureorum et argenteorum vasorum disserens: Φιλιππίδης Τὰ ποτήρια κτλ. Partem loci affert Eustathius ad Hom. p. 1632 29: τῶν δὲ ταναῦτα εἰπόντων ἐπὶ μεγάλοις ποτηρίοις ἀστειότερον ἔφρασεν ὁ γράψας νὴ τὸν οὐρανὸν ὑπερήφανοι κρατῆρες, ἀργυροῖ κάδοι καὶ μείζονες ἐμοῦ. Vs. 3 metrum quidem facili opera restituas ὑπερήφαν'· ἔγωγε scribendo. Sed videntur hic plura esse corrupta. — Vs. 4 καὶ ante μείζους delevit Schweigh. qui non male hunc locum e fabula Ἀργυρίου ἀφανισμὸς ductum esse suspicatur. V. Hist. cr. p. 473.

VI.

Αἰσχρὰν γυναῖκ' ἔγημας, ἀλλὰ πλουσίαν.
κάθευδ' ἀηδῶς ἡδέως μασώμενος.

Stobaeus Flor. LXIX 8. Vs. 1 Trinc. ἀλλ' οὐ. — Vs. 3 μασώμενος A. μασσώμενος vulgo.

VII.

Ὁ τραχύτατος δὲ συκοφάντης μνᾶς δύο
λαβὼν ἄπεισιν ἀρνίου μαλακώτερος.

Stobaeus Flor. II 10.

VIII.

῾Ο κοινὸς ἰατρός σε θεραπεύσει χρόνος.

Stobaeus Flor. CXXIV 21. Vide quae de hoc versu dixi Hist. crit. p. 342 sq.

IX.

῾Αλύσιον εἶχε τετταράκοντ᾽ ἄγον δραχμάς.

Pollux X 167: ἡ δὲ ἅλυσις οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ γυναικείου κόσμου. — Φιλιππίδης δὲ ἔφη, ἁλύσιον δὲ εἶχε τετταράκοντα δραχμὰς ἄγον. Correxi e codice Kuhnii. Versus fortasse ex ᾽Αργυρίου ἀφανισμῷ ductus est. V. Hist. crit. p. 473.

X.

Athenaeus I p. 23 c: ἀνακεῖσθαι δὲ φαμὲν ἐπὶ ἀνδριάντος. ὅθεν τοὺς ἐπὶ κατακειμένων χρωμένους τῇ λέξει διέσυρον. — Φιλιππίδης „Καὶ δειπνῶν ἀεὶ ἀνακείμενος παρ᾽ αὐτόν." καὶ ἐπάγει· „πότερον ἀνδριάντας εἱστία;" Similis incerti poetae lusus refertur ab Herodiano Piersoni p. 441: εἰπόντος γοῦν τινός „ἀ ν ά π ι π τ ε," ὁ κωμικὸς παίζων „ἀ ν δ ρ ι ά ν τ α ς ἑ σ τ ι ᾶ ς;" ἔφη. Cfr Lobeckium ad Phryn. p. 216.

XI.

Photius p. 238 5. Λ υ χ ν ο ῦ χ ο ν: τὸν κεράτινον φανὸν ἀπὸ τοῦ λύχνον ἐν αὐτῷ περιέχεσθαι. φανὸς δὲ ἡ ἐκ ξύλων λαμπάς. Φιλιππίδης. Integrum Philippidis locum servavit fortasse Athenaeus XIII p. 699. V. Hist. crit. p. 529.

XII.

Photius p. 369 26. Παιδισκάριον: κ ο ρ ά σ ι ο ν δ᾽ οὐ λέγεται, ἀλλὰ καὶ κεκωμῴδηκε Φιλιππίδης ὡς ξενικόν. Macedonicum esse docet schol. B ad Hom. Iliad. ύ 404: τά τε διὰ τοῦ ιος, εἰ μὲν τὸ πρωτότυπον εἰς ος ἔχει, διὰ τοῦ ησιος, ῎Ιθακος ᾽Ιθακήσιος, βροτήσιος, ἐτήσιος. εἰ δὲ τρέπεται τὸ η τοῦ πρωτοτύπου εἰς α παρὰ Δωριεῦσι, διὰ τοῦ α. πρυμνάσιον, κορυφάσιον· οὕτως ἔχει καὶ κοράσιον, ὅ μᾶλλόν ἐστι Μακεδονικόν. Hinc simul intellegitur, qua lege

κοράσιον antepenultimam producat, de quo non recte statuit Buttmannus Gramm. vol. II p. 442. ubi cfr Lobeckium.

XIII.

Phrynichus Epit. p. 365. *Ἐξαλλάξαι: τὸ τέρψαι καὶ παραγαγεῖν εἰς εὐφροσύνην, φυλαττόμενον χρὴ οὕτω λέγειν· οὐ γὰρ χρῶνται οἱ δόκιμοι. Φιλιππίδης δὲ καὶ Μένανδρος αὐτῷ χρῶνται.* Vide ad Menandri fragm. inc. CCV.

XIV. XV. XVI.

Pollux III 148: *καὶ δρόμοι δὲ οἱ ξυστοὶ ἐν οἷς αἱ ἀσκήσεις. καὶ Φιλιππίδης δὲ ἡμεροδρόμος.* — Idem VII 188: *κοσκινομάντεις δὲ εἴρηκε Φιλιππίδης.* — Antiatticista p. 113 33. *Συνεπαινεῖν: ἀντὶ τοῦ συγκατατίθεσθαι. Φιλιππίδης.*

XVII.

Aelianus V. H. XII 31: *τί δέ; οὐκ ἐκεῖνα τοῖς Ἕλλησι τροφῆς ἀπόδειξις; μύρῳ γὰρ οἶνον μιγνύντες οὕτως ἔπινον καὶ ὑπερησπάζοντο τὴν τοιαύτην κρᾶσιν, καὶ ἐκαλεῖτο ὁ οἶνος μυρρινίτης. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Φιλιππίδης ὁ κωμῳδίας ποιητής.* Pro *μυρρινίτης* Philippides scripsit haud dubie *μυρίνης*, h. e. vinum unguento conditum. Ea enim genuina huius nominis forma est. Cfr Diphilus *Ἀπολιπ.* I 10. Posidippus fragm. inc. fab. VII et Pollux VI 17.

XVIII.

Eustathius ad Iliad. p. 73 42: *κατὰ δὲ Ἡρωδιανὸν καὶ τάριχος ἑκατέρως λέγεται. τὸ τάριχος γὰρ καὶ ὁ τάριχος. φέρει δ' ἐκεῖνος καὶ χρήσεις ἀμφοῖν. Μένανδρος* (p. 121) *ἐπέπασα ἐπὶ τὸ τάριχος. Φιλιππίδης τυρούς τε καὶ τάριχος.* Addidi *τε*.

De alio fragmento apud Stobaeum Flor. LXII 35 probabiliter ad Philippidem referendo vide ad Menandrum fragm. fab. inc. CLXXIX.

HEGESIPPUS.

(Hist. crit. p. 475)

ΑΔΕΛΦΟΙ.

Βέλτιστε, πολλοῖς πολλὰ περὶ μαγειρικῆς
εἰρημέν' ἐστίν. ἢ λέγων φαίνου τι δὴ
καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν ἢ μὴ κόπτ' ἐμέ.
Β. οὐκ ἀλλὰ τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς, Σύρε,
εὑρηκέναι πάντων νόμιζε μόνον ἐμέ.
οὐ γὰρ παρέργως ἔμαθον ἐν ἔτεσιν δυσὶν
ἔχων περίζωμ', ἀλλ' ἅπαντα τὸν βίον
ζητῶν κατὰ μέρη τὴν τέχνην ἐξήτακα.
εἴδη λαχάνων ὅσ' ἐστί, βεμβράδων τρόπους,
φακῆς γένη παντοδαπά. τὸ πέρας σοι λέγω·
ὅταν ἐν περιδείπνῳ τυγχάνω διακονῶν,
ἐπὰν τάχιστ' ἔλθωσιν ἐκ τῆς ἐκφορᾶς,
τὰ βάπτ' ἔχοντες, τοὐπίθημα τῆς χύτρας
ἀφελὼν ἐποίησα τοὺς δακρύοντας γελᾶν.
τοιοῦτος ἔνδοθέν τις ἐν τῷ σώματι
διέδραμε γαργαλισμὸς ὡς ὄντων γάμων.
Α. φακῆν παρατιθεὶς, εἰπέ μοι, καὶ βεμβράδας;
Β. τὰ πάρεργά μου ταῦτ' ἔστιν· ἂν δὲ δὴ λάβω
τὰ δέοντα, καὶ τοὐπτάνιον ἁρμόσωμ' ἅπαξ,
ὅπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθε Σειρήνων, Σύρε,

ἐγένετο, καὶ νῦν ταὐτὸ τοῦτ᾿ ὄψει πάλιν·
ὑπὸ τῆς γὰρ ὀσμῆς οὐδὲ εἷς δυνήσεται
ἁπλῶς διελθεῖν τὸν στενωπὸν τουτονί·
ὁ δὲ παριὼν πᾶς εὐθέως πρὸς τὴν θύραν
ἑστήξετ᾿ ἀχανής, προσπεπατταλευμένος,
ἄφωνος, ἄχρι ἂν τῶν φίλων βεβυσμένος
τὴν ῥῖν᾿ ἕτερός τις προσδραμὼν ἀποσπάσῃ.
A. μέγας εἶ τεχνίτης. *B.* ἀγνοεῖς πρὸς ὃν λαλεῖς·
πολλοὺς ἐγὼ σφόδρ᾿ οἶδα τῶν καθημένων,
οἳ καταβεβρώκασ᾿ ἕνεκ᾿ ἐμοῦ τὰς οὐσίας.

Athenaeus VII p. 290 b: ἀλαζονικὸν δ᾿ ἐστὶ πᾶν τὸ τῶν μαγείρων φῦλον, ὡς καὶ Ἡγήσιππος ἐν Ἀδελφοῖς παρίστησι. παράγει δὲ μάγειρον λέγοντα Μάγειρε πολλοῖς κτλ. **Priora iterum apposuit Athen. IX p. 405 d:** πρὸς ταῦτ᾿ Αἰμιλιανὸς ἔφη Βέλτιστε — ἐστί, κατὰ τοὺς Ἡγησίππου Ἀδελφούς· σὺ οὖν ἢ δρῶν τι φαίνου καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν ἢ μὴ κόπτ᾿ ἐμέ, καὶ δεῖξον ὃ φέρεις. **Vs. 2** τί μοι **VL.** τι λη **AB.** τι δὴ **Schweighaeuserus. — Vs. 3** κόπτε με **VL.** κόπτε ἐμὲ **AP.** κόπτ᾿ ἐμὲ **Schweigh. et Dindorfius. De verbo** κόπτειν ***obtundere, enecare*** **v. ad Sosipatri** Καταψευδ. **vs. 20. — Vs. 4** Σύρε **pro** εὗρε **Petitus Misc. VI 4. — Vs. 5 in libris ita scriptus legitur** εὕρημα μόνον εἰδέναι τῶν νομιζομένων ἐμέ. **Casaubonus** εὑρηκέναι τὰ νῦν νόμιζε μόνον ἐμέ. **Valckenarius Annot. ad N. T. p. 331:** εὑρημένον μόνον εἰδέναι νόμιζ᾿ ἐμέ. **Dobraeus Adv. II p. 314:** εὑρηκέναι νόμισόν με τῶν (ὄντων, **vel** νυνί, **vel** ζώντων, **vel** πάντων) μόνον. **Elegi ex his quae commodissima videbantur. — Vs. 6** δυσὶν **pro** δυεῖν **Porsonus. — Vs. 8** ἐξήτακα **AC.** ἐξήτασα **VL.** ἐξήτηκα **BP. — Vs. 9** βεμβράδων. **C** μεμβράδων, **ut vs. 17** μεμβράδας. **Ibidem** τρόπους **ABC.** τρόπος **PVL. — Vs. 11—13 partim affert Eustathius p. 1604 27. — Vs. 13** τὰ βάπτ᾿ ἔχοντες, ***colorati*** **h. e.** ***atrati.*** **„Ita Graeci et Latini ambitum earum dictionum circumscribunt."** ***Casaubonus.*** **Afferunt Kirchmann. de Funer. Rom. II 17. —**

Vs. 18 vulgo ἐάν. Scripsi ἄν. Dindorfius ex C ἤν. Vide supra p. 452. Ibidem δὲ δὴ VL. δὲ μὴ ABP. simplex δὲ C. — Vs. 19 libri τοὐπτανεῖον. V. Valcken. ad Euripidis Phoen. p. 253 et Lobeck. ad Phryn. p. 276. Hunc et sequentes octo versus affert Eustathius ad Odyss. μ΄ p. 1709 60: Ἀθήναιος δὲ παραφέρει μάγειρόν τινα ἐκ τοῦ κατὰ τὰς Σειρῆνας μύθου ἀστεϊζόμενον οὕτως· Ἢν τοὐπτανεῖον ἁρμόσωμαι ἅπαξ κτλ. — Vs. 20 ἔμπροσθεν Eustath. BP. — Vs. 22 libri ὀσμῆς γάρ. Correxit Pierson. ad Moer. p. 59. — Vs. 26 ἄχρι ἂν BC. ἀχαριαν A. ἄχρις ἂν VL et Eustath. Ibidem ante τῶν VL addunt αὐτόν, quo ABC et Eusthatius carent.

ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΙ. *)

Ἐπίκουρος ὁ σοφὸς ἀξιώσαντός τινος
εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν ὅ τι ποτ' ἐστὶ τἀγαθόν,
ὃ διὰ τέλους ζητοῦσιν, εἶπεν ἡδονήν.
εὖ γ', ὦ κράτιστ' ἄνθρωπε καὶ σοφώτατε·
τοῦ γὰρ μασᾶσθαι κρεῖττον οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἓν
ἀγαθόν· πρόσεστιν ἡδονῇ γὰρ τἀγαθόν.

Athenaeus VII p. 279 d: Ἡγήσιππος δ' ἐν Φιλεταίροις Ἐπίκουρος κτλ. Vs. 6 ἡδονῇ Schweighaeuserus. Vulgo ἡδονήν.

*) V. Hist. crit. p. 477.

SOSIPATER.

(Hist. crit. p. 477)

ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΣ.

Οὐ παντελῶς εὐκαταφρόνητος ἡ τέχνη,
ἂν κατανοήσῃς, ἐστὶν ἡμῶν, Δημύλε·
ἀλλὰ πέπλυται τὸ πρᾶγμα, καὶ πάντες σχεδόν
εἶναι μάγειροί φασιν, οὐδὲν εἰδότες.
ὑπὸ τῶν τοιούτων δ' ἡ τέχνη λυμαίνεται.
ἐπεὶ μάγειρον ἂν λάβῃς ἀληθινόν,
ἐκ παιδὸς ὀρθῶς εἰς τὸ πρᾶγμ' εἰσηγμένον,
καὶ τὰς δυνάμεις κατέχοντα καὶ τὰ μαθήματα
ἅπαντ' ἐφεξῆς εἰδόθ', ἕτερόν σοι τυχόν
φανήσεται τὸ πρᾶγμα. τρεῖς ἡμεῖς μόνοι
ἐσμὲν ἔτι λοιποί, Βοιδίων καὶ Χαριάδης
ἐγώ τε. τοῖς λοιποῖς δὲ προσπέρδου. Β. τί φής;
Α. ἐγώ. τὸ διδασκαλεῖον ἡμεῖς σώζομεν
τὸ Σίκωνος. οὗτος τῆς τέχνης ἀρχηγὸς ἦν.
ἐδίδασκεν ἡμᾶς πρῶτον ἀστρολογεῖν Σίκων,
ἔπειτα μετὰ ταῦτ' εὐθὺς ἀρχιτεκτονεῖν.
περὶ φύσεως κατεῖχε πάντας τοὺς λόγους·
ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔλεγε τὰ στρατηγικά.
πρὸ τῆς τέχνης ἔσπευδε ταῦθ' ἡμᾶς μαθεῖν.
Β. ἆρα σύ με κόπτειν οἷος εἶ γε, φίλτατε.

Α. οὐκ ἀλλ᾽ ἐν ὅσῳ προσέρχετ᾽ ἐξ ἀγορᾶς ὁ παῖς,
μικρὰ διακινήσω σε περὶ τοῦ πράγματος,
ἵνα τῷ λαλεῖν λάβωμεν εὔκαιρον χρόνον.
Β. Ἄπολλον, ἐργῶδές γ᾽. *Α.* ἄκουσον ὦγαθέ.
δεῖ τὸν μάγειρον εἰδέναι πρώτιστα μὲν
περὶ τῶν μετεώρων, τάς τε τῶν ἄστρων δύσεις
καὶ τὰς ἐπιτολάς, καὶ τὸν ἥλιον πότε
ἐπὶ τὴν μακράν τε καὶ βραχεῖαν ἡμέραν
ἐπάνεισι, κἀν ποίοισίν ἐστι ζῳδίοις.
τὰ γὰρ ὄψα φασὶ πάντα καὶ τὰ βρώματα
σχεδὸν ἐν περιφορᾷ τῆς ὅλης συντάξεως
ἑτέραν ἐν αὐτοῖς λαμβάνειν τὴν ἡδονήν.
ὁ μὲν οὖν κατέχων τὰ τοιαῦτα τὴν ὥραν ἰδὼν
τούτων ἑκάστοις ὡς προσῆκε χρήσεται·
ὁ δ᾽ ἀγνοῶν ταῦτ᾽ εἰκότως τυντλάζεται.
πάλιν τὸ περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἴσως
ἐθαύμασας τί τῇ τέχνῃ συμβάλλεται.
Β. ἐγὼ δ᾽ ἐθαύμασ᾽; *Α.* ἀλλ᾽ ὅμως ἐγὼ φράσω.
τοὐπτάνιον ὀρθῶς καταβαλέσθαι καὶ τὸ φῶς
λαβεῖν ὅσον δεῖ καὶ τὸ πνεῦμ᾽ ἰδεῖν πόθεν
ἐστὶν μεγάλην χρείαν τίν᾽ εἰς τὸ πρᾶγμ᾽ ἔχει.
ὁ καπνὸς φερόμενος δεῦρο κἀκεῖ διαφορὰν
εἴωθε τοῖς ὄψοισιν ἐμποιεῖν τινα.
τί οὖν; ἔτι σοι δίειμι τὰ στρατηγικά·

* * * *

ἔγωγε τὸν μάγειρον. ἡ τάξις σοφὸν
ἁπανταχοῦ μέν ἐστι κἀν πάσῃ τέχνῃ,
ἐν τῇ καθ᾽ ἡμᾶς δ᾽ ὥσπερ ἡγεῖται σχεδόν.
τὸ γὰρ παραθεῖναι κἀφελεῖν τεταγμένως
ἕκαστα, καὶ τὸν καιρὸν ἐπὶ τούτοις ἰδεῖν,

πότε δεῖ πυκνότερον ἐπαγαγεῖν, καὶ πότε βάδην,
καὶ πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ δεῖπνον, καὶ πότε
εὔκαιρον αὐτῶν ἐστι τῶν ὄψων τὰ μὲν
θερμὰ παραθεῖναι, τὰ δ' ἐπανέντα, τὰ δὲ μέσως,
τὰ δ' ὅλως ἀποψύξαντα — ταῦτα πάντα δὴ
ἐν τοῖς στρατηγικοῖσιν ἐξετάξεται
μαθήμασιν. *B.* τίς δή τι παραδείξας ἐμοί
τὰ δέοντ' ἀπελθὼν αὐτὸς ἡσυχίαν ἄγε.

Athenaeus IX p. 377 f: *Μέγας δ' ἐστὶ σοφιστὴς καὶ οὐδὲν ἥττων τῶν ἰατρῶν εἰς ἀλαζονείαν καὶ ὁ παρὰ Σωσιπάτρῳ μάγειρος ἐν Καταψευδομένῳ, λέγων οὕτως Οὐ παντελῶς κτλ.* Vs. 2 *Δημύλε.* Libri *Δήμυλε.* Vide interpretes Gregorii Cor. p. 290. Bastii Epist. crit. p. 243 et quem Dindorfius attulit Boissonadum ad Aristaen. Epist. p. 441. — Vs. 3 *πέπλυται, vilescere coepit.* V. Porsonus ad Euripidis Med. 139 no. X. — Vs. 4 *οὐδὲν* Dindorfius pro *οὐθέν.* — Vs. 6 ante Grotium *ἐάν.* — Vs. 8 *τὰς δυνάμεις* sc. artis, non alimentorum, ut interpretatus est Casaubonus. — Vs. 10 *μόνοι* addidit Casaubonus. — Vs. 11 *Βοιδίων καὶ Χαριάδης.* Ex his Boedionem nusquam praeterea commemoratum reperio; Chariadem autem Atheniensem in septem artis coquinariae auctoribus numerat Euphro apud Athenaeum IX p. 379 e. — Vs. 13 *τὸ διδασκαλεῖον, disciplinam, doctrinam*, quae prorsus insolens est huius vocis significatio. Fortasse *ἔγωγε· τὸ διδασκάλιον.* Alterum nisi de loco, in quo scholae habentur, non dicitur. — Vs. 15 *Σίκων* addidit Grotius Exc. p. 887. — Vs. 20 *κόπτειν, enecare, obtundere.* Pollux VI 119: *ἀποκναίων ἀηδίᾳ, κόπτων τὰ ὦτα.* Alciphro Epist. II 3 7: *ἵνα μὴ κόπτω σε δίς.* Si modo haec vitio carent. Ambigue, ut Sosipater, verbo illo usi sunt etiam alii comici poetae. V. Piersonum ad Moer. p. 74 et indicem graecitatis. — Vs. 22 *μικρὰ διακινήσω σε, paucis te admonebo.* Iacobsius tentabat *μικρὸν διαμνήσω σε.* — Vs. 23 *ἄκαιρον* V. — Vs. 24 *ἐργῶδές γ'* pro *ἐργῶ-*

δες Dindorfius. — Vs. 31 *βρώματα σχεδὸν ἐν τῇ περιφορᾷ* ABP. Delevit articulum Dindorfius. VL omittunt *σχεδόν* Poterit tamen retineri articulus, si vs. 30 *φασὶ* deleas et vs. 32 ex C scribas *λαμβάνει* pro *λαμβάνειν*, in hunc modum:

τὰ γὰρ ὄψα πάντα καὶ τὰ βρώματα σχεδόν
ἐν τῇ περιφορᾷ τῆς ὅλης συντάξεως
ἑτέραν ἐν αὑτοῖς λαμβάνει τὴν ἡδονήν.

Vs. 32 *αὑτοῖς* pro *αὐτοῖς* edidit Dindorfius. — Vs. 34 C *προσήκει*, quod nescio an praestet. — Vs. 35 *τυντλάζεται*, *luto conspergitur*. Recte Schweigh. interpretari videtur *ludibrio habetur*, *contumeliose irridetur*. Comparat verbum *προπηλακίζεσθαι*. — Vs. 38 *ἐγὼ δ' ἐθαύμασ'* AP. *ἐγὼ δ' ἐθαύμασα* B. *ἔγωγ' ἐθαύμασ'* VL. Iacobsius *ἐγὼ οὐκ ἐθαύμασ'*. Denique Dindorfius edidit *ἐγᾦδα θαυμάστ'*. Mihi sufficere videbatur verba haec per interrogationem efferre: *ego vero miratus sum?* i. e. *ego non miratus sum*. Ita etiam nos: *was? ich hätte mich gewundert?* — Vs. 39 *τοὐπτάνιον* Casaub. pro *τοὐπτάνειον* vel *τοὐπτανεῖον*. Ibid. B *καταβάλλεσθαι*. — Vs. 40 *λαβεῖν* pro *λαμβάνειν* Casaubonus. — Vs. 43 *ὄψοισιν* Dobraeus Adv. II p. 321. Libri *ἕψουσιν*. — Vs. 44 *τί οὖν* Casaubonus. Libri *τοιοῦτον*. In C *τοιοῦτον* om. cetera autem usque ad vs. 47 ita scripta sunt: *ἔτι διειμί σοι τὰ στρατηγικά. ἡ τάξις σοφὸν πανταχοῦ· καθ' ἡμᾶς δὲ πάνυ.* Lacunam indicavit Dindorfius. — Vs. 45 *ἔγωγε* B. *ἔχω γε* A. *ἔχειν γε* PVL. — Vs. 46 *ἁπανταχοῦ μὲν* AB. *μὲν ἁπανταχοῦ* PVL. — Vs. 47 *ἡγεῖτο* AP. — Vs. 54 *δὴ* abest ab ABCP. addunt VL. — Vs. 56 pro *τίς δή τι* Casaub. *σὺ δῆτα*. Grotius *τί δ' εἶτα;* Neutrum ferri posse apparet. Reliqua compares cum Nicomachi loco apud Athenaeum VII p. 290 e. ubi itidem nescio quis longis coqui sermonibus obtusus haec dicit: *σὺ μηδὲν ἐνόχλει μήτε σαυτὸν μήτ' ἐμέ· ἀπραγμόνως δὲ διαγενοῦ τὴν ἡμέραν.*

E U P H R O.

(Hist. crit. p. 477)

Α Δ Ε Λ Φ Ο Ι.

Πολλῶν μαθητῶν γενομένων ἐμοί, Λύκε,
διὰ τὸ νοεῖν ἀεί τι καὶ ψυχὴν ἔχειν,
ἄπει γεγονὼς μάγειρος ἐκ τῆς οἰκίας
ἐν οὐχ ὅλοις δέκα μησί, πολὺ νεώτατος.
Ἄγις Ῥόδιος ὤπτηκεν ἰχθὺν μόνος ἄκρως·
Νηρεὺς δ' ὁ Χῖος γόγγρον ἧψε τοῖς θεοῖς·
θρῖον τὸ λευκὸν οὑξ Ἀθηνῶν Χαριάδης.
ζωμὸς μέλας ἐγένετο πρώτῳ Λαμπρίᾳ.
ἀλλᾶντας Ἀφθόνητος, Εὔθυνος φακῆν,
ἀπὸ συμβολῶν συνάγουσιν ἀρίστων πόρους
* * * *
οὗτοι μετ' ἐκείνους τοὺς σοφιστὰς τοὺς πάλαι
γεγόνασιν ἡμῶν ἑπτὰ δεύτεροι σοφοί.
ἐγὼ δ' ὁρῶν τὰ πολλὰ προκατειλημμένα,
εὗρον τὸ κλέπτειν πρῶτος, ὥστε μηδένα
μισεῖν με διὰ τοῦτ', ἀλλὰ πάντας λαμβάνειν.
ὑπ' ἐμοῦ δ' ὁρῶν σὺ τοῦτο προκατειλημμένον
ἴδιον ἐφεύρηκάς τι, καὶ τοῦτ' ἐστὶ σόν.
πέμπτην ἔθυον ἡμέραν οἱ Τήνιοι,
πολιοὶ γέροντες, πλοῦν πολὺν πεπλευκότες,

λεπτὸν ἔριφον καὶ μικρόν. οὐκ ἦν ἐκφορὰ
Λύκῳ κρεῶν τότ', οὐδὲ τῷ διδασκάλῳ.
ἑτέρους πορίσασθαι δύ' ἐρίφους ἠνάγκασας·
τὸ γὰρ ἧπαρ αὐτῶν πολλάκις σκοπουμένων,
καθεὶς κάτω τὴν χεῖρα τὴν μίαν λαθὼν
ἔρριψας εἰς τὸν λάκκον ἰταμῶς τὸν νεφρόν.
πολὺν ἐποίησας θόρυβον. οὐκ ἔχει νεφρόν,
ἔλεγον. ἔκυπτον οἱ παρόντες ἀποβολῇ.
ἔθυσαν ἕτερον. τοῦ δὲ δευτέρου πάλιν
τὴν καρδίαν εἶδόν σε καταπίνοντ' ἐγώ.
πάλαι μέγας εἶ, γίγνωσκε· τοῦ γὰρ μὴ χανεῖν
λύκον διακενῆς σὺ μόνος εὕρηκας τέχνην.
χορδῆς ὀβελίσκους ἡμέρας ζητουμένους
δύ' ἐχθὲς ὠμοὺς εἰς τὸ πῦρ ἀποσβέσας,
καὶ πρὸς τὸ δίχορδον ἐτερέτιζες. ᾐσθόμην
ἐκεῖνο δρᾶμα, τοῦτο δ' ἐστὶ παίγνιον.

Athenaeus IX p. 379 d: *Εὔφρων ἐν τοῖς Ἀδελφοῖς τῷ δράματι ποιήσας τινὰ μάγειρον πολυμαθῆ καὶ εὐπαίδευτον μνημονεύοντά τε τῶν πρὸ αὐτοῦ τεχνιτῶν καὶ τίνα ἕκαστος εἶχεν ἰδίαν ἀρετὴν καὶ ἐν τίνι ἐπλεονέκτει, ὅμως οὐδενὸς ἐμνήσθη τοιούτου ὢν ἐγὼ ὑμῖν πολλάκις τυγχάνω παρασκευάζων. λέγει δ' οὖν οὕτως Πολλῶν μαθητῶν κτλ.* **Vs. 5** *Ἄγις* **L.** *Ἄγρις* **PV. Ibidem** *ὤπτακεν* **B. Scribendum videtur** *ὤπτα μέν.* **De Nereo vide Hist. crit. p. 372. Deos congro vescentes habes apud Philem. p. 27 22. — Vs. 7** *θρῖον* **Casaubonus. Libri** *ὅριον* **et** *οριον.* **De Chariade coquo vide Sosipatri** *Καταψευδ.* **vs. 11. Ab hoc diversus esse videtur Chariades commemoratus ab Eubulo Ant. III p. 209. — Vs. 8 propter** *λευκὸν τὸ θρῖον* **malim** *ζωμὸς ὁ μέλας.* **Mireris Porsono App. ad Toupii Emend. p. 499 excidisse** *ζωμὸς δὲ μέλας.* **„Ius nigrum non solis Lacedaemoniis proprium, sed etiam Atheniensibus in usu fuit. V. Athen. III p. 124 a."**

Schweighaeuserus. — Vs. 10 *Ἀρίστων* ABPV. *Ἀριστίων* L. Casaubonus haec adnotavit: „Iis qui volunt ex symbolis una esse, invenit Aristio rationes compendiarias. Superioribus aliquot locis testatus est Athenaeus, convivia e collatis symbolis fuisse tenuia et fugi. [V. Diphilum Pict. II 31.] In his igitur oportuit cocos invenire *πόρους*, h. e. varias rationes conficiendi cibos diversos ex eadem materia." Haec postrema de *πόροις* plane pro arbitrio posuit. Accedit quod neque *Ἀρίστων*, quod primam corripit, neque *Ἀριστίων*, quo numerorum elegantia corrumpitur, ullo modo probari potest. Denique unde pendere dicamus accusativos *ἀλλᾶντας, φακῆν, πόρους*? Haec omnia docent primum non *Ἀρίστων* esse scribendum, sed *ἀρίστων*, ut *ἀρίστων πόροι* sint sumptus prandiorum, et accusativus *πόρους* pendeat a *συνάγουσιν*, deinde versum excidisse, in quo et nomen coqui et cibus ab eo inventus, denique verbum aliquod legebatur, a quo accusativi suspensi erant, e. c. *εὗρεν, ἔδειξεν, ἐδίδαξεν*. Indicavi igitur lacunam. — Vs. 18 sq. „Tenii quidam nautae, quum vix quinto die Athenas appulerint, diis vota reddunt, defuncti periculosa navigatione. Ita necessario exponimus *πέμπτην ἡμέραν ἔθυον*. Tenus non ita longo intervallo Athenis distat, ut quinque dierum esset navigatio: sed isti tempestatem passi videntur." *Casaubonus.* Ceterum *οἱ Τήνιοι πολιοὶ* receptum ex VL. Inediti fere *οἵ τινι οἱ πολλοί*. — Vs. 21 *Λύκῳ κρεῶν τότ'* Porsonus App. Toupii Em. p. 499. Toupius *Λύκῳ τότε κρεῶν*. A *τότε λεύκῳ κρεῶν*. VL *τότε λευκοκρέων*. — Vs. 23 *σκοπουμένων* Casaubonus. *σκοπούμενον* L. *κοπούμενον* APV. — Vs. 24 *καθεὶς κάτω κτλ.* „Mactato primo haedo, dum curiosius ex perpetuo ritu iecur spectant nautae, nebulo iste manum ulterius promovet, renem magna audacia aufert iacitque in foveam: quem ubi animadversum est deficere, tumultuari nautae et sibi timere, quibus hoc portentum esset oblatum. Quando igitur non litarant hac prima victima, succidaneam praecidaneae substituunt. Sed hoc quoque frustra: nam et haec sine corde reperitur, fraude simili eiusdem hominis sacerrimi. Ita opus

est tertio haedo." *Casaubonus.* — Vs. 25 Dobraeus Adv. II p. 322 *τὼ νεφρὼ* idemque versu sequente *νεφρώ.* — Vs. 26 *ἔχει* Schweighaeuserus. Libri *εἶχε.* — Vs. 28 libri *πάνυ.* Correxit Tyrwhittus ad Toupii Emend. p. 428 et post hunc alii. — Vs. 30 Iacobsius *μάγος* pro *μέγας*, quod non credo corruptum esse. Ibid. libri *γίνωσκε.* De proverbio *λύκος χαίνει* cfr Leutschium ad Diogen. VI 20 et Eubuli Aug. vs. 11. Ludit autem in nomine coqui, quem Lycus appellatum fuisse docet vs. 1. 21. Apposite Coraes affert Aristaen. II 20: *λύκος οὖν χανών, ὦ Λύκων, ἄπιθι διακενῆς.* — Vs. 33 *ἐχθὲς* AB. *ἰχθῦς* PVL. Ibid. B *ἐς* pro *εἰς.* Pro *ἀποσβέσας* Casaubonus *ἀπέσβεσας.* Pro *ὠμοὺς* fuit qui *ὠμῆς* requireret. Sed *χορδῆς ὀβελίσκοι ὠμοί*, si modo *ὀβελίσκος χορδῆς* recte dicitur veru cui *χορδὴ* affixa est, non magis insolens est quam *Θάσιον οἶνου σταμνίον* et plurima his similia apud Lobeckium ad Aiac. 7 et Dobraeum ad Aristoph. Plut. 718. — Vs. 34 *πρὸς* B omittit, quem sequutus Fritzschius Quaest. Arist. I p. 282 pro *καὶ* scripsit *κατά.* Fortasse recte. Sed vellem sententiam loci, quam clarissimam esse dicit, exposuisset. Ludere poetam in voce *χορδή*, quae et intestinorum partem et lyrae fidem significat, apertum est, monuitque iam Casaubonus.

ΑΙΣΧΡΑ. *)

Μίδας δὲ κεστρεύς ἐστι· νῆστις περιπατεῖ.

Athenaeus VIII p. 307 e: *ὅτι δὲ εἶδος κεστρέων οἱ νήστεις — Εὔφρων Αἰσχρᾷ Μίδας δέ κτλ.*

ΑΠΟΔΙΔΟΥΣΑ. **)

Ἐπὰν δὲ καλέσῃ ψυγέα τὸν ψυκτηρίαν,
τὸ τευτλίον δὲ σεῦτλα, φακέαν τὴν φακῆν,
τί δεῖ ποιεῖν; σὺ γὰρ εἶπον. Β. ὥσπερ χρυσίου
φωνῆς ἀπότισον, Πυργόθεμι, καταλλαγήν.

---

*) V. Hist. crit. p. 369. 477. **) V. Hist. crit. p. 477.

Heracleon apud Athenaeum XI p. 503 a: *ὃν ἡμεῖς ψυγέα καλοῦμεν, ψυκτηρίαν τινὲς ὀνομάζουσι· τοὺς δ' Ἀττικοὺς καὶ κωμῳδεῖν τὸν ψυγέα ὡς ξενικὸν ὄνομα. Εὔφρων Ἀποδιδούσῃ Ἐπὰν δὲ καλέσῃ κτλ.* Vs. 1 libri *τήν*. Recte *τὸν* Casaubonus commendavit ex Eustathio p. 1632 13. — Vs. 2 libri *τὸ σευτλίον δὲ τεῦτλα*. Correxit Schweighaeuserus, quem sequi debebat Dindorfius. V. ad Alexin p. 448 et supra p. 398. Ib. libri *φακέα*. Sed *φακεὺς* unquam dictum esse non credibile est. Itaque scripsi *φακέαν*, quo genuini Attici non magis usi sunt quam dixerunt *τραγέα* pro *τραγῇ*, *κωλέα* pro *κωλῇ* etc. Cfr Lobeckius Phryn. p. 78. — Vs. 3 *σὺ* Schweighaeuserus. Libri *εὖ*. Sequentia, quibus alterius personae notam praefigendum esse ad Euphor. p. 37 monui, recte interpretatur Dalecampius: *ut auri, sic tibi harum vocum est persolvendus collybus.* De *καταλλαγή* vide supra p. 408. Pro *ἀπότισον* nescio an *ἀπότισαι* scribendum sit.

Δ Ι Δ Υ Μ Ο Ι.

I.

Ὁ γὰρ τὸν ἴδιον οἰκονομῶν κακῶς βίον,
πῶς οὗτος ἂν σώσειε τῶν ἔξω τινά;

Stobaeus Flor. XV 2 cum lemmate *Εὔφρονος Διδύμων*. „Sic Froben. *Εὔφρονος* B. Nihil enotavi ex A. *Εὔφρονος ἐν Διδύμοις* Schow. *Euphronis in Didymis* Gesner. *Euphro Geminis* Grotius." *Gaisfordus.*

II.

Ὦ Ζεῦ, τί ποθ' ἡμῖν δοὺς χρόνον τοῦ ζῆν βραχὺν
πλέκειν ἀλύπως τοῦτον ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς;

Stobaeus Flor. XCVIII 42 cum lemmate *Εὔφρονος Διδύμων*. Versu primo A *πάνθ'* pro *ποθ'*.

ΘΕΩΝ ΑΓΟΡΑ.

Καινοὺς πορίζου πρός με θεῶν θεούς,
ἵνα τοὺς παλαιοὺς μὴ 'πιορκῇς πολλάκις.

Stobaeus Flor. XXVIII 11 in titulo *περὶ ἐπιορκίας* cum lemmate *Εὔφρονος Θεῶν ἀγορᾶς*. Vs. 1 *πρὸς* ante *θεῶν* addidit Grotius, quem sequutus est Gaisfordus. Non male Baileius Com. graec. I p. 76 *πρὸς σὲ τῶν θεῶν*, *per te deos oro*, allato Valcken. ad Phoen. 1659. *)

ΘΕΩΡΟΙ.

Λοβός τίς ἐστι καὶ ψύαι καλούμεναι·
ταύτας ἐπιτεμὼν πρὶν θεωρῆσαι μαθών.

Athenaeus IX p. 399 b: *μνημονεύει αὐτῶν* (*ψυῶν*) *καὶ Εὔφρων ὁ κωμικὸς ἐν Θεωροῖς Λοβός τίς ἐστι κτλ.* In his *πρὶν θεωρῆσαι* non est *priusquam contempleris*, sed quod vel titulus dramatis docet, *priusquam θεωροῦ munus obeas.* Constat enim qui *θεωρίας* gratia peregre abirent, ante profectionem hostiae exta consuluisse. Nec in duplice participio haerendum. Nimirum omisit Athenaeus ea quae proxime sequebantur. Sententia autem talis fuisse videtur: *his incisis si videris fausta portendi, proficiscaris licet.*

ΜΟΥΣΑΙ. **)

Φοινικίδης δ' ὡς εἶδεν ἐν πλήθει νέων
μεστὴν ζέουσαν λοπάδα Νηρείων τέκνων,

*) In versu poetae incerti apud Cramerum Anecd. Oxon. I p. 83 27 (Schneidewin Coniect. crit. p. 102): *'Αλλ' ἀντόμεσθα πρὸς Ζηνὸς 'Ολυμπίου*, scribendum *πρὸς σὲ Διὸς 'Ολυμπίου.*

**) V. Hist. crit. p. 477.

ἐπίσχετ᾽ ὀργῇ χεῖρας ἠρεθισμένας·
τίς φησιν εἶναι δεινὸς ἐκ κοινοῦ φαγεῖν;
τίς ἐκ μέσου τὰ θερμὰ δεινὸς ἁρπάσαι;
ποῦ Κόρυδος, ἢ Φυρόμαχος, ἢ Νείλου βία;
ἴτω πρὸς ἡμᾶς, καὶ τάχ᾽ οὐδὲν μεταλάβοι.

Athenaeus VIII p. 343 b. de lurconibus famosi nominis dicens: *Εὔφρων δὲ ἐν Μούσαις Φοινικίδης δ᾽ ὡς εἶδεν κτλ.* **Vs. 1** *νέων* **Schweighaeuserus. Libri** *νεῶν.* **— Vs. 4** *φαγεῖν* **AB.** *φυγεῖν* **PVL. — Vs. 6** *νίλλου βία* **A.** *κοίλου βία* **PVL.** *ὡς λουβία* **B. Cfr vol. III p. 596.**

ΠΑΡΑΔΙΔΟΜΕΝΗ. *)

Θὐμὸς διδάσκαλος δὲ μήτραν σκευάσας
παρέθηκε Καλλιμέδοντι, κἀσθίονθ᾽ ἅμα
ἐποίησε πηδᾶν, ὅθεν ἐκλήθη Κάραβος.

Athenaeus III p. 100 d. de *μήτρᾳ* **agens:** *Εὔφρων δ᾽ ἐν Παραδιδομένῃ Θὐμὸς διδάσκαλος κτλ.* **Facile apparet lusus iocique causa haec ficta esse. Veram cognominis Callimedonti haerentis rationem ipse indicavit Athenaeus III p. 104 d:** *παῖδες ἐπεισῆλθον φέροντες ἐπὶ δίσκων καράβους μείζονας Καλλιμέδοντος τοῦ ῥήτορος, ὃς διὰ τὸ φιληδεῖν τῷ βρώματι Κάραβος ἐπεκλήθη.* **Cfr ad Platonis fragm p. 652.**

ΣΥΝΕΦΗΒΟΙ.

Ὅταν ἐρανισταῖς, Καρίων, διακονῇς,
οὐκ ἔστι παίζειν, οὐδ᾽ ἃ μεμάθηκας ποιεῖν.
ἐχθὲς κεκινδύνευκας· οὐδεὶς εἶχέ σοι
κωβιὸς ὅλως γὰρ ἧπαρ, ἀλλ᾽ ἦσαν κενοί·
ἐγκέφαλος ἠλλοίωτο. δεῖ δέ, Καρίων,

*) V. Hist. crit. p. 306. 478.

ὅταν μὲν ἔλθῃς εἰς τοιοῦτον συρφετόν,
Δρόμωνα καὶ Κέρδωνα καὶ Σωτηρίδην,
μισθὸν διδόντας ὅσον ἂν αἰτήσῃς, ἁπλῶς
εἶναι δίκαιον, οὗ δὲ νῦν βαδίζομεν,
εἰς τοὺς γάμους, ἀνδροφόνον. ἂν τοῦτ' αἰσθάνῃ,
ἐμὸς εἶ μαθητὴς καὶ μάγειρος οὐ κακός.
ὁ καιρὸς εὐκτός· ὠφελοῦ. φιλάργυρος
ὁ γέρων. ὁ μισθὸς μικρός. εἴ σε λήψομαι
νῦν μὴ κατεσθίοντα καὶ τοὺς ἄνθρακας,
ἀπόλωλας. εἴσω πάραγε. καὶ γὰρ οὑτοσί
προσέρχεθ' ὁ γέρων. ὡς δὲ καὶ γλίσχρον βλέπει.

Athenaeus IX p. 377 d: ὁ δ' ἐν τοῖς Εὔφρονος Συνεφήβοις μάγειρος ἀκούσατε οἷα παραινεῖ Ὅταν ἐρανισταῖς κτλ. „Coquus discipulum alloquitur et praecepta ei dictat. Cum pauperibus, ait, operam locaveris, cuiusmodi sunt qui de symbolis una sunt, non licet ludere, neque ea facere quae soles h. e. furta committere, ut fieri solitum a famulis coquorum." *Casaubonus.* — Vs. 5 malim οὑγκέφαλος, et pro ἠλλοίωτο suspicabar ἠλλοτρίωτο, *cerebrum fraude tua subductum erat.* Sed fortasse pro ἐγκέφαλος scribendum est ὁ κέφαλος, qui piscis fuit e delicatissimis. Ita servari potest ἠλλοίωτο, *mutatus erat capito, nec idem qui antea fuerat,* partibus quibusdam furto ei detractis. Accedit quod vix intellegitur, quo astu cerebrum, cuius fluida et tenuis est materia, furax minister intervertere potuerit. — Vs. 8 libri αἰτήσαις. Correxit Dindorfius. — Vs. 10 ἀνδροφόνον, *insigniter improbus et furax.* Vide ad Amphidis fragm. p. 314. — Vs. 14 κατεσθίοντα καὶ τοὺς ἄνθρακας proverbialiter dictum est de hominibus voracissimis. Cfr Ion tragicus apud Athen. X p. 411 b. de Hercule: ὑπὸ δὲ τῆς ἀπληστίας κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας. — Vs. 15 αὐτὸς quod libri ante οὑτοσὶ habent praeeunte Dindorfio expunxi. Schweighaeuserus πάραγε delebat. — Vs. 16 ὡς δὲ καὶ γλίσχρον

βλέπει. Imitatur Aristophanem Vesp. 900 *ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει.*

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Ἐγὼ μαθητὴς ἐγενόμην Σωτηρίδου,
ὃς ἀπὸ θαλάττης Νικομήδει δώδεκα
ὁδὸν ἀπέχοντι πρῶτος ἡμερῶν ποτε
ἀφύης ἐπιθυμήσαντι χειμῶνος μέσου
παρέθηκε νὴ Δί' ὥστε πάντας ἀνακραγεῖν.
B. πῶς δὲ δυνατὸν τοῦτ' ἐστί; A. θήλειαν λαβὼν
γογγυλίδα, ταύτην ἔτεμε λεπτὰ καὶ μακρά,
τὴν ὄψιν αὐτῆς τῆς ἀφύης μιμούμενος·
ἀποζέσας, ἔλαιον ἐπιχέας, ἅλας
δοὺς μουσικῶς, μήκωνος ἐπιπάσας ἄνω
κόκκους μελαίνης τὸν ἀριθμὸν δώδεκα,
περὶ τὴν Σκυθίαν ἔπαυσε τὴν ἐπιθυμίαν.
καὶ Νικομήδης, γογγυλίδα μασώμενος,
ἀφύης τότ' ἔλεγε τοῖς φίλοις ἐγκώμιον.
οὐδὲν ὁ μάγειρος τοῦ ποιητοῦ διαφέρει·
ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ἑκατέρῳ τούτων τέχνη.

Athenaeus I p. 7 d: *Νικομήδει τῷ Βιθυνῶν βασιλεῖ ἐπιθυμήσαντι ἀφύης (μακρὰν δὲ καὶ οὗτος ἦν τῆς θαλάσσης) μάγειρός τις μιμησάμενος τὸ ἰχθύδιον παρέθηκεν ὡς ἀφίας. ὁ γοῦν παρ' Εὔφρονι τῷ κωμικῷ μάγειρός φησιν Ἐγὼ μαθητής κτλ.* Vs. 2 libri *θαλάσσης.* Ibidem *Νικομήδει.* V. Hist. crit. p. 478. — Vs. 5 *παρέθηκεν ἡδείας* BC. *παρέθηκεν ἡδεῖς* VL. Correxi *παρέθηκε νὴ Δί'* Praef. ad Menandrum p. XX. — Vs. 6—12 apud Suidam v. *ἀφύα* ita scripti leguntur: *θήλειαν λαβὼν γογγυλίδα ταύτην ἔτεμεν εἰς μακρὰ καὶ λεπτὰ τὴν ὄψιν τῆς ἀφύης μιμούμενος*

ἐπιζέσας ἔλαιον ἐπιχέας ἅλας, μήκωνας ἐπιπάσας, ἔλυσε τὴν ἐπιθυμίαν. — Vs. 7 „*ταύτην ἔτεμε λεπτὰ τὴν ὄψιν* BCD. *ταύτην ἔτεμεν εἰς λεπτὰ σφόδρα τὴν ὄψιν* VL. Veram scripturam Suida duce restituerunt Porsonus et Elmsleius ad Acharn. 301." *Dindorfius.* — Vs. 9 *ἀποζέσας* BC. *ἀποζέσαι δ'* VL. — Vs. 11 „*δώδεκα* V. *δυώδεκα* L, quod retinuit Schweigh. de codd. tacens. Qui ex B mihi enotavit *ἀριθμόν*, videtur voluisse *ἀριθμὸν δώδεκα*: nam in *ἀριθμὸν* nihil varietatis est Porsonus *κόκκους μελαίνης τετταράκοντα τὸν ἀριθμόν.*" *Dindorfius.* Suspicari possis *τὸν ἀριθμόν που δώδεκα*, vel potius commate post *μελαίνης* posito, *τὸν ἀριθμὸν δὲ δώδεκα.* — Vs. 12 *ἔγλυσε* V. *ἐκλύσε* Basil. *ἔλυσε* L. *ἔπαυσε* Porsonus.

II.

Οὐκ ἔστι μοιχοῦ μεῖζον οὐδὲ ἓν κακόν·
ἐν ταῖς γὰρ ἑτέρων βούλετ' ἀτυχίαις τρυφᾶν.

Stobaeus Flor. VI 21 cum lemmate *Εὔφρονος.*

MACHO.

(Hist. crit. p. 478)

ΑΓΝΟΙΑ.

Ἥδιον οὐδέν ἐστί μοι τῆς ματτύης,
τοῦτ' εἴτε πρῶτοι Μακεδόνες τοῖς Ἀττικοῖς
κατέδειξαν ἡμῖν, εἴτε πάντες οἱ θεοί,
οὐκ οἶδα· πλήν γ' ὅτι μουσικωτάτου τινός.

Athenaeus XIV p. 664 a. de mattya, delicatissimo edulio, disserens: ἐποίησε δὲ καὶ οὗτος (Machon) ἐν δράματι Ἀγνοίᾳ ταυτί Ἥδιον οὐδέν κτλ. Vs. 3 κατέδειξαν L. Ceteri κατεδίδαξαν. — Vs. 4 πλήν γ' ὅτι Schweighaeuserus. Libri πλὴν ἔστι γε. Post μουσικωτάτου τινος sequebatur fortasse τοῦτ' ἐστὶν εὕρημ' ἀνδρός, vel εὑρήματ' ἀνδρός ἐστι. Ceterum quod is, quem haec loquentem induxit poeta, dicit τοῖς Ἀττικοῖς ἡμῖν, id non repugnat ei quod Hist. crit. p. 479 ex Athenaeo attuli, non Athenis Machonem, sed Alexandriae fabulas suas docuisse. Potuit enim poeta in Alexandrino theatro Atticum hominem loquentem inducere.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Ὀψοφάγος εἰμί. τοῦτο δ' ἐστὶ τῆς τέχνης
θεμέλιος ἡμῖν. προσπεπονθέναι τι δεῖ
τὸν μὴ τὰ παρατεθέντα λυμανούμενον.

πεφροντικὼς αὑτοῦ γὰρ οὐκ ἔσται κακός.
ἔπειτ᾽ ἐπὰν ᾖ καθαρὰ τᾀσθητήρια,
οὐκ ἂν διαμάρτοις. ἕψε, καὶ γεύου πυκνά.
ἅλας οὐκ ἔχει, προσένεγκ᾽. ἔτ᾽ ἐπιδεῖταί τινος
ἑτέρου, πάλιν γεύου σὺ μέχρι ἂν ἡδὺς ᾖ,
ὥσπερ λύραν ἐπίτειν᾽ ἕως ἂν ἁρμόσῃ·
εἶθ᾽ ὁπόταν ἤδη πάντα συμφωνεῖν δοκῇ,
εἴσαγε διὰ πασῶν Νικολᾴδας Μυκονίας.

Athenaeus VIII p. 345 f: *εἴρηται δὲ καὶ ὀψοφάγος, ὦ ἑταῖροι, καὶ τὸ ὀψοφαγεῖν. — Μάχων Ἐπιστολῇ Ὀψοφάγος εἰμί κτλ.* Vs. 2 Dindorfius *θεμέλιον*. Ibid. *προσπεπονθέναι τι δεῖ*, scil. *τῷ πράγματι*. Verbum hoc, quo affectus communio indicatur, ex medio philosophorum usu petitum est. De eo Schweighaeuserus affert Indic. graec. Epictet. v. *προσπάσχειν* et H. Stephanum ad Sext. Emp. p. 212 Fabr. —Vs. 3 cod. B *παρατιθέντα*. Nescio an sententia *παραδοθέντα* requirat, i. e. ea quae coquo apparanda tradita sunt. Non enim de apponendis, sed de parandis cibis hic agitur. — Vs. 4 libri *αὐτοῦ*, quod in errorem adduxit Casaubonum. Iacobsius *αὑτοῦ* hoc sensu: *nam qui in coena coquenda sui ipsius rationem habebit, is malus non erit coquus.* — Vs. 5 pro *ἔπειτ᾽ ἐπὰν ᾖ* B habet *ἔπειτα πάνυ*. De crasi *τᾀσθητήρια* v. Indic. graecit. s. v. *ὁ*. — Vs. 6 *γεύου* Coraes apud Schweigh. pro *γέ ου*. Idem postea ex Porsoni Adversariis prolatum. — Vs. 7 *ἔτ᾽ ἐπιδεῖται* Iacobsius. Libri *ἐπιδεῖται*. Similiter Plato in Protagora aliisque locis coniunxit *ἔτι ἐπιποθῶ*. Dindorfius ex Porsoni correctione *ἔπιδ᾽ εἰ δεῖται*. Dobraeus Advers. II p. 319 *προσένεγκον· ἐπιδεῖται*. Cod. B *προσήνεγκε*. — Vs. 8 *ἑτέρου* addunt AB. omittunt PVL. Quae sequuntur in libris ita fere scribuntur:

ἑτέρου· πάλιν γεύου συμμετρίαν ἁρμόσῃ
ὥσπερ λύραν ἐπιτεῖναι γ᾽ ὡς ἡδὺς εἶ.

Detersit partem sordium Iacobsius: *πάλιν γεύου σύ· μέτρι᾽*

ἀναρμόσῃ, ὥσπερ λ. ἐπίτεινέ γ' ἕως ἂν ἡδὺς ᾖ. Accuratius locum intuenti et comparationis vim contemplanti non dubium videri potest, quin verba ita emendanda sint ut supra exhibui. V. Praefat. ad Menandri fragm. p. XIX. — Vs. 10 *δοκῇ* Iacobsius. A *δοκῆς*. PVL *δοκεῖ*. — Vs. 11 *εἴσαγε διὰ πασῶν*. In usu formularum ex arte musica ad artem culinariam translatarum imitatus esse videtur Damoxenum Syntr. 55 sq. Cfr Athenionem Samothrac. 31. Tum *Νικολᾳδας* Dindorfius. Libri *Νικολαΐδας*. Sed quaenam sint istae Nicolaides Myconiae nemo adhuc docuit, quamquam haud improbabilis est Casauboni suspicio de meretricibus in convivium adducendis hic agi. Nec de lectione constat, siquidem pro *Μυκονίας*, ut Casaubonus pro *Μυκωνίας* edidit, codd. habent *Μυκόνιος*. Itaque possis eodem iure *Νικολάδας Μυκονίους* vel *Νικολάδαν Μυκόνιον*. Nicoladas haud infrequens viri nomen est. Ceterum perdignus memoratu hic versus est propter anapaesti cum dactylo coniunctionem. Cuius rei quae passim reperiuntur exempla, emendata sunt vel emendari debent ad unum omnia; Machonis autem versus omnem emendandi conatum pertinaciter respuit.

Β Α Τ Ο.

(Hist. crit. p. 480)

Α Ι Τ Ω Λ Ο Σ.

Ἄνθρωπος ὢν ἔπταικας· ἐν δὲ τῷ βίῳ
τέρας ἐστὶν εἴ τις εὐτύχηκε διὰ βίου.

Stobaeus Flor. XCVIII 18: *Βάθωνος ἐξ Αἰτωλοῦ*, et CV 30 cum eodem lemmate, nisi quod Voss. *Αἰτωλῶν* habet. Vs. 2 primo loco legebatur *εὐτυχεῖ*, quod correctum e codd. et altero loco.

Α Ν Δ Ρ Ο Φ Ο Ν Ο Σ.

I.

Τῶν φιλοσόφων τοὺς σώφρονας ἐνταυθοῖ καλῶ,
τοὺς ἀγαθὸν αὑτοῖς οὐ διδόντας οὐδὲ ἕν,
τοὺς τὸν φρόνιμον ζητοῦντας ἐν τοῖς περιπάτοις
καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα.
ἄνθρωπ' ἀλάστωρ, διὰ τί συμβολὰς ἔχων
νήφεις; τί τηλικοῦτον ἀδικεῖς τοὺς θεούς;
τί τἀργύριον, ἄνθρωπε, τιμιώτερον
αὑτοῦ τέθεικας ἢ πέφυκε τῇ φύσει;
ἀλυσιτελὴς εἶ τῇ πόλει πίνων ὕδωρ·
τὸν γὰρ γεωργὸν καὶ τὸν ἔμπορον κακοῖς.
ἐγὼ δὲ τὰς προσόδους μεθύων καλὰς ποιῶ.

ἔπειθ' ἕωθεν περιάγεις τὴν λήκυθον,
καταμανθάνων τοὔλαιον, ὥστε περιφέρειν
ὡρολόγιον δόξει τις, οὐχὶ λήκυθον.

Athenaeus IV p. 163 b: *Βάτων δὲ ὁ κωμικὸς ἐν Ἀνδροφόνῳ φησίν Τῶν φιλοσόφων κτλ.* **Vs. 2. 3. 4. etiam in Synexapatonte posuit. — Vs. 3** *τὸν φρόνιμον, sapientiam.* **V. ad Menandri Polum. p. 150 ed. mai. Compares Thucydidium vocabulum** *ὁ παράλογος* **et de quo supra dixi p. 368** *ὁ ἄτοπος.* **— Vs. 5 Dobraeus Adv. II p. 307** *αὑτοῦ,* **de hoc genitivo afferens Aeschyli Pers. 164. Aristoph. Vesp. 356. Lys. 1127. — Vs. 13** *καταμανθάνων τοὔλαιον, diligenter explorans quod in ampulla inest oleum.* **Apte comparat Schweighaeuserus incerti auctoris epigramma apud Athenaeum IV p. 162 a. in quo philosophi appellantur** *βλεπέλαιοι,* **et Epictetum Diss. I 24 11 in philosophi cynici supellectile commemorantem** *λήκυθον καὶ πήραν.* **— Vs. 14** *ὡρολόγιον* **intellege viatorium seu pensile, qualia commemorat Vitruvius IX 9. Vide Martinum de Horolog. vet. p. 128 et Paciaudum Monum. Peloponn. I p. 52 oportune Herculanensis solaris admonentem, cuius summa est cum ampulla olearia similitudo. Minus recte alii, in his archaeologi Neapolitani in Pitture di Ercol. Tom. II Prefaz. p. VII. Batonis locum de horologio aquario intellexerunt.**

II.

Ἐξὸν γυναῖκ' ἔχοντα κατακεῖσθαι καλήν,
καὶ Λεσβίου χυτρῖδε λαμβάνειν δύο·
ὁ φρόνιμός ἐστι τοῦτο, τοῦτο τἀγαθόν.
Ἐπίκουρος ἔλεγε ταῦθ' ἃ νῦν ἐγὼ λέγω.
εἰ τοῦτον ἔζων πάντες ὃν ἐγὼ ζῶ βίον,
οὔτ' ἄτοπος ἦν ἂν οὔτε μοιχὸς οὐδὲ εἷς.

Athenaeus VII p. 279 c: *καὶ ἐν τῷ Ἀνδροφόνῳ δὲ ἐπιγραφομένῳ ὁ αὐτὸς Βάτων διαπαίξας τινὰ τῶν ἐπιεικῶν φιλοσόφων ἐπιφέρει Ἐξὸν γυναῖκ' ἔχοντα κτλ.* **Vs. 2** *χυ-*

τρῖδέ recte scripsit iam Casaubonus pro *χυτρίδε*. Porsonus ad Aristoph. Acharn. 1174 *χυτρίδια*. Sed ut *νησὶς νησῖδος*, *χειρὶς χειρῖδος*, ita etiam *χυτρὶς χυτρῖδος* recte habet. — Vs. 3 *τοῦτο, τοῦτο τἀγαθὸν* Casaubonus. *τοῦτο τἀγαθὸν* BCP. *τοῦτ' ἀγαθὸν* A. *τοῦτο τοῦτ' ἀγαθὸν* VL. — Vs. 6 Grotius Excerpt. p. 966: „non mihi videtur, quod Casaubono placet, dicere poeta, sublati honesti et inhonesti discrimine nulla fore paccata: sed, si ipsius consilio uterentur caeteri, contentos fore permissis voluptatibus."

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ.

Εὖ γ' ὦ Σιβύνη, τὰς νύκτας οὐ καθεύδομεν,
οὐδ' ἀναγεγράμμεθ', ἀλλὰ κάεται λύχνος,
καὶ βιβλί' ἐν ταῖς χερσί, καὶ φροντίζομεν
τί Σόφων καταλέλοιπ' ἢ τί Σημωνακτίδης
ὁ Χῖος, ἢ Τυνδάριχος ὁ Σικυώνιος,
ἢ Ζωπυρῖνος. Β. αὐτὸς εὕρηκας δὲ τί;
Α. τὰ μέγιστα. Β. ποῖα ταῦτα. Α. τοὺς τεθνηκότας —

Athenaeus XIV p. 662 c: *ἀοιδίμων δ' ὀψαρτυτῶν ὀνόματα καταλέγει Βάτων ἐν Εὐεργέταις οὕτως Εὖ γ' ὦ Σιβύνη κτλ.* Commode Porsonus indicavit Polluc. VI 70: *πολλὰ δ' ἂν εἴη τῶν περὶ τὴν ἡδυντικὴν σκευασίαν ἀνεξευρεῖν ἐκ τῶν ὀψοποιητικῶν συγγραμμάτων, Πανταλέοντος καὶ Μιθαίκου καὶ Ζωπυρίνου καὶ Σόφωνος καὶ Ἡγησίππου καὶ Παξάμου καὶ Ἐπαινέτου· συναριθμοῖτο δ' ἂν τούτοις Ἡρακλείδης τε ὁ Συρακούσιος καὶ Τυνδάριχος ὁ Σικυώνιος καὶ Σιμωνακτίδης ὁ Χῖος καὶ Γλαῦκος ὁ Λοκρός, ὀψοποιητικῆς πραγματείας σοφισταί.* Vs. 1 *Σιβύνη* BP. *Σιβύννη* VL. Videtur servae nomen esse. — Vs. 2 *ἀναγεγράμμεθα* recte explicat Porsonus Miscell. p. 247: *nomina nostra non publicis tabulis in foro et similibus locis inscripta sunt, sicut aliorum coquorum.* Ibid. libri *καίεται*. — Vs. 3 libri *βιβλίον ταῖς χερσίν.* Correxit Porsonus, qui

etiam sequentem versum emendavit, in libris ita fere scritum: *τί σοφὸν καταλέλοιπεν ἢ τίς ἡμῶν ἀκτίδης.* De Sophone vide comicorum loca in indice laudata. Alteri, quem hoc versu memorat, coquo num *Semonactides* an *Simonactides* an denique *Demonactides* nomen fuerit incertum est. — Vs. 5 *Τυνδάριχος* Porsonus: libri *Τυνδαρικός.* — Vs. 6 libri *Ζωπύρινος.* — Vs. 7 *ποῖα* Schweighaeuserus et Porsonus: libri *πόσα.* Post *τεθνηκότας* qui excidit versus, eius sententiam verissime indicavit Porsonus cll. Philemone Mil. vs. 25 squ.

ΣΥΝΕΞΑΠΑΤΩΝ.

Ἀπολώλεκας τὸ μειράκιόν μου παραλαβών,
ἀκάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον
ἀλλότριον αὐτοῦ, καὶ πότους ἑωθινούς
πίνει διὰ σὲ νῦν πρότερον οὐκ εἰθισμένον.
B. εἶτ᾽ εἰ μεμάθηκε, δέσποτα, ζῆν ἐγκαλεῖς;
A. ζῆν δ᾽ ἐστὶ τὸ τοιοῦθ᾽; B. ὥς λέγουσιν οἱ σοφοί.
ὁ γοῦν Ἐπίκουρός φησιν εἶναι τἀγαθόν
τὴν ἡδονὴν δήπουθεν. οὐκ ἔστιν δ᾽ ἔχειν
ταύτην ἑτέρωθεν, ἐκ δὲ τοῦ ζῆν παγκάλως
εὖσως ἅπαντας ἢ τυχὸν δώσεις ἐμοί.
A. ἑόρακας οὖν φιλόσοφον εἰπέ μοί τινα
μεθύοντ᾽ ἐπὶ τούτοις θ᾽ οἷς λέγεις κηλούμενον;
B. ἅπαντας. οἱ γὰρ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες
καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις
καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα,
οὕτως ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ,
ἴσασιν οὗ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπου,
καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὥσπερ πράγματος,
ὥστ᾽ ἐκπεπλῆχθαι πάντας.

Athenaeus III p. 103 e: *καὶ Βάτων δ' ἐν Συνεξαπατῶντι δυσχεραίνοντα ποιήσας μειρακίου πατέρα, ὡς διαφθαρέντος κατὰ τὴν δίαιταν ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ, φησίν Ἀπολώλεκας κτλ.* Idem VII p. 279 a: *Βάτων μὲν ἐν Συνεξαπατῶντι δυσχεραίνοντα ποιήσας πατέρα τῷ τοῦ υἱοῦ παιδαγωγῷ καὶ λέγοντα· Ἀπολώλεκας κτλ.* Vs. 1 primo loco *μοὺ τὸ μειράκιον.* — Vs. 4 altero loco fortasse rectius *εἰθισμένος.* — Vs. 5 primo loco *εἴτι μεμάθηκε.* — Vs. 6 *τοιοῦθ' ὡς* altero loco, *τοιοῦτον ὡς* primo. Dindorfius *ζῆν δὲ τὸ τοιοῦτον; ὡς.* — Vs. 9 pro *παγκάλως* primo loco *δὴ καλῶς.* De re laudant Epicuri *κυρίαν δόξαν* apud Diog. Laert. X 140: *οὐκ ἔστιν ἡδέως ζῆν ἄνευ τοῦ φρονίμως καὶ καλῶς καὶ δικαίως.* — Vs. 10 *εὔσως ἅπαντας ἢ* altero loco. Primo loco VL *ὦ σωσία πάντη*, codd. fere *εὐσωσία πάντη.* Pro *ἢ* recte Grotius *ἦ.* Non credo tamen haec persanata esse. — Vs. 11 *ἑώρακας οὖν* altero loco, *ἑώρακας σὺ* primo, *ἑόρακας οὖν* Dindorfius. — Vs. 12 libri *μεθύοντα ἐπὶ τούτοις.* Grotius Exc. p. 485 *μεθύοντα τούτοις.* — Vs. 13 pro *γὰρ* altero loco *γοῦν.* — Vs. 16 *οὕτως* Schweighaeuserus ad *ὥστε* vs. 19 refert, *tam bene norunt, ut* etc. Quae paullo durior est ratio. Nec melius Dindorfius cum *ἀποδεκρακότα* iunxit. Fortasse versus excidit, ut ab *οὕτως* nova sententia incipiat: ita fit ut, si glaucum iis apposueris etc. — Vs. 18 libri *ὡσπερὶ πράγματος* Correxit Porsonus. Quid sit *πράγματος κεφαλὴ* sive potius *κεφάλαιον* ex rhetoribus notum est. Cfr Ernesti Lex. technol. v. *κεφάλαιον* et *πρᾶγμα.*

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Πολλῶν σφόδρ' ὄντων χἀτέρων ἐν τῷ βίῳ
ἐφ' οἷς ἅπαντες εἰκότως θορυβούμεθα,
μάλιστ' ἐμοὶ δήπουθε κινοῦσιν χολὴν
οἱ τῶν τρόπων φάσκοντες ἐπιεικῶς ἐρᾶν

καὶ λανθάνειν δοκοῦντες, ὅτι πεπλασμένως
τὸ πρᾶγμα παρακεντοῦσι κοὐκ ἀληθινῶς.
τίνα γὰρ ἔχει, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, διαφοράν
ὁ τῶν νεωτέρων τε καὶ λείων τρόπος
παρ' ὃν οἱ δασεῖς ἔχουσι καὶ προβεβηκότες;

Stobaeus Flor. VI 29 cum lemmate *Βάθωνος*. **Ad sententiam confer Amphidis Dithyr. fragm. II. Vs. 3 male Grotius** *ἔνιοι* **pro** *ἐμοί*. **— Vs. 6** *παρακεντοῦσι* **non intellego. Fuit, ni fallit memoria, qui tentaret** *περιπέττουσι*. **Aristophanes Plut. 159:** *ὀνόμασι περιπέττουσι τὴν μοχθηρίαν*. **Cfr Valckenarius Diatr. p. 158 A. Vulgatae tuendae vide an uti liceat glossa Hesychii,** *Ἀπεκέντησαν τὴν ἀλήθειαν: ἐδείχθη ὁποῖον ἦν τῷ πράγματι* **(***τὸ πρᾶγμα***?). In qua si** *ἀπεκέντησαν* **dictum est pro** *ἀπεκάλυψαν*, *παρακεντοῦσι* **dictum videri potest pro** *παρακαλύπτουσιν*. **Quamquam metaphorae huius rationem me non intellegere fateor.**

II.

Plutarchus de adul. et am. p. 55 c: *Βάττῳ* **(***Βάτωνι***)** *τὴν σχολὴν ἀπεῖπεν Ἀρκεσίλαος, ὅτι πρὸς Κλεάνθην στίχον ἐποίησεν ἐν κωμῳδίᾳ· πείσαντος δὲ τὸν Κλεάνθην καὶ μεταμελομένου διηλλάγη.* **Cfr Hist. crit. p. 480.**

III.

Athenaeus XV p. 678 f: *σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ ἐν τοῖς βιβλίοις οὐ μόνον ἀπόρρητα ἐκλέγων ἀλλὰ καὶ διορύττων, καθάπερ οἱ παρὰ Βάτωνι τῷ κωμῳδοποιῷ ἐν Συνεξαπατῶντι φιλόσοφοι.*

EPINICUS.

(Hist. crit. p. 481)

ΜΝΗΣΙΠΤΟΛΕΜΟΣ. *)

Ἐπ' ἀλφίτου πίνοντα τοῦ θέρους ποτέ
ἰδὼν Σέλευκον ἡδέως τὸν βασιλέα
ἔγραψα, καὶ παρέδειξα τοῖς πολλοῖς ὅτι
κἂν τὸ τυχὸν ᾖ πραγμάτιον ἢ σφόδρ' εὐτελές,
σεμνὸν δύναται τοῦθ' ἡ δύναμις ἡ 'μὴ ποιεῖν.
„γέροντα Θάσιον τόν τε γῆς ἀπ' Ἀτθίδος
ἑσμὸν μελίσσης τῆς ἀκραχόλου γλυκύν,
συγκυρκανήσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου,
Δήμητρος ἀκτῇ πᾶν γεφυρώσας ὑγρόν
κατῃσίμωκα πῶμα, καύματος λύσιν."

Athenaeus X p. 432 b: *Ἔπινον οἱ πολλοὶ καὶ ἄλφιτα ἐπιβάλλοντες τῷ οἴνῳ, ὡς ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρός φησιν. Ἐπίνικος γοῦν, Μνησιπτολέμου ἀνάγνωσιν ποιησαμένου τῶν ἱστοριῶν, ἐν αἷς ἐγέγραπτο ὡς Σέλευκος ἀπηλφίτισε, γράψας δρᾶμα Μνησιπτόλεμον, καὶ κωμῳδῶν αὐτόν, καὶ περὶ τῆς πόσεως ταῖς ἐκείνου* **(Seleuci)** *χρώμενος φωναῖς, ἐποίησε λέγοντα Ἐπ' ἀλφίτου κτλ.* **Vs. 1** *ἐπ' ἀλφίτου* **A.** *ἐπαλφίτου* **PVL. — Vs. 5 ante Dindorfium** *ποεῖν.* **— Vs. 7** *ἑσμὸν μελίσσης.* **Disseruit de hoc loco Hermannus in Wolfij Anal. litter. II 1 p. 67 sive Opuscul. II p. 253. Ib.** *ἀκραχό-*

---

*) V. Hist. crit. p. 481.

λου epit. Hoeschelii. ἀκροχόλου BPV. γλυκὺν ABC. γλυκὺ PVL. — Vs. 8 Schweighaeuseri editio operarum errore συγκυρνανήσας. Ibidem pro σκύφῳ PV σκύτῳ. — Vs. 9 γεφυρώσας „si quidem iniecta farina vinum, ut aqua ponte, sternitur." *Hermannus.* — Vs. 10 κατῃσίμωκα C. κατῃσίμωσα PVL. Verbo καταισιμόω ex atticis scriptoribus usus est etiam Eubulus in Auge vs. 6.

ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΑΙ.

Καὶ τῶν ῥυτῶν τὰ μέγιστα τῶν ὄντων τρία
πίνειν δεήσει τήμερον πρὸς κλεψύδραν
κρουνιζόμενον. ἀμφότερα δ' οἰωνίζομαι·
ἔστι δ' ἐλέφας. Β. ἐλέφαντα περιάγει; Α. ῥυτόν
χωροῦν δύο χόας· οὐδ' ἂν ἐλέφας ἐκπίοι.
ἐγὼ δὲ τοῦτο γ' ἐκπέπωκα πολλάκις.
Β. οὐδὲν ἐλέφαντος γὰρ διαφέρεις οὐδὲ σύ.
Α. ἕτερον τριήρης· τοῦτ' ἴσως χωρεῖ χόα.
* * * *
Β. ὁ Βελλεροφόντης ἔστιν ἀπὸ τοῦ Πηγάσου
τὴν πύρπνοον χίμαιραν εἰσηκοντικώς.
Α. εἶεν. δέχου καὶ τοῦτο.

Athenaeus XI p. 497 a. de ῥυτῷ poculo disserens: Ἐπίνικος δ' ἐν Ὑποβαλλομέναις Καὶ τῶν ῥυτῶν — τοῦτ' ἴσως χωρεῖ χόα. περὶ δὲ τοῦ τρίτου φησίν Ὁ Βελλεροφόντης κτλ. Respicit eundem locum Athenaeus XI p. 469 a: μνημονεύει τοῦ ποτηρίου τούτου (ἐλέφαντος) καὶ Ἐπίνικος ἐν Ὑποβαλλομέναις, οὗ τὸ μαρτύριον παρέξομαι ἐν τῷ περὶ τοῦ ῥυτοῦ λόγῳ. Personarum vices distinxi ut sententiarum progressus mihi requirere videbatur. Eodem fere modo Dobraeus Advers. II p. 335. — Vs. 3 Iacobsius Animadv. ad Analecta I, 2 p. 337 coniicit κρουνιζομένων, idque verbis πρὸς κλεψύδραν iungit. Sed κρουνιζόμενον, *liquorem ore ex-*

cipiendo, ut interpretatur Dobraeus, rectissime dicitur is, qui ex rhytio bibit, cuius quae forma fuerit indicat Dorotheus Sidonius apud Athen. p. 498 e: *τὰ ῥυτὰ κέρασιν ὅμοια εἶναι, διατετρημένα δ' εἶναι, ἐξ ὧν κρουνιζόντων λεπτῶς κάτωθεν πίνουσιν. ὠνομάσθαι τε ἀπὸ τῆς ῥύσεως* *). Effluente liquore acutum edebat strepitum, ut Hedylus testatur epigrammate ibidem apud Athen. servato vs. 3 *λιγὺν ἦχον σαλπίζει κρουνοῦ πρὸς ῥύσιν οἰγομένου.* Verba *ἀμφότερα δ' οἰωνίζομαι* Dobraeus vertit *J will bet*, et fortasse tertiae personae tribuenda esse monet. — Vs. 4 *περιάγει*, *tecum ducis*, non tentandum erat. Ad sequentia cfr Eustathius ad Iliad. ψ' p. 1394 10 Bas.: *Δίφιλος· ῥυτὸν χωροῦντα δύο χοᾶς* (sic), *ὃν οὐδ' ἂν ἐλέφας ἐκπίῃ* (sic)· *καὶ σημείωσαι τὸ ῥυτὸς ἐνταῦθα ἀρσενικόν.* Ubi quod Diphilo haec tribuit, id eum fecisse ab epitomae auctore deceptum, qui post superius Diphili testimonium ab Athenaeo prolatum omisso Epinici nomine ita perrexerat, *καὶ πάλιν· ῥυτὸν χωροῦντα κτλ.* monuit Schweighaeuserus. De masculino genere fallitur haud dubie Eustathius, corrupta loci lectione deceptus. — Vs. 5 scripsi *χωροῦν* pro *χωροῦντα*, et delevi quod libri ante *οὐδ'* habent *ὅν*. Dobraeus *χωροῦν δύο χόας, οἷον οὐδ' ἂν ἐκπίοι ἐλέφας.* Sed ipse dubitat. — Vs. 6 *δὲ* addidit Casaubonus. Ibid. *τοῦτο γ' ἐκπέπωκα* scripsi pro *τοῦτο πέπωκα*. Dobraeus *ἐλέφας· ἐγὼ τοῦτ' ἐκπέπωκα.* — Vs. 7. cfr Diogenianum IV 43. *Ἐλέφαντος διαφέρεις οὐδέν: ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων.* — Vs. 9 *ἕτερον τριήρης.* Athenaeus p. 500 f: *ὅτι καὶ τριήρης εἶδος ἐκπώματος, Ἐπίνικος ἐν Ὑποβαλλομέναις δεδήλωκε. προείρηται δὲ τὸ μαρτύριον.* Quod sequitur *τοῦτ' ἴσως* Schweigh. debetur. Vulgo *τοῦτο τίς οὐ.* Cod. A *τοῦ τις ὡ.* Postrema verba *εἶεν δέχου καὶ τοῦτο*, primo interlocutori magis mihi convenire videbantur quam alteri, ex quo consequens est versus 9 et 10 ab hoc altero recitari, qui his

*) Male alii *ἀπὸ τοῦ ῥυτίδας ἔχειν* deducebant. Photius Lex. p. 493 1. *Ῥυτά: εἶδος φιαλῶν. τάχα δὲ οἷον ῥυτίδας καὶ συναγωγὰς ἐχουσῶν.*

interpretari videtur quam artifex in tertio rhyto repraesentaverat imaginem. Videtur autem poculum describi quod *πήγασος* appellabatur. V. Astydamas apud Athenaeum XI p. 496 e: *ῥέοντα* (i. e. *ῥυτὰ*) *δώδεχ', ὧν τὰ μὲν δέκ' ἀργυρᾶ | ἦν, δύο δὲ χρυσᾶ, γρύψ, τὸ δ' ἕτερον πήγασος.* — Vs. 10 *πύρπνοον* PVL. *πυρπνόον* AB.

EUDOXUS.

(Hist. crit. p. 492)

ΝΑΥΚΛΗΡΟΣ.

Pollux VII 201: *τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο (ψηφοπαίκτης) εἴρηκέ τις τῶν νέων κωμικῶν, Εὔδοξος ἐν Ναυκλήρου δράματι.*

ΥΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΣ.

Zenobius I 1. *Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα: ἐπὶ τῶν ἀηδῶν τάττεται ἡ παροιμία. μέμνηται δὲ αὐτῆς Εὔδοξος ἐν Ὑποβολιμαίῳ.* Vide interpretes.

PHOENICIDES.

(Hist. crit. p. 481)

ΑΥΛΗΤΡΙΔΕΣ.

Δύνασαι σιωπᾶν; Β. ὥστε τοὺς τὰς διαλύσεις
συντιθεμένους κεκραγέναι [πᾶσιν] δοκεῖν.

Hesychius I p. 1041. *Δύνασαι σιωπᾶν; πρῶτον φασὶ Φοινικίδην — ἀποσκῶψαι τὴν σιωπωμένην ὁμολογίαν περὶ τῶν διαλύσεων Ἀντιγόνου καὶ Πύρρου βουλόμενον εἰπεῖν ἐν ταῖς Αὐλητρίσιν οὕτως Δύνασαι σιωπᾶν; κτλ.* Ita enim haec emendavi Hist. crit. p. 482. Secundo versu possis fortasse probabilius *κεκραγέναι δοκεῖν μέγα*, cuius dictionis exempla vide apud Bergkium Comment. p. 430. Ceterum foedus, ad quod respicit poeta, fortasse dicit illud, quo Pyrrhus cum Antigono Gonata coniunctus postea a Lysimacho victus est. V. Pausan. I 10 et Droyseni Hist. Diad. p. 626.

ΜΙΣΟΥΜΕΝΗ.

Μύρτων λέγουσι καὶ μέλιτος ἐγκώμια,
καὶ τῶν προπυλαίων καὶ τέταρτον ἰσχάδων.
τούτων ἐγευσάμην καταπλεύσας εὐθέως
καὶ τῶν προπυλαίων· κοὐδὲν ἦν τούτων ὅλως
πρὸς ἀτταγῆνα συμβαλεῖν τῶν βρωμάτων.

Athenaeus XIV p. 652 d. de ficubus Atticis disserens: *Φοινικίδης δ' ἐν Μισουμένῃ φησί Μίρτων λέγουσι κτλ.* Permira Casauboni est interpretatio *τῶν προπυλαίων*, quae de bellariis aliisve cupediis in aedium sacrarum vestibulis venire solitis intellegit. Immo celeberrima illa quae omnes norunt dicit Propylaea, Pericle auctore condita, quorum tanta fuit magnificentia, ut Graeci ea splendidissimis Persarum aedificiis anteponerent. V. Dio Chrysost. VI p. 199. Recte iam Dobraeus Adv. II p. 349. „Ridetur quidam peregrinus, qui *προπύλαια* edulium esse putat." Peregrinus ille fuisse videtur genere Ionius. Certe Ionicos attagenas celebrat Horatius Epod. II.

Φ Υ Λ Α Ρ Χ Ο Σ. *)

Τρίτον δὲ πρὸς τούτοισι τὸν σοφώτατον
Χαίριππον. οὗτος, ὥσπερ οἶδας, ἐσθίει
μέχρι ἂν διδῷ τις ἢ λάθῃ διαρραγείς.
τοιοῦτ' ἔχει ταμιεῖον ὥσπερ οἰκίας.

Athenaeus X p. 415 e: *περὶ δὲ Χαιρίππου φησὶ Φοινικίδης ἐν Φυλάρχῳ οὕτως Τρίτον κτλ.* Aelianus hominem istum *Χάριππον* vocat V. H. I 27. quem sequutus est Dindorfius. Alteram formam tuetur Menander p. *τὸν ἄμητα Χαίριππ' οὐκ ἐᾷς πέττειν τινά.* Cfr C. Keilius Spec. Onomatol. gr. p. 49. Vs. 1 *τρίτον* PVL. *τὸ τρίτον* AB. *Sapientissimum* cur dicat hominem voracitate infamem non intellego. Malim igitur *βορώτατον.* — Vs. 3 *μέχρι ἂν* P. ceteri *μέχρις ἄν.* — Vs. 4 *ταμιεῖον* B. ceteri *ταμεῖον.* Ibidem *οἰκίαι* PVL. Pro *τοιοῦτ'* fortasse praestat *τοσοῦτ'*.

---

*) V. Hist. crit. p. 482.

EX INCERTA FABULA.

Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ὑπομείναιμ' ἔτι,
Πυθιάς, ἑταιρεῖν. χαιρέτω· μή μοι λέγε·
ἀπέτυχον· οὐδὲν πρὸς ἐμέ· καταλῦσαι θέλω.
εὐθὺς ἐπιχειρήσασα φίλον εἶχόν τινα
στρατιωτικόν· διαπαντὸς οὗτος τὰς μάχας
ἔλεγεν, ἐδείκνυ' ἅμα λέγων τὰ τραύματα,
εἰσέφερε δ' οὐδέν. δωρεὰν ἔφη τινὰ
παρὰ τοῦ βασιλέως λαμβάνειν, καὶ ταῦτ' ἀεὶ
ἔλεγεν· διὰ ταύτην ἣν λέγω τὴν δωρεὰν
ἐνιαυτὸν ἔσχε μ' ὁ κακοδαίμων δωρεάν.
ἀφῆκα τοῦτον, λαμβάνω δ' ἄλλον τινά,
ἰατρόν. οὗτος εἰσάγων πολλούς τινας
ἔτεμν', ἔκαε, πτωχὸς ἦν καὶ δήμιος.
δεινότερος οὗτος θατέρου μοι κατεφάνη.
ὁ μὲν διήγημ' ἔλεγεν, ὁ δ' ἐποίει νεκρούς.
τρίτῳ συνέζευξ' ἡ τύχη με φιλοσόφῳ,
πώγων' ἔχοντι καὶ τρίβωνα καὶ λόγον.
εἰς προὖπτον ἦλθον ἐμπεσοῦσα δὴ κακόν·
οὐδὲν ἐδίδου γάρ· εἴ τι δ' αἰτοίμην, ἔφη
οὐκ ἀγαθὸν εἶναι τἀργύριον. ἔστω κακόν,
διὰ τοῦτο δός μοι, ῥῖψον· οὐκ ἐπείθετο.

Stobaeus Flor. VI 30 cum lemmate *Φοινικίδου.* **Vs. 2. Pythias, quod alias honestarum feminarum nomen erat (v. Diogen. Laert. V 53 et Stobaeus Flor. XXXI 8), apud Phoenicidem aut lenae aut meretricis nomen fuisse videtur. Facit huc Athenaeus XIII p. 487 c:** *Νεμεάδος τῆς αὐλητρίδος Ὑπερείδης μνημονεύει. περὶ ἧς ἄξιον θαυμάζειν πῶς περιεῖδον Ἀθηναῖοι οὕτω προσαγορευομένην τὴν πόρνην, πανηγύρεως ἐνδοξοτάτης ὀνόματι κεχρημένην· κεκώλυτο γὰρ*

τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι ὀνόματα οὐ μόνον ταῖς ἑταιρούσαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις δούλαις, ὥς φησι Πολέμων ἐν τοῖς περὶ ἀκροπόλεως. Sed hanc legem non constanter Atheniensis tenuisse, praeter Nemeam, a qua Theopompus fabulam inscripsit, etiam *Isthmiadis* meretricis nomen docet, de qua v. Athen. XIII p. 593 f. De verbo *ἑταιρεῖν* confer Athenaeus XIII p. 571 d: *καλοῦσι δὲ τὰς μισθαρνούσας ἑταίρας καὶ τὸ ἐπὶ συνουσίαις μισθαρνεῖν ἑταιρεῖν.* — Vs. 3 pro *ἀπέτυχον* H. Stephanus *ἐπέτυχον*, verba ita coniungens *μή μοι λέγε ἐπέτυχον*, id ut significet *ὅτι ἐπέτυχον*, idque Pythias de se ipsa dixerit. Ibidem *καταλῦσαι θέλω*, *missionem dare volo, desinere volo artem meretriciam.* Cfr Machon Athenaei XIII p. 581 c: *καταλελυκυίας τῆς Γναθαινίου σχεδόν, οὐκ ἔτι θ᾽ ἑταιρεῖν ὑπομενούσης.* Nos *das Geschäft aufgeben.* Incertus apud Diodorum Sic. XII 15 *εὐημερῶν κατάλυσον.* Ita enim legendum pro *κατάπαυσον.* Cfr praeterea Iacobsium Animadv. ad Anthol. gr. IX p. 445. — Vs. 6 vulgo *ἐδείκνυ.* Grotius *ἐδείκνυ δ᾽.* Gaisf. *ἐδείκνυ᾽.* — Vs. 11 *δ᾽* additum a Valckenario. — Vs. 13 *ἔτεμν᾽* Stephanus. Libri *ἔτεμνεν.* — Vs. 15 *διήγημ᾽ ἔλεγε νεκροὺς* h. e. *διηγεῖτο ὅτι ἐποίησε νεκρούς.* — Vs. 19 *εἴ τι δ᾽ αἰτοίμην* Grotius. Vulgo *εἰ δέ τ᾽ αἰτοίμην.* Cod. A *τάλαν αἰτῶ τι.* Wakefieldus *εἰ δ᾽ ἐπαιτοίην.* Gaisfordus *εἰ δ᾽ ἂν αἰτοίμην.*

POSIDIPPUS.

(Hist. crit. p. 482)

ΑΝΑΒΛΕΠΩΝ.

Ἐγὼ μάγειρον λαμβάνων ἀκήκοα
τὰ τῶν μαγείρων πάντα καθ᾽ ἕκαστον κακά.
ἀντεργολαβοῦντες ἔλεγον ὁ μὲν ὡς οὐκ ἔχει
ῥῖνα κριτικὴν πρὸς τοὔψον, ὁ δ᾽ ὁτιὴ στόμα
πονηρόν, ὁ δὲ τὴν γλῶτταν εἰς ἀσχήμονας
ἐπιθυμίας ἔνιά τε τῶν ἡδυσμάτων,
κάθαλος, κάτοξος, χναυστικός, προσκαυστικός,
καπνὸν οὐ φέρων, πῦρ οὐ φέρων. ἐκ τοῦ πυρός
εἰς τὰς μαχαίρας ἦλθον· ὧν εἷς οὑτοσί
διὰ τῶν μαχαιρῶν τοῦ πυρός τ᾽ ἐλήλυθεν.

Athenaeus XIV p. 661 f. de coquorum arte disserens: *Ποσείδιππος ἐν Ἀναβλέποντι Ἐγὼ μάγειρον κτλ.* **Vs. 1 libri** *ἀναλαβών.* **Coraes** *ἕνα λαβών,* **quod recepit post Schweighaeuserum Dindorfius. At aoristo nullus hic locus est. Itaque scripsi** *λαμβάνων, cum conducerem,* **scil. in foro ubi coquorum statio erat. — Vs. 2** *καθ᾽ ἕκαστον* **scripsi pro** *καθ᾽ ἑκάστου.* **Et ita etiam Dobraeus Adv. II p. 351. Sed male idem** *τὰ τῶν ἀπόντων πάντα.* **Si quid mutandum, corrigam** *αὑτῶν* **pro** *τὰ τῶν, ab ipsis coquis omnia eorum vitia comperi.* **— Vs. 3 vulgo** *ἀντεργολαβοῦντος ἐλέγομεν ὡς.* **Correxi praeeunte Grotio. Praeterea Dobraeus** *ἔχοι* **pro** *ἔχει.* **— Vs. 4** *κριτικὴν* **B et Casaubonus.** *κρητικὴν*

PVL. Iacobsius τὸ ante *στόμα* addebat. Dobraeus *ὁτιὴ* pro *ὅτι*. — Vs. 5 libri *γλῶσσαν*. — Vs. 6 pro *ἔνιά τε* Dobraeus dubitanter *ἀνεῖτο*. Rectius Dindorfius post *ἐπιθυμίας* aliqua excidisse statuit. Sentenția tale quid requirit:

ὁ δὲ τὴν γλῶτταν εἰς ἀσχήμονας
ἐπιθυμίας [ὥς ἐστι κατακεχρημένος,
ὁ δ' ὅτι ἀφειδής] ἐστι τῶν ἡδυσμάτων,
κάθαλος, κάτοξος —

Vs. 7 *κάθαλος* APV. *κάθηλος* B. *καθ' ἁλὸς* L. Ibid. *κάτοξος* pro *κατ' ὄξους* vel *κατόξους* Grotius. — Vs. 8 *πῦρ οὐ φέρων* Grotius. VL *οὐ πῦρ οὐ φέρων δ'*. B *οὐ πῦρ οὐ φέρων οὐδ'*. — Vs. 9 pro *ἦλθον* B *ἆθλον*. — Vs. 10 *τοῦ πυρός τ'* ex B editum. PVL *τοῦ πυρός*. Dobraeus *τοῦ τε πυρός*. Grotius *εἰς τὸ πῦρ*, quod interpretatur *ad opus faciendum*, non memor proverbialis dictionis *διὰ μαχαιρῶν καὶ πυρὸς ἔρχεσθαι*, de qua vide intpp. Zenobii III 19.

ΑΠΟΚΛΕΙΟΜΕΝΗ.

Respicere videtur hanc fabulam Strato in Anthol. Palat. vol. II p. 510: *Μνησθήσει τούτων, ὑπερήφανε, καὶ σὺ φιλήσεις, καὶ κωμῳδήσεις τὴν ἀποκλειομένην.* Quamquam fortasse etiam alii poetae hoc titulo comoedias scripserunt.

I.

Ταυτὶ μὲν οὖν τοιαῦτα· συμβαίνει δέ τι
νῦν μοι διακονοῦντι παρὰ τῷ δεσπότῃ
ἀστεῖον· οὐχ ἁλώσομ' ἐκφέρων κρέας.

Athenaeus XIV p. 659 a: *ἀλλ' ὅ γε Ποσείδιππος περὶ δούλων μαγείρων ἐν Ἀποκλειομένῃ φησί Ταυτί κτλ.* Ad eundem hunc locum respiciens iam supra Athenaeus p. 658 f. scripsit: *οὐδὲ γὰρ ἂν εὕροι τις ὑμῶν δοῦλόν τινα μάγειρον ἐν κωμῳδίᾳ πλὴν παρὰ Ποσειδίππῳ μόνῳ.* Coqui apud Athenienses libera utebantur conditione, habebantque statio-

nem suam in foro, ubi pacta mercede eos conducebat quisquis eorum opera in convivio apparando uti vellet. Servi ut culinariam artem exercerent, id sub Macedonum demum imperio institutum esse disertim l. l. annotavit Athenaeus. Ex hoc genere fuit is quem Posidippus et hac in fabula et in Syntrophis in scenam produxerat. Qui quod dicit vs. 3 *οὐχ ἁλώσομ' ἐκφέρων κρέας*, id non recte, ut mihi quidem videtur, Casaubonus ad epularum tenuitatem traxit, ex quibus aliquid furto subducere operae pretium non esset. Quam in rem affert Aristoph. Pac. vs. 13. Mihi hoc potius homo dicere videtur: Quam diu libera utebar conditione, si quid forte finitis, ad quas operam meam condixeram, epulis mecum auferrem, in furto fere a ianitore deprehensus sum: nunc autem, quum totus in domini servitium concesserim, id nequaquam mihi usu veniet; tutus enim et tranquillus a ianitoris vigilantia furto meo me oblectabo.

II.

Athenaeus VII p. 301 b: *ἑνικῶς (ἑψητὸς) Νικόστρατος ἐν Ἡσιόδῳ „βεμβράδ' ἀφύην ἑψητόν."* *Ποσείδιππος Ἀποκλειομένῃ Ἑψητὸν ἀγοράζειν τινά.* Sotades *Ἐγκλειομ.* vs. 18 *ἑψητὸν δὲ μετὰ ταύτας τινά.*

III.

Pollux X 98: *τὸ τηγανίζεσθαι ἔστιν ἐν Ἀποκλειομένῃ Ποσειδίππου.*

ΓΑΛΑΤΗΣ. *)

I.

Pollux VII 111: *ἣν Ὅμηρος κορώνην λέγει, νῦν κόρακα καλοῦσι, καὶ Ποσείδιππος ἐν Γαλάτῃ ὁ νέος κωμικὸς εἰπὼν κόρακι κλύεται* (Kuhnius *κρούεται*) *ἡ θύρα. ἔστι μὲν οὖν [οὐ] κεκριμένη τοῖς νέοις ἡ φωνή, ληπτέον δὲ καὶ*

*) V. Hist. crit. p. 483.

τὰ σπάνια παρ᾽ αὐτῶν εἰ καὶ μὴ εἴη χρηστά. MS Falck. καὶ Ποσείδιππος ἐν Γαλάτῃ ὁ νέος κωμικὸς εἰπὼν κόρακι κλύε (Hemsterh. κροῦε) τὰς θυρίδας. Idem X 22: Ποσείδιππος γοῦν ἐν Γαλάτῃ φησὶν κόρακι κρούεθ᾽ ἡ θυρά. MS Falck. Ποσείδιππος ἐν Γάλατι (sic) φησί κόρακι κλείεθ᾽ ἡ θύρα. Hoc verum videtur.

II.

Pollux IV 175: ἔνιοι δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι κωμῳδούντων τῶν νέων, οἷον Φιλήμων ἐν Σικελικῷ καὶ Ποσείδιππος ἐν Γαλάτῃ, λίτρας μνημονεύουσι.

ΔΗΜΟΤΑΙ.

Photius Lex. p. 291 2. Νεανιεύεται: Ἄμφις Ἐρίθοις. Ποσείδιππος Δημόταις.

ΕΡΜΑΦΡΟΔΙΤΟΣ.

Υἱὸν τρέφει πᾶς κἂν πένης τις ὢν τύχῃ,
θυγατέρα δ᾽ ἐκτίθησι κἂν ᾖ πλούσιος.

Stobaeus Flor. LXXVII 6 cum lemmate Ποσειδίππου Ἑρμαφροδίτου. Vs. 1 πᾶς AB. Vulgo τις. — Vs. 2 δ᾽ omittit B.

ΕΠΙΣΤΑΘΜΟΣ.

Σκηνάς, ὄχους,
ῥίσκους, ἀορτάς, τάχανα, λαμπῆνας, ὄνους.

Pollux X 139: αἱ δὲ ἀορταὶ εἴρηνται ἐν Ποσειδίππου Ἐπιστάθμῳ Σκηνάς κτλ. Vs. 2 Kuhnius λάχανα afferens Hesychium, Λάχανα: τὸ ἐπὶ τῆς ἀπήνης πεπλεγμένον, ἐν ᾧ καθέζονται. Idem voluit Toupius Emend. IV p. 235. Sed ipsum illud λάχανα Hesychii controversum est. Suspicor igitur λάσανα, quamquam video quid obverti possit.

Ε Φ Ε Σ Ι Α.

Φρύνη πρὸ ἡμῶν γέγονεν ἐπιφανεστάτη
πολὺ τῶν ἑταιρῶν· καὶ γὰρ εἰ νεωτέρα
τῶν τότε χρόνων εἶ, τόν γ' ἀγῶν' ἀκήκοας.
βλάπτειν δοκοῦσα τοὺς βίους μείζους βλαβὰς
εἰς Ἡλιαίαν ἦλθε περὶ τοῦ σώματος,
καὶ τῶν δικαστῶν καθ' ἕνα δεξιουμένη
μετὰ δακρύων διέσωσε τὴν ψυχὴν μόλις.

Athenaeus XIII p. 591 c. de Phryne disserens: *Ποσείδιππος δὲ ὁ κωμικὸς ἐν Ἐφεσίᾳ τάδε φησὶ περὶ αὐτῆς Φρύνη κτλ.* **De Phrynae causa capitali vide Iacobsii Commentationes ad antiquit. pertin. p. 438. Quam quod Meyerus de Proc. Attic. III p. 304 coram Heliastis actam esse suspicatur, id hic Posidippi locus extra dubium ponit. Vs. 1 Iacobsius Animadv. ad Athen. p. 318** *περισήμων.* **Dobraeus Adv. II p. 346** *πρό γ' ἡμῶν.* **Quorum neutro opus videtur. Vide ad Antiphanis fragm. p. 81. — Vs. 3** *εἶ* **Casaubonus. Libri** *εἴη.* **— Vs. 5 libri** *τὴν Ἡλιαίαν εἷλε.* **Correxit Dobraeus. „Formula forensis,** *εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς. Ἡλιαία* **sine articulo Aristophanes Equ. 893." Ita etiam Diogenes Laert. I 66.**

Κ Ω Δ Ω Ν. *)

Τὸν παῖδ' ἄνω σπεύδοντα πρὸς τὸ τελώνιον.

Pollux IX 28: *εἴρηται δὲ τὸ τελώνιον ἐν Ποσειδίππου Κώδωνι Τὸν παῖδ' ἄνω κτλ.*

Λ Ο Κ Ρ Ι Δ Ε Σ. **)

Ὥρα περαίνειν ἐγχέλεια, καράβους,
κόγχας, ἐχίνους προσφάτους, μηκώνια,
πίννας, τραχήλους, μύας.

---

*) V. Hist. crit. p. 483. **) V. Hist. crit. p. 483.

Athenaeus III p. 87 f: οἱ τράχηλοι τῶν πορφυρῶν εὐθετοῦσι πρὸς τὰς τῶν στομάχων διαθέσεις. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ποσείδιππος ἐν Λοκρίσιν οὕτως Ὥρα κτλ. Vs. 1 περαίνειν *absumere* interpretatur Schweighaeuserus. Vereor ut recte; nisi corruptum est, idem esse putem quod πορίζειν, *comparare, herbei schaffen.* Ibidem ἐγχέλεια Porsonus. Libri ἐγχέλυα, ἐγχέλυσι, ἐγχέλια. Ibidem καὶ ante καράβους addit L. — Vs. 3 τραχήλους. Respicit haec Photius Lex. p. 598. Τράχηλοι: τῶν θαλασσίων πορφυρῶν. οὕτως Ποσείδιππος. Etymol. M. p. 764 48: ἐν τῷ ῥητορικῷ λεξικῷ τράχηλον εὗρον σημαίνειν τῶν θαλασσίων πορφυρῶν. οὕτω Ποσείδιππος. Easdem conchyliorum cervices intellegendas esse docui in Eubuli Mys. p. 237: ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας ὅλης τραχήλους. Cfr Archedicum Thes. II 4 δραχμῆς τραχήλους. Eas validioribus cibis accenset laudatus a Casaubono Petronius Sat. cap. CXXX: *mox cibis validioribus pastus, id est bulbis cochlearumque sine iure cervicibus, hausi parcius merum.* Recte igitur Salmasius Exerc. Plin. p. 792 τραχήλους, ut μηκώνια vs. 2 commemorata, non proprium piscium genus esse, sed quia per se coquebantur, ideo seorsim nominasse Posidippum monuit.

ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ.

I.

Ὥστ' ἐν ἡμέραις δέκα
εἶναι δοκεῖν Ζήνωνος ἐγκρατέστερον.

Diogenes Laert. VII 27: ἤδη δὲ καὶ εἰς παροιμίαν σχεδὸν ἐχώρησεν (Zeno)· ἐλέγετο γοῦν ἐπ' αὐτῷ „τοῦ φιλοσόφου Ζήνωνος ἐγκρατέστερος." ἀλλὰ καὶ Ποσείδιππος Μεταφερομένοις Ὥστ' ἐν ἡμέραις — ἐγκρατέστερον. *)

*) Adduntur proxime haec: τῷ γὰρ ὄντι πάντας ὑπερεβάλλετο τῷ τε εἴδει τούτῳ καὶ τῇ σεμνότητι καὶ δὴ νὴ Δία καὶ μακαριότητι. Lege μακροβιότητι. Sequitur enim ὀκτὼ γὰρ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα βιοὺς ἔτη κατέστρεψεν.

II. III.

Athenaeus III p. 118 b: *Κυβίων δὲ μνημονεύει Ποσείδιππος ἐν Μεταφερομένῳ* (sic). — Antiatticista p. 102 32. *Κύπριον: τὸ τάριχον. Ποσείδιππος ἐν Μεταφερομένοις.* Cyprium salsamentum et cybia in cibis memorata fuisse videntur, quibus adolescens ille se ingurgitabat, quem nescio quis philosophus vel paedagogus Fragm. I intra paucos dies ad summam frugalitatem se revocaturum esse pollicetur.

Μ Υ Ρ Μ Η Ξ. *)

I.

Ὧν τοῖς θεοῖς ἄνθρωπος εὔχεται τυχεῖν
τῆς εὐθανασίας κρεῖττον οὐδὲν εὔχεται.

Stobaeus Flor. CXVIII 17: *Ποσειδίππου ἐκ Μύρμηκος.* Vs. 2 *εὐθανασίας* cod. A. *ἀθανασίας* vulgo.

II.

Οὕτω τι πολύπουν ἐστὶν ἡ λύπη κακόν.

Stobaeus Flor. XCIX 29: *Ποσειδίππου ἐκ Μύρμηκος.* Pro *τι* cod. A *τοι.*

Ο Μ Ο Ι Ο Ι.

Ἔργον γε λύπην ἐκφυγεῖν, ἡ δ' ἡμέρα
ἀεί τι καινὸν εἰς τὸ φροντίζειν φέρει.

Stobaeus Flor. XCIX 30: *Ποσειδίππου ἐξ Ὁμοίων.* Compares proverbium *ἡ Λιβύη ἀεί τι καινὸν θηρίον φέρει.* Vide vol. III p. 352.

Π Α Ι Δ Ι Ο Ν.

Athenaeus III p. 94 c: *εἴρηται γὰρ καὶ τὸ ἐφθοπώλιον παρὰ Ποσειδίππῳ ἐν Παιδίῳ.*

---

*) V. Hist. crit. p. 483.

ΠΟΡΝΟΒΟΣΚΟΣ.

Ὁ μὴ πεπλευκὼς οὐδὲν ἑόρακεν κακόν·
τῶν μονομαχούντων ἐσμὲν ἀθλιώτεροι.

Athenaeus IV p. 154 f: ὁ δὲ κωμῳδιοποιὸς Ποσείδιππος ἐν Πορνοβοσκῷ φησιν Ὁ μὴ κτλ. Libri ἑώρακεν.

ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ.

I.

Ἐβάδιζες ἔξω τῶν πυλῶν μάγειρος ὤν;
Β. ἐντὸς πυλῶν γὰρ ἂν μένων ἄδειπνος ἦν.
Α. πότερ' οὖν ἀφεῖσαι; Β. κατ' ἀγορὰν ἐργάζομαι·
ἐπρίατο γάρ τις ὁμότεχνός με γνώριμος.

Athenaeus XIV p. 659 c: ὅ γε Ποσείδιππος περὶ δούλων μαγείρων ἐν Ἀποκλειομένῃ φησὶν — καὶ ἐν Συντρόφοις Ἐβάδιζες κτλ. Vs. 2 ἐντὸς πυλῶν γὰρ ἂν μένων addita sunt ex A. Ita enim recte Dindorfius correxit lectionem codicis, qui παρμένων habet pro παραμένων. Idem postea etiam Dobraeus Adv. II p. 350. — Vs. 3 legebatur πότερον οὖν ἀφείσεα. Correxit Dobraeus: „*Num igitur manu missus es? — Minime: emit me quidam eorum qui apud forum profitentur.* Nempe quidam ruri degens hunc coquum apud forum isto die conduxerat." Post haec missa facere licet commenta reliquorum.

II.

Ἔνδοθι προνομεύειν ὅρμενα.

Photius Lex. p. 348 4. Ὅρμενα: τὰ τῆς κράμβης· Ποσείδιππος Συντρόφοις Ἔνδοθι προνομεύειν ὅρμενα. παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς οὐχ εὕρομεν. Cfr ad Nicostrati fragm. inc. fab. VII. Verbo προνομεύειν qui ante Posidippum usus sit vix reperias. Cfr Piersonus ad Moer. p. 304.

ΦΙΛΟΠΑΤΩΡ.

Antiatticista p. 93 19. Ἐθισμός: ἀντὶ τοῦ ἔθος. Ποσείδιππος Φιλοπάτορι. V. Lobeck ad Phryn. p. 511.

ΧΟΡΕΥΟΥΣΑΙ.

Μαθητὰ Λεύκων οἵ τε συνδιάκονοι
ὑμεῖς· ἅπας γάρ ἐστιν οἰκεῖος τόπος
ὑπὲρ τέχνης λαλεῖν τι. τῶν ἡδυσμάτων
πάντων κράτιστόν ἐστιν ἐν μαγειρικῇ
ἀλαζονεία· τὸ καθ' ὅλου δὲ τῶν τεχνῶν
ὄψει σχεδόν τι πάντα τοῦθ' ἡγούμενον.
ξεναγὸς οὗτος, ὅστις ἂν θώρακ' ἔχῃ
φολιδωτὸν ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον,
ἐφάνη Βριάρεως, ἂν τύχῃ δ' ἐστὶν λαγώς.
ὁ μάγειρος ἂν μὲν ὑποδιακόνους ἔχων
πρὸς τὸν ἰδιώτην καὶ μαθητὰς εἰσίῃ,
κυμινοπρίστας πάντας ἢ λιμοὺς καλῶν,
ἔπτηξ' ἕκαστος εὐθύς. ἂν δ' ἀληθινόν
σαυτὸν παραβάλλῃς, καὶ προσεκδαρεὶς ἄπει.
ὅπερ οὖν ὑπεθέμην, τῷ κενῷ χώραν δίδου.
καὶ τὰ στόμια γίγνωσκε τῶν κεκλημένων·
ὥσπερ γὰρ εἰς τἀμπόρια τῆς τέχνης πέρας
τοῦτ' ἔστιν, ἂν εὖ προσδράμῃς πρὸς τὸ στόμα.
διακονοῦμεν νῦν γάμους. τὸ θῦμα βοῦς,
ὁ διδοὺς ἐπιφανής, ἐπιφανὴς ὁ λαμβάνων.
τούτων γυναῖκες ἱέρειαι τῇ θεᾷ θεοί,
κορύβαντες, αὐλοί, παννυχίδες, ἀναστροφή.
ἱππόδρομος οὗτός ἐστί σοι μαγειρικῆς.
μέμνησο καὶ σὺ τοῦτο.

Athenaeus IX p. 376 e: *ἀλλ' ἢ νομίζετέ με ἔλαττον πεπαιδεῦσθαι τῶν ἀρχαίων ἐκείνων μαγείρων, περὶ ὧν οἱ κωμῳδιοποιοὶ λέγουσι; Ποσείδιππος μὲν ἐν Χορευούσαις· μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ λέγων πρὸς τοὺς μαθητὰς τάδε Μαθητὰ Λεύκων κτλ.* Vs. 3 *λαλεῖν* P. *ἀλλειν* A. *ἄλλειν* BPV. — Vs. 6 *ὄψει σχεδόν τι πάντα τοὖθ'* Porsonus pro *ὄψεις δ' ἔχοντι τοὖθ'*. — Vs. 7 pro *ὅστις ἂν* requirebam *ἡνίκ' ἄν*, vel *οἷον ξεναγὸς οὗτος, ἂν θώρακ' ἔχῃ* etc. — Vs. 8 *δράκοντα σεσιδηρωμένον* de dracone in clypei ferrea lamina sculpto interpretatur Casaubonus, de ipso clypeo Schweighaeuserus. — Vs. 9 *Βριάρεως*. Similiter Briarei nomine usus est Timocles Her. vs. 4. ubi vide notas. — Vs. 10 *μὲν* add. ABCL. om. PV. — Vs. 12 *ἢ* add. ABCL. om. VL. *καλῶν* pro *καλῶς* Grotius Excerpt. p. 817. qui ad sensum huius versus recte monuit audacter coquum exprobare domesticis nimiam tenuitatem. *λιμοὺς* dicit *famelicos.* Eustathius p. 1828 6: *φειδωλὸς καὶ κίμβιξ — καὶ κυμινοπρίστης, ἔτι δὲ καὶ λιμός.* — Vs. 13 *ἔπτηξ'* Casaubonus. *ἐπίτηξ'* PVL. *ἔπειτ' ἦξεν* C. qui *ἕκαστος εὐθὺς* omittit. *ἀληθινὸν* coquum dicit eum, qui simplex et sine pompa et specie inanium accesserit, ut perspecte annotavit Casaubonus. — Vs. 14 Dindorfius *πρὸς ἐκδαρείς.* Utro modo scribatur perinde est. Alexis Mant. II 8 p. 450: *αὗται δ' ἀδικοῦσαι καὶ προσεγκαλοῦσ' ἔτι.* Plato comicus Lacon. I, 6 *καὶ προσαναφῦσαν.* Et sic saepe etiam alii. Quibus locis qui *πρὸς* seorsim scribere volunt, eandem rationem etiam in aliis compositis sequi debebunt. — Vs. 15 *ὅπερ οὖν ὑπεθέμην, igitur quod iam praecepi.* — Vs. 16 *στόμιον* insolentius de gula dixit, quo sensu alias *στόμα* ponitur. Nec tamen recte Casaubonus *στόματα.* — Vs. 18 *ἂν εὖ* CL. *ἄνευ* APV. Sensum horum verborum optime expressit Grotius:

> nam plane extrema nostrae est artis linea,
> quasi circa portum, recta in os incurrere.

Idem recte monuit ambiguitatem esse in voce *στόμια*, quae et *ostium fluminis* significat et *os hominis.* Rectius et ad h. l. accommodatius dixisset *os portus.* Cfr Pollux I 102.

IX 28. Ceterum „ἐμπόριον hic significat locum mercaturae idoneum quae per mare fit. πόλιν ἐπὶ ἐμπορίου κειμένην dicit Athen. infra p. 526 e. loquens de Byzantio: idem sonat Romanorum *emporium*. Cfr Vitruv. V 12." Coraes. — Vs. 20 ὁ διδοὺς socer, ὁ λαμβάνων gener. — Vs. 21 Erfurdtius Observ. p. 441 γυναῖκές εἰσ' ἱέρειαι τῇ θεᾷ, omisso θεοί. Omnia in maius augens coquus *deos deasque* in illo nuptiali convivio praesentes adesse dicere potuit; itaque suspicari possis τούτων γυναῖκες, ἱερέαι (vel ἱερίαι), θεοί, θεοί. Forma ἱερέα vel ἱερία in Posidippo nihil mirationis haberet. Praeterea vitium haerere videtur in τούτων, quod ad socerum generumque versu superiore memoratos referri non potest. — Vs. 22 κορύβαντες i. e. *temulenti comissatores*. V. Lobeckium Aglaoph. p. 1154. Ibidem „ἀναστροφὴ idem est „ac *circulus* apud Romanos, *cercle* apud Gallos; nempe po„litiorum hominum congressus. Italis ad verbum est *conver„sazione*. Neograeci συναναστροφὴν eodem usurpant sensu." Coraes. — Vs. 24 τοῦτο scripsi pro τουτί.

FABULARUM INCERTARUM FRAGMENTA.

I.

Ἰδιώτης μέγας
αὐτοῖς ὁ Σεύθης. οἶσθα δ' ὦ βέλτισθ' ὅτι
ἀγαθοῦ στρατηγοῦ διαφέρειν οὐδὲν δοκεῖ.
οἱ πολέμιοι πάρεισιν· ὁ βαθὺς τῇ φύσει
στρατηγὸς ἕστηκεν, τὸ πρᾶγμ' ἐδέξατο.
πολέμιός ἐστι πᾶς ὁ συμπίνων ὄχλος.
κινεῖ γὰρ ἀθρόος οὗτος· εἰσελήλυθεν
ἐκ πέντε καὶ δέχ' ἡμερῶν προηλπικὼς
τὸ δεῖπνον, ὁρμῆς μεστός, ἐκλελεγμένος,
τηρῶν πότ' ἐπὶ τὰς χεῖρας οἴσει τις. νόει
ὄχλου τοιούτου ῥαχίαν ἠθροισμένην.

Athenaeus IX p. 377 b: *καὶ περὶ ἑτέρου δὲ μαγείρου, ὄνομα δέ ἐστι Σεύθης, ὁ αὐτός φησι ποιητὴς οὕτως Ἰδιώτης μέγας κτλ.* Vs. 1 *ἔφη* inter *ἰδιώτης* et *μέγας* inserit A. — Vs. 2 *σευήθης* A. *οἶσθα δ' ὦ* pro *οἶσθα ὦ* Grotius. *οἶσθας ὦ* Piersonus ad Moer. p. 283. — Vs. 3 *οὐθὲν* A. — Vs. 5 „*ἔστηκεν, τὸ* vel *ἔστη καὶ τὸ* Casaubonus. Libri *ἔστηκεν* (*ἔστηκε* C) *καὶ τό. ἑστηκὼς τὸ* Wakefieldus Silv. crit. III p. 29." *Dindorfius.* — Vs. 7 inepte vulgo *πίνει.* Recte *κινεῖ* Grotius, quod miror sprevisse Dindorfium. Verbum ex re militari ductum. Polybius II 54: *αὖθις ἐκ ποδὸς ἐκίνει ποιούμενος τὴν πορείαν ὡς ἐπ' Ἀρκαδίας.* Ibidem *ἀθρόος* scripsi ex B pro edito *ἀθρόως.* — Vs. 8 *προηλπικὼς* C. *προσηλπικὼς* PVL. — Vs. 9 libri *ἐκλελυμένος,* quo retento olim post *μεστὸς* addebam *ὤν*, quod recepit Dindorfius. At *ἐκλελυμένος,* sive exercitum *viribus defectum* seu *fame enectum* intellegas, hoc loco ferri non potest. Scripsi igitur *ἐκλελεγμένος,* quo *delectos milites* significari constat. — Vs. 11 *ῥακίαν* AB. *ῥακείαν* PVL. *ῥαχίαν* Schweighaeuserus, quod recipiendum duxi. At idem frustra *ἠθροισμένον.*

II.

Ἑλλὰς μέν ἐστι μία, πόλεις δὲ πλείονες·
σὺ μὲν ἀττικίζεις, ἡνίκ' ἂν φωνὴν λέγῃς
αὐτοῦ τίν', οἱ δ' Ἕλληνες ἑλληνίζομεν.
τί προσδιατρίβων συλλαβαῖς καὶ γράμμασιν
τὴν εὐτραπελίαν εἰς ἀηδίαν ἄγεις;

Dicaearchus V. Graec. in Hudsoni Geogr. min. II p. 23: *ὅτι δὲ πᾶσα ἣν κατηριθμήμεθα Ἑλλάς ἐστι, μαρτυρεῖ ἡμῖν ὁ τῶν κωμῳδιῶν ποιητὴς Ποσείδιππος, μεμφόμενος Ἀθηναίοις ὅτι τὴν αὐτῶν φωνὴν καὶ τὴν πόλιν φασὶν Ἑλλάδος εἶναι, λέγων οὕτως Ἑλλὰς μέν ἐστι κτλ. πρὸς μὲν τοὺς οὐχ ὑπολαμβάνοντας εἶναι τὴν Θετταλίαν τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲ τοὺς Θετταλούς, Ἕλληνος ἀπογόνους ὄντας, ἑλληνίζειν ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.* „Thessalus aliquis, ut apparet, in

terra Attica natum in his versibus alloquitur, aitque ut Attici ἀττικίζειν dici debent, quum sua lingua utuntur, ita ceteros Graecos ἑλληνίζειν." Salmasius ad Solin. p. 100 F. — Vs. 3 αὑτοῦ τίν' Salmasius. Vulgo αὑτοῦ τινες. Idem in libro de L. Hellen. p. 165 et 409 praeterea σαυτοῦ. Hudsonus ἀστοῦ τινος. Minus etiam apte Grotius αὐτόχθονος. — Vs. 4 τί προσδιατρίβων etc. Nimirum Atticus ille alterum minus attice loquentem notaverat.

III.

Ναοὶ δύ' εἰσὶ καὶ στοά, καὶ τοὔνομα,
καὶ τὸ βαλανεῖον, καὶ τὸ Σαράβου κλέος,
τὸ πολὺ μὲν ἀκτή, τοῖς δ' Ἐλευθερίοις πόλις.

Dicaearchus V. Graec. in Hudsoni Geogr. min. II p. 14: ἡ δὲ πόλις (Πλαταιαὶ) κατὰ τὸν κωμῳδιῶν ποιητὴν Ποσείδιππον Ναοὶ δύ' εἰσί κτλ. Vs. 1 fortasse νεῴ. Ceterum non duo, sed tria Plataeensium templa celebrat Pausanias IX 3 et 4. Iunonis, Minervae, Cereris. — Vs. 2 legebatur Σηράμβου. Unice vera huius nominis scriptura est Σάραβος, docente versu dactylico Achaei apud Athen. IV p. 173 e. (C. L. Urlichs Fragm. Achaei Eretr. p. 51) Σαραβικῶν κοπίδων συνομώνυμε. Eaque forma omnibus locis restituenda est, ubicunque cauponis istius Plataeensis nomen Σάραμβος scribitur. — Vs. 3 cum littore comparat Plataeensium urbem propter solitudinem. Similiter Accius apud Cicer. ad Attic. I, 18: *non homo, sed littus aer et solitudo mera*, quamquam is de Lemno insula loquitur. Tum Ἐλευθερίοις pro vulgato ἐλευθέροις restituit I. Vossius ad Scylac. p. 9. De Eleutheriorum festo summa cum solennitate apud Plataeenses celebrato nota sunt omnia.

IV.

Οὐδεὶς ἀλύπως τὸν βίον διήγαγεν
ἄνθρωπος ὤν, οὐδὲ μέχρι τοῦ τέλους πάλιν
ἔμεινεν εὐτυχῶν.

Clemens Alex. Strom. VI p. 264 Sylb.: *Ποσείδιππος Οὐδεὶς ἀλύπως κτλ.* Habet etiam Maximus Conf. CXLV p. 231 et omisso auctoris nomine Stobaeus Flor. XCIX 14. Vs. 1 Stobaeus *ἄλυπος*. — Vs. 2 Stobaeus *οὐδὲ μέχρι τέλους*. Maximus *οὐδ' ἄχρι τέλους*. Clemens *οὐδ' ἄχρι τοῦ τέλους*. Ex his inter se collatis genuinam lectionem restitui. Tum *πάλιν* unus servavit Clemens. Poterat hoc exemplo uti Porsonus Add. ad Hecub. 1161. — Vs. 3 nonne *ἔμεινε δυστυχῶν*?

V.

Τὴν χλανίδα πάντες, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐμέ
προσηγόρευον· οὐδὲ εἷς νῦν μοι λαλεῖ.

Stobaeus Flor. XIV 1 cum lemmate *Ποσειδίππου.*

VI.

Διὰ τὴν τέχνην μὲν γνωρίμους ἐκτησάμην
πολλούς, διὰ τὸν τρόπον δὲ τοὺς πλείστους φίλους.

Stobaeus Flor. XXXVII 14 in titulo *περὶ χρηστότητος*, cum lemmate *Ποσειδίππου*. Pro *τέχνην* nescio an *τύχην* scribendum sit.

VII.

Οὐκ ἔργον ἐστὶν εὖ λέγειν, ἀλλ' εὖ ποιεῖν·
πολλοὶ γὰρ εὖ λέγοντες οὐκ ἔχουσι νοῦν.

Stobaei Append. Flor. IV p. 383 Lips. cum lemmate *Ποσειδίππου.*

VIII.

Διψηρός, ἄτοπος ὁ μυρίνης ὁ τίμιος.

Athenaeus I p. 32 b: *μυρίνης δὲ οἶνος κεῖται παρὰ Ποσειδίππῳ Διψηρός κτλ.* *Siticulosum* vinum quo sensu dicatur nescio. Pro *ἄτοπος*, quod ineptum vini epitheton est, Coraes coniecit *ἄποτος*. Mihi *ἄτονος* scribendum videtur, quod non raro dicitur de vino debili et languido, quale *τὸν μυρίνην* fuisse consentaneum est. Pro *μυρίνης* legebatur *μυρρίνης*. Correxit Porsonus. Cfr quae annotavi ad Philippidis fragm. inc. fab. XVII p. 478.

IX.

Antiatticista p. 104 19. *Κακοπρόσωπος*: *Ποσείδιππος*.

X.

Harpocratio p. 98 9: *ἐπάναγκες δὲ ἦν τοῖς ἔγγιστα γένους τὰς θήσσας ἢ λαμβάνειν πρὸς γάμον ἢ ε̄ μνᾶς διδόναι, ὥς καὶ Ποσείδιππός που ὁ κωμικός φησιν.*

XI.

Lexicon Bekkeri Anecd. p. 350 21. *Ἄθετος*: *ὁ ἀποίητος. οὕτω Ποσείδιππος.*

XII.

Lexicon Bekkeri Anecd. p. 424 25. *Ἀπηλιώτης*: *ἐν τῷ π. καὶ ἀντήλιος, καὶ πάντα τὰ ὅμοια ψιλῶς. καὶ ἡ ἐπηλὶς ἔστι παρὰ Ποσειδίππῳ.* Dixit de his similibusque formis Lobeckius ad Soph. Aiac. 805. Pro *ἐπηλίς* rectius *ἔπηλις* scriptum apud Suidam s. v. *ἀπηλιώτης* et *ἔπηλις*. V. Arcadium p. 31 12.

XIII.

Lexicon Bekkeri Anecd. p. 462 25: *λέγεται δὲ αὐθέκαστα καὶ τὰ αὐτόματα* (*αὐτόνομα*? an *αὐτογνώμονα*?) *καὶ σκληρά. Μένανδρός φησι „πικροῦ γέροντος αὐθεκάστου τὸν τρόπον." Ποσείδιππος δὲ ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἐχρήσατο.* Vide ad Philem. fragm. p. 393 ed. mai.

XIV.

Photius Lex. p. 459 4. *Προσέκοψε τῷ ἀνθρώπῳ*: *ἀντὶ τοῦ ἠλλοτριώσατο. οὕτως Ποσείδιππος.* Eadem Suidas. Scribendum *προσέκοψε τἀνθρώπῳ*.

XV.

Τὸ τῆς ἐλάας δένδρον.

Grammaticus Crameri Anecd. Ox. II p. 277 13 de duplicibus formis (*θίον* et *θύος*, *δρίον* et *δρίος*, *κρίνον* et *κρίνος*) disserens: *καὶ παρὰ Ποσειδίππῳ Τὸ τῆς ἐλαίας δένδρον. καὶ πάλιν παρ' Ἀριστοφάνει „τὰ δὲ δὴ δένδρη."* Cfr ad Pherecratis fragm. p. 318.

XVI.

Photius p. 193 18. *Κύφωνες: ἱμάτια γυναικεῖα ἢ χιτῶνος εἶδος. οὕτως Ποσείδιππος.*

XVII.

Pollux III 101: *καὶ τὸ ὄνομα παρὰ Θουκυδίδῃ* (III 20) *οἱ ἐπίχαρτοι, ὡς καὶ οἱ καταγέλαστοι. τὸ γὰρ παρὰ Ποσειδίππῳ ἐπίχαρμα πονηρόν.* Theocrit. II 20: *καὶ τὶν ἐπίχαρμα τέτυγμαι.*

XVIII.

Pollux X 140: *καὶ ξυρὸν καὶ ξυροδόχη, ὡς καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνης* (vs. 219) — *καὶ ὀνυχιστήρια δὲ λεπτὰ Ποσειδίππῳ.* Ita Salmasius pro *ὀνυστήρια.* Pro *λεπτὰ* scribendum videtur *λέγεται.*

Stephanus Byz. p. 154: *λέγεται βᾶρις ἡ οἰκία, ὡς Ποσείδιππος, καὶ ἡ συνοικία, ὡς Ἔφορος.* Ammonius p. 29: *βᾶρις μὲν γάρ ἐστιν Αἰγύπτιον πλοῖον, λέγεται δὲ καὶ ἡ μεγάλη οἰκία, ὡς ὑπὸ Φιλίππου.* Ubi recte Valckenarius *ὡς Ποσείδιππος,* sive malis *ὡς ὑπὸ Ποσειδίππου,* non comicum h. l. intellegens Posidippum, sed epigrammatum auctorem notissimum, quem etiam alio loco (v. *Ζέλεια* p. 372) ad partes vocat Stephanus. Hinc corrige Hist. crit. p. 484. ubi ex recensu fabularum Posidippi dele etiam *Φιλοσόφους,* quos perperam recepi ex Diogene Laert. VII 27. ubi verba *οἱ δὲ Ποσειδίππου* delenda esse vidit Rossius.

D A M O X E N U S.

(Hist. crit. p. 484)

ΑΥΤΟΝ ΠΕΝΘΩΝ.

Εἰ δ' οὐχ ἱκανόν σοι, τὸν ἐλέφανθ' ἥκει φέρων
ὁ παῖς. Β. τί δ' ἐστὶ τοῦτο, πρὸς θεῶν; Α. ῥυτόν
δίκρουνον, ἡλίκον τι τρεῖς χωρεῖν χόας,
Ἄλκωνος ἔργον. προὔπιεν δέ μοί ποτε
ἐν Κυψέλοις Ἀδαῖος.

Athenaeus XI p. 468 f: Ἐλέφας. οὕτως ἐκαλεῖτο ποτήριόν τι, ὡς Δαμόξενός φησιν ἐν Αὑτὸν (ita A pro vulgato αὑτῷ) πενθοῦντι Εἰ δ' οὐχ ἱκανόν κτλ. Vs. 4 Ἄλκωνος ἔργον. De Alcone nobili artifice vide Pausaniam III 14 et Ovidii Metam. XIII 684. quae neglexit cum nostro loco Silligius Catal. Artific. p. 36. — Vs. 3 Epit. χοᾶς, ut Eustathius ad Hom. Iliad. p. 1286 26: κεῖται δὲ καὶ οὐδετέρως (τὸ ῥυτὸν) ἐν τῷ· ἐλέφας ἐστὶ ῥυτὸν δίκρουνον τρεῖς χωροῦν χοᾶς. At Hesychius I p. 1174 hunc ipsum, ut videtur, locum respiciens: ἐλέφας — καὶ ῥυτόν, τρεῖς χόας χωροῦν. De elephante confer Epinicum Athenaei XI p. 497 a. Eodem versu χωρεῖν scripsi suadente Corae pro χωροῦν. — Vs. 5 Ἀδαῖος AB. Ἀδέος P. ἡδέως VL. Adaei nomen hinc sumpsit fortasse Suidas, Ἀδαῖος: ὄνομα κύριον. Fuit sub Philippo Amyntae filio dux mercenariorum, Alectryon ludibrii causa appellatus (v. vol. III p. 565), non confundendus ille cum Bubasti urbis praefecto, qui vixit Olymp. CXLIV. vel cum Adaeo Mitylenensi. Cypsela non Arcadiae castellum

dicere videtur, sed Thraciae urbem, ut recte iam Schweighaeuserus, afferens Stephanum Byz. in *Κύψελα*, et Plinium H. N. IV 11. *Προὔπιεν* fortasse est *donavit*, ut apud Stephanum Athenaei XI p. 469 a: *τούτῳ προέπιεν ὁ βασιλεὺς κώμην τινά*, aliisque locis.

ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ.

Ἐπικούρου δέ με
ὁρᾷς μαθητὴν ὄντα τοῦ σοφοῦ, παρ᾽ ᾧ
ἐν δύ᾽ ἔτεσιν καὶ μησὶν οὐχ ὅλοις δέκα
τάλαντ᾽ ἐγώ σοι κατεπύκνωσα τέτταρα.
Β. τοῦτο δὲ τί ἐστιν; εἰπέ μοι. Α. καθήγισα.
μάγειρος ἦν κἀκεῖνος. οὐκ ᾔδει θεοί.
Β. ποῖος μάγειρος; Α. ἡ φύσις πάσης τέχνης
ἀρχέγονόν ἐστ᾽, ἀρχέγονον, ὦλιτήριε.
οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πονεῖν σοφώτερον,
ἦν τ᾽ εὐχερὲς τὸ πρᾶγμα τοῦ λόγου τριβὴν
ἔχοντι τούτου· πολλὰ γὰρ συμβάλλεται.
διόπερ μάγειρον ὅταν ἴδῃς ἀγράμματον
μὴ Δημόκριτόν τε πάντα διανεγνωκότα
[μᾶλλον δὲ κατέχοντα, καταγέλα ὡς κενοῦ]
καὶ τὸν Ἐπικούρου κανόνα, μινθώσας ἄφες
ὡς ἐκ διατριβῆς. τοῦτο δεῖ γὰρ εἰδέναι,
τίν᾽ ἔχει διαφορὰν πρῶτον, ὦ βέλτιστε σύ,
γλαυκίσκος ἐν χειμῶνι καὶ θέρει, πάλιν
ποῖος περὶ δύσιν Πλειάδος συνειδέναι
ἰχθὺς ὑπὸ τροπάς τ᾽ ἐστὶ χρησιμώτατος.
αἱ μεταβολαὶ γὰρ αἵ τε κινήσεις κακὸν
ἠλίβατον ἀνθρώποισιν ἀλλοιώματα
ἐν ταῖς τροφαῖς ποιοῦσι, μανθάνεις; τὸ δέ

ληφθὲν καθ᾽ ὥραν ἀποδίδωσι τὴν χάριν.
τίς παρακολουθεῖ ταῦτα; τοιγαροῦν στρόφοι
καὶ πνευμάτια γιγνόμενα τὸν κεκλημένον
ἀσχημονεῖν ποιοῦσι. παρὰ δ᾽ ἐμοὶ τρέφει
τὸ προσφερόμενον βρῶμα, καὶ λεπτύνεται
ὀρθῶς τε διαπνεῖ. τοιγαροῦν εἰς τοὺς πόρους
ὁ χυμὸς ὁμαλῶς πανταχοῦ συνίσταται.
χυμὸς λέγεις Δημόκριτος οὐδὲν πρᾶγμα τά
γινόμενα ποιεῖ τὸν φαγόντ᾽ ἀρθριτικόν.
Β. καὶ τῆς ἰατρικῆς τι μετέχειν μοι δοκεῖς.
Α. καὶ πᾶς ὁ φύσεως ἐντός. ἡ δ᾽ ἀπειρία
τῶν νῦν μαγείρων κατανόει πρὸς τῶν θεῶν
οἵα ᾽στίν. ἅλμην ὅταν ἴδῃς ἐξ ἰχθύων
ὑπεναντίων αὐτοῖσι ποιοῦντας μίαν,
καὶ σήσαμ᾽ ὑποτρίβοντας εἰς ταύτην, λαβὼν
ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέρος προσπαρδέτω.
Β. ὥς μοι κέχρησαι. Α. τί γὰρ ἂν εὖ γένοιτ᾽ ἔτι,
τῆς ἰδιότητος πρὸς ἑτέραν μεμιγμένης
καὶ συμπλεκομένης οὐχὶ συμφώνους ἁφάς;
τὸ ταῦτα διορᾶν ἐστιν εὐψύχου τέχνης,
οὐ τοῦ διανίζειν λοπάδας οὐδ᾽ ὄζειν καπνοῦ.
ἐγὼ γὰρ εἰς τοὐπτάνιον οὐκ εἰσέρχομαι.
Β. ἀλλὰ τί; Α. θεωρῶ πλησίον καθήμενος,
πονοῦσι δ᾽ ἕτεροι. Β. σὺ δέ; Α. λέγω τὰς αἰτίας
καὶ τἀποβαῖνον· ὀξὺ τὸ περίκομμ᾽, ἄφες.
Β. ἁρμονικός, οὐ μάγειρος. Α. ἐπίτεινον τὸ πῦρ.
ὁμαλιζέτω τοῖς τάχεσιν· ἡ πρώτη λοπάς
ζεῖ ταῖς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνως. νοεῖς
τὸν τύπον; Β. Ἄπολλον. Α. καὶ τί φαίνεται; Β. τέχνη.
Α. εἶτ᾽ οὐδὲν εἰκῇ παρατίθημι, μανθάνεις;

βρῶμ', ἀλλὰ μίξας πάντα κατὰ συμφωνίαν.
B. πῶς; A. ἔστιν αὐτοῖς ἃ διὰ τεττάρων ἔχει
κοινωνίαν, διὰ πέντε, διὰ πασῶν πάλιν.
ταῦτα προσάγω πρὸς αὐτὰ τὰ διαστήματα,
καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς εὐθὺς οἰκείως πλέκω·
ἐνίοτε δ' ἀφεστὼς παρακελεύομαι, πόθεν
ἅπτει; τί τούτῳ μιγνύειν μέλλεις; ὅρα,
διάφωνον ἕλκεις· οὐχ ὑπερβήσει σοφόν;
Ἐπίκουρος οὕτω κατεπύκνου τὴν ἡδονήν,
ἐμασᾶτ' ἐπιμελῶς, εἶδε τἀγαθὸν μόνος
ἐκεῖνος οἷόν ἐστιν· οἱ δ' ἐν τῇ στοᾷ
ζητοῦσι συνεχῶς οἷόν ἐστ' οὐκ εἰδότες.
οὐκοῦν ὅ γ' οὐκ ἔχουσιν, ἀγνοοῦσι δέ,
οὐδ' ἂν ἑτέρῳ δοίησαν. B. οὕτω συνδοκεῖ·
ἀφῶμεν οὖν τὰ λοιπά. δῆλα δὴ πάλαι.

Athenaeus III p. 101 f: ἐσθίειν παρακελεύεται τὰ καὶ τά, οὐδὲν ἀποδέων τοῦ παρὰ Δαμοξένῳ τῷ κωμῳδιοποιῷ μαγείρου, ὅς ἐν Συντρόφοις φησίν Ἐπικούρου δέ με κτλ. Vs. 5 καθήγισα Hermannus Praef. ad Dracon. p. XXV. Vulgo καθήγησαι. Libri καθήγησα. Hermanni haec verba sunt: „non hoc ille dicit, se quattuor talenta lucratum esse, sed consumpsisse in culina. Alter vero quum, quid hoc esset, κατεπύκνωσα, interrogasset, de quo Epicuri verbo ad vs. 62 disseruerunt interpretes, prior iste respondet καθήγισα, in fumum dissolutam esse pecuniam significans." — Vs. 6 Dindorfius οὐκ ᾔδεισθα σύ; Mihi non liquet. — Vs. 7 ποῖος μάγειρος; *qui, malum, coquus?* Dobraeus Advers. II p. 301. ποῖος, ut saepe, indignantis esse monens. — Vs. 8 ἀρχέγονόν ἐστιν, ἀρχέγονον ὦ ἀλιτήριε ABP. — Vs. 9 libri οὐθέν. Ibidem Reisigius Coni. p. 31 τοῦ 'πινοεῖν. Alii ποιεῖν. — Vs. 10 Reisigius probabiliter πᾶν τ' εὐχερές. — Vs. 11 ἔχοντι L. ἔχοντα PV. — Vs. 13 Δημοκρίτου Bas. L.

Δημόκριτον ceteri omnes. — Vs. 14 B *μᾶλλον δὲ καὶ κατέχοντα*. Ibid. *καταγέλα ὡς* ABCP., *καταγέλα σύ γ' ὡς* VL. Hermannus Doctr. metr. p. 135: *μᾶλλον δὲ κατέχοντ', εὖ καταγελᾶν ὡς κενοῦ*. Rectius idem Praef. ad Drac. Strat. l. l. totum hunc versum ut ex interpretatione natum deleri iusserat. Inclusi igitur Dindorfii exemplum sequutus, qui trimetrum, si hoc agatur, ita restitui posse iudicat, *μᾶλλον δὲ καὶ κατέχοντα, καταγέλα κενοῦ*. — Vs. 15 libri *μισθώσω σαφές*. Grotius Excerptis p. 701 *μισθώσας ἄφες*. Perfecit emendationem Hermannus scribendum coniiciens *μινθώσας ἄφες*, quorum verborum ipsum illud, quod superiore versu legitur *καταγέλα ὡς κενοῦ*, interpretamentum est. Verbo *μινθῶσαι*, quod reponendum vidit etiam Lobeckius ad Phryn. p. 276. eodem modo utitur Archestratus Athenaei VII p. 285 b: *τὴν ἀφύην μίνθου. πᾶσαν πλὴν τὴν ἐν Ἀθήναις*. Usitatius hoc sensu est *προσπέρδειν*. — Vs. 16 *ὡς ἐκ διατριβῆς* cum sequentibus coniunxit Schweighaeuserus vertens: *nam veluti ex erudito studio et ex doctorum hominum commercio notum hoc debet habere* etc. Sed vulgata distinctio retineri potest. — Vs. 17 *πρῶτον* D. Vulgo *πρῶτος*. — Vs. 19 *ἐπὶ δύσιν πλειάδων* DP. — Vs. 20 *τ'* accessit ex C. — Vs. 22 *ἠλίβατον ἀνθρώποισιν* Schweighaeuserus in annotationibus et Porsonus. *ἠλίβατόν ἐστ' ἀνθρώποις* A. *ἠλίβατον ἐν ἀνθρώποισιν* VL. Ibid. Porsonus *ἀλλοίωμά τε*. C *ἀλλοιώματ'*. Servari poterit edita lectio, si *ἀλλοιώματα* per appositionem ad *κακὸν ἠλίβατον* adiectum statuas. — Vs. 23 *τροφαῖς* Grotius. Libri *τροπαῖς*. — Vs. 25 sine causa haeserunt editores in accusativo *ταῦτα*. Menander Inc. fab. XXXII 2: *ὁ δέ μ' ἠκολούθησεν μέχρι τοῦ πρὸς τὴν θύραν*, ubi vide notam. Sententiam recte expressit Grotius: *Quotus ista quisque observat?* — Vs. 29 pro *διαπνεῖ* P habet *διὰ δεῖπνον*. — Vs. 30 C inverso verborum ordine *ὁμαλῶς ὁ χυμός*. — Vs. 31 et 32 omittit C. Petitus *πράγματα*, quo parum profici in loco corruptissimo recte monet Dindorfius. Id unum mihi certum videtur, referri Democriti de *χυμῷ* sententiam, et scribendum esse *χυμός, λέγει Δημόκριτος*, etc.

ἀρϑριτικὸν ABP. ἀρϑρητικὸν VL. — Vs. 34 ὁ φύσεως ἐντός, *naturae cognitione imbutus*. Laudant Budaei Comment. lingu. gr. p. 179. Adde Sextum Empir. adv. gramm. I 155: καὶ ἰδιῶται καὶ οἱ παιδείας ἐντός. — Vs. 36 οἷα 'στὶν Grotius. Libri οἵαν τήν. Ibid. pro ὀσμὴν scripsi ἅλμην, quam coniecturam meam commemoravit Dindorfius. Casaubonus ἐδωδήν, quae Homerica vox est. Reisigius tentabat δεσμήν, quod minus aptum videtur. Quod ego conieci olim, nunc etiam ex Dobraei Adversariis allatum est, qui praeterea tentat οἷα 'στίν· οὓς ἅλμην ἂν ἴδοις. — Vs. 37 libri αὐτοῖσιν. Ibidem ποιοῦντας Schweighaeuserus; libri ποιούντων. — Vs. 38 probabiliter Reisigius ἐπιτρίβοντας. — Vs. 40 Iacobsius ὀσμῇ κέχρησαι. Coniecturam meam ὥς μοι κεχάρισαι memoravit Dindorfius. Idem nunc Dobraeus. Ibid. γένοιτ' ἔτι ABDP. γένοιτό τι VL. — Vs. 42 συμπλεκομένης BC. συμπλεκομένας APVL. Vocem ἁφαὶ ex musicorum arte adscitam esse recte statuit Petitus. Casaubono translatio a lucta sumpta videbatur. — Vs. 43 Dobraeus εὐφυοῦς pro eo quod rectissime habet εὐψύχου. — Vs. 44 οὐ τοῦ Dobraeus. Vulgo οὐ τό. — Vs. 45 τοὐπτάνιον Valcken. ad Phoen. p. 252. τοὐπτάνειον AP. τοὐπτανεῖον VL. — Vs. 46 ἀλλὰ τί; Schweighaeuserus in annotationibus. Eodem auctore personarum vices ita descripsi, ut supra vides. Vulgo ἀλλά τι ϑεωρῶ etc. sine distinctione. — Vs. 47 Dindorfius ex mea coniectura πονοῦσι δ' ἑτέροισιν λέγω τὰς αἰτίας. Libri πονοῦσι δ' ἕτεροι σοὶ δὲ λέγω τὰς αἰτίας. Nunc Casaubonum sequutus sum. — Vs. 48 ὀξὺ τὸ περίκομμ', ἄφες. In cibis quid fuerit περίκομμα notum est; sed videtur illud etiam musicum fuisse vocabulum, quoniam non credibile est propter unum illud ὀξύ coquum nostrum ab altero interlocutore harmonicum vocari. Eadem ambiguitate Athenio Samothrac. 31 (Athen. XIV p. 661 b): περικομματίῳ διεγίγγρασ' ὑποκρούσας γλυκεῖ, ubi vide quae annotavi. Pro ἄφες nescio an ἄνες scribendum et versu sequente ἐπίτεινον a verbis τὸ πῦρ separandum sit, ut hoc dicat: *nimium acutus sonus est; remitte; rursum intende.* Vide tamen ad

sequentem versum. — Vs. 50 pro τάχεσιν ἢ cod. A στάχεσιν, reliqui στάχεσι. Iacobsius ὁμαλιζέτω τις ὡς τάχος, quod sequutus est Dindorfius. Sed pluralem τὰ τάχη ex Epicurea dictione petitum (v. c. Epist. I 15 aliisque locis) non eripiam Damoxeno. Scribendum videtur ἐπίτεινον· τὸ πῦρ ὁμάλιζέ τις τοῖς τάχεσιν, *ignem aliquis celeritate aequalem facito.* At fortasse ne hoc quidem opus, si servata vulgari distinctione scribas: ἐπίτεινον τὸ πῦρ. ὁμαλίζετ᾽ ὦ τοῖς τάχεσιν.*) Dobraeus tentabat ἐπιτείνων τὸ πῦρ ὁμάλιζε τοῖσι τάχεσιν. — Vs. 51 „ταῖς Casaubonus *adiuvante Hoescheliana epitome*", in qua τοῖς reperisse videtur, ut in C scriptum est. τοὺς ABPVL." *Dindorfius.* — Vs. 52 τὸν τύπον recte interpretari videntur: *tenesne formam et rationem praeceptorum meorum?* „Sic apud Longinum Subl. 13 τὸν τύπον οὐ ἀγνοεῖς de forma et more scribendi Platonis accepit Toupius, collato hoc loco et Synesio Epist. 67." *Schweighaeuserus.* Qui etiam personas distinxit, quamquam possis etiam: *A.* καί τι φαίνεται τέχνη; *et videtur tibi ars mea aliquid praeclarum esse?* — Vs. 53 libri οὐθέν. — Vs. 55 vulgo πῶς ἔστιν αὐτοῖς etc. Distinxi orationem ut iussit Iacobsius. Pro αὐτοῖς quod olim in αὐτῶν mutabam, cum Dobraeo scripsi αὑτοῖς h. e. ἀλλήλοις. — Vs. 59 possis ἔσθ᾽ ὅτε δ᾽, vel ἔνια δ᾽. Menander Polum. p. 150 καὶ συμμανῆναι δ᾽ ἔνια δεῖ. Idem Hypob. p. 170: ἀλλ᾽ ἔστι καὶ ταὐτόματον ἔνια χρήσιμον, ubi itidem olim ἐνίοτε legebatur. At fortasse probandum quod Hermannus Doctr. metr. p. 131 scripsit ἐνίοτ᾽. — Vs. 61 διάφωνον ἕλκειν haud dubie musicae artis dictio est. Ibid. libri ὑπερβήσῃ. Pro σοφόν, quod certissime corruptum est, suspicabar Σόφων, non tamen ut celebrem illum coquinariae artis magistrum intellegam, de quo Athen. IX p. 403 e. et alibi. — Vs. 62. „Verbo καταπυκνοῦν (ex musicorum ratione desumto, ut docuit Meibomius ad Diog. Laert. X 142) ipse Epicurus usus est, de voluptate loquens in κυρίαις δόξαις num. IX εἰ

---

*) Ita Aristophanes Lysistr. 350 ἴασον ὦ et Aeschylus Agam. 1089 κατολολύξατ᾽ ὦ λευσίμου θύματος. Ita enim scribendum pro edito κατολολυξάτω.

κατεπυκνοῦτο πᾶσα ἡδονή etc. ubi vide quae post Meibomium monuit Ioach. Kühnius ad Diog. Laert. II p. 554 ed. Men. Eodem respexit Alciphron Ep. III 55 cum τὴν καταπύκνωσιν τοῦ ἡδομένου dixit, scil. *condensationem, perfectionem undique absolutam completamque voluptatis.* Cfr apud Laert. proxime sequentem Epicuri sententiam (X 142 no 10) quam expressit Cicero de Fin. II 7." *Schweighaeuserus.* — Vs. 68 libri οὕτω σοι δοκεῖ; quod correxi. Praeterea haec cum sequentibus personae B assignavi.

EX INCERTA FABULA.

Νεανίας τις ἐσφαίριζεν εἷς
ἐτῶν ἴσως . . . . ἑπτακαίδεκα,
Κῷος· θεοὺς γὰρ φαίνεθ' ἡ νῆσος φέρειν.
ὃς ἐπεί ποτ' ἐμβλέψειε τοῖς καθημένοις,
ἢ λαμβάνων τὴν σφαῖραν ἢ διδούς, ἅμα
πάντες ἐβοῶμεν . . . . .
ἥ τ' εὐρυθμία τό τ' ἦθος ἡ τάξις θ' ὅση
ἐν τῷ τι πράττειν ἢ λέγειν ἐφαίνετο.
πέρας τι κάλλους, ἄνδρες. οὔτ' ἀκήκοα
ἔμπροσθεν οὔθ' ἑόρακα τοιαύτην χάριν.
κακὸν ἄν τι μεῖζον ἔλαβον, εἰ πλείω χρόνον
ἔμεινα· καὶ νῦν δ' οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκῶ.

Athenaeus I p. 15 b: ἐφρόντιζον δ' εὐρυθμίας οἱ σφαιρίζοντες. Δαμόξενος γοῦν φησι Νεανίας κτλ. Vs. 1 εἷς BCD. ὢν VL. — Vs. 2 addendum videtur γενόμενος. Porsonus ἴσως ἑκκαίδεκ' ἢ 'πτακαίδεκα, afferens Athen. III p. 127 d. et Dionem Chrysost. XXI p. 272. — Vs. 6 Pors. supplebat ὥσπερ ἐκ κελεύσματος. — Vs. 7 ἥ τ' Pors. pro ἡ δ'. Tum τό τ' VL et Pors. τὸ δὲ BCD. Ibid. ante Pors. ἥ τε (δὲ BC) τάξις ὅση. - Vs. 8 ante Casaub. λέγειν ἢ πράττειν. — Vs. 9 τι Pors. Vulgo ἔτι. Pro πέρας C τέρας. Dind. laudat Valck. ad N. T. p. 332. — Vs. 12 Pors. καὶ νῦν γ', quod esset *et nunc certe.*

C R I T O.

(Hist. crit. p. 484)

Α Ι Τ Ω Λ Ο Ι.

Ἐκεῖ γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἡ παρεμβολή.

Pollux IX 15: *παίζοντι δὲ τὸ στρατόπεδον ἔξεστι κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν καὶ παρεμβολὴν ὀνομάσαι παρεχόμενόν τινα τῶν νεωτέρων Θεόφιλον ἐν Παγκρατιαστῇ εἰρηκότα· εἴτ' ἐν χάρακι μὲν ταῦτα καὶ παρεμβολῇ. καὶ Κρίτων ἐν Αἰτωλοῖς· ἐκεῖ γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἡ παρεμβολή.* **Ita editi. At in MS pro vulgatis** *παρεχόμενον* **etc. haec ita contracta leguntur:** *τινὲς δὲ καὶ τῶν νεωτέρων ποιητῶν ἐχρήσαντο τῇ λέξει, ὥσπερ Δίφιλος καὶ Κρίτων.*

Μ Ε Σ Σ Η Ν Ι Α.

Pollux X 35: *ἀλλὰ καὶ σκίμπους τῶν ἔνδον σκευῶν, ὃς καὶ ἀσκάντης ἐστὶν εἰρημένος, καὶ σκιμπόδιον. ἐν δὲ τῇ Κρίτωνος Μεσσηνίᾳ καὶ τῷ Ῥίνθωνος Τηλέφῳ καὶ κράββατον εἰρῆσθαι λέγουσιν.*

Φ Ι Λ Ο Π Ρ Α Γ Μ Ω Ν.

Φοίνικα, μεγάλου κύριον βαλλαντίου,
ναύκληρον ἐν τῷ λιμένι ποιήσας ἄπλουν,
κἀφ' ὅρμον ὦσαι ναῦς ἀναγκάσας δύο,

εἰς Δῆλον ἐλθεῖν ἠθέλησ' ἐκ Πειραιῶς,
πάντων ἀκούων διότι παρασίτῳ τόπος
οὗτος τρία μόνος ἀγαθὰ κεκτῆσθαι δοκεῖ,
εὔοψον ἀγοράν, παντοδαπὸν οἰκοῦντ' ὄχλον,
αὐτοὺς παρασίτους τοῦ θεοῦ τοὺς Δηλίους.

Athenaeus IV p. 173 b: *Κρίτων δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Φιλοπράγμονι παρασίτους τοῦ θεοῦ καλεῖ τοὺς Δηλίους διὰ τούτων Φοίνικα μεγάλου κτλ.* Sententiam priorum versuum, a qua aberraverat Casaubonus, recte indicavit Schweighaeuserus: Opulentum mercatorem Phoenicium parasitus, homo luxuriosus et alios luxuria perdens, eo redegerat, ut ob contractum aes alienum portu solvere non posset. Vs. 2 *κἀφ' ὅρμον ὦσαι* Erfurdtius Observ. ad Athen. p. 453. Libri *καὶ φορμιῶσαι.* Fortasse tamen latet verbum, quo mercatorem illum naves suas oppignerasse indicabatur. — Vs. 4. Nominis *Πειραιεὺς* penultimam corripientis quotquot apud atticos poetas exempla reperiuntur composui vol. III p. 580. Fortasse tamen omnibus his locis *Πειραεὺς* reponendum est, quam formam servavit inscriptio navalis apud Boeckhium Urkunden etc. p 430 30. Cfr Draco Straton. p. 75 24. *Πειραϊκός: μετὰ συστολῆς τοῦ ᾱ ἀναγνωστέον Πειραιεὺς* (leg. *Πειραεὺς*) *καὶ τὸ κτητικὸν Πειραϊκός.* Ad quae cfr Stephanum Byz. s. v. *Πειραιός. λέγεται καὶ κτητικῶς Πειραϊκός, μετὰ συστολῆς τοῦ α.* — Vs. 6 *μόνος* pro *μόνον* Casaubonus. — Vs. 7 valde otiosum est illud *οἰκοῦντ'*, pro quo aliud quid scriptum esse a poeta libri fidem faciunt. AB *παντοδαπᾶν οἰκοῦντ'.* P *παντοδαπὰν οὔκουν τ'.* Itaque vide an *πλουτοῦντ' ὄχλον* scribendum sit, quod et rei accommodatissimum et codicum lectioni simillimum est.

DEMETRIUS.

(Hist. crit. p. 264. 485)

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΗΣ.

Ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἴργασμ' ἐγώ,
οὐδεὶς ὑποκριτής ἐσθ' ὅλως εἰργασμένος.
καπνιζομένη τυραννὶς αὕτη 'σθ' ἡ τέχνη.
ἀβυρτακοποιὸς παρὰ Σέλευκον ἐγενόμην·
παρ' Ἀγαθοκλεῖ δὲ πρῶτος εἰσήνεγκ' ἐγὼ
τῷ Σικελιώτῃ τὴν τυραννικὴν φακῆν.
τὸ μέγιστον οὐκ εἴρηκα· Λαχάρους τινός,
ὅτ' ἦν ὁ λιμός, ἑστιῶντος τοὺς φίλους,
ἀνάληψιν ἐποίησ' εἰσενέγκας κάππαριν.

Athenaeus IX p. 405 e: *καταφρονεῖς ὅτι μάγειρός εἰμι ἴσως· ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἴργασμ' ἐγώ, κατὰ τὸν κωμικὸν Δημήτριον, ὃς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρεοπαγίτῃ ταῦτ' εἴρηκεν Ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης κτλ.* **Vs. 3** *καπνιζομένην τυραννίδα* vocat artem coquinariam, utpote inter culinae fumos versantem et imperium exercentem. **Ibid.** libri *αὕτη ἐσθ'*. — **Vs. 7** *Λαχάρους τινός.* **De Lachare,** impotentissimo Athenarum tyranno, postea a Demetrio expulso, veterum scriptorum loca composuit Wyttenbachius ad Plutarchum de S. N. V. p. 71. Eiusdem, puto, hominis libidines indicabant qui pudenda muliebria *Λαχάρας* dicebant. Hesychius v. *Ἀριστόδημος: Φορμισίους δὲ* (scil. *ἔλεγον*)

τὰ γυναικεῖα αἰδοῖα, *καὶ Βασιλείδας καὶ Λαχάρας* (i. e. *Λαχάρεις*), quae attigi vol. III p. 193. Iure offendit Schweighaeuserus in adiecto *τινός*, pro quo vide ne *τότε* vel *ποτέ* poeta scripserit. Nisi forte *τινὸς* versus explendi causa illatum, Demetrium autem scripsisse dicas: *τὸ μέγιστον οὐκ εἴρηκα δ' οὔπω· Λαχάρους, ὅτ' ἦν ὁ λοιμός* etc. — Vs. 8 *ὅτ' ἦν ὁ λιμός*. De hac fame constat ex Plutarchi Demetr. 33. — Vs. 9 *ἀνάληψιν* recte Schweighaeuserus interpretatur *refectionem e morbo aut virium defectione.* Itaque gloriatur coquus se debilitatas convivarum vires cappari artificiose apparata resuscitasse.

DIOXIPPUS.

(Hist. crit. p. 485)

ΑΝΤΙΠΟΡΝΟΒΟΣΚΟΣ.

Οἵων δ' ἐπιθυμεῖ βρωμάτων, ὡς μουσικῶν.
ἤνυστρα, μήτρας, χόλικας.

Athenaeus III p. 100 e: *μνημονεύει τῆς μήτρας καὶ Ἀντιφάνης — Διώξιππος δ' ἐν Ἀντιπορνοβοσκῷ Οἵων δ' ἐπιθυμεῖ κτλ. Μουσικὰ βρώματα* **dicit** *cibos concinnos, elegantes.* **Nicomachus Ilith. vs. 9** *ὄψον σκευάσαντα μουσικῶς.* **Euphro fragm. inc. fab. I 6** *ἅλας δοὺς μουσικῶς.* **Plutarchus Mor. p. 127 b.** *μουσικὸν καὶ λιτὸν δεῖπνον.* **Damascius apud Photium Bibl. p. 1038** *τροφὴ μετρία καὶ μουσική.* **Cfr Machon supra p. 496.**

ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΟΣ.

Τὴν στοὰν διεξέπαιεν Ἀμφικλῆς μήτρας δύο
κρεμαμένας δείξας, ἐκεῖνον πέμπε, φάς, ἐὰν ἴδῃς.

Athenaeus III p. 100 f: *μνημονεύει τῆς μήτρας καὶ Ἀντιφάνης — Διώξιππος δ' ἐν Ἱστοριογράφῳ Τὴν στοὰν κτλ.* **Libri** *διεξέπαιον.* **Correxit Casaubonus. Vs. 2** *φὰς* **Dindorfius. Libri** *φής.*

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

Μὴ κατακούσειεν δέ μου
ὁ Κωρυκαῖος. Β. ἀλλὰ μὴν κατακήκοα
κατακολουθῶν ἔνδοθέν σου.

Photius p. 199 in. et Suidas v. *Κωρυκαῖος. οἱ δὲ κωμικοὶ Κωρυκαῖον τὸν θεὸν εἰσάγουσι. Μένανδρος Ἐγχειριδίῳ. Διώξιππος Θησαυρῷ Μὴ κατακούσειεν κτλ.* De Corycaeo v. ad Menandr. p. 113. Vs. 1 Bernhardius *μὴ κατήκουσεν*, fortasse recte. Ibid. *δέ μου* Kusterus. Libri *δέμας*. — Vs. 3 Toupius *σοῦ κατακολουθῶν ἔνδοθεν.* Bernhardius *τὰ πάντ'* (vel *ἅπαντ'*) *ἀκολουθῶν ἔνδοθέν σου*, quod probandum videtur.

ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ.

I.

Τῆς θηρικλείου τῆς μεγάλης χρεία 'στί μοι.
Β. εὖ οἶδα. Α. καὶ τῶν ῥοδιακῶν· ἥδιστα γὰρ
ἐκ τῶν τοιούτων ἐκχέας ποτηρίων
εἴωθα πίνειν.

Athenaeus XI p. 472 b: *θηλυκῶς δὲ τὴν θηρίκλειον εἶπε Μένανδρος, καὶ Διώξιππος ἐν Φιλαργύρῳ Τῆς θηρικλείου κτλ.* Vs. 2. Cfr Athenaeus XI p. 496 f: *μνημονεύει αὐτῶν* (*ῥοδιακῶν*) *καὶ Διώξιππος ἐν Φιλαργύρῳ.* — Vs. 3 *ἐκχέας* Porsonus. Libri *αἴσχεα*. Coraes *ἰσχέας* vel *ἐγχέας*. Fortasse *Αἰσχέα* scribendum, quamquam exemplum eius nominis non succurrit; recte tamen formatum est. Ut enim a *κάλλος Καλλέας*, a *φίλος Φιλέας*, ita ab *αἶσχος Αἰσχέας*. Cui similia sunt *Αἰσχύλος, Αἰσχίνης, Αἰσχυνάδης*, quod nomen, ut hoc in transcursu moneam, reddendum Aristophanis loco, ubi invito metro editur *Αἰσχινάδης*, Pac. 1154: *μυρρίνας τ' αἴτησον ἐξ Αἰσχινάδου τῶν καρπίμων.* Etymol.

Gud. 22 55: *Αἰσχύλος — παρὰ τὸ αἶσχος, ὡς σιμὸς Σιμύλος. καὶ παρ' αἰσχύνης αἰσχυνώδης (Αἰσχυνάδης) παρὰ τὸ εἶναι ἀδήμονα (αἰδήμονα).*

II.

Παρ' Ὀλυμπίχου δὲ θηρικλείους ἔλαβεν ἕξ,
εἶτα τοὺς δύο ψυκτῆρας.

Athenaeus XI p. 502 d. de *ψυκτὴρ* poculo agens: *Διώξιππος Φιλαργύρῳ Παρ' Ὀλυμπίχου κτλ.* Pro *ἓξ εἶτα τοὺς* libri *ἐξιτάτους.* Correxit Casaubonus. Praeterea Schweighaeuserus pro *εἶτα* scripsit *ἔπειτα*, quo recepto Dindorfius articulum *τοὺς* deleri iubet. Qua correctione quum parum elegans caesura numeris inferatur, videndum ne ita locus describendus sit:

Παρ' Ὀλυμπίχου δ'
ἓξ θηρικλείους ἔλαβεν, εἶτα τοὺς δύο
ψυκτῆρας.

Neque inutilis est articulus. Verte: *duos, quos nosti, psycteras.*

STEPHANUS.

(Hist. crit. p. 485)

ΦΙΛΟΛΑΚΩΝ.

Τούτῳ προέπιεν ὁ βασιλεὺς κώμην τινά.
B. καινόν τι τοῦτο γέγονε νῦν ποτήριον;
Σ. κώμη μὲν οὖν τίς ἐστι περὶ τὴν Θουρίαν.
B. εἰς τὰς ῥοδιακὰς ὅλος ἀπηνέχθην ἐγώ
καὶ τοὺς ἐφήβους, Σωσία, τοὺς δυσχερεῖς.

Athenaeus XI p. 469 a. *Ἔφηβος: τὸ καλούμενον ποτήριον ἐμβασικοίταν οὕτως φησὶ καλεῖσθαι Φιλήμων ὁ Ἀθηναῖος. Στέφανος δ' ὁ κωμικὸς ἐν Φιλολάκωνί φησι Τούτῳ προέπιεν κτλ.* Vs. 1 Piersonus ad Moerin p. 302: *τούτῳ δὲ προὔπιεν ὁ βασιλεύς.* Volebat *προὔπι' ὁ βασιλεύς.* Sed *προελήλυθα* dixit Menander p. 103. *προέλαβεν* idem p. 231. *προεληλύθασιν* etiam Antiphanes. — Vs. 2 libri ante *τοῦτο* adiiciunt *νῦν*. Delevit Iacobsius. Hanovius Exerc. crit. p. 130 tentabat *καινόν τι νῦν τοῦτο γέγονεν π.* Quod atticum poetam potius *τουτὶ γέγονε* scripturum fuisse credam. — Vs. 3 Thuriam intellego cum Schweigh. Messeniacam. — Vs. 4 libri *εἰς τὰς δ' ὁδιακός.* Correxit Adamus. Cfr Abreschius Diluc. Thuc. p. 661. „Verbum *ἀπηνέχθην* non in eam sententiam accipio, quam ita expressit Villebrunius *je n'ai de passion que pour les vases de Rhode*; sed ita ut quum Sosia de propinatione loquutus esset, alter fateatur, se ad illud verbum nihil aliud nisi potoria vasa cogitare." Schweighaeuserus.

S T R A T O.

(Hist. crit. p. 427)

Φ Ο Ι Ν Ι Κ Ι Δ Η Σ.

Σφίγγ' ἄρρεν', οὐ μάγειρον, εἰς τὴν οἰκίαν
εἴληφ'· ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ ἓν μὰ τοὺς θεοὺς
ὅσ' ἂν λέγῃ συνίημι. καινὰ ῥήματα
πεπορισμένος πάρεστιν· ὡς εἰσῆλθε γὰρ
εὐθύς μ' ἐπηρώτησε προσβλέψας μέγα,
„πόσους κέκληκας μέροπας ἐπὶ δεῖπνον; λέγε."
ἐγὼ κέκληκα μέροπας ἐπὶ δεῖπνον; χολᾷς.
τοὺς δὲ μέροπας τούτους με γιγνώσκειν δοκεῖς;
οὐδεὶς παρέσται· τοῦτο γὰρ νὴ τὸν Δία
ἔστι κατάλοιπον, μέροπας ἐπὶ δεῖπνον καλεῖν.
„οὐδ' ἄρα παρέσται δαιτυμὼν οὐδεὶς ὅλως;"
οὐκ οἴομαί γε Δαιτυμών. ἐλογιζόμην,
ἥξει Φιλῖνος, Μοσχίων, Νικήρατος,
ὁ δεῖν', ὁ δεῖνα· κατ' ὄνομ' ἀνελογιζόμην·
οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς οὐδὲ εἷς μοι Δαιτυμών.
οὐδεὶς παρέσται, φημί. „τί λέγεις; οὐδὲ εἷς;"
σφόδρ' ἠγανάκτησ', ὥσπερ ἠδικημένος,
εἰ μὴ κέκληκα δαιτυμόνας. καινὸν πάνυ.
„οὐδ' ἄρα θύεις ἐρυσίχθον';" οὐκ ἔφην ἐγώ.
„βοῦν δ' εὐρυμέτωπον;" οὐ θύω βοῦν, ἄθλιε.
„μῆλα θυσιάζεις ἄρα;" μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ,
οὐδέτερον αὐτῶν, προβάτιον δ'. „οὐκοῦν, ἔφη,
τὰ μῆλα πρόβατα. μανθάνεις"; οὐ μανθάνω
τούτων οὐδέν, οὐδὲ βούλομαι.

ἀγροικότερός εἰμ', ὥσθ' ἁπλῶς μοι διαλέγου.
„Ὅμηρον οὐκ οἶδας λέγοντα;" καὶ μάλα
ἐξῆν ὅ βούλοιτ', ὦ μάγειρ', αὐτῷ λέγειν.
ἀλλὰ τί πρὸς ἡμᾶς τοῦτο πρὸς τῆς Ἑστίας;
„κατ' ἐκεῖνον ἤδη πρόσεχε καὶ τὰ λοιπά μοι.
Ὁμηρικὸς γάρ." διανοεῖ μ' ἀπολλύναι;
„οὕτω λαλεῖν εἴωθε." μὴ τοίνυν λάλει
οὕτως παρ' ἐμοί γ' ὤν. „ἀλλὰ διὰ τὰς τέτταρας
δραχμὰς ἀποβάλω, φησί, τὴν προαίρεσιν;
τὰς οὐλοχύτας φέρε δεῦρο." τοῦτο δ' ἐστὶ τί;
„κριθαί." τί οὖν, ἀπόπληκτε, περιπλοκὰς λέγεις;
„πηγὸς πάρεστι;" πηγός; οὐχὶ λαικάσει;
ἐρεῖς σαφέστερόν θ' ὅ βούλει μοι λέγειν;
„ἀτάσθαλός γ' εἶ, πρέσβυ." φήσ'. „ἅλας φέρε.
τοῦτ' ἔστι πηγός. ἀλλὰ δεῖξον χέρνιβα."
παρῆν. ἔθυεν, ἔλεγεν ἄλλα ῥήματα
τοιαῦθ' ἃ μὰ τὴν γῆν οὐδὲ εἷς ἤκουσεν ἄν,
μίστυλλα, μοίρας, δίπτυχ', ὀβελούς. ὥστε με
τῶν τοῦ Φιλητᾶ λαμβάνοντα βιβλίων
σκοπεῖν ἕκαστα τί δύναται τῶν ῥημάτων·
πλὴν ἱκέτευον αὐτὸν ἤδη μεταβαλεῖν
ἀνθρωπίνως λαλεῖν τε. τὸν δ' οὐκ ἂν ταχὺ
ἔπεισεν ἡ πειθὼ μὰ τὴν γῆν οἶδ' ὅτι.

Athenaeus IX p. 382 c: *καίτοι καὶ ὁ πρῶτος τῶν τὸν Ὀλυμπίασιν ἀγῶνα ἀναθηκαμένων Κόροιβος ὁ Ἠλεῖος μάγειρος ἦν, καὶ οὐχ οὕτως ὠγκύλλετο ἐπὶ τῇ τέχνῃ, ὡς ὁ παρὰ Στράτωνι μάγειρος ἐν Φοινικίδῃ. περὶ οὗ τοιαῦτα λέγει ὁ μεμισθωμένος· Σφίγγ' ἄρρεν', οὐ μάγειρον κτλ.* **Ex his versus 1—3 cum initio quarti Philemoni tribuuntur ab Athenaeo XIV p. 659 b. unde recepi inter huius fragmenta p. 48 (411 ed. mai.). Fabulae index utrum** *Φοινικίδης* **fuerit,**

ut ab Athenaeo, an *Φοῖνιξ*, ut ab Suida vocatur, incertum est. — Vs. 3 pro *ὅσ' ἂν λέγῃ* Philemo *ὥνπερ λέγει*. Ibidem pro *καινὰ* ABC *κενά*. — Vs. 4 recte Philemo *γάρ ἐστι*. — Vs. 8 *χολᾷς*. i. e. *μελαγχολᾷς*, qui recentiorum usus est. V. ad Antiphanis fragm. p. 158 et Diog. Laert. IX 66 *χολήσας τι περὶ τῆς ἀδελφῆς*. Ibidem *γινώσκειν* AB. — Vs. 17 *ἠγανάκτησ'*, h. e. *ἠγανάκτησε*, Casaubonus et P. *ἠγανάκτησα* B. *ἀγανάκτησ'* VL. — Vs. 18 *δαιτυμόνα* PL. *δαιτυμῶνα* V. *δαιτυμόνας* ABC. Ibid. *σκαιὸν* PVL. *καινὸν* AC. *καὶ οὐ* B. — Vs. 19 *θύει* prima brevi dixit ut vs. 20 *οὐ θύω βοῦν*. Cfr Hist. crit. p. 428. ubi quod dixi *θύειν* veteris comoediae poetas constanter producere, ei non repugnat Aristoph. Acharn. 792 *κάλλιστος ἔσται χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύειν*, quae Megarensis verba sunt. Praeter Stratonem ex Atticis poetis qui *θύειν* prima brevi dixerit nullum novi nisi Euripidem Electr. 1136. quem attuli ad Menandri fragm. ed. mai. p. 254. Nam de Antiphanis fragm. inc. XXVII res incerta est. Heniochi autem locus, quo ibidem usus sum, huc non pertinet. Ibid. *ἐρυσίχθονα* recte de bove intellegunt. Cfr Lobeckius Aglaoph. p. 856. Sed possis etiam de sue cll. Hesychio, *Βωλώρυγα: τὸν σῦν. Λάκωνες.* — Vs. 21 *ἐγὼ μὲν οὔ* PVL. omittunt *οὔ* ABC. Schweighaeuserus *ἐγὼ μὲν οὖν*. Malim *ἔγωγε μέν*. — Vs. 22 *δὲ* pro *δ'* BCP. — Vs. 23 sequutus sum Dobraeum Adv. II p. 322. Vulgo *πρόβατ' οὐ μανθάνω*. Dindorfius locum ita supplendum coniicit:

οὐδέτερον αὐτῶν, προβάτιον δ', ἔφην ἐγώ.
οὐκοῦν, ἔφη, τὰ μῆλα πρόβατ'. οὐ μανθάνω.

Epitome haec inde a verbis *οὐκοῦν ἔφη* usque ad vs. 30 ita contraxit: *οὐκ οὖν, ἔφη, τὰ μῆλα πρόβατα ὅμηρος* (*ὅμηρον* epit. Hoesch.) *οὐκ οἶσθα λέγοντα. ὁμηρικῶς γὰρ διανοῆ.* — Vs. 24 Casaubonus *ἔγωγε τούτων*. Possis etiam *τούτων ἁπάντων*. — Vs. 26 pro *οἶδας* B *οἶδα*. Idem *μάλ'* pro *μάλα*. — Vs. 27 *βούλει τῷ μάγειρ'* (*μαγείρῳ* B) PVL. *βούλετ' ὦ μάγειρ'* Casaubonus. *βούλοιτ' ὦ μάγειρε* Coraes. *Dindorfius*. — Vs. 30 *Ὁμηρικὸς γάρ*, ut sint coqui verba,

Dobraeus. Vulgo Ὁμηρικῶς γὰρ διανοεῖ etc. — Vs. 32 τέσσαρας B. — Vs. 33 ἀποβάλω Dindorfius: libri ἀποβαλῶ. — Vs. 34 τὰς οὐλ. φέρε δεῦρο affert Eustath. ad Odyss. p. 1476 48. — Vs. 35 περιπλοκὰς λέγεις. Antiphanes Ganym. II 1 περιπλοκὰς ἐρωτᾷς. — Vs. 36 λαικάσει Coraes. Libri λεκὰς εἶ. Casaubonus λευκὰ σὺ allato Eusebio Praep. evang. XI: καὶ τοῦτό γε λευκότερον διασαφήσας, et Φίλων ὁ Ἑβραῖος λευκότερον ἑρμηνεύων, aliisque ex eodem scriptorum genere pluribus. Recepit Casauboni coniecturam Dindorfius. Sed illa significatio adiectivi λευκὸς novitia est et antiquioribus scriptoribus plane incognita. Probavi igitur quod a poeta scriptum esse libri ostendunt, λαικάσει, respondens illud ei „quod effutire apud nos solent homines impuri et ἀνάγωγοι, dicentes *allez vous faire f*... ut patet ex sequente coqui sermone, ἀτάσθαλός γ' εἶ, πρέσβυ." Coraes. Prorsus ita Cephisidorus Troph. I, 5 λαικάσομ' ἄρα. — Vs. 39 fortasse praestat τοῦτ' ἔστι πηγός; ut haec a sene et per interrogationem dicantur. Cfr ad Antiphan. p. 70. Per autem mirum est πηγὸς apud Homerum de *sale* usurpatum dici. Homerus arietem denso vellere praeditum dixit πηγεσίμαλλον, equos robustos et torosos πηγούς, et maris undam tumescentem et quasi compactam κῦμα πηγόν. Itaque Strato fortasse alius poetae locum in animo habuit, qui ἅλα πηγόν, *marinam aquam concretam*, de sale marino dixerat. — Vs. 40 pro παρῆν A habet παρ' ἥν. — Vs. 42 Casaubonus μίστυλλε secundum illud Homericum μίστυλλόν τ' ἄρα τἄλλα. „At nihil impedit quo minus credamus, consulto a poeta hic fingi senem vocabulo aliquo pro Homerico utentem, quod revera nullum fuisset." Schweighaeuserus. Quod etiam ὀβελὸς glossematicis vocabulis accensetur non mirandum est, quum Attici *veru* non ὀβελὸν sed ὀβελίσκον dicere soleant. — Vs. 43 τῶν τοῦ Φιλητᾶ. V. Hist. crit. p. 427 et 527. — Vs. 45 libri ἱκτεύω γ'. Correxit Porsonus. Idem pro ἤδη scripsit ἤθη, receptum a Dindorfio. Sed μεταβάλλειν recte intransitivo sensu dicitur; nec ἤδη, *nunc tandem*, ineptum.

THEOGNETUS.

(Hist. crit. p. 487)

ΦΑΣΜΑ Η ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ. *)

Ἄνθρωπ', ἀπολεῖς με· τῶν γὰρ ἐκ τῆς ποικίλης
στοᾶς λογαρίων ἀναπεπλησμένος νοσεῖς·
„ἀλλότριόν ἐσθ' ὁ πλοῦτος ἀνθρώπῳ, πάχνη·
σοφία δ' ἴδιον, κρύσταλλος. οὐδεὶς πώποτε
ταύτην λαβὼν ἀπώλεσ'." ὦ τάλας ἐγώ,
οἵῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνῴκισεν;
ἐπαρίστερ' ἔμαθες, ὦ πόνηρε, γράμματα·
ἀνέστροφέν σου τὸν βίον τὰ βιβλία.
πεφιλοσόφηκας γῇ τε κοὐρανῷ λαλῶν,
οἷς οὐδέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων.

Athenaeus III p. 104 b: *πρὸς οὓς καὶ Θεόγνητος* (C *Θέογνις*) *ἐν Φάσματι ἢ Φιλαργύρῳ φησὶν ἐκ τούτων Ἄνθρωπ' ἀπολεῖς με κτλ.* Postremos quinque versus idem habet XV p. 671 b. Vs. 2 quod libri post *νοσεῖς* addunt *ἐρεῖς*, delevit Grotius. Idem vs. 3 *πάχνη* pro librorum lectione *πάχνης*. — Vs. 4 *οὐδεὶς* VL. *οὐθεὶς* ABP. — Vs. 6 *οἵῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνῴκισεν.* Comparat haec Casaubonus cum Euripidis quem dicit versu ex Andromeda: *οἵῳ μ' ὁ δαίμων θηρίῳ συνῴκισεν.* Quem unde ille arripuerit vel quo auctore ad Euripidem rettulerit, non indicavit. Errorem Casauboni, quem non dubium est quin memoria fefellerit, praeter Valckenarium ad Euripidis Hippol. vs. 1389 et Matthiam Euripidis fragm. p. 45. sequutus est, et vero etiam exornavit, Fritzschius ad Aristoph. Thesmoph. p. 498. in eo etiam falsus, quod illum versum a Zenobio V 45 allatum

*) V. Hist. crit. p. 487. Prima tituli pars, *Φάσμα*, fortasse ex iis explicanda est, quae Donatus de Menandrea fabula *Φάσμα* inscripta tradidit. Vide supra p. 218.

esse dicit. Nihil, mihi crede, de Euripide Zenobius, sed Philoxeni ex Cyclope affert versum *οἵῳ μ' ὁ δαίμων τέρατι συγκαθεῖρξεν* *), quem habent etiam Proverb. Bodlei. 737 et Diogen. Cent. VII 19. Non Euripidem igitur, sed Philoxenum imitatione expressit Theognetus. — Vs. 7 *πονηρὲ* C. — Vs. 8 *ἀνέστροφεν* pro *ἀντέστροφεν* Porsonus. — Vs. 9 ad *γῇ τε κοὐρανῷ λαλῶν* compara Philemonis Milit. 1: *ὡς ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ λαλεῖν.* Quibus multa similia comparant Davisius ad Cicer. Tusc. III 26 et Valck. ad Callim. eleg. p. 299. — Vs. 10 *οὐδὲν* C et Athen. altero loco p. 671.

Φ Ι Λ Ο Δ Ε Σ Π Ο Τ Ο Σ. **)

Ὁ Πανταλέων μὲν αὐτὸς αὐτοὺς τοὺς ξένους
τοὺς τ' ἀγνοοῦντας αὐτὸν ἐπλάνα, καὶ σχεδόν
ἀπεκραιπάλα τὰ πλεῖστα τοῦ γελάσαι χάριν,
ἰδίαν τίν' αὑτῷ θέμενος ἀδολεσχίαν.

Athenaeus XIV p. 616 a: *Πανταλέοντος δὲ μνημονεύει Θεόγνητος ἐν Φιλοδεσπότῳ Ὁ Πανταλέων κτλ.* De Pantaleonte plano v. Hist. crit. p. 241. Vs. 1 pro *αὐτοὺς* Th. Bergkius Epist. ad Schillerum p. 136 *ἀστός*. Ipse coniiciebam *οὗτος*, *ipse ille Pantaleo*, de quo in antecedentibus actum videtur. — Vs. 2 *τούς τ'* AB. *τοὺς δ'* PVL. — Vs. 4 ante Dind. *αὐτῷ*.

---

*) Non recte haec in trimetri leges cogere conati sunt, quo metri genere, etsi a dithyrambica poesi non alieno (Plutarch. de Mus. vol. XI p. 681 ed. Reisk.), tamen an Philoxenus in Cyclope usus sit incertum est. In illo autem Philoxeni versu tanto minus aliquid mutaverim, cum iisdem numeris aliud etiam ex Cyclope fragmentum apud Aristoph. Plut. 292 adstrictum sit: *ἀλλ' εἶα τέκεα θαμίν' ἐπαναβοῶντε.* Nec aliam metri speciem referre videntur verba *ἔθυσας ἀντιθύσῃ*, quae ex eodem carmine afferunt Suidas I p. 685 et alii.

**) Rectius fortasse *Φιλοδεσπότης*, qui Timostrati fabulae titulus est. Sed forma *φιλοδέσποτος* usus est Aelianus H. A. VI.

FRAGMENTA COMICORUM AETATIS INCERTAE.

ALEXANDER.

(Hist. crit. p. 488)

ΑΙΠΟΛΟΙ.

Zenobius Cent. VI 11, *Τὰ τρία τῶν εἰς τὸν θάνατον: μέμνηται ταύτης Ἀλέξανδρος ἐν Αἰπόλοις.* Vide Hist. crit. p. 488 et ad Alexidis fragm. p. 385.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Ἰδοὺ κάτοπτρον· εἰπέ μοι τούτῳ τί χρῇ;

Scholiasta Ven. ad Iliad. *ά* 216: *ἀπὸ τοῦ χρῶμαι τὸ δεύτερον τῆς κοινῆς διαλέκτου ἐστι χρᾷ, Ἰωνικῶς. Ἀττικὸν δὲ χρῇ, ὡς εἴρηται Ἀλεξάνδρῳ ἐν Διονίσῳ Ἰδοὺ κάτοπτρον· εἰπέ μοι τί χρῇ τούτῳ.* Correxit Hermannus Doctr. metr. p. 145. Ceterum Dionyso illa dici videntur, cuius in apparatu luxuriae speculum commemorat etiam Aeschylus apud Aristoph. Thesm. 140: *τίς δὴ κατόπτρου καὶ ξίφους κοινωνία* *). Cfr Welckeri Append. Trilog. p. 108.

ΕΛΕΝΗ.

Phrynichus Appar. Soph. p. 96 33. *Εὐορκησία: Ἀλέξανδρος Ἑλένῃ.* V. Hist. crit. p. 370.

---

*) Cum his quem comparant editores Pseudo-Epicharmi (v. ad Menandr. p. 191 ed. pr.) versum apud Stobaeum Flor. XC 8: *τίς γὰρ κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ κοινωνία*, in eo nescio an *κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ* scribendum sit.

ΠΟΤΟΣ.

Εἰς αὔριόν με δεῖ λαβεῖν αὐλητρίδα·
τραπεζοποιόν, δημιουργὸν λήψομαι·
ἐπὶ τοῦτ' ἀπέστειλ' ἐξ ἀγροῦ μ' ὁ δεσπότης.

Athenaeus IV p. 170 c: *Ἰόβας ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς Ὁμοιότησι τὸν αὐτὸν εἶναί φησι τραπεζοκόμον καὶ τὸν ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενον στρούκτωρα, παρατιθέμενος ἐκ δράματος Ἀλεξάνδρου ᾧ ἐπιγραφὴ Πότος· Εἰς αὔριον κτλ.* **Commate distinxi inter** *τραπεζοποιὸν* **et** *δημιουργόν,* **quorum diversa erant munera. De** *τραπεζοποιῷ* **vide Antiphanis fragm. p. 83 de** *δημιουργῷ* **ad Menandrum p. 103.**

ΤΙΓΟΝΙΟΝ.

Athenaeus XI p. 496 c. *Προχύτης: εἶδος ἐκπώματος — Φιλητᾶς δ' ἐν Ἀτάκτοις ἀγγεῖον ξύλινον, ἀφ' οὗ τοὺς ἀγροίκους πίνειν. μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀλέξανδρος ἐν Τιγονίῳ.* **Ita scripsi pro** *Τίγονι. Τιγόνιον,* **quod nomen etiam** *τιτιγόνιον* **scribitur (v. Schneiderus ad Aristot. H. A. V 24 et quae ipse attuli vol. II p. 887), apud Alexandrum meretricis nomen fuisse suspicor. Ei simillimum est** *Τεττιγιδαία,* **de quo vide Hist. crit. p. 346.**

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστι γενναία γυνή.

Stobaeus Flor. LXVII 12 cum lemmate *Ἀλεξάνδρου.* **Omisso auctoris nomine idem versus paullulum mutatus legitur apud Clement. Alex. Paed. III p. 107 Sylb.** *συλλήβδην γοῦν ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστιν ἀνδρεία γυνή, ἥτις σῖτα ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν.* **V. Hist. crit. p. 488. Cfr gnom. monost. 505** *ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστιν ἡ σώφρων γυνή,* **ubi vide quae notavimus.**

II.

Ἦσαν ἄνθρωποι δὲ πέντε καὶ γυναῖκες τέτταρες.

Scholiasta ad Aristophanis Thesm. 683. *γυναιξὶ καὶ βροτοῖς: γελοίως εἶπεν, ὡς Ἀλέξανδ.* (sic) „*ησαν ἄνθρωποι πέντε καὶ γυναῖκες τρεῖς.*" *πέπαικται οὖν τοῦτο ὡς ἐν κωμῳδίᾳ.* Scribendum videtur ut supra exhibui. Ceterum cfr Hist. crit. p. 488.

III.

Scholiasta ad Aristophanis Ranas 864: *ὅτι δὲ λαχανοπώλιδος υἱὸς ἦν ὁ Εὐριπίδης Ἀλέξανδρός φησι.* Si tamen haec recte ad Alexandrum comicum rettuli. Cfr Hist. crit. p. 488.

IV.

Proverbia Bodl. 856 (Append. Proverb. Goett. IV 77.) *Συμβαλούμενος: κατ' ἔλλειψιν καὶ αὕτη. ἐνδεῖ γὰρ εἰς ἔρωτα. μέμνηται ταύτης Ἀλέξανδρος.* Bernhardius *Ἀναξανδρίδης*, annotante Leutschio ad Paroemiogr. graec. p. 453. Pro *συμβαλούμενος* scribe *συμβαλοῦμαι μέλος*. Athenaeus XV p. 692 d: *ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμέν, συμβαλοῦμαί τι μέλος ὑμῖν εἰς ἔρωτα, κατὰ τὸν Κυθήριον ποιητήν* (Philoxenum). Idem VI p. 271 b: *ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπολείπεταί τινα περὶ τοῦ ἀμφὶ τοὺς οἰκέτας λόγου, συμβαλοῦμαί τι καὶ αὐτὸς μέλος εἰς ἔρωτα τῷ σοφῷ καὶ φιλτάτῳ Δημοκρίτῳ.* Ex his coniicere licet, Philoxenum carmen aliquod suum in Amorem his ipsis verbis: *συμβαλοῦμαι καὶ ἐγὼ μέλος εἰς Ἔρωτα*, exorsum esse, quod quum satis ieiunum et frigidum esset exordium carminis, postea ut fieri solet in proverbii consuetudinem abiit, quo utebantur qui post alios se quoque aliquid in medium allaturos esse profiterentur.

V.

Zonaras Lex. p. 1047. *Θόλος: οἴκημα στρογγυλοειδές. οὕτως Ἀλέξανδρος.*

Ceterum omnibus his locis, quae ad Alexandrum comicum rettuli, nomen hoc ex Anaxandridae vel Alexis vel Menandri nominibus corruptum videri potest.

CHARICLIDES.

(Hist. crit. p. 428. 490)

ΑΛΥΣΙΣ.

Δέσποιν' Ἑκάτη τριοδῖτι,
τρίμορφε, τριπρόσωπε,
τρίγλαις κηλευμένα.

Athenaeus VII p. 325 d: *Ἀθήνησι δὲ καὶ τόπος τις Τρίγλα καλεῖται, καὶ αὐτόθι ἐστὶν ἀνάθημα τῇ Ἑκάτῃ τῇ Τριγλανθίνῃ. διὸ καὶ Χαρικλείδης ἐν Ἁλύσει φησί Δέσποιν' Ἑκάτη κτλ.* Eustathius ad Hom. p. 1197 29: *ὅτι δὲ πολυώνυμος ἡ ῥηθεῖσα Ἑκάτη δηλοῖ καὶ εἰς αὐτὴν ἐπίγραμμα ἔχον οὕτως „Δέσποινα τριοδῖτι, τρίμορφε, τριπρόσωπε, τρίγλαις κηλευμένη," τουτέστι θελγομένη, χαίρουσα.* Et paucis interiectis: *ὅτι δὲ καὶ τόπος τις Ἀθήνησι Τρίγλη ἐκαλεῖτο, καὶ ὡς ἀνάθημα ἦν ἐκεῖ Τριγλανθήνῃ* (sic) *Ἑκάτῃ, δηλοῦσι καὶ αὐτὸ οἱ παλαιοί.* In Chariclidae versibus *κηλευμένα* ex BC edidit Dindorfius, qui etiam *Ἑκάτα* scribendum existimat; vulgo *κηλευμένη.*

ATHENIO. *)

(Hist. crit. p. 264. 489)

ΣΑΜΟΘΡΑιΚΕΣ.

Οὐκ οἶσθ' ὅτι πάντων ἡ μαγειρικὴ τέχνη
πρὸς εὐσέβειαν πλεῖστα προσενήνεχθ' ὅλως;
Β. τοιοῦτόν ἐστι τοῦτο; Α. πάνυ γε, βάρβαρε.
τοῦ θηριώδους καὶ παρασπόνδου βίου
ἡμᾶς γὰρ ἀπολύσασα καὶ τῆς δυσχεροῦς
ἀλληλοφαγίας, ἤγαγ' εἰς τάξιν τινά,
καὶ τουτονὶ περιῆψεν ὃν νυνὶ βίον
ζῶμεν. Β. τίνα τρόπον; Α. πρόσεχε, κἀγώ σοι φράσω.
ἀλληλοφαγίας καὶ κακῶν ὄντων συχνῶν,
γενόμενος ἄνθρωπός τις οὐκ ἀβέλτερος
θύσας ἱερεῖον πρῶτος ὤπτησεν κρέας.
ὡς δ' ἦν τὸ κρέας ἥδιον ἀνθρώπου κρεῶν,
αὑτοὺς μὲν οὐκ ἐμασῶντο, τὰ δὲ βοσκήματα
θύοντες ὤπτων. ὡς δ' ἅπαξ τῆς ἡδονῆς
ἐμπειρίαν τιν' ἔλαβον, ἀρχῆς γενομένης,
ἐπὶ πλεῖον ηὖξον τὴν μαγειρικὴν τέχνην.

*) Veram nominis huius scripturam esse Ἀθηνικῶν recte, ut videtur, statuit G. Dindorfius in Zimmermanni Ephemer. philol. a 1839 allato titulo a Boeckhio edito Corp. Inscr. II p. 201 16.

ὅθεν ἔτι καὶ νῦν τῶν πρότερον μεμνημένοι
τὰ σπλάγχνα τοῖς θεοῖσιν ὀπτῶσιν φλογί
ἅλας οὐ προσάγοντες· οὐ γὰρ ἦσαν οὐδέπω
εἰς τὴν τοιαύτην χρῆσιν ἐξευρημένοι.
ὡς δ' ἤρεσ' αὐτοῖς ὕστερον, καὶ τοὺς ἅλας
προσάγουσιν ἤδη τῶν ἱερῶν γεγραμμένων,
τὰ πάτρια διατηροῦντες, ἅπερ ἡμῖν μόνα
ἅπασιν ἀρχὴ γέγονε τῆς σωτηρίας,
τὸ προσφιλοτεχνεῖν διά τε τῶν ἡδυσμάτων
ἐπὶ πλεῖον αὔξειν τὴν μαγειρικὴν τέχνην.
Β. καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ Παλαίφατος.
Α. μετὰ ταῦτα γαστρίον τις ὠνθυλευμένον
προϊόντος εἰσηνέγκατ' ἤδη τοῦ χρόνου·
ἐρίφιον ἐτακέρωσε, πνικτὸν διέλαβεν,
περικομματίῳ διεγίγγρασ' ὑποκρούσας γλυκεῖ,
ἰχθὺν παρεισεκύκλησεν οὐδ' ὁρώμενον,
λάχανον, τάριχος πολυτελές, χόνδρον, μέλι.
ὡς πολὺ δὲ διὰ τὰς ἡδονὰς ἃς νῦν λέγω
ἀπεῖχ' ἕκαστος τοῦ φαγεῖν ἂν ἔτι νεκροῦ,
αὐτοῖς ἅπαντες ἠξίουν συζῆν, ὄχλος
ἠθροίζετ', ἐγένονθ' αἱ πόλεις οἰκούμεναι
διὰ τὴν τέχνην, ὅπερ εἶπα, τὴν μαγειρικήν.
Β. ἄνθρωπε χαῖρε, περὶ πόδ' εἶ τῷ δεσπότῃ.
Α. καταρχόμεθ' ἡμεῖς οἱ μάγειροι, θύομεν,
σπονδὰς ποιοῦμεν, τῷ μάλιστα τοὺς θεούς
ἡμῖν ὑπακούειν διὰ τὸ ταῦθ' εὑρηκέναι
τὰ μάλιστα συντείνοντα πρὸς τὸ ζῆν καλῶς.
Β. ὑπὲρ εὐσεβείας οὖν ἀφεὶς παῦσαι λέγων.
Α. ἥμαρτον. Β. ἀλλὰ δεῦρο σὺ ξυνείσιθι
ἐμοί, τά τ' ἔνδον εὐτρεπῆ ποίει λαβών.

Athenaeus XIV p. 660 e: *οὐκ ἀπεικότως δὲ καὶ Ἀθηνίων ἐν Σαμόθρᾳξιν, ὥς φησιν Ἰόβας, μάγειρον εἰσάγει φυσιολογοῦντα διὰ τούτων Οὐκ οἶσθ' ὅτι κτλ.* Vs. 3 *βάρβαρε.* Cum servo enim colloquitur coquus, quem ille coenae parandae causa conducere a domino iussus erat. Scena in ea fori parte est, ubi coquorum statio erat. — Vs. 6 sqq. Satis festive imitatur poetas tragicos mansuetioris vitae initia exponentes. Vide e. c. Critiam in Sisypho apud Sextum Empir. adv. M. IX 54 et Moschionem in Pheraeis *) apud Stobaeum Ecl. phys. I 38. — Vs. 11 *θύσας* pro *ἔθυσ'* margo P. ut voluit etiam Reisigius Coniect. I p. 41. Ibidem *κρέας* pro *κρέα* Porsonus ad Toupii Emend. IV p. 474. — Vs. 12 *ὡς* Casaubonus. Libri *ἴσως.* — Vs. 13 *αὑτοὺς* iam Schweigh. voluit pro *αὐτούς,* cui in C praefigitur *εἶτ'* (superscr. *θ*). Post *μὲν* B inserit *οὖν.* — Vs. 16 A *ἐπὶ πλειον τιν.* B *ἐπιπλεῖον τίν'.* P *ἐπὶ πλεῖον τιν'.* V *ἐπιπλεῖστον τιν.* L *ἐπὶ πλεῖστον.* C *ἐπιπλεῖον τινες.* Apertum est illud *τιν'* ex praecedente versu irrepsisse. Ibidem *ηὖξον* AC. *ἤυξον* B. *ηὖξαν* PVL. — Vs. 17 *μέμνημένη* B. — Vs. 19 *ἅλας οὐ προσάγοντες.* Nullum hoc disertius testimonium, a salis usu abstinuisse Graecos in sacris faciendis. Cuius rei qui contrarium tradunt grammatici a Buttmanno Lexil. I p. 200 laudati, Romanorum morem in animo habuerunt. Cfr Schweigh. ad h. l. — Vs. 20 *εἰς τὴν τοιαύτην χρῆσιν,* sc. ad cibos condiendos. — Vs. 21 *ἤρεσεν* C. *ἤρετ'* P. Scribendum videtur *ὡς δ' ἤρεσαν τοῖς ὕστερον.* — Vs. 22 sqq. ita interpretatur Schweighaeuserus: „licet in cibos adhibitus a coquis sal fuerit, tamen in sacris servatum esse priscum ritum, scilicet ut sacrificiis sal non adhiberetur." Rectius ille quidem quam Grotius, qui plane aberravit a sensu loci quum vertit:

> Sed et hoc post illa placuit, et iam nunc salem
> sacris non paucis admoveri cernimus
> praescripto ritus patrii.

---

*) Ex hac enim fabula nobilissimum locum petitum esse probabiliter effici potest comparatis eius fabulae fragmentis apud Stobaeum Flor. CXXV 3 et 14.

Sed ex Schweighaeuseri ratione non recte, ut mihi quidem videtur, coniunguntur haec *τῶν ἱερῶν γεγραμμένων τὰ πάτρια διατηροῦντες*, quorum si is, quem ille voluit, sensus esset: *patrios ritus praescriptorum sacrificiorum tenentes*, nescio an inverso verborum ordine *τῶν γεγραμμένων ἱερῶν* dicendum fuisset. Itaque fortasse *γεγραμμένα* scribendum cum Grotio. — Vs. 25 *τὸ προσφιλοτεχνεῖν* etc. Schweighaeuserus ideo adiecta esse existimat, ut sint quaedam quasi *ἐπεξήγησις* superiorum *ἅπερ* etc. Vereor ne versus exciderit. — Vs. 27 fortasse *καινὸς πάρεστιν*. — Vs. 30 sqq. describitur haedus variis farciminibus distentus. *ἀκριβῶς* quod libri ante *ἐρίφιον* habent delevi praeeunte Dobraeo. Tum A *ἐν τακερωσεπνικτω. ἐτακέρως ἐπνίκτω* BP. *ἐντακερὸν ἔμπνικτον* VL. *ἐτακέρωσε πνικτὸν* Porsonus in Miscell. p. 247. Sed *πνικτῷ* fortasse retineri potest, ut coniungatur *πνικτῷ διέλαβεν*, *suffocata carne dispescuit*. Sin *διέλαβεν* per se positum est, verterim *dissecuit*. — Vs. 31 libri *περικομματίῳ δι' ἐπίγγρας*. In his *γίγγρας*, quod tibiarum genus fuit, latere vidit Grotius. Perfecit emendationem Dobraeus. Verbum *διαγιγγράζειν* ex auletica arte petitum more comicorum ad culinariam transtulit. Cfr ad Machonis Epist. vs. 13. De nomine *περικομμάτιον*, quo et carnes minutim concisae et modus musicus significantur, cfr ad Damoxeni Syntroph. vs. 48. Non recte Dobraeum coniunxisse puto *διέλαβεν περικομματίῳ*, quo pacto non video quo *γλυκεῖ* referendum sit. — Vs. 32 *οὐδ' ὁρώμενον*, adeo scilicet ceteris farciminibus obtegebatur. — Vs. 34 post *πολύ*, pro quo L habet *πουλύ*, addidi *δέ*, Dindorfius *τι*. — Vs. 35 *ἄνευτι* B. — Vs. 36 *αὑτοῖς* Dindorfius pro *αὐτοῖς*, quod mire interpretatur Casaubonus. Recte iam Grotius *sociare vitam libuit*. — Vs. 37 *ἐγένονθ' αἱ* Grotius, confirmat B. Vulgo *ἐγένοντό θ' αἱ*. — Vs. 39 *περὶ πόδ' εἶ* Schweighaeuserus pro librorum lectione *περίποδ' εἶ* vel *περιποδεῖ*. De formula *περὶ πόδα εἶναι* v. Casaubonus ad Theophr. Char. IV p. 49 Lips. — Vs. 42 *ταὖτ' εἰρηκέναι* B. — Vs. 44 libri *ἄφες*. Coraes *ἃ φῄς*. Iacobsius Addit. p. 345 *ἀφείς*, quod recipiendum

duxi. — Vs. 45 σὺ ξυνείσιθι ἐμοί Dobraeus. Libri συνέσθιέ μοι. — Vs. 46 εὐτρεπῆ Grotius et Hemsterh. ad Luc. I p. 316. Libri εὐπρεπῆ. ποίει L. πόει ABV. om. P.

CALLIPPUS.

(Hist. crit. p. 490)

ΠΑΝΝΥΧΙΣ.

Ὁ διαγρυπνήσας πυραμοῦντα λήψεται
τὰ κοττάβια καὶ τῶν παρουσῶν ἣν * *
θέλει φιλήσει.

Athenaeus XV p. 668 c: Ἦν δέ τι καὶ ἄλλο κοτταβίων εἶδος προτιθέμενον ἐν ταῖς παννυχίσιν, οὗ μνημονεύει Κάλλιππος (Porsonus καὶ Ἵππαρχος) ἐν Παννυχίδι διὰ τούτων Ὁ διαγρυπνήσας κτλ. V. Hist. crit. p. 490. Vs. 1 legebatur ὁ δ' ἀγρυπνήσας τὸν πυραμοῦντα. Correxit Porsonus. — Vs. 2 κοττάβια VL. κοττάβεια AP. Tum lacunam indicavi. Pro θέλει PVL θέλῃ. Fortasse ἥντιν' ἂν θέλῃ. Nisi forte dimetros restituere praestat:

Ὁ διαγρυπνή-
σας πυραμοῦντα λήψεται
τὰ κοττάβια καὶ τῶν παρου-
σῶν ἣν θέλει φιλήσει.

Ceterum apertum est τὰ κοττάβια hoc loco improprie dici. Qui totam noctem pervigilaverit, inquit, *praemii loco* (τὰ κοττάβια) pyramuntem accipiet. De pyramunte pervigilii praemio constat etiam aliunde. Minus notum est etiam sesamuntem illi usui inserviisse. Hesychius, Σησαμόεντ' ἄρτον: οὗτος ἔκειτο ἆθλον τοῖς διαγρυπνήσασι, πυραμοῦς καὶ σησάμινος καὶ τοιαῦτά τινα. In quibus verba σησαμόεντ' ἄρτον ex Matrone similive poeta ducta sunt.

Ceterum si recte habet in Athenaei loco Callippi nomen, idem fort. etiam Hesychio restituendum, Δευτερίας: κάλλιπος. οἶνος εὐτελής.

CLEARCHUS.

(Hist. crit. p. 490)

ΚΙΘΑΡΩΙΔΟΣ.

I.

Τήνδ᾽ ἐγώ
μεστὴν ἅπαξ ἐπονομάσας προπίομαι
συγγενέσι πίστωμα φιλίας, πιὼν δ᾽ ἐρῶ
τὰ λοιπά· πνίγομαι γάρ. Β. ἀλλ᾽ ἐπιρρόφει.

Athenaeus X p. 426 a: Ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἐκπίνων τὸ ποτήριον ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη Τήνδ᾽ ἐγὼ — φιλίας. πρὸς ὃν ἔτι πίνοντα τῶν παρόντων τις προσέθηκε τὰ λειπόμενα πιὼν ἐρῶ — ἐπιρρόφει. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἐκπιὼν ἔφη, ταῦτα μὲν Κλέαρχος ἐν Κιθαρῳδῷ. Vs. 2 pro ἅπαξ legebatur ἅπασαν. Correxit Dobraeus Add. ad Aristoph. p. (113). Ibidem ἐπονομάσας scil. cognatos. V. ad Cratini fab. inc. XVI 3 et quos Dobraeus laudat Advers. II p. 326. — Vs. 3 si cui offensioni est ictus in ultima syllaba nominis πίστωμα positus, poterit inverso verborum ordine scribere πίστωμα φιλίας συγγενέσι. Post πιὼν addidi δ᾽. — Vs. 4 verba ἀλλ᾽ ἐπιρρόφει alteri interlocutori attribui. Non uno haustu poculum ebibendum esse monet, sed per intervalla exsorbendum. Cfr Aristoteles Probl. XXVII 3: διακλύζονται (οἱ ἀγωνιῶντες) καὶ ἐπιρροφοῦσι, καθάπερ Παρμένων ὁ ὑποκριτής. — Vs. 3 et 4 pro ἐρῶ τὰ λοιπὰ ante Schweighaeuserum ἔρωτα λοιπόν.

II.

Γόγγρων τε λευκῶν πᾶσι τοῖς κολλώδεσι
βρόχθιζε. τούτοις γὰρ τρέφεται τὸ πνεῦμα καὶ
τὸ φωνάριον ἡμῶν περίσαρκον γίγνεται.

Athenaeus XIV p. 623 c: *καὶ ὅς πάνυ ἐμμελέστατα ἀπαντήσας αὐτῷ ἀνεφώνησε τὰ ἐκ τοῦ Κλεάρχου Κιθαρῳδοῦ τάδε Γόγγρῳ κτλ.* Vs. 1 *γόγγρῳ τε λευκῷ* ABPV. *γόγγρον τε λευκὸν* L. Scripsi quod Emperium alicubi coniicere memini, *γόγγρων τε λευκῶν*. Congros albos commemorat et a nigris distinguit Aristoteles H. A. XVIII 15 1. Verbum *βροχθίζειν*, quod proprie est *guttur tingere*, recte dativo iunctum est. Pro *πᾶσι* si recte memini Emperius *κρέασι*. — Vs. 3 *περίσαρκον* Schweighaeuserus, i. e. veluti *carnosam et corpulentam*. Libri *περίσαργον*. Casaubonus *περίλαμπρον*.

ΚΟΡΙΝΘΙΟΙ.

Εἰ τοῖς μεθυσκομένοις ἑκάστης ἡμέρας
ἀλγεῖν συνέβαινε τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ πιεῖν
τὸν ἄκρατον ἡμῶν, οὐδὲ εἷς ἔπινεν ἄν.
νυνὶ δὲ πρότερον τοῦ πόνου τὴν ἡδονὴν
προλαμβάνοντες ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ.

Athenaeus XIV p. 613 b: *Κλέαρχός τε ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Κορινθίοις φησί Εἰ τοῖς κτλ.* Simillimam Alexidis sententiam vide vol. III p. 500. Vs. 4 libri *νῦν δὲ πρότερόν γε.* Correxit Porsonus Advers. p. 50.

ΠΑΝΔΡΟΣΟΣ.

Λάβ' ὕδωρ κατὰ χειρός. Β. μηδαμῶς. καλῶς ἔχει.
Α. λάβ' ὠγάθ'. οὐδὲν χεῖρον. ἡ παῖς ἐπιτίθει
ἐπὶ τὴν τράπεζαν κάρυα καὶ τραγήματα.

Athenaeus XIV p. 642 b. de mensis secundis disserens: *Κλέαρχος Πανδρόσῳ Λάβ᾽ ὕδωρ κτλ.* Vs. 2 *ἡ* ante *παῖς* addidit Dobraeus Advers. II p. 349. Ipse olim male *ὦ παῖ σὺ δὲ τίθει*, quod recepit Dindorfius.

EX INCERTA FABULA.

Οἶνος Λέσβιος,
ὃν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ Μάρων ἐμοὶ δοκῶ.

Athenaeus I p. 28 e: „*οἶνος Λέσβιος, ὃν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ Μάρων μοι δοκῶ*" *φησί Κλέαρχος.* Eustathius ad Odyss. p. 1623 47: *δοκεῖ δὲ ἀμπέλων ἐπιμελητὴς ὁ Μάρων γενέσθαι μάλιστα ὧν γλυκὺς ὁ οἶνος, διὸ Κλέαρχός τις ἐπισημαινόμενος ἔφη τὸ* „*οἶνος Λέσβιος, ὃν ἐποίησεν ὁ Μάρων μοι δοκῶ.*" Scripsi *ἐμοὶ* pro *μοι.* *Ἐποίησεν* ictum habet in ultima, ut *πίστωμα* in Cithar. I, 3. Nisi forte *ὁ* delendum.

CROBYLUS.

(Hist. crit. p. 490.)

ΑΠΑΓΧΟΜΕΝΟΣ.

I.

Παράσιτον αὐτόσιτον· αὐτὸν γοῦν τρέφων
τὰ πλεῖστα συνερανιστὸς εἶ τῷ δεσπότῃ.

Athenaeus VI p. 248 b: *αὐτόσιτον δ' εἴρηκε Κρώβυλος ἐν Ἀπαγχομένῳ Παράσιτον αὐτόσιτον κτλ.* Idem II p. 47 e: *ἀπόσιτον δ' εἴρηκε Φιλωνίδης, αὐτόσιτον δὲ Κρώβυλος· παράσιτον αὐτόσιτον.* Hesychius hunc ipsum Crobyli locum, ut videtur, respiciens I p. 629. *Αὐτόσιτον: τὸν ἑαυτὸν τρέφοντα, ἢ τὸν σὺν ἑτέρῳ δειπνοῦντα καὶ ἑαυτῷ φέροντα τὰ ἐπιτήδεια πρὸς τὸ δεῖπνον.* Grammaticus apud Bekkerum Anecd. I p. 466 12: *αὐτόσιτος, ὁ οἰκόσιτος.* Vs. 2 libri *συνερανιστής.* Correxit Porsonus.

II.

Καὶ σκάφην λαβών τινα
τῶν ἐσχαριτῶν τῶν καθαρῶν.

Athenaeus III p. 109 d: *τούτου (ἄρτου ἐσχαρίτου) μνημονεύει — καὶ Κρώβυλος ἐν Ἀπαγχομένῳ Καὶ σκάφην κτλ.*

ΑΠΟΛΙΠΟΥΣΑ.

I.

Πάλιν ἡ τοῦ βίου
ὑγρότης με τοῦ σοῦ τέθαφε· τὴν ἀσωτίαν
ὑγρότητα γὰρ νῦν προσαγορεύουσιν τινές.

Athenaeus VI p. 258 b. c: οὐκ ἂν διαμάρτοι δέ τις τὸν τοῦ μειρακίου τούτου τοῦ Κυπρίου βίον ὑγρὸν ὀνομάζων, οὗ πολλοὺς καὶ διδασκάλους φησὶν εἶναι Ἀθήνησιν Ἄλεξις ἐν Πυραύνῳ — καὶ Κρώβυλος ἐν Ἀπολιπούσῃ Πάλιν κτλ. Videntur patris verba esse ad filium in luxuriosam vitam prolapsum. Vs. 1 fort. πάλαι δ' ἡ vel πάνυ γ' ἡ. — Vs. 2 Dindorfius „τέθαφε Casaubonus. τέθαιφε DPQVL. τε..φε membranae Casauboni. τέθ φε B. τέθρεφε codex Huraldinus." Ven. quid habeat, non annotatum est. Sed consentit haud dubie cum B. Interim reliqui τέθαφε, quamvis certum est poetam aliud quid scripsisse. Infeliciter Buttmannus Gramm. gr. II p. 195 μέ σου τέθαμφε tentabat. Mihi vix dubium quin scribendum sit τέθυφε i. e. ἐκκέκαυκε, *urit, lento igne me carpit, moerore afficit.* De verbo τύφειν cfr Ruhnkenius ad Tim. p. 250. Apposite ad nostrum locum Libanius vol. I p. 68: τότε μὲν ἱλαρᾷ τε καὶ εὐθυμουμένῃ (τῇ ψυχῇ), ὕστερον δὲ ἄχους πλέᾳ καὶ διατεθυμμένῃ, quod recte a διατύφω derivat Reiskius.

II.

Τὸ γὰρ ἐνδελεχῶς μεθύειν τίν' ἡδονὴν ἔχει,
ἀποστεροῦντα ζῶνθ' ἑαυτὸν τοῦ φρονεῖν,
ὃ μέγιστον ἡμῶν ἀγαθὸν ἔσχεν ἡ φύσις;

Athenaeus X p. 429 d. de ebrietate disserens: τὸ δ' ἐνδελεχῶς μεθύειν, φησί Κρώβυλος ἐν Ἀπολιπούσῃ, τίν' ἡδονήν κτλ. Idem p. 443 f: Κρώβυλός τ' ἐν Ἀπολιπούσῃ Τὸ γὰρ ἐνδελεχῶς κτλ. Vs. 2 priore loco libri habent τοῦ σωφρονεῖν.

ΨΕΥΔΥΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΣ.

I.

Λάχης. Β. ἐγὼ δὲ πρὸς σέ. Α. πρόαγε. Β. ποῖ;
Α. ὅποι μ' ἐρωτᾷς; ὡς Φιλουμένην, παρ' ᾗ
τἀπιδόσιμ' ἡμῖν ἐστιν, ἧς ἐχθὲς πιεῖν
κυάθους ἕκαστον ἐβιάσω σὺ δώδεκα.

Athenaeus VIII p. 364 f: *ὀνομάζουσι δ' οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐπιδόσιμά τινα δεῖπνα, ἅπερ Ἀλεξανδρεῖς λέγουσιν ἐξ ἐπιδομάτων. Ἄλεξις* (p. 409) *καὶ Κρώβυλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ Λάχης κτλ. Ἐπιδόσιμα δεῖπνα, adiectitias coenas,* **Casaubonus interpretatur de iis, quae confiebant ex ea pecunia quam conferebant sodales ultra id quod tenebantur ex pacto vel ex infelici iactu aleae. Personarum vices distinxi ut praeivit Dobraeus Adv. II p. 321. Ante** *Λάχης* **addendum videtur** *πρὸς σὲ βούλομαι,* **quae verba post** *Ψευδυποβολιμαίῳ* **facile excidere potuerunt. Cfr Aristoph. Ran. 1311** *εἰς βαλανεῖον βούλομαι.* **Vs. 2** *ὅποι* **pro** *ὅπου* **Iacobsius Addit. p. 196. — Vs. 4** *ἕκαστον* **pro** *ἑκατὸν* **Casaubonus.**

II.

Καὶ πλεκτάνην στιφρὰν σφόδρ', ἐν τούτοις τέ που
αἰσχυνόμενον ἧπαρ καπρίσκου σκατοφάγου.

Athenaeus III p. 107 e: *μήποτε δὲ καὶ Κρώβυλος ὁ κωμῳδιοποιὸς αἰσχυνόμενον εἶπε τὸ τοιοῦτον ἧπαρ, ὥσπερ καὶ Ἄλεξις, ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ λέγων οὕτως Καὶ πλεκτάνην κτλ.* **Scilicet Alexis dixerat Crat. I 16:** *ἡπάτιον ἐγκεκαλυμμένον· αἰσχύνεται γὰρ πελιτνὸν ὂν τῷ χρώματι.* ***Pudore suffusum*** **vocat iecur, quoniam fere omento involuta apponebantur. Hinc Matanira meretrix cum aliquando detracto adipe pro iecinore pulmonem se nactam esse vidisset, facete exclamabat:** *ἀπόλωλα, πέπλων μ' ὤλεσαν περιπτυχαί.* **Narrat Hegesander Delphus apud Athenaeum l. l. Cfr Philoxenus Conv. 5. quem locum tractavi vol. III p. 636. Vs. 1**

πλεκτάνην collective sunt brachia polyporum. Ibid. *ἐν τούτοις* i. e. inter cibos quos in superioribus, quae omisit Athenaeus, commemoraverat Crobylus. — Vs. 2 *καπρίσκου σκατοφάγου* Porsonus. *καὶ πρίσκους καταφαγοῦ* BPV. *καὶ καπρίσκους καταφαγοῦ.*

III.

Εἰσῆλθεν ἡμίκραιρα τακερὰ δέλφακος·
ταύτης μὰ τὸν Δί' οὐχὶ κατέλιπον δ' ἐγώ
οὐδέν.

Athenaeus IX p. 384 c: *Ἦσαν δὲ καὶ ἡμίκραιραι πολλαὶ δελφάκων. μνημονεύει δ' αὐτῶν Κρώβυλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ Εἰσῆλθεν κτλ.* Vs. 2 ante Dindorfium *γ' ἐγώ.* B *λέγω.* Ex eadem huius fabulae scena petitum suspicor fragm. inc. II.

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Ἐγὼ δὲ πρὸς τὰ θερμὰ ταῦθ' ὑπερβολῇ
τοὺς δακτύλους δήπουθεν Ἰδαίους ἔχω,
καὶ τὸν λάρυγγ' ἥδιστα πυριῶ τεμαχίοις.
Β. κάμινος, οὐκ ἄνθρωπος.

Athenaeus I p. 5 f: *Τὰ δ' αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ Κυθηρίου Φιλοξένου ἱστοροῦσι καὶ Ἀρχύτου καὶ ἄλλων πλειόνων, ὧν τις παρὰ Κρωβύλῳ τῷ κωμικῷ φησίν Ἐγὼ δέ κτλ.* Agit Athenaeus de helluonibus fervidos cibos devorantibus. Suidas I p. 94. *Ἰδαίους: ψυχρούς. Ἐγὼ δὲ — Ἰδαίους ἔχω.* Idem II p. 751: *παραπλήσια δὲ ἱστοροῦσι καὶ περὶ Ἀρχύτου. καὶ Κρώβυλος φησίν Ἐγὼ δὲ — Ἰδαίους ἔχω.* Eadem idem III p. 471. ubi etiam tertium Crobyli versum adscripsit. Duo priores versus apposuit etiam Zonaras p. 1085. Vs. 2 *digitos Idaeos* Turnebus interpretatur *ferreos*, Casaub. *exercitatos et doctos*, Kusterus *ferro et aeri similes*, Lo-

beckius Aglaoph. p. 1181 cum Suida *frigidos et caloris patientes.* — Vs. 3 φάρυγγ' Suidas. πυρειῶ BCD. τεμάχοις Suidas secundo loco. τεμαχείῳ D.

II.

Χλωρὸν ἐρέβινθόν τινα
ἐκοττάβιζον κενὸν ὅλως. B. τράγημα δέ
ἐστιν πιθήκου τοῦτο δήπου δυστυχοῦς.

Athenaeus II p. 54 e: Ἐρέβινθοι. Κρώβυλος Χλωρὸν κτλ. Vs. 1 ἐρέβινθόν τινα collective dixit, ut ἑψητόν τινα Sotades Ἐγκλειομ. vs. 18 aliisque locis. Vini loco hos de quibus poeta agit *cicera* in lancem proiecisse existimat Schweighaeuserus, qui κενόν, i. e. λελεπισμένον, pro διακενῆς accepit, quod fieri non potest. Tum in fine versus vulgo τραγήματα δ'. Casaubonus τράγημα δή. Dindorfius τράγημα δέ.

III.

Τὸν πλακοῦντα κόμμιδι,
οὐ μέλιτι, διεκόσμει.

Grammaticus Bekkeri Anecd. p. 1208: δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τοῦ κόμμι εὑρέθη παρὰ Κρωβύλῳ (editur Κρυβόλῳ) ἡ δοτικὴ κόμμιδι ὡς παρὰ τῆς κόμμιδος γενικῆς· ἔχει δὲ οὕτως Τὸν πλακοῦντα κτλ. Aliis locis aut indeclinabile est aut formatur genitivus κόμμεως, vel κόμμεος ut est apud schol. Platon. Bekk. p. 399. Dativum κόμμιδι ex Herodoto II 86 affert Antiattic. p. 104 1. ubi nunc legitur κόμμι.

DEMONICUS.

(Hist. crit. p. 492)

ΑΧΕΛΩΝΙΟΣ. *)

Ἐσπουδάκει δ᾽ ἕκαστος, ὡς ἂν ἑστιῶν
ἅμα τ᾽ ὀξύπεινον ἄνδρα καὶ Βοιώτιον·
τὸ γοῦν κατὰ χειρὸς περιγράφει πᾶς, ὅτι μετὰ
τὸ δεῖπνον αὐτῷ τοῦτο γίγνεται λαβεῖν.

Athenaeus IX p. 410 d: Πολέμων ἐν ἕκτῳ τῶν πρὸς Ἀντίγονον καὶ Ἀδαῖον περὶ τῆς διαφορᾶς λέγει τοῦ κατὰ χειρὸς πρὸς τὸ νίψασθαι. Δημόνικος δ᾽ ἐν τῷ Ἀχελωνίῳ τὸ πρὸ τοῦ δείπνου κατὰ χειρός φησι διὰ τούτων Ἐσπουδάκει κτλ. Spectant haec ad Aristophanis aliorumque grammaticorum doctrinam, qui τὸ κατὰ χειρὸς et τὸ ἀνονίψασθαι Atticos ita distinxisse statuebant, ut illud de manuum lavatione ante coenam, ἀπονίψασθαι autem de lavatione post coenam diceretur. Vide Athenaeum VIII p. 408 f. Eadem Polemonis fuisse videtur doctrina; ex quo consentaneum est, quod proxime subiicitur Demonici testimonium eo consilio Athenaeum attulisse, ut Demonicum κατὰ χειρὸς de utraque lavatione dixisse doceret. Hinc suspicari licet Athenaei verba luxata et ita redintegranda esse: ἐν τῷ Ἀχελωνίῳ τό τε πρὸ τοῦ δείπνου [καὶ τὸ μετὰ τὸ δεῖπνον] κατὰ χειρός φησι διὰ τούτων. Tale quid nisi dicere voluit Athenaeus, prorsus inutilis erat Demonici citatio, quum τὸ κατὰ χειρὸς de lavatione manuum ante coenam peragenda dici plurimis exemplis iam in superioribus docuerit. Ceterum verba τὸ γοῦν κατὰ χειρὸς etc. non Athenaei esse, cui vulgo tribuuntur, sed cum prioribus Demonici versibus coniungenda esse, et res ipsa docet et monuit iam Schweighaeuserus, cui miror

*) V. Hist. crit. p. 492. Fortasse tamen recte Dalecampius Ἀχελῷος fabulae titulum fecit.

non obsequutum esse Dindorfium, qui poetae locum vs. 2 terminavit. Vs. 1 propter *περιγράφει*, quod vs. 3 legitur, malim *ἐσπούδακεν*, quod praesentis significationem habet. Vide Lehrsium Quaest. epic. p. 288. Potest tamen etiam vulgatum ferri. Tum *ἑστιῶν* verissime Casaubonus a Dindorfio neglectus. Vulgo *ἐσθίων*. Hoc enim dicit, accelerasse convivas coenam quasi famelicum et multivorum virum hospitio exciperent. — Vs. 2 fort. *μάλ'*, vel *ἅμ'*, *ὀξύπεινον*. — Vs. 3 *περιγράφει, tollit, omittit*, quod frequens recentioribus Attici fere *διαγράφειν* dicebant. Recte Grammaticus Mediceus apud Ruhnkenium ad Tim. p. 82: *Διάγραφε, μὴ περίγραφε*. Cfr Hemsterhusium Anecd. p. 255. Tum *πᾶς* AB. Vulgo *πως*. — Vs. 4 addidi *τό*.

DEXICRATES.

(Hist. crit. p. 492)

ΥΦ ΕΑΥΤΩΝ ΠΛΑΝΩΜΕΝΟΙ.

Εἰ δὲ μεθύω καὶ χιόνα πίνω, καὶ μύρον
ἐπὶ στόματι κράτιστον Αἴγυπτος ποιεῖ.

Athenaeus III p. 124 b. de nivis potu disserens: *Δεξικράτης δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ 'Υφ' ἑαυτῶν πλανώμενοι φησίν Εἰ δὲ μεθύω κτλ.* Vs. 1 *ἴδε* pro *εἰ δὲ* Porsonus, *ἤδη* Dindorfius. Possis etiam *τί δέ*. Sed videtur Athenaeus apodosin omisisse. — Vs. 2 vulgo *ἐπὶ στόματος*. Recepi ex AB *ἐπὶ στόματι*, quod etsi non minus corruptum est, genuinae tamen lectionis vestigia continere videtur. Suspicor:

Εἰ δὲ μεθύω καὶ χιόνα πίνω, καὶ μύρον
ἐπίσταμ' ὅτι κράτιστον Αἴγυπτος ποιεῖ,
[τί σοὶ διαφέρει τοῦτο;]

Si inebrior et nivem poto, et Aegyptiacum unguentum optimum esse scio, quid hoc tua refert? De unguento Aegyptio vide Theophrastum de Odor. 28. Athenaeum II p. 66 d. Plutarchum praec. sanit. p. 125 a.

E U A N G E L U S.

(Hist. crit. p. 492)

ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΗ. *)

*Τέτταρας * * τραπέζας τῶν γυναικῶν εἶπά σοι*
ἓξ δὲ τῶν ἀνδρῶν, τὸ δεῖπνον δ' ἐντελὲς καὶ μηδενὶ
ἐλλιπές. λαμπροὺς γενέσθαι βουλόμεσθα τοὺς γάμους.
Β. οὐ παρ' ἑτέρου δεῖ πυθέσθαι, πάντα δ' αὐτόπτης ἐρῶ.
τῶν μὲν ἐλαῶν ἄφελε πάνθ' ὅσ' ἂν βούλῃ γένη.
εἰς δὲ τὰ κρέα μόσχον ἔλαβες, δέλφακας, χοίρους, λαγώς·
Α. ὡς ἀλαζὼν ὁ κατάρατος. Β. θρῖα, τυρόν, ἐγχύτους.
*Α. παῖ Δρόμων. Β. κάνδυλον, ᾠά τ', ἀμύλιον * * **
τὸ πέρας, ὕψος τῆς τραπέζης πήχεών ἐστιν τριῶν,
ὥστε τὸν δειπνοῦντ' ἐπαίρειν, ἄν τι βούληται λαβεῖν.

Athenaeus XIV p. 644 c. d: *ἐγχύτων δὲ πλακούντων μνημονεύει Μένανδρος μὲν — Εὐάγγελος δ' ἐν Ἀνακαλυπτομένῃ Τέτταρας τραπέζας κτλ.* „Colloqui videtur *ἀλαζὼν* quidam cum coquo, cui extollit suam liberalitatem." Dobraeus Adv. II p. 349. Qua observatione nihil proficitur ad difficillimi loci intellectum. Vs. 1 fortasse *ποιεῖν* addendum post *τέτταρας*. Menander Pseudoherc. I, 2: *πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν;* Ibid. vulgo *εἶπα* sine *σοι*. Cod. A *εἶπας οἱ.*

*) V. Hist. crit. p. 492. Idem fortasse Philemoneae fabulae titulus fuit. V. supra p. 5.

Correxit Schweighaeuserus. — Vs. 2 δ' additum a Dindorfio. Ibid. μηδενί Fiorillo. Libri μηδέν. — Vs. 3 ante Dindorfium γίνεσθαι. — Vs. 4 B αὐτόπτας. — Vs. 5 Dindorfius tentat τῶν ἐλαῶν μὲν γὰρ ἄφελε. Nisi ἐλαῶν, quae vix apte hic commemorantur, corruptum est, haud paullo probabilius videri possit ante πάντα excidisse πρῶτον vel simile quid. Nam ἐλάα recte penultimam corripere videtur, cuius mensurae quae exempla vol. III p. 503 attuli, iis adde Philippum in Anal. Brunck. II p. 227. Ibid. libri ὅσα βούλει. Dindorfius ὅσ' ἂν βούλῃ vel ὁπόσα βούλει. — Vs. 6 λαγὼς pro λαγωοὺς Schweighaeuserus. — Vs. 8 κάνδυλον. Itaque producit hoc nomen penultimam, quam nescio quo auctore lexicorum nostrorum conditores corripi crediderunt. Compares cognatum vocabulum κανδύταλις, in quo item υ produci ostendit Diphili locus in Epidicaz. p. 393. In fine versus non cibi, sed servi nomen excidisse videtur, quem ille eodem consilio quo paullo ante appellat, nimirum ut insolentem iactatorem abducat. Supplere possis παῖ παῖ Δρόμων, quae verba facile excidere potuerunt. — Vs. 10 requirebam ἐπαίρεσθαι. Sed ferri potest activum, ut ipsa mensa τὸν δειπνοῦντα ἐπαίρειν dicatur. Similiter in re dissimillima loquutus est Aristoph. Lys. 54: ἀπολώλεκέν με κἀπιτέτριφεν ἡ γυνή | τά τ' ἄλλα πάντα κἀποδείρασ' οἴχεται.

L A O N.

(Hisl. crit. p. 492)

Δ Ι Α Θ Η Κ Α Ι.

Τῶν γὰρ μετ' ἐμαυτὸν εἰκόνος καὶ μνημάτων
ἀεὶ καταφρονῶν ζῶν ἔχειν τι βούλομαι.

Stobaeus Flor. CXXIII 5 cum lemmate *Λάωνος ἐκ Διαθηκῶν.* **Pro** *εἰκόνος* **legendum videtur** *εἰκόνων.*

EX INCERTA FABULA.

Βοιωτὸν ἄνδρα στέργε, τὴν Βοιωτίαν
μὴ φεῦγ'· ὁ μὲν γὰρ χρηστὸς ἡ δ' ἐφίμερος.

Dicaearchus Vit. Graec. p. 28 Buttm. de Thebis scribens: *καὶ νίφεται καὶ πηλὸν ἔχει πολύν· οἱ στίχοι Λάωνος. γράφει δὲ ἐπαινῶν αὐτοὺς καὶ οὐ λέγων τὴν ἀλήθειαν. μοιχὸς γὰρ ἁλοὺς ἀφείθη, μικροῦ διαφόρου* **(exiguo pretio)** *τὸν ἀδικηθέντα ἐξαγοράσας· Βοιωτὸν ἄνδρα κτλ.* **Legebatur** *ἐφήμερος*, **quod correxit H. Stephanus in Thesauro Antiqu. Graec. XI p. 29 B. Ceterum v. Hist. crit. p. 492.**

NAUSICRATES.

(Hist. crit. p. 494)

ΝΑΥΚΛΗΡΟΙ.

I.

Δύο μὲν ἁπαλοὶ καὶ καλοὶ
. . . . τοῦ ναυτίλοισι πολλάκις
ἤδη φανέντος πελαγίοις ἐν ἀγκάλαις,
ὃν καὶ τὰ θνητῶν φασιν ἀγγέλλειν πάθη.
Β. γλαῦκον λέγεις. Α. ἔγνωκας.

Athenaeus VII p. 296 a. de glauco pisce disserens: *Ναυσικράτης Ναυκλήροις Δύο μέν, φησίν, ἁπαλοί κτλ.* Vs. 2 Dobraeus Adv. II p. 315 probabili coniectura supplet *παῖδες θεοῦ*. Porsonus *ἐπώνυμοι* in Append.ad Toupii Emend. p. 477. — Vs. 3 *πελαγίοις ἐν ἀγκάλαις.* Imitatur sermonem tragicorum. Aeschylus apud schol. Aristoph. 716: *ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις.* Cfr Stanleius ad Aesch. Choeph. 578. Ceterum vide ad sequens fragmentum.

II.

Μετ' αὐτῶν δ' εἰσὶν ἐκπρεπεῖς φύσιν
αἱ ξανθοχρῶτες, ἃς κλύδων Αἰξωνικὸς
πασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται,
αἷς καὶ θεὰν τιμῶσι φωσφόρον Κόρην
δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.
Β. τρίγλας λέγεις. γαλακτοχρῶτα Σικελὸς ὃν
πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβος.

Athenaeus VII p. 325 e: *Ναυσικράτης δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐπαινεῖ τὰς Αἰξωνικὰς τρίγλας ἐν Ναυκλήροις λέγων οὕτως Μετ' αὐτῶν — τρίγλας λέγεις.* Idem p. 330 b: *Ῥωμαῖοι δὲ καλοῦσι τὴν ψῆτταν ῥόμβον, καὶ ἔστι τὸ ὄνομα ἑλληνικόν. Ναυσικράτης ἐν Ναυκλήροις· προειπὼν δὲ περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος ἐπιφέρει Αἱ ξανθοχρῶτες — πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβος.* Vs. 2 *κλίδων* priore loco BP et altero C. Ibidem *Αἰξωνικὸς* priore loco C. *ἐξωνικὸς* ABPVL. altero loco *Αἰξωνικὸς* CL. *ἐξωνικὸς* ABPV. — Vs. 3 loco priore *ἐντόπους* epit. Hoeschelii, quod sequuti sunt Schweigh. et Dindorfius. Praestat opinor *ἐντόποις*, *incolis*, vel *ἐμπόροις*, quod malim. Quamquam nec *ἐν τόποις*, *in locis illis*, spernendum. Cfr Aristoph. Thesm. 664: *εἴτις ἐν τόποις ἑδραῖος ἄλλος αὖ λέληθεν ὤν.* — Vs. 6 altero loco *τρίγλαν.* Postrema verba *γαλακτοχρῶτα* etc. quae ex altero Athenaei loco accesserunt, quid sibi velint nemo adhuc docuit. Recte Schweighaeuserus contra Casaubonum monuit, non hoc dicere Athenaeum, *ψῆτταν* piscem Graecis etiam *ῥόμβον* fuisse vocatum: sed hoc unum eum voluisse, latinum vocabulum *rhombum* sua origine graecum esse. Iam numerorum concinnitatem et sententiam ita quodammodo restituere licebit:

τρίγλαν λέγεις γαλακτοχρῶτα, Σικελὸς ἥν
πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβοισι.

H. e. *triglam dicis, quam Siciliensis plebecula magicarum rotarum strepitu defigit.* Quae ad nescio quam Siculorum superstitionem spectare videntur. At vix credibile est triglis, quas paucis versibus ante *ξανθοχρῶτας* appellaverat, nunc lacteum colorem tribui. Accedit quod Athenaeus Nausicratem *ῥόμβον* commemorasse dicit, postquam is de glauco pisce dixisset, *προειπὼν περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος ἐπιφέρει.* Ex quo apertum esse arbitror verba „*γαλακτοχρῶτα Σικελὸς ὃν πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβοισι*" ad glaucum piscem, non autem ad triglam pertinere, et cum primo fabulae fragmento ita coniungenda esse:

γλαῦκον λέγεις γαλακτοχρῶτα, Σικελὸς ὃν
πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβοισι.

Glauci capturam cum magicis artibus coniunctam fuisse eo minus mirandum, cum alia etiam mirifica de illo pisce a veteribus credita sint. V. Fragm. Anon. MS apud Schneider. ad Marcell. Sid. p. 95. Haec si vera sunt, consentaneum est postremam partem secundi fragmenti ita scribendam esse: *Β. τρίγλας λέγεις. Α. ἔγνωκας.* Itaque ex mea quidem sententia utrumque fragmentum ita scribendum fuerit:

Δύο μὲν ἁπαλοὶ καὶ καλοί
[παῖδες θεοῦ] τοῦ ναυτίλοισι πολλάκις
ἤδη φανέντος πελαγίοις ἐν ἀγκάλαις,
ὃν καὶ τὰ θνητῶν φασιν ἀγγέλλειν πάθη.
Β. γλαῦκον λέγεις γαλακτοχρῶτα, Σικελὸς ὃν
πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβοισιν. Β. ἔγνωκας . .
. . . Α. μετ' αὐτῶν δ' εἰσὶν ἐκπρεπεῖς φύσιν
αἱ ξανθοχρῶτες, ἃς κλύδων Αἰξωνικός
πασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται·
αἷς καὶ θεὰν τιμῶσι φωσφόρον Κόρην
δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.
Β. τρίγλας λέγεις. Α. ἔγνωκας.

Praeterea etiam in prioribus loci verbis aliquid vitii inesse suspicor, siquidem ex vs. 5 colligi potest, initio non plures glaucos sed unum tantum commemoratum fuisse. Itaque nescio an, non Athenaeus quidem, at poeta vs. 1 et 2 ita fere scripserit: *Ἄκουε δή. πρῶτον μὲν ἁπαλὸς καὶ καλὸς | παῖς τοῦ θεοῦ τοῦ ναυτίλοισι κτλ.* et vs. 7 *μετ' αὐτὸν* pro *μετ' αὐτῶν.* In fragmento multis modis turbato audacioribus coniecturis locus non denegandus est. Superest ut de altero Athenaei loco VII p. 330 b. aliquid adiiciam, in quo non tantum inutiles sunt scriptoris consilio quattuor illi Nausicratis versus *αἱ ξανθοχρῶτες — τρίγλας λέγεις,* sed etiam haec verba *προειπὼν δὲ περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος ἐπιφέρει,* manca et imperfecta sunt. Meo iudicio optime omnia se habebunt, si recisis illis versibus locus ita constituitur: *προειπὼν*

δὲ περὶ [Γλαύκου τοῦ θεοῦ, εἶτα περὶ] τοῦ ἰχθύος ἐπιφέρει·

γλαῦκον λέγεις γαλακτοχρῶτα, Σικελὸς ὃν
πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβοισι.

Π Ε Ρ Σ Ι Σ. *)

Ἐν τῇ γὰρ Ἀττικῇ τίς εἶδε πώποτε
λέοντας ἢ τοιοῦτον ἕτερον θηρίον;
οὗ δασύποδ' εὑρεῖν ἐστιν οὐχὶ ῥάδιον.

Athenaeus IX p 399 e: *Ναυκράτης δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Περσίδι σπανίως φησὶν ἔστιν εὑρεῖν δασύποδα περὶ τὴν Ἀττικήν. λέγει δὲ ὧδε Ἐν τῇ γάρ κτλ.* Vide supra ad Menandri fragm. inc. fab. CCXCVII. Vs. 2 C ante *τοιοῦτον* addit *τι*.

N I C O.

(Hist. crit. p. 495)

Κ Ι Θ Α Ρ Ω ι Δ Ο Σ.

Καὶ πάνυ τις εὐκαίρως προπίνων φησί *
πατριῶτα. μάνην δ' εἶχε κεραμεοῦν, ἁδρόν,
χωροῦντα κοτύλας πέντ' ἴσως. ἐδεξάμην.

Athenaeus XIII p. 487 c. *Μάνης: ποτηρίου εἶδος. Νίκων Κιθαρῳδῷ Καὶ πάνυ κτλ.* Pollux VI 99: *γευστηρίου μὲν Ἀριστοφάνης μέμνηται, μάνου δὲ Νίκων ἐν Κιθαρῳδῷ Πατριώτιδα μάνην λαβὲ* (Ald. *λάβε*) *κεραμεοῦν ἁδρόν, χωροῦντα κοτύλας πέντε ἴσως.* Porsonus tentabat *Κεἶ πάνυ τις εὐκαίρως προπίνων φησί μοι, | μάνην δέχου πατριῶτα.* Heringa Observ. p. 29 *προπίνω, φησί, σοί, πατριῶτα.* Pro *μάνου* et *μάνην* in Pollucis loco Aldus habet *μανοῦ* et *μανήν*, de qua *τονώσει* attuli quaedam ad Alexidis fragm. p. 396.

*) V. Hist. crit. p. 495. 497.

NICOLAUS.

(Hist. crit. p. 495)

EX INCERTA FABULA.

Τὸ τῶν παρασίτων, ἄνδρες, ἐξεῦρεν γένος
Διὸς πεφυκώς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος.
οὐ δυνάμενος δὲ τῇ τέχνῃ χρῆσθαι καλῶς
ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, εἶτ᾽ ἀκουσίῳ
δίφρῳ περιπεσὼν δυναμένῳ λιμὸν ποιεῖν
ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐξαπίνης ἀπεστράφη,
ἄφνω δὲ πληγεὶς εἰς μέσην τὴν γαστέρα
ἔδοξεν αὐτῷ γεγονέναι τἄνω κάτω,
Σίπυλόν τε τοῖτον ἀνατετράφθαι τὸν τρόπον·
καὶ μάλα δικαίως· Φρὺξ γὰρ ὢν οὐχ ἱκανὸς ἦν
τὴν τοῦ τρέφοντος εὖ φέρειν παρρησίαν.
διὸ δὴ τοιαύτης παντελῶς καχεξίας
ἐν τοῖς βίοις παρὰ πᾶσιν ἐζηλωμένης
πικρῶς ἐπιπλῆξαι βούλομ᾽, ἄνπερ νὴ Δία
παρρησίαν μοι δῶτε, τοὺς ἀσυμβόλους
τἀλλότρια δειπνεῖν ἑλομένους ἄνευ πόνου.
τί γὰρ μαθών, ἄνθρωπε, πρὸς τῶν δαιμόνων
βούλει παρασιτεῖν; ἢ τί τῶν ἐν τῷ βίῳ
ξυνῆκας; εἰπον, ἄξιον γὰρ εἰδέναι·
τίνος μαθητὴς γέγονας; αἵρεσιν τίνα
ζηλοῖς; ἀπὸ τίνων δογμάτων ὁρμώμενος
τολμᾷς παρασιτεῖν; ἃ μόλις ἡμεῖς τὸν βίον
ἅπαντα κατατρίψαντες οὐδὲ νῦν ἔτι

ἀνεῳγμένην δυνάμεθα τὴν θύραν ἰδεῖν
διὰ τοὺς ἀναιδῶς τἀλλότρια μασωμένους.
οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐπὶ τράπεζάν ἐσθ' ὁ πλοῦς.
πλευρὰν ἔχειν πρώτιστον ἐν τούτοισι δεῖ,
πρόσωπον ἰταμόν, χρῶμα διαμένον, γνάθον
ἀκάματον, εὐθὺς δυναμένην πληγὰς φέρειν.
στοιχεῖα μὲν ταῦτ' ἐστὶ τῆς ὅλης τέχνης.
ἔπειτα δεῖ σκωπτόμενον ἐφ' ἑαυτῷ γελᾶν·
αἰσχρὸν γὰρ οἶμαι δοῦλον εἶναι σκώμματος.
ἀπὸ τῶν ἐτῶν κλέπτει τις ἢ καὶ βάπτεται,
θέλων καλὸς εἶναι, καὶ παρ' ἡδικίαν νοσεῖ·
ἔστω Γανυμήδης οὗτος ἀποθεούμενος·
πρὸς χάριν ὁμίλει τοῦ τρέφοντος ἐπ' ὀλέθρῳ·
παρατάττεταί τις καὶ ποιεῖ πάντας νεκροὺς
δείπνῳ· σιωπῇ τοῦτον ὑπομυκτηρίσας
εἰς τὴν τράπεζαν καὶ σὺ τὴν χολὴν ἄφες.
οἶμαι δ' ἐμαυτὸν εὔθετον τῷ πράγματι,
παῖδες, γεγονέναι· πάντα γὰρ πρόσεστί μοι
ὅσα περ ἔχειν τἀλλότρια τὸν δειπνοῦντα δεῖ,
λιμός, ἀπόνοια, τόλμα, γαστήρ, ἀργία.
καὶ νῦν μ' ὁ Λυδῶν τῶν πολυχρύσων ἄναξ
σύνδειπνον αὐτῷ κέκρικεν εἶναι καὶ φίλον.

Stobaeus Flor. XIV 7 cum lemmate *Νικολάου*. Vs. 1 mirum dicendi genus est *τὸ παρασίτων γένος ἐξευρεῖν* de eo qui parasitandi artem invenit. Suspicabar *τὸ τῶν παρασίτων, ἄνδρες, ἐξῆρξεν γένος.* — Versus secundus Euripidis est Orest. vs. 5. — Vs. 4 *ἀκούσιον δίφρον* dicere videtur ad quem invitus relegatus est Tantalus. Similiter *ἄκοντα ἔργα* dixit Sophocles Oed. Col. 240. Fortasse tamen *ἀκουσίως* vel *ἀκούσιος* scribendum. Sed totum hunc locum non intellego. Pro *γλῶσσαν* ne *γλῶτταν* scribatur prohibet Euripidis Orest.

10. ex quo verba *ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν* derivavit. — Vs. 6 *εἰ τῆς*, ut vulgo, libri meliores. *ἀπὸ τῆς* quattuor MSS apud Schowium et cod. B a manu sec. Grotius ex coniectura *τὰ τῆς*. Iacobsius *θείης* (*θείας*). — Vs. 7 *πληγεὶς εἰς τὴν γαστέρα*. Aristophanes Nub. 545: *ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα*. Id ab aliis ipsoque Aristophane Equ. 274. Vesp. 1529. uno verbo dicitur *γαστρίζειν*. — Vs. 9. Respicit terrae motum, quo Sipylum et Smyrnam antiquissimis temporibus concussa fuisse constat. Vide Reiskium ad Aristid. vol. I p. 427 Dind. — Vs. 12 *διὸ δεῖ* cod. A. — Vs. 14 *ἐπιπλῆξαι* cod. A. Gesneri margo et duo MSS apud Schowium. Vulgo *ἐκπλῆξαι*. Pro *πικρῶς* cod. A *πικρός*. — Vs. 17 *τί μαθὼν* recte tueri videtur Hermannus Praef. ad Aristoph. Nub. p. XLVII. — Vs. 19 „*νυξῆκας* AN. *εὕρηκας* A in marg. *νύξηκας* B cum *ἴσ. ἤνξηκας* et *γρ. εὕρηκας* in marg." *Gaisfordus*. — Vs. 21 *ζηλοῖς* Porsonus Adv. p. 302 et Valckenarius apud Gaisfordum. Trinc. *κλοῖς*. Gesn. * *κλοῖς*. AB et Gesneri margo *εἶλον*. Schowius ex uno MS *φιλεῖς*. Dictionis *αἵρεσιν ζηλοῦν* Porsonus et Valckenarius exempla attulerunt ex Diodoro Sic. I 28 35. Iosepho B. J. II 8 7 aliis. — Vs. 22 *ἃ* quo spectet non video. Suspicabar *ὃ* ad *παρασιτεῖν* relatum, cui quod vs. 24 subiicitur *ἀνεῳγμένην τὴν θύραν ἰδεῖν*, appositionis loco mihi illatum videbatur. — Vs. 23 verba *οὐδὲ νῦν ἔτι* corrupta videntur. Sententia requirit *οὐδὲ νῦν γέ πω*, vel simile quid. — Vs. 23 *ἅπαντα* pro *πάντα* Porsonus. — Vs. 25 *ἀναιδῶς* Grotius. Gaisfordus *ἀνώδυνα* ex quattuor MSS apud Schowium et B a m. sec. Quae aperta interpolatio est. Vulgo *ἄνω δία*, in quo aliud quid latere videtur quam quod Grotius coniecit. Fortasse *ἀνοδίᾳ* scribendum. Frequens dicendi genus est *ἀνοδίᾳ πορεύεσθαι*, quod quum proprie de iis dicatur qui non trito et expedito itinere incedunt (v. Wesseling. ad Diod. Sic. XIX 5), etiam de iis usurpari potuit qui quod agunt perverse agunt. Itaque *ἀνοδίᾳ τἀλλότρια μασᾶσθαι* dici posse videntur qui in parasitica arte praecipitem et negatam viam sequuntur. Ibidem *μασωμένους* scripsi pro *μασσωμένους*.

— Vs. 26 *οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐπὶ τράπεζάν ἐσθ' ὁ πλοῦς* lepide detortum ex notissimo proverbio *οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθόν ἐσθ' ὁ πλοῦς*, de quo scriptorum locos apposuit Leutsch ad Zenob. V 37. — Vs. 27 *πρώτιστον ἐν τούτοισι* AB margo Gesn. et MSS Schowii. *πρώτοισι τούτοισι* Trinc. *πρώτοισι τουτέοισι* Gesn. Non credo tamen locum persanatum esse. Nam nec *πλευρὰ* epitheto carere potest, nec *ἐν τούτοις* habet quo referatur. Itaque vide an scripserit poeta: *πλευρὰν ἔχειν πρώτιστον εὔτονόν σε δεῖ*, *latus firmum et robustum.* Quo sensu *εὔτονα σώματα* habes apud Hippocratem, annotante Foesio Oec. Hipp. p. 253. — Vs. 29 *εὐθὺς — φέρειν.* Plato Soph. § 43 (p. 235 B) *ἐὰν ἡμᾶς εὐθὺς ὁ σοφιστὴς ὑπομείνῃ.* — Vs. 36 vulgo *ὁμιλεῖ*, pro quo *ὁμίλει* scripsi ex B. Ceterum meo iudicio hic versus melius post vs. 32 legeretur. — Vs. 33 de *βάπτεσθαι* cfr Hist. crit. p. 123. — Vs. 37 *παρατάττεται* AB in margine. *παράττεται* Trinc. et AB in textu. Vulgo *ταράττεται.* Bene Grotius: *aciem instruit debellaturus in mensa*, non quidem *Alexandrum*, ut ille voluit, at *hostes* tamen. Apposite Tibullus Eleg. I 10 29: *alius sit fortis in armis, Sternat et adversos Marte favente duces; Ut mihi potanti possit sua dicere facta Miles, et in mensa pingere castra mero.* Fortasse tamen *χαράττεται* scribendum i. e. *irascitur.* V. Elmsleium ad Euripidis Med. 154. — Vs. 38 B *δείπνει*, quod qui coniecit, id sine dubio cum sequentibus coniungi voluit hoc sensu: si quis miles gloriator aciem in mensa instruit hostesque se omnes caesurum minatur, tu securus epulare. Sed hoc plures ob caussas non placet. Non dubito quin *δειπνῶν* poeta scripserit. Quae sequuntur verte: *hunc tu tacite subsannans bilem ex insipidis militis iactationibus collectam in mensam effunde*, i. e. fortiter te cibis ingurgita. — Vs. 40 *πράγματι* A et margo Gesn. pro vulgato *τοῖς πράγμασι.* — Vs. 44 *Λυδῶν ἄνακτα* Lydiae dicere videtur satrapam. Verba ipsa ex tragico poeta petita videntur. — Vs. 45 *καὶ* addit Grotius.

NICOMACHUS.

(Hist. crit. p. 496)

ΕΙΛΕΙΘΥΙΑ.

Ὑποδεικνύεις μὲν ἦθος ἀστεῖον πάνυ
καὶ πρᾷον, ὀλίγωρον δὲ πεποίηκάς τι. Β. πῶς;
Α. ἐν τῇ τέχνῃ τίνες ἐσμὲν οὐκ ἐξήτακας.
ἢ πρότερον ἐπύθου τῶν ἀκριβῶς εἰδότων
οὕτω τ' ἐμισθώσω με; Β. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
Α. ἦ μὴν ἴσως ὅσον μαγείρου διαφέρει
μάγειρος οὐκ οἶσθ'. Β. εἴσομαι δέ γ' ἢν λέγῃς.
τὸ γὰρ παραλαβόντ' ὄψον ἠγορασμένον
πότερ' ἀποδοῦναι σκευάσαντα μουσικῶς
διακόνου 'στ' οὐ τοῦ τυχόντος; Α. Ἡράκλεις.
ὁ μάγειρός ἐσθ' ὁ τέλειος ἑτέρα διάθεσις.
πολλὰς τέχνας λάβοις ἂν ἐνδόξους πάνυ,
ὧν τὸν μαθεῖν βουλόμενον ὀρθῶς οὐκ ἔνι
ταύταις προσελθεῖν εὐθίς· ἀλλ' ἔμπροσθε δεῖ
ζωγραφίας ἧφθαι. ταὐτὰ καὶ μαγειρικῆς
πρότερον μαθεῖν δεῖ τῆς τέχνης ἑτέρας τέχνας,
ὧν εἰδέναι σοι κρεῖττον ἦν μοι πρὶν λαλεῖν,
ἀστρολογικὴν, γεωμετρικὴν, ἰατρικήν.
τῶν ἰχθύων γὰρ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς τύχας
ἐντεῦθεν εἴσει, παρακολουθήσεις χρόνοις,

πότ' ἄωρός ἐσθ' ἕκαστος ἢ πόθ' ὥριμος.
τῶν ἡδονῶν γὰρ μεγάλα τὰ διαστήματα·
ἐνίοτε κρείττων γίγνεται θύννου βόαξ.
Β. ἔστω. γεωμετρικῇ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί;
Α. τοὐπτάνιον ἡμεῖς σφαῖραν εἶναι τιθέμεθα.
τοῦτο διελέσθαι καὶ τόπον λαβόνθ' ἕνα
μερίσαι κατ' εἶδος τῆς τέχνης ἐπιδέξια,
ἐκεῖθεν ἐνταῦθ' ἐστὶ μετενηνεγμένα.
Β. οὗτος, πέπεισμαι· καὶ τὰ λοιπὰ μὴ λάλει.
Α. περὶ τῆς ἰατρικῆς δέ· τῶν γὰρ βρωμάτων
πνευματικὰ καὶ δύσπεπτα καὶ τιμωρίαν
ἔχοντ' ἔνι' ἔστιν, οὐ τροφήν. δειπνῶν δὲ πᾶς
τἀλλότρια γίγνετ' ὀξύχειρ κοὐκ ἐγκρατής.
τοῖς δὴ τοιούτοις βρώμασιν τὰ φάρμακα
εὕρητ' ἐκεῖθεν, μεταφορὰ δ' ἐστὶν τέχνης.
ᾔδη τὸ μετὰ νοῦ καὶ τὸ συμμέτρως ἐμόν.
παρὰ τακτικῆς, ἕκαστα ποῦ τεθήσεται·
ἀριθμῷ τὸ πλῆθος εἰδέναι μαγειρικῆς.
οὐδεὶς ἕτερός σοι πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται.
Β. μικρὰ διάκουσον ἐν μέρει κἀμοῦ. Α. λέγε.
Β. σὺ μηδὲν ἐνόχλει μήτε σαυτὸν μήτ' ἐμέ,
ἀπραγμόνως δὲ διαγενοῦ τὴν ἡμέραν.

Athenaeus VII p. 290 e: *Νικόμαχος δ' ἐν Εἰλειθυίᾳ καὶ αὐτὸς παράγει τινὰ μάγειρον ὑπερβάλλοντα τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας. λέγει δ' οὖν οὗτος πρὸς τὸν μισθωσάμενον* 'Υποδεικνύεις κτλ. Vs. 2 fortasse *πεποίηκάς τί πως*. — Vs. 5 et 6 vulgo *οὐκ ᾤμην. Β. ἴσως*. Grotius *οὐκ. Α. ἦ μήν*. Iacobsius *οὔ. Α. καὶ μήν*. — Vs. 6 et 7 *μαγείρου διαφέρει μάγειρος* Schweighaeuserus. *διαφέρει μαγείρου μάγειρος* ABCDPQ. *διαφέρει διακόνου μάγειρος* VL. Pro *ἣν* malim *ἄν*. Vide supra p. 451 sq. Post vs. 7 C ita

pergit: *ἔπειτα αὐχήσας ὁ μάγειρος εἰδέναι τὸ ἠγορασμένον ὄψον σκευάζειν μουσικῶς, ληρεῖ ὅτι πρὸ τῆς μαγειρικῆς τέχνης πρότερον μαθεῖν δεῖ ἑτέρας τέχνας, ἀστρολογικήν, ἰατρικὴν κτλ.* — Vs. 10 vulgo *διακόνου 'στὶ τοῦ.* Cod. A *διακόνουσ' τούτου.* Correxit Schweighaeuserus, qui totam hanc *ῥῆσιν* inde a vs. 8 usque ad *τυχόντος* vs. 10 alteri personae continuandum et per interrogationem efferendam vidit: *At sciam si tu dixeris: nam acceptum piscem emtum reddere scite paratum, nonne hoc est famuli cuiuslibet?* Atque ita etiam Dobraeus Append. ad Aristoph. p. (114), pro *πότερον* vs. 9 scribens *πότερ'*, quem sequutus est etiam Dindorfius. Quibus Hanovius Exerc. crit. p. 131 ita obloquutus est, ut neque *πότερον* vel *πότερα* in simplici oratione recte dici affirmaret, et vs. 10 non *διακόνου ἐστὶν οὐ τοῦ τυχόντος*, sed potius *οὐ τοῦ τυχόντος διακόνου ἐστὶ* dicendum fuisse contenderet. Neutrum recte obiectum est. De *πότερον* in simplici interrogatione (altera tacite suppressa) vide ne longe abeam Aeschyl. Pers. 244. Sophocl. Oed. Col. 333 et Philoct. 1219. Anaxandrid. Ter. I 2 et Fragm. comic. anonym. 186. Alterum autem, *διακόνου 'στ' οὐ τοῦ τυχόντος*, recte dictum videbit, qui *οὐχ ὁ τυχὼν* de eximio homine recte dici meminerit. Itaque illud idem est ac si dixisset *διακόνου ἐστὶ διαφέροντος.* — Vs. 11 sententia verborum est *τελείου μαγείρου ἑτέρα ἐστὶ διάθεσις.* — Vs. 14 *ἀλλὰ ἔμπροσθεν* B. — Vs. 15 mirifice a sensu loci aberrarunt interpretes. Multae sunt artes, inquit, quas percipere non licet nisi antea alias artes in subsidium vocaveris. Simillima vide apud Sosipatrum *Καταψευδ.* 15. — Vs. 15 verba *ζωγραφίας ἧφθαι* corrupta esse et metrum arguit et multo magis sententiae ratio. Falluntur enim interpretes qui *ζωγραφίαν*, quam poeta commemorat, hunc ad coquinariam artem necessariam statuisse existimant. Immo certissimum est mancum esse locum, et intercidisse eius artis memoriam, ad quam pictoria opus esse dixerat. Tum demum ad coquinariam redit, *ταὐτὰ καὶ μαγειρικῆς κτλ.* *ita etiam qui coquinariae arti operam daturus est, ei multae ante artes addiscendae*

sunt, astrologia, geometria, medica. Vere igitur Dindorfius vs. 14 ex pluribus versibus contractum videri statuit. — Vs. 15 pro ταὐτὰ BP habent ταῦτα. Recte Dindorfius suspicatur κατὰ ταὐτὰ olim scriptum fuisse. — Vs. 17 pro ὧν cod. B ὡς. Ibid. λαβεῖν PVL. λαλεῖν A. Quae si vera est lectio, non intellegitur cur non πρίν μοι poeta scripserit. Sed vereor ne hic etiam alia corrupta sint. — Vs. 18 γεωμετρικήν, ἰατρικήν ex mea emendatione (in notis mscr.) edidit Dindorfius. Aque hunc verum esse verborum ordinem, ut de metro taceam, etiam sequentia docent, in quibus illae artes eodem ordine recensentur. Vidit id nunc etiam Dobraeus Advers. II p. 314. Vulgo ἰατρικὴν γεωμετρικήν. — Vs. 19 τύχας pro τέχνας Erfurdtio praeeunte Observ. p. 462 restitui. Ineptum est quod Dobraeus coniecit τροφάς. — Vs. 20 libri εἴσῃ. Ibidem legendum videtur παρακολουθήσας. — Vs. 21 pro πότ' ἄωρος cod. B πόθωρος. Neque aliter ut puto cod. A. Fortasse igitur scribendum πόθ' ὥριός ἐσθ' ἕκαστος ἢ πότ' ἀώριος, verborum ordine haud paullo commodiore. — Vs. 25 τοὐπτάνιον pro τοὐπτάνειον vel τοὐπτανεῖον Casaubonus, qui de sensu loci haec annotavit: „Non hoc dicit coquus, e culinae totius ambitu locum „deligi, ubi omnia artis totius officia exerceantur, sed hoc „potius, culinam sic dividi a coquis solitam, ut singulis artis „suae partibus proprium locum assignent." — Vs. 29 οὗτος AC. οὕτως PVL. λάλει VL. λαλεῖς AP. λαλῇς C. — Vs. 32 ἔνι' ἔστιν ex mea emendatione edidit Dindorfius. Libri ἔνεστιν. Ibidem B δείπνω δέπας. P δειπνωδέπας. — Vs. 35 verba μεταφορὰ δ' ἐστὶν τέχνης praeeunte Iacobsio a sequentibus separavi. — Vs. 36 pro ἐμὸν Iacobsius tentabat ἔχον, sublata in fine versus distinctione. Mihi haec gravius corrupta videntur quam ut coniectura sanari possint. Ac fortasse versus excidit, ut ita oratio procedat: ἤδη τὸ μετὰ νοῦ καὶ τὸ συμμέτρως ἔχον | παρ' ἀρχιτεκτονικῆς διδάσκεται τέχνης. Quae inde a vs. 37 sequuntur in C ita contracta leguntur: ἔπειτα δεικνύει ὁ μάγειρος ὅτι καὶ τακτικῆς ἐστι τὸ εἰδέναι ἕκαστα ποῦ τεθήσεται. τὸ ἀριθμεῖν τὸ

πλῆθος, ἣν καὶ αὐτὴν δεῖ εἰδέναι τὸν μάγειρον. — Vs. 38 pro μαγειρικῆς Iacobsius λογιστικῆς, Grotius ἀριθμητικῆς. Utrumque Plato in Gorgia ita distinguit, ut ἀριθμητικὴ iactantiae hominis magis convenire videatur quam λογιστική. Itaque scribendum videtur εἰδέναριθμητικῆς. Vide vol. III p. 14. — Vs. 39 fortasse κἀγγραφήσεται, scil. in tabulas quibus coquorum nomina inscripta erant. — Vs. 41 ante Dindorfium μηθὲν ut vs. 39 οὐθείς. Clausulam eclogae comparare licet cum simillimo loco Sosipatri quem supra posui p. 484.

Ν Α Υ Μ Α Χ Ι Α.

Ἐργῶδές ἐστιν ἐν βίῳ βεβιωκότα
τοὺς τῶν φθονούντων πάντας ὀφθαλμοὺς λαθεῖν.

Stobaeus Flor. XXXVIII 10 cum lemmate ἐκ τοῦ Νικομάχου Ναυμαχίας. Pro verbis ἐν βίῳ βεβιωκότα aliud quod minus iners et languidum sit desidero. Suspicabar εὖ βίου τετυχηκότα, vel ἐργῶδες ἐν βίῳ 'στὶν εὐτυχηκότα, vel ἐστὶν ἐν βίῳ εὐτυχηκότα, quae crasis nihil offensionis haberet.

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Οὐσίδιον γάρ καταλιπόντος μοι πατρός
οὕτω συνεστρογγύλικα κἀξεκόκκισα
ἐν μησὶν ὀλίγοις ὥσπερ ᾠόν τις ῥοφῶν.

Athenaeus II p. 58 a: ᾠῶν δὲ ῥοφητῶν μνημονεύει Νικόμαχος Οὐσίδιον γάρ κτλ. Vs. 1 οὐσίδιον BCDV. οὐσείδιον L. Ibidem libri μοι τοῦ πατρός. Correxit Iacobsius Addit. p. 48. — Vs. 2 nescio quo consilio diversa tempora coniuncta sint. Fortasse συνεστρογγύλισα vel συνεστρόγγυλα. Cfr Alexis Phaedr. II 4.

II.

Ὦ χαῖρε χρυσόκλυστα καὶ χρυσοῦς ἐμῶν.

Athenaeus XI p. 781 f: φησὶ πρός τινα Νικόμαχος Ὦ χαῖρε κτλ. Aberat χαῖρε, quod addendum esse monui Curis crit. p. 29. Tum χρυσόκλυστα scripsi pro χρυσοκλαῦστα cum Letronnio Dissert. de nomin. vas. graec. p. 56. Compellari videtur homo qui quae furatus est reddere cogitur. Aristoph. Acharn. 6: τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν. Equit. 1147: ἀναγκάσω πάλιν ἐξεμεῖν ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου. Quamquam χρυσόκλυστα καὶ χρυσοῦς ἐμεῖν etiam is dici potuit, qui divitias suas et auri acervos temere iactaret. Ita Diphilus Pict. II 21 dixit λαλῶν τὰ ναῦλα καὶ δάνει' ἐρυγγάνων.

De aliis duobus fragmentis Nicomachi, sed quae ad tragicum potius referenda videntur, vide Hist. crit. p. 498.

PHILOSTEPHANUS.

(Hist. crit. p. 498)

Δ Η Λ Ι Ο Σ.

Εἰδώς σε πάντων διαφέροντα τῇ τέχνῃ
τῇ τ' ὀξύτητι μετὰ Θίβρωνα, Δαίδαλε,
τὸν ἐξ 'Αθηνῶν, τὸν καλούμενον Πέρας,
δοὺς μισθὸν ὅν μ' ᾔτησας ἥκω δεῦρ' ἄγων.

Athenaeus VII p. 293 a: *Φιλοστέφανος δ' ἐν Δηλίῳ καὶ ὀνόματα ἐνδόξων μαγείρων ἐν τοῖσδε καταλέγει Εἰδώς σε πάντων κτλ.* **Vs. 2 legebatur** *Θιμβρωνα.* **Correxit Gaisfordus ad Hephaest. p. 219. — Vs. 4** *ὅν μ' ᾔτησας* **Casaubonus pro** *ὅν ᾔτησας.*

P O L I O C H U S.

(Hist. crit. p. 498)

Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ι Α Σ Τ Η Σ.

Ὅπως σε πείσῃ μηδὲ εἷς, πρὸς τῶν θεῶν,
τοὺς βόακας, ἄν ποτ' ἔλθῃ, λευκομαινίδας καλεῖν.

Athenaeus VII p. 313 c: *καλοῦνται δέ τινες καὶ λευκομαινίδες, ἃς ἔνιοι βόακας ὀνομάζουσι. Πολίοχος Κορινθιαστῇ Ὅπως σε πείσῃ κτλ.* **De titulo fabulae conf. Hist. crit. p. 350.**

EX INCERTA FABULA.

Μεμαγμένην
μικρὰν μελαγχρῆ μᾶζαν ἠχυρωμένην
ἑκάτερος ἡμῶν εἶχε δὶς τῆς ἡμέρας
καὶ σῦκα βαιά, καὶ μύκης τις ἐνίοτ᾽ ἂν
ὠπτᾶτο, καὶ κοχλίας γενομένου ψακαδίου
ἠγρεύετ᾽ ἄν, καὶ λάχανα τῶν αὐτοχθόνων
θλαστή τ᾽ ἐλάα, καὶ πιεῖν οἰνάριον ἦν
ἀμφίβολον.

Athenaeus II p. 60 c: *Μύκαι. Ἀριστίας· μύκαισι δ᾽ ὠρέχθει τὸ λάϊνον πέδον. Πολίοχος Μεμαγμένην κτλ.* Vs. 2 ad *μᾶζαν ἠχυρωμένην* cfr Antiphanes Inc. fab. p. 133 *μᾶζα κεχαρακωμένη ἀχύροις.* Ita *πηλὸν ἠχυρωμένον*, *lutum acerosum*, habes in titulo apud Müllerum Munim. Athen. p. 34. — Vs. 6 ante Brunckium legebatur *ἀνηγρεύετ᾽ ἄν.* — Vs. 7. De *θλαστῇ ἐλάᾳ* cfr Bergkium ad Aristophanis Fragm. p. 1112. Ibidem in fine addendum esse *ἦν*, quod vulgo in sequentis versus initio ponitur, monui ad Menandrum ed. mai. p. 180. Deminutiva in *αριον* exeuntia antepenultimam corripiunt *). *Ἀμφίβολον οἰνάριον* recte Schweighaeuserus interpretatur de vino ita debili ut dubites vinumne an aqua sit, aut ita acri ut pro aceto haberi possit.

*) *Ptisanarium* (*πτισανάριον*) tamen producit antepenultimam apud Horatium Serm. II 3 155.

SOSICRATES.

(Hist. crit. p. 498)

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ.

Ὅταν γάρ, οἶμαι, λευκὸς ἄνθρωπος, παχίς,
ἀργός, λάβῃ δίκελλαν εἰωθὼς τρυφᾶν
πενταστάτηρον, γίγνεται τὸ πνεῦμ' ἄνω.

Pollux IX 57: *ὅταν εἴπωσι πενταστάτηρον, πεντάμνουν δοκοῦσι λέγειν, ὡς ἐν τῇ Σωσικράτους Παρακαταθήκῃ Ὅταν γάρ κτλ.* Idem IV 173: *δίκελλαν δὲ πενταστάτηρον Σωσικράτης ἐν Παρακαταθήκῃ τὴν πεντάλιτρον.* Vs. 2 libri *εἰδώς.* Correxit I. Scaliger de R. N. in Thesauro Antiqu. graec. IX p. 1508 d. Sed idem tertio versu male *πνίγεται* pro *γίγνεται.* V. ad Menandri fragm. ed. mai. p. 12.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ.

Λεπτὴ δὲ κυρτοῖς ἐγγελῶσα κύμασιν
αὔρα, κόρη Σκείρωνος, ἡσύχῳ ποδὶ
προσῆγε πράως καὶ καλῶς τὸν κάνθαρον.

Athenaeus XI p. 474 a: *Σωσικράτης δὲ ἐπὶ πλοίου* (voce *κάνθαρος* usus est) *Φιλαδέλφοις Λεπτὴ δὲ κυρτοῖς κτλ.* Suavissimi versus! Vs. 2 *κόρην Σκείρωνος* ventum dicit a Scironiis montibus flantem. Ibidem *ἥσυχον πόδα* de pede nautico seu velo intellego, ut apud incertum poetam

Plutarchi Mor. p. 813 b: *μικρὸν δὲ ποδὸς | χαλάσαι μεγάλη κύματος ἀλκῇ.* Cfr Servius ad Virgilii Aen. V 830: *pedem, hoc est funem, quo tenditur velum, quod Graeci πόδα vocant, ut est apud Pindarum et Aristophanem.* Respicit ad Equ. 406: *καὶ τοῦ ποδὸς παρίει.* Dele igitur Aristophanis fragm. inc. fab. 238.

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Ἀγαθοὶ δὲ τὸ κακόν ἐσμεν ἐφ' ἑτέρων ἰδεῖν,
αὐτοὶ δ' ὅταν ποιῶμεν οὐ γιγνώσκομεν.

Stobaeus Flor. XXIII 2 cum lemmate *Σωσικράτους.* Euripidi tribuit Antonius Mel. p. 349. Cfr Menandri *γνώμας μονοστ.* 46 et Matthiae Fragm. Eurip. p. 433. Vs. 1 Trincav. *ἑτέρους.*

II.

Athenaeus I p. 31 e: *Ἀμφίας δ' οἶνος ὁ φαῦλος καλεῖται παρὰ Σωσικράτει. Ἀμφίας* C. *ἄμφι* B. Suidas, *Ἀμφίας: μέτριος οἶνος. Νικόστρατος Οἰνοποιῷ καὶ Σωσικράτης.*

III.

Ὅταν ποθεῖν λέγῃ σε καὶ στέργειν γυνή,
φοβοῦ παρ' αὐτῆς πλεῖον' ὧν λέγει κακά.

Servavit Maximus Conf. p. 198. qui Socrati tribuit. Sosicrati vindicavi Hist. crit. p. 499.

THUGENIDES.

(Hist. crit. p. 499)

Δ Ι Κ Α Σ Τ Α Ι.

Photius Lex. p. 518 et Suidas III p. 500: *Τριαχθῆναι* λέγουσιν οἱ παλαιστρικοὶ ἀντὶ τοῦ τρὶς πεσεῖν, ἢ τὸ τρὶς τροχάσαντα (Photius στοχάσαντα) νικηθῆναι, στάδιον, δίαυλον, δόλιχον. οὕτω Θουγενίδης ἐν Δικασταῖς. Eadem, sed omisso Thugenidis testimonio, habet Antiattic. p. 114 23. ubi post δίαυλον adde δόλιχον.

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Ἤιτησεν εἰς ὀψώνιον τριώβολον.

Pollux VI 38: καὶ τόπος Ἀθήνησιν (adde ex cod. τὸ ὄψον, *forum piscarium*), ἀφ' οὗ φασιν „ἀπῆλθον εἰς τοὔψον." Κριτίας δὲ — τὸ ὀψωνεῖν καὶ ὀψονομεῖν ὠνόμασε. Θουκυδίδης (cod. Falck. Θουγενίδης) δὲ ἔφη Ἤιτησεν κτλ. Ita codices. Vulgo εἰς ὀψώνιον ᾔτησε τριώβολον. Cfr Piersonus ad Moerin p. 334.

II.

Photius Lex. p. 267 8. *Μὴ νόμισον*: ἀντὶ τοῦ μὴ νομίσῃς. Θουκυδίδης. Suidas Θαγενίδης h. e. Θουγενίδης, ut vidit Porsonus ad Hecub. 1166. Thugenidem respicit Antiattic. p. 107 30. Μὴ νόμισον: ἀντὶ τοῦ μὴ νομίσῃς.

Eadem syntaxi Sophocles *μὴ ψεῦσον ὦ Ζεῦ· μή μ' ἕλῃς ἄνευ δορός*, apud schol. Aristoph. Thesm. 877 et schol. Ven. Iliad. δ' 410.

III.

Zonaras II p. 1294. *Λειβήθριοι: ἔθνος μωρόν, ἀπὸ τόπου Λείβηθρα καλούμενον, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν ἀνόητοι ἄνθρωποι. Θουκυδίδης Λειβηθρίων ἀνοητότεροι.* Recte Schaeferus apud Tittmannum in Addendis p. CXLVI correxit *Θουγενίδης*. De proverbio *Λειβηθρίων ἀνοητότεροι* sive *ἀμουσότεροι* vide Albertum ad Hesych. II p. 440 et Leutschium ad Zenob. I 79.

Denique fortasse etiam apud Suidam s. v. *ἀνέσπακεν* pro Thucydide Thugenidis nomen reponendum, ubi libri habent *Ἀνέσπακεν: Θουκυδίδης, ἀνεύρηκεν, εἴληφεν. Μένανδρος Ῥαπιζομένῃ Πόθεν γάρ κτλ.*

TIMOSTRATUS.

(Hist. crit. p. 499)

ΑΣΩΤΟΣ.

Antiatticista p. 81 1. *Ἄχρι τοῦ νῦν: μετὰ ἄρθρου. Τιμόστρατος Ἀσώτῳ.*

ΠΑΝ.

Antiatticista p. 89 23. *Διὰ χειρὸς δανεῖσαι: Τιμόστρατος Πανί.*

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ.

Antiatticista p. 98 4. *Ζάγρα: λοιδορίας εἶδος. Τιμόστρατος Παρακαταθήκῃ τὰς βασάνους καὶ τὰς πληγὰς ζάγριον λέγει.* Photius Lex. p. 49 22. *Ζάγρα: λοιδορίας εἶδος. οὕτως Τιμόστρατος.* Pro *ζάγριον* fortasse rectius scribitur *ζατρεῖον.* Etymol. M. p. 402 12: *ζατρεύω, κυρίως τὸ ἐν μύλωνι βασανίζω, ἀπὸ τοῦ ζητρείου ὃ σημαίνει κατὰ Ἴωνας τὸ βασανιστήριον.* Forma *ζητρεῖον* vel *ζήτρειον* usus est Eupolis Fragm. inc. fab. XLVI et Theopompus inc. fab. I, 3.

ΦΙΛΟΔΕΣΠΟΤΗΣ.

Antiatticista p. 80 12. *Ἀφελοῦμαι: ἀντὶ τοῦ ἀφαιρήσομαι. Τιμόστρατος Φιλοδεσπότῃ.* Vide ad Platonis fragm. p. 615.

EX INCERTA FABULA.

Antiatticista p. 91 1. *Δυνάμεις: τὰ τῶν ἰατρῶν φάρμακα. Τιμόστρατος.* Cfr Schaeferus ad Gregorium Cor. p. 640. — De alio fragmento fortasse Timostrato vindicando vide Hist. crit. p. 500.

X E N O.

(Hist. crit. p. 500)

Πάντες τελῶναι, πάντες εἰσὶν ἅρπαγες.
κακὸν τέλος γένοιτο τοῖς Ὠρωπίοις.

Dicaearchus Vit. Graec. p. 25 Buttm.: *τελωνῶν* (apud Oropios) *ἀνυπέρβλητος πλεονεξία ἐκ πολλῶν χρόνων ἀνεπιθέτῳ τῇ πονηρίᾳ συντεθραμμένη — οἱ στίχοι Ξένωνος· Πάντες κτλ.* Attigit haec Boeckhius Oeconom. Att. I p. 342. Cfr H. Stephanus Thesauro Antiqu. graec. XI p. 17 E.

FRAGMENTA
COMICORUM ANONYMORUM.

FRAGMENTA
COMICORUM ANONYMORUM. *)

** I.

Πόρνους μεγάλους Τιμαρχώδεις.

Aeschines c. Timarch. p. 301 Bekk.: *τοσοῦτον ἀπέχει τῶν αἰσχρῶν, ὥστε πρώην ἐν τοῖς κατ' ἀγροὺς Διονυσίοις κωμῳδῶν ὄντων ἐν Κολυττῷ καὶ Παρμένοντος τοῦ ὑποκριτοῦ εἰπόντος τι πρὸς τὸν χορὸν ἀνάπαιστον, ἐν ᾧ ἦν εἶναί τινας πόρνους μεγάλους Τιμαρχώδεις, οὐδεὶς ὑπελάμβανεν εἰς τὸ μειράκιον, ἀλλ' εἰς σέ.* **Homines qui muliebria paterentur *Timarchos* appellatos esse testatur Hesychius s. v.** *Δημοκλεῖδαι.*

II a.

Καλὸν δὲ τὸ ζῆν, ἂν τις ὡς δεῖ ζῆν μάθῃ.

Alexander de fig. in Walzii Rhet. gr. VIII p. 479. *περὶ ἀντιμεταθέσεως: ἐπὶ τούτου τοῦ σχήματος ταῖς αὐταῖς λέξεσι χρώμενοι πλεονάκις ἕτερα σημαίνομεν, ὡς ἔχει τὸ „ὡς χαρίεν ἐστ' ἄνθρωπος ὅστ' ἄνθρωπος ᾖ." καί „Καλὸν δὲ τὸ ζῆν ἂν τις ὡς δεῖ ζῆν μάθῃ."* **De primo horum versuum dixi ad Menandri monost. 562. Alterum adscripsi ut edidit eum Walzius ex cod. Par. 2. Quamquam quum Aldus pro** *ᾖ καὶ καλὸν δὲ* **exhibeat** *δικαίως,* **versum ita potius**

*) Asterisci fragmentorum numeris additi aetatem auctoris indicant, ita quidem ut unus antiquam, duo mediam vel novam comoediam indicent; quibus nihil additum est, eorum incerta aetas est.

scribendum suspicor: *ὡς [ἡδὺ] τὸ ζῆν, ἄν τις ὡς δεῖ ζῆν μάθῃ.* Ita Menander Philadelph. V p. 220: *ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, εἰ μεθ' ὧν κρίνῃ τις ἄν.* Possis etiam: *ὡς [τοῦτο] τὸ ζῆν ἄν τις ὡς δεῖ ζῆν μάθῃ,* ut Menander fragm. inc. fab. CCLVII p. 290: *τοῦτ' ἔστι τὸ ζῆν οὐχ ἑαυτῷ ζῆν μόνον.* Quod Walzius edidit *καλὸν δέ* vix dubito quin interpolatori debeatur. Ad sententiam simile est Philemonis dictum inc. fab. XLII p. 49: *τί ζῆν ὄφελος ᾧ μή 'στι τὸ ζῆν εἰδέναι;*

** II b.

Δᾶος πάρεστι τί ποτ' ἀγγελῶν ἄρα;

Ammonius ad Aristot. Bekk. p. 96 19: *πέμπτον δέ τι πρὸς τούτοις εἶναί φασι τὸ ἐπαπορητικόν· Δᾶος πάρεστι κτλ.* Eundem versum servavit schol. Hermogenis apud Bekkerum Anecd. p. 1179 (Walzii Rhet. VII p. 4), ubi locus ita scribitur: *Δᾶός ποτ' ἦλθε τί ποτ' ἀγγέλλων ἄρα.* Cod. Mon. *τί ποτε ἀγγέλων.* Pro *τί* quod Spengelius reponi voluit *τινά*, a comicorum sermone abhorret. Fortasse scribendum *ἐπαγγελῶν, indicturus*, quod non ineptum est, si Davus procacis et nasutuli servi partes sustinuit. Menandro versum tribuebat Schneidewinus Coniect. p. 119. Et sane frequens apud hunc erat Davi servi memoria. Vide Menandri fragm. p. 333. Certe ad novam comoediam referendus est.

III.

Οὐδ' ὅσον ἀκαρῆ τῆς τέχνης ἐπίσταμαι.

Κατέπεσον ἀκαρὴς τῷ δέει.

Ammonius differ. voc. p. 10: *'Ακαρὴς σὺν τῷ σ καὶ ἀκαρῆ ἄνευ τοῦ σ διαφέρει. ἀκαρῆ μὲν γὰρ ἄνευ τοῦ σ σημαίνει τὸ βραχύ, οἷον Οὐδ' ὅσον ἀκαρῆ τῆς τύχης ἐπίσταμαι. ἀκαρὴς δὲ σημαίνει τὸ παρὰ βραχὺ ὄν* (fort. *ὤν*). *Κατέπεσον ἀκαρὴς τῷ δέει.* De hoc usu adiectivi *ἀκαρής* vide vol III p. 449 *). Versu primo pro *τύχης* scripsi *τέχνης*

*) Quem ibi tractavi Alexidis locum apud Athen. XII p. 552 e. eum nunc ita corrigo: *κακῶς ἔχεις, ὦ Στρούθι'· ἀκαρὴς νὴ Δία πεφιλιππίδωσαι.*

Hist. crit. p. 101 nescius tum idem fecisse Schaeferum ad Dionys. C. V. p. 61 et ante Schaeferum iam Piersonum ad Moer. p. 44. Pro *οὐδ' ὅσον* possis *οὐ γὰρ ὅσον* vel *οὐδ' ὅσον ἄρ'*.

** IV.

Γήμαντος αὐτοῦ δ' εὐθὺς ἔσομ' ἐλεύθερος.
Ὡς τοῦτο δ' εἶδεν, εὐθὺς ἦν ἄνω κάτω.

Ammonius differ. voc. p. 63: *οἱ δὲ ἀρχαῖοι ἐνίοτε τὸ εὐθὺ ἐτίθεσαν τὸ ἐφ' ὁδοῦ τῆς τεινούσης ἐπί τινος τόπου· εὐθὺ τῆς στοᾶς, εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων. τὸ δὲ κατὰ τοὺς χρόνους οὐ λέγεται, ἀλλ' εὐθύς, οἷον Γήμαντος κτλ. καὶ Ὡς τοῦτο δ' εἶδεν κτλ.* Altero versu fortasse legendum *τἄνω*. Reliqua duo exempla *εὐθὺ τῆς στοᾶς* et *εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων* et ipsa ex comicis poetis ducta sunt; et alterum quidem Eupolidis est, cuius vide fragm. p. 550.

V.

Ἀλλὰ θῦε τὰς κέδρους.

Ammonius differ. voc. p. 81: *κέδρος θηλυκῶς μὲν τὸ δένδρον, οὐδετέρως δὲ ὁ κάρπος. Ἀλλὰ θῦε τὰς κέδρους.* Eadem Etymol. M. p. 498 42. Fortasse ad eundem hunc locum referendum hoc Phrynichi App. soph. p. 42 19: *καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τὸ θῦσαι ἀντὶ τοῦ θυμιᾶσαι.* Cfr Porphyrius Abstin. anim. II 59.

** VI.

Καὶ περιβόητον πᾶσιν ἀνθρώποις ποιεῖ
αὐτὸν ὁ Κράτης, καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον
ἥττων ἑαυτοῦ πορνιδίῳ τοισαθλίῳ
ἑαυτὸν οὕτω παραδέδωκεν.

Ammonius diff. voc. p. 42: *διαβόητος ὁ ἐπ' ἀρετῇ πολυθρύλητος, περιβόητος δὲ ὁ ἐπὶ κακίᾳ· Καὶ περιβόητον κτλ.* Priora vulgo ita eduntur: *καὶ περιβόητον πᾶσιν ἀνθρώποις αὐτὸν παραδίδωσιν ὁ ἀκρατής,* in quibus *παραδι-*

δωσιν Ald omittit. Correxit Porsonus apud Dobraeum ad Aristoph. Nub. 993. Praeterea forsan artculus ὁ delendus.

VII.

Χρηστου δίδαγμ' εὐηθίας
καὶ φιλανθρώπου λογισμοῦ.

Antiatticista p. 91 26. Εὐήθης: ὁ ἀγαθός. — Χρηστοῦ δίδαγμ' εὐηθίας κτλ. Ita Bekkerus. Codex χριστοῦ — εὐηθείας — λογισμός.

** VIII.

Δεῖ δ' οἶμαι γαμεῖν
τὸν ἐπιμελῆσαι δυνατόν, οἰκονομεῖν ὄχλον
πλείω. τὸν ἀμελῆ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντα δέ
σχολῆς, ἵν' ἔχων οἰκονόμον ἀδεῶς περιπατῇ.

Antipater Stobaei Flor. LXVII 25: Ὅσῳ γὰρ μᾶλλον αὐτὸς ἀπὸ τῆς οἰκονομίας ἀπέστραπται, τοσούτῳ μᾶλλον τὴν διαδεξομένην διοίκησιν παραληπτέον καὶ περὶ τὰ ἀναγκαῖα ἑαυτῷ ἀπερίσπαστον. οὐ κακῶς καὶ ὁ κωμικὸς ἐπιτέμνει σχολαστής Δεῖ δ' οἶμαι — ὄχλον πλείω. ἐπιφωνήσας τὸν ἀμελῆ κτλ. Ita haec edidit Gaisfordus. Vulgo enim vs. 1 ἀεὶ οἶμαι, quod δεῖ δ' οἶμαι scribendum esse viderunt Tyrwhittus et Valckenarius. Nec tamen locus persanatus est. Nam neque ἐπιμελεῖν graece dicitur pro ἐπιμελεῖσθαι, nec alter infinitivus, οἰκονομεῖν, unde pendeat intellegitur. Praeterea ineptum est in Antipatri verbis ὁ κωμικὸς σχολαστής. Quo modo sanandus locus sit ostendunt codd. Paris. qui post σχολαστὴς addunt ἐστίν, unde haec emergit emendatio: οὐ κακῶς καὶ ὁ κωμικὸς ἐπιτέμνει·

Α. Σχολαστής ἐστι· δεῖ δ' οἶμαι γαμεῖν
τὸν ἐπιμελῆ καὶ δυνατὸν οἰκονομεῖν ὄχλον
πλείω. Β. τὸν ἀμελῆ μᾶλλον, ἐπιθυμοῦντα δέ
σχολῆς, ἵν' ἔχων οἰκονόμον ἀδεῶς περιπατῇ.

Apertum est de filii matrimonio agi inter parentes eius sive inter patrem et patruum aliosve cognatos. Horum alter

otium amare adolescentem dicit; matrimonium autem non iniri debere nisi ab homine diligente et attento: ad quae alter respondet *τὸν ἀμελῆ μᾶλλον* etc. Ad *ἐπιμελὴς* eo quo hic legitur sensu confer Xenophont. Memor. II 6 38. ubi *οἰκονομικὸς καὶ ἐπιμελὴς* tanquam synonyma coniunguntur.

** IX.

Τὴν ἀξίαν ἔδει γαμεῖν τὸν ἄξιον.

Aristoteles Rhet. III 11: *δεῖ δ' ἀεὶ προσεῖναι ἢ τὸν πρὸς ὃν λέγεται ἢ τὸ ὀρθῶς λέγεσθαι, εἰ τὸ λεγόμενον ἀληθὲς καὶ μὴ ἐπιπόλαιον· ἔστι γὰρ ταῦτα χωρὶς ἔχειν, οἷον „ἀποθνήσκειν δεῖ μηθὲν ἁμαρτάνοντα." ἀλλ' οὐκ ἀστεῖον. „τὴν ἀξίαν δεῖ γαμεῖν τὸν ἄξιον." ἀλλ' οὐκ ἀστεῖον.* Prius exemplum spectat ad Anaxandridis versum, quem exhibui in huius fragmentis p. 201. Eidem auctori fortasse etiam alter versus tribuendus est, in quo scripsi *ἔδει* pro *δεῖ*.

** X. XI.

Ὥσπερ Φιλάμμων ζυγομαχῶν τῷ κωρύκῳ.

Ὥσπερ σέλινον οὖλα τὰ σκέλη φορεῖν.

Aristoteles Rhet. III 11: *τὸ δὲ ὥσπερ τὸ καὶ τό, ὑπερβολὴ τῇ λέξει διαφέρουσα. „ὥσπερ Φιλάμμων ζυγομαχῶν τῷ κωρύκῳ." ᾠήθης δ' ἂν αὐτὸν Φιλάμμωνα εἶναι μαχόμενον τῷ κωρύκῳ. „ὥσπερ σέλινον οὖλα τὰ σκέλη φορεῖν." ᾠήθης δ' ἂν οὐ σκέλη ἀλλὰ σέλινα ἔχειν οὕτως οὖλα. εἰσὶ δὲ ὑπερβολαὶ μειρακιώδεις. σφοδρότητα γὰρ δηλοῦσιν.* Iisdem versibus paullo supra usus est. In primo versu *κώρυκον* intellege follem pugilatorium, de quo praeter ea quae ad Timoclis fragm. p. 610 attuli vide Philostratum de A. G. p. 18. Philammo rixosi hominis nomen fuisse videtur. Cum hoc igitur comparat pugilem cum folle quasi altercantem.

** XII.

Οὐκ ἂν γένοιο μᾶλλον ἢ σε δεῖ ξένος ξένος.

Aristoteles Rhet. III 11: *καὶ „οὐκ ἂν — ξενός." ἢ οὐ*

μᾶλλον ἢ σὲ δεῖ, τὸ αὐτό. καὶ „οὐ δεῖ τὸν ξένον ξένον ἀεὶ εἶναι." ἀλλότριον γὰρ καὶ τοῦτο. Grotius Excerptis p. 923 haec ita: εἰ δ' εἶ ξένος | οὐκ ἂν γένοιο μᾶλλον ἤ σε δεῖ ξένος. Non expedio.

** XIII.

Ἐγώ σ' ἔθηκα δοῦλον ὄντ' ἐλεύθερον.

Aristoteles Soph. elench. § 4: ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος διηρημένος καὶ συγκείμενος οὐκ ἀεὶ ταυτὸ σημαίνειν ἂν δόξειεν, οἷον Ἐγώ σ' ἔθηκα δοῦλον ὄντ' ἐλεύθερον. καὶ τὸ Πεντήκοντ' ἀνδρῶν ἑκατὸν λίπε δῖος Ἀχιλλεύς. Ex Aristotele habet Theo Progymn. III p. 36. Fuerunt, in his ipse Porsonus Misc. p. 304. qui Menandri versum ex Andria petitum esse putarent propter Terentium I, 1, 10: *feci e servo ut esses libertus mihi.* Sed vide quae dixi ad Menandrum p. 22 ed. mai. Alterum amphiboliae exemplum ab Aristotele commemoratum:

Πεντήκοντ' ἀνδρῶν ἑκατὸν λίπε δῖος Ἀχιλλεύς,

unde petitum sit, mihi incompertum est. Fortasse cyclici carminis versus est. Colorem ex eo duxisse videtur Archilochus de Coerano apud Plutarchum p. 984 f. (Schneidew. Delect. poet. p. 194):

Πεντήκοντ' ἀνδρῶν λίπε Κοίρανον ἤπιος Ποσειδῶν.

** XIV.

Aristoteles de gener. anim. V 5: καὶ εὖ δὴ οἱ ποιηταὶ ἐν ταῖς κωμῳδίαις μεταφέρουσι σκώπτοντες τὰς πολιὰς καλοῦντες γήρως εὐρῶτα καὶ πάχνην.

* XV.

Τὴν λαμπροτάτην πόλεων πασῶν ὁπόσας ὁ Ζεὺς ἀναφαίνει.

Athenaeus I p. 20 b: προσέτι τε τὴν λαμπροτάτην — ἀναφαίνει, τὰς Ἀθήνας λέγω.

** XVI.

Ὁ Μνησίθεος δ' ἔφη τὸν οἶνον τοὺς θεοὺς
θνητοῖς καταδεῖξαι τοῖς μὲν ὀρθῶς χρωμένοις

ἀγαθὸν μέγιστον, τοῖς δ' ἀτάκτως τοὔμπαλιν·
τροφήν τε γὰρ δίδωσι τοῖσι χρωμένοις,
ἰσχύν τε ταῖς ψυχαῖσι καὶ τοῖς σώμασιν.
εἰς τὴν ἰατρικήν τε χρησιμώτατον·
καὶ τοῖς ποτοῖς γὰρ φαρμάκοις κεράννυται,
καὶ τοῖσιν ἑλκωθεῖσιν ὠφέλημ' ἔχει,
ἐν ταῖς συνουσίαις τε ταῖς καθ' ἡμέραν
τοῖς μὲν μέτριον πίνουσι καὶ κεκραμένον
εὐθυμίαν, ἐὰν δ' ὑπερβάλῃς, ὕβριν,
ἐὰν δ' ἴσον ἴσῳ προσφέρῃ, μανίαν ποιεῖ,
ἐὰν δ' ἄκρατον, παράλυσιν τῶν σωμάτων.

Servavit Athenaeus II p. 36 a. Alexidi haec assignavit Schweighaeuserus. Vide quae vol. III p. 482 dixi. Vs. 1 legebatur Μνησίθεος δὲ ἔφη, omisso articulo. — Vs. 4 τοῖς BE. — Vs. 8 ὠφέλειαν B. ὠφελείαν E. Dindorfius coniicit ὠφελίαν. — Vs. 11 post εὐθυμίαν libri addunt φέρει, quod delendum esse vidit Iacobsius Animadv. ad Anthol. graec. I p. 327. postea etiam Porsonus apud Dobraeum ad Aristoph. Vesp. 97. Ex sequentibus nonnulla attulit Eustathius ad Hom. p. 1624 34. Quae post vs. 13 apud Athenaeum subiiciuntur verba a Dindorfio ita descripta:

διὸ καὶ καλεῖσθαι τὸν Διόνυσον πανταχοῦ
ἰατρόν· ἡ δὲ Πυθία
εἴρηκέ τισι Διόνυσον ὑγιάτην καλεῖν,

ea non dubito quin epitomatoris verba sint, non autem poetae, qui si haec de Baccho praedicare voluit, ea post vs. 8 inferre debuit. Quod metri quandam speciem verba illa referunt, ei non multum tribuo.

** XVII.

'Αλλὰ ξενῶνας οἶγε καὶ ῥᾶνον δόμους,
στρώννυ τε κοίτας καὶ πυρὸς φλέξον μένος,
κρατῆρά τ' αἶρου καὶ τὸν ἥδιστον κέρα.

Servavit Athenaeus II p. 48 a. ubi proxime Anaxandridis locus praecedit.

XVIII.

Οὔτ' ἀλφίτοισι χαίρομεν·
πλήρης γὰρ ἄρτων ἡ πόλις.

Athenaeus III p. 113 a: *ταῦτα σιτία Κρονικά ἐστιν, ὦ ἑταῖροι, ἡμεῖς γὰρ οὔτ' ἀλφίτοισι κτλ.* Poetae haec verba esse vidit Dindorfius. Recte forsan Dobraeus Adv. II p. 300 *ἡμεῖς γὰρ οὐκέτ' ἀλφίτοισι.* Idem haec cum Antiphanis fragmento apud Athen. IV p. 158 d. componit.

XIX a.

Μέλη πάραυλα κἀκρότητα κύμβαλα.

Athenaeus IV p. 164 e: *ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γαστριμαργίας καὶ ἡδυλογίας κολάβρους ἀναγινώσκει καὶ Μέλη πάραυλα κτλ.* Cratini hunc versum esse nescio unde resciverit Valckenarius ad Theocriti Adon. p. 225 a. ceterum recte absona carmina et cymbala dissonos sonos edentia perstringi intellegens. Idem ad eundem hunc versum refert quamvis corruptam glossam Hesychii, *Ἀκρότητα: πολυκρότητα αὐτοῖς* (fort. *αὐλοῖς*) *γενόμενα, ὥστε μηδὲ συγκροτεῖσθαι μηδὲ συμπεσεῖν.*

XIX b.

Γαστέρας
αὐταῖσι μήτραις καὶ καλῶν ζωμῶν πλέας.

Athenaeus VIII p. 376 d: *καὶ τῶν ᾠῶν τὰ χρυσᾶ, ἔτι δὲ ὀρνίθων γαστέρας αὐταῖσι κτλ.* Ante *γαστέρας* fortasse addendum *ὀρνιθίων δέ.*

XX a.

Athenaeus VIII p. 352 e: *τοιαῦτα γὰρ συνέγραψεν, ὡς εἶναι κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν θαύματα μώροις.* Videtur proverbialiter dictum fuisse. Diogenes Cynicus teste Diogene Laert. VI 24 *τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας μεγάλα θαύματα μώροις ἔλεγε.*

** XX b.

Πᾶσιν δὲ θνητοῖς βούλομαι παραινέσαι
τοὐφήμερον ζῆν ἡδέως· ὁ γὰρ θανὼν
τὸ μηδέν ἐστι καὶ σκιὰ κατὰ χθονός.
μικροῦ δὲ βιότου ζῶντ' ἐπαυρέσθαι χρεών.

Athenaeus VIII p. 336 b: *καὶ ἄλλος δέ τίς φησι τῷ Σαρδαναπάλλῳ παραπλήσιος ὑποτιθέμενος καὶ οὗτος τοῖς μὴ σωφρονοῦσι τοιάδε Πᾶσιν δὲ θνητοῖς κτλ.* Vs. 2 Casaubonus *τοὐφ' ἡμέραν.* — Vs. 3 *ἐπαυρέσθαι* BPV. *ἐπαύρεσθαι* L.

** XXI a.

Athenaeus VIII p. 408 a: *ἐκ τούτων δῆλόν ἐστιν ὅτι ὁ Τηλέμαχος κυάμων χύτρας ἀεὶ σιτούμενος ἦγε Πυανέψια πορδὴν ἑορτήν.* Probabile est in his latere versum comici:

κυάμων χύτρας σιτούμενος Πυανέψια
πορδὴν ἑορτὴν ἦγε.

Sive malis omisso *Πυανέψια*, quod Athenaeus de suo addidisse videri potest,

κυάμων χύτρας ἀεὶ σιτούμενος
πορδὴν (πορδῶν?) ἑορτὴν ἦγε.

** XXI b.

Γυμνὴν ἐποίησε τὴν Ἀθηνᾶν Λαχάρης
οὐδὲν ἐνοχλοῦσαν.

Athenaeus IX p. 405 e. allato Demetrii loco (supra p. 539) sic pergit: *γυμνὴν ἐποίησεν Ἀθηνᾶν Λαχάρης οὐδὲν ἐνοχλοῦσαν· σὲ δ' ἐνοχλοῦντα νῦν ἐγώ, ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη, εἰ μὴ δείξεις ὅ τι φέρεις.* Poetae verba in his latere vidit Dindorfius, qui scribebat *γυμνὴν ἐποίησεν δ' Ἀθηνᾶν.* Ego articulum addidi. De Lachare qui Minervam pallio spoliaverat vide Wyttenbachium ad Plutarchum de S. N. V. p. 71.

** XXII — XXVI.

Ἀγαθὸς ἀνὴρ λέγοιτ' ἂν ὁ φέρων τἀγαθά.
Ἀγαθὸς ἂν εἴη χὠ φέρων καλῶς κακά.

Εὐκαταφρόνητός ἐστι πενία, Λερκύλε.
Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διάπλεκε.
Ἡ τῶν φίλων σοι πίστις ἔστω κεκριμένη.

Servavit Athenaeus X p. 458 a. qui attulit haec in exemplis versuum ab eadem littera incipientium et in eandem litteram exeuntium. Vs. 2 pro *κακὰ* videtur *καλὰ* legendum esse. Cui coniecturae fidem facit particula *καὶ* in *χὠ φέρων*. — Vs. 3 malim *εὐκαταφρόνητον*, ut dixit Menander Agric. II: *εὐκαταφρόνητόν ἐστι Γοργία πένης*, et Lucianus Tim. I p. 145: *εὐκαταφρόνητον ἡ πενία*. — Vs. 4 *διάπλεκε* antepenultima correpta ferri non potest. Fort. scribendum *τὸν βίον Δίων πλέκε*. V. Euphron supra p. 490: *ὦ Ζεῦ τί ποθ' ἡμῖν δοὺς χρόνον τοῦ ζῆν βραχύν, πλέκειν ἀλύπως τοῦτον ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς;* Vel *τὸν βίον παῖ διάπλεκε*.

* XXVII a.

Ἀλλ' Ἀλκιβιάδην τὸν ἅβρον, ὦ γῆ καὶ θεοί,
ὃν ἡ Λακεδαίμων μοιχὸν ἐπιθυμεῖ λαβεῖν.

Athenaeus XIII p. 570 d. Alcibiades *ὁ καλός, ἐφ' οὗ τις τῶν κωμικῶν ἔφη Ἀλλ' Ἀλκιβιάδην κτλ. Ἀλλ'* a Porsono additum.

** XXVII b.

Περιφέρειν ματτύην καὶ ποδάριον,
καὶ γαστρίον τακερόν τι καὶ μήτρας ἴσως.

Athenaeus XIV p. 664 c: *ἄλλος δέ τις ἔφη Περιφέρειν κτλ.* Vs. 1 addidi *καί*. V. ad Menandrum ed. mai. p. 181.

XXVII c.

Bekkeri Anecd. p. 331 12. *Ἄγουσιν ἑορτὴν οἱ κλέπται: χαριεστάτη ἡ σύνταξις καὶ ἱκανῶς πεπαισμένη κατὰ τὴν κωμῳδίαν.*

* XXVII d.

Γλῶττάν τέ σοι
δίδωσιν ἐν δήμῳ φορεῖν

καλῶν λόγων ἀείνων,
ἢ πάντα κινήσεις λέγων.

Bekkeri Anecd. p. 347 7: *Ἀείνως γλῶττα καὶ ἀείνως φωνὴ καὶ ὀργὴ καὶ ἐπιθυμία, καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων χρῶ· Γλῶττάν τέ σοι κτλ.* Locus e systemate iambico dimetro petitus est. Adiectivo *ἀείνως* ex atticis poetis usus est Aristophanes Ran. 146. Vs. 4 fortasse *νικήσεις*. V. Valcken. Diatr. p. 261.

XXVII e.

Κᾆτ᾽ ἀπερρώγειν ὁ πούς.

Bekkeri Anecd. p. 422 4. *Ἀπέρρωγεν: οὐκ ἀπέρρηκται. καὶ ἀπερρώγει, καὶ σὺν τῷ ν ἀπερρώγειν, τὸ τρίτον πρόσωπον· Κᾆτ᾽ ἀπερρώγειν ὁ πούς.*

XXVIII.

Κυψέλην δ᾽ ἔχεις
ἄπλατον ἐν τοῖς ὠσίν.

Bekkeri Anecd. p. 425 7. *Ἄπλετον: ἄπειρον. λέγεται δὲ καὶ ἄπλατον, ὡς τὸ Κυψέλην δ᾽ ἔχεις κτλ.* De *ἄπλατος* dixit Piersonus ad Moerin p. 24. sed ut diversa confuderit; nec cavit sibi ab erroribus Elmsleius ad Euripidis Med. p. 106 Oxon. De dictione *κυψέλην ἐν ὠσὶν ἔχειν* cfr vol. II p. 515.

** XXIX.

Ἀπόδυθι ταχέως, Πάμφιλ᾽, ἡμέτερος ὁ πλοῦς.

Bekkeri Anecd. p. 427 25. *Ἀποδῦσαι: μᾶλλον δ᾽ ἀπόδυθι ταχέως . . . Παμφίλη, ἡμέτερος ὁ πλοῦς.* Hanc glossam mira diversitate Ruhnkenius Supplem. ad Hesychium I p. 1706 ita scriptam profert: *Ἀποθευσόμεθα: ἀποδραμούμεθα. μάλιστα ἐπὶ πλοῦ λέγεται. Ἀποθευσόμεθα ταχέως Παμφίλη, ἡμέτερος πλοῦς.* Scribe *Ἀπόδυσαι: μᾶλλον δ᾽ ἀπόδυθι. Ἀπόδυθι ταχέως, Πάμφιλ᾽, ἡμέτερος ὁ πλοῦς.* V. quae dixi vol. III p. 491. *Ἀποδῦναι* sensu translato pro *ἐπιχειρεῖν* habes etiam apud Photium in explicatione proverbii *ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν ἢ μὴ φαγεῖν* p. 61 in.: *ἐπὶ*

τῶν ἀποδύντων μὲν (adde ἐπὶ) πρᾶγμα στραγγευσαμένων δέ.

XXX.

Bekkeri Anecd. p. 1200: Σκίραψ, Σκίραφος. ἔστι δὲ ὄνομα κύριον παρὰ τοῖς κωμικοῖς εὑρισκόμενον.

** XXXI.

Σύκῳ μὰ τὴν Δήμητρα σῦκον οὐδὲ ἓν
οὕτως ὅμοιον γέγονεν.

Cicero Epist. ad Att. IV 8 „de Trebonio prorsus tibi assentior; de Domitio, σύκῳ — γέγονεν, quam est ista παρίστασις nostrae."

** XXXII.

Οὐδὲν γλυκύτερόν ἐστιν ἢ πάντ' εἰδέναι.

Cicero Epist. ad Att. IV 11 „οὐδὲν — εἰδέναι, quare ut homini curioso ita perscribe ad me." Addidi ἐστιν. Cfr Themist. XXI p. 262 c.

XXXIII.

Ἡ δεῦρ' ὁδός σοι τί δύναται νῦν, θεοπρόπε;

Cicero Epist. ad Att. XV 11 „hoc dempto munere amoris atque officii, sequebatur ut mecum ipse Ἡ δεῦρ' ὁδός κτλ. Eodem versu utitur l. l. XVI 6.

XXXIV.

Clemens Alex. Paed. II p. 61 Sylb.: ἀλλ' αἰσθάνομαι ὅθεν ἡ εὐπρόσωπος ἐρρύη τῶν δείπνων προσηγορία, ἀπὸ τῶν φαρύγγων καὶ φοιτητῆς μανίας ἐπιδείπνων, κατὰ τὸν κωμικόν. ἔστι γὰρ ἀληθῶς τὰ πολλὰ τοῖς πολλοῖς τοῦ δείπνου χάριν. Attigi haec ad Cratinum p. 39. ubi operarum errore excidit μανίας. Pro ἐπιδείπνων (ita enim apud Sylb. legitur) Sylburgius in annotatione ἐπὶ δεῖπνον. Non expedio locum. Pro φαρύγγων scribendum φαρύγων. Quae his subiicit Clemens fortasse itidem ex comico poeta ducta sunt:

Ἔστι γὰρ
τὰ πολλὰ τοῖς πολλοῖσι τοῦ δείπνου χάριν.

** XXXV.

Ὧν ἐστι τὸ ζῆν οὐδὲν ἄλλ' ἢ κραιπάλη,

βαλανεῖ', ἄκρατος, ἀμίδες, ἀργία, πότος.

Clemens Alex. Paed. II p. 67 10 Sylb.: μακαριστὸν ἡγοῦνται βίον τὴν ἀκρασίαν τὴν περὶ τὰ συμπόσια Ὧν ἐστι τὸ ζῆν κτλ. Vs. 1 vulgo post οὐδὲν ἄλλ' additur ἢ κῶμος, quod delevi. Marklandus Explic. vett. auct. p. 258 scribebat: οὐδὲν ἄλλ' ἢ κραιπάλη, | κῶμος, βαλανεῖ', ἄκρατος, ἀμίδες, ἀργία, | πότος.

XXXVI.

Μιλησία

Σμάραγδος, ἐμπόλημα τιμηέστατον.

Clemens Alex. Paed. II p. 89 Sylb.: ἀμέθυσοι καὶ κεραυνῖται καὶ ἰάσπιδες καὶ τοπάζιον ἤτε Μιλησία σμάραγδος, ἐμπόλημα τιμηέστατον. Poetae locum hic latere certum, comici an tragici sit, incertum.

XXXVII.

Καὶ μαστίχην τρώγοντες, ὄζοντες μύρου.

Clemens Alex. Paed. III p. 45 Sylb.: κουρὰς ἀγεννεῖς καὶ πορνικὰς ἀποκειράμενοι· χλανίσι δὲ διαφανέσι περιπεπεμμένοι καὶ μαστίχην κτλ. Si illa etiam χλανίσι δὲ δ. π. comici sunt, pro διαφανέσι possis δὴ φαναῖσι. Attigit locum Dobraeus ad Aristoph. Plut. 159. sed nihil medelae attulit.

XXXVIII.

Τὸ δ' ὅλον οὐκ ἐπίσταμαι

ἐγὼ ψιθυρίζειν, οὐδὲ κατακεκλασμένος

πλάγιον ποιήσας τὸν τράχηλον περιπατεῖν,

ὥσπερ ἑτέρους ὁρῶ κιναίδους ἐνθάδε

πολλοὺς ἐν ἄστει καὶ πεπιττοκοπημένους.

Clemens Alex. Paed. III p. 108 Sylb.: ἔχοι δ' ἂν ἐκεῖνο ἄριστα τὸ εἰρημένον Τὸ δ' ὅλον κτλ. Vs. 2. Clemens Paed.

III p. 99 de cinaedis: *κιχλίζοντες καὶ ψιθυρίζοντες καὶ τὸ πορνικὸν ἀνέδην εἰς ἀσέλγειαν διὰ ῥινῶν ἐπιψοφοῦντες.* — Vs. 3 *πλάγιον ποιήσας τὸν τράχηλον.* Hoc effeminatorum erat. Polemo Physiogn. I p. 176: *κλάσις τοῦ τραχήλου ἀνδρόγυνον δηλοῖ.* Dio Chrysost. IV p. 177: *λευκὸς ἰδεῖν, τρυφερός, αἰθρίας καὶ πόνων ἄπειρος, ἀποκλίνων τὸν τράχηλον, ὑγροῖς τοῖς ὄμμασι μάχλον ὑποβλέπων.* Idem V p. 196: *ἐπιδεικνύειν δὲ τὰ στήθη καὶ τοὺς μαστοὺς καὶ τὸν τράχηλον ἀνακλῶσαν.* Idem XXXIII p. 25: *τὸ τὰ ὄμματα ἀναστρέφειν, τὸ ἐγκλίνειν τὸν τράχηλον.* Idem LXII p. 323: *τὸν τράχηλον ἀποκλίνων, ὑπὸ δὲ ἀργίας καὶ σκιᾶς λευκός.* Archippus comicus vol. II p. 728 de Alcibiadis filio: *κλασαυχενεύεταί τε καὶ τραυλίζεται.* Post quintum versum fortasse superius fragmentum addendum: *καὶ μαστίχην τρώγοντας, ὄζοντας μύρου.*

XXXIX.

Clemens Alex. Paed. III p. 108 Sylb.: *τὸ γὰρ ἁβροδίαιτον τῆς περὶ τὸν περίπατον κινήσεως, καὶ τὸ σαῦλα βαίνειν, ὥς φησιν Ἀνακρέων, κομιδῇ ἑταιρικά, ὥς γ' ἐμοὶ φαίνεται.* (*καὶ*) *ἡ κωμῳδία φησὶν* *τὰ ἴχνη τὰ ἑταιρικὰ ὥραν ἀπολείπειν καὶ τρυφήν.* In his pro *ἀπολείπειν* scribendum suspicor *ἀπολείβειν.* Versuum reliquiae fortasse ita conformandae sunt:

τὰ δ' ἑταιρικὰ
ἴχνη . . . ὥραν ἀπολείβει καὶ τρυφήν.

Sed videndum ne *τὰ ἑταιρικὰ* Clemens de suo addiderit, comicus autem de certa quadam meretrice luxu et deliciis diffluente non nisi haec dixerit, *ἴχνη δ' ὥραν ἀπολείβει καὶ τρυφήν.*

** XL.

Ἂν μῦς διορύξῃ βωμὸν ὄντα πήλινον,
κἂν μηδὲν ἄλλ' ἔχων διατράγῃ θύλακον,
ἀλεκτρυὼν τρεφόμενος ἂν ἀφ' ἑσπέρας
ᾄσῃ, τιθέμενοι τοῦτο σημεῖόν τινες.

Clemens Alex. Strom. VII p. 302 Sylb.: *εἰκότως οὖν δεισιδαίμονες περὶ τοὺς εὐοργήτους γινόμενοι πάντα σημεῖα ἡγοῦνται εἶναι τὰ συμβαίνοντα καὶ κακῶν αἴτια. Ἐὰν μῦς διορύξῃ κτλ.* Indicavit locum Porsonus ad Euripidis Med. 139 n. XI. Vs. 1 vulgo *ἐάν*. Porsonus *ἤν*. Scripsi *ἄν*, quum non dubium sit quin ex novae comoediae poeta locus depromptus sit. — Vs. 2 vulgo *ληκύθιον*. Recte Porsonus *θύλακον* ex Bionis dicto apud Clementem l. l. *τί δὲ θαυμαστὸν εἰ ὁ μῦς τὸν θύλακον διέτραγεν, οὐχ εὑρὼν ὅ τι φάγοι*, quod habet etiam Theodoretus vol. IV p. 853 Schulz. — Vs. 3 vulgo *ἐὰν ἀπὸ ἑσπέρας*.

XLI.

Τίς ὧδε μωρὸς καὶ λίαν ἀνειμένος
εὔπιστος ἀνδρῶν, ὅστις ἐλπίζει θεοὺς
ὀστῶν ἀσάρκων καὶ χολῆς πυρουμένης,
ἃ καὶ κυσὶν πεινῶσιν οὐχὶ βρώσιμα,
χαίρειν ἀπαρχαῖς καὶ γέρας λαχεῖν τόδε;

Clemens Alex. Strom. VII p. 305 Sylb.: *ἐπεὶ τίς ὧδε μωρός, κατὰ τὴν ποιητικὴν χάριν, καὶ λίαν ἀνειμένος κτλ.* Eadem apposuit Porphyrius Abstin. anim. II 58 et ex Porphyrio, ut ipse disertim testatur, Cyrillus c. Iul. IX p. 306 e. Dolendum est nullum horum scriptorum auctoris nomen addidisse. Menandro locum assignabat I. H. Vossius Epist. mythol. II 40. At dictio nihil habet coloris Menandrei. Tragico potius quam comico poetae tribuenda censebat Gatakerus ad Antonin. X 8. Si comici poetae sunt, novae vel mediae comoediae auctori tribuerim. Vs. 1 Porphyrius *μῶρος*. Ibid. *ἀνειμένως* Grotius Excerptis p. 923. quod probandum videtur. — Vs. 2 pro *εὔπιστος* malim *εὔπειστος*, de quo vide Lobeckium ad Aiac. 151. Tum Cyrillus *ἐλπίζῃ*. — Vs. 3 *χολῆς πυρουμένης*. De fellis usu in sacrificiis vide Sophoclem Antig. 997 et Menandrum Dysc. II 6. Adde Eubuli fragm. ex Semele II 3: *οὐκ ἐσθίω γλυκεῖαν οὐδὲ μηρία.* Ita enim

haec nunc corrigo, in quibus *γλυκεῖαν* de felle interpretor, de quo usu vide Lobeckium Aglaoph. p 878. Cfr Helladius apud Photium Bibl. cod. 279 p. 535 8 Atticos *κατ' ἀντίφρασιν* dixisse referens *τὸ ὄξος μέλι καὶ τὴν χολὴν γλυκεῖαν*. Caelius Aurelianus de morbis chron. III 1: *multa enim contrariae interpretationis vocabulum sumpserunt, ut fella, quae Graeci γλυκέα, velut dulcia, cum sint amarissima.* Plinius H. N. XXVII 10: *holoosteon — herba ex adverso appellata a Graecis, sicut fel dulce.* — Vs. 5 Clemens *ἀπάτῃ*. Porphyrius et Cyrillus *ἅπαντας*. Grotius *ἀπαρχῇ*. Melius Porsonus ad Eurip. Hec. 41 *ἀπαρχαῖς*, quod sequutus sum, quamquam fortasse ne noc quidem verum est. Quae apud Clementem versui quinto subiiciuntur verba *καὶ χάριν τούτων τοῖς δρῶσιν ἐκτίνειν*, ea Clementis verba sunt, non poetae, cui ea attribuebat Grotius ita immutata: *χάριν τε τούτων τοῖσι δρῶσιν ἐκτίνειν.*

** XLI. XLII.

Ἀφόρητός ἐστιν εὐτυχῶν μαστιγίας.
Βασιλεῖς ἐγένοντο χοἰ πρὶν ὄντες αἰπόλοι.

Dio Cassius H. R. LX 29: *τοὺς μέντοι ἀλλοτρίους ἀπελευθέρους ὁ Κλαύδιος εἴ που κακουργοῦντας λάβοι δεινῶς τιμωρῶν τοῖς ἰδίοις οὕτω προσέκειτο, ὥσθ' ὑποκριτοῦ τινος ἐν τῷ θεάτρῳ ποτὲ τοῦτο δὴ τὸ θρυλούμενον εἰπόντος Ἀφόρητος — μαστιγίας, καὶ τοῦ τε δήμου παντὸς ἐς Πολύβιον τὸν ἀπελεύθερον αὐτοῦ ἀποβλέψαντος, καὶ ἐκείνου ἐκβοήσαντος ὅτι ὁ αὐτὸς μέντοι ποιητὴς εἶπεν ὅτι Βασιλεῖς — αἰπόλοι, οὐδὲν δεινὸν αὐτὸν εἰργάσατο.* Horum versuum primum etiam alibi me legere memini. Ceterum etiam ex his intellegitur graecas comoedias Romae in theatris actas esse, qua de re vide supra p. 95.

XLIII.

Crameri Anecd. Oxon. I p. 31 16: *ἀπὸ τούτου εἴρηται καὶ τὸ νυστάζειν· παρὰ δὲ τὸ νυστάζειν τὸ Νύσταλον γερόντιον.* Male apud Etymol. M. p. 609 38 una voce

νυσταλογερόντιον. Cfr Aristoph. Equ. 42: *δῆμος πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον,*.

XLIII b.

Ἀμέλει ταδί μοι πρῶτον ἀμπίσχου λαβών.

Crameri Anecd. Ox. I p. 66 27: *εὕρηται δὲ καὶ ἐν συνθέσει τὸ πι ἔχουσα (ἡ ἀμφὶ) παρὰ Ἀττικοῖς· ἀμπεχόνη, ἀμπίσχουσα* (leg. *ἀμπίσχου*)· *Ἀμέλει ταδί μοι πρῶτ' ἀμπίσχου λαβών.* Corrige ut supra adscripsi. De *ἀμπίσχειν* v. Elmsleium ad Eurip. Med. p. 129.

XLIV.

Crameri Anecd. Ox. I p. 176 16: *ἢ παρὰ τὸ πετῶ, ἔνθεν τὸ πέσημα καὶ πεσεῖν. Τί βούλομαι τραγικὸν καταπέσημα.* Non expedio. — Ibid. p. 372 29: *πονηρός, ὁ κατὰ ψυχὴν ὀξυτόνως, ὁ δὲ κατὰ σῶμα προπαροξυτόνως — οἱ μέντοι νεώτεροι τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ γλισχρότεροι διαλύσαντες τὸ ὄνομα πονηροὺς ἐξήνεγκαν τοὺς ἐρῶντας παρὰ τὸ πονεῖν ἐν τῷ ἐρᾶν.*

XLV. XLVI.

Crameri Anecd. Ox. I p. 191 27 de formatione dualis secundae coniugationis: *καὶ οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ α χρῶνται. φοιτάτην* (leg. *ἐφοιτάτην*) *πότ' ἐς διδασκάλου. καὶ πάλιν τὼ δ' οὐκ ἐβοάτην· ἔσπων, ἔσπας· ἐσπάτην γνάθον εὔχρηστον.*

** XLVII.

Σύγγνωθί μοι καὶ μὴ χαλεφθῇς ὦ πάτερ.

Grammaticus de soloecismo in Museo philol. Cantabr. II p. 113: *χαλεφθῇς ἀπὸ τοῦ χαλέπτω Σύγγνωθί μοι κτλ.* Editur *χαλεφῇς*, correctum a Schneidewino Coniect. p. 117. Menandro locum tribuebat Cramerus.

* XLVIII.

Δῆμος ἄστατον κακόν
καὶ θαλάττῃ πάνθ' ὅμοιον ὑπ' ἀνέμου ῥιπίζεται,

καὶ γαληνὸς ἔντ' ἠχῷ πρὸς πνεῦμα βραχὺ κορύσσεται,
κἄν τις αἰτία γένηται τὸν πολίτην κατέπιεν.

Dio Chrysost. Or. XXXII p. 664 ed. Reisk.: *Ὁμήρου τε καὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν ὑμνούντων ἀεὶ τὸν ὄχλον ὡς χαλεπόν τε καὶ ἀπειθῆ καὶ πρὸς ὕβριν ἕτοιμον· τοῦ μὲν οὕτω λέγοντος Κινήθη δ' ἀγορὴ ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης, ἑτέρου δὲ πάλιν αὖ Δῆμος ἄστατον κακόν κτλ.* Vs. 2 legebatur *θαλάσσῃ.* — Vs. 3 ed. Ven. *ἐντ' ἠχῶν*, in quo *ἐντυχὼν* latere videri possit. Sed non expedio. Tum *πρὸς* scripsi pro *πᾶν* cum Reiskio. Ibid. reliqui *κορύσσεται*, quae vox cum mere poetica sit, non videtur in *κορύττεται* mutanda esse. — Vs. 4 legebatur *κἢν*.

XLIX.

Δέσποινα πόλεων, πότνι' Ἀθηναίων πόλις,
ὡς δὴ καλόν σου φαίνεται τὸ νεώριον,
ὡς καλὸς ὁ Παρθενών, καλὸς δ' ὁ Πειραιεύς.
ἄλση δὲ τίς πω τοιάδ' ἔσχ' ἄλλη πόλις;
καὶ τοὐρανοῦ γ' ὥς φασιν ἔστιν ἐν καλῷ.

Dio Chrysost. LXIV p. 334 ed. Reisk.: *Δέσποινα πόλεων, πότνι' Ἀθηναίων πόλις. μὴ λέγε ἄνθρωπε· οὐκέτ' εἰσὶν ἐκεῖνοι δεσπόται. ὡς δὴ καλόν σου φαίνεται τὸ νεώριον. ἀλλὰ μεθ' Ἑλλήσποντον καὶ Λύσανδρον αἰσχρόν. καλὸς δ' ὁ Πειραιεύς. ἔτι δὲ μετὰ τῶν τειχῶν αὐτὸν βλέπεις; ἄλση δὲ τίς πω τοιάδ' ἔσχ' ἄλλη πόλις; εἶχε μέν, δῃωθεῖσα δὲ ὡς ἐπὶ συμφοραῖς γυνὴ ἀπεκείρατο. καὶ τοὐρανοῦ γ' ὥς φασιν ἔστιν ἐν καλῷ· καὶ πῶς, οἵγε λιμώττουσι καὶ νοσοῦσι, καὶ τὸ πλέον αὐτῶν ἀπόλλυται μέρος ὑπὸ τῶν ἀέρων ἢ τῶν πολεμίων;* Ita haec acutissime restituit Porsonus apud Gaisfordum ad Hephaest. p. 216 et redditis emendationum rationibus in Miscell. crit. p. 228. Vs. 1 vulgo editur *δέσποινα δ' ἁπασῶν, πόλεων πότνια Ἀθηναίων πόλι.* At possis etiam *δέσποιν' ἁπασῶν, πότνι' Ἀθηναίων πόλις.* Bergkius Comment. p. 244 tentabat *δέ-*

σποινα δεσποτῶν Ἀθηναίων πόλι, credo propter interposita Dionis verba *οὐκέτ' εἰσὶν ἐκεῖνοι δεσπόται.* — Vs. 2 vulgo *ὡς καὶ καλόν.* Correxit Valckenarius Callim. eleg. p. 24. Alius voluit *ὡς πάγκαλον.* — Vs. 3 verba *καλός γ' ὁ Παρθενών*, quae Dio utpote suo consilio non apta omisit, addidit Porsonus ex Diogene Laert. VII 67 in definitionibus Stoicorum rhetoricis: *ὅμοιον δέ ἐστιν ἀξιώματι* *) *ὃ τὴν ἐκφορὰν ἔχον ἀξιωματικὴν παρά τινος μορίου πλεονασμὸν ἢ πάθος ἔξω πίπτει τοῦ γένους τῶν ἀξιωμάτων, οἷον „καλὸς γ' ὁ Παρθενών." „Ὡς Πριαμίδῃ 'στὶν ἐμφερὴς ὁ βουκόλος."* Scripsi autem non quod Porsonus fecit *καλός γ' ὁ Παρθενών*, sed *ὡς καλὸς ὁ Παρθενών.* Ita enim haec verba scripta affert Syrianus apud Spengelium Synt. rhet. p. 209. (Walzii Rhet. vol. VII p. 4): *οἱ δὲ στωικοὶ προστιθέασι τούτοις* (Peripateticorum partitionibus orationis) *καὶ ἄλλους ἕξ· πυσματικὸν καὶ ἐπαπορητικὸν — εἶτα θαυμαστικόν· ὡς καλὸς ὁ παρθενών.* — Vs. 4 *ἅλση* ed. Ven. *ἄλση* sequiores. In fine *πόλις* addidit Porsonus, voce *γυνὴ* quae vulgo post *ἄλλη* legitur detrusa post *συμφοραῖς.* — Vs. 5 *γ' ὥς φασι* pro *πῶς φασι* Reiskius reponendum vidit. Atque ita etiam Valckenarius. De attici aeris salubritate ipse Dio Orat. VI p. 197: *εἶναι γὰρ τὴν χώραν ἀραιὰν καὶ τὸν ἀέρα κοῦφον, ὡς μήτε ὕεσθαι πολλάκις μήτε ὑπομένειν τὸ πινόμενον* (fort. *γινόμενον*) *ὕδωρ.* Euripides Erechtheo Fragm. p. 172: *εἶτ' εἰ πάρεργον χρή τι κομπάσαι μ' ἄναξ, οὐρανὸν ὑπὲρ γῆς ἔχομεν εὖ κεκραμένον, ἵν' οὔτ' ἄγαν πῦρ οὔτε χεῖμα συμπιτνεῖ.* Ita enim scribendus videtur hic locus, quem ex altera huius fabulae editione petitum esse suspicor.

---

*) Post *ἀξιώματι* addendum videtur *πρᾶγμά τι.* Et aegre neges si integrum locum attente legas. Causa erroris aperta est. Similiter apud Euripidem Erechth. XVII 3 inter *δυσγενέστερον* et *ἐγὼ* excidisse suspicor *λέγω*, apud eundem Troad. 832 Seidl. *πυρὸς* ante *πυρός* (in antistr. scrib. *ἴβας ἴβας τῷ τοξοφόρῳ* cum libris), denique apud Polybium VI 47 *σκηνικοὺς* vel *θυμελικοὺς* ante *ἢ ἀθλητικούς.*

** L.

Τὸν νομοθέτην φασὶν Χαρώνδαν ἔν τινι
νομοθεσίᾳ τά τ' ἄλλα καὶ ταυτὶ λέγειν·
ὁ παισὶν αὑτοῦ μητρυιὰν ἐπεισάγων
μήτ' εὐδοκιμείσθω μήτε μετεχέτω λόγου
παρὰ τοῖς πολίταις, ὡς ἐπείσακτον κακόν
κατὰ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων πεπορισμένος.
εἴτ' ἐπέτυχες γάρ, φησί, γήμας τὸ πρότερον,
εὐημερῶν κατάπαυσον· εἴτ' οὐκ ἐπέτυχες,
μανικὸν τὸ πεῖραν δευτέρας λαβεῖν πάλιν.

Diodorus Sic. XII 15 de Charondae lege, ne quis noveram liberis suis superduceret, agens. Vs. 2 ταυτὶ Bentleius Diss. de legg. Char. p. 362 ed. Lips. Libri ταῦτα. — Vs. 3 μητρυιὰν penultima brevi dixit, quod notatu non indignum. — Vs. 8 parum aptum et h. l. ne graecum quidem mihi videtur κατάπαυσον, pro quo vide ne κατάλυσον scribendum sit. V. supra ad Phoenicidis fab. inc. vs. 3 p. 512. — Vs. 9 πεῖραν Bentleius. Libri πείρας.

** LI.

Οὐριστικὸς δ' Εὐβουλίδης κερατίνας ἐρωτῶν
καὶ ψευδαλάζοσιν λόγοις τοὺς ῥήτορας κυλίων
ἀπῆλθ' ἔχων Δημοσθένους τὴν ῥωποπερπερήθραν.

Diogenes Laert. II 108: τῆς δὲ Εὐκλείδου διαδοχῆς ἐστι καὶ Εὐβουλίδης ὁ Μιλήσιος, ὃς καὶ πολλοὺς ἐν διαλεκτικῇ λόγους ἠρώτησε, τόν τε ψευδόμενον — καὶ σωρίτην καὶ κερατίνην καὶ φάλακρον. περὶ τούτου φησί τις τῶν κωμικῶν Οὐριστικός κτλ. Vs. 1 vulgatum ὁ ὑβριστικὸς ex Suida III p. 264 et cod. emendatum est. — Vs. 3 Diogenes ῥωβοστωμυλήθραν. Suidas ῥομβοστωμυλήθραν, quod quum pariter atque id quod Diogenes habet metro adversetur, ῥωποπερπερήθραν, i. e. *eloquentiam vanam et futiliter loquacem*, restitui duce Plutarcho V. Demosth. cap. IX: τῶν δὲ κωμι-

κῶν ὁ μέν τις αὐτὸν (Demosthenem) *ἀποκαλεῖ ῥωποπερπερήθραν.* Qui non dubium est quin eiusdem poetae locum in animo habuerit, sed *ῥωποπερπερήθρα* male pro nomine masculini generis habuit. De *πέρπερος* ad eloquentiam translato v. Fabricium ad Sextum adv. Grammat. p. 227.

LII.

Diogenes Laert. VI 93 de Cratete Thebano agens: *πρὸς Ἀλέξανδρον πυθόμενον εἰ βούλεται αὐτοῦ τὴν πατρίδα ἀνορθωθῆναι, ἔφη, Καὶ τί δεῖ; πάλιν γὰρ ἴσως Ἀλέξανδρος ἄλλος αὐτὴν κατασκάψει·*

ἔχειν δὲ πατρίδα δεῖ
ἀδοξίαν πενίαν τ' ἀνάλωτα τῇ τύχῃ.

καὶ Διογένους

εἶναι πολίτης, ἀνεπιβουλεύτου φθόνῳ.

Ita haec edidit Hübnerus ex correctione Hermanni. Vulgo *ἔχειν δὲ πατρίδα ἀδοξίαν καὶ πενίαν ἀνάλωτα τῇ τύχῃ*, in quo codd. *καὶ* omittunt. Mihi omnia illa *ἔχειν δὲ πατρίδα* usque ad *φθόνῳ* ad unam *ῥῆσιν* coniungenda et in hunc modum scribenda videntur:

ἔχειν δὲ πατρίδ' ἀδοξίαν [ἐπαξιῶ]
πενίαν τ', ἀνάλωτα τῇ τύχῃ, καὶ Διογένους
εἶναι πολίτης, ἀνεπιβουλεύτου φθόνῳ.

Et excidisse verbum quale est *ἐπαξιῶ*, *volo*, docet nominativus *πολίτης*. Quamquam possis etiam *θέλω* supplere, ut initium versus omissum sit. Probabilius tamen est post *ἀδοξίαν* excidisse *ἐπαξιῶ*. Ceterum versus illi fortasse ipsius sunt Cratetis.

LIII.

Ὡς Πριαμίδῃσιν ἐμφερὴς ὁ βουκόλος.

Diogenes VII 67 in definitionibus rhetoricis: *ὅμοιον δέ ἐστιν ἀξιώματι [πρᾶγμά τι] ὃ τὴν ἐκφορὰν ἔχον ἀξιωματικὴν παρά τινος μορίου πλεονασμὸν ἢ πάθος ἔξω πίπτει τοῦ γένους τῶν ἀξιωμάτων, οἷον „καλός γ' ὁ παρθενών." „Ὡς Πριαμίδῃσιν ἐμφερὴς ὁ βουκόλος."* Attigi haec supra

ad Fragm. XLIX. Pro *Πριαμίδησιν* scribendum videtur *Πριαμίδη 'στίν*. Comparatur nescio quis bubulcus cum Paride, Priami filio.

** LIV. LV.

Εἶτα φίλ', ὃς ἔχεις γυναῖκα σχοινίων πωλουμένων;
Πάμφιλος γαμεῖ; γαμείτω· καὶ γάρ ἠδίκησέ με.

Donatus ad Terentii Adelph. I, 1, 18: *Romani scilicet qui coelibem quasi coelitem dicunt; et item Graeci, apud quos sunt huiusmodt sententiae: εἶτα φίλος σχοινίων πωλουμένων. Et alibi: Γαμεῖ Πάμφιλος γαμείτω γαμεῖ κτλ.* Utrumque correxit Porsonus Miscell. p. 304 ad primum versum comparans Iuven. VI 30: *ferre potes dominam salvis tot restibus ullam?* et Alexidis versum: *πλεῖς τὴν θάλατταν σχοινίων πωλουμένων;*

LVI.

Draco Straton. p. 35 21: *τὰ δὲ δι' ἑαυτῶν (μακροπαραληκτοῦντα) τὰ τοιαῦτα, ψιλός, χιλός, χυλός, δαλός· οὕτως ὁ βαθμὸς καὶ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ. Δᾶλος* quo pacto *βαθμὸν* significare possit non video.

LVII.

Ὁ δ' ἀγοράζει κλεῖδ' ἔχων.

Draco Straton. p. 21 26: *τινὲς δὲ ἐκτείνουσι τὸ α. Ὁ δ' ἀγοράζει κλεῖδ' ἔχων, τουτέστιν ἐν ἀγορᾷ διατρίβει.* Eadem Herodianus Hermanni p. 307. Fortasse Diphili locus est, cuius vide Fragm. p. 378.

LVIII.

Ἵνα μὴ τὸ γῆρας ἐπαναβὰν αὐτὸν λάθῃ.

Draco Straton. p. 29 14: *Βὰν βαντός, συνεσταλμένως. — ποιητικῶς γὰρ ἐκτέταται· Ἵνα μὴ τὸ γῆρας ἐπαναβὰν αὐτὸν λάθῃ.* Eadem iterum p. 85 9. Vereor ne grammaticus vitiosa lectione deceptus in *ἐπαναβὰν* ultimam produci statuerit. Poeta fortasse scripserat *σαυτόν.*

LIX.

Ἀπεψίαν πέπονθ᾽ ἐν ἐξ ἀπληστίας.

Etymol. Gud. p. 303 3. *Καταπέψῃ: ἐκ τοῦ πέπτω τὸ δαπανῶ καὶ μαγειρεύω — πέψωμαι, ἐὰν πέψῃ. Ἀπεψίαν κτλ.*

LX.

Ἁβροείμονές τε καὶ κατηγλαϊσμένοι.

Etymol. M. p. 4 15: *Ἁβροείμονες] ἁβροείμονες κτλ. λαμπροφόροι, ἁπαλοφόροι. ἁβρὸν γὰρ τὸ λαμπρὸν καὶ κοῦφον καὶ τρυφερόν.*

LXI.

Κἂν αἰγέρων ἔφυσαν εὐγενέστεραι.

Etymol. M. p. 28 39: *Αἴγειρος διὰ τῆς ει διφθόγγου. εὕρηται γὰρ καὶ χωρὶς τοῦ ι, ὡς τό Καὶ αἰγέρων ἔφυσαν εὐγενέστεραι, ἤτοι εὐθαλέστεραι καὶ εὐθρεπτότεραι.* Pro *καὶ* scripsi *κἂν*. Intellego haec de puellis gracilibus et proceris. Formam *αἴγερος* aliunde non cognitam habeo. Comici poetae versum esse pro certo non affirmaverim.

LXII.

Ναστοὺς τροφαλίδας ἀμφιφῶντας ἴτρια.

Etymol. M. p. 94 55. *Ἀμφιφῶν: εἶδος πλακοῦντος τελουμένου τῇ Ἀρτέμιδι. οἷον Ναστούς κτλ.* Vulgo *μαστούς*, quod correxit Sylburgius.

LXIII.

Μοχθηρὸς ὢν καὶ τὴν γνώμην ἀχερδούσιος.

Etymol. M. p. 181 3. *Ἄχερδος: ἡ ἀγρία ἄπιος. — οἷον Μοχθηρὸς ὢν καὶ τὴν γνώμην ἀχερδούσιος, ἀντὶ τοῦ σκληρός.* Vide ad Eupolin p. 349. Pro *τὴν γνώμην* fortasse *τὸν τρόπον* scribendum.

LXIV.

Etymol. M. p. 192 17. *Βαυκίδες: ὑποδήματα Ἰωνικὰ πολυτελῆ. — καὶ βαυκίζεσθαι τὸ θρύπτεσθαι. καὶ βαῦ τὸ κατακοιμίζειν· κατεβαυκάλισέ με, φησὶν ὁ κωμικός.*

LXV.

Τὸν βδόλον δ' οὐκ ἔστιν ἥτις
ῥὶς ὑποστῆναι δύναιτ' ἄν.

Etymol. M. p. 192 40. *Βδόλος: ἡ δυσωδία τοῦ λύχνου, καὶ ἡ πορδή. Τὸν βδόλον οὐκ ἔσθ' ἥ τις ῥὶς ὑποστῆναι δύναται.* Corrige ut supra.

LXVI.

Ὕδωρ δὲ πίνει τὸν δὲ Βίβλινον στυγεῖ.

Etymol. M. p. 197 13. *Βίβλινος οἶνος: οἷον Ὕδωρ δὲ πίνει τὸν δὲ Βίβλινον στυγεῖ, ἀπὸ Βιβλίνης οὕτω καλουμένης Θρακίας ἀμπέλου.* Fortasse haec de resipiscente Cratino dicuntur. Vide fragm. Cratini Pytin. p. 123.

LXVII.

Τῇ κλίμακι
διαστρέφονται κατὰ μέλη στρεβλούμενοι.

Etymol. M. p. 200 56: *κλῖμαξ δέ ἐστιν εἶδος ὀργάνου βασανιστικόν· οἷον Τῇ κλίμακι διαστρέφονται οἷον τὰ μέλη στρεβλούμενοι.* Corrige ut supra adscripsi.

LXVIII.

Etymol. M. p. 243 18: *ἡ αἰτιατικὴ τὴν γυνήν* (pro *τὴν γυναῖκα*), *οἷον Ὡς ἄτοπόν ἐστι μητέρ' εἶναι καὶ γυνήν. καὶ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν Ἀλλ' ὁρῶ τὰς γυνάς.* Possis *ἀλλ' ὁρῶ 'γὼ τὰς γυνάς.* V. Pherecrat. p. 296.

** LXIX.

Etymol. M. p. 262 38: *δεῖπνον ὁ καιρὸς τῆς τροφῆς, καὶ ἡ ἐν τοιῷδε καιρῷ διδομένη τροφή. οἱ δὲ κωμικοὶ οἱ νεώτεροι συγχέουσι τὸν καιρόν, ἑσπερινὴν τροφὴν δεῖπνον ὀνομάζοντες.*

* LXX.

Etymol. M. p. 311 44. *Ἐγκυσίχωλος: παρὰ τὸν κῦσον, ὁ ἀπὸ τοῦ κύσου χωλὸς καὶ ἀπὸ τῆς κοτύλης. κῦσον γὰρ εἰώθασιν οἱ κωμικοὶ καὶ τὸν πρωκτὸν καλεῖν, περὶ ὃν ἡ κοτύλη.*

LXXI.

῞Οστις τῆς ὁδοῦ
ἡγήσεταί σοι τὴν ἐπιτάξ.

Etymol. M. p. 365 25: Ἐπιτὰξ παρὰ Καλλιμάχῳ ἐπίρρημα παρὰ τὸν ἐπιτάξω μέλλοντα. εἰς δὲ τὸ ῥητορικὸν λεξικὸν εὗρον τὴν λέξιν σημαίνειν συντόμως, κωμικῶς ῞Οστις — ἐπιτάξ. οὐχ ὡς οἱ τραγικοὶ μακρῶς. Haec corrupta sunt. Tragicos hoc adverbio usos esse non credibile est.

LXXII.

Ὦ Ζεῦ γενέσθαι τῆσδέ μ' ἐξάντην νόσου.

Etymol. M. p. 346 42. Ἐξάντης: ἐξεστηκώς, μαινόμενος. ἢ ἀβλαβὴς ἢ ὑγιής, ὁ ἔξω ἄτης. οἷον Ὦ Ζεῦ κτλ. Fortasse tragicus versus est.

LXXIII a.

Κἄγωγ' ἂν ἔζην καὶ σὺ τὸν λοιπὸν χρόνον.

Etymol. M. p. 413 8: καὶ ἔζην· Κἄγωγ' ἂν — χρόνον. ὤφειλεν εἶναι ἔζων. Haec male vulgo coniunguntur cum articulo ζωπυρεῖν. Apertum est ante καὶ ἔζην excidisse aliquid, a quo novus articulus incipiebat.

* LXXIII b.

Etymol. M. p. 529 39: κατὰ κόρρης λέγεται τὸ τὴν σιαγόνα πλῆξαι. ὁ δὲ Ἐρατοσθένης ἅπασαν τὴν τῆς κεφαλῆς πληγήν. κόρσην γὰρ τὴν κεφαλὴν λέγεσθαι. Recte haec ad Eratosthenis libros de comoedia rettulit Bernhardius Eratosth. p. 233.

LXXIV. LXXV.

Συνεπίνομέν τε καὶ συνεκοτταβίζομεν.
Τῶν κοτταβίων τὰ πολλὰ ἡμέτερα ἦν.

Etymol. M. p. 533 13. Κοτταβίζω: Συνεπίνομέν τε καὶ συνεκοτταβίζομεν. καί Τῶν κοτταβίων (Gud. κοτταβιῶν) τὰ πολλὰ ἡμέτερα ἦν. κοτταβίζειν τὸ τῷ κοττάβῳ χρῆσθαί φασιν Ἀττικοί, οὐχὶ τὸ ἐμεῖν ὥσπερ οἱ νῦν. V. Hist. crit.

p. 201. Alterum versum non expedio; ac fortasse scriptoris prosaici verba sunt.

LXXVI a.

Etymol. M. p. 548 39. *Κυρτονεφέλη: ἑταίρα οὕτως ἐκαλεῖτο διὰ τὸ μέλαν ἔχειν τὸ ἐφήβαιον. διὸ καὶ ἐν ταῖς συνουσίαις οὐκ ἀνεκαλύπτετο. Ὦρος.* Itaque *κύρτος*, *cavea*, ad muliebrem partem translatum est? Alioqui possis suspicari *κυσθονεφέλη*. Sed vereor ne nomen illud male interpretatus sit Orus.

LXXVI b.

Ἔχων μὲν ἐν τῇ χειρὶ μῶλυ.

Etymol. M. p. 592 44. *Μῶλυ: εἶδος βοτάνης — ἔχων μὲν ἐν τῇ χειρὶ μῶλυ. ἀντιφάρμακον γὰρ δέδοται.*

LXXVII.

Περίθες σεαυτῷ τὸν πνιγέα.

Etymol. M. p. 677 37: *Πνιγεὺς — σημαίνει τὸν κρίβανον καὶ τὸν φιμὸν τῶν ὑποζυγίων, τοῦ μὲν προτέρου τὸν οὐρανὸν λέγοντος, Ὡς ἔστιν πνιγεὺς* (Aristoph. Nub. 98) *τοῦ δὲ δευτέρου Περίθες σεαυτῷ τὸν πνιγέα, ἀντὶ τοῦ τὸν φιμόν.*

** LXXVIII.

Ἧς χωρὶς οὐδὲν σεμνὸν ἐξευρίσκεται.

Eudocia p. 295 ex Phurnuto de N. D. 14: *εἰς τὴν ἐρημίαν ἀναχωρεῖν οἱ φιλοσοφοῦντες, ἧς χωρὶς οὐδὲν σεμνὸν εὑρίσκεται, κατὰ τὸν κωμικόν.* Lege *ἐξευρίσκεται*. Convenit Menandreum illud p. 82: *εὑρετικὸν εἶναί φασι τὴν ἐρημίαν οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες,* ubi vide quae annotavi in ed. mai. p. 20.

* LXXIX.

Ἄρξαντος ἀνδρὸς δημόσια τὰ χρήματα.

Eunapius in Excerptis Maii vol. II p. 294: *πᾶσαι γοῦν οἰκίαι πρὸς τοῦτον ἐκενοῦντο ἂν τὸν δόλον, καὶ ῥᾷστα ἦν ὁρᾶν τοὺς ἄρξαντας δεδεκασμένους. ὥσπερ που καὶ ὁ κωμικός φησιν Ἄρξαντος κτλ.*

* LXXX.

Eustathius p. 206 27: *Βλεπεδαίμων ὁ διεστραμμένος τὰς ὄψεις καὶ οἷον ὑπὸ δαίμονος πεπληγώς. Πανσανίας δὲ προστίθησι καὶ ὅτι τοὺς Σωκρατικοὺς οὕτως ἔλεγον.* Hoc Socraticorum convicium antiquae comoediae poeta dignissimum est.

LXXXI.

Eustathius p. 211 in. *παρὰ τοῖς παλαιοῖς ῥήτορσι* (i. e. in lexicis rhetoricis) *καὶ ἀρχολίπαρος ὁ λιπαρῶν, φασίν, ἵνα ἀρχῆς τύχῃ, ὁ καὶ ἀρχογλυπτάδης, ἤγουν ὡσπερεὶ γλύφων τὰς ἀρχάς.* Patronymicorum, quale est *ἀρχογλυπτάδης*, multa exempla composuit Lobeckius ad Sophoclis Aiac. 880. Cfr ad Cratin. p. 22. Nunc addo ex Eustathio p. 1309 *λογοσυλλεκτάδης* (a lexicographis omissum) et si recte coniicio *μυττίδης* ex Hesychio, *Μυττίδανος: ἀπόπληκτος*, pro quo scribendum videtur *Μυττιδ. ανος*, i. e. *Μυττίδης: ἄνθρωπος ἀπόπληκτος.*

LXXXII.

Eustathius p. 228 40: *ὅτι δὲ ἀπὸ τῆς στρουθοῦ καὶ στρουθίζειν τὸ εὐτελῶς πως ᾄδειν, δηλοῖ καὶ ὁ κωμικός.* Eadem repetit p. 1411 15.

** LXXXIII.

Ἐξὸν καθεύδειν τὴν ἐρωμένην ἔχων.

Eustathius p. 236 32 de figura *σολοικοφανεῖ* agens: *ὅμοιον δὲ καὶ τό Ἐξὸν — ἔχειν, ἀντὶ τοῦ ἔχοντα.* Eundem versum affert schol. Eurip. Phoen. 481 et oratione suae immiscuit Charito IV p. 76. ubi legitur *τήν τε ἐρωμένην ἔχειν.* V. Valcken. ad Eurip. locum.

LXXXIV.

Μὴ καταγελᾶτε τοῖς ἐμοῖς παθημάτοις.

Eustathius p. 279 39 ex Aristophane grammatico: *τὴν γέρων γέροντος γενικὴν ἀναγαγόντες* (Aetoli) *εἰς εὐθεῖαν γράφουσιν οὕτως „Μιλασίοις καὶ ταῖς συναρχίαις καὶ τοῖς γερόντοις" — τὸ δ' αὐτό φησι φαίνεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ*

παθήματος, *ὡς δῆλον ἐκ τοῦ Μὴ καταγελᾶτε τοῖς ἐμοῖς παθημάτοις*. Non dubito quin comici poetae versus sit, qui illa Aetolum hominem dicentem induxerat. Respicit haec iterum Eustathius p. 1761 35: *παρὰ τοῖς Αἰτωλοῖς τὸ τοῖς γέρουσι γερόντοις φράζεται, οἷον Μιλασίοις καὶ ταῖς συναρχίαις καὶ τοῖς γερόντοις, καὶ τὸ παθήμασι παθημάτοις*. Eiusdem commatis est quod idem p. 677 23 affert *μηλάτων* pro *μήλων*. Cfr Lobeckius Paralip. p. 176. De *καταγελᾶν* similibusque tertio casu coniunctis v. Lobeckium ad Sophoclis Aiac. 151.

LXXXV.

Eustathius p. 565 31: *ἰστέον καὶ ὅτι κωμῳδίας ἴδιον* *π α π π ί ζ ε ι ν* *διὰ τοῦ ι τὸ καθ' Ὅμηρον παππάζειν*.

LXXXVI.

Eustathius p. 537 39: *παρὰ τὸ δέον ἀνελεύθερος, καὶ κατὰ παλαιὸν κωμῳδίαν* *φ ε ι δ ό ς*, *ἤγουν φειδωλὸς δαπάνης, ὁ Πάνδαρος*. Idem p. 1828 12: *καὶ* *φ ε ι δ ό ς*, *ἤγουν φειδωλός, διὰ τὸ φείδεσθαι πολλῶν*.

LXXXVII.

Eustathius p. 584 28: *ξ υ λ ο κ ύ μ β η* *τὸ σκῶμμα, λεγόμενον ἐπὶ γυναικῶν, αἷς οὔτε κάλλος ἐπανθεῖ οὔτε σύμμετρον μέγεθος*.

LXXXVIII.

Eustathius p. 725 32: *φέρει δὲ καὶ* (auctor lexici rhetorici) *ἀπὸ χρήσεως τοῦ κωμικοῦ τὸ* *π α λ ί μ β ο λ ο ς* *τ ρ ί π ρ α τ ο ς* *καὶ πολλάκις ἀπημπολημένος*. Sed haec fortasse rectius ad Menandrum referuntur, quem vide p. 201.

LXXXIX.

Δυοῖν γυναικοῖν εἷς ἀνὴρ οὐ στέργεται.

Eustathius p. 802 34: *λέγει δὲ τὸ αὐτὸ λεξικὸν καὶ ὅτι τὸ δυοῖν καὶ ἐπὶ δοτικῆς παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, οἷον Δυοῖν γυναικοῖν κτλ.*

XC.

Eustathius p. 804 47 de compositis cum *φορεῖν* agens: *καὶ τὸ διαφορεῖν τό τε παρὰ τοῖς ἰατροῖς καὶ τὸ κωμικόν.* Apud medicos quid sit *διαφορεῖν* docuit Budaeus Comment. L. G. s. v. *διαφορεῖν.* Cfr Foesius Lex. Hipp. p. 161 et Caelius Aurel. de Morb. acut. I 15 p. 55. Comici dixisse videntur eo sensu quo apud Aristoph. Av. 355 *ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ.* Ac fortasse hunc unum locum in mente habuit Eustathius. Vide tamen Anonym. de Comoedia Fragm. Com. vol. II p. 1237. ubi *διαφορουμένοις* ambiguo sensu ex comico poeta affertur.

XCI.

Eustathius p. 882 25: *καὶ Μόλος ὁμώνυμος τῷ Μόλῳ Ἄκτορι* (fortasse *τῷ Μόλῳ τῷ Ἄκτορος* vel *τῷ Ἄκτορος*, omisso *Μόλῳ*) *ὁ τοῦ Μηριόνου πατήρ, καὶ Μόλωνες οἱ παρὰ τῷ κωμικῷ, ὅ τε ἥρως καὶ ὁ σκωπτόμενος.* Molonem quendam propter corporis exilitatem ridet Aristophanes Ran. 55. Itaque Molonis herois memoria fortasse itidem ad Aristophanem spectat. Quis autem sit ille Molon heros nescio. Num forte nobilem athletam dicit?

XCII.

Οὗτοι δ' ἀφεστήκασι πλεῖν ἢ δύο δόχμα.

Eustathius p. 1401 23 ex Aelio Dionysio: *Δόχμη τὸ τετραδάκτυλον· Ἀρίσταρχος δὲ ὀξύνει· ὡς δηλοῖ ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Οὗτος — δοχμά. Ἐν μέντοι, φησί, τοῖς ἀκριβεστέροις ἀντιγράφοις ὀξεῖα ἐπίκειται τῇ πρώτῃ συλλαβῇ.* Vide de hoc versu ad Cratini fragm. inc. LXXXVII.

XCIII. XCIV.

Νέα δ' ἔτ' ἐστίν, οὐχ ὁρᾷς; καὶ γνῶμ' ἔχει.

Τὸ γνῶμα γοῦν βέβληκεν ὡς οὖσ' ἑπτέτης.

Eustathius p. 1404 61 ex Aristophane grammatico: *ἔνιοι τὸν ῥηθέντα ὀδόντα οὐ γνώμονα καλοῦσιν, ἀλλὰ γνῶμα, οἷον Νέα δ' ἔτ' ἐστίν, οὐχ ὁρᾷς; καὶ γνῶμα ἔχει. καὶ πά-*

λιν. *Γνῶμα γοῦν κτλ. ἔστι δὲ τὸ γνῶμα κατὰ τὸ βρώμη βρῶμα. οὕτω γὰρ καὶ ἐκ τοῦ γνώμη τὸ γνῶμα.* Cfr Wyttenbach. Bibl. crit. III 3 p. 107. Eadem forma usus est Aristot. HA. VI 23. Vs. 2 addidi articulum ante *γνῶμα.* Ad *ἑπτέτης* cfr Aristoph. Ran. 422: *ὅς ἑπτέτης ὢν οὐκ ἔφυσε φράτορας*, emissis scilicet dentibus pullinis, quos *γνώμονας* vocabant et *γνῶμα.* Ibid. *βέβληκε* pro *ἐκβέβληκε*, ut Aristoteles l. l. *ὄνος βάλλει τοὺς τέτταρας ὀδόντας.*

XCV a.

Eustathius p. 1472 5: *ὅτι δὲ τὰ θέατρα θάλασσα κοίλη ἐλέγετο δηλοῖ Παυσανίας.* Pausaniae glossam exscripsit Photius. Item Hesychius, *Θάλασσα κοίλη: ἡ χειμέρινος, καὶ τὸ θέατρον.* Comparat comicus spectatorum turbas cum mari tempestuoso et procellis agitato.

XCV b.

Χρόαν δὲ τὴν σὴν ἥλιος λάμπων φλογί
αἰγυπτιάσει.

Eustathius p. 1484 30: *Αἰγυπτιάσαι καὶ αἰγυπτιάζειν οὐ μόνον τὸ ἐπικαῦσαι, οἷον Χρόαν δὲ τὴν σὴν — αἰγυπτιάσει, ἀλλὰ καὶ τὸ πανουργεῖν.* Videtur parodia esse loci Aeschyli Prom. 22: *σταθευτὸς δ' ἡλίου λαμπρᾷ φλογὶ χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος.* Pro *αἰγυπτιάσει* scribe *αἰγυπτιώσει.* Diversa enim confundit Eustathius. Hesychius, *Αἰγυπτιῶσαι: μελᾶναι.*

XCVI.

Τὸν ἄνδρ' ἀπωσάμην τε κἀπεγλαψάμην.

Eustathius p. 1504 20: *γλάφειν καὶ ἐπὶ λογικῆς γραφῆς ἔστιν ὅτι τίθεται, ὡς δηλοῖ παρὰ Παυσανίᾳ τὸ Τὸν ἄνδρ' ἀπωσάμην τε κἀπεγλαψάμην, οἱονεὶ ἀπέξεσα καὶ ἀπήλειψα, ὡς ἀπὸ βιβλίου.*

XCVII.

Ψελλόν ἐστι καὶ καλεῖ
τὴν ἄρκτον ἄρτον, τὴν δὲ Τυρὼ τροφαλίδα,
τὸ δ' ἄστυ σῦκα.

Eustathius p. 1535 20: ὁ κωμικὸς τὸ κάππα ἐξελὼν (ex ἄρκτος) γέλωτα ἐκίνησεν εἰπὼν οὕτω Ψελλόν ἐστι κτλ. Aristophani haec assignavit Dindorfius Fragm. p. 215, quem sequutus est Bergkius p. 1195.

XCVIII.

Ἕξιππα καὶ τέθριππα καὶ ξυνωρίδες.

Eustathius p. 1539 31: τὸ τέθριππον, οὗ χρῆσις καὶ ἐν τῷ Ἕξιππα κτλ.

XCIX.

Eustathius p. 1572 21: ἀλλαχοῦ δὲ ἐγράφη ἕρκη λέγεσθαι παρὰ τοῖς κωμικοῖς καὶ πλεκτά τινα ἐν τριχῶν. Photius p. 14 13 Ἕρκη (sic): πλεκτά τινα ἐκ τριχῶν οἱ κωμικοὶ οἱ παλαιοὶ καλοῦσιν.

C.

Ἑκάβην ὀτοτύζουσαν καὶ καόμενον τὸν ἀχυρμόν.

Eustathius p. 1698 32. Ἀχυρός: ὁ ἀχυροβολὼν κατὰ Αἴλιον Διονύσιον. ἕτερος δέ τις καὶ χρῆσιν εἰς τοῦτό φησιν Ἑκάβην ὀτοτύζουσαν καὶ καιόμενον τὸν ἄχυρόν. Scripsi καόμενον et ἀχυρμόν, quae forma etiam versui proverbiali in Append. Prov. Götting. I, 71 restituenda est, ubi editur: γέροντες εἰς ἄχυρον ἀποδεδρακότες. Factus autem hic versus est ad imitationem Aristophanii Vesp. 1310: κλητῆρί τ' εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι, ubi cum Rav. et Ven. pro ἀχυρῶνας habeant ἀχυρόν, recte Dindorfius scripsit ἀχυρμόν. Ac nescio an altera forma ἀχυρός certe ab Atticorum usu aliena existimanda sit, quamvis eam agnoscant Phrynichus Bekkeri p. 7 21 et Arcadius p. 72 5. Fuisse qui etiam pro ἄχυρον, *furfur*, dicerent ἄχυρμον, docet adiectivum ἀχύρμιος, *furfureus*, quo usus est Aratus vs. 1097 et si recte coniecit Prellerus de Polem. p. 77. Hegemo Thasius apud Athen. XV p. 698. Noster versus, quem Platonis comici esse suspicor (v. huius fragm. p. 616), ex comica descriptione incendii Troiani petitus videtur. Ante Ἑκάβην forsan add. εἶδον δ'.

CI.

Ὃς τόνδ' ἔχεις τὸν σηκὸν ἵλεως γενοῦ.

Eustathius p. 1625 24: σηκὸς γοῦν, φασίν, ἡρῷον, οἷον "Ὃς τόνδ' ἔχεις τὸν σηκὸν ἵλεως γενοῦ. Sed hic fortasse tragici poetae versus est, ex simili scena petitus, qualis est illa apud Sophoclem Electr. 627 (637).

CII.

Eustathius p. 1718 60 non omnem fumum ingratum esse dicens, ἀλλ' εἰσὶν οἳ χαρὰν ὑποκινοῦσι — ὡς ὁ τὸν παρὰ τῇ κωμῳδίᾳ καπνοσφράντην συτιθείς, ὁ μὴ κατὰ τὸν κωμικὸν ἐκπέμπων τῆς οἰκίας, ἀλλ' εἰσάγων τοὺς φιληδοῦντας βίῳ παρασιτικῷ. Vide Diphili Paras. II 5.

CIII.

Εἶτα δή
εἰς τὴν πόλιν ἄξεις τήνδε τὴν ὀνώνιδα;

Eustathius p. 1788 20: ἡ παρὰ τῷ κωμικῷ ὄνωνις, ἧς χρῆσις φέρεται παρὰ τοῖς τεχνικοῖς τό Εἶτα δή κτλ. Articulum ante πόλιν addidit Dindorf. ad Aristoph. fragm. p. 215.

CIV.

Eustathius p. 1822 15: ὡς δὲ κύων καὶ τῇ κωμῳδίᾳ ἐνέτηξε σκῶμμα γυναικεῖον τὴν εἰρημένην κύνειραν ἤγουν τὴν τὸν κύνα εἰρύουσαν, ὅπερ ἐστὶν ἐφελκομένην, ὃν δὴ κύνα χοῖρον ἄλλη κωμῳδίᾳ φησί, παλαιὰ χρῆσις δηλοῖ, ἐμφαίνουσα πρὸς ὁμοιότητα τοῦ κυνόσουρα εἰρῆσθαι καὶ τὸ κύνειρα. Hoc κύνειρα forsan in κυνόσειρα mutandum.

CV.

Eustathius p. 1828 6: οὐ μόνον φειδωλὸς καὶ κίμβιξ καὶ γλίσχρος καὶ τὸ κύμινον πρίων καὶ κυμινοπρίστης, ἔτι δὲ καὶ λιμός — ἀλλὰ καὶ Μυκόνιος ἀνήρ. Et paucis interpositis: καὶ λιμοκίμβιξ καὶ κυμινοκίμβιξ. Photius p. 165 21. Κίμβικας καὶ κικκάβους: τοὺς αἰσχρούς. Lege γλίσχρους. De λιμὸς v. Posidippi Chor. vs. 12. De Μυκόνιος vide ad Cratini fragm. p. 176.

CVI. CVII.

Eustathius p. 1921 58 ex antiquis lexicis rhetoricis scortorum cognomina affert haec: *σποδησιλαύρα, χαμαιτύπη, λεωφόρος, πανδοσία, χαλκιδῖτις, πολύυμνος, μανιόκηπος, ἀνασεισίφαλλος, μύζουρις, ἀνασύρτολις, σατύρα, εἰλίπους, γεγωνοκώμη.* Idem p. 1413 27 ex Aelio Dionysio: *ἀνασεισίφαλλοι λέγονται (ἑταῖραι) παρὰ τῇ κωμῳδίᾳ, ὡς ἀνασείουσαι, φησί, τὸν φάλητα.* Idem p. 862 42: *κωμικὴ λέξις ὁ νώθουρος ἤγουν ὁ νωθὴν ἔχων τὴν οὐράν, φασίν, ἐν τῷ συγγίγνεσθαι.* Et paucis interiectis: *ἡ δὲ εἰρημένη οὐρὰ καὶ ἀπομύζουριν παρήγαγε γυναῖκα τὴν αἰσχροποιόν. καὶ πανδοσία ἡ τοιαύτη ἐλέγετο πρὸς παίγνιον τῆς Πανδώρας, καὶ βορβορόπη δὲ ὡς ἀκάθαρτος παρὰ τὸν βόρβορον καὶ τὴν ὀπήν.* Horum pleraque ex comicis derivata sunt.

* CVIII.

Hesychius, *Ἀπ' αἰγείρων: Ἀνδροκλέα τὸν ἀπ' αἰγείρων, ἀντὶ τοῦ συκοφάντην, ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ αἰγείρου τὰ πινάκια ἐξῆπτον, τουτέστιν ἐξήρτων, οἱ ἔσχατοι.* Ita recte cod. lectionem *συκοφαντεῖν* correxit Th. Bergkius Epist. ad Schill. p. 123. Sed postrema verba *οἱ ἔσχατοι,* quae spectant ad eos qui *ἀπ' αἰγείρου* h. e. loco a scena remotissimo scenicos ludos spectabant (Bernhardi Erotosth. p. 229) a superioribus secernenda sunt. Notat comicus Androclem tanquam calumniatorem. Quemnam autem dicat Androclem (nam plures eius nominis fuerunt) incertum est. Cfr Bergkium l. l. et quae dixi ad Cratinum p. 189.

* CIX.

Hesychius, *Ἀποπαρδακᾶ: τοῦτο εἴρηται παρὰ τὸ ἀποπαρδεῖν.* Fortasse *ἀποπάρδακα* scribendum, ab *ἀποπάρδαξ.*

* CX.

Hesychius, *Ἀστράψῃ διὰ πυκνός: ἀντὶ τοῦ δι' Ἅρματος.* Fortasse de Pericle intellegendum, de quo Aristophanes Acharn. 530: *ἤστραπτ' ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν*

Ἑλλάδα. Quid sit *ἀστράπτειν δι' Ἅρματος* optime docet Hesychius: *Ἀθηναῖοι, ὁπότε δι' Ἅρματος αὐτοῖς ἀστράψειεν, ἔπεμπον εἰς Δελφοὺς θεωρούς*, nimirum religionis causa et ut omen averterent. Verba illa in fine anapaestici tetrametri posita fuisse suspicor: [*ὅταν*] *ἀστράψῃ διὰ πυκνός*. In hoc enim metri genere rectissime *πυκνὸς* penultimam producit.

* CXI.

Hesychius, *Βυρσόκαππον: τὸν Κλέωνα.* Hemsterhusius et Ruhnkenius *βυρσοκνάφον*, quod ita probo ut *βύρσαν* de Athenarum urbe intellegam, quam Cleo tanquam *βύρσαν* macerabat. Hesychius alio loco, *Βύρσαν: τὴν πόλιν Ἀθηναίων, Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασιν παίζων ἔφη.* Quod et ipsum ad Cleonem refero. Aliter Bergkius Fragm. Aristoph. p. 1062. Sed rectius fortasse Dobraeus Advers. I p. 581 coniicit *βυρσοκάπηλον*.

CXII.

Hesychius, *Δαισιανός: δρομεύς ἐστιν ἐπὶ βραδυτῆτι καὶ πενίᾳ κωμῳδούμενος.* Pro *Δαισιανός*, quod graecum nomen non est, fortasse *Δαισίας* scribendum, cuius nominis exemplum habemus apud Archippum Piscib. XIII p. 723.

* CXIII.

Hesychius, *Γλυκερῷ Σιδωνίῳ: δρᾶμα δέ ἐστιν, ἐν ᾧ τῆς θυμέλης* (*parodi*) *ἄρχεται οὕτως „Σιδώνιον ἄστυ λιπόντες καΐδρος ἐρανάδαρον.“ διαβεβόητο δὲ τὸ μέρος* (leg. *μέλος*) *τοῦτο.* Optime Schowius *καὶ δροσεράν*. Perfecit emendationem Bergkius *ἄδαρον* mutans in *Ἄραδον*. Apertum autem est verbis *γλυκερὸν Σιδώνιον* comicum aliquem poetam ipsum illud canticum, cuius initium Hesychius apposuit, significasse. Phrynichi id carmen fuisse constat ex schol. Aristoph. Vesp. 220: *δι' ὀνόματος ἦν καθόλου μὲν ὁ Φρύνιχος ἐπὶ μελοποιΐᾳ, μάλιστα δὲ τὸ ἐν Φοινισσῶν αὐτοῦ τὸ Σιδῶνος προλιποῦσα ναόν* *), *ἢ Σιδώνιον ἄστυ*

*) Ald. *προλιποῦσα τὸν ναόν.* Cod. Ven. *προλιπόντα ναόν.* Hinc delevi articulum.

λιπόντες *). Ubi quum duorum canticorum exordia apposita sint, probabile est alterum ex Phoenissis, alterum ex repetita Phoenissarum editione, quam Persas inscriptam fuisse suspicor, derivatum esse. Sed de his alias dicam copiosius.

CXIV.

Hesychius, *Δημοκάλλικας*: *τοὺς περὶ τὰ δημόσια ἀναστρέφοντας*. Hemsterhusius *δημοκόλακας* vel *δημοκόλλικας*, quod quid sit non docuit. Quod enim Aristophanem Acharn. 872 affert, ubi Boeotii *κολλικοφάγοι* vocantur, id nihil ad rem. Non magis placet quod Alberti coniicit *δημοκύλικας*. Mihi *δημοκαλλίας* scribendum videtur, i. e. *δημοπιθήκους*. De hac significatione nominis *καλλίας* constat ex Galeno vol. XII p. 259 Chart. Dicaearcho apud Suidam s. v. *καλλίας* aliisque apud Boeckhium ad Pindari Pyth. II 72.

* CXV.

Hesychius, *Δημοκλεῖδαι*: *οἱ ξένοι καὶ μοιχοί, ἀπὸ Δημοκλείδου τοιούτου ὄντος. καθάπερ καὶ τοὺς ἡταιρηκότας Τιμάρχους ἔλεγον, τοὺς δὲ πονηροὺς Εὐρυβάτους, Κιλλίκωνας δὲ τοὺς προδότας*. De Timarcho vide supra p. 599. Eurybati frequens apud comicos memoria. Pro *Κιλλίκωνας* rectius scribitur *Κιλλικῶντας*, docente versu Callimachi apud schol. Aristoph. Pac. 362: *μὴ σύγε Θειογένες κόψῃς χέρα Κιλλικόωντος*. Proprium hominis, qui patriam Miletum Prienensibus prodidisse dicitur, nomen fuisse Achaeum traditur apud Photium p. 165 in. De Democlide nihil mihi compertum est.

CXVI.

Hesychius, *Διακυνοφθαλμίζεται*: *διυποβλέπεται, διανεύει, ἀναιδῶς ἀνθίσταται*. Aelius Dion. apud Eustath. p. 756 f. *διακυνοφθαλμίζεσθαι*: *ὑποβλέπεσθαι καὶ ὑφορᾶσθαι ἀλλήλους*.

---

*) Ita recte ex Hesychio Dindorfius. Vulgo *λιποῦσα*.

CXVII.

Hesychius, *Διαπερδικίσαι*: *διαλαλῆσαι καὶ διαφυγεῖν.* Pro *διαλαλῆσαι* Hemsterhusius *διολισθῆσαι.* Immo *διαλινῆσαι, callide per laqueos effugere.* Nihil propemodum differunt *ΔΙΑΛΑΛΗΣΑΙ* et *ΔΙΑΛΙΝΗΣΑΙ.* Simile Aristophanium *ἐκπερδικίσαι* Avib. 768. Idem verbum iterum Hesychio restituendum in hacglossa, *Διενήξατο*: *ἐξέφυγε.* Ita edidit Musurus. Cod. *ΔΙΕΝΝΗΣΑΤΟ* i. e. *ΔΙΕΛΙΝΗΣΑΤΟ.*

CXVIII. CXIX.

Hesychius, *Διαπονδαρίζει*: *διαναβάλλεται, διαναρίπτεται.* Recte corrigunt *διαπυδαρίζει.* *Ἀποπυδαρίζειν* dixit Aristoph. Equ. 697. — Hesychius, *Διεδοιδύκισε*: *διέστρεψε τὴν χεῖρα στρογγύλην.*

* CXX.

Hesychius, *Διῒ Συκασίῳ*: *παραπεποίηται παρὰ τὸ συκοφαντεῖν.* Comicus poeta, ex quo hoc derivavit Hesychius, calumniatorem Iovi Sycasio sacra facientem induxisse videtur. De *συκάζειν* i. e. *συκοφαντεῖν* v. intpp. Hesychii vol. II p. 1290 18.

CXXI.

Hesychius, *Δολίφονον*: *πέπαικται δὲ τοῦ δολοφονίου.* Ita codex. Musurus *παρὰ* pro *δέ.* Haec quo spectent obscurum est; suspicor tamen ea ad aliam Hesychii glossam referenda esse, de qua dixi Hist. crit. p. 89.

* CXXII.

Hesychius, *Δούλωνα*: *τὸν μουσικὸν Φιλόξενον, ἐπειδὴ δοῦλος ἐγεγόνει ὁ Φιλόξενος. ἦν δὲ τὸ γένος Κυθήριος.* Ignominiosae appellationis non dubium quin comici poetae auctores fuerint eiusmodi contumelias cupide arripientes. Apposite ad Philoxeni causam schol. Aristoph. Nub. 971: *ὁ δὲ Ἴστρος αὐτὸν* (Phrynin musicum) *Ἱέρωνος ὄντα μάγειρον σὺν ἄλλοις δοθῆναι τῷ Ἀριστοκλείτῳ. ταῦτα δὲ σχεδιάσαι ἔοικεν. εἰ γὰρ γεγονὼς ἦν δοῦλος καὶ μάγειρος Ἱέ-*

ρωνος, οὐκ ἂν ἀπέκρυψαν οἱ κωμικοί. Ac constat Philoxenum comicis poetis largam ridendi praebuisse materiem. De nominibus quale est *δούλων* cfr Lobeckium ad Sophoclis Aiac. p. 167. De re ipsa si quaeris, Philoxeni servitutem testatur haud dubie Suidas s. v. *Φιλόξενος. οὗτος ἀνδραποδισθέντων τῶν Κυθηρίων ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἠγοράσθη ὑπὸ Ἀγεσύλου τινὸς καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐτράφη.* Qui quod Cytherios a Lacedaemoniis *ἀνδραποδισθῆναι* dicit cum portenti simile sit, licebit opinor coniecturam periclitari hanc, ut Lacedaemoniis substituantur Athenienses *). Referenda autem illa sunt ad insulae illius per Athenienses occupationem eam, quae quarto anno Olymp. LXXXVIII Nicia duce effecta est, quo tempore Philoxenus, qui Olymp. LXXXVI anno secundo natus est (Hist. crit. p. 89), annum agebat decimum, quae aetas optime congruit cum eo quod Suidas dicit, Philoxenum ab Agesylo quodam nutritum esse. De illa Atheniensium expeditione vide Thucyd. IV 53 54. Diodor. Sic. XII 65. Plutarch. V. Nic. cap. 6. Nihil hi quidem de Cytheriorum *ἀνδραποδισμῷ.* At videtur Suidas sive quem is auctorem sequutus est, quod uni alterive eo tempore incertum quas ob causas accidit, temere ad omnes Cytherios transtulisse.

** CXXIII.

Hesychius, *Δραχμὴ χαλαζῶσα: ἐπὶ Διοφάντου τὸ θεωρικὸν ἐγένετο δραχμή.* Zenobius III 27 his addit: *ἐπεὶ δὲ ἔπεσε χάλαζα τότε ἀπὸ τοῦ ἀέρος, χαλαζῶσαν αὐτὴν ἐπέσκωπτον.* De re vide Boeckhii Oecon. att. I p. 239. Diophantus archon erat Olymp. XCVI 2.

CXXIV.

Hesychius, *Ἐγκαλοσκελεῖς: οἱ μὴ ἀποδιδόντες τὰ χρέα ἐν κάλοις ἐδεσμεύοντο τοὺς πόδας.* Certissimum est hoc non usitatum et receptum eiusmodi debitorum cognomen fuisse, sed comico lusu fictum.

---

*) *Λακεδαιμόνιοι* et *Ἀθηναῖοι* permutantur etiam alibi. Vid. vol. II p. 658.

CXXV. CXXVI.

Hesychius, *Ἐλλείχοντα τῶν Ἀθηνῶν: οἱ δὲ ἀττικίζοντα, ὃ ποιοῦσιν οἱ πρόσγραφοι ἵνα φαίνωνται ἀστοί. ἐλλείχοντα δὲ ἐμφοροῦντα* *), *ἀπὸ τῶν τὸ μέλι λειχόντων.* Compositum *ἐλλείχειν* comparandum cum *ἐμπίνειν* et *ἐμφαγεῖν.* — Idem *Ἐνθεσίδουλος: ψωμόδουλος.* Eadem Eustathius p. 1837 40 ex Pausaniae, opinor, lexico vel Aelii Dionysii.

* CXXVII.

Hesychius, *Ἐξήκεστος: ἡταιρηκώς. ὅθεν καὶ τοὺς πρωκτοὺς ὁμωνύμως Ἐξηκέστους ἔλεγον. Ἐξηκεστιδαλκίδαι: οἱ περὶ τὸν Ἐξηκεστίδην καὶ Ἀλκίδην τοὺς κιθαρῳδούς.* De Alcaeo citharoedo dixi Hist. crit. p. 240 et ad Eupolidis fragm. p. 540. De Execestide v. Th. Bergkius Comment. p. 373. In *Ἐξηκεστιδαλκίδαι* patronymica forma nonnisi ad primam nominis partem pertinere videtur. Non corrigam igitur cum Bergkio *Ἐξηκεστιδαλκεῖδαι.* Pro *Ἀλκίδην* autem scribendum videtur *Ἀλκαῖον.*

CXXVIII.

Hesychius, *Ἐξωμίς: χιτὼν ὁμοῦ καὶ ἱμάτιον. τὴν γὰρ ἑκατέρου χρείαν παρεῖχεν. καὶ χιτῶνος μὲν διὰ τὸ ζώννυσθαι, ἱματίου δὲ ὅτι τὸ ἕτερον μέρος περιεβάλλετο. παρ' ὃ καὶ οἱ κωμικοὶ ὁτὲ μὲν ἔνδυθι, ὁτὲ δὲ περιβαλοῦ.* De exomide dixit Perizonius ad Aeliani V. H. IX 34.

CXXIX.

Hesychius, *Ἐπικάρσια: ἐπικάρσια δὴ προπεσοῦμαι, πλάγια, οὐ κατ' εὐθεῖαν φερόμενα.* Cod. *προσπεσοῦμαι,* quod recte emendatum videtur. Vix enim dubium est quin versus sit paroemiacus. *Ἐπικάρσια* adverbii vim obtinet ut *ἐπιδέξια, ἐπαρίστερα* etc. Pro *φερόμενα* fortasse *φερόμενος.*

---

*) H. e. *ἐμφορούμενον,* ut apud Alciphr. lib. I ep. 1: *τῶν λεπτομερῶν ἰχθύων — ἐμφορῆσαι.* Quod frustra attentant.

* CXXX a.

Hesychius, *Ἠρινοτόκου*: ἀπὸ τῶν ποιμνίων τῶν κατ' ἔαρ φόρους τελούντων. Cod. τῶν κατεοφόρους τελούντων ἔαρι, quae pessime interpolavit Musurus. Photius, *Ἠρινοῦ τόκου*: ἐπεὶ ἔαρος οἱ φόροι ἐφέροντο. Ubi pro τόκου recte, ut videtur, Dobraeus Adv. I p. 593 πόκου *). Hesychii glossa ita videtur redintegranda, *Ἠρινοῦ πόκου*: ἀπὸ τῶν ποιμνίων, τῶν συμμάχων κατ' ἔτος φόρους τελούντων ἔαρι.

* CXXX b.

Hesychius, *Ἠχὼ πετραίαν χυτρόπωλιν*. λέγει δὲ τὴν Αἴγιναν, ἐπειδὴ ἐκεῖ ὄστρακα πολλά ἐστι. Ita enim corrigit Müllerus Dor. II p. 545 editum χυτρότωλιν λέγει. οἱ δὲ τὴν Αἴγιναν. Photius, *Ἠχὼ πετραία*: Αἴγινα. ἐπειδὴ πετρώδης ἐστὶ καὶ πολλὰ ἔχει κεράμια. Nota sunt Aeginetarum fictilia, de quibus cfr Müllerum Aegin. p. 79. Respicit locum Pollux VII 197: τὴν δὲ Αἴγιναν χυτρόπωλιν ἐκάλουν **). Apertum est rideri a comico poeta Aeginam, quam nihil esse dicit nisi *vocis imaginem et ollarum tabernam.* Sed haereo in χυτρόπωλιν, quod nec primam syllabam recte producit et χυτροπώλιδα dicendum erat ***). Itaque nescio an χυτρόπολιν (*Scherbenstadt*) scribendum sit, cui coniecturae non repugnat qui obiter locum inspicienti repugnare videtur Pollux.

CXXXI a.

Hesychius, *Θεόδωρος*: Θεοδώρους ἔλεγον οἱ κωμικοὶ τοὺς πρωκτούς, ἀπὸ Θεοδώρου τινός, οὐκ εὖ τῇ ἑαυτοῦ ὥρᾳ

---

*) Τόπος πόκος τόκος τρόπος saepe confunduntur. Hesychius vol. II p. 1597. Ὡς ἐκεῖνος ἀναβάλλει τὸν τρόπον: παροιμία ἐπὶ τῶν πρὸς τὸ χεῖρον χρονιζόντων. Nihil expediunt interpretes. Lege Ὡς ἐχῖνος ἀναβάλλει τὸν τόκον. Rationem proverbii declarat Photius p. 46 14. Cfr intpp. Diogeniani IV 91.

**) Male cod. Falckenb. pro Αἴγιναν habet γυναῖκα.

***) Apud Pollucem VII 16: τὴν δὲ ἀρτόπωλιν καὶ τὴν παντοπωλίαν εἶπεν Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν, scribe ἀρτοπωλίαν, de quo admonere neglexi vol. II p. 723.

χρησαμένου. Ita enim haec legenda sunt. Cod. *πρωτούς*, quod male in *εὐρυπρώκτους* mutavit Musurus. Similiter comici ad posticam viri partem significandam usi sunt nominibus Timesianactis, Battali, Execesti, Aristodemi, Timarchi, quemadmodum iidem pudenda muliebria nominabant a Phormisio, Lachare, Sarabo, Basilide, Sacta, Hippoclide, aliis. De Theodoro vide Hist. crit. p. 523 sq.

CXXXI b.

Hesychius, *Θολερῶς προβαίνει: μὴ καθισταμένην καὶ ἀσφαλῆ πορείαν ἔχων, ἀλλ' ἀστάτως καὶ τεταραγμένως προϊών.* Eadem Etymol. M. et Zenobius IV 31.

CXXXII.

Οὐδ' Ἰταλιώτης, οὐδ' ἀλαζὼν οὐδαμῶς.

Hesychius, *Ἰταλιώτης: οὐδ' Ἰταλιώτης — οὐδαμῶς. ἐπεὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἐν Ἰταλίᾳ διέτριβον, ἔνθα φασὶν αὐτοὺς ἐμπυρισθῆναι.* Itaque *Ἰταλιώτης* de vano iactatore dixit comicus a Pythagoreis. Cfr Photius p. 117 14. *Ἰταλιώδης* (sic): *ὁ ἀλαζὼν ἀπὸ τῶν Πυθαγορικῶν διὰ τὴν Σύβαριν. ὁ λάγνος.* Idem, *Ἰταλιώτης: Πυθαγόρειος. ἐκεῖ γὰρ διέτριβον.*

CXXXIII.

Hesychius, *Καλλιώνυμος: εἶδος ἰχθύος. μεταφέροντες δέ τινες τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ τοῦ αἰδοίου ἔτασσον ἀνδρός τε καὶ γυναικός.* Nimirum callionymus piscis appellabatur etiam *θαλάσσιον αἰδοῖον.* Hinc piscis nomen comicus ad pudenda mulierum vel virorum transtulit.

* CXXXIV.

Hesychius, *Κεραμεικὴ μάστιξ: τὸν ὀστρακισμὸν λέγουσι, μάστιγα μὲν διὰ τὸ βασανίζειν τοὺς ὀστρακιζομένους καὶ κολάζειν, κεραμεικὴν δὲ διὰ τὸ ἐκ κεράμου τὰ ὄστρακα εἶναι.* Scribendum igitur *κεραμικὴ μάστιξ*, quae dictio de poena ostracismi antiquae comoediae auctore dignissima est. Ei simile est, quod itidem ex comico enotavit Photius, *συκίνη*

μάχαιρα pro *συκοφαντία*. Quod statim apud Hesychium sequitur, *Κεραμίνας: δημοσίους*, et ipsum ex comico ductum videtur, qui eo nomine scorta in Ceramico prostantia significari voluit. Proinde scribendum *Κεραμεικάς* et *δημοσίας*. De adiectivo *Κεραμεικὸς* constat ex Pausania Attic. III 1. De *δημόσιος* hoc sensu cfr Hesychium s. v. *Δημιάσι πύλαις* et *Δημόκοινος*.

CXXXV.

Hesychius, *Κεραυνίας: ὁ κεκεραυνωμένος*. Frequentissimus talium substantivorum apud comicos usus est, v. c. *φρονηματίας, ἡπατίας, στημονίας, βαδισματίας* etc. Quod statim sequitur apud Hesychium *Κεραυνίας: ἐμβρόντιστος*, scribendum *ἐμβρόντητος*.

CXXXVI.

Hesychius, *Κεστρεῖς: τοὺς κεχηνότας καὶ πεινῶντας κεστρεῖς λέγουσι. καὶ τοὺς Ἀθηναίους οὕτως ἔλεγον καὶ προσηγόρευον. τὸ γὰρ ζῶον τοῦτο λαιμαργόν τέ ἐστι καὶ ἄπληστον.* Similiter Athenienses *κεχηναίους* appellat Aristophanes.

* CXXXVII.

Hesychius, *Κλαζομένιοι: οὕτω κωμῳδοῦνται. δοκοῦσι γὰρ ἐπικύπτοντες προστιλᾶν.* Et *Κλαζομένιος: οὗτος Ἡρακλείδης ὁ Κλαζομένιός τε καὶ ὁ βαῦς καλούμενος.* Interpretes, qui nihil de hoc Heraclide Clazomenio se scire fatentur, satis indicant se glossographi verba non recte percepisse. Hoc enim dicit, Heraclidem propter flagitiosam spurcitiem a poetis comicis ludibrii caussa Clazomenium appellatum esse. Alterum hominis cognomen, quod *Βαῦς* scribendum videtur, quo spectet nescio, nec quidquam lucis affert Iohannes Alex. de acc. p. 7 35: *ταῦτα μὲν οὖν ἀρσενικά· κοινὸν δὲ τὸ παῖς, θηλυκὰ δὲ μόνως ναῦς καὶ νᾶς, γραῦς, βαῦς*, quod quid sit ne Lobeckius quidem Paralip. gramm. p. 91 compertum habuit. Porro quod dicit glossographus *οὗτος Ἡρακλείδης*, indicio est hanc glossam ex scholiis vete-

ris comici transscriptam esse. Denique non dubitandum videtur quin illa *ἐπικύπτοντες προστιλῶσιν* ipsa poetae verba sint, in quibus *ἐπικύπτοντες* quid sit praeter alios docet Antiphanes *Ἀλιευομ.* I 18: *τοῖς κιθαρῳδοῖς ὡς σφόδρα ἅπασιν οὗτος ἐπικεκυφὼς λανθάνει.* Ita enim legendum pro *ἐπιπεφυκώς.*

CXXXVIII.

Hesychius, *Κνάπτειν κελεύω γλῶσσαν: συνέχειν ἐντὸς τῶν ὀδόντων κελεύω τὴν γλῶτταν.* Si comici fragmentum est, *γλῶτταν* scribendum.

CXXXIX.

Hesychius, *Κνέωρον: φυτόν τι ὃ τοῖς θεσμοφορίοις ὑποστόρνυνται, καὶ ᾧ εἰς κάθαρσιν χρῶνται. καὶ γυναικεῖον μόριον.* Haec postrema significatio non dubito quin ex comico poeta derivata sit.

* CXL.

Hesychius, *Κολεασμός: τὸ περαίνεσθαι. πεποίηται δὲ ἀπὸ τοῦ κόλου* (leg. *κολεοῦ*) *καὶ ἀπὸ τοῦ καθιέναι εἰς τὸ κόλον* (leg. *τὸν κολεὸν*)· *τοῦτο δὲ κολεάζειν ἔλεγον.* In his *κολεός* et *περαίνεσθαι* obsceno sensu dictum esse sequens glossa docet: *Κολέαρχος, κακόσχολον ὄνομα.* In qua *Κολέαρχος* comicorum more ex *Κλέαρχος* similive nomine detortum est. Ac fortasse etiam *ἀρχὸς* ambigue dictum est. V. Eustathium p. 211 3. Nescio tamen an vera horum nominum scriptura fuerit *κωλεασμὸς* et *Κωλέαρχος*, ut non ad *κολεός, vagina,* sed ad *κωλῆ* revocanda sint.

CXLI.

Hesychius, *Κορίνθιαι: αἱ πέδαι, καὶ αἱ ἀπὸ Κορίνθου τῆς πόλεως ἑταῖραι.* Legendum videtur *Κορίνθιαι πέδαι: αἱ ἀπὸ Κορίνθου — ἑταῖραι.*

CXLII.

Hesychius, *Κραδαφάγος: συκοφάγος, ἰσχαδοφάγος. σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἀγροῖκον.* Huic simile est convicium

συκοτραγίδης, quo Hipponactem et Archilochum usos esse constat. Id autem dubium esse potest, utrum comicus illo nomine rusticitatem an paupertatem vel sordidam avaritiam notare voluerit. Scriptor incertus cuius verba supra p. 457 apposui: *κύμινον πρίων καὶ μόνον οὐ ταριχεύων τοὺς θαλλοὺς τῶν κραδῶν.* *)

CXLIII.

Hesychius, *Κροκύλεγμος*: *ὁ κολακευτικῶς τὰς κροκύδας ἀπολέγων τῶν ἱματίων.* Apposite grammaticus Bekk. p. 468 19. *Ἀφαιρεῖν κροκύδας: ἐπὶ τῶν πάντα ποιούντων ἕνεκεν κολακείας. ἄλλοι τε χρῶνται καὶ Ἀριστοφάνης Εἴ τις σε κολακεύει παρὼν καὶ τὰς κροκύδας ἀφαιρεῖ.* Cfr Dindorfium ad Aristoph. fragm. p. 160.

CXLIV.

Hesychius, *Κρουσιδημῶν*: *κρουσιμετρῶν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ μετρεῖν ἀπατώντων.* De demogogo hoc dictum videtur populum callidis fraudibus circumveniente.

CXLV.

Hesychius, *Κυβηλικὸν τρόπον.* Praefigunt *κυβηλικῶς.* Mihi glossema potius quam glossa excidisse videtur. Compara Hesychium in *Κρῆτα τρόπον*, *Σαμιακὸν τρόπον*, *Λακωνικὸν τρόπον* etc. quae omnia ex comicis poetis excerpta sunt. Quid autem exciderit alia docet glossa Hesychii quamvis corrupta, *Κυμβαλικὸν τρόπον*: *τὸ πελέκει κακουργῆσαι.* Videtur id de nocturno grassatore dictum fuisse, qui securi homines percuteret.

CXLVI.

Hesychius, *Κυνέσπασαν*: *ἐξέδυσαν. ἔνιοι κυνέσπα-*

---

*) Vocabulum *κράδη*, ut id adiiciam, ex cod. Ven., cuius collationem I. Bekkero debeo, reddendum Athenaeo III p. 73 f. ubi vitiose legitur: *οὐδενὶ γὰρ τῶν περὶ σύκων λόγων παραχωρήσαιμι, κἂν ἀποκρέμασθαι δέῃ.* Verissime codex *κἂν ἀπὸ κράδης κρέμασθαι δέῃ.* In eodem nomine corrupta est Hesychii glossa, *Δικράδιστος ξένος, δύο κλάδους ἔχων.* Lege *Δικραδὴς ἐρινός: δύο κλάδους ἔχων.*

σαν τὸ αἰδοῖον ἐπιτείναντες οἷον ἐπέσπασαν. Legendum κύν' ἔσπασαν. Κύων de pudendo virili pariter ac muliebri dicitur. Αἰδοῖον ἀνασπᾶν enotavit Pollux II 175.

CXLVII.

Hesychius, Κυνόφαλοι: Κορίνθιοι. φυλή. Scribendum videtur κυνόφαλλοι, quo libidines Corinthiorum a poeta comico notari potuerunt. Sed φυλὴ quid sit nescio. Nisi forte Cynophallos Corinthiacae phylae nomen fuisse comicus aliquis finxerat.

* CXLVIII — CLIII.

Hesychius, Κυσθοκορώνη: νύμφη. De πόρνῃ potius quam de νύμφῃ id comicus poeta dixisse videtur. Ita ab Archilocho apud Athen. XIII p. 594 b. Plango lena his verbis compellatur, συκέη πετραίη πολλὰς βόσκουσα κορώνας. In eandem sententiam interpretor eiusdem poetae locum apud schol. Arati vs. 1009: ὑφ' ἡδονῆς σαλευμένη κορώνη. Sic enim legendum pro σαλευομένη. Ex comicis poetis item petita videntur quae deinceps recenset Hesychius vocabula cum κύσθος vel κυσὸς composita: Κυσιᾷ: πασχητιᾷ. Κυσοβάκχαρις: ἤτοι τὸν κυσὸν μυρίζων, ἢ τῷ κυσῷ μυριζόμενος. Κυσολάκων: Ἀρίσταρχός φησι τὸν Κλεινία (Alcibiadem) οὕτω λέγεσθαι τῷ κυσῷ λακωνίζοντα. Κυσονίπται: πόρνοι, ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. Κυσοχήνη: εἶδος δέσμου. οἱ δὲ εὐρυπρωκτίαν. In his quae de Κυσολάκων leguntur, comparanda sunt cum Photii glossa p. 192 13. Κυσολάκων ὁ Κλεινίας (sic) ὁ τῷ κυσῷ λακωνίζων. τὸ δὲ τοῖς παιδικοῖς χρῆσθαι λακωνίζειν λέγουσιν. Μελαίνῃ γὰρ Θησεὺς οὕτως ἐχρήσατο, ὡς Ἀριστοτέλης. Ubi pro Μελαίνῃ scribendum esse Ἑλένῃ, pro Aristotele autem Aristophanis nomen reponendum conieci vol. II p. 200. nescius tum prius iam correxisse Ruhnkenium in Auctario ad Hesychium, qui Aristoteli ex Hesychio Aristarchi nomen substituit, ut haec ex Aristarchi in comicum commentario petita sint.

* CLIV.

Hesychius, *Λαισποδίας*: ὄνομα κύριον. ἔνιοι δὲ (μὲν) τὸν *Ἀλκμέωνα* (ita cod. pro *Ἀλκμαίωνα*) ᾠήθησαν λέγεσθαι, οἱ δὲ τὸν δρεπανώδεις πόδας ἔχοντα. Postrema spectant ad Laespodiam eum, qui passim a comicis propter crurum vitium irridetur. Vide ad Eupolidis fragm. p. 476. Alius autem comicus eodem nomine ἐπιθετικῶς ad notandam Alcmaeonis libidinem usus erat, quod fecit etiam Apollodorus comicus Fragm. inc. fab. I 16 p. 454. Alcmaeonem autem dicere videtur Themistoclis adversarium, de quo Plutarchus Moral. p. 805 c.

* CLV.

Hesychius, *Λακκόπλουτος*: ὁ Καλλίας ὑπὸ τῶν κωμικῶν διὰ τὸ περιτυχεῖν χρυσῷ εἰς φρέαρ βεβλημένῳ. Vid. Hist. crit. p. 132.

CCLVI. CLVII.

Hesychius, *Λάμιον τὸν πρίονα*. ἢ *Λάμιος ὁ πέλεκυς*. ἦν-τις Ἀθήνησιν, ὃς ἐκωμῳδεῖτο. λέγεται δὲ καὶ Γνησίθεός τις ἐξ ἐπιθέτου Λάμιος. Post ἐκωμῳδεῖτο (ita enim recte viri docti pro ἐκωμῴδει) excidisse videtur ἐπὶ τοῦ ξυλοφορεῖν vel ξυλοκοπεῖν. Eam ob causam enim Lamius in ludibrium a comicis appellabatur πρίων et πέλεκυς, cuiusmodi substantiva cognominum vicem obtinere non sine exemplo est. Similiter Demetrio histrioni *Πελέκεως* nomen inditum est, non aliam ob causam opinor quam quod Aegisthi vel Clytaemnestrae Agamemnonem securi percutientis partes scite egerat *). Ipsum Dionysum deum sub nomine *Πέλεκυς* apud Pagasaeos cultum fuisse docet Theopompi lo-

*) Hesychius, *Δημήτριος, ὁ Πέλεκυς*, τραγῳδιῶν ὑποκριτής. καὶ ἴσως ὑπεκρίθη τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον πελέκει κατὰ πολλοὺς γενόμενον. Ita enim corrigunt. Non omittendum tamen apud Etymol. M. p. 266 5 legi *Δημήτριος ὁ πύκτης*: τοιοῦτοι δὲ καὶ εἰσὶν οἱ πύκται. Quae si vera est lectio, Demetrio pugilis nomen haesisse coniicias, propterea quod non securi, sed pugnis Agamemnonem interfecerit.

cus apud schol. Homeri Iliad. ώ 428: *Διόνυσον τὸν ἐν Παγασαῖς, ὃς ἐκαλεῖτο Πέλεκος (Πέλεκυς).* Verissime autem Hesychii glossam me interpretatum esse docent verba schol. Aristoph. Eccles. 77: *Λάμιός τις πένης καὶ ἀπὸ ξυλοφορίας ζῶν.* Quod addit in fine articuli Hesychius, *λέγεται δὲ καὶ Γνησίθεός τις ἐξ ἐπιθέτου Λάμιος*, ad alium Lamium spectare videtur. Quod indicat etiam Photii glossa p. 206 21: *Λάμιος ἐκαλεῖτό τις Ἀθήνησιν. οὕτως καὶ Μνησίθεος.* Quae sic intellego: *Λάμιος* nomen proprium est civis Atheniensis, sed eodem nomine Mnesitheus appellabatur *ἐπιθετικῶς*. Cfr vol. III p. 482.

* CLVIII.

Hesychius, *Λασίσματα: ὡς σοφιστοῦ τοῦ Λάσου καὶ πολυπλόκου.* Lasum dicit Hermionensem, nobilissimum poetam dithyrambicum, cuius multiplices modorum flexus qui notare voluit poeta comicus, *λασισμάτων* nomine usus est. Nisi forte eo nomine ad versutum nescio cuius vafri hominis ingenium significandum usus est. Ac fortasse poetae versus hic fuit: *ταυτὶ σοφιστοῦ πολυπλόκου λασίσματα.*

CLIX.

Hesychius, *Λιθωμόται δημηγόροι: ἐπὶ τοῦ λίθου ὀμνύντες. ὁ δὲ λίθος τὸ ἐν τῇ θείᾳ ἐκκλησίᾳ βῆμα.* Interpretes intellegunt sacros concionatores et *βῆμα* explicant de suggestu in ecclesiis Christianorum. Mihi locus de atticis oratoribus explicandus et *τῇ Ἀθηναίων ἐκκλησίᾳ* legendum videtur. In Pnyce quid *βῆμα* et *λίθος* fuerit notum est. *Λιθωμότας* autem dixit comicus, fortasse Demosthenem notans, cuius notum est et a multis irrisum iuramentum. V. ad Timocl. p. 613. Video his scriptis coniecturam meam confirmari hac Photii glossa p. 223 22: *εἰρήκασιν (εἰώθασιν?) οἱ Ἀθηναῖοι πρός τινι λίθῳ τοὺς ὅρκους ποιεῖσθαι, ὡς Ἀριστοτέλης καὶ Φιλόχορος ὑποδηλοῦσιν.*

* CLX.

Hesychius, *Λωπιστὸς ὁ Παλαμήδης, ἐκ τῆς τῶν*

ἱματίων ἐπιῤῥάψεως. Cod. *ἐπιρίψεως.* Ridet opinor histrionem qui Palamedem *λώπει* indutus inscite egerat.

* CLXI.

Hesychius, *Μενωνίδαι: τῶν εὐφήμων ἐκ Μένωνος ἰδίων. τινές δέ φασι τὸν Μένωνα ἐξοστρακισθῆναι.* Cod. *ἐκ μένων ἰδίων,* et in fine *ἐξωστρακίσθη.* Lege *Μενωνίδαι: τῶν εὐσήμων. ἐκ Μενωνιδῶν. τινές δέ φασι — ἐξωστρακίσθαι.* Verba *ἐκ Μενωνιδῶν* poetae esse videntur, cuius locum interpretatur glossographus verbis *Μενωνίδαι τῶν εὐσήμων, Menonidae illustribus gentibus adnumerandi.* De Menone illo ostracismi poena multato nihil mihi innotuit. Hesychii locus fugit diligentiam Meieri nostri in doctà commentatione de ostracismo.

CLXII.

Hesychius, *Νόστον προμαθόντες: χρόνου πολλοῦ νόστον προμαθόντες.* Videntur haec in fine anapaestici tetrametri posita fuisse.

* CLXIII.

Hesychius, *Ὀλισβοκόλλιξ: παρὰ τὸ ἑτοιμοκόλλιξ.* In his *ὀλισβοκόλλιξ* esse videtur aut penis ad *κόλλικος* speciem, aut *κόλλιξ* ad penis similitudinem formatus. *Ἑτοιμοκόλλιξ* quod itidem ex comico poeta ductum videtur, de homine dici potuit ad panes donandos prompto et parato, h. e. qui aliorum voluntatem panibus suggerendis sibi conciliaret. Ita ab Ephippo comico (vol. III p. 322) nescio quis dicitur *παρ' Ἀλεξάνδρου κόλλικα φαγὼν κρίβανος ἄρτων.* Fuit cum *ἐτνοκόλλιξ* scribendum coniicerem, h. e. *ἄρτος ἐτνίτης.* Sed nihil mutandum videtur.

** CLXIV.

Ἐκ τοῦ γὰρ ἐσορᾶν γίγνετ' ἀνθρώποις ἐρᾶν.

Hesychius, *Ὀμμάτειος πόθος: διὰ τὸ ἐκ τοῦ ὁρᾶν ἁλίσκεσθαι ἔρωτι. ἐκ τοῦ γὰρ ἐσορᾶν γίνεται ἀνθρώποις ἐρᾶν.* Idem versus est apud Clementem Alex. Paedag. III p. 100

Sylb.: *κἀντεῦθεν ἐπὶ τὴν ἀκρασίαν ἀποδύονται. ἐκ τοῦ γὰρ εἰσορᾶν γίνεται ἀνθρώποις ἐρᾶν.* Sophoclis versum esse non recte opinatur Leutschius ad Diogen. IV 49 frustra Casaubonum antestatus.

CLXV.

Hesychius, *Ὀνοστύππαξ: ὀνοστύππα. διὰ μὲν τοῦ ὄνου τὸν μύλωνα ὀνειδίζων, διὰ δὲ τοῦ σπύππακος, ὅτι στυππειοπώλης ἦν.* In his *ὀνοστύππα* ex dittographia ortum videtur, quo vitii genere in Hesychio nullum frequentius. Spectat autem Hesychii glossa ad Eucratem Melitensem. Aristophanes Equ. 254: *Εὐκράτης ἔφευγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων,* ubi scholiasta: *ἔνθα αἱ κάγχρυς φρύγονται. κάγχρυς δέ εἰσιν αἱ λελεπισμέναι κριθαὶ ἀφ' ὧν ἡ πτισάνη. σκώπτει δὲ καὶ τὸν Εὐκράτην ὡς τοιαύτην τέχνην ἔχοντα. ἐν ἄλλοις γοῦν φανερωτέρως φησί Καὶ σὺ κυρηβιοπῶλα Εὔκρατες στύπαξ.* Idem ad vs. 129: *ὅς (Εὐκράτης) στύππαξ ἐκαλεῖτο διὰ τὸ στυππειοπώλης εἶναι.* De pistrino quod idem homo habuisse dicitur v. Photium s. v. *Μελιτέα κάπρον* et Hesychium s. v. *Μελιτεὺς κάπρος.*

CLXVI.

Hesychius, *Ὀρθοπυγιᾶν: ὅταν γυνὴ ἑαυτὴν ἐπαίρῃ πρὸς τὸ μακροτέρα φαίνεσθαι.*

* CLXVII.

Ἀπτῆνα, τυτθόν, ἄρτι γυμνὸν ὀστράκων.

Hesychius, *Ὀστράκων: Ἀπτῆνα — ὀστράκων. ἀντὶ τοῦ ᾠῶν, τινὲς δὲ κελύφων.* Videtur comici versus esse de homine qui immaturus et praeter aetatem ad rempublicam accesserat, velut de Hyperbolo. Similiter summus Anglorum tragicus in Hamleto Act. V sc. 2: *this lapwing runs with the shell on his head.*

CLXVIII. CLXIX.

Hesychius, *Οὐδ' ἐτρύπησεν κρόκην: οὐδὲν εἰργάσατο.* Idem, *Περιπρωκτιῶσα: τρυφερευομένη ἐπὶ τῇ πυγῇ.*

CLXX.

Hesychius, *Πλύνον καταπλυντήριζε, καὶ πλυνθήσομαι, Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν λοιδοριῶν λέγουσιν.* Res nota. Pro *πλυνθήσομαι* atticus poeta scripsit *πλυθήσομαι.*

CLXXI.

Hesychius, *Πριαμωθήσομαι: ξυρηθήσομαι. ἐπειδὴ τὸ τραγικὸν τοῦ Πριάμου πρόσωπον ξυρίας ἐστίν.* Eadem Photius p. 448 9. *Πριαμωθῆναι: ξυρηθῆναι. τὸ γὰρ τοῦ Πριάμου πρόσωπον ξυρίας ἦν.*

CLXXII.

Ἀλλ' ἢ τρίορχος ἢ πτερῶν ἢ στρουθίας.

Hesychius, *Πτερῶν: Ἀλλ' ἢ — στρουθίας. εἶδος ὀρνέου.* Pro *πτερῶν,* quod incognitae avis nomen est, fortasse *πτερὼν* scribendum. Tum notabilis forma *στρουθίας*, quod a *στρουθός* aeque recte formatur quam e. c. *σπογγίας* a *σπόγγος* *), quod lexica nostra non minus ignorant quam *πτερὼν* et *στρουθίας.*

CLXXIII.

Hesychius, *Πύππαξ: τὸ νῦν βόμβαξ λεγόμενον πύππαξ ἔλεγον, ὡς Λυκόφρων ᾠήθη. οὐκ ἔστι. τὸ μὲν γὰρ βόμβαξ τίθεται καὶ ἐπὶ σχετλιασμοῦ καὶ ἐπὶ γέλωτος, τὸ δὲ πύππαξ οὐχί.* Haec ad comicorum usum spectare Lycophronis nomen docet.

* CLXXIV.

Τίς γὰρ ἂν
ἀντὶ ῥαφανῖδος ὀξυθύμι' εἰσορῶν
ἔλθοι πρὸς ἡμᾶς;

Hesychius, *Ῥαφανιδωθῆναι: τοὺς μοιχοὺς ταῖς ῥαφανῖσιν ἤλαυνον κατὰ τῆς ἕδρας. Τίς γὰρ ἀντὶ ῥαφανίδος ὁρῶν ὀξυθυμίαν ἔλθοι πρὸς ἡμᾶς.* Ita vulgo. Correxit Porsonus Advers. p. 301. Attigit locum Is. Vossius ad Catull.

---

*) Schol. Aeschinis *περὶ παραβρεσβ.* p. 245 Bekk. (edit. 1815) *παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει ὁ σπογγίας καὶ ἡ σπογγιά.* Omisit hoc Bergkius.

p. 43. qui recte explicat: *si pro raphano moechis crux statuatur, nemo nos accedet.*

CLXXV.

Hesychius, Ῥῆξαί με καὶ φράσαι ἀεὶ λόγον: ἀντὶ τοῦ ἐκρῆξαι φωνήν. Si comici haec verba sunt, fortasse scribendum:

ῥῆξαί με φωνὴν καὶ φράσαι δεῖ τὸν λόγον.

CLXXVI.

Hesychius, Ῥοίκου κριθοπομπία: Ἐρατοσθένης ἐν ἐννάτῳ. τῶν Ἀμαθουσίων βασιλέως. τοῦτον αἰχμάλωτον γενόμενον εἶτα ὑποστρέψαντα πρὸς ἑαυτὸν τῇ πόλει Ἀθηναίων κριθὰς ἐκπέμψαι φησίν. Dixit de hac glossa Bernhardius Eratosth. p. 231 sq. Res ipsa, cuius comicus aliquis mentionem fecerat, spectare videtur ad tempora Euagorae.

CLXXVII.

Hesychius, Σκύζης: παρὰ Φιλητᾷ Παύσω σε τῆς σκύζης. ἀντὶ τοῦ τῆς κάπρας. Cod. Φίδιτα. Comicum poetam, non elegiacum hic laudari docet senarii hemistichium. Corrigendum igitur παρὰ Φιλήμονι vel Φιλεταίρῳ. De hoc monui Praef. ad Menandri fragm. p. X. Ineptit Bachius Fragm. Philetae p. 67.

CLXXVIII.

Hesychius, Σχιζογυνάνδρους: τοὺς συκοφάντας. — Idem, Τέχνη: ἐπιστήμη, δόλος. Τέχνης γὰρ οὐχ ἥμαρτες.

CLXXIX.

Φοινικελίκτην καὶ λόγων ἀλαζόνα.

Hesychius, Φοινικελίκτην καὶ λόγων ἀλαζόνα: ἀπατηλὸν καὶ κάπηλον.

CLXXX.

Hesychius, Χαλκιδίζειν: ἀπὸ τῶν κατ᾽ Εὔβοιαν Χαλκιδέων. τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν παιδεραστούντων, ἐπεὶ ἐπλεόναζον παρ᾽ αὐτοῖς οἱ παιδικοὶ ἔρωτες. Ea de re dixi

ad Euphor. fragm. p. 10. At idem illud verbum comici poetae etiam de hominibus sordide avaris dicebant. Plutarchus Prov. I 84. *Χαλκιδίζειν: ἐπὶ τῶν γλισχρευομένων. οἱ γὰρ ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς ἐπὶ φιλαργυρίᾳ ἐκωμῳδοῦντο*, ubi vide editorem.

CLXXXI.

Hesychius, *Χρεμψιθέατροι: οἱ εἰσιόντες εἰς τὸ θέατρον.* Integriora haec apud Suidam leguntur, *Χρεμψιθέατρον* (sic): *ἢ ὅτι εἰσιόντες εἰς τὸ θέατρον χρέμπτονται, ἢ ὅτι χρεμπτόμενοι ἐκβάλλονται.*

* CLXXXII.

Οὐδ' Ἀμυμίαν ὁρᾶτε πτωχὸν ὄντ' ἐφ' ἡμῖν;

Hephaestio VI p. 36 Gaisf. de trochaicis versibus dicens: *ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τετράμετρον βραχυκατάληκτον ἐπίσημόν ἐστιν, οἷον Οὐδ' Ἀμυνίαν κτλ.* Ita enim scribendum est pro edito *Ἀμειψίαν.* V. Hist. crit. p. 200.

* CLXXXIII.

Τῶν πολιτῶν ἄνδρας ὑμῖν δημιουργοὺς ἀποφανῶ.

Hephaestio VI p. 37 Gaisf. de tribracho in ultima tetrametri trochaici sede agens: *παράδειγμα τόδε Τῶν πολιτῶν κτλ.* Pro *ἄνδρας* ex uno libro enotatur *ἄνδρες*, quod nescio an edito praestet.

* CLXXXIV.

Θυμελικὰν ἴθι μάκαρ φιλοφρόνως εἰς ἔριν.

Hephaestio XIII p. 75 Gaisf. de paeonicis versibus agens, quos a quibusdam ita componi dicit, *ὥστε τρεῖς εἶναι τοὺς καλουμένους τετάρτους παίωνας, εἶτα τελευταῖον τὸν κρητικόν Θυμελικάν κτλ.* His verbis chorus tragicum compellasse videtur, quem comicus poeta de poesios principatu cum aemulis certantem repraesentaverat. Ut Aristophanem omittam, simile Phrynichi in Musis institutum erat. Ac probabile est veteris comoediae poetas eiusmodi argumenta saepius tractasse.

* CLXXXV.

Εὐφράνας ἡμᾶς ἀπόπεμπ' οἴκαδ' ἄλλον ἄλλοσε.

Hephaestio XVI p. 109 Gaisf. de metro Eupolideo dicens: *ἐνίοτε δὲ καὶ ἀντισπαστικὸν καθαρὸν ποιοῦσιν, οἷον Εὐφράνας κτλ.* Locus ex parabasi petitus est. Fortasse scribendum *ὑμᾶς ἀπέπεμπ'*, ut chorus de poeta loquatur, quem spectatores, quotiescunque is fabulam commiserit, oblectatos dimisisse dicit. In fine praecedentis versus fuisse videtur *ἑκάστοτε.* Bergkius Comment. p. 162 corrigit *ὑμᾶς ἀποπέμπω.*

** CLXXXVI.

'Ανάπιπτε. Β. πότερον ἀνδριάντας ἑστιᾷς;

Herodianus Piersoni p. 441: *Κατακεῖσθαι ἐπὶ τῶν ἑστιωμένων, ἀνακεῖσθαι δὲ ἐπὶ εἰκόνων καὶ ἀνδριάντων. εἰπόντος γοῦν τινος Ἀνάπιπτε, ὁ κωμικὸς παίζων, ἀνδριάντας ἑστιᾷς, ἔφη.* Addidi *πότερον* praeeunte Piersono. Cfr supra p. 427.

* CLXXXVII.

Βδελυρὸν μὲν οὖν τὸ πρᾶγμα, κοὐκ ἂν ἐβουλόμην
λαχεῖν· ἐπειδὴ δ' ἔλαχον, οὐκ ἂν ἐβουλόμην.

Hermogenes *περὶ μεθόδου δεινοτ.* c. 35 vol. III p. 438 Walz.: *τούτων* (trium generum *τοῦ κωμικῶς λέγειν*) *παραδείγματα λάβωμεν τὰ μὲν ἐκ τοῦ κωμικοῦ, τὰ δὲ ἐκ τοῦ βίου, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ῥήτορος.* Tum parodiae quam dicit exemplo allato ex Aristoph. Vesp. 45 pergit: *τὸ δὲ παρὰ προσδοκίαν οὕτω Βδελυρὸν μὲν οὖν τὸ π., κοὐκ ἂν ἐβουλόμην λαχεῖν· ἐπειδὴ δ' ἔλαχον. προσδοκᾷ μὲν ὁ ἀκροατὴς ἀκοῦσαι „ὑπομενῶ" φησὶ δέ „οὐκ ἂν ἐβουλόμην."* Pro *βίου* in Hermogenis verbis Walzius ex Schaeferi coniectura edidit *βιολόγου*, de Menandro id intellegi volentis, cuius nomen in Vind. supra *βίου* scriptum est. Quae si vera esset coniectura, Menandri fragmentum haberemus. Sed Menander neque *βιολόγος* dici nec Aristophani comico sic opponi potuit. *Βίος* quid sit recte intellexisse videtur Gregorius, per

τὰ καθ᾽ ἡμᾶς πράγματα interpretatus. Dicit autem exempla quae deinceps Hermogenes de altero comicae dictionis genere affert: *ἐμαχέσαντο οἱ ὄρτυγες ὡς Αἴας καὶ Ἕκτωρ* etc. non ex scriptore aliquo, sed ex vitae usu et consuetudine petita. Ita *βίον* praeter alios dixit Apollonius Pron. p. 288 B. et Antiattic. p. 113 25. Itaque Aristophani potius fragmentum nostrum tribuerim.

CLXXXVIII.

Ἔνθα σταθεὶς φρές μ᾽ ὡς τὸ μειρακύλλιον.

Herodianus de dict. sol. p. 24 23 de participiis monosyllabis disserens: *ἕς, ἔνθεν τὸ ἄφες, πρόες, θές, φρές, σπές. Ἔνθα ταθεὶς φρές μ᾽ ὡς τὸ μειρακύλλιον.* Scripsi *ἔνθα σταθείς, tu hic subsiste et me intromitte ad adolescentulum.*

CLXXXIX.

Herodianus de dict. sol. p. 45 14. *Εἴξασι: οὐδεὶς παρακείμενος τρίτον πρόσωπον εἰς σι ἔχει τὴν πρὸ τοῦ τέλους συλλαβὴν διὰ τοῦ ξα, ἀλλὰ μόνον τὸ εἴξασι. τοῖς βιβλίοις εἴξασι.* Da hac forma dixi vol. II p. 621.

CXC.

Harpocratio p. 29 12. *Ἀπορρέξαντες: ἀπομερίσαντες, ἀπόμοιράν τινα δόντες. Ἰσαῖος ἐν τῇ ὑπὲρ Νικίου συνηγορίᾳ. ἔστι καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ.*

CXCI.

Harpocratio p. 86 12: *ὅτι ἐκαλοῦντό τινες καὶ Ἱππάρχειοι Ἑρμαῖ ἀπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου, εἴρηται ἔν τε τῇ κωμῳδίᾳ καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν τῷ Ἱππάρχῳ.*

CXCII.

Harpocratio p. 119 13. *Λέμβος: — εἶδος νεὼς ὁ λέμβος. πολλάκις δὲ εἴρηται ἐν τῇ κωμῳδίᾳ.*

CXCIII.

Harpocratio p. 143 24. *Πανδαισία: ἔστι μὲν τοῦ-*

νομα πολλάκις ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ. πανδαισία δέ ἐστι τὸ πάντα ἔχειν ἄφθονα καὶ μηδὲν ἐλλείπειν ἐν τῇ δαιτί.

CXCIV.

Ἀργοὶ κάθηνταί μοι γυναῖκες τέτταρες.

Harpocrationis cod. Marc. apud Bekkerum p. 36 14: *Ἀργὸς ἐπί τε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ἀττικῶς· καὶ ὁ κωμικός Ἀργοὶ κάθηνται κτλ.*

CXCV.

Βαὺ βαὺ καὶ κυνὸς φωνὴν ἱείς.

Iohannes Alex. de acc. p. 32 23: *καὶ τὸ βαὺ κατὰ μίμησιν κυνὸς ὀξύνεται. Βαὺ βαὺ καὶ κυνὸς φωνὴν ἱείς.* Ita scripsi pro *ἵεις*. Verbum *ἵημι* primam corripit apud Aristophanem loco uno omnium sanissimo in Av. 946 et si recte conieci apud Platonem Symmach. I 4 (p. 665). Id qui recte fieri apud *antiquos* comicos negat C. G. Cobet Observ. crit. in Platon. com. p. 176. illius syllabae correptionem ad novae comoediae poetas relegat. Vellem exempla attulisset; nam mihi quidem nonnisi unus ex novae comoediae auctoribus locus cognitus est, in quo syllaba ista corripitur. Vide Stratonem Phoenic. vs. 3. Itaque res eo redit, ut verbum *ἵημι* et apud antiquos et novos comicos raro quidem primam syllabam, at recte tamen corripere dicamus. Ex quo consequens est nostram Platonici loci correctionem non temere esse reiiciendam.

** CXCVI.

Ἀγρὸν ἔσχ᾽ ἐλάττω γῆν ἔχοντ᾽ ἐπιστολῆς
Λακωνικῆς.

Longinus de Subl. 38: *καὶ τὰ κωμικὰ καίτοι γ᾽ εἰς ἀπιστίαν ἐκπίπτοντα, πιθανὰ διὰ τὸ γελοῖον Ἀγρὸν ἔσχ᾽ ἐλάττω κτλ.* Codd. *ἔχον γὰρ ἐπιστολῆς*. Correxit Valckenarius ad Theocriti Adon. p. 256. Eodem loco utitur Strabo I p. 36 (37): *εἰσί τινες ὑπερβολαὶ ἐπὶ ὑπερβολαῖς, ὡς τὸ κουφότερον εἶναι φελλοῦ σκιᾶς, δειλότερον δὲ*

λαγῶ Φρυγός, ἐλάττω δ' ἔχειν γῆν τὸν ἀγρὸν ἐπιστολῆς Λακωνικῆς. Quae omnia ex comicis poetis derivata suspicor.

CXCVII.

Τοῖς γὰρ λάλοισιν ἐξ ἄκρου
ἡ γλῶττα πᾶσίν ἐστι τετρυπημένη.

Lucianus Herc. cap. 5: μηδὲ τοῦτο θαυμάσῃς εἰδὼς τῶν ὤτων καὶ γλώττης συγγένειαν· οὐδ' ὕβρις εἰς αὐτὸν εἰ ταύτῃ τετρύπηται· μέμνηται γοῦν, ἔφη, καὶ κωμικῶν τινων ἰαμβείων παρ' ὑμῶν μαθὼν Τοῖς γὰρ λάλοισιν κτλ. Vulgo λάλοις. Correxit Casaubonus ad Theophr. Char. VII p. 103 ed. Lips. Pro τετρυπημένη, quod non recte primam corripere videtur, suspicabar διατετρημένη.

CXCVIII.

Ἡ Μυῖα δ' ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας.

Lucianus Enc. musc. cap. 11: ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ (μυίᾳ) ποιήτρια, πάνυ καλὴ καὶ σοφή· καὶ ἄλλη ἑταίρα τῶν Ἀττικῶν ἐπιφανής, περὶ ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη Ἡ Μυῖ' ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας. Corrige ut supra.

** CXCIX.

Ἄγροικός εἰμι τὴν σκάφην σκάφην λέγων.

Lucianus Iove trag. cap. 32: οὐκοῦν ἄκουσον, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας, ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄγροικός εἰμι τὴν σκάφην σκάφην λέγων.

** CC.

Μολυβδίνας ἔχων πέδας ἐν βορβόρῳ κάθηται.

Lucianus Alex. 25: ἐρομένου τινὸς τί πράττει ἐν Ἅιδου ὁ Ἐπίκουρος, μολυβδίνας, ἔφη, ἔχων πέδας κτλ.

CCI.

Lucianus Philop. 22: ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μῶν κακῶς πάντα ἐξερρίνισα, ἵν' εἴπω τι κωμικευσάμενος;

* CCII.

Τουτὶ μὲν ὑπομόχθηρον, ἄλλο μοι λέγε.

Lucianus Iov. Trag. 38: ὥστε κατὰ τὸν κωμικόν Τουτὶ μὲν ὑπομόχθηρον, ἄλλο μοι λέγε.

CCIII. CCIV.

Ἤδη δὲ λέξω τὸν λόγον τοῦ πράγματος.

Σκῆψις εὑρεθήσεται,

λόγος τις.

Michael Syngelus apud Cramerum Anecd. Ox. IV p. 328: ἔστι λόγος καὶ ἡ ὑπόθεσις, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἤδη δέ κτλ. et mox: ἔστι λόγος καὶ ἡ ἀπολογία, ὡς ἐπὶ τοῦ Σκῆψις κτλ. Primum versum attigi supra. Utrumque fragmentum Menandro tribuebat Schneidewinus Coni. p. 119.

** CCV.

Ἤμην πότ' ἤμην τῶν σφριγώντων ἐν λόγοις.

Phavorinus p. 230 7 Dind.: τὸ ἤμην ἐπὶ τοῦ ὑπῆρχον ἀπηγόρευται, λέγεται δὲ ἦν. χρῶνται δέ τινες τούτῳ τῶν νεωτέρων, οἷον Ἤμην κτλ. Versus ille etiam apud alium grammaticum extat, unde eum petiit Phavorinus; sed locum nunc non memini. De ἤμην praeter eos quos Buttmannus attulit Gramm. I p. 528 disputavit Heraclides Alexandrinus apud Eustathium p. 1432 et 1770.

CCVI.

Χειμῶνος ὄντος τρεῖς σισύρας ὑφείλετο.

Philemo Lex. p. 119. Σισύρα: χλαίνης εἶδος εὐτελοῦς, οἷον ἐξωμίς, ἢ ἁπλοΐς ἤ τι τοιοῦτον. οἷον Χειμῶνος ὄντος κτλ.

CCVII.

Philemo Lex. p. 105: χολὴ χόλος, τιμὴ τῖμος παρὰ τῇ κωμῳδίᾳ, τὸ τίμημα. Eadem Eustathius p. 563 27. 1222 28. 1148 37.

CCVIII.

Philo Iud. vol. II p. 478: *πάσχουσι γὰρ οὐκ ἐλάττονα ὧν διατιθέασιν, ἅπερ οὐκ ἴσασι παραπαίοντες οἱ τὸν οἶνον οὐχ ὡς ὁ κωμικός φησιν, ἐπὶ κακῷ τῶν πλησίον αὐτῶν* (Mang. *αὐτὸ*) *μένον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ ἰδίῳ πίνειν ὑπομένοντες.*

* CCIX.

Μουσῶν εὐκόλων ἀνθρήνιον.

Philostratus Imagg. XIII p. 134 Iac.: *ἦ πού τις καὶ ἀναφθέγξεται μικρὸν ὕστερον ἐπὶ σοὶ Μουσῶν εὐκόλων ἀνθρήνιον λέγων.* Videtur haec antiquae comoediae poeta de Phrynicho vel Sophocle, poetis tragicis, dixisse, quos utrosque apis nomine celebratos esse constat. V. Hist. crit. p. 157. Adde schol. Sophoclis Oed. Col. 17: *ἐκράτησε γὰρ (Σοφοκλῆς) μεγάλως τῇ φράσει, ὥστε μέλισσαν αὐτὸν ἐκάλεσαν οἱ κωμικοί,* et Aristophanem Fragm. inc. fab. p. 1176 de Euripide elegantissime dicentem: *ὁ δ' αὖ Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι κεχρισμένου ὥσπερ καδίσκου περιέλειχε τὸ στόμα.* Nec *ἀνθρήνιον*, *favus*, a comicorum usu alienum esse docet Aristoph. Vesp. 1075: *ἐξελεῖν πρὸς βίαν τἀνθρήνια.* Quo respiciens Hesychius, *Ἀνθρήνη: εἶδος μελίσσης. Ἀρίσταρχος, παρ' ᾧ καὶ ἀνθρήνια τὰ μελίσσια,* profecto non *Ἀρίσταρχος* scripsit, sed *Ἀριστοφάνης.* His scriptis video Welckerum ad Philostrati locum etiam sequentia, *καὶ δεδοικέναι τῳ παρεγγυήσει, μή πη λάθῃ τις ἐκπτᾶσα τοῦ σοῦ στόματος μέλιττα καὶ τὸ κέντρον ἀφυλάκτως ἐγχρίσασα,* paululum immutata cum prioribus coniunxisse. Sed ea mihi ludentis sophistae acumine quam veteris comoediae ingenio digniora videntur.

CCX.

Photius, *Εὔκλεια: καὶ τὸ ὅμοια· μακρὰ ἡ τελευταία καὶ παροξύνεται· ὥσπερ Ἐρατοσθένης εν ιβ' (περὶ κωμῳδίας).* Correptae in huiusmodi nominibus exempla apud antiquae comoediae poetas longe rarissima, frequentiora apud recentiores. Ea de re dicam ad Pausaniae lexicon rhetoricum.

CCXI.

Photius, *Εὐπραξίαν*: *οἱ παλαιοὶ κωμικοὶ διὰ τοῦ ξ. Θουκυδίδης δὲ διὰ τοῦ γ.* Dixit de his formis Lobeckius ad Sophoclis Aiac. 759.

CCXII.

Photius, *Ζητεῖν*: *ἐπὶ τοῦ βούλεσθαι τιθέασιν οἱ Ἀττικοί· Μηδὲ σὺ ζήτει τι πυθέσθαι.* Recte *τι* delet Dobraeus Adv. II p. 592.

CCXIII.

Photius, *Καρδαμάλη*: *μᾶζα ἐκ καρδάμου μεμαγμένη, βρῶμα γινόμενον Περσικόν. οἱ δὲ παρδαμάλη λέγουσιν.* Scil. poetae comici.

CCXIV.

Photius, *Κέσκος ἦν πόλις ἐν Κιλικίᾳ καὶ παρ' αὐτὴν ποταμὸς Νοῦς ὄνομα· δι' ὅπερ οἱ κωμικοὶ παίζοντες τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας Κέσκον φασὶν οὐκ ἔχειν.* Plinius citante Schleusnero HN. XXX 2 15: *in Cilicia apud oppidum Cescum rivus fluit Nus, ex quo bibentium subtiliores sensus fieri M. Varro tradit.* Proverbia Coisl. 143. *εἰς Κέσκον: λείπει τὸ ἄπιθι. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν μὴ φρονούντων. Κέσκος γὰρ πόλις ἐστὶ τῆς Πισιδίας, ὡς δὲ ἔνιοι Κιλικίας, παρ' ἣν ῥεῖ ποταμὸς ὄνομα Νοῦς.* Haec si vera sunt, non intellegitur quo pacto homines stulti *Κέσκον οὐκ ἔχειν* dici possint. Itaque apud Photium pro *οὐκ ἔχειν* fortasse scribendum *οἰκεῖν.* Cescus enim sita erat *παρὰ Νοῦν*, unde consequens est qui Cescum incolunt eos *παρανοεῖν* (Pollux II 9. Arist. Nub. vs. 1482) i. e. *παραφρονεῖν, desipere.* Favet huic coniecturae Zenobius IV 51. *Κέσκον οἰκεῖν: πόλις Παμφυλίας ἀνοήτων. ὅθεν καὶ παροιμία γέγονε Κέσκον οὐκ ἔχουσα ἐπὶ τῶν νοῦν μὴ ἐχόντων*, ubi itidem *Κέσκον οἰκοῦσα* scripserim, quod comicus de muliere stulta dixisse videtur. Denique Diogenianus V 52. *Κέσκων* (malim *Κεσκωτῶν*) *πόλις: ἐπὶ τῶν ἀνοήτων. οἱ γὰρ ἐν*

ταύτῃ κατοικοῦντες τῇ πόλει τοιοῦτοι. Itaque triplex proverbii forma erat, *Κέσκον οἰκεῖς, Κεσκωτῶν πόλις, εἰς Κέσκον.* Quorum quod ultimo loco posui, significat *ἄπιθι εἰς Κέσκον καὶ πῖθι ἐκ Νοῦ.* Ceterum confer Schneidewinum ad locum Zenobii et Dobraeum Adv. II p. 595.

CCXV.

Photius, *Κιλίκιοι τράγοι: ἀντὶ τοῦ δασεῖς.* Cod. *Κιγκιόπραγοι.* Correxit Schleusnerus. Illud comici incultos et barbatos homines irridentes dixisse videntur. Macarius apud Walzium ad Arsen. p. 319: *Κιλίκιοι τράγοι ἐπὶ τῶν δασυτάτων καὶ θρασυτάτων καὶ ἀγροίκων.* *Setosos Cilicum capros* memorat Columella Praef. I 26. Cfr Varro R. R. II 11. Atque hinc explicandum quod Cratinus itidem de homine villoso et prolixam barbam alente dixit *Κορσάτης κάπρος* Fragm. inc. fab. LXI p. 198 a Corsis Ciliciae oppido, si Hesychio fides.

CCXVI.

Τοιαῦτα μέντοι πόλλ' ἀναγκαίως ἔχει
πάσχειν, ὅταν λάγνην τὸν ὀφθαλμὸν φορῇς.

Photius, *Λάγνης: οὐ λάγνος ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν λέγεται. Τοιαῦτα μέντοι κτλ. ἡ δὲ ἀναλογία, οἶμαι, καὶ λάγνητα, ὡς Κράτητα καὶ Μάγνητα.*

CCXVII.

Photius, *Λύλλος: ποιητὴς ἐπὶ μωρίᾳ κωμῳδούμενος.* Cfr Hist. crit. p. 27.

CCXVIII.

Photius, *Μετοίκιον: — ἐκάλουν δὲ οἱ κωμικοὶ σκαφέας τοὺς μετοίκους, ἐπεὶ ἐν ταῖς πομπαῖς τὰς σκάφας ἐκόμιζον οὗτοι.* V. Valcken. ad Ammon. p. 111.

CCXIX.

Ὦ πρόδοτι καὶ παραγωγὲ καὶ μύραινα σύ.

Photius, *Μύραινα: καταφερής· ἀπὸ τοῦ ζῴου. Ὦ πρόδοτι κτλ.* Cfr ad Phrynichi fragm. p. 593.

CCXX.

Μήθ' ἁλμυρὸν εἶναι μήτε μῶρον ἐς τὸ πᾶν.

Photius, *Μυρών: οἱ 'Αττικοὶ περισπῶσι· καλοῦσι δὲ οὕτως καὶ τὸ ἀμβλὺ βρῶμα καὶ ἄναλον ὥστε (ὡς τό?) μήτε ἁλμυρὸν εἶναι μήτε μωρὸν ἐς τὸ πᾶν.* Pro *Μυρὼν* legendum *μωρόν*, quod attice *μῶρον* dici praeter alios tradidit etiam Arcadius p. 69 13.

CCXXI.

Photius, *Ξυήλη. — οἱ μὲν οὖν 'Αττικοὶ τὸ ῥῆμα (κνῆν) οὕτω λέγουσιν, κἀπικνῆν κἀπεσθίειν.* V. Piersonum ad Moer. p. 234. Pertinet huc quod Pollux tradit VII 196: *ἔθος ἦν ἐπερωτᾶν πότερα κνῆν ἢ ἐπεσθίειν.* Quorum alterum de caseo rasili, alterum de caseo integro cum pane edendo dicebatur. Cfr Kuhnii notam.

CCXXII.

Οὐκ ἂν φθανοίμην τὴν μάχαιραν παρακονῶν.

Photius, *Οὐκ ἂν φθανοίμην τὴν μάχαιραν παρακονῶν.* Excidit explicatio.

CCXXIII.

Photius, *Οὐκ ἀσκίῳ: ἀντὶ τοῦ κενῷ (κενῶς). ἀσκίοις γὰρ τὰ παιδία μορμύσσεται.* Sed haec pertinere videntur ad Cratetis versum vol. II p. 235: *οὐκ ἀσκίῳ μέντἄρ' ἐμορμολύττετο | αὑτούς, ἐπεὶ τάδ' ἔστ' ἀληθῆ.* Ita enim nunc corrigo. Nam *μορμολύττεσθαι* dicitur, non *μορμολύττειν.*

CCXXIV.

Photius, *Οὐκ ἐπιγλωττήσομαι: οὐ βλασφημήσω.*

CCXXV.

Photius, *Οὐράνιον παιδιάν: ὅταν τὴν σφαῖραν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβάλλωσιν.*

CCXXVI.

Photius, *'Ορχήστρα: πρῶτον ἐκλήθη ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἶτα καὶ τοῦ θεάτρου τὸ κάτω ἡμικύκλιον, οὗ καὶ οἱ χοροὶ ᾖδον καὶ ὠρχοῦντο· εἰς τὴν ὀρχήστραν· ἔτι γὰρ τὴν θέαν*

ᾤκειτ' ἐκεῖ, φησὶν ὁ κωμικός. Fuit nuper qui audacter coniiceret: εἰσέλθετε τὴν ὀρχήστραν, ἐπὶ γὰρ τὴν θέαν | οἰκεῖτ' ἐκεῖ, syllabarum mensuram et sententiam susque deque habens. Dobraeus recte ᾠκεῖτ'. Verba εἰς τὴν ὀρχήστραν, i. e. ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, cum praecedentibus καὶ ὠρχοῦντο coniungenda videntur. Certe poetae non sunt nisi haec: ἔτι γὰρ τὴν θέαν ᾠκεῖτ' ἐκεῖ, *adhuc enim* (sc. antiquis temporibus, de quibus dixerat comicus) *illic* (in foro) *theatrum incolebatis*, i. e. ludos scenicos spectabatis.

CCXXVII.

Photius, *Παρασαβάζειν*: παραμαίνεσθαι· ἀπὸ τοῦ σαβοῦ. τοὺς γὰρ παρὰ τῷ Σαβαζίῳ βακχεύοντας καλοῦσι σαβούς. Cfr Menandri Fragm. inc. fab. 441.

* CCXXVIII.

Παῦσαι μελῳδοῦσ', ἀλλὰ πεζῇ μοι φράσον.

Photius, *Πεζῇ*: τὸ τοῖς ποσὶν ἐλθεῖν λέγουσι. καὶ πεζῇ φράσαι τὸ ἄνευ μελῶν Παῦσαι — φράσον, ὁ κωμικός. τὰς ἑταίρας τὰς μὴ μουσικὰς ἀλλ' ἄνευ ὀργάνων καὶ ψιλὰς πεζὰς καλοῦσιν. Post πεζῇ excidisse videtur aut βαδίζειν aut πορεύεσθαι. Respicit enim, opinor, versum proverbialem: πεζῇ βαδίζω, νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι apud schol. Aristoph. Vesp. 953 et Av. 1432. qui ab Etymol. M. p. 604 46 ita scriptus affertur: πεζῇ πορεύου· νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίστασαι. Ad echinos transtulit Epicharmus Athenaei III p. 31 c. Pro μελῳδοῦσ' cod. μὲν ᾠδούς. Correxit Porsonus cll. Aristoph. Av. 1382 παῦσαι μελῳδῶν, ἀλλ' ὅτι λέγεις εἰπέ μοι. Idem Advers. p. 298 docte egit de πεζαῖς ἑταίραις, quas memorat etiam Procopius Hist. arc. p. 60 Dind. et Eupolis Adul. p. 489 πεζὰς μόσχους. Compara πεζῷ γόῳ, quod ex incerto tragico affert Photius.

CCXXIX.

Photius, *Πλευμονίαν νόσον*: τὴν ἐρωτικήν. Eadem Hesychius. Pro ἐρωτικὴν Toupius Emend. IV p. 268 tentat ναρκωτικήν, de pisce *pulmone* cogitans. Frustra. Pulmonem

amoris sedem habes apud Sophoclem Stobaei Flor. LXIII 6: *εἴ μοι θέμις, θέμις δὲ τἀληθῆ λέγειν, Διὸς τυραννεῖ πλευμόνων*, scil. *Κύπρις*. Ibid. *ἐντήκεται γὰρ πλευμόνων ὅσοις ἔνι ψυχή· τίς οὐχὶ τῆσδε τῆς θεοῦ βορά;* ubi pro *ἐντήκεται* requiro *ἀνθάπτεται*.

CCXXX.

Photius, *Ῥᾶον ἄν τις τοὺς ὀδόντας ἠρίθμησεν ἢ τοὺς δακτύλους.* Scribendum videtur *ἠρίθμησ' ἢ δακτύλους*, ut sit trochaicus tetrameter.

CCXXXI.

Photius, *Σάραβον: τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον οἱ κωμικοὶ καλοῦσι. καὶ σάκταν. καὶ σάβυτταν. καὶ σέλινον, καὶ ταῦρον καὶ ἕτερα πολλά.* Sarabus, cuius-nomine comici muliebre membrum appellabant (v. supra p. 638), fortasse non diversus est a celebri illo pistore Plataeensi. Etiam *Σάκτας* viri nomen esse videtur.

CCXXXII.

Photius, *Σοβαρός: λαμπρός, ἐπαιρόμενος, τολμηρός, αὐθάδης, ἔξω τοῦ δέοντος φερόμενος. — χρῶνται δὲ τῇ λέξει ταύτῃ συνήθως οἱ κυνικοί* (sic).

CCXXXIII.

Photius, *Τἄλλα καὶ φιλώμεθα: λεγόμενόν τι. οἷον τἄλλα καὶ φίλοι ὦμεν.* Habet etiam Phrynichus Bekk. p. 64.

CCXXXIV.

Τὰ Ταντάλου τάλαντα ταντalίζεται.

Photius, *Ταντάλου τάλαντα — κέχρηται δὲ τῇ παροιμίᾳ καὶ Ἀνακρέων ἐν γ'. γέγονε δὲ παρὰ τὸ ὄνομα τάλαντα· ὡς καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ εἴρηται Τὰ Ταντάλου κτλ.*

CCXXXV.

Ἤδη γάρ εἰμι μουσικώτερος τρύχνου.

Photius, *Τρύχνου: τὴν πόαν θηλυκῶς λέγουσι τὴν τρύχνον. — καὶ παρὰ τὴν παροιμίαν τὴν ἁπαλώτερος τρύχνου, ἣν παρῳδῶν ὁ κωμικός φησιν Ἤδη γάρ κτλ.*

CCXXXVI.

Τρώκτης σφόδρ' ἐστίν, ἅμα σεσηρὼς καὶ γελῶν.

Photius, *Τρώκτης: ἀποστερήτης καὶ ἀπατεών, οἷον ἐπιτρώγων· Τρώκτης κτλ.*

CCXXXVII.

Photius, *Ὑψοῦ διᾴττει: ἐν ὕψει ὁρμᾷ καὶ τρέχει.*

* CCXXXVIII.

Photius, *Φαρυγίνδην: ὡς ἀριστίνδην, σκώπτοντες τὴν γαστριμαργίαν τῶν χορευτῶν Ἀττικοὶ λέγουσιν.* Eadem Etymol. M. p. 788 38. Hinc corrigendus Suidas, ubi *φαλαγγίνδην* legitur. Attigi vol. II p. 290 sq.

* CCXXXIX.

Ἀκράχολον καὶ δύσκολόν τι φθέγγεται.

Phrynichus Bekk. p. 3 18: *Ἀκρόχολον καὶ δύσκολον φθέγγεται. πανταχοῦ χρήσῃ.* Correxit Bergkius Comm. p. 305.

CCXL.

Αἰσχυνόμενος δὲ περιπλέκει τὴν συμφοράν.

Phrynichus Bekk. p. 3 22: *Αἰσχυνόμενος — συμφοράν: ἐν συνουσίᾳ χρῶ.* Addidi *δέ.*

* CCXLI.

Θερμολουσίαις ἁπαλοί, μαλθακευνίαις ἁβροί.

Phrynichus Bekk. p. 4 in. *Ἁπαλοὶ θερμολουσίαις, ἁβροὶ μαλθακευνίαις: ἐπὶ τῶν ὑπὸ τρυφῆς καὶ ἁβρότητος διαρρεόντων.* Versus est Eupolideus correctus a me ad Menandri fragm. p. 260 ed. mai. Cfr Plutarchus Mor. p. 789 f: *θερμολουτεῖν καὶ μαλθακώτερον καθεύδειν.*

CCXLII.

Ἀνόητά γ' εἰ τοῦτ' ἦλθες ἐπιτάξων ἐμοί.

Phrynichus Bekk. p. 4, 4: *Ἀνόητα — ἐμοί. ἀντὶ ἀνόητος εἶ ἐπιτάττων τοῦτο. Ἀττικὸν γὰρ τὸ λέγειν ἀνόητα εἰ τοῦτ' ἐπιτάξεις.*

* CCXLIII.

Phrynichus Bekk. p. 4 15. *Ἄπλυτον πώγωνα: εἰ θέλοις ἀνεπαχθῶς σκῶψαί τινα πωγωνίαν.*

CCXLIV.

Phrynichus Bekk. p. 4 16. *Αὐτὸ τοὔμπαλιν λέγεις: οἷον αὐτὸ τοὐναντίον λέγεις.*

CCXLV.

Ἀνεβόησεν οὐράνιον ὅσον.

Phrynichus Bekk. p. 4 20. *Ἀνεβόησεν οὐράνιον ὅσον: σημαίνει τὸ ὑπερβεβηκὸς καὶ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ ἦχον.*

CCXLVI.

Phrynichus Bekk. p. 6 5. *Ἀνασπᾶν γνωμίδιον: κωμῳδικῶς εἴρηται, οἷον ἐκ βυθοῦ διανοίας ἄγειν.*

* CCXLVII.

Αὐτόκακον ἔοικε τῷδε.

Phrynichus Bekk. p. 8 27. *Αὐτόκακον ἔοικε τῷδε: ἄκρως καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἔοικε τῷδε, ὡς εἰ λέγοι τις αὐτῷ ἄκρως ἔοικε. τὸ δὲ κακὸν πρόσκειται δηλοῦν τὴν ὑπερβολήν.* Cfr alium grammaticum Bekk. p. 465 11.

* CCXLVIII.

Ἀστεῖον εἰπεῖν καὶ κατερρινημένον.

Phrynichus Bekk. p. 9 3. *Ἀστεῖον καὶ κατερρινημένον εἰπεῖν: σημαίνει τὸ κατερρινημένον τὸ οὕτω λεπτῶς καὶ ἄκρως διειργασμένον, ὡς μηδὲ διαιρεῖσθαι ἐπιτήδειον εἶναι.* Transposui *εἰπεῖν*. Cfr idem p. 453 33: *Ἀστεῖόν τι καὶ κατερρινημένον: κωμικὴ ἡ συμπλοκή.*

CCXLIX.

Phrynichus Bekk. p. 9 31. *Ἀγαθῶν ἀγαθῖδες: — χρῶνται ἐπὶ πολλῶν ἀγαθῶν.* Pollux VII 31: *παροιμία ἀγαθῶν ἀγαθῖδες, ᾗ πλείστῃ κέχρηνται οἱ κωμικοί.*

CCL.

Phr"nichus Bekk. p. 11 29. *Ἀνδρόγυνον ἄθυρμα: εἰ θέλοις γύνιν τινὰ σκῶψαι χρήσαιο ἄν.*

CCLI.

Phrynichus Bekk. p. 12 15. *Ἀνασκυζᾶν καὶ σκυζᾶν: σκυζᾶν μέν ἐστι τὸ πρὸς τὸ πάσχειν ὁρμᾶν, καὶ τίθεται ἐπὶ τῶν νεωτέρων ἢ παίδων ἢ γυναικῶν· τὸ δὲ ἀνασκυζᾶν σημαίνει μὲν τὸ αὐτό, τίθεται δὲ ἐπὶ τῶν πρεσβυτέρων. πρόσκειται δὲ τὸ ἀνὰ σημαῖνον τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἐν γήρᾳ πρὸς τὸ πάσχειν ὁρμήν.* Compara *ἀναθυᾶν*, de quo vide vol. II p. 268.

CCLII.

Phrynichus Bekk. p. 16 24. *Αὐτὰ καὶ τὰ φίλτατα: ἐπὶ τῶν φιλτάτων θήσεις. — παροιμία ἐστίν. ἡ φράσις Ἀττική.*

CCLIII.

Ἄψυχον ἄνδρα λαμβάνειν συνέμπορον.

Phrynichus Bekk. p. 17 20. *Ἄψυχον κτλ. ἀντὶ τοῦ δειλόν.* Imp-obat hunc usum Pollux III 136.

CCLIV.

Phrynichus Bekk. p. 21 12. *Ἀνδρεράστρια γυνή: ἡ ἐπιμαινομένη ἀνδράσιν ἢ ἐρῶσα ἄλλον καὶ ἄλλον.*

CCLV.

Phrynichus Bekk. p. 22 23. *Αἴτνη ἄνθρωπος: εἴ τις βούλοιτο ἀποσκῶψαί τινα εἰς πολυφαγίαν καὶ ἀπληστίαν καὶ ἀδηφαγίαν.*

CCLVI.

Phrynichus Bekk. p. 24 32. *Ἁμαξιαῖα χρήματα: μεγάλα, ἃ φέροι ἂν ἅμαξα, οὐκ ἄνθρωπος ἢ ὑποζύγιον.* Hinc explicandum, quod et ipsum comicum sapit apud Diogenianum III 41. *ἁμαξιαῖα ῥήματα: μεγάλα κομπάσματα,* quod non referam cum doctissimo editore ad notum proverbium *ἀφ' ἁμάξης λέγειν.* *)

---

*) *Χρήματα* in *χρήματα* abiit apud Theognin vs. 979 (Schneidew.)

CCLVII. CCLVIII.

Phrynichus Bekk. p. 25 15. *Ἀπωλεσίοικον μειράκιον*: τὸ ἀκόλαστον καὶ ἀπολλύον δι' ἀσωτίαν τὸν ἴδιον οἶκον. — *Ἁρπαξομίλης*: ὁ ἁρπάζων τὰς ἀφροδισίους ὁμιλίας καὶ ῥᾳδίως διακορὴς γινόμενος.

CCLIX.

Phrynichus Bekk. p. 25 29. *Ἀνταποπαίζειν*: ὅταν τις παίζων ἀστραγάλοις ἢ ψήφοις ἢ καρύοις ἢ κυβεύων ἐπ' ἀργυρίῳ νικήσῃ, εἶτ' αὖθις νικᾶται ἃ ἐνίκησεν.

CCLX.

Phrynichus p. 30 10. *Βουλιμιᾷ τὰ βαλλάντια*: κατὰ μεταφορὰν ἐπὶ τῶν μηδὲν ἐχόντων ἔνδον βαλαντίων.

CCLXI.

Phrynichus p. 33 12. *Γέρων στύππινος*: ἤτοι λευκὸς καὶ πολιός, ἐπειδὴ τὰ στύππινα λευκά ἐστι. ἢ τὸν ἀσθενῆ δηλοῖ, ἐπειδὴ ἀσθενέστερά ἐστι τὰ στύππινα τῶν λινῶν.

* CCLXII.

Phrynichus p. 34 29. *Δειπνοτίθηκος*: ὁ δείπνου ἕνεκα πιθηκίζων καὶ ὑποθωπεύων κόλακος τρόπον.

* CCLXIII.

Phrynichus p. 35 4. *Δικομήτρα*: οἷον μήτηρ καὶ γεννήτρια δικῶν καὶ συκοφαντιῶν. Ibid. lin. 28. *Δικολύμης ἄνθρωπος*: ὁ ἐν ταῖς δίκαις λυμαινόμενος, ὁ συκοφάντης. Similiter formatum est vocabulum Aristophanium ἰχθυολύμης.

CCLXIV.

Ἐλαφρὸν παραινεῖν τῷ κακῶς πεπραγότι.

Phrynichus p. 38 7: *Ἐλαφρὸν* κτλ. ἐλαφρὸν σημαίνει τὸ ῥᾴδιον καὶ κοῦφον.

μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσσῃ φίλος ἀλλὰ καὶ ἔργῳ, χερσίν τε σπεύδοι χρήμασί τ' ἀμφότερα. Legendum ῥήμασι.

CCLXV.

Phrynichus p. 39 5. Ἐρρωγότας λέγειν λόγους: οἷον ἀηδεῖς καὶ ἀπᾴδοντας, οὐχ ἁρμονίους. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐξερρωγότων ὀργάνων. καὶ γὰρ ταῦτα ἀνάρμοστον καὶ ἀηδὲς φθέγγονται. Compara πυριρραγές τι φθέγγεσθαι apud Aristoph. Acharn. 932 et Cratinum p. 167. — Ibid. 12. Ἐνσεσεισμένη: ἡ προήκουσα τῇ ἡλικίᾳ καὶ ὑπὸ χρόνου διασεσεισμένη, καὶ μηκέτι σφριγῶσα μηδὲ ἰσχύουσα, ἀλλὰ σαθρὰ οὖσα. De vetula loquitur.

* CCLXVI.

Phrynichus p. 39 19. Ἐπικαττύειν καὶ πτερνίζειν: τὰ παλαιὰ ἐπισκευάζειν. — λέγουσι δὲ ἐπὶ τῶν τὰ παλαιὰ τῶν δραμάτων μεταποιούντων καὶ μεταραπτόντων. V. Hist. crit. p. 32.

CCLXVII.

Phrynichus p. 46 5. Κρονοθήκη: οἷον παλαιὸς καὶ εὐηθείας μεστός — οἱονεὶ ἡ θήκη τοῦ Κρόνου καὶ ἡ σορὸς καὶ ἡ ταφή. — Ibid. 8. κατὰ κοιλίαν νοσεῖ: ἐπὶ τῶν πολυφάγων. — Ibid. 30. Κρονοδαίμων: ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ καὶ εὐήθους.

CCLXVIII.

Phrynichus p. 47 15. Κυψέλαι φρονημάτων: οἷον θῆκαι φρονήσεως. κυψέλη γὰρ ἀγγεῖον εἰς ἀπόθεσιν πυρῶν. Ita per risum iocumque poeta homines, qui sibi prae aliis sapere videbantur, dixerat.

CCLXIX.

Phrynichus p. 49 3. Κυνοκοπῆσαι τὸν νῶτον: ὥσπερ κύνα τῷ ξύλῳ κατακόψαι. — Ibid. 5. Κλῳομάστιξ: ὁ κλοιῷ δεδεμένος καὶ μαστιγούμενος. — Ibid. 6. Κάμινον ἔχων ἐν τῷ πνεύμονι: ἐπὶ γυναικὸς μεθύσου. Poeta fortasse dixerat ἔχει κάμινον ἐν τῷ πνεύμονι, vel πλεύμονι. — Ibidem 12. Κρανιόλειος: ὁ τὸ κρανίον ἔχων λεῖον, ὁ φαλακρός. — Ibid. 13. Κνισοτηρητής: ὁ κνῖσαν καὶ δεῖπνα ἐπιτηρῶν. Parasiti epitheton, qualis ille est de quo Diphilus p. 404.

CCLXX.

Phrynichus p. 50 3. *Λιμοκόλακες: οἱ διὰ λιμὸν κολακεύοντές τινα.* Idem p. 51 20. *Μονογέρων: τὸν μονότροπον καὶ δύσκολον γέροντα σημαίνει.* Fortasse ad Phrynichi *Μονότροπον* pertinet. V. vol. II p. 587.

CCLXXI.

Phrynichus p. 51 22. *Μεθυσοχάρυβδις: ἐπὶ γυναικὸς μεθύσου, οὐκ ἐπ' ἄρρενος.* — Idem p. 53 14. *Ὀνυχιμαῖα τέμνειν: ἀντὶ τοῦ μικρά.* — Idem p. 53 21. *Οὐδὲν κακὸν ῥᾳδίως ἀπόλλυται: ἐπὶ τῶν εὖ πραττόντων πονηρῶν.* Fortasse *γὰρ* ante *ῥᾳδίως* inserendum.

CCLXXII.

Phrynichus p. 54 28. *Ὀνόγαστρις ἄνθρωπος: ἐπὶ τῶν ἄρρυθμον καὶ μεγάλην γαστέρα ἐχόντων.* — Idem p. 56 26. *Οὐκ ἀπείρῳ προσέβαλεν: ἐπὶ τῶν οἰομένων ἐξαπατήσειν, φωραθέντων δέ.* — Ibid. 33. *οὐδὲ εἰς τὸν ὀδόντα ἔχει φαγεῖν: ἐπὶ τῶν μηδὲ σμικρότατα ἐχόντων φαγεῖν.*

CCLXXIII.

Phrynichus p. 58 9. *Πολύζωον κακόν: ἐπὶ πάνυ γηραιοῦ εἴποις ἄν.* — Ibid. 32. *Ποντοφάρυξ: εἴ τις βούλοιτο σκώπτειν τινὰ ἄπληστον καὶ φάγον.*

CCLXXIV.

Phrynichus p. 59 18. *Προβῦσαι φορτικὸν γέλωτα: ἀντὶ τοῦ προβαλεῖν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τοὺς λύχνους προβυόντων. — τίθεται δὲ ἐπὶ τῶν μηδὲν σεμνὸν ἐχόντων, ἀεὶ δὲ διὰ τοῦ γελωτοποιεῖν θηρωμένων τι.*

CCLXXV.

Phrynichus p. 59 26. *Πυθμὴν δικῶν: οἷον ῥίζα δικῶν, φιλόδικος.* — Idem p. 60 25. *Περικεκρουμένος ἄνθρωπος: ὁ οὐχ ὁλόκληρος. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀγγείων τῶν ὑπὸ χρόνου περικεκρουμένων.*

CCLXXVI.

Phrynichus p. 61 1. *Ποντοκύκη γυνή: ἡ οὕτω πανοῦργος, ὡς καὶ τὴν θάλατταν κυκᾶν. ὡς πηξιθάλαττα ἡ τὴν θάλασσαν πῆξαι δυναμένη.* **Priori simillimum est quod Arcadius p. 101 29 servavit** *παντογκύνη (παντοκύκη) ἡ ταραχώδης γυνή.*

CCLXXVII.

Phrynichus p. 61 25. *Ῥινώλεθρος ὀσμή: ἐπὶ δυσώδους ἐρεῖς.* **— Ibid. 29.** *Ῥιγεσίβιοι: ἐπὶ τῶν πτωχῶν καὶ γυμνῶν, προσποιουμένων δ' ἀσκεῖν τὸ σῶμα.* **— Idem p. 63 10.** *Σοροδαίμων: δηλοῖ δὲ ὁ ἄξιος ἐν σορῷ δαίμων εἶναι δι' ὑπερβολὴν γήρως.* **Cfr Dobraeum Adv. I p. 152.**

CCLXXVIII.

Phrynichus p. 64 26. *Τὰ νεῦρα τῆς τραγῳδίας: οἷον τὰ κυριώτατα καὶ ἀνέχοντα αὐτήν. — Τρυπαλώπηξ: ὁ διὰ πανουργίαν πάντα τρυπῶν καὶ ἐργάζεσθαι δυνάμενος. — Τοκοπράκτωρ: ἀλλὰ καὶ τοκογλύφος.* **— Idem p. 65 6.** *Τραχηλόσιμος ἄνθρωπος: ὁ βραχὺν τὸν τράχηλον ἔχων.*

CCLXXIX.

Phrynichus p. 66 3. *Τιλλοπώγων: ὁ τὸν ἑαυτοῦ ἀποτίλλων πώγωνα.* **— Idem p. 68 30.** *Ὑποσακίζεται τὰ χρήματα: ἀντὶ τοῦ ὑπαναλίσκεται, ὑποκενοῦται.*

CCLXXX.

Χωρὶς γὰρ οἰκοῦσ' ἀρεταὶ τῶν ἡδονῶν.

Phrynichus p. 72 23. *Χωρὶς οἰκοῦσιν: οἷον διεστήκασιν. Χωρὶς γὰρ οἰκοῦσιν ἀρεταὶ τῶν ἡδονῶν.* **Nisi is tragici poetae versus est. — Ibid. 26.** *Χελυνοίδης: ὁ τὴν χελύνην μεγάλην ἔχων. ὅμοιον τὸ πεοίδης.*

* CCLXXXI.

Εὐδαίμων Πολίαγρος
Οὐράνιον αἶγα πλουτοφόρον τρέφων.

Plutarchus de aud. poet. p. 27 c: τὸν κωμῳδούμενον ὑπερβάλλει μαστροπείᾳ Πολίαγρον. Εὐδαίμων Πολίαγρος οὐράνιον αἶγα πλ. τρέφων. Dixi de his versibus ad Cratini fragm. p. 161. Commode Boissonadus ad Tiberium rhet. p. 41 affert Alciphronem III 62: εἰ μὴ Πολιάγρου τοῦ κυρτοῦ κακώτερός ἐστι τοιαῦτα Λυσικλῆς· ἐκεῖνος γὰρ λύτρα παρὰ τῶν μοιχῶν ἐπὶ τῇ γαμετῇ πραττόμενος ἀθῴους τῆς τιμωρίας ἠφίει, et Aelianum VII. V 8: Σωκράτης μὲν οὖν κωμῳδούμενος ἐγέλα, Πολίαγρος δὲ ἀπήγξατο. Similis Callicteris lusus in Anthol. Palat. II p. 320: Ὅστις ἔσω πυροὺς καταλαμβάνει οὐκ ἀγοράζων, κείνου Ἀμαλθείας ἁ γυνά ἐστι κέρας.

** CCLXXXII.

Τάλαντον ἡ προίξ· μὴ λάβω; ζῆν δ' ἔστι μοι
τάλαντον ὑπεριδόντι; τεύξομαι δ' ὕπνου
προέμενος; οὐ δώσω δὲ κἂν Ἅιδου δίκην
ὡς ἠσεβηκὼς εἰς τάλαντον ἀργυροῦν;

Plutarchus de aud. poet. p. 18 a: τάλαντον ἡ προίξ κτλ. μοχθηροὶ μέν εἰσι λόγοι καὶ ψευδεῖς — καὶ τοκογλύφῳ πρεσβύτῃ πρέποντες. Cfr ad Menandrum ed. mai. p. 81.

CCLXXXIII.

Plutarchus de aud. poet. p. 18 b: οὕτως ὁ νέος ἀναγινώσκων ἃ Θερσίτης ὁ γελωτοποιός, ἢ Σίσυφος ὁ φθορεύς, ἢ Βάτραχος ὁ πορνοβοσκὸς λέγων ἢ πράττων πεποίηται, διδασκέσθω τὴν μιμουμένην ταῦτα δύναμιν καὶ τέχνην ἐπαινεῖν, ἃς δὲ μιμεῖται διαθέσεις καὶ πράξεις προβάλλεσθαι καὶ κακίζειν. Probabile est Batrachum fuisse lenonis nomen apud Menandrum.

CCLXXXIV.

Γέρων γέροντι γλῶτταν ἡδίστην ἔχει,
παῖς παιδί, καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνή,
νοσῶν τ' ἀνὴρ νοσοῦντι, καὶ δυσπραξίᾳ
ληφθεὶς ἐπῳδός ἐστι τῷ πειρωμένῳ.

Plutarchus de adul. et am. p. 51 e: *ἀρχὴν φιλίας ἔφαμεν εἶναι — ὁμοιοπαθῆ διάθεσίν τε καὶ φύσιν, ἐφ' οἷς καὶ ταῦτα εἴρηται· Γέρων κτλ.* Menandro hos versus tribuunt Stephanus Com. Graec. p. 103. Fabricius ad Sextum Emp. I p. 282 et Brunckius Poet. Eth. p. 190. Euripidis esse statuit Valcken. Diatr. p. 148. cuius sententiae accedit Wyttenbachius. Equidem nihil definio. Ad vs. 2 compara Eurip. Hel. 830: *σὸν ἔργον, ὡς γυναικὶ πρόσφορον γυνή.*

** CCLXXXV.

Ἐμέ, Νικόμαχε, πρὸς τὸν στρατιώτην τάξατε,
ἂν μὴ ποιήσω πέπονα μαστιγῶν ὅλον,
ἂν μὴ ποιήσω σπογγίας μαλακώτερον
τὸ πρόσωπον.

Plutarchus de adul. et am. p. 62 e: *οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ πρῶτον ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις σκοπεῖν τὴν διαφοράν. εὖ γὰρ εἴρηται καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν φίλου μὲν ἐκείνην εἶναι τὴν ἐπαγγελίαν· Εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί· κόλακος δὲ ταύτην· Αὔδα ὅ τι φρονέεις. Καὶ γὰρ οἱ κωμικοὶ τοιούτους εἰσάγουσιν· Ἐμέ κτλ.* Menandri hos versus esse vix dubites. Monuit post Colvium ad Apulei. Metam. I p. 16 etiam Wyttenbachius e Colace ductos statuens, cll. Terentio Eun. IV 6 et 7. Luciano dial. meretr. IX et Plauto M. G. V 31.

** CCLXXXVI.

Ὅταν δὲ νυστάζοντα μ' ἡ λύπη λάβῃ,
ἀπόλλυμ' ὑπὸ τῶν ἐνυπνίων.

Plutarchus de Virt. et Vit. p. 100 f: *καὶ γὰρ ὃ καθεύδουσι τοῦ σώματος ὕπνος ἐστὶ καὶ ἀνάπαυσις, τῆς δὲ ψυχῆς πτοῖαι καὶ ὄνειροι καὶ ταραχαὶ διὰ δεισιδαιμονίαν. Ὅταν δὲ — ἐνυπνίων, φησί τις.*

** CCLXXXVII.

Εἶτ' εἰ μὲν ᾔδεις, ὅτι τοῦτον τὸν βίον,
ὃν οὐκ ἐβίωσε, ζῶν διευτύχησεν ἄν,

ὁ θάνατος οὐκ εὔκαιρος· εἰ δ' ἤνεγκεν ἂν
οὗτος ὁ βίος τι τῶν ἀνηκέστων, ἴσως
ὁ θάνατος αὐτὸς σοῦ γέγονεν εὐνούστερος.

Plutarchus Cons. Apoll. p. 110 e: *θέασαι οἷα περὶ τούτου φησὶ τῶν κωμικῶν τις πρὸς τὸν ἐπὶ τῷ ἀώρῳ λυπούμενον θανάτῳ· Εἶτ' εἰ μὲν ᾔδεις κτλ.* **Vs. 1 fort.** *εἰδείης* **pro** *ᾔδεις*. **Reisigius** *τοσοῦτον* **pro** *τοῦτον*. — **Vs. 5 addidi** *ὁ θάνατος.*

**** CCLXXXVIII.**

Τὰ πανοῦργα ταῦτ' ὀψάρια χὐποτρίμματα.

Plutarchus praec. sanit. p. 126 a: *ὀψοποιῶν δὲ τέχναι καὶ δημιουργῶν καὶ τὰ πανοῦργα ταῦτ' ὀψάρια καὶ ὑποτρίμματα, κατὰ τὸν κωμικόν, ἀεὶ τοὺς ὅρους τῆς ἡδονῆς μετατίθησιν εἰς τοὔμπροσθεν.* **Scripsi** *χὐποτρίμματα*, **quae crasis in rarioribus est. Aristoph. Vesp. 612** *χὐπηρεσίαν*. **Theodectes apud Stob. ecl. phys. I p. 226** *χὐπὸ χεῖρα*. **Euripides Iphig. Aul. 1368** *χὐπέρ*. **Epicharmus apud Diogen. Laert. III 11** *χὐπέλιπον*. **Novae comoediae adscripsi propter vocem** *ὀψάριον*.

**** CCLXXXIX.**

Ὅ τι προῖκα μόνον ἔδωκαν ἡμῖν οἱ θεοί,
τὸν ὕπνον, τί τοῦτο πολυτελὲς σαυτῷ ποιεῖς;

Plutarchus de Superst. p. 166 b: *ἀλλ' ὅγε κωμικὸς οὐκ ἀηδῶς εἴρηκέ που πρὸς τοὺς καταχρυσοῦντας τὰ κλινίδια καὶ καταργυροῦντας Ὅ τι μόνον ἔδωκαν ἡμῖν οἱ θεοὶ προῖκα τὸν ὕπνον, τί καὶ τοῦτο πολυτελὲς σεαυτῷ ποιεῖς;* **Probabile est haec ita scripsisse poetam ut supra exhibui.**

**** CCXC.**

Ἔα μ' ἀπολέσθαι· τοῦτο γάρ μοι συμφέρει.

Plutarchus de virt. mor. p. 446 a: *οὐχ ἧττον δὲ τούτων ὁ εἰπὼν Ἔα μ' ἀπολέσθαι, τοῦτο γάρ μοι συμφέρει, τὴν κρίσιν ἔχει τῷ πάθει συναινοῦσαν.* **Cfr Wyttenbachius ad Bakii Posidon. p. 284.**

CCXCI.

Τί τἀλλότριον, ἄνθρωπε βασκανώτατε,
κακὸν ὀξυδορκεῖς, τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις.

Plutarchus de animi tranquill. p. 469 b: *καί τοι τὸ πρὸς τὸν πολυπράγμονα λελεγμένον οὐκ ἀηδῶς δεῦρ' ἔστι μετενεγκεῖν Τί τἀλλότριον κτλ.* Idem locus est apud Plutarchum de Curios. p. 515 d. Cfr Horatius Serm. I 3: *cum tua praevideas oculis male lippus inunctis, cur in amicorum vitiis tam cernis acutum?* Vs. 2 pro *ὀξυδορκεῖς* Stephanus Com. gr. p. 96 citat *ὀξυδερκεῖς*, qua forma utitur etiam Democritus apud Stobaeum Ecl. phys. vol. II p. 346.

CCXCII.

Ὁ δ' οὔτ' ἄγαν ὀπτοῖσιν οὔθ' ἑφθοῖς ἄγαν,
οὔθ' ἧττον οὔτε μᾶλλον οὔτε διὰ μέσου
ἠρτυμένοισι χαίρων ὥστ' ἐπαινέσαι.

Plutarchus de Ira cohib. p. 461 B: *μεῖζον οὐδὲν εὐκολίας καὶ ἀφελείας ἐφόδιον εἰς πραότητα πρὸς οἰκέτας καὶ φίλους, τῷ δυναμένῳ συμφέρεσθαι τοῖς παροῦσι, καὶ μὴ δεομένῳ πολλῶν καὶ περιττῶν. Ὁ δ' οὔτ' ἄγαν ὀπτοῖσι κτλ.* Attigi haec ad Eubuli fragm. p. 206. ubi de Hercule illa dici suspicatus sum. Vs. 3 fortasse *ἠρτυμένοις ἔχαιρεν.*

** CCXCIII.

Ὦ φιλτάτη κλίνη.
Βακχὶς θεόν σ' ἐνόμισεν, εὐδαῖμον λυχνέ·
καὶ τῶν θεῶν μέγιστος, εἰ ταύτῃ δοκεῖς.

Plutarchus de Garrul. p. 513 f: *οὕτω καὶ τοῖς ἐρωτικοῖς ἡ πλείστη διατριβὴ περὶ λόγους μνήμην τινὰ τῷ ἐρωμένῳ ἀναδιδόντας, οἵγε κἂν μὴ πρὸς ἀνθρώπους, πρὸς ἄψυχα περὶ αὐτῶν διαλέγονται Ὦ φιλτάτη κλίνη καὶ Βακχὶς κτλ.* Imitatus est Asclepiades Epigr. 25. Anal. Br. I p. 216: *λυχνέ, σὺ δ' εἰ θεὸς εἶ, τὴν δολίην ἐπάμυνον.* Versu tertio Dübnerus pro *καὶ* edidit *κεῖ*, ex coniectura an

ex libris incertum. Certe crasis haec valde insolens est. Possis *καὶ τῶν θεῶν μέγιστος εἶ, ταύτῃ δοκῶν.* De Bacchide Samia, Glycerae Menandri amasiae aemula, vide ad Menandrum edit. mai. p. 341. ubi pro „Athenis" lege „Corinthi."

CCXCIV.

Τὸ φάρμακόν σου τὴν νόσον μείζω ποιεῖ.

Plutarchus de Cupid. divit. p. 523 c: *ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν πρὸς τὸν πλοῦτον, ὡς πρὸς ἰατρὸν ἀλαζόνα Τὸ φάρμακον κτλ.*

CCXCV a.

Στρωμνὰς ἁλουργοὺς καὶ τραπέζας πολυτελεῖς.

Plutarchus ibid. p. 527 b: *ὡς γὰρ Ἀγάθων τὸν αὐλὸν ἀπέπεμψεν ἐκ τοῦ συμποσίου πρὸς τὰς γυναῖκας — οὕτως ἀποπέμψειας ἂν καὶ στρωμνὰς ἁλουργοὺς καὶ τραπέζας πολυτελεῖς.*

CCXCV b.

Plutarchus de Exilio p. 600 b: *ὥσπερ ἐν κωμῳδίᾳ τις ἠτυχηκότα φίλον θαρρεῖν καὶ τὴν τύχην ἀμύνεσθαι παρακαλῶν, ἐρομένου „τίνα τρόπον;" ἀποκρίνεται „φιλοσόφως", οὕτω καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ἀμυνώμεθα φιλοσοφοῦντες ἀξίως.*

Τὸν Δία δὲ πῶς ὕοντα; τὸν βορέαν δὲ πῶς;

πῦρ ζητοῦμεν, βαλανεῖον, ἱμάτιον, στέγην· καὶ γὰρ οὐχ ὑόμενοι καθήμεθα, οὐδὲ κλαίομεν. Forsan etiam haec postrema ex comico ducta sunt.

CCXCV c.

Plutarchus de Exilio p. 602 b: *ὅπου* (in Seripho insula) *φησὶν ὁ κωμικὸς τὰ σῦκα ταῖς σφενδόναις τρυγᾶσθαι, καὶ πάντα ἔχειν ὅσων δεῖ τὴν νῆσον.* Fortasse haec ad Seriphios Cratini referenda sunt.

CCXCVI a.

Σκληράν, ἄκαρπον καὶ φυτεύεσθαι κακήν.

Plutarchus de Exilio p. 602 d: *αἱρήσεται καὶ νῆσον οἰκεῖν φυγὰς γενόμενος, Γύαρον ἢ Κίναρον σκληρὰν ἄκαρπ. κτλ.*

Fortasse tragici poetae versus est; sin comici est, ex Eupolidis Civitatibus derivatum putem. Vide huius fabulae fragmenta p. 508 sqq.

** CCXCVI.

Τὸ δ' Ἴσθμι' ἀποδοίμην ἂν ἡδέως ὅσου
ὁ τῶν σελίνων στέφανός ἐστιν ὤνιος.

Plutarchus Symp. p. 676 c: *καὶ τοῦτο ἔστι μὲν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ φιλαργύρου τινὸς ἀκοῦσαι λέγοντος Τὰ δ' Ἴσθμια κτλ.*

CCXCVII. CCXCVIII.

Οἰκειότητα δ' ἐμβλέπων ὤλίσθανον,
ἀγένειος ἁπαλὸς καὶ νεανίας καλός.
Ἐμφύντ' ἀποθανεῖν κἀπιγράμματος τυχεῖν.

Plutarchus Erot. p. 769 b: *ἀλλὰ πολλὰ φαῦλα καὶ μανικὰ τῶν γυναικείων ἐρώτων; τί δέ; οὐχὶ πλείονα τῶν παιδικῶν; Οἰκειότητα κτλ.* Vs. 1 addidi *δ'*. Secundus versus a primo fortasse separandus est. Verba *νεανίας καλὸς* nescio an transponenda sint. — Vs. 3 infinitivi pendere videntur a verbis *εἰ γένοιτό μοι* vel similibus, quae omisit scriptor.

CCXCIX. CCC.

Τίς δ' ἄν σε νύμφη, τίς δὲ παρθένος νέα
δέξαιτ' ἄν; εὖ γ' οὖν ὡς γαμεῖν ἔχεις τάλας.
Γαμῶ γέρων εὖ οἶδα καὶ τοῖς γείτοσιν.

Plutarchus an seni sit adm. resp. p. 789 a: *ὁ γαμεῖν παρασκευαζόμενον γέροντα ἐστεφανωμένον καὶ μυριζόμενον ἀποτρέπων καὶ λέγων τὰ πρὸς τὸν Φιλοκτήτην Τίς δ' ἄν σε νύμφη — ἔχεις τάλας, οὐκ ἄτοπός ἐστι· καὶ γὰρ αὐτοὶ πολλὰ τοιαῦτα παίζουσιν εἰς ἑαυτούς· Γαμῶ γέρων κτλ.* Idem in Vita Solon. p. 80 e: *γέροντι νέαν ἀγομένῳ φαίη τις ἂν ἐμμελὴς ἄρχων ἢ νομοθέτης τὸ πρὸς τὸν Φιλοκτήτην „εὖ γοῦν ὡς γαμεῖν ἔχεις τάλας."* Ex comoedia si versus petiti sunt, ex Strattidis Philoctete derivatos esse suspiceris cum Matthia ad Eurip. IX p. 289. Sed fortasse ex satyrica

fabula deprompti sunt. Ad vs. 3 compara versum proverbialem in Append. proverb. Götting. I 73: *γέρων ἐρινὸς εὐφρανεῖ τοὺς γείτονας*. Ita enim legendum pro *εὐφραίνει*. Adde Anaxandridem p. 195.

** CCCI.

Λευκή με θρὶξ ἀπόμισθον ἐντεῦθεν ποιεῖ.

Plutarchus an seni sit adm. resp. p. 789 c: *τί οὖν, φήσαι τις ἄν, οὐκ ἀκούομεν ἐν κωμῳδίᾳ στρατιώτου λέγοντος Λευκή με κτλ.*

* CCCII.

Γεροντανωγῶν κἀναμισθαρνεῖν διδούς.

Plutarchus praec. reipubl. admin. p. 807 b: *τραχὺς ὢν (Κλέων) πρὸς τοὺς ἐπιεικεῖς καὶ βαρύς, αὖθις ὑπέβαλε τοῖς πολλοῖς πρὸς χάριν ἑαυτὸν γεροντανωγῶν καὶ ἀναμισθαρνεῖν διδούς.* Idem V. Niciae cap. 2: *ἴσχυε μὲν γὰρ ὁ Κλέων μέγα, γεροντανωγῶν καὶ ἀναμισθαρνεῖν διδούς.*

* CCCIII.

Μητίοχος μὲν γὰρ στρατηγεῖ, Μητίοχος δὲ τὰς ὁδούς,
Μητίοχος δ' ἄρτους ἐποπτᾷ, Μητίοχος δὲ τἄλφιτα,
Μητίοχος δὲ πάντα ποιεῖ, Μητίοχος δ' οἰμώξεται.

Plutarchus praec. reip. adm. p. 811 f: *οὐδὲν οὖν τούτου διαφέρουσιν οἱ πρὸς πᾶσαν ἀποδυόμενοι πολιτικὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ ποιοῦσι μεμπτοὺς ἑαυτοὺς τοῖς πολλοῖς, ἐπαχθεῖς τε γίνονται καὶ κατορθοῦντες ἐπίφθονοι, κἂν σφαλῶσιν ἐπίχαρτοι, καὶ τὸ θαυμαζόμενον αὐτῶν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιμελείας εἰς χλευασμὸν ὑπονοστεῖ. τοιοῦτον Μητίοχος μὲν γὰρ στρατηγεῖ — Μητίοχος δ' οἰμώξεται. τῶν Περικλέους οὗτος εἷς ἦν ἑταίρων, τῇ δι' ἐκεῖνον, ὡς ἔοικε, δυνάμει χρώμενος ἐπιφθόνως καὶ κατακόρως.* Notissimi sunt hodie quos primus Porsonus in Praef. Hecubae p. XXIV cum his contendit Archilochi versus apud Villois. Anecd. gr. II p. 93 (Gaisford. P. M. I p. 315):

Νῦν δὲ Λεώφιλος μὲν ἄρχει, Λεώφιλος δ' ἐπικρατεῖ,
Λεωφίλῳ δὲ πάντα κεῖται, Λεωφίλου δ' ἀκούεται.

Veteris comici illos versus esse recte statuit Porsonus, quem qui sequutus est Th. Bergkius Comment. p. 11. paullo audacius eos ex Cratini Archilochis derivatos esse contendit. Eodem iure eos acerrimo Periclis eiusque sodalium adversario, Hermippo, adscribas. Alii vero, in his Ahlwardtus in Friedemanni Miscell. crit. I 2 p. 268 et Bernhardius Hist. litt. graec. p. 53. popularem cantilenam in illis videre sibi visi sunt. Nec negari potest eiusmodi cantilenis, praesertim contumeliosis, trochaicos tetrametros et aptissimos esse et frequenti usu fuisse attemperatos *). De Metiocho vel Meticho **), Periclis familiari eodemque architecto, vide Bergkium l. l. coll. Bastio Epist. crit. p. 158 et Schoemanno de sortit. iudic. p. 40. Vs. 1 *γὰρ* additum a Porsono. — Vs. 2 *ἐποπτᾷ*, in quo nec Porsonus haesit nec Bergkius, non dubito quin corruptum sit. — Vs. 3 vulgo *ποιεῖται*. Recte, ut videtur, Bergkius *ποιεῖ*. Porsonus ex Archilocho *Μητιόχῳ δὲ πάντα κεῖται*. Cetera explanavit Bergkius.

CCCIV.

Δειπνῶμεν ἵνα θύωμεν ἵνα λουώμεθα.

Plutarchus de commun. notit. p. 1071 d: *ὅμοια ληροῦσι τῷ λέγοντι Δειπνῶμεν κτλ.*

---

*) Ex hoc genere, ut Romanorum militum in I. Caesarem cantilenam apud Suetonium Caes. cap. 49 et alios quosdam versus apud schol. Iuvenal. V, 3 itidem contumeliae plenos praetermittam, est notum illud Atticorum gephyristarum carmen in Sullam apud Plutarchum in V. Sullae cap. 2: *συκάμινόν ἐσθ' ὁ Σύλλας ἀλφίτῳ πεπασμένον*, et quos idem in Catonem Uticensem servavit versus in huius vita cap. 73: *Αὔριον Κάτων βαδίζει μετὰ τριάκονθ' ἡμέρας* etc.

**) Hoc ipsum restitui voluit Elmsleius in censura Hecubae Porson. p. 253 Lips. *Μητίχη* meretricis nomen habes apud Athenaeum XIII p. 567 d.

** CCCV.

Τί καὶ κάθῃ; πίωμεν· οὐ καὶ σιτία
πάρεστιν ὦ δύστηνε; μὴ σαυτῷ φθόνει.
οἱ δ' εὐθὺς ἠλάλαξαν, ἐν δ' ἐκίρνατο
οἶνος· φέρων δὲ στέφανον ἀμφέθηκέ τις·
ὑμνεῖτο δ' αἰσχρῶς κλῶνα πρὸς καλὸν δάφνης,
ὁ Φοῖβος οὐ προσῳδά· τήν τ' ἐναύλιον
ὠθῶν τις ἐξέκλαξε σύγκοιτον φίλην.

Plutarchus non posse suav. vivi etc. p. 1098 B: *καὶ γὰρ οἱ θεράποντες ὅταν Κρόνια δειπνῶσιν ἢ Διονύσια κατ' ἀγρὸν ἄγωσι περιϊόντες οὐκ ἂν αὐτῶν τὸν ὀλολυγμὸν ὑπομείναις καὶ τὸν θόρυβον, ὑπὸ χαρμονῆς καὶ ἀπειροκαλίας τοιαῦτα ποιούντων καὶ φθεγγομένων· Τί καὶ κάθῃ κτλ.* Saturnalium tempore summam servis concessam fuisse apud Graecos pariter ac Romanos *) libertatem notissimum est. Eodem spectat versus proverbialis, sed qui ipse etiam ex comico poeta petitus videtur: *θύραζε Κᾶρες, οὐκέτ' Ἀνθεστήρια* apud Zenobium IV 33. Ad Aristophanis Tagenistas locum nostrum referebat Bergkius Comment. p. 194. Cfr eundem ad fragm. Aristoph. p. 1142. Non veteris comici versus esse vel illud *κάθῃ*, quod primo versu legitur, mihi indicare videtur. V. ad Cratini Deliad. fragm. X. Ceterum simillimam servorum comissantium imaginem vidimus in Pseudo-Alexidis loco vol. III p. 395. Vs. 1 legebatur *τί κάθῃ καὶ πίωμεν.* Quod correxi. Bergkius *τί κάθῃ σύ; παῖ πίωμεν.* Ibid. vulgo *σῖτα.* Correxit etiam Bergkius. — Vs. 5 *ὑμνεῖτο δ' αἰσχρῶς, turpiter canebatur*, non puto corruptum esse. Bergkius *ὕμνει δέ τις αἰσχρῶς*, et vs. 6 *ὡς Φοῖβος οὐ προσῳδά*, nescio qua sententia. Si *Φοῖβος* scolii nomen fuisse statuere liceret, corrigerem *οὐ Φοῖβος, οὐ προσῳδά, non Phoebus canebatur, non carmina modulata.* Scolia et similes cantiunculae fere a primo earum nomine

*) Ad Saturnalium festivitatem spectat, ni fallor, Horatii Carm. III 17.

appellabantur, e. c. Telamon, Boreas, aliae. De Borea testis est quem neglexit Ilgenius in docta de scoliis commentatione Hesychius, *Βορέας: σκόλιόν τι οὕτως ᾀδόμενον* (leg. *ἀρχόμενον*) *ἔλεγον.* Tum *ἐναύλιον* esse videtur *in conclavi suo versantem.* Bergkius *ἐναυλίαν.* Illud aeque bonum videtur; certe *αὔλιος θύρα* non minus recte dicitur quam *αὐλία θύρα.* — Vs. 7 permirum est doricum *ἐξέκλαξε,* de quo huius loci non memor dixit Valckenarius Epist. ad Roev. LXII.

* CCCVI.

Ἐξυβρίσας πειθαρχεῖν οὐκέτι τολμᾷ,
ἀλλὰ δακνάζει τὴν Εὔβοιαν καὶ ταῖς νήσοις ἐπιπηδᾷ.

Plutarchus V. Pericl. 7: *ὑφ' ἧς* (*ἐλευθερίας*) *ὥσπερ ἵππον ἐξυβρίσαντα τὸν δῆμον οἱ κωμῳδοποιοὶ λέγουσι πειθάρχειν οὐκέτι τολμᾶν, ἀλλὰ δάκνειν τὴν Εὔβοιαν καὶ ταῖς νήσοις ἐπιπηδᾶν.* Ut versui consuleremus, post *δάκνειν* ego olim *γάρ*, Hermannus teste Siebelisio *μὲν* addebamus. Praestat his quod pro *δάκνει* nunc reposui *δακνάζει*, quod verbum ab Aeschylo Pers. 577 usurpatum huius fragmenti dictioni inprimis accommodatum est.

* CCCVII.

Δεινὸν ... κεραυνὸν ἐν γλώττῃ φέρει.

Plutarchus V. Pericl. 8: *αἱ μέντοι κωμῳδίαι τῶν τότε διδασκάλων σπουδῇ τε πολλὰς καὶ μετὰ γέλωτος ἀφεικότων φωνὰς εἰς αὐτὸν* (Periclem) *ἐπὶ τῷ λόγῳ μάλιστα τὴν προσωνυμίαν* (*τοῦ Ὀλυμπίου*) *γενέσθαι δηλοῦσι, βροντᾶν μὲν αὐτὸν καὶ ἀστράπτειν ὅτε δημηγοροίη, δεινὸν δὲ κεραυνὸν ἐν γλώσσῃ φέρειν λεγόντων.* De Periclis cognomine Olympius v. vol. II p. 367 et Siebelis ad Plutarchi Pericl. l. l. Post *δεινὸν* indicavi lacunam et *γλώττῃ* scripsi pro *γλώσσῃ*.

* CCCVIII.

Plutarchus V. Pericl. 13: *δεξάμενοι δὲ τὸν λόγον οἱ κωμικοὶ πολλὴν ἀσέλγειαν αὐτοῦ κατεσκέδασαν, εἴς τε τὴν*

Μενίππου γυναῖκα διαβάλλοντες, ἀνδρὸς φίλου καὶ ὑποστρατηγοῦντος, εἴς τε τὰς Πυριλάμπους ὀρνιθοτροφίας, ὃς ἑταῖρος ὢν Περικλέους αἰτίαν εἶχε ταῶνας ὑφιέναι ταῖς γυναιξὶν αἷς ὁ Περικλῆς ἐπλησίαζε. Verba quibus comicus poeta usus est diductis litteris imprimenda curavi. Menippus quidam *ἱπποτρόφος*, si scholiastae fides, commemoratur ab Aristophane Av. 1293. non diversus ille fortasse a Pericleo, quem commemorat Plutarchus etiam Praec. polit. p. 812 d. De Pyrilampe, avium altore notissimo, scriptorum loca composuit Boeckhius Dissert. II de tempore Platon. reipubl. p. 14. Cfr ad Eupolidis fragm. p. 512.

** CCCIX.

Plutarchus V. Demetr. 27: *ἡ Λάμια τῷ βασιλεῖ παρασκευάζουσα δεῖπνον ἠργυρολόγησε πολλούς. καὶ τὸ δεῖπνον οὕτως ἤνθησε τῇ δόξῃ διὰ τὴν πολυτέλειαν, ὥστε ὑπὸ Λυγκέως τοῦ Σαμίου συγγεγράφθαι. διὸ καὶ τῶν κωμικῶν τις οὐ φαύλως τὴν Λάμιαν ἑλέπολιν ἀληθῶς προσεῖπε.* De Lamia, Demetrii Poliorcetae scorto famosissimo, res nota est ex Athenaeo, qui Lyncei scriptum quod Plutarchus innuit commemorat III p. 100 e. et IV p. 128 a. Fallitur Choeroboscus apud Bekk. Anecd p. 1395 Demetrii Phalerei uxorem dicens: *Λοιμία* (lege *Λάμια*) *ὄνομα κύριον. γέγονε δὲ ἡ γυνὴ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως. ἔστι δὲ καὶ προσηγορικόν, τὰ χάσματα. οὕτω Διογενιανός* *). Argute autem comicus ille Lamiam *ἑλέπολιν* vocavit, quod bellicum tormentum quam feliciter expugnandis urbibus adhibuerit Demetrius notissimum est. Sed idem simul ad Helenam allusit, quam tragici poetae *ἑλέπολιν* vocitabant. V. Aeschyli Agam. 476. Euripidis Iphig. Aul. 1476. 1511.

CCCIX b.

Ἀνὴρ ἄριστος τἄλλα πλὴν ἐν ἀσπίδι.

Plutarchus Compar. Nic. et Crassi c. 3: *ἀλλ' ὡς ἔοικε*

---

*) Hesychius, *Λάμβαι: τὰ χάσματα.* Lege *Λάμιαι: τὰ φάσματα.*

αὶ τοῖς σπουδάζουσι περὶ αὐτὸν ἐδόκει, κατὰ τὸν κωμικόν, ἀνὴρ ἄριστος εἶναι τἄλλα πλὴν ἐν ἀσπίδι.

** CCCX.

Ψαιστὰ λιβανωτὸν μόνα τ' αὐτῶν ἤσομαι·
οὐ τοῖς φίλοις θύω γὰρ ἀλλὰ τοῖς θεοῖς
τανῦν.

Porphyrius de abstin. anim. II 58: λέγουσι γοῦν καὶ τῶν ποιητῶν οἱ ἐπ' ὀλίγον σωφρονοῦντες Τίς ὧδε μῶρος κτλ (fragm. XLI) ἄλλος δέ φησι Ψαιστὰ λιβανωτόν κτλ. Vs. 1 Grotius Excerptis p. 923: λιβανωτόν τε μόνα τούτων θήσομαι. Fortasse ψαιστά, λιβανωτόν, πόπανα· ταῦτ' ὠνήσομαι. In quo ταῦτ' ὠνήσομαι certum puto. Nec πόπανα ineptum. V. ad Antiph. fragm. p. 90. Sed vereor ne illud μόνα ex interpolatione irrepserit, poeta autem scripserit αὐτὰ ταῦτ' ὠνήσομαι, *haec sola emam, praeterea nihil.* Cfr Philemon Fab. inc. XII 6: κάππαριν, θύμον, ἀσπάραγον, αὐτὰ ταῦτα. Menander Fab. inc. V 6: ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκεν αὐτὰ ταῦτ' ἔχει, qui versus in uno cod. similiter interpolatus est, ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκε ταῦτ' ἔχει μόνα. Quo minus dubitari potest quin rectè locum correxerim. Denique τανῦν ineptum additamentum est et litura sanandum. Sic igitur lege locum:

Ψαιστά, λιβανωτόν, αὐτὰ ταῦτ' ὠνήσομαι·
οὐ τοῖς φίλοις θύω γὰρ ἀλλὰ τοῖς θεοῖς.

** CCCXI.

Εἰ μνημονεύεις εὖ παθὼν φιλεῖς τέ με,
ἀπέχω πάλαι, Φιλῖνε, παρὰ σοῦ τὴν χάριν·
τούτου γὰρ αὐτὴν ἕνεκα πρὸς σὲ κατεθέμην.

Porphyrius de abstin. anim. II 61: οὐ γὰρ δὴ ἄνθρωπος μὲν ἐρεῖ Εἰ μνημονεύεις — πρὸς σὲ κατεθέμην, θεὸς δὲ οὐκ ἀρκεῖται τούτοις. Vs. 2 vulgo ἀπέχω πάλαι φιλεῖν ἀπαλάσσου χάριν. Cod. Meerm. ἀπέχω πάλαι φιλεῖν ἐπαράσσου τὴν χάριν. Correxit Grotius Excerptis p. 911. Pro

πάλαι cod. Bodl. πάλιν, quod vulgato deterius *). Quid sit ἀπέχειν τὴν χάριν, ἀπέχειν τὸν μισθόν etc. notum est. Misere sententiam loci corrupit Roehrii translatio. — Vs. 3 ἕνεκα Grotius. Libri ἕνεκεν.

CCCXI b.

Pollux II 9: ἠΐθεος, οὔπω πρόσηβος, ἀντίπαις, ὡς οἱ νέοι κωμικοί. Ibidem 16: τὰ κωμικὰ σκώμματα (γερόντων) Κρόνος, κρονικός, κρονόληρος, πρεσβύτερος Κρόνου, νωδογέρων, τυμβογέρων, μακκοῶν, παρανοῶν, παραγεγηρακώς, παραφρονῶν, ἐξεστηκὼς ὑπὸ γήρως, παρακεκινηκὼς ὑφ' ἡλικίας **), παραλλάττων, ὑπὲρ τὰς ἐλάφους βιβιωκὼς ἢ τὰς κορώνας, ἢ ταῖς νύμφαις ἰσῆλιξ, καὶ τὰ ὅμοια. Ad postrema cfr Phrynichum App. soph. p. 43 20. Ἰσῆλιξ: κοινότερον τοῦ ἡλικιώτης. Idem Phryn. p. 68 21. ὑπερφυὴς Κρόνος de sene decrepito dictum fuisse annotavit. Quod et ipsum ex poeta comico ductum, quemadmodum etiam Κρονοδαίμων apud eundem p. 46 30.

CCCXII.

Pollux II 35: καὶ ἐψήσασθαι (leg. ψήσασθαι) δὲ τὴν κόμην τὸ καταχρῶσαι ἔλεγον, καὶ τὴν κόμην ἠψήσατο. Corrige ἐψήσατο. — Ibidem 47: ἡ δὲ νέα κωμῳδία καὶ προσωποποιὸν εἴρηκεν ὃν ἡ ἀρχαία σκευοποιὸν ἐκάλει. VII 189: τοὺς δὲ μηχανοποιοὺς καὶ σκηνοποιοὺς ἡ παλαιὰ κωμῳδία ὠνόμαζε. Libri σκηνικούς. Forsan σκευοποιούς.

CCCXIII.

Pollux II 28: τὰς δὲ συνεστραμμένας τρίχας μετὰ ῥύ-

---

*) Πάλιν pro πάλαι scribendum in Alexidis fragm. fab. inc. VIII 8. (Ibid. vs. 4 pro πεποίηκεν repone πεπόρικεν.)

**) Παρακινεῖν proprie de citharistis usurpatum esse videtur a recta chordarum via aberrantibus. Hinc pro ληρεῖν vel μαίνεσθαι intransitive dictum. Cfr Antiphanem iun. apud Harpocrat. p. 23 3: συνέπινε παρακινοῦσι καὶ μεμηνόσι. Ad tibicinem immodulate tibiis canentem translatum in proverbiis Bodlei. 879.

που *στόρθυγγας* ἡ κωμῳδία καλεῖ. Apud Hesychium σπόρθυγγες vitiose, ut videtur, scriptum. — Ibid. 34: *παρακόμους* δὲ τοὺς κομῶντας ἔλεγον οἱ κωμικοί.

CCCXIV.

Pollux II 43: καὶ *ποτίκρανον*· τὸ προσκεφάλαιον οἱ κωμικοί. Parum verisimile est dorica forma usum esse poetam comicum. Itaque pro κωμικοὶ scribendum ex cod. Falck. ποιηταί. — Ibid. 51: διάστροφος, στρεβλός· ὁ γὰρ στραβὸς ἰδιωτικόν. καὶ οἱ *στραβῶνες* ἐν τῇ νέᾳ κωμῳδίᾳ. Rectius *στράβωνες*.

CCCXV.

Pollux II 90: τὸ δὲ συνάγειν τὰ χείλη *μοιμύλλειν* ἡ κωμῳδία καὶ *μοιμυλλᾶν* φησι. — Ibid. 97: παρὰ Ξενοφῶντι καὶ Ἀριστοφάνει καὶ ἀναχαίνειν. ἐκ τούτου καὶ ὁ κατάγελως παρὰ τοῖς κωμικοῖς καταχήνη εἴρηται. καὶ *χάνος* δὲ παρ' αὐτοῖς τὸ στόμα.

CCCXVI.

Pollux II 140: ὠλέκρανον, ἀφ' οὗ καὶ τὸ *ὠλεκρανίζειν* παρὰ τοῖς κωμικοῖς. Rectius hoc verbum scribitur ὀλεκρανίζειν. Ex comico poeta exsignavit Phrynichus Bekk. p. 56 17. *ὀλεκρανίζεσθαι*: τὸ τοῖς ὀλεκράνοις παίεσθαι. — Ibid. 170: καὶ *ἠτριαῖα* τεμάχη οἱ κωμῳδοὶ λέγουσιν. — Ibid. 175: τὸ δὲ ἀνασπάσαι τὸ αἰδοῖον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς *ἀναστῦψαι* καλεῖται. — Ibid. 232: ἡ δὲ νέα κωμῳδία καὶ *ὀστοθήκην* καὶ *ὀστοκόπους* λέγει.

CCCXVII.

Pollux III 47: τινὲς τῶν νέων κωμικῶν τὸν ἄγαμον *ἀγάμητον* εἰρήκασι. — Ibid. 105: νοσηρὸν χωρίον καὶ νοσῶδες. τὸ γὰρ *νοσακερὸν* ἐσχάτως κωμικόν. V. intpp. Hesychii v. νοσακερῶς. — Ibid. 136: ὁ γὰρ ἄψυχος ἰδιωτῶν, καὶ ὁ *πτακὶς* σφόδρα κωμικόν. V. intpp. Hesychii vol. II p. 1069 7. — Ibid. 155: μοχθηρὸν τὸ *μέσον πέρδειν* ἐν τῇ κωμῳδίᾳ. σχῆμα παλαίσματος τὸ πέρδειν. Libri

μοχθηρὸν γὰρ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ σχῆμα παλαίσματος τὸ πέρδην. Photius ab Alberto emendatus, Μεσοπέρδην: ἐκ τῶν μέσων. ἀντὶ τοῦ μεσοφέρδην, μεμενηκότων τῶν ἀρχαίων χαρακτήρων. Recte Dobraeus Adv. I p. 601 „μεσοφέρδην a φέρω, ut ἄρδην, φύρδην, σύρδην etc. quod in turpem iocum detorsit comicus."

CCCXVIII.

Pollux IV 169: παρακρουσιχοίνικος ἐν τῇ κωμῳδίᾳ ὁ κρουσιμετρῶν. — Ibid. 179: τὸ δὲ κενῶσαι διὰ καθάρσεως καὶ ἐξινῶσαι λέγουσι, καὶ ἐξινωμένον ἡ κωμῳδία τὸν κεκαθαρμένον, ὡς ἐκ τῶν ἰνῶν φερομένης τῆς χολῆς. — Ibid. 182: ποδοστράβη τὸ τὰ στρέμματα κατευθῦνον ἐν τῇ κωμῳδίᾳ ἐργαλεῖον ἰατρικόν. Et mox: καὶ μαχαίρια δὲ ἐκάλουν οἱ νέοι κωμῳδοὶ ἐν οἷς ἀπέσχαζον ἢ ἔσχιζον.

CCCXIX.

Pollux V 101: καὶ ἄλλους δέ τινας κόσμους ὀνομάζουσιν οἱ κωμῳδοδάσκαλοι, λῆρον, ὀχθοίβους, ὄλεθρον, ἐλλέβορον, πομφόλυγας, βάραθρον, περιστέρια, σαμάκια, σισύμβριον, σισάριον, ὧν οὐ ῥᾴδιον τὰς ἰδέας συννοῆσαι, διὰ τὸ μηδὲ πρόχειρον εἶναί τινα κατιδεῖν, εἴτε σπουδάζοντες εἴτε παίζοντες χρῶνται τοῖς ὀνόμασιν.

CCCXX.

Pollux VI 42: καὶ φαγέσωρον τὸν ἄπληστον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον, καὶ τὴν γαστέρα τοῦ τοιούτου φαρμακῖτιν. Ita H. Stephanus pro φαρμακίτην. — Ibid. 45: ἃς δὲ οἱ νῦν θλαστὰς (ἐλάας), ταύτας πυρήνας οἱ κωμικοί. — Ibid. 48: ὁ γὰρ ὀξερίας τυρὸς εἴρηται μὲν τῇ κωμῳδίᾳ, Σικελικὸν δὲ τὸ ἔδεσμα. — Ibid. 62: οἱ κωμικοὶ δ' ὠνόμαζον τὰ περικόμματα καὶ χναύματα. Vocem χναῦμα recte, puto, restitui Mnesimacho Hippotr. vs. 12. ubi vide quae notavi vol. III p. 571.

CCCXXI.

Pollux VI 164: παλίμπηγα οἱ κωμικοὶ τὰ παλαιὰ

καττύματα. Eadem fere VII 82: *τὰ παλαιὰ καττύματα παλίμπηγα ὀνομάζεται.* — Ibid. 185: *τὸ θερμερύνεσθαι καὶ κιχλιδιᾶν κωμικὰ μέν, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἀρεστά.* Cod. Falck. *θεμερύνεσθαι.* Pro *κιχλιδιᾶν* cod. A *κοιχλιδιᾶν.* Utrumque corruptum.

CCCXXII.

Pollux VII 61: *ἣν συρίαν οἱ πολλοὶ ταύτην αὐτόποκον ἱμάτιον οἱ κωμικοί.* De *συρία* vide ad Cratini fragm. p. 133. De *αὐτοπόκῳ ἱματίῳ* incredibilia tradit Grammaticus Seguer. p. 467 18. *Αὐτόποκον: ἱμάτιον τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πόκου εἰς κρόκην βληθέν, ὃ καὶ αὐτοπυρίτην καλοῦσιν.* Quod saepissime factum est, ut duo articuli in unum temere conflati sint, id hic quoque factum est. Scribendum:

Αὐτόποκον: ἱμάτιον τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πόκου εἰς κρόκην βληθέν.

Αὐτόπυρος: ἄρτος, ὃν καὶ αὐτοπυρίτην καλοῦσιν.

CCCXXIII.

Pollux VII 67: *σύρμα δέ ἐστι τραγικὸν φόρημα ἐπισυρόμενον, ἐπίρρημα δὲ κωμικόν, ταινιῶδες, τὸ μὲν πλάτος κατὰ σπιθαμήν, τὸ δὲ μῆκος κατ' ὀργυιάν.* Lepide interpres *adverbium comicum est redimite.* Forsan *ἐπίρραμμα.* — Ibid. VII 71: *τὸ ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ καψιδρώτιον καλούμενον, ὃ νῦν σουδάριον ὀνομάζεται.* — Ibid. 131: *φόρτακας μέντοι ἡ παλαιὰ κωμῳδία τοὺς ἀχθοφοροῦντας ἐκ τοῦ ἐμπορίου καλεῖ.*

CCCXXIV.

Pollux VII 82: *τοὺς δὲ τὰ ὑποδήματα ῥάπτοντας πισύγγους ἔνιοι* (fort. *οἱ νέοι*) *τῶν κωμικῶν καλοῦσι, καὶ τὰ ἐργαστήρια αὐτῶν πισύγγια.* — Ibid. 132: *καὶ προυνίκους τοὺς μισθωτοὺς οἱ νέοι κωμῳδοδιδάσκαλοι ἐκάλουν. τὸ δὲ ὄνομα Βυζαντίων ἦν, ὅθεν καὶ Βυζαντίους αὐτοὺς ἀπεκάλουν.* Eustathius p. 983 48 ex Aelio Dionysio: *προύνεικος ὁ κομίζων μισθοῦ τινα ἐξ ἀγροῦ.* — Ibid. 167: *ἡ δὲ νέα κωμῳδία καὶ λουτῆρας λέγει.* — Idem IX 17:

ἡ δὲ παλαιὰ κωμῳδία καὶ ἀστῆς ἐλαίας εἴρηκε τῆς ἐν πόλει. Olivam dicit in arce Athenarum, de qua nota sunt quae dixit Meursius Cecrop. 18—22.

CCCXXV.

Pollux X 121: *καὶ ὁ παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς χιτὼν εὐνητήρ, ὅς τοῦ νῦν ἐγκοιμήτωρ ἡδίων.* — Ibid. 147 fabri ferrarii instrumenta enumerantur: *τάχα δὲ καὶ μοχλίον, εἰ καὶ τοῖς τοιχωρύχοις τοῦτο προστιθέασιν οἱ κωμῳδοποιοί.*

CCCXXVI.

Ἱμάτιον ἐφόρει μαλακὸν ἐρίων Σικελικῶν.
Τὸ δὲ προσκεφάλαιόν φησιν ἅμα σοὶ βούλομαι.

Rufinus de metris com. p. 2711 ex Iuba: „Iamborum itaque exempla quae maxime frequentata sunt subdidi:

Πάτερ Λυκάμβα, ποῖον ἐφράσω τάδε;
Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ.
ξανθῇ παλαιῇ γρηῢ πολλῇσιν φίλη.
οἶδ᾽· ὑπὸ γὰρ ὑμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.
ἱμάτιον ἐφόρει μαλακὸν ἐρίων Σικελικῶν.
τὸ δὲ προσκεφάλαιον φησὶν ἅμα σοὶ βούλομαι."

Ex his primus versus est Archilochi apud Schneidew. Del. p. 193, secundus Euripidis ex Archelao Fragm. II 1, tertius, qui ita scribendus videtur:

Ξάνθῃ παλαιῇ γρηῒ πολλῇσιν φίλῃ, *)

nescio cuius iambographi, quartus Aristophanis Nub. 214, ex quo *ἡμῶν* scribendum. Eiusdem fortasse etiam reliqui duo sunt, quorum alter non integer scriptus esse videtur.

** CCCXXVII.

Ὁ πρῶτος εἰπὼν „μεταβολὴ πάντων γλυκύ,"
οὐχ ὑγίαινε, δέσποτ᾽. ἐκ μὲν γὰρ κόπου
γλυκεῖ᾽ ἀνάπαυσις, ἐξ ἀλουσίας δ᾽ ὕδωρ,

---

*) Gaisfordum nunc video similiter haec ita edidisse *ξανθῇ παλαιῇ γρηῒ πολλῇσιν φίλῃ.* At *Ξάνθῃ* necessarium videtur.

καὶ τἄλλα δὴ τὰ τοιαῦτ'· ἐὰν δ' ἐκ πλουσίου
πτωχὸς γένηται, μεταβολὴ μὲν ἡδὺ δ' οὔ.
ὥστ' οὐχὶ πάντων ἡ μεταβολὴ δὴ γλυκύ.

Scholiasta Euripidis Orest. 224 *μεταβολὴ πάντων γλυκύ: συνυπακουστέον τὸ κακῶν. κεκωμῴδηται δὲ ὁ στίχος. τὸ γὰρ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον μεταβαλεῖν οὐκ ἔστιν ἡδύ. φησὶ γὰρ ὁ κωμικός Ὁ πρῶτος εἰπὼν κτλ.* **Edidit haec primus Valckenarius Diatr. p. 229. Anaxandridi tribuebat Porsonus propter similem locum quem exhibui vol. III p. 169. At similior Antiphanis locus p. 119. Vs. 2 cod.** *οὐχ ὑγιαίνει δέ ποτε.* **Correxit Porsonus. — Vs. 3 cod.** *γλυκίαι.* **Tum Porsonus** *ἐκ δ' ἀλουσίας.* **— Vs. 4 cod.** *καὶ τὰ τοιαῦτα, ἂν δὲ ἐκ πλουσίου.* **Correxit Porsonus, nisi quod etiam articulum ante** *τοιαῦτα* **delevit. Verte** *et cetera quae huius generis sunt.* **Pro** *τἄλλα* **possis etiam** *πάντα.* **— Vs. 6** *μεταβολὴ δὴ γλυκὺ* **Porsonus. Codex** *μεταβολὴ γλυκεῖα.* **Nisi malis:** *ὥστ' οὐχὶ πάντων ἐστὶ μεταβολὴ γλυκύ.*

CCCXXVIII.

Scholiasta Eurip. Orest. 163: *ἃ γὰρ μὴ δύναται γράφεσθαι, ταῦτα δι' ἑτέρων προσώπων δηλοῦται, οἷόν τι καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ οἰκέτου στενάξαντος ἕτερός φησιν Ἀκούεις ὡς στένει;*

CCCXXIX.

Ἀλλ' Ἡράκλεις αὐλεῖ τις.

Scholiasta Eurip. Troad. 122: *ὦ νῆες ἐπὶ αὐλοῖς καὶ παιᾶνι προσορμισάμεναι. παρ' ὅσον αὐλοῖσιν· αὐλοὺς ἔχοντες . . . . . ἀλλ' Ἡρακλῆς αὐλεῖ τις.* **Postrema comici verba esse videntur, sic scribenda ut supra adscripsi.**

** CCCXXX.

Καὶ γὰρ μετὰ Κάλλα γέγονα καὶ μετ' Αἰχμία,
καὶ μετὰ Μενοίτα καὶ μετὰ Περδίκκα πάλιν,
καὶ ναί γε μὰ Δία τρίτον ἔτος μετὰ Κινησία.

Scholiasta Hermogenis in Rhet. Walz. vol. V p. 485: *τῶν κωμικῶν τις περὶ ἀλαζόνος στρατιώτου φησί Καὶ γὰρ μετὰ Κάλλα κτλ. πρὸς ἑκάστην τὴν τελευτὴν προσθεὶς ἐπέραινεν ὀνόματα πλατίτατα ἐξειργασμένος.* Menandri esse videtur, ad cuius *Μισούμενον* referebam in edit. mai. p. 117. Vs. 1 erat *καλά.* Scripsi *Κάλλα.* Is Olymp. CXI 2 cum Macedonum et mercenariorum militum exercitu contra Persas pugnavit. V. Diodor. Sic. XVIII 165. XIX 344. Arrianum Anab. I 14. Curtium III 1. Tum *μετ᾽ Αἰχμία* scripsi ductu cod. Ven. *με ταίχμια.* Ald. et Paris. *μετ᾽ ἀκμεῖα.* Tres alii libri *μεταγμαῖα.* Schneidew. Coniect. crit. p. 113 *μετ᾽ Ἀλκέτα,* qui Perdiccae frater fuit. Olim coniiciebam *μετ᾽ Ἀγαλλία.* Verum nomen fortasse alii eruent. — Vs. 2 *μετὰ Μενοίτα* Ven. Vulgo *μετὰ * * νύκτα.* De Menoeta Schneidewinus laudat Diodor. XIX 47. — Vs. 3 fortasse *καὶ νὴ μὰ Δία τρίτον γ᾽ ἔτος μετὰ Κινέα.*

CCCXXXI.

Ἐλάνθανές με ῥαδιουργῶν περὶ τὴν πόλιν.

Scholiasta Aristoph. Equ. 819. *ἐγκρυφιάζων: ἐμφωλεύων καὶ ἀποκρύπτων. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· ἐλάνθανές με ῥαδιουργῶν περὶ πόλιν.* Dindorfius articulum ante *πόλιν* addidit ex VΘ. Mihi comici poetae versus esse videbatur. Itaque vide an *περὶ πόλιν*, vel omissa praepositione *τὴν πόλιν* scribendum sit.

** CCCXXXII.

Ἡ ναῦλος ἡμῖν τῆς νεὼς ὀφείλεται.

Scholiasta Aristoph. Ran. 272: *Καλλίστρατος ὅτι τὸν ναῦλον ἀρσενικῶς, καὶ οὐχὶ τὸ ναῦλον εἰώθασι λέγειν. — καὶ ἔστι παρὰ τοῖς νεωτέροις καὶ ἡ ναῦλος Ἡ ναῦλος ἡμῖν τῆς νεὼς ὀφείλεται.*

** CCCXXXIII.

Εἰ συγκεχρῶσθαι τοῖς νεκροῖς δυνήσεται.

Scholiasta Aristoph. Nub. 145: *τοῦτον τὸν χρησμὸν* (Delphicum responsum dicit de Socratis sapientia, duobus trimetris

iambicis inclusum) *Ἀπολλώνιος ὁ Μόλων ἐψεῖσθαί φησιν. τοὺς γὰρ Πυθικοὺς χρησμοὺς ἑξαμέτρους εἶναι. καὶ ἔστι δὲ παρὰ κωμικῷ τινι, Εἰ συγκεχρῶσθαι τοῖς νεκροῖς δυνήσεται.* Vulgo *τῇ συγκεχωρῆσθαι τῷ χρησμῷ δύναται.* Emend. Toupius ad Suid. II p. 207 cll. Diogene Laert. VII 2: *χρηστηριαζομένου αὐτοῦ (Ζήνωνος) τί πράττων ἄριστα βιώσεται, ἀποκρίνασθαι τὸν θεόν, εἰ συγχρωτίζοιτο τοῖς νεκροῖς.* Quibus Suidas s. v. *συγχρωτίζεσθαι* addit: *ὅ ἐστι τοῖς βιβλίοις τῶν ἀρχαίων· τουτέστι μελέτην ἀσκεῖν.*

CCCXXXIV.

Εὐθὺς δὲ Φοίνιξ γίγνομαι·
τῇ μὲν δίδωμι χειρὶ τῇ δὲ λαμβάνω.

Scholiasta Pindari Pyth. II 125: *οἱ Φοίνικες παλιγκάπηλοι. καὶ Σοφοκλῆς — καὶ ὁ κωμικός Εὐθὺς δὲ Φοίνιξ κτλ.*

CCCXXXV a.

Τὸ κνῖσος ὀπτῶν ὀλλύεις τοὺς γείτονας.

Scholiasta Ven. Iliad. β' 424: *Ἀρίσταρχος τὰ κνίση οὐδετέρως ἀκούει — καὶ ἔστιν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ τὸ ἑνικόν Τὸ κνῖσσος* (sic) *ὀπτῶν ὀλλύεις τοὺς γείτονας.*

CCCXXXV b.

Ὀλίγα τραύματ' ἐξόπισθ' ἔχων
τῆς δειλίας σημεῖα κοὐχὶ τοῦ θράσους.

Scholiasta Ven. Iliad. ν' 291: *καὶ ὁ Λυσίας τὸν Ἰφικράτην ποιεῖ λέγοντα „τραύματα ἔχων οὐκ ἄλλων ἐπ' ἐμὲ ἐρχομένων ἀλλ' αὐτὸς ἐπιών." ἀνδρογύνης καὶ ἔτ' ὀλίγα τραύματα ἐξόπισθεν ἔχων τῆς δειλίας σημεῖα καὶ οὐχὶ τοῦ θράσους.* Comici vel tragici poetae hic versum latere indicavi Curis crit. p. 34. Prius si verum est, possis *ἀνδρόγυνος ὀλίγα τραύματ'* etc. De *ἐξόπισθε* apud antiquae comoediae poetas non erat quod in superioribus dubitarem. Ea de re dicam in supplementis.

CCCXXXVI.

Ἀλλ' ἔπεσε ταχέως· δειλινὸς γὰρ ἤρξατο.

Scholiasta Soph. Ai. 255: *οὐκέτι κατέχει αὐτὸν ἡ μανία, ἀλλὰ λήγει, ὡς ὀξὺς νότος ταχέως λήγει — οἷόν ἐστι καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ Ἀλλ' ἔπεσε κτλ.* Transscripsit Suidas s. v. *στεροπή.*

** CCCXXXVII.

Scholiasta Aeschinis c. Tim. § 64 2: *κεκωμῴδηται ὁ Ἀριστοφῶν ὡς ὑπὲρ Χάρητος μισθοῦ λέγων καὶ ὡς παρανόμων γραφὴν πεφευγὼς καὶ ὡς στρατηγήσας ἐν Κέῳ καὶ διὰ φιλοχρηματίαν πολλὰ κακὰ ἐργασάμενος τοὺς ἐνοικοῦντας, ἐφ' ᾧ γραφεὶς ὑπὸ Ὑπερίδου παρανόμων ἑάλω. φησὶ δ' αὐτὸν Ὑπερίδης καὶ Ἄρδηττον ἐπικληθῆναι διὰ τὸ πολλάκις αὐτόθι ἐπιωρκηκέναι.* Aristophontem dicit Azeniensem, de quo vide Ruhnkenii Hist. crit. orat. p. XLVI.

** CCCXXXVIII a.

Scholiasta Aristidis ed. Fromm. p. 169: *ἔχομεν παρὰ τοῖς κωμικοῖς ὅτι τινὰ τῶν ἐκτεθέντων παίδων ἀπό τινων σημείων ἐν αὐτοῖς ὄντων ἀνεγνωρίζοντο.*

* CCCXXXVIII b.

Scriptor de Comoedia in Epimetris ad Hist. crit. com. p. 540 et vol. III p. 1237: *τέταρτον* (comicae dictionis genus) *κατὰ παρωνυμίαν ὅταν τῷ κυρίῳ ἔξωθέν τι ἅπτηται, ὡς τὸ Μώμαξ καλοῦμαι Μίδας. — ἕκτον κατὰ ἐξαλλαγὴν ὡς τὸ Ὦ Βδεῦ δέσποτα, ἀντὶ τοῦ ὦ Ζεῦ.* Pro *μώμαξ* cod. Par. *μίμαξ*, Laur. *μωξ.* Suspicabar *Μῶμαξ* vel *Μῖμαξ καλοῦμαι Μειδίας.*

** CCCXXXIX.

Ἀμορφότατος τὴν ὄψιν εἰμὶ γὰρ φόβος,
πάντων ἐλάχιστον τοῦ καλοῦ μετέχων θεός.

Sextus Emp. IX 186: *εἰ δὲ ὁ ἔλεος θεός, ἔστι καὶ ὁ φόβος ἀμορφότατος μὲν τὴν ὄψιν· Εἰμὶ γὰρ φόβος κτλ.*

Ita haec edita et distincta video apud Fabricium. Libri pro *μὲν* habent *γάρ*, quod expunxi et verba *ἀμορφότατος τὴν ὄψιν* cum poetae verbis coniunxi. Fortasse tamen distinguendum, *Ἀμορφότατος τὴν ὄψιν· εἰμὶ γάρ* etc. Locus ex prologo comoediae derivatus est. Cfr ad Menandr. ed. mai. 284.

CCCXL.

Κέρδαιν' ἑταῖρε καὶ θέρους καὶ χειμῶνος.

Sextus Emp. XI 121: *ὁ τὸν πλοῦτον ἀγαθὸν εἶναι ὑπειληφὼς ὀφείλει — ἑκάστοτε πρὸς ἑαυτὸν τὸ κωμικὸν ἀναμελετᾶν παράγγελμα Κέρδαιν' ἑταῖρε καὶ θέρους καὶ χειμῶνος.* Pro *χειμῶνος* olim Curis crit. p. 61 tentabam *χείματος*. Quae forma quum aliena sit ab usu comicorum, nunc ita potius statuo, ut versum illum ex Eupolidis Baptis derivatum credam, qua in fabula certas ob causas Hipponacteis iambis usus est. Nisi forte Sextus, qui toties in scriptorum quos citat nominibus erravit, hic quoque hallucinatus est et comico poetae attribuit quae sunt iambographi.

CCCXLI.

Βοιωτιάζειν ἔμαθες.

Stephanus Byz. v. *Βοιωτία* p. 229: *καὶ Βοιωτὶς καὶ Βοιωτίδιον ἐκ Βοιώτιος. Ἀριστοφάνης Ἀχαρνεῦσιν* (572) *Ὦ χαῖρε κολλικόφαγε Βοιωτίδιον. καὶ ῥῆμα Βοιωτιάζειν ἔμαθες.* Videtur Aristophanis esse.

CCCXLII.

Stephanus Byz. v. *Τάρταρος* p. 696: *ὁ οἰκήτωρ Ταρτάριος, καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ. καὶ Ταρταρίτης τὸ κωμικόν.* Hoc comice poeta finxit, ut Aristophanes *Πυκνίτης* Equ. 42.

** CCCXLIII a. b.

Ἅπαντα τὰ καλὰ τοῦ πονοῦντος γίγνεται.

Ἅπανθ' ὁ τοῦ ζητοῦντος εὑρίσκει πόνος.

Stobaeus Flor. XXIX 26. Alter fortasse tragici poetae versus est. In eo *πόνος* pro *πόθος* Valckenarii est emendatio.

** CCCXLIV.

Οὐκ ἂν τις εἴπῃ πολλὰ θαυμασθήσεται,
ὁ μικρὰ δ' εἰπὼν μᾶλλον ἂν ᾖ χρήσιμα.

Stobaeus Flor. XXXV 7.

CCCXLV.

Ληρεῖς ἐν οὐ δέοντι καιρῷ φιλοσοφῶν.

Stobaeus Flor. XXXVI 5.

** CCCXLVI.

Παραπλήσιον πρᾶμ' ἐστι γῆρας καὶ γάμος.
τυχεῖν γὰρ αὐτῶν ἀμφοτέρων σπουδάζομεν,
ὅταν δὲ τύχωμεν ὕστερον λυπούμεθα.

Stobaeus Flor. LXVIII 26 cum lemmate *Θεοδέκτου*. Tragici non esse apertum est. Fortasse *Θεογνήτου* legendum, cuius fragmenta vide supra p. 549.

** CCCXLVII.

Τὸν τῇ φύσει
οἰκεῖον οὐδεὶς καιρὸς ἀλλότριον ποιεῖ.

Stobaeus Flor. LXXXIV 2. ubi male Euripidi tribuitur. Mireris Matthiae (ad Eurip. fragm. p. 426) iudicium.

** CCCXLVIII.

Γυναῖκα θάπτειν κρεῖττόν ἐστιν ἢ γαμεῖν.

Stobaeus Flor. LXVIII 22 cum lemmate *Χαιρήμονος*. Fortasse *Φιλήμονος*.

CCCXLIX.

Ὅταν γὰρ ἄλοχον εἰς δόμους ἄγῃ πόσις,
οὐχ ὡς δοκεῖ γυναῖκα λαμβάνει μόνον,
ὁμοῦ δὲ τῇδ' ἐπεισκομίζεται λαβὼν
καὶ δαίμον' ἤτοι χρηστὸν ἢ τοὐναντίον.

Stobaeus Flor. LXIX 1. ubi Theodectae tribuitur. Vide

ad fragm. CCCXLVI. Non repugnabo tamen, si quis hoc loco Theodectae nomen tuebitur. Vs. 3 τῇδ' ἐπεισκομίζεται Iacobsius. Vulgo τῇδέ τ' εἰσκομίζεται.

** CCCL.

Ἐγὼ γεωργῶ τὸν ἀγρόν, οὐχ ὅπως τρέφῃ
αὐτός με, παρ' ἐμοῦ δ' ἵνα τροφὴν προσλαμβάνῃ.
σκάπτω γὰρ αὐτὸς ἐπιμελῶς σπείρω τ' ἀεί,
καὶ πάντα ποιῶ πρὸς τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν.
ὁ δὲ λαμβάνει μέν, ἀποδίδωσι δ' οὐδὲ ἕν.
ἀποστερητὴν ἔλαθον ἀγοράσας ἀγρόν.
ἔσπειρα μὲν κριθῶν μεδίμνους δώδεκα·
τούτων ἀπέδωκεν οὐδ' ὅλους τρισκαίδεκα,
οἱ δ' ἕπτ' ἐπὶ Θήβας ἐστράτευσάν μοι δοκῶ·
τὸ τῶν γυναικῶν σχῆμα διατηρεῖ μόνον.
B. ὀνησιφόρα γένοιτο. *A.* τοῦτο γίγνεται.
ὃ γὰρ φέρει νῦν οὗτος, εἷς ὄνος φέρει.

Stobaeus Flor. LVII 7 cum lemmate κωμικοῦ ποιητοῦ ex cod. A. Philemoni, cuius locus proxime praecedit, tribuit Clericus, quem male olim sequutus sum. A sexto versu fortasse novum fragmentum incipit. Vs. 1 vulgo ἔγωγ' ὁρῶ. Trinc. ἔγωγε ὁρῶ. Correxit Dobraeus ad Porsoni Aristoph. p. 66. Pro ὅπως cod. A ἵνα. — Vs. 3 Trinc. σπέρω. — Vs. 7 A κριθήν. — Vs. 9 A Θήβαις. Recte explicat versum Dobraeus Adv. II p. 289: *reliqui septem modii, instar septem ducum istorum, illuc iverunt nunquam redituri.* — Vs. 10 σχῆμα διατηρεῖ ex A receptum. Vulgo σῆμα διατηρεῖν. Idem liber pro τὸ habet τί. Vulgatum τὸ τῶν γυναικῶν σῆμα de Niobeidum sepulcro interpretabatur Grotius, probante Dobraeo et tragicum rideri existimante, qui e septem ducibus prope septem Niobes filias sepultis antitheton captarit. Vera lectio adhuc latet. Bentleius Emend. ad Men. et Phil. p. 124 tentabat εἰ δ' ἕπτ' ἐπὶ Θήβας ἐστράτευσάν

μοι, δοκῶ τὸ τῶν γυναίκων σῆμα διατηρεῖν μόνον „ὀνησιφόρα γένοιτο." Quod si septem ad Thebas mihi bellum inferrent, videor mihi mulierum augurium solum observaturus „ὀνησιφόρα γένοιτο." Hoc quidem fit; omne enim quod ager fert, unus hic asinus nunc portat. Idem adnotat: „Videtur alludere ad notum eo tempore drama tragici cuiusdam, ubi chorus mulierum ea verba, *ὀνησιφόρα γένοιτο,* quasi omen usurpaverit." Postrema probari non posse apertum est. — Vs. 11 personarum vices distinxit Grotius. Pro *ὀνησιφόρα* cod. A ut Gaisfordo videtur *ὀνησιφόρους.* „Iocum captat ex ridicula etymologia quasi *ονησιφόρα* essent quae *ὄνος φέρειν* possit." *Bentleius.*

** CCCLI.

Τηρεῖν μὲν ἑτέρους οἱ γέροντες δυνάμεθα,
ὑμεῖς δ' ἀπολαύειν, ὧν ἔχουσιν, οἱ νέοι.

Stobaeus Flor. CXV 12. Male olim Euripidi tribuebatur. Vs. 2 *ὑμεῖς* pro *ἡμεῖς* Matthiae ad Eurip. fragm. p. 436. *ἀπολαύειν* Scaliger. Libri *ἀπολαβεῖν.*

** CCCLII. CCCLIII.

Ἡ γὰρ σπάνις πρόχειρος εἰς τὸ δρᾶν κακά.
Ἔρημός ἐστ' ἄνθρωπος ἠπορημένος.

Stobaeus Flor. XCV 7. 8. Primus versus forsan tragici poetae est.

** CCCLIV.

Μηδέποτε πεῖραν τοῖς θεοῖς εὔχου λαβεῖν,
Φαίδιμε, τοιούτου μηδενός, μηδ' εἰδέναι
ὡς ἔστιν ἑτέρῳ ῥᾴδιον παραινέσαι.

Stobaeus Flor. CXIV 4. Cohaeret vulgo cum Euripidis loco, a quo recte separavit Grotius.

** CCCLV. CCCLVI.

Ἅπανθ' ὁρῶ
ἅμα τῇ τύχῃ ῥέοντα μεταπίπτοντά τε.

'Αλλ' ἐστὶν εὔστοχόν τι βουλευτήριον
ταὐτόματον.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 194. Prius fragmentum etiam alio loco me legere memini.

** CCCLVII.

'Επηρεαστικόν γέ τι
ταυτόματόν ἐστι.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 194.

** CCCLVIII.

'Η τὰ θνητῶν καὶ τὰ θεῖα πάντ' ἐπισκοποῦσ' ἀεὶ
καὶ νέμουσ' ἡμῶν ἑκάστῳ τὴν κατ' ἀξίαν τύχη
μερίδα.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 196. Versu primo legebatur *ἐπισκοποῦσα* sine *ἀεί*, quod addidit, si recte memini, Iacobsius. Fortasse tragici poetae fragmentum est.

** CCCLIX.

'Ο πολὺς χρόνος πάντ' ἐξελέγχει Νικοφῶν.

Stobaeus Ecl. phys. I p. 229. Legebatur *Νικόφρων*, quod correxi. Cfr Hist. crit. p. 250.

** CCCLX.

Πᾶς ὁ καθ' ἑαυτὸν τεχνολογῶν θαυμάζεται,
διακρινόμενος δὲ πρὸς ἑτέρους ἐλέγχεται
ὑποβολιμαίαν σύνεσιν ἠμφιεσμένος.

Stobaei Appendix Flor. Gaisf. p. 10 17 cum lemmate *Εὐριπίδου.* Comici poetae esse vidit Gaisfordus.

CCCLXI.

'Ερημία μεγάλη 'στὶν ἡ μεγάλη πόλις.

Strabo VIII p. 317 Lps.: *νυνὶ δὲ καὶ αὐτὴ ἡ Μεγαλόπολις τὸ τοῦ κωμικοῦ πέπονθε καὶ ἐρημία μεγάλη ἐστὶν ἡ Μεγαλόπολις.* Ex Strabone habet Eustathius p. 302 15: *ἡ*

μεγάλη πόλις, περὶ ἧς κωμικός τις ἔφη, ὅτι ἐρημία μεγάλη ἐστὶν ἡ μεγάλη πόλις. Haec si auctor trimetri illius de ipsa urbe Megalopolitarum dixit, vix aliud tempus respicere potuit quam quo Megalopoli a Cleomene devastata et direpta incolae urbis antea florentissimae Messenam sese receperant. V. praeter alios Polybium II 55. Ita versum illum ex fabula post Olymp. CXXXVIII commissa petitum esse efficeretur. Quae res cum mihi quidem nequaquam credibilis esse videatur, suspicor poetam de alia urbe, de ipsis fortasse Athenis post Lysandri expugnationem, versum illum usurpasse. Ac nescio an id ipsa etiam Strabonis verba indicent. Ceterum ex Eustathio *μεγάλη πόλις* scripsi pro *Μεγαλόπολις.*

** CCCLXII.

Εἰ δὲ πᾶν ἔχει καλῶς, τῷ παιγνίῳ
δότε κρότον καὶ πάντες ὑμεῖς μετὰ χαρᾶς κτυπήσατε.

Suetonius V. Aug. 99: *amicos admissos percunctatus* (Augustus) *ecquid iis videretur mimum vitae commode transegisse? adiecit et clausulam εἰ δὲ πᾶν κτλ.* Primum versum, in Turnebi codd. et libro Memm. servatum, Dindorfius ad schol. Aristoph. vol. III p. 399 probabiliter ita supplevit: *χαίρετ', εἰ δὲ πᾶν ἔχειν δοκεῖ καλῶς κτλ.* Ipse tentabam: *εἰ δὲ πᾶν ἔχειν καλῶς ὑμῖν δοκεῖ, τῷ παιγνίῳ.*

CCCLXIII.

Οἶνός μ' ἔπεισε δαιμόνων ὑπέρτατος.

Tryphon qui dicitur in Museo crit. Cantabr. I p. 48: *ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ εὑρήματος τὸν εὑρόντα* (*λέγομεν*), *οἷον Οἶνος κτλ.* Sunt adolescentuli verba delictum aliquod suum ebrietate excusantis. Id saepissime in nova comoedia factum est. Philemo Fragm. inc. XLII 2: *ἀλλ' οἶνος ἦν — ὅσα μ' οὗτος ἠνάγκαζεν, ἐποίουν ταῦτ' ἐγώ.* Idem Fragm. XCIX: *ἐμέθυον· ἱκανὴ πρόφασις εἰς θἀμαρτάνειν.* Philippides fab. inc. fragm. V: *οὐκ ἔστιν ἐμεθύσθην πάτερ λέγοντά σε ἥμαρτον, ὡς τὸ πρόσθε συγγνώμης τυχεῖν.* Terentius Adelph.

III 4 24: *persuasit vinum, nox, amor, silentium.* At ne a tragoedia quidem talia aliena fuisse docet Euripidis exemplum, qui Herculem, Augae stupratorem, haec loquentem induxerat in Auge fragm. I (VIII):

νῦν δ' οἶνος ἐξέστησέ μ'· ὁμολογῶ δέ σε
ἀδικεῖν, τὸ δ' ἀδίκημ' ἐγένετ' οὐχ ἑκούσιον.

Nec dissimilem scenam repraesentaverat Carcinus, ut docet locus apud Harpocrat. 106 8 (Hist. crit. p. 507) servatus:

οὐκ οἶνος ἐξέστησε· τὰς γὰρ ἐμφύτους
ὀρθῶς παγείσας νουθετήμασιν φρένας *)
οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν.

Quos versus cum Euripideis composuit etiam Bergkius Comment. p. 429. Ac fortasse ad eandem Carcineae fabulae scenam referendus est Tryphonis versus, quem tragicae potius quam comicae originis esse etiam dictionis color indicare videtur. Cfr Euripidem Aug. III 2 ἔρωτα — δαιμόνων ὑπέρτατον. Denique ex simili scena derivatum esse suspicor incerti poetae versum apud Plutarchum Amat. p. 768 e: Ὕβρις τάδ' οὐχ ἡ (leg. οὐχὶ) Κύπρις ἐξεργάζεται. Quae optime conveniunt in eum, qui oblatum virgini vitium amore excusaverat.

* CCCLXIV.

Χρυσί' ἔστ' ἄπεφθα τοῖς Παταικοῖς ἐμφερῆ.

Suidas, Ἀπέφθου χρυσίου: τουτέστι τοῦ πολλάκις ἑψηθέντος, ὥστε γενέσθαι ὄβρυζον. Χρυσί' ἔστ' ἄπεφθα τοῖς Παταικοῖς ἐμφερῆ. Vulgo χρυσί' ἄπεφθά τε τοῖς κτλ. Cod. A χρυσίαις ἄπαιφθα. C χρυσίαις ἄπεφθα. Uterque omittit τε. Correxit Bernhardius, qui a poeta aureos Atticos ex varia materia sub Antigenis magistratu conflatos tamque pravo commate percussos irrideri statuit, ut monstrosam quasi spinturnicii formam referre videantur, cll. Aristoph. Ran. 732 et Boeckhio Oecon. Att. I p. 24.

---

*) Ita enim hunc versum redintegravit Grotius Exc. p. 450. Vulgo ὀρθῶς παγείσας μὲν φρένας.

* CCCLXV.

Ἀπηλλάγημεν πολυχέσου νοσήματος.

Suidas, *Ἀπηλλάγησαν: ἐτελεύτησαν, ἤ τινος ἀπεστερήθησαν. Ἀπηλλάγημεν πολυχέσου νοσήματος.* Pro *νοσήματος* duo libri *πάθους*, unde Schaeferus ad Dionys. C. V. p. 203 *παθήματος*, non improbante Bernhardio. At illud *πάθους* nihil est nisi glossema nominis *νοσήματος*.

CCCLXVI.

Ἀσπαζόμεσθ' ἐρετμία καὶ σκαλμίδια.

Suidas, *Ἀσπάζεσθαι: αἰτιατικῇ. — καὶ ἀσπαζόμεσθα, σὺν τῷ σ. Ἀσπαζόμεσθ' ἐρετμὰ καὶ σκαλμίδια.* Scripsi *ἐρετμία.*

CCCLXVII.

Μυκονίων δίκην

ἐπεισπέπαικεν εἰς τὰ συμπόσια.

Suidas, *Ἐπεισπέπαικεν: εἰσεπήδησεν, εἰσῆλθεν. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ* (805). *καὶ αὖθις Μυκονίων κτλ.* Eadem leguntur s. v. *Μυκώνιος γείτων.* Hoc loco utitur Athenaeus I p. 7 f: *καὶ περὶ Περικλέους φησὶν Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος ποιητὴς ὡς ἀκλήτου ἐπαισπαίοντος εἰς τὰ συμπόσια Μυκονίων δίκην.* Ipsius enim Archilochi de Pericle verba paullo inferius apposuit.

CCCLXVIII.

Καὶ φθειριῶσαν ὡς ὁ πρὶν Καλλισθένης.

Suidas v. *Καλλισθένης. φέρεται λόγος ὡς ὁ Καλλισθένης ὑπὸ φθειρῶν ὑπερβλύσεως καὶ ἐκβράσεως τὸν βίον καταστρέφει. καὶ μαρτυρεῖ ὁ ἴαμβος οὗτος Καὶ φθειριῶσαν ὡς ὁ πρὶν Καλλισθένης, περὶ τῆς ἰατρικῆς τέχνης, ὡς ἠμέλητο πάνυ.* Callisthenem dicit Olynthium, Aristotelis discipulum, cuius nota est historia ex Plutarcho Arriano, aliis. Comici poetae num sit versus, nunc mihi valde incertum videtur.

CCCLXIX.

Χαλκεὺς οἷά τις
γέμων καπνοῦ τε καὶ μαρίλης.

Suidas v. μαρίλη: ἀμαυρὸν πῦρ. ὁ χνοῦς καὶ τὸ λεπτότατον τῶν ἀνθράκων. Χαλκεὺς οἷά τις γέρων καπνοῦ καὶ μαρίλης. Addidi τε.

CCCLXX.

Μὴ πολλάκις πρὸς τὸν αὐτὸν δεῖ λίθον
παίειν ἔχοντα καιρὸν ὁμολογούμενον.

Suidas, Μὴ πολλάκις πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον παίειν ἔχοντα καιρὸν ὁμολογούμενον. Addidi δεῖ. Post πολλάκις fortasse excidit γάρ.

* CCCLXXI.

Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ περὶ τὸν βωμὸν βαστάζειν τὰς ἐπινοίας.

Zenobius I 66. Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ παρὰ τὸν βωμόν σε βουλεύειν: ὅτι μὴ χρὴ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασι βουλ. παρ' ὅσον καὶ οἱ τὰ ἱερεῖα προσάγοντες πρὸ τοῦ καλλιερῆσαι βουλεύονται. Diogen. II 14 pro παρὰ habet περί. In Bodl. i. 94 locus ita scribitur, ἀλλ' οὐδὲν δεῖ παρὰ τὸν βωμὸν τὰς ἐπινοίας. In Coisl. 16 praeterea βαστάζειν post βωμὸν additur, unde iam perfectus emergit tetrameter anapaesticus, antiquae comoediae poeta dignissimus.

CCCLXXII.

Zenobius I 93. Ἂν ἡ λεοντῆ μὴ ἐξίκηται, τὴν ἀλωπεκῆν πρόσαψον: ἂν μὴ φανερῶς δύνῃ βλάψαι, πανουργίᾳ χρῆσαι. Probabile est hisce in verbis latere aut tetrametrum iambicum:

Ἂν ἡ λεοντῆ μὴ 'ξίκητ' ἀλωπεκῆν πρόσαψον,

aut duos trochaicos dimetros:

Ἢν λεοντῆ μὴ 'ξίκηται,
τὴν ἀλωπεκῆν πρόσαψον.

Sed haec sane incerta sunt, praesertim cum pro πρόσαψον rectius fortasse scribatur πρόσραψον.

CCCLXXIII.

Zenobius III 51. *Εἷς ἀνήρ, οὐδεὶς ἀνήρ: παρόσον ὑπὸ ἑνὸς οὐδὲν κατορθοῦται.* A comico usurpatum esse alicubi indicari memini. Simile huic proverbio quod servavit Hesychius, *Ἐνουδέν: ἐπὶ τοῦ πολλοῦ λέγεται,* quae ita corrigo *Ἓν οὐδέν: ἐπὶ τοῦ ὀλίγου λέγεται.*

CCCLXXIV.

Ἐν δὲ διχοστασίῃ καὶ Ἀνδροκλέης πολεμαρχεῖ.

Zenobius III 77. *ἐν δὲ — πολεμαρχεῖ: ἐπὶ τῶν εὐτελῶν τῶν διὰ περιπέτειάν τινα τιμῆς ἀξιουμένων.* De Androcle cfr Ecphantidem fragm. inc. fab. III p. 14. Cratinum Seriph. II p. 133 et inc. fab. fragm. XXII p. 171. Suspicabar *κἂν* et *πολεμαρχοῖ.* Sed rectius fortasse apud Macarium Walzii ad Arsen. p. 229 legitur *διχοστασίῃσι.*

CCCLXXV.

Ἦτοι τέθνηκεν ἢ διδάσκει γράμματα.

Zenobius IV 17. *Ἦτοι τέθνηκεν ἢ διδάσκει γράμματα: τῶν μετὰ Νικίου στρατευσαμένων εἰς Σικελίαν οἱ μὲν ἀπώλοντο οἱ δὲ ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι καὶ τοὺς τῶν Σικελιωτῶν παῖδας ἐδίδασκον γράμματα.* Veri simile est haec ex comoedia petita esse brevi post Siciliensem cladem in scenam commissa.

CCCLXXVI.

Εἰ μὴ δύναιο βοῦν ἐλᾶν ἔλαυν' ὄνον.

Zenobius III 54. *Εἰ μὴ δύναιο βοῦν, ἔλαυν' ὄνον: ἐπὶ τῶν ὃ κατὰ δύναμιν ἔχουσιν πράττειν παρεγγυωμένων.* Coisl. 129 *ἔλαυνε δ' ὄνον.* Certa coniectura ante *ἔλαυνε* addidi *ἐλᾶν,* qua forma praeter Euripidem ex atticis scriptoribus usus est Cantharus comicus vol. II p. 835. Eandem Iacobsius restitui voluit Euripidi in Archelao fragm. II 5: *τέθριππ' ἐλῶντος ἡλίου κατὰ χθόνα.* Cod. *τεθριππεύοντος.* Sed hoc loco rectius scripseris *τέθριππ' ἔχοντος.* Notum est homericum *ἅρμα ἔχειν, ἵππους ἔχειν* etc.

CCCLXXVII.

Ἐκκέκοφθ' ἡ μουσική.

Zenobius III 99. *Ἐκκέκοφθ' ἡ μουσική: φασὶν ὅτι τῶν παλαιῶν ἐν τοῖς συμποσίοις φιλολόγῳ ζητήσει χρωμένων, οἱ ὕστερον τὰς μουσουργοὺς καὶ κιθαριστρίας καὶ ὀρχηστρίας ἐπεισήγαγον.*

CCCLXXVIII.

Zenobius IV 59. *Κορυδέως εἰδεχθέστερος — Κορυδεὺς ἐπὶ δυσμορφίᾳ ἐκωμῳδεῖτο καὶ αὐτὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ, ὧν ἕνα Ἀρχέστρατον εἶναί φασιν.* Hesychius, *Κορυδεύς: ὄνομα κύριον. οὗτος ἐκωμῳδεῖτο ἐπὶ δυσμορφίᾳ, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ.* De Archestratis attuli nonnulla ad Eupolin p. 537.

CCCLXXIX.

Ἀτὰρ ἐκ καθαρῶν ἀχύρων σῖτον τετρύγηκας.

Diogenianus III 13. *Ἀτὰρ ἐκ καθαρῶν ἀχύρων τετρύγηκας σῖτον: ἐπὶ τῶν μηδενὸς ἀγαθοῦ μεταλαγχανόντων.* Corrige ut supra adscripsi.

CCCLXXX.

Γέροντι μηδὲν μηδέποτε χρηστὸν ποιεῖν.

Diogenianus III 89. *γέροντι μηδὲν μηδέποτε χρηστὸν ποιεῖν: παραινεῖ μηδένα ἀκαίρως εὐεργετεῖν.* Transposui *μηδὲν μηδέποτε.* Compares cantiunculam popularem:

Μήποτ' εὖ ἔρδειν γέροντα, μηδὲ παῖδα βάσκανον,
μηδὲ δαψιλῆ γυναῖκα, μηδὲ γείτονος κύνα,
μὴ κυβερνήτην φίλυπνον, μὴ λάλον κωπηλάτην.

Ita enim haec scribenda videntur, quae servavit Suidas v. *ἄχρηστα*, v. *μήποτ' εὖ* et Diogenianus VI 61. Ad *δαψιλῆ γυναῖκα* cfr Epicharmus Stobaei Flor. LX 17.

CCCLXXXI.

Ἵππος με φέρει, βασιλεύς με τρέφει.

Diogenianus V 31. *Ἵππος με φέρει, βασιλεύς με τρέφει: Κορραῖόν τινά φασιν ὑπὸ Φιλίππου στρατευόμενον*

ἱππέα, τῆς μητρὸς δεομένης αἰτήσασθαι ἄφεσιν τῆς στρατείας, εἰπεῖν τοῦτο. Si recte haec ex comoedia derivata esse conieci, ad mediam comoediam referenda fuerit.

CCCLXXXII.

Μηδέποτε μηδεὶς γένοιτο Μεγαρέων σοφώτερος.

Diogenianus VI 57. *Μηδέποτε μηδεὶς Μεγαρέων γένοιτο σοφώτερος: ἐπὶ τοῦ ἀναισθήτου. χαριεντιζόμενοι δὲ τοῦτο ἔλεγον.* Verba *Μεγαρέων γένοιτο* transposui. Cfr Hist. crit. p. 20 sq.

CCCLXXXIII.

Ἐκ τῆς αὐτῆς ψιάθου γεγονώς.

Appendix proverb. Goetting. II 47. *Ἐκ τῆς αὐτῆς ψιάθου γεγονώς: ἐπὶ τῶν παραπλησίων καὶ ὁμοίων.*

CCCLXXXIV.

Appendix Proverb. Goetting. IV 11. *Ὀβολὸν εὗρε Παρνύτης: Καλλίστρατος Ἀθήνησι πολιτευσάμενος, ἐπικαλούμενος Παρνύτης, μισθὸν ἔταξε τοῖς δικασταῖς καὶ τοῖς ἐκκλησιασταῖς· ὅθεν σκωπτόντων αὐτὸν τῶν κωμικῶν εἰς παροιμίαν ἦλθε τὸ γελοῖον.* Nihil est illud *Παρνύτης*, pro quo Erasmus Adag. II 7 50 exhibet *Παρνοίτης*. Ad verum ducere videtur Hesychius, *Παρνόπη: Καλλίστρατος Ἀθηναῖος.* Fortasse igitur *Παρνοπὶς* legendum, quod femininum esse potest nominis *πάρνοψ*. Causam cognominis vix quisquam hodie eruet, cum ne illud quidem constet, quis fuerit ille qui iudicialem et ecclesiasticum obolum invenisse dicitur Callistratus. Ea de re quaerere instituit Boeckhius Oecon. Att. I p. 246 et 250. Probabile tamen notari Callistratum eum quem passim comici ludibrio habuerunt (v. vol. III p. 209) h. e. Callicratis filium, Aphidnensem, cuius pater quum Aristotele teste apud Suidam s. v. *ὑπὲρ τὰ Καλλικράτους* vol. III p. 546. iudicum mercedem supra modum auxisset, filius eius postea contrariam rationem sequutus eam a tribus obolis ad unum minuendam suasisse videri potest. Idque

ipsum notasse videtur poeta comicus, cuius verba attulit paroemiographus. Nisi is forte *Καλλικράτης* scripsit, quod nomen frequentissime cum Callistrati nomine commutatum est. Vide Prellerum de Polemone p. 174. Ita Callicrates mercedem illam quae ante eum duobus obolis constabat, uno obolo auxisse diceretur. Idque verum puto.

** CCCLXXXV.

Themistius Or. XXI p. 262 C: *οἷα δὲ λέγει ὁ μάγειρος ὁ κωμῳδικός, οὐδὲ ἐκεῖνα πάνυ ἐλυσιτέλει πυνθανομένῳ, ἀλλ' ἐπέτριβε τοὺς δαιτυμόνας ἐξαλλάττων τὰ ἡδύσματα. ἀλλ' οὐκ ἐνταῦθα Καρίωνος τὸ κακὸν τὸ μέγα, ὅτι μοχθηρὰ ἡ τέχνη αὐτοῦ καὶ ἀλλόκοτος, ἀλλ' ὅτι πονηρὸν ἀνθρώπιον ἦν καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ ἔργῳ εἰς τὰς οἰκίας παρερχόμενον, ἀλλ' ἵνα λαλήσῃ καὶ ψιθυρίσῃ καὶ διαβάλῃ καὶ ἐξενέγκῃ οὐχ ὅσα μάγειρον εἰκὸς μαστιγίαν, ὃς δικαίως ἐκρέματο ἂν οὕτω τύχῃ, διὰ τὴν χρηστὴν φιλομάθειαν, ἐν τῇ σπυρίδι. ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπόρρητα τῆς οἰκίας, οὐδ' ὅσα ἀκήκοε μόνον, ἀλλὰ πολλὴ ἡ προσθήκη καὶ ἡ τῶν κακῶν ἐποικοδόμησις. ἀλλ' ὦ μοχθηρὲ καὶ ἀπόπληκτε Καρίων, ἀκήκοας ὅτι ὁ δεῖνα λιβανωτοῖς τοῖς θεοῖς ἔθυσε· λέγε οὖν ὅτι λιβανωτοῦ· μόνον γὰρ τοῦτο ἀκήκοας· καὶ μὴ ὅτι παμμέλανας ταύρους, μηδὲ ὅτι κριοὺς ἐκτομίας. σὺ δὲ καὶ εἴδωλα καταλέγεις, ὅσα ἐκίνησε τὸν Πλούτωνα γοητεύσας· ἔπειτα ἂν μὲν ἀγαθὸν πύθῃ, στεγανὸς εἶ καὶ Ἀρεοπαγίτου σιωπηλότερος· ἐὰν δέ τινος κακοῦ ἐπιλάβῃ, Ἰλιάδα ἐξ αὐτοῦ ποιεῖς καὶ Ὀδύσσειαν, πολλὰ οὔτ' αὐτὸς ἀκούσας οὔτε παρακούσας, ἀλλ' αὐτὸς τεκὼν καὶ αὐτὸς ὑφήνας.* In his quod importunus iste coquus *κριοὺς ἐκτομίας* commemorasse dicitur, haud incommode admoveas Antiphanis Cycl. II 3: *αἶξ οὐρανία, κριὸς τομίας, κάπρος ἐκτομίας.* Postrema verba ita leniter immutata, *αὐτός τε τεκὼν καὐτὸς ὑφήνας*, fortasse ipsa etiam ex poeta aliquo assumpta sunt. Ceterum Cario, quem hic coqui partes sustinere videmus, alias in media novaque comoedia fere servi personam tuetur.

CCCLXXXVI.

Hesychius, *Περισχαδόν: τὸν ὑποκρινόμενον τὸν Περσέα ὡς πτωχὸν καὶ φησίμορφον, ψίαθον, ἐν ᾧ περιειλοῦσι τὰς ἰσχάδας.* Apertum est risisse poetam histrionis, qui Persei partes actitaverat, paupertatem et macilentiam. Pro *φησίμορφον* enim legendum *φθισίμορφον.* Sed *περισχαδόν,* quamquam varia tentavi, expedire non licuit. Ante *ψίαθον* incipere videtur novus articulus. Quae si vera est coniectura, vox glossematica exciderit necesse est.

* CCCLXXXVII.

Hesychius, *Σπερχυλλάδην κέκραγας: ἀγανακτήσας ὑλακτεῖς ἄγαν. παρὰ τὸ σπέρχεσθαι.* Iniuria interpretes *σπερχυλλάδην,* quod rectissime formatum est, in corruptelae suspicionem adduxerunt.

CCCLXXXVIII.

Etymol. M. p. 262 12: *δεῖν — ὥσπερ ἀπὸ τοῦ πλέον γίνεται κατὰ κρᾶσιν τοῦ ε καὶ ο εἰς ει δίφθογγον πλεῖν σταδίον λαλίστερα* (Aristoph. Ran. 91) — *οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ δέον γίνεται δεῖν. Δεῖν τόδε γενέσθαι.*

EPIMETRA.

EPIMETRUM I.

(ad p. 133)

Thessali quantum magicarum artium usum habere existimati sint etiam illud indicio est, quod Lacedaemonii, cum Pausaniae nefarie occisi simulacro vexarentur, oraculi iussu ex Thessalia psychopompos accessiverunt, qui iratam animam incantationibus placarent. Scholiasta Eurip. Alc. 1138: *ψυχαγωγοί τινες γόητες ἐν Θεσσαλίᾳ οὕτω καλούμενοι, οἵ τινες καθαρμοῖς τισι καὶ γοητείαις τὰ εἴδωλα ἐπάγουσί τε καὶ ἐξάγουσιν. οὓς καὶ Λάκωνες μετεπέμψαντο ἡνίκα τὸ Παυσανίου εἴδωλον ἐξετάραξε τοὺς προσιόντας τῷ ναῷ τῆς Χαλκιοίκου.* His uti licebit ad sanandum Plutarchi locum in libro de S. N. V. p. 560 f: *Σπαρτιάταις χρησθὲν ἱλάσασθαι τὴν Παυσανίου ψυχήν, ἐξ Ἰταλίας μεταπεμφθέντες οἱ ψυχαγωγοὶ καὶ θύσαντες ἀπεσπάσαντο τοῦ ἱεροῦ τὸ εἴδωλον.* Ubi iam nemo dubitabit quin pro *ἐξ Ἰταλίας* scribendum sit *ἐκ Θετταλίας*. Ac ne quis Plutarchum diversam a ceteris famam sequutum esse in animum inducat, ipse scholiasta Euripidis addit exposuisse ea de re Plutarchum *ἐν ταῖς Ὁμηρικαῖς μελέταις*. Accedit quod de praecipua quadam Italorum artis magicae peritia nemo quidquam tradidit.

EPIMETRUM II.

MENANDER IMITATOR EURIPIDIS.

Menandrum Euripidis, quem unice admirabatur, imitatorem fuisse acerrimum et veteres et recentiores intellexerunt; cuius imitationis quae adhuc reperiuntur vestigia, cum

omnia quae ad hanc causam pertinent nondum a quoquam collecta esse videam, paullo accuratius indicari non inutile fuerit.

I. Menander *Ἡνιόχῳ* fragm. II p. 127: *οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ περιπατῶν θεός.* Euripides Hippol. 106: *οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεός.*

II. Menander *Θαΐδος* fragm. II p. 132: *φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί.* Eadem Euripidi tribuuntur a Socrate H. E. II 16.

III. Menander *Θεοφορουμένης* fragm. III p. 134: *ὁ πλεῖστον νοῦν ἔχων μάντις τ' ἄριστός ἐστι σύμβουλός θ' ἅμα.* Euripides Helen. 766: *γνώμη τ' ἀρίστη μάντις ἥ τ' εὐβουλία.*

IV. Menander *Καρχηδονίου* fragm. II p. 145: *αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ ποτ' ἐγένετο, ἀλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες ἢ πιστεύομεν.* Eadem Euripidis sententia. Vide ad no. XII.

V. Menander *Καρχηδονίου* fragm. VI p. 146: *Χρεία διδάσκει κἂν ἄμουσος ᾖ σοφόν.* Euripides Telepho fragm. X: *χρεία διδάσκει κἂν βραδύς τις ᾖ σοφόν.*

VI. Menander *Μέθης* fragm. II p. 162: *τὰ τῆς θεοῦ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς.* Euripides Iphig. Taur. 467: *τὰ τῆς θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς ἔχῃ καλῶς.*

VII. Menander *Παρακαταθήκης* fragm. I p. 183: *ταὔτ' ἔχοντα γράμματα τὴν προσαγόρευσιν οὐ σφόδρ' εὔσημον ποιεῖ.* Euripides Hippol. 385: *οὐκ ἂν δύ' ἤστην ταὔτ' ἔχοντε γράμματα.*

VIII. Menander *Ναυκλήρου* fragm. I p. 174: *ἥκει λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος.* Euripides Troad. in. *ἥκω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος.*

IX. Menander *Πλοκίου* fragm. X p. 195: *οὐκ ἔστι βίον εὑρεῖν ἄλυπον οὐδενός.* Eadem Euripidis sententia. V. Matthiae p. 381.

X. Menander *Πλοκίου* fragm. XI p. 195: *ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται.* Euripides Phoenic. IV 7: *ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνήρ* etc.

XI. Menander *Ὀργῆς* fragm. V p. 180: *οὐκ ἔστι μοι-*

χοῦ πρᾶγμα τιμιώτερον. Euripides fragm. p. 365: οὐκ ἔστιν ἀρετῆς κτῆμα τιμιώτερον.

XII. Menander inc. fab. CXII p. 261: ἔστιν δὲ μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός· ἡ μὲν γὰρ αὑτῆς οἶδεν υἱὸν ὁ δ' οἴεται. Euripides fragm. p. 435: μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός, ἡ μὲν γὰρ αὑτῆς οἶδεν ὄνθ', ὁ δ' οἴεται. Nisi forte apud Stobaeum, qui Menandri locum servavit, in nomine erratum est. Cfr Matthiae.

XIII. Menander inc. fab. CXXII p. 263: ἔξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὐτυχεῖν λαμπροί, τὰ δ' ἔνδον πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι. Euripides Androm. 330: ἔξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὖ φρονεῖν λαμπροί, τὰ δ' ἔνδον πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι.

XIV. Menander inc. fab. CXLII p. 267: αἰσχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ, μή μ' ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ. Plutarchus de *El* Delph. p. 384 d: στιχιδίοις οὐ φαύλως ἔχουσιν — ἐνέτυχον πρώην, ἃ Δικαίαρχος Εὐριπίδην οἴεται πρὸς Ἀρχέλαον εἰπεῖν· Οὐ βούλομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ, μή μ' ἄφρονα κρίνῃς ἢ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ. Quos versus non recte Welckerus Tragod. II p. 707 ad Archelaum fabulam rettulit et ab ipso Archelao Cissei munera spernente pronunciatos esse existimat. Nam etsi primus versus in hanc sententiam accipi possit: *nolo ipse pauper a beato muneribus affici*, non recte tamen id fieri alter versus docet clarissime. Plutarchus autem nihil dicere videtur nisi hoc, Dicaearchum existimasse Euripidem his versibus in nescio qua fabula usum esse respectu Archelai, Macedonum regis, apud quem tum, quum fabulam ex qua illi versus petiti sunt ageret, Euripides versabatur.

XV. Menander inc. fab. CLXIV p. 271: μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν, γῆρας ψέγοντες καὶ πολυχρόνιον βίον. Euripides Alcest. 668: μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν, γῆρας ψέγοντες καὶ πολὺν χρόνον βίου.

XVI. Menander fab. inc. CCXLIII b. p. 288: μάντις τ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς. Idem Euripidis versus est fab. inc. CXXVIII. Fortasse ex Polyido petitus est.

XVII. Menander inc. fab. XXIII p. 240: *λύπης ἰατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος.* Idem LXXXIV p. 256: *οὐκ ἔστιν ὀργῆς, ὡς ἔοικε, φάρμακον, ἀλλ' ἢ λόγος σπουδαῖος ἀνθρώπου φίλου.* Euripides fragm. inc. fab. LXXV: *οὐκ ἔστι λύπης ἄλλο φάρμακον βροτοῖς ὡς ἀνδρὸς ἐσθλοῦ καὶ φίλου παραίνεσις.* Idem inc. fab. CXVIII: *ἀλλ' ἄλλ' ἐπ' ἄλλῃ φάρμακον κεῖται νόσῳ, λυπουμένῳ μὲν μῦθος εὐμενὴς φίλων.*

XVIII. Menander inc. fab. II p. 227: *ἔσπασας τὸν ἀέρα, τὸν κοινόν, ἵνα σοι καὶ τραγικώτερον λέγω.* Respexit locos Euripidis qualis est in Helen. 912: *κοινός ἐστιν οὐρανὸς πᾶσιν βροτοῖς.*

XIX. Menander inc. fab. CDXL p. 319: *ἐρᾷ μὲν ὄμβρων γαῖα.* Euripides inc. fab. III 7: *ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ' ὅταν ξηρὸν πέδον κτλ.* Nisi forte scholiastes Hesiodi, qui huius dicti auctorem Menandrum citat, in nomine poetae erravit.

Possem his alia addere ex sylloge sententiarum *μονοστίχων* petenda. Sed cum illa moralium dictorum farrago ex diversis poetis consarcinata sit, horum ratio minus certa est. In tanto igitur Menandri Euripidem sectandi studio non mirum est satis magnam dictionum sententiarumque copiam in Terentii, dimidiati Menandri, fabulis reperiri, quae miro quodam consensu cum Euripideis conspirant; quam rem uno alteroque exemplo ex Andria confirmabo. Igitur apud Terentium II 5 haec habes:

verum illud verbum est, vulgo quod dici solet,
omnes sibi malle melius esse quam alteri.

Quae plane congruunt cum Euripideis in Med. 84:

ἄρτι γιγνώσκω τόδε
ὡς πᾶς τις αὑτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ.

Ubi quum Brunckius Terentium Euripidis verba expressisse dixisset, scienter monuit Wyttenbachius Bibl. crit. II 1 p. 45 non ab ipso Euripide latinum comicum, sed ab eius aemulo Menandro haec sumpta esse. Porro Andr. IV 1 16:

atque aliquis dicat, nihil promoveris,
multum molestus certe ei fuero.

Haec etiam a Menandro ducta sunt, qui Euripidis Hippol. 1297 sententiam expresserat: *καίτοι προκόψω γ' οὐδέν, ἀλγυνῶ δέ σε.* Eodem rettulerim Andr. V 4 17:

Si mihi perget quae volt dicere, ea quae non volt audiet.

Quae comparabam cum Euripidis Alcest. 720: *εἰ δ' ἡμᾶς κακῶς — ἐρεῖς, ἀκούσει πολλὰ καὶ ψευδῆ κακά.* Sed huius sane sententiae usus latius patet. Ut alios mittam vide Caecilium apud Gellium N. A. VII 7. Quamquam etiam hunc ad strenuam Menandri imitationem se composuisse cum aliunde constat, tum ex eo intellegitur, quod in huius quoque poetae reliquiis haud paucae reperiuntur sententiae, quas ipse ex Menandro, Menander autem ex Euripide derivaverat. Ex quo genere est fragmentum apud Cicer. Tusc. IV 32: *Amorem deûm qui non summum putat, aut stultum aut rerum esse imperitum existimat, cui in manu sit, quem esse dementem velit, quem sapere, quem sanari* etc. Quae iam alii composuerunt cum Euripidis Augae fragm. 11: *Ἔρωτα δ' ὅστις μὴ θεὸν κρίνει μέγαν καὶ τῶν ἁπάντων δαιμόνων ὑπέρτατον, ἢ σκαιός ἐστιν ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.*

EPIMETRUM III.

(ad pag. 315)

Apollinis Agyei, de quo quantum satis est O. Müllerus de Doribus vol. I p. 299 disseruit, crebram in tragoediis et comoediis Graecorum fuisse memoriam pervulgatum est. At minus nota sunt quae leguntur apud Helladium in Photii Bibl. p. 535 33 ed. Bekk. ex quibus Apollinis illius aram etiam Loxiae nomine nuncupatam fuisse discimus. Sic enim scribit: *τὸν Λοξίαν προσεκύνουν, ὃν πρὸ τῶν θυρῶν ἕκαστος ἱδρύοντο, καὶ πάλιν βωμὸν παρ' αὐτῷ στρογγύλον*

ποιοῦντες καὶ μυῤῥίναις στέφοντες ἵσταντο οἱ παριόντες, τὸν δὲ βωμὸν ἐκεῖνον ἀγυιὰν (leg. *Ἀγυιᾶ ἢ*) *Λοξίαν ἐκάλουν, τὴν τοῦ παρ' αὐτοῖς θεοῦ προσηγορίαν νέμοντες τῷ βωμῷ.* Accedit testimonium Photii Lex. p. 230 11: *εἰώθασι τὸν πρὸ θυρῶν τῶν ἱδρυμένου βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος Λοξίαν καὶ Ἀπόλλω προσαγορεύειν καὶ Ἀγυιᾶ.* Hinc lux oboritur Menandri fragmento alias inexplicabili, quod apposui p. 280:

Καθεδοῦμαι δ' ἐνθαδί
τὸν Λοξίαν αὐτὸν (leg. *τοῦτον*) *καταλαβών.*

Quibus ad amussim respondent haec Plautina ex Mostell. V, 1, 45:

faciundum edepol censeo;
ego interim hanc aram occupabo.

Ac nescio an eiusdem observationis ope etiam alius Menandri locus explicari et emendari possit, quem supra exhibui p. 83. Videlicet apud Terentium Andr. IV 3 11. Davus Mysidi puerum recens natum ante ianuam humi depositurae haec dicit:

Ex ara hinc sume verbenas tibi,
atque eas substerne.

Ubi Donatus ex Menandro haec affert verba miris modis depravata: *κοκεξίας σὺ μυῤῥίνας χχσδιέτεινε.* Quorum etsi perdifficilis est emendatio, vix tamen dubitari potest quin hunc fere in modum Menander scripserit:

ἀπὸ Λοξία σὺ μυῤῥίνας τασδί [*λαβών*]
ὑπότεινε.

Loxiae quidem nomen hic latere certissimum est. Ac favet huic coniecturae quod eodem loco Donatus addit: *ex ara, scilicet Apollinis, quem Δήλιον Menander vocat.* Quo loco cum veteres editiones et codices pro *Δήλιον* habeant *cassion*, id ipsum *Λοξίαν* potius quam *Δήλιον* scribendum esse apertum est.

EPIMETRUM IV.

In fragmentis Menandri cum alia consulto omisi quae iniuria mihi huic poetae tribui videbantur, tum etiam illud quod Schneidewinus Coniect. crit. p. 117 commemoravit ex incerto grammatico apud Cramerum Anecd. Oxon. IV p, 254 21. ubi haec leguntur: *Μενάνδρου· Οὐκ ἔστιν ἀνοίας οὐδὲν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ τολμηρότερον. Γῆρας λεόντων κρεῖσσον ἀκμαίων νεβρῶν.* Ex his quae primo loco afferuntur, Menandri esse verba etiam aliunde constabat; et recepta sunt in huius fragmentis p. 277. Sed alterum quod his subiicitur,

Γῆρας λεόντων γῆρας ἀκμαίων νεβρῶν,

neque Menandri neque alius poetae comici fragmentum esse, vel productio primae syllabae in *ἀκμαίων* docet. Accedit indubitabile testimonium Stobaei Floril. CXV 14 eundem hunc versum afferentis praescripto nomine *Ἱπποθόωντος*. Sed is ipse Hippothoon quis fuerit, non compertum habeo. Laudatur idem a Stobaeo etiam aliis locis. Primum Tit. XXII 25 *Ἱπποθόωντος·*

Ἄνθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης.

Idem versus est in Menandri gnom. monost. 8. Porro Tit. XXXVIII 15:

Φθόνος κάκιστος κἀδικώτατος θεός,
κακοῖς τε χαίρει κἀγαθοῖς ἀλγύνεται.

Quibus quae subiiciuntur duo fragmenta nullo auctoris nomine adscripto, fortasse ad eundem poetam referenda sunt:

Οὐδεὶς ἂν εἴποι κεῖνον ἄνθρωπον κακῶς,
οὐδ' εἰ φθόνου γένοιτο δυσμενέστερος.
Χρὴ δ' ἢ λέγειν τι χρηστὸν ἢ λέγουσιν εὖ
μὴ δυσμεναίνειν τῷ φθόνῳ νικώμενον.

Porro Tit. LXVII 14 *Ἱπποθόωντος·*

Ἄριστον ἀνδρὶ κτῆμα συμπαθὴς φίλος.

Quem versum ab Arsenio Hipponacti attribui annotavit Gais-

fordus. Denique idem ille Hippothoon sub Hippothoi nomine latet Tit. LXVIII 24:

Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκ ἔτ' ἔστ' ἐλεύθερος,

et Tit. LXXXIII 15:

Παίδων κρατεῖν δεῖ τῶν νεωτέρων σοφούς.

Horum versuum prior ab Stobaeo Tit. LXVII 13 cum duobus aliis ex Euripidis Antigona affertur. Itaque quo minus huic poetae tribuatur non impedio. Sed altero loco itidem Hippothoontis nomen reponendum videtur. Quod enim Photius quoque Bibl. p. 115 4 Hippothoum in poetis, ex quibus Stobaeus Florilegium suum consarcinavit, commemorat, nullam vim habet. Sed alius praeterea Stobaei locus est, cui male Hippothoi nomen adscriptum videtur, CXV 13. ubi hic illi versus tribuitur:

Πανρολόγοι πολιαὶ ταὶ γήραος ἄνθεα θνατοῖς.

Quo loco Hippothoi nomen vel eam ob causam suspectum est, quod proxime sequitur Hippothoontis fragmentum illud quod nobis haec commentandi opportunitatem praebuit, *κρεῖσσον λεόντων γῆρας ἀκμαίων νεβρῶν.* Manifestum est librarii oculos ad sequens Hippothoontis nomen aberrasse, omisisse autem nomen eius poetae, qui illius versus auctor habendus est. Neque eam vanam suspicionem esse docet cod. Voss. in quo pro *Ἱπποθόου* liquido *Εἰρήνης* nomen scriptum est. Hoc *Εἰρήνης* autem nemo facile dubitabit quin ex *Ἠρίννης* nomine corruptum sit. Ita igitur novum lucramur fragmentum eximia poetriae Lesbiae laude haud quaquam indignum:

Πανρολόγοι πολιαὶ τῶ γήραος ἄνθεα θνατοῖς.

Ita enim corrigendum est. Atque ad eandem rationem refingendum est idem *Εἰρήνης* nomen *) in hoc Stobaei Flor. CXVIII 4:

Τοῦτό κεν εἰς ἀΐδαν κενεὰ διανήχεται ἀχώ·
σίγα δ' ἐν νεκύεσσι, τὸ δὲ σκότος ὄσσε κατέρρει.

---

*) De hoc admonui iam olim in epistola ad N. Bachium data, qui commemoravit illam coniecturam ad Philetae fragm. p. 272. Ignoravit hoc Schneidewinus Delect. poet. p. 323.

Quae qui suo more i. e. elegantissime ita transtulit Grotius:

Infernas ad Ditis aquas vox transit inanis:
triste silent umbrae: caligant lumina nocte,

scite et commode *transit* posuit pro eo quod in graecis ad meum sensum parum eleganter scriptum legitur, *διανήχεται*. Quod etsi probae notae verbum est, inepte tamen *ἀχὼ* ad inferos dicitur *διανήχεσθαι*, pro quo potius *διανίσσεται* poetriam scripsisse suspicor. Praeterea in eiusdem versus initio fortasse *τούτῳ κὴς ἀΐδαν* vel certe *τοῦτο καὶ εἰς ἀΐδαν* scribendum est.

EPIMETRUM V.

DE LEGE QUADAM METRICA AB IAMBOGRAPHIS GRAECIS OBSERVATA.

Quem supra p. 370 adscripsi Solonis versum notissimum, *ἀρχῶν ἄκουε καὶ δικαίως κἀδίκως*, in eo recte quidem Schneidewinus *ἀρχῶν* scribendum esse vidit pro eo quod vulgo legitur *ἄρχων*, sed praeterea necessario corrigendum erat *καὶ δίκαια κἄδικα*, quemadmodum verissime scriptum extat in versu ad Solonei trimetri imitationem facto in Append. proverb. Goetting. II 100: *δοῦλε, δεσποτῶν ἄκουε καὶ δίκαια κἄδικα.* Cfr Sophoclis Antig. 666: *τοῦδε* (*ἄρχοντος*) *χρὴ κλύειν καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τἀναντία.* Caussa autem haec est, quod quam legem in quinto trimetri pede a tragicis poetis observatam esse acutissime perspexit Porsonus, eandem iam antea antiquiores iambographi tam severe sequuti sunt ut ne eas quidem exceptiones, quas tragicis Porsonus concessit, admisisse videantur. Antiquiores iambographos cum dico, Archilochum Anacreontem Solonem et Simonidem in mente habeo; quibus addendus fortasse etiam Hipponax, cuius poetae ex iis carminibus, quae puris trimetris composita erant, etsi perpauca servata sunt fragmenta *),

*) V. Schneidewini Delect. p. 220. ubi quod Fragm. 48 legitur *ὅς που* in *ὅς κου* et *θεῖαν* in *θείην* mutandum.

nihil tamen caussae est quin et ipse eam legem constanter sequutus esse statuatur. Obstare quidem videtur versus a Stobaeo Flor. LXXII 5 servatus: *τρόπον γυναικὸς χρηστὸν ἔνδον λαμβάνειν.* Sed videamus locum integrum. Stobaeus igitur in titulo qui inscriptus est: *ὅτι ἐν τοῖς γάμοις οὐ τὴν εὐγένειαν οὐδὲ τὸν πλοῦτον χρὴ σκοπεῖν, ἀλλὰ τὸν τρόπον,* hos posuit Hipponactis versus:

Γάμος κράτιστός ἐστιν ἀνδρὶ σώφρονι,
τρόπον γυναικὸς χρηστὸν ἔνδον λαμβάνειν·
αὕτη γὰρ ἡ προὶξ οἰκίαν σώζει μόνη.
*ὅστις τρυφῶσαν *) τὴν γυναῖκ᾽ ἄγει λαβών,*
σύνεργον οὗτος ἀντὶ δεσποίνης ἔχει
εὔνουν βεβαίαν τ᾽ εἰς ἅπαντα τὸν βίον. *)

Recte vidit Valckenarius apud Gaisfordum a versu tertio novum fragmentum incipere. Itaque Hipponactis nomen non ad tres primos versus, qui comici poetae esse videntur, pertinere suspicor, sed ad proxime sequentes, ita tamen, ut post primum secundi fragmenti versum, si modo is recte a me emendatus est **), duo ad minimum versus excidisse statuatur. Ac fortasse ne hi quidem versus Hipponacti tribuendi sunt, a cuius poesi eiusmodi sententias *βιωφελεῖς* alienas fuisse putaverim. Certe vehementer discrepant a forti et alacri spiritu, qui in ceteris huius poetae carminibus regnat. In Stobaei margine quam frequentes sint in auctorum nominibus errores nemini ignotum est; neque male, ut equidem opinor, Hipponacti Hippothoontis nomen substituas, quae nomina etiam alio Stobaei loco permutantur. V. Epimetr. IV.

---

*) Vulgo legitur *ὅστις δὲ τρυφερῶς τὴν γυναῖκα* etc. quod num recte emendaverim ipse dubito.

**) Post *βεβαίαν* addidi *τέ.* Ipsam sententiam copiose explicuit Hierocles apud Stobaeum Serm. LXXXV 21 (p. 192 Gaisf.) ubi pro *μηδ᾽ ὅπως τετριμμένη κυοφορίαις* scribendum *μηδέπω κτλ.* et pro *εἰ δὲ παρήκοι,* quod non recte Bentleius correxit, *εἰ δὲ παρείκοι, si res ita tulerit,* cll. Sophocle Phil. 1037 et Thucydide III 1.

Redeo ad ceteros iambographos, quorum prorsus singulare fuit in iambicis versibus struendis artificium, ut neque anapaestum neque dactylum, Simonides autem ne tribrachum quidem nisi rarissime admiserit. Eius unum quod certum et indubitatum est exemplum reperi in versu apud schol. Euripidis Phoen. 215: τί ταῦτα διὰ μακρῶν λόγων ἀνέδραμον; Ita enim recte Matthiae edidit ex codd. pro τί ταῦτα τῶν μακρῶν etc. Hoc igitur exemplo tueri licet quam supra vol. III p. 431 in carmine de Mulier. vs. 43 feci coniecturam, ubi quum vulgo editum sit: τὴν δ' ἔκ τε σποδιῆς καὶ παλιντριβέος ὄνου, scribendum esse suspicatus sum ἔκ τε πολιῆς. Quamquam possis etiam, sed cum minore probabilitate: τὴν δ' ἔκ τε πελλῆς (de quo vide quae l. l. dixi), vel τὴν δ' ἐκ σποδείης, quod adiectivum a σποδὸς recte formari posse non dubium est *). Aliquanto plus sibi indulsit Archilochus, qui dactylum vel tribrachum in iis quos superstites habemus trimetris iambicis quater admisit. Fragm. XVII 2: οὐδ' ἐρατός, οἷος ἀμφὶ Σίριος ῥοάς **). Fragm. XIX: κλαίω τὰ Θασίων, οὐ τὰ Μαγνήτων κακά. Fragm. XXI 3: θεῶν ἔργα, μεγάλης δ' οὐκ ἐρῶ τυραννίδος. Fragm. XX: ὁ δ' Ἀσίης καρτερὸν μηλοτρόφου. Nam aliud fragmentum a Schneidewino omissum apud Aristot. Polit. VIII p. 1328: σὺ γὰρ δὴ περὶ φίλων ἀπήγχεο, ad trochaicos potius quam ad iambicos numeros revocaverim. Satis enim probabile est haec verba ex praeclaro illo carmine petita esse cuius hoc est initium: Θυμὲ θύμ', ἀμηχάνοισιν ἄλγεσιν κυκώμενε etc. Cui coniecturae ipsa Aristotelis verba fidem faciunt, ex quibus intellegitur suum ipsius animum poetam compellare. Ita enim ille disserit: πρὸς γὰρ τοὺς

---

*) Consulto omisi Simonidis versum apud Etymol. M. p. 634 6: καὶ τῆς ὄπισθεν ὀρσοθύρης ἠλσάμην, ubi ὀρσοθυρίδος tentabam. Dixit de hoc versu alicubi Lobeckius, sed locum non meminis.

**) Ad hunc locum refero glossam Hesychii, Ἀμφ' Ἀκίριος ῥοάς: Ἄκιρις ποταμός, ex qua satis memorabilem lectionis varietatem nanciscimur. Acirin fluvium prope Heracleam memorant Strabo VI p. 264 et Plinius HN. III 11 15.

συνήθεις καὶ φίλους ὁ θυμὸς αἴρεται μᾶλλον ἢ πρὸς τοὺς ἀγνῶτας, ὀλιγωρεῖσθαι νομίσας. διὸ καὶ Ἀρχίλοχος προσηκόντως τοῖς φίλοις ἐγκαλῶν διαλέγεται πρὸς τὸν θυμόν· Οὐ γὰρ δὴ περὶ φίλων ἀπάγχεο. Quae non intellegi possunt nisi ita correcta:

Σὺ γὰρ δὴ περὶ φίλων ἀπήγχεο.

Quibus verbis ingratum animum amicis exprobrat, pro quibus saepe vitae discrimen se adiisse dicit.

Quod de Simonide dixi, non vereor ne quis tales mihi versus obvertat, quales sunt e. c.

Χωρὶς γυναικὸς θεὸς ἐποίησεν νόον.
Δήνεα τε πάντα καὶ τρόπους ἐπίσταται.
Ἐχθρὸν συνοικητῆρα δυσμενέα θεόν.

Contractionibus enim frequentissime usus est Simonides, etiam in iis vocabulis, in quibus alii poetae eas non admiserunt, ex quo genere est Fragm. I vs. 3:

νόος δ' οὐκ ἔπ' ἀνθρώποισιν· ἀλλ' ἐφήμεροι.

Quo in versu ne negationem cum Schneidewino deleatur, ipsa sententia obstat. Atque in eodem carmine vs. 9 nisi fallit coniectura *νέωτα* duabus syllabis efferendum est. Totus locus hic est:

ἐλπὶς δὲ πάντας κἀπιπειθίη τρέφει
ἄπρηκτον ὁρμαίνοντας. οἱ μὲν ἡμέρην
μένουσιν ἐλθεῖν, οἱ δ' ἐτέων περιτροπάς.
νέωτα δ' οὐδεὶς ὅστις οὐ δοκέει βροτῶν
πλούτῳ τε κἀγαθοῖσιν ἵξεσθαι φίλος.

In postremis non sententia tantum vacillat, sed etiam oratio habet in quo haereas. Prorsus enim incredibile est *νέωτα ἐλθεῖν* poetam dixisse pro eo quod usus postulat *εἰς νέωτα ἐλθεῖν.* Atque id ipsum reponendum est, sed ita ut etiam secundus versus corrigatur hoc modo:

ἐς νέωτα δ' οὐδεὶς ὅστις οὐ δοκέει βροτῶν
Πλούτῳ τε καὶ θεοῖσιν ἵξεσθαι φίλος.

In his *Πλοῦτος καὶ θεοὶ* eodem modo dictum est, ut *Ζεὺς καὶ θεοί*, *Pindarus et lyrici*, alia. Plutum autem non quarumlibet divitiarum, sed opulentiae ex agrorum cultu red-

undantis datorem intellego. De agricola enim potissimum loqui videtur Simonides, qui illis versibus eam reddidit sententiam, quam Graeci notissimo proverbio, quo etiam Philemon Hypobol. I p. 29 usus est, ita expresserunt:

ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωτα πλούσιος.

Quae ita explicat Zenobius II 43: ἐπὶ τῶν ἐλπίδι μὲν ἀεὶ τρεφομένων ἀπαλλάττεσθαι τῶν δεινῶν, τοῖς αὐτοῖς δὲ πάλιν περιπιπτόντων. Νέωτα autem duabus syllabis extulit etiam Theocritis Idyll. XV 143: ἵλαθι νῦν φίλ' Ἄδωνι καὶ εἰς νέωτ' εὐθυμήσαις.

Corollarii loco his alias quasdam de Simonidis carminibus coniecturas addam, quorum de reliquiis etsi recentissimae aetatis critici optime meriti sunt, haud pauca tamen restant quae nitorem eximiorum carminum obscurant. Carm. I 22 sq.

εἰ δ' ἐμοὶ πιθοίατο,
οὐκ ἂν κακῶν ἐρῷμεν, οὐδ' ἐν ἄλγεσιν
κακοῖς ἔχοντες θυμὸν αἰκιζοίμεθα.

Postrema alii aliter emendare conati sunt, quorum coniecturas qui merito reiecit Schneidewinus, fortasse ne ipse quidem rectam viam ingressus est, quum ἔχοντες pro ὄντες dictum statuit. Si nihil in illis corruptum est, haud male, ut equidem opinor, coniunxeris θυμὸν ἐν ἄλγεσιν ἔχοντες, quod non minus recte dictum est quam quod Sophocles dixit ἐν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον apud Stobaeum Flor. CX 3. Sed in promptu est lenissima correctio et omnium, ut spero, assensum latura haec:

οὐδ' ἐν ἄλγεσιν
κακοῖς ἔδοντες θυμὸν αἰκιζοίμεθα.

Nosti Homericum ὃν θυμὸν κατέδων, frequenti seriorum poetarum imitatione usurpatum. In carmine de mulieribus vs. 81 haec leguntur:

καὶ τοῦτο πᾶσαν ἡμέραν βουλεύεται,
ὅκως τι χὠς μέγιστον ἔρξειεν κακόν.

Parum venustum est meo iudicio illud ὅκως καὶ ὡς μέγιστον, pro quo scribendum suspicor, ὅκως τίν' ὡς μέγιστον ἔρξειεν κακόν. In eiusdem carminis vs. 106 sq. necessario

corrigendum: *οὐδ' ἐς οἰκίην ξεῖνον μολόντ' ἂν προφόνως δεχοίατο* pro *μολόντα*. Fragm. XVII fortasse scribendum:

Θύουσι Νύμφαις τῷ τε Μαιάδος τόκῳ·
οὗτοι γὰρ ἀνδρῶν μνῆμ' ἔχουσι ποιμένων.

Vulgo *αἷμ' ἔχουσι*, quod in *τέρμ' ἔχουσι* parum probabiliter mutabat Schneidewinus. Cfr Theognis vs. 112 *μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν*. Denique iniuria, puto, Schneidewinus auctore Welckero ad Simonidem rettulit hos versus a Stobaeo Flor. CXX 9 servatos:

Εὔθυμος ὢν ἔρεσσε τὴν ἐπ' Ἄϊδος
ἀταρπὸν ἕρπων· οὐ γάρ ἐστι δύσβατος
οὐδὲ σκαληνός, οὐδ' ἐνίπλεως πλάνης,
ἰθεῖα δὴ (fort. *δ' ᾗ*) *μάλιστα καὶ κατακλινής*
ἅπασα κὴκ μεμυκότων ὁδεύεται.

Qui versus cum a Stobaeo Leonidae tribuantur, nescire me fateor, cur non Leonidae Tarentino adscribantur, cuius poesin ab iambicis carminibus nequaquam alienam fuisse docent quae in Anthol. Palatina leguntur carmina tria vol. II p. 252. 680. 719.

Addam his locum ex Solonis carminibus Fragm. 29 apud Schneidewinum p. 35:

Εἰ γὰρ ἤθελον
ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε,
αὖτις δ' ἃ τοῖσιν ἑκατέροις δρᾶσαι δίχα,
πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις.
τῶν οὕνεκ' ἀρχὴν πάντοθεν κυκλεύμενος
ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐστράφην λύκος.

Ita enim recte haec a criticis emendata sunt, nisi quod versu quinto grave vitium latet adhuc in voce *ἀρχήν*, quod non tollitur Lobeckii coniectura *ὀργῇ*. Valde mihi probabile videtur scripsisse poetam:

τῶν οὕνεκ' ἄρκυι πάντοθεν κυκλεύμενος
ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐστράφην λύκος.

H. e. casside undequaque circumclusus velut lupus in canum turba in omnes partes me versabam. Quod versu ter-

tio reposui pro edito *ἃ τοῖσιν ἀτέροις δρᾶσαι βίᾳ*, debetur acumini H. L. Ahrens, hospitis nuper nostri iucundissimi.

EPIMETRUM VI.

Quam ad Fragm. Anonym. com. p. 683 grammatico Segueriano medelam attuli, eandem etiam aliis grammaticorum glossis adhibere licet.

I. Photius, *Οὐδὲ τἀρχαῖον ποιεῖ: ἐπὶ τῶν μὴ λυσιτελούντων. ὁ δ' ὀξὺ κριθεὶς ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων.* Priora etiam Suidas, at sine explicatione, et Appendix Prov. Goetting. IV 36. ubi legitur, *Οὐδὲν ἀρχαῖον ποιεῖ: ἐπὶ τῶν εἰς μηδὲν λυσιτελούντων.* Kusterus interpretatur *ne antiquum quidem obtinet.* Imo *res ne sortem quidem reddit*, sc. nedum ut foeneret. Iam reliqua, quae novam utique glossam efficiunt, a prioribus separanda et ita scribenda suspicor: *Οὐδὲ ξὺ κνήθεις: ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων.* In his *ξὺ* a *ξύω*, ut *κνὺ* a *κνύω*, rem minutissimam significat. Hesychius, *Κνύ: τὸ ἐλάχιστον.* Itaque *οὐδὲ ξὺ κνήθεις* verte *ne tantillum quidem scabis.*

II. Apud Grammaticum Bekk. Anecd. p. 432 post articulum *ἀπὸ μισθωμάτων θύειν* sequuntur haec: *λέγουσι δὲ 'Αττικοὶ οὕτω καὶ τὸ ἀπαιτῆσαι τῶν μέτρων τὸ ὑπερχειλές. καὶ ὀμόργματα τὰ ἐπίμετρα λέγεται.* Nemo monitus dubitabit quin his praefigi debeat *'Απομόρξαι.* Praeterea pro *ἀπαιτῆσαι* repone *ἀποψῆσαι*, cll. Hesychio, *'Αμοργέας: ἀποψῆσαι. ἢ ὀμόρξαι.* Ubi pro *ἀμοργέας* lege *ἀμόρξαι.*

III. Hesychius, *Διασφυδῶσαι: αὐξῆσαι, ἀπὸ τοῦ σφύζειν. Διὰ σφέων: δι' ἑαυτῶν. παρ' 'Ιπποκράτει.* Non credibile est in tali causa Hippocratem ab Hesychio testem citari. Scribendum videtur:

Διασφυδῶσαι: αὐξῆσαι, ἀπὸ τοῦ σφύζειν.
Διασφύξιες: παρ' 'Ιπποκράτει.
Διὰ σφέων: δι' ἑαυτῶν.

Hippocratis locus est in libro de Aliment. p. 111 44.

IV. Hesychius, *Μάγας: σανὶς τετράγωνος δεχομένη τὰς νευρὰς καὶ ἀποτελοῦσα τὸν φθόγγον ἢ τόκον προσφέρουσα μνᾶν μίαν.* Frustra haec interpretes Hesychii inter se conciliare conati sunt. Scribendum videtur:

Μάγας: σανὶς τετράγωνος — ἀποτελοῦσα τὸν φθόγγον.

Μναΐα οὐσία: ἡ τόκον προσφέρουσα μνᾶν μίαν.

Haec altera glossa, quod passim in Hesychio factum constat, suo loco mota est.

V. Hesychius s. v. *Θαργήλια. καὶ Θάργηλος χύτρα* *) *ἔστιν ἀνάπλεως σπερμάτων. καὶ παρὰ Μιλησίοις ἀγομένη ἐπιφρώνησις.* Haec postrema a superioribus distinguenda sunt; spectant enim ad Thargeliam Milesiam, feminam prudentia et venustate insignem, de qua alio loco dixi. Vidit hoc etiam Hemsterhusius, recte pro *ἐπιφρώνησις* corrigens *ἐπὶ φρονήσει*, sed post *ἀγομένη* male supplens *διὰ τιμῆς*. Scribendum potius *ᾀδομένη ἐπὶ φρονήσει, celebrata propter prudentiam.* Quae in eadem hac Hesychii glo sa de olla Thargelia traduntur, iis uti licet ad redintegrandum corruptissimum fragmentum Timoclis ex Dionyso fabula petitum, quod posui vol. III p. 594:

Ὁ δ' Ἀχαρνικὸς Τηλέμαχος ἔτι δημηγορεῖ.
οὗτος δ' ἔοικε τοῖς νεωνήτοις Σύροις.
B. πῶς ἢ τί πράττων, βούλομαι γὰρ εἰδέναι.
A. θανατηγὸν καλὴν χύτραν φέρει.

Merito interpretes haerent in miro illo et inexplicabili *θανατηγὸν καλὴν χύτραν.* At si quis meminerit Telemachum illum Acharnensem propter fabarum omninoque leguminum amorem a poetis comicis irrisum esse (vid. Athenaeum IX p. 407 d. — 408 a), nihil magis rei accommodatum esse intelliget quam eum *Thargeliam ollam* circumferre dici. Proinde locus, personarum vicibus paullo aliter distinctis, ita scribendus est:

A. Ὁ δ' Ἀχαρνικὸς Τηλέμαχος ἔτι δημηγορεῖ;

---

*) Vulgo *καὶ ὁ Θάργηλος χύτρος.* Cod. *χύτρα* pro *χύτρος.* Recepi hoc deleto *ὁ.*

B. οὗτος δ' ἔοικε τοῖς νεωνήτοις Σύροις.
A. πῶς ἢ τί πράττων; βούλομαι γὰρ εἰδέναι.
B. θάργηλον οὗτος ἀγκάλῃ χύτραν φέρει.

H. e. *Thargeliam enim ollam brachio suspensam gestat.* Οὗτος si displiceat, possis etiam θαργηλίων γὰρ ἀγκάλῃ χύτραν φέρει. Ita enim fruges dicebantur. Grammaticus Bekk. Anecd. p. 263 23. Θαργήλια: ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τῶν θαργηλίων. θαργήλια δ' ἐστὶ πάντες οἱ ἀπὸ γῆς κάρποι. Sed verum videtur θάργηλος χύτρα, ut item alio loco Hesychius, Θάργηλος χύτρα: ἱεροῦ ἑψήματος. Photius, Θαργήλια: ἑορτὴ Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος· καὶ μὴν Θαργηλιών· ὁ τῶν σπερμάτων μεστὸς χύτρος ἱεροῦ ἑψήματος. Ubi post Θαργηλιὼν excidit καὶ θάργηλος. Eodem modo θάργηλος ἄρτος teste Cratete apud Athen. III p. 114 a. dicebatur panis ex novellis frugibus confectus. Nec omittendum quod idem Hesychius tradit, largum fructuum proventum θάργηλον dictum fuisse, καὶ τὴν εὐετηρίαν ἐκάλουν θάργηλον. Ita enim ex fide codicis, qui βυετηρίαν habet, legendum esse vidit Schowius. Musurus ἱκετηρίαν. Unum quod obscurum videri potest, est comparatio Telemachi ollam gestantis cum novis mancipiis. Sed quemadmodum servi primum in domum deducti boni ominis caussa ficubus caricis aliisque fructibus et bellariis perfundebantur *), ita eosdem εἰς εὐετηρίας σημεῖον ollam leguminibus impletam gestare et circa focum ferre iussos esse nequaquam improbabile est.

*) De hoc more vide intpp. Aristoph. Plut. 768 et Iohannem Siceliotam in Walzii Rhet. VI p. 382.

EPIMETRUM VII.

DE PARASCENIIS IN THEATRO ATTICO. *)

Apud Alciphronem Glycera Menandro quem Ptolemaeus Lagides Alexandriam honorificentissime invitaverat, inter alia quibus tenerrimum animi affectum prodit haec scribit: *Τί γὰρ Ἀθῆναι χωρὶς Μενάνδρου; τί δὲ Μένανδρος χωρὶς Γλυκέρας; ἥτις αὐτῷ καὶ τὰ προσωπεῖα διασκευάζω καὶ τὰς ἐσθῆτας ἐνδύω, κἂν τοῖς προσκηνίοις ἕστηκα, τοὺς δακτύλους ἐμαυτῆς πιέζουσα, ἢ ἂν κροταλίσῃ τὸ θέατρον* Lib. II ep. 4. ubi meo quidem iudicio ineptissime Glycera in *prosceniis* stetisse dicitur. Etenim proscenium, si primam vocis vim spectes, nihil est nisi spatium ante scenam h. e. magnum illum parietem spectatorum sedilibus obversum. Idem etiam de ipso pulpito sive logeo dictum esse praeter alios docet Plutarchus in libro quo non suaviter vivi ex praeceptis Epicuri docuit p. 1096 B: *χαλκοῦν Ἀλέξανδρον ἐν Πέλλῃ βουλόμενον ποιῆσαι τὸ προσκήνιον οὐκ εἴασεν ὁ τεχνίτης ὡς διαφθεροῦν τῶν ὑποκριτῶν τὴν φωνήν.* Denique proscenii significationem etiam ad ipsum illum parietem, certe quatenus scenici ornatus in eo conspiciebantur, translatam esse probat Duris apud Athen. XII p. 536 a. Demetrium dicens in proscenio pictum fuisse *ἐπὶ τῆς Οἰκουμένης ὀχούμενον.* Atque hinc nescio an Athenaei locus lib. XIII p. 587 b. explicari possit, ubi Nannio, famosissimi nominis scorto, *Προσκηνίου* cognomen inditum fuisse docet, *ὅτι πρόσωπόν τε ἀστεῖον εἶχε καί ἐχρῆτο χρυσίοις καὶ ἱματίοις πολυτελέσιν, ἐκδῦσα δὲ ἦν αἰσχροτάτη.* Nam cum machinae ad recipiendos ornatus scenicos parieti illi praetentae, dempto picturarum ornatu, non possent non videri

*) Edita haec sunt primum a. 1823 in programmate scholastico Comment. misc. Spec. I.

adspectu turpissimae, quam apto meretriculam illam cognomine appellaverint Athenienses, apertum est. *) Harum significationum quamcunque elegeris a sententia loci alienissimam esse sponte intellegitur. Accedit quod nusquam Graeci plurali numero dixere *προσκήνια*, sed constanti usu *προσκήνιον*. Quae cum ita sint, nihil relinqui video nisi ut prosceniis illis *parascenia* substituantur, in quibus explicandis a Groddeckii ratione (in Wolfii Anal. liter. III p. 113 sqq.) ita mihi discedendum esse intellego, ut non magnos illos in orchestram aditus inter spectantium sedilia et pulpitum sitos, sed aut Theophrasto duce apud Harpocration s. v. *παρασκήνια*, conclavia scenae circumducta et vestibus reliquoque ornatui seponendo destinata, aut aditus ex ipsis illis conclavibus in scenam patentes designari existimem. Ita Etymol. M. et Lex. Seguer. p. 292: *παρασκήνια εἰς τὴν σκηνὴν παράγουσαι εἴσοδοι. σκηνὴ δέ ἐστιν ἡ νῦν θυμέλη λεγομένη*, ubi si *θυμέλην* de orchestra intellegi voluisset grammaticus, profecto non addidisset *ἡ νῦν θυμέλη λεγομένη*. Quis autem nescit serioris aetatis scriptores frequentissimo usu thymelen de ipso proscenio sive pulpito dixisse? Multo minus Groddeckii rationi favent Ulpiani verba, *παρασκήνια* explicantis *τὰς ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰσόδους*, ubi adverte *ἐπὶ τῆς σκηνῆς* scriptum esse, non *ἐπὶ τὴν σκηνήν*. Suidae autem loco s. v. *σκηνή* nihil probari posse, quivis videt qui Etymol. M. p. 743 30 comparaverit. Utriusque scriptoris verba tantam ostendunt lectionis diversitatem tantaque omnium rerum perturbatione laborant, ut in neutram partem inde aliquid efficias. Neque obstat nostrae explicationi, in quo firmissimum sententiae suae patrocinium paratum putabat Groddeckius, Demosthenis locus Orat. in Mid. p. 520 Rsk.: *τὰ παρασκήνια φράττων, προσηλῶν, ἰδιώτης ὢν τὰ δημόσια,*

---

*) Non dissimulandum tamen hoc etiam aliter explicari posse. Etenim ipsi fabularum actores illius cognominis opportunitatem praebere potuerunt, qui cum inter agendam fabulam vestibus ornati essent splendidissimis, postea *ἐνδυόμενοι τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην ἐσθῆτα πένητες καὶ ταπεινοὶ περιήρχοντο*, ut est apud Lucian. Necyom. 16.

parascenia obstruens, publicum locum ipse privatus clavis obturans. Verissime enim Spaldingius δημόσια cum παρασκήνια coniungendum negavit. Recte autem publicum locum dixit theatrum. Pollux IX 41: προσαριθμητέον τοῖς δημοσίοις θέατρον. In talem igitur locum quid iuris esse potuit Midiae, homini privato et nullo tum munere, quod ad civitatem pertineret, fungenti? Hoc est quod queritur orator. Cogita autem versari cum maxime Demosthenem una cum choreutis in conclavi aliquo post scenam exstructo, hoc ipsum agentem, ut chorum per scenam in orchestram deduceret. Interea Midias aditus illos in scenam patentes clavis occluserat; itaque chorum Demosthenes διὰ τῆς ἔξωθεν θύρας, ut Ulpianus ait, in orchestram deducere coactus erat. Intellegit autem Ulpianus unam earum portarum, quas παρόδους vocat Pollux, et quae ἔξωθεν, *extrorsum* h. e. a platea, in orchestram patebant: quum ii aditus, qui in scenam paterent, ἔσωθεν, *introrsum* h. e. e conclavibus scenae circumductis in pulpitum sive scenam, et ex pulpito in orchestram ducerent. Haec si recte disputata sunt, unus Didymi locus restat, cui suam Groddeckius sententiam de parasceniis superstruxit. Ὁ δὲ Δίδυμος, inquit Harpocratio, τὰς ἑκατέρωθεν τῆς ὀρχήστρας εἰσόδους οὕτω φησὶ καλεῖσθαι. Quis autem praestet, sive Didymum sive Harpocrationem orchestrae nomine non ipsam scenam designasse? Ita certe Etymol. M. p. 743 33: Ὀρχήστρα. αὕτη δέ ἐστιν ὁ τόπος ἐκ σανίδων ἔχων τὸ ἔδαφος, ἐφ᾽ οὗ θεατρίζουσι καὶ οἱ μῖμοι, et Etymol. Gudian. p. 504 30: σκηνὴ διάφορα σημαίνει — καὶ τὴν ὀρχήστραν.

His expositis ad Alciphronis locum, unde digressi sumus, redire liceat, ubi quo sensu dicantur ex nostra emendatione παρασκήνια, optime docent verba quae proxime antecedunt: ἥτις αὐτῷ τὰ προσωπεῖα διασκευάζω καὶ τὰς ἐσθῆτας ἐνδύω. Quibus verbis quis non designari videat τὸν περὶ τὴν σκηνὴν ἀποδεδειγμένον τόπον ταῖς εἰς τὸν ἀγῶνα παρασκευαῖς, ut Theophrasto auctore parascenia interpretatus est Harpocratio.

Alciphronis epistolas sub Menandri et Glycerae persona scriptas cum in manus sumpserim, haud abs re me facturum arbitror, si de alio quodam eiusdem scriptoris loco sententiam meam proposuero. Legitur is lib. II ep. 3. ubi scripsisse Menandrum Glycerae fingitur, se, etiamsi splendidissimis condicionibus invitatus fuerit a Ptolemaeo ut relictis Athenis Alexandriae domicilium vitae poneret, tamen a patria alio sole mutanda esse alienissimum. Ubi enim, inquit, in Aegypto mentem meam splendidissimorum ornamentorum et decorum, quibus Athenae abundant, contemplatione oblectabo? ubi conspiciam Ceramicum, forum, arcem, magnarum dearum mysteria, ubi *τὴν γειτνιῶσαν Σαλαμῖνα, τὰ στήνια, τὴν Ψυττάλειαν, τὴν Μαραθῶνα, ὅλην ἐν ταῖς Ἀθήναις τὴν Ἑλλάδα, ὅλην τὴν Ἰωνίαν*; Hic miratur novissimus editor, quid sit quod Psyttaleam, ignobilem insulam, se desideraturum scripserit Menander, non miraturus, opinor, si ea potissimum loca Menandrum enumerare meminisset, quae maxime propter Salaminiam victoriam inclaruerant. Ac Psyttaleae haud postremas in illa Persarum clade partes fuisse docet Aeschylus Pers. 453 sqq. et Herodot. VII 95. Eiusdem observationis ductu haud scio an etiam obscura illa et corrupta verba *τὰ στήνια* sive, quae codicis lectio est, *τὰ στήνα* expediri queant, pro quibus si *τὰ Σιλήνια* reposueris, nihil opinor ad integritatem loci desiderabis. Fuerunt autem *τὰ Σιλήνια* Salaminos promontorium Persarum clade inprimis nobilitatum. Aeschylus Pers. 308 Blomf.:

Ἀρτεμβάρης δὲ μυρίας ἵππου βραβεὺς
στυφλοὺς παρ᾽ ἀκτὰς θείνεται Σιληνίων.

Ad quem locum scholiastes a Blomfieldio citatus: *Σιλήνια αἰγιαλός ἐστι τῆς Σαλαμῖνος τῆς λεγομένης Τροπαίας ἄκρας, ὡς Τιμόξενος ἐν τῷ περὶ λιμνῶν φησί.* Legendum videtur *Τιμοσθένης ἐν τῷ περὶ λιμένων.* *) Timosthenem

---

*) Vocabulorum *λιμὴν* et *λίμνη* perpetua est confusio. Apud He-

enim, Ptolemaei Philadelphi nauarchum, decem libros de portubus scripsisse auctor est Strabo lib. IX p. 515 Lips. qui eiusdem scriptoris meminit lib. XIII p. 433. Neque ex alio Timosthenis opere ducta suspicor quae attulit Stephanus Byz. s. v. Ἀρτάκη, schol. Theocr. XIII 22 et Apollonii Rh. II 297. ubi vitiose editur *Δημοσθένης*.

---

sychium, Ἐν λιμένι, τῷ ἐν τῷ γυμνικῷ θεάτρῳ, legendum suspicor Ἐν λίμναις: ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ.

VERSIONES
HUGONIS GROTII.

PHILEMON.

ΑΓΥΡΤΗΣ.

Quam prava tota est indoles mortalium,
quae ceteroqui non egeret legibus?
Tun' credis hominem relicuis animantibus
differre? nihilum distat, hoc demto tamen,
quod alia quum sint prona, rectum animans homo est.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

I.

Cunctis hominibus bene pol fecisti, Solon:
nam te commemorant esse auctorem principem
adeo popularis ac salutaris rei:
(namque haec conveniens mihi, Solon, oratio est:)
in urbe iuvenes quum videres plurimos,
quibus deesset nil naturae partium,
libidinantes in ea quae attingi nefas,
emtas mulieres certis statuisti in locis,
in hoc paratas, publici ut iuris forent.
nudae adstant: specta penitus, ne falli queas.
bene non est tibi? distenderis libidine?
est unde apertas indipiscaris fores:
sat obolus: intra: nulla detrectatio:
licet continuo quum libet et quantum libet.
existi? iube eam flere: nihil ad te attinet.

ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩΝ.

Eheu! namque ipsa, suggerente nemine,
tristitia vocem extorquet hanc lugentibus.
quod si quis Salve dicat moerenti obvius,
salvere voce, reapse flere illum iubet.

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΣ.

Infundat aliquis ad bibendum, et mattyam
citius parate.

ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΩΝ.

Nunc nosco fortunam probe ut non una sit,
neque prima, nostro sed simul cum corpore
fortuna nobis protinus connascitur,
nec quis alii donare fortunam potest.

ΑΠΟΛΙΣ.

Nec ille tantum reperit, quo pacto diu
absentes alter colloquamur alteri,
et qua ratione, quod quis addidicit semel
oblivionis e potestate eximat,
retro gesta repraesentans: verum adeo insuper
reliquit animi medicatrices litteras.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

Vultus minatur, pavida mens intus sedet.

ΕΞΟΙΚΙΖΟΜΕΝΟΣ.

Here, quisquis est homo natus, quamvis serviat
is servitutem, tamen esse homo non desinit.

ΕΠΙΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΣ.

I.

Nullus concentus est auditu suavior,
quam quum dissimulat, petitur qui conviciis:

nam qui ridetur id si non aegre tulit,
ridendo risor ipse ridiculus manet.

II.

Promtum diserto lingua perfugium, pater.

ΕΦΕΔΡΙΣΤΑΙ.

II.

Consulere facile est, facile non est exsequi.

ΕΦΗΒΟΣ.

I.

Non, ut videtur, hi qui in alto navigant
soli iactantur tempestatibus, Laches,
sed et hi spatiantur qui porticibus publicis,
aut intra septa se domorum continent.
at illi qui se pelagi credunt fluctibus,
aut una nocte aut uno vexati die
salutem mox reperiunt, aut navalium
tuto receptu, aut ventis aspirantibus:
mihi vero id non contingit; nec in unum diem,
sed in vitam omnem turbine infesto obruor,
magis magisque gliscente aegrimonia.

ΘΗΒΑΙΟΙ.

Mei quidem unus dominus, at vestrum omnium,
quos liberos vocamus, imperium obtinet
lex, vel tyrannus, et tyrannorum, metus.
reges superstant subditis, dî regibus,
necessitas dis. iuris alieni vides
quodcumque rerum est; parva sub magnis iacent,
aliisque debent alia servitii fidem.

ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΣ.

Nihil est quod homini non sit indagabile,
si quaeritandi non recusetur labos.

ΚΟΡΙΝΘΙΑ.

I.

Si mala novisses, quae alios implicitos tenent,
libens haberes, Nicophon, quae nunc habes.

ΜΥΣΤΙΣ.

Male habere non tam male habet hunc qui habet male,
quam quod visum ad se singulis ventantibus
male habens qui se habeat commemorare cogitur.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΗΣ.

I.

Aliquid et te ipsum, nate, conari decet,
non spes in una habere Fortuna sitas,
ubi quid exoptas; nam cum Fortuna simul
si quid labores, facile id Fortuna efficit,
vel in hoc ne sola absque alio faciat quod facit.

ΠΑΙΔΕΣ.

Servo mala est fortuna delinquens herus:
partem subire nam malorum cogitur.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Sola inter homines atque caelestes deos
iustitia laudes semper aeternas habet.

ΠΤΕΡΥΓΙΟΝ.

I.

Tun' almum credis esse Cornu Copiae,
quale effigiant pictores cornu bubulum?
imo est argentum: quod tu si habeas, dixeris
si quid cupias, omnia extemplo affluent,
testes, amici, socii, contubernia.

ΠΤΩΧΗ Η ΡΟΔΙΑ.

III.

Moriendum si esset omnibus qui non habent
quod animus optat, esset moriendum omnibus.

ΠΥΡΡΟΣ.

Sollicita quaerit philosophorum natio,
immane quantis temporum dispendiis,
quae sit boni natura; nec reperit tamen.
virtutem praefert ille, at hi prudentiam:
omniaque dicunt potius, quam quid sit bonum.
ego terram fodiens, vivens vitam rusticam,
quam facile inveni, Iuppiter, quid sit bonum!
pax nempe, sospitatrix et clemens dea:
prolem, cognatos, sacra, amicos, nuptias,
annonam, vinum, sanitatem, gaudia,
divitias pax fert: ista si defecerint,
nulla esse hominibus vita vitalis potest.

ΠΥΡΦΟΡΟΣ.

Edepol nec pictor quisquam est nec statuarius,
qui talem possit arte pulchritudinem
exprimere qualem rerum veritas habet.
at vero periit usus simulachrûm omnium,
nisi ars peritos iudices invenerit.

ΣΑΡΔΙΟΣ.

I.

Lamenta nostris si mederentur malis
et possent fletu deliniri miseriae,
auro licerent contra et pluris lacrumae.
nunc non attendit luctum res, nec respicit;
sed, plores seu non plores, insistit viam.
quid proficis? nec hilum: at interea tamen
ut arbor poma, sic dolor lacrumas parit.

ΣΙΚΕΛΙΚΟΣ.

I.

Facile omnes homines aliis consilium damus,
sed in re nostra non tam facile est exsequi.
a medicis argumentum est in promtu situm,
praccepta videas quos dare invalentibus
victus severi: at ipsi si in morbo cubent,
eadem illa facere quae aliis interdixerant.
credo una nolunt dolor esse et curatio.

II.

Equidem putabam, hoc proprium et eximium sibi
Siciliam habere, ut caseos faciat bonos;
hoc unum: ex fama adieci praeterea alterum,
Siculas vocari varias vestes audiens:
ergo textilia hanc ferre credebam et greges.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Ut me narrare caelo et telluri lubet,
illinc egressum, quemadmodum struxi dapes.
ut suave est semper, per deos, quoties bene
res cedunt! piscis ille quam factus tener,
qualem apposivi, non medicatum caseo,
t nctumve adscitis desuper coloribus.
parebat assus qualis dum vixit fuit:
quam temperate ac molliter ignem admoverim
assando pisci, vix est quisquam ut creduit.
ita se res habuit, magni ut si quid in cibum
gallina rapuit, illa in orbem cursitat,
quaerens id ut edat: hanc insequitur altera
non illa minus approperans: plane ad hunc modum
qui patinae primus in voluptatem incidit,
continuo subsultavit et patinam tenens
in orbem fugit, sectabantur ceteri.
res digna plausu: quidam nacti aliquantulum,
nil alii, reliquum reliqui: atqui acceperam
pisces coquendos limedones, amnicos.

quid si accepissem scarum? quid si ex Attica
glauciscum, pro dî summi, aut ex Argis aprum,
aut congrum amica de Sicyone qui venit,
coenam Neptunus quam caelitibus fert deis?
certe convivas cunctos fecissem deos.
reperi immortalitatem: nam iam mortui
in vitam redeunt, si quid olfaxint mei.

ΥΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΣ.

Agricola semper dives annum in proximum est.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ.

Novae namque institutor hic sapientiae est:
quum doceat esurire, discipulos habet:
accedit pani ficus, potanda est aqua.

FABULARUM INCERTARUM FRAGMENTA.

I.

O Cleon, desine nugarum: nisi quid addiscas boni,
non vides ut omni auxilio vitam destituas tuam?
namque ut naufragus natator, terram nisi prehenderit,
non quit adipisci salutem; sic qui pauper factus est,
artem nisi didicerit, vitam nequit in tuto ponere.
Sunt pecuniae mihi, inquis; nempe quae pereunt cito.
At domus sunt, sunt et agri. Nescis Fortunae vices,
quae perfacile divitem hodie cras mendicum fecerit?
nempe artis si quisquam nostrûm portum intrarit, ancoram
deiicit, et sic extra pelagi se locat violentiam.
at si eveniat imperito, ut tempestatum turbine
rapiatur, non reperit quod senectus praesidium occupet.
Sed tribules et sodales et cognati conferent.
Imo opta illorum periclum ne sit faciendum tibi:
sin eo venies, comperies umbras esse, aliud nihil.

II.

Latere nemo quem suum peragens opus,
nec re peracta, nec peracturus potest

hominum deûmve, solus Aer ille ego,
quem nomine alio nuncupant Diespitrem.
tum vero ubique ego adsum, quod proprium est dei.
Patris, Athenis hîc et in Siculo solo:
in urbibus conspicior, in penatibus.
vobis in ipsis nulla portiuncula est,
ubi non sit aer: unde, praesens omnibus
quum sit, necesse est rerum et ignoret nihil.

III.

At cur Prometheus fictor humani gregis
animantiumque reliquorum, unam singulis
generibus bestiarum naturam dedit?
immane cunctis robur est leonibus:
ingenium pavidum lepores nusquam non habent:
nec inter vulpes alia vafris moribus,
alia est simplicibus: quin tricena vulpium
si forte millia in unum contraxis locum,
erit per omnes unus ingenii tenor.
at inter homines quot sunt numero corpora,
totidem videre est studia et vivendi modos.

IV.

Si rem fatemur, omnium miserrimum
quaecumque vivunt aestimandus est homo.
nam curiosa cuncta sollicitudine
rimans laborat semper, et saepe excidit.
tum terra mater ceteris animantibus
quotidianum sponte victum suggerit,
dans sponte: non, ut nobis, quando plurima
praebuimus ipsi, quod satum est, sortem meram
resolvit aegre: foenore ut se liberet
allegat aestum vel pruinosum gelu.
ac forte, solus quando homo negotium
ipsi facessit, dum fodit subter super,
frustratione hac se vicissim ulciscitur.

V.

Here, persaepe homines graviora efficiunt mala

ipsi sibi ipsis quam sunt ea suapte vi.
excessit vita natus aut mater puta,
aut proxima aliquis ex necessitudine:
id si quis sic accipiat: nempe obiit diem
homo natus, quantum fuerat tantumdem est malum.
quod si sic: Periit: non tuebor amplius,
heu vita invita! qui ista secum deputat,
is ad malum alia sibi consarcinat mala
at qui rationis cuncta ad arbitrium vocat,
is quod dolet deducit, retinet quod iuvat.

VII.

Incommoditates multas divitiae adferunt:
suboritur odium, invidia, contumelia,
negotiorum taediosorum seges,
et unda rerum, et victus aggeratio.
res agere semper solitus, animam mox agit,
opes fruendas linquens heredi suo.
quare me potius pauperem dici iuvat,
et pauca habere et non sollicitum vivere,
nec divitiis onustum nec negotiis:
nam multa mala compendifaciunt pauperes.

VIII.

O fortunatas vere animantes ceteras,
quas nulla cura mordet rerum eiusmodi:
non crimen metuunt, non impingunt alteri,
nec defatigant se malis accersitis:
sed quam unaquaeque secum naturam attulit,
hanc solam legem novit, huic se attemperat.
at homines miseri vitam invitam ducimus,
opinionum servi, inventis legibus,
maiorum, posterorum. non ullum est mali
effugium: praesto semper est causatio.

IX.

Ego mediusfidius arbitrabar, Sosia,
solos egenos vivere in moeroribus
et tristitate; at contra, vitam divitum

leporis esse plenam atque hilaritudinis.
nunc differitatem video solam atque unicam
quotidiano in sumtu et dimenso sitam:
at plus habere taedii qui plus habent.

X.

Non iustus omnis abstinens iniuriae est,
sed qui nocere quum potest tunc abstinet;
nec qui recusat parva, sed qui maximis
tentatus animi robur invictum gerit:
nec quisquis ista quolibet praestat modo:
sed qui dolosi nescius fuci, integra
probitate, iustus esse, non credi, studet.

XI.

Quicumque dicit ad rem quae non pertinent,
duas locutus syllabas, prolixus est:
at bene dicentem ne prolixum dixeris,
quantumvis dicat multa et multo tempore.
ab Homero sume testimonium tibi:
is quum exararit versuum tot millia,
nemo est Homerum qui prolixum iudicet.

XII.

Ager mihi instar medici est: ita me perpetim
alit severae lege parsimoniae,
tenuem suppeditans frugem, villi tantulum
quod odori sat sit, pauxillum oleris, ceterum
siccas dapes et rupicosas, capparim,
thymum atque asparagum, haec sola: proin metuo nimis
ne me excarnificet misera macie perditum.

XIII.

Quemquem servare videro ecquis sternuat,
ecquis loquatur, ecquis promoveat pedem,
hunc sine mora ulla duco venalem ad forum.
sibi quisque nostrûm sternuit, loquitur sibi,
sibi progreditur, non populo Quiritium.
ita porro eunt res, ordo ut naturae iubet.

XIV.

Fortuna quoties aliquoi delicias facit,
tu te afflictare noli: nam Salaciae
extemplo cessim fertur elegantia.
sed nec vitulare alterius miseritudine.
Fortuna domitat eadem ac vorsat omnia,
et nemo vincit nisi Fortuna faverit.

XV.

Paupertas etiam hominibus deducit fidem:
nam pauper, quamvis catus et quod negotium
facto consuadens, gravis est auditoribus:
quia cassa pondere inopis est oratio.
at dives plenus falsis falsimoniis
ita auscultatur quasi res compertas ferat.

XVII.

Quoties amicum apud hospitem diverteris,
dum sermo largus horsum et illorsum vagat,
suam ille si urbem praedicassit maximam,
tuam ex advorso patriam ne contenderis.
amicos inconciliat aequiparatio.

XVIII.

Bene quod fecisti id exprobrasti non bene
verbis mendicis operam opimam destruis,
iactans amico quod per te evenit boni:
re fueras imperator, verbo es carnifex.

XIX.

Fidem deorum, quantum ingenium est cochleae!
quae si vicinum nacta est illaudabilem,
domum sibi tollit alioque immigrans abit:
ita aevum securum agitat, devitans malos.

XX.

Quod est ferundum, fugere ne contenderis:
nam nemo effugiet sibi ferundum quod manet.
quod enim fatale est, id non modo mortalibus,
sed ipsis etiam superis insuperabile est.

XXI.

Quoties nostrûm aliquis extra portas prodiens
hominum sepulchra cernit, secum cogitet:
nemo non horum dixit, Mercabor mari,
pangam hortum, possidebo munitum bene.

XXII.

Si noveris homo quid sit, sat felix eris.
interiit aliquis: ne sit cordolium tibi.
haec peperit, haec non peperit; est alius miser;
hic tussit; ille plorat: haec fert omnia
natura secum; tu tantum luctu abstine.

XXIII.

Nimirum es homo: nec invenire est uspiam
mala qui non sit sensurus aut iam senserit.
at qui quod fert fortuna quam minimum facit,
utrumque, et plus sapit, et est fortunatior.

XXIV.

At quid rei est quod ille me visum cupit?
an, ut dolentes in valetudinario,
apparuit quum medicus, subito dedolent,
ita tristitate et moestitudine obsitus
cruciatur minus amicum praesentem intuens?

XXV.

Oratio animi sedat aegrimoniam.
ut splenium, si recte illinitur, flammeos
sedat tumores; itidem amica oratio
attemperata leniter praecordiis
restituit animam afflictam moestitudine.

XXVI.

Credi deum colique, non quaeri decet:
nam praeter ipsum quaerere acquires nihil:
quin sitne necne parce scrutari: interim
verere, tanquam qui sit atque adsit tibi.

XXVII a.

Tu vero quid sit, mihi dic, libere loqui!
loqui tun' audes inter homines, ac si homo

tute esses? ambulare et eundem ceteris
trahere audes aerem tu, quum sis huiusmodi?

XXVII b.

Multûm malorum causa sola atque unica est
tristitia: moeror quippe cerritos facit,
aliasque pestes generat insanabiles;
multi dolore vitam ademerunt sibi,
dum spem salutis superat lucti vastitas.

XXVIII.

Eorum quae homines possident iustissimum
ager est, suppeditans quorum natura indiget:
nempe oleum, vinum, caricas, mel, triticum.
at vestes purpureae atque vasa argentea
usum in tragoedia habent, in vita non habent.

XXIX.

Saepe hodie qui vix a se porcebat famem,
postridie alios aluit larga alimonia:
et rursus hodie qui thesaurum repererat,
postridie omnem rem suae amisit domi.

XXX.

A. Syra, heus Syra. S. Hem quid me vis? A. Ut vero vales?
S. Nunquam istud percunctare, senem si videris
anumve: quippe liquido non recte valent.

XXXVI.

Exactam aetatem si quis dives attigit,
ei senectus commodo est eatenus
quod pro manuductrice habet pecuniam.

XXXVIII.

Prope cum mors venit, nemo est sibi qui illam velit.
qui moritur, moritur fati arbitrio, non suo.

XXXIX.

Sit quamvis servus, corpus uniusmodi est.
natura servum nunquam genuit neminem:
sed vis fortunae est quae homines fecit subiuges.

XL a.

Si quis post mortem sensus, ut quidam putant,

superesset, laqueo vitam finirem mihi
libens, liceret ut spectare Euripidem.

XL b.

Sphingem marem equidem, non coquum, admisi in domum;
namque, ut simpliciter dicam, nihil intellego
horum quae loquitur: intrat meditatus nova
vocabula.

XLI.

Si quae bonorum habemus his non utimur,
quae non habemus quaerimus, semper bonis
aut nostro vitio aut fortunae carebimus.

XLII.

A. Quid vivere opus est nescienti vivere?
B. At vinum in causa est. nempe quot sunt ebrii,
mancipia totidem vini potati aspicis.
quodcumque feci vinum me facere impulit.
A. Malum id necesse est vinum fuerit, Nicophon.

XLIII.

Habet malignus livor hoc in se boni,
quod eligentes insequi sectam suam
comes fidelis mille discruciat modis.

XLIV.

Bonae mulieris, o Nicostrata, est dare
non imperiosam, sed morigeram se viro.
viro superior femina, immensum est malum.

XLV.

Here, tute homo quum sis natus, fieri non pote
homo ne sis: frustra est ista lamentatio.
necesse est habeat multa, qui vivit, mala.

XLVI a.

Si circumspicias, nemo est medicorum omnium
recte valere amicos qui cupiat suos,
nec miles urbis placidum qui exoptet statum.

XLVI b.

Tam subito imbellis factu's? nam, ne nescias,

non fortitudo est ista, verum imbellia
animi impotentis ferre moestitudinem.

XLVII.

Ego ob res istas doleo vehementer quidem,
sed prae dolore sapere non cesso tamen.
hoc est quod me hominem praestat, hoc me sospitat.

XLVIII.

Profecto hominibus nulla Fortuna est dea:
nulla, inquam: verum quicquid temere provenit,
Fortunae a nobis accipit vocabulum.

XLIX.

Omnes aspiciunt primum; mirari subit,
tum contemplari; spes succedit postea:
ex horum coetu postea amor enascitur.

LI d.

Qui non veretur ipse semet, conscius
sibi mali facinoris quod commiserit,
hic quomodo alios nescios reverebitur?

LIII.

Aestate crassum gestitabat pallium,
at hieme lacerum, ne non esset continens.

LIV.

Lapsum aliqua in parte ne concastiges senem:
stirpes vetustas transmovere est difficul.

LV.

Non tantum, Pamphile, istaec nostra corpora,
sed curas ipsas auget accedens dies.

LVI.

Quod artium usquam in rebus conspicitur, Laches,
id non magister homines docuit, sed dies.

LVII.

Ipsi quae per nos facimus, horum gloriae
nullam Fortuna vindicat partem sibi.

LVIII.

Quicumque mentis non satis compos suae est,
audit, nec audit ille, videt et non videt.

LIX.

Furiamur omnes, ira nos quoties rapit;
retinere bilis impetum magnus labor.

LX.

Vox, Nosce temet, Delphicis sacrariis
inscripta, famam, crede, non frustra obtinet.

LXI.

O quam miseriis pristinis dulce est frui!
ni male fuisset ante, gauderem minus.

LXII.

Nimium benigne dum doces, nimium invides,
idque agis ut haec tot audiens discam nihil.

LXIII.

Non homo, sed miles, quem sagina ut victimam
pascit, suo mox immolandam tempore.

LXIII b.

Quanto benignum satius est dominum pati,
quam vivere inopem liberi sub nomine.

LXIV.

Tu me peperisti, mater: sit feliciter
tibi fruisci prole, tua ut pietas meret.

LXV.

Ita comparatum est in vita mortalium,
minus ut boni sit, mulier, plus incommodi.

LXVI.

Multa in familiis multis eveniunt mala,
recte ferendo quae vertuntur in bonum.

LXVII.

Hoc alius alio praestat, quod constantius
bonam malamque didicit fortunam pati.

LXVIII.

Primum opto sanitatem, tum res prosperas,
gaudere deinde, dein debere nemini.

LXIX.

Homo pauper qui vult vivere, foede vivere
vult: nam paupertas ad delinquendum incita est.

LXX.

Ita quando mentem trepidus obsedit pavor,
expectorari nec dormitando potest.

LXXI.

Tristitia egregie effingit, sine tectorio,
duplo maiora quam reapse sunt mala.

LXXII.

Ne dic daturum te: qui dicunt, dant nihil,
et obstant aliis ne dent, qui alioqui darent.

LXXIII.

Servo, si nequam est, tempus supplicii imminet:
non est cur illud cupias antevortere.

LXXIV.

Fortunae cave necrecte dixis: nam mala
tempestas etiam res divinas atterit.

LXXV.

Beneficium omne fit de minimo maximum,
accedit quoties dantis benevolentia.

LXXVII.

Deformis mulier pulchra est pulchris moribus:
antestat vitae gravitas pulchritudini.

LXXVIII.

Malum consilium feminae nunquam duis:
leve namque genus est, et plus quam satis est malum.

LXXIX.

Quid tumulum alterius ornas serto textili?
condecora potius sertis aetatem tuam.

LXXX.

Coronas tibi et unguenta viventi para,
quorum usus dulcis est, sentire dum licet.

LXXXI.

Vel usque nubes si supercilium attrahas,
deducet inde mortis violens impetus.

LXXXII.

Fugisti mortem: ne dic, Fugiam denuo:
namque ut fugisti, sic et non fugere imminet.

LXXXIII.

Qui viduum veste vestivisti pauperem,
id si exprobrassis, devestivisti magis.

LXXXIV.

Ne dic qui fueris, sed qui sis circumspice,
aptaque te praesentis fortunae ad modum.

LXXXV.

Vir qui consilium quaerit muliebri a secu,
lapsum se credens, de integro labi studet.

LXXXVI.

Noli indagare quid deus sit: impium est
eum discupere scire qui sciri nevolt.

LXXXVII.

Peccat senectam quisquis exposcit deos:
siquidem senectus multa fert secum ultima.

LXXXVIII.

Adolescentari noli iam factus senex,
venerandam nec canitiem conspurca tuam.

LXXXIX.

Non urbs tibi dat nobilem propaginem,
sed tu nobilitas urbem factis inclytis.

XC.

Nam qui deum venerantur, egregias habent
spes ad salutem.

XCIII.

Bellariorum ad paleas asinus venis.

XCIV.

Tibi verba facio, Tantalo, Croeso, Midae.

XCVI.

Vir quis bonus sit, tempus indicium facit.

XCVII.

Absconditum omne ducit in lucem dies.

XCVIII.

Sors versat alios alia, ceu plenos deo.

XCIX.

Quodcumque vinum nimium est, hoc ipso malum est.

C.

Potaram: nempe ad culpam id obtentus sat est.

CI.

Hominem esse temet noveris ac sis memor.

CII.

Cupido labore quod cupis datur assequi.

CIII.

Mulier necessitatis perpetuae est malum.

CIV.

Sibi solum agentem fors alit quamvis mala.

CV.

Ad poenitendum properat qui uxorem accipit.

CVI.

Uxorem si non duxis, vives commode.

CVII.

Venerarier parentes inprimis stude.

CVIII.

Res dulcis pater est, liberos si diligat.

CIX.

Satius mori quam vivere infeliciter.

CX.

Morbum quam tristitatem exantles facilius.

CXI a.

Aequo arbitratu capsis benefacta ac duis.

CXI b.

Herum atque servum inter se committas cave.

CXII.

Oratio animi sedat aegrimoniam.

CXIII.

Opes novas acquiret, non mores novos.

CXVII.

Magna vis est temporis,
quae cuncta vastat.

PHILEMONIS IUNIORIS FRAGMENTA.

I.

Sic hoc abire sinite, atque istud cernite,
ad assandum ignis ne sit aequo tenuior
(elixas namque is carnes, non assas facit),
nec vehemens: namque is urit cuncta extrinsecus,
neque interim ipsas penitus carnes percoquit.
non si quis gestat ad confutandum truam,
adde etiam cultrum, dixeris recte coquum;
nec si quis pisces in patellam iecerit:
prudentia opus est hoc quoque in negotio.

II.

A. Quid hoc est hominis? B. Medicus. A. Proh superûm fidem
quam miser est omnis medicus si nemo est miser!
causidicis hoc et medicis praecipuum obtigit:
occidunt, legem nec timent Corneliam.

PHILEMONIS SPURIA.

I.

Tune arbitraris mortuos, Nicerate,
quîs omnis vita satura deliciis fuit,
effugere posse tanquam non memorem Deum?
iustitiae vigil est oculus, qui nîl non videt.
ideo silentum credimus calles duos,
quorum ille iniquos teneat, iste autem pios.
nam si tantumdem referent malus atque innocens,
et utrosque tellus pondere aeterno premet,
i, cape, furare, defrauda, misce omnia.
sed ne te falle; sua et in Orco notio est,
quam Deus instituet rerum dominus omnium,
cuius tremendum nomen, nec fandum mihi;
qui spatia profert quamlibet peccantibus
mortalis aevi.

II.

A. Dic quaeso qualem fas putas credi Deum?
B. Qui cuncta spectet ipse non spectabilis.

MENANDER.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

II.

Blandiloquentia
plus saepe emendes natum, quam malo ac metu.

III.

Fili animo morem qui gerit, habet is pater
vitae adiutorem, non subsessorem, suae.

IV.

Non usquequaque hominibus cedendum est malis,
sed obnitendum saepe, ni totam undique
sursum deorsum volumus vitam vortier.

VII.

Quid multa cauto, multa quum timeas, opus?

VIII.

Vix cognatum pauperi
reperire est: omnes a sese alienum putant
hunc qui non facile se opibus sustentat suis,
quia semper metuunt aliquid postularier.

IX.

Mens timida semper pauperi est: atque omnibus
se suspicatur esse despicatui.
At quorum res sunt, Lampria, meliusculae
animo obstinatiore perdurant mala.

ΑΛΙΕΙΣ.

II. III.

Nepotem ita egit, agere ut non posset diu.
Mortis e generibus proprium si sit capiendum mihi,
optimum hoc ego deputem, iacere tentis ilibus
pinguem, vix loquentem, resupinum ac sublimi anhelitu,
esitantem ac mihi dicentem, Diffluo voluptatibus.

V.

Qui primus reperit artem altricem pauperis,
multos effecit miseros: simplicius fuit,
hunc cui difficilis vita est mature mori.

VI.

Filia molestum incommodumque peculium est.

VII.

Pecunia homines gratiosos efficit.

VIII.

O grata tellus, longo te post tempore
visam saluto: non honos hic cuilibet
humo fit, sed agrum quoties intueor meum.
id quod me nutrit numinis veneror loco.

IX.

Nos promontorium
flectentes ut conspiciunt, naves ilico
solvunt ingressi.

ΑΝΔΡΙΑ.

Amor offundit omnibus
nebulas, et his qui rectam sectantur viam,
et iis qui pravam.

ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΣ Η ΚΡΗΣ.

III.

Magni aestimandum semper est assuescere.

IV.

Casus quoscumque par est opperirier
mortalem natum: nam nihil est statarium.

VI.

Crato, ego amicitiae praesidem testor Iovem.

Α Ν Ε Ψ Ι Ο Ι.

I.

Ingenio suo
Amor ad consilia surdus: tum vero haud facul
ratione superare et iuventutem et deum.

III.

Fortes progenerant asperi victus loca.

IV.

Haec fax aquosis tota madet humoribus:
quassanda non est, abicienda est protinus.

ΑΡΡΗΦΟΡΟΣ Η ΑΥΛΗΤΡΙΣ.

I.

A. Si es sanus, duxis uxorem cave,
vita quam nactu's derelicta: duxi ego:
eo ne ducas etiam atque etiam suadeo.
B. Decretum est, constitutum est: iacta est alea.
A. Perge igitur: verum ex animo ut sis salvus precor.
nam te in negotiorum conicies mare,
non Libycum, non Aegaeum, non Aegyptium,
ubi de triginta tres vix pereunt navibus:
at de coniugio ne unus enavit quidem.

II.

Mercatores illud Byzantium
facit ebriosos omnes: perpotavimus
tui causa noctem totam, et nimi', credo, merum:
etenim nunc surgo capita gestans quattuor.

IV.

Dies avita saepe quae fuerant bona
aliena fecit, corpori parcens: tamen
praesidia vitae solida in arte sunt sita.

VI.

Rectae rationi omnis locus
pro templo est: mens est quippe qui loquitur deus.

Α Σ Π Ι Σ.

III.

Militi causam salutis, Smicrina,
reperire difficile, exiti facillimum.

IV.

Nam quia quod optat, nilque praeterea videt,
nimis est ineptus veritatis arbiter.

V.

Reges o miserrimi!
nam quid praecipuum tandem habent? atque interim
quam vitam ducunt anxiam, custodiis
septi undequaque et munimentis arcium?
nam qui tam facile su picantur singulos
ad sese armatos pugione accedere,
supplicia pendunt quanta!

ΑΥΤΟΝ ΠΕΝΘΩΝ.

VI.

Caeca res pecunia est;
quique aciem in se defigunt, hos caecos facit.

ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ.

I.

Amantem si quis mente credit praeditum,
ubi ille rerum inveniet, quaeso, amentiam?

II.

Depulso quem aegrotaverat
morbo, sermones habitos nequiit reddere.

ΒΟΙΩΤΙΑ.

I.

Habenda non est insuper calumnia
quantumvis falsa; nam sunt qui augere assolent:
quapropter ista praecavere, negotium est.

II.

Multa reperias
molesta in rebus omnibus: sed id vide,
maiorem an partem efficiant quae insunt commoda.

III.

Multis divitiae sunt vitiis obtentui.

ΓΕΩΡΓΟΣ.

I.

Male feriatus sit necesse est quisquis est
qui vestram fuit in paupertatem iniurius;
fortunae insultans, ipsi quae forte imminet:
nam quamvis opulens, rebus incertis tumet.
fretum fortunae reciprocos aestus habet.

II.

Gorgia, homo pauper res est fastidibilis:
namque, ut loquatur ea quae sunt iustissima,
tamen loqui censetur quaesti gratia:
tritis lacernis qui advenit, statim audiet
calumniator, ipse sit laesus licet.

III.

O Gorgia, ille vir virorum est optimus
qui melius aliis callet ferre iniurias.
At amarus ille mos et irritabilis
degeneris animi praebet indicium omnibus.

IV.

Meo agro iustiorem nemo est qui colat:
nam flores profert tanquam caelitibus diis,
laurumque et hederam: quod si insevero hordeum,
tantumdem exacte reddit quantum acceperat.

VI.

Mentis es motae et ridiculus, qui quum ingenuam virginem
coeperis adamare, tacitus istas pateris nuptias
irritas tibi parari.

ΔΑΚΤΥΛΙΟΣ.

I.

Dein hunc locutu'st in modum miserrimus,
ut collocare gnatam in matrimonium
gravetur, quinquaginta quum habeat filias.

II.

Maritum succo viventem suo,
nihil indigentem dotis ecce invenimus.

III.

Natum est subventaneum.

ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΩΝ.

I.

O Phidia, vero si laborares malo,
nimirum vero opus esset et medicamine:
nunc id quum non sit, inane medicamentum habes
ad morbum inanem: tu tibi crede id profore.
ergo te abstergant undequaque mulieres,
et lustrent sulphure; inde tribu' de fontibus,
aqua perfundant, sale permixta et lentibus.

II.

A. Bene hoc mihi proveniat, o sancti dei,
quod inter calceandum dextri calcei
vinclum diruptum est. B. Par erat, nugacissime:

quod fuerit detritum; et tu praeparcus nimis
qui non novum emeres.

IV.

Sint tibi exemplo Syri:
qui si quem piscem forte manducaverint,
illecti ingluvie, venter continuo ac pedes
illis tumescunt: tum saccum induti in via
prosternunt sese provoluti in stercore,
ut divam placent nimio contemtu sui.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ.

I.

A. Quid hoc, puella, quod ministerialiter
incedis adeo? B. Nempe opera ad pistoria
tota evigilata nox est, atque etiam tamen
infecta restant multa.

II.

Felix qui mentem cum divitiis possidet:
nam solus novit divitiis recte frui.

ΔΙΔΥΜΑΙ.

I. II.

Mecum ambulabis trito palliolo obsita,
ut Cynicus ductitavit uxorem Crates.
idem elocavit gnatam, lege hac addita,
periclum ut eius fieret triginta dies.

ΔΙΣ ΕΞΑΠΑΤΩΝ.

IV.

Flore in iuvenili moritur quem di diligunt.

ΔΥΣΚΟΛΟΣ.

II.

Divitias mihi commemoras, rem fluxa fide:
quas si perennaturas es certus tibi,

non intercedo quominus custodias,
nec quicquam partiaris; dominus ipse sis.
si non es dominus, quaeque habes sibi vindicat
Fortuna, cur ista aliis invideas, pater?
namque illa, ut levis est, iam tuis pecuniis
indigniorem forte munerabitur.
quare, me si audis, dum te pro domino geris,
mi pater, uteris illis liberaliter,
opem feres pauperibus, et quantos potes
amicos opulentabis ex opibus tuis.
Laus haec perpetua: et si quid eveniat secus,
idem exspectabis quod tute ante feceris.
in aperto amicus melior est possessio,
quam fossa sub humum copia argenti latens.

III.

Ut sacrificant vecticularii!
cistas et urnas inferunt, non hercule
deûm, sed sua pro gratia. Thus res pia est
libumque: namque id omne dîs impenditur
flammis impositum: ceterum isti fel merum,
lumbique extrema, et ingustabilia ossua
deis ponentes relicuum ipsi devorant.

IV.

Nemo coquum
iniuria qui affecit, impune abstulit:
tantam habet ars istaec nostra sanctimoniam.

V a. b.

Quem laborum non piget,
nihil arbitrari is debet insperabile.
laboriosae diligentiae assequi
nihil est negatum.

ΕΑΥΤΟΝ ΤΙΜΩΡΟΥΜΕΝΟΣ.

VI.

Vere beatus qui sit, in patria sua
debet manere et liber, aut potius mori.

VII.

Post prandium etenim simul amygdalas ego
apposui, deque punicis gustavimus.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

I.

Non unde metui, id patior: quidquid evenit
inexspectatum, mentem id homini expectorat.

ΕΜΠΙΠΡΑΜΕΝΗ.

I.

Pereat male qui uxorem ducere
instituit primus, tum secundus qui fuit,
tum tertius, tum quartus, tum qui postumus.

II.

Tria sunt, here,
et quis geruntur cuncta: nempe ex legibus,
aut ex necessitate, aut consuetudine.

III.

Ut ante multos, te quoque haec perdet lues,
quantumvis blanda, quod tibi nimium places.

IV.

Quam vero lepida res est alicuius dicier
parentem!

ΕΠΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΟΣ.

II.

Nempe vulgi temeritas
in moliendo turbidas curas habet:
at inter actus, si bona est occasio,
rectam rationem inexspectatam invenerit.

III.

Unum est quo valere possit impudens oratio,
si brevis sit, atque articulum recte capiet temporis.

ΕΠΙΚΛΗΡΟΣ.

I.

Certe vigilia nulla est res loquacior:
namque haec me expergefactum huc produxit loci,
ut ordine omnem vitam narrarem meam.

II.

Tanquam in choro
non cantant omnes, astant sed cantantibus
silere iussi duo, tres, extremo ordine,
nihil nisi numeri: ita se et ista res habet,
locum implent alii, vivunt quîs vita obtigit.

IV.

Aut orbo et coelibi
vivendum, aut sobole enata moriendum patri:
adeo est acerbum quicquid est vitae super.

ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΕΣ.

I.

Debet quod ius est vincere omni tempore.

III.

Illiberale est contumeliam pati:
dolorem ferre natura hominum nos iubet.

IV.

Non plorabit perditam
agens vitam in lupanari vetulario?

ΕΥΝΟΥΧΟΣ.

II.

Nec dis rebella, nec tempestates novas
accerse; ferre quod necessum est id feras.

IV.

Quidquid quaeritur
cura indigere, sapientum sententia est.

Η Ν Ι Ο Χ Ο Σ.

II.

Mihi placere non potest annis comes
deus ambulator, nec qui irrepit in domos
tabulae praesidio: qui deus probus est, domi
maneat oportet, supplices ut sospitet.

Η Ρ Ω Σ.

I.

Nil est Amore, nil, hera, est potentius,
non vel deorum rector ipse Iuppiter;
sed is quoque illi gerere morem cogitur.

II.

Bonum virum esse decuit nobilissimum:
ingenuos animi semper generosi addecent.

III.

Hei mihi quae sola talibus mergor malis,
quorum fidem omnem superat ipsa immanitas.

Θ Α Ι Σ.

I.

Nunc illam talem cane, quod te veneror, dea,
ferocem, sed pulchellam et illecebriloquam,
iniustificam, clusiforem, poscinummiam,
et neminamantem, semper simulantem tamen.

Θ Ε Τ Τ Α Λ Η.

I.

Male agere qui vult facile praetextum invenit.

Θ Ε Ο Φ Ο Ρ Ο Υ Μ Ε Ν Η.

I.

Qui valet prudentia,
is vero est vates et consultor optimus.

II.

Si quis deorum accedens mihi dicat: „Crato,
ubi vitam functus fueris, vives denuo;
et fies quidvis, hircus, aut canis, aut ovis,
equus, homo denique: nam revivendum tibi est:
ita fata sciscunt: opta quam vitam velis:"
dicturus videor ilico, Fac me quidlibet,
dum ne hominem facias: unum id animantum omnium
sine merito habet fortunam aut infortunium.
equorum ut quisque fortior, curatius
habetur alio: velox si fias canis,
quam iners, maiore multo in pretio habeberis:
generosus fruitur gallus praecipua dape,
atque ultro ignavus alter potiorem timet.
homo si quis est bene natus, eductus probe,
caste moratus, nullum pretium hoc saeculo est:
primas in vita habet assentator, alteras
calumniator; ac malignus tertias.
quanto asinum fieri satius quam intuerier
peiores se pollucibilius vivere!

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

I.

Deum potentum maximus longe est Amor,
cunctis superior atque maioris preti.
nam nemo est adeo parta parsimonia
aut tanta morum atrocia, qui non opum
partem suarum tribuat huic lubens deo.
quis est propitius, iuvenes hoc facere iubet:
nam qui in senectam rem ampliando differunt,
solvunt usuras otiosi temporis.

II.

Amoris incitamen cantillatio est.

III.

Si amanti confidentiam abstuleris, perit;
inter hebetes hunc frigidosque censeas.

ΘΡΑΣΥΛΕΩΝ.

I.

Multas ob causas non probo sententiam,
te nosce: multo rectius dictum foret,
nosce alios.

IV.

Quam piger, cunctator, frugiperda, confitens se ali
immerito suo.

ΙΕΡΕΙΑ.

I.

Nunquam hominis opera alterius hominem sospitat
deus immortalis: namque si quo vult deum
homo perductat creperis tintinnabulis,
tantum qui pollet, ipse iam maior deo est.
sed victus instrumenta et confidentiae
haec sunt, hominum impudentium molimina,
ludibria vitae denique humanae, Rhode.

II.

Excedis, uxor, terminos uxorios,
quando atrio progrederis: nam limes domus
matronis gravibus atriense est ostium:
at insequi ultro et excursare in publicum,
Rhode, et differre pipulo, id vero est canum.

ΙΜΒΡΙΟΙ.

In aetate hominum nil, pater, praestantius
ratione est et consilio: nam res qui ordinat,
viasque agendi recte disponit, sibi
est princeps, imperator, consiliarius,
tribunus plebis: cuncta habet cui mens adest.

ΚΑΝΗΦΟΡΟΣ.

II.

Infortunia
inopina fugere non est in nostra manu.

Κ Α Ρ Ι Ν Η.

II.

O dearum maxima
nunc Impudentia, si te fas dici deam:
at fas: nam nunc quod regnat, mos numen vocat:
quo processisti, quoque procedes adhuc!

Κ Α Ρ Χ Η Δ Ο Ν Ι Ο Σ.

II.

Nemo se novit quo sit exortus satu,
sed suspicamur universi, aut credimus.

V.

Quodcumque rectum est, id plus lege ipsa valet.

Κ Ε Κ Ρ Υ Φ Α Λ Ο Σ.

I.

Comperto iussos legis praescripto novae
apud Censores nomen profiteri suum
coquos quorum opera famularetur nuptiis,
interrogandos num quis convivas sibi
vocasset plures, lege quam permittitur,
profectus . . . . .

IV.

Casus, quamquam inconspicuus, nos multum iuvat.

Κ Ι Θ Α Ρ Ι Σ Τ Η Σ.

I.

Ego autumabam divites, o Phania,
in aere vivunt qui suo, nec noctibus
suspiria agere, nec sus deque vortier,
nec dicere Eheu; sed tranquilla molliter
frui quiete. illa esse pauperum mala.
at nunc vos video, quos beatos praedicant,
vitam cum nostra vivere aequiparabilem.
res sunt cognatae vita et anxietudines?

vitam sequuntur mollem, vitae fulgidae
non absunt, vitae consenescunt pauperi.

II.

Adeon' te excruciat, quod malorum est omnium
levissimum, paupertas? quantillum est enim,
amicus unus cui medendo sufficit?

III.

Iniuria si fugimus afflictos, pater,
qui sunt quibus nos ferre suppetias iubes?

IV.

Iniuria abstinere qui discit, Lache,
rem discit elegantem et in vita utilem.

VI.

Amare praedicatur literas,
et delicatas cantiones discere.

VII.

Adeo molesta res est exspectatio.

VIII.

Fortuna apprime res est et varia et vaga.

Κ Ν Ι Δ Ι Α.

I.

Quo quis sit genere, nil ego referre arbitror.
quod si rem potius spectes quam vocis sonum,
legitimus est frugi omnis, et nequam nothus.

II.

Casus quoque ipse est nescio quid numinis,
et res plerasque nos latendo sospitat.

Κ Ο Λ Α Ξ.

III.

Libatur. heus fer exta! quonam respicis?
libatur. Sosia heus! fer! libatur. bene.
iam nunc infunde. Coelites deos deas

cunctos precemur atque cunctas. accipe
linguam. salutem sanitatemque ut duint,
bona nobis tribuant multa, quaeque adsunt bona
ea prosperassint cunctis: hae fiant preces.

VI.

Nemo et repente dives, et iustus fuit.
est cui vectigal magnum parsimonia est:
at alius cuncta insidians comparsa abripit.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΑΙ.

I.

Ut video, adolescens, credis tu pecuniae
pretio parari, non modo haec quorum indiget
quotidie usus, panem, acetum, obsonia,
oleum, sed istis maius aliquid omnibus.
at certe venum non datur immortalitas,
nec si talenta Tantali possederis:
sed occubandum est, illa linquenda alteri.
haec quorsum? nempe ne fortunae prosperae
confidas nimium, neu nos contra pauperes
habeas despectu, verum te aspectantibus
felicitate praebeas dignum tua.

II.

O miserrimos
mortalium, qui spiritus tumidos gerunt:
conditio humana quae sit non intellegunt.
ille in foro videtur felicissimus
suas sit infra cum fores miserrimus.
mulier dominatur, imperat, obstat perpetim,
ita multa habet quae dolent, ego vero nihil.

V.

Oblitu'st se ipse qui sit.

ΚΩΝΕΙΑΖΟΜΕΝΑΙ.

I.

Nemo quem infortunio
dì mactant, animum protinus despondeat:
forsit alicuius hinc boni erit occasio.

II.

Hoc illud vetus est, nosce te ipsum, res tuas
si bene spectaris, et quid ex usu siet.

ΛΕΥΚΑΔΙΑ.

II.

Qui manum pecuniae
supponit, ut nil dicat, nil agitat boni.

III.

Deorum cura pauperes credi solent.

ΜΕΘΗ.

I.

Annon perinde vita est ac facimus sacrum?
nam quod dìs emitur una forte ovicula est,
decem quam drachmis facile conciliaveris:
at hercle unguentum, fidicinas, tibicinas,
Mendaeum, Thasium, mella, anguillas, caseum
vix est talento minus ut praestinaveris.
quare nos aequum est, sacra si cedant bene,
a dìs accipere drachmas quod valeat decem:
illarum vero in nos suspicere zamìam,
qui non sacrorum nobis duplicat malum?
ego, si deus sim, numquam possim perpeti,
imponeretur aris ut lumbus meis,
nisi consecratis etiam anguilla accederet,
ut hinc cognatus Callimedon mortem oppetat.

ΜΗΝΑΓΥΡΤΗΣ.

I.

Divitias ferre disce: pars sapientiae est;
quia multis pariunt magnam inhonestitudinem.

ΜΙΣΟΓΥΝΗΣ.

I.

A. Ut fatear, displicet
res ipsa. B. Nempe quia sinistrorsum rapis:
quicquid molestum, quicquid adversum accidit,
ea sunt quae spectas, et connives ad bona.
atqui nihil usquam, Simyle, invenias boni
cui nulla se mali admiscuerit portio.
mulier opipara, res molesta est, nec sinit
virum pro arbitrio vivere: haec eadem tamen
sua commoda adfert, liberos: mersum gravi
morbo maritum curat familiariter,
nec conflictantem cum fortuna deserit;
defuncti exsequias rite curat. respice
ad ista, si quid animo taedi obvenerit:
ita enim feres rem totam: sin quicquid dolet
excernas semper tibi, nec contra compares
quae laeta sunt, dolere non cessaveris.

II.

Mulier suopte ingenio effrenis et fera est.

IV.

Perdunt di nos maxime
quotquot mariti sumus: agendus nam dies
numquam non festus aliquis.

V.

Sacrificabamus quinquies uno die;
pulsabant septem famulae in orbem cymbala,
ululabant aliae.

ΜΙΣΟΥΜΕΝΟΣ.

VII.

Id mihi si quando detur conspicarier,
animum recipiam: nam nunc . . . at vero deos
ubinam sit invenire tam iustos, Geta?

ΝΑΥΚΛΗΡΟΣ.

I.

A. Navem mihi salvam nuntias? B. Sane meam
navem illam quam qui nominatur Callicles
exstruxit, rexit autem Euphranor Thurius?

II.

O cara mater terra, quam venerabilis
tu quamque sancta es recte rem putantibus!
aequum pol fuerat, si quis patritum nepos
fundum comesset, navigare hunc perpetem,
nec usquam terra recipi, ut persentisceret
quantum accepisset et non parsisset bonum.

III.

Polynices ut perierit non consideras?

V.

O Iuppiter supreme, spes quantum est mali!

ΞΕΝΟΛΟΓΟΣ.

I.

Natus quem genitor pauper educaverat
melius quam res ferebat, indoluit patrem
ut vidit inopem: nam probe edocta indoles
pulchrum benefici fructum confestim edidit.

II.

Sic agit Fortuna, ratione ut non possies
colligere, vere quid sit in vita utile.
diiudicari nequit hoc certis legibus.
nec vivens dicat quisquam, hoc mihi non accidet.

ΟΛΥΝΘΙΑ.

I.

Quam vero iniquum est, quum quid molitur boni
natura, tum Fortunam id intervortere!

II.

Ut qui non prior incipiam, sed me vindicem.

ΟΜΟΠΑΤΡΙΟΙ.

I.

Me iudice, qui erubescit ingenio est probo.

II.

Bono esse nomine, id vero viaticum est,
quidquid paret fortuna quovis tempore.

ΟΡΓΗ.

I.

Et ego adolescens, mulier, aliquando fui:
nec tunc lavabar quinquies una die:
nunc fiet; nec eram patagiatus: nunc ero;
nec unguentatus: at nunc pol tingar quoque,
et depilabor: denique evadam brevi
Ctesippus alter, non homo ut eram: denique,
ut ille, ipsos etiam lapides abliguriam,
ne mihi sufficere terram posse censeas.

II.

Quisquis est differt nihil
a Chaerephonte, qui vocatus ad dapes
in serum tempus umbrae duodecimpedis,
mane umbra aspecta lumen ad lunae exiit
cunctari metuens, cumque ipso die adfuit.

III.

Iste verus est sodalis: non, ut alii, interrogat
quando coena sit futura, quidve praesentes vetet
coenam incipere: deinde coenam quaerit in perendinum,
mox ubi silicernium sit.

IV.

Hunc vobis si pulchellum contigerit fames,
cadaver faciet gracilius Philippide.

V.

Adulter est res, crede, pretiosissima:
nam morte constat.

Π Α Ι Δ Ι Ο Ν.

I.

Servire qui sic discit, ut excipiat nihil,
is nequam est servus: ius profandi libere,
quod sensit animus, dederis, reddes optimum.

II.

Cantus Ephesios nuptias facientibus
hic averruncos cantat.

Π Α Λ Λ Α Κ Η.

I.

Consilia versat multa qui pravis studet.

II.

Quotquot sunt boni, hos ipse vocat ad suam curam deus.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ.

I.

Quod vos fecistis, non [amicarum est opus,
opus] amicorum est: vocum affines literae
ambiguam faciunt nominis sententiam.

III.

Turpe est pauperiem comitans imbecillitas.

IV.

Credulitas comes assidua est infortunio:
plus quippe semper alium sapere existimat
consilia saepe quem fefellerunt sua.

Π Ε Ρ Ι Ν Θ Ι Α.

I.

Quicunque dominum nactus vecordem ac rudem
tractavit illum servus doctis astubus,
ignoro quantae molis rem confecerit,
quod exstupidavit illum qui stupidus fuit.

II.

Nunquam laudavi sumtuosum mortuum:
namque in idem cum vili atque contemto redit.

ΠΛΟΚΙΟΝ.

I.

In aurem utramque dote freta dapsili
dormibit, opere exacto commemorabili
et glorioso, quippe quae eiecit domo
victrix eam quam voluit advorsariam:
nimirum ut illam iam omnes aequales suae
suspiciant, atque emineat in toto grege
mea domina sumta vultus celsitudine:
quod assolet dici, asinus inter simias.
silere satius noctem quae tot miseriis
initium fecit. hei mihi, quod Creobylam
Creobylam, Creobylam una cum decem
cepi talentis cubitalem mulierculam!
et illa ferri potis est insultatio?
non, per Iovem ac Minervam, nequaquam potest!
ancillula adeo sedula, verbo celerior,
exacta est; esto. sed quam substituat vide.

II.

A. Dotatam duxi Lamiam: non dixi tibi?
B. Non equidem. A. Dominam istius quam cernis domus,
et agrorum illorum: ut illam acciperem, haec accepi omnia.
B. Malum inter gravia, per Deos gravissimum.
A. Molesta est illa cunctis, non tantum mihi,
gnato magisque gnatae. B. Vix tolerabile est
quod memoras. A. Plus sat sentio.

IV.

Is demum infortunatus, in egestate qui
uxorem ducit, educitque liberos:
ah demens qui nec praesidia in praesens habet,
nec, si quid, ut fert vita, secus evenerit,
habet integumentum quo famam occultet suam:
sed misere aetatem degit nudam, obnoxiam,
importuosam, compos tristitiae et mali,
sed omnium expers deliciarum et gaudii.
sic ego dolens in uno, do monita omnibus.

V.

Habitare quisquis astu pauper eligit,
augere sibi tristitiam et dividuam cupit.
nam quoties alium spectat in molli otio
potentem, luxuriantem, viventem facul,
quam misere ipse aevum degat tum demum videt.

VI.

Malo consilio commigravit huc herus.
nam ruri donec victitabat, calamitas
non tam conspicua fuit ac despicabilis,
sibi mantellum faciens solitudinem.

VII.

Virtutis et vivendi liberaliter
magistrum si quis quaerit, agrum comparet.

VIII.

O Parmeno, nullum vita in humana bonum est
quasi arbor radice una ramos erigens;
sed mala propinqua sunt bonis atque adsita:
natura ex ipsis bona quin progenerat malis.

IX.

Dispelle procul a vita moestitudinem:
breve atque angustum nimis est hoc quod vivimus.

ΠΡΟΓΑΜΟΙ.

Fortuna res est caeca et deplorabilis.

ΠΡΟΕΓΚΑΛΩΝ.

I.

Quod bene iubetur exsequi tutissimum
servo esse praedicant.

II.

Patrem vocari liberûm quantum est! metus,
dolorque et aegritudo, sine fine ac modo.

ΠΩΛΟΥΜΕΝΟΙ.

II.

Non rebus apta est omnibus sapientia:
aliquando opu'st desipere cum sodalibus.

ΡΑΠΙΖΟΜΕΝΗ.

I.

Quae vitae sunt utilia quum dî porrigunt,
accipere qui cunctatur, is sponte est miser:
at si recuset dare quod expediat deus,
iam non ista hominis culpa, sed non dantis est.

II.

Iniuria illud distat infortunio,
hoc casus, illam quod voluntas efficit.

III.

Saepe admodum
in lucem prodit nec quaesita veritas.

ΣΙΚΥΩΝΙΟΣ.

I.

Convicî praebent, video, materiam affatim
stratioticum schema et mores exotici.

V.

Vultus minatur, pavida mens intus sedet.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.

II.

Latet omne crimen dum fit, sed quantum siet
scelus, peracto scelere demum intellegas.

ΣΥΝΑΡΙΣΤΩΣΑΙ.

IV.

Amorem inter deos
validissimum esse hoc argumento evincitur:
quod peierantur propter hunc omnes dei.

V.

Terrorem haud magnum incutiunt genitoris minae.

VI.

Res per se infelix atque aerumnis obsita
vita est humana, et densa curarum seges.

Τ Ι Τ Θ Η.

II.

O stultos homines, qui supercilio gravi
subinde repetunt, Videro. tun' videris,
homo quum sis, de re? miser utcumque res cadet!
atqui secundae res sponte adveniunt sua
vel dormienti, nec minus contrariae.

Τ Ρ Ο Φ Ω Ν Ι Ο Σ.

I.

A. Hospes vocatu'st mihi. B. Qui solitus vivere?
cuiatis? namque id scire pol refert coquum.
etenim hospitelli qui veniunt ab insulis,
nutriti magna piscium recentium
in varietate, non solent salsis capi,
fastidiosa quae vix delibant gula:
si quid piperatum, si quid conditum acrius,
hos magis oblectat. Arcas contra venerit
maris expers: pisculentae hunc patinae maxime
capiunt. dives Asianus: iura huic pinguia
paro et candaulum et quidquid ad venerem facit.

II.

Humanitatis limen, iniusti fuga.

Υ Δ Ρ Ι Α.

I.

O quam iucundum mores exoso malos
est solitudo; nilque meditanti improbum
sati' magnae divitiae sunt bene pascens ager.

at plausus populi et vitae delectamina
urbanae splendent, sed perenne nil habent.

II.

Seni infelici, quae oblivisci coeperat,
ea tute commemorando renovasti mala,
resuscitans miseriam.

Υ Μ Ν Ι Σ.

I.

Res hercle ad omnes probitas eximium bonum est,
viaticum vitae huius admirabile.
namque isthuic homini parte non magna die
locutus, bene iam cupio. sapiens dixerit
hic forsit aliquis: illex est oratio.
quid? an non alios eloquentes exsecror?
suada est loquentis vita, non oratio.

II.

Felicitas raro ad senectutem comes
arti est, ni dominum valde avarum invenerit.

ΥΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΣ Η ΑΓΡΟΙΚΟΣ.

II.

Hunc credo felicissimum
qui quum spectarit, Parmeno, placide deum
augusta dona, redit eo unde venerat:
iubar, inquam, solis publicum, nubes, aquas,
ignem: namque annos quamvis centum vixerit,
eadem videbit, et sit licet aetas brevis:
aliud his nihil est conspicari pulchrius.
mercatum crede tempus hoc quod vivitur,
cuius visendi peregrinamur gratia:
forum ibi, tumultus, fures, colloquia, alea.
abis si primus, hoc viaticatior
divertes melius; eris infestus nemini.
at qui subsistit, sua lassatus perdidit,

et male senescens aliquam egestatem incidit:
vexatur, hostes reperit, insidias subit.
longaevus nunquam facili morte fungitur.

III.

Desinite mentem excolere: nam mortalium
nihil usquam mens est; sola fortuna imperat,
sive illa mens est, seu dei illa est spiritus.
gubernat quicquid est, vel servat vel rapit;
prudentia hominum, nubes, quisquiliae merae.
credenda vobis haec, non castiganda sunt.
quod fit, quod agitur, omne id Fortunae est opus,
sed eius actis homines nos inscribimur.
Fortuna nil non versat. haec igitur dea
et mens vocari debet, et providentia,
si non inani nominum capimur sono.

IV.

Partes secundas quae sapit credat suas
matrona: summam cedat imperi viro.
nam quos penates femina arbitrio suo
moderatur, illos certa pernicies manet.

V.

Unae obnubilant
ignobilitatem et mores illaudabiles,
et si quid aliud hominibus vitio datur,
divitiae: ab his quod nudùm est, in culpam venit.

VI.

Prudentiae non quaevis deberi bona,
qui iudicarit recte, confitebitur:
nam multa saepe casus in melius tulit.

VII.

In re omni conducibile est quovis tempore
verum proloquier; idque in vita spondeo
securitatis esse partem maximam.

VIII.

Terra marique quum tot gignantur ferae,
has inter omnes maxima est mulier fera.

IX.

At medius fidius narras stultitiam haud levem;
testatas malle quam latentes miserias.

X.

Fortuna res est maxime inscrutabilis.

Χ Α Λ Κ Ε Ι Α.

III.

Sene est amante nihil infortunatius,
nisi forte amator alter aequaevus senex:
nam qui ea potiri concupiscit a quibus
ipsum arcet aetas, quomodo non sit miser?

FABULARUM INCERTARUM FRAGMENTA.

I.

Aut non ducenda est uxor, aut si duxeris
ferenda mussitanti et dos et femina est,
sinendum ut inquiramus quae faciunt viri.
namque hoc sapienti vitandum apprime est viro,
ne servet nimis uxorem in claustris aedium:
externa namque visus oblectamina
sibi expetiscit; quae si abunde suggeras,
ubique praesens illa et spectans omnia,
satiata obtutu, manet immunis criminum.
viri quoque ipsi quae latent captant magis.
at qui serarum vectiumque obstaculis
uxorem servat, sapere ut videatur sibi,
reapse totus plenus insipientia est:
nam si qua nostri sexus extra cor habet,
et telo et penna citius avolaverit,
neque illam asservet oculea Argi vigilia.
ita ad mala alia ludibrium est accessio:
uxorque virque intereunt despicabiles.

II.

Si solum, Trophime, te omnium mortalium
in hoc progenuit mater, ut tibi perpetim

agere ita liceret animo ut collibitum foret,
idque ita futurum si aliquis promisit deus,
recte indignaris: nam rem fecit improbam
qui te fefellit. sin eisdem legibus
quibus nos omnes hunc communem spiritum
hausisti, ut aliquid etiam paratragoediem,
ferenda sunt modeste haec, ut ratio iubet.
omnis sermonum summa redit istuc: homo es,
quo nullum est animal quod mutetur celerius,
aut sursum enitens aut deorsum decidens.
neque pol immerito; nam natura virium
quum sit vescarum, res molitur maximas,
suoque lapsu multa egregia proterit.
at tu quae amisti, Trophime, non ingentia
sunt adeo; tum quae pateris sunt mediocria,
quo magis hoc deinde ferre te modice decet.

III.

Hoc igitur more nos decebat ducere
uxores: quanti, Iuppiter, hoc foret lucri!
non, ut fit vulgo nunc, in nihili res anquirere,
quis avus, quis avia fuerit nupturae in domum;
interea mores eius, quicum tu exigas
aevum omne, non inspicere, non perpendere:
sed dotem in mensa ponere, ut nummos probi
sint improbine, exploret numularius,
quinto post mense non mansuros in lare:
at illam, quae domum obsidebit perpetim,
non exploratam fortuito sumere,
iracundam, immorigeram, si casus ferat,
duram, loquacem. mihi stat animus ducere
gnatam per urbem: si quis hanc propriam cupit,
dicat; sed monitus, quantum in se accersat malum.
nam quin malum sit mulier, vitari haud potest;
at ille felix, minimo qui defungitur.

IV.

Ah enecas me, mater! ne toties genus

commemora, quaeso. nam qui naturae bonis
propriam desperant indipisci gloriam,
istuc confugiunt: repetunt maiorum suum
monumenta; quot sunt stirpitus numerant avos:
sed nihil hinc lucri: nuncupassis neminem,
avi quoi non sint: nam unde prognati forent?
at qui censere hos nequeant mutatum ob solum,
generisve internecionem et solitudinem,
eone ignobiliores sint censentibus?
quicumque ad recta fertur proclivi indole,
nobilis est, mater, sit quantumvis Aethiops.
Scytham exsecramur? nonne et Anacharsis Scytha?

V.

Hominibus alia quotquot sunt animantia
tum sunt beatiora, tum sapiunt magis.
principio, sodes, asinum specta istum mihi:
is est infelix extra controversiam;
at nulla propriae accepta culpae fert mala;
sed quae natura iniunxit, his defungitur.
nos vero, praeter ea quae fert necessitas,
ipsi alia nostra sponte super accersimus.
dolemus ubi quis sternuit: convicium
quis dixit, indignamur: vidit somnium,
metuimus: ululat noctua, exhorrescimus.
leges, honores, ambitus, certatio,
mala haec adscita nobis sunt, non insita.

VI.

Et nonne merito saxis religatum asperis
vinctumque pingi cernimus Promethea;
et dedicatur illi fax, et nil boni
praeterea? nam, quod dis credo invisum omnibus,
finxit mulieres: proh supremi coelites,
gentem scelestam: et nuptias aliquis facit
hominum? nam cupiditates ingruunt malae,
deinceps in iugali luxurians toro
moechus, venena, insidiae, invidia, pessimus

morborum, quicum mulier perpetuo suam
aetatem degit.

VIII a.

Thraces quidem ita sunt omnes, nos autem Getae eximie ante omnes (namque me quoque indidem ortum profiteor), temperanter haud nimis agere solemus.

IX.

Si noscitare te vis, itiner quum facis,
viam secus monumenta quae stant aspice.
namque ibi dispulverantur exesa ossua
regum, sapientumque atque summatum virum,
sibi qui placuere nobilitate, opulentia,
pulchraque specie et formae claritudine;
quorum nil potuit tempori contendere:
omnes easdem subiere Orcinas fores.
haec tu contemplans ipse te qui sis vide.

X.

Epicharmus istos praedicat nobis deos,
aquam, ignem, solem, spiritum, stellas, humum.
ego vero deos opiferos atque praestites
aurum atque argentum nobis esse intellego.
his dedicassis rite si tuam domum,
optato quodvis praemium, optatum feres:
agros, domus, familiam, vasa argentea,
testes, amicos, iudices: tu da modo,
ipsos habebis in ministerio deos.

XI.

Si quis labores nullos detrectaverit,
fiet quodcumque volet: dives aliquatenus;
aut etiam sapiens, ingenium si exerceat;
aut sanus, rigidam observans victus regulam.
sed una res est nullis quae laboribus
potest parari, perpes indolentia.
nam non adversa tantum moestitiam ferunt,
sed et secunda pariunt sollicitudinem.

XII.

Adolescens, id quod res est non intellegis:
vitio suopte consumuntur singula,
et rei cuiusque pernicies intus latet:
sic est ferrugo ferro, si consideres,
ligno teredo, tineaeque vestibus.
invidia vero, quod malorum pessimum est,
tabem creavit et creabit et creat,
vere satelles animi corrupti impia.

XIII.

O Dercippe et Mnesippe, quum conviciis
excepti, aut quum vexati sumus iniuriis,
praesidium nobis tunc amici sunt boni.
nam dum dolere sine metu ludibrii
licet, atque adest qui ferat id familiariter
societque luctum, tanto quisque tempore
levatus conquiescit a sensu mali.

XIV.

Cui tandem mancipatus est rei?
vultui? nugaris: omnes unam, id si foret,
amarent, quando aspectus iudicium est idem.
at forte amantem illecebrae consuetudinis
trahere putantur? atqui eadem utentium
alter nil triste patitur, quin ridens abit:
alter disperiit. morbus animi, occasio est:
haec si quem feriit intus, is vulnus trahit.

XV.

Iniuriarum si improbis auctoribus
reponeremus ultionem singuli,
nobis putantes fieri quod fit alteri,
inter nos iuncti conspiratis viribus,
non praevaleret in innocentiam impetus
audax malorum: qui custoditi undique,
iussique poenas quas merentur pendere,
aut nulli penitus essent, aut pauci admodum.

XVIII a. b.

Hominem unumquemque, simul in lucem est editus,
sectatur Genius, vitae qui auspicium facit,
bonus nimirum: credi enim malum, nefas,
bonae insessorem vitae.
Bonus sit necesse est is qui sit deus.

XIX.

Ne posce, homo natus, a dîs indolentiam,
sed potius animum aequanimem et tolerantem mali.
nam vitam expetere sine moerore perpetim,
hoc est deum esse velle aut esse emortuum.
solare alienis potius ex damnis tua.

XX.

Quum res prolixae nobis se dant largiter,
Fortunae nemo laudes ac grates agit:
at quoties res advorsae dividuas ferunt,
calumniari nemo Fortunam abstinet.

XXI.

O mala senectus, advorsatrix corporis
humani, despoliatrix elegantiae:
tu vegetos artus squalido turpas situ,
tu celeritatem mutas pigritudine.

XXII.

Habeas vicinum si vicinus improbum,
malo nocebit, aut docebit te malum:
at si probo vicinus vicino fuas,
mutuiter et docebis et disces bona.

XXIII.

Oratio homini medica est moestitudinis:
nam quod delectat animum, sola haec obtinet:
atque ut sapientum vetus habet sententia,
blandum est venenum.

XXIV.

Non ex convictu et compotationibus
inquirimus cui nostra credamus, pater:

ingentis ille compotitum se boni
autumat, amici qui vel umbram invenerit.

XXV.

Quantumvis irritatus ac merito dolens,
nil temere facito: quippe brutos impetus
irae frenare inprimis sapientem decet.

XXVI.

Molesta longa vita est: o senium grave,
quam nihil omnino fers boni viventibus,
mala multa et luctus! attamen te attingere
optamus omnes atque concupiscimus.

XXVII.

Quid cogitavi miser heu, qui beneficium
a muliere expectavi? dum ne quippiam
mali indipiscar inde, satis id est lucri.
namque adeo a muliere melius expectes nihil.

XXVIII.

Si navigandum sit diebus quattuor,
quantum sat est paramus in totidem dies:
cur non item sollicita parsimonia est,
viaticum ne desit aetati malae?

XXIX.

Decenter ferre damna et res improsperas,
sapientis est officium: non ducta retro
superciliorum nube clamare, Ah dolor,
sed quicquid sors indixit constanter pati.

XXXI.

Summum est aviditas generis humani malum:
aliena namque pro suis qui vindicant,
persaepe non tantum improba spe decidunt
victi, sed apponunt et alienis sua.

XXXV.

Eheu me miserum, quamnam in partem corporis
mens nostra se proripuit illo tempore,
quum nimium vecors his ego illa praetuli?

XXXVI.

Dura est, Pamphila,
ingenuae cum meretrice contestatio.

XXXVIII.

Necat iste macrum faciens me conviviis:
dicta illa quam sunt cata, quam induperatoria!
tum vero quam ipse gloriosus, carnifex!

XXXIX.

Quam vero hoc Alexandreum? si quem forte quaerito,
idem praesto erit continuo: transeundus si locus
aliquis per marina spatia, pervius fiet statim.

XL.

Nil homine egeno est usquam infortunatius,
qui se labore macerat atque insomnia,
suae ut vescatur alter operae praemio.

XLI.

Noli, homo, nequicquam plangere et requirere
opes, uxorem, prolem egregiam liberum:
nam Fors utenda quae dedit, Fors abstulit.

XLII.

Nihil incredibile aut factum est, aut fieri potest
humana in vita: mores sed viventium
diesque multa immutant in miraculum.

XLIII.

Substantia esse nulla Fortunae potest:
sed aliquis impar ferre naturae vices
morositati hoc nomen imposuit suae.

XLIV.

Etiam celari si quid te cognoveris,
ne prae te ferto: nam res perplexissima est
id scire, te quod alius celatum velit.

XLV.

Si tibi quod nihilo plus est dederit quispiam,
quantillum dederit sume: nam quamvis parum
accipere, multo accipere plus est quam nihil.

XLVII.

Rectum piumque si quid occoeptaveris,
bene ominare, spemque firmam hanc concipe,
adesse iusta molientibus deum.

XLVIII.

Monuisti cuncta, quae tui officî fuit:
verumtamen mihi crede, ut faciam quod decet,
plus meus est auctor mihi mos, quam ista oratio.

XLIX.

Qui mentem addicit credulam calumniis,
aut ipse est pravis inquinatus moribus,
aut certe ingenio nil supra puerum valet.

L.

Calumniae vi saevius nullum est malum:
dedecore namque crimen alterius suo
luat necesse est accusatus innocens.

LI.

Quae nunc vocari bonitas ita vulgo solet,
dimisit vitam penitus in mores malos,
quia commeatum sceleri facit impunitas.

LII.

Qui civitatis principem servat locum,
nil invidenda ei opus est eloquentia,
sed tali morum quam facilitas temperet.

LIII.

Quid frustra frugi et bonus es? namque herus omnia
si sua fruatur, et tu diripias nihil,
defraudas temet ipse, et illum non iuvas.

LIV.

Felix relicta quem facit res divitem:
nam quae cum uxore veniunt trans limen domus,
horum nec firma nec suavis possessio est.

LV.

Qui uxorem ducit res quae avitas creverit
ex asse, aut poenas pendit iratis deis,
aut miser esse optat sub beati nomine.

LVI.

Et civitas et lex et perfugium mihi
et iusti pariter atque iniusti regula
herus est, arbitrio cuius me aequum est vivere.

LVII.

Vir pauper quoties implicans se nuptiis
cum uxore dotem pariter admittit domum,
se tradit illi captum, non illam capit.

LVIII.

Qui uxorem ducit, horum spectet alterum,
aut pulchram speciem, aut mores morigerabiles,
alimenta mutua caritatis benevolae.

LIX.

Hoc unum vereor, Clitiphon: male conscius
patris ora non audebo contratuerier:
nam reliqua effecta dare non desperaverim.

LX.

Deliciae nimiae pariunt insolentiam,
pecuniaeque dominum traiiciunt suum
in mores alios quam quos induerat prius.

LXI.

Habere est satius, si quis rem recte putet,
pauca animo laeto, quam multa illaetabili:
paupertas secura opibus praestat anxiis.

LXII.

Domum quae habitetur omnis immunis mali
reperire non est: sed malorum copiam
dat fortuna aliis, aliis dant mores sui.

LXIII.

O Fors quae rerum gaudes multiplici vice,
tibi iste magnam casus invidiam facit,
iniusta quum iustum hominem exercet calamitas.

LXIV.

Errationes aestus irae non videt,
qui te nunc potitur: ille si deferbeat,
multo quod ex usu est videbis rectius.

LXV.

Cuicumque affectum est corpus, ei medico est opus;
at cui laborat animus, is amico indiget:
benevolus amicus medicus aegrimoniae est.

LXVI.

Quoties senex est aliquis et victi indigens,
non durum est mortem oppetere: sed quum faciliter
vita agitur, tunc utriusque discrimen patet.

LXVII.

Homo malignus speciem si induerit boni,
arcanus laqueus est ad captandum alterum.

LXVIII.

Expilet dives me quam pauper mavelim:
facilius fertur validiorum iniuria.

LXX.

Homo invidus perpetuus est hostis sibi,
dolore nempe sponte quaesito miser.

LXXI.

Multos iam vidi quos malos necessitas
finxit miseriis, quum non essent eiusmodi
suopte ingenio.

LXXII.

In hoc situm est
casum prudenter ferre, si solus feras,
nec tua denudes aliis infortunia.

LXXIII.

Hunc in modum uxori si maledicis meae,
ego quanta tibi, tuis, patri ingeram mala!

LXXIV.

Si alter ferremus semper auxilium alteri,
fortunae auxilio nil foret nobis opus.

LXXV.

Miseranda res est usque eo delinquere
ut nos vetet proferre commissum pudor.

LXXVI.

Inscitia est manifesta quod scito est opus
id scire, non cavere quod cauto est opus.

LXXVII.

Qui quae sibi obtigere non bene fert bona,
non est beatus ille, sed sensu caret.

LXXVIII.

Quod simile vero est saepe plus vero valet,
et vim suadendi ad populum maiorem obtinet.

LXXIX.

Quod patrimoni devoratores sui
bene audiunt, id aliis expetit male.

LXXX a. b.

Non omne lucrum placeat: iniustas opes
sit pudor habere. vivit aeterno in metu
tenacitate qui miser iuxta suas
divitias odii duplum tantum possidet.

LXXXI.

Nunquam beatum credidi, qui, quum bona
possideat multa, nescit possessis frui.

LXXXII.

Si bene rem expendas, non tam potus copia
desipere, quam potantis ingenium facit.

LXXXIII.

Res putida est quum fingens se scire ebrius
quae nescit, loquitur de vino, non de suo.

LXXXIV.

Medicamen irae nullum est efficacius,
quam fidi amici sapiens allocutio.

LXXXV.

Quicunque foedum admittit aliquid, Pamphile,
non videt hoc ipse; at alius si faxit, videt.

LXXXVI.

Mala mens, malus animus: quamvis audacissimum
sua semper pavidum reddit conscientia.

LXXXVII.

Turpe est profecto, quoties, qui lingua valet,
lingua sermones eiaculatur futiles.

LXXXVIII.

Nec saxum facile valida proiectum manu
reprehendas, nec sermonem qui lingua fugit.

LXXXIX.

Lex res egregia est: at qui nimium respicit
leges, calumniantis personam induit.

XC.

Quicumque damnat causa non bene cognita,
damnandus ipse est credulitatis crimine.

XCI.

Ne tu loquentis respice aetatem, precor,
sed an, quae deceant verba prudentes, loquar.

XCII.

Sapientiae vis non est in canis sita:
ingenium multis est senectutis loco.

XCIII.

Miseris dum vivunt est laborandum omnibus,
vitam per se inopem quia non alit ignavia.

XCIV.

Qui quum non militarit, militiae imperat,
gregem hostiarum ducit, non exercitum.

XCVI.

Florere belli decore laus vera est viri:
in rure desudare servile est opus.

XCVII.

Lucri cupido et navigandi audacia
perfacile reddunt divites aut mortuos.

XCVIII.

Quod si cui domino servus contigit bonus,
hoc esse summum munus fortunae puta.

XCIX.

Si pulchri mores pulchritudinem insitam
condecorent, amor hoc ipso geminari solet.

C.

Blanditiae morum, amoris incantatio est.
haec ars mulieri retinet addictum virum.

CI.

Nil tam familiare atque coniunctum est, Laches,
si recte expendas, atque mas et femina.

CII.

Audi tu qui statuisti uxorem ducere:
perbene erit, parvo si defungaris malo.

CIII.

Habere uxorem, patrem dici, Parmeno,
innumeras adfert vitae sollicitudines.

CIV.

Pauper qui suavem cupiat vitam, nuptias
ut alii faciant, ipse abstineat nuptiis.

CV.

Si vere rem putamus, coniugium quidem
malum est; sed hoc malum imperat necessitas.

CVI.

Tunc maxime timenda mulier, quum admovet
orationis benevolae illectamina.

CVII.

Meretrix honestum quid sit nunquam cogitat,
ut quae malitiam quaestui habeat maximo.

CVIII.

Qui commonefacit filium severiter,
verbis acerbus ut sit, revera est pater.

CIX.

Maior voluptas nulla genitori datur,
virtute quam si videat ac prudentia
florere quenquam de suo exortum satu.

CX.

Res patre miserior nulla reperiri potest,
nisi pater alter cui plus fuerit liberûm.

CXI.

Instructa inopia miseraque est felicitas,
divitiae heredem quum non inveniunt suum.

CXII.

Mater tenerius liberos adamat patre:
quia mater esse scit suos, pater autumat.

CXIII.

Patri dolorem facere noli; nam hoc scias:
quam quisque tenere amat, tam facile irascitur.

CXIV.

Aetate gnata nubili, ut dicat nihil,
satis tamen ipso significat silentio.

CXV.

Auditu nil tam suave, quam quum filium
compellans genitor veris laudat laudibus.

CXVI.

Malum est ab optione, desipientia.
tibi si noces, Fortuna cur audit male?

CXVII.

Quoties minatur filio iratus pater,
vel amans amanti, multa mentiri solent.

CXVIII.

Bene educatos et honesto natos loco
famam curare in rebus adversis decet.

CXX.

Clam pauca habere satius, invidia procul,
quam divitiarum ostentu parere infamiam.

CXXI.

In vitae humanae tot cruciabilitatibus
tristitiâ maior nulla reperiri potest.

CXXII.

Beati qui videntur, hi splendent foris;
interius similes sunt hominibus ceteris.

CXXIII.

Natura hominibus multa quum gignat mala,
tristitia est maius omnibus malis malum.

CXXIV.

Nil aeque cerno invitus ac rectam indolem
implicitam vitae tristis aegrimonia.

CXXV.

Nil miserabilius quam quum animus iusti tenax
senecta aetate sentit fati iniurias.

CXXVI.

Non minus adversa fortiter quam prospera
tolerare debet animus vere nobilis.

CXXVII.

Aliena nunquam te delectet calamitas:
nam cum Fortuna difficilis luctatio est.

CXXVIII.

Non esse edendum in vulgus infortunium,
quin potius occultandum mea sententia est.

CXXIX.

Infortunatis maximum solatium est
iuxta videre qui commiserescant sui.

CXXX.

Auferre nobis alia quum soleat dies,
prudentiam constabilit et corroborat.

CXXXI.

Tempus malorum quaeque fert necessitas
communis medicus et tibi medebitur.

CXXXII.

Eximia res est rex antestans robore,
servans iudiciis iuris sanctimoniam.

CXXXIII.

Elimina te hinc: matrem namque familias
quae casta sit rutilare crines non decet.

CXXXIV.

Aqua si sumta verba çoenandum est, satis
ego audiendo symbolarum conferam.

CXXXV.

Egregia est illa lex Ceorum, Phania;
qui non quit honeste vivere, non vivit male.

CXXXVI.

Sol, nam deorum colere te primum decet,
cuius beneficio alios spectamus deos.

CXXXVII.

Sim sane stupidus, parcus ego supra modum:
at ille nequam sumtuosus, praeferox.

CXXXIX.

Quaecumque vivunt atque commune hoc iubar
aspiciunt, parent haec voluptati omnia.

CXL.

Divitias habeo ingentes, atque ideo vocor
opulentus multis, at beatus nemini.

CXLII.

Amicum munerare me ditem piget,
ne videar aut desipere aut dando poscere.

CXLIII.

Aurum spectatur ignis testimonio:
at amicus certus in re incerta cernitur.

CXLIV.

Odi inopem qui muneribus hostit divitem;
namque id inexpletae fortunae exprobatio est.

CXLV.

Amico qui assentatur laeto tempore,
non ille amico amicus est, sed tempori.

CXLVII.

Qui fraudem iniustam machinatur alteri,
suo ipse damno antecapit eventum mali.

CXLVIII.

Iniusta ex opera si quid quaesti sumseris,
id arrabonem crede esse infortunii.

CXLIX.

Servire, serve, ei metue, qui servus fuit:
iugo absoluti semet non norunt boves.

CL.

Quicumque est liber uni legi obtemperat:
servus duobus, scilicet legi atque hero.

CLI.

Lex observata, lex est, praeterea nihil:
non observata, lex est simul et carnifex.

CLII.

Vim legis experiundo ne discas vide:
sed antequam ad te veniat, anticipa metu.

CLIV.

Peccat mulierem literas quisquis docet:
armat veneno quippe exitialem excetram.

CLV.

Egregia facie feminam ne suspice:
nam pulchra forma haud pulchros sermones parit.

CLVI.

Rectum consilium feminae nunquam duis:
suopte namque fertur consilio ad mala.

CLVII.

Noli exsequiari fletibus intermortuum:
nil sentienti lacrumae nil conferunt.

CLVIII.

Quid pulchra dona das nequicquam mortuo,
quae cum dolore liquit non quitus frui?

CLIX.

Quum sors secunda est, esto et adversae memor.

CLX.

Alimoniam quoi dederis si datam exprobres,
merum Atticum mel consparsisti absinthio.

CLXI.

Si magus ab aliis morbos potuit pellere,
morborum pulsor quomodo morbo perit?

CLXII.

In alium si quid es paratus dicere,
in te quid dici possit antidea vide.

CLXIII.

Corrigere ramum curvum ne pertenderis:
nulla est naturam quae cogat necessitas.

CLXIV.

Frustra sunt mortem precibus qui accersunt senes,
senectutem contemnentes et vitae moram.

CLXV.

Sententias quum loquitur ad senem senex,
thesaurus ad thesaurum tunc proficiscitur.

CLXVI.

Malus tibi animus si habitat pulchro in corpore,
bona est tibi navis, sed gubernator malus.

CLXVIII.

Quamvis amico arcanum ne concreduis:
sic non timebis inimicum factum tibi.

CLXIX.

Probroso qui sermone maledicit patri,
in hoc se parat ut ipsis maledicat deis.

CLXX.

Here maxime, omnis veritas sapientibus
cum spe datur scrutanda, si accedat dies.

CLXXI.

Pecunia qui floret et fautoribus,
si maius aliud quaerit, pol quaerit malum.

CLXXII.

Opipare vivunt multi, quaesitum quibus
tueri difficilius est quam quaerere.

CLXXIV.

Haec est voluptas prima vitae rusticae,
spe laetiorum cuncta quod lenit mala.

CLXXV.

Esto animo dives: nam divitiae ceterae
pascendis oculis vitae sunt choragium.

CLXXVI.

Ut multa ulnarum nunc possideas millia,
te mortuum sequentur tres aut quattuor.

CLXXVII ed. mai.

P. Iram moderare. F. Cupio: quippe ita est, pater:
ira indulgenti nullam referet gratiam.

CLXXVIII.

Quaecumque facit iratus, ea si examines,
secus atque oportet facta post intelleges.

CLXXIX.

Quanto benignum satius est dominum pati,
quam vivere inopem liberi sub nomine!

CLXXX.

Si quid nescitum ab alio cupias discere,
praesta, quod primum in discipulo est, silentium.

CLXXXI.

Nisi ridicula res sit ob quam rideas,
ipsius risus nascitur derisio.

CLXXXII.

Qui iuvenis arte non alit matrem sua,
is ab radice ramus est inutilis.

CLXXXIII.

In lacta e rebus duris enisus, memor
bona in fortuna sis prius infortunii.

CLXXXIV.

Malorum hominibus hoc initium maximum est,
bona quae sunt nimia.

CLXXXV.

Quaerendûm liberûm
legitimûm causa do tibi gnatam meam.

CLXXXVII.

Nostri interim
non est qui curam habuerit extra unum deum.

CLXXXVIII.

Egenus modo cras, bone vir, imo mortuus:
nunc subito es opulens factus.

CXC.

Quam suavis est res, commodus et iuveniliter
festivus genitor!

CXCI.

Rerum omnium
nihil est quod non conficiat assiduus labor.

CXCII.

Bellum atque nitidum militem ne Iuppiter
quidem ipse fingat.

CXCIII.

Difficile est, Phania,
destruere subito longam consuetudinem.

CXCIV.

Audacius me iudice imperitiâ
nihil invenire est.

CXCV.

Nam quo quis sapit minus,
hoc mage superbit pendens de plausu levi.

CXCVI.

Unum inter homines consilî est expers, amor.

CXCVII.

Periculi
res plena est mulier recte quum fari incipit.

CXCVIII.

Femina
haud facile verum ut dicat a sese impetret.

CXCIX.

O nox, nam Veneris plurimum tibi obtigit.

CCIII.

Suspecta pax haec tanquam amicitia est lupi.

CCIX.

Tace, puer: bona magna sunt silentii.

CCXV.

Amansque nemo aequo animo fert se despici.

CCXVII.

Turpe indecora vita, si dulcis licet.

CCXLIV.

Lex quem vereri se scit, eum non territat.

CCXLV.

Mori amat cui vivere non est ex animi sententia.

CCXLVI.

Vir bonus in multis rebus est salutifer.

Bene agere, officium est liberalis ingeni.
Bonitas ingenio praedita insigne est bonum.

CCXLVII.

Ratione nihil eorum fit, Fors quae facit.

CCXLVIII.

Res caeca mihi videtur imprudentia.

CCXLIX.

Nil suspicandum de probis est sequius.

CCL.

Suspicio factis plus valet ad calumniam.

CCLI.

Viaticum vitae optimum est audacia.

CCLII.

Audacia non est numen praesentius.

CCLIII.

Fingis te agrestem, quum revera sis malus.

CCLIV.

Mixtum est amarum dulci in vita rustica.

CCLV.

Servus plus sapiens servo, taedium parit.

CCLVI.

Grave est habere feminae verbis fidem.

CCLVIII.

Anum irritare quam canem tutum est minus.

CCLIX b.

O nati quanti animo estis humano illices!

CCLX.

Parentes qui vadaris, insanis miser.

CCLXI.

Benignitate patris fit melior filius.

CCLXII.

Dulcissima est res fratrum concordans amor.

CCLXIII.

Homo: ista causa ad calamitates est satis.

CCLXIV.

Inhoneste est pauper quem paupertatis pudet.

CCLXV.

Forti animo ferre fortunae aude amentiam.

CCLXVI.

Amici sermo grata res moerentibus.

CCLXVIII.

Deum verentes in tui aspectu mali.

CCLXIX.

Ne velis in res minutas perdere iracundiam.

CCLXX.

Vero nocente potius est mendacium.

CCLXXI.

Res difficilis est falsum loqui.

CCLXXII.

Molestum pecus est desidens domi senex.

CCLXXIII. CCLXXIV.

Nemo qui bonus est facinus committit malum.
Quam pulchra res est bonitas cum prudentia!

CCLXXV ed. mai.

Sapiente qui plus sapiat est quum fallitur.

CCLXXVI.

Prudentiae subiecta parent omnia.

CCLXXVII.

Fidem non reperit inopis veriverbium.

CCLXXVIII.

Dies si accedat, nihil non est resciscere.

CCLXXIX.

Minus ut sis servus, servi liberaliter.

CCLXXXII. cf. ed. mai.

Decet istud omnes, abstinere iniuriis.
Debet quod ius est vincere omni tempore.

CCLXXXIV.

Loqueris: sed ideo loqueris, ut lucrum feras.

CCLXXXV.

O quantus labor est irae frenare impetum.

CCLXXXVI.

Haec aetas omnem iam conturbavit fidem.

CCLXXXVII.

Rubor iam periit: omnes frontem perfricant.

CCLXXXVIII.

In aetate utibilius nil silentio est.

CCXCI.

Ut facit
Fortuna in nostra vita delicias sibi!

CDLXXIX.

Etiam in perplexis rebus vir bonus usui est.

EPIGRAMMA MENANDRI

DE EPICURO ET THEMISTOCLE.

Salvete, o Neoclis nati duo: quippe per illum
libera gens Cecropis facta, per hunc sapiens.

SENTENTIAE

SINGULIS VERSIBUS CONCEPTAE. *)

* Hominem res sapere humanas, non ultra, decet.
Bonum est quod haud aufertur, eruditio.
Expelle vita quidquid ad luctum facit.
Mortalis odia ne gere immortalia.
* Ea non imitemur, ipsi quae contemnimus.
* Affert iacturam, quodcumque iniustum est lucrum.
Sunt gratiora cuncta carpta in tempore.
Homo es: ergo fortunae esto communis memor.
Iniusta res est sponte amicos laedere.
Qui benefici non meminit, ingratum voca.
In lucis oras protrahit verum dies.
Bonum undequaque maximum prudentia est.
Tolerare casus fortiter virum decet.
Adducit ad supplicia numen improbos.

---

*) Asterisco qui notati sunt versus apposui ex versione Fr. Dübneri; ceteri partim Grotio, partim H. Stephano debentur.

Damna hominibus dat multa consilî inopia.
Hominem esse temet perpetim dicta tibi.
Ne iudicato nisi bene auditum prius.
Abstrusa, omissis quae patent, quaeras cave.
Malus quod est beatus, hoc ipso est miser.
Mortalis, irae disce moderari impetum.
Supplicia nemo fugiet insolentiae.
* Vires adauget omnibus necessitas.
Nil facito discitove turpe quod siet.
Hominis mali usquequaque congressus fuge.
Scribantur in aqua si qua iurat improbus.
Cuius notae sit quisque, indicium oratio est.
Haud fructus eius qui vir est iustus, perit.
Nunquam bono est exosus alter vir bonus.
Servat virum vir, civitatem civitas.
Virtute summum ne voces ignobilem.
Miserescere haud scit improbi cordis rigor.
Fugiunt amici quem fugit felicitas.
(Aufert senectus cuncta, robur corporis,
auditum, aciem oculorum, pulchritudinem:
voluptas omnis abit.)
Honesta scire cuncta praestantissimum.
Debere vitam semper ingratos facit.
* Inter homines malum omne praetextum invenit.
* Illiberalem reddit amor pecuniae.
Irae remedium, sapiens est oratio.
Fortuna nostra amicos laetificat bona.
Quod indecorum est, tu nec audi nec vide.
* Cave hominem ingratum credas tibi amicum fore.
Doctrina mores esse non patitur feros.
Vana quibus est mens, alere spes illos solet.
Noli ipse pauper invidere habentibus.
Fac, lectus imperare, te dignum imperî.
* Iterum pugnabit ille etiam qui fugerit.
Alios quidem culpare sapientes sumus;
at nostra nos delicta non agnoscimus.

Aliis placere quaere, non soli tibi.
Nimia libertas vitium inemendabile est.
Rationis actu nescit improbitas regi.
Frustra laborat cursus expers consilî.
* Viro non unquam eveniunt divitiae probo.
* Dei timorem principium omnium puta.
* Amicis uti fuge malis aut improbis.
Improvido res propria, deliciis capi.
Secura vita est absque matrimonio.
Nihil, ut videtur, proprium in vita datur.
Mortalis ullus vix sit exsors tristium.
Amice, ubique lucra sectari cave.
* Ad iram tardus, devita impotentiam.
Constans ubique sis, amicis maxime.
Incede rectam, si vir es iustus, viam.
Omni arte vitam quaere, dum ne ars sit mala.
Ditescere omnes volumus, at non possumus.
Homo nullus aevum degit arbitrî sui.
Vi quia paratur vita, vita dicitur.
Vitae colentis aequa pulcher exitus.
Nam tutior res nulla consilio bono.
Reddenda cunctis vita, tanquam debitum.
* Nihil inchoes, nisi inito consilio prius.
Nociva res est animus irae traditus.
Tibi sunt parentes primo honorandi loco.
* Bonis inceptis addas auxilium tuum.
* Non est vitalis vita victus indigens.
Deterior animi morbus est quam corporis.
Studeas placere cunctis, non soli tibi.
Nihil viro uxor est, nisi esuries mera.
Uxorem si non duxis, vives commode.
Rex est imago viva viventis dei.
Linguae modum tenere praecipuum puta.
Frenis regendus venter adductis tibi est.
* Quo curras, animum advertere usque memineris.
Decus affert omni mulieri silentium.

Salvam domum praestare matronae est probae.
Mulier familiae pestis est, mulier salus.
Cave salutem feminae credas tuam.
Scit quod cupiscit femina, ulterius nihil.
Grave est malum homini risus haud in tempore.
Tellus ut edit ita resorbet omnia.
Senex amator, ultimum infortunium.
Ad poenitendum properat qui uxorem accipit.
Non ornat aurum feminam, at mores probi.
Mulier probe morata, vitae est sospita.
Certe invenire feminam haud facile est bonam.
Sepelire satius feminam quam ducere.
Prudentia opus est ubi didiceris literas.
Natura fecit sumtuosas feminas.
* Uxorem cape, non dotem, in matrimonium.
Honesta mulier est gubernaclum domus.
Natura quippe feminae imperium negat.
Consilia tutiora sunt quae dant senes.
Connubium homini inire, votivum est malum.
Quaeris maritus esse? vicinos vide.
* Exerce pueros: non exercebis virum.
Reverens pa entum sis, amicis beneficus.
* Nulla unquam spectat mulier, utile quod siet.
* Senum quam iuvenum monita attendes tutius.
Mens stulta ridet, quando ridendum est nihil.
Nihil propemodum mulier distat mulieri.
* Ne ducas iuniorem, si fueris senex.
Afferre damna lubricum linguae solet.
Proba sunt illius facta cui mens est proba.
* Senectutis non habetur effugium malae.
Benignus esse quaere; sed iustus magis.
Non bene stat intra verba amicorum fides.
* Hero bene cupias servitutem serviens.
Turpi esse forma malim, quam esse maledicus.
Dei tuenda memoria in rebus bonis.
Sis aequus, aequa ut consequari, tu quoque.

* Animos nonnumquam humanos concinnant opes.
Qui sapit, eundem non bis errabit modum.
* Iurgia amicorum solvas, haud intenderis.
Quercu cadente, nemo lignatu abstinet.
Dans parva sorti, recipies quae magna sunt.
Aliis necesse est bene sit, aliis sit male.
Opem tibi deus, iusta si egeris feret.
Nulla est noverca pestis exitialior.
* Etiam consilia ignava ignavi sunt viri.
* Mulier fit domina sponso, simulac duxerit.
* Multum struendas mulier ad fraudes valet.
* Dum vivis, insidiosos curriculo fuge.
* Malus sum mihimet ipse Genius, ducta divite.
Res nulla servo peior est, etiam bono.
* Mala non videbis fieri nisi per mulieres.
* Si iustus es, pro lege tibi mores erunt.
* Iniuste facere nesciunt mores probi.
* Virtutem sequere et laudem: fuge famam malam.
* Servire in servitute servo alii time.
* Laus est, si, quibus est imperandum, tu imperes.
* Cupiditas quae sit iusta, fructum fert statim.
Bonis hominibus quid nisi bona det deus?
* Spera felicitatem, si colas deum.
* Melior amicus opibus, in re turbida.
Te liberum ipse moribus praesta tuis.
Miseri miseriae ne quid adfingas mali.
Nunquam deus surdescit ad iustas preces.
Bene fac amicis, res habent quorum male.
Mali facinoris liberam serva manum.
Crescunt labore cuncta bona mortalibus.
A nocte sapiens capere consilium solet.
Damna ac dolores disce generose pati.
Ulciscere hostem, non tamen damno tuo.
Audentiam tibi sume, non audaciam.
Bonum senectae compara viaticum.
Quisquis parentes bene colit, speret bene.

Amorem inopia nummi sedat, aut fames.
Modestia est servanda coenanti foris.
Nemo maleficus se fatetur maleficum.
* Ad ebrios it, non ad impransos, Venus.
* Insunt modesti mores etiam mulieri.
Vix feminarum in genere reperias fidem.
Perhibere vera semper ingenuum decet.
Multi bonis in rebus haud sapiunt bene.
Minus dolebis, quo hostibus credes minus.
Habebo amicos, si habuero pecuniam.
* Inimicus homo nil unquam praestat utile.
Taciturna facile ingenia contemni solent.
Unus familiae servus ipse adeo est herus.
Inscitiam etenim vincit experientia.
Cunctis memoria est fluxa, quîs factum bene est.
* Nonnulli oderunt adeo beneficos sibi.
Maiora perdes, minima ni servaveris.
Mortalis quum sis, intra mortalem sape.
Opta aliquid habeas: qui habet, is et amicos habet.
Amice, non sapientis est res temeritas.
Magni est laboris quicquid est pulchri uspiam.
Esto opere, non sermone solo industrius.
* Difficile inventu est iustum, ubi ubi quaesiveris.
* Iustitiae est oculus: is nihil non perspicit.
* Miseria amici mihi suprema est miseria.
* Magna ornamenta pereunt propter mulieres.
* Voluptas aliqua inest vel infortunio.
* Concinnat luctus suspicacem et miseria.
Nempe est voluptas mater infortunii.
* Eunuchus, alia vitam spurcans bestia.
Vives bene, si sis vacuus iracundia.
Tibi studeto gloriam relinquere.
* Quaerere tuarum rerum auxilium memineris.
* Fortunae arbitrio nos modesti vivimus.
Ut quimus haud ut volumus aevum ducimus.
* Ne temere vivas: specta longa et proxima.

Probi viri esto temperantisque aemulus.
Satius mori quam calamitose vivere.
Nil facito dignum morte, si amas vivere.
Mulieris aemulatus incendit domum.
Vitam ex honestis tibi para negotiis.
Haud liber ultra est, nuptiae quem vinciunt.
Nullam esse decuit feminam, multis modis.
Quaere adiuvamen rebus uxorem tuis.
* Mortis non memores, inconsulto vivimus.
* Non est, iners et malus ut vivat suaviter.
Felicis aevum sine malis agere, aut mori.
Bonae indolis venena sunt mores mali.
Iniusta fuge compendia et mores malos.
Multis hominibus lingua perniciem attulit.
Opes tenere, non teneri opibus iuvat.
Dulcissimum prudentia inter prospera.
Sile, meliora vel loquere silentio.
Veniet senectus omne crimen sustinens.
Natura generi cuique tanquam patria est.
Ex moribus, non aere, nupturam aestima.
* Vitiorum hominibus pessimum est rapacitas.
Natura superat omne doctrinae genus.
Vox prava non pertingit ad mores bonos.
* Aut caelebs vive, aut dominus uxori tuae.
Homini, ut videtur, patria res dulcissima est.
Tempestiva aliqua ni voluptas sit, nocet.
* Iustus beatus optimum est spectaculum.
Est moris explorator humani dies.
Malis initium lingua permultis dedit.
Silentium anteferendum est turpiloquentiae
* Silentiumque sapienti est responsio.
* Hominem non velle significat silentium.
* Inepta mens hominibus impertit mala.
Aut occulendum nil patra, aut solus patra.
Ut multa venter accipit, sic paucula.
* Immemores beneficiorum gignit inopia.

Inesse linguae veritas lapsae solet.
Deum verere: cuncta sic facies bene.
* Post deum habeas parentes proximo loco.
Tria magna mala sunt, aequor, ignis, femina.
* Victurus bene, ne mentem pravorum geras.
Ingens mali thesaurus est mulier mala.
* Deus est qui nihil admisit unquam in se mali.
* Non est thesaurus vitae nisi negotia.
Bene vivere omnes volumus, at non possumus.
Rem facile quamvis peragit adiutor deus.
Numen parentes maximum prudentibus.
* Vulgi tumultus longe fuge et insaniam.
* Melior fortunae guttula artis urceo.
* Donum divinum est bona mens et mores probi.
* Longe est auxilium numinis ab inertibus.
Supra deum ne sapito, mortalis satus.
* Si mens est tibi, coles potentes qui sient.
* Si mens est tibi, ne cedas iracundiae.
* Pietate maius nil offertur numini.
Obsistere est difficile fortunae et deo.
Inter feras fera nulla ferior muliere.
Homo natus id quod instat ut videas age.
Nullus beatus absque numine est dei.
Haud ullus unquam transilit plagam dei.
* A peccatore sese numen segregat.
Deum latere ne putes quod peieras.
Res pulchra et iram et cupiditatem vincere.
Crimen deorum est improbi felicitas.
Consilia dare, res prorsus et vere sacra est.
Quamvis superior sorte, da te, aequum omnibus.
Oratione nulla vis potentior.
* Aequalitatem cole, neque ullum deprimas.
Muliebre telae sunt opus, non concio.
Ipsum venenum est aspidis, mulier mala.
* Vicisse satis est inter liberos tibi.
Tuas amicus crede amici miserias.

* Mulier et mare sunt ìsdem plane moribus.
Plebs nempe res est valida, sed mentis carens.
* Sis idem, amicos an inimicos iudices.
Feritas leaenae quanta, tanta et feminae.
Medicus loquax, secundus aegro morbus est.
Honora amicos tanquam honorares deos.
Senes parentes qui fovet, vivet diu.
* Aliquid vidisti pulchrum? nihil elimina.
* Visa re turpi, cum aliis ne te immisceas.
Occasionis nosse res pulchra est modum.
Facient malorum te malum commercia.
Doctrina hominibus optima est possessio.
Aurum probatur igne, amicus tempore.
* Malum est hominibus maximum immoderatio.
* Malum castiga, maxime si sit potens.
Nihil peccare in amicos, est pulcherrimum.
Fiet levis fortuna, si leviter feras.
Mendicus etiam saepe valet in tempore.
* Silere oportet improbi flexus viri.
Res pulchra senium, pulchra non senescere.
* Bonis dicendis et discendis dato operam.
Opulentiae antepone rumorem bonum.
* Pulchrius in hortis gignitur nihil rosa.
Iudex et accusator esse idem nequit.
Ex non honesto lucra sectari cave.
Nihil est inani gloria infelicius.
Silentium anteferendum est vaniloquentiae.
Quìs foeda vita restat, his pulchrum est mori.
* Nil utilitatis improbi in donis viri.
Malo ex amico fructus oritur pessimus.
Vivisque mortuisque poena instat malis.
Benefacta bene locata, thesaurus gravis.
Satius mori quam calamitose vivere.
Addiscere aliquid digna res etiam sene.
Composita recte vita frux virtutis est.
* Vincere bonum est: ultra fas vincere, lubricum.

Inopia honesta potior opibus improbis.
Quaestus iniquos damna consequi solent.
Hominem malignum nec viae comitem cape.
Mores decori, frugis est pulchrae seges.
* In vita occrevit nobis ut gramen malum
mulier; malumque hoc opus est servemus domi.
Suo arbitratu nullus est felix satis.
* Sanus es? negotiorum observes tempora.
Doctrinae habetur ratio vel ab agrestibus.
Ars est hominibus portus infortunii.
Amans sui ipse nimis, amicu'st nemini.
Verbis repone verba suasori tuo.
* Omnibus doctrina portus est mortalibus.
* Oratione leni, medicina optima.
Mortalium res sola regit oratio.
* Ratio remedium est unum moestitudinis.
Tristitia morbos parturit mortalibus.
Capias ut iterum, redde quod iam ceperas.
* Iuvat portus navem; vitam, animi serenitas.
Sanare luctum scit benevola oratio.
Inter dolores maximum humanos fames.
Famem adeo responsare nil contra datur.
* Illata mala repende; amantem magis ama.
Servus molestu'st supra herum sese efferens.
Mulier perenne pignus aegrimoniae est.
Sermonem ab hoste benevolum nunquam puta.
Moeroris unica medicina oratio.
Melius leonis feminae commercio.
* Modestus sermo, et qualis deceat, sit tuus.
Latere semper posse ne spera nocens.
* Est sermo gratus pro relata gratia.
Curanda res est, ex decoro vivere.
Odi professum sapere, qui sibi non sapit.
Mores in arbitrando, non faciem vide.
Mulier malorum plena semper sarcina est.
Credenda cunctis esse cuncta ne putes.

* Graves imitator mores, ne imitator malos.
* Pretium docet te, non praeceptor, literas.
Laboret is, beatam qui vitam cupit.
* Nunquam non fugere inepta, et hoc virtutis est.
Felix qui mentem cum divitiis possidet.
Ne fuge sodalem quum calamitas ingruit.
Felicitas eximia, sapiens filius.
Ne recipe amicos inter arbitrium duos.
* Ne agas celeria tarde, aut tarda celeriter.
* Malorum ne miserere fortunae malae.
Irae remedium maximum est oratio.
Post munera cito consenescit gratia.
Memento dives facere pauperibus bene.
Quod destinatum sorte, non fugies pati.
Beatus ille quoi beatus imperat.
Mala multa secum longa ferre aetas solet.
Quum recta fatur, improbum odi maxime.
* Noli increpare neu monere mulierem.
Iuvenis memento te fore aliquando senem.
* Consilia versas? noli admittere mulierem.
Misero cave insultare: Fors hera omnium est.
Generosa amicus mente, felicis bonum.
Ditescere properans, inops fies cito.
* Doceri si didiceris, est magnum lucrum.
Res pauper est odiosa, donans diviti.
* Utile communicato mulieri nihil.
* Eris immortalis, si non ducis mulierem.
* Duxisse ditem, servitus magna est viro.
* Noli perpetuo vertere oculos ad lucrum.
* Pecuniosus verbero, malum maximum.
Ne sit mihi quod cupio, sed quod expedit.
* Cum iustis semper versare in eodem loco.
Nil non fit aut diiudicatur legibus.
Commune cuivis crede, quod cuiquam accidit.
Bene iudicare maius est silentio.
Sine dote nupta ius loquendi non habet.

Res est honesta pro locis leges sequi.
Dum floret aetas, disce quod scitum iuvet.
* Nemesin caveto: longe fuge superbiam.
Iuvenem magis tacere quam fari decet.
Calumniae mos vincere id quod rectius.
Veros amicos, alteros fratres puta.
Iubet parentes lex coli iuxta deos.
Tu tibi parentes alteros credas deos.
* Legibus haerere sapiens debet firmiter.
Ratione rem putando, vince irae impetum.
Uxore ducta vivere ut servus para.
Morbum quam tristitatem exantles facilius.
Audi libenter, ipse adhuc iuvenis, senes.
* Nam nox quietem praebet, facit opus dies.
* Officia vetera vincit officium novum.
* Sermone melius est iuveni silentium.
* Iuvenis labora: senium habebis floridum.
Praetervidere pauperem externum cave.
Amicus esto fidus in fidum hospitem.
Bene de extero quid meritus, exspectes idem.
Bene se modeste gerere peregrinum decet.
Ut corpus ensis, verba mentem sauciant.
* Terrae, ubi versaris peregre, obsequere legibus.
* Gravis res multimodis peregrinatio.
Cura hospitalis esse, nec in hoc sis piger.
Occasione laedito nulla hospitem.
Valens sagaci mente, quod pravum est, fuge.
Rerum abstine peregrinus, et vives bene.
Bene hospiti fac: tu quoque hospes fors eris.
Silere quam clamare peregrinum decet.
Honorem habe, peregrine, susceptoribus.
Qui literas didicere, mentis plus habent.
Qui sapit, is in se cuncta circumfert sua.
* Non est inhonestum, ea quae nescis discere.
* Igitur rediturum spera ad amicitiam tuam.
Nemo est, amicus ipse qui non sit sibi.

Nil sanitate vita habet beatius.
* Quo vis irrumpit, ibi nihil leges valent.
Amantis ira ferre aetatem non potest.
Nunquam probarim sumtuosum mortuum.
Haud de futuro tuta quis deliberat.
Nihil muliere peius est, pulchra quoque.
Moerore nullum hominibus est peius malum.
Consilia sunt intuta, quibus ira adsidet.
Haud ulla res pretiosior sapientia.
* Silere non est turpe, sed frustra loqui.
Arcana amici ne per iram prodito.
Vacuam invenire non datur vitam malis.
Multum meracum pauca sapere nos facit.
Seniliores quaere amicitias tibi.
Male eruditur ille qui non vapulat.
Nulla est amico pulchrior possessio.
Quid cogites scit nemo; quid facias patet.
Flore in iuvenili moritur quem dî diligunt.
* Lacrumae oratori eaedem ac meretrici cadunt.
Vinum impedit * * * *
Fortuna multos spoliat, alios munerat.
Ad prava saepe impellit iracundia.
Quicumque nihil scit, ille vir peccat nihil.
* Miseriam expertis iniicit nemo manum.
Minus insolesce quo magis res prosperae.
Virtus hominibus arma praestantissima.
Mortalium cuique sua mens est deus.
* Mala pristina haud oportet ferre in memoria.
* Non ullum paupertate maius est malum.
Multis malis caret ille, qui uxorem haud habet.
Illiterata vita cum oculis caecitas.
* Nullum e moerore exemit data pecunia.
* Calumniator, quemquem novit, huic lupu'st.
Iurare fugias, vere, falso, haud interest.
Toleres amici et comitis iracundiam.
* Bellum paucorum gratia aufert plurimos.

Mercatum crede tempus hoc quod vivitur.
* Multos consuevit alere iniuria et nefas.
Occasione amicus fit qui non fuit.
Multis adest fortuna, non prudentia.
* Tuas res age; alienas ne curaveris.
Rebus magistra plurimis occasio.
Onus est inopia longe gravius ceteris.
Boni parentis ira nulla in filium.
* Non qui te genuit, est qui nutrivit pater.
Tibi nunquam amicum facito moratum male.
* In paupertate spiritus fuge divitum.
Pauper inhonorus, genere sit clarus licet.
* Ingratus omnis homo non est quin sit malus.
* Facile alloqueris omnem qui passu'st mala.
* Vel vilitatem sapiens qui sit sustinet.
Omnia revelans tempus in lucem eruit.
Desidia nescit educare pauperem.
Tolerare inopiam cum senectute arduum est.
Sapientibus Fortuna se fert opiferam.
Perferre inopiam non nisi sapientium est.
* Loquenti bene quod contradicam habeo nihil.
* Paullo momento, ut trutina, vita impellitur.
Vitae lues vox missa non in tempore.
* Malos amicos et levitatem omnem fuge.
Vivas facilius, coniugem si non alas.
Argento sordes illitas puta mulierem.
* Facilius ferre oportet quae incidunt mala.
Patientiam suadere facile, non pati.
Si dives es pigerque, mox inops eris.
* Ex omni more malefico tete eruas.
* Venerare numen: quid sit, noli quaerere.
Dat sapere consors vita cum sapientibus.
Tu non nisi a prudente consilium pete.
Est ubi loquela melius est silentium.
Signum ad salutem grande morum comitas.
Consultor homini tempus utilissimus.

Tolerare casus nobilem animose decet.
Et discere id quod nescias, sapientia est.
Pretiosior res opibus est sapientia.
Sapientium consilia sunt sapientia.
Decet tacere quam loqui quae non decet.
Te liberum ipse moribus praesta tuis.
* Omnia vel sapiens nemo est qui prospexerit.
* Apud sapientem inventa est ratio primitus.
* Bona sine amicis noli fortuna frui.
Mortalium res plurimas capiunt vices.
Nam quod me nutrit, id ego numen deputo.
Metue senectam: quippe comitata advenit.
* Legibus naturae non potest evadier.
Malum viris est mulier, at dulce est malum.
Sunt cuncta ubique famula diligentiae.
* Artem fortuna, non ars fortunam erigit.
Minora noxas lucra maiores ferunt.
Fortuna famam saepe dat prudentiae.
* Emortua omnis est hominibus gratia.
* Ab ipsis fere parantur mala mortalibus.
Invenit amicos hominibus pecunia.
* Salutant omnes laeto vultu beneficum.
Felix amicus nullus infelicibus.
Lucrum esse lucrum crede, si iustum est lucrum.
Mors ipsa non est foeda, sed fœde mori.
Magnum horreum est hominibus temperantia.
Hominis mali est culpare quem laudaverit.
Homines amici sunt omnes felicibus.
* Ne tu labores frustra in iis quae nil iuvant.
Satis beati est esse sine moeroribus.
Felicium se quisque cognatum vocat.
* Non invenitur veritas ab hominibus.
Haud pondus ullum pauperum verbis inest.
Omnes enim homines sese honorari expetunt.
Foenus frequenter liberos servos facit.
Malorum maximum hominibus, superbia.

Noli ipse laudis facere tibi praeconium.
* Malum est hominibus maximum insolentia.
* Sapiens non capitur deliciarum retibus.
Vitae bona duo, sanitas, prudentia.
Incolumitas est corporis nostri sopor.
Ea fator atque disce quae pietas probat.
Sopor est hominibus ipsa vitae sanitas.
* Magnum est malum, somniculose vivere.
Ad multa cogit nos necessitas mala.
* Prudente patre bonum non maius filio.
Tibi si est amicus, esse thesaurum puta.
Si non laboris te piget, vives bene.
Haud ullus alii quam sibi est amicior.
Amicum ob iram deserere cave in malis.
Laedens amicus distat inimico nihil.
Haud facile commutatur ingenium malum.
Procul voluptas sit ea quam excipit dolor.
Fidelem amicum ne time in rebus malis.
Fugiendus herus est semper, ira percitus.
Mores amici noveris, non oderis.
* Constantis animi nulla unquam est consumtio.
* Probas amicum, ab eo, si longe absies.
Aurum omnia aperit, inferûm portas quoque.
Nam terra donat ac resorbet omnia.
* Mulier marito saeva tempestas domi.
Non ullum sine muliere fit malum viro.
Non vulneratur vir bonus verbo improbo.
Digitum lavabit digitus, et manum manus.
* Non decet in rebus esse laetum turpibus.
Diesque celat omnia atque oblitterat.
* Doceat te oportet vir probus sapientiam.
Diu latere non queunt mendacia.
Ita tempera animum, ut rebus assuescat bonis.
* Animi nam frenum magnum mens est hominibus.
Sermo medela est animi ad aegrimonias.
Animae tuae tu curam gere pro viribus.

Nil repperiri carius vita potest.
Vitam dissociat mentiens calumnia.
Mendacium odit qui vir est frugi et sapit.
Quam dulce facies pulchra cum ingenio probo!
Quam dulce servo lenem herum nanciscier!
Quam nihil est disciplina ni mens adsiet!
Opulenti amicos, quos volunt, omnes habent.
Ut cuncta nunc sunt cara, nisi mores mali.
Muliebris o quam sexus est infida res!
* Quam turpe hominibus est intemperantia!
Res est homo peramoena, quum vere est homo.
Quam vita dulce est, fata dum non invident!
* Turpis res, laute vivere ingenium malum.

SUPPLEMENTUM EX ALDO.

Non iustus omnis abstinens iniuriae est,
sed qui nocere quum potest, tunc abstinet.
Res sunt cognatae vita et anxietudines.
Spontalis est miseria, satio liberûm.
Nil flore differt vegetus aetatis vigor.
Presso miseria spes salus est unica.
Mali est levamen esse sine negotio.
Simul miseritum est, ipsa moritur gratia.
Non fert honesta vita negligentiam.
Per se ipsa vitae sat docent negotia.
* Senectus omnia aufert, robur corporis.
Eris beatus, sapere si recte vales.
Praestare semper crede quod tutissimum est.
Evasi doctus spectans aliena ad mala.
Doctrina baculus dicier vitae potest.
Recta institutio, virtutis praemium.
Homini deus sua cuique conscientia est.
Nil stabile in aevo cernitur mortalium.
Ea vera vita est vivere ex sententia.
Qui literas didicere, bis tantum vident.

Homines profecto quantum habent, tantum valent.
Quae fit silendo, gravior accusatio est.
Fortuna res est maxime inscrutabilis.
Mortalis ad senium usque spera quidlibet.
* Si non contineas linguam, patieris mala.
In comitate magna vis est gratiae.
Terra esse pauper malim quam dives mari.
Ex rebus aufer capere, et abstuleris malos.
Vita indecens, fortuna quum vitam invidet.
* Homo iudicari ex poenitentia potest.
Natura donat ac resorbet omnia.
Amatur genitor cui pro ira prudentia est.
Mortalis irridere parce mortuum.
Deo volente naviges vel vimine.
Aequalitatem sequere; quod supra est, fuge.
* Tua deputato amicorum infortunia.
Morbos ad animi medica valet oratio.
Spectare mores dulce matronae probos.
Validior ipsa lege res occasio est.
Ad regna quoque vertenda valet occasio.
Specta quod aequum, non quod utile, iudicans.
* Commune est fortuna; at privum est prudentia.
Est crapulante melior is qui sobrius.
Vir probus idemque felix, publicum est bonum.
Honesta tenuis vita prae dite ac mala.
Nulla ab inimico verba crede benevola.
Mihi benevolentum nemo uxorem duxerit.
Ratione subiuganda praesens calamitas.
Mos est hominibus anteferre extraneos.
Ira imperita mater est multis malis.
Nemo et repente dives et iustus fuit.
Mali nil equidem es passus, ni prae te feras.
Odiosa praecox semper est prudentia.
Prudens vir omni haud aptus est negotio.
Illaesa solis vita concessa est deis.
Res taediosa senior in iuvenum grege.

Ubicumque est mulier, ibi malorum omne est genus.
Acutus ad cernenda cuncta oculus dei.
Eheu! ut homines subita dementant mala.
Felix ab omni parte nemo usquam est homo.
Adest ubique, nilque non cernit deus.
Multorum ingressus medicorum me perdidit.
Multis miseriae causa, femineum genus.
Non servat iram in filium clemens pater.
Iniqua nunquam facito opum fiduciâ.
Ne curiose alterius inquire in mala.
Nil agere causa plurimis ut agant male.
Annos notat canitia, non prudentiam.
Saepe est malorum causa festinatio.
Conare ferre sortis ignorantiam.
Re non amant plerique, sed mensa tenus.
Orator improbus lues est legibus.
Emissa ab ore verba revocare haud datur.
* Stertunt fortunae obruta bonis negotia.
Fortuna parva versat humana omnia.
Domus enim columna est proles mascula.
Bonus consultor sis amicis, non malus.
Bonorum sis consultor, nullius mali.
Est patria tellus omnis, cuicunque est bene.
Pretiosa res possessio aequitatis est.
Humana vita, caecum et infelix iter.
Habent mala lucra calamitates pedisequas.
Opta tibi usque Temporis faventiam.
Cunctis hominibus gloria eruditio est.
Nimis agere multa putidum semper nimis.
Multa agere multis initium est moeroribus.
Peccet necesse est multa, qui multa audeat.
Humana casus vita, non prudentia est.
Meliora quam nos saepe casus consulit.
Aequo potentum imperia disce animo pati.
Nil agere temere semper est tutissimum.
Desubito tempus demovet res de statu.

Hoc, Nosce temet, utile est per omnia.
Felicis hominis, indolentem vivere.
Suspicio pestis pessima est mortalibus.
Necessitati cuncta succumbunt cito.
Formosa mulier plena res superbiae.
Danda opera amici coniugisve in gratiam.
Vinclum est amoris grande, satio liberum.
Bonos vocare pessimos, mos est malis.
Mores bonos congressus inquinant mali.
Sapientis opus est, facile iacturam pati.
Homini necesse est ferre fortunae impetum.
Dans operam amico amicus operam dat sibi.
Mores amici noveris, non oderis.
Tutius habetur iusta amicitia nihil.
Celebrare amici quam tuas laudes velis.
Homini senectus taediosa est sarcina.
In tempore acceptum ipse redde in tempore.
Bene quaere multis facere, sed pro viribus.
Beneficia iusta confer et iusta accipe.
Sumti beneficî sis memor, dati immemor.
Filia molestum incommodumque peculium est.
* Facile tempestas in serena solvitur.
Quam magna res quae parva sed data tempore!
Res tempus omnes optime diiudicat.
* Quam multa nobis fert voluptas tristia!
Fortuna splendens quam levi impulsu ruit!
Quam vita dulcis, vita quid sit nesciis!
Qui pauper ducit uxorem, est miserrimus.
Fortuna, quam res varia, quam volubilis!

DIPHILUS.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

II.

Vir bone, miserias disce mortalis pati
ut quod necesse est, et non ultra, sis miser:
nec mala iumento tibimet accersas tuo.

ΑΠΟΛΙΠΟΥΣΑ.

I.

Quot sunt convivae numero quod ad nuptias
quaeso, vocasti? deinde suntne ex Attica
omnes, an adsunt et peregrini? B. Quid hoc
te spectat tandem qui coquus sis? A. Quin, senex,
in eo praecipua pars nostrae artis vertitur,
ut convivarum recte noscamus gulam.
puta si vocaris Rhodios, simul intraverint,
dato Silurum discerpendum protinus
de fervefacto iure, vel Lebiam: magis
gratum id, quam vinum si unguentatum affuderis.
A. Silurizare lepidum est. B. Sin Byzantios,
asperge quicquid est ciborum absynthio,
salita et alliata fac sint omnia.
nam quae est apud ipsos piscium frequentia,
muccosos omnes et pituitosos facit.

II.

Acetum credo habes:
puto, etiam laser quantum satis accepimus.
his ergo cuncta quam potes spisse preme.
circumspargentur folio suaveolentia.
nam condimentorum id genus acrimonia
senum sensificas partes facile exsuscitat:
et nauseantis taedii torpedinem
fugans edendi prolicit lubentiam.

ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

Fac sit poculum
plenum: mortale quod tui est imple deo:
bibe: namque hoc nobis est Iovis Fidii, pater.

ΓΑΜΟΣ.

Assentator scilicet
satrapas, duces, amicos, civitates denique
facile evertit modicum oblectans tempus verbis maleficis.
at nunc nescio quae tabes populis cunctis insidet:
ipsa iudicia laborant victa regno gratiae.

ΕΛΕΝΗΦΟΡΟΥΝΤΕΣ.

O quae regens haec numine invisis tuo,
amica Divis, sacra Brauronis loca,
arcidoma virgo nata Latonae ac Iovis,
tragici ut loquuntur magna libertas quibus
concessa fari ac facere quod libitum est modo.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

II. I.

Vidisse pisces cariores antidhac
non memini. decuma, Rex Neptune, si tibi
isto de pretio cederet quotidie,
omnes anteires caelites opulentia.
tamen horum siquis forte arrisisset mihi,
dedissem exactum pretium, quantumvis gemens.
pro congro vero, tanquam Priamus pro Hectore,
quantum ipse pendit, tantum pendissem libens.
A. Corinthi apud nos istud sanctum est legibus,
si quem videmus obsonari largius,
continuo interrogamus cuiatis siet,
quid agitet, unde vivat. si reditus habet
qui possint tantis suppeditare sumtibus,
suo arbitratu sinitur facere impendia.

sin supra vires erogat patrimonii,
in posterum id ne faciat interdicitur:
mulcta irrogatur, ni sit dicto obaudiens.
quod siquis sine re vitam vivat splendidam,
torquendus ille mox carnifici datur. B. Atat.
A. Namque iste ut vivat omnis expers maleficî
nequitur. capin' hoc? ergo aut praemiator est
nocturnus, vitam aut vivit vecticulariam,
aut particeps est aliquid tale agentibus,
aut quadruplator est, aut testimonia
falsidica vendit. tales nos everrimus.
B. Recte profecto. verum id me quid attinet?
A. Quia te videmus, bone vir, obsonarier
basilice et longe supra civilem modum.
per te pisciculum vix accipiunt caeteri.
ita civitas compulsa ad vitam olitoriam est.
pugnamus de apiis tanquam in certatu Isthmico.
tua praeda est, siquis moenia intravit lepus.
perdices autem et turdos, ita me Dii iuvent,
iam nec volantes licitum est conspicarier.
etiam incendisti pretium vino exotico.

ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

II.

Obsonium non accipio, operam nec meam
addico, nisi sim certus me totum diem
structurum rebus affatim affluentibus:
neque ante quenquam sector, quam cognovero
quis sit sacrum facturus, aut qua gratia
convivium paret, et quos advocaverit:
nam forma apud me generum descripta omnium est,
queis me elocare, quos cavere debeam.
primum ut de genere dicam mercatorio,
nauta aliquis voti damnas pollucet sacrum,
qui clavum fregit, malum aut praecipitem dedit,

aut iactum fecit cum sentina gravesceret:
omitto hunc nîl cunctatus; nam quicquid facit
facit dicis causa haud animi ex sententia:
tum vero inter libandum ponit calculum,
quantum eius imputandum sit vectoribus,
suamque de extis singuli partem vorant.
Byzantio alius autem nudius tertius
egressus venit salvus huc, re sospite,
decem lucratus in minas aut duodecim
drachmas, vectura accepta, ructans foenora,
qui Veneri faciat duris sub lenonibus?
hunc, simul exscendit, propter emungor, manum
cedo, Iovique praestiti grates ago,
meque ipse totus ad ministerium apparo:
meus iste mos est. iuvenis amore perditus
rem patriam luxu prodigit: sequor hunc ego.
at alios esse qui volunt de symbolis,
repertumque aliquid iaciunt forte in urceum,
quamvis torquentes fimbrias clament diu,
vile obsoniolum quisnam est, qui nobis paret?
sino clamitare. nam principio verbera
ibi sunt parata, et noctis perpetuae labor.
quod si mercedem flagites, Matulam mihi
prius, inquit, praebe. lenti, ne oblitum putes,
acetum deerat. poscas iterum: Nae tu, ait,
flebis coquorum primus. sexcenta id genus
adferre possem. B. Verum quo te ductito
lupanar est opiparum: scortum nobile
Adonia agere vult cum sociennis suis:
ubi abibis, et te excuties et pariter sinum.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

Quod pro salute dicitur mendacium,
me iudice habere nîl potest incommodi.

ΠΑΙΔΕΡΑΣΤΗΣ.

Date quod bibam,
pueri, date igitur, et quidem meracius:
nam quicquid est dilutum, id animo est noxium.

ΠΑΡΑΣΙΤΟΣ.

I.

Egregie ut multa, dixit bonus Euripides:
me dira egestas subigit et miserabilis
venter. nam certe ventre nihil est miserius:
in illum cuncta coniicis: at in vas alid
idem non liceat: panem fers in mantica,
ius non fers: aliter manticam corruperis.
imples placenta sportulam, non lentibus:
in utrem villum immittis, non et carabum.
at in illum Dis invisum compingi solent
etiam quae inter se nil habent commercii:
nec caetera addo: quippe cum constet satis
illius ergo miseri peccari omnia.

II.

Ad caenam si quis rex me invitat, non ego
laquearia introspecto, aut intertignia,
nec quod Corinthia arte constructum est opus,
sed ad culinae fumum obtutum dirigo,
qui se alacer sursum si ferat recto itinere,
gaudeo laetorque et plausis alis gestio:
sin tenuis obliquusque est, satis intellego
caenam illam nobis nauseae plenam fore.

III.

Nescis in dirarum carmine
hoc esse, ni quis rectam monstrassit viam,
ignem ni accensit, siquis aquas infecerit,
coenatum eunti siquis iniexit moram?

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΩΝ.

Ego arbitrabar antidhac piscarios
scelestos esse tantum Athenis Atticis:
sed nunc, ut video, genus hoc, tanquam animal ferum,
naturae humanae ubi vis insidias facit.
heic vero est unus longe antestans omnibus,
comam promittens tanquam sacratam Deo:
obtentus is, non causa est: nam frontem notis
compunctus obtegumentum sibi sumsit comam.
tum siquis quaerat, hic lupus quanti, decem
respondet obolis, non addens cuiatibus.
si deinde argentum numeres, Aegineticum
persolvi sibi vult: contra, si ipsum oporteat
tibi reddere aesculi aliquid, reddat Atticum.
ita pro re nata nummis utrisque utitur.

ΣΥΝΩΡΙΣ.

I.

Egregie te ista liberasti tessera.
B. Lepidus es. A. Drachmam pone. B. Pono. Euripidem
ecquando ego iaciam? A. Certe nunquam feminae
Euripides bene faxit. in tragoediis
non cernis quanto flagret odio mulierum?
parasitos vero amabat. etenim sic ait:
quicunque largas inter exsultans opes
non tres aluerit dapibus immunes suis,
pereat, nec unquam patrios videat lares.
B. At unde quaeso hoc recitas? A. Quid refert tua?
non fabulam spectamus, sed sententiam.

II.

A. Parasitus irasci audet? irasci inquio.
B. Non: sed perungens mensam amaritudine,
ut pueros mater, sese a lacte depulit.

Φ Ρ Ε Α Ρ.

Amice, tempus parvus est quidem artifex
reformans omnia in deteriorem statum.

FABULAE INCERTAE.

I.

O vere sapiens ac merito sapientibus
amicum Liber numen, quam multum iuvas?
tu namque solus cornua addis pauperi:
ingenio duro lene tormentum admoves,
suppeditas arma inermi, timido audaciam.

II.

Lenonia arte nulla pestilentior
pote inveniri.

III.

Proetigenas februo pusas et Abante creatum
Proetum harum genitorem et anum quintam super istos,
squilla una, taedaque una, tot corpora hemonum,
sulfureque exemtoque bitumine de sale vasto
ridet cum placidis tranquilla Venilia flustris.
destina sancta covi nobis trans nubila mitte
Anticuram, ut faciam subito hunc ex cimice fucum.

IV.

Asellus unus rure ex vicino meo
adfert domum quotannis, quod votis sat est.
libamen, oleum, grossulos, mel, hordeum.

V.

Nulla usquam vita est plena quae non sit malis,
furtis, dolore, morbis, tormentis, metu.
tantis malis, ut medicus, mors intervenit.
requiemque fert hominibus in somnum datis.

IX.

Laetor cum famelicos
nudosque video hos, ante tempus qui omnia
scire expetiscunt.

X.

Aulas sectari, mea sic fert sententia,
famelicorum est verberonum aut exulum.

XIII.

Lucri cupido caecum et imprudens malum est:
quia mens laborans capere, nil ultra vidit.

XIV.

Ex rebus aufer capere, et abstuleris malos.
hoc est aviditas, cum quis nec ius nec bonum
respiciens, totum quaestui se mancipat.

XVI.

Plebicolae et meretricis iusiurandum est idem:
namque illum iurant ipsum, quicum garriunt.

XVII.

Qui nec timere scit nec erubescere,
hic impudentiae attigit fastigium.

XVIII.

Si patre videor iustiora proloqui
pietatis sum disertor, in me iniurius,
molestus illi, qui est amandus maxime.

XIX.

Congerere acervum temporis longi est opus:
quem congestum una facile disiiciat dies.

XXI.

Nam qui cognatus re, non solo nomine, est,
cognati famili m habere debet pro sua.

XXII.

Pecuniam omnium arbitror validissimum,
quae conficit res et diffringit quaslibet.

XXIII.

Paupertino homine nihil est fortunatius:
nam solus in deterius non metuit vices.

XXIV.

Impietas, quoties est egestati comes,
evertit vitam summis a radicibus.

XXV.

Homo sum: quae nobis causa longe maxima est
cur vita nunquam vacet a moestitudine.

XXVI.

Fortuna, ut cyathissatrix, uno pro bono
mortalibus tria rursus admiscet mala.

XXVII a. b.

Nil stabile in aevo cernitur mortalium,
nec fata quisquam fingit arbitrio suo.

XXVIII.

O quam molestum est ubi quem sollicitudines
mordent, tum quemvis testem cogi admittere.

XXIX.

Nullum impudente est animal confidentius.
damnosus pudor est in regno impudentiae.

XXX.

Lucrosa res mendacium est in tempore.

XXXI.

Si noveris quid sit homo, vives suavius.

XXXII.

Beatum efficiunt probitas et prudentia.

XXXIII.

Bonam reperire uxorem difficillimum.

XXXIV.

Puella liberamur, difficili penu.

XXXV. XXXVI.

Cum sis mortalis genitus, ne paveas mori
omni medetur longa tristitiae dies.

XXXVII.

Vita hominum res est admodum mutabilis.

HIPPARCHUS.

ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

In aetate hominum nihil arte est pretiosius,
aut ad degendam vitam conducibilius:
res alias quippe belli et fortunae vices
transmutant facile: ars semper incolumis manet.

APOLLODORUS GELOUS.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ.

II.

Perversitatis nominasti ipsum caput:
multis mala insunt multa, sed avaro omnia.

APOLLODORUS CARYSTIUS.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΔΙΟΠΟΙΟΣ.

Heu quotquot estis, cur vita laetabili
omissa id agitis ut se res habeant male,
bellantes alii in alios? proh Superum fidem,
an aliquis vitam nostram nunc Genius regit
illiteratus, inficetus, barbarus,
qui quid bonum sit, quidque sit contra malum,
ignoret plane, quique nos ut fors tulit
huc illuc verset impetu temerario?
credo equidem. nam quis Graeco ingenio praeditus
optaret potius cernere afflictarier
alios ab aliis, cadere in terram mortuos,
quam laetos, ludibundos, inter pocula
ad tibiam cantantes: o dulcissima
refelle nobis istum Genium barbarum.
nonne illud vere est caelitum quod dicitur

vitam agere? quanto res se haberent suavius
nostras per urbes, istum vivendi modum
si mutaremus placitis mollioribus:
Athenienses usque ad tricenarios
potatum ut irent omnes, equites pergerent
Corinthum comessaturi in denos dies
sertati et unguentati inde a diluculo,
venirent Megaris brassicam qui venderent,
adirent laeti nostra socii balnea,
miscerent vinum Euboicum: o delitiae merae,
o vera vita! nunc Genio immiti ac fero
servimus.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ.

Forem vecte oppilamus: at nemo interim
adeo obseratam ianuam fecit faber,
quae non feli pateret atque adultero.

ΙΕΡΕΙΑ.

Iam modo, sic aiunt, Chaerephon ad nuptias
nec advocatus venit in Ophellae domum.
nam per tenebras cum cornua et sportula
nova a marita pavos et aves dictitans
se ferre, ingressus ibi coenavit affatim.

ΠΡΟΙΚΙΖΟΜΕΝΗ.

At villum Hercule
ita improbum fuit, ut me dispudesceret:
nam fundi aliorum ficus gignunt acidulas,
at noster, quantum comperio, vites quoque.

ΣΦΑΤΤΟΜΕΝΗ.

Martem et Vicepotam sacrum ad hoc propter viam
voco: Chaerephontem simitu: nam pol ni vocem,
vel non vocatus adsit.

APOLLODORUS.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

Vita otiosa plena beatitudinis
si cum otiosis aliis vitam transigas.
cum simiis ferisque agentem, simiam
fieri necesse est: o vitam aerumnabilem!

ΑΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΣ.

Qui felix ad senectam perduraverit
miles, nisi inter timidos, reperiri haud potest.

ΓΑΛΑΤΑΙ.

Quoscunque moeror aut cura habet exercitos,
eis videri longa nox quaevis solet.

ΔΙΑΜΑΡΤΑΝΩΝ.

Miserabar iuvenis acerba funera:
at nunc quoties intueor exsequias senis,
id lachrymo. nam mox eadem me spectat via.

ΚΙΘΑΡΩΙΔΟΣ.

Non cuncta Phryx sum, crede. si vita mihi
mori esse videam melius, hoc ipsum eligam.

ΛΑΚΑΙΝΑ.

I.

Annos seniles ne, Philine, spreveris,
ad quos pervenies et tu vivendo diu.
sed unum est in quo a vobis patres vincimur:
nam si qua in re minus indulgemus, illico
audimus, Non fuisti iuvenis tu quoque?
at contra genitor nato morigero minus
haud est ut dicat, Non fuisti et tu senex?

II.

Ita est miseriae ingenium, ut vice sit gaudii
cum lamentari apud eadem patientes licet.

Π Α Λ Λ Ι Ο Ν.

I.

Non debet animus desponderi in miseriis,
sed exspectanda sunt meliora in posterum.

II.

Ut miles factus subito ex homine es libero!

FABULAE INCERTAE.

I.

Orationem qui audit, ut bene iudicet,
prius ipse secum de oratore iudicet,
quis sit, cuiatis, qua domo, qualis, quibus
puertia abusque studiis esse addixerit.
nam qui suum ipse florem aetatis prodidit,
apprime est aptus civitatem evertere.
non illi turpe excidere et explodi putant.
nihil relinquunt intentatum, cum pudor
postico elapsus pridem ab ipsis fugerit.
horum quisque audet experiturque omnia,
contra ruborem frontis invictissimae.
mendax, periurus testis, sartor litium,
fur publicanus, comessator, denique
tribum cinaedus perdit, aut urbem quoque.
nam urbes totas, ista quas pessum dedit
scabies, si advortas, recitem tot numero, Theon,
recitare ut censum navium me existimes.

II.

Amici si quis fuerit ingressus domum,
is si ex animo est amicus, signa, Nicophon,
apparent primum simulatque attigerit fores,
vultu adstat hilari ianitor: adulat canis

caudam agitans: tum vero aliquis accurrit citus,
sellamque ponit imperante nemine.

III.

Odi fortunam habitantem in misero corpore,
nam cum quis opulens inopem vitam victitat,
quid aliud hunc quam crimen Fortunae voces;
quae prave misero comitem se dat miseriae.

IV.

Non video quorsum argento confidas, pater,
quod nil habenti facile largiri solet
brevis hora, et rursum possidenti demere.

V.

Grave est quidem Fortuna: grave: veruntamen
illam perferre recte decet ut sarcinam.

VI.

Cum flagra sint, iurare tu servum iubes?

VII.

Negotiis si tempus assumas tuis,
serena mox videbis ac placida omnia.

ANAXIPPUS.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ.

II.

Hem philosopharis at ego reapte comperi
sapere philosophos tantum verborum tenus;
at rebus ipsis esse insipientissimos.

PHILIPPIDES.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ.

II.

Ut abstinens coniugio placide viveres
fueram auctor Phidyle. optime aiebat Plato,
vel eo carendas nuptias, negotia
ne plura ad ictum pateant fortunae magis.

III.

Ne turpe vinci, si quid erraris, puta:
haec namque vera est ad bonam frugem via.

ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΦΑΝΙΣΜΟΣ.

Rerum humanarum cepit me miseratio,
cum video ingenuos a paupertate opprimi,
at verberones contra in lance argentea,
minam quae pendat, salsamento vescier
obolis duobus empto, saepe etiam tribus:
aut cappari tribus empta nummis aereis
in catino quinquaginta drachmum argenteo:
at olim phialam conspicari vix erat
Diis sacratam. B. Rarum id nunc etiam, quia
siquis dicassit, alius surpit illico.

ΟΛΥΝΘΙΑ.

Sane haud difficile est aegrotanti dicere
vegetum valentem, ne tam habeas molliter,
et castigare pugilem cum a pugna vaces:
at ipsum depugnare non aequo est facul:
aliud disserere est, aliud rem sentiscere.

ΣΥΜΠΛΕΟΥΣΑΙ.

Fax ista nobis nihil allucet luminis.
B. Misera, quae nequeas excitare flatibus.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ.

Here, si qua tibi unquam calamitas evenerit
feres facilius dicti memor Euripidis:
felix ab omni parte nemo usquam est homo:
tum vero e multis esse te unum existima.

FABULAE INCERTAE.

I. II.

In mensem unum anni qui contraxit tempora,
pro caupona habuit arcis sanctitudinem,
scorta introduxit ipsum in templum Virginis,
quem propter et pruina adussit vineas:
ob cuius impietatem disruptum est peplum;
quia Divum honores attribuit mortalibus:
corrumpunt ista populum, non comoedia.

IV.

Nec te istis crede dictis, Potaram, pater,
erravi, fateor, compotem veniae fore.
infirmiori quando vis fit, Pamphile,
non error istud, sed mera insolentia est.

VI.

Dotata nupsit uxor, et turpis tibi,
ut suave coenes atque insuave dormias.

VII.

Calumniatur, quamvis inclemens, minas
duas si dederis, agno abibit mollior.

VIII.

Tempus communis medicus tibi medebitur.

HEGESIPPUS.

ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΙ.

Epicurus ille sapiens, cum quis quaereret
ab eo, quod illud esset eximium bonum,

quod quaeritarent, nil nisi voluptas, ait.
salve vir optime atque sapientissime.
nam nil revera melius est quam mandere.
bonum huic adiunctum est: nam voluptas est bonum.

SOSIPATER.

ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΣ.

Nequaquam vero habenda despicatui
ars nostra est, Demyle, recte si consideres:
sed prostituitur res haec, atque omnes fere
coquos profitentur sese cum norint nihil:
corrumpit artis gloriam hoc hominum genus.
at si reperias verinominem coquum,
ad hoc eductum prima abusque aetatula;
qui vires rerum teneat, qui omnes didicerit
bene disciplinas, longe alia, credo, tibi
res apparebit. soli tres superstites
hodie restamus, Boïdion et Chariades
atque ego. licebit aliis oppedas. B. Ain'.
A. Aio. Siconis nunc stat in nobis schola,
artis qui solidae primus inventor fuit.
sidereos cursus primum nos docuit Sicon;
exinde normas architectales dedit;
sermo postilla de omni natura fuit;
postremo explicuit artem induperatoriam.
discere nos voluit haec ante coquinariam.
B. Ut video, me enicare propositum est tibi.
A. Nequaquam, sed dum redeat e foro puer,
paullum mea in hac re spatiabitur oratio,
vacuum ad loquendum tempus ne frustra effluat.
B. Valde impiger tu certe es. A. Audi caetera.
imprimis scire oportet insignem coquum
lapsus aetherios, quando sidera occidant,

quando exoriantur, quo Sol summo tempore
productos faciat atque contractos dies,
quibus signiferi sese teneat partibus.
namque, ut docemur, pisces et quicquid cibi est,
prout universi moles circumvolvitur,
alias atque alias in se delitias habent.
haec siquis norit, ut videbit tempora,
ita illis recte utetur ex usu suo:
at qui ista nescit nil nisi nugas agit.
at forte scientia architectalis magis
arti quid nostrae conferat, miraberis.
B. Equidem mirabar. A. Id nunc aperibo tibi.
culinam recte constituere, luminis
quantum opus est capere, venti unde afflent cernere,
perconducibile nostrum est ad negotium.
ut huc aut illuc volitat, differentiam
afferre fumus assolet coquentibus.
B. Quid ergo, te precor, artem induperatoriam
opus est coquum callere? A. Nempe ordo ubilibet
et in arte quavis plena res sapientiae est:
at in arte nostra is ordo ducit ordinem.
adferre missus atque auferre denuo,
et in his spectare verum articulum temporis,
quando ferendi citius, quando lentius,
qualis quaque hora sit convivarum gula,
quos pisces tempus iubeat ferri fervidos,
et quos remissos, quos item medioximos,
quos frigefactos penitus, nimirum omnia
haec continentur arte induperatoria.
B. Quid ergo superest, nisi, cum me iam docueris
quicquid necesse est, vivas ipse in otio?

EUPHRO.

ΔΙΔΥΜΟΙ.

I.

Qui se nepotans rebus evolvit suis,
aliena recte quomodo curet bona?

II.

Cum tam breve aevum tribuas nobis, Iuppiter,
cur sine dolore hoc non permittis degere?

ΘΕΩΝ ΑΓΟΡΑ.

Novos sed agedum, per Deos, reperi Deos,
ne semper illos ante notos peieres.

EX INCERTIS FABULIS.

I.

Magister olim mihi fuit Soterides,
qui Nicomedi, cum dierum duodecim
itinere abesset pelago et concupisceret
manducare apuas, hiemis medio tempore
exhibuit, suaves, cuncti ut exclamaverint.
B. Qui fieri potuit istud? A. Rapum sumserat
femineum, in partes quod minutas dissecans
ita reformavit apuae ut speciem redderet:
dumque elixatur oleum affudit, et salem
pereruditè aspersit: quo facto aulicae
gulae aviditatem invitat multo vespere.
ibi Nicomedes fervide rapum vocans
laudavit apuam amicis applaudentibus.
nihil a poeta scilicet differt coquus:
utrique pro arte est ingeniosa audacia.

II.

Nulla horribilior pestis est adultero,
qui maximo lascivit alieno in malo.

B A T O.

ΑΙΤΩΛΟΣ.

Lapsum te esse hominem quid novi est? nam perpetim
vitam agere fortunatam portenti est loco.

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΣ.

I.

Nunc illos ego conveniam frugi philosophos,
qui nil sibi ipsis unquam concedunt boni,
qui ubique quaerunt rectum ac sapientem virum
tanquam fugitivum in ambulacris et scholis.
pernicies hominum, cum tibi sit quod conferas,
cur genium fraudas, cur ingratus es in Deos?
dic, maius pretium cur ponis pecuniae
natura quam fert, cur eam praefers tibi?
aquam bibendo publicum damno afficis,
laedens agricolae et mercatoris commoda.
at ego temulentus augeo vectigalia.
deinde ampullam mane a summo portitans
oleum usque et usque exploras, sic horologium
ut te aliquis ferre non ampullam existimet.

II.

Fas est uxore cum formosa accumbere,
duasque haurire Lesbii vini amphoras.
nimirum hoc sapere recte est, hoc verum bonum.
Epicurus eadem dixit quae nunc dictito.
quod si omnes ego quam vivo vitam viverent,
iam nemo adulter esset, nemo iniurius.

ΣΥΝΕΞΑΠΑΤΩΝ.

Corrupisti adolescentem commissum tibi,
sceleste, et vitam sectari alienam sibi
persuasti. per te est quod iam potat de die,
a mane summo, non id solitus antidhac.
B. Eon' me culpas, here, quod didicit vivere?
namque, ut sapientes aiunt, istud vivere est.
Epicurus summum generis humani bonum
voluptatem esse docuit. hanc apiscier
aliunde non est: namque qui vivunt bene
hi recte vivunt. nonne id concedes mihi?
A. Vidistine igitur tu philosophum quempiam
vinosum atque istis se oblectantem moribus?
B. Quin cuncti adducto qui supercilio ambulant,
quique in porticibus inque conciliabulis
sapientem quaerunt, plane tanquam aufugerit,
hic, si glauciscus ipsis appositus fuit,
qua parte sit sumendus, norunt memoriter,
et caput anquirunt, tanquam in controversia,
ita ut obstupescant alii.

EX INCERTA FABULA.

I.

Cum vita in hominum vulgo occurrant plurima
quibus excitatur libera indignatio,
tum mihi bilem illi ante alios praecipue movent,
flagrare amore morum qui se dictitant,
et sic latere sperant, dum quod sentiunt
pingunt colore vano falsimoniae.
quod namque mores attinet, iuvenis seni,
vel laevis hirto, per Iovem, quid interest?

PHOENICIDES.

EX INCERTA FABULA.

Non possum vitam ducere hanc meretriciam,
ita me Venus amet, Pythias: nec dic mihi,
disperii: nihil id ad me, cupio absistere.
amator primus obtigit miles mihi:
is mihi narrabat pugnas liberaliter,
et vulnera ostentabat, sed dabat nihil.
multas a Rege se retulisse gratias
memorabat, repetens hoc identidem mihi,
et propter illas quas narrabat gratias
totum sibi annum me ductavit gratiis:
quare hunc reliqui. glorioso militi
successit medicus, multos qui quottidie
urebat et secabat, pauper carnifex,
qui mihi multo illo visus est crudelior:
narrabat ille quod hic faciebat sedulo.
Fortuna tertium mihi dedit philosophum,
cui pallium erat et barba et sermonum satis:
tum vero in manifestarium incidi malum:
nam nihil erat quod daret, et si quid poscerem,
pecunia non est bonum, ait: quod si dicerem,
ergo malum illud proiice, audibat nihil.

POSIDIPPUS.

ΑΝΑΒΛΕΠΩΝ.

Ego iam modo adeo cum coquum conducerem
coquorum vitia facile perdidici omnia.
operam dum cupiunt inter se intervertere,
nasi iudicio caret hic, aiebant, malum
os isti est, illi lingua est non sat continens,

quae deliciarum nescio quid appetit:
hic nimius salis est, hic aceti, ustor, vorax:
intolerans fumi hic, ignis ille: ibi illico
ab igne ad cultros ventum. hic unus omnium
ex mediis cultris sese ad ignem prorpuit.

ΕΡΜΑΦΡΟΔΙΤΟΣ.

Quantumvis inopes, filios tollunt tamen:
at filias exponunt etiam divites.

Ε Φ Ε Σ Ι Α.

Fuit ante hoc aevum nostrum nobilissima
meretricum Phryne (tu quoque quamquam es iunior
temporibus istis, puto litem intellexeris)
haec iudices de capite sortita est suo
tanquam communis vitae pestis maxima:
multumque prensans singulos cum lachrymis
vix a se extremum depulit periculum.

Μ Υ Ρ Μ Η Ξ.

I.

Res inter omnes quas Deos exposcimus
locum meretur principem immortalitas.

Ο Μ Ο Ι Ο Ι.

Difficile est luctum fugere. nam quot sunt dies
materiam pariunt semper ad luctum novam.

Π Ο Ρ Ν Ο Β Ο Σ Κ Ο Σ.

Qui mare non sensit, nescit is quid sit malum,
nam nos miseria gladiatores vincimus.

Χ Ο Ρ Ε Υ Ο Υ Σ Α Ι.

Discipule Leuco et comministri caeteri,
(namque ad colloquia de arte nullus est locus

alienus) quodnam condimentorum omnium
esse in culina tu praecipuum existimas?
B. Fastum profecto. cunctis quippe in artibus
videas id habentes principem adipisci locum.
sic et tribunus dum draconem ferreum
ostentat et lorica squammata nitet,
Briareus videtur: ad rem cum ventum est, lepus.
ita cum ministris atque discipulis coquus
si veniat ad plebeium, et quosquos repererit
cuminisectores ac famelicos vocet,
statim omnes illum metuunt. sin se simplicem
gerat ac modestum, fugiet contusus probe.
quare quod te monebam sequere inania,
et convivarum ut ora cognoscas vide.
nam plane extrema nostrae est artis linea,
quasi circa portum, recta in os incurrere.
damus nunc operam nuptiis: bos victima est:
illustris socer est: est et illustris gener:
horum matronae flaminicae sunt Palladis:
Corybantes adsunt. pervigilia, tibiae,
tumultus. plane circus hic nostrae artis est.
A. Fac tu quoque id memineris.

FABULAE INCERTAE.

I.

Illis plebeius quidem
Seuthes videtur: at tu haud ignoras eum
nihil differre ab imperatore optimo.
adsunt ubi hostes, imperator strennuus
stat contra intrepide exspectans quodcunque imminet:
quot sunt convivae, tot venire hostes puta:
hi progredientes celeri incedunt agmine,
a quindecim diebus spe pleni bona
coenandi, promti per se et hortatu inciti,
exspectant dum quis ad manus det aquam. virum
genus hoc, collectum crede adesse exercitum.

II.

Sunt civitates multae, at una est Graecia.
tu nempe emittis vocem terrigenam Atticam.
nos vero Graeci Graecissamus caeteri.
quid aucupando syllabas et literas
loco hilaritatis introducis taedium?

IV.

Nemo transegit aevum sine doloribus
mortalis genitus. contra nemo etiam fuit
perpetuo infortunatus.

V.

Omnes locutos non mihi puto, sed togae:
usque adeo nemo est nunc salutantum super.

VI.

Ars familiares peperit haud paucos mihi:
plures amicos comparavi moribus.

DAMOXENUS.

ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ.

Sapientissimi

Epicuri me genuinum discipulum vides.
biennio atque mensibus haud totis decem
talenta apud illum deglutivi quattuor.
B. Quid est, quod narras? dic, magister, te rogo,
coquus fuit ille? A. Nempe id ignoras? coquus,
proh superi, quantus? artium nempe omnium
natura fons et origo est: natura, improbe,
nihil ad res efficiendas est sapientius.
hinc facilis illi ars nostra, cui percognita
naturae ratio. namque id usus maximi est.
illiteratum proinde si videas coquum,
et qui Democriti libros non perlegerit,
imo animo teneat, vanum et insulsum puta.

Epicuri normae ignarum si conduxeris,
quasi de schola dimitte. nam scire est opus
quid a se distet glaucus hiberno gelu,
et aesti tempestate. scire et piscium
sit qualis quisque vel cum Virgiliae occidunt,
vel anni circa pulsus, utilissimum est.
habent periclum mutamenta ac momina:
ipsoque in victu maximam mortalibus
variantiam concinnant. at vero (capis?)
id gratum est apto sumitur quod tempore.
B. Quotus ista quisque observat? A. Inde vermina
et spiramenta cogunt id quod indecet
convivam facere. quod vero a me apponitur
id omne alebre est, et rarefit tenuiter,
tum recta perflat. succus autem inde editus
peraequabiliter se in meatus dividit.
B. Succusne dicis? A. Democritus prae me nihil.
at quod inaequale est vescenti arthritim ciet.
B. Videre et artis esse medicae particeps.
A. Certe: et naturam quisquis novit. at coquum
aetatis huius, proh, quanta imperitia est?
quos si tu quando videris confundere
adversigeneres pisces in cinni modum
et sesama his interere, sumant ordine
qui adsunt et adflent visii suffitibus:
meum hoc oraculum est. quid enim confiat bene,
ubi alia ad aliam commiscetur privitas
hamata offensus non concordantis iugo?
isthaec perspicere igenuae opus peritiae est,
non ollas lavere et olere de fumi halitu.
meus iste mos est non coquinam indugredi,
sed speculabundum non ita longe assidere.
opus alii faciunt. B. At tu? A. Causas, exitus
commemoro. mitte. sat minutal hoc acet.
B. Non tu coquus, sed mensor. A. Ignem auctum face:
aequetur salsamentum. prima haec ordine

fervet, sed aliis olla dispariter. capis
formam artis? B. Proh Di, quanta haec et quanti preti?
A. Neque vero temere, ut cecidit, convivis dapes
appono, certis sed misturae textibus.
B. Quo pacto? A. Sunt queis ratio sesquitertia est,
at aliis est sesqualtera, aut etiam dupla.
haec ego concilio ex intervallum federe:
deinde implicito suis propitim influxibus.
mox abstans paullum quaero quibus ex partibus
sit commissura. istorum quid misces? vide
dissonitum. sapiens non excedit terminum.
Epicurus ipse sic condensabat volup:
mandebat accurate: solus noverat
bonum quid esset, namque illi de porticu
perpetuo quaerunt, quale et quid sit nescii.
qui cum non habeant id quod ignorant, alis
certe non dederint. B. Haec tua est sententia?
mittamus ergo reliqua quae pridem patent.

S T R A T O.

Φ Ο Ι Ν Ι Κ Ι Δ Η Σ.

Sphingem marem equidem, non coquum admisi in domum:
namque, ut simpliciter dicam, nihil intellego
horum quae loquitur. namque vix intraverat,
cum me respiciens acri vultu interrogat:
ad coenam hemones ede quot vocaveris.
egone vocarim hemones? delirus puto es,
aut ullos adeo hemones me nosse autumas?
nemo, inquam ego, aderit. id restabat scilicet
ut hemones nescio quos coenatum accerserem?
an nemo condapalis adventurus est?
non condapalis quod sciam. rationem inî:
venient Philinus, Moschio, Niceratus:

nemo isto e numero condapalis dicitur.
nemo aderit, inquam. quid? vocasti neminem?
inquit, succensens tanquam accepta iniuria.
mactasne terrisulcum? non, respondeo.
bovem ergo latifrontem? non macto bovem.
sedenim bidentes? imo, per summum Iovem,
neutrum, sed ovem mactabo. tun' nescis oves
bidentes dici? nec scio, nec volo discere:
agrestis ego sum, loquere mecum planius.
an Ennium ita locutum ignoras? non nego:
nam licuit illi sic loqui, ut libuit, coque.
sed hoc, per Vestae numen, nos quid attinet?
quin tu magis audi caetera ad eundem modum.
an Enniane me decresti perdere?
meus ita fari mos est. at vero mihi
tu ne sic loquere. propter drachmas quattuor
meam, inquit, perdam vis consuetiloquentiam?
molas huc adfer. hem quid dicis? hordeum.
quid tam perplexa loqueris, insanissime?
adestne humoris aequorei concretio?
quin tu perspicuis verbis edis quid velis?
vecors es, inquit, mi senex: cedo salem:
concretio haec est illa. iam monstra aquiminal.
aderat, mactabat, verba attexens plurima,
quae medius fidius nemo unquam intellexerit:
ercisce, segmina, tum biplicia et subulam:
ut mihi legendus Verrii Flacci liber
fuerit, verborum ut significata evolverem.
nunc supplex oro morem ut immutet suum,
humanitusque loquatur: verum, hercle scio,
suada ipsa id illi neutiquam persuaserit.

THEOGNETUS.

ΦΑΣΜΑ Η ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ.

Tandem puto me enicabis: nam totus tumes
porticigenarum disputatiunculis.
B. Pecunia homini alienum. A. Mera pruina id est.
B. Sapientia proprium. A. Glacies. B. Hanc qui acceperit,
amittet nunquam. A. Miserum me quem Fors mala
philosophi talis iunxit contubernio.
miser, perversas edidicisti literas.
vitam corrupit tibi librorum lectio.
agis cum caelo et terra verbis philosophis,
quibus nulla dictis de tuis curatio est.

ATHENIO.

ΣΑΜΟΘΡΑιΚΕΣ.

Nescisne eam artem quam nos profitemur coqui
pietatis rebus contulisse plurimum?
B. Estne illa vero tanti? A. Certe est, barbare.
namque a ferinis perfidiosis moribus
nos liberavit illa, et a sese invicem
edendi rabie ad sanam duxit regulam,
et eum ipsum quo nunc utimur vitae modum
imposuit. B. At quo pacto? A. Iam attende, eloquar.
pastus ex homine atque alia crebruerant mala,
cum quidam exortus ingenio excellens homo.
mactare coepit victimam, carnem ignibus
assare, quae cum humana saperet suavius,
esu abstinuerunt mutuo, assarunt Diis
mactatas pecudes. experimentum sui
semel ut voluptas dederat, hinc facto initio

artem coquendi in maius maiusque auxerunt:
unde et nunc memores morum qui fuerant prius
quae Dis sacrantur exta tradunt ignibus
sale non adhibito: nam principio non erat
usus saliendi ad condituram cognitus.
sed et hoc postilla placuit: et iam nunc salem
sacris non paucis admoveri cernimus
praescripto ritus patrii, quod unicum
nobis salutis exstitit primordium,
ut studio accenso simul ars consummatior
fieret coquendi, multis suavitatibus.
B. Profecto hic nobis alter est Palaephatus.
A. Ergo paulatim procedente tempore
omasum farctum nescio quis intulit,
tenerumque coctum cum suo sibi succo hoedulum
inclusit in pericomma. B. Ad cantum tibiae?
A. Piscem ambierunt ut nequiret conspici.
alicula, salsamentum, mella, olusculum.
cum propter has quas dixi delicias procul
abessent cuncti a carnis humanae esibus,
sociare vitam libuit, populi colligi
coepere, passim surrexerunt oppida:
artis quae, ut dixi, nostra sunt beneficia.
B. Vale. nam nimius tu meo fores hero.
A. Nos auspicamur, nos sacrificamus coqui,
nos et libamus, quia Dî nobis maxime
sunt obsequentes, qui res tantas reperimus
quibus adiuti homines aevum recte degerent.
pietatis igitur causa. B. Plus satis est: tace.
A. Peccavi. B. Hic igitur mecum tu cibum cape:
mox intus recte tibi quae traduntur para.

CLEARCHUS.

ΚΙΘΑΡΩΙΔΟΣ.

II.

Manduca congrum candidum et siquid tenax
praeterea est: namque haec spiritum corroborant,
et voci pariter clarum concinnant sonum.

ΚΟΡΙΝΘΙΟΙ.

Hominibus si vinosis semper pridie
caput doleret antequam biberent merum,
nemo esset nostrûm deditus temulentiae.
nunc ante dolorem praecipientes gaudia
a concupito mox bono relinquimur.

CROBYLUS.

ΑΠΑΓΧΟΜΕΝΟΣ.

I.

Parasitus ipse si se nutriat,
plus quam quisquam alius conferat regi suo.

ΑΠΟΛΙΠΟΥΣΑ.

II.

Quaenam est voluptas ebriulari perpetim,
virumque sese orbare mentis regimine,
quod maximum est humanae naturae bonum?

LAON.

ΔΙΑΘΗΚΗ.

Monumenta spernens posthuma atque imagines,
habere cupio vita quod dicat suum.

EX INCERTA FABULA.

Hominem Boeotum diligas: Boeotiam
ne fugias: hic utibilis, illa amabilis.

NICOLAUS.

Professionis natio parasitica
suae habet auctorem Iove prognatum Tantalum,
verum is cum male calleret artem exercitam,
supplicium passus grande linguae futilis,
in esurialem sedem detrusus miser
felicitatem mensae herilis perdidit:
ita ictus ipsum ventris in meditullium,
sursum ac deorsum credidit vorti omnia:
ipsam etiam Sipylum versam non aliter puta.
atque haec merito evenere: quia Phryx barbarus
non potuit regis ferre contumelias.
nunc ego mehercule huius culpae nomine,
quae nimium multos aemulatores habet,
expostulare cupio, si permittitis,
cum genere hoc hominum, qui expediti a symbola
coenare aliena cupiunt sine laboribus.
dic quisquis ille es, qua ingenî fiducia
vis parasitari: vel quid ad vitam utile
nosti? operae pretium namque id est resciscere.
dic quem magistrum nuncupas? cui familiae
nomen dedisti? placita quae te audaciae,
huc extulerunt? cum nos qui aevum trivimus
in istis disciplinis, aegre sic quoque
nobis patentes indipiscamur fores,
tot coenipetarum propter impudentiam.
non cuivis homini adire contingit dapes.
sint firma oportet latera, mansurus color,
frons nulla, malae plagipatidae, iniuriis
colaphorum nullis unquam delassabiles.

elementa sunt haec praeclnis scientiae.
deinde opus, irrisus se quoque ipse irrideat:
nam turpe est vinci sapientem a convitio.
dissimulat annos aliquis, et fuco comam
tingit, laborans non suae aetatis malo.
Catamitus hic sit albo adscriptus caelitum,
captanda altoris, in perniciem, gratia.
bellum aliquis gerit in mensa et fartum ex hostibus
facit. hunc tu forti vindica silentio:
collecta bilis in patinas desaeviat.
his tantis, pueri, me parem negotiis
natura genuit: nam mihi adsunt omnia,
quae adesse oportet de alieno viventibus,
fames, pigritia, venter, impudentia:
atque adeo nunc me rex Lydorum divitum
amicum voluit esse, et convivam sibi.

NICOMACHUS.

ΕΙΛΕΙΘΥΙΑ.

Ingenium lepidum ostendis ac tractabile:
sed negligenter hic fuisti. B. Quomodo?
A. Non explorasti in arte me quantus forem.
an forte ab aliis rem qui scirent didiceras,
atque ita me conduxisti? B. Nil certe minus.
A. Ignoras igitur forte, famulus et coquus
quid distent. B. At si docueris, iam scivero.
A. Accipere ab alio praestinatum obsonium,
id sic ut oportet concinnatum reddere,
famuli sunt opera, non coqui. B. Quid praedicas?
A. Coqui perfecti longe est alia qualitas.
multas ego artes claras nominaverim,
quas qui non recte didicerit, non debeat
ad nostram prosilire: de pictoria

arte aliquid degustandum est. inde aliae quoque
addiscendae artes ante hanc, (intererat mea
haec scire te priusquam me conduceres)
ut medica, sideralis et mensoria.
namque omnes vires piscium et invalentiam
hinc nosse dabitur, quando si consideres
quisque intempestus aut tempestivus siet.
habent articulos nam voluptates suos.
est cum sit ipso suavior thynno boax.
B. Hoc ita sit: verum tibi quid cum mensoria?
A. Culinam nobis ceu globum proponimus.
hunc bene partiri et unum cum accepsis locum
speciatim distribuere prout arti expedit,
haec tralatitia ex arte sunt mensoria.
B. Et hoc concedo: verbis nihil ultra est opus.
at de medicina? A. Sunt difficiles concoqui
quidam, ventorum concitatores cibi,
tormenta, non alimenta: tum vero solent
qui aliena coenant avidi esse, immemores modi.
ad tales igitur pastus nobis remedia
illinc petenda, cuncta ut convenientibus
locis locentur accurate atque ordine,
hoc mutuandum ab arte induperatoria est.
convivas numerare artis est numerariae.
nemo alius haec praeter me describet tibi.
B. Rogo, me vicissim ut audias paullum. A. Audio.
B. Noli molestus esse vel tibi, vel mihi:
sed feriare, quantum in me est, hunc diem.

ΝΑΥΜΑΧΙΑ.

Vitam hanc agenti difficillimum foret
vigiles tot oculos invidentum evadere.

SOSICRATES.

I.

Aliena vitia perspicaces cernere,
praetervidemus nostra nos ipsi mala.

FRAGMENTA COMICORUM ANONYMORUM.

XII.

Si peregrinus es,
at ne magis peregrinus esto quam decet.

XVI.

Dono deum
obvenit vinum nobis, ingens his bonum
qui recte utuntur, aliis pestis pessima.
alimentum namque praestat recte utentibus,
additque vires pariter animo et corpori:
sed et ad medicinam maximos usus habet;
miscetur quippe poculentis remediis,
opemque fert vulneribus praesentissimam.
quotidianis hominum autem in convictibus,
his qui bene temperatum, nec nimium bibunt,
dat hilaritatem: ulterius, insolentiam:
si par aquae bibatur, etiam insaniam:
si purum, siderationem corporum.
merito propterea Liber Medici nomine
passim indigetatur, atque eundem Pythia
iussit vocari Sispitem.

XXII. XXIII.

Bonus vir ille est ferre qui dedicit bona:
sed et ille bonus dicendus qui bene fert mala.

XXXVIII.

Possum ego neutiquam
tenuare vocem et fracto gestu corporis,
cervice in humeros inclinata incedere,

ut alios facere video, quorum adeo genus
numerosum in urbe est, molles alipilarios.

XLI.

Quis gente in hominum tam supine est credulus,
aut stultus adeo est, qui Deos existimet
seu bilis ustae, sive crudorum ossium,
proiecta quae vix tangat esuriens canis,
gaudere donis, idque honori ducere,
facientibusque gratiam reponere?

L.

Natis novercam siquis induxit suis,
expers honorum vivat atque inglorius
in civitate, quippe qui prudens malum
sibi accersivit in suae fraudem domus.
nam prima sors coniugii si cessit bene,
in hoc bono acquiesce: si cecidit male,
iterum periclum facere, summa insania est.

CXCVII.

Garrulis namque omnibus
forata est lingua parte a summa ad infimam.

CXCVIII.

Quaedam illum musca momordit corde in intimo.

CCLXXXVII.

Si scires quod non vixit vitae, id omne ei
fuisse futurum fortunatum perpetim,
fuerat mors immatura. at vero longius
aevum tulisset si quid intolerabile,
rediisses ipse, puto, cum morte in gratiam.

CCLXXXIX.

Gratis soporem nobis cum dederint dei,
quid illum sumptuosum tibi tumet facis?

CCXCI.

Alienum vitium, quae tua est malignitas,
acute cernis, at tuum praetervides.

CCCI.

Canities hinc me ablegat illocabilem.

CCCIII.

Metiochus gerit praeturam, Metiochus curat vias,
Metiochus curat farinam, Metiochus panes quoque:
Metiochus nil non agit: idem Metiochus poenas dabit.

CCCX.

Praeter placentas turaque apponam nihil:
nam non amicis ego sacrifico nunc quidem,
sed dis.

CCCXI.

Benefacti si tu memor es et me diligis
satis est, Philine: reddidisti gratiam,
quam propter id ipsum apud te commendaveram.

CCCXXXIV.

Subito Poenus factus sum.
manu altera do, rursus accipio altera.

CCCXXXIX.

Namque ego sum Pavor,
honesti minime particeps inter deos.

CCCXLIII a.

Pretium est laboris quicquid est pulchrum uspiam.

CCCXLIV.

Discendae literae et sapiendum ubi didiceris.

CCCXLV.

Nugaris agens intempestive philosophum.

CCCXLVI.

Aetas senectae similis matrimonio est:
desideramus hoc et illam consequi:
at consecuti cum sumus valde dolet.

CCCXLVII.

Quem conglutinat
natura, nullum tempus alienum facit.

CCCXLVIII.

Sepelire uxorem satius est quam ducere.

CCCXLIX.

Quoties maritus ducit uxorem domum,
non ille solam ducit uxorem, ut putat.

cum nupta festum transilit limen pede,
Fortuna pariter intrat aut bona aut mala.

CCCL.

Rus ego sollicite curo, non me ut nutriat,
sed ipsum ut a me nutriatur affatim.
fodio seroque semper et nil non ago,
ut ratio expensi et accepti respondeat:
sed iste quem emi conturbator est ager,
quem cum medimnis hordei conseverim
viginti, vix mihi ille tredecim reddidit:
bellatum ad Thebas alios septem isse arbitror.
servare sepulchrum iusso me Niobeidum.
B. Erit adiumentum, spero. A. Imo ita nunc hercule est.
nam quod fert, uno ferri iumento potest.

CCCLI.

Curare iuvenum possumus vitam senes,
et ea vicissim accipere quae iuvenes habent.

CCCLV. CCCLVI.

Omnia
ferri ac referri video Fortunae aestibus.
Peropportuna ad consultandum curia
est casus ipse.

CCCLVIII.

Quae deorum res et hominum temperat nutu suo,
dividens partem viritim singulis nostrum suam,
praepotens Fortuna.

CCCLIX.

Nil non docebit tempus amplum, Nicophron.

---

p. 819 vs. 4 quod] l. quos p. 826 vs. 4 videt. vs. 13 desertor
p. 829 vs. 18 cornua] l. corona p. 831 vs. 9 esse] l. sese

INDICES.

I. INDEX RERUM VERBORUM ET SCRIPTORUM.

A.

D. Δ.

E. H.

Γ.

H.

I.

L. *Λ.*

M.

N.

O. Ω.

P. Π. Φ. Ψ.

Q.

R.

S. Σ.

Τ. Θ.

Υ.

Z.

II. INDEX POETARUM
QUORUM FRAGMENTA HIS VOLUMINIBUS CONTINENTUR.

A D D E N D A.

Quum typotheta nonnihil spatii superesse indicarit, subiiciam hoc loco pauca de multis quae superioribus addi debent, plura in Supplementis postremo volumini adiiciendis daturus.

Pag. 31. Fragm. inc. fab. II. Hunc locum, quem ego Stobaei aliorumque scriptorum testimonio confisus etiam in prima editione Philemoni tribueram, Platoni comico vindicare conatus est C. G. Cobetus Observ. crit. in Platonis com. reliqu. p. 180. rationibus usus, ut mihi quidem videtur, parum idoneis. Etymologi M. apud quem frequentes sunt in nominibus propriis errores, nulla est in tali causa auctoritas. Quod autem in quarto versu, *Ἀὴρ ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία*, Euripidis irrisionem sibi cernere visus est Cobetus ab ingenio et aetate Philemonis alienam, ego quidem in his nihilo magis irrisionem video quam quum latine *Iovem* dicimus pro *aere*. Cfr Valcken. ad Herod. II 13. Ac ne potuit quidem Euripides illo versu irrideri, quippe qui non *Aerem*, sed *Aetherem* pro Iove nominare consueverit. Hoc Cobetus ex eadem illa, ad quam ipse etiam provocaram, Valckenarii disputatione Diatr. p. 45 sqq. discere poterat. Denique Philemonem illorum versuum auctorem esse, etiam ex dictionis ratione mihi intellegere videbar. Certe illud anaphorae genus, quod in extremis fragmenti versibus habemus, *ὁ δὲ παρὼν ἁπανταχοῦ πάντ' ἐξ ἀνάγκης οἶδε πανταχοῦ παρών*, Philemoni familiare fuisse pluribus exem-

plis cognoscitur. Pag. 6 μετὰ τῶν σωμάτων ἡμῶν — εὐθὺς χὴ τύχη προσγίγνεθ' ἡμῖν συγγενὴς τῷ σώματι. Pag. 9 ὁ λοιδορῶν γάρ, ἂν ὁ λοιδορούμενος μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖται λοιδορῶν. Mitto alia.

Pag. 209. Fragmentis ex Menandri *Χήρᾳ* allatis adde proverbium δὶς παῖς γέρων ex scholio Paris. MS ad Platonis Axiochum quod edidit olim Bastius apud C. A. Boettigerum *Kleine Schriften* vol. III p. 197. Est autem hoc: μέμνηται αὐτῆς (δὶς παῖδες οἱ γέροντες) Κρατῖνος ἐν Δηλιάσι λέγων Ἦν ἆρ' ἀληθὴς ὁ λόγος ὡς δὶς παῖς γέρων. καὶ Πλάτων ἐν νόμων ά· οὐ μόνον ἄρα, ὡς ἔοικεν, ὁ γέρων δὶς παῖς γίγνοιτ' ἄν, ἀλλὰ καὶ ὁ μεθυσθείς. καὶ Μένανδρος Χήρᾳ καὶ Ἀριστοφάνης Νεφέλαις ά. Quod scholion si prius cognitum habuissem, et Cratini Deliades haud contemnendo fragmento auxissem, neque Platoni comico tribuissem (vol. II p. 686) quae sunt Platonis philosophi. Sed de hoc alias.

Pag. 307. Ad fragmentum inc. fab. CCCLI referenda sunt haec incerti scriptoris verba apud Cramerum Anecd. Paris. I p. 398: Μενάνδρου, φίλος ἀλήθεια καὶ θεοὶ παρρησία. Quorum iam facilis est emendatio. Menandri autem versus tales fere videntur fuisse:

Ἔλεγχος οὗτός εἰμ' ἐγώ,
ὁ φίλος ἀληθείᾳ τε καὶ παρρησίᾳ
θεός.

12, 32 · 34 · 134 · 149

229 · 545